(1

BENEDICTI XIV.
PONT. OPT. MAX.
OLIM
PROSPERI CARDINALIS
DE LAMBERTINIS
OPERA OMNIA
IN UNUM CORPUS COLLECTA,

ET NUNC PRIMUM IN QUINDECIM TOMOS DISTRIBUTA.

EDITIO NOVISSIMA

ANTEACTIS OMNIBUS AUCTIOR, CASTIGATIOR, ET MELIORI ORDINE DISPOSITA:

ADDITIS PRÆTEREA TRIBUS INTEGRIS VOLUMINIBUS, QUÆ NUNC PRIMUM PRODEUNT,

Pluribuſque aliis luculentiſſimis Acceſſionibus, quas Præfatio Tomo primo præfixa melius docebit.

TOMUS DECIMUS TERTIUS
CONTINENS

QUÆSTIONUM CANONICARUM, & MORALIUM

In materiis ad Sacram Concilii Congregationem ſpectantibus a BENEDICTO XIV. propoſitarum, & diſcuſſarum, dum munus Secretarii ejuſdem Congregationis obiret,

PARTEM PRIMAM.

VENETIIS
MDCCLXXXVIII.

Sumptibus { JOSEPHI REMONDINI, ANTONII ZATTÆ, } & Filiorum.

SUPERIORUM PERMISSU, AC PRIVILEGIO.

RECENTIS EDITORIS
PRÆFATIO.

DUM Benedictus XIV. Pontifex Optimus Maximus adhuc in minoribus ageret, & Secretarii munus obiret Congregationis Cardinalium, Tridentini Concilii Interpretum, plurima, prout occaſio, aut officii ſui ratio poſtulabat, doctiſſime elucubraverat ad eas Cauſas pertinentia, quæ in eadem Sacra Congregatione identidem proponebantur. De hiſce ſuis ſcriptis ipſe clariſs. Auctor ita loquitur in Præfatione novæ Editionis egregii ſui Operis de Synodo Diœceſana: „ Cum nos olim munere Secretarii „ prædictæ (Concilii) Congregationis ornati fuerimus, „ eam inſtituimus conſuetudinem, quæ deinde a Se- „ cretariis ſucceſſoribus noſtris ſervata fuit, ut in fo- „ liis, quæ ante ſingulas ipſius Congregationis Seſſiones „ typis impreſſa diſtribuuntur, antiquiores ejuſdem Tri- „ bunalis reſolutiones adnotaremus, ſi quæ ad alicujus „ controverſiæ tunc vertentis deciſionem facere vide- „ rentur; adjectis etiam nonnullis præſtantiorum Cano- „ niſtarum auctoritatibus, quæ ad propoſitam quæſtio- „ nem illuſtrandam conferrent. Hinc factum eſt, ut „ hujuſmodi folia tam a nobis, quam a Succeſſoribus „ noſtris exarata, utpote ſtudioſorum uſibus proficua, „ deinde in unum veluti corpus collecta ſimul ederen- „ tur, hoc inſcripta titulo: *Theſaurus Reſolutionum Sa-* „ *cræ Congregationis Concilii:* cujus Theſauri jam plura „ volumina extant; & quatuor quidem priora noſtris „ lucubrationibus conſtant, reliqua ad eos pertinent, „ qui nobis in eodem Secretarii munere ſucceſſerunt„. In ea, quæ Romæ ad uſum Academiæ Liturgicæ Conimbricenſis adornata eſt, elegantiſſima omnium Pontificis noſtri Operum Editione, initio Tomi duodeci-

Digitized by Google

mi, & poſtremi, ſapientiſſimus illorum Collector promiſerat, ſe omnia etiam hujuſmodi ſcripta ſeparatim in alio volumine exhibiturum; ſed, neſcio qua de cauſa, promiſſis deinde non ſtetit, & tota illa Lambertinianorum Operum Collectio in Tractatu *de Synodo Diœceſana* terminata eſt. Ut igitur noſtra hæc, quam modo concinnamus, omnibus numeris abſoluta in lucem prodeat, nihilque deſit eorum, quæ a tanto Pontifice elucubrata ſunt, neceſſarium duximus Romani illius Editoris ceteroquin diligentiſſimi, quemque in reliquis ſemper ſecuti ſumus, defectum ſupplere, atque ex Theſauro illo Reſolutionum S. Congregationis Concilii huc transferre quæcumque ab Auctore noſtro tunc temporis conſcripta ſunt, quatuor nempe priora ejus Operis integra volumina, paucis ſolummodo, ad ordinem quod pertinet, leviter immutatis, ac in meliorem, magiſque conſentaneam formam diſpoſitis. Cum enim in Theſauro concinnando chronologicus dierum, menſium, atque annorum ordo ſervatus ſit, in quibus ſingulæ Cauſæ in Congregatione propoſitæ atque agitatæ fuerunt, cumque plurimæ eodem die vel non propoſitæ, vel non penitus deciſæ, vel ad aliud tempus reſervatæ, vel rurſus in alia Congregatione retractatæ fuerint; hinc factum eſt, ut non pauca, quæ jam uno in loco dicta fuerant, in alio repetere neceſſe fuerit. Nos igitur, ut ab hujuſmodi repetitionibus, quoad fieri poſſet, abſtineremus, illum quidem chronologicum Theſauri ordinem retinuimus, ſed ita tamen, ut quæcumque ad unam eamdemque Quæſtionem pertinebant, quæque antea variis locis diſperſa legebantur, omnia ſimul in uno eodemque loco opportune collecta conjungerentur. Qua ex re illud præterea commodi nobis accidit, ut quis uniuſcujuſque Cauſæ propoſitæ exitus fuerit, ſtatim uno intuitu plene cognoſci poſſit, neque amplius, quemadmodum in Theſauro identidem neceſſe eſt, per plura volumina quærendum ſit.

Totum hoc Opus in hunc modum digeſtum in duo excrevit juſtæ molis volumina in folio, & *Quæſtiones Canonicas* (hoc enim titulo nunc primum illud inſignire opportunum duximus) complectitur fere ſexcentas. Hujuſmodi vero Quæſtiones quam ſcienter,

quam erudite, quam nervoſe tractentur, ſupervacaneum eſt hic a nobis commemorari; ſatis enim eſt ſi ſciamus, eas a doctiſſimi noſtri Scriptoris calamo prodiiſſe. Illud tantummodo Lectorem noſtrum præmonebimus, eas certe non ſolum Epiſcopis, eorumque Vicariis, non ſecus ac cauſarum Patronis, atque aliis in Eccleſiaſtico foro verſantibus, ut primo aſpectu videri poſſet, ſed etiam Parochis, Confeſſariis, omnibuſque Eccleſiaſticis viris apprime utiles, imo plane neceſſarias futuras. Ut autem horum omnium uſibus melius conſuleremus, illas duobus uberrimis Indicibus ſumma diligentia confectis inſtruendas curavimus, quorum alterum, nempe Quæſtionum, earumque Titulorum, initio primi voluminis, alterum, ſcilicet rerum & verborum abſolutiſſimum, ad calcem totius operis appoſuimus. Vale, Lector humaniſſime, & Miſcellanea etiam Auctoris noſtri Opuſcula plurima, quæ jam collecta & prælo parata habemus, propediem expecta.

NOI RIFORMATORI
DELLO STUDIO DI PADOVA.

Avendo veduto per la fede di reviſione, ed approvazione del P. F. *Filippo Roſa Lanzi* Inquiſitor General del Santo Officio di *Venezia* nel Libro intitolato: *Quæſtiones Canonicæ in materiis ad Congregationem Concilii pertinentibus a SS. D. N. Benedicto XIV. diſcuſſa &c. ſtamp.* non v' eſſer coſa alcuna contro la Santa Fede Cattolica, e parimente per atteſtato del Secretario noſtro, niente contro Principi, e buoni coſtumi, concediamo Licenza a *Gio. Battiſta Remondini* Stampator *di Venezia*, che poſſa eſſere ſtampato, oſſervando gli ordini in materia di Stampe, e preſentando le ſolite Copie alle pubbliche Librerie di Venezia, e di Padova.

Dat. li 18. Maggio 1767.

(*Sebaſtian Zuſtinian Rif.*
(*Andrea Tron Cav. Rif.*
(*Girolamo Grimani Rif.*

Regiſtrato in Libro a Carte 316. al Num. 2130.

Davidde Marcheſini Segretario.

Addi 21. Maggio 1767.

Regiſtrato nel Magiſtrato Eccellentiſſimo contro la Beſtemmia.

Gio: Pietro Dolfin Segretario.

RE-

INDEX QUÆSTIONUM

QUÆ IN TOTO OPERE CONTINENTUR.

TOMUS PRIMUS.

QUÆSTIO I.

In Cauſa Senogallienſi Cenſuum, die 15. Januarii 1718. pag. 1

QUÆSTIO II.

In Cauſa Aſtenſi Jurium Parochialium, die 29. Januarii 1718. ibid.

QUÆSTIO III.

In Cauſa Montis Faliſci Miſſæ Conventualis, die 29. Januarii 1718. 2

QUÆSTIO IV.

In Cauſa Biſuntina Reſtitutionis in integrum, die 29. Janaarii 1718. ibid.

QUÆSTIO V.

In Cauſa Aquinatenſi Nullitatis Matrimonii, die 29. Januarii 1718. 3

QUÆSTIO VI.

In Cauſa Firmana Ædificationis Eccleſiæ, die 29. Januarii 1718. ibid.

QUÆSTIO VII.

In Cauſa Ferrarienſi Applicationis Miſſarum, die 12. Februarii 1718. 4

QUÆSTIO VIII.

In Cauſa Neapolitana, ſeu Vici Æquenſis Ordinationis, die 12. Februarii 1918. 5

QUÆSTIO IX.

In Cauſa Biſuntina Reſtitutionis in integrum, die 12. Februarii 1718. ibid.

QUÆSTIO X.

In Cauſa Tudertina Cappellaniæ, die 12. Februarii 1718. 6

QUÆSTIO XI.

In Cauſa Cremonenſi, die 19. Febraarii 1718. ibid.

QUÆSTIO XII.

In Cauſa Carpentoractenſi, die 19. Febraarii 1718. 7

QUÆSTIO XIII.

In Cauſa Gurgenſi, die 19. Febuaarii 1718. ibid.

QUÆSTIO XIV.

In Cauſa Segnienſi, die 19. Februarii 1718. ibid.

QUÆSTIO XV.

In Cauſa Florentina, die 12. Martii 1718. 8

QUÆSTIO XVI.

In Cauſa Caſalenſi Montis Pietatis, die 12. Martii 1718. ibid.

QUÆSTIO XVII.

In Cauſa Aquipendii Viſitationis Sacrorum Liminum, die 12. Martii 1718. 9

QUÆSTIO XVIII.

In Cauſa Nullius, ſeu Veſprimienſi Juriſdictionis, die 12. Martii 1718. ibid.

QUÆSTIO XIX.

In Cauſa Abalenſi Matrimonii, die 26. Martii 1718. 10

QUÆSTIO XX.

In cauſa Canarienſi, die 26. Martii 1718. 12

QUÆSTIO XXI.

In Cauſa Mediolanenſi Reductionis Miſſarum, die 26. Martii 1718. 12

QUÆSTIO XXII.

In Cauſa Florentina Præeminentiarum, die 26. Martii 1718. ibid.

QUÆSTIO XXIII.

In Cauſa Callienſi, die 9. Aprilis 1718. 13

QUÆSTIO XXIV.

In Cauſa Friſingenſi, die 7. Maji 1718. ibid.

QUÆSTIO XXV.

In Cauſa Neocaſtrenſi Reſtitutionis in integrum, die 7. Maji 1718. 14

QUÆSTIO XXVI.

In Cauſa Lunenſi Sarzanenſi Erectionis Collegiatæ, die 7. Maji 1718. ibid.

QUÆSTIO XXVII.

In Cauſa Toletana, die 7. Maji 1718. 15

QUÆSTIO XXVIII.

In Cauſa Romana Suſpenſionis Oneris, & Reintegrationis Eleemoſynæ Miſſarum, die 7. Maji 1718. ibid.

QUÆSTIO XXIX.

In Cauſa Elborenſ. Declarationis Indulti, die 21. Maji 1718. 17

QUÆSTIO XXX.

In Cauſa Romana, die 21. Maji 1718. 18

QUÆSTIO XXXI.

In Cauſa Romana, die 21. Maji 1718. 19

QUÆSTIO XXXII.

In Cauſa Civitatis Caſtellanæ, die 21. Maji 1718. ibid.

QUÆSTIO XXXIII.

In Cauſa Papienſ., die 21. Maji 1718. 20

QUÆSTIO XXXIV.

In Cauſa Bononienſ., die 21. Maji 1718. ibid.

QUÆSTIO XXXV.

In Cauſa Romana, ſeu Pratenſ. Indulti, die 21. Maji 1718. 21

QUÆSTIO XXXVI.

In Cauſa Sedunenſ., die 11. Junii 1718. 22

QUÆSTIO XXXVII.

In Cauſa Nullius, ſeu Farfenſ. ſubrogationis Eccleſiæ, die 11. Junii 1718. ibid.

QUÆSTIO XXXVIII.

In Cauſa Senogallienſ., die 2. Junii 1718. 23

QUÆSTIO XXXIX.

In Cauſa Cajetana, die 2. Junii 1718. ibid.

QUÆSTIO XL.

In Cauſa Mediolanenſ. Oneris Miſſarum, die 2. Julii 1718. ibid.

QUÆSTIO LXI.

In Cauſa Lucana, die 2. Julii 1718. 24

QUÆSTIO XLII.

In Cauſa Romana Legati, die 2. Julii 1718. 25

QUÆSTIO XLIII.

In Cauſa Spoletana Quartæ Funeralis, die 23. Julii 1718. ibid.

QUÆSTIO XLIV.

In Cauſa Iſolana Parochialis, die 23. Julii 1718. 26

QUÆSTIO XLV.

In Cauſa Ugentina, ſeu Hydruntina Ordinationis, die 23. Julii 1718. ibid.

QUÆSTIO XLVI.

In Cauſa Romana, ſeu Sipontina, die 23. Julii 1718. 27

QUÆSTIO XLVII.

In Cauſa Romana Legatorum, die 23. Julii 1718. ibid.

QUÆSTIO XLVIII.

In Cauſa Romana, ſeu Januen. applicationis Legatorum, die 13. Auguſti 1718. 28

QUÆSTIO XLIX.

In Cauſa Milevitana, die 13. Auguſti 1718. ibid.

QUÆSTIO L.

In Cauſa Tudertina Funerum, die 13. Auguſti 1718. 29

QUÆSTIO LI.

In Cauſa Faventſ. ſepulturæ. & Quartæ Funeralium, die 13. Auguſti 1718. ibid.

QUÆSTIO LII.

In Cauſa Neapolitana. prætenſæ Simoniæ, die 13. Auguſti 1718. 30

QUÆSTIO LIII.

In Cauſa Feretrana Redactionis Onerum, die 3. Septembris 1718. 31

QUÆSTIO LIV.

In Cauſa Leodienſ. Diſpenſationis, die 3. Septembris 1718. ibid.

QUÆSTIO LV.

In Cauſa Bracharenſ. Reductionis Miſſarum, die 3. Septembris 1718. ibid.

QUÆSTIO LVI.

In Cauſa Novarienſ. Aggregationis, die 3. 32

QUÆSTIO LVII.

Dubia Jubilationum propoſita die 24. Septembris 1718. ibid.

QUÆSTIO LVIII.

In Cauſa Romana dotium, die 24. Septembris 1718. 33

QUÆSTIO LIX.

In Cauſa Romana Dotium, die 24. Septembris 1718. 34

QUÆ-

QUÆSTIO LX.

In Cauſa Caſalenſi Irregularitatis, die 24. Septembris 1718. 35

QUÆSTIO LXI.

In Cauſa Caſalenſi Commutationis voluntatis, die 24. Septembris 1718. 36

QUÆSTIO LXII.

In Cauſa Hortana Punctaturarum, die 24. Septembris 1718. ibid.

QUÆSTIO LXIII.

In Cauſa Ferentina Diſtributionum, die 24. Septembris 1718. ibid.

QUÆSTIO LXIV.

In Cauſa Narnienſi, Juriſpatronatus, die 19. Novembris 1718. 37

QUÆSTIO LXV.

In Cauſa Meſſanenſi Subſidiorum dotalium, die 19. Novembris 1718. ibid.

QUÆSTIO LXVI.

In Cauſa Romana, die 19. Novembris 1718. 38

QUÆSTIO LXVII.

In Cauſa Spoletana Quarta funeralis, die 19. Novembris 1718. ibid.

QUÆSTIO LXVIII.

In Cauſa Mantuana Applicationis Sacrificii, die 19. Novembris 1718. 39

QUÆSTIO LXIX.

In Cauſa Aſtenſi Beneplaciti, die 19. Novembris 1718. ibid.

QUÆSTIO LXX.

In Cauſa Romana Canonicatus, die 3. Decembris 1718. 40

QUÆSTIO LXXI.

In Cauſa Caſſanenſi, die 3. Decembris 1718. ibid.

QUÆSTIO LXXII.

In Cauſa Civitatis Caſtellanæ Irregularitatis, die 3. Decembris 1718. ibid.

QUÆSTIO LXXIII.

In Cauſa Bergomenſi, die 3. Decembris 1718. 41

QUÆSTIO LXXIV.

In Cauſa Aliphana Redditionis rationis, die 3. Decembris 1718. ibid.

QUÆSTIO LXXV.

In Cauſa Bononienſi, die 3. Decembris 1718. 42

QUÆSTIO LXXVI.

In Cauſa Nullius, ſeu Britti norienſi, & Policaſtrenſi, die 3. Decembris 1718. ibid.

Quaſt. Canonica.

QUÆSTIO LXXVII.

In Cauſa Strigonienſi, die 17. Decembris 1718. ibid.

QUÆSTIO LXXVIII.

In Cauſa Verulana Viſitationis Sacrorum Liminum, die 17. Decembris 1718. 43

QUÆSTIO LXXIX.

In Cauſa Feſulana Reſtitutionis in integrum, die 17. Decembris 1718. 44

QUÆSTIO LXXX.

In Cauſa Nullius, ſeu Sancti Severini Juriſdictionis, die 21. Januarii 1719. ibid.

QUÆSTIO LXXXI.

In Cauſa Nepeſina Canonicatus, die 21. Januarii 1719. 45

QUÆSTIO LXXXII.

In Cauſa Romana Cappellaniæ, die 4. Februarii 1719. ibid.

QUÆSTIO LXXXIII.

In Cauſa Sagonenſi Nullitatis Profeſſionis, die 4. Februarii 1719. 46

QUÆSTIO LXXXIV.

In Cauſa Cremonenſi Reductionis Miſſarum, die 4. Februarii 1719. ibid.

QUÆSTIO LXXXV.

In Cauſa Veneta Reductionis Miſſarum, die 4. Februarii 1719. 47

QUÆSTIO LXXXVI.

In Cauſa Milevitana Expoſitionis SS. Sacramenti, die 4. Februarii 1719 ibid.

QUÆSTIO LXXXVII.

In Cauſa Aſculana Viſitationis, die 4. Februarii 1719. 48

QUÆSTIO LXXXVIII.

In Cauſa Calaguritana Beneficiorum, die 4. Februarii 1719. ibid.

QUÆSTIO LXXXIX.

In Cauſa Alexandrina, die 4. Martii 1719. ibid.

QUÆSTIO XC.

In Cauſa Fanenſi, die 4. Martii 1719. 49

QUÆSTIO XCI.

In Cauſa Caſalenſi Reſidentiæ, die 4. Martii 1719. ibid.

QUÆSTIO XCII.

In Cauſa Ferrarienſi, die 4. Martii 1719. 50

QUÆSTIO XCIII.

In Cauſa Aquipendenſi Indulti, die 28. Martii 1719. 51

QUÆSTIO XCIV.

In Cauſa Leodienſi Ejectionis Novitiæ, die 18. Martii 1718. ibid.

QUÆSTIO XCV.

In Cauſa Ordinis S. Franciſci, die 18. Martii 1718. 52

QUÆSTIO XCVI.

In Cauſa Romana Præpoſituræ, die 1. Aprilis 1719. ibid.

QUÆSTIO XCVII.

In Cauſa Iſclana Parochialis, die 1. Aprilis 1719. 53

QUÆSTIO XCVIII.

In Cauſa Piſtorienſi Matrimonii, die 1. Apr. 1719. ibid.

QUÆSTIO XCIX.

In Cauſa Tudertina, die 22. Aprilis 1719. 54

QUÆSTIO C.

In Cauſa Biſuntina, die 22. Aprilis 1719. ibid.

QUÆSTIO CI.

In Cauſa Antequerenſi in Indiis Occidentalibus, die 22. Aprilis 1719. ibid.

QUÆSTIO CII.

In Cauſa Magdalunenſi, die 22. Aprilis 1719. 55

QUÆSTIO CIII.

In Cauſa Æſina Cappellaniæ, die 22. Aprilis 1719. 56

QUÆSTIO CIV.

In Cauſa Comenſi Diſtributionum, die 22. Apr. 1719. ibid.

QUÆSTIO CV.

In Cauſa Vercellenſi, die 6. Maii 1719. 57

QUÆSTIO CVI.

In Cauſa Comenſi, die 6. Maii 1719. 58

QUÆSTIO CVII.

In Cauſa Uxentina, ſeu Neritonenſi Ordinationis, die 6. Maii 1719. ibid.

QUÆSTIO CVIII.

In Cauſa Januenſi Diſpenſationis, die 20. Maii 1719. 59

QUÆSTIO CIX.

In Cauſa Reatina Unionis Eccleſiæ, die 20. Maii 1719. 62

QUÆSTIO CX.

In Cauſa Neapolitana Matrimonii, die 20. Maii 1719. 63

QUÆSTIO CXI.

In Cauſa Aquenſi, die 8. Julii 1719. ibid.

QUÆSTIO CXII.

In Cauſa Cremonenſi Erectionis Collegiatæ, die 8. Julii 1719. 64

QUÆSTIO CXIII.

In Cauſa Sanctæ Crucis de la Sierra in Indiis Occidentalibus, die 8. Julii 1719. 65

QUÆSTIO CXIV.

In Cauſa Iprenſi Diſpenſationis, die 5. Auguſti 1719. 66

QUÆSTIO CXV.

In Cauſa Regienſi, die 5. Auguſti 1719. 67

QUÆSTIO CXVI.

In Cauſa Brunduſina Adimplementi, die 5. Auguſti 1719. ibid.

QUÆSTIO CXVII.

In Cauſa Auximana Reſtaurationis Eccleſiæ Parochialis, die 5. Auguſti 1719. 68

QUÆSTIO CXVIII.

In Cauſa Amalphitanæ Præpoſituræ, die 5. Auguſti 1719. ibid.

QUÆSTIO CXIX.

In Cauſa Larinenſi, die 26. Auguſti 1719. 69

QUÆSTIO CXX.

In Cauſa Panormitana Nullitatis Matrimonii, die 30. Septembris 1719. ibid.

QUÆSTIO CXXI.

In Cauſa Romana, Legati, die 30. Septembris 1719. 70

QUÆSTIO CXXII.

In Cauſa Fulginatenſi, die 30. Septembris 1719. ibid.

QUÆSTIO CXXIII.

In Cauſa Cathacenſi Commutationis voluntatis, die 30. Septembris 1719. 71

QUÆSTIO CXXIV.

In Cauſa Sulmonenſi, die 30. Septembris 1719. ibid.

QUÆSTIO CXXV.

In Cauſa Lucana Commutationis voluntatis, die 30. Septembris 1719. 72

QUÆSTIO CXXVI.

In Cauſa Sicula, die 18. Novembris 1719. 73

QUÆSTIO CXXVII.

In Cauſa Juſtinopolitana Miſſarum, die 18. Novembris 1719. 74

QUÆSTIO CXXVIII.

In Cauſa Parmenſi Tranſlationis Parochiæ, die 2. Decembris 1719. 75

QUÆSTIO CXXIX.

In Cauſa Januenſi Nullitatis Profeſſionis, die 2. Decemb. 1719. ibid.

QUÆSTIO CXXX.

In Cauſa Lucana Præpoſituræ, die 2. Decemb. 1719. 76

QUÆSTIO CXXXI.

In Cauſa Syracuſana Erectionis Collegiatæ, die 2. Decembris 1719. ibid.

QUÆSTIO CXXXII.

In Cauſa Reatina Legati, die 2. Decembris 1719. 77

QUÆSTIO CXXXIII.

In Cauſa Cavenſi, ſeu Maſſæ Lubrenſis, die 16. Decembris 1719. ibid.

QUÆSTIO CXXXIV.

In Cauſa Ordinis S. Auguſtini Magiſterii, die 16. Decembris 1719. 78

QUÆSTIO CXXXV.

In Cauſa Caſſanenſi Concurſus, die 16. Decembris 1719. ibid.

QUÆSTIO CXXXVI.

In Cauſa Æſina Præminentiæ, die 16. Decembris 1719. 79

QUÆSTIO CXXXVII.

In Cauſa Bononienſi Miſſarum, die 16. Decembris 1719. 80

QUÆSTIO CXXXVIII.

In Cauſa Comenſi Nullitatis Profeſſionis, die 13. Januarii 1720. 81

QUÆSTIO CXXXIX.

In Cauſa Virdunenſi Reſtitutionis in integrum, die 24. Februarii 1720. ibid.

QUÆSTIO CXL.

In Cauſa Mantuana, die 24. Februarii 1720. ibid.

QUÆSTIO CXLI.

In Cauſa Novarienſi, die 24. Februarii 1720. 82

QUÆSTIO CXLII.

In Cauſa Bononienſi, die 24. Februarii 1720. ibid.

QUÆSTIO CXLIII.

In Cauſa Fulginatenſi Pontis Baptiſmalis, die 24. Februarii 1720. ibid.

QUÆSTIO CXLIV.

In Cauſa Æſina Juris eligendi Concionatorem, die 16. Martii 1720. 83

QUÆSTIO CXLV.

In Cauſa Ariminenſi nullitatis Matrimonii, die 16. Martii 1720. ibid.

QUÆSTIO CXLVI.

In Cauſa Romana Subſidii Dotalis, die 16. Martii 1720. 84

QUÆSTIO CXLVII.

In Cauſa Romana Nullitatis Profeſſionis, die 16. Martii 1720. ibid.

QUÆSTIO CXLVIII.

In Cauſa Ulyxbonenſi Occidentali Nullitatis Matrimonii, die 16. Martii 1720. 86

QUÆSTIO CXLIX.

In Cauſa Portalegrenſi, die 16. Martii 1720. ibid.

QUÆSTIO CL.

In Cauſa Burgenſi, die 13. Aprilis 1720. 87

QUÆSTIO CLI.

In Cauſa Firmana Juriſdictionis, die 13. Aprilis 1720. 88

QUÆSTIO CLII.

In Cauſa Sancti Severini Applicationis Legati, die 13. Aprilis 1720. ibid.

QUÆSTIO CLIII.

In Cauſa Fanenſi Reductionis Miſſarum, die 13. Aprilis 1720. 89

QUÆSTIO CLIV.

In Cauſa Pranoſtina Juriſdictionis, die 27. Aprilis 1719. ibid.

QUÆSTIO CLV.

In Cauſa Albanenſi, die 27. Aprilis 1720. 90

QUÆSTIO CLVI.

In Cauſa Romana, ſeu Tuſculana, die 27. Aprilis 1720. ibid.

QUÆSTIO CLVII.

In Cauſa Herbipolenſi Eccleſiarum Parochialium, die 27. Aprilis 1720. 92

QUÆSTIO CLVIII.

In Cauſa Nucerina Parochialis, die 11. Maii 1720. ibid.

QUÆSTIO CLIX.

In Cauſa Uicentina Parochialis, die 11. Maii 1720. 96

QUÆSTIO CLX.

In Cauſa Firmana Cappellaniæ, die 11. Maii 1720. ibid.

QUÆSTIO CLXI.

In Cauſa Veſtana ſeu Sypontina Ordinationis, die 11. Maii 1720. 97

Quæſt. Canonicæ.

QUÆ-

QUÆSTIO CLXII.

In Cauſa Interamnenſi Tanæ Seminarii, die 11. Maii 1720. 97

QUÆSTIO CLXIII.

In Cauſa Aſculana Reædificationis Eccleſiæ, die 11. Maii 1720. ibid.

QUÆSTIO CLXIV.

In Cauſa Romana Cenſus, die 11. Maii 1720. 98

QUÆSTIO CLXV.

In Cauſa Romana Onerum, die 8. Junii 1720. ibid.

QUÆSTIO CLXVI.

In Cauſa Bojanenſi Matrimonii, die 8. Junii 1720. 99

QUÆSTIO CLXVII.

In Cauſa Anagnina diſtributionum, die 8. Junii 1720. 105

QUÆSTIO CLXVIII.

In Cauſa Imolenſi Diſmembrationis, die 8. Junii 1720. 106

QUÆSTIO CLXIX.

In Cauſa Portucallenſi Reductionis Congruæ, die 8. Junii 1720. 107

QUÆSTIO CLXX.

In Cauſa Laudenſi Confirmationis Concordiæ, die 8. Junii 1720. 108

QUÆSTIO CLXXI.

In Cauſa Illerdenſi Translationis, die 22. Junii 1720. ibid.

QUÆSTIO CLXXII.

In Cauſa S. Agathæ Gothorum, die 22. Junii 1720. 109

QUÆSTIO CLXXIII.

In Cauſa Imolenſi Congruæ, die 22. Junii 1720. 110

QUÆSTIO CLXXIV.

In Cauſa Pragenſi Matrimonii, die 13. Julii 1720. 111

QUÆSTIO CLXXV.

In Cauſa Nullius Piſcienſi Commutationis voluntatis, die 13. Julii 1720. 112

QUÆSTIO CLXXVI.

In Cauſa Veneta, die 13. Julii 1720. 113

QUÆSTIO CLXXVII.

In Cauſa Fulginatenſi Commutationis voluntatis die 13. Julii 1720. 114

QUÆSTIO CLXXVIII.

In Cauſa Aquenſi Diſmembrationis, die 13. Julii 1720. ibid.

QUÆSTIO CLXXIX.

In Cauſa Aquilana, die 13. Julii 1720. 115

QUÆSTIO CLXXX.

In Cauſa Neapolitana Sponſalitium, die 13. Julii 1720. 116

QUÆSTIO CLXXXI.

In Cauſa Gerundenſi, die 24. Auguſti 1720. ibid.

QUÆSTIO CLXXXII.

In Cauſa Jadrenſi, die 24. Auguſti 1720. 117

QUÆSTIO CLXXXIII.

In Cauſa Lucerinenſi Nullitatis Matrimonii, die 7. Septembris 1720. 118

QUÆSTIO CLXXXIV.

In Cauſa Cremonenſi Collegiatæ, die 7. Septembris 1720. 123

QUÆSTIO CLXXXV.

In Cauſa Lugdunenſi Nullitatis Profeſſionis, die 7. Septembris 1720. 124

QUÆSTIO CLXXXVI.

In Cauſa Turonenſi, die 7. Septembris 1720. ibid.

QUÆSTIO CLXXXVII.

In Cauſa Neapolitana Matrimonii, die 1. Octobris 1720. ibid.

QUÆSTIO CLXXXVIII.

In Cauſa Vercellenſi Reſidentiæ, die 1. Octobris 1720. 125

QUÆSTIO CLXXXIX.

In Cauſa Oriolenſi Canonicatus Pœnitentiarii, die 1. Octobris 1720. 126

QUÆSTIO CXC.

In Cauſa Colonienſi, die 16. Novembris 1720. ibid.

QUÆSTIO CXCI.

In Cauſa Taurinenſi Matrimonii, die 16. Novembris 1720. 127

QUÆSTIO CXCII.

In Cauſa Romana Indulti, die 16. Novembris 1720. 128

QUÆSTIO CXCIII.

In Cauſa Ulyſſiponenſi Occidentalis Confraternitatis, die 7. Decembris 1720. 129

QUÆSTIO CXCIV.

In Cauſa Tarentina Archipresbyteratus, die 7. Decembris 1720. 130

QUÆSTIO CXCV.

In Cauſa Feltrenſi Jubilationis, die 11. Januarii 1721. ibid.

QUÆ-

QUÆSTIO CXCVI.

In Cauſa Romana nullitatis Profeſſionis, die 11. Januarii 1721. 130

QUÆSTIO CXCVII.

In Cauſa Firmana Legatorum die 11. Januarii 1721. 131

QUÆSTIO CXCVIII.

In Cauſa Mediolanenſi, ſeu Comenſi Reductionis Onerum, die 11. Januarii 1721. 133

QUÆSTIO CXCIX.

In Cauſa Tranenſi Confirmationis Concordiæ, die 18. Januarii 1721. ibid.

QUÆSTIO CC.

In Cauſa Pariſienſi Diſpenſationis, die 25. Januarii 1721. 134

QUÆSTIO CCI.

In Cauſa Montis Faliſci, die 25. Januarii 1721. 135

QUÆSTIO CCII.

In Cauſa Viennenſi Nullitatis Profeſſionis, die 25. Januarii 1721. ibid.

QUÆSTIO CCIII.

In Cauſa Caputaquenſi, ſeu Neapolitana Ordinationis, die 25. Januarii 1721. 136

QUÆSTIO CCIV.

In Cauſa Hydruntina Matrimonii, die 25. Januarii 1721. ibid.

QUÆSTIO CCV.

In Cauſa Nullius, ſeu Farfenſi Reaptationis Eccleſiæ, die 8. Februarii 1721. 137

QUÆSTIO CCVI.

In Cauſa Romana, ſeu Januenſi Legati, die 8. Februarii 1721. ibid.

QUÆSTIO CCVII.

In Cauſa Ariminenſi Matrimonii, die 8. Martii 1721. 138

QUÆSTIO CCVIII.

In Cauſa Fulginatenſi, die 31. Maii 1721. ibid.

QUÆSTIO CCIX.

In Cauſa Romana Expeditionis Litterarum Apoſtolicarum, die 31. Maii 1721. 139

QUÆSTIO CCX.

In Cauſa Ferentina Matrimonii, die 21. Junii 1721. ibid.

QUÆSTIO CCXI.

In Cauſa Aſtenſi Officii Fabricerii, die 21. Junii 1721. ibid.

QUÆSTIO CCXII.

In Cauſa Camerinenſi Exgravaminis, die 21. Junii 1721. ibid.

QUÆSTIO CCXIII.

In Cauſa Pariſienſi Diſpenſationis, die 12. Julii 1721. 140

QUÆSTIO CCXIV.

In Cauſa Auximana, ſeu Camerinenſi Juriſdictionis, die 12. Julii 1721. 141

QUÆSTIO CCXV.

In Cauſa Romana Cappellaniæ, die 2. Julii 1721. 142

QUÆSTIO CCXVI.

In Cauſa Compſana Aggregationis, die 12. Julii 1721. ibid.

QUÆSTIO CCXVII.

In Cauſa Mexicana, die 12. Julii 1721. 143

QUÆSTIO CCXVIII.

In Cauſa Camerinenſi Renunciationis, die 12. Julii 1721. ibid.

QUÆSTIO CCXIX.

In Cauſa Piſtorienſi, & Pratenſi, die 2. Auguſti 1721. 144

QUÆSTIO CCXX.

In Cauſa Leodienſi Profeſſionis, die 2. Auguſti 1622. 146

QUÆSTIO CCXXI.

In Cauſa Cremonenſi Erectionis Collegiatæ, die 2. Auguſti 1721. 147

QUÆSTIO CCXXII.

In Cauſa Ratisbonenſi Vicariæ, die 2. Auguſti 1721. ibid.

QUÆSTIO CCXXIII.

In Cauſa Elboracenſi Dubiorum, die 2. Auguſti 1721. 148

QUÆSTIO CCXXIV.

In Cauſa Caventi, ſeu Caputaquenſi Juriſdictionis, die 2. Auguſti 1721. 149

QUÆSTIO CCXXV.

In Cauſa Taurinenſi Matrimonii, die 23. Auguſti 1721. 150

QUÆSTIO CCXXVI.

In Cauſa Ravennatenſi matrimonii, die 23. Auguſti 1721. ibid.

QUÆSTIO CCXXVII.

In Cauſa Theatina Matrimonii, die 23. Auguſti 1721. 151

QUÆSTIO CCXXVIII.

In Dubio Viſitationis, die 13. Septembris 1721. ibid.

QUÆSTIO CCXXIX.

In Cauſa Romana Legati, die 23. Septembris 1721. 152

QUÆ-

QUÆSTIO CCXXX.

In Cauſa Melitenſi, die 13. Septembris 1721. 153

QUÆSTIO CCXXXI.

In Cauſa Fundana Applicationis Miſſarum, die 13. Septembris 1721. ibid.

QUÆSTIO CCXXXII.

In Cauſa Bononienſi Juris viſitandi, die 2. Octobris 1721. 154

QUÆSTIO CCXXXIII.

In Cauſa Fulginatenſi Prioratus, quoad curam Animarum, die 2. Octobris 1721. ibid.

QUÆSTIO CCXXXIV.

In Cauſa Trajectenſi, die 22. Novembris 1721. 155

QUÆSTIO CCXXXV.

In Cauſa Bitectenſi, die 22. Novembris 1721. 156

QUÆSTIO CCXXXVI.

In Dubio profeſſionis, die 22. Novembris 1721. 157

QUÆSTIO CCXXXVII.

In Cauſa Preneſtina, die 22. Novembris 1721. ibid.

QUÆSTIO CCXXXVIII.

In Cauſa Viſitationis Sacrorum Liminum, die 22. Novembris 1721. 158

QUÆSTIO CCXXXIX.

In Cauſa Ulyxponenſi Occidentali, die 22. Novembris 1721. 159

QUÆSTIO CCXL.

In Cauſa Surana Nullitatis, & Cenſurarum, die 20. Decembris 1721. 160

QUÆSTIO CCXLI.

In Cauſa Florentina, die 17. Januarii 1722. 161

QUÆSTIO CCXLII.

In Cauſa Mechlinienſi, die 17. Januarii 1722. 162

QUÆSTIO CCXLIII.

In Cauſa Caputaquenſi Viſitationis ſacrorum Liminum, die 17. Januarii 1722. 163

QUÆSTIO CCXLIV.

In Cauſa Lucana Funerum, die 17. Januarii 1722. ibid.

QUÆSTIO CCXLV.

In Cauſa Spoletana, die 7. Februarii 1722. 164

QUÆSTIO CCXLVI.

In Cauſa Neapolitana Congruæ, die 28. Februarii 1722. ibid.

QUÆSTIO CCXLVII.

In Cauſa Veliternenſi, die 14. Martii 1722. 165

QUÆSTIO CCXLVIII.

In Cauſa Taurinenſi, die 14. Martii 1722. 166

QUÆSTIO CCXLIX.

In Cauſa Imolenſi Parochialis, die 28. Martii 1722. ibid.

QUÆSTIO CCL.

In Cauſa Nullius, ſeu Brictinorienſi Indulti, die 28. Martii 1722. 167

QUÆSTIO CCLI.

In Cauſa Aquilana, die 28. Martii 1722. ibid.

QUÆSTIO CCLII.

In Cauſa Camerinenſi Celebrationis Miſſarum, die 28. Martii 1722. 168

QUÆSTIO CCLIII.

In Cauſa Ariminenſi Jurium Parochialium, die 18. Martii 1722. ibid.

QUÆSTIO CCLIV.

In Cauſa Januenſi, die 2. Maii 1722. 169

QUÆSTIO CCLV.

In Cauſa Papienſi, die 2. Maii 1722. ibid.

QUÆSTIO CCLVI.

In Cauſa Caſtellana, die 2. Maii 1722. 170

QUÆSTIO CCLVII.

In Cauſa Americana, die 2. Maii 1722. 171

QUÆSTIO CCLVIII.

In Cauſa Verulana, die 2. Maii 1722. 172

QUÆSTIO CCLIX.

In Cauſa Imolenſi Beneficii, die 2. Maii 1722. ibid.

QUÆSTIO CCLX.

In Cauſa Firmana, die 23. Maii 1722. ibid.

QUÆSTIO CCLXI.

In Cauſa Savonenſi, die 23. Maii 1722. 173

QUÆSTIO CCLXII.

In Cauſa Cajacenſi Irregularitatis, & Cenſurarum, die 23. Maii 1722. ibid.

QUÆSTIO CCLXIII.

In Cauſa Colonienſi Functionum Pontificalium, & Benedictionis Abbatialis, die 13. Junii 1722. 174

QUÆSTIO CCLXIV.

In Cauſa Romana Dotis Cappellaniarum, die 13. Julii 1722. 174

QUÆSTIO CCLXV.

In Cauſa Mutinenſi, die 13. Junii 1722. 175

QUÆSTIO CCLXVI.

In Cauſa Ulixbonenſi Occidentali, die 13. Junii 1722. 176

QUÆSTIO CCLXVII.

In Cauſa Americana, die 13. Junii 1722. ibid.

QUÆSTIO CCLXVIII.

In Cauſa Americana, die 13. Junii 1722. 177

QUÆSTIO CCLXIX.

In Cauſa Januenſi Juriſdictionis, die 4. Julii 1722. 178

QUÆSTIO CCLXX.

In Cauſa Volaterrana, Seminarii, die 4. Julii 1722. ibid.

QUÆSTIO CCLXXI.

In Cauſa Aquipendenſi, die 4. Julii 1722. 179

QUÆSTIO CCLXXII.

In Cauſa Pratenſi Matrimonii, die 4. Julii 1722. 180

QUÆSTIO CCLXXIII.

In Cauſa Neapolitana Matrimonii, die 4. Julii 1722. ibid.

QUÆSTIO CCLXXIV.

In Cauſa Vadenſi Reductionis Miſſarum, die 4. Julii 1722. 181

QUÆSTIO CCLXXV.

In Cauſa Tudertina Electionis Sepulturæ, die 4. Julii 1722. 182

QUÆSTIO CCLXXVI.

In Cauſa Mexicana, die 4. Julii 1722. ibid.

QUÆSTIO CCLXXVII.

In Cauſa Melphitenſi, die 8. Auguſti 1722. 183

QUÆSTIO CCLXXVIII.

In Cauſa Placentina Lecturæ, die 8. Auguſti 1722. 184

QUÆSTIO CCLXXIX.

In Cauſa Neapolitana Sponſalium, die 8. Auguſti 1722. 185

QUÆSTIO CCLXXX.

In Cauſa Mantuana Catechiſmi, die 8. Auguſti 1722. ibid.

QUÆSTIO CCLXXXI.

In Cauſa Ariminenſi, die 8. Auguſti 1722. 185

QUÆSTIO CCLXXXII.

In Cauſa Nullius Caſtellanæ, die 29. Auguſti 1722. 188

QUÆSTIO CCLXXXIII.

In Cauſa Neapolitana, die 29. Auguſti 1722. 189

QUÆSTIO CCLXXXIV.

In Cauſa Regienſi Penſionis, die 19. Septembris 1722. ibid.

QUÆSTIO CCLXXXV.

In Cauſa Conſentina Viſitationis, & Cenſurarum, die 19. Septembris 1722. 190

QUÆSTIO CCLXXXVI.

In Cauſa Bononienſi, die 19. Septembris 1722. 191

QUÆSTIO CCLXXXVII.

In Cauſa Lucana Cappellaniæ, die 19. Septembris 1722. ibid.

QUÆSTIO CCLXXXVIII.

In Cauſa Lauretana Diſtributionum, die 19. Septembris 1722. 192

QUÆSTIO CCLXXXIX.

In Cauſa Romana Legati, die 21. Novembris 1722. 193

QUÆSTIO CCXC.

In Cauſa Turritana Vicarii Capitularis, die 21. Novembris 1722. ibid.

QUÆSTIO CCXCI.

In Dubio Matrimonii, die 21. Novembris 1722. 194

QUÆSTIO CCXCII.

In Cauſa Comaclenſi Electionis, die 5. Decembris 1722. 195

QUÆSTIO CCXCIII.

In Cauſa Atrienſi, die 5. Decembris 1722. ibid.

QUÆSTIO CCXCIV.

In Cauſa Legionenſi, & Aſtoricenſi Unionis, die 5. Decembris 1722. 196

QUÆSTIO CCXCV.

In Cauſa Monaſterienſi, die 5. Decembris 1722. ibid.

QUÆSTIO CCXCVI.

In Cauſa Patenſi Reſtitutionis in integrum, die 5. Decembris 1722. 197

QUÆSTIO CCXCVII.

In Cauſa Spoletana, die 5. Decembris 1722. ibid.

QUÆ

QUÆSTIO CCXCVIII.

In Cauſa Cavienſi Erectionis Parochialis, die 19. Decembris 1722. 197

QUÆSTIO CCXCIX.

In Cauſa Romana, die 19. Decembris 1722. 198

QUÆSTIO CCC.

In Cauſa Jannenſi Pactionum, die 19. Decembris 1722. 199

QUÆSTIO CCCI.

In Cauſa Uratislavienſi, die 16. Januarii 1723. 200

QUÆSTIO CCCII.

In Cauſa Valentina die 16. Januarii 1723 ibid.

QUÆSTIO CCCIII.

In Cauſa Fulginatenſi, die 30. Januarii 1723. ibid.

QUÆSTIO CCCIV.

In Cauſa Montis Marani Servitii Eccleſiæ, die 30. Januarii 1723. 201

QUÆSTIO CCCV.

In Cauſa Lunenſi Sarzanenſi Viſitationis Sacrorum Liminum, die 30. Januarii 1723. 202

QUÆSTIO CCCVI.

In Cauſa Anglonenſi Cathedratici, Decimarum, & Quartæ Funeralis, die 30. Januarii 1723. ibid.

QUÆSTIO CCCVII.

In Cauſa Januenſi Juriſdictionis, die 20. Februarii 1723. 203

QUÆSTIO CCCVIII.

In Cauſa Caſenatenſi, ſeu Forolivienſi Matrimonii, die 20. Februarii 1723. 204

QUÆSTIO CCCIX.

In Cauſa Spoletana, die 20. Februarii 1723. 205

QUÆSTIO CCCX.

In Cauſa Peruſina, ſeu Nucerina, die 20. Februarii 1723. 206

QUÆSTIO CCCXI.

In Cauſa Albanenſi Funerum, die 20. Februarii 1723. ibid.

QUÆSTIO CCCXII.

In Cauſa Caſenatenſi Erectionis Archipresbyteratus, die 20. Februarii 1723. ibid.

QUÆSTIO CCCXIII.

In Cauſa Salamantina, die 6. Martii 1723. 207

QUÆSTIO CCCXIV.

In Cauſa Nullius, ſeu Aſculana, die 6. Martii 1723. 208

QUÆSTIO CCCXV.

In Cauſa Cervienſi Legatorum, die 6. Martii 1723. 209

QUÆSTIO CCCXVI.

In Cauſa Hortana Decimarum, die 6. Martii 1723. 210

QUÆSTIO CCCXVII.

In Cauſa Canatenſi, die 10. Aprilis 1723. ibid.

QUÆSTIO CCCXVIII.

In Cauſa Majoricenſi Sponſalium, die 10. Aprilis 1723. 211

QUÆSTIO CCCXIX.

In Cauſa Neapolitana Reſtitutionis in integrum, die 10. Aprilis 1723. ibid.

QUÆSTIO CCCXX.

In Cauſa Veliterna Taxæ Seminarii, die 24. Aprilis 1723. 212

QUÆSTIO CCCXXI.

In Cauſa Sorana Funerum, die 24. Aprilis 1723. ibid.

QUÆSTIO CCCXXII.

In Cauſa Firmana Matrimonii, die 24. Aprilis 1723. ibid.

QUÆSTIO CCCXXIII.

In Cauſa Giennenſi Nullitatis Matrimonii, die 15. Maii 1723. 213

QUÆSTIO CCCXXIV.

In Cauſa Moguntina Conſignationis Fructuum Canonicatus, die 15. Maii 1723. 214

QUÆSTIO CCCXXV.

In Cauſa Monaſterienſi, die 15. Maii 1723. ibid.

QUÆSTIO CCCXXVI.

In Cauſa Malacitana Nullitatis Profeſſionis, die 15. Maii 1723. 215

QUÆSTIO CCCXXVII.

In Cauſa Guadixenſi Reſtitutionis in integrum, die 15. Maii 1723. ibid.

QUÆSTIO CCCXXVIII.

In Cauſa Pampilonenſi Confirmationis Concordiæ, die 15. Maii 1723. ibid.

QUÆSTIO CCCXXIX.

In Cauſa Caſenatenſi, die 15. Maii 1723. 217

QUÆSTIO CCCXXX.

In Dubio Præbendæ Theologalis, die 5. Junii 1726. ibid.

QUÆSTIO CCCXXXI.

In Cauſa Sabinenſi, ſeu Narnienſi Parochialis, die 5. Junii 1723. 219

QUÆ-

QUÆSTIO CCCXXXII.
In Cauſa Cremonenſi, die 5. Junii 1723. 219

QUÆSTIO CCCXXXIII.
In Cauſa Fanenſi, die 5. Junii 1723. 220

QUÆSTIO CCCXXXIV.
In Cauſa Montis Politiani, die 26. Junii 1723. ibid.

QUÆSTIO CCCXXXV.
In Cauſa Surana, die 26. Junii 1723. 221

QUÆSTIO CCCXXXVI.
In Cauſa Vaſionenſi Præeminentiarum, die 26. Junii 1723. ibid.

QUÆSTIO CCCXXXVII.
In Cauſa Iſernienſi, die 26. Junii 1723. ibid.

QUÆSTIO CCCXXXVIII.
In Cauſa Ordinis Canonicorum Regularium SS. Salvatoris, die 17. Julii 1723. 222

QUÆSTIO CCCXXXIX.
In Cauſa Firmana Renunciationis, die 17. Julii 1723. ibid.

QUÆSTIO CCCXL.
In Cauſa Ceſenatenſi, die 17. Julii 1723. 223

QUÆSTIO CCCXLI.
In Cauſa Aquilana Juriſdictionis, die 31. Julii 1723. 224

QUÆSTIO CCCXLII.
In Cauſa Provinciæ Romanæ Capuccinorum Nullitatis Profeſſionis, die 31. Julii 1723. 225

QUÆSTIO CCCXLIII.
In Cauſa Pampilonenſi Indulti, die 31. Julii 1723. 226

QUÆSTIO CCCXLIV.
In Cauſa Albinganenſi Concurſus, die 28. Auguſti 1723. ibid.

QUÆSTIO CCCXLV.
In Cauſa Herbipolenſi, & Fuldenſi Concordiæ, die 28. Auguſti 1723. 227

QUÆSTIO CCCXLVI.
In Cauſa Civitatis Caſtellanæ, die 28. Auguſti 1723. 230

QUÆSTIO CCCXLVII.
In Cauſa Bononienſi Indulti, die 18. Septembris 1723. ibid.

QUÆSTIO CCCXLVIII.
In Cauſa Melevitana Juriſdictionis, die 18. Septembris 1723. 231

QUÆSTIO CCCXLIX.
In Cauſa Tiraſonenſi Matrimonii, die 18. Septembris 1723. 232

QUÆSTIO CCCL.
In Cauſa Mediolanenſi, die 18. Septembris 1723. 233

QUÆSTIO CCCLI.
In Cauſa Caputaquenſi Juriſdictionis, die 2. Octobris 1723. 234

QUÆSTIO CCCLII.
In Cauſa Neapolitana Cappellaniæ, die 2. Octobris 1723. ibid.

QUÆSTIO CCCLIII.
In Cauſa Nullius Provinciæ Compoſtellanæ, die 2. Octobris 1723. 235

QUÆSTIO CCCLIV.
In Cauſa Anglonenſi, & Turſenſi, die 2. Octobris 1723. ibid.

QUÆSTIO CCCLV.
In Cauſa Urbinatenſi, die 2. Octobris 1723. 236

QUÆSTIO CCCLVI.
In Cauſa Cajetana, die 2. Octobris 1723. ibid.

QUÆSTIO CCCLVII.
In Cauſa Romana Matrimonii, die 2. Octobris 1723. 237

QUÆSTIO CCCLVIII.
In Cauſa Liparitana, die 20. Novembris 1723. ibid.

QUÆSTIO CCCLIX.
In Cauſa Barchinonenſi Matrimonii, die 20. Novembris 1723. 238

QUÆSTIO CCCLX.
In Cauſa Pampilonenſi Unionis, die 20. Novembris 1723. 239

QUÆSTIO CCCLXI.
In Cauſa Aquenſi, die 20. Novembris 1723. ibid.

QUÆSTIO CCCLXII.
In Cauſa Ordinis S. Franciſci, die 20. Novembris 1723 240

QUÆSTIO CCCLXIII.
In Cauſa Melevitana, die 4. Decembris 1723. 241

QUÆSTIO CCCLXIV.
In Cauſa Eugubina, die 4. Decembris 1723. 242

QUÆSTIO CCCLXV.
In Cauſa Montis Alti Sponſalium, die 4. Decembris 1723. ibid.

QUÆSTIO CCCLXVI.

In Cauſa Neapolitana, ſeu Cavenſi, die 18. Decembris 1723. 242

QUÆSTIO CCCLXVII.

In Cauſa Lycienſi Viſitationis, & Cenſurarum, die 18. Decembris 1723. 243

QUÆSTIO CCCLXVIII.

In Cauſa Cluſinæ Reparationis Eccleſiæ, die 18. Decembris 1723. 245

QUÆSTIO CCCLXIX.

In Cauſa Urbis, die 18. Decembris 1723. ibid.

QUÆSTIO CCCLXX.

In Cauſa Prænestina Taxæ Seminarii, die 18. Decembris 1723. 246

INDEX QUÆSTIONUM

TOMI SECUNDI.

QUÆSTIO CCCLXXI.

In Cauſa Oſcenſi Canonicatus Pœnitentiarii, die 15. Januarii 1724. 3

QUÆSTIO CCCLXXII.

In Cauſa Anglonenſi, die 15. Januarii 1724. 4

QUÆSTIO CCCLXXIII.

In Dubio Matrimonii, die 15. Januarii 1724. 5

QUÆSTIO CCCLXXIV.

In Cauſa Oſtienſi, die 29. Januarii 1724. ibid.

QUÆSTIO CCCLXXV.

In Cauſa Januenſi Translationis Parochiæ, die 29. Januarii 1724. 6

QUÆSTIO CCCLXXVI.

In Cauſa Romana Taxæ Seminarii, die 12. Februarii 1724. 7

QUÆSTIO CCCLXXVII.

In Cauſa Uratislavienſi, die 12. Februarii 1724. ibid.

QUÆSTIO CCCLXXVIII.

In Cauſa Albinganenſi Matrimonii, die 12. Februarii 1724. 8

QUÆSTIO CCCLXXIX.

In Cauſa Geruntinenſi, ſeu Cariatenſi, die 12. Februarii 1724. 9

QUÆSTIO CCCLXXX.

In Cauſa Leopolienſi Matrimonii, die 10. Junii 1724. 10

QUÆSTIO CCCLXXXI.

In Cauſa Gravinenſi, die 10. Junii 1724. 11

QUÆSTIO CCCLXXXII.

In Cauſa Romana Cappellaniæ, die 10. Junii 1724. ibid.

QUÆSTIO CCCLXXXIII.

In Cauſa Novarienſi, die 10. Junii 1724. 12

QUÆSTIO CCCLXXXIV.

In Cauſa Comenſi, die 10. Junii 1724. 13

QUÆSTIO CCCLXXXV.

In Cauſa Mediolanenſi, die 10. Junii 1724. ibid.

QUÆSTIO CCCLXXXVI.

In Cauſa Ulixbonenſi Occidentali, die 8. Julii 1724. 14

QUÆSTIO CCCLXXXVII.

In Cauſa Placentina, die 8. Julii 1724. 16

QUÆSTIO CCCLXXXVIII.

In Cauſa Colonienſi Erectionis Seminarii, die 8. Julii 1724. 17

QUÆSTIO CCCLXXXIX.

In Cauſa Savonenſi, die 28. Julii 1724. 18

QUÆSTIO CCCXC.

In Cauſa Amalphitana, die 28. Julii 1724. 20

QUÆSTIO CCCXCI.

In Cauſa Eiſtettenſi, die 28. Julii 1724. ibid.

QUÆSTIO CCCXCII.

In Cauſa Raguſina, die 28. Julii 1724. 21

QUÆSTIO CCCXCIII.

In Cauſa Mutinenſi Matrimonii, die 19. Auguſti 1724. 22

QUÆSTIO CCCXCIV.

In Cauſa Montis Politiani, die 19. Auguſti 1724. 23

QUÆ-

Digitized by Google

QUÆSTIO CCCXCV.

In Cauſa Bononienſi, die 9. Septembris 1724. 24

QUÆSTIO CCCXCVI.

In Cauſa Neapolitana Nullitatis Profeſſionis, die 9. Septembris 1724. ibid.

QUÆSTIO CCCXCVII.

In Dubio Matrimoniorum, die 9. Septembris 1724. ibid.

QUÆSTIO CCCXCVIII.

In Cauſa Neapolitana, die 30. Septembris 1724. 27

QUÆSTIO CCCXCIX.

In Cauſa Cæſarauguſtana, die 30. Septembris 1724. 28

QUÆSTIO CCCC.

In Cauſa Comenſi, die 30. Septembris 1724. 29

QUÆSTIO CCCCI.

In Cauſa Amalphitana, die 30. Septembris 1724. ibid.

QUÆSTIO CCCCII.

In Cauſa Calaritana, die 30. Septembris 1724. 30

QUÆSTIO CCCCIII.

In Cauſa Fulginatenſi, die 30. Septembris 1724. 31

QUÆSTIO CCCCIV.

In Cauſa Fæſulana, die 30. Septembris 1724. ibid.

QUÆSTIO CCCCV.

In Cauſa Lunenſi Sarzanenſi Parochialis, die 18. Novembris 1724. ibid.

QUÆSTIO CCCCVI.

In Cauſa Romana Dotium, die 18. Novembris 1724. ibid.

QUÆSTIO CCCCVII.

In Cauſa Auximana, die 18. Novembris 1724. 32

QUÆSTIO CCCCVIII.

In Cauſa Montis Faliſci, die 18. Novembris 1724. 33

QUÆSTIO CCCCIX.

In Cauſa Romana Nullitatis Profeſſionis, die 2. Decembris 1724. ibid.

QUÆSTIO CCCCX.

In Cauſa Aurienſi Unionis, die 2. Decembris 1724. 34

QUÆSTIO CCCCXI.

In Cauſa Montis Regalis, die 2. Decembris 1724. 35

QUÆSTIO CCCCXII.

In Cauſa Lauretana, die 16. Decembris 1724. ibid.

QUÆSTIO CCCCXIII.

In Cauſa Turritana, die 16. Decembris 1724. ibid.

QUÆSTIO CCCCXIV.

In Cauſa Namurcenſi diſpenſationis, die 16. Decembris 1724. 36

QUÆSTIO CCCCXV.

In Dubio Oratorii privati, die 16. Decembris 1724. ibid.

QUÆSTIO CCCCXVI.

In Cauſa Camerinenſi, die 13. Januarii 1725. 39

QUÆSTIO CCCCXVII.

In Cauſa Roſſanenſi, die 13. Januarii 1725. ibid.

QUÆSTIO CCCCXVIII.

In Cauſa Provinciæ Romanæ, die 13. Januarii 1725. 40

QUÆSTIO CCCCXIX.

In Cauſa Tuſculana, die 13. Januarii 1725. 41

QUÆSTIO CCCCXX.

In Cauſa Placentina, die 13. Januarii 1725. 42

QUÆSTIO CCCCXXI.

In Cauſa Portucallenſi, die 13. Januarii 1725. ibid.

QUÆSTIO CCCCXXII.

In Cauſa Aquilana, die 3. Februarii 1725. 43

QUÆSTIO CCCCXXIII.

In Cauſa Tridentina Fructuum, die 3. Februarii 1725. ibid.

QUÆSTIO CCCCXXIV.

In Cauſa Januenſi, die 3. Februarii 1725. 44

QUÆSTIO CCCCXXV.

In Cauſa Triventina Laudi, die 3. Martii 1725. 45

QUÆSTIO CCCCXXVI.

In Cauſa Aſculana, die 3. Martii 1725. ibid.

QUÆSTIO CCCCXXVII.

In Cauſa Sancti Marci, die 3. Martii 1725. 46

QUÆSTIO CCCCXXVIII.

In Cauſa Neapolitana, die 24. Martii 1725. ibid.

QUÆSTIO CCCCXXIX.

In Cauſa Ratisbonenſi, die 24. Martii 1725. 46

QUÆSTIO CCCCXXX.

In Cauſa Caputaquenſi, die 24. Martii 1725. 47

QUÆSTIO CCCCXXXI.

In Cauſa Sancti Miniati, die 24. Martii 1725. 48

QUÆSTIO CCCCXXXII.

In Dubio Regularium ad Triremes damnatorum, & expleta pœna a triremibus redeuntium, die 24. Martii 1725. 49

QUÆSTIO CCCCXXXIII.

In Cauſa Neapolitana Cappellaniarum, die 14. Aprilis 1725. 50

QUÆSTIO CCCCXXXIV.

In Cauſa Mediolanenſi Sponſalium, die 14. Aprilis 1725. 51

QUÆSTIO CCCCXXXV.

In Cauſa Bononienſi, die 14. Aprilis 1725. ibid.

QUÆSTIO CCCCXXXVI.

In Cauſa Lucana, die 14. Aprilis 1725. 54

QUÆSTIO CCCCXXXVII.

In Cauſa Brugnatenſi Collegialitatis, die 14. Aprilis 1725. 57

QUÆSTIO CCCCXXXVIII.

In Cauſa Gneſnenſi, die 14. Aprilis 1725. 58

QUÆSTIO CCCCXXXIX.

In Cauſa Leopolienſi Matrimonii, die 9. Junii 1725. ibid.

QUÆSTIO CCCCXL.

In Cauſa Melevitana Seminarii, die 9. Junii 1725. ibid.

QUÆSTIO CCCCXLI.

In Cauſa Romana, ſeu Januenſi Legati, die 9. Junii 1725. 59

QUÆSTIO CCCCXLII.

In Cauſa Lunenſi Sarzanenſi Præminentiarum, die 9. Junii 1725. 60

QUÆSTIO CCCCXLIII.

In Cauſa Civitatenſi Vicariatus, die 9. Junii 1725. 61

QUÆSTIO CCCCXLIV.

In Cauſa Viennenſi Jurium Parochialium, die 9. Junii 1725. ibid.

QUÆSTIO CCCCXLV.

In Cauſa Salernitana Sponſalium, die 9. Junii 1725. 62

QUÆSTIO CCCCXLVI.

In Cauſa Vigilienſi Matrimonii, die 23. Junii 1725. ibid.

QUÆSTIO CCCCXLVII.

In Cauſa Bituntina Sponſalium, die 23. Junii 1725. 63

QUÆSTIO CCCCXLVIII.

In Cauſa Noceaſtrenſi Parochialis, die 23. Junii 1725. ibid.

QUÆSTIO CCCCXLIX.

In Cauſa Atrienſi, die 23. Junii 1725. 64

QUÆSTIO CCCCL.

In Cauſa Cornetana, die 23. Junii 1725. ibid.

QUÆSTIO CCCCLI.

In Cauſa Lauretana, die 13. Julii 1725. 65

QUÆSTIO CCCCLII.

In Cauſa Reatina, die 13. Julii 1725. 66

QUÆSTIO CCCCLIII.

In Cauſa Conſentina, die 13. Julii 1725. 68

QUÆSTIO CCCCLIV.

In Cauſa Sanctæ Severinæ, die 13. Julii 1725. ibid

QUÆSTIO CCCCLV.

In Cauſa Savonenſi, die 13. Julii 1725. 69

QUÆSTIO CCCCLVI.

In Cauſa Aquilana, die 4. Auguſti 1725. ibid.

QUÆSTIO CCCCLVII.

In Cauſa Theatina, die 4. Auguſti 1725. 70

QUÆSTIO CCCCLVIII.

In Cauſa Cordubenſi, die 4. Auguſti 1725. 71

QUÆSTIO CCCCLIX.

In Cauſa Romana, ſeu Albinganenſi, die 4. Auguſti 1725. 72

QUÆSTIO CCCCLX.

In Cauſa Bononienſi, die 1. Septembris 1725. 73

QUÆSTIO CCCCLXI.

In Cauſa Firmana Cappellaniarum, die 1. Septembris 1725. 74

QUÆSTIO CCCCLXII.

In Cauſa Gravinenſi, die 1. Septembris 1725. 75

QUÆ-

QUÆSTIO CCCCLXIII.
In Cauſa Colonienſi, die 22. Septembris 1725. 75

QUÆSTIO CCCCLXIV.
In Cauſa Monopolitana Congruæ, die 22. Septembris 1725. 76

QUÆSTIO CCCCLXV.
In Cauſa Januenſi Legati, die 22. Septembris 1725. ibid.

QUÆSTIO CCCCLXVI.
In Cauſa Veneta, ſeu Januenſi Legati, die 22. Septembris 1725. 77

QUÆSTIO CCCCLXVII.
In Cauſa Romana, ſeu Bononienſi, die 22. Septembris 1725. ibid.

QUÆSTIO CCCCLXVIII.
In Cauſa Ulixbonenſi Cappellaniæ, die 22. Septembris 1725. 78

QUÆSTIO CCCCLXIX.
In Dubiis Sponſalium, die 22. Septembris 1725. ibid.

QUÆSTIO CCCCLXX.
In Cauſa Portallegrenſi, die 17. Novembris 1725. ibid.

QUÆSTIO CCCCLXXI.
In Cauſa Toletana, die 17. Novembris 1725. 79

QUÆSTIO CCCCLXXII.
In Cauſa Camerinenſi, die 1. Decembris 1725. ibid.

QUÆSTIO CCCCLXXIII.
In Cauſa Compſana, die 1. Decembris 1725. 80

QUÆSTIO CCCCLXXIV.
In Cauſa Ordinis Præmonſtratenſis, die 2. Decembris 1725. ibid.

QUÆSTIO CCCCLXXV.
In Cauſa Romana, ſeu Viterbienſi, die 15. Decembris 1725. 81

QUÆSTIO CCCCLXXVI.
In Cauſa Legionenſi Viſitationis Sacrorum Liminum, die 15. Decembris 1725. ibid.

QUÆSTIO CCCCLXXVII.
In Cauſa Vicenſi Relicti Annui, die 15. Decembris 1725. 82

QUÆSTIO CCCCLXXVIII.
In Cauſa Florentina Matrimonii, die 12. Januarii 1726. 83

QUÆSTIO CCCCLXXIX.
In Cauſa Urbanienſi, die 12. Januarii 1726. 84

QUÆSTIO CCCCLXXX.
In Cauſa Aliphana Curæ, die 12. Januarii 1726. ibid.

QUÆSTIO CCCCLXXXI.
In Cauſa Cremonenſi Proceſſionis, die 12. Januarii 1726. 85

QUÆSTIO CCCCLXXXII.
In Cauſa Poſaanienſi, die 12. Januarii 1726. ibid.

QUÆSTIO CCCCLXXXIII.
In Cauſa Aquinatenſi, die 12. Januarii 1726. 86

QUÆSTIO CCCCLXXXIV.
In Cauſa Hiſpalenſi Archidiaconatus, die 26. Januarii 1726. ibid.

QUÆSTIO CCCCLXXXV.
In Cauſa Caſalenſi, die 26. Januarii 1726. 87

QUÆSTIO CCCCLXXXVI.
In Cauſa Pratenſi die 26. Januarii 1726. ibid.

QUÆSTIO CCCCLXXXVII.
In Cauſa Sancti Marci, die 26. Januarii 1726. 88

QUÆSTIO CCCCLXXXVIII.
In Cauſa Camerinenſi, die 26. Januarii 1726. ibid.

QUÆSTIO CCCCLXXXIX.
In Cauſa Catbacenſi, die 26. Januarii 1726. 89

QUÆSTIO CCCCXC.
In Cauſa Lamianenſi, die 9. Februarii 1726. ibid.

QUÆSTIO CCCCXCI.
In Cauſa Romana, die 9. Februarii 1726. 90

QUÆSTIO CCCCXCII.
In Cauſa Caputaquenſi, die 23. Februarii 1726. 91

QUÆSTIO CCCCXCIII.
In Cauſa Melevitana, die 23. Februarii 1726. ibid.

QUÆSTIO CCCCXCIV.
In Cauſa Aſculana, die 23. Februarii 1726. 92

QUÆSTIO CCCCXCV.
In Cauſa Senenſi die 16. Martii 1726. 94

QUÆSTIO CCCCXCVI.
In Cauſa Taurinenſi, die 16. Martii 1726. ibid.

QUÆ-

QUÆSTIO CCCCXCVII.
In Cauſa Florentina, die 16. Martii 1726. 94

QUÆSTIO CCCCXCVIII.
In Cauſa Spoletana Decimarum, die 16. Martii 1726. 95

QUÆSTIO CCCCXCIX.
In Cauſa Turritana, die 30. Martii 1726. ibid.

QUÆSTIO D.
In Cauſa Cathacenſi, die 30. Martii 1726. ibid.

QUÆSTIO DI.
In Cauſa Caſtrenſi, die 30. Martii 1726. 96

QUÆSTIO DII.
In cauſa Sancti Marci, die 30. Martii 1726. ibid.

QUÆSTIO DIII.
In Cauſa Calaguritana, die 13. Aprilis 1726. 97

QUÆSTIO DIV.
In Cauſa Placentina, die 13. Aprilis 1726. ibid.

QUÆSTIO DV.
In Cauſa Reatina, die 13. Aprilis 1726. 98

QUÆSTIO DVI.
In Cauſa Urbis, die 13. Aprilis 1726. ibid.

QUÆSTIO DVII.
In Cauſa Fulginatenſi, die 4. Maii 1726. 100

QUÆSTIO DVIII.
In Cauſa Mantuana, die 4. Maii 1726. ibid.

QUÆSTIO DIX.
In Cauſa Papienſi, die 4. Maii 1726. 101

QUÆSTIO DX.
In Cauſa Senogallienſi, die 18. Maii 1726. ibid.

QUÆSTIO DXI.
In Cauſa Siculana Nullitatis Profeſſionis, die 18. Maii 1726. 102

QUÆSTIO DXII.
In Cauſa Uritana, die 18. Maii 1726. 103

QUÆSTIO DXIII.
In Cauſa Neapolitana, die 8. Junii 1726. ibid.

QUÆSTIO DXIV.
In Cauſa Dertbonenſi, die 8. Junii 1726. 104

QUÆSTIO DXV.
In Cauſa Trivicana, ſeu Tricaricenſi, die 8. Junii 1726. 105

QUÆSTIO DXVI.
In Cauſa Lavellana, ſeu Romana, die 8. Junii 1726. 106

QUÆSTIO DXVII.
In Cauſa Nullius Faſani die 8. Junii 1726. 107

QUÆSTIO DXVIII.
In Cauſa Mechlinienſi Legitimitatis Prolis, die 6. Julii 1726. ibid.

QUÆSTIO DXIX.
In Cauſa Firmana, die 27. Julii 1726. 108

QUÆSTIO DXX.
In Cauſa Placentina, die 27. Julii 1726. ibid.

QUÆSTIO DXXI.
In Cauſa Nucerina Paganorum, die 27. Julii 1726. 109

QUÆSTIO DXXII.
In Cauſa Trevirenſi, die 27. Julii 1726. ibid.

QUÆSTIO DXXIII.
In Cauſa Policaſtrenſi, die 17. Auguſti 1726. ibid.

QUÆSTIO DXXIV.
In Cauſa Policaſtrenſi, die 17. Auguſti 1726. 110

QUÆSTIO DXXV.
In Cauſa Maceratenſi, die 7. Septembris 1726. ibid.

QUÆSTIO DXXVI.
In Cauſa Ulixbonenſi, die 7. Septembris 1726. 111

QUÆSTIO DXXVII.
In Cauſa Florentina, ſeu Lucana, die 28. Septembris 1726. 112

QUÆSTIO DXXVIII.
In Cauſa Urgellenſi, die 28. Septembris 1726. 113

QUÆSTIO DXXIX.
In Cauſa Reatina, die 26. Septembris 1726. 114

QUÆSTIO DXXX.
In Cauſa Bambergenſi Canonicatus, die 28. Septembris 1726. 115

QUÆ-

QUÆSTIO DXXXI.

In Cauſa Larinenſi Reſtitutionis in integrum, die 11. Januarii 1727. 115

QUÆSTIO DXXXII.

In Cauſa Ilerdenſi, die 11. Januarii 1727. ibid.

QUÆSTIO DXXXIII.

In Cauſa Piſaurenſi Hæreditatis, die 11. Januarii 1727. 116

QUÆSTIO DXXXIV.

In Cauſa Giennenſi Celebrationis Ordinum, die 25. Januarii 1727. 117

QUÆSTIO DXXXV.

In Cauſa Lancianenſi, die 25. Januarii 1727. 118

QUÆSTIO DXXXVI.

In Cauſa Januenſi, die 25. Januarii 1727. ibid.

QUÆSTIO DXXXVII.

In Cauſa Eugubina, ſeu Peruſina Matrimonii, die 25. Januarii 1727. 119

QUÆSTIO DXXXVIII.

In Cauſa Alatrina, die 25. Januarii 1727. ibid.

QUÆSTIO DXXXIX.

In Cauſa Mantuana, die 25. Januarii 1727. 120

QUÆSTIO DXL.

In Cauſa Auximana Procurationis, die 8. Februarii 1727. 121

QUÆSTIO DXLI.

In Cauſa Montis Regalis, die 8. Februarii 1727. ibid.

QUÆSTIO DXLII.

In Cauſa Firmana Nullitatis Profeſſionis, die 8. Februarii 1727. 122

QUÆSTIO DXLIII.

In Cauſa Calaritana, die 8. Februarii 1727. ibid.

QUÆSTIO DXLIV.

In Cauſa Agrigentina Matrimonii, die 15. Martii 1727. ibid.

QUÆSTIO DXLV.

In Cauſa Amerina, die 15. Martii 1727. 123

QUÆSTIO DXLVI.

In Cauſa Florentina, die 29. Martii 1727. ibid.

QUÆSTIO DXLVII.

In Cauſa Tiburtina die 26. Aprilis 1727. 131

QUÆSTIO DXLVIII.

In Cauſa Calaritana, die 26. Aprilis 1727. 133

QUÆSTIO DXLIX.

In Cauſa Romana, die 26. Aprilis 1727. ibid.

QUÆSTIO DL.

In Cauſa Maceratenſi, die 26. Aprilis 1727. ibid.

QUÆSTIO DLI.

In Cauſa Mazarienſi, die 10. Maii 1727. 134

QUÆSTIO DLII.

In Cauſa Majoricenſi, die 10. Maii 1727. 135

QUÆSTIO DLIII.

In Cauſa Aquilana, die 10. Maii 1727. ibid.

QUÆSTIO DLIV.

In Cauſa Colonienſi, die 24. Maii 1727. 136

QUÆSTIO DLV.

In Cauſa Nonantulana, ſeu Eugubina, die 24. Maii 1727. ibid.

QUÆSTIO DLVI.

In Cauſa Burgi S. Domnini, die 24. Maii 1727. 137

QUÆSTIO DLVII.

In Cauſa Civitatis Ducalis, die 7. Junii 1727. 138

QUÆSTIO DLVIII.

In Cauſa Colonienſi, die 7. Junii 1727. ibid.

QUÆSTIO DLIX.

In Cauſa Colonienſi, die 7. Junii 1727. 139

QUÆSTIO DLX.

In Cauſa Florentina, die 7. Junii 1727. ibid.

QUÆSTIO DLXI.

In Cauſa Florentina, die 7. Junii 1727. 140

QUÆSTIO DLXII.

In Cauſa Catanienſi, die 7. Junii 1727. ibid.

QUÆSTIO DLXIII.

In Cauſa Novaricenſi, die 5. Julii 1727. 141

QUÆSTIO DLXIV.

In Cauſa Mazarienſi, die 5. Julii 1727. 142

QUÆ-

QUÆSTIO DLXV.

In Cauſa Anconitana, die 5. Julii 1727. 143

QUÆSTIO DLXVI.

In Cauſa Veliterna, die 5. Julii 1727. 144

QUÆSTIO DLXVII.

In Cauſa Monopolitana, die 2. Auguſti 1727. ibid.

QUÆSTIO DLXVIII.

In Cauſa Ariminenſi, die 2. Auguſti 1727. 145

QUÆSTIO DLXIX.

In Cauſa Pratenſi, die 2. Auguſti 1727. ibid.

QUÆSTIO DLXX.

In Cauſa Florentina, die 2. Auguſti 1727. 146

QUÆSTIO DLXXI.

In Cauſa Romana, die 23. Auguſti 1727. ibid.

QUÆSTIO DLXXII.

In Cauſa Mantuana, die 23. Auguſti 1727. 147

QUÆSTIO DLXXIII.

In Cauſa Romana, die 20. Septembris 1727. 151

QUÆSTIO DLXXIV.

In Cauſa Oſnabrugenſi, die 20. Septembris 1727. ibid.

QUÆSTIO DLXXV.

In Cauſa Viterbienſi, die 20. Septembris 1727. 152

QUÆSTIO DLXXVI.

In Cauſa Novarienſi, die 22. Novembris 1727. ibid.

QUÆSTIO DLXXVII.

In Cauſa Firmana, die 22. Novembris 1727. 153

QUÆSTIO DLXXVIII.

In Cauſa Ulyſſiponenſi Orientalis, die 22. Novembris 1727. ibid.

QUÆSTIO DLXXIX.

In Cauſa Ariminenſi, die 6. Decembris 1727. 155

QUÆSTIO DLXXX.

In Cauſa Fanenſi, die 6. Decembris 1727. ibid.

QUÆSTIO DLXXXI.

In Cauſa Venafrana, ſeu Nullius Montis Caſſinenſis Matrimonii, die 6. Decembris 1727. 156

QUÆSTIO DLXXXII.

In Cauſa Cæſenatenſi, die 6. Decembris 1727. ibid.

QUÆSTIO DLXXXIII.

In Cauſa Tuſculana, die 6. Decembris 1727. ibid.

QUÆSTIO DLXXXIV.

In Cauſa Savonenſi, die 27. Januarii 1728. 157

QUÆSTIO DLXXXV.

In Cauſa Compoſtellana, die 27. Januarii 1728. ibid.

QUÆSTIO DLXXXVI.

In Cauſa Neocaſtrenſi, die 27. Januarii 1728. 158

QUÆSTIO DLXXXVII.

In Cauſa Aquipendenti, die 27. Januarii 1728. 159

QUÆSTIO DLXXXVIII.

In Cauſa Meſſanenſi, die 27. Januarii 1728. ibid.

QUÆSTIO DLXXXIX.

In Cauſa Colonienſi, die 27. Januarii 1728. 160

QUÆSTIO DXC.

In Cauſa Squillacenſi, die 21. Februarii 1728. ibid.

QUÆSTIO DXCI.

In Cauſa Alexandrina, die 21. Februarii 1728. 161

QUÆSTIO DXCII.

In Cauſa Calaritana, die 21. Februarii 1728. ibid.

QUÆSTIO DXCIII.

In Cauſa Toletana, die 17. Aprilis 1728. 163

QUÆSTIO DXCIV.

In Cauſa Neapolitana, die 17. Aprilis 1728. 164

QUÆSTIO DXCV.

In Cauſa Mediolanenſi, die 17. Aprilis 1728. ibid.

Digitized by Google

QUÆSTIONES CANONICÆ

IN MATERIIS AD CONGREGATIONEM CONCILII SPECTANTIBUS

A SS. D. N. BENEDICTO XIV.

Diſcuſſæ, dum munus Secretarii ejuſdem Congregationis obiret.

QUÆSTIO I.

In Cauſa Senogallien. Cenſuum, die 15. Jan. 1718.

LEOPARDUS Leopardi in Annis 1694. & 1696. favore Confraternitatis Sanctiſſimi Sacramenti duos Cenſus in ſorte ſcutorum 370. impoſuit conventis fructibus ad rationem quinque pro centenario; Hippolytus vero dicti Leopardi filius ab Officialibus dictæ Confraternitatis Anno 1699. reductionem obtinuit fructuum dictorum Cenſuum ad rationem quatuor pro centenario abſque Apoſtolico Beneplacito. Quare ſupplicat vel talem reductionem validam declarari, vel eam tam pro præterito, quam pro futuro tempore, præcipue attenta bona fide, revalidari. Eminentiſſimus Cardinalis Parraccianus in Urbe Sanctiſſimi D. N. Vicarius, Anno ſuperiori, quo Eccleſiæ præſidebat Senogallienſi, retulit, ſe de hujuſmodi reductionibus factis a Locis Piis propria auctoritate, nixum pluriorum Doctorum opinionibus dubitaſſe, & ſignanter *Ricci allegat. a Monacell. tom. 2. tit. 14. formul. 5. num. 4. Mar.a. reſolut. 6. num. 11. & ſeqq. Baruſ. in ſuo Torcular. Juris reſolut. 100. per tot. & potiſſimum Oraculo Sacræ Congregationis Epiſcoporum, & Regularium, quæ in terminis reſcripſit per hæc verba: Prævia Oratorum abſolutione ad cautelam, quatenus non adſit in promptu aliud inveſtimentum magis utile, & idoneum præfatam reductionem pro ſuo arbitrio, & conſcientia revalidet, atque confirmet*. Auctoritatibus autem præfatis Eminentiſſimus Relator ſubdit, Oratorem opponere auctoritatem *Card. de Luca de alienat. diſc. 6. num. 5. & de Cenſ. diſc. 14. num. 4. & 5. diſtinguentis Cenſus conſignativos a reſervativis, ut in illis non ſit opus Apoſtolico, vel Epiſcopali Beneplacito, in iſtis vero utique pro moderatione antedicta:* Ideoque cenſet, neceſſarium eſſe ſapientiſſimum Sacræ Congregationis Oraculum pro exemplari Regula.

Sacra Congr. nihil voluit decidere. Sed reſpondit *Dilata, & exhibeatur Inſtrumentum reductionis.*

QUÆSTIO II.

In Cauſa Aſtenſi Jurium Parochialium, die 29. Jan. 1718.

INFIRMITAS, atque obitus Comitis Euſtachii Pallio, qui, Conjuge defuncta, ſe contulerat ad Conventum Fratrum Eremitarum Ordinis S. Auguſtini Civitatis Aſtenſis, & in eo, ſolutis Conventui alimentis, vitam, habitu indutus ſæculari, ducebat, occaſionem dedit controverſiæ inter dictos Patres, atque Priorem Parochialis Eccleſiæ Sancti Pauli, intra cujus limites dicitur eſſe memoratus Conventus.

Correpto ſiquidem lethali morbo Comite prædicto, cum Patres eidem Sanctiſſimæ Euchariſtiæ Viaticum, & Oleum Infirmorum adminiſtraverint, atque Cadaver ſepulturæ mandaverint, abſque Parochi præſentia, & interventu, non obſtante quod Ordinarius iiſdem inhibuiſſet, ne prædicta peragerent, hinc factum eſt, ut judiciali lite introducta, fuerint, utraque Parte informante, in hac Sacra Congregatione propoſita, atque diſcuſſa dubia, quæ ſequuntur.

I. An Patres Sancti Auguſtini licite potuerint, irrequiſito Parocho, Sacramenta adminiſtrare, & Corpus tumulare in Caſu, &c. & quatenus negative.

II. An ſit locus exhumationi Cadaveris, & reſtitutioni omnium emolumentorum Funeralium in caſu.

Quibus die 27. Novembris 1717. hoc, qui ſequitur modo, reſponſum fuit, *ad primum negative, ad ſecundum negative, quo ad primam partem, & quo ad ſecundam, teneri ad quartam funeralium, & amplius*; & in Congregatione habita die 11. Decembris ejuſdem Anni, denegata fuit Patribus Auguſtinianis nova audientia præter quam quoad quartam funeralem, ut ex ſequenti colligitur reſcripto, *audiantur ſuper quarta funerali tantum*.

Controverſia itaque ad ſolam quartam funeralem redacta, exiſtimant Patres, ſe ad ejus ſolutionem non teneri, tum quia exemptio ab ejus ſolutione fundamentum habere dicitur in Bulla Nicolai V. quæ incipit *Regimini*, & quæ eſt impreſſa inter collectas a Fratre Laurentio Empoli fol. 269. & Conventus Aſtenſis fundatio Concilium Tridentinum ultra annos quadraginta præceſſit, cum in eo, uſque ab anno 1415. coactum fuerit Capitulum Generale; tum quia idem Pontifex Nicolaus V. exemptionem a quarta funerali elargitus eſt Patribus Carmelitis, cum expreſſa derogatione *ad Clementinam dudum de ſepulturis*, quo Privilegio Auguſtiniani putant ſe frui debere ob Privilegiorum communicationem, quæ inter utramque Religionem intercedit.

Excipit e contra Prior Parochialis Eccleſiæ Sancti Pauli, Patres Auguſtinianos eſſe ad ſolutionem quartæ adſtrictos, non ſolum quia Privilegium ipſis a Nicolao V. conceſſum, non continet derogationem *ad Clementinam dudum de ſepulturis*, ſed etiam quia nullum præſidium habere poſſunt ab alio Privilegio Patribus Carmelitis ab eodem Pontifice conceſſo, cum in materia exem-

ptionis a quarta funerali communicatio Privilegiorum non ſuffragetur.

Quæritur ergo

An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis die 27. Novembris 1717. quoad quartam funeralem.

Sacra Congr. die 12. Febr. declaravit ſtandum eſſe in deciſis, & Cauſam non eſſe amplius proponendam.

QUÆSTIO III.

In Cauſa Montis Faliſci Miſſæ Conventualis, die 29. Jan. 1718.

IN Terra Marthæ Diœceſis Montis Faliſci, Eccleſia reperitur ſub invocatione, & nomine Sanctæ Marthæ, cui altera Parochialis Sancti Blaſii fuit alias unita. Illi in Divinis inſerviunt Præpoſitus, atque Canonici, & Præpoſitus habet principaliter, & in capite curam Animarum, & tres ex quatuor Canonicis, qui vulgo Capitulum, & Canonici Capitulares appellantur, auxilium Præpoſito præſtant in exercenda prædicta cura Animarum.

Præter hos, alii quinque extant Canonici, qui ſupranumerarii dicuntur, & tam hi, quam illi in Choro conveniunt ad recitaodum Divinum Officium, ſeu partem Divini Officii, Domioicis, & Feſtis diebus; Matutinum etenim non recitant, ſed tantummodo Primam, Tertiam, Sextam, & Nonam, & Veſperas ſua hora decantant, & tempore Quadrageſimæ, ſingulis diebus, Completorium.

Canonici Capitulares, qui & de numero dici poſſunt, una cum Præpoſito, per turnum, Dominicis, & Feſtis diebus Miſſam canunt, & applicant pro Populo, & Feſtis mobilibus, primæque Claſſis ſemper Miſſa cantatur a Præpoſito, qui illam applicat pariter pro Populo.

Tam Præpoſitus, quam ſinguli Canonici ſuas habent præbendas, & bona alligoata, ſed nullos habent reditus communes, præter annua ſcuta ſexaginta circiter, quæ proveniunt ex nonnullis Legatis piis, quæque, demptis expenſis, vix ſufficiunt pro adimplemento onerum injunctorum, nec ullas pariter habent quotidianas diſtributiones.

Almutiam deferunt coloris violacei, ſed Archivio, ſigillo, aliiſque requiſitis Collegialitatem arguentibus, carent, quæ omnia deſumpta ſunt ex Relatione Ordinarii; Et ex fide a Cancellario Epiſcopali tranſmiſſa, habetur, Præpoſituram non eſſe tamquam primam Dignitatem Sedi Apoſtolicæ reſervatam, ſed ab Epiſcopo, ſi non vacet in menſibus reſervatis, conferri per concurſum, juxta Concilii Tridentini diſpoſitionem.

Hiſce fundamentis innixi, tam Præpoſitus, quam Canonici aſſerunt, Collegialitatis ſigna deeſſe, & conſequenter Eccleſiam Sanctæ Marthæ Collegiatam dici non poſſe; Quo ſtante, inferunt, ſe, præter Miſſam, quam pro Populo applicant, nullatenus teneri ad celebrationem Miſſæ Conventualis, cum hoc onus impoſitum dicant Cathedralibus, & Collegiatis Eccleſiis juxta Textum *in Cap. Creatura de Celebratione Miſſarum.*

Multoque magis, cum in Viſitatione per Epiſcopum facta anno 1631. habeatur, quod Eccleſia prædicta habitu ſolum, & non actu Collegiata dici valeat, & in alia viſitatione peracta anno 1645. hæc legantur, *Miſſa Conventualis, quæ cantatur, applicetur pro Eccleſia, ſive pro Populo, ſive pro Benefactoribus in communi. Quando autem accidit in Feſtis de Præcepto cantare Miſſam pro aliquo Benefactore particulari, nunquam propterea omittatur Miſſa Conventualis, ſed eo caſu cantentur duæ Miſſæ, altera nempe pro Eccleſia, quæ erit Conventualis, altera pro Benefactore particulari.*

Adverſus hæc reponit Epiſcopus, ſe dubitare, an Præpoſitus, & Canonici propriæ ſatisfaciant obligationi, applicando tantummodo Miſſam, Dominicis, & Feſtis diebus pro Populo, & omittendo celebrationem Miſſæ Conventualis, quæ non pro Populo, ſed pro Benefactoribus eſt applicanda, uti reſolutum fuit ab hac Sacra Congregatione in Camerinen. Miſſæ Conventualis 6. Junii 1705. & 5. Junii 1706. Negari etenim non poteſt, curam Animarum eſſe penes Præpoſitum principaliter, & minus principaliter penes prædictos Canonicos; & quando cura Animarum eſt penes Canonicos, ipſi propriæ non ſatisfaciunt obligationi, applicando Dominicis, & Feſtis diebus Miſſam pro Populo, cum ulterius teneantur celebrare Miſſam Conventualem, ut in terminis Canonicorum Cathedralis, & Collegiatarum Eccleſiarum Civitatis Viterbienſis reſolvit hæc Sacra Congregatio die 31. Martii 1708. & in terminis Capituli Cathedralis Eccleſiæ Balneoregienſis, cujus duo Canonici in altera dictæ Civitatis parte exercent curam Animarum, hæc eadem Sacra ſtatuit Congregatio die 19. Auguſti 1713.

His poſitis, quæritur

An Canonici nuncupati Eccleſiæ Sanctæ Marthæ Terræ Marthæ teneantur ad celebrationem Miſſæ Conventualis in caſu &c.

Sacr. Congr. die 12. Febr. 1718. Reſpondit *Negative, & amplius.*

QUÆSTIO IV.

In Cauſa Biſuntina Reſtitutionis in integrum, die 29. Jan. 1718.

ASCANIUS Boucaud huic Sacræ Congregationi ſupplicavit pro reſtitutione in integrum, adverſus Regularem profeſſionem a ſe emiſſam inter Canonicos Regulares Ordinis Sancti Auguſtini, in Monaſterio, ſive Abbatia Montis Benedicti Biſuntinæ Diœceſis, elapſo jam dudum quinquennio, remiſſiſque de more ad Archiepiſcopum Biſuntinum precibus pro informatione, ille, nedum proceſſum tranſmiſit a ſuis ſubdelegatis compilatum ſuper aſſerto metu qui dicitur fuiſſe incuſſus a Georgina Matre ut Aſcanius Profeſſionem Regularem emitteret, ſed in Epiſtola huic Sac. Congregationi ſcripta retulit ſibi videri, quod Profeſſio nullitatis vitio laboret ob allegatam metus cauſam, cum potiſſimum mater, poſt obitum patris, filiorum curam ſuſcepiſſet.

In Proceſſu autem, qui ab Archiepiſcopo tranſmiſſus fuit, plures habentur Teſtium depoſitiones. Nonnulli dicunt importunas fuiſſe adhibitas a Matre ſuaſiones, atque ſollicitationes, ut filius non ſæcularem, quam exoptabat, ſed Regularem militiam amplecteretur. Inter hos Teſtes extat Avia recurrentis, & cum Avia concordat Patruus Sacerdotali charactere inſignitus, qui ait, ſæpe Matrem Aſcanio minatam fuiſſe, ut Religionem ingrederetur ſub obtentu præcipue, quod eum alere non poterat, tum propter anguſtiam rei familiaris, tum propter numerum quatuor liberorum, quos habebat.

Alii Teſtes in eodem proceſſu deponentes teſtantur, ſe ab Aſcanio, tempore Novitiatus, audiviſſe, quod Profeſſionem Regularem emittere nolebat, & quod, propter Matris, & Cognatorum timorem in Abbatia permanebat; Alter quoque ex Teſtibus narrat, Aſcanium Novitiatus tempore ad Matrem acceſſiſſe, ut ab ea obtineret licentiam proficiſcendi ad Bellum, quam tamen impetrare non potuit; Et alter, hoc factum confirmando, addit, quod fuit ad Monaſterium ab eadem Matre reductus, quaſi per violentiam, & Patruus Aſcanii, modum enarrando, quo habitum Regularem aſſumpſit, inquit, ab eo dictum habitum aſſumptum fuiſſe coram ſe & coram Avunculis, ex quibus quidam Claudius, qui intereſſe non potuit, occaſione, qua Aſcanium ad ſe accedentem dimiſit, hortatus eſt, ne Canonicalem præbendam deſereret, quaſi quod ſi præbendam deſeruiſſet, nihil aliud ſperare poſſet, quod, propter Claudii divitias, ait Teſtis, erat maximopere ab Aſcanio pertimeſcendum.

Item Teſtes in ſæpe memorato Proceſſu deponentes narrant, ſe, ipſo Profeſſionis die, & paucis ante Profeſſionem momentis, Aſcanium audiviſſe aſſerentem, & conquerentem, quod a Cognatis coactus Profeſſionem erat emiſſurus; Nec deſunt Teſtes de auditu proprio exponentes, quod Georgina Mater, ipſo eodem Profeſſionis die anceps erat, & formidabat propter incertitudinem de emittenda a filio Profeſſione; Et alter ex eis concludit, quod illa eadem die fuit a prædicta Matre rogatus, ut Aſcanio ſuaderet Profeſſionis emiſſionem, & licet id ſtrenue peregiſſet, nullam tamen ab illo reportavit reſponſionem, taciturnitatem hanc referendo ad animum a Profeſſione Regulari alienum.

Tandem Teſtes ejuſdem Proceſſus dicunt, ſe ab Aſcanio, poſt emiſſam Profeſſionem, intellexiſſe, quod erat adverſus eam reclamaturus, & in recitato Proceſſu extat licentia a Religione illi conceſſa die 21. Aprilis anno 1697. ut ad Summum Pontificem recurrere poſſet pro declaratione nullitatis Profeſſionis, nondum elapſo quinquennio. Adſunt quoque Teſtes atteſtantes ejus ad Urbem acceſſum, pro dicta declaratione reportanda, fuiſſe a Cognatis, & præcipue a Matre impeditum, comminante, quod ipſum, in hypotheſi acceſſus, Carceribus mancipare feciſſet; Cumque die 20. Auguſti anno 1714. Apoſtolicus Viſitator Votorum renovationem ab Abbatiæ Religioſis poſtulaſſet, Aſcanius renuit id peragere, uti

plerique

Digitized by Google

plerique ex iiſdem Religioſis deponunt, licet alter ex eis referat, illum fuiſſe a Priore Conventus vocatum, & in ejuſdem Prioris Cubiculo, cuidam paginæ ſubſcripſiſſe, ignorando quid ageret.

Hæc ſunt, quæ haurire potui ex Proceſſu tranſmiſſo ab Archiepiſcopo Biſuntino. Nunc autem operæ pretium eſt, ut aliqua adnotentur, quæ ſunt extra Proceſſum, & alia quæ ad eundem pertinent Proceſſum. Adnotandum eſt extra Proceſſum, quod Archiepiſcopus in ſua Epiſtola narrat, fuiſſe ab Aſcanio renovatam Profeſſionem die 20. Aprilis anno 1700. licet ſubdat, hanc renovationem fuiſſe ab eo factam, ex improviſo, & ſine matura, & ſufficienti deliberatione. Circa Proceſſum vero eſt adnotandum, quod Teſtes in eodem deponentes, deponunt quidem coram Judice, & emiſſo juramento, ſed abſque interrogatoriis, & quod in Proceſſu deeſt fides obitus Matris, quæ neceſſaria videbatur, ut deprehendi poſſet, quo anno illa mortua ſit; Informantes enim potiſſimam refundunt in eam rationem metus, & contendunt, quod illa vivente, ſemper metus duraverit, ita ut Aſcanius excuſandus ſit, ſi longa poſt quinquennium a Concilio præfixum reclamavit.

Porro, bis ſtantibus, quæritur

An ſit locus reſtitutioni in integrum in caſu &c.

Sacr. Congr. die 12. Febr. 1718. reſpondit
Negative.

Et iterum die 21. Jan. 1719. confirmavit ſtandum eſſe in deciſis, & amplius.

QUÆSTIO V.

In Cauſa Aquinaten. Nullitatis Matrimonii, die 29. Jan. 1718.

VINCENTIUS Ruzzanus loci Pontis Curvi ab Apollonia, & ab Angela ejus Matre fuit anno 1696. in Curia Eccleſiaſtica de crimine ſtupri cum Apollonia commiſſi accuſatus, & in carceres ejuſdem Curiæ conjectus.

Deventum fuit ad conſtructionem Proceſſus, & in eo geminæ Obſtetrices a Judice deputatæ ad recognoſcendam Apolloniam attentatum, ſed non perfectum, & conſummatum ſtuprum retulerunt.

Inter teſtes examinatos, alii de amore, quo Vincentius Apolloniam proſequebatur, alii de bona Apolloniæ fama, alii de rumore commiſſi ſtupri, alii de conſenſu Vincentii in Matrimonium cum Apollonia ineundum, depoſuerunt, & ipſa Apollonia, in ſuo examine, dixit, ſe ſtupro conſenſiſſe, quia Vincentius ſibi, in Matrimonii fidem, annulum tradiderat; dictumque Apolloniæ fuit a Teſte confirmatum, qui prope ejuſdem domum immediate habitabat, quique per parietem ligneum annuli oblationem, dixit, ſe intellexiſſe.

Vincentius examini ſuppoſitus, poſt aliquas interrogationes, conatum ad ſtuprum confeſſus eſt, & ſeſe promptum exhibuit ad Apolloniam in uxorem ducendam, quod Matrimonium ut perficeretur, Archipresbyterum acceſſiri rogavit, & attentis tum confeſſione, tum oblatione Vincentii, Judex, dimiſſis Birruariis, juſſit eum in libertatem poni, & convocari mandavit Archipresbyterum, ipſamque Apolloniam, & poſt ſignatam ſigno Crucis ſuam a Vincentio depoſitionem coram duobus Teſtibus, ſcribere enim neſciebat, celebratum fuit in Cancellaria Matrimonium coram Archipresbytero, & Teſtibus.

Celebrato hoc modo Matrimonio, Vincentius carceres evaſit: Cumque dicti Matrimonii nullitatem, poſt plurium annorum intervallum, probaturus, attuliſſet primo loco Apolloniæ atteſtationem exaratam anno 1705. in qua ait, nec ſe ab illo fuiſſe ſtupratam, nec ab eo annulum recepiſſe.

Secundo loco depoſitionem Abbatis Gerardi, qui retulit, ſe audiviſſe a Canonico Joanne Baptiſta Pariſio, Matrimonii Teſte jam defuncto, quod ſcrupulis angebatur, ex quo in Proceſſu ſcripta non fuerant verba Vincentii, qui in actu Matrimonii coram Vicario dixerat, ſe illud contrahere ob vim, & ob timorem carceris, atque triremium.

Tertio loco Joannis Antonii, qui Matrimonio interfuit, Teſtimonium, quo teſtatus eſt Vincentium prima vice aſſenſum noluiſſe præſtare, & tandem præſtitiſſe, ſub ea conditione, ne ſecum Apollonia cohabitaret, quæ conditio, uti ſubdit Teſtis, aſſenſum præſefert non voluntarium, ſed coactum.

Quarto loco, cujuſdam Thomæ atteſtationem, in qua inquit, ſe ab Apollonia, & ab ejus Conſobrina deprehendiſſe, quod annulus nunquam fuerat a Vincentio datus Apolloniæ.

Et ultimo tandem loco Birruariorum dicta, ex quibus colligitur, Vincentium in ipſo Matrimonii actu proteſtatum fuiſſe ſe Matrimonium contrahere non volentem, ſed invitum, atque coactum, nec ſe unquam Apolloniæ annulum tradidiſſe.

Propoſitum fuit, die 27. Martii 1706. in hac Sacra Congregatione dubium: *An conſtet de nullitate Matrimonii in caſu &c.* Cumque, nulla capta reſolutione, reſponſum fuerit, quod coadjuvarentur probationes juxta inſtructionem, demandatum eſt Epiſcopo, ut fidem Matrimonii, quod inter Vincentium, atque Apolloniam celebratum dicebatur, in authentica forma tranſmitteret, & reſcriberet, cur tamdiu cauſam nullitatis ejuſdem Matrimonii ſiluiſſet; tranſmiſſaque ſubinde dicta Matrimonii fide, in qua illud celebratum aſſerebatur die 6. Julii 1696. una cum relatione, quod nullitatis cauſa uſque ad eam diem fuerat protracta, ex quo conjuges extrema paupertate preſſi, neceſſarios litis ſumptus miniſtrare non valuerunt, fuit iterum propoſitum præinſertum dubium die 5. Junii 1706. & illi fuit reſponſum *negative*.

Cumque Vincentius eandem nullitatis inſtantiam nunc proſequi intendat, & præter relata documenta, recentes atteſtationes exhibeat Archipresbyteri, & Canonicorum Collegiatæ Eccleſiæ Sancti Bartholomæi Civitatis Pontis Curvi, & Parochi ſuæ Parochiæ, in quibus dicitur, eum ab Apollonia vivere ſeparatum, & ultra citationes perſonales, adverſus Apolloniam repetitas, epiſtolam Ordinarii adducat anno præterito ſcriptam, in qua dicit, ſe a pluribus informatis Teſtibus audiviſſe, quod nunquam cum Apollonia cohabitavit, & quod hæc eadem Mulier, a Vicario examinata, hoc ipſum confirmavit, fatendo, quod Matrimonium nunquam fuit conſummatum, quodque Cauſa ulteriorem non habuit progreſſum, propter miſerabilem Viri ſtatum; idemque Vincentius præterea ſe offerat promptum, atque paratum ad ſubjiciendum formali examini Teſtes olim pro nullitate Matrimonii inductos, qui ad perpetuam, uti dicitur, fuerant examinati.

Quæritur.

An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis in caſu &c.

Sacr. Congr. die 12. Febr. 1718. Reſpondit
In deciſis, & amplius.

QUÆSTIO VI.

In Cauſa Firmana Ædificationis Eccleſiæ, die 29. Jan. 1718.

FRANCISCUS Vannus, in ultimo, cum quo deceſſit, Teſtamento, reliquit Imagini Beatiſſimæ Virginis Angelorum extra Portam Sancti Andreæ Terræ Montis Georgii octo loca montium, ut in ejus Imaginis honorem fabricaretur Eccleſia; utque hæc ſua ultima voluntas executione non careret, deputavit, & elegit Doctorem Joannem Franciſcum Paſſarum, qui Fabricæ aſſiſteret, attributa ipſi facultate vendendi, & alienandi loca montium abſque etiam ſuorum hæredum conſenſu.

Secuto Teſtatoris obitu, Paſſarus executor, eo ſub obtentu, quod Eccleſia fabricari non poſſet in loco a Teſtatore electo, & in quo eſt Imago memoratæ Beatiſſimæ Virginis Angelorum, ex quo inhæret lateri collis fere ruinoſi, licentiam ab Epiſcopo Ripano, qui tunc Firmanam Diœceſim adminiſtrabat, reportavit, eandem Eccleſiam fabricandi in altero ſolo, ab Imagine diſtante per paſſus geometricos centum viginti, & ab Oppido per paſſus bis centum quinquaginta.

Diſplicuit hæc loci commutatio Hæredibus Franciſci Vanni, tum quia propter majorem ab Oppido diſtantiam ejus habitatores incommodum paſſuri dicebantur, tum quia cum ipſi hæredes in vim Teſtamenti teneantur celebrari facere Miſſas in Eccleſia ædificanda, loci commutationem exiſtimabant ſibimet fore præjudicialem, factaque idcirco oblatione domus, quam poſſident prope Januam Sancti Andreæ, ut in ea novæ Eccleſiæ constructio impleri poſſit, habitoque ſubinde ad hanc Sacram Congregationem recurſu, hæc, prævia relatione Archiepiſcopi Firmani, eidem commiſit, ut veris exiſtentibus narratis, & præſertim, quod Eccleſia in loco a Teſtatore aſſignato conſtrui non poſſet, facultatem impertiri valeret pro ſuo arbitrio, & conſcientia, eandem Eccleſiam ædificandi in domo ab Hæredibus deſignata, & Archiepiſcopus, utens arbitrio ſibi dato, annuit petitis.

Hiſce ſeſe oppoſuerunt coram Auditore Sanctiſſimi, tum Paſſarus Executor, tum Hæredes Philippi Vanni fratris Teſtatoris; ille ſub fundamento, quod, ſe inaudito, Sacræ Congregationis reſolutio, & Archiepiſcopi Firmani Decretum prodiiſſent; hi vero ſub alio funda-

mento, quod controverſia hæc pertinens ad Eccleſiæ conſtructionem diſcuti non poſſet, niſi poſt aliam litem terminatam, & in Tribunali A. C. introductam, quam huic præjudicialem aſſerebant; ſed cum ad amputandam quamcumque dilationem, Hæredes Franciſci Vanni Teſtatoris, ſe promptos, paratoſque exhibuerint ad Eccleſiam ære proprio ædificandam, conſentiendo, ut interim, & in forma depoſiti pretium locorum montium erogandum in Eccleſiæ conſtructionem remaneret penes Paſſarum Executorem Teſtamentarium, Auditor Sanctiſſimi, firmo remanente dicto depoſito, cauſam ad hanc Sacram Congregationem remiſit ſuper puncto commutationis voluntatis.

Contendunt Hæredes Franciſci Vanni, aptiorem eſſe locum ab ipſis electum pro conſtructione Eccleſiæ, comparative ad alium, in quo Paſſarus ab Epiſcopo Ripano obtinuit, ut Eccleſia conſtrueretur; quod aſſumptum ut comprobent, animadvertendas proponunt, tum meliorem ſitus a ſe aſſignati capacitatem, tum minorem incommoditatem tam incolarum Oppidi Sancti Georgii, quam Sacerdotum Miſſas in nova Eccleſia celebrare debentium, & quod ulterius in via S. Andreæ, ad quam dicunt Teſtatorem reſpexiſſe, & in qua proponunt Eccleſiæ ædificationem, nulla alia exiſtit Eccleſia, in qua Miſſa celebretur præter Eccleſiam Monialium Sancti Andreæ, in qua unica Miſſa dicitur pro Monialibus, licet in eadem via tercentum circiter habitent Perſonæ, quando in loco ab Executore electo pro novæ Eccleſiæ conſtructione alia reperitur Eccleſia, in qua duæ Miſſæ qualibet hebdomada celebrantur, præter illam, quæ diebus feſtivis dicitur pro Populo Ruſtico per Cappellanum Communitatis.

Quæritur itaque

An, & quomodo ſit locus commutationi voluntatis bonæ mem. Franciſci Marini de Vannis, in caſu &c.

Sacr. Congr. die 12. Febr. 1718. Reſpondit

Affirmative juxta Votum Archiepiſcopi, reſervato jure Executori Teſtamentario adimplendi voluntatem Teſtatoris in domo ab hæredibus aſſignata.

QUÆSTIO. VII.

In Cauſa Ferrarien. Applicationis Miſſarum, die 12. Febr. 1718.

CALAMELLUS de Calamellis, poſt fabricatam anno 1348. Cappellam in Cathedrali Eccleſia Ferrarienſi ſub invocatione SS. Joannis Evangeliſtæ, & Antonii Viennenſis, duas in illa fundavit Cappellanias, aliam reditus ſcutorum centum, aliam reditus ſcutorum quinquaginta, cum onere, quod *Cappellani*, verba ſunt fundationis, *continue celebrent Miſſas, ita quod diebus ferialibus ſpecialiter pro anima ipſius Calamelli, Patris, Matriſque ſuæ, Fratrum, & Sororum, ſuorum Nepotum, Propinquorum, & Benefactorum ſuorum, & Dominæ Catharinæ ejus Uxoris, & omnium Fidelium Defunctorum Miſſas celebrent Mortuorum; quod ſi fuerint negligentes, pro qualibet vice ſolvant denarios ſex per Reverendiſſimum Epiſcopum convertendos ad dictum uſum.*

In executionem oneris injuncti, Cappellani quotidie Miſſas celebrarunt, & celebrant, ſed Miſſas nec applicarunt, nec applicant, niſi illis diebus ferialibus, in quibus in Kalendario dicitur *de ea*, & pro hujus facti ratione, nedum longævam aſſerunt obſervantiam, ſed ulterius innituntur Viſitationi factæ anno 1669. a clar. mem. Cardinali Cerro Epiſcopo Ferrarienſi, in qua, loquendo de applicatione Miſſarum, quæ fieri debebat a Cappellanis poſſidentibus Cappellanias fundatas a Calamello de Calamellis, ſic ſtatuit: *Mandavit celebrari quotidie, & cum applicatione Sacrificii diebus ferialibus ad tenorem fundationis.*

Collato Epiſcopatu Ferrarienſi Eminentiſſimo Domino Cardinali Ruffo, in Congregatione ab ipſo deputata ſuper viſitatione ſuæ Diœceſis, ſuppoſita fuit examini diſpoſitio ſæpe memorati Calamelli de Calamellis, & exiſtimatum fuit, Cappellanos ab eo inſtitutos nullatenus ſatisfacere propriæ obligationi, celebrando quotidie, & applicando tantummodo Miſſam diebus ferialibus, in quibus in Kalendario dicitur *de ea*, ſed teneri ad celebrandum quotidie cum applicatione, itaut ſola differentia inter dies, in quibus fit Officium duplex, & inter dies, in quibus duplex Officium non fit, conſiſtere debeat in hoc, quod in diebus, in quibus non fit Officium duplex, celebrare teneantur Miſſas Mortuorum, quas celebrare non debent in diebus Officii duplicis, abſque eo quod tamen applicationem omittant ullo die, ſive ſit, ſive non ſit dies Officii duplicis.

Ab hoc Congregationis deputatæ ſenſu, Cappellani ſe gravatos exiſtimarunt, & benigne illis conceſſa ab Eminentiſſimo Epiſcopo licentia recurrendi ad hanc Sacram Congregationem, operæ pretium eſt exponere momenta rationum, quæ utrique parti aſſiſtere poſſunt.

Dicitur itaque in informatione Eminentiſſimi Epiſcopi non poſſe Capellanis ſuffragari vel obſervantiam, vel præteritas Viſitationes, quia quando eſt clara lex fundationis, illa eſt ſervanda, & præſidium conſtitui non poteſt vel in conſuetudine, vel in aliorum ſenſu. Dicitur etiam, applicationem Miſſarum pro Anima Calamelli, & Patris, & Matris ejuſdem, & aliorum ipſius Propinquorum ad paucos redigi dies, ſi fiat illis tantum diebus, in quibus in Kalendario dicitur *de ea*, cum ſingulo menſe, aut pauci, aut nulli adſint dies, in quibus fit Officium de Feria: cumque Teſtator non eſſet Sacerdos, ſed Laicus, & conſequenter præſumi valeat ignarus Feriarum, atque dierum, in quibus in Kalendario fit Officium de Feria, urget maxima veriſimilitudo, quod quocumque die voluerit celebrationem, & applicationem Miſſæ, & quod nomine dierum Ferialium intellexerit, prout Vulgus intelligit, eos dies, in quibus celebrari poſſunt Miſſæ privatæ Defunctorum, quæ juxta Rubricam dici valent quocumque die præter quam in Feſtis duplicibus, & Dominicis. Dicitur denique in citata informatione, nullam eſſe difficultatem quoad applicationem diebus Ferialibus, cum id expreſſe dictum fuerit a Teſtatore, idemque judicium ferendum eſſe, quoad applicationem cæteris aliis diebus, cum vera ſit Doctorum opinio, quod quando ex verbis, aut mente Fundatoris non colligitur, quod ipſe reliquerit libertatem applicationis Sacrificii, illud eſt pro Anima ipſius applicandum.

Et concordant hujus Sacræ Congregationis reſolutiones. In Tinen. etenim applicationis Sacrificii die 18. Auguſti 1668. lib. 26. Decretorum fol. 61. ſic legitur: *Ex diſpoſitione Teſtamentaria antiquitus facta a pio Teſtatore reperitur fundata quædam Cappellania cum onere Cappellano pro tempore ſacrum faciendi ſingulis Dominicis, aliiſque Feſtivis diebus, nulla adjecta declaratione, ad cujus ſuffragium applicandum eſſet Sacrificium. Ideo Epiſcopus Tinen. ſupplicat per Sacram Congregationem declarari, an hujuſmodi Sacrificium applicandum ſit pro Anima ipſius Teſtatoris, an vero ad libitum Cappellani, uti hactenus factum eſſe comperiit. Die 18. Auguſti 1668. Sacra Congregatio Concilii reſpondit, applicandum eſſe Sacrificium pro Anima Teſtatoris*; & cum hoc eodem ſenſu Sacra Congregatio proceſſit in Lucana anni 1683. pag. 241. a tergo, & in Collen. ejuſdem anni pag. 264. lib. 33. & in alia Collen. anni 1686. lib. 35. & in Vicentina anni 1688. fol. 471. lib. 38. & in Spoletana applicationis, ſeu reductionis Miſſarum anni 1710. fol. 4. a tergo lib. 60.

Pro Cappellanis e contra facit, primo, quod in re, & ad effectum de quo agitur, attendenda ſunt verba fundationis, cumque ex illis non habeatur niſi quod Cappellani celebrent quotidie, & quod Sacrificium applicent diebus ferialibus, celebratio erit quidem quolibet die adimplenda, ſed applicatio fieri non debebit, niſi diebus ferialibus, diebus ſcilicet, in quibus in Kalendario dicitur *de ea*, cum dies Feriales, juxta proprietatem ſermonis, illi ſint, in quibus fit Officium de Feria. Facit ſecundo, quod diſpoſitio Calamelli de Calamellis dubia ad minus cenſeri poteſt. Admiſſa autem dubietate, obſervantia longæva, & in Viſitationibus Epiſcoporum formiter approbata juxta ſenſum Doctorum de materia tractantium, tanti eſſe debet roboris, & momenti, ut ipſi diebus ſolum ferialibus applicare teneantur, ſicut & ipſi, & ſui Prædeceſſores prædicti ſolum diebus applicarunt, & ſicut Epiſcopi in ſuis Viſitationibus ſtatuerunt. Facit denique tertio diſcretiva, quæ legitur in fundatione Calamelli de Calamellis: *Continue celebrent Miſſas, ita quod diebus Ferialibus ſpecialiter pro Anima ipſius Calamelli &c. Miſſas celebrent Mortuorum*, quaſi quod Fundator dies expreſſit, in quibus voluit applicationem, in illis, in quibus non expreſſit, applicationem noluiſſe dicendus ſit: Multoque magis, quia demandando quotidianam celebrationem in Cappella a ſe fabricata in Cathedrali Eccleſia, & nonnullos dies deſignando, in quibus exoptabat Miſſæ applicationem, veriſimile admodum eſt, ut omnibus diebus reſpexerit ad ſervitium Cathedralis Eccleſiæ, & ad majorem numerum Miſſarum in ea celebrandarum, & quod aliquibus diebus, ultra dictum ſervitium Eccleſiæ voluerit applicationem Miſſarum pro Anima ſua, & pro Animabus ſuorum Propinquorum.

Cohærenter ad hæc, Sacra hæc eadem Congregatio in Cauſa Collen. Applicationis Sacrificii anno 1685. agendo de

do de quadam diſpoſitione, in qua cautum fuerat, ut Cappellanus pro tempore Miſſam celebraret omnibus diebus hebdomadæ, præter unum, cum hoc quod tres Miſſæ qualibet hebdomada celebrarentur de Mortuis pro Anima Fundatoris, cenſuit, Cappellanum teneri applicare dumtaxat tres Miſſas de Mortuis, & non alias. Item hæc eadem Sacra Congregatio in alia Collen. applicationis Sacrificii anno 1689. tractando de quadam Cappellania inſtituta cum onere Miſſam quotidie celebrandi hora determinata, poſt terminatum ſcilicet Officium Divinum in Cathedrali, ut Mercatores, & Scholarum Diſcipuli illi intereſſe poſſent, reſpondit, Cappellanum non teneri applicare Sacrificium pro Anima Fundatoris. Et demum hæc eadem Sacra Congregatio in quadam cauſa Tricaſtinen. Applicationis Sacrificii Miſſæ, in qua quæſtio erat de quadam Cappellania fundata cum obligatione celebrandi quotidie quadam hora determinata pro commoditate nonnullarum Monialium, & applicandi qualibet feria ſecunda non impedita Miſſam Mortuorum pro Anima Fundatoris, reſpondit anno 1711. Miſſam eſſe applicandam ad libitum Sacerdotis celebrantis, excepta Miſſa in feria ſecunda applicanda pro Anima Fundatoris, uti habetur pag. 332. & pag. 358. a terg. lib. 61. Decretorum.

His autem pro utraque Parte deductis, quæritur

I. An Cappellani inſtituti a Calamello de Calamellis teneantur quocumque die Miſſam applicare pro anima Fundatoris, & ejus Propinquorum, & quatenus negative.

II. An teneantur tantummodo applicare Miſſas diebus ferialibus, in quibus in Kalendario dicitur de ea, & quatenus negative.

III. In quibus diebus teneantur applicare.

Sacr. Congr. die 26. Mart. 1718. Reſpondit

Ad primum affirmative. In reliquis ſatis proviſum.

Et iterum die 24. Febr. 1720. confirmavit ſtandum eſſe in deciſis, & amplius.

QUÆSTIO VIII.

In Cauſa Neapolitana, ſeu Vici Æquen. Ordinationis,

die 12. Febr. 1718.

BENEDICTUS Mannellus cupiens prima Clericali Tonſura initiari, alioſque ſucceſſive Ordines ab Epiſcopo Vici Æquenſis, tanquam a ſuo Ordinario ſuſcipere, petiit ab Eminentiſſimo Archiepiſcopo Neapolitano litteras teſtimoniales, ex quo longo temporis ſpatio moratus fuerat in dicta Civitate, & Eminentiſſimus Archiepiſcopus eas denegavit, ſub obtentu, quod ordinatio Benedicti ad ſe, & non ad Epiſcopum Vici Æquenſis pertineret.

Habito per Benedictum recurſu ad hanc Sacram Congregationem, exquiſita fuit primo informatio Eminentiſſimi Archiepiſcopi, & ſubinde datæ ſunt litteræ ad Epiſcopum Vici Æquenſis, & ab utroque nedum opportunæ reſponſiones habitæ fuerunt, ſed ulterius tranſmiſſi ſunt Proceſſiculi, una cum neceſſariis documentis.

Contendit Eminentiſſimus Archiepiſcopus, Ordinationem Benedicti ad ſe ſpectare: licet enim Nicolaus ejus Pater natus ſit in Civitate Vici, certum nihilominus eſt, quod a quinque ſupra triginta annis ſe tranſtulit ad Civitatem Neapolitanam, in qua moratus eſt, & moratur; exercendo artem argentariam, & gemmariam; uti nedum ex Teſtibus examinatis, ſed ex confeſſione judiciali ipſius Nicolai deſumitur. Additur, quod Uxorem duxit in eadem Civitate, in eadem quoque liberos procreavit, quodque notabilibus eſt, ex documentis inſertis in Proceſſu Curiæ Archiepiſcopalis habetur, Benedictum, de cujus agitur ordinatione, Neapoli natum fuiſſe, Neapoli Sacramentum Confirmationis recepiſſe, & in denunciatione facta per Parochum circa ejus liberum ſtatum, tanquam Neapolitanum denuntiatum fuiſſe.

Itaut applicabilis videatur diſpoſitio Bullæ 44. quæ incipit *Speculatores*, ſanctæ memoriæ Innocentii XII. ibi: *At ſi Pater in alieno loco, ubi ejus filius natus eſt, tamdiu, ac eo animo permanſerit, ut inibi vere domicilium de jure contraxerit, tunc non origo Patris, ſed domicilium per Patrem legitime, ut præfertur, contractum, pro ordinatione ejuſdem filii attendi debeat.*

Epiſcopus econtra Vici Æquenſis aſſerit, ſui juris eſſe ordinationem Benedicti. Nicolaus etenim illius Pater Vici natus eſt, Vici poſſidet bona ſtabilia, in hac eadem Civitate ſolvit onera communitativa, in hac ipſa Urbe admiſſus eſt tanquam Civis ad Syndici electionem. Ad hanc demum Urbem ſæpius redit, relinquendo in propria domo Uxorem, & liberos; cumque ad Civitatem Neapolitanam iverit, exercendi gratia mercaturam, ſive artem aurificam, & gemmariam, nec Apothecam fixam, & ſtabilem habuerit, nec bona ſtabilia emerit: & interrogatus a Promotore Fiſcali Curiæ Archiepiſcopalis, dixerit, ſe ſemper habuiſſe, & adhuc animum redeundi ad Civitatem, in qua natus eſt; quod ipſum confirmatur a Teſtibus, qui, & hanc Nicolai declarationem, & alia referunt in Superioribus recenſita; hinc, juxta ſenſum Epiſcopi Vici Æquenſis, infertur, ad ſe, tanquam ad Ordinarium, ſpectare ordinationem Benedicti; multoque magis cum in citata Bulla Innocentiana habeantur hæc verba: *Cæterum ſubditus ratione originis is tantum ſit, ac eſſe intelligatur, qui naturaliter natus eſt in ea Diœceſi, in qua ad ordines promoveri deſiderat, dummodo tamen ibi natus non fuerit ex accidente, occaſione nimirum itineris, officii, legationis, mercaturæ, vel cujuſvis alterius temporalis moræ, ſeu permanentiæ ejus Patris in illo loco, ſed vera tantum & naturalis Patris origo erit attendenda*: & paulo poſt: *Subditus autem ratione domicilii ad effectum ſuſcipiendi ordines, is dumtaxat cenſeatur, qui licet alibi natus fuerit, illud tamen adeo ſtabiliter conſtituerit in aliquo loco, vel per decennium ſaltem in eo habitando, vel majorem rerum, ac bonorum ſuorum partem cum inſtructis ædibus in locum hujuſmodi transferendo, ibique inſuper per aliquod conſiderabile tempus commorando, ſatis ſuperque ſuum perpetuo ibidem permanendi animum demonſtraverit, & nihilominus ulterius utroque caſu, ſe vere, & realiter animum hujuſmodi habere jurejurando affirmet.*

Addit Benedictus impoſſibilem ſibi eſſe ſacrorum ſaltem Ordinum ſuſceptionem in Civitate Neapolitana, cum ibi Pater bona ſtabilia non habeat, & juxta ejus Curiæ leges Patrimonium pro ordinatione conſtitui non poſſit, niſi in bonis ſtabilibus in Diœceſi Neapolitana exiſtentibus.

Quæritur itaque

Ad quem ſpectet ordinatio Oratoris in caſu.

Sacr. Congr. die 12. Mart. 1718. Reſpondit,

Spectare ordinationem ad Epiſcopum Vici Æquen. cum Teſtimonialibus Eminentiſſimi Archiepiſcopi Neapolitani, & amplius.

QUÆSTIO IX.

In Cauſa Biſuntina Reſtitutionis in integrum,

die 12. Febr. 1718.

PATER Alexius Martin. Ordinis Sancti Dominici ſupplices preces exhibuit Sanctiſſimo Domino Noſtro pro obtinenda declaratione nullitatis ſuæ Profeſſionis, non obſtante lapſu quinquennii, remiſſiſque de more precibus ad Archiepiſcopum Biſuntinum pro informatione, & voto, nedum ipſe requiſitam tranſmiſit informationem, in qua ſuum votum aperuit, ſed una cum informatione Proceſſum a ſe confectum tranſmiſit.

Prætendit Pater Alexius ſuam Profeſſionem emiſſam uſque ab anno 1685. nullitatis vitio laborare; primo quia poſt habitum Religioſum aſſumptum in Conventu Polinienſi, tranſmiſſus fuit ad Conventum Biſuntinum, ut in eo Novitiatum expleret; cumque, novitiatus anno decurrente, ægritudine correptus tranſiverit ad locum de Poligni, ibique gratia recuperandæ valetudinis, pleriſque diebus permanſerit, tum in domo ſuorum parentum tum in Conventu dicti loci, &, recuperata valetudine, ad Conventum Biſuntinum rediverit, in quo Novitiatum complevit, hæc anni Novitiatus interruptio nullam reddit Profeſſionem ſubſequenter emiſſam, etiam ſi a Conventu Novitiatus diſceſſerit, & in domo Parentum, & in alio Conventu habitaverit ex legitima cauſa, & ſuorum Superiorum accedente licentia.

Secundo quia Profeſſionem Regularem non emiſit in Conventu Biſuntino ad id deſignato, ſed in Conventu Polinienſi ad id nullatenus deſignato, in quo rerum themate urget Bulla Urbani VII. relata in ejus Summario num. 5. quæ Profeſſiones ſic emiſſas declarat eſſe nullas.

Tertio quia Thomas Martin. ejuſdem Frater, & Religioſus Dominicanus, natu major, eidem metum incuſſit, itaut ejus Profeſſio tamquam emiſſa per metum, nulla cenſenda ſit.

Archiepiſcopus e contra Biſuntinus putat, hæc tria fundamenta non eſſe ſubſiſtentia; in ſua etenim informatione dicit, allegatam anni Novitiatus interruptionem non prodeſſe in caſu, & ad effectum, de quo agitur, utpote ſecutam ex cauſa infirmitatis, & pro recuperanda valetudine, & accedente ſuorum Superiorum licentia. Aſſerit ulterius, Profeſſionem non poſſe dici nullam in ſequelam Bullæ Urbani VIII. tum quia Conventus Po-

linen-

linienſis eſt Conventus ſtrictioris obſervantiæ ; & Urbanus in citata Conſtitutione, inhærendo decreto Capituli Generalis, habiti in Civitate Mediolanenſi anno 1621. declaravit tantummodo nullas illas Profeſſiones, quæ in Provinciis, & Congregationibus Regni Galliæ non admitterentur in Conventibus ſtrictioris obſervantiæ ; tum quia licet Conventus Polinienſis non fuerit deputatus pro Novitiatu, viget tamen immemorabilis conſuetudo, qua non admiſſa innumeræ Profeſſiones corruerent, ut Novitii, qui ſuum Novitiatum in Conventu ſtrictioris obſervantiæ deputato compleverunt, poſſint de licentia Superiorum ad Patriam ſe conferre, & in Patriæ Conventu Profeſſionem emittere. Dicit tandem Archiepiſcopus, metum allegatum nullius eſſe roboris, & momenti, cum reprehenſiones, & cætera ab ejus Fratre Religioſo geſta, nec metum conſtituant cadentem in conſtantem virum, nec ex induſtria facta ſint ad extorquendum aſſenſum in Profeſſione.

Fundamenta deducta in informatione Archiepiſcopi Biſuntini exornantur a ſcribente pro Joanne Franciſco Martin., qui eſt Frater Alexii, & qui ſe opponit declarationi nullitatis Profeſſionis. Præter autem recitata fundamenta, aliud ille ſubnectit, & eſt, quod ab anno 1685. in quo Alexius Profeſſionem emiſit, nedum Presbyteratus Ordinem ad Titulum Religioſæ paupertatis recepit, ſed etiam munera, ſibi a Religione impoſita, Procuratoris nonnullorum Conventuum, Socii, Lectoris Philoſophiæ, & aliquando Prioris exercuit, quaſi quod in his reponi valeat tacita quædam Profeſſio.

Quæritur itaque

An ſit locus reſtitutioni in integrum in caſu,

Sacr. Congr. die 12. Mart. 1718. reſpondit,
Negative & amplius.

QUÆSTIO X.

In Cauſa Tudertina Cappellaniæ, die 11. Febr. 1718.

ANno 1686. Confratres Societatis Beatiſſimæ Virginis de Lilio Terræ Aquaſpartæ, Diœceſis Tudertinæ, poſt factam nonnullorum bonorum aſſignationem, Cappellaniam perpetuam inſtituerunt, reſervando ſibimetipſis jus nominandi, ſive præſentandi, & onere Cappellano impoſito celebrandi certum numerum Miſſarum, & alias quaſdam ſacras functiones pro Confraternitate peragendi, & pro prima vice in Cappellanum perpetuum nominaverunt Clericum Carolum Stephanum Gentilem.

In Epiſcopali Cancellaria non reperitur Decretum inſtitutionis hujuſce Juris Patronatus ; ſed de eo non videtur dubitari poſſe, tum quia bonæ memoriæ Planettus Tudertinus Epiſcopus, in litteris expeditis favore dicti Caroli Stephani, & ſignatis die 10. Junii anno 1698. teſtatus eſt, ſe approbaſſe, & confirmaſſe auctoritate ſua ordinaria Inſtitutionem Cappellaniæ perpetuæ cum reſervatione Juris Patronatus favore Confratrum, tum quia Cappellaniam vacantem per liberam dimiſſionem memorati Caroli Stephani Gentilis, ad præſentationem Confratrum, & cum expreſſione Juris Patronatus Laicorum, contulit die 18. Julii anno 1701. Clerico Lucio Antonio Moſcatello, uti refert modernus Epiſcopus Tudertinus in ſua informatione ad hanc Sac. Congreg. tranſmiſſa.

Moſcatellus, poſt lapſum nonnullorum annorum, Cappellaniæ renuntiavit, factaque nova nominatione a Confratribus in Perſona Clerici Cajetani Corſetti, cum ſuperadditione nonnullorum aliorum onerum, quorum nulla mentio habetur in Cappellaniæ Inſtitutione, & ſignanter audiendi Confeſſiones Confratrum, & Sororum ; uti plene legi poteſt in Actu nominationis tranſmiſſo, & relato in Summario Scripturæ circumferendæ, Eminentiſſimus Dominus Cardinalis Gualterius, tunc Epiſcopus Tudertinus, nominationem a Confratribus factam admiſit ; ſed cum honoribus, & oneribus in fundatione, & erectione expreſſis, uti deſumitur ex ejuſdem litteris authenticis expeditis anno 1714. in Secretaria hujus Sac. Congregationis exhibitis.

Adepta per Clericum Cajetanum Corſetti poſſeſſione Cappellaniæ, fuit ab eodem excitata prætenſio, ſe videlicet non teneri, niſi ad onera in Fundatione expreſſa, tum quia nominatio a Confratribus facta dicto modo, fuit admiſſa ab Eminentiſſimo Gualterio, tum quia non erat in facultate Confratrum nova onera ſuperaddere, quæ in Fundatione non fuerant appoſita, & ulterius ſimul, & ſemel huic Sac. Congregationi ſupplicavit pro declaratione, ut ad titulum ſæpe memoratæ Cappellaniæ perpetuæ ſacris Ordinibus initiari valeret ; Cumque ex informatione moderni Epiſcopi Tudertini colligatur eumdem, juxta legem Fundationis Cappellaniæ, eſſe obligatum ad celebrationem tercentum circiter Miſſarum quolibet anno, & Cappellaniæ reditus conſiſtere in ſcutis quinquaginta circiter, itaut, dempto Miſſarum onere, vix eidem ſuperſint ſcuta viginti, & ipſe ſe promptum exhibeat ad ſupplendum de proprio alia decem ſcuta annua, quæ unita cum aliis viginti, quæ ſuperſunt, detractis oneribus Miſſarum, conſtituunt annuum reditum ſcutorum triginta, quæ eſt ſumma præfixa, & ſtatuta pro ſuſcipiendis ſacris Ordinibus in Civitate, & Diœc. Tudertina, ſive quis ordinetur ad titulum Beneficii, ſive ad titulum Patrimonii, & ſive ad titulum partim Beneficii, & partim Patrimonii, uti teſtatur modernus Epiſcopus Tudertinus in aliis ſuis litteris ſignatis die 18. Januarii 1718. & in Secretaria exhibitis.

Quæritur

I. *An Clericus Cajetanus Corſetti teneatur ad onera de novo appoſita in nominatione de ſe facta a Confratribus, & non memorata in Fundatione.*

II. *An idem ordinari poſſit ad titulum ejuſdem Cappellaniæ, ſuperaddito ex bonis Patrimonialibus alio annuo reditu ſcutorum decem,*

Sacr. Congr. die 12. Mart. 1718. reſpondit,
Ad 1. Negative, & amplius. Ad 2. Affirmative.

QUÆSTIO XI.

In Cauſa Cremonen. die 19. Febr. 1718.

IN Conſtitutione ſan. mem. Urbani VIII. edita die 12. Decembris 1634. quæ eſt la 190. in Bull. Tom. 5. & pro cujus executione fuit ab eodem Summo Pontifice die 20. Martii 1635. deputata hæc Sacra Congregatio, præſcribitur, ut qui a Summis pro tempore Pontificibus præfecti fuerint Epiſcopalibus Eccleſiis, ſi ſint in Urbe, debeant poſt menſem a die eorum promotionis, hoc eſt a die pronunciationis factæ per Papam in Conſiſtorio, uti late Bullam interpretando docet *Fagnan. in Cap. Eam te num. 4. & ſeqq. & præſertim num. 13. aliiſque ſeqq. tit. de reſcriptis*, itineri ſe committere, & ad Eccleſiam ſibi commiſſam, ad perſonaliter in ea reſidendum conferre, ſub nonnullis graviſſimis pœnis eo ipſo incurrendis, uti videri poteſt a §. 7. uſque ad 11. citatæ Bullæ.

ALexander Litta præfectus a SS. D. N. Epiſcopali Eccleſiæ Cremonenſi ante terminum temporis ſtatuti ab Urbana Conſtitutione, ſupplices preces exhibuit pro ejus prorogatione, cum enim adhuc ad ſuam Eccleſiam non acceſſerit, uti nequit menſibus a Sacro Concilio Tridentino indultis, quemadmodum deſumitur ex reſolutione hujus Sacræ Congregationis die 12. Decembris 1707. in qua cum propoſitum fuiſſet dubium : *An Epiſcopi noviter promoti poſſint uti trimeſtri Conciliario abſendi a reſidentia ultra menſem conceſſum a ſan. mem. Urbano VIII. in ejus Bulla antequam ad reſidentiam primo accedant.*

Supplicationis fundamentum reponitur tum in hyemis rigore, qui non modicum affert itinerantibus incommodum, tum in alia cauſa, quam Secretarius in Sac. Congr. exponet.

De incurſu Oratoris in pœnas a Conſtitutione Urbana inflictas nulla quæſtio excitari valet, licet enim hic, & nunc elapſum ſit tempus a memorata Bulla præfixum, cum tamen ante temporis terminum ſupplicaverit, id ſatis eſſe videtur, ut a quacumque pœna cenſeatur exemptus juxta Decretum editum die 13. Martii 1693. *Sanctiſſimus Dominus noſter decrevit, & reſpective mandavit tempus & tempora non currere, pendente recurſu, ac impedimenta Sanctitatis Suæ, vel Secretarii, qui referre non valeat, itaut hoc modo tempore, nullæ cenſuræ incurrantur a ſupplicantibus Epiſcopis, precibus Secretario tempore habili oblatis.*

Redactaque idcirco controverſia ad tempus futurum, ſeu ad termini prorogationem.

Quæritur

An & quomodo Oratoris precibus ſit annuendum in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,
Ad duos Menſes.

QUÆ-

Digitized by Google

QUÆSTIO XII.

In Cauſa Carpentoracten. die 19. Febr. 1718.

IN Bulla 15. ſan. mem. Sixti V. Bull. Tom. 2. edita pro viſitatione Sacrorum Liminum ab Epiſcopis facienda, præſcribitur, ut Epiſcopi Itali, vel ex Italicis Inſulis, unde in Italiam commodius trajici poteſt, veluti Siculi, Sardi, Corſi, & alii adjacentium Provinciarum Italiæ, ac etiam Dalmatiæ & Græcarum, quæ a regione ipſis Italiæ, & Siciliæ oris ſunt, tertio anno, Germani vero, Galli, Hiſpani, Belgæ, Bohemæ, Hungari, Angli, Scoti, Iberni, & cæteri omnes, qui in Europa ſunt citra mare Germanicum, & Balticum, ac omnium Inſularum Maris Mediterranei quarto anno ad Urbem accedant Sanctorum Apoſtolorum Limina viſitaturi, uti videri poteſt in §. 6. citatæ Bullæ, & in Epiſtola circulari ad univerſos Orbis Epiſcopos ſcripta a Sacra Congregatione Concilii die 16. Nov. 1673. ad amputandam quamcunque ambagem ſtatutum fuit, ut initium triennii, aut quadriennii deſumendum ſit a die 20. Decembris anni 1585. quo edita fuit Sixtina Conſtitutio.

Epiſcopus Carpentoractenſis ex ultimis Viſitationibus Sacrorum Liminum a ſuis Prædeceſſoribus, & a ſe peractis animadvertens, ſibi impoſitum eſſe onus viſitandi de triennio in triennium, ſupplices preces exhibet pro ſubrogatione quadriennali loco triennii.

Pro Epiſcopo facit primo, quod in regeſtis hujus Sacræ Congregationis frequentior adnotatio Viſitationis Sacrorum Liminum, quo ad Epiſcopos Carpentoractenſes, non triennium reſpicit, ſed quadriennium; Facit ſecundo, quod Epiſcoporum Vaſionenſium onus non ad triennium reſtringitur, ſed ad quadriennium ampliatur; Facit tertio, quod Archiepiſcopi Avenionenſis, & Epiſcopi Cavallicenſis Viſitationes ut plurimum adnotatæ reperiuntur ad terminos quadriennii, & non triennii, uti fuſius Secretarius in Sacra exponet Congregatione; Facit denique quarto, quod Epiſcopi Galli Limina viſitare tenentur non quolibet triennio, ſed quolibet quadriennio, & juxta Geographos, Civitas Carpentoractenſis eſt caput Comitatus Venuſini in Provincia, & eſt Urbs Galliæ Narbonenſis.

Adeoque dicunt Doctores, Comitatum Venuſinum, & Civitatem Avenionenſem eſſe in partibus Galliæ, ſed non de Gallia, quemadmodum plene habetur *in deciſ.* 80, *num.* 1. *& ſeqq. poſt Tondut. de Penſionibus Eccleſiaſticis, & in diſquiſit. Legal, Pauli de Gandecombe cap.* 12. *n.* 5, *& pluribus ſeqq.*

Comitatus enim Venuſinus factus eſt de Dominio temporali Sedis Apoſtolicæ in ſolemni pace inita anno 1228. tempore Gregorii IX. Summi Pontificis, quæ pax eſt in regeſtis hujus Pontificis, exiſtentibus in Archiviis Vaticano fol. 81. & pluribus ſeqq. & Civitas Avenionenſis anno 1348. facta eſt de Dominio Eccleſiæ, cum Clemens Papa VI. eam emerit a Joanna Neapolis Regina, ſicuti deſumitur ex Inſtrumento emptionis impreſſo in Bull. Civitatis Avenionenſis pag. 139. & plene referunt *Boſchett, in vita Clementis VI. pag.* 101. *in principio*, *Raynald, in Annalibus Eccleſiaſticis ad annum* 1348. *n.* 31. *&* 12. *Noſtradamo in Hiſtoria Provinciæ par.* 4. *pag.* 406. *in fine Bell. Conſ.* 57. *num.* 5.

Facit econtra adverſus Epiſcopum, quod, & primus, & ultimi viſitationis Status non de quadriennio, ſed de triennio loquuntur, & quod, ſi pro Eccleſia Carpentoractenſi ſubrogaretur quadriennium loco triennii, idem etiam fieri deberet quoad Metropolitanam Eccleſiam Avenionenſem; cum præcedentes Archiepiſcoporum Avenionenſium viſitationes quadriennales ſint, & poſtremæ ſint triennales, ſicuti Secretarius refert in Sacra Congregatione,

His autem poſitis, quæritur

An Epiſcopus Carpentoractenſis teneatur ad Sacrorum Liminum viſitationem de triennio in triennium, vel de quadriennio in quadriennium.

Sacr. Congr. reſpondit,

Teneri de quadriennio in quadriennium.

QUÆSTIO XIII.

In Cauſa Gurgen. die 19. Febr. 1718.

SACRUM Concilium Tridentinum permittit Epiſcopis, ut ſingulis annis abeſſe poſſint a ſuis Diœceſibus duobus, aut tribus menſibus, dummodo id ex æqua cauſa fiat, & abſque ullo Gregis detrimento, & dummodo a Cathedrali non abſint ſolemnioribus quibuſdam diebus, ibi enumeratis, & a Summo Pontifice Urbano VIII. in ſupra memorata Conſtitutione 190. menſes hi Conciliares non fuerunt ſublati, ut idem Summus Pontifex declaravit. *Teſte Fagnan. in cap. eam te num.* 21. *&* 22. *de reſcriptis, & in cap. Qualiter num.* 25. *de Clericis non reſid.* fuitque ab hac Sacra Congregatione admiſſum tunc cum primo coacta fuit, die ſcilicet 28. Martii 1635. occaſione Indulti conceſſi Epiſcopo Caſalenſi non reſidendi per tempus determinatum in ſua Eccleſia.

Cohærenter ad hæc a Jacobo Maximiliano Epiſcopo Civitatis Gurck Norici in Carinthia petitur, ut ſibi habitare permittatur præter tres menſes Conciliares, aliis tribus menſibus in quodam Palatio a ſe cum aliis Bonis empto, quod dicitur *Mayerhoffen*, quodque eſt ſuæ Diœceſi conterminum, licet ſitum ſit in Diœceſi Archiepiſcopi Salisburgenſis.

Ut autem inſtantiæ merita perpendantur, operæ pretium eſt, nonnulla de ordinario Epiſcoporum Gurgentium reſidentiæ loco, & nonnulla alia de hoc novo extraordinario loco referre, quæ in ſupplici Oratoris libello leguntur.

Ordinaria Epiſcoporum Gurgentium reſidentia ſita eſt in quodam Caſtro ſupra montem fabricato, ad quod hyberno tempore vix præ nivis, & gelu impedimento accedi poteſt, & quod æſtivo tempore tutum, & ſecurum non eſt propter fulgura, & tempeſtates. Hæc eadem etiam reſidentia diſtat ab Eccleſia Cathedrali per iter unius horæ, & ab ædificiis ferri, & mineralium, ex quibus Epiſcopales reditus exiguntur, per iter trium horarum.

Novus vero, & extraordinarius reſidentiæ locus ſitus eſt in loco aeris clementioris. Adhæret ille ædificiis ferri, & mineralium, nec diſtat, niſi per trium horarum ſpatium ab Eccleſia Cathedrali, & eſt propior Eccleſiis Parochialibus, Epiſcopo ſubjectis, & aliis menſæ Epiſcopalis Præſidiis.

Ab hac autem novæ reſidentiæ ſituatione, infert Orator, æquum eſſe, ut ſibi facultas indulgeatur, in ea manendi tribus menſibus hybernis, & tribus menſibus æſtivis. Primo, quia ad hunc locum facilior erit ſubditorum acceſſus; Secundo, quia feliciori fruetur valetudine propter aeris temperiem, ſi in dicto loco dicto tempore ſibi habitare permittatur; Tertio, quia propior erit ædificiis, cæteriſque Eccleſiæ Bonis, quorum omnium cura diligentior hiſce temporibus eſt neceſſaria, quibus graviſſimæ exiguntur contributiones; Quarto, quia faciliime pro obeundis Eccleſiaſticis Functionibus.

Præter hæc addit idem Orator circumſtantias Facti, & Juris; teſtatur enim ſe habere intentionem relinquendi Eccleſiæ pro commodo ſuorum in Epiſcopatu Succeſſorum, Palatium, & alia Bona, quæ dicuntur *Mayerhoffen*, & profitetur ſe, ut ſarta tecta permaneant Jura Metropolitani Salisburgenſis, exercere nolle actus Juriſdictionis Ordinariæ in novo loco, ſed ſe in ſuam Diœceſim eſſe ingreſſurum, quotieſcumque ſe offeret occaſio eos exercendi. Succedit mox narratis Facti circumſtantiis, Juris ponderatio, quod ſtante vicinitate loci, in quo petit habitare, vicinitate inquam ad ſuam Diœceſim, dici ſemper poterit, quod eſt moraliter præſens juxta ea, quæ referunt Doctores allegati per Dianam in editione coordinata *Tom.* 3. *tract.* 3. *reſolut.* 71. *num.* 4.

In hoc itaque rerum themate quæritur

An, & quomodo Oratoris precibus ſit annuendum in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,

Non eſſe locum, & ad mentem, & mens eſt, ut recurrat ad Sanctiſſimum in caſibus particularibus.

QUÆSTIO XIV.

In Cauſa Segnen. die 19. Febr. 1718.

PROPTER impedimentum, quod dicitur ab intrinſeco, quod videlicet provenit ab infirmitate, Apoſtolica Sedes conſuevit impartiri licentiam Epiſcopis diſcedendi a ſua Eccleſia, ſed ad tempus, uti probat *Textus in capit. Nihil.* 7. *quæſt.* 5. & adnotavit *Fagnan. in cap. Ex parte num.* 77. *de Clericis non reſid.* quem ſequitur *Roſa de reſid. Epiſcoporum cap.* 3. *num.* 31. *&* 32.

Ob hoc impedimenti genus, hoc eſt infirmitatis, Adamus Epiſcopus Segnenſis in Croatia diſpenſari petit a reſidendo in ſua Diœceſi, quoad uſque ad alium transferatur Epiſcopatum, aut Epiſcopatui, quem obtinet, renunciare poſſit ad terminos *Textus in cap. Niſi cum pridem* §. *Alia vero cauſa tit. de renunciatione.*

Re-

Refert enim, ſe ſuam Diœceſim viſitaſſe, oveſque ſibi creditas confirmationis Sacramento muniviſſe, dum validiori corporis valetudine fruebatur, ſed ſubſequenter expertum fuiſſe, quod, quoties Diœceſim ingreſſus eſt, toties mortali ægritudine correptus, nec ſanitatem, nec vires recuperare potuit, niſi e Diœceſi egrediendo, & ad alios locos clementioris aeris ſe transferendo, quæ omnia dicit, ſe probare poſſe teſtimoniis Medicorum, Cleri ſui, & vicinorum Prælatorum. Præterea ſe offert promptum, & paratum ad conferendos ordines ſuis Diœceſanis in quadam Cappella cujuſdam ſuæ Arcis hæreditariæ, pro quibus peragendis teſtatur, habuiſſe licentiam ab Ordinario, ab Epiſcopo ſcilicet Lagrabienſi.

Hæc ſunt, quæ ex epiſtolis ab Oratore Sanctiſſimo Domino Noſtro ſcriptis, & a Sanctitate Sua ad hanc Sacram Congregationem pro hac re definienda tranſmiſſis, haurire potui.

Adeoque quæritur

An, & quomodo Oratoris precibus ſit annuendum in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,
Ad ſex Menſes.

QUÆSTIO XV.

In Cauſa Florentina, die 12. Mart. 1718.

FRANCISCUS de Ginoris in ſuo ultimo, cum quo deceſſit Teſtamento, hæredem inſtituit Thomam filium, eique demandavit, ut Cappellam a ſe emptam ſub invocatione SS. Franciſci, & Hieronymi dotaret in florenis quingentis; pro qua dotatione obligavit Domum magnam, ad ſe pertinentem, uti deſumitur ex Teſtamento rogato anno 1448.

Nullum in dicto Teſtamento fuit onus impoſitum Rectori Cappellæ: adeoque Junipera del Benino Vidua Thomæ filii hæredis inſtituti, deveniendo ad Cappellæ dotationem, aſſignavit pro pretio florenorum quingentorum, ſeptem partes cujuſdam Apothecæ, nulla facta oneris mentione, uti pariter colligitur ex publico Inſtrumento, rogato an. 1492. & cohærenter ad hæc in Inventario anni 1563. in Actis exhibito per tunc temporis Cappellæ Rectorem, enunciatur, dictam Cappellam non habere onus, niſi ſubventionis decimarum pro Studio Piſano.

Anno 1596. exorta fuit controverſia inter Rectorem, & Priorem, & Canonicos Collegiatæ Eccleſiæ Sancti Laurentii, in qua Cappella ſita eſt, & Cappellæ Rectorem, qui fuerat a Canonicis punctatus, ex quo Choro non interfuerat: Et controverſiæ deciſione commiſſa tunc temporis Vicario Generali Florentino, fuit ab eodem demandatum, ut delerentur puncturæ, eodemque contextu Vicarius declaravit, ut a die 1. Maii 1597. Rector Cappellæ, ejuſque ſucceſſores tenerentur per ſe, vel per alium Miſſas in hebdomada bis celebrare, necnon quolibet anno Feſtivitatem facere Sanctorum Franciſci, & Hieronymi cum impenſa ſcutorum trium, & facere unum Officium Defunctorum pro Animabus Defunctorum Familiæ de Ginoris, uti deſumitur ex quodam tranſumpto libri Recordiorum Capituli memoratæ Eccleſiæ Collegiatæ.

Cappellæ Rector ſe ſubjecit oneribus a Vicario Generali Florentino impoſitis. At ignoratur, quænam fuerit ejus Succeſſorum præciſa obſervantia; immediatus enim Prædeceſſor Laurentii de Franchis moderni Cappellani, qui Cappellaniam obtinuit ſpatio annorum 56. nec Feſtum Sanctorum Franciſci, & Hieronymi, nec Officium Defunctorum celebravit, licet Miſſas pro majori parte recitaverit, abſque eo quod ſciri poſſit, an eas, nec ne applicaverit in ſuffragium Animæ Fundatoris, aut aliorum de ipſius Familia, uti refert Archiepiſcopus Florentinus in ſua informatione tranſmiſſa ad hanc Sacram Congregationem.

Rebus in hoc ſtatu manentibus, collata fuit Cappellania Laurentio de Franchis, qui animadvertens, reditus Apothecæ aſſignatos decreviſſe, manum admovit ad perquirendam Cappellaniæ fundationem, ſupplicesque preces Sacræ Congregationi exhibuit pro declaratione ſuæ exemptionis ab oneribus a Vicario Generali injunctis anno 1597. uti ſupra fuit expoſitum: cumque Sacra Congregatio die 13. Martii 1717. juſſerit, quod Cauſa poneretur in folio, de ejus meritis hic, & nunc per conſequens agendum eſt.

Pro Cappellano facit, quod in fundatione non fuit ullum onus impoſitum, & quod Vicarius Generalis non poterat onera ſuperaddere in fundatione non appoſita, uti reſpondit hæc Sacra Congregatio anno 1589. Epiſcopo Ariminenſi lib. 7. Epiſtolarum pag. 38. & in Sarnen. 3. Julii 1690. lib. 40. Decretorum pag. 340. & in Aſten. Cappellaniæ 14. Februarii 1699. fol. 57. lib. 49. Decretorum; abſque eo quod obſtare poſſit aut acceptatio Rectoris tunc temporis, aut factum illius Succeſſorum, tum quia Succeſſorum obſervantia eſt difformis, tum quia actus a Prædeceſſoribus geſti, tunc Succeſſoribus præjudicare poſſunt, quando verſamur in Prædeceſſoribus, qui habent jus obligandi ſe, & ſuos Succeſſores, quod non videtur in caſu præſenti verificari.

Facit e contra adverſus Cappellanum ſententia lata a Vicario Generali Florentino, & quod ex actibus per longum temporis ſpatium continuatis, licet a principio fuerint voluntarii, datur actio, & coactio in futurum favore piæ cauſæ ad terminos *Textus in cap. ad Apoſtolicam de ſimonia*.

His itaque pro utraque parte deductis, quæritur

An Rector Cappellaniæ teneatur adimplere onera, de quibus agitur in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,
Negative.

QUÆSTIO XVI.

In Cauſa Caſalen. Montis Pietatis, die 12. Mart. 1718.

ADMINISTRATORES Montis Pietatis Civitatis Caſalenſis anno 1692. ſupplicarunt pro facultate accipiendi pecunias ad rationem interuſurii trium pro centenario, & exigendi a Pignorantibus ad rationem quinque pro centenario, & die 19. Aprilis Sacra hæc Congregatio, prævia Epiſcopi relatione, petitam facultatem conceſſit pro ſcutis 3000. dummodo pro eadem dumtaxat ſumma exigi poſſet interuſurium ad rationem quinque, & dummodo intra triennium, a tunc decurrendum fieret dictæ ſummæ reſtitutio.

Pauperum indigentiæ, quæ fuerunt cauſa recurſus habiti ab Adminiſtratoribus Montis Pietatis, excreverunt, iiſdemque Adminiſtratoribus ſupplicantibus pro nova facultate accipiendi duplas 6000. ad rationem trium, & exigendi ad rationem quinque, hæc eadem Sacra Congregatio, attenta relatione Epiſcopi Caſalenſis, & veris exiſtentibus narratis, & præſertim, quod facta fuiſſet reſtitutio ſcutorum 3000. licentiam impartita eſt recipiendi ſummam ſcutorum 3000. ſub annuo interuſurio trium pro centenario, nec non exigendi a Pignorantibus pro eadem dumtaxat ſumma ſcutorum 3000. ad rationem quinque pro centenario, renovataque clauſula, quod ſumma recipienda intra triennium a die receptionis decurrendum reſtitueretur, uti colligitur ex Decreto edito die 28. Januarii 1708. & paulo poſt, die videlicet 7. Julii 1708. ampliata fuit ab hac Sacra Congregatione facultas, uſque ad ſummam ſcutorum 6000. ita tamen, ut hæc ſumma intra ſexennium, a die receptionis decurrendum, reſtitueretur.

Facultates ab hac Sacra Congregatione conceſſæ Adminiſtratoribus Montis Pietatis non fuerunt ſufficientes, ut occurri poſſet neceſſitatibus Pauperum, qui egeſtate preſſi confugere inceperunt ad Hebræos, a quibus mutuas acceperunt pecunias ad rationem decem, & octo pro quolibet centenario, & anno; ad quod inconveniens de medio tollendum, cum ſæpe memorati Adminiſtratores ſupplices iterum preces exhibuerint pro licentia accipiendi duplas decem mille ad rationem trium pro centenario, & quinque exigendi a Pignorantibus, Epiſcopus Caſalenſis requiſitus pro informatione, & voto, nedum aſſeruit calamitates eſſe certiſſimas, ſed ulterius in ea fuit opinione, ut petita facultas pro ſumma expreſſa concedi valeat.

Conceſſioni autem favet, quod nulla amplius eſſe valet dubitatio, quin Sacri Montes Pietatis aliquid ultra ſortem pro neceſſariis Miniſtrorum impenſis exigere poſſint: Antiqua etenim, celebriſque controverſia magnis animorum motibus agitata inter Inquiſitorem Mantuæ, & Beatum Bernardinum Feltrenſem, uti legitur in vita hujus Beati ſcripta a Moraſtico, & pro qua hinc inde pugnatum eſt inter Theologos, & Canoniſtas, reſoluta fuit in Concilio Lateranenſi a ſummo Pontifice Leone X. quemadmodum legitur in ejus Conſtitutione 11. Bull. tomo primo, ita ut reprobentur nonnullorum paucorum aſſertiones, qui poſt Concilium Lateranenſe improbare auſi ſunt, quod Sacri Montes pietatis aliquid moderatum ultra ſortem recipiant pro neceſſariis impenſis.

Abſque

Abſque en, quod de moderatione in hypotheſi præſenti quæſtio excitari valeat; tum quia relata hujus Sacræ Congregationis exempla ſonant in exactionem a Pignorantibus ad rationem quinque pro centenario; tum quia duo ſunt pro Miniſtrorum ſalariis, & reliqua tria ſolvuntur pro emendatione damni emergentis, cui Mons ſubjectus eſt, ſummam recipiendo ad rationem trium pro centenario ad terminos *Textus in L. unica C. de ſententiis, quæ pro eo quod intereſt*, & juxta communem doctrinam Theologorum, *Duce Divo Thoma* 2. 2. *quæſt. 78. art. 1. ad 1.*

E contra conceſſioni adverſatur ſumma, quæ exorbitans videri poteſt, & quod nec in ſupplici Oratorum libello, nec in informatione Epiſcopi dicitur adimpletam fuiſſe conditionem præſcriptam in Conceſſione, facta die 7. Julii 1708. quod ſcuta ſcilicet 6000. fuerint intra ſexennium jam decurſum reſtituta.

Quocirca quæritur

An, & pro qua ſumma, & quomodo Oratorum precibus ſit annuendum.

Sacr. Congr. reſpondit,

Affirmative pro aliis ſcutis 6000. cum iiſdem cautelis, & conditionibus appoſitis in præcedentibus conceſſionibus, & ad mentem.

QUÆSTIO XVII.

In Cauſa Aquipendii Viſitationis Sacrorum Liminum, die 12. Mart. 1718.

IN relatione ſtatus Eccleſiæ de more ab Epiſcopo Aquipendii ad hanc Sacram Congregationem tranſmiſſa, legitur ab eodem inſtitutas fuiſſe in ſua Diœceſi Conferentias, ſive Congregationes pro diſcutiendis Caſibus Conſcientiæ, quæ ſingulo quoque menſe cogunturque diligentiſſime interveniunt omnes Parochi, & Sacerdotes, quibus fidelium Sacramentales Confeſſiones commiſſæ ſunt, & reliquus Eccleſiaſticorum Cœtus.

In eadem relatione habetur, quatuor eſſe Conventus Regularium in Civitate Aquipendii, Auguſtinianorum videlicet, Minorum Conventualium, Capuccinorum, & Patrum Minoris Obſervantiæ, & Religioſos in iiſdem degentes ſæpe ſæpius non eſſe in numero a Sanctionibus Apoſtolicis præſcripto.

Rurſus in citata legitur relatione, alios quinque eſſe Religioſorum Conventus in Diœceſi, duos Patrum Minoris Obſervantiæ, alterum in Terra Canini, alterum in terra Fareneſii, ubi pariter exiſtit Conventus Capuccinorum; quartus Conventus eſt ille Servorum B. Mariæ Virginis, qui eſt in Terra Iſchiæ, & poſtremus eſt Conventus Carmelitarum in Oppido Cellularum, qui eſt Epiſcopali Viſitationi ſubjectus. Tandem in relatione, aliis prætermiſſis dubiis, qui ſpecialem non merentur diſcuſſionem, proponit Epiſcopus, an Regularibus qui ſuorum ſubditorum confeſſiones audire cupiunt, liberum ſibi ſit, & licitum, conditionem in concedendis facultatibus injungere, intereſſendi videlicet menſtruis diſceptationibus, & Congregationibus Caſuum Conſcientiæ.

Pro parte affirmativa ponderari poſſe videtur, id non eſſe novum; claræ etenim mem. Cardinalis de Luca in annotationibus ad Concilium Tridentinum diſc. 2. num. 12. dixit, id futurum eſſe maximopere proficuum, tum, ut Epiſcopus perſpectas habeat opiniones omnium ſuorum Confeſſariorum, tum ut quantum poſſibile eſt, uniformis ſit Confeſſariorum doctrina in materia morum, & ſignanter contractuum, in qua ſæpe ſæpius Theologi diſſident a Theologis, & a Canoniſtis; quibus addi poſſet, collationem hanc omnium Confeſſariorum tam Sæcularium, quam Regularium futuram eſſe non inutilem pro animorum unione juxta ea, quæ habentur in actis Eccleſiæ Mediolanenſis tomo 1. par. 4. in Inſtruct. Confeſſ. pag. 647. *Ideo Regularium Superiores Confeſſores ſuos ſæpius moneant, & ad hanc animorum unionem in Fidelium ædificatione adhortentur, curentque in primis, ut dum in caſuum reſolutione diverſa inter eos, & Parochos ſententia fuerit, prudenter in eos ſe gerant, & ad Laicorum notitiam id non veniat, ſed ad nos pro deciſione recurrant.*

Negativæ e contra favent opinioni ea, quæ ſequuntur; primo quod Epiſcopus Confeſſariorum Regularium doctrinam perſpectam habere poteſt in examine, quod illorum approbationem præcedit ad terminos Sacri Concilii Tridentini *ſeſſ. 23. cap. 15. de reform.* Secundo, quod in Decretis pro Reformatione Regularium, editis a Clemente VIII. præſcribitur, quod in ſingulis Monaſteriis, & Conventibus bis in hebdomada habeatur lectio Sacræ Scripturæ, vel Caſuum Conſcientiæ, ad quam Fratres omnes convenire tenentur. Tertio, quod hic in Urbe, in decem & ſeptem Conventibus fiunt Congregationes Caſuum Conſcientiæ, illiſque interveniunt Parochi tantummodo, & Confeſſarii ex Clero Sæculari, & Regulares, in quorum Conventibus prædictæ Caſuum Lectiones habentur. Quarto tandem, quod ab hac Sacra Cong. die 22. Maii 1688. uti habetur lib. Decretorum 35. fol. 238. prodiit hæc reſolutio in quadam Cauſa Foroſempronien. acceſſus ad Congregationem Caſuum Conſcientiæ.

Epiſcopus exponit in Civitate Foroſempronien. duo adeſſe Regularium Cœnobia, unum ſcilicet Minorum Conventualium Sancti Franciſci, alterum vero Barnabitarum, quæ propter exiguum Religioſorum numerum inibi degentium, ſubjecta ſunt juriſdictioni Ordinarii ex Decreto ſanctæ mem. Innocentii XI. incipien. ut in parvis, *& licet dicti Religioſi hujuſmodi ſubjectionem agnoſcant, atque patiantur, qui tamen ex eis ſæcularium Confeſſiones, eodem Ordinario approbante, excipiunt, ad Congregationem Caſuum Conſcientiæ, quæ ſingulis menſibus habetur, cuique Confeſſarii omnes interſunt, accedere renuunt; quo circa poſſit declarari, an prædictos Confeſſarios Regulares cogere poſſit ad intereſſendum præfatæ Congregationi Caſuum Conſcientiæ; Sacra &c. reſpondit negative.*

His poſitis, quæritur

An in caſu, de quo agitur, permiſſum eſſe valeat Epiſcopo concedenti Sacerdotibus Regularibus facultatem audiendi confeſſiones ſæcularium, injungere ut interſint Congregationibus Caſuum Conſcientiæ.

Sacr. Congr. reſpondit,

Negative, & detur Decretum in Foroſempronien. 12. Maii 1688.

QUÆSTIO XVIII.

In Cauſa Nullius, ſeu Veſprimien. Juriſdictionis, die 12. Mart. 1718.

COLLEGIATA Eccleſia Beatæ Mariæ Virginis de Alba Regali Diœceſis Veſprimien. fuit variis decorata Privilegiis a Summis Pontificibus, ut ex his, quæ mox dicentur, colligi poteſt.

Clemens etenim Papa Tertius eam recepit ſub protectione Sancti Petri, ſtatuitque, ut bona, & jura a Præpoſito, & Canonicis acquiſita, & acquirenda, firma apud ipſos remanerent, ut præter Papam, ejuſque de Latere Legatum, nemo eoſdem ſuſpenderet, interdiceret, aut excommunicaret, ut nullus Archiepiſcopus, vel Epiſcopus, Miſſas in dicta Eccleſia celebrare poſſet, niſi a Præpoſito invitatus, ut demum Præpoſitus, & Clerici chriſma, & Oleum Sanctum, Conſecrationes Altarium, & Baſilicarum, & Sacros Ordines a quovis recipere valeant Antiſtite, qui communionem haberet cum Sede Apoſtolica.

Inſignia hæc Privilegia propter nonnullorum Ordinariorum audaciam, qui juriſdictionem exercere præſumpſerunt in Præpoſitum, & Canonicos, aliqualiter labefactata fuerunt; hujuſque rei cognitione delata ad Summum Pontificem Bonifacium Octavum, nedum ille confirmavit Privilegium Clementis, ſed clarius illud explicando, liberavit Eccleſiam, Poſſeſſiones, Villas, & Caſtra ad eandem pertinentia, ab omni jure Archiepiſcopi Strigonienſis, & Epiſcopi Veſprimienſis, eaque declaravit immediate ſubjecta Papæ, aut ejus de Latere Legato, excluſis aliis cæteris, & ſignanter his, qui prærogativa Legati Nati potirentur.

Similia erga Collegiatam Eccleſiam Beatæ Mariæ Virginis de Alba Regali præſtita fuerunt a Martino Quinto Summo Pontifice. Inſtante autem Mathia Rege Hungariæ, ut Præpoſitus, & Canonici uti poſſent Privilegiis etiam quoad bona poſt exemptionem acquiſita, a quorum uſu Privilegiorum per ignorantiam abſtinuerant, atque ut Præpoſitus, qui a tempore immemorabili de exceſſibus, & criminibus omnium ſibi ſubjectorum Clericorum, & Sæcularium, forum Eccleſiaſticum concernentibus, inquiſiverat, correxerat, puniverat, & omnimodam exercuerat juriſdictionem, nedum in foro conſcientiæ, ſed etiam in foro contentioſo, tam in Alba Regali, quam in aliis Eccleſiis, & locis ſibi ſubjectis, in poſterum in hiſce, & ſimilibus peragendis continuare poſſet, Sixtus Papa Quartus annuit petitis, & per alias litteras Apoſtolicas memorata Privilegia extendit ad Eccleſias Parochiales, quas voluit eſſe Præpoſito ſubjectas una cum Caſtris, aliiſque locis ad Eccleſiam Collegiatam pertinentibus, quo ad utramque legem Diœceſanam, & Juriſdictionis, itaut nullus Ordinarius ſub ob-

tentu curæ animarum ſe in Parochialibus ingerere poſſet: Et hæc omnia demum Privilegia, petente Ludovico Hungariæ Rege, fuerunt in forma ſpecifica confirmata a Summo Pontifice Leone X. cum clauſula, etiamſi non eſſent in uſu.

Conſtans opinio eſt, uti Reverendiſſimus Nuntius Viennenſis in ſua informatione teſtatur, Præpoſitos fuiſſe in pacifica Poſſeſſione exemptionum a Summis Pontificibus ſuæ Eccleſiæ conceſſarum uſque ad annum 1541. quo Alba Regalis fuit a Turcis occupata. Continuavit hæc eadem poſſeſſio poſt annum 1688. quo dicta Urbs fuit e Turcarum manibus vindicata; Franciſcus enim Miller, qui tunc Præpoſituram obtinuit, juribus ſuis pacifice uſus eſt, nec ullas paſſus fuit moleſtias, aut ab Archiepiſcopo Strigonienſi, aut ab Epiſcopo Veſprimienſi. Pacifica hæc quoque poſſeſſio, aliquali tempore continuavit poſt habitam a Felice de Bernabeis Præpoſituram; ſed cum variæ inter ipſum, & clar. mem. Cardinalem Kolonicz Archiepiſcopum Strigonienſem ſimultates ſubinde fuerint exortæ, Præpoſitus ab Archiepiſcopo de facto omni juriſdictione, & exemptione ſpoliatus eſt, fuitque ejus ſubditis tam Eccleſiaſticis, quam Sæcularibus demandatum, ne in poſterum eidem obedientiam, & ſubjectionem exhiberent.

Adverſus hæc Felix de Bernabeis Præpoſitus reclamavit, ſed incaſſum: Cumque ex una parte Eminentiſſimus Dominus Cardinalis de Saxonia Archiepiſcopus Strigonienſis opportunum exiſtimaverit, a veſtigiis ſui Prædeceſſoris nullatenus recedere, & ſic conſequenter juriſdictionem exercere in Præpoſitum & alios, qui ſe tutos ab ejus juriſdictione, & exemptos reputabant in ſequelam Privilegiorum ſupra memoratorum, & ex alia parte Reverendiſſimus Epiſcopus Quinqueccleſien., modernus Præpoſitus Eccleſiæ B. Mariæ Albæ Regalis, pro ſuæ Eccleſiæ juribus tuendis, & propugnandis, ſe obſtrictum eſſe recognoverit, poſt amicabilem compoſitionem, & abſque ſtrepitu, & figura judicii fruſtra tentatam, delata eſt ad hanc Sacram Congregationem controverſiæ cognitio. Quæritur itaque,

I. An conſtet de omnimoda exemptione activa, & paſſiva Præpoſiti & Eccleſiæ Beatæ Mariæ Albæ Regalis, ejuſque annexorum tam quoad Epiſcopum Veſprimien., quam quoad Metropolitanum, ſeu Primates Regni, & quatenus affirmative.

II. An eidem Præpoſito competat facultas concedendi dimiſſorias, in caſu &c.

Sacr. Congr. die 26. Mart. 1718. reſpondit,

Ad primum affirmative, ad ſecundum negative.

Conceſſa ſubinde nova audientia, & die 17. Junii 1719. repropoſita Cauſa, die 8. Julii 1719. reſponſum fuit recedendum a deciſis, quoad Archiepiſcopum Strigonienſem.

Obtenta ab Eminentiſſimo Strigonienſi nova audientia, diſputatum fuit in Congregatione habita die 8. Julii 1719. ſequens dubium, *an ſit ſtandum vel recedendum a deciſis*, & reſponſum fuit, *recedendum eſſe a deciſis, quoad Archiepiſcopum Strigonienſem*, petitaque ſubinde, & obtenta a Præpoſito Albæ Regalis nova audientia, diſputatoque in Congregatione habita *die 26. Auguſti ejuſdem anni 1719.* ſequenti dubio, *an ſit ſtandum in primo, vel ſecundo loco deciſis*, reſponſum fuit, *in ſecundo loco deciſis, & proinde non conſtare de omnimoda exemptione Præpoſiti, & Eccleſiæ Albæ Regalis, quoad Archiepiſcopum Strigonienſem tanquam Delegatum Apoſtolicum in exempto.*

Non obſtante nova audientia, a Præpoſito ſemel impetrata, novus ab eodem habitus eſt ad Sacr. Congregationem recurſus, quæ attenta gravitate materiæ, nec non aliquali ſuffragiorum ſciſſura, eum cenſuit iterum audiendum.

Itaque die 20. Decembris 1721. diſputato dubio an eſſet ſtandum vel recedendum a deciſis die 26. Auguſti 1719. *reſponſum fuit*, prævio receſſu a deciſis ſub die 8. Julii, & 26. Auguſti 1719. ſtandum eſſe in primo loco deciſis ſub die 26. Martii, & 17. Decembris 1718.

Impetrata autem ab Eminentiſſimo Archiepiſcopo nova Audientia, quæritur die 13. Junii 1722.

An ſit ſtandum vel recedendum a deciſis die 20. Decembris 1721.

Sacr. Congr. die 29. Auguſti 1722. reſpondit,

In deciſis ſub die 20. Decembris 1721. & amplius

QUÆSTIO XIX.

In Cauſa Abulen. Matrimonii, die 26. Mart. 1718.

ALPHONSUS Gonzalez Barroſo, & Maria Hernandez Gorbo loci S. Jacobi del Collado Diœceſis Abulenſis, poſt obtentam a Sede Apoſtolica diſpenſationem ſuper impedimento quarti gradus conſanguinitatis, quo erant inter ſe conjuncti, matrimonium contraxerunt in facie Eccleſiæ, & ſervatis ſervandis a Sacro Concilio Tridentino præſcriptis.

Poſt contractum hoc modo matrimonium, Conjuges pacifice, & per ſpatium quinquennii cohabitarunt, & licet matrimonii conſummationi vacaverint, illud tamen conſummare nullatenus potuerunt, ut ipſimet Conjuges declararunt, & loci Parochus, cui res delata fuit, eoſdem quo ad thorum ſeparavit, ut Curiam Eccleſiaſticam Abulenſem de hoc facto redderet certiorem.

Facta Conjugum ſeparatione, iiſdemque coram Ordinario conſtitutis, Maria Hernandez judicialiter retulit, ſe quinque annis cum Alphonſo cohabitaſſe, & patientiam præſtitiſſe, ſed nunquam copulam fuiſſe conſummatam propter præproperam ſeminis ejectionem, a dicto Alphonſo profluentem. Fuit hoc ipſum ab Alphonſo judicialiter confirmatum, deputatoque per Vicarium Generalem Abulenſem Perito, Peritus, poſt rem ſedulo examinatam, cenſuit, Alphonſum eſſe impotentem quoad Virginem, ſed non quoad Corruptam.

Poſt hæc, inſtante Alphonſo pro nova cohabitatione, eo ſub fundamento, quod conſultis Chirurgis, fas erat ſibi ſperare, quod ope medicamentorum coeundi, & conſummandi potentiam eſſet acquiſiturus, memoratus Vicarius Generalis Abulenſis demandavit, ut Conjuges ad cohabitationem redirent; ſed cum nec minus poſt adhibita medicamenta matrimonium fuerit ſpatio quatuor menſium conſummatum, & præcedens impedimentum adhuc durare compertum ſit, ut Maria, & Alphonſus judicialiter confeſſi ſunt, prolata fuit per Curiam Eccleſiaſticam ſententia die 18. Junii 1698. ſuper nullitate matrimonii, & data fuit Mariæ libertas nubendi cui maluiſſet, & Alphonſo facultas eligendi alium ſtatum ſibi bene viſum, excepto pro tunc ſtatu matrimoniali.

In ſequelam hujus ſententiæ, Maria ad alia vota tranſivit, novumque matrimonium cum alio, Viro adhuc vivente, contraxit. Alphonſus vero poſt lapſum biennii, licentiam poſtulavit nubendi cum Vidua; cumque Peritus, qui ejus impotentiam qualificaverat quoad Virginem, non quoad Corruptam, iterum conſultus, hoc ipſum confirmaſſet, Vicarius Generalis permiſit Alphonſum matrimonium cum Vidua contrahere.

Contraxit Alphonſus matrimonium anno 1700. cum Vidua Catharina Martin Niero, & poſt ejus mortem, præcedente Ordinarii licentia, aliud matrimonium contraxit anno 1710. cum Vidua Maria Sanchez; cumque, hac pariter mortua, initeterit pro habenda facultate nubendi cum Virgine Joſepha Sanchez, cum qua etiam dicitur rem habuiſſe, & Periti a Judice electi eum habilem, & idoneum dixerint ad contrahendum, & conſummandum cum Virgine Matrimonium, ex quo potiſſimum temporis beneficio, immodicus ille calor, a quo præpropera ſeminatio ortum ducebat, ceſſaverit; Vicarius Generalis Abulenſis omnia retulit per epiſtolam Sanctiſſimo Domino Noſtro, ut ſciret quid in hac re agere deberet, & a Sanctitate Sua hujus Articuli definitio fuit huic Sacræ Congreg. remiſſa.

Videtur autem primum matrimonium eſſe inſtaurandum, & Alphonſum redire debere ad Mariam Hernandez primam Conjugem, aut quia matrimonium inter eoſdem contractum, diſſolutum fuit per Curiam Eccleſiaſticam Abulenſem ex falſa cauſa, ex impotentia videlicet reſpectiva naturali, & perpetua, quæ juxta antiquiores Theologos non eſt impedimentum dirimens matrimonium, uti docet Divus Thomas in 4. ſent. diſt. 34. quæſt. 1. art. 2. ad 5. *Non poteſt eſſe perpetuum impedimentum naturale in Viro reſpectu alterius, ſed ſi non poſſit implere carnalem actum cum Virgine, & poſſit cum Corrupta, tunc medicinaliter aliquo inſtrumento poſſet clauſtra pudoris frangere, & ei conjungi, nec eſſet hoc contra matrimonium, quia non fieret ad delectationem, ſed ad medicamentum.*

Aut quia procedendo etiam cum communiori Recentiorum opinione, qui aſſerunt, dari impotentiam naturalem perpetuam, non abſolutam erga omnes, ſed reſpectivam erga aliquas puta Virgines, eamque quoad Virgines conſtituere impedimentum impediens, & dirimens matrimonium; cum ſententia tamen Curiæ Abulenſis

huic

Digitized by Google

huia impotentiæ reſpectivæ erga Virgines, & non erga Corruptas fuerit innixa, hocque fundamentum modo ceſſaverit, uti nedum ex Medicorum atteſtationibus, ſed ex commercio carnali habito per Alphonſum cum Virgine Joſepha Sanchez deſumitur, ſibi vindicare poſſe locum videtur conſtans juris propoſitio, quod, ſolato per Judicis Eccleſiaſtici ſententiam matrimonio propter impotentiam, ſi Conjux ille, qui judicatus eſt impotens ex poſt facto potens deprehendatur, primum matrimonium eſt reintegrandum, uti probat Textus *in cap. Laudabilem, & in cap. Fraternitatis de frigidis, & maleficiatis, & in Can. requiſiti 33. quæſt.* 1. quæ Juris Canonici diſpoſitio procedit, etiamſi in ſequelam ſententiæ diſſolutionis primi matrimonii, alter ex Conjugibus, qui non erat impotens, aliud matrimonium contraxerit, uti contigit in hypotheſi præſenti, in qua Maria Hernandez alium Virum duxit adhuc viventem, quemadmodum ad rem docet Divus Thomas in 4. ſent. diſt. 34. quæſt. 1. art. 2. *In hoc Eccleſia quandoque errat, quia per triennium quandoque non ſufficienter experiri poteſt perpetuitas impotentiæ; unde ſi Eccleſia ſe deceptam inveniat, per hoc, quod ille, in quo erat impedimentum, invenitur, carnalem copulam cum eadem, vel cum alia perfeciſſe, redintegrat præcedens matrimonium, & dirimit ſecundum, quamvis de ejus licentia factum*. Cumque D. Thomas loquatur in terminis matrimonii diſſoluti per ſententiam Eccleſiæ poſt experimentum triennale ad terminos Textus *in cap. Laudabilem de frigidis, & maleficiatis*, a fortiori Divi Thomæ doctrina erit in hypotheſi noſtra retinenda, in qua Curia Abulenſis ſententiam protulit diſſolutionis abſque experimento triennali, quod juxta veriorem ſententiam eſt neceſſarium, etiamſi Conjuges fateantur matrimonium non fuiſſe conſummatum.

E contra autem videtur, quod ſit locus matrimonio contrahendo inter Alphonſum, & Joſepham Sanchez, & ſic conſequenter, quod non ſit reintegrandum matrimonium inter Alphonſum, & Mariam Hernandez; fuit enim hoc matrimonium diſſolutum per ſententiam Eccleſiæ, ſervatis ſervandis, prolatam, de cujus errore non eſt quæſtio excitanda, ex quo Alphonſus rem habuit cum Virgine Joſepha Sanchez, diſſolutio ſiquidem matrimonii inter Alphonſum, & Mariam Hernandez proceſſit, aut ex impotentia reſpectiva naturali, non quoad ſpeciem, ſed quoad individuum, quemadmodum contendit ſcribens pro Alphonſo, aut propter impotentiam reſpectivam perpetuam ex maleficio, cujus meminerunt ultimi Periti conſulti, in qua facti ſpecie non reintegratur primum matrimonium, etiam ſi Conjux impotens ex poſt potens evadat, ut in terminis primæ impotentiæ naturalis reſpectivæ quoad individuum probat Textus *in cap. Fraternitatis, ibique Gloſ. in verbo ſimili de frigidis, & maleficiatis*, & in terminis impotentiæ reſpectivæ perpetuæ ex maleficio probat alius Textus *in Can. Si per ſortiarias 33. quæſt.* 1. Abſque eo quod quidquam faciat, quod primum matrimonium fuit diſſolutum ſine prævio experimento triennali, ſi enim Alphonſus, & Maria Hernandez per quinquennium cohabitarunt, & copulæ vacarunt, licet inutiliter, aptabilis videtur Doctorum aſſertio, quod triennium computatur a die copulæ intentatæ, nec oportet, quod illud triennium a Judice ſit aſſignatum.

Hæc ſunt, quæ pro primi matrimonii inſtauratione, & pro concedenda facultate contrahendi ſecundum matrimonium dici valent. Verum cum hæc omnia dependeant ab illa facti circumſtantia, an Alphonſus rem habuerit cum Virgine Joſepha, & ex impotente evaſerit potens quoad Virgines, operæ pretium eſt reverenter inſinuare, an hic & nunc ſuperſedendum ſit, tam ab inſtauratione matrimonii cum Maria Hernandez, quam a conceſſione licentiæ contrahendi matrimonium cum Virgine Sanchez. Licet enim ſententia ſuper diſſolutione matrimonii nunquam tranſeat in judicatum, habet tamen pro ſe præſumptionem juris, ſi non de jure, quæ non videtur tolli poſſe ex relatione duorum Peritorum, & ex rumore extrajudiciali commercii carnalis, habiti ab Alphonſo cum Virgine Joſepha.

Conſimilis caſus fuit in hac Sacra Congregatione diſcuſſus die 16. Maii 1711. in quadam Cauſa *Oriolen. diſpenſationis*. Fuerat enim diſſolutum matrimonium propter perpetuum impedimentum arctitudinis fœminæ; cumque Vir aliud matrimonium contraxiſſet, pluresque anni elapſi eſſent, fœmina, quæ fuit arcta reputata, fuit ab alio deflorata, qui paratus erat ad eam in uxorem ducendam, exortaque quæſtione ſuper inſtauratione primi matrimonii, ad amputandam quamcumque controverſiam, tam fœmina, quæ propter arctitudinem fuerat a Viro ſeparata, quam Vir, qui diſſoluto matrimonio

aliam duxerat in uxorem, opportunum exiſtimarunt, Sanctiſſimo ſupplicare pro diſſolutione primi matrimonii rati, & non conſummati, quæ ipſis conceſſa fuit.

Itaque ſtantibus his, quæritur

I. An hic & nunc ſit ſuperſedendum, tam a primi matrimonii inſtauratione, quam a licentia contrahendi ſecundum; & quatenus negative.

II. An primum matrimonium ſit inſtaurandum, ſeu potius ſit locus licentiæ contrahendi ſecundum.

Sacr. Congr. die 9. Apr. 1718. reſpondit,

Ad 1. Affirmative, & proponatur, citata Maria prima uxore.
Ad 2. Satis proviſum in primo.

QUÆSTIO XX.

In Canarien. die 26. Mart. 1718.

ANNO 1653. Servus Dei Petrus de Betancue, de cujus Beatificationis Cauſa introducenda agitur in Sacrorum Rituum Congregatione, in Civitate Guatimalæ, auctoritate ordinaria intercedente, quamdam Religioſam Congregationem inſtituit, quæ Bethlemitarum dicta eſt, pro exercendis erga proximos in Hoſpitalibus præcipue degentes, ferventiores Chriſtianæ Charitatis actus. Factæ etiam fuerunt hujus Congregationis Conſtitutiones, quæ die 26. Martii 1687. fuerunt approbatæ a Venerabili Dei Servo Innocentio XI. per ſuas literas Apoſtolicas in forma Brevis.

Congregatio hæc Religioſa, quæ tractu temporis excrevit, & plures Domos in variis Civitatibus acquiſivit, vulgo habita fuit pro vera Religione, & conſequenter pro veris Religioſis habiti ſunt illi, qui ei nomen dederunt; ſed cum in Brevi ſupra memorato, Congregatio Bethlemitica nomen habeat Confraternitatis hominum piorum, nec unquam in eodem Brevi ſermo fiat, vel de Congregatione in Religionem erigenda, vel de Votis expreſſis, & perpetuis a Confratribus emittendis, quæſtio excitata fuit, an prædicta Congregatio eſſet, necne vera Religio.

Ad tollendam de medio hanc Controverſiam, annis præteritis acceſſit ad Urbem Frater Michael a Jeſu Maria, ſufficienti inſtructus mandato Procuræ, ut a Sede Apoſtolica obtineret declarationem, quod Congregatio eſſet vera Religio, vel ad minus obtineret, ut Congregatio in veram Religionem erigeretur.

Pro hoc negotio diſcutiendo, fuit deputata Congregatio particularis cla. mem. Cardinalium S. Clementis, Gabrielli, & Eminentiſſimi Paracciani, a qua, perpenſis perpendendis, ſequens prodiit Decretum. *Sacra Congregatio Eminentiſſimorum, & RR. DD. Cardinalium S. Clementis, Gabrielli, & Paracciani per Sanctiſſimum Dominum Noſtrum ſpecialiter deputata, viſis, & mature perpenſis ſupraſcriptis precibus, cenſuit, ſi Sanctitati Suæ placuerit, poſſe per litteras Apoſtolicas in forma Brevis prædictam Congregationem Bethlemiticam in Indiis Occidentalibus erigi in veram Religionem, cum Votis ſolemnibus emittendis ex integro etiam ab iis, qui hactenus vota emiſerunt in eadem Congregatione; Ita tamen, ut emittentes nova Vota prius certiorentur de inefficacia præcedentium Votorum ad conſtituendos eos vere Religioſos. Romæ 8. Octobris* 1709. & cohærenter ad hæc fuit anno 1710. expeditum Breve a Sanctiſſimo Domino Noſtro.

Habita hujuſce rei notitiâ a Mathia Gonzalez de Olivera de Terra de la Ortova Inſulæ Taneriſæ Canarien. qui in Congregatione Bethlemitica Profeſſionem emiſerat, habitum ipſe dimiſit, & indutus veſte ſæculari, ubique incedere cœpit, videntibus, & non reclamantibus Fratribus Bethlemiticis; cumque coram Epiſcopo Inſularum S. Jacobi Cubæ, Jamaicæ, & Floridæ die 4. Octobris 1714. comparuiſſet, & declarari petiiſſet, ſe eſſe Perſonam liberam, nullo Matrimonii, vel Religionis vinculo innodatam, & petitam declarationem obtinuiſſet, ab Indiis ad Inſulas Canarienſes rediit, & exhibita prædicta declaratione coram Ordinario, licentiam ab eodem die 18. Junii 1715. reportavit contrahendi matrimonium, quod & ſubſequenter contraxit cum Maria Emanuela Peniche.

Poſt contractum matrimonium, Mathiae Sanctiſſimo ſupplicavit pro declaratione validitatis ejuſdem, ejuſque inſtantia inniti poſſe videtur ſequenti fundamento, quod vota ab eo præcedenter emiſſa, ſunt Vota ſimplicia non ſolemnia, ſolumque Votum ſolemne in Religione approbata impedit Matrimonium contrahendum, & dirimit contractum, juxta Textum *in cap. Meminimus, & in cap. Inſinuante, qui Clerici, vel voventes*: exceptis Votis ſimplicibus, quæ poſt biennium Novitiatus in Societate

Jeſu emittuntur, quorum vigore impeditur matrimonium contractum ex Conſtitutione Gregorii XIII. edita anno 1582. quæ incipit, *Quanto fructuoſius*, & ex alia ejuſdem Pontificis edita anno 1584. quæ incipit *Aſcendente Domino*, ita ut dubitari tantum valeat in foro conſcientiæ, an Orator citra diſpenſationem poſſit exigere debitum ab uxore, licet ſeddere teneatur, juxta doctrinam D. Thomæ *in 4. Sent. diſt. 38. quæſt. 1. art. 2. quæſtiunc. 2. ad 5. & ad. 4.* Cum autem Mathiæ Gonzalez de Olivera preces fuerint a Sanctitate Sua ad hanc Sacr. Congregationem remiſſæ, quæritur

An matrimonium, de quo agitur, ſit validum in caſu &c.

Sacr. Congr. die 9. Apr. 1718. reſpondit,
Matrimonium eſſe validum, ſed illicitum.

QUÆSTIO XXI.

In Cauſa Mediolanen. Reductionis Miſſarum, die 26. Mart. 1718.

FRANCISCUS Carcanus in ſuo ultimo, cum quo deceſſit, Teſtamento condito anno 1620. demandavit, ut erigeretur quædam Cappellania Laicalis de jure patronatus ſuæ Familiæ in Eccleſia Monialium Cappuccinarum Sanctæ Praxedis Civitatis Mediolani, cum annua dote librarum 700. illius monetæ, ex certis bonis detrahenda, & onere celebrationis quatuor Miſſarum qualibet hebdomada, quoties ad illam nominaretur Sacerdos de Familia. Si autem eligendus eſſet Cappellanus extraneus, huic impoſuit onus Miſſæ quotidianæ cum eleemoſyna tamen librarum 300. tantummodo, quæ tunc erat ſufficiens juxta taxam eo tempore vigentem.

Idem Teſtator codicillando, confirmavit diſpoſita in Teſtamento, & addidit, *che potendo detti miei Eredi ritener qualche coſa di dette lire trecento, il tutto ceda a lor beneficio.*

Ad normam hujuſce diſpoſitionis Joannes Carcanus hæres Franciſci Teſtatoris, in defectum Sacerdotum de Familia, Sacerdotem extraneum nominavit in Cappellanum, cum onere Miſſæ quotidianæ, & aſſignatione librarum 300. annuarum, conſtituentium ſcuta 40. monetæ Romanæ.

Prætendente autem Promotore piorum Legatorum Civitatis Mediolani, quod Joannes teneretur ad augmentum eleemoſynæ uſque ad ſummam, & quantitatem librarum 400. annuarum ad formam taxæ determinatæ in Synodo Diœceſana, pro quotidiano Sacrificio, bina dubia fuerunt in hac Sacra Congregatione propoſita die 9. Septembris 1702. primo videlicet, *An dictus hæres teneatur ad augmentum eleemoſynæ in ſumma librarum 400. & quatenus negative; ſecundo, an ſit locus reductioni Miſſarum, ſi non inveniatur Sacerdos, qui velit dictam Miſſam quotidianam celebrare pro annua eleemoſyna librarum 300. a Teſtatore præſcripta in caſu*, quibus dubiis reſponſum fuit in Congregatione, habita die 30. Septembris 1702. hoc qui ſequitur modo, *ad primum reſpondit negative, ad ſecundum cenſuit, dandam eſſe reſolutionem eveniente caſu.*

Eminentiſſimus Archiepiſcopus in ſuis litteris ſcriptis die 10. Junii 1717. refert, nullum adeſſe ex Familia Carcana qui Cappellaniam valeat, aut poſſit obtinere, & ſic conſequenter advocandum eſſe Sacerdotem extraneum, nec ullum inter extraneos reperiri, qui cum prædicto ſtipendio librarum 300. aſſumere velit onus Miſſæ quotidianæ; Taxa etenim Synodalis Diœceſis Mediolanenſis eſt librarum 400.

His ergo poſitis, quæritur

An ſuppoſito, quod nullus inveniatur Sacerdos, qui velit Miſſam quotidianam celebrare pro annua eleemoſyna librarum 300. a Teſtatore præſcripta, ſit locus reductioni in caſu &c.

Sacr. Congr. die 9. Apr. 1718. reſpondit,
Affirmative.

QUÆSTIO XXII.

In Cauſa Florentina Præeminentiarum, die 26. Mart. 1718.

OCCASIONE qua Joannes Guerinus Canonicus Collegiatæ Eccleſiæ Sancti Laurentii Civitatis Florentinæ Coadjutorem a Sede Apoſtolica obtinuit, inter ipſum, alioſque Canonicos exorta eſt controverſia quoad functiones, quæ ſunt de Hebdomada, & Turno, quæ *Paraturæ* vocantur, an ſcilicet Canonicus Coadjutus eas per ſe ipſum explere valeat, non obſtante, quod habeat Coadjutorem, & an impedito, vel nolente Canonico Coadjuto, jus eas peragendi pertineat ad Canonicum Coadjutorem, vel potius ad Canonicum in Turno ſuccedentem, commiſſaque harum controverſiarum deciſione Reverendiſs. Archiepiſcopo Florentino, tamquam arbitratori, & amicabili compoſitori, fuit laudum ab illo prolatum, in quo declaravit competiiſſe, & competere Canonico Guerino Coadjuto jus & facultatem explendi, & exercendi per ſe ipſum, quatenus velit, aut poſſit, omnes, & quaſcumque functiones Canonicales, quas facere, & explere poterat, antequam a Sede Apoſtolica Coadjutorem obtinuiſſet, ſed eo nolente, aut alias non adimplente functiones, jus eas faciendi tranſire debere ad alios Canonicos in ordine ſuccedentes, & illis ſupplere nolentibus facultatem devolvi ad Coadjutorem, & non aliter, nec alio modo, ut ex tenore laudi, quod a Canonico Guerino exhibetur.

Huic laudo Canonicus Guerinus nullatenus acquievit in ea parte, quæ Canonico Dominico Cianfonio ſuo Coadjutori eſt præjudicialis, habitoque pro illius reformatione recurſu ad hanc Sacram Congregationem, remiſſiſque precibus pro informatione ad eundem Reverendiſs. Archiepiſcopum Florentinum, retulit ipſe a ſe fuiſſe prolatum laudum ſupradictum, & ſe ulterius terminum præfixiſſe Capitulo ad jura ſua deducenda in hac Sacra Congregatione, & a Capitulo fuiſſe conſignatas nonnullas Scripturas, in quibus tota facti ſeries exponitur, cum inſtantia, ut illæ ad EE. VV. tranſmitterentur, & cum declaratione, quod aliam partem hac in re facere nolebat.

In Scripturis autem a Capitulo tranſmiſſis continetur Capitulare Decretum factum die 15. menſis Septembris anno 1702. in quo inter cætera cavetur *che il Turno del Coro, circa la celebrazione della Santa Meſſa, delle Paratura, e vantaggi dell' ebdomada d' augmenti, ed altri emolumenti ſia ſolamente del Coadjutore nel ſuo luogo, e non del Coadjuto, reputar dovendoſi queſto come non interveniente in ogni caſo, che ſi tratti di detta celebrazione, od altro, come ſopra, ancorchè foſſe preſente*; & ex hoc Decreto inferunt Canonici, quod Coadjutus per ſe ipſum explere nequit functiones nuncupatas de Hebdomada, & Turno, & multo magis, cum Canonicus Guerinus illi Decreto ſe ſubſcripſerit, quando factum eſt, illudque fuerit executioni mandatum a Canonico de Zipolis, qui in Coadjutorem obtinuerat Canonicum Bruſcolum, juxta documentum a Capitulo tranſmiſſum. Addunt iidem Canonici, quod, impedito, aut nolente Coadjuto, functiones de hebdomada peragi non debent ab ejus Coadjutore, ſed a Canonicis proxime ſuccedentibus, vel quia ita fert conſuetudo Metropolitanæ Eccleſiæ Florentinæ, de qua teſtatur Magiſter cæremoniarum; vel quia hæc eſt differentia inter Coadjutores Dignitatum, & Coadjutores Canonicorum, quod primi, uti ſedentes in ſtallo Dignitatum explere debent functiones ſpectantes ad Dignitatem Coadjutam; quod procedere non poteſt in Coadjutoribus Canonicorum, qui ſicuti ſedent poſt omnes Canonicos, ita non admittuntur ad honorarias functiones, ſi alii adſint Canonici, juxta tradita per *Pignatel. conſult. 185. num. 3. & 4. to. 4.* ponderando, quod reſolutiones Congregationis Sacrorum Rituum in Patavina 14. Februarii 1615. & 3. Decemb. 1616. & in Neritonen. 12. Octobris 1619. quæ, impedito Coadjuto, firmant jus functiones peragendi devolvi ad Coadjutorem, & non ad Canonicum in Turno ſuccedentem, loquuntur in terminis Coadjutorum Dignitatum, & non Canonicorum.

Adverſus hæc reponit Canonicus Guerinus, ſe poſſe explere functiones nuncupatas de Hebdomada, & Turno, non obſtante, quod habeat Coadjutorem; in Bulla ſiquidem Coadjutoriæ hæc habentur, *toties quoties dictus Joannes Guerinus noluerit, aut non potuerit per ſe ipſum dictæ Eccleſiæ, ratione Canonicatus, ac præbendæ hujuſmodi deſervire, ſic vice, & loco dicti Joannis Guerini, tamquam dictæ Eccleſiæ Canonicus, illi in Divinis, ac alias deſervire &c.* quorum tenor verborum importat, ut Coadjutus, ſi velit, functiones explere valeat, & poſſit; Abſque eo, quod quidquam referat Decretum allegatum Capitulare anni 1702. tum quia fuit abrogatum ab alio Decreto Capitulari edito die 5. Martii 1704. uti teſtatur Reverendiſſimus Archiepiſcopus in ſuo voto, quod laudum præceſſit, tum quia primum illud Decretum non fuit auctoritate ordinaria vallatum. Subdit quoque ſcribens pro Canonico Guerino, conſuetudinem Eccleſiæ Metropolitanæ Florentinæ non eſſe probatam ea atteſtatione Magiſtri cæremoniarum, nec eſt omittendum, quod allegatæ reſolutiones Congregationis Sacrorum Rituum firman-

mantes, quod Coadjutores Dignitatum, & non Canonici explere dabent functiones ſpectautes ad Dignitatem Coadjutam, furrunt ab hac Sacra Congregatione Concilii extenſæ ad Coadjutores Canonicorum; In cauſa etenim Caſalen. confirmationis ſtatuti, propoſita die 28. Januarii 1690. in qua quæſitum fuit, *an Coadjutori, abſente Canonico Coadjuto, indiſtincte competat exercitium omnium functionum ſui Coadjuti*, licet Canonici in ordine ſuccedentes prætenderent eas ad ſe, & non ad Coadjutores Canonicorum pertinere, reſponſum fuit, *danda eſſe Decreta ſupra allegata a Sacra Rituum Congregatione edita in Patavina videlicet, & Neritonen.*

His poſitis, quæritur

I. An Canonicus Coadjutus poſſit per ſe ipſum explere functiones nuncupatas de Hebdomada, & Turno in caſu &c.

II. An eo impedito, vel nolente, poſſit dictas functiones peragere Coadjutor, ſeu potius jus eas explendi devolvatur ad Canonicum in Turno ſuccedentem in caſu.

Sact. Congr. die 9. Apr. 1718. Reſpondit,

Ad 1. affirmative, & amplius. Ad 2. affirmative, quoad primam partem, & negative quoad ſecundam.

QUÆSTIO XXIII.

In Cauſa Callien. die 9. Apr. 1718.

COMITES de Lutiis, ad quos jure hæreditario Familiæ Brancalconæ pertinet jus nominandi ad Cappellaniam in Cathedrali Eccleſia Callienſi erectam ſub invocatione S. Bernardini, contendunt, Cappellanum a ſe nominatum non teneri deferre Pluviale certis diebus, & celebrare certis pariter diebus, & horis præſcriptis, uti demandatum fuit ab Epiſcopo in Tabellis pro regulanda officiatura Cathedralis Eccleſiæ exaratis.

Fundamenta dictorum Comitum de Lutiis conſiſtunt in his, quæ ſequuntur; Probant itaque primo, redius Cappellaniæ eſſe in ſcutis 27. & obulis 30. monetæ Urbini; cumqua Cappellanus teneatur celebrare quolibet anno Miſſas 182. inferunt eum aliis oneribus gravari non potuiſſe.

Secundo contendunt, quod onera, tum delationis Pluvialis, tum celebrationis certis diebus, & horis, nullatenus adſint in fundatione Cappellaniæ, hinc deducendo non potuiſſe Epiſcopum onera apponere, quæ in fundatione non ſunt appoſita. Et quamvis Cappellaniæ fundationem invenire non potuerint, alias tamen Cappellaniarum erectarum in Cathedrali Eccleſia fundationes exhibent, in quibus onera recenſita non inveniuntur.

Tertio iidem Actores aſſerunt, obſervantiam pro ſe militare, ad quod aſſumptum demonſtrandum, Teſtes proferunt deponentes, quod ſui Cappellani ad libitum in Cathedrali Eccleſia celebrarunt extra dies, & horas in Tabellis præſcriptas.

Adverſus hæc reponit Epiſcopus, ſe curare obſervantiam Tabellarum, ob eum ſolum finem, ne ſua Cathedralis debito fraudetur obſequio: Qua præmiſſa proteſtatione, ſubdit, antiquum eſſe morem Eccleſiæ Callienſis, quod fiant Tabellæ, tum pro diebus, in quibus Sacerdotes debent deferre Pluvialia, tum pariter pro diebus, & horis, in quibus Miſſæ ſunt celebrandæ, quæ res, ut ponatur in claris, copiam authenticam tranſmiſit antiquarum Tabellarum, necnon antiquas Conſtitutiones editas uſque de anno 1568. in quibus a ſuis Prædeceſſoribus demandatum eſt, ut ordo Tabellæ ſervetur quoad celebrationem Miſſarum in Cathedrali Eccleſia explendam.

Affert ulterius Edictum Epiſcopi Caſtellani, publicatum anno 1689. in quo loquendo de Cappellanis obligatis ad celebrandum in Cathedrali Eccleſia, hæc habentur: *Con il preſente publico Editto, inerendo anche al Decreto da noi ſopra di ciò fatto nella Sacra Viſita, ordiniamo, e comandiamo a tutti li Cappellani, tanto perpetui, come amovibili, che hanno il peſo di celebrare nella detta Cattedrale, che inviolabilmente oſſervino da loro ſteſſi, o per mezzo d'altri la ſolita tavola, sì delle Meſſe cantate, come delle prime, ed ultime, o delli Piviali nel modo, o forma, che ſi ripartirà dal Signor Prepoſto.* Cumque Antiſtes hic, in eodem edicto teſtetur de immemorabili obſervantia, *l'attenta applicazione &c. ci obbliga ad inculcare con ogni più ardente zelo quel tanto da tempo immemorabile hanno parimente determinato i noſtri Anteceſſori, li quali per riparare alla neceſſità, che la medeſima Chieſa ha de' Miniſtri, che con titolo di Manſionarj, o Beneficiati preſtino quel ſervizio, che richiede il buon ordine della Gerarchia Eccleſiaſtica, obbligarono gli Officiatori delle dette Cappelle della detta Cattedrale a cantare ec. portare li Piviali ec. e celebrare le Meſſe per le loro Cappelle nell'ore diſtribuite &c.* concludit modernus Epiſcopus, nullatenus eſſe permiſſum Cappellano Cappellaniæ Sancti Bernardini ſe eximere a prædictis oneribus in Tabella, ſive Tabellis præſcriptis.

Multoque magis, cum non ſolum duo Teſtes Sacerdotes, qui, ſpatio triginta annorum, Cappellanias obtinuerunt de jure patronatus Laicorum erectas in Cathedrali Eccleſia Callienſi, dicant ſe Miſſas celebraviſſe ad normam Tabellæ, treſque alii Sacerdotes obſervantiam confirment Tabellæ, quoad delationem Pluvialium, ſed quod magis eſt, ipſimet Cappellani Cappellaniæ Sancti Bernardini, occaſione recipiendi inſtitutionem ab Epiſcopo, ſe juramento obſtrinxerint obſervandi diſpoſitionem Tabellarum, uti ſignanter colligitur ex inſtitutione moderni Cappellani, *offerens ſe paratum ſuſtinere onera ejuſdem Cappellæ, tam quoad celebrationem Miſſarum, quam in parendo Tabellæ, faciendo Hebdomadarias, ſervando ſtatuta, & laudabiles conſuetudines Eccleſiæ, & ſic medio juramento tactis, & præſertim obſervare Decreta Illuſtriſſimi, & Reverendiſſimi Epiſcopi quoad Cappellas, & ſervitium Eccleſiæ.*

Quæritur itaque

An Cappellanus Sancti Bernardini teneatur deferre Pluviale, & ſacrum celebrare certis diebus, & horis præſcriptis in Tabellis in caſu &c.

Sacr. Congr. die 4. Mart. 1719. Reſpondit,

Affirmative, & amplius.

QUÆSTIO XXIV.

In Cauſa Friſingen. die 7. Maji 1718.

JOSEPH Felix Dopſte inſtat, declarari, nullum fuiſſe matrimonium a ſe contractum cum Maria Clara Rorboſchin; & quatenus matrimonium validum reputetur, ſupplicat pro ejus diſſolutione, ſeu diſpenſatione, ſub obtentu, quod illud fuerit ratum, ſed non conſummatum, & Maria Clara adhæret tum inſtantiæ, tum ſupplicationi, uti deſumitur ex ejus declaratione coram Officiali Friſingenſi, a quo de ordine hujus Sacræ Congregationis fuit compilatus Proceſſus.

Fundamentum inſtantiæ ſuper nullitate Matrimonii conſtituitur in hoc, quod contractum fuiſſe dicitur per vim, & metum Mariæ Claræ incuſſum, itaut propter animi perturbationem ignoretur, an affirmative, vel negative reſponderit Sacerdoti, de more interroganti, an matrimonio cum Joſeph Felice contrahendo aſſenſum præſtaret, quemadmodum ipſa Maria Clara coram dicto officiali Leodienſi aſſeruit.

Fundamentum deinde ſupplicationis pro diſſolutione, ſeu diſpenſatione matrimonii tanquam rati, & non conſummati reponitur in mutuo, & concordi amborum Conjugum pro diſpenſatione conſenſu, in ætatis inæqualitate inter eos intercedente, & in odio implacabili, quo Uxor affecta eſt erga Virum, itaut periculum mortis immineat, uti deſumitur ex reſponſionibus Mulieris coram Officiali, & ex Informatione Ordinarii.

De Summi Pontificis poteſtate in diſpenſando ſuper Matrimonio rato, & non conſummato, nulla eſt in foro, & in praxi diſputatio; & ſola controverſia reduci conſuevit ad Cauſam, an adſit videlicet cauſa ſufficiens pro tali diſpenſatione concedenda, & an verificata dici valeat circumſtantia, quod Matrimonium ſit ratum, & non conſummatum, ex defectu etenim verificationis hujuſce circumſtantiæ, Sacra hæc Congregatio noluit annuere diſpenſationi, licet ageretur de Muliere, quæ fuerat hæreſis labe infecta, & quæ a Conſanguineis hæreticis ſollicitabatur, ut ad vomitum rediret ſub ſpe, & pollicitatione alterius dotis, & alterius mariti, uti deſumi valet *ex Cauſa Eiſteten. diſpenſationis*, quæ fuit propoſita *die* 15. *Septembris* 1716. & reſoluta *die* 15. *Maji* 1717.

Loquendo de Cauſa præcipua, uti diximus in caſu, eſt illa odii implacabilis cum periculo vitæ, & hæc licet a pleriſque ſcribentibus pro ſufficienti habeatur, exiſtimatur tamen inſufficiens a Fagnano *in cap. ex parte num.* 15. *de Converſione Conjugatorum*.

Et poſt hæc ſermonem transferendo ad verificationem illius circumſtantiæ, quod Matrimonium ſcilicet fuerit ratum, & non conſummatum, operæ pretium eſt inveſtigare, an in hypotheſi ejus verificationi obſtet, quod vir & mulier in eodem thalamo cubarunt, licet maritus dicat ſe non conſummaſſe, & licet uxor aſſerat, ſe debitum denegaſſe, tum quia ille ſibi potens eſſe non videbatur, tum quia ſtatim ipſam accuſare incœpit, & increpare, quod infantem peperiſſet, & quod eſſet morbo gallico affecta.

His

His poſitis, quæritur,
An conſtet de nullitate Matrimonii, & quatenus negative, an ſit locus diſpenſationi in caſu &c.

Sacr. Congr. Reſpondit,
Negative & amplius.

QUÆSTIO XXV.

In Cauſa Neocaſtren. Reſtitutionis in integrum, die 7. Maii 1718.

SOROR Maria Magdalena Diaco nata eſt die 29. Julii anno 1694. & Profeſſionem emiſit in Monaſterio Sanctæ Claræ Civitatis Neocaſtri die 11. Aprilis 1711. cumque elapſo quinquennio, judicium nullitatis Profeſſionis inſtituere voluerit, expeditæ fuerunt conſuetæ litteræ Ordinario Neocaſtren. pro compilatione Proceſſus, auditis intereſſe habentibus.

In Proceſſu autem per dictum Ordinarium (Vicarium nempe Capitularem, Sede Epiſcopali vacante) compilato, & tranſmiſſo, nedum continentur reſponſiones Sororis Mariæ Magdalenæ poſitionibus ſibi datis a Procuratore ſui Monaſtrrii, in quibus conſtanter aſſeruit, a ſe fuiſſe emiſſam Profeſſionem propter metum, a Patre, & a Matre incuſſum, ſed, quod notatu dignum eſt, in eodem continentur Proceſſu atteſtationes, & examina Patreis, & Matris, Jo. ſcilicet Baptiſtæ Diaco, ac Beatricis Coronæ, qui minas enarrant, a ſeipſis Filiæ intentatas, ut Profeſſionem faceret. Corroborantur hæc ex dictis aliorum Teſtium, qui referunt, ſe fuiſſe præſentes, tunc cum Mater metum Puellæ injecit, ut regulari obſervantiæ, & Profeſſioni nomen daret. Alii deponunt de præpotentia Patris, & Univerſitas Neocaſtri teſtatur de publica voce, & fama in eo, quod attinet ad Profeſſionem, emiſſam pee vim, & metum.

In quo rerum themate, ſcribens pro Sorore Maria Magdalena ſuſtinet, non eſſe ambigendum de nullitate Profeſſionis, attentis, ex una parte, qualitate minarum, & ex alia, ſexu, & ætate Sororis prædictæ.

Adverſus tamen hæc, animadverti poteſt, quod Pater, & Mater adhuc vivunt, itaut in ambiguo ſit, utrum recedendo a priori volnntate, facinus admiſſum in cogenda Puella ad profitendum, publica confeſſione emendare ſtatuerint, vel potius Filiæ genio indulgere volentes, dixerint, ſe feciſſe, quod non fecerunt. Rurſus ponderandum eſt, quod Ordinarius non videtue fidem Teſtibus præſtare, uti colligitur ex tota ejus informatione, & præcipue ex ſequentibus verbis, *utinam factum eſſet tale, quale per Oratricem figuratur, ſic enim communis humani generis hoſtis tot non bene faceret lucra;* cumque Ordinarius per ſeipſum confecerit Proceſſum, & interfuerit examini Teſtium, ejus profecto judicium non videtur eſſe contemnendum, juxta celebrem Epiſtolam Hadriani, ſcriptam Varo Legato Provinciæ Ciliciæ, de qua Caliſtratus *in L. Teſtium ff. de Teſtibus: tu magis ſcire potes, quanta fides habenda ſit Teſtibus, qui, & cujus dignitatis, & cujus exiſtimationis ſint, & qui ſimpliciter viſi ſint dicere, utrum unum, eundemque, & præmeditatum ſermonem attulerint, an ad ea, quæ interrogaveris ex tempore verisimilia reſponderint.*

Quocirca quæritur,
An ſit locus reſtitutioni in integrum, in caſu.

Reſponſum Sacr. Congregationis fuit,
Dilata, & coadjuventur probationes per Epiſcopum (Cathacen.) qui procedat contra parentes ad formam Conc. Tridentini, eo quod parentes ipſi fatebantur, ſeſa metu filiam coegiſſe, ut ab ea regularem profeſſionem extorquerent.

Abſente igitur tunc temporis Epiſcopo Neocaſtren. a ſua diœceſi, & allegato Vicario ſuſpecto deputatus fuit Epiſcopus Cathacen. ut contra Parentes Sororis Magdalenæ Diaco procederet, & ut coram ipſo coadjuvarentur probationes; cumque omnia demandata fuerint jam adimpleta; abſoluto namque ab Epiſcopo Cathacen. viginti Teſtium examine, qui vim, & metum Monialí illatam teſtabantur, ipſe pronunciaverat, utrumque Parentem incidiſſe in excommunicationem à Conc. Tridentino comminatam; his ſtantibus, repropoſita Cauſa die 16. Decembr. 1719. nulla fuit capta reſolutio; repropoſitaque iterum ſub die 13. Jan. 1720. Sacr. Congregatio pariter reſpondit, *Dilata*; eadem deinde repropoſita die 24. Febr. 1720. nec alia tunc quoque fuit capta reſolutio; ſed viſis actis Curiæ Cathacenſis, Sacr. Congregatio, ut cautius procederet, reſcripſit, *Dilata, & ad mentem*; & mens fuit, quod moderno Epiſcopo Neocaſtren. ſcriberetur pro ſecreta informatione. Licet enim in hac Cauſa bini fuerint confecti proceſſus, nullus tamen a loci Epiſcopo confectus erat. Nam primus a Vicario Capitulari, alter ab Epiſcopo Cathacen. tanquam delegato fuerat compilatus. Supervenerunt itaque reſponſiones moderni Epiſcopi Neocaſtren. quibus lectis, & examinatis, die 7. Dec. 1721. reſponſum fuit, *Non eſſe locum reſtitutioni in integrum, & quoad abſolutionem a Cenſuris ad d. Secretarium cum Sanctiſſimo.*

Reclamavit ab hac deciſione Maria Magdalena, & licet pluries rejecta, tandem die 28. Sept. 1726. impetravit, ut iterum audiretur. Conſultius tamen cenſuit Sacr. Congregatio, antequam Cauſa proponeretur, requirere Epiſcopum Mileten. ut hac de re ſecretas noticias inveſtigaret, ac de iis EE. PP. inſtrueret; adventiſque ad Urbem ipſius Epiſcopi literis, quarum exempla in Sacr. Congregatione die 21. Aug. 1728. diſtributa ſunt, & abſolutis Parentibus Oratricis a Cenſuris; ac Monaſterio, quod olim viriliter propugnavit validitatem Profeſſionis, voluntati Monialis acquieſcente, propoſitum fuit decidendum quæſitum,
An eſſet ſtandum, vel recedendum a deciſis.

Sacr. Congr. die 11. Sept. 1728. Reſpondit,
Prævio receſſu a deciſis, eſſe locum reſtitutioni in integrum, & ad mentem.

QUÆSTIO XXVI.

In Cauſa Lunen. Sarzanen. Erectionis Collegiatæ, die 7. Maii 1718.

PRÆVIIS duabus luculentis relationibus Eminentiſſimi Domini mei Cardinalis Tanarii, Sacra hæc Congregatio die 26. Januarii 1704. conceſſit, ut Eccleſia Beatæ Mariæ Virginis de Populo, exiſtens in Terra Pontremoli Diœceſis Lunen. Sarzanen. & intra limites Parochialis Eccleſiæ S. Geminiani, erigi poſſet in Collegiatam, & quod Juſpatronatus Canonicatuum, excepto Canonicatu Reghini, in quo mandavit obſervantiam diſpoſitionis Fundatoris, eſſet reſervatum ad lineam tantum maſculinam eorum, qui Bona ſua pro illorum erectione conferre promittebant, & die 19. Junii 1704. hæc eadem Sacra Congr. extendit dictum Juſpatronatus etiam ad lineam fœmininam, ex quo facta eſt oblatio augmenti Bonorum pro Dote prædictorum Canonicatuum.

His ita ſtatutis, nihil aliud ſupereſſe videbatur pro erectione novæ Collegiatæ, ſed dum Deputati omnem operam navabant pro ejus actuali erectione, nova, & magna excitata fuit a Capitulo Cathedralis Eccleſiæ Lunen. Sarzanen. controverſia, conſiſtens in præjudicio, quod ſibi ex erectione Collegiatæ provenire dicebat; cum enim ad ipſum pertineret jus conferendi Parochialem Eccleſiam Sancti Geminiani, & hujus Parochialis Bona eſſent applicanda Præpoſito novæ Collegiatæ, & ad Præpoſitum pro tempore Animarum cura eſſet deferenda, ſuppreſſo quocunque Titulo Collativo Eccleſiæ Sancti Geminiani, præjudicium Capituli certum eſſe videbatur; quocirca in Congregatione habita *die 3. Septembris 1707.* propoſitis duobus dubiis, primo ſcilicet, *an conſtaret de jure conferendi, & quatenus affirmative*, ſecundo, *an illud obſtaret erectioni Collegiatæ*, ad utrumque reſponſum fuit *affirmative.*

Juridica hæc Capituli oppoſitio ſepulchralem quodammodo lapidem impoſitura videbatur erectioni novæ Collegiatæ, non ſine damno cultus Divini, nec ſine præcedentium expenſarum non modica jactura; cumque nullus alius ſupereſſet locus de medio tollendi oppoſitionem Capituli, quam eidem offerendo jus præſentandi ad unum ex Canonicatibus, in nova Collegiata erigendis, ad emendandum videlicet damnum, quod in ipſum derivabat ex ſuppreſſione Parochialis Eccleſiæ S. Geminiani, uti hujuſce Cauſæ hiſtoriam referendo admonuit R. P. D. Petra, olim a ſecretis hujus Sac. Congregationis *tomo 3. ſuorum Commentar. pa. 66. num. 39. & 40.* Domini de Maraſſiis Fundatores unius ex Canonicatibus in Collegiata erigendis, ſe promptos, & paratos exhibuerunt ad cedendum Juſpatronatus favore Capituli Cathedralis Eccleſiæ Lunen. Sarzanen.

Delata hujus oblationis notitia ad hanc Sacram Congregationem, fuit juxta morem ſcriptum Ordinario pro informatione, cumque Ordinarius, in commiſſi ſibi muneris adimplementum, Edicta affigi juſſerit, ut unuſquiſque ſua jura deducere poſſet in eo quod attinet ad novæ Collegiatæ erectionem, plures inventi ſunt Oppoſitores; ſe oppoſuit etenim Capitulum Lunen. Sarzanen. ſeſe oppoſuerunt Ratiocinatores Comitatus, Rectores Eccleſiarum Parochialium S. Columbani, S. Nicolai, & S. Chriſtinæ, Archipresbyter SS. Hippolyti, & Caſſiani de Saliceto, Parochiani S. Geminiani, & Confratres Confraternitatis in ea Eccleſia erectæ.

Folia oppoſitionum fuerunt ab Ordinario tranſmiſſa, & fideliter referuntur in Summario Informantis pro erectione Collegiatæ, qui contendit nonnullas oppoſitiones tolli ex facto, nonnullas non eſſe præſentis inſpectionis, & non-

& nonnullas, utpote neceſſario connexas cum erectione Collegiatæ, eſſe contemnendas, gratia quippe erectionis eſt ex natura ſua præjudicialis, & ſtatim ac aliqua Eccleſia erecta eſt in Collegiatam, eidem competunt nunnullæ prærogativæ, quæ antecedentee non competebant, & quæ forte ante erectionem ad alias pertinebant Eccleſias, juxta *deciſ.* 1445. *coram Seraphino*.

Quæritur itaque

An, & quomodo relaxanda ſint Decreta edita die 26. Januarii, & 19. Julii 1704. ſuper erectione Collegiatæ in Oppido Pontremoli in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,

Affirmative cum omnibus conditionibus expreſſis in folio Capituli, & dummodo inſtitutio authorizabilis, & approbatio Perſonæ præſentandæ ad Canonicatum pertineat ad Epiſcopum, & ſola expeditio literarum Collationis ſpectet ad Capitulum Cathedralis, nec non prævia ratificatione obligationum per Deputatos, & Syndicos Communitatis factarum favore Eccleſiæ Collegiatæ facienda a generali Conſilio Pontremoli legitime coacto.

QUÆSTIO XXVII.

In Cauſa Toletana, die 7. Maji 1718.

MARIA Tereſia Lopez Malo Monialis Profeſſa in Monaſterio Commendatricium Calatravæ Ordinis S. Benedicti, Civitatis Matriti, Sanctiſſimo Domino Noſtro ſupplicavit pro facultate mutandi diſpoſitionem, a ſe factam, dum erat in Novitiatu, & a Sanctitate Sua fuit ſupplex Oratricis libellus ad hanc Sacram Congregationem remiſſus.

Ut autem adæquatum de inſtantia ferri valeat judicium, videtur eſſe neceſſarium primo loco exponere tenorem diſpoſitionis, a Moniali factæ, dum erat in Novitiatu, ſecundo loco referre diſpoſitionem, quam ipſa facere meditatur, & tertio loco circumſtantias enarrare, quæ in conſimili diſpenſatione concedenda, vel neganda, ab hac Sacra Congregatione ponderari conſueverunt: nulla etenim quoad Poteſtatem Pontificiam eſſe valet difficultas, tum quia probibitio diſponendi tam inter vivos, quam in ultima voluntate quoad Monachos, & Moniales, deſcendit a jure poſitivo, hoc eſt, a Textu *in Authentica ingreſſi C. de Sacroſanctis Eccleſiis, & a cap. quia ingredientibus de Teſtamentis*, quam ſua auctoritate Summus Pontifex tollere poteſt; tum quia ſi Eccleſiaſticas Hiſtorias tranſcribere liceret, facile eſſet exempla afferre Monachorum etiam Sanctorum, qui ante juris poſitivi probibitionem de Bonis ſuis in ultima voluntate diſpoſuerunt.

Ducto itaque initio a tenore diſpoſitionis, factæ ante Profeſſionem a Sorore Maria Tereſia, tres ipſa inſtituit Cappellanias, & jus ad eas nominandi ſibi reſervavit, & poſt ſuum obitum jus illud detulit ad nonnullos ſuos Conſanguineos, illiſque deficientibus, ad Patrem Rectorem Collegii Societatis Jeſu, abſque eo, quod tamen Eccleſiam expreſſerit, in qua Cappellani deberent Miſſas celebrare, uti non ſolum ex Oratricis precibus deſumitur, ſed etiam habetur ex relatione Archiepiſcopi Toletani.

Tranſeundo ad hujus diſpoſitionis mutationem, Soror Maria Tereſia vellet, ut a Summo Pontifice ſibi indulgeretur facultas diſponendi, primo, quod Cappellani nominandi deberent eſſe ex ſuis Conſanguineis intra quaetum gradum, & in eorum defectu, ex pauperioribus, & magis egenis Sacerdotibus, ſuo Monaſterio inſervientibus, ſecundo, quod Miſſæ ſemper in Eccleſia ſui Monaſterii celebrarentur, & tertio, quod jus nominandi Cappellanos deferretur ad ejuſdem Monaſterii Abbatiſſam, ſubdendo hæc omnia eſſe admodum rationabilia, tum quia Eccleſia ſui Monaſterii non habet ſufficientem numerum Miſſarum, & propter ejus paupertatem, Sacerdotes illi inſervientes, accedunt ad celebrandum in aliis Eccleſiis, ut eleemoſynam Miſſarum obtineant; tum quia conſanguinei in prima diſpoſitione vocati ad jus activum nominandi, jam mortui ſunt; & tandem quia Pater Rector Collegii Societatis Jeſu ſe promptiſſimum, & paratiſſimum exhibuit, & exhibet ad renunciandum pro ſe, ſuiſque Succeſſoribus juri nominandi ſibimet, vel Succeſſoribus ſuis deferendo poſt obitum Sororis Tereſiæ, quæ omnia referuntur etiam, & confirmantur in allegata informatione Archiepiſcopi Toletani.

Poſt hæc nihil aliud ſupereſt, quam circumſtantias enarrare, in quibus Sacra hæc Congregatio conſimiles petitiones aliquando rejiciendas, & aliquando cenſuit admittendas.

In quadam Cauſa *Toletana*, die 8. Julii 1668. Sacra Congregatio negative reſpondit petitioni cujuſdam Monialis Sanctæ Claræ, quæ poſt demandatam in ſuo Teſtamento, quod in ſæculo condiderat, Cappellaniæ fundationem, poſt ſuum obitum erigendam, & ad quam ſuos vocaverat Conſanguineos, poſtulabat facultatem de iiſdem Bonis diſponendi favore ſui Monaſterii, ſed in ea Cauſa, Oratrix ad mutationem diſpoſitionis procedebat non tam ex amore erga ſuum Monaſterium, quam ex odio concepto adverſus Conſanguineos. Item in quadam Cauſa *Bononien.* Sacra hæc Congregatio noluit concedere licentiam revocandi Teſtamentum cuidam Regulari, qui ante Profeſſionem illud condiderat, hæredem relinquendo ſuum Monaſterium, licet ageretur de Profeſſo inter Jeſuatos, & licet Ordo Jeſuatorum, tempore petitionis, fuiſſet jam ſuppreſſus a Summo Pontifice Clemente IX. uti colligitur ex reſolutionibus in dicta Cauſa editis *die 25. Februarii 1679. & die 23. Auguſti 1692.* ſed in ea Cauſa nedum aderat præjudicium Monaſterii, hæredis inſtituti in primo Teſtamento, cujus bona, & Jura ad Sedem Apoſtolicam erant devoluta, ſed ulterius Papa Religionem ſupprimendo, Profeſſis permiſerat tranſitum ad aliam Religionem, & quatenus in ſæculo permanſiſſent in habitu Clericali, præſtationem ex reditibus Monaſterii aſſignaverat.

E contra Sacra hæc eadem Congregatio in quadam Cauſa *Florentina die 13. Julii 1686.* indulſit Fratri Camillo Lando, Ordinis S. Auguſtini, ut, accedente conſenſu Fratrum ſui Conventus, renunciare poſſet juribus, ſibi competentibus ſuper quadam Domo, favore ſui Fratris germani, & in alia Cauſa *Limana 27. Junii 1699.* conceſſit cuidam Moniali, ut de certa quantitate diſponeret, cujus diſpoſitionem ſibi reſervaverat in Teſtamento, quod fecerat ante Profeſſionem.

Uno verbo, admiſſa novæ diſpoſitionis rationabilitate, tota quæſtio reduci videtur ad præjudicium eorum, qui ex prima diſpoſitione jus acquiſiverant, cumque in facti ſpecie, nulla quæſtio eſſe videatur quoad novæ diſpoſitionis rationabilitatem, nec præjudicium in jure activo nominandi ullum adſit, ex quo Conſanguinei vocati jam deceſſerunt, & Pater Rector Collegii ſuum præſtiterit, & præſtet aſſenſum, & in eo, quod attinet ad jus paſſivum quodcumque ceſſet præjudicium certarum Perſonarum, cum certæ Perſonæ non eſſent in prima diſpoſitione ad illud vocatæ, & in eadem prima diſpoſitione non fuerit expreſſa Eccleſia, in qua Miſſæ eſſent celebrandæ, quaſi quod deduci hinc valeat conſequentia, licitum eſſe Profeſſo, ſecluſa etiam quacumque diſpenſatione, declarare Teſtamentum, a ſe conditum ante emiſſam Profeſſionem, dummodo declaratio non importet novam diſpoſitionem, putat Soror Maria Tereſia Lopez ſuis precibus annui poſſe. Quocirca ponderatis relatis circumſtantiis, & examinato puncto, an in re, de qua agitur, ſufficiat conſenſus Patris Rectoris, & an pro eodem præſtando requiratur beneplacitum Apoſtolicum; nonnulli etenim volunt illud eſſe neceſſarium, etiamſi agatur de quærendis *Donat. in prax. Rer. Regular. tom. 1. tract. 14. quæſt. 59.* & alii cenſent eſſe neceſſarium in quæſitis, non in quærendis *Tamburin. de jure Abbat. tom. 3. diſp. 13. quæſt. 9. n. 5.*

Quæritur,

An Oratricis precibus ſit annuendum in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,

Affirmative prævia renunciatione facienda per P. Præpoſitum Generalem.

QUÆSTIO XXVIII.

In Cauſa Romana Suſpenſionis Oneris, & Reintegrationis Eleemoſynæ Miſſarum, die 7. Maji 1718.

ÆGIDIUS Urſini de Vivariis anno 1647. ſuum ultimum condidit Teſtamentum, in quo, poſt nonnulla relicta Legata, ſuam Animam inſtituit hæredem, mandavitque, ut a ſuis Executoribus Teſtamentariis fieret bonorum diſtributio ad uſus pios, ita tamen, ut major eorum pars applicaretur fundationi Miſſarum celebrandarum in Altaribus Privilegiatis.

Pro adimplemento hujuſce voluntatis, duo ex Executoribus Teſtamentariis, tres etenim fuerunt a Teſtatore nominati, bona hæreditaria inter plures Eccleſias diſtribuerunt anno 1648. & inter prædictas Eccleſias, elegerunt illam Sancti Pauli in Platea Columnæ, quæ poſtea fuit translata ad aliam Eccleſiam Sancti Caroli ad Catenarios, & pro dotis aſſignatione, unicuique Eccleſiæ ceſſerunt, & aſſignarunt ſcuta 1400. pro qualibet Miſſa quotidiana celebranda, ſuperaddita declaratione, quod in caſu cujuſcumque evictionis, aut partialis, aut totalis, ceſſare deberet proportionabiliter onus celebrationis Miſſarum.

A do-

Digitized by Google

A dotis aſſignatione, procedendum erat ad ejus effectivam conſignationem, adeoque omnes tres Executores Teſtamentarii, per organum Procuratoris a ſe deputati, conſignarunt Patribus Barnabitis, ad quos Eccleſia Sancti Pauli pertinebat, litteras patentales tredecim Locorum Montium, cum uno tertio Montis Salis tertiæ erectionis, qui reddebant annuum fructum ſcutorum 60. Patreſque onus acceptarunt celebrandi unam Miſſam quotidianam pro Anima Teſtatoris, & in Actibus mox recenſitis, aſſignationis videlicet, & correſpectivæ acceptationis, nonnullæ conditiones appoſitæ fuerunt, quod videlicet in caſu extractionis locorum Montium, aut extinctionis Montis Salis in totum, vel in parte, pretium reinveſtiri deberet in aliis locis Cameralibus, & non vacabilibus, ad creditum hæreditatis Ægidii Urſini, & ad liberam pro Conventu fructuum exactionem, & quod ſi contingeret ex cauſa extinctionis, aut extractionis imminutio fructuum, itaut Patres non haberent quolibet anno ſcuta 60. permiſſum ipſis eſſe deberet celebrationem Miſſarum ſuſpendere, idque toties quoties fructuum contingeret imminutio.

Aſſignationis tempore fructus locorum Montis Salis erant in ſcutis *quatuor cum dimidio* pro quolibet loco, & ſic juxta calculum, Patres habebant quolibet anno ſcuta 60. caſus autem avenit anno 1656. quod fructus dictorum locorum Montium fuerunt redacti *ad quatuor* pro quolibet loco, & anno 1665. ad tria, itaut propter varias etiam extractiones, diverſis aliis temporibus ſecutas, non habuerint, nec habeant Patres niſi locos undecim, & ſexaginta centeſimos diverſorum locorum Cameralium non vacabilium, & in fructu nec habuerint, nec habeant niſi annua ſcuta *triginta quatuor, & obulos octoginta*, cumque, his minime obſtantibus, ab anno 1653. uſque ad totum annum 1715. celebrata fuerit ſemper miſſa quotidiana, itaut dicti Patres pro toto recenſito tempore celebrationis remanſerint in damno ſcutorum 927. re delata ad Sacram Congregationem particularem, deputatam ſuper reviſione omnium onerum Miſſarum Urbis, poſt demandatam Abbati Brunetto relationem, uti habetur ex reſcripto dictæ Congregationis *die 3. Februarii 1716.* & poſt exhibitam a dicto Abbate demandatam relationem, hujus negotii examen ad hanc Sacram Concilii Congregationem remiſſum fuit, uti colligitur ex alio reſcripto die 24. Martii ejuſdem anni, ſequentibus verbis concepto, *ad Sacram Congregationem Concilii, & Fiſcalis Sacræ Viſitationis inſtet pro dubii propoſitione.*

Dominus Fiſcalis commiſſum ſibi munus ſtrenue adimplevit, & longam pro veritate Scripturam, per manus circumferendam, docte de more exaravit.

In Scriptura autem contendit, celebrationem Miſſæ quotidianæ pro Anima Urſini de Vivariis eſſe intermittendam, quouſque fructus locorum Montium aſſignatorum, & extractorum, per eorum continuum inveſtimentum in alios locos Montium aſcendant ad annua ſcuta 60. dicit enim hoc deſcendere ex claro, & litterali pacto, quod legitur in Inſtrumento. Contendit ulterius, ſemper fuiſſe debitam eleemoſynam ſcutorum 60. ſermonem etiam habendo de Miſſis hucuſque celebratis, animadverſis potiſſimum verbis, appoſitis in Inſtrumento, quæ perpetuitatem importare videntur. Contendit tandem, ex fructibus locorum Montium eſſe ante omnia detrahendam favore Patrum, illam pecuniarum ſummam, quam dicit eſſe debitam pro reintegratione Miſſarum celebratarum, quæque in minori ſumma a Patribus recepta fuit, habita ratione ſcutorum 60. quæ ipſi pro Miſſa quotidiana celebranda expreſſe pepigerunt, & hoc aſſumptum idem Dominus Fiſcalis ſic explicat, & moderatur, ut ſcilicet pecunia debita ſit Patribus pro eleemoſyna Miſſarum celebratarum poſt annum 1676. ut hæc eleemoſynæ reintegratio fiat ante omnia, & ſic ante fructuum reinveſtimenta, & denique, ut hoc interim, & quo ad uſque Miſſa quotidiana non celebratur, Patres commemorationem pii Teſtatoris faciant quotidie in Sacrificio: Commemoratio hæc etenim conſona videtur pietati Chriſtianæ, & ceſſura eſt in levamen Animæ Fundatoris; & in eo quod attinet ad reintegrationem ante omnia faciendam, ſed ſolum pro Miſſis celebratis poſt annum 1676. ſubdit idem Dominus Fiſcalis, hæc eſſe conſona rationi, tum quia anticipate Miſſæ fuerunt a Patribus celebratæ, cum celebratæ fuerint quando juxta pactum poterant a celebratione deſiſtere, tum quia modicum tempus elapſum fuit ab anno 1653. quo factum fuit Inſtrumentum conventionis, ad annum 1656. quo fructus locorum Montium redacti fuerunt ad ſcuta *quatuor*, & modicum etiam damnum hoc tempore in Patres derivavit, quando e contra, & longum tempus ab anno 1676. ad annum 1715. elapſum eſt, & magnum fuit, hoc intermedio tempore, damnum, cum hoc intermedio tempore, nedum ſecutæ ſint plures Montium extractiones, ſed univerſalis contigerit fructuum diminutio a quatuor ad tria.

Hæc, & alia plura legi poſſunt in ſcriptura Domini Fiſcalis, ad quam remiſſive me habeo, ſolumque mihi addidiſſe fas ſit, exemplarem eſſe articulum, an qui Miſſas celebravit, credens ſe eſſe obligatum ad eas celebrandas, quando in veritate non erat obligatus, implorare valeat officium Judicis pro earum eleemoſyna obtinenda, ſicut enim, qui aliquid ſolvit pro cauſa pia, putans ſe eſſe obligatum ad ſolvendum, quando in veritate obligatus non erat, non poteſt repetere quod ſolvit, juxta elegantem Ulpiani textum *in L. Cum is, qui 32. §. ſi in ea, ff. de condictione indebiti*, ibi: *ſi in ea opinione ſit Mulier, ut credat ſe pro dote obligatam, quidquid dotis nomine dederit, non repetit, ſublata enim falſa opinione, relinquitur pietatis cauſa, ex qua ſolutum repeti non poterit*, ita ex identitate rationis dubitandum videtur, an ſit, nec ne prohibitum implorare officium Judicis pro eleemoſyna Miſſarum, quas quis celebravit, putando ſe eſſe obligatum, quando obligatus non erat; ſublato quippe errore, ſemper ſubſiſtit cauſa pietatis, quæ ſi impedit condictionem indebiti, impedire etiam dici valet, ne petenti Judex officium ſuum impertiatur.

At quidquid ſit de his, quæritur

I. An celebratio Miſſæ quotidianæ pro Anima quondam Ægidii Urſini de Vivariis, intermittenda ſit, quouſque fructus Locorum Montium, pro hujuſmodi celebratione aſſignatorum, per eorum continuum inveſtimentum in alia Loca Montium, in totum aſcendant ad annua ſcuta ſexaginta in caſu &c.

II. An pro Miſſis, hucuſque celebratis, annua ſemper eleemoſyna ſcutorum ſexaginta fuerit debita in caſu &c. Et quatenus affirmative.

III. *An ex iiſdem fructibus Locorum Montium ante omnia ſit detrahenda, & perſolvenda tota illa pecuniarum ſumma, quæ pro reintegratione eleemoſynæ Miſſarum celebratarum, ad iſtiuſmodi annuam rationem ſexaginta ſcutorum hactenus deſideratur, in caſu &c.*

Ad primum dubium die 21. Maji 1718. fuit reſponſum *affirmative*, & ad ſecundum, & tertium *dilata*, eodemque modo reſponſum fuit ad prædicta poſtrema duo dubia in Congregatione habita *die 3. Decembris anni* 1718. Cumque mihi fuerit demandatum, ut ex Regeſtis S. Congregationis recognoſcerem, an alias fuerit admiſſa compenſatio Miſſarum in præteritum celebratarum, quando non aderat obligatio celebrandi, cum Miſſis in poſterum ex obligatione celebrandis, quaſi quod articulus hic ſit maximopere exemplaris, ex quo omnes, qui petunt reductionem Miſſarum, Miſſas celebrarunt, quando non erant obligati ad celebrandum, & admiſſa ſemel compenſatione prædicta, non poterit illa denegari eis, quibus conceditur reductio Miſſarum, mandatis ea qua decet reverentia morem geſſi, & in Regeſtis hæc adnotata adinveni.

In Congregatione habita *die 5. Martii 1689.* propoſita fuit in folio Cauſa *Romana Miſſarum*, in qua cum Deputati Archihoſpitalis Conſolationis de Urbe inſtarent pro compenſatione Miſſarum in præteritum ultra debitum celebratarum cum Miſſis deinceps celebrandis, & ſubſcriptum eſſet dubium, *an locus ſit petitæ compenſationi*, reſponſum fuit *negative*, uti habetur *lib. 39. Decret. pag.* 92. ſed in hac Cauſa conſtabat de non applicatione Miſſarum anticipate celebratarum, ad tramites voluntatis Pii Fundatoris.

In Congregatione habita *die 2. Auguſti* 1710. propoſita fuit in folio Cauſa, *Romana Reductionis Miſſarum*, in qua pariter Parochus S. Salvatoris de Curte exoravit pro compenſatione, propoſito, inter alia dubia, hoc etiam dubio, *an pro Miſſis in futurum celebrandis ad formam reductionis compenſari debeant ad favorem Rectoris Miſſæ in præteritum ab ipſo celebratæ ultra ratam fructuum perceptorum, in caſu*, & huic dubio reſponſum fuit *negative* in Congregatione ſubſequenter habita *die 30. Auguſti ejuſdem anni*, quod etiam fuit confirmatum in Congregatione habita *die 14. Martii* 1711. inſtante Parocho pro receſſu a deciſis, uti videri poteſt *lib. 60. Decretor. fol. 299. & fol. 332. & lib. 61. fol.* 113.

In Congregatione habita *die 18. Februarii* 1713. propoſita fuit inter Summaria precum inſtantia Deputatorum Eccleſiæ SS. Ambroſii, & Caroli Nationis Lombardorum de Urbe, ſupplicantium pro ſuſpenſione nonnullorum onerum, pro quorum adimplemento Miſſæ fuerant anticipate celebratæ, & prævia relatione clar. mem. Cardinalis de Abdua, Sacra Congregatio indulſit ſuſpenſionem celebrationis Miſſarum uſquequo æquaretur numerus

Digitized by Google

rus Miſſarum anticipate celebratarum, uti videri poteſt *lib. 63. Decret. pag. 76.*

In Congregatione habita *die* 31. *Julii* 1717. propoſita fuit in foliis Cauſa, *Romana Miſſarum*, & cum inſtantibus Patribus Auguſtinianis Excalceatis, propoſitum fuiſſet inter alia dubia hoc dubium, *an, & quomodo ſit locus ſuſpenſioni celebrationis Miſſarum, donec compenſetur numerus Miſſarum exceſſive celebratarum*, in *caſu*, prævia relatione Eminentiſſimi Cardinalis Ruffi, reſponſum fuit *affirmative, juxta ejuſdem votum.*

His ſtantibus, die 6. Maii 1719. propoſito iterum quæſito, prædicta dubia remanſerunt adhuc indeciſa, & a Sacr. Congr. reſcriptum fuit *Iterum proponatur.*

Porro licet in foliis memoratarum Congregationum, Cauſæ totius factum fuerit expoſitum, indicare tamen in propoſito opportunum exiſtimamus.

Primo, quod in executionem ultimæ voluntatis Ægidii Urſini de Vivariis, fuerunt ab Executoribus Teſtamentariis per organum Procuratoris ab ipſis deputati, conſignatæ Patribus Barnabitis litteræ patentales tredecim locorum Montium, cum uno tertio Montis Salis tertiæ erectionis, qui reddebant annuum fructum ſcutorum 60. onere impoſito, & a Patribus acceptato celebrandi unam Miſſam quotidianam.

Secundo, quod in Inſtrumento aſſignationis conventum fuit, quod in caſu extractionis locorum Montium aſſignatorum, ſive totaliter, ſive partialiter, pretium inveſtiri deberet in aliis locis Cameralibus non vacabilibus, itaut fructus reinveſtimenti quotannis aſcendant ad annua ſcuta 60. monetæ, cum additione, quod ſi pretium exigendum a locis Montium extractis, vel extinctis, non ſufficeret pro habenda annua quantitate ſcutorum 60. *tunc liceat dictæ Venerabili Eccleſiæ Conventui, & Patribus cum fructibus decurrendis eorundem locorum Montium ſubrogare in locum extractorum tot alia loca Montium, quæ ſufficiant pro ſupplemento dictorum annuorum ſcutorum 60. monetæ, & interim ſuſpendere celebrationem Miſſarum, idque fieri poſſit, & debeat, toties quoties caſus extractionis, aut extinctionis hujuſmodi evenerit, ac etiamſi forte fructus dictorum locorum Montium, qui hodie reddunt annua ſcuta quatuor cum dimidio monetæ pro quolibet, ad minorem reditum reducantur, quia dictæ partes intendunt, & volunt, quod ſemper, & perpetuo annuus reditus pro ſtipendio Miſſæ prædictæ manuteneatur ad dicta ſcuta 60. monetæ.*

Tertio, quod aſſignatio locorum Montium facta fuit anno 1653. & quod anno 1656. fructus locorum Montium reductionem paſſi ſunt a quatuor cum dimidio ad quatuor pro quolibet loco, & quod aliæ diminutiones, & extractiones ſequentibus temporibus contigerunt, ita ut licet datus fuerit caſus, quod Patres non habuerint annua ſcuta 60. ſed tantum annua ſcuta 34. & obulos 80. nihilominus continuaverint in celebratione Miſſæ quotidianæ uſque ad annum 1715.

Quarto tandem, & ultimo, quod Patrum præſens prætenſio in hoc ſita eſt, quod antequam celebrationem Miſſæ quotidianæ reaſſumant pro Anima Ægidii Urſini, quam reaſſumere nolunt, niſi eleemoſyna aſcendat ad annua ſcuta 60. uti fuit reſolutum ab hac Sacra Congregatione in reſponſione ad dubium ſupra recenſitum, volunt, quod ex fructibus locorum Montium ſibi perſolvatur tota illa pecuniarum ſumma, quæ deficit ad rationem ſcutorum 60. annuorum pro Miſſis in præteritum celebratis.

Fiſcalis Viſitationis Apoſtolicæ, qui nunc eſt Epiſcopus Minerbinenſis, ſcripſit pro veritate ſuper hoc articulo, & ſenſit Patres bonum jus fovere, & ſic ante omnia ipſis eſſe debitam reintegrationem, ſed pro Miſſis celebratis ab anno 1676. ad annum 1715. non autem pro Miſſis celebratis ab anno 1653. ad annum 1656. ex quo modicum fuit damnum, quod hoc parvo tempore Patres paſſi ſunt, & potiſſimum pro hoc aſſerto fundamentum repoſitum fuit in hoc, quod incongruum videbatur, ut Patres, qui Miſſas celebrarunt, tempore quo ab earum celebratione poterant abſtinere, conventa careant eleemoſyna, & multo magis, quia veriſimile ipſi admodum videbatur, quod Patres quando Miſſas celebrarunt, notitiam non habuerint pacti, ad cujus tramites poterant a celebratione abſtinere, attento videlicet magno lapſu temporis ab anno 1653. ad annum 1676. quo rationabiliter fieri potuiſſet ſuſpenſio Miſſarum, & animadverſo ulterius, quod onus perpetuum Miſſæ fuerat in Tabella deſcriptum abſque ullu adnotatione, vel indicatione pacti.

Scripſit ad opportunitatem præſens Fiſcalis Viſitationis Apoſtolicæ, idemque probare conatus eſt, Patres malum jus fovere, tum quia de Jure, quando quis non obſtante taxatione congrui ſtipendii pro Miſſis celebrandis incongruam acceptavit eleemoſynam, non poteſt Miſſarum numerum minuere, non poteſt compenſare cum Miſſis in poſterum celebrandis, nec poteſt ulterius ſtipendium poſtulare; tum quia pactum in Inſtrumento appoſitum ſuſpendendi celebrationem Miſſarum, uſquequo completa eſſet annua ſumma ſcutorum 60. fuit mere facultativum, & non obligatorium, hinc inferendo, quod ſi Patres loco ſuſpenſionis Miſſarum, continuare voluerunt in earum celebratione, & ſic hanc viam elegerunt, nequeant ipſi ad aliam modo viam convolare, & inſtare pro reintegratione ſummæ, quæ defecit; & eo fortius quia per totum fere tempus, quo contigit fructuum imminutio, fuit ab eis pro Miſſis celebratis recepta eleemoſyna ultra manualem, quo ſtante, ſuſtinet veriſimile admodum eſſe, quod Patres bene ſciverint pactum, ſed eodem uti noluerint, ne præſentanea commoditate eleemoſynarum, quibus indigebant, carerent.

Scripſit in hac eadem Cauſa pro veritate D. Advocatus Corazza, idemque fuit in ſenſu intentioni Patrum contrario. Tam Scriptura Fiſcalis, quam D. Advocati circumfertur.

Ideoque quæritur

I. An pro Miſſis hucuſque celebratis annua ſemper eleemoſyna ſcutorum 60. debita fuerit in caſu, & quatenus affirmative.

II. An ex eiſdem fructibus locorum Montium ante omnia ſit detrahenda, & perſolvenda tota illa pecuniarum ſumma, quæ pro reintegratione eleemoſynæ Miſſarum celebratarum ad hujuſmodi annuam rationem 60. ſc. hactenus deſideratur in caſu &c.

Ad prædicta dubia, in quibus per quatuor & amplius vices propter æqualem ſuffragiorum ſciſſuram nunquam fuit capta reſolutio

Sacr. Congregatio tandem die 27. Jan. 1722. reſpondit,

Ad mentem quod committatur negotium Eminentiſſimo Profecto.

QUÆSTIO XXIX.

In Cauſa Elboren. Declarationis Indulti, die 21. Maii 1718.

FUIT a Sanctiſſimo Domino Noſtro per ſuas litteras, expeditas in forma Brevis, conceſſum Hoſpitali Spiritus Sancti Civitatis Elborenſis, Indultum, quod omnia Legata pia in Civitate, & Diœceſi Elborenſi a Teſtatoribus relicta, & in poſterum relinquenda, quæ intra tempus, pro executione præfixum, non fuerunt executioni demandata, eidem Hoſpitali applicata cenſerentur, dummodo tamen Legata pia non fuiſſent certis perſonis relicta.

Priores, & Beneficiati Parochialium Eccleſiarum Civitatis, & Diœceſis Elborenſis in ſupplici libello, Sanctiſſimo Domino Noſtro exhibito, expoſuerunt, ſe ab Adminiſtratoribus Hoſpitalis indebite vexari, ſub obtentu prædicti Indulti, dixerunt enim ſe cogi ad faciendam in fine anni quamdam fidem de numero Miſſarum non ſatisfactarum, remiſſoque examine precum ad hanc Sacram Congregationem, fuit de more ſcriptum, pro informatione Ordinario Elborenſi.

Retulit Ordinarius, ſe inſtantiam Parochorum, & Beneficiatorum communicaſſe Adminiſtratoribus Hoſpitalis, nec rationes ſubſiſtentes, & validas ab illis audiviſſe, quæ ad negotium facere poſſent, & poſt plura concluſit, quod Indultum Sanctiſſimi Domini Noſtri declaratione indigebat, & ſignanter, an ſub illo comprehenſæ dici poſſent eleemoſynæ a Teſtatoribus relictæ, vel deſignatæ pro celebratione Miſſarum, & an eo ipſo, quod eleemoſynæ non ſolvuntur intra tempus deſignatum ad opera pia peragenda, impetrantes cenſendi ſint privati actione ad eaſdem petendas, uti fuſius ex ejus relatione deſumi valet.

Delata ad Sacram hanc Congregationem memorata informatione, tranſmiſſiſque foliis rationum allegatarum ab Adminiſtratoribus Hoſpitalis, cum animadverſum fuerit, in illis impugnari hujus Sacræ Congregationis juriſdictionem, quaſi quod ipſa non poſſet moderari, aut declarare Indultum a Summo Pontifice conceſſum, a Prioribus & Beneficiatis Eccleſiarum Parochialium iterum ſupplicatum fuit Sanctitati Suæ pro conceſſione omnium facultatum neceſſariarum, & opportunarum, & ſupplicatione ad hanc Sacram Congregationem remiſſa, cauſa inter prædictos Priores, & Beneficiatos, & Adminiſtratores Hoſpitalis proponitur ſuper declaratione Indulti.

Contendunt Priores, & Beneficiati, quod in Indulto non comprehendantur Legata Miſſarum tam perpetuarum, quam Manualium, licet illud conceptum ſit per hæc ver-

ba, *Legata pia relicta, & relinquenda*; Tum quia Legata Miſſarum ſunt ſpeciali nota digna, tum quia Legata, & onera Miſſarum, ut plurimum a Teſtatoribus relinquuntur certis Eccleſiis, & certis Altaribus, itaut certis quodammodo locis relicta dicenda ſint, ſeu certis Perſonis, & tandem quia ſpeciales in oneribus Miſſarum adſunt Pontificiæ Conſtitutiones; quoad Miſſas etenim non adimpletas, facultates Reverendæ Fabricæ ſibi vindicant locum, & quoad earum reductionem in futurum urgent Decreta ſan. mem. Urbani Octavi, & Innocentii XII. necnon facultates hujus Sacræ Congregationis.

Contendunt ulterius Priores, & Beneficiati, quod ultra terminum a Teſtatoribus deſignatum, pro executione piorum operum a ſe relictorum, præfigendus ſit hæredibus, vel Executoribus Teſtamentariis alius novus terminus, antequam Legata pia non adimpleta applicentur Hoſpitali; præter etenim poſſibilitatem, quod ab hæredibus, & Executoribus Teſtamentariis aliqua legitima cauſa afferatur pro mora excuſanda, uti ponderat Scribens pro Prioribus, & Beneficiatis, urget exemplum ejus, qui ſub juramento promiſit ſolvere quolibet anno partem ſui debiti, quam unica vice ſolvere debuiſſet, ſi etenim uno omittat anno ſolutionem partis conventæ, jus diſponit, ut pro tota ſumma agi valeat a Creditore, *Textus in L. ſi quis major C. de Tranſactionibus*, & tamen, non obſtante hac litterali juris diſpoſitione, agi nequit pro tota ſumma, niſi Creditor plene probet, Debitorem fuiſſe in dolo juxta *Deciſ. 583. num. 3. par. 1. diverſ. & deciſ. 1059. & deciſ. 1136. coram Seraphino*.

Contendunt denique Priores, & Beneficiati Indultum eſſe reſtringendum ad terminum annorum triginta, excipienda eſſe etiam ab Indulto Legata relicta certis locis, necnon Legata, pro quibus aut obtentæ fuerunt, aut obtinebuntur compoſitiones a Reverenda Fabrica Sancti Petri; item petunt, quod inhibeatur quæcumque condonatio, nec non quæcumque compoſitio cum debitoribus Legatorum, & tandem, ut executio Indulti ſoli committatur Epiſcopo.

His ſtantibus, quæritur

I. *An Legata Miſſarum tam perpetuarum, quam manualium comprehendantur in Indulto, ſeu Brevi, de quo agitur, in caſu &c.*

II. *An, & qui terminus, ultra deſignatum a Teſtatoribus, ſit præfigendus Hæredibus, aut Executoribus Teſtamentariis, antequam Legata pia non adimpleta applicentur Hoſpitali Expoſitorum Elboræ, in caſu &c.*

III. *An, & quomodo ſit conſulendum Sanctiſſimo Domino Noſtro pro moderatione Brevis, ſeu Indulti, de quo agitur, in caſu &c.*

Tunc autem nulla fuit capta reſolutio, ſed fuit reſcriptum, *quod audirentur Miniſtri Reverendæ Fabricæ*, adeoque repropoſita Cauſa in Congregatione habita die 3. Septembris 1718. fuerunt diſputata dubia, quæ ſequuntur.

I. *An Legata Miſſarum, tam perpetuarum, quam manualium comprehendantur in Indulto, ſeu Brevi, de quo agitur in caſu*; & huic dubio reſponſum fuit *dilata*.

II. Fuit propoſitum ſequens dubium, *an, & qui terminus, ultra deſignatum a Teſtatoribus, ſit præfigendus hæredibus, aut Executoribus Teſtamentariis, antequam Legata pia non adimpleta applicentur Hoſpitali expoſitorum Elboræ, in caſu &c.* & huic dubio fuit reſponſum, *eſſe aſſignandum terminum trium annorum decurrendorum a die, quo Hoſpitale interpellaverit hæredes pro adimplemento in Curia Epiſcopali.*

III. Fuit diſputatum ſequens dubium, *an, & quomodo ſit conſulendum Sanctiſſimo Domino Noſtro pro moderatione Brevis, ſeu Indulti, de quo agitur in caſu*, & huic dubio fuit reſponſum, *ad tertium, Breve non comprehendere Legata pia relicta certis perſonis, & locis, nec minus Legata, pro quibus obtentæ fuerunt, aut obtinebuntur compoſitiones a Reverenda Fabrica Sancti Petri. Exprimatur etiam Hoſpitale non poſſe facere vigore Brevis compoſitiones ſeu condonationes cum debitoribus, & quod Brevis executio ad ſolum Epiſcopum pertinere debeat.*

Cauſa hac pro tertia vice repropoſita die 17. Decembr. 1718. quæſitum fuit,

I. *An Legata Miſſarum, tam perpetuarum, quam manualium comprehendantur in Indulto, ſeu Brevi, de quo agitur in caſu.*

II. *An ſit ſtandum vel recedendum a deciſis quoad ſecundum, & tertium.*

Sacr. Cong. die 21. Jan. 1719. reſpondit,

Ad 1. affirmative, & ad mentem. Ad 2. in deciſis, dempta tamen interpellatione facienda, & quoad 3. ſtandum in deciſis, non dempta Epiſcopi facultate [illegible] *etiam per ſuos delegatos.*

QUÆSTIO XXX.

In Cauſa Romana, die 21. Maii 1718.

GULIELMUS Melfort, qui obtinet Archipreſbyteratum in Collegiata Eccleſia Sancti Euſtachii, debet ex cauſa dicti Beneficii ad Sacros Ordines aſcendere, ſed nonnullis indiget diſpenſationibus, ut ex ſequenti facti ſerie deſumitur.

Gulielmus origine Scotus Londini natus eſt anno 1686. ex Genitoribus conſpicuæ, & nobiliſſimæ familiæ, ſed hæreſis labe infectis, qui tamen hæreſim abjurarunt, & Catholicam Religionem ſubinde amplexi ſunt, dum ipſe erat in ætate annorum duorum, & poſtquam ab Adminiſtro Eccleſiæ Anglicanæ Baptiſmum receperat.

Tempore quo glorioſæ memoriæ Jacobus Secundus Angliæ Rex e Regno fuit expulſus, ipſe cum ſuis Genitoribus Gallias, & deinde Flandriam petiit, & in Univerſitate Duacenſi ſuorum ſtudiorum curſum explevit, & ab Epiſcopo Attrebatenſi Confirmationis Sacramentum ſuſcepit, & poſt hæc, cum Gallias reverſus fuiſſet, fuit ab Epiſcopo Nivernienſi ad primam Tonſuram, & ad quatuor Ordines Minores promotus. Duobus ab hinc annis Romam venit, & a Sanctiſſimo Domino Noſtro dictum Archipreſbyteratum Sancti Euſtachii obtinuit.

In hoc itaque rerum ſtatu, primo videndum eſt, an Orator ſit irregularis propter Baptiſmum ab Hæretico receptum. Porro ab Hæreticis baptizati ſunt irregulares; Textus in *Can. Ventum eſt in fine prima quæſt. prima*, & ſola difficultas in hoc conſiſtit, utrum hæc irregularitas incurratur ab eo, qui in adulta ætate fuit ab hæretico baptizatus.

Pro irregularitate contrahenda etiam ab Infante, facit Textus in *Can. qui qualibet prima quæſt. 7.*, & hanc opinionem tuetur *Majol. de irregularitate lib. 3. cap. 12.*; pro irregularitate vero contrahenda ſolum ab illo, qui in adulta ætate baptizatur, facit Textus *in Can. placuit, & in Can. qui apud Donatiſtas prima quæſt. 4.* & hanc opinionem tuetur Gloſſa *in Can. qui in qualibet in verbo Baptizati prima quæſt. 7.*, & fuſe proſequitur Suarez *de Cenſuris diſput. 41. ſect. prima*, ubi docet, crimen eſſe fundamentum hujus irregularitatis, & crimen conſiſtere in voluntaria ſuſceptione Baptiſmi ab hæretico.

Rurſus cum Orator natus ſit ex Parentibus hæreticis, inquirendum eſt, an ex hoc capite irregularitatem incurrerit. Juxta veriorem ſententiam, hæreticorum filii ſunt irregulares. Textus *in cap. quicumque 2. §. hæretici, & in cap. ſtatutum 15. de hæreticis in 6.* Cum autem Parentes Oratoris Catholicam fidem amplexi ſint, operæ pretium eſt examinare, an propter hanc circumſtantiam, nulla dici valeat ab ipſo irregularitas incurſa; Doctores etenim hanc ſtatuere videntur differentiam inter hæreticum, & hæretici filium, quod hæreticus, hæreſi etiam abjurata, remanet irregularis, juxta Textum *in Can. Presbyter de pœnitentia diſt. 5.* e contra vero hæretici filius non eſt irregularis, ſi Parentes Catholicam fidem amplexi ſint, uti docet Suarez *in allegato Tractatu de Cenſuris diſp. 43. ſect. 3.* & ſequitur *Cardinalis Albitius de inconſtantia in fide cap. 24. num. 75. & 76.* & eſt de mente hujus Sacræ Congregationis, uti colligitur ex ejuſdem epiſtola anni 1591. *Epiſtolarum lib. 7. pag. 277. a tergo.*

Orator quoque fuit, uti diximus, prima Tonſura, & quatuor Minoribus Ordinibus ab Epiſcopo Nivernienſi initiatus; cumque in hac Ordinatione non adfuerint litteræ dimiſſoriales ſui Ordinarii, examinandum eſt, an remanſerit ſuſpenſus ab executione Ordinum ſuſceptorum, quamdiu proprio Ordinario videbitur expedire, juxta Concilium Tridentinum *ſeſſ. 23. cap. 8. de Reformatione*; abſque eo quod ſuffragari poſſit ratio Domicilii per Oratorem in Galliis contracti, quia non ſunt probata requiſita Domicilii ad effectum Ordines ſuſcipiendi ad tramites Bullæ, *Speculatores §. ſubditur, quæ eſt la quaranta quattro in Bull. parvo ſan. mem. Innocentii XII.*

Tandem cum debeat Orator ad Sacros Ordines aſcendere, & ſit arctatus ab Archipreſbyteratu, quem obtinet, teſtimoniales non exhibet litteras eorum Ordinariorum, in quorum Diœceſibus tanto tempore moram traxit, ut aliquo potuerit impedimento canonico irretiri, ut in citata Bulla præſcribitur; cumque ipſe paratus ſit vitam, & mores, necnon Baptiſmum, & Confirmationem probare per Teſtes fide dignos, videndum eſt, an id admitti valeat,

Exemplo ejus, quod paſſim practicatur in Tribunali Sanctiſſimæ Inquiſitionis, in quo concurrente morali impoſſibilitate probandi libertatem Status quoad aliquos, qui volunt Matrimonio copulari, admittitur libertatis pro-

berio per Teſtes, & per juramentum ejus, qui vult Matrimonium contrahere, intimata pœnarum comminatione adverſus Polygamos.

Omnia itaque in unum colligendo, quæritur

I. *An Orator ſit irregularis, ex quo Baptiſmum ab Heretico recepit.*

II. *An irregularis ſit, ex quo natus eſt a Parentibus hæreticis, & quatenus affirmative.*

III. *An ei ſit indulgenda diſpenſatio.*

IV. *An remanſerit ſuſpenſus a ſuſceptorum Ordinum executione, ex quo eos recepit ſine dimiſſoriis proprii Epiſcopi, & quatenus affirmative.*

V. *An hæc ſuſpenſionis pœna de medio tollenda ſit per Apoſtolicam diſpenſationem, non obſtante quod ſui Ordinarii conſenſus deficiat.*

VI. *An probatio de Vita, & moribus, necnon Baptiſmi, & Confirmationis fieri poſſit per Teſtes, deficientibus Literis Teſtimonialibus Ordinariorum, juxta præſcripta in Bulla* Speculatores.

Sacr. Congr. reſpondit,

Ad Primum, & Secundum negative. Ad Tertium ſatis proviſum. Ad Quartum, & Quintum affirmative. Ad ſextum dilata, & ad mentem.

QUÆSTIO XXXI.

In Cauſa Romana die 21. Maii 1718.

CLARÆ Memoriæ Cardinalis Corradus in ſuo Teſtamento facto die 7. Januarii anni 1666. ſic diſpoſuit.

Amplius diſpono, quod inſtituantur a prædictis Eminentiſs. Dominis meis hujus Teſtamenti Executoribus duæ Cappellaniæ cum onere ſingulis Sacerdotibus, qui illas pro tempore obtinebunt, celebrandi per ſe ipſos Miſſam quotidianam, altera ſcilicet in dicta Eccleſia Sanctæ Mariæ Tranſpontem pro ſuffragio Animæ meæ, altera vero in Eccleſia Sancti Gregorii pro ſuffragio Animarum Patris, Matris, Fratris, atque Attinentium, & Benefactorum, ac Familiarium meorum hoc ordine, videlicet die Lunæ pro Anima Patris mei, die Martis pro Anima Matris meæ, die Mercurii pro Anima Fratris mei, die Jovis pro Animabus Benefactorum, die Veneris pro Animabus Attinentium, & die Sabbati pro Animabus Familiarium noſtrorum, atque iſte Ordo ſucceſſive in perpetuum ſervetur.

Cappellania fundata in Eccleſia Sancti Gregorii, tribus ab hinc annis, tranſlata fuit ad Eccleſiam Sanctorum Fabiani, & Sebaſtiani extra mœnia Urbis, Apoſtolica auctoritate intercedente; cumque Abbas, & Monachi dictæ Eccleſiæ, ordine, quo ſupra, Miſſas fecerint celebrare, ſed prætermiſerint celebrationem die Dominico, dubitare incœperunt, an adæquate, & integre ſatisfecerint oneri annexo dictæ Cappellaniæ, habitoque recurſu ad hanc Sacram Congregationem, reſcriptum fuit *Eminentiſſimo Protectori, qui dignetur Sacram Congregationem Concilii inſtructam reddere, & votum aperire.*

Eminentiſſimus Protector in ſua informatione ſenſit, Monachos eſſe obligatos ad celebrationem Miſſæ etiam die Dominico, motus ex verbis Fundationis, & ſignanter ex his, quæ ſequuntur, *cum onere ſingulis Sacerdotibus qui illas pro tempore obtinebunt, celebrandi per ſe ipſos Miſſam quotidianam.* Quoad punctum vero, an die Dominico Monachi ſint obligati ad Miſſæ applicationem, idem Eminentiſſimus Protector, docte de more, hinc inde deductis rationibus, dixit, articulum eſſe dubium, & quia Monachi in præteritum Miſſam die Dominico non celebraverant, & idcirco inſtabant pro abſolutione, idem Eminentiſſimus Protector concluſit, quod in omnem caſum Monachi abſolvi poſſent cum aliqua tenui compoſitione præſcribenda, vel ab hac Sacra Congregatione, vel ab altera Fabricæ Sancti Petri.

Ex his, quæ hucuſque dicta ſunt, ſatis aperta deſumitur, difficultatem conſiſtere in hoc, an Monachi teneantur Miſſam die Dominico applicare.

Pro applicatione facit primo, quod verſamur in Miſſa quotidie celebranda ex diſpoſitione hominis, in quo rerum ſtatu urget propoſitio, quod obligatus ad celebrandum, obligatus etiam cenſetur ad applicandum pro Fundatore, licet in Fundatione nulla facta ſit mentio applicationis, juxta antiquam reſolutionem hujus Sacr. Congregationis in *Tiburtina applicationis Sacrificii* 18. *Auguſti* 1668. cum aliis reſolutionibus concordantibus laudatam in folio Congregationis a me diſtributo *pro die* 12. *Februarii hujus ejuſdem anni* 1718. *in Cauſa Ferrarien. applicationis Miſſarum.*

Facit ſecundo pro applicatione, quod licet pius Fundator quamlibet hebdomadæ diem expreſſerit, deſignando applicationem, & eandem applicationem non deſignaverit pro Miſſa celebranda die Dominico, hinc tamen non infertur, quod dicta die voluerit relinquere liberam Sacrificii applicationem, ſed potius ſibi vindicat locum præſumptio, quod ſingulis hebdomadæ diebus voluerit pro ſingulis in particulari applicationem Sacrificii, & die Dominico eandem voluerit applicationem pro omnibus in communi.

Tum quia pius Teſtator in eodem Teſtamento, in eadem oratione, & cum eadem dote alteram Cappellaniam fundavit, & cum quoad hanc nulla ſit difficultas, immo clarum ſit quotidianam voluiſſe Miſſæ applicationem, idem judicium erit etiam ferendum in ordine ad Cappellaniam, de qua nunc agitur.

Tum quia Monachi Sancti Gregorii, in quorum Eccleſia fuit præſens Cappellania fundata, Miſſam applicarunt etiam die Dominico; in eorum etenim libris adnotata eſt a Cappellano celebrante celebratio, nedum aliis diebus, ſed etiam die Dominico. Uniformis hæc autem adnotatio demonſtrat, applicationem non ſolum aliis diebus, ſed etiam die Dominico factam fuiſſe, & ab hac uniformi adnotatione oritur obſervantia, quæ viam aperit interpretationi voluntatis pii Fundatoris.

Facit tertio pro applicatione, quod Eccleſia Sancti Gregorii, in qua fuit, uti diximus, Cappellania fundata, Miſſis abundat, nedum diebus ferialibus, ſed etiam die Dominico. Dici ergo nequit, quod Teſtator die Dominico voluerit ſimplicem Miſſæ celebrationem pro majori cultu Eccleſiæ, & pro majori commoditate Populi, ad eam accedentis; Et ceſſante hoc reſpectu, ceſſat ratio, propter quam fuit alias ab hac Sacra Congregatione determinatum, quod Cappellanus, qui tenebatur celebrare, non tenebatur applicare, juxta reſolutiones in citato folio allegatas.

E contra adverſus applicationem Miſſæ die Dominico faciunt ea, quæ ſequuntur. Cardinalis Fundator geminas Cappellanias inſtituit, alteram in Eccleſia Sanctæ Mariæ Tranſpontem, cum celebratione Miſſæ quotidianæ pro ſuffragio Animæ ſuæ, alteram in Eccleſia Sancti Gregorii, enumeratis diebus, & perſonis, pro quibus erat applicanda Miſſa, & omiſſo die Dominico, in quo de applicatione locutus non eſt. Dici ergo nequit, quod voluerit pro anima ſua applicationem die Dominico, cum animæ ſuæ conſuluerit per applicationem Miſſæ quotidianæ ab alio Cappellano in alia Eccleſia celebrandæ. Similique ratione dici non poteſt, quod die Dominico voluerit applicationem in communi, pro omnibus illis pro quibus demandaverat applicationem in particulari, aliis diebus per ipſum deſignatis, urgente nedum diſcretiva inter diem Dominicum, & alios dies, ſed etiam taxativa pro aliis diebus, & non pro die Dominico, in quo rerum ſtatu, durum videtur, quod Miſſa die Dominico ſit ex præcepto Fundatoris applicanda.

Additur, quod diſputato in hac Sacra Congregatione dubio, an eſſet die Sabbati Miſſa applicanda, in hypotheſi, in qua Fundatrix demandaverat applicationem aliis hebdomadæ diebus, & applicationem non demandaverat die Sabbati, ſed ſimplicem in illo celebrationem, reſponſum fuit *negative*, uti deſumitur ex folio Congregationis habitæ die 1. Decembris 1714. pro Cauſa Romana Reductionis, & applicationis Miſſarum, & ex alio folio pro Congregatione die 15. Decembris 1714. *lib.* 64. *Decretorum.*

His præmiſſis, quæritur

I. *An Monachi ratione dictæ Cappellaniæ teneantur ad celebrationem Miſſæ die Dominico in caſu &c. & quatenus affirmative.*

II. *An teneantur ad ejuſdem Miſſæ applicationem, & quatenus affirmative.*

III. *An quoad præteritum ſint abſolvendi.*

Sacra Congregatio deciſionem diſtulit ad aliam diem.

QUÆSTIO XXXII.

In Cauſa Civitatis Caſtellanæ, die 21. Maii 1718.

JAcobus Paradiſi Sacerdos, & Canonicus Cathedralis Eccleſiæ Civitatis Caſtellanæ fuit a ſuo Ordinario ſuſpenſus a celebratione Miſſæ, propter morbum paralyticum, quo laborat, eodemque ſupplicante pro facultate celebrandi Miſſam cum aſſiſtentia Sacerdotis, fuerunt, juxta morem, preces remiſſæ ad eumdem Ordinarium pro informatione, & Voto, & ipſe retulit, ſibi ex Teſtimonio plurium Sacerdotum, & Clericorum fide dignorum conſtare, quod poſt abſolutam a Jacobo paralytico Miſſam, fuerunt adinventæ in Corporali particulæ Ho-

ſtiæ conſecratæ; & quod aliquæ ex Calice Sanguinis guttæ ceciderunt, dum Miſſa ab eodem celebrabatur, propter manuum tremorem, quo laborat. De hoc poſtremo facto Epiſcopus dicit, ſe eſſe informatum ex Proceſſu a ſe confecto, neque ſe exiſtimare, quod adjutorium alterius Sacerdotis operari valeat, ne in Miſſæ celebratione a Canonico peragenda, ſequi poſſint ea, quæ ſupra fuerunt enarrata.

De juſtitia ſuſpenſionis, nulla videtur eſſe poſſe difficultas: Sacerdos etenim, qui tremulas habet manus, propter periculum ſubverſionis Sanguinis, ſuſpenditur ab Ordinis Sacerdotalis adminiſtratione, juxta Doctrinam *Specul. in Cap. ſi forte num. 5. de elect. in 6.* itaut hic, & nunc tantum quærendum ſit, an Miſſæ celebratio illi permitti valeat cum alterius Sacerdotis aſſiſtentia.

Pro negativa opinione facit *Gloſ. in Can. communiter, in verbo de iis diſt.* 33., quæ alterius Sacerdotis aſſiſtentiam admittit in Sacerdote epileptico, qui raro tamen in terram labatur, nonniſi quia ſi accidat Paroxiſmus, Sacrificium, quod ab eo inceptum eſt, perfici valet ab Aſſiſtente, quæ ratio non videtur applicabilis Caſui Sacerdotis Paralytici.

Pro affirmativa vero opinione facit Textus Concilii Toletani, relatus in *Can. illud 7. quæſt.* 1., qui aſſiſtentiam Sacerdotis generaliter admittit, quando agitur de infirmo Sacerdote celebrante, non attentis poſtremis verbis, in quibus dicitur, non admitti Sacerdotem adjutorem, quando frequens, & continuus eſt morbus celebrantis: hæc etenim poſtrema verba non ſunt verba Concilii, ſed Gratiani, quæque conſequenter vim Textus habere non poſſunt, juxta communem ſenſum Eruditorum etiam in Tribunalibus admiſſum, uti videri poteſt *in deciſ. 377. Penia num. 32. & ſequen. Veneta impreſſionis*.

Additur, quod adhibito Calice majoris ponderis, & firmato Celebrantis brachio per brachium Aſſiſtentis, non videtur amplius adeſſe poſſe periculum effuſionis. Simileque eſt illud, quod habetur in Conceſſione facta Celebrationis Miſſæ anno 1706. in Navibus Hiſpanorum, & in Triremibus Claſſis Pontificiæ pro anno 1716. per litteras Apoſtolicas in forma Brevis; legitur enim in illis hæc Clauſula; *dummodo celebratio Miſſæ eo dumtaxat tempore, quo mare tranquillum, & cælum ſerenum reperiatur, & cum aſſiſtentia alterius Sacerdotis, ſeu Diaconi fiat, itaut periculum effuſionis Sanguinis, in dicta celebratione minime adſit.*

Quæritus itaque

An Oratoris precibus ſit annuendum in Caſu.

Sacr. Congr. reſpondit,
Negative.

QUÆSTIO XXXIII.

In Cauſa Papienſi, die 21. Maii 1718.

N. N. dum erat conſtitutus in decimo quinto ſuæ ætatis anno, & dum cum alio juvene ludebat, eum parvo cultro percuſſit, & percuſſus, ſeu vulneratus, intra quadraginta dies, & ex cauſa vulneris mortuus eſt. Delictum non fuit notorium, nec unquam deductum fuit ad forum contentioſum, & moraliter eſt impoſſibile, ut modo ad forum contentioſum deducatur, tum quia omnes Propinqui illius, qui occiſus eſt, nunc mortui ſunt, tum quia elapſi jam ſunt anni decem & octo; cumque dictus N. N. velit Sacris Ordinibus initiari, & ad Sacerdotium aſcendere, & habuerit recurſum ad Eminentiſs. Ordinarium pro obtinenda ab illo diſpenſatione ſuper commiſſo homicidio, non intendit Eminentiſs. Ordinarius aliquid agere, niſi audito ſenſu hujus Sacræ Congregationis.

Clara eſt lex Sacri Concilii Tridentini *ſeſſ. 24. de Reformat. cap. 6.* in qua dicitur licere Epiſcopis diſpenſare in omnibus irregularitatibus, & in omnibus ſuſpenſionibus ex delicto occulto provenientibus, excepta ea, quæ oritur ex homicidio voluntario, & exceptis aliis deductis ad forum contentioſum; quæ diſpenſatio tamen prodeſt in foro conſcientiæ; quo circa cum verſemur in homicidio, & in facto expoſito ſupponatur, illud fuiſſe, & eſſe occultum, nec unquam deductum fuiſſe ad forum contentioſum, & hic, & nunc moraliter eſſe impoſſibile, ut ad dictum forum deducatur, totus difficultatis punctus erit in hoc conſtituendus, an in caſu & ad effectum de quo agitur, homicidium dici valeat voluntarium.

Adverſus qualitatem homicidii voluntarii facit, quod in pluribus mors non ſequitur ex vulnere, per parvum cultrum illato, juxta Doctrinam *Cajetani* in *Comment. ad* 2. 2. *Divi Thomæ quæſt. 64. art. 8. ad tertium. Homicidium non inter caſualia, ſed voluntaria computandum videtur, quoniam in promptu ratio eſt, ut actus ipſo occiſio ſit, quoniam talis actus in pluribus natus eſt facere abortum, caſualis autem eſt, ut in paucioribus.*

Pro qualitate vero homicidii voluntarii, & ſignanter ad effectum de quo agitur, facit, quod homicidium voluntarium eſt non ſolum quando occidens explicite vult occidere, ſed etiam quando ejus voluntas tendit in eum actum, ex quo de per ſe, ac immediate mors ſequitur, non per accidens, uti contingit in eo, qui alium percutit, volens ei injuriam irrogare, ſed non occidere, ſi enim ex percuſſione mors ſequatur, dicitur homicida voluntarius, cum voluntas percutientis feratur in percuſſionem, & in omne id, quod immediate, & per ſe, non per accidens ex eo fuerit ſecutum; & ſic in homicidium ex percuſſione per ſe, & immediate ſecutum, uti probat Textus *in cap. ult. de homicidio in 6.* & late exornat *Covar. in comment. ad Clementinam ſi furioſus de homicidio par. 2. ſub num. primo*, ubi etiam *§. primo ſub num.* 2. obſervat, quod habens facultatem diſpenſandi in homicidio caſuali, & non in voluntario, non poteſt in dicto homicidio taliter commiſſo diſpenſare.

His autem ſtantibus, quæritur,

An Ordinarius diſpenſare valeat in irregularitate ex homicidio contracta in caſu; & ad effectum, de quo agitur.

Sacr. Congr. reſpondit
Negative.

QUÆSTIO XXXIV.

In Cauſa Bononienſi, die 21. Maii 1718.

Ex teſtamento perituræ numquam memoriæ Cardinalis Ægidii Albornozzi Bononiæ, & totius Italiæ de Latere Legati, inſtitutum fuit in Civitate Bononiæ celeberrimum Sancti Clementis Collegium pro Nobilibus Hiſpanis, quod nomen habet Collegii Majoris, cum fuerit norma aliorum ſubinde Collegiorum, quæ in Hiſpaniis erecta fuerunt, ut pluribus refert *Antonius Maſinius Rerum Bononienſium Scriptor accuratiſſimus pag.* 529.

Ad hoc Hiſpanorum Collegium, cujus fundatio fuit etiam roborata auctoritate Apoſtolice, nonnullæ Hiſpaniarum Eccleſiæ, & illi da Domo Fundatoris jus habent nominandi certum numerum Scholaſticorum, qui Theologiæ, vel Juris Canonici Profeſſores ſaltem Baccalaureatus titulum in una, vel altera facultate obtinuerint, uti legitur *in Statuto Collegii nono, & decimo diſt.* 2. & quilibet nominatus coram Ordinario Loci probare tenetur puritatem ſuæ Originis, abſque ulla macula Maurorum, Judæorum, vel Hæreticorum, & alia quædam requiſita, quæ ſunt deſcripta in fine Statutorum *ſub verſiculo ſequitur forma communis*, & hæc probatio fieri debet per teſtes Catholicos, & omni exceptione majores, qui ſint ad minus quinque, & deinde per alios tres teſtes legalitatem teſtium examinatorum comprobantes.

Primis hiſce probationibus compilatis, eadem in forma authentica, una cum litteris nominationis a nominante exhibentur Rectori, & Collegii Collegialibus, qui ipſum in Collegium admittunt, poſtquam recognoverunt omnia fuiſſe rite, & recte peracta.

Quia vero hæc prima probatio eſſe poteſt errori, & deceptioni obnoxia, hac de cauſa, in Collegii Statutis per Summos Pontifices approbatis, nova & diſtincta præſcribitur forma ad ſecundum examen deveniendi; a toto ſiquidem Collegio per ſecreta ſuffragia, unus ex Collegialibus eligitur, qui jam peractis ſecundis probationibus de aliquo Beneficio proviſus in Hiſpanias redierit, ut de veritate, & ſubſiſtentia primarum probationum per ſe ipſum inquirat, examinando iterum teſtes, qui coram Loci Ordinario depoſuerunt, vel alios, ſi illi mortui ſint, & præter hos, alios tres Teſtes ſuper illorum, & Notarii de prima probatione rogati legalitate, quemadmodum legitur in Statuto 12. *diſt.* 2. *& in fine ſub verſiculo ſequitur forma communis*, & hic Collegialis inquirens propria manu debet teſtium depoſitiones ſcribere, & ad Collegium tranſmittere, & ſi per hanc ſecundam inquiſitionem prima deprehendatur extorta dolo, vel fraude, expellitur ille, qui in Collegium admiſſus eſt, & ad omnes expenſas condemnatur, uti habetur in ſtatutis, & in relatione Eminentiſſimi Bononiæ Archiepiſcopi.

Ut ſarta tecta, & in ſuo robore permaneat mox relata ſecunda inquiſitio, & ut ea rite, & recte executioni mandari valeat, Rector, & Collegiales SS. D. N. ſupplicarunt, ut Collegiali electo ad eam peragendam in Locis Hiſpaniarum, daretur facultas teſtes renuentes ſe

exa-

Digitized by Google

examini ſubjicere, per cenſuras Eccleſiaſticas cogendi, precibuſque pro informatione, & voto ab hac Sacra Congregatione remiſſis ad Eminentiſſimum Bononiæ Archiepiſcopum, eodemque annuente, propoſita fuit hæc inſtantia inter ſummaria precum *die 5. Junii* 1717. & negative fuit reſponſum, eo præcipue ſub obtentu, quod inconveniens videbatur facultatem ſimplici Collegiali præſtare erigendi Tribunal, & Cenſuras decernendi; præterquam quod per ſpatium trium, & ultra ſæculorum, facta fueret ſecunda inquiſitio ad tramites ſtatutorum abſque eo quod extraordinarium prædictum remedium Cenſurarum fuerit exiſtimatum neceſſarium.

Adverſus hoc reſcriptum conceſſa fuit Rectori, & Collegialibus nova audientia, & quod eorum inſtantia poneretur in folio, & cum modo de ejus merito agendum ſit, ſequentia ab iiſdem proponuntur fundamenta, quorum ope exiſtimant fieri voti compotes.

Primum eſt, quod officium Teſtes examinandi inutile quodammodo videtur, & fruſtratorium, ſi eo fungens officio facultatem non habet teſtes cogendi, in hypotheſi, in qua recuſent ſe examini ſubjicere; cumque Cenſura ſit ſubſidiarium pro coactione remedium, hinc inferunt, decens eſſe, & maximopere conveniens, quod a Summo Pontifice detur Collegiali facultas teſtes examinandos cogendi per cenſuras in hypotheſi, in qua nolint ſe examini ſubjicere, & in qua aliud aptius non ſuppetat remedium.

Secundum eſt, quod ſæpe ſæpius in praxi occurrit, ut in caſu renitentiæ Teſtium examinandorum, vel non poſſit haberi recurſus ad Ordinarium, vel recurſus ad eumdem ſit inutilis, tum quia Teſtes aliquando degunt in locis ab eo loco admodum remotis, in quo degit Ordinarius, tum quia ſæpius Ordinarii recuſant aſſiſtentiam, & opem præſtare Collegiali examinanti, ut examinare valeat Teſtes, qui ſe nolunt examini ſubjicere, & tandem quia inter hos Teſtes, ſæpe ſæpius aliqui reperiuntur, qui ſunt ab Ordinarii juriſdictione exempti. Ad hæc ergo incommoda avertenda, dicunt expedire, ut Collegiali inquirenti detur modo prædicto facultas Teſtes per Cenſuras cogendi.

Tertium eſt, quod conſimilium conceſſionum non deſunt exempla a Rectore, & Collegialibus propoſita, & juſtificata; Julius etenim Tertius, Paulus Tertius, & Paulus Quartus conceſſerunt, ut ille, qui juxta ſtatuta Toletanæ Eccleſiæ probationes recipere debet pro his, qui ad illam ſunt admittendi, Teſtes cogere poſſit per Cenſuras. Hoc ipſum fuit conceſſum a Clemente Octavo Collegio Majori de Alcala, ut conficiens proceſſum ſuper qualitatibus Collegialium, Teſtes compellere poſſit per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas. Binæ tandem aliæ reperiuntur Urbani Octavi conceſſiones pro Collegio Valliſoletano S. Crucis, & pro Collegio Salamantino S. Bartholomæi; ita ut ſi urgente probationum explendarum neceſſitate, inferiora Hiſpaniarum Collegia dicto Privilegio fuerunt decorata, jure merito ſperari valeat, eſſe conſimili privilegio decorandum Collegium Hiſpanorum, Bononiæ erectum, quod eſt cæteris aliis antiquius, & Majoris appellatione eſt hac de cauſa decoratum; in nihilum relevante vel inconvenientia, quod Collegialis poſſit erigere Tribunal & procedere ad Cenſuras, vel quod ſpatio tanti temporis non fuerit expetitum hoc remedium, quandoquidem, uti ſubdunt Oratores, qualibet tollitur inconvenientia ab allegatis exemplis, & experientia præterita difficultatum, quæ contigerunt in compilanda ſecunda inquiſitione, occaſionem ſubminiſtravit exorandi Sedem Apoſtolicam pro facultate in ſuperioribus memorata.

Hæc ſunt, quæ ab Oratoribus exponuntur; quæritur itaque,

An Oratorum precibus ſit annuendum, ita ut ſit ſtandum, vel recedendum a Decretis.

Sacr. Congr. reſpondit, ſtandum eſſe, *In Decretis*.

QUÆSTIO XXXV.

In Cauſa Romana, ſeu Pratenſi Indulti, die 21. *Maii* 1718.

PRævio conſilio hujus Sacræ Congregationis ſan. mem. Innocentius XII. per ſuas literas in forma Brevis indulſit R. P. D. Alexandro de Calvis, tunc Signaturæ Juſtitiæ Votanti, pro ſuæ Dignitatis ſubſtentatione, ut, ſuſpenſo multiplico, quod Laurentius de Calvis ejuſdem Patruus, in ſuo ultimo demandaverat Teſtamento, frui poſſet tum reſidualibus fructibus decurſis, & non inveſtitis, tum aliis in poſterum decurrendis, uſquequo filius Joannis Vaji capax evaderet Legati a Teſtatore relicti.

Sciendum eſt etenim, quod memoratus Laurentius de Calvis nonnulla Bona reliquit Capitulo Pratenſi, ut ex illorum fructibus darentur ſcuta 24. quolibet anno Magiſtro Grammaticæ pro puero inſtruendo, & ut alia ſcuta 165. erogarentur pro alimentis alterius juvenis in Seminario Romano, & per ſex annos ſcuta 510. ut ille extra Seminarium Romanum, in Urbe permanere poſſet, Studiis, & Praxi Legali vacando, ea ulterius ſtatuta lege, ut in hypotheſi, in qua prædicta Legata eſſent vacantia, fieret multiplicum pro augendo Legato relicto favore ejus, qui juriſprudentiæ operam in Urbe navaret, necnon pro conſtituenda Dote alterius Legati in ſumma ſcutorum annuorum 40. pro Clerico educando, vel in Seminario Pratenſi, vel in Seminario Florentino.

Apoſtolicum Breve fuit executioni mandatum, & reditus in eodem aſſignati, fuerunt ab R. P. D. Alexandro de Calvis pacifice exacti uſque ad annum 1710. ſolvente Canonico de Bracciolis Camerario hæreditatis Calvæ, & Deputato Seminarii Pratenſis; cum autem anno prædicto ſolutio ceſſaverit, orta eſt inter dictum R. P. D. Alexandrum, & Deputatos Seminarii Pratenſis controverſia, prætendentibus iſtis, quod Breve fuerit per ſubreptionem, & obreptionem obtentum, & quod fructus ejus vigore percepti ſint reſtituendi, & quatenus hæc reſtitutio in omni ſui parte non ſubſiſteret, in aliqua tamen parte ſubſiſtere debeat, & quod tandem fructus in præteritum non exacti, hic & nunc exigi non poſſint.

Adverſus hæc opponit R. P. D. Alexander, non eſſe qualificandum Breve Pontificium, tamquam obreptitium, vel ſubreptitium, ex quo non fuerint expreſſæ familiæ ad Legatum vocatæ poſt familias DD. de Organis, & DD. de Vajis, tum quia Breve emanavit poſt informationem Epiſcopi, & exhibito in manibus tunc temporis Secretarii Teſtamento Laurentii, tum quia ex ipſa Brevis narrativa deſumitur, quod Summo Pontifici innotuit, alias familias fuiſſe ad Legatum vocatas, cum in ea legatur, R. P. D. Alexandrum eſſe *ex familia primo vocata, & cuicumque alteri prælecta*, & tandem quia expreſſio familiarum poſteriori loco vocatarum fieri non debebat pro actus validitate, cum nulli tunc adeſſent ex familia Organa, & ex filiis Joannis Vaji, qui eſſent capaces Legatorum, omneſque alii ſubſequenter vocati, ex littera Teſtamenti eſſent excluſi, quoadusque aderat ſpes capacitatis a primis vocatis acquirendæ.

Præterea additur ab eodem R. P. D. Alexandro de Calvis, quod licet in Brevi Apoſtolico appoſita fuerit clauſula *Donec filius Joannis Vaji hujuſmodi Legati capax fuerit*, prætendi tamen nequit, quod illa fuerit reſoluta, ſtatim ac Ferrantes Maria Vajus alter ex filiis Joannis Vaji terminavit ætatem annorum quindecim; aut quia Teſtator, præter dictam ætatem, voluit, quod eligendus ad conſecutionem ſui Legati, alias plures haberet qualitates in Teſtamento expreſſas, de quarum concurſu in dicto Ferrante non docetur, aut quia ex eodem Teſtamento colligi videtur, capacitatem eſſe conſtituendam non in anno decimo quinto, ſed in vigeſimo ſexto, in quo rerum themate ſolutio ſibi fieri debuiſſet uſque ad annum 1713. & ſic intermitti non poterat de anno 1710.

Tandem contendit R. P. D. Alexander, non eſſe locum reſtitutioni fructuum exactorum, primo quia fuerunt bona fide conſumpti, ſecundo quia ad effectum evitandæ reſtitutionis ſufficit ſola poſſibilitas, quod iidem exigi potuerint in ſequelam Indulti, & tertio quia agitur de fructibus pro pia cauſa ſolutis, & in terminis ſolutionis factæ pro pia cauſa, condictio indebiti nullum ſibi poteſt locum vindicare.

Ex his ergo, & aliis per Informantes dedocendis quæritur,

I. *An Breve de anno 1695. conceſſum R. P. D. de Organis ſuſtineatur, & fructus ejus vigore percepti ſint omnes reſtituendi in caſu &c. & quatenus ſuſtineatur.*

II. *An, & a quo tempore dictum Breve, ſeu Indultum expiraverit, ac fructus exacti pro qua rata ſint reſtituendi, vel reſpective non exacti, exigendi, in caſu &c.*

Sacr. Congr. die 11. Jun. 1718. reſpondit,

Ad Primam primi Dubii partem affirmative, & quoad Secundam ejuſdem Dubii partem negative, & amplius. Ad ſecundum, Breve expiraviſſe anno 1710. nec alios fructus perceptos, uſque ad dictum tempus eſſe reſtituendos.

QUÆSTIO XXXVI.

In Cauſa Sedunenſi, die 11. Junii 1718.

PAROCHIALIS Eccleſia S. Deſiderii exiſtens in Pago Columberii Diœceſis Sedonenſis fuit anno 1704. translata ad Oppidum Montheoli, in quo Gubernator, una cum Conſiliariis, & aliis Juſtitiæ Miniſtris degit. Fuit autem hæc translatio facta, nedum auctoritate Epiſcopi, ſed etiam Apoſtolici Nuntii, qui eam confirmavit, nec in translatione defuit aſſenſus Abbatis, & Capituli Canonicorum Regularium Sancti Auguſtini Abbatiæ Sancti Mauritii Agaunen. ad quos pertinere dicitur Juſpatronatus dictæ Parochialis. Acceſſit ulterius aſſenſus Parochianorum Pagi Columberii, pro quorum ſervitio deputatus fuit Sacerdos, qui nomine Parochi Montheoli eis Sacramenta adminiſtraret, & cætera Parochialia munera exerceret.

Poſt lapſum nonnullorum annorum, Columberienſes recurſum habuerunt ad hanc Sacram Congregationem, ut eadem committere dignaretur Ordinario Sedunenſi, ut Parochiæ translationem revideret, & quatenus opus eſſet, revocaret; datiſque de more litteris ad Ordinarium, habitaque ſubſequenter illius informatione, demandatum fuit, quod Cauſa poneretur in folio.

Scribens pro Parocho Eccleſiæ loci Montheoli contendit non eſſe locum diſmembrationi, nec erectioni novæ Parochialis, tum quia ſervatis ſervandis, & juſtiſſimis concurrentibus cauſis, majoris videlicet Divini Cultus, & communis Reipublicæ boni, facta fuit, & executioni mandata translatio Parochiæ a Pago Columberii, ad Oppidum Montheoli, tum quia indigentiæ Columberienſium ſatis conſultum eſt per deputationem Vicarii, qui nomine Parochi eis Sacramenta adminiſtrat.

Cumque pro bono pacis Ordinarius in ſua Informatione proponat, quod Sanctiſſimus Dominus Noſter poſſet Vicario exiſtenti in Pago Columberii facultatem impertiri adminiſtrandi Incolis Sacramenta etiam tempore Paſchali, deferendo ad ipſum emolumenta oblationum, primitiarum, & mortuariorum, vel quod Beneficium ſimplex ſub titulo Beatæ Mariæ Virginis de Compaſſione erectum in Eccleſia loci Columberii erigi poſſet in Parochiale, facta narratorum emolumentorum aſſignatione favore novi Parochi, vel tandem, quod idem SS. D. N. poſſet auctoritate Apoſtolica dare Columberienſibus licentiam novam fundandi Parochiam propriis ſumptibus.

Subdit informans pro Parocho loci Montheoli, non eſſe hæc temperamenta admittenda, cum de jure non ſit permiſſum, aut diſmembrare antiquas Parochias, aut novas erigere, niſi concurrentibus requiſitis Textus in *cap. ad Audientiam 1. de Eccleſiis Ædific.* quem Sacrum Concilium Tridentinum innovavit *Seſſ.* 21. *de reformat. cap.* 4. quæ requiſita dicit in hypotheſi deficere, & eo fortius cum Oppidum Montheoli diſtet per unum milliare a Pago Columberii, & via inter hos locos intercedens ſit plana, nec ullo flumine interſecata.

His ſtantibus quæritur

An ſit locus diſmembrationi, & erectioni novæ Parochialis in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,
Negative ad utrumque.

QUÆSTIO XXXVII.

In Cauſa Nullius, ſeu Farfenſi ſubrogationis Eccleſiæ, die 11. Jun. 1718.

ANTIQUA Parochialis Eccleſia Terræ Podii Mirteti Abbatiæ Farfenſis erat, & eſt adeo anguſta, ut Populum ſatis numeroſum capere nec valuerit, nec valeat. Cum itaque operæ pretium exiſtimatum fuerit novam ædificare Eccleſiam amplioris formæ, & elegantioris ſtructuræ, & expenſæ fuerint a Communitate ſubminiſtratæ, prævia licentia Sacræ Congregationis boni Regiminis, ad novæ Eccleſiæ conſtructionem deventum eſt, eademque fere ad calcem perducta, cum quædam controverſiæ exortæ fuerint, nonnulli habiti ſunt Congreſſus coram Eminentiſſimo Abbate, nonnulliſque ejus auctoritate concordatis Capitulis inter Communitatem ex una, & Sacerdotem Euſtachium Spinellum Archipreſbyterum, & Parochum ex alia partibus, ſupplicatum fuit Sacræ Congregationi pro eorum approbatione, datoque conſueto reſcripto, ut Eminentiſſimus Abbas dignaretur Sacram Congregationem inſtructam reddere, & ſuum Votum aperire, fuit ab eodem exarata informatio, quæ exhibetur in Summario Communitatis.

Omiſſis autem omnibus illis rebus, in quibus juxta prudentem Eminentiſſimi Abbatis inſinuationem, factæ fuerunt opportunæ correctiones, necnon cæteris aliis omiſſis, in quibus idem Eminentiſſimus Abbas nullam videtur habere difficultatem, ſubſtantialis punctus reduci videtur ad defectum Domus, & Cubiculorum prope novam Eccleſiam, in quibus Parochus poſſit inhabitare; dicitur enim id convenire decenti conſervationi Sacratiſſimæ Euchariſtiæ, & ut occurratur periculo extinctionis lampadis, nocturno Latronum, & obvio canum, & belluarum ingreſſui, uti fuſius legitur in relatione, in qua etiam binæ ponderantur circumſtantiæ, quarum prima eſt, quod juxta praxim Sacr. Congregationis Sacerdos, qui curam habet Eccleſiæ, in qua Sanctiſſimum Sacramentum aſſervatur, habere debet Domum Eccleſiæ contiguam, & ſecunda in hoc reſidet, quod Communitas habet contiguam Eccleſiæ quamdam parvam Domum, quæ mira facilitate reduci poſſet ad uſum Parochi.

Adverſus hæc opponitur a Communitate, quod Eccleſia noviter conſtructa ſubrogari debet in locum veteris Eccleſiæ Parochialis, quod item non adeſt ulla neceſſitas ædificationis Domus, ſeu Cubiculi prope novam Eccleſiam pro Parochi habitatione, & quod tandem, ſi eſſet neceſſaria hujus Domus ædificatio, illa ad Parochum pertinere deberet.

Et in eo quidem, quod attinet ad novam Eccleſiæ ſubrogationem, prætenditur eidem debere eſſe locum, tum quia Eccleſia antiqua eſt nimis anguſta, tum quia nova Eccleſia fuit conſtructa, ut petita ſubrogatio ſuum haberet effectum; in eo, quod ſpectat ad conſtructionem Domus, ſive Cubiculorum prope novam Eccleſiam pro Parochi habitatione, ſubditur, ei locum eſſe non poſſe, tum quia Parochus prope veterem Eccleſiam non habebat Domum, tum quia Parocho a jure impoſita dicitur obligatio non habitandi in Domo Eccleſiæ contigua, ſed vel in Parochia, vel in Domo Parochiæ vicina, uti præter laudatas a Scribente auctoritates, colligi poſſe videtur ex actis Eccleſiæ Mediolanenſis ſub Sancto Carolo Borromæo, qui omnia reformare ſtuduit ad tramites Concilii Tridentini, hæc enim leguntur in citatis actis *tom.* 1. *pag.* 80. *Si quis Parochus etiam Urbanus Parochiale Domicilium non habet, ubi habitet, intra illius fines Domum conducat, quam proxime poteſt Eccleſiæ, cujus curationi præeſt, ſi intra fines Domus non eſt, quam conducere poſſit, extra, ubi propius Eccleſiæ poteſt, conducat, idque judicio Epiſcopi;* & poſt hæc ſermonem transferendo ad onus ædificationis, quatenus ædificatio Domus eſſet facienda, prætenditur, quod illud ſpectet ad Parochum, & non ad Communitatem, cum Parochus habeat in reditu ſcuta 200. & cum obligatio Populi ſit ſubſidiaria, nec ullum ſibi vindicet locum, niſi poſt excuſſum Parochum, eumque repertum non idoneum propter tenuitatem fructuum Parochiæ.

Abſque eo, quod juxta Communitatis ſenſum officere poſſit, vel quod Eccleſia ſine contigua Parochi habitatione recenſitis periculis remaneat expoſita, vel quod parva quædam Domus Eccleſiæ contigua ad Communitatem ſpectet, vel denique, quod Eccleſia fuit expenſis Communitatis ædificata, quaſi quod ex his inferatur, Domum contiguam pro Parocho eſſe ædificandam, & quidem Communitatis expenſis; ne etenim quid intactum relinquatur, reſpondetur ab Informante pro Communitate, quod Eccleſia eſt ſita in loco, in quo multi degunt habitatores, & quod officia Divina in ea explebuntur a Parocho, a Canonicis, & ab aliis Preſbyteris, itaut allegatum ceſſet periculum, quod Domus contigua Parochiæ eſt Domus Prioralis, in qua cogitur Conſilium Terræ, in qua habentur Scholæ publicæ, itaut prætendi nequeat, quod illa ſit aptanda pro Parochi commoditate, & habitatione. Additur, quod regula juris ſtatuens, ut obligatus ad Eccleſiæ reaptationem, ſit etiam obligatus ad reparationem Domus Parochi, non eſt aptabilis noſtris circumſtantiis, in quibus Communitas ædificavit ex ſua devotione, & liberalitate novam Eccleſiam, & ante ædificationem exhibuit Plantam, carentem Domo pro Parochi habitatione.

Hæc ſunt, quæ a Communitate deducuntur. Quæritur itaque

I. An in locum veteris Eccleſiæ Parochialis ſubroganda ſit alia Eccleſia noviter conſtructa in caſu &c. & quatenus affirmative.

II. An ſit neceſſaria ædificatio Domus, ſeu Cubiculorum prope dictam novam Eccleſiam pro habitatione Parochi in caſu &c., & quatenus affirmative.

III. An

III. An onus ædificationis Domus ſpectet ad Parochum, ſive potius ad Communitatem in caſu &c.

Nec in hac Congregatione, nec in aliis ſubſequentibus fuit unquam Cauſa reſoluta. Cumque interea ad nova inter Partes Capitula deventum ſit, eademque exhibita una cum approbatione Eminentiſſimi Abbatis; quæſitum fuit die 21. Jun. 1721.

An ſit locus ſubrogationi Eccleſiæ, de qua agitur, & an Capitula ad ejuſmodi effectum concordata ſint approbanda pariter in caſu &c.

Sacr. Congr. die 12. Julii 1721. reſpondit,

Pro approbatione, renovato legitimo conſenſu Communitatis.

QUÆSTIO XXXVIII.

In Cauſa Senogallien. Cenſuum, die 2. Julii 1718.

Quæstio eſt inter Doctores, an in Cenſu conſignativo fieri valeat fructuum reductio abſque Apoſtolico Beneplacito.

Negative reſpondent *Ricc. Deciſ. Curiæ Archiep. Neapolitanæ, Deciſ.* 134. *parte prima. Idem Reſolut.* 37. *parte prima num.* 4. *de Marinis Reſolut.* juris *cap.* 6. *num.* 10. *&* 11. *tom.* 1. *Baruſ. in ſuo Torcular. juris Reſolat.* 100, *per totam. Ventrigl. in praxi parte* 3. *annot.* 1. §. 2. *num.* 6.

Affirmative autem reſpondent *Cardinal. De Luca de Alienat. diſcur.* 6. *num.* 5. *de Cenſibus diſcur.* 14. *num.* 4. *&* 5. *& in Conflictu legis obſerv.* 221. *Carolus Ant. de Luca ad Ventrigl. in praxi parte prima annot.* 1. §. 2. *num.* 4. *Petra ad Conſtit. Apoſtolicas tom.* 3. *fol.* 138. *num.* 88. *Monacel. tom.* 4. *in ſupplem. ad tom.* 2. *fol.* 151. *num.* 146. *& ſeqq.*

Fuit hic articulus examini ſuppoſitus in hac Sacra Congregatione *die* 15. *Januarii* 1718. occaſione cujuſdam reductionis cenſus, factæ ab Officialibus Confraternitatis Sanctiſſimi Sacramenti Caſtri Montis Alboddi, nec ulla fuit capta reſolutio.

Repropoſitus fuit in Congregatione ſubſequenti, habita die 29. *Januarii*, & reſponſum fuit: *Dilata, & exhibeatur inſtrumentum reductionis.*

Quæritur itaque nunc

I. An reductio fructuum Cenſus ſine beneplacito Apoſtolico ſuſtineatur in caſu &c. & quatenus negative.

II. An ſit locus revalidationi, & confirmationi contractus reductionis tam pro præterito, quam pro futuro.

Sacra Congregatio reſpondit

Ad Primum negative in caſu de quo agitur. Ad Secundum negative quoad præteritum, reſervato Jure Hippolyto agendi contra Priores, qui reduxerint Cenſum, & quoad futurum arbitrio Eminentiſſimi Epiſcopi.

QUÆSTIO XXXIX.

In Cauſa Cajetana, die 2. Julii 1718.

Gubernatores, & Deputati, qui a Civitate Cajetæ, ad quam pertinet Juſpatronatus Cappellæ Sancti Eraſmi, eliguntur, ut invigilent tam ſuper fabrica, & ornatu ejuſdem, quam ſuper conſervatione, & erogatione redituum ad illam pertinentium, huic Sacræ Congregationi ſupplicarunt pro declaratione, quod duæ Statuæ argenteæ, & quod alia quædam argentea ornamenta eſſent de libero dominio Civitatis, quæ de illis diſponere poſſet ad proprium uſum etiam, & commodum in caſu neceſſitatis, abſque eo quod ullum jus unquam Cappellæ acquireretur, etiamſi prædicta argenta eidem commodarentur, requiſitoque Epiſcopo pro informatione, & voto, Sacra Congregatio die 6. Junii 1716. poſt habitam dictam informationem juſſit, quod cauſa poneretur in folio.

Capitulo comparere recuſante, licet Cappella in ejus Eccleſia Cathedrali ſita ſit, Epiſcopus exiſtimavit, ad ſuum pertinere officium prædictæ Cappellæ jura proſequi, & exorare pro cauſæ reſolutione, non obſtante quadam proteſtatione, emiſſa a Procuratore Deputatorum, ſe videlicet hoc unum ſolum intendere, quod ad Deputatos pertineat cuſtodia argentorum, abſque eo, quod aliquid deducere velit pro dominio eorumdem argentorum a Civitate prætenſo, hoc etenim Epiſcopus aſſerit eſſe adinventum, ne cauſa reſolvatur, ſemper etenim Civitas, & Deputati uſque adhuc unitim proceſſerunt, & ſemper in præteritis Deputati inſteterunt pro declaratione dominii favore Civitatis.

At ad merita cauſæ deveniendo, contendit Epiſcopus, quod Candelabra, Crux, & alia argentea ornamenta ſint de dominio Cappellæ, tum quia aſſerit, fuiſſe conflata ex votis, & lampadibus ejuſdem, tum quia eorum reſiduum fuit ſolutum ex pecuniis, quas habebant Deputati fabricæ, quæque ad Cappellam pertinebant.

Contendit ulterius, idem dicendum eſſe de duabus Statuis argenteis jam confectis, non ſolum quia dicit, fuiſſe conſtructas ex pecuniis Cappellæ, a Procuratore Deputatorum perſolutis, ſed etiam quia calculus oſtendit, quod ad manus Deputatorum devenerunt ducati 22704. & quia alias a Deputatis opponebatur, quod major pecuniarum quantitas fuerat habita ex aſſignatione nonnullarum Gabellarum, quæ a Civitate facta fuerat Cappellæ, quodque vel hæ aſſignationes non ſubſiſtebant ex defectu aſſenſus Regii, vel pecuniæ ab his aſſignationibus retractæ, fuerant erogatæ in fabricam, & ornatum Cappellæ, hinc inferendo, quod argenta, & Statuæ non potuerunt eſſe confectæ ex pecuniis ad Cappellam pertinentibus, ſed ex aliis pecuniis a Civitate ſubminiſtratis; reſpondet Epiſcopus, quod, juxta Statutum Civitatis Cajetæ, potuerunt fieri dictarum Gabellarum aſſignationes favore Cappellæ, & quod ſolutiones factæ a Deputatis abſque ulla expreſſione, quod fierent ex pecuniis a Civitate ſubminiſtratis, cenſeri debent factæ ex pecuniis propriis Cappellæ; & multo magis, quia quando ſolutiones factæ ſunt ex pecuniis a Civitate ſubminiſtratis, id fuit in ſolutionibus expreſſum.

Contendit præterea idem Epiſcopus ſe cogere poſſe Deputatos ad redditionem rationis, cum id deſcendat ex diſpoſitione Sacri Concilii Tridentini, & ulterius ſe poſſe deputare Perſonam idoneam pro exactione Gabellæ Quartutii Piſcationis, & exigere ab Exactoribus computa exacti, eo ſub fundamento, quod id deſcendit ex reſolutione Sacræ Congregationis Epiſcoporum, & Regularium, per Summum Pontificem confirmata.

E contra Scribens pro Deputatis inquit: nihil repugnare, quod argenta, & Statuæ fiant a Laicis, quod item commodentur alicui Cappellæ, ſive loco ſacro, abſque eo quod ullum illi jus acquiratur, & cum facultate de dictis argentis, & Statuis diſponendi in caſu neceſſitatis.

Poſt hæc idem Scribens aſſerit, quod ornamenta, de quibus agitur, fuerunt confecta ex ſola pecunia Civitatis, & non ex reditibus Cappellæ, idque confirmat ex variis Conſilii reſolutionibus, in quibus ſtatutum fuit, quod argenta conſervarentur penes certos Depoſitarios.

His ergo ſtantibus, quæritur

I. An, & quale jus competat Civitati, & Deputatis ſuper Candelabris, Cruce, & aliis ornamentis argenteis, quæ a triginta annis citra ſemper inſervierunt pro ornatu Cappellæ S. Eraſmi, vel potius illa libere ſpectent ad dictam Cappellam in caſu &c.

II. An, & quale jus competat eiſdem Civitati, & Deputatis ſuper duabus Statuis argenteis jam factis, & ſuper pecuniis exactis, & exigendis ex Gabellis, & aliis effectibus aſſignatis dictæ Cappellæ per Conſilium Civitatis, vel potius eædem Statuæ libere ſpectent ad dictam Cappellam in caſu &c.

III. An, & quo jure Epiſcopus cogere poſſit Deputatos, & Gubernatores dictæ Cappellæ ad reddendam rationem pecuniæ, ad eos perventæ ex reditibus, & legatis dictæ Cappellæ, necnon ex Gabellis, & aliis effectibus, aſſignatis eidem Cappellæ per Conſilium Civitatis in caſu &c.

IV. An Epiſcopo competat jus deputandi perſonam idoneam pro exactione Gabellæ Quartutii Piſcationis, conceſſæ dictæ Cappellæ, & exigendi ab Exactoribus computa exacti in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,

Ad Primum, argenta de quibus agitur, libere ſpectare ad Cappellam, eorum vero tantummodo cuſtodiam ad Deputatos. Ad Secundum, ſtatuas, & pecunias, de quibus agitur, libere ſpectare ad Cappellam, Cuſtodiam vero ſtatuarum, & adminiſtrationem redituum tantummodo ſpectare ad Deputatos. Ad Tertium affirmative ad formam Concilii Tridentini Seſ. 22. Cap. 9. de reformatione. Ad Quartum, committendam eſſe Deputatis exactionem, & adminiſtrationem Gabellæ Quartutii Piſcationis cum onere eam erogandi, & reddendi Epiſcopo rationem ad normam Decreti Sac. Congregationis Epiſcoporum die 28. Auguſti 1643.

QUÆSTIO XL.

In Cauſa Mediolanen. Oneris Miſſarum, die 2. Julii 1718.

Franciſcus Ripa in ultimo, cum quo deceſſit, teſtamento, condito de anno 1610. ſuos Hæredes gravavit ad ſolvendum quolibet anno libras 300. Imperiales, hoc eſt ſcuta 40. monetæ Romanæ Cappellæ Sancti Antonii, erectæ in Eccleſia Sancti Thomæ, ut in eadem Miſſa quotidiana celebraretur, iiſdemque hæredibus liber-

Digitized by Google

libertatem dedit ſe eximendi ab annua præſtatione, ſolvendo unica vice libras 6000. hoc eſt ſcuta 800. monetæ Romanæ: *Liceat dictis, & infraſcriptis Hæredibus meis ſe ſe liberare a dicto legato librarum 300. &c. mediante exburſatione librarum 6000. vel implicatione earumdem.*

Anno 1654. fuit hoc onus Miſſarum, prævia auctoritate hujus Sacræ Congregationis, redactum ad Miſſas feſtivas tantum de præcepto, & ad quatuor in ſingulis hebdomadis celebrandas, & anno 1656. accedente auctoritate Ordinaria, fuit hoc Miſſarum legatum erectum in titulum perpetuæ Eccleſiaſticæ Cappellaniæ, & Hæredes Teſtatoris pro ejus dote tot bona ſtabilia aſſignarunt, quæ reddebant annuas libras 300. ſibique reſervarunt jus prædicta bona redimendi ſemper, & quandocumque, & etiam poſt centum annos, media ſolutione, ſeu depoſitu librarum 6000.

Anno 1714. Ludovicus Ripa redemit bona mox recenſita, & punctualiter ſolvit libras 6000. ſed cum hæc ſumma fuerit erogata in emptionem cenſus annui reditus librarum 240. hoc eſt ſcutorum monetæ Romanæ 32, quæ non ſufficiunt pro adimplemento oneris Miſſarum, eleemoſynam regulando ad tramites Conſtitutionum Synodalium Mediolanenſium, exorta eſt in Congregatione Legatorum Piorum Mediolani controverſia inter memoratum Ludovicum hæredem, & Promotorem Legatorum Piorum, an ſcilicet onus Miſſarum eſſet reducendum, vel potius hæres ſummam deficientem pro ejus adimplemento ſupplere teneretur, & unanimi voto dictum fuit, quod huic Sac. Congreg. eſſet ſupplicandum pro deciſione controverſiæ, uti colligitur ex informatione Eminentiſſimi Archiepiſcopi Mediolanenſis.

Pro hærede facit, quod Teſtator ipſum obligavit, vel ad ſolvendas quolibet anno libras 300., vel ad unica vice exburſandas libras 6000. hinc etenim inferre licet, non poſſe eumdem cogi ad ſupplendam ſummam deficientem, ſtatim ac ſatisfecit voluntati Teſtatoris, perſolvendo unica vice prædictas libras 6000.

Haud urgente, quod ex hac ſumma librarum 6000. cum qua emptus fuit Cenſus, non poſſunt haberi, niſi libræ annuæ 240. tum quia ipſe de hac re non debet eſſe ſollicitus, cum ad ſolam ſolutionem librarum 6000. fuerit a Teſtatore adſtrictus; tum quia Teſtator ipſi demandavit, vel quod exburſaret libras 6000. vel quod illas erogaret in emptionem alicujus rei fructiferæ, uti deſumitur ex verbis ſupra relatis. Si ergo Hæres viam elegit ſolvendi libras 6000. obligari non poteſt ad ſupplendum ſummam deficientem, etiamſi ex libris 6000. hodie non retrahantur libræ 300. ſed libræ tantummodo 240.

Facit e contra pro Legatorum Piorum Promotore, quod in tantum Teſtator permiſit, ut Hæredes ſe liberare poſſent a præſtatione librarum 300. annuarum, ſolvendo unica vice libras 6000. in quantum ſuppoſuit, quod ex inveſtimento librarum 6000. haberi poſſent quolibet anno libræ 300. Adeoque ſi hodie ex libris 6000. non percipiuntur, niſi libræ 240. ſubintrat obligatio Hæredis ad ſupplendum.

Abſque eo quod quidquam referat, quod juxta Teſtatoris expreſſam voluntatem, poteſt Hæres ſe liberare a ſolutione librarum 300. ſolvendo unica ſolutione libras 6000. hoc ſiquidem argumentum urgere poſſet, ſi vel immediate poſt tempus conditi Teſtamenti, vel paulo poſt Hæres exburſaſſet libras 6000. ſecus autem ſe habet res quoties, prout in caſu, Hæres ad ſolutionem dictæ ſummæ devenit poſt lapſum annorum 104. a die conditi Teſtamenti; in primo etenim caſu, ex ſumma librarum 6000. bene erogata haberi potuiſſent nedum libræ 300. annuæ, ſed aliæ plures, quod in ſecundo caſu evenire non poteſt propter intermediam redituum diminutionem.

In hoc autem rerum ſtatu quæritur

An Hæres teneatur ſupplere, vel potius ſit locus reductioni oneris Miſſarum in caſu, &c.

Sacr. Congr. reſpondit,
Exhibeatur Teſtamentum.

In hujus reſcripti executionem, exhibitum fuit Teſtamentum, ex cujus verbis Ludovicus Ripa, pronepos Franciſci Teſtatoris contendit, ſibi competere facultatem ſe liberandi a Legato annuo librarum 300. ſolvendo, & implicando, ſicuti fecit, libras 6000.

Teſtator legavit libras 300. & voluit quod in Cappella quotidie celebrari deberet Miſſa una *uſque in perpetuum.* Dedit hæredibus ſuis, & ſeniori eorumdem facultatem eligendi Cappellanum, *& lege, quod liceat ſeniori, & propinquiori ex dictis, & infraſcriptis hæredibus meis, & ſucceſſive ſeniori, & proximiori deſcendentium meorum, vel amitiæ meæ uſque in infinitum eligere Cappellanum idoneum.* Facultatem ſubinde Teſtator impertitus eſt exburſandi unica vice libras 6000. & ſic ſe liberandi ab annua præſtatione librarum 300. *liceat etiam dictis, & infraſcriptis hæredibus meis ſe liberare a dicta legata librarum 300. imperialium computata, ut ſupra, mediante exburſatione librarum 6000. imperialium, vel implicatione earumdem.*

Poſt hæc, Teſtator hæredes ſibi ſcripſit filios legitimos, & naturales, quos habebat, *mihi hæredes univerſales inſtitui, & inſtituo ore meo proprio nominando, nominavi, & nomino Bartholomæum, Benedictum, Ludovicum Presbyterum, Octavium, & Joannem Angelum filios meos legitimos, & naturales æquis portionibus*, & licet in hac vocatione Teſtator ad ulteriores gradus non videatur fuiſſe progreſſus, in parte tamen Fiſci excluſiva dici valet habuiſſe rationem omnium deſcendentium tam ex maſculis, quam ex fœminis, *& ubi omnes hæredes mei, vel ultimus ex meis delinqueret, ut ſupra, tunc eos, vel eum pariter privavi, & privo præambula hora, ut ſupradicta hæreditate, & bonis meis, & eis, ſeu ei ſubſtituo filios ipſorum hæredum meorum, vel alicujus eorum, & ſi non aderint, filias meas, eorum ſorores, vel eorum filios.*

Ab his autem verbis infert Ludovicus Ripa, ſe poſſe uti facultate data a Teſtatore ſuis hæredibus ſe liberandi ab annua ſolutione librarum 300. exburſando libras 6000. cum etenim data fuerit hæc facultas *dictis, & infraſcriptis hæredibus*, ſub nomine *dictorum hæredum* comprehenduntur omnes hæredes in infinitum, ex quo Teſtator antecedenter locutus fuerat de ſeniore, & propinquiore ex hæredibus, & deſcendentibus ſuis, ſuæque familiæ, uſque in infinitum. Conſimile dicit habendum judicium de aliis verbis, *& infraſcriptis hæredibus meis*, cum in parte Fiſci excluſiva, quæ inſervire valet pro declaratione in ordine ad partem diſpoſitivam, habuerit rationem de filiis tam maſculorum, quam fœminarum, ſub quorum nomine nepotes, aliique deſcendentes in infinitum comprehenduntur, quoties dignoſcitur Teſtatorem noluiſſe ſuam vocationem in primis hæredibus reſtringere, ſed ad ulteriores extendere voluiſſe.

Hæc ſunt in Cauſa. Quæritur ergo

An hæres teneatur ſupplere, vel potius ſit locus reductioni oneris Miſſarum in caſu.

Sacra Congr. die 1. Aprilis 1719. reſpondit:
Quoad primam dubii partem negative. Ad ſecundam affirmative.

QUÆSTIO XLI.

In Cauſa Lucana, die 2. Julii 1718.

EPiſcopus Lucanus, in actu Viſitationis Collegiatæ Eccleſiæ Sancti Martini Terræ Petræ Sanctæ, decretum fecit, quod in ea caneretur Evangelium Dominicæ Paſſionis Dominica Palmarum, aliiſque diebus Majoris Hebdomadæ, illis modo, & forma, quibus canitur in Cathedrali Eccleſia, hoc eſt, quod Dominica Palmarum, & Feria ſexta in Paraſceve caneretur a Canonicis, & Feria tertia, & Feria quarta caneretur a Cappellanis, ita enim practicari audivi in Cathedrali Eccleſia Lucana, & hoc ipſum obſervatur etiam in noſtra Baſilica Vaticana, atque Decretum ſuam haberet executionem, idem Epiſcopus ultra mulctam ſcutorum decem Locis Piis applicandam, in caſu contraventionis pœnam appoſuit ſuſpenſionis a Divinis ipſo facto incurrendæ.

Contendunt Canonici, Decreta hæc nullatenus ſubſiſtere, tum quia ipſorum Eccleſia fuit erecta in Collegiatam anno 1673. & Teſtes deponunt Evangelium Dominicæ Paſſionis fuiſſe ab eo fere tempore cantatum non a Canonicis, ſed a Cappellanis, tum quia cum Canonici ſint ſex, & in Dominica Paſſionis Miſſa canitur a Præpoſito, cui duo Canonici Diaconus, & Subdiaconus miniſtrare tenentur, ſi tres alii Canonici canere deberent Paſſionem, unus tantum ex Canonicis in Choro remaneret, quod videtur abſurdum.

Additur, quod in Cæremoniali Epiſcoporum *lib.* 2. *cap.* 25. *pagina mihi* 326. dicitur, quod Epiſcopo celebrante, illique aſſiſtentibus duobus Canonicis, Diacono, & Subdiacono Feria ſexta in Paraſceve, Paſſio canatur a tribus Cappellanis, ſeu Cantoribus, habitu Diaconali indutis, quod ipſum legitur *lib.* 2. *cap.* 26. *pag.* 387. cumque in Sacrorum Rituum Congregatione alias diſputatum fuerit, an admittenda eſſet conſuetudo immemorabilis Cathedralis Viterbienſis, in qua, Epiſcopo, eoque impedito, celebrante Miſſam Prima Dignitate, Canonici canere conſueverant Paſſionem Dominica Palmarum, & Feria ſexta in Paraſceve, ex quo Cæremoniale obſtabat huic diſciplinæ, Sacra Congregatio die 7. Julii 1632.

1612. reſpondit, Cæremoniale non obſtare, & ſervandam eſſe laudabilem prædictam conſuetudinem. *Eadem Sacra Rituum Congregatio reſpondit, Cæremonialem Librum non obſtare, nec tollere immemorabiles, & laudabiles conſuetudines Eccleſiarum, & licet in eo dicatur, quod Paſſio in Dominica Palmarum, & Feria ſexta in Paraſceve decantetur a Cantoribus, non ex hoc probibetur, quominus a Canonicis decantari poſſit, & debeat, maxime ubi viget conſuetudo, quod a Canonicis decantetur, prout viget in Civitate Viterbienſi, quam conſuetudinem omnino ſervandam eſſe cenſuit, & declaravit.*

Ex his etenim ſequi videtur, quod, ceſſante conſuetudine, Paſſio non ſit a Canonicis canenda.

Adverſus autem hanc Canonicorum prætenſionem pugnat animadverſio, quod inferiores Eccleſiæ ſe uniformare debent in ſacris cæremoniis ſtylo Cathedralis; cumque in Cathedrali Eccleſia Lucana, Evangelium Dominicæ Paſſionis cantetur a Canonicis Dominica Palmarum, & Feria ſexta Majoris Hebdomadæ, idem etiam erit obſervandum in Collegiata Eccleſia, de qua nunc agitur, cum Canonici Collegiatæ dedignari non debeant facere id, quod fit a Canonicis Eccleſiæ Cathedralis, uti ponderat Epiſcopus in ſua informatione.

Quæritur ergo

An Decreta, de quibus agitur, ſint exequenda in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit
Negative, & amplius.

QUÆSTIO XLII.

In Cauſa Romana Legati, die 2. Julii 1718.

NOBILIS Matrona Eleonora de Pimentellis reliquit Patribus Prædicatoribus Sanctorum Sixti, & Clementis loca 60. Montis Sermonetæ, his verbis: *Laſcio luoghi ſeſſanta del medeſimo Monte Sermoneta alli Padri Domenicani de' Santi Siſto vecchio, e Clemente, con obbligo in perpetuo di cantarmi nell'una, e l'altra Chieſa una Meſſa di Requie la ſettimana*; cumque exorta fuerit controverſia, an Patres unam, vel duas Miſſas celebrare teneantur in ſequelam dictæ teſtamentariæ diſpoſitionis, controverſiæ reſolutio fuit ad hanc Sacram Congregationem remiſſa.

Pro celebratione non unius, ſed duarum Miſſarum, faciunt ea verba: *Con obbligo in perpetuo di cantarmi nell'una, e l'altra Chieſa una Meſſa di Requie la ſettimana*; ſi enim duplex eſt Eccleſia, videtur, quod duplex etiam debeat eſſe Miſſa celebranda, altera videlicet in Eccleſia Sancti Sixti, altera in Eccleſia Sancti Clementis.

Facit e contra pro celebratione unius tantum Miſſæ, quod pia Teſtatrix reliquit *una Meſſa di Requie la ſettimana*, & quamvis addiderit *nell'una, e l'altra Chieſa*, hæc tamen verba alternativam videntur importare obligationem, Miſſam videlicet celebrandi aut in una, aut in alia ex dictis Eccleſiis, itaut obligationi ſatisfactum ſit ſtatim ac una Miſſa in altera ex dictis Eccleſiis fuerit celebrata.

Suadetur hujuſmodi intellectus nedum auctoritate recolendæ memoriæ Cardinalis Ferrarii, qui ſenſit, Patres eſſe obligatos ad unius tantum Miſſæ celebrationem qualibet hebdomada, uti medio juramento teſtatur Dominus Carolus Arnò, qui Auditoris munere apud eum uſque ad ipſius obitum functus eſt, ſed ex ſequentibus ulterius circumſtantiis.

Prima eſt, quod Eleonora Teſtatrix optime ſciebat, Patres Dominicanos non ſemper, & per totum annum habitare conſueviſſe in uno ex dictis Conventibus, ſed ob aeris inclementiam conſueviſſe modo habitare in Conventu Sancti Sixti, modo in Conventu Sancti Clementis. Veriſimile ergo eſt, quod ipſa voluerit Patres obligare ad Miſſæ celebrationem in ſola Eccleſia illius Conventus, in quo ipſi degerent, & ſic ad unius tantum Miſſæ celebrationem qualibet hebdomada.

Secunda eſt, quod Teſtatrix Patres obligavit non ad celebrationem Miſſæ lectæ, ſed ad celebrationem Miſſæ ſolemnis, ſeu decantatæ, *con obbligo in perpetuo di cantarmi una Meſſa di Requie*; cum autem Miſſa cantata exigat præſentiam non unius ſimplicis Sacerdotis, ſed omnium Patrum, infertur, quod ipſa voluerit unius tantum Miſſæ celebrationem qualibet hebdomada, alias dicendum eſſet, quod voluiſſet, ut qualibet hebdomada Patres, aut a Conventu Sancti Clementis ad Conventum Sancti Sixti, aut a Conventu Sancti Sixti irent ad Conventum Sancti Clementis pro Miſſa canenda, quod videtur abſurdum, & onus intolerabile.

Tertia eſt, quod Teſtatrix collective, & per modum unius locuta eſt de Patribus Sancti Clementis, & Sancti Sixti: *Laſcio luoghi ſeſſanta alli Padri Domenicani de' Santi Siſto vecchio, e Clemente*. Idem ergo judicium ferendum eſt, quoad eam partem Teſtamenti, in qua demandavit Miſſæ celebrationem qualibet hebdomada *nell'una, e l'altra Chieſa de' SS. Siſto, e Clemente*; in quo rerum ſtatu non eſt neceſſe, quod duplex Miſſa canatur, ſed una ſufficit, quæ cantetur qualibet hebdomada in altera ex dictis Eccleſiis.

Quarta tandem eſt, quod Patres de familia Conventuum S. Clementis, & S. Sixti ſemper conſiderati ſunt per modum unius, itaut Sacra Congregatio ſuper diſciplina Regularium declaraverit *die 13. Auguſti* 1700. quod expletus cenſeatur annus Novitiatus, etiamſi Novitii, qui habitum receperunt in Conventu Sancti Sixti, menſibus æſtivis propter aeris inclementiam tranſeant ad Conventum Sancti Clementis.

His poſitis quæritur,

An Patres ad unam, vel ad duplicem Miſſam ſint obligati in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit, die 23. Julii 1718.
Patres teneri ad unicam Miſſam.
Idemque confirmavit, die 3. Sept. 1718.

QUÆSTIO XLIII.

In Cauſa Spoletana Quartæ Funeralis, die 23. Julii 1718.

PAROCHI Terræ Nurſiæ Spoletanæ Diœceſis prætendunt ſibi deberi Quartam Funeralem pro unoquoque ſuo Parochiano, qui ſepelitur vel in Eccleſia Patrum Minorum Reformatorum Ordinis S. Franciſci, vel in Eccleſia Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum, vel in Eccleſia Patrum Congregationis Oratorii Sancti Philippi Nerii dictæ Terræ.

Fundamentum Parochorum conſiſtit in Sacrorum Canonum diſpoſitione, & præcipue *in Clementina dudum de Sepulturis*. Addunt, quod Patres Scholarum Piarum, & quod Patres Oratorii S. Philippi nullo fruuntur exemptivo privilegio a ſolutione Quartæ Funeralis, & quamvis fuerit alias reſolutum, quod Minores Reformati Ordinis S. Franciſci ſint exempti a ſolutione Quartæ in ſequelam potiſſimum Brevis Julii Secundi, in quo adeſt clauſula derogativa *Clementinæ dudum de Sepulturis*, uti habetur in *deciſ. 179. coram Rojas, & in deciſ. 263. par. 15. recent.* & uti etiam fuit ab hac S. Congregatione admiſſum anno 1573. in quadam Cauſa *Tricaricen. Poſitionum lib. 1. pag. 24. a tergo*, contendunt nihilominus hæc Patribus Reformatis ſuffragari non poſſe ex his quæ habentur apud *Cardinalem de Luca de Parochis diſcurſ. 25.*

Quæritur itaque

An debeatur Parochis Quarta Funeralis de candelis, intortitiis, ac de omnibus aliis, quæ offeruntur in die humationis Cadaverum in caſu, & ad effectum &c.

Propoſita fuit hæc Cauſa, & non reſoluta in hac Congregatione; die vero 30. Sept. 1719. repropoſita Cauſa præter dubium nunc diſputatum, & reſpiciens ſolutionem Quartæ funeralis, aliud fuit ſuperadditum pertinens ad electionem Sepulturæ, quæ fit ab Hominibus Terræ Nurſiæ in die ſolemnis admiſſionis, & profeſſionis ad Ordinem Tertiariorum contra Textum *in cap. Animarum de ſepulturis in 6. & in Clementina Cupientes, §. ſane temerarios de pœnis.*

His ſtantibus, quæſitum fuit,

I. *An debeatur Parochis Quarta funeralis de candelis, intortitiis, ac de omnibus aliis, quæ offeruntur in die humationis cadaverum, in caſu, & ad effectum &c.*

II. *An liceat hominibus Terræ Nurſiæ ſepulturam eligere in Eccleſiis Patrum Reformatorum S. Franciſci die ſolemnis admiſſionis, & profeſſionis ad Ordinem Tertiariorum, in caſu &c.*

Sacra Congr. reſpondit,
Ad Primum negative, ſed ſervetur ſolitum. Ad Secundum Dilata; & audiatur Procurator Generalis Ordinis.

QUÆSTIO XLIV.

In Cauſa Iſclana Parochialis, die 23. Julii 1718.

SAcerdos Thomas Morgioni rejectus fuit in concurſu habito occaſione collationis Parochialis Eccleſiæ S. Spiritus Suburbii Celſæ in Civitate Iſclana, & appellatione interpoſita, cauſaque devoluta ad hanc Sacram Congregationem, prætendit, concurſum non fuiſſe validum, & quatenus validus fuiſſet, prætendit eſſe locum provocationi ad novum examen in Curia faciendum.

Prætendit autem concurſum non fuiſſe validum, quia examen factum fuit a ſolo Vicario, Epiſcopus enim erat abſens, & non ab Examinatoribus Synodalibus, & quia concurſui interfuerunt tres Sacerdotes, qui non erant Examinatores Synodales.

Prætendit deinde locum eſſe provocationi ad novum examen in Curia faciendum, quidquid enim ſit, an ad tramites Concilii Tridentini *cap. 18. verſ. Nec prædictorum Seſſ. 24. de Reform.* locus ſit appellationi in devolutivo a judicio Examinatorum tantum, vel etiam ab Epiſcopi collatione juxta ea, quæ habentur apud *Fagnan. in cap. Cum ſit ars, num. 50. & ſeqq. de ætate, & qualit.*

Hoc unum certum eſt, quod juxta poſteriorem Conſtitutionem 33. *Sancti Pii Quinti Bull. tom. 2.* admittatur appellatio in devolutivo tam a relatione Examinatorum, quam ab irrationabili judicio Epiſcopi.

Abſque eo quod de gravamine per Epiſcopum illato docendum ſit ante novum examen coram Judice Appellationis faciendum, juxta *reſolutionem hujus Sac. Congregationis in Cauſa Piſtorien. 12. Junii 1603. impreſſam apud Fagnan. in cap. Eam te, num. 31. de ætate, & qualit.* & abſque eo, quod in novo examine inſtituenda ſit quæſtio de majori probitate, & experientia, de quibus, ultra doctrinam, habenda eſt ratio in collatione Parochialium; hæc etenim omnia ſunt diſcutienda poſt novum examen completum, & quando, completo novo examine, aſſumitur principalis quæſtio, an ſit facienda nova collatio ob prælectionis irrationabilitatem, tunc quippe clare docendum eſt de gravamine, & tunc indago inſtituenda eſt de moribus, experientia, & ſimilibus, quæ, præter doctrinam, in Beneficiis curatis requiruntur, uti hujus Sacræ Congregationis reſolutiones referendo, & amplectendo, reſpondit *Rota deciſ. 4. & deciſ. 24. coram Cardinali Celſo, & deciſ. 9. & 10. poſt Monacell. in Formul. tom. 4.*

Adverſus hæc, Sacerdos Cajetanus Boncore, qui fuit prælectus, & qui Litteras Apoſtolicas ſuper proviſione Parochialis, uti vacatæ in menſe reſervato reportavit, nullam aſſerit eſſe difficultatem quoad validitatem concurſus, tum quia in eo Vicarius quæſita propoſuit, & Examinatores ſuum officium expleverunt in interrogationibus, & in ſcrutinio reſponſionum, juxta antiquam praxim Diœceſis Iſclanæ, tum quia impugnari non poteſt qualitas Examinatorum Synodalium, cum Sacerdos Morgionus illorum examini ſe ſubjecerit, & cum fuerint electi in Synodo Diœceſana, quæ licet ſuſpenſa fuerit, & ſuam executionem uſque adhuc non habuerit, id tamen proceſſit ex difficultatibus, quæ fuerunt excitatæ adverſus Conſtitutiones in hac Synodo editas, quod nihil habet commune cum electione Examinatorum Synodalium.

Additur, quod Morgionus appellationem non interpoſuit intra decendium, in quo rerum ſtatu contenditur, non eſſe locum ordinario remedio appellationis, ſed extraordinario reſtitutioni in integrum, quod non datur ſine læſione, & conſequenter ſine probatione gravaminis, ut innuit *Card. de Luca diſcurſ. 7. num. 8. de Parochis.*

His ſtantibus, quæritur,

I. An conſtet de validitate concurſus, & quatenus affirmative.

II. An ſit locus provocationi ad novum examen faciendum in Curia in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Ad primum affirmative. Ad Secundum affirmative, & ad Mentem.

QUÆSTIO XLV.

In Cauſa Ugentina, ſeu Hydruntina Ordinationis, die 23. Julii 1718.

ANno 1682. Clericus Franciſcus Graſſi natus eſt in Oppido Turris Padulum Diœceſis Ugentinæ ex Patre ejuſdem loci, & Matre Hydruntina; cumque in infantili ætate conſtitutus, ad Civitatem Hydruntinam una cum Matre, & tota familia translatus fuiſſet, poſt plurium annorum lapſum ad Urbem venit, ſtudiorum gratia, ad hanc Sacram Congregationem recurſum habuit, ſupplicando, ut Archiepiſcopo Hydruntino demandaretur expeditio Litterarum Dimiſſorialium, ad effectum, ut in Urbe ordines recipere poſſet; Capitulum etenim Hydruntinum ſe huic oppoſuerat, & opponit prætenſioni, ſub obtentu, quod dictarum litterarum expeditio non pertineat ad memoratum Archiepiſcopum, ſed ad Epiſcopum Ugentinum.

Aſſerit Franciſcus litterarum expeditionem ſpectare ad Archiepiſcopum Hydruntinum, quia licet ipſe ſit ſubditus originarius Epiſcopi Ugentini; in Civitate nihilominus Hydruntina domicilium acquiſivit, in quo rerum ſtatu debet ad Ordines promoveri cum Litteris Dimiſſorialibus Archiepiſcopi, & non Epiſcopi Ugentini, ad tramites famigeratæ Bullæ *Speculatores*.

Abſque eo quod de acquiſitione domicilii dubitari poſſe videatur, prætermiſſo etenim antiquo Regis Ferdinandi Privilegio, confirmato ab Imperatore Carolo V. juxta quod omnes Regnicolæ, qui habitaverint in Civitate Hydruntina, admittuntur ad omnia privilegia, quibus veri Cives Hydruntini fruuntur.

Franciſcus fuit Civitate largitus a Decurionibus, & Decurionum judicium fuit a Regio Conſilio Neapolitano, prævio nonnullorum Teſtium examine, qui de neceſſarius requiſiti depoſuerunt, approbatum. Similia contigerunt erga illius fratrem, cum quo ipſe in communi vivit, itaut, ſi cum his, quæ hucuſque deducta ſunt, conjungantur ea, quæ ſequuntur, quod ſcilicet per decennium in Civitate Hydruntina habitavit, quod bona ſtabilia in Territorio acquiſivit, quod Joannes Petrus frater uxorem duxit in Civitate Hydruntina, in qua habitat, & in qua honores, & onera ſuſfert, quod bona ſtabilia, quæ a ſua familia poſſidebantur in Terra, ſive Oppido Turris Padulum, fuerunt diſtracta, nil ultra videatur requiri poſſe ad effectum demonſtrandi, quod ille ad tramites juris domicilium acquiſivit in Civitate Hydruntina.

Parum quoque refragante, quod ſoli Cives Hydruntini ex Summi Pontificis Privilegio ſunt admittendi ad gremium Cathedralis illius Civitatis, tum quia id nihil videtur habere commune cum ordinatione, tum quia ſtatim ac Franciſcus Civilitatem obtinuit Hydruntinam, dici etiam valet effectus capax Beneficiorum, quæ Summi Pontificis Privilegio Civibus Hydruntinis conferri debent juxta *deciſ. 73. n. 9. coram Card. Cerro*, in qua aliæ concordantes allegantur.

Adverſus hæc, Capitulum Hydruntinum excipit primo, quod Franciſcus natus eſt in Terra Turris Padulum Ugentinæ Diœceſis. Secundo, quod non videtur perfecte acquiſiviſſe domicilium in Civitate Hydruntina. Tertio, quod ipſe adſcribi nequit ſervitio Eccleſiæ Hydruntinæ, reſiſtente Bulla Clementis Septimi, in qua ſtatus prætendit, quod omnia Beneficia Diœceſis, etiam Sedi Apoſtolicæ reſervata, ſolis Civibus originariis conferantur, & reſiſtente diſpoſitione Concilii Tridentini *Seſſ. 23. cap. 16. de Reformat.* ubi dicitur nullum in poſterum ordinandum eſſe, qui illi Eccleſiæ, aut pio Loco, pro cujus neceſſitate, aut utilitate aſſumitur, non adſcribatur. Quarto tandem, & ultimo, quia idem Franciſcus tempore, quo Hydrunti permanebat, initiatus fuit prima Clericali Tonſura ab Ordinario Ugentino, nullis obtentis Litteris Dimiſſorialibus ab Archiepiſcopo Hydruntino, in quo rerum ſtatu contenditur, quod ſicuti ipſe in recipienda prima Tonſura fuit adſcriptus ſervitio Parochialis Eccleſiæ Oppidi Terræ Padulum, ita ei permiſſum eſſe non valeat locum, cui adſcriptus eſt, deſerere, & Ordines ab alio recipere, quam ab Epiſcopo Ugentino, juxta Statuta in allegato loco Concilii: Ad partes poſita Bulla Innocentiana, quia hæc non loquitur in caſu, in quo aliquis fuerit adſcriptus ſervitio Eccleſiæ ſuæ originis.

Quæritur ergo,

An Clericus Franciſcus Graſſi ſit promovendus ad Ordines cum

nes cum Litteris Dimiſſorialibus Archiepiſcopi Hydruntini, vel Epiſcopi Ugentini in caſu &c.

Sacr. Congr. die 1. Aprilis 1719. reſpondit,

Affirmative quoad primam dubii partem, præſtito juramento ad tramites Bullæ, & ad ſecundam negative.

QUÆSTIO XLVI.

In Cauſa Romana, ſeu Sipontina, die 23. Julii 1718.

POST collatam ab Archiepiſcopo Sipontino Joanni Pace Clerico Romano ſuo familiari Manſionariam reſidentialem, una cum ſimplici Beneficio, quorum fructus congruam Patrimonii ſacri a Synodo Sipontina præſcriptam excedebant, exorta fuit controverſia, an onera Miſſarum eſſent deducenda, ad effectum ſtatuendi, quod ipſe haberet ſufficiens ſacrum Patrimonium pro ſacris Ordinibus ſuſcipiendis; cumque *die 27. Novembris* 1717. Sacra hæc Congregatio demandaverit, ut ſuper hoc articulo ſcriberetur pro veritate, & hoc interim prædictus Clericus, ad evitandam quamcumque controverſiam, ſupplementum obtinuerit ex bonis Patrimonialibus Archiepiſcopi Sipontini, itaut, deductis etiam oneribus Miſſarum, nulla ſit amplius controverſia, quin ipſe habeat ſufficiens Patrimonium conſtitutum partim in Beneficiis, partim in bonis propriis Archiepiſcopi, loquendo tamen de ſufficientia Patrimonii, non ad tramites Taxæ Urbis, ſed ad tramites Taxæ Sipontinæ, fuerunt in proxima præterita Congregatione, a memorato Clerico Joanne Pace preces renovatæ pro facultate aſcendendi ad Sacros Ordines, una cum inſtantia, ut Tribunali Eminentiſſimi Vicarii Urbis demandetur, quod ſibi Litteræ Teſtimoniales concedantur, cumque Eminentiſſimo Domino Cardinali Pro-Præfecto meum reſtrictum de more Eminentiæ Suæ exhibitum perlegenti, articulus viſus fuerit exemplaris, mihique demandaverit, ut eum in folio deſcriberem, mandatis ea, qua decet, reverentia, morem gero, & cohærenter ad hæc, diſputanda proponuntur dubia ad calcem referenda.

Pro inſtantia Oratoris facit, nullum videri excitari poſſe difficultatem in ordine ad ſupplementum ex bonis Patrimonialibus ad effectum conſtituendi ſufficiens Patrimonium, partim ex dictis bonis, partim ex Beneficiis, id enim nuper fuit admiſſum ab hac Sacra Congregatione in *Tudertina Cappellaniæ* 12. *Martii* 1718. Item facit pro eadem inſtantia, non eſſe hic, & nunc attendendam Taxam Urbis, ſed Taxam Sipontinam; Manſionaria etenim, ad cujus titulum Joannes petit ordinari, non eſt Beneficium ſimplex, ſed Beneficium reſidentiale, & quando verſamur in Beneficio reſidentiali, non attenditur Taxa loci originis, ſed loci Beneficii, uti reſolvit hæc Sacra Congregatio *in Romana, ſeu Sanctæ Agathæ Gothorum* 27. *Maii* 1713. Denique in eo, quod attinet ad litteras Teſtimoniales Oratori concedendas a Tribunali Eminentiſſimi Vicarii, facit Bulla *Speculatores*, quæ non Dimiſſoriales, ſed Teſtimoniales Litteras expoſcit, quoad Ordinarium originis, quando agitur de ordinando in alio loco, ad quem ipſe tranſtulit domicilium, uti contigiſſe prætenditur in hypotheſi præſenti, in qua Clericus intendit Ordines ſuſcipere ad titulum Manſionariæ reſidentialis in Diœceſi Sipontina exiſtentis.

Facit e contra adverſus inſtantiam Oratoris, quod ipſe ratione originis eſt ſubditus Cardinalis Vicarii Urbis, & ad evitandas fraudes, non admittitur ſupplementum ex bonis Patrimonialibus, niſi in Epiſcopo originis, itaut, concurrente utilitate, & neceſſitate Eccleſiæ, ipſe ſolus admittere valeat, ut pro adæquatione Patrimonii ſacri fiat unio bonorum Patrimonialium cum Beneficio, juxta late deducta per *Monacell. in Formul. Leg. tom. 3. pag.* 227. *a num.* 20. *uſque ad* 26. Item facit contra inſtantiam Oratoris, quod attenditur Taxa non loci originis, ſed loci Beneficii, quando Beneficium non ſolum eſt reſidentiale, ſed etiam ſatis eſt pro congrua Ordinandi ſubſtentatione; quod in caſu noſtro non verificatur. Facit demum quod Orator non recepit ab Archiepiſcopo Sipontino Beneficium ſufficiens ad congruam ſubſtentationem, uti dictum eſt, & quod majorem bonorum ſuorum partem cum inſtructis ædibus non tranſtulit ad Diœceſim Sipontinam, nec animum patefacit ibidem perpetuo permanendi, in quibus circumſtantiis non Teſtimoniales, ſed Dimiſſoriales Vicarii Urbis videntur requiri ad tramites Bullæ *Speculatores*.

His ſtantibus quæritur,

I. *An Oratori indulgenda ſit facultas aſcendendi ad Ordines ſacros ad titulum Manſionariæ una cum ſupplemento ex bonis Patrimonialibus in caſu &c. & quatenus affirmative.*

II. *An eidem danda ſint a Tribunali Eminentiſſimi Vicarii Urbis Litteræ Teſtimoniales, vel Dimiſſoriales in caſu &c.*

Sacr. Congr. reſpondit,

Ad Primum affirmative, Ad Secundum dandas eſſe ab Eminentiſſimo Urbis Vicario Litteras Teſtimoniales, & Dimiſſoriales ad normam Taxæ Urbis,

QUÆSTIO XLVII.

In Cauſa Romana Legatorum, die 23. Julii 1718.

SACERDOS Sebaſtianus Guidus anno 1640. ſuam ultimam exaravit diſpoſitionem, in qua hæredem reliquit univerſalem Hoſpitale Sancti Joannis Nationis Florentinorum Urbis, ita tamen, ut pro unica vice conſequi tantummodo deberet a ſua hæreditate ſumma ſcutorum quinquaginta monetæ, & in reliquis ſatisfacere teneretur Legatis, quæ tam in Teſtamento, quam in Codicillis enumerantur.

Quia vero poſt demandatum nonnullorum Legatorum adimplementum, idem pius Teſtator juſſit, ut quolibet anno pauperibus Puellis quatuor dotes diſtribuerentur, & quod nulla dos eſſe poſſet major ſcutis 35. nec minor ſcutis 30. ea ſuperaddita conditione, ut ſi unaquæque dos ad ſcuta 30. aſcendere non poſſet, dotium diſtributio ſuſpenderetur: *Si ſoſpenda di darle, ancorchè conveniſſe di ſtar più anni fin a tanto ſi faccia il moltiplico di poter arrivare almeno a ſcudi trenta*: & paulo poſt: *E ſe non baſterà, s' aſpetti il tempo che poſſa baſtare, ancorchè ſi doveſſe aſpettare molti anni.*

Atque poſt enarratum Dotium Legatum, idem Teſtator proceſſit ad relictum plurium aliorum Legatorum, & ſignanter trium, quæ ſequuntur; primi ſcilicet annuorum ſcutorum 20. pro linteaminibus neceſſariis pro Eccleſia Sancti Joannis Nationis Florentinorum Urbis; ſecundi conſiſtentis in ſolutione unius ſcuti quolibet menſe pro Muſica in dicta Eccleſia facienda: & tertii demum ſcutorum quinque quolibet anno erogandorum in emptionem earum rerum, quæ Pueris accedentibus ad eandem Eccleſiam, ut Chriſtiana Doctrina imbuantur, de more diſtribuuntur.

Controverſia exorta eſt, an pendente multiplico conficiendo pro dotibus diſtribuendis, ſuſpendi debeat ſolutio trium Legatorum, de quibus modo ſermo habitus eſt: cum enim contigerit diminutio redituum hæreditatis, & annuo dotium Legato ſatisfieri non valeat, nedum juxta Litteram Teſtamenti, ſed etiam ad tramites Sententiæ Reverendæ Fabricæ Sancti Petri, fieri debet fructuum multiplicum, uſquequo fructus perveniant ad ſummam requiſitam pro adimplenda dotium diſtributione.

Exquiſitum fuit Votum Eminentiſſimi Protectoris, qui, auditis Officialibus, & Deputatis Hoſpitalis, ad quos, juxta legem a Teſtatore præſcriptam, pertinet declaratio, mutatio, & ſuppletio, quæ pro interpretatione Teſtamenti neceſſaria videri poſſet, ſenſit, quod, pendente multiplico conficiendo pro dotibus diſtribuendis, nullatenus ſit ſuſpendenda ſolutio trium Legatorum in Teſtamento ordinatorum favore Eccleſiæ Sancti Joannis, ſed quod illa, etiam pendente dotium multiplico, ſint perſolvenda, uti deſumitur ex docto, & luculento prædicti Eminentiſſimi ſuffragio, quod exhibetur una cum Teſtamento, & Codicillis.

Fundamenta autem hujus aſſertionis conſiſtunt potiſſimum in his, quæ ſequuntur; ponderatur enim primo, quod Teſtator in Teſtamento ſuſpendit dotium diſtributionem in caſu deficientiæ redituum, & quod nullam trium controverſorum Legatorum ſuſpenſionem demandavit, hinc inferendo, quod tria hæc legata fuerunt a Teſtatore prædilecta, & quod per conſequens ea non ſunt ſuſpendenda, ſed perſolvenda, licet pendeat multiplicum pro dotibus.

Ponderatur ſecundo, quod Teſtator in Codicillis, poſt ordinata alia Legata pro unica vice ſolvenda, inquit, *che tutto quello che ho detto, e diſpoſto nel preſente Codicillo, e ſono anche per dire, abbia luogo, ed eſecuzione immediatamente dopo i Legati fatti nel Teſtamento, intendendo avanti le doti, le quali voglio, che ſiano l' ultime, e prima ſiano ſoddisfatti i Legati tutti*; - poſito ſiquidem, quod Legata Teſtamentaria ſolvenda ſint ante Legata in Codicillis contenta, & quod Legata in Codicillis relicta ſint ad tramites voluntatis Teſtatoris exequenda ante Legatum dotium, ſequitur, quod Legata, de quibus agitur, utpote in Teſtamento relicta, ſint ſolvenda ante

Google

dotium Legatum, & ſic, quód pendente pro dotibus multiplico, non ſit eorum ſolutio ſuſpendenda.

Denique ponderatur, quod Teſtator fuit Officialis, & Adminiſtrator Eccleſiæ Sancti Joannis ſpatio annorum 40. quod in ea ſepulturam elegit, quod duo prima Legata reſpiciunt majorem cultum Divinum, & quod tandem ſummæ utilitatis eſt Legatum relictum pro Pueris inſtruendis in Chriſtiana Doctrina, quaſi quod ex his, & ſimilibus præſumi valeat Teſtatorem nunquam voluiſſe, quod Legata hæc non ſolverentur, pendente licet ſuper dotibus multiplico.

Hæc ſunt, quæ in voto Eminentiſſimi Protectoris continentur; quia autem Teſtator poſt Legata in Teſtamento relicta, & illud ſignanter dotium, tranſitum fecit ad alia tria Legata, de quibus agitur, adhibitis ſequentibus verbis: *Item vuole, che ſoddisfatti tutti i ſopradetti Legati, e quello che laſcia all' Erede, ſe avanzerà qualche coſa di più, il tutta ſi metta inſieme, e ſe ne paghi ſcudi venti alla Sagreſtia &c. Item di detto avanzo ſi paghi ancora in caſa vi ſia, ſcudo uno il meſe alla Muſica &c. e ſcudi cinque l' anno alla Dottrina Criſtiana di noſtra Chieſa.*

Dubitari idcirco ex alia parte rationabiliter poteſt, an pendente multiplico ſuper Dotibus, locus eſſe valeat ſolutioni trium prædictorum Legatorum; ſi enim id fieret, non videretur verificatum, quod hæc tria Legata ſolverentur poſt ſatisfactionem aliorum Legatorum, & ſignanter Legati dotium, & quod alterius dicta tria Legata ſolverentur ex eo, quod ſupereſt, cæteris aliis Legatis adimpletis.

Adeoque nunc quæritur.

An pendente multiplico ſuper dotibus, ſuſpendenda ſit ſolutio trium Legatorum, de quibus agitur, vel ea potius ſint perſolvenda pendente, & adhuc non completo pro dotibus multiplicö in caſu &c.

Sacr. Congr. die 13. Auguſti 1718. reſpondit,
Ad primam partem negative. Ad ſecundam affirmative.

QUÆSTIO XLVIII.

In Cauſa Romana, ſeu Januen. applicationis Legatorum, die 13. Auguſti 1718.

JOANNES Baptiſta Donghius, & Maria Æmilia Tereſia ejuſdem filia, ſupplicem libellum Sanctiſſimo Domino Noſtro exhibuerunt, humillime expoſtulantes, ut fructus Locorum 72. Montis Novennalis a Joanne Auguſtino Cappello relictorum, ut diſtribuerentur Pauperibus familiis loci Vultri dominii Reipublicæ Januenſis, necnon fructus 80. Locorum ejuſdem Montis relictorum, ut dotes diſtribuerentur decem, & octo Puellis ejuſdem loci, ad effectum nubendi, ſibi ad tempus determinatum reſpective conſignarentur, primi videlicet Joanni Baptiſtæ pro alendo ſemetipſo, una cum ſua familia, & ſecundi Mariæ Æmiliæ Tereſiæ, ut cum dote condecenti Virum invenire poſſet, & a Sanctitate Sua fuerunt de more remiſſæ preces ad hanc Sacram Congregationem.

Petitionis fundamenta conſiſtunt in his, quæ ſequuntur; primo in ætate Joannis Baptiſtæ, qui eſt conſtitutus in anno 55. & in ætate Mariæ Æmiliæ, quæ dicitur conſtituta in anno 26.

Secundo in paupertate, & nobilitate Familiæ, ex eadem etenim ferunt, ortum habuiſſe Joannem Stephanum Donghium, qui poſt plura publica munera laudabiliter exercita, Cardinalitiam obtinuit Dignitatem a Summo Pontifice Urbano Octavo, uti pluribus legitur apud *Ciacconium lib. 4. pag. 631.*

Tertio in qualitate petitionis, cum ea non tendat ad deſtructionem voluntatis pii Fundatoris, ſed ad temporaneam ſuſpenſionem executionis: petit enim Joannes Baptiſta pro ſe, & ſua Familia ſcuta quindecim quolibet menſe, & Maria Æmilia inſtat pro ſuſpenſione diſtributionis Dotium quoad uſque conflētur ſumma ſcutorum quatuor, vel quinque millium, in qua putat conſiſtere Dotem ſuo ſtatui proportionatam.

Quarto in ſanguinis vinculo inter Teſtatorem, & Oratores intercedente; Joannes quippe Baptiſta deſcendit a Benedicta ſorore Teſtatoris, & licet non ſit agnatus, eſt tamen Cognatus, & eſt cum eo conjunctus in tertio gradu, & Maria Æmilia per conſequens eſt in quarto gradu conjuncta, quaſi quod inferri valeat, quod ſi Teſtator utrumque videret paupertate laborantem, probabiliter dici valeat, quod facturus eſſet id, quod nunc fieri poſtulatur hujus Sacræ Congregationis auctoritate, & multo magis, cum in tantum ſupponatur, eum non habuiſſe rationem de hiſce ſibi conjunctis ex latere Benedictæ ſororis, in Legatis mox recenſitis, in quantum tunc temporis Familia Donghia divitiis affluebat.

Ultimo, in prædilectione Teſtatoris erga hos eoſdem deſcendentes ex Benedicta ſorore, tum quia ad juſpatronatus honorificum Eccleſiæ, & cujuſdam Conventus erigendi, extincta linea illorum de Cappellis, vocavit majorem natu ex linea, & deſcendentia Benedictæ ſororis; tum quia in caſu pariter deficientiæ lineæ maſculinæ illorum de Cappellis, vocavit ad quaſdam Cappellanias erigendas, deſcendentes ex Benedicta ſorore; & tandem quia, in quadam Sepultura extruenda facultatem dedit, ut ſepeliri poſſent Cadavera eorum, ad quos juſpatronatus Eccleſiæ erat devolvendum, & ſic Cadavera eorum, qui a Benedicta ſorore deſcendebant.

Accedunt conſimilium gratiarum exempla, nec non favorabilis informatio Eminentiſſimi Archiepiſcopi Januenſis, prædicta omnia confirmantis.

Nulla fuit in hac Congregatione capta reſolutio, repropoſitaque Cauſa in Congregatione habita *die 19. Novembris ejuſdem anni*, reſponſum fuit *Dilata, & ad mentem*, & mens fuit, *quod Eminentiſſimus Archiepiſcopus Januenſis informaret ſuper exiſtentia, & paupertate Fratrum Joannis Baptiſtæ, unaitu Communitate, & quod extrahi curaret ab æſtimo partitum ſtabilium poſſeſſorum a prædicto Joanne Baptiſta, & quod exhiberetur aſſignatio locorum Montium facta ab eodem favore Creditorum.* Pro tertia itaque vice repropoñitur Cauſa, quocirca iterum propoſitum fuit dubium,

An, & pro qua ſumma ſit locus applicationi legatorum in caſu.

Sacra Congr. die 27. Aprilis 1720. reſpondit:

Affirmative, & Emanueli aſſignentur Scuta tria quolibet menſe ex fructibus 32. locorum Montium, & Æmiliæ aſſignetur ex fructibus 80. locorum Montium dos in Scut. 300. Ita tamen ut uno anno recipiat Scut. 150. & alia Scut. 150. duobus annis ſequentibus.

QUÆSTIO XLIX.

In Cauſa Milevitana, die 13. Auguſti 1718.

JOANNES Baptiſta Simon Vivier natus a Patre & Matre Turcis Sacramentum Baptiſmi recepit in infantili ætate, & omnibus Sacris Ordinibus, non excluſo Presbyteratu, fuit initiatus ab Epiſcopo Milevitano, qui ſuæ originis perfectam notitiam dicitur habuiſſe. Aſſumptus etiam fuit ad Officium Subſtituti Cancellariæ Curiæ Epiſcopalis, & ab Ordinario fuit proviſus de Beneficio Eccleſiaſtico juriſpatronatus Laicorum; cumque Sedes Apoſtolica alterum eidem Beneficium contulerit, & ejus nomine quæſitum fuerit ab hac Sacra Congregatione, an indigeret abſolutione cum rehabilitatione ad Ordines, necnon nova proviſione Beneficiorum, relata fuit ejus inſtantia inter ſummaria precum, & Eminentiſſimus D. Cardinalis Pro-Præfectus juſſit, ut in folio deſcriberetur.

Quoad abſolutionem cum rehabilitatione ad Ordines, inventa fuit in Archivio Sancti Officii epiſtola ſcripta Epiſcopo Milevitano de anno 1696. in qua fuit eidem data facultas conferendi Joanni Baptiſtæ Simoni Vivier Ordines Sacros, non excluſo presbyteratu.

Præter quam quod irregularitas deſcendens a Neophytatu, juxta Canones *a Gratiano relatos diſt. 48.* ibi vindicat locum in eo, qui fuit baptizatus in adulta ætate, & qui novus eſt in Baptiſmate, uti ponderat *Suarez de Cenſuris diſput. 43. ſect. 3. concluſ. 2. num. 5.* & non applicatur illis, qui in infantili ætate conſtituti Baptiſmum receperunt, quemadmodum nec procedit quoad eos, qui licet Baptiſmum in adulta ætate receperint, poſt aliquod nihilominus temporis intervallum, & experimentum, idonei ab Ordinario reputantur pro Sacrorum Ordinum receptione, uti ponderat *Gibalin de Irregul. c. 3. propoſit. 3. Diana in editione coordinatâ tom. 5. tract. 5. reſolut. 47. Suarez loco cit. num. 6. & 7. Sanchez in præcept. Decal. lib. 2. cap. 18. num. 11. Bonacina operum Moral. tom. 1. de Irregul. quæſt. 2. puncto 1. propoſit. 3. num. 5. Corrad. in praxi diſpenſat. lib. 3. cap. 7. num. 2. & 3. Riccinl. in tract. de Neophyt. cap. 3. ſub num. 4. §. Pugnantes.*

Quoad novam vero Beneficiorum proviſionem in jure ſtatutum eſt, quod filii Hæreticorum ſint incapaces Beneficiorum Eccleſiaſticorum, *Textus in cap. Quicumque, §. Hæretici de hæret. in 6.* & in jure pariter ſtatutum eſt, ut promovendi ad Epiſcopatum debeant eſſe nati a Parentibus Catholicis, uti habetur *in Conſtit. 6. Gregorii XIV. §. 9. Bull. tom. 2.* Formula diſpenſationis

quoad

Digitized by Google

quoad Beneficia, loquendo de illis, qui a parentibus Mahometanis ortum habuerunt, impreſſa eſt *apud Corrad. in praxi diſpenſat. lib. 3. cap. 7. num. 5.* Econtra vero cum hic, & nunc non agatur de nato a parentibus Hæreticis, nec quæſtio ſit de promovendo ad Epiſcopatum, ſed verſemur in terminis ejus, qui natus a parentibus Turcis Sacerdotio jam eſt initiatus, nulla videtur eſſe neceſſaria diſpenſatio quoad conſequenda Beneficia, *Ricciul. de Neophyt. cap. 4.*

Adeoque nunc quæritur,

I. *An Orator indigeat abſolutione cum rehabilitatione ad Ordines.*

II. *An indigeat nova proviſione Beneficiorum, & quatenus affirmative.*

III. *An eidem indulgenda ſit abſolutio cum rehabilitatione ad Ordines, & cum nova Beneficiorum proviſione.*

Sacra Congr. reſpondit

Ad Primum negative. Ad Secundum negative. Ad Tertium ſatis proviſum in duobus præcedentibus Dubiis.

QUÆSTIO L.

In Cauſa Tudertina Funerum, die 13. Auguſti 1718.

IN Congregatione habita *die 4. Julii* 1716. propoſita fuit hæc Cauſa ſuper puncto Quartæ Funeralis, an ea videlicet eſſet perſolvenda a Conventu, & Patribus Tertii Ordinis Sancti Franciſci, Terræ Maſſæ Tudertinæ Diœceſis, Archipresbytero ejuſdem Terræ, & in Congregatione habita *die 8. Auguſti ejuſdem anni*, negative reſponſum fuit, Patres videlicet non teneri ad dictam ſolutionem; quia vero tunc nonnulla indeciſa remanſerunt, non quoad ſolutionem Quartæ, ſed quoad ejuſdem quotam, de his conſequenter agitur in præſenti Congregatione.

Primum ergo, de quo nunc agitur, eſt Frumentum, quod in certa quantitate perſolvitur, cum quis moritur.

De hoc Frumento loquendo, contendunt Patres illud venire, & comprehendi ſub Quarta Funerali, quia nomine Funeralium comprehenduntur ea, quæ obveniunt occaſione funeris, ſive ante Corpus reconditum terræ, ſive poſt, & ex his canonica portio debetur juxta originalem theoricam *Zabarel. in Clementina dudum, §. Verum num. 4. & 5. de ſepult.*

Abſque eo quod prætendi valeat Frumentum hoc ſolvi titulo Decimæ Sacramentalis, vel illud non fuiſſe ſemper a Patribus exactum, non obſtante, quod Cadavera in eorum Eccleſiis fuerint tumulata, tum quia in Terra Maſſæ, Decimæ exiguntur in pecunia, tum quia in re, de qua nunc agitur, anteceſſorum negligentia nequit ſucceſſoribus præjudicare, etiamſi negligentia illa eſſet in facto verificata.

Adverſus hæc excipit Parochus, ſe eſſe in antiquiſſima poſſeſſione Frumentum exigendi, nec illud venire ſub nomine Funeralium, ſed eſſe potius Decimam perſonalem, vel Sacramentalem; Primo quia ad effectum, de quo agitur, comprehenſionis videlicet ſub nomine funeralium, non attenditur tempus, ſed cauſa oblationis: Secundo quia Frumentum non ingreditur Eccleſiam cum Cadavere, ſed vel immediate tranſmittitur ad domum Parochi, vel, adveniente tempore recollectæ, conſignatur, itaut potius habendum ſit pro Decima perſonali, vel Sacramentali, quæ nihil habet commune cum Decima prædiali.

Frumento ſuccedit pannum, ſeu linteum telæ albæ; quod appenditur ad Crucem Parochi, cum qua Cadavera aſſociantur, ſed in hujus quæſtionis examine non eſt immorandum, cum Patres quoad illam dent manus victas.

Poſt pannum ſermo habendus eſt de Sudariolo; ſciendum eſt etenim, quod ſupra pectus Defunctorum collocatur quædam parva Crux, quæ a Parocho datur, & quod Defunctorum manus teguntur Sudariolo, cum quo Cadavera ad Eccleſiam deferuntur.

Aſſerunt Patres Sudariolum ad ſe pertinere, & venire ſub appellatione Quartæ Funeralis, cum detur occaſione funeris, & pro funere, nec illud unquam ſpectare poſſe ad Parochum, cum Parochi fundamentum in ea conſtituatur circumſtantia, quod Sudariolum datur in adminiſtratione Extremæ Unctionis, quæ res eſt prohibita in *Taxa ſan. mem. Innocentii XI. edita anno 1678. prævio conſilio hujus Sacræ Congregationis, uti legitur in §. Pavimenta.*

A Parocho non admittitur, quod Sudariolum comprehendatur ſub Quarta Funerali, nec quod detur ex cauſa adminiſtrationis Extremæ Unctionis, tum quia recurrit ratio in ſuperioribus inſinuata, quod funeralia non menſurantur ex tempore, ſed ex cauſa, itaut ea ſola ſpectare dicenda ſint ad Funeralia, quæ obveniunt cauſa Sepulturæ, tum quia Sudariolum potius dici valet oblatio facta Cruci, cum Sudariolum non ſolum detur pro iis, qui moriuntur, recepto Sacramento Extremæ Unctionis, ſed etiam pro Infantibus, & pro aliis, qui ex improviſo decedunt.

Poſt hæc nihil aliud ſupereſt, quam loqui de Cera, quæ per viam accenditur, & Eccleſiam Patrum non ingreditur.

Propter rationem ſæpe inſinuatam, quod nomine Quartæ Funeralis veniant emolumenta earum rerum, quæ occaſione funeris præſtantur, & quæ cum funere deportantur, Patres aſſerunt, Ceram, de qua nunc agitur, eſſe comprehenſam ſub Quarta Funerali, abſque eo quod vis ulla fieri poſſit in aſſumpto, quod Cera debeatur loco funeris, quod in Parochia antiquitus peragebatur, licet Cadavera tumularentur in Eccleſiis Regularium, cum a Conſtitutionibus Apoſtolicis, Decreto irritante vallatis, jam prohibitum fuerit obligare hæredes eorum, quorum Cadavera ſepeliebantur in Eccleſiis Regularium ad celebrandas præventive Exequias in Parochiis, uti habetur *in Conſtit. 6. §. 6. Sixti Quarti Bull. tom. 1.* & reſpondit Sac. Rituum Congregatio in *Senogallien. 22. Junii 1675.* cum aliis concordantibus.

Parochus reſpondet, non agi de Ceris, quæ domi Defuncti accenduntur, & Eccleſiam cum Cadavere ingrediuntur, & cum quibus Cadaver aſſociatur, ſed de Ceris, quæ accenduntur per viam, & Eccleſiam non ingrediuntur; in ordine ad quas pro ſe militare contendit antiquiſſimam conſuetudinem, quam dicit attendendam, non obſtante privilegio exemptivo Regularium a ſolutione Quartæ, cum conſuetudo non ſit derogativa, ſed declarativa privilegiorum.

His ſtantibus quæritur,

An ſub Quarta Funerali comprehendantur Frumentum, Pannum, Sudariolum, & Cera, quæ accenditur, & extinguitur extra Eccleſiam Fratrum in caſu.

Sacr. Congr. reſpondit,

Comprehendi ſub quarta funerali frumentum, & ceram, non autem pannum, & ſudariolum, & quoad ſudariolum S. Congregatio mandavit illud amplius non afferri cum Cadavere, nec ab hæredibus Parocho conſignari.

QUÆSTIO LI.

In Cauſa Fanenſi ſepulturæ, & Quartæ Funeralium, die 13. Auguſti 1718.

ANNO 1715. Pius Georgius, poſt conſtructum in Eccleſia Patrum Cappuccinorum Sacellum, Sepulchrum excavare fecit, in quo deinde ſepeliri curavit Cadaver Joannis Baptiſtæ filii in pupillari ætate defuncti, & ab hoc facto ortum habuit controverſia inter dictos Patres Cappuccinos, & Parochum Mondavii, intra cujus Parochiæ fines Conventus Cappuccinorum ſitus eſt, tum quoad Sepulturam, tum quoad Quartam Funeralem.

Loquendo de Sepultura, Patres Cappuccini aſſerunt, eam fuiſſe factam a Pio Georgio pro ſe, & ſua familia, nedum ipſorum accedente conſenſu, ſed etiam prævia licentia Sacr. Congregationis Epiſcoporum, & Regularium.

Sermonem faciendo de Quarta Funerali, ſuſtinent iidem, ſe eſſe exemptos ab ejus ſolutione, primo in ſequelam Privilegiorum, quæ a Summis Pontificibus conceſſa ſunt Religioni Sancti Franciſci, cujus ipſi ſunt filii juxta Bullam 54. *Summi Pontificis Pauli V. Bullar. tom. 3.* in qua, prævio hujus Sacræ Congregationis conſilio, decrevit eoſdem eſſe vere Fratres Minores Sancti Franciſci, ejuſque filios, & eorum Conſtitutiones eſſe Regulæ Sancti Franciſci conſentaneas, & ſecundo in ſequelam nonnullarum reſolutionum hujus ejuſdem Sacræ Congregationis, & ſignanter *die 21. Maii 1678. uti habetur lib. 30. Decretorum pag. 76. & pag. 82.*

Adverſus hæc, Parochus excipit, obſtare Conſtitutiones Religionis humationi Cadaverum in eorum Eccleſiis, & quod Sacræ Congregationis Epiſcoporum, & Regularium licentia, in hypotheſi præſenti, Patribus ſuffragari non poteſt; petente etenim Pio Georgio facultatem faciendi Sepulchrum in eorum Eccleſia pro ſe, ſuaque familia, & inſinuante Procuratore Generali, quod id tantummodo concedi poterat ipſi, ſed non ejus familiæ, Sacra Congregatio die 19. Julii 1715. reſpondit *Arbitrio Provincialis, & Definitoris*, quod Parochus prætendit

impor-

Digitized by Google

importare tantummodo facultatem Sepulchri pro Georgio, ſed non pro ejus familia, ne dicatur arbitrium Provinciali, & Definitorio fuiſſe conceſſum derogandi Conſtitutionibus Religionis.

Addit, in eo quod attinet ad Quartam, non poſſe PP. Cappuccinos ſuſtinere, ſe eſſe ab eadem exemptos, cum proprium exemptionis Privilegium non afferant munitum expreſſa derogatione *Clementinæ dudum de Sepulturis*, quando in materia de qua nunc agitur, communicatio Privilegiorum non ſuffragatur: nec pariter ſuffragatur proprium Privilegium deſtitutum prædicta derogatione, uti reſolutum fuit ab hac Sacra Congregatione *in Aſten. Jurium Parochialium 27. Novembris* 1717., *&* 12. *Februarii* 1718., quodque notabilius eſt, cum idem Parochus afferat, ſe eſſe in centenaria, & immemorabili obſervantia exigendi Quartam Funeralem a Patribus Minoribus Conventualibus S. Franciſci, obſervantia hæc a fortiori dicenda erit militare adverſus PP. Cappuccinos.

Tandem Parochus diſtinguit inter Quartam Funeralem, & Quartam Sepulturæ, & contendit, quod etiamſi Patres Cappuccini dici poſſent exempti a Quarta Funeralium, nunquam tamen inducta dici poſſet exemptio a Quarta Sepulturæ, cum Quarta Sepulturæ ſit illa portio pecuniæ, quæ ſolvitur ab hæredibus Defuncti proprio ejuſdem Parocho, cujuſque exemptio non tendit in Beneficium Eccleſiarum tumulantium, ſed in commodum prædictorum Defuncti hæredum.

His ſtantibus quæritur

I. An erectio Sepulturæ ſuſtineatur pro perſona tantum Pii Georgii, vel potius pro tota ejus familia in caſu &c. & quatenus affirmative.

II. An debeatur Quarta Funeralis in caſu.

Sacr. Congr. die 6. Maii 1719. reſpondit,

Ad Primum, negative quoad primam partem, affirmative quoad ſecundam. Ad ſecundum negative & amplius.

QUÆSTIO LII.

In Cauſa Neapolitana, Prætenſæ Simoniæ, die 13. *Auguſti* 1718.

INSTRUMENTUM ſtipulatum inter Damianum Maſtrotam Sacerdotem, & Michaelem Serranum, & Lucretiam ejus Uxorem, ſubſellia Judicum Romanæ Curiæ defatigavit; R. P. ſiquidem Baleſtra Judex Confidentiarum cenſuit in dicto Inſtrumento veram adfuiſſe ſimoniam. Fuit hoc ipſum confirmatum in Congregatione Criminali Eminentiſſimi Urbis Vicarii. Fuit autem hoc retractatum in Congregatione Criminali A. C. ſed Congregatio Criminalis Gubernii poſtremam A. C. Sententiam infirmavit, & poſtremo hujus ejuſdem Cauſæ examen ad hanc Sacram Congregationem in quinta inſtantia remiſſum fuit ab Auditore Sanctiſſimi.

Ut autem, ſi non omnia, ſaltem principaliora, quæ a ſcribentibus hinc inde deducuntur, oculis EE. VV. in hoc folio exhibeantur, operæ pretium eſt referre.

Primo, quod in Inſtrumento ſtipulato die 18. Novembris 1707. Damianus Maſtrota Sacerdos donavit donatione irrevocabili inter vivos Lucretiæ Appartamentum Domus pertinens ad Beneficium, ſeu Cappellaniam ſub titulo Annuntiationis, eaque moriente, ad donationem vocavit Michaelem ejuſdem Virum, quod idem Damianus donavit prædicto Michaeli totum id, quod ab ipſo tamquam a Patrono dicti Beneficii quolibet anno prætendere poterat pro juribus Sacriſtiæ, Miſſarum cantatarum, & aliarum ſimilium rerum, ſe obligando ad ſubeundum de proprio onera mox memorata, quod tandem duæ ſuperadditæ fuerunt conditiones, quarum altera fuit, quod hæ donationes durare deberent quoad uſque Damianus perſiſteret in poſſeſſione Beneficii, & altera fuit, quod in caſu inobſervantiæ exburſare teneretur ſcuta 50.

Secundo, quod Sacerdos Joachinus Villa, qui fuerat deputatus ad complenda onera Miſſarum annexa Cappellaniæ, ſive Beneficio, quoad uſque duraſſet abſentia Joannis Paſquedæ, qui dictum Beneficium, ſive Cappellaniam obtinebat, fecit prædicti Beneficii, ſive Cappellaniæ reſignationem die 22. Novembris 1707.

Tertio, quod Michael Serranus, & Antonia de Loſa, ad quos jus nominandi ad Cappellaniam, ſive Beneficium pertinebat die 24. Novembris ejuſdem anni 1707. deputarunt, & nominarunt Sacerdotem Damianum Maſtrotam, ut ipſe adimpleret onera Miſſarum, ſub obtentu diſceſſus Joachini Villæ a Civitate Neapolis, & quod ea ipſa die fuit admiſſa nominatio, & intra terminum trium dierum fuit a nominato capta poſſeſſio.

Ab hac facti ſerie, ex publicis actis deſumpta, quæque etiam coadjuvatur a depoſitionibus nonnullorum Teſtium Examinatorum in Tribunali Nuntiaturæ Neapolis, Andreas Aſſantes, qui, prævia Patronorum nominatione, fuit ab Ordinario inſtitutus, & Cappellaniam, ſive Beneficium obtinuit tamquam vacans propter ſimoniam a Damiano commiſſam, contendit de labe ſimoniaca non eſſe dubitandum, tum quia faciendo donationem Appartamenti, quod erat de juribus Beneficii, ſive Cappellaniæ, & obtinendo ſubinde nominationem ad Beneficium, ſive Cappellaniam, ſimoniæ confidentialis reus eſſe dignoſcitur ad tramites *Bullæ* 85. *Sancti Pii V.* §. 2. *Bul. tom.* 2. ibi: *ad hæc, pleriqne Ordinarii, & Collatores, ac etiam Patroni Laici curant deponendi Beneficia, ut fructus, ſeu penſiones capiant eorumdem, aliiſque faciant miniſtrari*, tum quia hoc idem crimen convincitur ex dimiſſione ejus, quod erat ſolvendum per Michaelem Patronum quolibet anno, pro jure Sacriſtiæ, Miſſarum cantatarum, & conſimilium rerum, uti probat *Textus Alexandri Tertii in cap. Veniens* 10. *de teſt. & atteſt.* ibi, *quod prius pranſiſſet, quod unicuique Parochianorum Bariles Vini remitteret, qui Sacerdoti ejuſdem Eccleſiæ, qui pro tempore ibi ſerviret, conſueverant pro Beneficio dari.*

Abſque eo quod quidquam referat, quod non verſamur in Beneficio Eccleſiaſtico, ſed in Cappellania manuali, ſive legato pio, & quod Sacerdos Damianus fuit nominatus, & deputatus per modum Proviſionis, ut ſuppleret vices Villæ abſentis, quaſi quod ex his inferatur, nullum ſibi poſſe ſimoniam locum vindicare ex defectu ſubjecti; in eo enim quod attinet ad punctum Cappellaniæ, ſiva Legati Pii, reſpondet Aſſantes hic, & nunc agi de vero Beneficio, tum quia in Litteris Apoſtolicis Innocentii XI. illud fuit appellatum ſimplex Beneficium Eccleſiaſticum de Jurepatronatus Laicorum, & in aliis Litteris Apoſtolicis Innocentii XI. conceſſa fuit diſpenſatio ſuper ætate ad Beneficia Eccleſiaſtica requiſita, tum quia nominati fuerunt ad ejus titulum ordinati, quod non contigiſſet in Cappellania pure Laicali, & amovibili ad nutum, & tandem, quia nominationes a Patronis fuerunt expletæ coram Ordinario, fuit ab Ordinario conceſſa inſtitutio, & coram Ordinario facta fuit dimiſſio, quæ omnia arguere dicenda ſunt veram Beneficii qualitatem, in eoque quod ſpectat ad deputationem Damiani, non in perpetuum, ſed ad tempus, ſubdit Aſſantes id non excludere ſimoniam, cum unice ad effectum ſimoniæ videndum ſit, an res, quæ fuit in contractu deducta, ſit nec ne ſpiritualis, ſiva Eccleſiaſtica, non autem an ingreſſus fuerit titulo inſtitutionis, vel titulo adminiſtrationis, uti probat *Textus in cap. conſuluit de ſimonia.*

Adverſus hæc, excipit Damianus Maſtrota nonnulla, quæ ad factum, & nonnulla, quæ ad jus referuntur.

Ad factum refertur, quod alterata prætenditur data Inſtrumenti donationis, indicat etenim data, illud fuiſſe ſtipulatum *die* 18. *Novembris* 1707. & ſic ante nominationem expletam *die* 24. *ejuſdem menſis*, quando ex eodem Inſtrumento deſumitur, quod proceſſum fuit per viam ceſſionis, & donationis jurium, & rerum penes Maſtrotam jam exiſtentium, in quo rerum ſtatu argui poſſe videtur, quod Inſtrumentum fuit ſtipulatum non ante, ſed poſt nominationem; multoque magis quia Michael Serranus hujuſce criminis delator, in libello tranſmiſſo fatetur, Inſtrumentum fuiſſe confectum *die* 7. *Januarii anno* 1708.

Ad partes poſitis dictis Teſtium in Tribunali Nuntiaturæ Neapolis examinatorum; cum etenim ipſi ad ſummum deponant de confeſſione extrajudiciali Maſtrotæ, atque Serrani, nullum conſtituere valent probationis gradum, tum quia loquendo de confeſſione Maſtrotæ, non ſunt Conteſtes de loco, tempore, & verbis, tum quia ſermonem habendo de alia Serrani, urget animadverſio, quod ſi infectus crimine ſimoniæ adverſus Correum teſtificari nequit, uti probat *Textus in cap. Veniens*, 10. *de teſt. & atteſt.* admitti per conſequens nec poteſt ejus confeſſio extrajudicialis, etiamſi eſſet in facto plene juſtificata.

Ad jus deinde refertur, quod verſamur in Cappellania fundata abſque Ordinarii auctoritate, in Cappellania amovibili, & ad quam per modum proviſionis, & ad ſupplendam abſentiam Joachini Villæ, Maſtrota nominatus eſt, in qua facti ſpecie conventiones eſſe poſſunt illicitæ, ſed non ſimoniacæ, nec obnoxiæ pœnis a jure ſtatutis adverſus ſimoniacos, quemadmodum deciſum, & reſolutum dicitur in quadam Congregatione particulari habita *die* 8. *Maii* 1704. uti legitur apud *R. P. Petram ad Conſtitut. Apoſtolicas tom.* 4. *pag.* 503. *num.* 21. *& ſeqq.*

Haud

Haud urgentibus Apoſtolicis diſpenſationibus, & cæteris aliis ſupra relatis, pro inducenda qualitate veri Beneficii Eccleſiaſtici, quia admiſſa qualitate Cappellaniæ Laicalis, & amovibilis, quæ ex fundatione colligitur, ſubſequentes actus, utpote ab erroneo ſuppoſito derivantes, non ſunt habendi in conſideratione.

Propoſita fuit hæc Cauſa in Congregat. nec ulla fuit capta reſolutio, ſed reſcriptum fuit: *Dilata, & ad mentem*, & mens fuit, ut ipſe exquirerem ab R. P. D. Auditore Sanctiſſimi de remiſſione hujus Cauſæ ad hanc Sacram Congregationem. Cum autem mandatis paruerim, & a dicto R. P. D. Auditore exquiſiverim, an reſoluta Cauſa in hac Sacra Congregatione, deberet illa iterum revideri in alio Tribunali, ſive in alia Congregatione, qua in re conſiſtebat ſubſtantia interrogationis mihi commiſſæ, & R. P. D. Auditor reſponderit, ſe Cauſam remiſiſſe ad hanc Sacram Congregationem, ut ejus oraculum haberetur in negotio Eccleſiaſtico, quod varie in variis Tribunalibus definitum fuit, expreſſe aſſerendo, quod poſt hujus Sacræ Congregationis reſolutionem, Cauſa in nullo alio Tribunali, ſeu Congregatione examinabitur; itaut hujus Sacræ Congregationis oraculum ſit futurum ultimum, & deciſivum hujus Cauſæ, in tot aliis Tribunalibus examinatæ. His ſtantibus, reaſſumpta Cauſa die 26. Auguſti 1719. quæſitum fuit

I. An conſtet de ſimonia in caſu, & quatenus affirmative.

II. An, & in quas pœnas incurrerit Maſtrota, in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit

Ad Primum, non conſtare de Simonia, ſed donationem fuiſſe illicitam. Ad Secundum, non incurriſſe, & ad mentem, nempe ut Eminentiſſimus Archiepiſcopus mandet, Maſtrotam removeri.

QUÆSTIO LIII.

In Cauſa Feretrana Reductionis Onerum, die 3. Septembris 1718.

LICET a Congregatione ſuper ſtatu Regularium, occaſione ſuppreſſionis cujuſdam parvi Conventus Sancti Auguſtini de Plano Mileti Feretranæ Diœceſis, fuerit demandatum, quod erigeretur Cappellania perpetua, quod Cappellanus in Conventu reſideret, per ſe ipſum quotidie celebraret, in ſchola doceret, Parocho auxiliaretur in cura Animarum, & quolibet anno ſolveret Seminario ſcuta 20. comperto nihilominus, quod reditus Conventus erant admodum tenues, eadem Sacra Congregatio abſolvit Cappellanum a retentione ſcholæ, & ſolutionem Seminario faciendam quolibet anno reduxit ad ſcuta decem.

Prædicta Cappellania de præſenti obtinetur a Sacerdote Paulo Antonio Barnabeo, qui contendit ſe non eſſe obligatum ad ſolvenda prædicta ſcuta decem Seminario, non quia hæc lex non fuerit impoſita a Sacra Congregatione ſuper ſtatu Regularium, ſed quia reditus Cappellaniæ nunc non excedunt ſcuta 20. & obulos 50. ex quibus ſi detrahantur ſcuta 8. circiter pro annuis oneribus, non ſuperſunt niſi ſcuta 12. circiter, ex quibus ſi eſſent detrahenda ſcuta 10. quolibet anno pro Seminario, ipſe pro ſcutis duobus teneretur reſidere in ædibus Conventus, Miſſam quotidianam celebrare, & Parochum coadjuvare in exercitio curæ Animarum, ad quæ evitanda abſurda, concludit, vel ſe non teneri ad annuam ſolutionem ſcutorum 10. vel eſſe locum reductioni aliorum onerum Cappellaniæ.

Adverſus hæc excipit Seminarium, non eſſe locum abſolutioni ab onere ſcutorum 10. annuorum, tum quia Teſtes a Cappellano adducti patiuntur exceptiones in Perſona, & in dictis, tum quia eadem bona, quæ aderant tempore ſuppreſſionis Conventus, adſunt etiam de præſenti, itaut redituum deterioratio, quatenus eſſet in facto verificata, in jure non relevaret, utpote procedens ab omiſſione debitæ culturæ. Similia ſunt ea, quæ habentur in relatione Ordinarii. Quocirca, ex juribus ab utraque parte circumferendis, quæritur

I. An Cappellanus Conventus ſuppreſſi Sancti Auguſtini Plani Mileti teneatur ad annuam præſtationem ſcutorum 10. favore Seminarii Montis Feretrani, & quatenus affirmative.

II. An, & quomodo ſit locus reductioni aliorum onerum dictæ Cappellaniæ in caſu.

Nulla nunc fuit capta reſolutio, ſed dictum fuit, quod firmaretur ſtatus, & examinarentur Teſtes formiter, auditis intereſſe habentibus. Factum fuit formale Teſtium examen, unde iterum propoſita Cauſa die 7. Septembris 1720.

Sacr. Congr. reſpondit,

Ad Primum affirmative. Ad Secundum dilata, & melius firmetur ſtatus, & ſcribatur Epiſcopo pro Informatione ſuper neceſſitate coadjuvandi Parochum.

QUÆSTIO LIV.

In Cauſa Leodienſi Diſpenſationis, die 3. Septembris 1718.

PROPOSITA fuit inſtantia Bartholomæi Beveaux in proxime præterita Congregatione inter ſummaria precum, & reſponſum fuit, *quod proponeretur in folio, citata Parte*.

Factum autem ita ſe habet. Bartholomæus mox memoratus Rector Parochialis Eccleſiæ loci de Bure, Diœceſis Leodien. fuit inhibitus ab Ordinario, ne converſaret cum quadam muliere ſub pœna ſuſpenſionis a Divinis ipſo facto incurrendæ. Non obſtante prohibitione, Bartholomæus cum muliere converſavit, & nulla obtenta abſolutione, ſeu diſpenſatione a Sede Apoſtolica, Miſſas celebravit, itaut irregularis factus ſit ad terminos *Textus in cap. 1. de ſententia, & re judicata in ſexto, & in cap. 1. de ſententia excom. in 6.*

Pro obtinenda diſpenſatione ab irregularitate, dictus Parochus ſupplices preces Sedi Apoſtolicæ exhibuit, & audita de more relatione Ordinarii, conſtat ab eo fuiſſe adimpletam pœnitentiam impoſitam, tum vacando exercitiis ſpiritualibus per duos menſes in Conventu Leodienſi Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini, tum ſolvendo mulctam pecuniariam ſcutorum 40.; ſed cum ante ſupplicationem Oratoris, Joannes Philippus Weſpin porrexerit in Dataria Apoſtolica aliam ſupplicationem, quæ tamen non data ſupponitur, ad effectum impetrandi Parochialem, hinc eſt, quod in præſenti ſequens proponitur dubium

An ſit locus diſpenſationi ab irregularitate in caſu.

Sacr. Congr. reſpondit.

Pro diſpenſatione impoſitis præceptis, nec non Pœnitentiis ſalutaribus arbitrio Epiſcopi.

QUÆSTIO LV.

In Cauſa Bracharenſi Reductionis Miſſarum, die 3. Septembris 1718.

CONFRATERNITAS Miſericordiæ Oppidi de Guimaraens Bracharen. Diœceſis huic Sac. Congregationi expoſuit, ſe eſſe gravatam ſequentibus oneribus in propria Eccleſia adimplendis, Miſſarum videlicet quolibet anno celebrandarum 10365. inter quas 366. debent eſſe cantatæ, nec non ſeptem Officiorum pro Defunctis, & tandem retinendi quindecim Cappellanos pro ſervitio Chori. Expoſuit ulterius ab Adminiſtratoribus, variis temporibus receptam fuiſſe pro dictorum onerum adimplemento, ſummam ſcutorum 33446. Monetæ Romanæ, & in omnibus diſpoſitionibus Piorum Benefactorum, atque contractibus ſuperadditam fuiſſe obligationem diſtribuendi in alias diverſas eleemoſynas id, quod ex reditu ſupereſſet, ſatisfactis oneribus. Expoſuit tandem dicti capitalis reditum non excedere hiſce temporibus ſummam annuam ſcutorum 1705. hiſce quoque temporibus auctum nedum eſſe ſalarium Cappellanorum, ſed etiam eleemoſynam Miſſæ non exiguum habuiſſe incrementum, tempore etenim, quo Legata fuerunt relicta, & initi fuerunt contractus, eleemoſyna Miſſæ non excedebat valorem medietatis julii, quando hodie eſt adaucta ad obulos decem, aut duodecim, & in ultima parte ſupplicis libelli Confraternitas exoravit, ut Ordinario daretur facultas ſtatuendi, quod medietas redituum implicaretur pro celebratione Miſſarum ad rationem eleemoſynæ manualis, & quod alia medietas implicaretur pro ſalario Cappellanorum, diſtributione eleemoſynarum, expenſis Sacriſtiæ, & reaptatione Eccleſiæ.

Scriptum fuit pro informatione, & Voto Archiepiſcopo Bracharenſi, qui expoſita in facto a Confraternitate confirmavit, ut ex ejus relatione, quæ exhibetur, colligi poteſt. Addit quod in majori parte piarum diſpoſitionum a ſe viſarum cautum reperitur, ut ſuperextantes reditus, ſolutis ſtipendiis applicentur pro alimonia, & cura Pauperum, atque Infirmorum, & quod præſtanda eleemoſynam ad rationem hodiernam pro omnibus Miſſis acceptatis, nihil ſupereſt pro ſalariis, aut aliis piis operibus explendis, juxta voluntatem Teſtatorum, itaut opportunum eſſe videatur, quod medietas redituum implicetur

pro

Digitized by Google

pro celebratione Miſſarum, ad rationem eleemoſynæ manualis, & quod alia medietas implicetur ad uſos pios, curandi videlicet Infirmos, recipiendi Pauperes in Hoſpitali, alendi Carceratos, & reliqua faciendi pro neceſſaria domus conſervatione.

Habita Archiepiſcopi relatione demandatum fuit, quod Cauſa poneretur in folio, uti habetur ex reſcripto edito *die 5. Septembris* 1716. & cohærenter ad hæc renovantur inſtantiæ a Confraternitate pro onerum reductione ad tramites informationis Ordinarii.

Potiſſimum petitionis fundamentum conſtituitur in hoc, quod, ſtante augmento eleemoſynæ Miſſarum in ſumma adeo conſiderabili, locus eſt earum reductioni, etiamſi loquamur de Miſſis per contractum acceptatis. Additur, quod licet vera ſit regula, quod inter pia opera diverſi generis, Miſſæ poſtremum ſibi vindicent locum, quando agitur de onerum reductione, uti advertit *Bordon. de Legatis cap. 15. n. 35. & 42.* & teſtando de praxi hujus Sacræ Congregationis proſequitur *Fagnan. in cap. ex parte num. 34. de Conſtitut.* æque tamen eſt vera limitatio, quod conſtito, prout hic conſtare ſupponitur, de mente Teſtatorum, & contrahentium, quod ipſi eodem voluntatis fervore, tam ſuffragia Miſſarum, quam alia opera pia demandaverint, & exoptaverint, non eſt abſolute, & ſimpliciter facienda reductio aliorum onerum piorum, præſervatis in totum ſuffragiis Miſſarum, ſed reductio eſt proportionabiliter explenda quoad Miſſas, & quoad alia opera pia, juxta doctrinam *Paſſerin. de ſtatu Hominum quæſt. 187. art. 4. num. 1101*, quam in facti contingentia Sacra hæc Congregatio ſequuta eſt in alia *Bracharen. reductionis onerum die 21. Septembris 1717.* cui adjungi poteſt alia reſolutio in *Cauſa Narnien. 15. Maii ejuſdem anni*, non omiſſa diſpoſitione *Concilii Tridentini ſeſſ. 25. cap. 4. de Reformat.* ubi de hujuſmodi reductione agens non propoſuit Epiſcopis unicam tantum animarum purgantium utilitatem ex majori Miſſarum ſuffragio provenientem, ſed eis conceſſit ſtatuere circa hæc quidquid magis ad Dei honorem, & cultum, & Eccleſiarum utilitatem expedire vidiſſent.

Quæritur ergo

An, & quomodo ſit locus reductioni Miſſarum in caſu.

Sacra Congr. die 24. Sept. 1718. reſpondit

Pro tranſmiſſione conſueta Inſtructionis, & Ordinarius ad tramites ejuſdem conficiat Reductionem, quam ad S. Congr. pro approbatione tranſmittere teneatur, una cum informatione, & ad mentem.

QUÆSTIO LVI.

In Cauſa Novarienſi Aggregationis, die 3. Septembris 1718.

OCCASIONE qua Confratres Societatis Orationis, & Mortis loci Prædarii, juxta ipſorum laudabile Inſtitutum, propriis humeris deferendi, exemplo Tobiæ, corpora pauperum, & miſerabilium Perſonarum decedentium, eaque ſepulturæ mandandi, Cadaver cujuſdam Viatoris occiſi in loco *detto la Cremoſina* ſepelire volebant in Eccleſia Parochiali S. Petri loci Pogni per unum milliare diſtantis a Terra Prædarii, inter ipſos ex una, & Gaſparem Franciſcum Tarlottum dictæ Eccleſiæ Parochum ex altera partibus exorta eſt controverſia, contendentibus Confratribus, quod ille teneretur ad aperitionem januæ Eccleſiæ, & Parocho excipiente ſe ad id non teneri.

Aperta, his minime obſtantibus, fuit Eccleſiæ janua, ſed porrecta a Parocho querela adverſus Confratres coram Epiſcopo Novarienſi ſuper violentia ſibi, ut aſſerebat, illata pro obtinenda januæ apertione, expeditum fuit a Confraternitate Monitorium in Tribunali A. C. ſuper obſervantia, & executione Privilegiorum ſibi a Summis Pontificibus conceſſorum. Poſt hæc remiſſa fuit Cauſæ cognitio ad hanc Sacram Congregationem, & a meo Prædeceſſore fuerunt ſubſcripta dubia mox referenda.

Adnotaſſe interea fas ſit, quod Privilegia Archiconfraternitatis Orationis, & Mortis in Urbe inſtitutæ, quæ Confraternitatem Terræ Prædarii aggregavit, enarrantur *in Conſtitut. 22. Pii IV. Bullar. tom. 2.* & in litteris in forma Brevis Urbani VIII, relatis in *Summario Confraternitatis num. 1.* Rurſus, quod famigerata Decreta Urbis, & Orbis Congregationis Sacrorum Rituum circa jura Parochialia, & functiones, & præeminentias inter Parochos, & Confraternitates laicorum, eorumque Officiales ſunt impreſſa *in fine libri 12. deciſ. Rotæ Romanæ in Mantiſſa poſt Card. de Luca.*

His poſitis quæritur

I. An Confraternitas aggregata gaudeat ſolum Indulgentiis, vel potius etiam Privilegiis Archiconfraternitatis Aggregantis in caſu &c.

II. An SS. Eucharistiæ Sacramentum retineri poſſit in Oratorio Confraternitatis in caſu &c.

III. An cum licentia Epiſcopi, & ſine conſenſu Parochi fieri poſſit in Oratorio Confratrum Expoſitio infra annum, & præcipue Quadraginta horarum in Octava Defunctorum in caſu &c.

IV. An Parochus poſſit impedire celebrationem Miſſarum ſolemnium in dicto Oratorio per annum ſive pro vivis, ſive pro Defunctis, etiam poſt Miſſam Parochialem in caſu &c.

V. An liceat dictæ Confraternitati facere Proceſſiones tam intra ambitum dicti Oratorii, quam extra illum abſque licentia Parochi, per cujus Parochiam tranſeundum eſt in caſu &c.

VI. An Cappellanus dictæ Confraternitati poſſit deferre Stolam in dictis Proceſſionibus in Oratorio tantum, ſeu etiam extra Oratorium in caſu &c.

VII. An, & quomodo poſſit Parochus ſe ingerere in adminiſtratione oblationum, vel eleemoſynarum in dicto Oratorio recollectarum, vel capſulæ pro illis recipiendis expoſitæ clavem retinere in caſu &c.

VIII. An dictus Parochus poſſit ſe ingerere in diſtributione ſubſidii dotalis dari ſoliti quolibet anno a dicta Confraternitate in caſu &c.

IX. An Confraternitas poſſit facere ſuas Congregationes abſque licentia, & interceſſentia Parochi in caſu &c.

X. An, & quando Parochus eſt paratus ad ſepelienda Cadavera Pauperum Defunctorum, ſeu occiſorum poſſit ea ſepelire Confraternitas mortis in caſu &c.

XI. An Parocho dicta Cadavera ſepelire, & januas Eccleſiæ aperire recuſante, poſſit eadem Confraternitas ea ſepelire in Eccleſia Parochiali, eamque aperire per vim in caſu &c.

XII. An liceat Cappellano dictæ Societatis facere benedictionem, & diſtributionem candelarum in dicto Oratorio pro Confratribus, & Sororibus in Feſto Sanctiſſimæ Purificationis in caſu &c.

XIII. An Proceſſus, & comminatio cenſurarum contra dictos Confratres ſuſtineatur in caſu &c.

Sacra Congr. die 24. Septembris 1718. reſpondit.

Ad I. gaudere Indulgentiis, & Privilegiis Archiconfraternitatis Aggregantis. Ad II. affirmative. Ad III. affirmative. Ad IV. affirmative niſi accedat licentia Epiſcopi. Ad V. ad primam partem affirmative: ad ſecundam negative niſi accedat licentia Epiſcopi. Ad VI. affirmative ad primam partem, negative ad ſecundam. Ad VII. negative. Ad VIII. negative. Ad IX. affirmative. Ad X. negative. Ad XI. affirmative ad formam Bullæ, & ad Mentem. Ad XII. affirmative. Ad XIII. negative.

QUÆSTIO LVII.

Dubia Jubilationum propoſita die 24. Septembris 1718.

LICET in jure Canonico cautum non reperiatur, quod Canonicus, ſive Beneficiatus, qui Eccleſiæ inſervivit ſpatio 40. annorum, frui debeat exemptione a ſervitio, &, hoc minime obſtante, ſit admittendus ad participationem fructuum, & diſtributionum, uti bene ponderat *Navar. conſ. 12. lib. 3. de Clericis non reſidentibus*, ex quo fortaſſe infirmitas Canonicorum, & Beneficiatorum, aut gravis eorundem ætas remedium habent Coadjutoriæ, aut indulti vacandi a Choro, durante infirmitate, quemadmodum proſequitur *Card. de Luca de Can. diſcurſ. 15. num. 6. & ſeqq.*

In Cathedralibus nihilominus, & Collegiatis Eccleſiis, in quibus adſunt ſtatuta, vacationem a Choro, quæ jubilatio dicitur, concedentia Canonicis, & Beneficiatis poſt ſervitium annorum 40. jam reſolutum eſt, eadem non eſſe improbanda, ſed toleranda, & Sacræ Congregationis reſolutio a Summo Pontifice Gregorio XIII. confirmationem obtinuit, juxta plene relata apud *Garziam de Beneficiis par. 3. cap. 2. §. 1. num. 344.*

Et quod notabilius eſt, etiamſi non adſint Statuta, praxis inolevit, ut ab hac Sacra Congregatione indulta jubilationis concedantur Canonicis, & Beneficiatis, qui ſpatio 40. annorum ſuis Eccleſiis inſervierunt, ne Cæleſtis Militiæ Milites deterioris ſint conditionis, quam Milites militiæ ſecularis, quibus a jure civili vacatio a muneribus, dummodo Veterani eſſent, liberaliter conceſſa eſt, juxta *Textum in leg. a muneribus 6. ff. de vacat. & excuſat. munerum, & in leg. 1. Cod. de Veteranis lib. 12.* & praxis memorata non abſolute, & ſimpliciter ſibi vindicat locum, ſed in hypotheſi, in qua plene doceatur de ſervitio præſtito ſpatio annorum 40. & quidem cum

qua-

Digitized by Google

qualitate *continui & laudabilis*, uti non ſolum colligitur ex formula indulti, ſed etiam deſumitur ex reſcriptis hujus Sacræ Congregationis, in quibus vel denegata fuit jubilatio, non obſtante ſervitio annorum 40. ex quo ipſum non fuerat continuum, & laudabile, quemadmodum contigit *in Romana Jubilationis 6. Augusti* 1712. *lib.* 62. *Decret.* vel jubilatio, quamvis conceſſa, fuit revocata, quia oſtenſum fuit ſervitium annorum 40. non fuiſſe continuum, & laudabile, uti pariter contigit *in Maceraten. Jubilationis propoſita die* 22. *Februarii* 1698. *& reſoluta die* 8. *Martii ejuſdem anni lib.* 48. *Decretorum*.

Ea, quæ hucuſque deducta ſunt, nullam admittere poſſe videntur controverſiam. Ad alia ergo capita difficultas reducitur, pro qua diſſolvenda Sacræ Congregationis expoſcitur Oraculum, ut tuta videlicet ſit via, per quam incedendum eſt in conceſſione Jubilationum; primumque difficultatis caput reſpicit tempus pro jubilatione neceſſarium, ſecundum pertinet ad qualitatem ſervitii, ad eundem effectum requiſiti, tertium ſpectat ad Eccleſiæ qualitatem, in qua Canonicus, vel Beneficiatus inſervivit, & quartum tandem refertur ad exemptionem competentem Jubilato poſt jubilationem indultam.

A primo capite initium deſumendo, inſtant nonnulli pro jubilatione, & de quadragenario docent ſervitio, ſed, in computatione temporis quadragenarii, contendunt habendam eſſe rationem temporis, quo abſuerunt a ſervitio Eccleſiæ, obtentis abſentiæ indultis, vel ex cauſa infirmitatis, vel ex cauſa ſtudiorum, vel ut Eccleſiæ ſuæ negotiis vacarent, vel ratione munerum, uti ſæpe accidit in Baſilicis Urbis, in quibus nonnulli Canonici, & Beneficiati, propter munera ipſis a Summo Pontifice collata, aut indultum habent vacandi a ſervitio Chori *pro diebus, & horis, pro quibus fuerint in aliis commiſſis muneribus occupati*, vel indultum habent abſolute, & ſimpliciter vacandi a Choro; quoad uſque munus duraverit, quod potiſſimum accidit in his, qui Præfecturas, & officia obtinent extra Urbem.

In terminis abſentiæ ex cauſa infirmitatis, hæc Sacra Congregatio alias cenſuit, abſentiam prædictam non præjudicare jubilationi, dummodo infirmitas fuiſſet ab Ordinario approbata, & ejuſdem Sacræ Congregationis acceſſiſſet indultum, uti videri poteſt *in Bergomen. Jubilationis propoſita 4. Julii, & reſoluta die* 8. *Auguſti* 1716. in qua agebatur de abſentia a ſervitio Chori pro horis Matutini, & Primæ continuata ſpatio decem annorum, & habitis a Sacra Congregatione neceſſariis indultis. In terminis abſentiæ cauſa ſtudii, & quidem prævia licentia Sacræ Congregationis, diſputatum fuit, & reſolutum, non eſſe dicti temporis habendam rationem in computo jubilationis, uti videri poteſt *in Nepeſina Jubilationis* 28. *Novembris* 1711. *lib.* 61. *Decretorum*, & in terminis demum indultarii, qui propter Officium Scripturatus Bibliothecæ Vaticanæ indultum habuerat vacandi a ſervitio Chori *pro diebus, & horis;* articulo examinato, dictum fuit, non eſſe a jubilatione excludendum propter abſentiam, quæ horis, & diebus prædictis contigiſſe dicebatur, uti videri poteſt *in Romana Jubilationis propoſita* 28. *Novembris, & reſoluta die* 12. *Decembris* 1699. *lib.* 49. *Decretorum*; Abſens etenim cauſa infirmitatis habetur pro præſente, & intereſſente, etiam ad effectum conſequendi diſtributiones, quod ipſum verificatur in indultario pro diebus, & horis; at ſecus ſe habet res in abſente cauſa ſtudii, cui de jure diſtributiones non competunt, & ſi fructus in diſtributionibus conſiſtunt, non aliter concedi conſuevit indultum, quam dimiſſa tertia parte.

Tranſeundo ad qualitatem ſervitii pro jubilatione neceſſarii, nonnulli inſtant pro jubilatione, & pariter docent de quadragenario ſervitio, ſed illud non eſt uniforme, ſed difforme, vel quia in una Eccleſia tanquam Canonici ſpatio 20. annorum, & in alia per alios 20. annos tanquam pariter Canonici Choro interfuerunt, aut in una tanquam Beneficiati, in alia tanquam Canonici inſervierunt, vel quia in una, & eadem Eccleſia inſervierunt per totum temporis ſpatium, ſed partim tanquam Beneficiati, partim tanquam Canonici, vel tandem, quia per decem, aut duodecim annos inſervierunt tanquam Coadjutores, & per reliquum tempus tanquam Titulares.

In terminis ejus, qui inſervierat, partim tanquam Clericus Beneficiatus, partim tanquam Beneficiatus Eccleſiæ Lateranenſis, reſolutum fuit id non obſtare jubilationi, & tempora prædicta eſſe conjungenda, uti colligitur *ex allegata Romana Jubilationis* 12. *Decembris* 1699. Fuit e contra denegata jubilatio eidem, qui in Eccleſia Sanctæ Mariæ Majoris Civitatis Baruli prius inſervierat in qualitate Clerici, deinde Subdiaconi, & poſtremo Presbyteri, uti habetur *in Tranen. Jubilationis propoſita* 16. *Decembris* 1710. *& reſoluta die* 13. *Januarii* 1713. *lib.* 53. *Decretorum*. In terminis autem ejus, qui inſervierat partim tanquam Coadjutor, partim tanquam Principalis, conſtans videtur fuiſſe opinio Sacræ Congregationis, faciendam eſſe temporum conjunctionem, cum agitur de jubilatione, uti videre eſt *in Brixien.* 27. *Martii* 1683. *in Novarien.* 4. *Auguſti* 1691. *in Bergomen.* 11. *Februarii* 1696. *& in alia Bergomen. Jubilationis, propoſita* 4. *Julii, & reſoluta* 8. *Auguſti* 1716. *lib.* 66. *Decretorum*.

Succedit Eccleſiæ qualitas, cui Canonicus, vel Beneficiatus inſervivit, & de hac loquendo, aliquando diſputari contingit, an parvus Canonicorum, vel Beneficiatorum numerus, qui remanet pro ſervitio Eccleſiæ, impedire valeat indultum jubilationis Canonico, vel Beneficiato, qui laudabiliter inſervivit ſpatio annorum 40. In antepenultima Congregatione conceſſa fuit jubilatio Præpoſito Cathedralis Eccleſiæ Brictinorien. non attenta oppoſitione Capituli reclamantis, quod treſdecim erant Canonici, & quatuor Manſionarii addicti ſervitio Eccleſiæ, & quod tres ex Canonicis erant cura Animarum præoccupati, duo mala valetudine præpediti, & alter jubilationis jam fruens indulto; Et quod fortius eſt, licet novem eſſent Canonici, comprehenſo Præpoſito, & dempto uno, qui ad Organum, altero, qui ad Confeſſionarium adſtare debebat, demptiſque aliis tribus, qui Altari celebrando aſſiſtere tenebantur, & ſic diceretur tres tantummodo in Choro eſſe manſuros, Sacra Congregatio cenſuit eſſe Præpoſito concedendum jubilationis indultum, uti videre eſt *in Ripana Jubilationis* 29. *Novembris* 1710. *lib.* 60. *Decretorum*.

Supereſt, ut ſermo fiat de exemptione, quæ competit Jubilato poſt conceſſam jubilationem. In formula jubilationis indulgetur, ut Jubilatus abeſſe poſſit a ſervitio Chori, & interim frui fructibus, & diſtributionibus. Si Eccleſiæ ſervitium, & cultus Divinus detrimentum patiantur, diſputatum fuit, & reſolutum in hac Sacra Congregatione *die* 27. *Septembris* 1659. quod Epiſcopus cogere poterat Jubilatos ad inſerviendum, uti videri poteſt *in Aquilana* 27. *Septembris* 1659. *ad tertium dubium lib.* 21. *Decretorum, & in Sabinen.* 2. *Octobris* 1717. *lib.* 67. *Decretorum*, & facit *Textus in cap. cum ad hoc de Clericis non reſidentibus*, in quo Gregorius Nonus ſtatuit, quod Privilegiati ſuper abſentia redire cogantur, ſi Eccleſia patitur Miniſtrorum defectum. Quoad reſidentiam Jubilatorum non video, quod unquam de ea fuerit actum in Congregatione, licet ab eadem reſolutum fuerit, quod Parochus, non obſtante Coadjutore ſibi dato ab Epiſcopo, ad terminos *cap.* 16. *ſeſſ.* 21. *de Reform.* reſidere teneatur, alioquin Parochus litteratus eſſet deterioris conditionis illiterato, cui datus eſt Coadjutor, uti, referendo reſolutiones Sacræ Congregationis, docent *Garzias de Benef. par.* 4. *cap.* 5. *nu.* 8. *Gallemart. ad cap.* 6. *ſeſſ.* 21. *Gonzal. ſuper regulam* 8. *Cancellariæ Gloſ.* 5. §. 9. *num.* 30. & non obſtante, quod juxta praxim Canonici Coadjuti reſidere nolentes ex aliqua juſta cauſa, indultum quærant, & obtineant a Sacra Congregatione.

His ſtantibus, quæritur

I. An indulgenda ſit jubilatio Canonicis, & Beneficiatis, qui ſpatio annorum 40. *Eccleſiis inſervierunt, licet dicti temporis ſpatio cum debitis licentiis, & indultis abfuerint ab Eccleſiis, vel ex cauſa infirmitatis, vel ex cauſa ſtudiorum, vel pro ſuæ Eccleſiæ ſervitio, vel ratione munerum, pro quibus obtinuerunt indulta abſendi pro diebus, & horis, vel indulta ſimpliciter, & abſolute abſendi ab Eccleſia durante Officio ipſis commiſſo.*

II. An indulgenda ſit jubilatio illis, qui inſervierunt ſpatio annorum 40. *ſed partim in una Eccleſia, partim in alia, aut tanquam Canonici in ambabus, aut tanquam Beneficiati in una, & Canonici in alia, nec non illis, qui in una, & eadem Eccleſia per totum tempus inſervierunt, ſed partim tanquam Clerici Beneficiati, partim tanquam Beneficiati, & aliquando partim tanquam Beneficiati, partim tanquam Canonici, vel partim tanquam Coadjutores, & partim tanquam Principales, & Titulares.*

III. An indulgenda ſit jubilatio illis, qui inſervierunt ſpatio annorum 40. *non obſtante parvo numero aliorum, qui remanent addicti Eccleſiæ ſervitio, & quis ſit parvus numerus inſervientium in caſu, & ad effectum de quo agitur.*

IV. An, non obſtante jubilationis indulto, Jubilatus cogi poſſit ad inſerviendum, ſi Divinus Cultus detrimentum patiatur.

V. An obſtante jubilationis indulto, Jubilatus teneatur ad reſidendum, licet non teneatur ad intereſſendum.

Fuerunt hæc dubia propoſita in hac Congregatione, & fuit dictum, quod iterum proponerentur. Supra expoſitis

Digitized by Google

rationibus operæ pretium viſum eſt ſequentia ſuperaddere.

Quoad eos, qui ſervitium quadragenarium explevերunt, ſed partim in una Eccleſia, partim in alia, urgere videtur difficultas, quod monſtroſum videretur, quod aliquis exempli gratia jubilationem obtineret, & eximeretur a ſervitio Eccleſiæ, cui vel per modicum tempus, vel per tempus non quadragenarium inſervivit, licet alteri Eccleſiæ inſervivit, & uniendo tempora utriuſque ſervitii, ſpatium compleverit quadragenarium.

Quoad eos, qui uni, eidemque Eccleſiæ inſervierunt ſpatio quadraginta annorum, ſed cum indulto abſolute, & ſimpliciter vacandi a Choro, quoad uſque munus duraverit, quod potiſſimum accidit in his, qui præfecturas, & Officia obtinent extra Urbem, vel cum indulto vacandi a ſervitio Chori pro diebus, & horis, pro quibus fuerint in commiſſis muneribus occupati, quod ut plurimum contingit in his, qui miniſteria a Summo Pontifice in Urbe obtinent, aliqua videtur adeſſe inter unum, & alterum caſum differentia, in primo etenim, Canonici nullo modo inſerviunt Eccleſiæ, loquendo de tempore, quo abſunt, quod non contingit in ſecundo, in quo Canonici inſerviunt eo modo, quo poſſunt, & diebus, & horis, quibus non ſunt in aliis exercendis miniſteriis occupati. Additur quod Bulla 90. ſ. m. Innocentii XII. revocavit indulta prioris generis, & dixit expedire, quod in poſterum non concederentur, & indulta ſecundi generis præſervavit; & ſi quid obeſt Indultariis ſecundi generis eſt, quod licet ipſi fruantur omnibus fructibus, diſtributionibus, anniverſariis, & omnibus emolumentis, quibus fruuntur illi, qui interſunt horis Canonicis, non admittuntur tamen ex conſuetudine ad participationem ejus portionis, quæ intereſſentibus accreſcit ex aliorum abſentia, niſi & ipſi Indultarii ſint preſentes.

Demum, quoad punctum, an Jubilati teneantur ad reſidendum, licet non teneantur ad intereſſendum, adinventæ fuerunt binæ reſolutiones hujus Sacræ Congregationis, altera in *Cauſa Sancti Angeli in Vado 15. Aprilis 1690. fol. 256. lib. 4. Decretorum*, in qua dictum fuit, Canonico Jubilato deberi diſtributiones, nec ad reſidentiam localem teneri: altera *in Cauſa Patavina Jubilationis 9. Junii 1724. lib. 64. Decretorum fol.* 217. in qua ſimiliter dictum fuit deberi Canonico Jubilato diſtributiones, & eum non eſſe obligatum ad reſidendum.

His ſtantibus,

Sacr. Congr. die 17. Septembris reſpondit

Ad Primum affirmative, quoad abſentes ex cauſa infirmitatis cum debitis licentiis, & indultis, vel pro ſua Eccleſiæ ſervitio, vel cum Indultis abſendi pro diebus, & horis, negative autem quoad abſentes ex cauſa ſtudiorum, & quoad habentes indulta abſendi abſolute, durante officio. Ad Secundum negative ad primam partem, affirmative ad ſecundam. Ad Tertium dabitur reſolutio in caſibus particularibus. Ad Quartum affirmative. Ad Quintum negative juxta Decreta.

QUÆSTIO LVIII.

In Cauſa Romana dotium, die 24. Septembris 1718.

ARCHICONFRATERNITAS Sancti Joannis Decollati, obſequendo voluntati nonnullorum piorum Teſtatorum ſingulis annis, nonnullis Puellis Nationis Florentinæ dotes diſtribuit; cumque aliquando contingat, ut dotes ad Archiconfraternitatem revertantur, vel quia dotata matrimonium contrahit, ſed moritur abſque liberis, vel quia Puellæ dotatæ nolunt, aut non poſſunt nuptias contrahere, aut in ſæculo, aut in Domino, & ad ſublevandam inopiam Eccleſiæ Sancti Joannis Nationis Florentinorum, nulla alia ope ſaltem pro nunc reparabilem, Archiconfraternitas ſuum præſtitit aſſenſum, ut dotes, dicto modo ad Dotantem reverſæ, vulgo *Doti ricadute*, Eccleſiæ prædictæ commodo applicentur, nec iterum diſtribuantur per ſpatium annorum quindecim, exceptis tamen illis dotibus, in quibus filiæ Confratrum prælationem debent obtinere, ſupplices preces a Deputatis Eccleſiæ Sancti Joannis exhibitæ fuerunt Sanctiſſimo Domino Noſtro pro memoratarum dotium applicatione per ſpatium annorum quindecim, exceptis illis, in quibus, uti dictum fuit, Confratrum filiæ, & conſanguineæ ſunt præferendæ, ſed incluſis aliis, quæ diſtribuuntur ex relicto cujuſdam Valerii Bonafede.

Fuit a Sanctitate Sua ſupplex libellus ad hanc Sacram Congregationem remiſſus, quæ audire voluit Eminentiſſimum Protectorem, qui ſenſit, uti mox exponetur.

Cenſuit itaque Eminentiſſimus Protector hic & nunc non agi de commutatione voluntatis, ſed de benigna interpretatione, & ſic eſſe poſſe locum gratiæ, tum quia Teſtatores, excepto Valerio Bonafede, de quo infra agetur, diſpoſuerunt quidem, quod ſingulis annis dotes tot Puellis diſtribuantur, ſed nihil diſpoſuerunt de dotibus ſemel diſtributis, quæque ad Archiconfraternitatem revertuntur; tum quia Doctores de materia ſcribentes, in ea ſunt opinione, quod dotes reverſæ non poſſunt in uſus profanos applicari, ſed nullus eſſe videtur, qui, diſcuſſo formiter articulo, doceat, quod eædem de neceſſitate ſunt iterum diſtribuendæ Puellis in ſæculo, vel in Domino nupturis, & tandem, quia licet nonnulla loca Pia Urbis hunc uſum elegerint, ut has pecunias in iteratas dotes erogent, alia tamen loca Pia non deſunt, quæ pecuniæ erogationem in alios uſus pios, & non in dotes fecerunt, & eorum factum fuit a Superioribus approbatum, uti ſpecialiter contigit in Archiconfraternitate Charitatis in Eccleſia S. Hieronymi; & quod fortius eſt, etiamſi verſaremur non in voluntatis interpretatione, ſed in commutatione, ſubdit Eminentiſſimus Protector, eſſe poſſe locum commutationi, cum adſit juſta cauſa, cum non deficiat hæredis, hoc eſt Archiconfraternitatis Sancti Joannis Decollati conſenſus, & ad Summum Pontificem pro gratia recurratur.

Poſt hæc, tranſit Eminentiſſimus Protector ad dotes, quæ diſtribuuntur ex relicto Valerii Bonafede, & de his ſpecialiter loquendo aſſerit, non obſtare gratiæ, quod ille expreſſe diſpoſuerit, dotes reverſas eſſe iterum diſtribuendas, neque pariter obſtare, quod in his dotibus præferantur filiæ Confratrum.

Quod autem non obſtet gratiæ, pro qua ſupplicatur, quod Valerius diſpoſuerit, ut dotes reverſæ iterum diſtribuantur, probat idem Eminentiſſimus Protector; Primo quia non agitur de totali commutatione, ſed de aliquali alteratione, & ſuſpenſione piæ diſpoſitionis. Secundo quia applicando Eccleſiæ dotes reverſas, pinguius adimpletur Teſtatoris voluntas, ex iiſdem etenim pecuniis ſatisfit charitati erga proximum, mediante dotis diſtributione, & Divino Cultui, qui eſt actus Religionis, & Charitatis immediate erga Deum, aſſignando uſui, & commoditati Eccleſiæ dotem ad Dotantem reverſam. Tertio quia, etiamſi ageretur de poſitiva commutatione voluntatis, ſemper recurrit argumentum, quod adeſt aſſenſus hæredis, & quod non deficit juſta cauſa, itaut ſit locus interpoſitioni auctoritatis Summi Pontificis pro gratiæ conceſſione.

Quod vero non obſtet prælatio filiarum Confratrum in dotibus, de quibus nunc agitur, probat Eminentiſſimus Protector, ex quo ex hæreditate Valerii tot dotes annuatim diſtribuuntur, ut non ſolum ſufficiant pro dotandis omnibus filiabus Confratrum concurrentibus, ſed ulterius nonnullæ remaneant extraneis diſtribuendæ, concludendo, quod dotes iſtæ relictæ a Valerio ſub gratia comprehendi poſſunt, quoties ab Eccleſia Sancti Joannis emittatur obligatio de illis reſtituendis in caſo, quo dotes ſolitæ, quæ ſingulis annis diſtribuuntur ex fructibus dictæ hæreditatis, non ſufficerent pro dotandis omnibus filiabus Confratrum in illo anno concurrentibus.

His poſitis, quæritur

An, & quomodo ſit locus conceſſioni gratiæ in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,

Negative.

QUÆSTIO LIX.

In Cauſa Romana Dotium, die 24. Septembris 1718.

MARIA Boncompagna anno 1679. ſuum condidit Teſtamentum, in quo æquis portionibus hæredes ſibi ſcripſit Thomam, & Urſulam, ex Philippo fratre nepotes, & in hoc eodem Teſtamento nonnullas dotes reliquit diſtribuendas ab Archiconfraternitate Sanctiſſimæ Annunciationis, quolibet anno, quatuor Pauperibus Virginibus Monaſticam vitam electuris, ad rationem ſcutorum 50. pro qualibet.

Angela Thomæ filia, quæ degit tanquam educanda in Monaſterio Sancti Silveſtri, Sanctiſſimo Domino Noſtro ſupplicavit pro applicatione ſcutorum 400. ex dictis ſubſidiis dotalibus a Maria Teſtatrice relictis, uti mox fuit expoſitum, ad effectum, ut in dicto Monaſterio, Monaſticam Profeſſionem emittere valeat.

Supplicationis fundamentum conſtituitur in laudabili ſtylo Tribunalium, & præſertim hujus Sacræ Congregationis; novum etenim non eſt, ut ex ſubſidiis, quæ relinquuntur Puellis incertis, nonnulla deſumantur pro commoditate Puellæ, quæ ſit ſanguine conjuncta cum

Te-

Teſtatore, ut ipſa Monialis effici poſſit, uti cæteris prætermiſſis exemplis, in una ex antedictis Congregationibus factum fuit favore Apolloniæ, & Palmæ de Juſtinianis, quibus aſſignata fuerunt octo ſubſidia dotalia, quatuor videlicet pro qualibet, ex his, quæ fuerunt relicta a Cardinali Benedicto Juſtiniano, ut pauperibus Puellis diſtribuantur ab Archiconfraternitate Sanctiſſimæ Annunciationis, idque, ſi conceſſum fuit Apolloniæ, & Palmæ, quæ præter agnationem, & cognomen nihil aliud habebant commune cum Cardinali Benedicto, a fortiori Oratrix ſperat hoc eſſe faciendum favore ſui, cum ipſa ſit proneptis Teſtatricis.

Accedit, quod Teſtatrix voluit, quod Puellæ, quibus dos eſſet aſſignanda, ſorte extraherentur, & a lege ſortis excepit pauperes Puellas, ſi nobiles eſſent. Cum ergo paupertas Oratricis ſit notoria, ut ipſe teſtari poſſum, utpote a Sanctiſſimo Domino Noſtro deputatus, una cum nonnullis aliis Prælatis, ut particulari interſim Congregationi ſuper negotiis Domus Boncompagnæ, & de nobilitate difficultas non videatur excitanda, uti colligitur ex *decis.* 581. *ſub num.* 2. *par.* 1. *recent.* quæ edita fuit uſque de anno 1519. utriuſque qualitatis concurſus faciliorem reddere videtur gratiam, pro qua ſupplicatur.

Inſtantia Oratricis fuit a Sanctitate Sua ad hanc S. Congregationem remiſſa, quæ juxta morem, Eminentiſſimum Archiconfraternitatis Sanctiſſimæ Annunciationis Protectorem audire voluit.

Senſit autem Eminentiſſimus Protector, non eſſe locum gratiæ; primo quia Teſtatrix diſpoſuit, quod unicuique ex filiabus Urſulæ neptis, quæ matrimonio juncta erat cum Comite Orſino, aſſignari poſſent ſcuta 400. quaſi quod, ſi ita diſpoſuit favore filiarum Urſulæ, & non favore filiarum Thomæ, memoratæ Teſtatricis voluntas adverſari cenſenda ſit aſſignationi favore Angelæ, quæ eſt filia Thomæ.

Secundo, quia Maria Teſtatrix prohibuit derogationem ſuæ voluntatis, *ſotto qualſivoglia preteſto, o cauſa, benchè neceſſaria, o neceſſariſſima, etiam di congiunzione di ſangue*, hinc inferendo, quod nequit eſſe locus commutationi voluntatis, in caſu de quo nunc agitur, cum eadem ſanguinis conjunctioni innixa ſit.

Tertio, quia pro diſtributione quatuor ſubſidiorum dotalium requiruntur ſcuta 200. quolibet anno, & juxta ſtatum præſentem dicta ſcuta 200. non habentur, cum deficiant ſcuta 38. & ob. 17. Cumque Teſtatrix in hac hypotheſi demandaverit, quod ſubſidia dotalia non diſtribuerentur, ſed quod fieret multiplicum, uſquequo ſumma neceſſaria completa ſit, *in tal caſo ordino, che ſi debba ſopraſedere in dare detti ſuſſidj*, tantum abeſt, ut inquit Eminentiſſimus Protector, quod fieri valeat horum ſubſidiorum aſſignatio favore Oratricis, quod ab omni eorum diſtributione eſt ſuperſedendum.

Hæc fuit fundamenta deducta in relatione Eminentiſſimi Protectoris, quorum unicuique reſpondere ſatagit Oratricis Procurator in ſupplici libello per manus circumferendo.

Dicit autem non obſtare primum fundamentum deductum ex permiſſione Teſtatricis aſſignandi ſcuta 400. pro unaquaque ex filiabus Urſulæ, quod non fuit diſpoſitum favore filiarum Thomæ, quia Maria Teſtatrix æquali amore eſt proſecuta Thomam, & Urſulam ſuos ex fratre nepotes, cum utroſque æqualiter hæredes inſtituerit; cumque in tantum diſpoſuerit favore filiarum Urſulæ, & non favore filiarum Thomæ, in quantum filiæ Urſulæ erant natæ tempore conditi Teſtamenti, & familia Urſina, in qua Urſula nupta erat, paupertate laborabat, quando e contra tunc temporis Thomas uxorem non duxerat, & Domus Boncompagna tunc commoditatibus abundabat, hoc eſt, nullum ex omiſſione filiarum Thomæ deduci poſſe argumentum ad rem, de qua agitur, ſed præſumptæ potius, & conjecturatæ menti Teſtatricis eſſe poſſe locum, aſſerendo, quod ſi ratione paupertatis ſic diſpoſuit favore filiarum Urſulæ, eſſet hoc etiam factura, ſi filiam Thomæ videret paupertate laborantem, & ſubſidio indigentem pro emittenda Profeſſione Regulari.

Dicit ulterius Defenſor, non obſtare ſecundum fundamentum deſumptum ex prohibitione commutationis etiam ſub obtentu urgentiſſimæ cauſæ, & conjunctionis ſanguinis; quandoquidem aſſignatio, pro qua ſupplicatur, non videtur importare commutationem voluntatis, ſed interpretationem, & quidem non divinatoriam, ſed innixam conjecturis, & argumentis ſupra relatis, & a Teſtamento deſumptis.

Dicit denique, non eſſe faciendam vim in ſuſpenſione diſtributionum, quia ſuſpenſio ſuum initium habere poterit poſt aſſignationem, de qua nunc agitur, & multo magis, quia de hac ſuſpenſione non fuit habita ratio, quando Puellis fuerunt aſſignata ſubſidia in totum conſtantia ſummam ſcutorum 2450., & quando quinque filiabus Urſulæ fuerunt data ſcuta 400. pro qualibet, & ſic in totum ſcuta 2000.

His ſtantibus quæritur,

An ſit locus aſſignationi ſcutorum 400. in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,

Pro Gratia.

QUÆSTIO LX.

In Cauſa Caſalenſi Irregularitatis, die 24. Septembris 1718.

SACERDOS Petrus Jacobus Rampini contendit, ſe non incurriſſe irregularitatem, non obſtante occiſione Angeli Mariæ Colletti, & quatenus irregularis ex dicto Homicidio evaſiſſet, ſupplicat pro diſpenſatione.

Contendit autem, ſe non incurriſſe irregularitatem, non obſtante occiſione Angeli Mariæ Colletti, tum quia hic erat Fur nocturnus, qui ſe abdiderat in horreo Advocati Vaſini, in cujus Domo Sacerdos habitabat, in quo rerum themate urget illud Exodi cap. 22. *Si effringens Fur domum, ſive ſuffodiens fuerit inventus, & accepto vulnere mortuus fuerit, Percuſſor non erit reus ſanguinis; quod ſi, orto ſole, hoc fecerit, homicidium perpetraverit, & ipſe morietur;* urget, & illud duodecim Tabularum, uti habetur *in l.* 4. *§.* 1. *ad l. Aquil.* ibi, *Lex duodecim Tabularum Furem noctu deprehenſum occidere permittit, ut tamen idipſum cum clamore teſtificetur. Interdiu autem deprehenſum ita permittit occidere, ſi is ſe telo defendat;* urget denique concordans auctoritas Sancti Auguſtini relata *in cap. ſi perfodiens* 3. *tit. de homicidio.*

Tum quia non ante Sacerdos ſclopum exploſit, ex cujus exploſione Angelus remanſit fauciatus, & mortuus, quam hic Fur infelix lumen extinxiſſet, quod deferebatur a Catharina Ancilla Vaſini Domini Domus, quæ etiam exclamaverat *è qui il ladro*: in his quippe circumſtantiis, aut Angeli homicidium ſecutum dici debet, & factum ad propriam defenſionem, itaut excluſa cenſenda ſit quæcumque irregularitas, *juxta Textum in Clementina unica de homicidio*, vel ad minus erit admittendum, quod ignorabatur, an Occiſus acceſſiſſet; ut alios occideret, vel tantum ut furaretur, quod facit, ut applicabilis ſit doctrina allegata Sancti Auguſtini quæſt. 84. in Exodum, ibi, *Intelligitur ergo tunc non pertinere ad homicidium, ſi Fur nocturnus occiditur. Si autem diurnus, pertineret. Hoc eſt enim, quod ait, ſi orietur ſol ſuper eum, poterat quippe diſcernere, quod ad furandum, non ad occidendum veniſſet, & ideo non haberet occidi.*

Supplicat deinde Petrus Jacobus Sacerdos, in hypotheſi, in qua fuiſſet effectus irregularis, pro benigna diſpenſatione; primo, quia non verſamur in promovendo, ſed in promoto; ſecundo, quia res eſt de homicidio ſecuto per accidens, & præter intentionem, in quo poſt peractam pœnitentiam Homicida non impeditur, quominus in ſuſceptis miniſtret ordinibus, & ad majores valeat promoveri, juxta textum *in cap. ſignificaſti* 15. *de homicidio.*

Hæc, & alia conſimilia referuntur in ejuſdem ſupplici libello per manus circumferendo; quia vero illius inſtantia, relata inter ſummaria precum, non fuit ab hac Sacra Congregatione admiſſa, licet pluries fuerit propoſita, operæ pretium eſſe exiſtimavi fundamenta exponere, propter quæ Sacra Congregatio non annuit petitis, ut tutum efformari valeat judicium, & ſtatui, an hic & nunc ſit admittendum, quod alias non fuit admiſſum.

Et in eo quidem, quod attinet ad punctum diſpenſationis, homicidium ſecutum fuit menſe Maii anno 1716. adeoque juxta praxim, & diſciplinam Sacræ Congregationis exiſtimatum eſt, quod modicum tempus eſſet elapſum ad effectum diſpenſandi, licet non agatur de promovendo, ſed de promoto.

In eoque, quod ſpectat ad irregularitatem, ſi Angelus repertus eſt in horreo, ſi extincto lumine, quod a Catharina deferebatur, Sacerdos ſibi, vitæque ſuæ cavere potuiſſet abſque ſclopi exploſione, aut tacendo, aut ſe non movendo, & forte ſenſim fugiendo, homicidium licet Furis nocturni evadit culpabile, juxta Textum *in l. Furem ad l. Cornel. de Sicariis*, ibi, *Furem nocturnum ſi quis occiderit, ita demum impune feret, ſi parcere ei ſine periculo ſuo non potuit*, & occidens excuſari nequit ab irregularitate, ut in terminis Presbyteri occidentis Furem, qui comprehendi poterat abſque occiſione, probat Textus in *c. interfeciſti de homicidio*, & in terminis occiden-

tis Furem nocturnum, quem videbat ſe accingentem ad ſolvenda vincula, quibus tenebatur, itaut de propria occiſione timeret, probat Textus *in cap. ſuſcepimus 10. tit. de homicidio*, ubi Gloſſa obſervat homicidium fuiſſe culpabile, quia occideos aliter evadere poterat.

His ſtantibus, quæritur,

An conſtet de irregularitate, & quatenus affirmative, an ſit locus diſpenſationi in caſu.

Sacr. Congr. reſpondit,

Affirmative quoad primam partem, & negative quoad ſecundam.

QUÆSTIO LXI.

In Cauſa Caſalenſi Commutationis voluntatis, die 24. Septembris 1718.

CAPITANEUS Carolus Troſſia in ſuo Teſtamento condito anno 1641. ſuos hæredes gravavit onere faciendi celebrare unam Miſſam qualibet hebdomada in parva Eccleſia Sancti Valerii loci de Lu Diœceſis Caſalenſis; cumque Petrus, & alii Fratres de Paravanza, ad quos hæreditas Capitanei devenit, Sanctiſſimo Domino Noſtro ſupplicaverint pro facultate faciendi dictam Miſſam celebrare in Collegiata Eccleſia prædicti loci de Lu, & a Sanctitate Sua fuerint preces remiſſæ ad hanc ſacram Congregationem, hæc, audito Epiſcopo, qui conſuluit pro facultate, ſaltem pro tempore hyberno, propoſitæ inſtantiæ inter ſummaria precum die 21. Maii 1718, reſcripſit *Lectum*.

Impetrata autem a Fratribus de Paravanza nova audientia, inſtantia in folio reproponitur, & Oratores ſperant fieri voti compotes, primo, quia ſi non impoſſibilis, ſaltem difficilis eſt acceſſus tempore potiſſimum hyberno ad Eccleſiam, ſive Cappellam Sancti Valerii, utpote ſitam in alto, & præcipiti Colle, nivibus, & gelu obſito. Secundo, quia Sacerdotes accedentes ad celebrandum in dicta Cappella ultra incommodum itineris, aliud non leve ſubeunt incommodum, perquirendi videlicet ejus clavem, quæ modo eſt apud unum, modo apud alium, & inveniendi ab Eccleſiis diſtantibus lumen, vinum, aquam, & cætera neceſſaria pro celebratione Miſſarum. Tertio, quia Eccleſia Sancti Valerii eſt adeo anguſta, ut Sancti Titularis feſtum celebretur in Eccleſia Collegiata; Quarto, quia ſeptuaginta ſeptem anni a die conditi Teſtamenti elapſi ſunt, itaut probabiliter credi poſſit Montem tempore intermedio inacceſſibilem evaſiſſe; Quinto, quia ex verbis Teſtamenti deſumi poſſe videtur, Teſtatorem non habuiſſe ſpecialem devotionem erga Eccleſiam, ſed ad ſuffragium Animarum principaliter reſpexiſſe. In quo rerum ſtatu quæritur,

An ſit locus commutationi voluntatis in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,

Negative.

QUÆSTIO LXII.

In Cauſa Hortana Punctaturarum, die 24. Septembris 1718.

ANNO 1648. Angelus Archiepiſcopus Gozzadinus Hortæ, & Civitatis Caſtellanæ Epiſcopus, in executionem decreti editi ab hac Sacra Congregatione, conceſſit Canonicis Hortanis, ut alternatim Choro inſervirent, itaut in una hebdomada ſeptem Canonici, in alia ſex Choro intereſſent, exceptis diebus Dominicis, & Feſtivis totius anni, quibus omnes Officiis Divinis aſſiſtere tenerentur, & ulterius idem decrevit, quod pro qualibet die pœna non inſervientium conſtitueretur in Bononenis duobus cum dimidio; & quod punctationes liquidarentur quolibet Trimeſtri, & ſolverentur ſuis loco, & tempore in receptione fructus cujuſdam Tenutæ.

Anno 1702. Simon Paulus Aleottus Hortæ, & Civitatis Caſtellanæ Epiſcopus, ad tollendas diſcordias, quæ fuerant exortæ occaſione dividendi puncturas decrevit, quod Canonici in poſterum non admitterentur ad participationem harum punctaturarum, quando deficientia cujuslibet ipſorum, ſive continuatis, ſive interpolatis diebus, aſcenderet, quolibet anno, non comprehenſis punctaturis Concionum, ad ſummam ſcutorum 2. cum dimidio.

Tandem in Synodo celebrata a bonæ memoriæ Epiſcopo Blaſio anno 1715., demandatum fuit, quod in poſterum diſtributiones punctaturarum fierent quolibet Trimeſtri.

Electo Canonico Virgilio Squarta ad Officium Syndici, eodemque, ratione Muneris, prætendente, quod diviſio punctaturarum, quibus plectuntur Canonici, Choro non intereſſentes, fieri deberet ad tramites Decreti Epiſcopi Aleotti, & e contra, Capitulo, aliiſque Canonicis aſſerentibus diviſionem fieri debere ad tramites decreti bonæ memoriæ Epiſcopi Gozzadini, & Epiſcopi Blaſii, cauſaque ad hanc Sacram Congregationem delata, proponitur dubium infra referendum.

Fundamentum Canonici Squartæ reponitur in decreto Epiſcopi Aleotti, quod, utpote editum in Sacra Viſitatione, & tendens ad morum correctionem, videtur obſervandum, & multo magis cum alias fuerit executioni mandatum.

Abſque eo quod quidquam faciant, vel præcedens Decretum Epiſcopi Gozzadini, vel ſubſequens Epiſcopi Blaſii; quia Epiſcopus Aleottus nihil aliud egit, quam aliquid addere Decreto Epiſcopi Gozzadini, ut eo fortius caſtigarentur negligentiæ Canonicorum abſentium, & Decretum Epiſcopi Blaſii de diviſione punctaturarum quolibet Trimeſtri eſt compatibile cum Decreto Epiſcopi Aleotti, cum poſſint diſtribui punctaturæ de Trimeſtri in Trimeſtre, & ab illarum participatione excludi optime valeant Canonici qui in illo Trimeſtri punctaturas habuerunt excedentes obulos 62. cum dimidio; Trimeſtre quippe eſt quarta pars anni, & obuli 62. cum dimidio, ſunt quarta pars ſcutorum duorum, & obulorum quinquaginta, de quibus in Decreto Epiſcopi Aleotti.

Adverſus hæc Capitulum, & Canonici ſuſtinent, repartitiones punctaturarum eſſe faciendas ad formam Decreti Epiſcopi Gozzadini, & Conſtitutionum Synodalium Epiſcopi Blaſii; tum quia, aut Epiſcopus Aleottus non potuit derogare Decreto edito ab Epiſcopo Gozzadino, qui erat Delegatus hujus Sacræ Congregationis, vel quatenus id fieri potuiſſet ab Epiſcopo Aleotto, potuit etiam Epiſcopus Blaſius derogare Decreto Epiſcopi Aleotti; tum quia hoc Aleotti decretum non fuit obſervantia munitum,

Ulterius Capitulum, & Canonici contendunt, non eſſe compatibile Decretum Epiſcopi Aleotti cum Decretis Gozzadini, & Blaſii, qui voluerunt punctaturas eſſe dividendas quolibet Trimeſtri; poteſt enim dari caſus, quod Canonicus in primo Trimeſtri, punctaturas habeat aſcendentes ad obulos 70. & quod in reliquis anni temporibus idem Canonicus nullas habeat punctaturas. Si diviſio punctaturarum fit quolibet Trimeſtri, Canonicus non participabit in primo Timeſtri de punctaturis, contra mentem Epiſcopi Aleotti, qui ſolummodo privavit participatione punctaturarum Canonicum habentem in toto anno punctaturas in ſumma juliorum 25.

Ex his, Capitulum contendit, Decretum Epiſcopi Aleotti non eſſe compatibile cum Decretis antecedenti, & ſubſequenti aliorum duorum Epiſcoporum de punctaturarum diviſione quolibet Trimeſtri.

Quæritur ergo

An, & quomodo facienda ſit repartitio punctaturarum in caſu.

Sacr. Congr. reſpondit,

Faciendam eſſe repartitionem ad tramites Decreti R. P. D. Blaſii.

QUÆSTIO LXIII.

In Cauſa Ferentina Diſtributionum, die 24. Septembris 1718.

ARMIDORUS Sangiulianus, Rector Seminarii Setiæ, & Cuſtos Eccleſiæ S. Annæ dictæ Civitatis, Canonicatum obtinuit in Eccleſia Sanctæ Agathæ Terræ Proxeudi, & a munere Rectoris, & Cuſtodis remotus fuit auctoritate Epiſcopi Terracinenſis, propter incompatibilitatem cum Canonicatu; cumque Armidorus falſificaſſe diceretur nonnullas litteras Sacræ Congregationis Epiſcoporum, & Regularium, necnon Communitatis Civitatis Setinæ, ut iterum Rectoria, & Cuſtodia frui poſſet, damnatus fuit in contumacia ad Triremes Pontificias per decennium.

Poſt lapſum nonnullorum annorum, pro gratia ſupplicavit, & licet inſtantia fuerit pluries rejecta, Sacra tandem Congregatio Epiſcoporum, & Regularium pro gratia reſcripſit *die 20. Martii 1716.* obtentaque gratia, judicium inſtituit in hac Sacra Congregatione adverſus Capitulum Eccleſiæ Sanctæ Agathæ pro reſtitutione pecuniarum inter Canonicos diſtributarum tempore ſuæ abſentiæ, & contumaciæ.

Id gra-

Id grave videtur Capitulo, & Canonicis; primo, quia aſſerunt Canonicatus non habere præbendas diſtinctas, ſed omnes reditus conſiſtere in diſtributionibus; ſecundo; quia in Conſtitutionibus Synodalibus cautum eſt, quod nullus abſens haberi poſſit pro præſenti in Choro, niſi abſit ex licentia Epiſcopi; tertio, quia juxta praxim, & conſuetudinem, ſi quis ſine dicta licentia e Reſidentia diſcedat, punctaturis mulctatur uſque ad 29. diem ſuæ abſentiæ, & menſe elapſo, privatur duodecima parte annui reditus, & hæc eadem regula obſervatur ſi abſentia continuaverit tempore diuturniori; quarto, quia Armidorus abfuit ex culpa propria, ratione videlicet graviſſimi delicti in ſententia contumaciali canonizati; quinto, quia idem ante cauſam mox memoratam non erat ſolitus reſidere, & Choro intereſſe, in quo rerum themate nunquam ad participationem admitti poteſt pro tempore abſentiæ.

Abſque eo quod quidquam faciet, quod fructus Canonicatuum Eccleſiæ Sanctæ Agathæ ad meſſam groſſam rediguntur, & certis anni temporibus diſtribuuntur, & quod ejus Canonici non habent onus reſidendi, & eo fortius, cum Eccleſia fuerit erecta in Collegiatam ſola Epiſcopi auctoritate intercedente; tum quia cum fructus dentur ratione laboris, & intereſſentiæ anniverſariis, naturam potius ſapiunt diſtributionum, quam fructuum, licet certis anni temporibus dividantur; tum quia de Collegialitate Eccleſiæ non eſt dubitandum, licet anno 1564. erecta fuiſſet, ſola Epiſcopali interveniente auctoritate; cum tunc temporis vigeret opinio inter Doctores, & in Tribunalibus recepta, quod Epiſcopus, juſta interveniente cauſa, erigere poſſet, & inſtituere Collegiatam, uti plene habetur *in decif. 1084. coram Emerix. jun.*

Adverſus hæc excipit Armidorus, quod Canonicus abeſſe poteſt tribus menſibus quolibet anno abſque licentia Epiſcopi, & quod tempore hujus abſentiæ excludi nequit a fructibus, licet excludatur a diſtributionibus. Præterea contendit, quod reditus Canonicatuum hujus Eccleſiæ, utpote qui non diſtribuuntur pro ſingulis horis, ſed in fine cujuslibet anni, dicendi ſint fructus præbendales, & maſſæ groſſæ, itaut ſemper reviviſcat aſſumptum, ut ipſe pro tempore memoratæ abſentiæ ad eorum participationem ſit admittendus. Addit, quod in fundatione Collegiatæ non fuit appoſitum onus reſidentiæ, ſeu ſervitii in Choro, ſed tantum celebrationis unius Miſſæ qualibet hebdomada.

His poſitis, quæritur

An Canonico Armidoro Sangiuliani debeantur fructus, & diſtributiones pro tempore, vel temporibus ſuæ abſentiæ in caſu &c.

Sacr. Congr. die 19. Novembris 1718. reſpondit
Negative, & amplius.

QUÆSTIO LXIV.

In Cauſa Narnienſi, Juriſpatronatus, die 19. Novembris 1718.

PETRUS de Repaciolis donavit Patribus Auguſtinianis Excalceatis juſpatronatus ſibi competens in Eccleſia Sanctæ Mariæ *del Colle*, una cum ipſa Eccleſia, & ſitu eidem contiguo, necnon juſpatronatus duorum aliorum Beneficiorum erectorum in Cappella Sanctiſſimi Crucifixi Eccleſiæ Collegiatæ Sancti Nicolai, & intuitu hujus donationis, Patres promiſerant fundare Conventum, ſeu Hoſpitium ſuæ Religionis; cumque ante Conventus, ſeu Hoſpitii erectionem Beneficia prædicta vacaverint per obitum Joannis Pauli Fectoris, Dominicus de Scipiis præſentationem obtinuit a Patribus Auguſtinianis, & Nicolaus Leander Paternus fuit præſentatus a Petro Rapaciolo, & inter præſentatos exorta eſt controverſia, quis ex ipſis ſit ab Ordinario inſtituendus in dictis Beneficiis.

Pro Dominico facit, quod ipſe eſt præſentatus a Patribus donatariis, quorum jus ſalvum eſſe videtur, cum Donator poſt donationem nequeat amplius præſentare.

Pro Nicolao vero Leandro facit, quod donatio videtur nullitatis vitio laborare, & quatenus eſſet valida, contenditur, eam Patribus ſuffragari non poſſe in caſu, & ad effectum de quo agitur.

Dicitur autem donationem nullitatis vitio laborare, quia quidquid ſit, utrum Laici valeant donare Loco Pio ſine conſenſu Epiſcopi jus præſentandi ad Beneficia Eccleſiaſtica, exiſtimant nihilominus Doctores, quod illi donare nequeant Eccleſiam, & ejus fabricam, ſive titulum, aut proprietatem ſine dicto conſenſu: *Barboſ. in cap. cum & plantare num. 10. de privilegiis, Tamburin. de jure Abbatum tom. 2. diſput. 9. quæſito 2. num. 2. Monacell. tom. 4. pag. 10. num. 118.*

Dicitur quoque donationem, quatenus eſſet valida, Patribus ſuffragari non poſſe in caſu, & ad effectum de quo agitur, quia quidquid ſit, an, corruente modo, corruat donatio, vel potius agendum ſit ad oneris implementum; cum tamen tum ex defectu redituum, tum ex diſſenſu Canonicorum, Parochorum, & aliorum Religioſorum, necnon communitatis, & ab experientia deſumatur, impoſſibilem eſſe Conventus, ſive Hoſpitii publici fundationem, impoſſibilitas hæc operari videtur, quod Patres uti nequeant jure præſentandi ipſis ceſſo ſub intuitu, & contemplatione fundationis Conventus, ſeu Hoſpitii.

Monitis itaque Patribus ad ſua jura deducenda, aliiſque informantibus, fuit propoſita hæc Cauſa in hac Congregatione, & reſponſum fuit: *Præfigatur terminus unius menſis Religioni ad faciendam legitimam renunciationem, eoque elapſo, Leander inſtet.*

Præfixus fuit terminus Religioni Patrum Auguſtinianorum, quæ ſolemniter proteſtata eſt, ſe nolle Donationi renunciare, ſed tantummodo ſuum aſſenſum præbere, quod nominatio Beneficiatorum ſpectet, & pertineat ad Petrum Rapaciolum, quoadusque vivet, & quod pro nulla habenda ſit nominatio facta in Perſona Dominici Scipii a quodam Patre Felice a S. Agatha ſuo Religioſo Ordinis Auguſtiniani.

Fuit Cauſa repropoſita in Congregatione habita *die prima Aprilis 1719.* & reſponſum fuit: *Dilata, & exhibeatur actus Definitorii, in quo dedit facultatem Provinciali ad nominandum.* De hac eadem Cauſa actum fuit in Congregatione habita *die 22. Aprilis 1719.* nec ulla fuit capta reſolutio, & tandem in Congregatione habita *die 6. Maii 1719.* reſolutum fuit: *Suſtineri nominationem factam favore Nicolai Leandri Paterni*, impetrataque a ſuccumbentibus nova audientia,

Quæritur

An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis, in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit
In deciſis, & amplius.

QUÆSTIO LXV.

In Cauſa Meſſanenſi Subſidiorum dotalium, die 19. Novembris 1718.

PAULUS Agliata de Terra Petragliæ inferioris, in ultimo, cum quo deceſſit, Teſtamento, inter cætera diſpoſuit, quod quolibet anno occaſione ſolemnitatis Corporis Chriſti a ſuis hæredibus conſignarentur unciæ 100. ut cum illis nubere poſſent quinque Puellæ *Orfane de Padri, povere, neceſſitoſe, d'età d'anni quindici per inſino all'età d'anni venticinque; quali Orfane abbiano da eſſere figlie di Donne onorate, neceſſitoſe, o pericoloſe, e che non ſiano difettuoſe, nè zoppe*, injuncta Deputatis cujuſdam Hoſpitalis lege, eaſdem antecedenter viſitandi, & nomina dotandarum ſorte extrahendi, & quinque ſorte extractis aſſignandi uncias 20. pro qualibet, ut eædem deinde perſolverentur futuris earumdem maritis ſtatim poſt habitam Eccleſiæ benedictionem, uti legitur in particula Teſtamenti, quæ exhibetur in *Summ. Informantis*.

Nonnullæ Teſtatoris Proneptes in maxima egeſtate conſtitutæ, Sanctiſſimo Domino Noſtro ſupplicarunt pro benigna aſſignatione duplicis annualitatis pro qualibet, ex unciis, quæ Orphanis Puellis a Teſtatore, uti dictum fuit, relictæ ſunt, precibuſque ad hanc Sacram Congregationem remiſſis, ſcriptum fuit pro informatione, & voto Archiepiſcopo Meſſanenſi, qui de paupertate, de conjunctione ſanguinis cum Teſtatore, & tandem de gratiæ congruitate ampliſſimum dedit teſtimonium.

Addit informans, quod licet Oratrices non ſint orphanæ, ſunt tamen conſanguineæ Teſtatoris, quod agitur de præjudicio Puellarum incertarum, quod contemni conſuevit, quando agitur de ſubveniendo his, quæ ſanguine conjunctæ ſunt Teſtatori, quod tandem Deputati Hoſpitalis non habeant de quo conquerantur, cum ipſi ſint tantum nudi Miniſtri, & Executores ultimæ voluntatis Pauli Agliatæ.

His ſtantibus quæritur

An, & quomodo Oratricum precibus annuendum ſit in caſu.

Sacr. Congr. reſpondit,
Negative.

QUÆ-

QUÆSTIO LXVI.

In Cauſa Romana die 19. Novembris 1718.

ANNO 1661. Alexander Papa Septimus indulſit Abbati Generali Congregationis Vallis Umbroſæ, ut ipſe, una cum duobus Viſitatoribus, aliiſque duobus Religioſis, zelo, & doctrina probatis, moderari poſſet, & reducere onera Miſſarum ſuæ Congregationis eo uſque ſuſcepta, ad rationem annuæ eleemoſynæ ſcutorum 40. pro qualibet Miſſa quotidiana perpetua, & Abbas Generalis in executionem hujus Indulti fecit reductionem nonnullorum onerum Monaſterii S. Praxedis de Urbe, quæ reditus habebant, ſed valde imminutos, obſervando adunguem formam ſibi præſcriptam; & quia nonnulla aderant onera, quæ reditus non habebant, ex quo dos a piis Fidelibus relicta deperierat, vel ob temporum injuriam, vel propter anteriores Creditorum hypothecas, memoratus Abbas Generalis, adhibito conſilio quatuor Religioſorum, inter quos adfuit etiam Abbas Aſcanius Tamburinus vir pietate, & doctrina probatiſſimus, novam quamdam excogitavit reductionem, ſeu moderationem, demandando, ut communia quotidiana ſuffragia pro dictis Benefactoribus applicarentur, & quod Miſſa quolibet menſe cantaretur, deletis a Tabella oneribus, & eorum loco ſuffecto in eadem Tabella onere Miſſæ menſualis, & ita ſpatio quinquaginta, & amplius annorum fuit pacifice obſervatum, licet plures Viſitationes Apoſtolicæ fuerint hoc tempore factæ in eadem Eccleſia.

Anno 1710. facta fuit ultima Eccleſiæ S. Praxedis Viſitatio, & Prælatus tunc temporis Sacræ Congregationis Viſitationis a Secretis, ſub obtentu, quod Abbas Generalis non potuiſſet onera caſſare, & recenſitam methodum reductionis demandare, juſſit, quod reſpectu oneris relicti anno 1286. a Cardinali Anchero Titulari Eccleſiæ S. Praxedis, & ad participationem Miſſæ cantatæ, aliorumque communium ſuffragiorum anno 1661. ut ſupra, admiſſi, ſervaretur in poſterum diſpoſitio Teſtatoris, quæ exſculpta antiquo Lapide in Clauſtro Monaſterii poſito legitur his verbis.

In Dei Nomine Amen. Anno Incarnationis Domini 1286. in die omnium Sanctorum obiit piæ memoriæ Dominus Ancherus Presbyter Cardinalis iſtius Eccleſiæ Sanctæ Praxedis, pro cujus Animæ remedio dati ſunt eidem Eccleſiæ in poſſeſſionibus 51. floreni aurei; Crux, & Candelabra argentea, & conſtructa in ea Cappella cum Altari, ob reverentiam omnium Sanctorum, & debet in Cappella ipſa lampas ardere ſemper, & ter in qualibet ſeptimana Miſſa, & in ſequenti die poſt diem Animarum quolibet anno per Monachos ipſius Eccleſiæ celebrari Anniverſarium ſolemne pro ejuſdem Cardinalis anima, quæ requieſcat in pace. Amen.

Adverſus hoc Prælati Sacræ Congregationis Viſitationis a Secretis Decretum, Abbas, & Monachi S. Praxedis recurſum habuerunt ad hanc Sacram Congregationem, quæ juxta morem audire voluit informationem, & Votum Eminentiſſimi Cardinalis Protectoris, cumque ipſe aſſeruerit, ſibi fuiſſe plene demonſtratum ex perantiquis libris Monaſterii, omnia, & ſingula, quæ ab ipſo nunc poſſidentur, ſtabilia habere origines omnino diverſas, & Monaſterium nihil poſſidere, quod proveniat a Cardinali Anchero, & ſic concluſerit potuiſſe Abbatem Generalem, vigore facultatis Apoſtolicæ ſibi indultæ, hoc onus caſſare, vel potius reducere modo in ſuperioribus expoſito; & multo magis, cum veriſimile admodum ſit, quod floreni 51. auri a Cardinali relicti non fuerint annus fructus, ſed potius integer valor poſſeſſionis legatæ, quæ in tot Urbis viciſſitudinibus, & ob tantum temporis lapſum deperdita ſit, quæritur

An in futurum ſervanda ſit diſpoſitio Cardinalis Ancheri, vel potius locus eſſe debeat ejuſdem oneris reductioni, ſeu moderationi factæ ab Abbate Generali Congregationis Vallis Umbroſæ anno 1661.

Sacra Congr. reſpondit

Ad primam partem affirmative, ad ſecundam negative.

QUÆSTIO LXVII.

In Cauſa Spoletana Quartæ funeralis, die 19. Novembris 1718.

LICET juxta Apoſtolica Privilegia, Religio Franciſcana ſit exempta a ſolutione Quartæ, uti habetur *in deciſ. 179. coram Rojas, & in deciſ. 263. par. 15. recent.* Patres Minores Conventuales S. Franciſci Terræ Montis Leonis Diœceſis Spoletanæ nihilominus non detrectant ſolvere Parocho Eccleſiæ Parochialis S. Nicolai ejuſdem Terræ tertiam partem cerarum, quæ ad ipſos deveniunt, occaſione funerum illarum perſonarum, quæ in ipſorum Eccleſia eligunt ſepulturam; ſed eodem contextu prætendunt ſibi a dicto Parocho conſignari tertiam partem cerarum, quæ ad ipſum deveniunt occaſione funerum, ſeu Cadaverum, quæ in ipſius Eccleſia Parochiali tumulantur, & hujus reciprocæ ſolutionis fundamentum reponunt in antiqua conſuetudine, quam nonnulli Teſtes dicunt antiquam, & notoriam, nonnulli aſſerunt eſſe immemorabilem, uti ſignanter colligi poteſt ex primo, & tertio Teſte. Ex partitis quoque a libro Conventus extractis inferri exiſtimant, quod conſuetudo vigeret uſque ab anno 1616. & ſic concludunt, ſe bonum jus fovere, vel in ſequelam immemorabilis, vel in ſequelam ad minus centenariæ, quæ immemorabili æquipollet.

Addunt non deeſſe rationem, cui hæc innititur conſuetudo, cum ipſi ſtrenue ſe geſſerint, & gerant in his, quæ pertinent ad Cultum Divinum, & ad Sacramentorum adminiſtrationem. Nullateous attenta exaggerata Parochi paupertate, vel quia proprio juri cedere non tenentur, ut alienæ ſuccurrant inopiæ, vel quia Eccleſia Parochialis in præſenti ea omnia poſſidet ſtabilia, quæ antiquitus poſſidebat, in quo rerum themate non eſt habenda in conſideratione paupertas, utpote a mala bonorum cultura deſcendens.

Adverſus hæc Parochus Eccleſiæ S. Nicolai excipit, & aſſerit ſibi a Patribus deberi tertiam partem, quoad emolumenta, quæ in die humationis Cadaverum in eorum Eccleſia offeruntur, & in medietate quoad ea, cum quibus ad dictam deferuntur Eccleſiam, & ulterius, ſe non teneri ad ullam Quartæ Funeralis præſtationem pro Cadaveribus, quæ in ſua tumulantur Eccleſia.

Aſſerit autem, ſibi deberi a Patribus tertiam partem, & reſpective medietatem emolumentorum, cum hæc quantitas ſit præſcripta in Conſtitutionibus Synodalibus, abſque eo quod quidquam referant aſſerta Apoſtolica Privilegia, vel quia non ita pacificum eſt, quod hi Religioſi ſint exempti a ſolutione Quartæ, cum allegatæ Deciſiones prodierint, aut Patribus tantum informantibus, aut non examinata funditus materia, vel quia propter applicatas Parochiæ decimas favore Beneficiati Eccleſiæ Sanctæ Mariæ *del Piano*, Eccleſia Parochialis redacta eſt ad ſtatum adeo miſerabilem, ut Subcollector ſpoliorum non potuerit tempore vacationis exigere niſi ſcuta 30. ſubdendo quod in caſu, de quo nunc agitur, Apoſtolica Privilegia Patribus ſuffragari non valeant propter maximum Eccleſiæ Parochialis præjudicium, ad terminos *Textus in cap. ſuggeſtum de decimis*.

Aſſerit deinde Parochus, ſe non teneri ullo modo ad ſolutionem Quartæ pro Cadaveribus, quæ in ſua ſepeliuntur Eccleſia; primo, quia hoc eſt contrarium diſpoſitioni juris. Secundo, quia conſuetudo a Patribus allegata non eſt attendenda, cum non ſit uniformis, prætendit enim non ſemper ab illis fuiſſe exactam Quartam Funeralem pro Cadaveribus in Eccleſia Parochiali tumulatis, & cum eadem coaleſcat ex actibus facultativis, & metam ad ſummum centum annorum non excedat, quando in re, de qua nunc agitur, utpote habente contra ſe juris diſpoſitionem, aut immemorabilis, aut quadragenaria cum titulo eſſet neceſſaria. Nonnulli præterea Teſtes referunt, Patres ſe laudabiliter non gerere in Sacramentorum adminiſtratione, & ſic ceſſare titulum exactionis controverſæ Quartæ.

Jura a partibus hinc inde deducuntur, adeoque nunc quæritur

I. *An Parocho Eccleſiæ Parochialis Sancti Nicolai Terræ Montis Leonis debeatur a PP. Minoribus Conventualibus Sancti Franciſci dicti loci Quarta Funeralis pro Cadaveribus, quæ tumulantur in eorum Eccleſia in caſu &c.*

II. *An eadem Quarta Funeralis debeatur a Parocho dictis Patribus pro Cadaveribus, quæ tumulantur in Eccleſia Parochiali in caſu &c.*

Sacra Congr. reſpondit,

Dilata, & examinentur Teſtes formiter, & recogноſcantur Libri tam Parochi, quam Fratrum.

Repropoſita Cauſa, die 13. Januarii 1720. reſponſum fuit, *Dilata, & proponatur exhibitis libris.* Tandem, die 13. Aprilis 1720. iterum repropoſita reſponſum fuit: *Ad utrumque affirmative & amplius.*

QUÆ-

QUÆSTIO LXVIII.

In Cauſa Mantuana Applicationis Sacrificii, die 19. Novembris 1718.

IN fundetione cujuſdam Cappellaniæ facta a Joanne Franciſco de Gonzaga Mantuæ Domino in Altari Majori Eccleſiæ Monaſterii Monialium Corpoeis Chriſti ejuſdem Civitatis habentur hæc verba: *Magnificus, & Potens D. D. Joannes Franciſcus de Gonzaga Mantuæ Dominus, attendens quod in vanum extruuntur Eccleſiæ, niſi in eis divina dicantur Officia, celebrentur & Miſſæ, cognito quod Eccleſia dedicata ſub titulo Corporis Chriſti dote caret, ſitque opus Cappellano, qui ibidem, ut requiritur, celebret Miſſam pro ſatisfactione, & Voto Venerabilium Monialium degentium ibidem, pro ſe, & ſocio, ſive Clerico neceſſariis, quoad victum, veſtitum, & tectum ad ſufficientiam provideri, ne de cætero in ipſa Eccleſia Cappellani carentia continua Miſſarum deſinat celebratio, quam ad majus meritum, & ſatisfactionem ipſarum Dominarum quotidianam eſſe deſideras, ſponte donavit &c.* & eb borum tenore verborum oritue dubitatio, en Cappellanus teneatur Miſſam applicare pro Anima pii Fundatoris.

Facit pro epplicatione, quod Miſſa eſt epplicanda pro Fundatore, licet ipſe applicationem non expreſſerit, juxte reſolutionem hujus Sacræ Congregationis *in Tinen. applicationis Sacrificii die 18. Auguſti 1668. lib. 26. Decretorum ſol. 61.* cui hæc Sacra Congregatio temporibus ſubſequentibus paſſim edhæſit.

Facit e contea, quod ex verbis Fundatoris colligi videtur, ipſum demandaſſe Miſſæ celebrationem pro commodo Monialium, in quo rerum ſtatu celebratio videtur præſcripta, ſed non applicatio, ut in terminis fundationis Cappellaniæ cum onere quotidianæ celebrationis quadam hora determinata, *acciò molti occupati da' negozj poſſino andare a ſentirla, & in iſpecie gli Scolari quando eſcono dalla Scuola*, reſpondit hæc Sacra Congregatio *in Collen. applicationis Sacrificii 17. Decembris 1679. lib. 40. Decretorum ſol. 4.* & in terminis Cappellaniæ erectæ cum onere perpetuæ celebrationis Miſſæ *all'ora che dalla Dama Superiora del Moniſtero di S. Orſola gli ſarà preſcritta, e diſegnata per il comodo delle ſue Monache*, reſpondit hæc eadem Sacra Congregatio *in Tricaſt nen. applicationis Sacrificii, quæ fuit propoſita die 18. Julii, & reſoluta die 8. Auguſti 1711. uti habetur lib. 61. Decretorum ſol. 332. & ſol. 358.*

His ſtantibus quæritur

An Cappellanus teneatur Miſſam applicare prò ſuffragio Animæ Fundatoris, vel potius teneatur ad ſolam Miſſæ celebrationem in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,

Negative quoad primam partem; affirmative quoad ſecundam.

QUÆSTIO LXIX.

In Cauſa Aſtenſi Beneplaciti, die 19. Novembris 1718.

AUonus Cagna in ſuo ultimo, cum quo deceſſit Teſtamento, condito die 18. Aprilis 1692. inter cætera diſpoſuit, quod ſingulis ennis diſtribueretur Pauperibus Oppidi Sanctæ Victoriæ eleemoſyna librarum 50. quod ſolverentur libræ 100. pro eleemoſyna Concionatoris Quadrageſimalis dicti Oppidi, & quod ſolverentur quinque dotes librarum 100. pro qualibet quinque Puellis ejuſdem Oppidi cum prælatioue tamen favore ſuarum Conſanguinearum: Scriptiſque ſubſequenter hæredibus univerſalibus Patribus Sancti Philippi Civitatis Taurini, alia adjecit onera, celebrationis videlicet perpetuæ duarum Miſſarum quotidianarum, & quod ſuperextantes reditus ſuæ hæreditatis in alia opera pia impenderentur, reſerveta tertia parte ſummæ ſuperextantis pro eleemoſyna Patrum Cappuccinorum loci de Brà, & non adimplentibus Patribus S. Philippi onera impoſita, ſubſtituit cum iiſdem gravaminibus Patres Prædicatores Conventus S. Vincentii ejuſdem loci de Brà.

Sequuto Teſtatoris obitu, Patres S. Philippi renuntiarunt hæreditati, eademque delata fuit ad Petres Prædicatores, qui eam adiveruot cum beneficio legis, & Inventarii, habitoque recurſu ad Vicarium Generalem Aſtenſem, ab eodem obtinuerunt *die 2. Aprilis 1696.* ſententiam, in qua declaratum fuit, quod, ſtante redituum inſufficientia pro oneribus adimplendis, tenerentur ipſi quidem ad integram celebrationem duarum Miſſarum, ſed in eo, quod attinet ad dotes relictas in ſumma librarum 100. pro qualibet, tenerentur ad ſolas libras 50. & in eo, quod ſpectat ad eleemoſynam librarum 50. tenerentur tantummodo ad eleemoſynam 30. cumque non obſtante hujuſmodi reductione, iidem Patres Prædicatores pro nova reductione inſteterint coram eodem Vicario, & Communitas Oppidi S. Victoriæ, de cujus intereſſe agebatur, ſe huic novæ oppoſuerit reductioni, deventum fuit *die 23. Aprilis 1715.* ed tranſactionem.

Pro hujus eutem intellectu tranſactionis, operæ pretium eſt adnotare, quod Paulus Franciſcus, & Catharina Conjuges de Riva, & Incolæ Oppidi Sanctæ Victoriæ favore Conventus, & Patrum donationem fecerunt *die 9. Maii 1705.* univerſalem omnium bonorum ſuorum, locum tamen habituram poſt obitum utriuſque, impoſito Donatariis onere perpetuo duodecim Miſſarum quolibet anno.

Tota igitur tranſactio conſiſtit in ceſſione, quam Petres faciunt Communitati Sanctæ Victoriæ nonnullorum Cenſuum, & omnium, & ſingulorum bonorum exiſtentium in eo loco, & pertinentium tam ad hæreditatem Audini, quem ad donationem Conjugum de Riva, quæ omnie juxta relationem Vicarii Capitularis Aſtenſis aſcendunt ad capitale ſcutorum 1200. monetæ Romanæ, & ad annuos fructus in ſcutis 50. Cedunt præterea iidem Patres Communitati nonnulla nomina debitorum parvi momenti, & fere inexigibilia ebſque ulla obligatione evictionis, & e contra iidem Patres retinent poſſeſſionem aliorum bonorum, & Cenſuum conſiſtentium in totum capitale ſcutorum 3800. & annuum reditum ſcutorum 167. 40. & bona, quæ dimittuntur favore Communitatis, ſpectant ad hæreditetem Audini, demptis ſcutis 160. quæ pertinent ad donationem illorum de Riva, & bona, quæ ab iiſdem Petribus detinentur, ſunt pariter hæreditaria Audini Cagnæ, dempto Cenſu in ſorte ſcutorum 40. & in reditu ſcutorum 3. & 40. qui eſt ſuppoſitus donationi dictorum de Riva.

A bonis ad onera tranſeundo, & tenorem tranſactionis quoad hanc partem exponendo, in eadem habetur, quod Patres debeant impoſterum adimplere integram celebrationem tam duarum Miſſarum perpetuarum ab Audino relictarum, quam aliarum duodecim quolibet anno celebrandarum, juxta legem appoſitam in donatione illorum de Riva, & quod Communitas alia onera ſubire teneetur, ſolutionis ſcilicet dotium, & eleemoſynæ perſolvendæ Concionatori, & Pauperibus, ſuperadditis tamen ſequentibus conditionibus, primo videlicet qood Communitas ad dicta onera teneatur *per quanto ſi eſtenderanno le rendite de' beni, ed effetti, come ſopra da detto Convento ceduti*; exponitur enim in relatione Ordinarii, quod onera annua, quæ Communitas aſſumit in ſequelam tranſactionis aſcendunt ad ſcuta 76. ſecundo, quod ab Ordinario perſona eligatur, quæ bona ceſſe adminiſtret, & tertio, quod in caſu inſufficientiæ redituum pro integro onerum implemento præferenda ſit ſemper eleemoſyna Concionatoris.

Factis hiſce inter Partes conventionibus in publicum Inſtrumentum redigendis poſt obtentum Apoſtolicum Beneplacitum, ſupplicatum fuit huic Sacræ Congregationi pro ejus conceſſione, & negotii cognitio fuit remiſſa ad Eminentiſſimum Alterium, qui *die 16. Martii 1716.* fuit in Voto, quod Beneplacitum denegaretur, & quod Patribus potius ſuaderetur, quod deficientibus reditibus inſtarent pro onerum reductione, & Sacra Congregatio *die 2. Maii ejuſdem anni* reſpondit *tranſactionem non eſſe confirmandam, nec eſſe locum Apoſtolico Beneplacito*; cumque adverſus hanc reſolutionem ſupplicantes novam obtinuerint Audientiam, novæque ſubſequenter datæ fuerint litteræ Ordinario pro Informatione & Voto, tandem *die 15. Januarii hujus anni* 1718. demandatum fuit, quod Cauſe poneretur in folio.

Cauſa in folio deſcripta ed tramites mandati Sacræ Congregationis, iterum inſtant Patres pro confirmatione concordiæ, & pro conceſſione Beneplaciti Apoſtolici, & putant non obeſſe primam difficultatem alias excitatam, quod non potuerit Ordinarius onera reducere, quandoquidem eſſerunt, nullam factam fuiſſe onerum reductionem, ſed Ordinarium tantummodo calculatis fructibus hæreditatis declaraſſe dotes, & eleemoſynam eſſe in tali quantitate perſolvendas; putant ulterius non obſtare, quod in obligatione Communitetis non fuerint ſervatæ debitæ ſolemnitates, dicunt quippe, ſe non eſſe deventuros ad ſtipulationem Inſtrumenti, niſi præmiſſis præmittendis; putant denique diviſionem bonorum in tranſactione conventam non importare derogationem voluntatis Teſtatoris, inquiunt ſiquidem, quod ceſſio facta Communitati, ſicuti videtur expediens pro conſervatione bonorum, ita dici nequit contraria voluntati Teſtatoris; cum etenim Patres habeant Conventum in loco de Brà, & locus hic

diſtet

Digitized by Google

diſtet ab Oppido S. Victoriæ, ubi reperiuntur bona ceſſa, poterit Communitas per perſonam ab Epiſcopo eligendam, rite, & recte bona adminiſtrare, quod non erit, nec eſt Patribus facile, utpote ab Oppido diſtantibus, & multo magis, cum hac de cauſa ædificia ſint ruinoſa, & campeſtria tendant ad ſterilitatem.

Hæc ſunt in Cauſa; quocirca quæritur

An tranſactio ſit confirmanda, & locus ſit interpoſitioni Beneplaciti Apoſtolici in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,

Negative, & caſſata reductione facta per Curiam Epiſcopalem, Patres inſtent in Sacra Congr. pro reductione.

QUÆSTIO LXX.

In Cauſa Romana Canonicatus, die 3. Decembris 1718.

HIERONYMUS de Pace Canonicus Collegiatæ Eccleſiæ Sancti Hieronymi Illyricorum de Urbe obtinuit die 7. Julii 1714. licentiam abſendi a Reſidentia ſui Canonicatus per ſex menſes, ut ſe transferre poſſet ad Civitatem Curzolen. ſuam Patriam, in qua litem habebat ſuper quadam Cappellania Laicali, a ſe poſſeſſa, & nullam reſidentiam requirente: cumque die 9. Julii ejuſdem anni R. P. D. Viceſgerens, cujus arbitrio, & conſcientiæ fuerat a Sacra Congregatione remiſſa licentia, eam per ſex prædictos menſes conceſſiſſet, idem diſceſſit ab urbe die 10. Julii.

Inſtante Promotore Fiſcali Curiæ Eminentiſſimi Pro-Vicarii, relaxatæ fuerunt die 21. Januarii 1717. litteræ citatoriales per edictum adverſus eumdem, ut ad ſuam reſidentiam rediret, quæ die 9. Februarii ejuſdem anni fuerunt affixæ ad Januas Cancellariæ Epiſcopalis Civitatis Anconæ; cumque ſimilis earumdem litterarum executio facta fuerit die 5. Aprilis, & die 6. Maji 1717. in Urbe, deventum fuit ad ſententiam privationis Canonicatus die 17. Decembris ejuſdem anni.

Advenit Urbem Hieronymus Pace die 31. Decembris ejuſdem anni 1717. & die ſequenti, quæ fuit prima anni 1718. ſe tranſtulit ad Eccleſiam, & Officiis Divinis interfuit, & uſque ad præſentem diem intereſſe non deſiit, & interpoſita appellatione a ſententia privatoria Canonicatus, fuit ab Auditore Sanctiſſimi Cauſa remiſſa ad hanc Sacram Congregationem.

Pro parte Fiſcalis Curiæ Vicarii, dicitur rite, & recte deventum fuiſſe ad ſententiam privatoriam Canonicatus, fuit enim ter citatus, & licet fuerit citatus per edictum, hæc tamen forma erat ſervanda, ex quo ipſe degebat apud Illyricos, itaut vel tutus non eſſet acceſſus, vel magna ſaltem diſtantia denegari non poſſet, juxta tradita *per Ventrigl. in praxi Eccleſ. parte 2. annot.* 19. §. 3. *num.* 7. Fuit præterea Canonicus expectatus per triennium a Concilio Tridentino *ſeſſ.* 24. *cap.* 11. *de Reformatione* præſcriptum; cumque a die ultimæ citationis uſque ad diem prolationis ſententiæ elapſi fuerint ſex menſes, & ultra, contendit Fiſcalis nihil aliud requiri pro validitate, & juſtitia ſententiæ, juxta Textum *in cap. Ex tuæ de Clericis non reſident.* cujus diſpoſitio fuit a Concilio Tridentino præſervata, uti ponderat *Fagnan. in allegato capit. num.* 35. cumque *die* 29. *Maii currentis anni* 1718. Camerarius electus fuerit in Capitolo, cui Canonicus Pace interfuit, ſubdit Fiſcalis non eſſe de hac electione habendam rationem, cum, pendente appellatione, non eſſet eidem premiſſum ſe in actibus Capitularibus ingerere citra vitium attentatorum.

Adverſus hæc Hieronymus Pace excipit, aſſerendo ſententiam privationis nullitate, & injuſtitia laborare; nullitate quidem, tum quia unuſquiſque ſciebat locum, in quo ipſe degebat, in quo rerum ſtatu citatio debebat eſſe perſonalis; non attenta reſponſione, quod tutus non aderat acceſſus, quia in actis non fuerunt exhibitæ probationes de non tuto acceſſu; tum quia, quatenus procedi potuiſſet per edictum, illud erat affigendum non in Civitate Anconæ, nec in aliis locis Urbis, ſed in Eccleſia Beneficii, ſeu Canonicatus juxta *textum in cap. ex tua de Cler. non Reſident.*

A nullitate tranſeundo ad Injuſtitiam, inquit Hieronymus de ea conſtare, non ſolum quia ipſe aberat ex juſta cauſa videlicet litis ſuper ſua Cappellania, ſed etiam quia, attento jure Concilii Tridentini, antequam quis privari poſſit Canonicatu, expectandus eſt lapſus trium annorum, & tranſacto tertio anno, trina citatio per edictum eſt adverſus abſentem expedienda, & deinde expectari debet per alios ſex menſes, antequam deveniri valeat ad privationem, juxta firmata per *Fagnan. in citat. cap. Ex tua num.* 14. *& num.* 35. *de Cleric. non Reſident.* quod non fuiſſe obſervatum in hypotheſi contendit, cum a calculo potiſſimum Triennii, & aliorum ſex menſium a Concilio requiſitorum demendum ſit ſemeſtre, quo abfuit ex licentia Sacræ Congregationis, quo currente, haberi debet ac ſi fuiſſet præſens; & in eo, quod ſpectat ad electionem Camerarii, ait, eam fuiſſe legitimam, cum Capitulo interfuerit ex licentia R. P. D. Viceſgerentis.

His ſtantibus, quæritur

I. An Sententia privationis Canonicatus, de quo agitur, ſuſtineatur in caſu &c.

II. An electio Camerarii facta in Capitulo habito ſub die 29. Maii proxime elapſi propter interventum Canonici de Pace ſuſtineatur in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit

Ad Primum negative, & amplius, Ad Secundum affirmative, & amplius.

QUÆSTIO LXXI.

In Cauſa Caſſanenſi, Die 3. decembris 1718.

SUB obtentu antiquæ, & immemorabilis conſuetudinis vigentis in receptitia Eccleſia Sanctæ Mariæ Majoris Civitatis Maratheæ, Diœceſis Caſſanenſis, de qua plerique Teſtes deponunt, licet ad perpetuam examinari, quicumque Sacerdos antequam admittatur ad numerum Sacerdotum participantium, ſolvit unicuique ex illis decem Carolenos, ex quo prædicti Sacerdotes participantes tulerunt, & actu ferunt onus emendi paramenta, Vaſa Sacra, & alia neceſſaria pro Sacriſtia; cum autem occaſione admiſſionis Sacerdotis Salvatoris Mariæ Urſumandi ad numerum Sacerdotum participantium, exorta fuerit controverſia de validitate dictæ conſuetudinis, eademque fuerit ad hanc Sacram Congregationem delata, de ejus propterea viribus, & ſubſtantia in præſenti eſt inquirendum.

Porro regula juris eſt, quod hæ, ſimileſque conſuetudines, licet immemorabiles, juxta quas aliquid perſolvitur occaſione poſſeſſionis Canonicatus, & Præbendæ, non ſunt attendendæ tanquam irrationabiles, ſi id quod exigitur, ſeu perſolvitur, cedit in utilitatem, & privatum commodum aliorum Canonicorum, ſive Sacerdotum; aliorumve Eccleſiæ Miniſtrorum; ſecus autem, ſi id, quod exigitur, ſeu perſolvitur, erogatur in uſus pios, uti probat Textus *in cap. Jacobus de ſimonia*, & habetur *in cap.* 14. *ſeſſ.* 24. *de Reform. & in Bulla* 104. *Sancti Pii Quinti Bull. tom.* 2. & fuit reſolutum ab hac Sacra Congregatione *in Polignanen. anno* 1584. *& in Avenionen. anno* 1586. *lib.* 4. *Decret. pag.* 9. *& pag.* 189. *& in Segobien.* 11. *Julii* 1590. *apud Garz. de Benef.* 3. *parte cap.* 2. *num.* 198. *& in Tudertina* 19. *Februarii* 1633. *lib.* 14. *Decret. fol.* 709.

His ſtantibus, quæritur.

An conſuetudo vigens in Eccleſia Matrici Sanctæ Mariæ Majoris Civitatis Marathea exigendi a quolibet Presbytero admittendo ad participationem maſſæ communis ejuſdem Eccleſiæ Carolenos decem, ſit ſervanda in caſu.

Sacra Congr. reſpondit

Affirmative, dummodo fiat depoſitum in capſa Sacriſtiæ, & quod depoſitum erogetur in uſum ejuſdem Sacriſtiæ tantum, & amplius.

QUÆSTIO LXXII.

In Cauſa Civitatis Caſtellanæ Irregularitatis, die 3. Decembris 1718.

SACERDOS Joannes Baptiſta Roſinus percuſſionibus fuit provocatus a Joſepho Sancio Clerico Conjugato ſuo Nepote, qui eum in Platea loci Julianelli apprehenſum capillis, humi ſtravit, & pugnis affecit. Secuta poſtmodum reconciliatione, Sacerdos ſpatio decem dierum abſtinuit a Miſſæ celebratione, quam tamen deinde reaſſumpſit, ſub obtentu, quod Joſeph Sancius non incederet in habitu, & tonſura, & quod a duobus Theologis Societatis Jeſu audivit, quod percutiens Clericum Conjugatum non incedentem in habitu, & tonſura non incurrit excommunicationem. Quia vero poſt nonnullas Miſſas celebratas dubitari intellexit, an ex recenſita percuſſione cenſuram incurriſſet, denuo abſtinuit a celebrando, uti non ſolum deſumitur ex ejus ſupplici libello, ſed etiam ex informatione Vicarii Capitularis. In hoc rerum ſtatu Sacerdos Roſinus exorat pro declaratione, an incurrerit, nec ne irregularitatem, & quatenus affirmative ſupplices exhibet preces pro diſpenſatione.

Cle-

Clericus cælebs non incedens in habitu, & tonſura, & non ſervans requiſita Concilii Tridentini *ſeſſ. 23. cap. 6. de Reform.* amittit ipſo jure privilegium fori, ſed non privilegium Canonis, uti fuit reſolutum ab hac Sacra Congregatione *die* 16. *Octobris* 1582. & late proſequitur *Fagnan. in capit. Si quis num. 72. & ſeqq. de Foro competenti*. Secus autem videtur, quod ſe habeat res, loquendo de Clerico conjugato, hic quippe ſi non deferat habitum, & tonſuram, excluditur a Canonis privilegio, juxta *Textum in cap. Unico de Cleric. Conjug. in 6.* & diſtinguendo firmat *Diana Oper. Moral. tom. 5. in edit. coord. tract. 2. reſolut. 43. num. 1. 2.*

Adeoque potior difficultas in facto conſiſtit, an ſcilicet Joſeph Sancius incederet abſque habitu, & tonſura, incedebat enim, uti habetur in ſupplici libello *colla veſte negra, con crovatta, e non col collarino*, & veſtes Clericales in caſu, & ad effectum de quo agitur, illæ ſunt, quæ cum eis incedentem prima facie indigitant eſſe Clericum, & non Laicum, juxta late deducta *per Paſſer. in cit. capitulo unico num. 26. de Cler. Conjug. in 6.*

His ſtantibus, quæritur

I. An Sacerdos Joannes Baptiſta Roſinus irregularitatem incurrerit in caſu, & quatenus affirmative.

II. An eidem ſit indulgenda diſpenſatio.

Sacra Congr. reſpondit,

Eſſe concedendam diſpenſationem ad Cautelam.

QUÆSTIO LXXIII.

In Cauſa Bergomenſi, die 3. Decembris 1718.

ANNO 1628. Confraternitas Sanctiſſimi Crocifixi erecta in Eccleſia Sancti Joſeph intra limites Parochiæ Gandini, Diœceſis Bergomen. accepit a Joſepho quondam Antonii de Nigris Capitale librarum 1600. monetæ Bergomen. & ſe obligavit ad perpetuam celebrationem Miſſarum 60. annualium, & contractus fuit ab Ordinario approbatus; de ejus etenim utilitate dubitari non poterat cum eleemoſyna Miſſarum ferialium tunc eſſet in ſolidis 20. & libræ 1600. traditæ a Joſepho eſſent inveſtitæ, & redderent ſex pro Centenario quolibet anno, ita ut ſingulis annis libræ 42. remanerent liberæ pro Confraternitate.

Capitale, quod olim reddebat, uti diximus, ſex, hodie reddit tria pro centenario, & anno, & ulterius aucta eſt manualis eleemoſyna Miſſarum ad ſolidos 32. pro qualibet Miſſa; cumque Confraternitas exoraverit pro reductione, & Eminentiſſimus Ordinarius requiſitus pro informatione, & voto, eam juri conſentaneam exiſtimaverit, quæritur, an ſit annuendum petitis.

Pro reductione facit, quod onus Miſſarum hodie adimpletur erogando reditus aliorum legatorum, aut eleemoſynas, quas Confraternitas recipit a piis Fidelibus, ad quod abſurdum evitandum, videtur, quod debeat eſſe locus reductioni; & multo magis, cum libræ 42. quæ olim liberæ remanebant pro Confraternitate, fuerint expenſæ pro manutentione Confraternitatis, & Eccleſiæ, ita ut nec antiquiores, nec præſentes Confratres ullum ab eis commodum, ſeu privatam utilitatem receperint.

Facit e contra adverſus reductionem, quod licet ea ſibi vindicet locum etiam in Miſſis per contractum acceptatis, quando tractu temporis contractus reducitur ad iniquitatem, & ad læſionem, ad terminos Textus *in L. cum quidam ff. de Uſuris*, non videtur tamen, quod reductio ſit in Hypotheſi ſtatim indulgenda, ſed quod prius haberi debeat ratio earum librarum 42. quæ per aliquod temporis intervallum liberæ remanſerunt pro Confraternitate, compenſando videlicet ſterilitatem annorum ſubſequentium cum fertilitate præcedentium juxta Textum in *cap. propter ſterilitatem de locat. & conduct.*

His ſtantibus, quæritur

An ſit locus reductioni in caſu.

Sacr. Congr. reſpondit,

Dilata, & ſcribatur Eminentiſſimo Epiſcopo, ut exprimat tempus, quo reditus Inveſtimenti decreſcere cœperunt, & quo eleemoſyna Miſſæ fuit aucta, & an Confraternitas habeat bona legatis, aut oneribus obligata, & non habeat argenta.

QUÆSTIO LXXIV.

In Cauſa Aliphana Redditionis rationis, die 3. Decembris 1718.

CONTENDIT Curia Epiſcopalis Aliphana, quod Presbyteri Eccleſiæ S. Antonii extra Partem nuncupati *Quaſt. Canonicæ*.

Terræ Pedemontis teneantur ad redditionem rationis Bonorum, & redituum ad eamdem Eccleſiam pertinentium, & quod ulterius non ſit valida electio Procuratoris, ſeu Adminiſtratoris ab ipſis facta, bonorum, & redituum ſpectantium ad Cappellam Beatæ Mariæ de Monte Carmelo erectam in memorata Eccleſia Sancti Antonii, ſed quod valida ſit, & ſuſtineatur deputatio Procuratoris, ſeu Adminiſtratoris bonorum, & redituum dictæ Cappellæ a ſe facta in perſona Sacerdotis Franciſci Bojani.

Fundamentum prætenſionis redditionis rationis bonorum, & redituum ad Eccleſiam Sancti Antonii ſpectantium potiſſimum conſtituitur *in cap. 9. ſeſſ. 22. de Reform.* in qua derogatur conſuetudinibus, & privilegiis, quæ in contrarium allegari poſſent.

Fundamentum prætenſionis, quod non ſuſtineatur electio Procuratoris, ſeu Adminiſtratoris bonorum, & redituum Cappellæ Beatæ Mariæ de Monte Carmelo a dictis Presbyteris facta, ſed quod potius ſit valida illa, quam idem Epiſcopus fecit in perſona Sacerdotis Bojani, reponitur in hoc, quod in electione a Presbyteris facta, non fuit ſervata forma Decreti editi a Curia Epiſcopali, quod Adminiſtrator videlicet, ſeu Procurator hujus Cappellæ non eligeretur, niſi ille, qui eſſet facultatibus idoneus, vel qui ſufficientem præſtaret cautionem, quod item electio fieret per ſecreta ſuffragia, quod pariter ab Adminiſtratore præſtaretur juramentum de fideliter adminiſtrando, & quod non eligeretur, qui debitor remaneret in præcedenti adminiſtratione.

Abſque eo quod quidquam faciat prætenſum a Sacerdotibus Juſpatronatus in Eccleſia Sancti Antonii, primo, quia non ſolum ex eorum bonis, ſed etiam ex eleemoſynis Fidelium fundata fuit Eccleſia prædicta, itaut de ſubſiſtentia juriſpatronatus, etſi a prædeceſſoribus approbati, dubitandum ſit; Secundo quia non eſt de jure permiſſum Patronis ſe ingerere in adminiſtratione bonorum Eccleſiæ juxta Textum *in cap. Præterea 4. de Jurepatronatus*; Tertio quia Eccleſiæ Sancti Antonii fuerunt relicta plura legata pia, de quorum adimplemento Sacerdotes tenentur reddere Epiſcopo rationem.

Multoque minus reſtagantibus cæteris, quæ opponi poſſent adverſus electionem Sacerdotis Bojani in Adminiſtratorem, ſeu Procuratorem Cappellæ, quia eadem fuit confirmata, & ab iiſdem Sacerdotibus Eccleſiæ S. Antonii retificata.

Adverſus hæc Sacerdotes excipiunt, quod Eccleſia Sancti Antonii fuit a ſuis Prædeceſſoribus fundata cum reſervatione Juriſpatronatus, ab Epiſcopo tunc temporis approbata, & quod ſemper a ſe, & a ſuis Prædeceſſoribus fuit electus Adminiſtrator, ſeu Procurator, qui rationem reddidit in manibus Sacerdotum eligentium, facta ab anno 1652. uſque in præſens diviſione fructuum, & redituum inter ipſos; Et electo ſemper, juxta conceſſionem Epiſcopi factam de anno 1653. Rectore, cui ſola conceſſa fuit quoad honores præeminentia, & non quoad emolumenta, in quo rerum themate dicitur non habere locum allegatam Concilii Tridentini diſpoſitionem, quæ non procedit in ordine ad fructus, & emolumenta, quæ inter ipſos Sacerdotes, ſeu Cappellanos ſunt dividenda. Quo ſtante, Sacra Epiſcoporum Congregatio die 16. Julii 1717. Sacerdotes Eccleſiæ Sancti Angeli hujus ejuſdem Diœceſis abſolvit a prætenſa redditione rationis, quæ reſolutio dicitur firmare ſtatum, etiam in caſu præſenti.

Et in eo quod attinet ad electionem Procuratoris, ſeu Adminiſtratoris Bonorum Cappellæ Sanctæ Mariæ de Carmelo, Sacerdotes aſſerunt Electionem a ſe factam in perſonis Jacobi Natalitii, & Joannis Baptiſtæ de Roma eſſe validam, & ſuſtineri, non obſtante decreto Epiſcopi, tum quia facultas eligendi unum, vel plures Procuratores a Julio Antonio Ciccarello, qui bona Cappellæ reliquit, delata fuit ad ipſos, tum quia ipſi ſe agnoſcunt obligatos ad redditionem rationis, itaut ſuperfluæ remaneant quæcumque cautiones, & cautelæ ab Epiſcopo in ſuo decreto quoad Adminiſtratorem præſcriptæ. Nullatenus urgente approbatione facta a nonnullis Sacerdotibus de perſona Bojani ab Epiſcopo electa, quia horum Sacerdotum conſenſus non fuit datus capitulariter, ſeu Collegialiter, uti præſcribitur in Conſtitutionibus.

Nulla nunc fuit capta reſolutio, ſed repropoſita cauſa in Congregatione habita die 17. Decembris 1718. cum ſequentibus dubiis.

I. An Decretum Epiſcopi, ſeu illius Vicarii Generalis ſuper redditione rationis fructuum, & redituum Eccleſiæ S. Antonii Caſtri Pedemontis ſuſtineatur, in caſu &c.

II. An Decretum ſuper electione Procuratoris, ſeu Adminiſtratoris Bonorum Cappellæ Sanctæ Mariæ de Carmelo ſa-

factum ab Epiſcopo ſuſtineatur, ſeu potius ſuſtineatur electio facta a Sacerdotibus dictæ Eccleſiæ, in caſu &c.

Fuit reſponſum modo qui ſequitur: *Ad primum affirmative quoad reditus, quibus eſt aliquod onus annexum, negative quoad reditus, qui libere dividi debent inter Presbyteros. Ad ſecundum deveniendum eſſe a Presbyteris ad novam electionem Adminiſtratoris juxta Decretum Epiſcopi, quoad qualitatem eligendorum, juxta modum,* & modus fuit, *ut aboleretur pœna ſuſpenſionis, una cum neceſſitate approbationis fidejuſſionis, & confirmationis ab Epiſcopo facienda.*

Die 4. *Martii* 1719. iterum repropoſita fuit hæc Cauſa, & quæſitum fuit

An, & quomodo ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis, in caſu &c.

Sacr. Congr. die 18. Martii 1719. reſpondit,

In deciſis, & amplius, & Fidejuſſio approbetur ab iiſdem Presbyteris eligentibus eorum riſico, & periculo.

QUÆSTIO LXXV.

In Cauſa Bononienſi die 3. Decembris 1718.

ANTONIUS Bosterius, in ſuo Teſtamento condito anno 1542., legavit Patribus Sanctæ Mariæ Servorum, libras 400. cum onere ſequentibus verbis expreſſo, *dicendi, & celebrandi in dicta Eccleſia ad Altare Annunciationis, cui prope fuit, & eſt ſepulcrum ſubterraneum ipſius Domini Teſtatoris, & ſuorum Anteceſſorum pro animabus ſua, ſuæque Conjugis, ac ſuorum Prædeceſſorum ſingulis diebus in perpetuum, durante ſæculo, unam Miſſam planam, & ſemel in anno in die obitus ipſius Domini Teſtatoris, ſeu alia immediate ſequenti, ſi cauſa intervenerit legitima, propter quam differri debeat, unam Miſſam ſolemnem Mortuorum in cantu cum ſuis reſponſoriis, & Officium Mortuorum, quam Miſſam in cantu, & Officium Mortuorum dictus Dominus Teſtator voluit, & mandavit debere dici, & celebrari, ac fieri ſingulis annis in perpetuum, donec Cælum, & Terra durabunt.*

Quoad perpetuam celebrationem Miſſæ ſolemnis, & Anniverſarii nulla fuit excitata difficultas, ſolaque diſputatio redacta eſt ad Miſſam planam ſingulis diebus recitandam, de hac etenim quæſitum eſt, an ejus onus durare deberet ultra ſæculum, hoc eſt ultra metam centum annorum, vel potius, elapſis centum annis, ceſſare debuerit.

Exquiſita fuit juxta morem informatio Eminentiſſimi Archiepiſcopi, qui fuit in ſenſu, quod poſt centum annos non adeſſet amplius obligatio celebrandi Miſſam planam, ſed propoſita inſtantia inter Summaria precum, eadem fuit rejecta in Congregatione habita die 25. Januarii 1716. Obtenta vero nova audientia, una cum deſcriptione in folio, de viribus reſolutionis modo eſt agendum.

Pro oneris perpetuitate ultra centum annos, facit primo, quod quando verſamur in legato pio, & ſignanter in Legato Miſſarum, verba *in perpetuum* non reſtringuntur ad centum annos, ſed ad quodcumque tempus extenduntur, uti late probant *Pancirol. conſil.* 175. *per totum, Gratian. deciſ.* 28. *per totam, Ciarlin. Controverſ. lib.* 2. *cap.* 243. *per totum,* cum improbabilis ſit, & ſenſui Eccleſiæ repugnans nonnullorum Theologorum aſſertio, quod animæ non detineantur in Purgatorio ultra decem annos, vel ut alij dicunt, ultra metam centum annorum, *Bellarmin. controv. tom.* 2. *lib.* 2. *de Purgatorio cap.* 9.

Facit ſecundo, quod vox *Sæculum* non ſolum eſt apta nata ad exprimendum ſpatium centum annorum, ſed etiam ad denotandum Mundum, juxta illud *venturus eſt judicare ſæculum per ignem*, quo ſtante, idem erit dicere durante ſæculo, ac durante Mundo.

Plura econtra ſunt, quæ ſuadent, onus Miſſæ planæ non ſe extendere ultra metam centum annorum, tum quia quando vox *ſæculum* uſurpatur ad denotandum tempus, & menſuram temporis, ſpatium ſignificat tantummodo centum annorum, tum quia non deſunt magni nominis Auctores, qui cenſent legatum pium relictum cum verbis perpetuitatem denotantibus, ad centum annos reſtringi, uti late videri poteſt *apud Vivium deciſ. lib.* 3. *deciſ.* 406. *num.* 18. & 19. & tandem quia quando Teſtator voluit perpetuitatem abſolutam, & indefinitam, eam expreſſit verbis clariſſimis, uti colligitur ex legato Miſſæ ſolemnis, & anniverſarii *ſingulis annis in perpetuum donec Cælum, & Terra durabunt.* Hinc etenim inferre licet, quod quando in Legato Miſſæ planæ, ſingulis diebus celebrandæ, uſus eſt illis verbis *in perpetuum durante ſæculo,* intellexit de perpetuitate limitata ad tempus centum annorum, multoque magis cum verba illa *durante ſæculo* non præcedant, ſed ſubſequantur hæc alia *in perpetuum*, in hoc quippe rerum ſtatu, verba priora *in perpetuum* reſtringuntur in ſequentibus *durante ſæculo.*

Accedit, quod agitur de tenui legato librarum 400. quod ſi inſufficiens eſt pro adimplemento oneris, limitati ad centum annos, a fortiori damnoſum Patribus evaderet, ſi onus ultra centum annos extenderetur. Ad hoc ergo abſurdum evitandum, concludendum eſſe videtur, quod onus Miſſæ planæ non excedat tempus centum annorum, cum Legatum de ſui natura debeat eſſe lucroſum.

His ſtantibus, quæritur.

An onus Miſſæ planæ duret ultra ſpatium centum annorum, vel potius, tranſacto dicto termino, remanſerit extinctum.

Sacra Congr. die 17. Decembris 1718. reſpondit

Ad primam dubii partem affirmative. Ad ſecundam negative.

QUÆSTIO LXXVI.

In Cauſa Nullius, ſeu Brictinorienſi, & Policaſtrenſi, die 3. Decembris 1718.

PENDET in Tribunali Rotæ controverſia inter Epiſcopum Brictinorien. ex una, & Capitulum Baſilicæ Sancti Petri ex altera partibus, ſuper puncto, an Abbatia Sancti Ruffilli, quæ eſt in Caſtro Foripompilii, & quæ fuit dicto Capitulo unita, Territorium habeat ſeparatum, & an hoc Territorium comprehendat Caſtrum prædictum, necnon alterum Meldulæ. Non fuit uſque adhuc hæc controverſia deciſa, ſed etiam admiſſo, quod conſtaret de Territorio ſeparato, contendit Epiſcopus Brictinorien. quod Capitulum Sancti Petri concedere non poſſit dimiſſorias Clericis Caſtrorum prædictorum; quidquid enim eſſet de jure antiquiori Decretalium, Concilium Tridentinum *ſeſſ.* 23. *cap.* 10. *de Reformat.* conceſſionem Dimiſſoriarum reſervavit Epiſcopis, intra quorum Diœceſum fines Abbatiæ ſitæ ſunt, non obſtante, quod eædem ſtuantur Territorio ſeparato, uti præter antiquiores hujus Sacræ Congregationis Reſolutiones a Scribentibus allegatas, reſpondit hæc Sacra Congregatio *in Nullius, ſeu Veſprimien. Juriſdictionis, quæ fuit propoſita die* 12. *& reſoluta die* 26. *Martii hujus anni* 1718.

Additur ab Epiſcopo Brictinorien., quod Capitulum Sancti Petri uſque adhuc non exhibuit Privilegium, quod eſſet neceſſarium ad effectum de quo agitur, facultatis videlicet concedendi litteras dimiſſorias, & quod Privilegium præſumptum conſiſtens in immemorabili non eſt probatum, & quatenus eſſet probatum, non relevaret, utpote a Tridentino ſublatum.

Se quoque ad Cauſam admiſit Epiſcopus Policaſtren. in cujus, uti prætenditur, Diœceſi exiſtit alia Abbatia eidem Capitulo Sancti Petri unita, & ex iiſdem juribus ſupra recenſitis ſuſtinet, non poſſe prædictum Capitulum litteras concedere dimiſſorias.

His ſtantibus, quæritur

An, etiamſi conſtaret de Territorio ſeparato, poſſit Capitulum Sancti Petri concedere dimiſſorias in caſu.

Sacra Congr. die 21. Januarii 1719. reſpondit:

Negative, & amplius

QUÆSTIO LXXVII.

In Cauſa Strigonienſi, die 17. Decembris 1718.

EMINENTISSIMUS, & Reverendiſſimus Dominus Cardinalis Archiepiſcopus Strigonienſis Sacræ Cæſareæ Majeſtati ſupplicavit pro obtinendo Diplomate, quo perpetuis futuris temporibus Archiepiſcopi Strigonienſes titulo, & dignitate Principum Sacri Romani Imperii potirentur, eodemque obtento, erogata ſumma viginti millium florenorum, aliquid peragere ſtatuit, nedum in tanti beneficii memoriam, ſed in ſuffragium animæ ſuæ, & pro incolumitate Auguſtiſſimæ Domus Auſtriacæ.

Ex reditibus itaque Menſæ Archiepiſcopalis aſcendentibus ad annuos ſexaginta mille circiter florenos rhenenſes decrevit, ut perpetuis futuris temporibus mille floreni quotannis ſolverentur ab Archiepiſcopis Strigonienſibus Capitulo Eccleſiæ Metropolitanæ, ea impoſita lege, ut Canonici celebrare deberent ſingulis menſibus duas Miſſas ſolemnes, alteram nempe pro incolumitate Do-

mus

mus Auſtriacæ, alteram pro refrigerio, & ſuffragio animæ ſuæ, ita tamen, ut ex Miſſis pro incolumitate Domus Auſtriacæ celebrandis, duæ eſſent votivæ de Venerabili Euchariſtiæ Sacramento, cum ejuſdem expoſitione; & ut eo tutius hæc pia voluntas executioni mandaretur, addidit, quod in hypotheſi, in qua ſui in Archiepiſcopatu ſucceſſores prædictos mille florenos ſolvere recuſarent, liberum eſſet Capitulo ſine juris ſtrepitu eorum ſatisfactionem conſequi ex nonnullis decimis ad menſam Archiepiſcopalem ſpectantibus, nullo alio adhibito judicio, quam duorum Nobilium Comitatus Nitrienſis, uti latius ex inſtrumento deſumitur.

Fuit hæc pia voluntas notificata Sacræ Cæſareæ Majeſtati, quæ eam libentiſſime acceptavit. Fuit eadem notificata Capitulo, qui pariter libentiſſime acceptavit; cumque Eminentiſſimus, & Reverendiſſimus Dominus Cardinalis Archiepiſcopus Strigonienſis Sanctiſſimo Domino Noſtro ſupplicaverit pro Apoſtolica confirmatione a ſe in fundatione expreſſe reſervata, fuerunt a Sanctitate Sua preces remiſſæ ad hanc Sacram Congregationem, quæ reſcripſit *Eminentiſſimo, & Reverendiſſimo Domino Cardinali Tanario, qui dignetur rem perpendere & votum ſuum Sacræ Congregationi Concilii aperire.*

Eminentiſſimus, & Reverendiſſimus Dominus Cardinalis Tanarius munus ſibi commiſſum ſtrenue de more adimplevit, & fuit in ſenſu pro confirmatione Fundationis, licet enim agatur de alienatione, agitur nihilominus de Epiſcopi alienatione, ſeu donatione ex bonis ſuæ menſæ Epiſcopalis, favore ſui Capituli, in quo rerum ſtatu, vel ſolemnitas non eſt neceſſaria, uti probat *Textus in cap. Ut ſuper de rebus Eccleſiæ non alien.* & late proſequuntur *Oldrad. Conſil.* 182. *verſ. & ſicut, Turricell. de Rebus Eccleſiæ non alien. cap.* 15. *num.* 77. *& ſeqq. Boſcul. in controverſ. Feudal. cap.* 4. *num.* 49. *poſt Cardinal. de Luca de Feudis, Rota deciſ.* 756. *num.* 3. *&* 4. *parte prima diverſ.* vel alienatio, ſeu donatio talis naturæ, & indolis reputantur, ut confirmationem Apoſtolicam mereantur, quemadmodum in terminis perpetuæ applicationis annuorum ſcutorum 876. ab Epiſcopo Liparitano ſubtractorum ex reditibus ſuæ menſæ Epiſcopalis pro conſtituendis quotidianis diſtributionibus dividendis inter Canonicos, & Dignitates ſuæ Eccleſiæ, reſpondit hæc Sacra Congregatio *die* 18. *Septembris* 1683. non obſtante, quod ad effectum prædictum conſtituendarum diſtributionum alius modus fuerit a Sacro Concilio Tridentino inſinuatus *ſeſſ.* 21. *cap.* 3. *& ſeſſ.* 22. *cap. pariter* 3. *de reform.*

Additur, non deeſſe ſufficientem pro dicta alienatione cauſam; cum etenim notorium ſit magnam dignitatis acceſſionem in Archiepiſcopos Strigonienſes derivare a titulo Principis Sacri Romani Imperii, quo decorantur, & hanc eandem novam dignitatem non parum prodeſſe, ut ipſius Eccleſiæ Strigonienſis negotia in Aula Cæſarea felicius expediantur, hinc eſt, ſatis conſtare de merito Auguſtiſſimi Imperatoris, qui Archiepiſcopos dicto inſigni decoravit honore, nec non de merito Eminentiſſimi, & Reverendiſſimi Archiepiſcopi, qui gratiam prædictam a Cæſarea Majeſtate impetravit, non ut ſibi conſuleret, cum Principis Sacri Romani Imperii Titulum a ſuo ſanguine obtinuerit, ſed ut Eccleſiam ſuam, ſuoſque in Archiepiſcopatu ſucceſſores novis cumularet honoribus, ita ut de cauſa in re, & ad effectum de quo agitur, ſufficienti non videatur a primo ad ultimum eſſe dubitandum, cum utilis ex cauſa cenſeatur ea alienatio, quæ fit ab Eccleſia ob juſtam gratitudinem, & meriti remunerationem erga ipſam præſtiti, uti probat *Textus in cap. conſenſus de Rebus Eccleſiæ non alien. & in Authen. licentiam C. de Epiſcopis & Clericis.*

Alia plura afferuntur ab Informante in ſuo ſupplici libello: adeoque nunc quæritur

An ſit locus confirmationi Apoſtolicæ in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit
Affirmative juxta modum.

QUÆSTIO LXXVIII.

In Cauſa Verulana Viſitationis Sacrorum Liminum,

die 17. *Decembris* 1718.

PERACTA ab Epiſcopo Verulano Viſitatione Civitatis, & Diœceſis, & tranſmiſſa prima relatione ſuæ Eccleſiæ pro quadrageſimo quarto triennio, nonnulla in eadem exponuntur, pro quorum reſolutione idem Epiſcopus enixe rogat, ut ſine ſtrepitu litium removeantur abuſus, & cultus Divinus nullum patiatur detrimentum.

Refert itaque memoratus Epiſcopus, Capitulum Eccleſiæ Cathedralis componi ex duodecim Canonicis, & in Cathedrali Eccleſia, in multis anni Dominicis, & aliis Feſtivitatibus de præcepto Miſſam cantari ſine Diacono, & Subdiacono. Item refert adeſſe in Civitate Verulana inſignem Collegiatam Sancti Eraſmi, cui inſerviunt decem Canonici, & cui præeſt Abbas, qui eſt prima dignitas, & in dicta Collegiata Eccleſia non cantari Miſſam Conventualem, niſi bis in hebdomada, & diebus feſtivis ſine Diacono, & Subdiacono, quamvis hi Collegiatæ Canonici reditus habeant æquales Canonicis Eccleſiæ Cathedralis, ſcuta videlicet centum pro unoquoque. Proſequitur idem Epiſcopus enarrando, quod Canonici Cathedralis Eccleſiæ, decantato Veſpere de mane tempore Quadrageſimæ, ab eadem recedunt, nec aſſiſtunt Concioni, & tandem, quod in feria quinta majoris hebdomadæ in eadem Cathedrali fit expoſitio Sanctiſſimi Sacramenti in forma quadraginta horarum, & datur benedictio ſolemnis Populo feria ſexta ſequenti poſt Miſſam.

Quoad Miſſam Conventualem certum eſt, adeſſe obligationem eamdem quotidie celebrandi, non ſolum loquendo de Eccleſia Cathedrali, uti reſolvit hæc Sacra Congregatio *die* 16. *Novembris* 1652. *lib.* 19. *Decretorum fol.* 210. ubi inquit, nullam ſuffragari poſſe conſuetudinem contrariam, ſed etiam in Eccleſiis Collegiatis; ſi enim tam in Cathedralibus, quam in Collegiatis Eccleſiis adeſt obligatio recitandi quotidie officia divina publice, & in Choro, ad quem finem inſtituti ſunt Canonicatus, & præbendæ, ſub nomine divinorum officiorum comprehenditur Miſſa Conventualis, juxta *Textum in cap. Dolentes, & in cap. Cum creatura de celebratione Miſſarum,* quinimmo Miſſa ſolemnis, & Conventualis eſt primo intenta, & horæ Canonicæ tamquam diſpoſitiones ad eam ordinantur, juxta late deducta per *Quartum ad Rubr. Miſſalis par. prima tit.* 3. *ſect. prima,* & Miſſa Conventualis expoſcit Diaconum, & Subdiaconum, itaut in caſu ſolum deficientiæ Miniſtrorum neceſſariorum, cani valeat cum uno Miniſtro, qui, præter ſolitas functiones, cantat Epiſtolam, cantante Sacerdote celebrante Evangelium, ut docent *Suarez tom.* 3. *in tertiam partem diſput.* 87. *ſect. primu, Caſtald. in praxi lib.* 2. *ſect.* 5. *cap* 3. *Quart. loco citato* §. *dubitari poteſt.*

Quoad aſſiſtentiam Concioni tempore Quadrageſimæ, Sacra hæc Congregatio anno 1628. conſimili interrogationi Epiſcopi Nicien. ſic reſpondit, uti habetur *lib.* 13. *Decret. fol.* 563. *Canonicos legitime non impeditos tempore Quadrageſimæ quotidianis concionibus intereſſe debere, & idea Epiſcopum Decretum edere poſſe, ut Canonicis nunquam liceat prædicto tempore ab Eccleſia abeſſe, niſi de ipſius, vel ejus Vicarii licentia, & die* 10. *Martii* 1663. Archiepiſcopo Urbinaten. interroganti, *an ſtante conſuetudine, quod Canonici punctentur, niſi aſſiſtant concionibus tempore Quadrageſimali, expediat eoſdem punctare, ſi non aſſiſtant concionibus tempore Adventus, & infra annum,* eadem Sacra Congregatio reſpondit, *eſſe hortandos, non cogendos,* uti habetur *lib.* 23. *Decret. fol* 458.

Quoad expoſitionem denique Sanctiſſimi Sacramenti in forma quadraginta horarum, videtur id adverſari tum Rubricis Miſſalis Romani, tum Cæremoniali Epiſcoporum; in Rubrica ſiquidem Miſſæ propriæ feriæ quintæ in Cœna Domini dicitur, quod ea die parari debet locus aptus, ornandus cum velis, & luminibus, ubi Calix cum Hoſtia reponatur, *& lib.* 2. *Cæremon. cap.* 23. legitur præparandum eſſe ſacellum intra Eccleſiam, in quo poſt Miſſam recondendum ſit Sacramentum, quæ adverſari videntur Expoſitioni Sanctiſſimi Sacramenti dicta feria quinta in forma quadraginta horarum; adeoque *Gavantus par.* 4. *tit.* 8. *ſuorum Commentar. in Rubr. Miſſ.* ad ea verba Rubricæ *reponit in capſula* ait, *non videndus eſt Calix a populo, & multo minus Hoſtia patere populo debet;* & magis ad rem ſubdit *Bauldri in Manual. Sacrarum Cæremon. cap.* 9. *de feria quinta in Cœna Domini art.* 1. *num.* 3. *Nullo modo debet hac die poni Tabernaculum oſtenſorium, ſicut ſolet fieri in Feſto Corporis Chriſti, in quo appareat Sacramentum hac die, & ſequenti, neque etiam debet exponi, ut in oratione quadraginta horarum, contra quoſdam, qui in hoc manifeſte agunt contra intentionem Eccleſiæ, & contra Rubricas Miſſalis, & contraria conſuetudo videtur abuſus.*

His ſtantibus, quæritur

I. *An Miſſa Conventualis in Cathedrali Eccleſia cantanda ſit omnibus diebus Dominicis, & aliis Feſtivis de Præcepto cum Diacono, & Subdiacono, vel potius permitti poſſit, ut in aliquibus diebus Dominicis, & aliis Feſtivis de Præcepto Miſſa Conventualis cantetur ſine Diacono, & Subdiacono in caſu &c.*

II. *An in Collegiata Eccleſia cantanda ſit quolibet die*

Miſſa Conventualis, & diebus Feſtivis cum Diacono, & Subdiacono, vel potius liceat Miſſam Conventualem bis in hebdomada decantare, & in diebus Feſtivis ſine Diacono, & Subdiacono in caſu &c.

III. *An tempore Quadrageſimæ Canonici Cathedralis Eccleſiæ teneantur aſſiſtere concioni, itaut permiſſum eſſe ipſis non debeat, decantato Veſpere, ab Eccleſia diſcedere, & concioni non aſſiſtere in caſu &c.*

IV. *An in poſterum tolerandum ſit, quod in Cathedrali Eccleſia feria quinta Majoris hebdomadæ fiat expoſitio Sanctiſſimi Sacramenti in forma quadraginta horarum, & detur benedictio ſolemnis Populo feria ſequenti ſexta poſt Miſſam in caſu &c.*

Sacr. Congr. die 21. Jan. 1719. reſpondit

Ad Primum affirmative ad primam partem. Ad Secundam negative. Ad Secundum ad primam partem affirmative. Ad Secundam partem affirmative in ſolemnioribus ab Epiſcopo deſignandis, & in reliquis ſatis proviſum in præcedentibus. Ad Tertium detur decretum in Nicien. anni 1628. Ad Quartum negative.

QUÆSTIO LXXIX.

In Cauſa Feſulana Reſtitutionis in integrum, die 27. Decembris 1718.

FUIT propoſita hæc Cauſa in Congregatione habita die 22. Septembris 1708. & nulla fuit capta reſolutio. Fuit eadem repropoſita in Congregatione habita *die 17. Novembris ejuſdem anni*, & cum fuiſſet examinatum conſuetum dubium, *an ſit locus reſtitutioni in integrum &c.* reſponſum fuit *negative*. Quia vero multi ex EE. Patribus, qui modo Congregationi interſunt, non interſuerant prædicto anno 1708. itaut folium nequeant reaſſumere pro dicta Congregatione diſtributum, nedum opportunum, ſed neceſſarium exiſtimatum fuit illud per extenſum referre.

Pater Mathias de Bonvicinis, Franciſcus in ſæculo nuncupatus, de Civitate Piſciæ, humiliter conquerens apud Sanctiſſimum Dominum Noſtrum de Profeſſione emiſſa in Abbatia Sanctæ Mariæ Vallis Umbroſæ, Feſulanæ Diœceſis ſub die 25. Julii 1680. per aſs. vim, & metum ſibi a Genitore incuſſum, ſupplicavit anno 1701. in integrum reſtitui adverſus lapſum quinquennii, ad effectum redarguendi de invaliditate dictam Profeſſionem. Ejus tamen precibus ad hanc Sac. Congregationem remiſſis, injunctum fuit Epiſcopo Feſulano, ut audito Superiore locali, receptiſque formiter probationibus eandem Sacram Congregationem inſtructam redderet. Idem autem Epiſcopus injuncto muneri obſequens, litteras remiſſoriales extradidit ad tres Judices ſubdelegatos, pro examine Teſtium degentium in variis reſpective locis, eoque per illorum ſingulos completo, fuit exinde conſtructus Proceſſus, cujus exemplar ad Sacram Congregationem extat tranſmiſſum. Porro quinque Teſtes inducti per dictum Patrem Mathiam fuerunt coram ſupradictis Judicibus ſubdelegatis cum juramento examinati de menſe Maii anni 1705. etiam prævius interrogatoriis exhibitis pro parte Procuratoris Generalis ad hunc effectum deputati a Patre Generali præcedenter citato.

Ex eorum ſane dictis, conſtant ſævitiæ actus, quos in Patrem Mathiam Oratorem, ante Profeſſionem Genitor exercuit, quippe qui nedum mortis minis, verum etiam percuſſionibus, ſtrictis armis illatis, cibariorum, & veſtium detractione, privata cuſtodia, atque ejectione e domo, cæteriſque impulſibus, Filium compulit Religioſum habitum ſuſcipere, ſubindeque profiteri. Verum duo ex illis hæc ſcire fatentur, ob conſuetum acceſſum habitum ad domum Oratoris, reliqui vero de auditu, & publica fama eadem proſequuntur.

Ad hæc binæ atteſtationes cum juramento recognitæ, & in Summario exhibitæ, altera Joannis Bonvicini Germani Oratoris, altera vero Franciſci Fabretti, qui ſupra enunciatis actibus præſentes ſeſe extitiſſe fatentur. Quin & renuentem filium renunciationem facere ante Profeſſionem in Cancellaria Epiſcopali, quod Genitor ipſe ira fremens, minis adegerit illam perficere, Pater de Poggiis tunc Procurator Generalis teſtatur, quod pariter de auditu tamen, tres alii Teſtes comprobant.

Aliquales præterea Oratoris conqueſtiones poſt Profeſſionem ſuper recenſitis coactionibus, duo Correligioſi referunt, quibus quoque accinit Abbas Superior Localis per Epiſtolam directam præfato Epiſcopo Feſulano, ſuperaddens ulterius eundem Oratorem recuſaſſe munus ſcribæ ad effugiendam Profeſſionis ratificationem, proptereaque Superior ipſe citatus, non alias, quam poſt Teſtium examen, ſub die nempe 28. Aprilis 1706. nihil ſe habere, quod opponeret, in eadem Epiſtola fuit proteſtatus.

Vicarius Generalis Feſulanus, abſente Epiſcopo, in Epiſtola, quam ad Sacram Congregationem tranſmiſit, tranſcribens pleraque Teſtium dicta, putat Oratoris preces eſſe exaudiendas, non obſtante ejus diuturna acquieſcentia, quam proveniſſe, loquit, ex eo, quod Genitor vixerit uſque ad annum 1705. in quo ſub die 28. Maii diem clauſit extremum.

Vice verſa, juſſu hujus Sacræ Congregationis citatis Fratribus laicis Oratoris ad eorum jura deducenda, ex eis Bartholomæus ejuſdem Oratoris renunciatarius comparuit, quaſdam exhibendo atteſtationes, vel eorundem Teſtium, ut ſupra examinatorum contraria teſtificantium, vel aliorum prætenſum metum excludere conantium. Ex quibus, & aliis in Summario utrinque deducendis EE. VV. declarare non graventur, an ſit locus reſtitutioni in integrum.

Hæc ſunt, quæ continebantur in folio diſtributo pro Congregatione diei 21. Septembris 1708.

Quæritur itaque

An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis in caſu.

Sacra Congr. die 28. Januarii 1719. reſpondit

In deciſis, & amplius.

QUÆSTIO LXXX.

In Cauſa Nullius, ſeu Sancti Severini Juriſdictionis, die 21. Januarii 1719.

INTER Epiſcopos Sancti Severini, & Abbates Commendatarios Abbatiæ Sancti Laurentii in Dogliolo frequentes excitatæ ſunt controverſiæ: Claræ etenim mem. Cardinalis Antonius Barberinus Abbas Commendatarius nominavit Antonium Fabarium ad Parochialem Eccleſiam S. Mariæ Caſtri Petini, & Epiſcopus S. Severini tanquam Ordinarius, prævio concurſu, pro dicta Parochiali approbavit Nicolaum Boantium, ex quo orta eſt lis, quæ fuit in Tribunali Rotæ diſcuſſa anno 1660. uti habetur ex *deciſ.* 148. *p.* 13. *recentior.*

Poſt lapſum decem annorum, anno videlicet 1670. Epiſcopus S. Severini, occaſione Viſitationis Sacrorum Liminum, expoſuit nonnulla prætenſa præjudicia ſuæ juriſdictioni illata a Miniſtris Abbatiæ, propoſitiſque in hac Sacra Congregatione decem Dubiis, fuit unicuique data congrua reſponſio, uti habetur *lib.* 26. *Decretorum fol.* 397. *a tergo*, & aliis quinque propoſitis dubiis in Congregatione habita *die* 14. *Martii* 1682. ex quibus quartum conceptum erat ſequentibus verbis: *An, & quando in collatione Eccleſiarum Parochialium Abbatiæ ſervanda ſit forma tradita a Sacro Concilio cap.* 18. *ſeſſ.* 24. *de Reform.* fuit eidem reſponſum in Congregatione habita *die* 11. *Aprilis ejuſdem anni* 1682. modo qui ſequitur: *Ad quartum, ſervandam eſſe Conſtitutionem Pianam* 47. uti habetur *lib.* 32. *Decret. fol.* 172. *& fol.* 216. *a tergo*; cumque in relatione ſtatus ſuæ Eccleſiæ ab Epiſcopo anno 1699. ad hanc Sacram Congregationem tranſmiſſa, alia dubia fuiſſent excitata, fuit eidem, non audito Promotore Fiſcalis Abbatiæ hoc reſcriptum *die* 30. *Maii* 1699. *Quoad Presbyteros, & Clericos Abbatiales exemptos a juriſdictione Epiſcopi, & Synodalia decreta eludentes, procedi poſſe contra inobſervantes ad pœnas contentas in Synodalibus Conſtitutionibus. Quoad Parochos, & Vicarios Abbatiales publicæ venerationi exponentes Sanctiſſimæ Euchariſtiæ Sacramentum, ac Indulgentias, & Jubilæa publicantes, Epiſcopo irrequiſito, id eiſdem Parochis minime licere abſque ipſius licentia*, quemadmodum legitur *lib.* 19. *Litterarum Viſitat. Sacrorum Liminum fol.* 250. ſed prætendente poſtmodum Promotore Fiſcali prædictos Presbyteros, & Vicarios non ſubjacere Decretis, & pœnis Synodalibus, niſi quoad concernentia curam animarum tantum, nec non eiſdem licere, irrequiſito Epiſcopo, SS. Euchariſtiæ Sacramentum exponere, ac Indulgentias, & Jubilæa publicare, utpote ab Ordinarii juriſdictione omnino exemptis, in ſequelam Brevis ſanctæ memoriæ Urbani Octavi, fuit in Congregatione habita *die* 24. *Januarii* 1702. propoſitum dubium: *An eſſet ſtandum, vel recedendum a deciſis ſub die* 30. *Maii* 1699. *in caſu*, nullaque tunc capta reſolutione, fuit idem dubium repropoſitum in Congregatione habita *die* 4. *Februarii* 1702. & reſponſum fuit *recedendum eſſe a deciſis præter quam quoad concernentia curam animarum, expoſitionem Sanctiſſimi, & publicationem Indulgentiarum*, ſicuti legitur *lib.* 52. *Decret. fol.* 1. *& fol.* 39.

Hæc ſunt, quæ operæ pretium exiſtimatum eſt referre, ut novis dubiis ab Epiſcopo S. Severini propoſitis con-

Digitized by Google

congruum dari valeat reſponſum. Nulla in hac Congregatione fuit capta reſolutio, ſed repropoſita Cauſa in ſequenti Congregatione habita die 4. Februarii ejuſdem anni, & diſputatis dubiis ſequentibus:

I. An in collationibus Eccleſiarum Parochialium Abbatiæ S. Laurentii in Dogliolo ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis ſub die 11. Aprilis 1682. in caſu &c.

II. An electio Œconomorum, tam in caſu vacationis Eccleſiarum Parochialium dictæ Abbatiæ, quam inhabilitationis eorum Parochorum ad exercitium Curæ, ſpectet privative ad Epiſcopum, & in caſu &c.

III. An Confraternitates Laicales erectæ in Altaribus Eccleſiarum Parochialium dictæ Abbatiæ ſubjaceant viſitationi, directioni, & juriſdictioni Epiſcopi, in caſu &c.

IV. An Beneficia erecta in Altaribus dd. Parochialium ſubjaceant directioni, & juriſdictioni Epiſcopi, in caſu &c.

V. An Decretum Sacræ Congregationis emanatum die 30. Maii 1639. & confirmatum die 4. Februarii 1702. ſit etiam ſervandum ſingulis tertiis Dominicis cujuslibet menſis, & per totam Octavam Feſtivitatis Sanctiſſimi Corporis Chriſti in Eccleſia Abbatiali S. Laurentii, in caſu &c.

Ad primum reſponſum fuit *dilata, & videatur particulariter de unaquaque Eccleſia*, ad ſecundum *affirmative*, ad tertium *negative*, ad quartum *negative*, ad quintum *affirmative*.

Cum autem hac die 20. Maii 1719. reproponatur, tam ſuper non reſolutis, quam ſuper perſiſtentia, ſeu receſſu a deciſis, quæritur

I. An in collationibus Eccleſiarum Parochialium Abbatiæ Sancti Laurentii in Dogliolo ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis ſub die 11. Aprilis 1682. in caſu.

II. An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis quoad ſecundum, tertium, quartum, & quintum.

Sacra Congr. die 17. Junii 1719. reſpondit

Ad Primum, recedendum a Deciſis. Ad Secundum, ſtandum in Deciſis quoad Secundum, Tertium, Quartum, & quoad primam partem quinti, & eſſe recedendum quoad Secundam partem quinti, & amplius.

QUÆSTIO LXXXI.

In Cauſa Nepeſina Canonicatus, die 21. Januarii 1719.

FLAMINIA Fantibaſſa in ſuo ultimo Teſtamento, condito de anno 1629. hæredem ſibi ſcripſit Franciſcum Galeottum ſuum virum, cui onus impoſuit erigendi unum Canonicatum, ſive Cappellaniam in Eccleſia Cathedrali Nepeſina; *poſt mortem autem dicti Franciſci mandavit de ejus hæreditate fieri, erigi, & dotari in Eccleſia Cathedrali Beatæ Mariæ Civitatis Nepeſinæ unum Canonicatum, ſive Cappellaniam cum dote ſcutorum* 1000. & quia dari poterat caſus, quod Antonius Teſtatricis frater ſupervixiſſet Franciſco viro, in hac facti ſpecie, Flaminia demandavit, quod uſusfructus ſcutorum 1000. pertinere deberet ad Antonium, & quod, eodem defuncto, Canonicatus, ſeu Cappellania erigeretur arbitrio memorati Franciſci viri, & *poſt ipſius mortem*, ſcilicet Antonii, *fiat Canonicatus, ſeu Cappellania prædicta arbitrio dicti Franciſci*.

Sequuto Teſtatricis obitu, Franciſcus anno 1643. in ſuo, quod condidit, Teſtamento, utens facultate ſibi a Flaminia uxore attributa, mandavit, ut deveniretur ad erectionem Canonicatus, cum onere octo Miſſarum ſingulis menſibus celebrandarum pro anima memoratæ ſuæ uxoris, & ſuorum, & anno ſequenti 1644. Carolus Floridus, alter ex Teſtamentariis Executoribus Franciſci, ad erectionem Canonicatus devenit cum onere prædicto, uti deſumitur ex documentis ab Epiſcopo Nepeſino tranſmiſſis.

Omiſſis intermediis præſentationibus ad Canonicatum, modo prædicto erectum, utpote ad deciſionem Cauſæ parum, aut nihil conducentibus, Petrus, & fratres de Ximenis, Cæſar Monaldus, & Perſius Piſanus anno 1714. ad eum præſentarunt Sacerdotem Antonium Petruccium, qui pro inſtitutione, & immiſſione in poſſeſſionem Canonicatus inſtetit; cumque in hujus inſtantiæ executionem, Curia Epiſcopalis eum inſtituiſſet, cum omnibus oneribus, & honoribus, fuit ab eodem ſubinde excitata prætenſio abſolutionis ab onere octo Miſſarum menſualium, de quibus ſupra habitus eſt ſermo, factaque hujuſce prætenſionis relatione audito Epiſcopo Nepeſino, qui Oratoris inſtantiam cenſuit eſſe rejiciendam, inter ſummaria precum in Congregatione habita die 10. Aprilis 1717. reſponſum fuit *Lectum*, obtentaque ſubinde nova audientia, una cum deſcriptione in folio, proponitur in præſenti dubium circa onera, ad quæ tenetur, vel non tenetur Canonicus Petruccius.

Putat autem idem Canonicus, ſe non teneri ad onus octo Miſſarum menſualium, tum quia illud non legitur impoſitum in Teſtamento Flaminiæ, ex cujus bonis Canonicatus fuit erectus, tum quia hæc pia Teſtatrix voluit, quod erigeretur Canonicatus, ſeu Cappellania, hinc inferendo, quod Franciſcus ejuſdem vir non poterat devenire ad erectionem Canonicatus inſimul, & Cappellaniæ, injungendo etenim Canonico onus Miſſarum, unionem feciſſe videtur Canonicatus, & Cappellaniæ contra voluntatem Fundatricis.

Accedit redituum tenuitas, ex calculo ſiquidem per Canonicum Petruccium exhibito deſumitur nihil aliud remanere pro quotidiano ſervitio Chori, quam modicam ſummam ſcutorum 10. annuorum, & obulorum 15. ſtatim ac admittitur onus controverſum celebrationis, ad quod abſurdum de medio tollendum infert, ſe non poſſe aſtringi ad celebrationem octo Miſſarum menſualium, quæ important quolibet anno ſcuta 19. & obulos 60. calculando unamquamque Miſſam ad rationem juliorum duorum, ex quo agitur de onere perpetuo.

Contendunt e contra Patroni, Canonicum eſſe obligatum ad celebrationem Miſſarum; Primo quia Flaminia voluit, quod Canonicatus erigeretur *arbitrio Franciſci viri*, & Franciſcus vir illum, accedente auctoritate Ordinaria, erigere curavit, cum expreſſione oneris ſupradicti; Secundo quia onus celebrationis octo Miſſarum quolibet menſe non eſt incompatibile cum Canonicatu; Tertio quia Miſſæ fuerunt celebratæ ſpatio ſeptuaginta circiter annorum, itaut de obſervantia non ſit dubitandum; Quarto, quia non videtur ſubſiſtere tenuitas redituum, cum Canonicus, præter ſcuta octo, quæ cuilibet ex Canonicis diſtribuuntur, habeat quolibet anno ſcuta 40. cum dimidio, & onus impoſitum Miſſarum, illud calculando ad rationem manualis, non excedat ſummam ſcutorum 9. & obulorum 60.

His ſtantibus, quæritur

An, & ad quæ onera teneatur Canonicus, in caſu &c.

Sacr. Congr. die 8. Februarii 1719. reſpondit,

Teneri ad onera expreſſa in Teſtamento Franciſci, & ad omnia, ad quæ tenentur alii Canonici.

QUÆSTIO LXXXII.

In Cauſa Romana Cappellaniæ, die 4. Februarii 1719.

AD Cappellaniam vacantem per obitum Sacerdotis Angeli Pini fuit a Principe Gaſpare de Alteriis, ad quem pertinet jus præſentandi, præſentatus Balthaſſar Ricci in Acoluthatus Ordine, & in ætate annorum 23. & ſex menſium conſtitutus; cumque exorta fuerit controverſia, an in Cappellania, ad quam Balthaſſar præſentari obtinuit, requiratur Sacerdotium actu, & quatenus requireretur, idem exoraverit pro diſpenſatione, Eminentiſſimus Cardinalis Urbis Vicarius, requiſitus pro Informatione, & Voto, cenſuit Oratorem eſſe Cappellaniæ capacem, nec ulla indigere diſpenſatione, quia non ſolum infra annum, ſed etiam infra ſex menſes promoveri poteſt ad Sacros Ordines, & ad Presbyteratum, concludendo eundem inſtitui poſſe ad laudatam Cappellaniam, conditione adjecta, ut infra annum ſe ad omnes Sacros Ordines promoveri curet.

Verba fundationis Cappellaniæ, de qua nunc agitur, ſunt ea, quæ ſequuntur, *duas perpetuas*, (verba ſunt ſanctæ mem. Clementis X. qui duas perpetuas Cappellanias in ſua Cappella gentilitia exiſtente in Eccleſia S. Mariæ ſupra Minervam, inſtituit, & fundavit) *duas perpetuas ſine cura Cappellanias in prædicta Cappella noſtra gentilitia pro duobus Presbyteris futuris Cappellæ gentilitiæ hujuſmodi Cappellanis, quarum unam, & alteram in ſingulis vero Dominicis, & aliis de præcepto Eccleſiæ feſtivis diebus, quilibet illorum unam Miſſam, ita tamen, ut Miſſarum celebrandarum Sacrificium, juxta mentem noſtram, per Cappellanos ipſos applicetur, celebrare debeant, & teneantur, Apoſtolica auctoritate perpetuo erigimus, & inſtituimus.*

Suppoſito hoc verborum tenore, pro Balthaſſaris capacitate, & ſic pro excluſione cujuſcumque diſpenſationis, facit, quod in terminis Sacerdotii, nedum a jure, ſed ab homine requiſiti in Beneficio, ſive in Cappellania, recepta videtur eſſe propoſitio, quod illud non ſit neceſſarium de tempore collationis, ſive præſentationis a

ſed

Google

ſed ſufficere, quod intra unius anni ſpatium valeat obtineri, *Gonzal. de Regul.* 8. *Cancell. gloſ.* 5. *num.* 104. & 105. fuſe *Clericat. diſc.* 72. *tit. de Benefic. a num.* 1. *uſque ad* 11. qui loqoitur in terminis Cappellaniæ, ad quam vocatus eſt Sacerdos cum onere celebrandi Miſſas, & alii Auctores, qui qualitatem Sacerdotalem expoſcunt de tempore Collationis, ſeu Præſentationis, nihilominus admittunt contrariam opinionem eſſe in praxi receptam, *Amoſtaz. de cauſis piis lib.* 3. *cap.* 5. *num.* 34., *Caſtill. controv. juris tom.* 5. *cap.* 91. *a num.* 38. *uſque ad num.* 51.

E contra pro incapacitate Balthaſſaris, & ſic pro neceſſitate diſpenſationis, facit, quod quando annexio Sacerdotii eſt facta reſpectu actus, Sacerdotium requiritur tempore collationis, ſive præſentationis, ad differentiam caſus, in quo annexio Sacerdotii facta ſit reſpectu aptitudinis, in hac quippe facti ſpecie ſatis eſt quod Sacerdotium intra annum acquiri valeat.

Abſque eo qood de aooexione Sacerdotii reſpectu actus In hypotheſi dubitari poſſe videatur; ea etenim ſemper adeſſe dicitur, quando Fundator voluit, quod oominetur Sacerdos, vel quod Beneficium, ſeu Cappellania conferatur Sacerdoti, uti late probat *Fagnan. in cap. ut Abbates a num.* 37. *uſque ad* 60. *de ætat. & qualitat.* & in termiois Beneficii, ad quod eligendus erat Presbyter, qui celebrare debebat Miſſas omni hebdomada, quod qoalitas Sacerdotalis fuerit neceſſaria de tempore Præſentationis, firmavit *Rota deciſ.* 248. *deciſ.* 263. *deciſ.* 278. *deciſ.* 312. *deciſ.* 353. & *deciſ.* 364. *coram Emeriu juniore*.

His ſtaotibus, quæritur

I. *An Balthaſſar inſtitui valeat ad Cappellaniam, ad quam fuit præſentatus, non obſtante, quod tempore præſentationis non eſſet Sacerdos, & quatenus negative.*

II. *An eidem ſit indulgenda diſpenſatio in caſu &c.*

Sacr. Congr. reſpondit,
Ad Primum affirmative. Ad Secundum proviſum in primo.

QUÆSTIO LXXXIII.

In Cauſa Sagonenſi Nullitatis Profeſſionis, die 4. Februarii 1719.

FRATER Dominicus Franciſcus de Lema natus eſt *die* 8. *Julii anno* 1691. & Profeſſionem Regularem emiſit iu Religione Minorum Reformatorum Sancti Franciſci 10. *Decembris* 1706. & licet intra quinquennium voluerit reclamere apud Ordinis Provincialem, Profeſſionem nihilominus ratificavit expreſſe *die* 8. *Decembris* 1711. Cumque in præſenti inſtet pro conceſſione reſtitutioois in integrum, de duobus præcipue videtur eſſe ioqoirendum, hoc eſt de Profeſſione, & de Profeſſionis ratificatione. Quoad Profeſſionem, nulla eſſet, de nullitate loquendo, difficultas, cum emiſſe fuerit aote decimum ſextum aonum expletum cootra litteram Sacri Concilii Tridentini *ſeſſ.* 25. *cap.* 15. *de Regul.* ubi Profeſſio taliter emiſſa declaratur oulla, nec ullam dicitur inducere obligationem; ſed qnia expreſſe ſupervenit ratificatio cum poſitiva ſcientia in Ratificante, quod Profeſſio erat nulla ratione ætatis, in quo rerum ſtato, data validitate ratificationis, non poſſet Profeſſio ullo modo impugnari, juxta *Textum in cap. Significatum de Regul.* ibi, *ſeu poſt decimum quartum annum Profeſſionem a ſe prius factam, ratam habuerit*, & in *cap. is qui de Regul. in* 6. ibi, *ſeu Profeſſionem a ſe prius factam ratam expreſſe habeat*, hinc eſt, quod totum inſtantiæ pondus ad ratificationem redocitur.

Contendit itaque Frater Dominicus, ratificationem fuiſſe nullam, utpote emiſſam propter vim, & metum cadentem in conſtantem virum, ſibique incuſſum a Leurentio fratre, qui, pugione ad pectus admoto, eum ad ratificandum induxit, uti deſumitur ex ejuſdem Laurentii teſtimooio, qui ſtimulis conſcientiæ, & exhortationibus Miſſionatiorum permotus rem totam aperuit, non obſtante, quod fateatur egreſſum Fratris Dominici a Religione ſibi futurum eſſe præjudicialem, propter diviſionem bonorum paternorum, quam ille poſt egreſſum prætendere poſſet. Concordant cum Leurentio alii teſtes deponentes de auditu. Qoocirca propoſitum fuit in Congregatione habite *die* 4. *Februarii* 1719. conſuetum dubium, *an ſit concedenda reſtitutio in integrum in caſu*, & reſpooſum fuit *Dilata*, & *coadjuventur probationes*, & *Epiſcopus procedat prout de Jure contra Laurentium Fratrem Oratoris*.

Iu hojus reſcripti executionem, datæ fuerunt literæ ad Epiſcopum, & cum in Urbe adeſſent nonnulli Religioſi, qui juxta ordinem Sacræ Congregationis poterant coadjuvare probationes, *die* 4. *Martii* 1719. reſponſum fuit, *Eminentiſſimo Urbis Vicario, qui dignetur nomine Sac. Congregationis recipere examen formale Teſtium*, examiuatiſque binis Religioſis, tunc commorantibus in Conventu S. Franciſci ad Ripam, ex quorum dictis reſultavit Fratrem Dominicum fuiſſe adactum per vim, & metum ſibi, ut ſupra, a Fratre illatum, ut ipſe Frater Dominicus Franciſcus factum exponendo ſæpius cum ipſis fuerat conqueſtus, propoſita iterum fuit ejus inſtantia ſuper reſtitutione in integrum iu Congregatione habita *die* 5. *Auguſti* 1719. ſed cum literæ Epiſcopi Sagonenſis adhuc non ſuperveniſſent, reſponſum fuit, *Dilata*, & *dentur literæ urgentiores*.

Saperveneruut interea litteræ prædicti Epiſcopi, una cum ſerie actorum ab eodem geſtorum. Porro ex illis habetur, primo, quod citatus fuit Laurentius, illique fuit aſſignatus terminus dierum novem, trium pro prima, trium pro ſecunda, & trium pro tertia canonica monitiooe, ad comparendum, & ad deducendam cauſam quare non deberet declarari excommunicatus ob violentiam exercitam adverſus Fratrem Domiuicum ad effectum extorquendi ab eodem ratificationem Religioſæ profeſſionis.

Secundo, quod Leurentius intra terminum ſibi aſſignatum comparuit, ſuumque peccatum ſequentibus verbis expoſuit, *eſſo ſupplicante genufleſſo a' ſuoi piedi confeſſa il fallo da lui commeſſo nella ſua depoſizione d' aver eſſo coſtituito forzatamente, anche con mano armata violentato in compagnia di Fra Valentino Laico Riformato ſuo Cugino carnale*, qui jam defunctus eſt, *il Sacerdote Fra Domenico Franceſco ſuo fratello ſino dall' anno* 1711. *del meſe di Decembre, nel tempo che detto Fra Domenico Franceſco ſuo fratello era Chierico Minoriſta di detta Religione de' Riformati, a dover eſſo ratificare nel termine delli cinque anni la Profeſſione del ſuo Noviziato, ma queſto eſſo povero Oratore fece ſolo, perchè il Laico Fra Valentino ſuo Cugino carnale l' induſſe a fare queſta riſoluzione, acciò detto Fra Domenico Franceſco ſuo Fratello non ſi ſpogliaſſe dell' Abito di S. Franceſco, quale aveva veſtito gli anni avanti, e ne ſarebbe reſtato diffamato non ſolo detto Fra Domenico Franceſco, ma anche la Famiglia d' eſſo Oratore, come altresì, perchè di quella poca rendа, ch' eſſo ſupplicante aveva di quel tempo, ſe ſi ſveſtiva di detto Abito ſuo Fratello, ne reſtava povero colla ſua Famiglia eſſo ſupplicante*, & poſt deductam, & allegatam ignorantiam, quod impoſita eſſet excommunicationis pœna adverſus eos, qui cogunt aliquem ad emitteodam profeſſionem regularem, ſic concludit, *pertanto proſtrato a' ſuoi piedi, o alla Santa Sede Appoſtolica, alli quali ne domanda il perdono, o gli ſupplica perdonarli il ſuo fallo, o quando foſſe caduto in alcuna cenſura, lo ſupplica dell' aſſoluzione di eſſa, con aver commiſerazione di non eſſer caduto volontariamente in alcuna offeſa contro la ſua anima.*

Adduntur depoſitiones ad perpetuam trium aliorum Religioſorum, qui *die* 31. *Octobris* 1719. retulerunt ſe pluries audiviſſe Fratrem Dominicum conquereotem tam de nullitate Profeſſionis, quam Ratificationis, quinimmo alter ex iiſdem ſubdit, ſe violentiæ lamentationes intellexiſſe ab ore Fratris Dominici die immediate ſequenti, ſeque tunc obviam habuiſſe Laorentium Fratrem, *e riprenſolo della forza, che aveva fatto al detto Fra Domenico Franceſco, eſſo riſpoſe primieramente, che non ſapeva quello che dicevamo, e poi ci confeſsò il tutto, ſcuſandoſi però, che ne fu cauſa il detto Fra Valentino*, de quo ſupra habitus eſt ſermo, *mentre lo mandò a chiamare per uomo apposta, e lo ſtimolò a ciò fare.*

Hæc ſunt in Cauſe, adeoque iterum quæritur
An ſit concedenda reſtitutio in integrum in caſu.

Sacr. Congr. die 13. Aprilis 1720. reſpondit,
Affirmative.

QUÆSTIO LXXXIV.

In Cauſa Cremenſi Reductionis Miſſarum, die 4. Februarii 1719.

SUPPLICARUNT Canouici Regulares Monaſterii S. Benedicti Civitatis Cremen. huic Sacræ Coogregationi pro reductione nonnullorum onerum Miſſarum, & propoſita eorum inſtantia ioter ſummaria precum, reſponſum fuit *die* 24. *Septembris anni præteriti* 1718. modo, qui ſequitur *ad primum*, hoc eſt quoad legatum factum anno 1632. *ad Manualem*, agebatur enim de legato librarum undecim mille, relicto Canooicis cum onere Miſſæ quotidianæ, item agebatur de legato incipiente a quantitate, non ab onere, necnon de legato dictarum librarum,

brarum, quæ erant inveſtitæ in quodam cenſu, cujus hodierni reditus ſummam non excedunt ſcutorum 45. monetæ Romanæ omnino imparem pro adimplemento Miſſæ quotidianæ, habita ratione eleemoſynæ, quæ dari conſuevit in Civitate Crem. pro Miſſæ celebratione, ita ut de reductione ad manualem exiſtimatum fuerit dubitari non poſſe. *Quoad ſecundum onus*, hoc eſt quoad contractum initum anno 1628. reſponſum fuit *Lectum, & utantur jure ſuo coram Judice competente*, & loquendo de aliis oneribus reſponſum fuit *Lectum*; impetrataque ſubinde a Canonicis nova audientia una cum deſcriptione in folio, agitur in præſenti de viribus præteritæ reſolutionis.

Loquendo autem de contractu inito anno 1628. in ordine ad quem reſponſum fuit *Lectum, & utantur jure ſuo coram Judice competente*, ſciendum eſt, quod Marcus Antonius Bondentes aſſignavit dicto anno 1628. Abbati Monaſterii libras 5400. pro celebratione Miſſæ quotidianæ, quod dictæ libræ erant in cenſibus inveſtitæ, & quod hodierni dictorum cenſuum reditus non excedunt annua ſcuta 23. monetæ Romanæ.

Cumque, teſte Epiſcopo in ſua informatione, hodierna eleemoſyna manualis ſit unius Julii cum dimidio pro una Miſſa feriali, & duorum Juliorum pro feſtiva, hinc inferunt Canonici, conſtare de læſione, & ſic eſſe locum reductioni, non obſtante, quod onus fuerit acceptatum in contractu; & multo magis, cum acceptatio ſecuta fuerit poſt editam Bullam Urbanam, & contra formam in eadem præſcriptam; tum quia in acceptatione non adfuit licentia in ſcriptis Superioris Generalis, tum quia pecuniæ erant in cenſibus inveſtitæ, quando ad tramites Bullæ inveſtimentum fieri debebat in bonis immobilibus.

Quoad alia vero onera, in quibus reſcriptum fuit *Lectum*, ſciendum eſt primo, quod in antiqua tabella appenſa in Sacrario deſcriptum eſt onus quinque Miſſarum quolibet menſe celebrandarum ad Altare S. Sebaſtiani pro anima Antonii Taſſini, pro libris imperialibus 400. quæ ſunt in cenſu inveſtitæ, & hodie reddunt *ſcuta tria* circiter monetæ Romanæ. Sciendum eſt ſecundo, quod in eadem tabella adnotatum eſt onus Miſſarum 84. annuarum ad Altare S. Mariæ Lauretanæ pro anima Philippi Fontanæ, qui dedit Monaſterio libras 670. Imperiales, & quod hæ in cenſu inveſtitæ hodie reddunt ſcuta octo circiter. Sciendum eſt tertio, quod in eadem tabella adnotatum eſt onus Miſſarum 30. pro anima Camilli Cribelli quolibet anno, qui reliquit libras 400. quæ in cenſu inveſtitæ hodie reddunt ſcuta *tria* circiter monetæ Romanæ. Sciendum eſt denique, quod in eadem tabella deſcriptum eſt onus unius Miſſæ qualibet hebdomada pro anima Eliſabeth de Faconis pro libris Imperialibus 700. ex quibus in cenſibus inveſtitis, hodie habentur ſcuta 5. quolibet anno monetæ Romanæ; cumque nec onerum, nec eorum, quæ relicta fuerunt pro ipſorum adimplemento, alia habeatur notitia, quam ea, quæ deducitur ex diſcriptione in tabella, & præſumptio ſit, quod libræ fuerint relictæ in cenſibus inveſtitæ, ex quo hodie hæc capitalia ſunt pariter in cenſibus inveſtita, nec eorum reditus ſufficiant pro Miſſarum celebratione, & illorum decrementum non ex culpa Canonicorum, ſed ex cenſuum diminutione proceſſerit, hiſce de cauſis iidem Canonici exiſtimant ſibi eſſe debitam reductionem horum etiam onerum, quæ ſunt deſcripta in tabella.

Adeoque nunc quæritur

An & quomodo ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis in caſu.

Sacr. Congr. reſpondit,

Standum in Deciſis quoad Legatum factum anno 1632. quoad contractum vero anni 1628. pro nova informatione juxta Inſtructionem, & quoad reliqua in Deciſis.

QUÆSTIO LXXXV.

In Cauſa Veneta Reductionis Miſſarum, die 4. Februarii 1719.

JOANNES Delphinus, in ultimo, cum quo deceſſit, Teſtamento, condito de anno 1539. inter cætera, duas voluit Miſſas quotidianas celebrari in Eccleſia S. Cantiani, alteram pro anima Floriſdeliſæ ſororis, jubendo, ut Sacerdoti celebranti ſolverentur ducati 16. aliam pro anima propria, jubendo, ut Sacerdoti ſolverentur ducati 20. In eodem Teſtamento idem Teſtator prælegavit Elenæ ſuæ Conſobrinæ Campos 55. *Item laſcio a Madonna Elena figlia del quondam Meſſer Criſtoſaro Soranzo mia cugina, alla quale ho molte obbligazioni, e maſſime per avermi ſempre governato, campi 55. delle mie poſſeſſioni &c.* Hanc eandem Elenam Joannes ſubinde ſcripſit hæredem, impoſito onere ſatisfaciendi legatis a ſe relictis, *il reſto veramente di tutti i miei beni d'ogni ſorte laſcio, e voglio che ſia della detta Elena Soranzo per li beneſizj, che ho avuto da lei, con queſto che la facci tutti i miei Legati*, & in Codicillis poſt Teſtamentum exaratis iterum voluntatem expreſſit, quod ad Elenam Campi 55. devenirent: *Item voglio, che del tutto Madonna Elena Soranzo mia cugina, figlia di Criſtoſaro ſia commiſſaria per la maggior parte, e che abbia il tutto, e ſopra tutto li miei campi 55. &c.*

Bona Elenæ ad duas devenerunt familias, ad familiam videlicet Mori, cui in diviſione bonorum contigit onus celebrationis Miſſæ pro anima Teſtatoris, & ad familiam Delphinam, quæ in ſe ſuſcepit onus adimplendi celebrationem Miſſæ quotidianæ, de qua tantummodo nunc agitur pro anima Floriſdeliſæ; cumque Aloyſius Barbadigus cauſam habens a Delphinis, huic Sacr. Congregationi ſupplicaverit pro reductione oneris Miſſæ quotidianæ, ex quo ſexdecim ducati a Teſtatore relicti, hodie non ſunt ſufficientes, ſcriptum fuit pro informatione, & voto Patriarchæ Venetiarum, qui ſenſit, eſſe locum reductioni.

Si de reductione agendum eſt ad tramites ordinariæ praxis hujus Sacræ Congregationis, non videtur, quod eidem eſſe valeat locus, ſed quod ab hæredibus ſupplendum ſit id, quod requiritur pro celebranda Miſſa quotidiana; Teſtator enim incœpit ab onere, & deinde meminit eleemoſynæ: *Item voglio ſia celebrato ogni anno una Meſſa nella detta Chieſa di San Canziano per l' anima della detta Fiordeliſe per un Sacerdote da eſſer eletto per li miei Commiſſarj, quale abbi ogn' anno ducati 16.* & in hac Sacra Congregatione, reprobata ſententia Boerii *in cap. ſuper litteris de reſcriptis*, negantis hæredem poſſe cogi ad ſupplendum, quando Teſtator expreſſit quantitatem eleemoſynæ pro Miſſis celebrandis, invaluit opinio Felini *in eodem cap. ſuper litteris de reſcriptis*, qui dicit, eſſe locum ſupplemento, quando quantitas fuit relicta demonſtrative, ſecus autem ſi taxative fuerit relicta, & ſemper cenſendum eſſe, quod quantitas fuerit demonſtrative relicta, quando Teſtator incœpit ab onere, uti teſtatur bon. mem. Carolus de Vechiis meritiſſimus olim hujus Sacræ Congregationis Secretarius in ſuo ſuffragio impreſſo apud Criſpin. *de viſit. paſtoral. par. 2. §. 18. num. 6.*

At punctus eſt, quod Felini doctrina in Sacra Congregatione recepta non applicatur, quando ex Teſtamento deſumitur, & ex circumſtantiis ſupplementum ſibi locum vindicare non poſſe, juxta tradita per *Monacel. in formul. par. 1. tit. 10. formul. 19. num. 27. in fine*, cumque admiſſo in præſenti rerum ſtatu ſupplemento, remanere non poſſint, teſte Patriarcha in ſua informatione, in hæreditate Elenæ illi Campi 55. quos Teſtator eidem prælegavit, & in Codicillis expreſſit enixis verbis: *e ſopra tutto*; quod ad eam devenire deberent, id operari potiſſimum videtur, ut, non obſtante regula in contrarium, eſſe valeat locus limitationi:

His ſtantibus, quæritur

An ſit locus reductioni in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,

Negative.

QUÆSTIO LXXXVI.

In Cauſa Milevitana Expoſitionis SS. Sacramenti, die 4. Februarii 1719.

EPISCOPUS Milevitanus in actu viſitationis decrevit, quod in Parochiali Eccleſia S. Pauli Apoſtoli Civitatis Vallettæ fieri deberet expoſitio Sanctiſſimi Sacramenti in Altari Majori, & non in alio Altari pertinente ad Confraternitatem S. Michaelis Archangeli in eadem Eccleſia erectam; cumque reclamantibus Confratribus adverſus hoc decretum, ſcriptum de more fuiſſet Epiſcopo pro informatione, retulit ipſe ſe feciſſe decretum ſupra memoratum, ex quo altare Confraternitatis poſitum eſt in veſtibulo, & primo ingreſſu Eccleſiæ, itaut de irreverentia ingredientium, & egredientium ab Eccleſia maximopere timeri potuerit, de quo periculo nulla rationabilis ſuſpitio adeſſe poteſt, ſi Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum exponatur in Altari Majori.

Adverſus hæc excipiunt Confratres, primo hic, & nunc agi de expoſitione SS. Sacramenti, quæ fit qualibet prima Dominica Menſis, & quæ poſt Miſſam cantatam terminatur, cum in fine Miſſæ Sacramentum reponatur;

tur: ſecundo, in pluribus Urbis Eccleſiis adeſſe conſuetudinem Euchariſtiam publicæ venerationi exponendi in Altaribus minoribus, quando, prout hic, non agitur de ſolemniori, & per non modicum tempus duratura expoſitione; tertio, non ſuffragari rationem deductam a periculo irreverentiæ, tum quia novum non eſt, nec in Urbe, nec in Diœceſi Milevitana, quod fiat expoſitio in Altaribus ſitis prope januam Eccleſiarum, tum quia in latere dextero Eccleſiæ Sancti Pauli, in qua eſt Altare Confraternitatis nulla janua reperitur, cum pateat aditus a duabus aliis januis, altera in medio, altera a latere ſiniſtro; quarto tandem, & ultimo fuiſſe a Vincentio Hagius dono data Altari Confraternitatis nonnulla bona cum obligatione expoſitionis Sanctiſſimi Sacramenti qualibet prima Dominica menſis in eodem, & cum pacto reſolutivo, in caſu, quo conditio non adimpleretur, quaſi quod ſubſiſtente Epiſcopi decreto, certa ſit bonorum relictorum jactura.

His ſtantibus, quæritur

An expoſitio Sanctiſſimi Sacramenti fieri debeat qualibet prima Dominica menſis in Altari Confraternitatis, vel potius in Altari majori Eccleſiæ Sancti Pauli, in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,

Affirmative ad primam dubii partem, negative ad ſecundam, & Epiſcopus provideat, ne ſequantur incovenientia.

QUÆSTIO LXXXVII.

In Cauſa Aſculana Viſitationis, die 4. Februarii 1719.

CONTENDIT Reverendiſſimus Epiſcopus Aſculanus, ſe viſitare poſſe Eccleſiam Sancti Joannis ad Templum, quæ eſt Commenda Sacræ Religionis Hieroſolymitanæ, non ſolum quia ſui in Epiſcopatu Prædeceſſores eam viſitarunt, ſed etiam quia Concilium Tridentinum *ſeſſ. 7. de Reform. cap.* 8. decernit, quod Locorum Ordinarii Eccleſias quaſcumque quomodolibet exemptas, auctoritate Ordinaria ſingulis annis viſitare teneantur, & *ſeſſ. 21. cap. 8. de Reform.* ſtatuit, quod Commendata Monaſteria, Abbatiæ, Prioratus, & Præpoſituræ nuncupatæ, in quibus non viget Regularis obſervantia, necnon Beneficia tam Curata, quam non Curata, Sæcularia, & Regularia qualitercumque commendata, etiam exempta, ab Epiſcopis, tamquam Apoſtolicæ Sedis delegatis annis ſingulis viſitentur.

Abſque eo quod ſuffragari valeant Equiti Commendatario Privilegia Religionis exemptiva a juriſdictione Ordinariorum innovata poſt Concilium Tridentinum a S. Pio V. *Conſtit. 67. & Conſtit. 136. Bull. tom.* 2. quandoquidem litteræ hæ Apoſtolicæ S. Pii V. redactæ dicuntur ad terminos S. Concilii Tridentini a Summo Pontifice Gregorio XIII. in ſua *Conſt. 67. citata tom. 2. Bullarii.*

Adverſus autem fundamenta hucuſque deducta facere poſſe videtur reſolutio hujus Sacræ Congregationis *in Mantuana juris viſitandi 17. Junii* 1690. *lib. 40. Decret.* in qua dictum fuit, Epiſcopum non poſſe viſitare Eccleſiam non Parochialem ſpectantem ad Commendam S. Joannis Hieroſolymitani, etiamſi pluries fuiſſet a prædeceſſoribus Epiſcopis viſitata.

His ſtantibus, quæritur,

An, & quo jure liceat Epiſcopo Aſculano viſitare Eccleſiam S. Joannis ad Templum, in caſu &c.

Sacra Congr. die 4. Martii 1719. reſpondit

Negative; & amplius.

QUÆSTIO LXXXVIII.

In Cauſa Calaguritana Beneficiorum, die 4. Februarii 1719.

PROPOSITA fuit hæc cauſa in Congregatione habita *die 8. Julii*, & fuit repropoſita in Congregatione habita *die 9. Septembris* 1702. nec ulla fuit capta reſolutio. Pro tertia vice fuit propoſita in Congregatione habita *die 30. Septembris ejuſdem anni*, prodiitque reſponſum, quod infra exponetur. Cum autem Capitulum, & Beneficiati Eccleſiarum SS. Andreæ, & Jacobi novam audientiam poſtulaverint, & obtinuerint, & ſic de viribus præteritæ reſolutionis hodie ſit agendum, & nonnulli ſint ex Eminentiſſimis Patribus, qui tempore cauſæ propoſitæ, & reſolutæ, huic non interfuerant Congregationi, operæ pretium eſſe exiſtimatum eſt, antiquioris folii ſubſtantiam hic inſerere, una cum reſcripto Sacræ Congregationis, ut tuto reſponderi valeat, an ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis. Folium autem præteritæ propoſitionis, in ſubſtantialibus ita ſe habet.

Beneficia Eccleſiarum Calaguritanæ, & Calciaten. Diœceſis, ubilibet vacantia, utpote conſtituta ex decimis, & fructibus ſolvi ſolitis a Populo ipſorum locorum, ſanctæ mem. Clemens VIII. de anno 1596. de voto hujus Sac. Congregationis, conferri mandavit ſolis filiis patrimonialibus, & originariis eorumdem locorum, ea tamen lege, quod major pars Beneficiatorum Eccleſiæ præſentare debeat Epiſcopo, quem maluerit ex illis, qui, prævio examine, idonei fuerint renunciati.

In Eccleſiis Parochialibus SS. Jacobi, & Andreæ Civitatis Calaguritanæ, quibus annexa eſt altera Parochialis S. Bartholomæi Villæ de Aldeanova, Beneficia hujuſmodi triginta numerantur, ad quæ tamen, ut aſſeritur, pluribus ab hinc annis, ſemper filii Patrimoniales dictæ Civitatis præſentati fuere, eo quod major pars Capituli conſtituta fuerat a Beneficiatis naturalibus illius, excluſis penitus originariis dictæ Villæ de Aldeanova, non ſine maximo ipſius detrimento, & curæ animarum, pro qua exercenda, unicus tantum Beneficiatus exiſtit.

Quamobrem Univerſitas dictæ Villæ, preces porrexit ſanctæ mem. Innocentio XII. ut per ſuas litteras Apoſtolicas demandare dignaretur ſeparationem tot Beneficiorum ex præfato Capitulo, quot ad portionem annuarum decimarum, quas eidem perſolvit, conſtitui poſſent, itaut ad ea Beneficia ſoli naturales illius Villæ præferri deberent, quatenus idonei reperti fuerint, ad formam Conſtitutionis ſan. mem. Clementis VIII. precibuſque per ſpecialem commiſſionem prædicti Summi Pontificis uſque de anno 1697. ad hanc Sac. Congregationem pro voto remiſſis &c. reſolvendum proponitur dubium, *An ſit locus diſtinctioni Beneficiorum pro rata decimarum, & fructuum, qui ſolvuntur Capitulo a populo Villæ de Aldeanova, itaut ad eadem Beneficia in concurſu ſint præferendi filii patrimoniales ejuſdem Villæ in caſu &c.*

Hactenus præteritum folium. Reſponſum autem a Sac. Congregatione editum *die 30. Septembris* 1702. conceptum eſt ſequentibus verbis: *Sac. Congregatio reſpondit affirmative, cenſuitque, ſi SS. Domino Noſtro placuerit, per ſuas litteras Apoſtolicas in forma Brevis Epiſcopo Calaguritano committi poſſe, ut ad menſuram decimarum, quæ a Populo Villæ de Aldeanova Capitulo ſolvuntur, numerum portionum Beneficialium populo prædicto aſſignet, ac patrimoniales natos ejuſdem Villæ, dummodo alias approbati ſint, ad proprias portiones præferri mandet, ſervata in reliquis forma motus proprii ſanctæ mem. Clementis VIII.*

Cohærenter ad hanc reſolutionem, expeditæ fuerunt litteræ Apoſtolicæ in forma Brevis, cum ſolita clauſula *ſalva auctoritate Sac. Congregationis*. Quocirca hodie diſputari contingit

An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis ſub die 30. Septembris 1702.

Sacr. Congr. die 8. Februarii 1721. reſpondit,

Recedendum a deciſis.

QUÆSTIO LXXXIX.

In Cauſa Alexandrina, die 4. Martii 1719.

ANNO 1628. Joannes Zucca rogavit Patrem Præpoſitum, & reliquos Patres Somaſchæ Eccleſiæ Parochialis Sancti Sirii Civitatis Alexandrinæ, ut vellent, aſſignata iiſdem eleemoſyna, *celebrare ſeu celebrari facere Miſſam unam quotidianam in perpetuum in Aurora ad Altare ipſius Joannis erectum in dicta Eccleſia ſub titulo Sancti Caroli, ad effectum, ut omnes Viatores, Laboratores, & Peregrinantes poſſint illam commode audire, & in apertura januarum hujus Civitatis Alexandriæ recedere, & ad viaticum, & laborerium accedere, & pergere*; & prævia licentia Patris Generalis, necnon prævia aſſignatione ducat. 800. Patres promiſerunt *Miſſam quotidie, & ſingulo die, etſi feſtivo in honorem Beatæ Mariæ Virginis, & Sanctorum dicere, & celebrare, ſeu dici, & celebrari facere in Aurora, & tempore congruo, quo valeant Laboratores, Cultivatores, & quivis Operarii, & Viatores, & Peregrinantes dictam Miſſam audire, & ab hac Civitate recedere, & exire in apertione januarum hujus civitatis*, & in hypotheſi, in qua Patres deficerent in celebratione, etiam pro unica vice, conventum fuit, ut caderent ab aſſignatione dictorum ducatorum, uti latius deſumitur ex inſtrumento.

In executionem hujus inſtrumenti Miſſa fuit punctualiter celebrata, & ulterius Patres eam applicarunt pro anima pii Teſtatoris, cumque ſubinde prætenſionem exci-

citaverint, quod ad dictam applicationem minime tenerentur, & huic prætenſioni ſe oppoſuerint Dominicus Ruphinus, & alii de Zucca, cauſam habentes a Joanne, de hoc onere applicationis in præſenti diſputari contingit.

Pro applicatione facit, quod Miſſa eſt pro Fundatore applicanda, licet ipſe applicationem non expreſſerit, juxta reſolutionem hujus Sacræ Congregationis in *Tiwen. applicationis Sacrificii die* 18. *Auguſti* 1668. *lib.* 26. *Decretorum fol.* 61. cui hæc Sacra Congregatio temporibus ſubſequentibus paſſim adhæſit. Facit ulterius, quod Joannes devenit ad hujus Cappellaniæ fundationem volens in aliqua parte *gratias reddere, ac etiam ad implorandam divinam miſericordiam*, uti legitur in inſtrumento, hæc etenim verba præſeferre videntur obligationem applicandi. Facit denique ipſorum Patrum obſervantia, qui in præteritum Miſſas celebrarunt, & applicarunt; non omiſſo, quod aſſignamentum factum a Joanne congruum, & proportionatum dici debet, quæ res favet oneri applicationis.

Putant a contra Patres, ſe ad applicationem non teneri, quia quando Teſtator de applicatione locutus non eſt, &, prout hic, aliam expreſſit cauſam celebrationis, pro commoditate videlicet Viatorum, atque Peregrinantium, tunc onus celebrationis ſibi vindicat locum, ſed non illud applicationis, ut in terminis Cappellaniæ fundatæ cum onere quotidianæ celebrationis quadam hora determinata, *acciò molti occupati da' negozj poſſino andare a ſentirla, ed in ſpecie li ſcolari quando eſcono dalla ſcuola*: reſpondit hæc Sacra Congregatio *in Collen. applicationis Sacrificii* 17. *Decembris* 1689. *lib.* 4. *Decret. fol.* 4. & in terminis Cappellaniæ fundatæ cum onere celebrationis Miſſæ quotidianæ *pro ſatisfactione, & Voto Monialium degentium in Monaſterio Corporis Chriſti Civitatis Mantuanæ*, reſpondit hæc Sacra Congregatio *in Mantuana applicationis Sacrificii* 19. *Novembris* 1718. in cujus folio aliæ allegantur conſimiles reſolutiones. Addunt Patres, præteritam obſervantiam ſibi non obeſſe, cum obſervantia ſibi vindicet locum in re dubia, non in re clara, & in hujus ſui aſſumpti comprobationem afferunt, quod aſſignamentum factum a Joanne non eſt congruum, habita ratione celebrationis in Aurora, ſi ultra celebrationem, diceretur onus adeſſe applicationis.

His ſtantibus, quæritur

An Patres Congregationis Somaſchæ teneantur ad applicationem Miſſæ celebrandæ in Aurora, in caſu &c.

Sacra Congr. die 18. Martii 1719. reſpondit
Affirmative.

QUÆSTIO XC.

In Cauſa Fanenſi, die 4. Martii 1719.

LAURENTIUS Danielius in ultimo, ſub quo deceſſit, Teſtamento, demandavit Papirio ſuo filio, & hæredi, ut infra ſex menſes emeret Cappellam Sancti Joannis Baptiſtæ, ſitam in Eccleſia Sancti Petri Patrum Congregationis S. Philippi Nerii Civitatis Fanen. & ut ulterius eam congrue dotaret, ut Miſſa quotidiana in eadem celebrari poſſet pro ſuffragio Animæ ſuæ, & Papirius Cappellam emit pretio ſcutorum 550. & inſuper adimplevit celebrationem Miſſæ quotidianæ, & nedum ipſe, ſed etiam Alavolinus ſucceſſor Cappellanos elegit, qui Miſſas celebrarunt, exortaque deinde controverſia inter memoratum Alavolinum, & Patres ſuper jure deputandi Cappellanum, poſt obtentas a Patribus binas ſuper hoc puncto ſententias favorabiles, alteram a Curia Epiſcopali Fanenſi, alteram ab A. C. deventum ſubinde fuit ad tranſactionem anno 1687. in qua Alavolinus nominavit in perpetuum Cappellanum, cum obligatione nunquam variandi, nec revocandi, Patrem Præfectum Sacriſtiæ pro tempore Eccleſiæ Sancti Petri, excepto ſolo caſu, in quo inter ſuos filios, nepotes, & pronepotes aliquis reperiretur Sacerdos idoneus, qui dictam Cappellam vellet obtinere. In eadem quoque tranſactione conventum fuit, ut pro dotatione Cappellaniæ, ſeu pro eleemoſyna Sacerdotis celebrare debentis, ſolverentur ſcuta 40. monetæ Urbini, & alia ſcuta 2. ejuſdem monetæ pro ſolitis utenſilibus Sacriſtiæ, ſed cum anno 1715. Epiſcopus Fanenſis eleemoſynas Miſſarum auxerit a Julio uno monetæ Urbini, ad Julium unum monetæ Romanæ, nova exorta eſt controverſia inter Alavolinos, & Patres, tam ſuper validitate tranſactionis, quam ſuper augmento dotis, ſeu reductione Miſſarum.

Contendunt autem Patres tranſactionem non ſuſtineri; primo, quia defuit beneplacitum Apoſtolicum, tam de jure, quam ex voluntate contrahentium requiſitum. Secundo, quia non obſtantibus ſententiis favorabilibus obtentis, uti diximus, & prolatis favore Patrum, fuit conceſſum Alavolino jus paſſivum pro ſuis filiis, nepotibus, & deſcendentibus, quatenus inter eos aliquis idoneus Sacerdos reperiretur. Tertio, quia ad tramites Teſtamenti, dotanda erat Cappellania in cenſibus, aut in rebus conſimilibus, quo ſtante, non erat permiſſum Alavolino ſuſcipere in ſe onus ſolvendi ſcuta 40. monetæ Urbini. Quarto tandem, quia cum ageretur de Cappellania perpetua, ſtipendium non poterat taxari ad rationem eleemoſynæ manualis, & in eo quod attinet ad ſupplementum dotationis, contendunt iidem Patres, debere eſſe locum ſupplemento, & non reductioni Miſſarum. Si etenim Teſtator voluit, quod Cappellania congruenter dotaretur, ſtatim ac congrua dotatio facta non fuit, non poteſt eſſe locus reductioni Miſſarum, ſed ſupplemento dotis.

Contendunt a contra Alavolini, quod tranſactio ſuſtineatur; de exiſtentia ſiquidem litis non videtur dubitari poſſe, ſicuti nec de ſpe probabili obtinendi revocationem præcedentium ſententiarum, cum quæſtio eſſet ſuper poſſeſſorio, & ipſi præcedenter deveniſſent ad nominationem Cappellanorum; cumque utilitas Patrum ex tranſactione proveniens conſiſtat in jure per eoſdem acquiſito, circa perpetuam deputationem Præfecti Sacriſtiæ in Cappellanum, inferunt nihil aliud requiri pro validitate tranſactionis, etiamſi defuerit beneplacitum Apoſtolicum, tum quia fuit reſervatum in caſu, in quo eſſet neceſſarium, tum quia beneplacitum requiritur in tranſactione, in qua fit alienatio ſtabilium, & non in tranſactione, in qua Patres acquiſiverunt jus paſſivum perpetuæ Cappellaniæ. Addunt Alavolini, non eſſe locum reductioni Miſſarum, nec augmento dotis, tum quia in Civitate Fani adſunt aliæ Cappellaniæ perpetuæ cum ſimplici eleemoſyna ſcutorum 36. monetæ Urbini, itaut per conſequens juſta, & proportionata a fortiori reputanda ſit dos, de qua nunc agitur, utpote conſtituta in ſcutis 42. ejuſdem monetæ: tum quia punctus reductionis Miſſarum, vel augmenti dotis diſcuti poſſe videtur, cum contingit deterioratio fundorum aſſignatorum, ſecus autem, quoties, prout in caſu, nulla accidit deterioratio, cum eadem ſemper vigeat obligatio perſolvendi annua ſcuta 42. Abſque eo quod quidquam referat edictum Epiſcopi augens eleemoſynam Miſſæ a Julio uno monetæ Urbini ad Julium unum monetæ Romanæ, quandoquidem edictum loquitur de Miſſis manualibus, & non de Miſſis perpetuis.

His ſtantibus, quæritur

I. An tranſactio ſuſtineatur, & quatenus affirmative, ſeu negative.

II. An ſit locus augmento dotis, vel reductioni Miſſarum, in caſu, &c.

Sacra Congr. die 18. Martii 1719. reſpondit:
Ad primum negative, & Partes utantur jure ſuo quoad litem.
Ad ſecundum teneri ad dotationem prout de jure.

QUÆSTIO XCI.

In Cauſa Caſalenſi Reſidentiæ, die 4. Martii 1719.

OCCASIONE qua per obitum Canonici Theodori Belliardi vacavit alter ex Canonicatibus Eccleſiæ Parochialis S. Mariæ Novæ Oppidi Lù Caſalen. Diœceſis, ad quem ſic vacantem Alphonſus Cajetanus Belliardus præſentavit Joannem Franciſcum fratrem ſuum, qui inſtitutionem ab Epiſcopo reportavit, & poſſeſſionem cepit, exorta eſt controverſia inter Agentes Communitatis Oppidi de Lù, ad quos per turnum pertinet præſentatio ad Canonicatus, & eos de Belliardis, qui pariter per turnum habent jus nominandi, ſeu præſentandi, an Canonici nominati, & nominandi ab hac eadem familia onus habeant formalis, & præciſæ reſidentiæ perſonalis, eademque ad hanc Sacram Congregationem delata, diſputandum in præſenti proponitur dubium infra exponendum.

Contendit Communitas Oppidi de Lù, quod dicti Canonici ad formalem præciſam reſidentiam perſonalem teneantur non ſolum ex diſpoſitione Sacri Concilii Tridentini, *ſeſſ.* 24. *cap.* 12. *de Reform.* ſed etiam quia Præpoſitus Eccleſiæ anno 1699. ceſſit favore Menſæ Capitularis ducatos decem auri de Camera, & Sacra Congregatio accedente aſſenſu eorum de Belliardis tanquam Patronorum, approbavit ceſſionem, injuncta Canonicis obligatione reſidendi, & Eccleſiæ inſerviendi per ſeipſos,

Addit Communitas, quod relicta fuerunt Eccleſiæ Legata pia, intuitu reſidentiæ, & ad finem eamdem promovendi, & quod reſidentibus aliis Canonicis tam antiquis, quam recenter a moderno Epiſcopo inſtitutis, monſtruoſum eſſet, quod nominati a familia de Belliardis non eſſent oneri reſidentiæ ſubjecti; & multo magis, quia Præpoſitus Placentinus præſentatus a Belliardis anno 1700, & ſic poſt relatam Sacræ Congregationis reſolutionem, punctualiter per decem & octo annos, quibus vixit, perſonaliter reſedit, quæ Præpoſiti reſidentia referri nequit ad curam animarum, quam idem exercebat, cum Choro intereſſet indutus Superpelliceo, Bireto, & Almutia, & ſubjaceret punctaturis, ſicut alii ſubjacebant Canonici.

Contendunt e contra illi de Belliardis, quod Canonici a ſe nominati, & nominandi non habeant onus formalis, & præciſæ reſidentiæ perſonalis; Sixtus etenim Quartus in ſua Bulla expreſſe permiſit Canonicis, ut inſervire poſſent per ſubſtitutos, & quamvis univerit Eccleſiæ S. Mariæ Novæ quædam Beneficia, quorum fructus eſſent dividendi inter intereſſentes Divinis Officiis, hæc tamen reſidentia non eſt præciſa, ſed cauſativa, & in eo quod attinet, vel ad diſpoſitionem S. Concilii Tridentini, vel ad reſolutionem hujus Sacræ Congregationis, dicunt nullam ex iiſdem applicari caſui præſenti, non primam, quia Concilium Tridentinum non imponit onus reſidendi illis Canonicis, qui illud non habent in ſequelam Bullæ Pontificiæ; non ſecundam, quia præmiſſo in facto, quod Præpoſitus ſibi in præteritum applicaverat reditus Beneficiorum a Sixto Quarto unitorum, & quod loco Redituum prædictorum Beneficiorum ceſſit anno 1699. menſæ Capitulari ducatos decem auri de Camera, ſupplicando Sacræ Congregationi pro confirmatione, ne ceſſio a ſe facta impugnaretur a ſubſequentibus in Præpoſitura ſucceſſoribus, infertur, quod reſponſum Sacræ Congregationis, in quo ceſſio fuit confirmata, & in quo injuncta fuit Canonicis obligatio reſidendi, & Eccleſiæ inſerviendi per ſe ipſos, referri nequit ad reſidentiam præciſam, ſed ad reſidentiam cauſativam: & ſpecialius, quia aſſenſus tunc præſtitus a Belliardis tanquam Patronis, in ventre expreſſam habuit præſervativam, quod ex eo non intelligeretur impoſitum ullum onus reſidentiæ perſonalis. Pro aſſumpti etiam corroboratione affertur obſervantia, quia poſt Decretum Sacræ Congregationis anni 1699. Canonici, qui noluerunt inſervire per ſe ipſos, continuarunt ut in præteritum, inſerviendo per alios, & quod notabilius eſt, Canonicus ipſe Jacobus Franciſcus Belliardus, ex cujus præſentatione orta eſt lis, de qua nunc agitur, inſtitutionem reportavit ab Epiſcopo cum verbis excluſivis obligationis Reſidentiæ perſonalis, abſque eo quod quidquam referant, vel Legata relicta ad finem promovendi reſidentiam, vel exempla aliorum Canonicorum, qui perſonalem reſidentiam adimplerunt, & adimplent. Primo quia Reſidentia a legantibus promota non poteſt eſſe præciſa, ſed cauſativa. Secundo quia exempla aliorum Canonicorum reſidentium, aut referri poſſunt ad reſidentiam cauſativam, aut ut plurimum militant in Canonicis nominatis ab aliis Compatronis, & non in illis nominatis a Belliardis.

His ſtantibus, quæritur

An Canonici Eccleſiæ Collegiatæ Oppidi Lis nominati per Familiam de Belliardis poſt Decretum Sacræ Congregationis Concilii emanatum de anno 1699. & per eandem Familiam in poſterum nominandi, habeant onus formale reſidentiæ perſonalis præciſæ in caſu &c.

Sacra Congr. die 18. Martii 1719. reſpondit *Negative, & amplius.*

QUÆSTIO XCII.

In Cauſa Ferrarienſi, die 4. Martii 1719.

IN Paſtorali Viſitatione expleta ab Eminentiſſimo Domino Cardinali Ruſo Epiſcopo Ferrarien. fuerunt ab Eminentia ſua edita nonnulla Decreta, & ſignanter, quod in Cathedrali Eccleſia Miſſa Conventualis pro Benefactoribus applicetur, & quod Capitulum teneatur eleemoſynam elargiri Cappellanis illis, qui juxta conſuetudinem Miſſas celebrant Conventuales. Fuit ulterius ab eodem Eminentiſſimo Epiſcopo editum Decretum, quod Cappellani Curati, qui a Capitulo Cathedralis Eccleſiæ amovibiliter deputantur pro exercitio curæ Animarum, quarum habitualis cura reſidet aut penes Archipresbyterum, uti habetur in Bullis proviſionis ejuſdem, aut penes Archipresbyterum, & Capitulum, uti legitur in Statuto Capituli *cap.* 23. teneantur diebus Dominicis, & feſtis pro Populo Sacrificium offerre, & quod Capitulum debeat hiſce Cappellanis Curatis pro dictis Miſſis eleemoſynam dare; cumque adverſus hæc Decreta habitus fuerit a Capitulo recurſus ad hanc Sacram Congregationem, examinanda idcirco proponuntur dubia infra exponenda.

Putat autem Capitulum, nullam ſibi impoſitam eſſe obligationem applicandi Miſſam Conventualem pro Benefactoribus, tum quia ab immemorabili nunquam facta fuit dicta applicatio, tum quia quolibet menſe, a Capitulo, prima die non impedita, recitatur nocturnum a Mortuis cum laudibus, & Miſſa de requiem pro Benefactoribus decantatur, ultra Miſſam a rubricis præſcriptam, uti legitur in *cap.* 27. Statuti Apoſtolica Auctoritate roborati a Summo Pontifice Clemente Septimo, & in eo quod attinet ad applicationem faciendam pro Populo diebus Dominicis, & feſtis, a Cappellanis, qui exercent curam animarum, Capitulum ſubdit, Parochialitatem fuiſſe Cathedrali annexam abſque ulla congruæ aſſignatione, cum fuerit Cathedrali aſſignata ſexta pars Parochiæ S. Romani, quæ continet animas 300. & ex qua tenuiſſimi fructus incerti percipiuntur, qui pro majori parte Sacriſtiæ Eccleſiæ applicantur, inferendo ex his, quæ huc uſque deducta ſunt, non adeſſe, in caſu de quo agitur, obligationem applicandi Miſſam Conventualem, & Parochialem.

Adverſus hæc autem excipit Eminentiſſimus Epiſcopus in ſua informatione; & loquendo de Miſſa Conventuali, ait, certum eſſe, quod eadem eſt applicanda pro Benefactoribus, juxta reſoluta ab hac Sacra Congregatione *in Ceſenaten. Miſſæ Conventualis* 24. *Martii* 1661. *impreſſa apud Criſpin. in ſua Viſit. Paſtor. par.* 2. §. 20. *numer.* 37. non obſtante quacumque conſuetudine contraria, ut in ſpecie reſolutum fuit ab hac Sacra Congregatione *in Tuſculana* 16. *Novembris* 1652. *lib.* 19. *Decret. fol.* 210. Conſimile, inquit, ferendum eſſe judicium de applicatione Miſſæ Parochialis diebus ſaltem Dominicis atque feſtis; textus etenim Concilii Tridentini *cap.* 1. *ſeſſ.* 23. *de Reform.* ubi legitur, præcepto divino mandatum eſſe omnibus, quibus animarum cura commiſſa eſt; pro his Sacrificium offerre, intelligitur de ſpeciali ipſius Sacrificii, & fructus medii applicatione, juxta late deducta *per Fagnan. in cap. Fraternitatem num.* 93. & 94. *de ſepulturis.*, & juxta mentem hujus Sac. Congregationis expreſſam in reſolutionibus fuſe cumulatis *per Monacell. in formul. legal. par.* 1. *tit.* 2. *num.* 4. & 5. & *tom.* 2. *tit.* 16. *formula* 2. *num.* 18. & 19. abſque eo quod quidquam referat, quod Decretum editum in Sacra Viſitatione loquitur de Cappellanis Curatis amovibilibus, & quod nulli ſunt reditus, vel ſaltem pauci, qui ratione Parochialitatis a Cathedrali percipiuntur, quandoquidem obligatio applicandi pro Populo extenditur etiam ad Curatos amovibiles, cum amovibilitas non tollat, quin habeant curam animarum, uti ratiocinatur *Monacel. loco allegato num.* 20. & paupertas non excuſat ab applicatione pro Populo, ut in terminis Parochorum non habentium congruam reſolvit hæc Sacra Congregatio *in Foroſempronien. Miſſæ Parochialis* 8. *Februarii* 1716. *lib.* 66. *Decret. fol.* 55. *a tergo*, quæ etiam Sac. Congregatio reſolvit celebrantibus Miſſam Conventualem eſſe debitam eleemoſynam per modum diſtributionis, & eandem eſſe perſolvendam ex reditibus Capituli, uti videre eſt *in Burgi S. Domnini Miſſæ Conventualis* 16. *Maii* 1716, *lib.* 66. *Decret, fol.* 223. *a tergo.*

His ſtantibus, quæritur

I. An Dignitates, Canonici, Manſionarii, & Cappellani Capituli, qui omnes ex uſu, & conſuetudine tenentur celebrare in Cathedrali Eccleſia Miſſas Conventuales, teneantur ad eaſdem applicandas pro Benefactoribus, & quatenus affirmative,

II. An celebrantibus, & applicantibus Miſſas Conventuales ſolvenda ſit eleemoſyna a Capitulo, & quatenus affirmative,

III. An pro eleemoſyna dictarum Miſſarum Conventualium teneantur contribuere omnes conſtituentes corpus Capituli, ſive ſint Sacerdotes, ſive Diaconi, ſive Subdiaconi, & ſive participent, ſive non participent de maſſa diſtributionum.

IV. An ſuppoſita obligatione applicationis Miſſæ Conventualis, teneatur Capitulum in poſterum continuare in recitatione Nocturni a mortuis, & in celebratione Miſſæ cantatæ cum applicatione prima die cujuslibet menſis non impedita pro Benefactoribus,

V. An Cappellani Curati amovibiliter a Capitulo deputati pro exercitio curæ animarum teneantur diebus Dominicis, &

Digitized by Google

eis, & Feſtis Miſſam applicare pro Populo, & quatenus affirmative.

VI. An eleemoſyna ſit iiſdem perſolvenda ab Archipresbytero, vel a Capitulo & quatenus ſolvenda ſit a Capitulo.

VII. An eleemoſyna deſumenda ſit ex maſſa diſtributionum, vel ex fructibus præbendæ ſingulorum Canonicorum.

Sacra Congr. die 18. Martii 1719. reſpondit

Ad Primum affirmative. Ad Secundum affirmative. Ad Tertium affirmative, ſed ex maſſa diſtributionum. Ad Quartum & Quintum affirmative. Ad Sextum, Eleemoſynam eſſe perſolvendam a Capitulo in caſu. Ad Septimum, eſſe deſumendam ex maſſa diſtributionum.

QUÆSTIO XCIII.

In Cauſa Aquipendenſi Indulti, die 18. Martii 1719.

PROPTER continuum, & laudabile quadraginta annorum ſervitium, conceſſum fuit Canonico Seraphino Indultum jubilationis, ſub conſueta clauſula, *ut quamvis in poſterum non inſerviat, nihilominus fructus omnes, & diſtributiones quotidianas ſui Canonicatus percipere valeat, perinde ac ſi Choro, & Officiis Divinis perſonaliter intereſſet*; exortaque ſubinde controverſia inter ipſum, & cæteros Canonicos Collegiatæ Eccleſiæ Terræ Canini ſuper participatione punctaturarum, quæ *fallentiæ* dicuntur, necnon emolumentorum, quæ adventitia dici valent, cum deſumantur ex anniverſariis, & aſſociationibus Cadaverum, in hypotheſi, in qua Canonicus Seraphinus nec Choro, nec Anniverſariis, nec prædictis aſſociationibus Cadaverum interſit, reſolvenda idcirco proponuntur dubia infra exponenda.

Quoad punctaturas, ſeu fallentias, Sacra hæc Congregatio alias reſolvit, eas non deberi Canonico jubilato, ſi Choro non interſit, uti habetur *in Romana diſtributionum lib. 30. Decretor. fol. 16. & 36. a tergo.*

Quoad Anniverſaria, Sacra hæc eadem Congregatio cenſuit, eorum emolumenta deberi Canonico jubilato, in hypotheſi, in qua non fuerat a Teſtatoribus appoſita conditio, quod inter præſentes dividerentur, & in hypotheſi, in qua immemorabilis fuerat introducta conſuetudo, ut Participantes de diſtributionibus, participarent etiam de anniverſariis, & in his terminis procedit reſolutio *in Cauſa Patavina 9. Julii 1714. lib. 64. Decret.*

E contra in caſu, in quo prædictæ deficiebant circumſtantiæ, & in quo conceſſum fuerat conſuetum jubilationis indultum, cum facultate percipiendi omnes fructus, una cum diſtributionibus quotidianis, perinde ac ſi jubilatus Choro intereſſet, Sacra Congregatio cenſuit, non eſſe jubilatum admittendum ad participandum de emolumentis Anniverſariorum, non obſtante quod Anniverſaria videantur æquiparari diſtributionibus, juxta Textum *in cap. unico de Cler. non reſid. in 6.* & in his terminis procedit reſolutio *in Bituntina Anniverſariorum 1. Julii 1679. lib. 30. Decretor.*

Pro adæquata hujus Cauſæ reſolutione mihi fuit in Congregatione demandatum, quod præter Decreta, in folio dictæ Congregationis allegata, perquirerem, an alia in Regeſtis hujus Sacræ Congregationis reperirentur, quæ ad rem facere poſſent. Quoad punctum itaque Canonici, qui obtinuit Indultum Jubilationis, an, ſi Choro non interſit, participare debeat de punctaturis, ſeu fallentiis, invenio, quod in quadam Cauſa *Reatina diſtributionum* injunctum quoque fuit tunc temporis Secretario, ut præcedentia Decreta uniret, factaque Decretorum unione, & propoſito dubio: *An Canonico jubilato debeantur fallentiæ Canonicorum abſentium, ſi Choro non interſit*, reſponſum fuit *affirmative, dummodo non obſtent Conſtitutiones particulares, & conſuetudo Eccleſiæ*, uti videri poteſt *in cit. Reatina diſtributionum 19. Aprilis 1692. fol. 241. a tergo lib. 42. Decretorum.*

Invenio quoque, quod in alia Cauſa *Aquipendii Jubilationis*, quæ propoſita fuit in Congregatione habita *die 2. Martii 1697.* & reſoluta in ſubſequenti Congregatione habita *die 23. ejuſdem menſis, & eodem anno*, tria fuerunt dubia diſputata, primum, *an Canonicus jubilatus teneretur vel per ſe, vel per alium ad celebrationem Miſſæ Conventualis per turnum*, & huic dubio reſponſum fuit *negative*. Fuit ulterius propoſitum ſecundum dubium, *an idem Canonicus teneretur facere depoſitum tertiæ partis fructuum Præbendæ pro diſtributionibus quotidianis, ſicuti faciunt alii Canonici*, & huic dubio reſponſum fuit *affirmative*; tertium denique dubium propoſitum fuit, *an idem Canonicus participare poſſet de diſtributionibus, quas ponunt in maſſa cæteri Canonici, ſive ipſe ſit præſens, ſive abſens a Choro*, & huic dubio reſponſum fuit *affirmative, etiam quoad fallentias, etſi obſtet ſtatutum, ſeu conſuetudo*; uti videre eſt *pag. 85. pag. 111. lib. 47. Decretor.*

Quoad alium vero punctum, an Canonicus jubilatus participare debeat de emolumentis adventitiis anniverſariorum, & aſſociationum Cadaverum, ſi functionibus non interſit, invenio, quod in quadam Cauſa *Novarien. jubilationis*, quæ fuit propoſita *die 2. Octobris 1677.* diſputatum fuit, *an duo Canonici jubilati Collegiatæ S. Gaudentii Civitatis Novariæ frui deberent emolumentis anniverſariorum, quæ fiunt intra annum, licet non aſſiſterent*; & dubio reſponſum fuit *affirmative*; cumque in quadam cauſa *Bituntina Anniverſariorum 1. Julii 1679.* Sacra hæc Congregatio reſpondiſſet, Jubilatum non eſſe admittendum ad participandum de emolumentis anniverſariorum, uti relatum fuit in alio præcedenti folio, novus a Capitulo Collegiatæ S. Gaudentii Civitatis Novariæ habitus eſt ad hanc Sacram Congregationem recurſus, allegatoque Cauſæ Bituntinæ exemplo, iterum propoſitum fuit dubium, an Canonici jubilati frui deberent emolumentis anniverſariorum, quæ fiunt intra annum, quamvis non aſſiſtant, itaut ſtandum eſſet, vel recedendum a deciſis, & Sac. Congregatio *die 29. Novembris 1681.* ſtetit in deciſis *quoad anniverſaria fixa, & in quibus non eſt cautum a Teſtatoribus, ut intereſſentes tantum participare deberent*, quemadmodum habetur *lib. 22. Decret. fol. 44.*

His ſtantibus, quæritur

I. *An Canonicus Seraphinus vigore Indulti jubilationis, ſi Choro non interſit, participare debeat de punctaturis, ſeu fallentiis, in caſu.*

II. *An idem participare debeat de emolumentis adventitiis Anniverſariorum, & aſſociationum Cadaverum, ſi functionibus non interſit, in caſu &c.*

Sacr. Congr. die 1. Aprilis 1719. reſpondit,

Ad primum affirmative, & amplius. Ad ſecundum affirmative ad primam partem, dummodo non obſtet voluntas Teſtatoris vel dantis. Ad ſecundam partem negative.

QUÆSTIO XCIV.

In Cauſa Leodienſi Ejectionis Novitiæ, die 18. Martii 1718.

MARIA Renſon die 5. Julii 1715. admiſſa fuit ad Novitiatum in Monaſterio Monialium Veteris Vineti, vulgo nuncupati *de Vivegnis*, Ordinis Ciſtercienſis, & pendente Novitiatus anno, mandatum obtinuit ab Electore Colonienſi tanquam Epiſcopo, & Principe Leodienſi directum Abbatiſſæ, & Monialibus, ut ipſa ſine dote reciperetur, ſub obtentu antiqui juris, ſeu immemorabilis conſuetudinis, juxta quam Epiſcopi, & Principes Leodienſes occaſione ſui primi adventus ad Gubernium Diœceſis, & Principatus nominant in quocumque Monaſterio Monialium unam Puellam, quæ ſine dote recipitur; ſed cum die 20. Junii anni ſequentis 1716. & ſic deficientibus decem diebus pro complemento integri probationis anni, Maria Renſon fuerit a Monaſterio ejecta, nec conſequenter fuerit ad Profeſſionem admiſſa, & ipſa ad Monaſterium Monialium nuncupatum *Robertimontis* ejuſdem Ordinis Ciſtercienſis ſeſe receperit, in quo induta eodem Religionis habitu, permanſit ſpatio ſex menſium, & deinde eodem habitu nunquam dimiſſo, ad domum paternam redierit, ubi etiam nunc dicitur habitare, exorta eſt controverſia tam circa ejuſdem ejectionem, quam circa ejus admiſſionem abſque renovatione anni probationis, & abſque ſolutione dotis ad profeſſionem in Monaſterio Monialium de Vivegnis.

Putat autem Maria, ſuam ejectionem nullatenus ſuſtineri, cum facta fuerit abſque ulla cauſa, & cum liberum quidem ſit Superioribus Religionum aliquem admittere, vel non admittere ad Novitiatum, ſed liberum æquale modo ipſis non ſit ſine juſta, & legitima cauſa rejicere a profeſſione eum, qui fuit admiſſus ad Novitiatum.

Putat etiam eadem Maria ſe eſſe admittendam ad profeſſionem in relato Monaſterio abſque renovatione anni probationis, & ſine ſolutione dotis, licet enim ipſa non compleverit integrum annum Novitiatus in Monaſterio de Vivegnis, ex quo quindecim dies deficiebant tempore, quo fuit ejecta, cum tamen ad aliud Monaſterium ejuſdem Ordinis, retento eodem habitu, iverit, & in eodem ſpatio plurium menſium permanſerit, quodque notabilius eſt, cum expulſio a primo Monaſterio non fuerit innixa legitimæ cauſæ, ex his infert ſe eſſe ad profeſſionem ad-

Digitized by Google

mittendam abſque renovatione anni Novitiatus, & in eo quod attinet ad ſolutionem dotis, ſubdit Maria ſe non poſſe adſtringi ad ejus ſolutionem, cum nominationem ſupra expoſitam reportaverit ab Epiſcopo, & Principe Leodienſi, & quatenus difficultas in hoc puncto conſiſteret, ſe obtulerit, & offerat promptam, & paratam ad perſolvendam dotem.

Excipiunt e contra Abbatiſſa, & Moniales Monaſterii de Vivegnis, quod profeſſio Religioſa eſt ſpecies contractus, quodque conſenſus per ſecretum ſcrutinium præſtandus pendet a voluntate, & arbitrio ſuffragantium, qui ſoli Deo tenentur reddere rationem, abſque eo quod adſtringi valeant ad allegandam cauſam ſui diſſenſus, & ſic concludunt, quod ejectio Mariæ debet in hypotheſi ſuſtineri, & loquendo de ejuſdem admiſſione ad profeſſionem ſine dote, dicunt nullum jus competere Epiſcopo, & Principi Leodienſi, cogendi Monaſterium ad Puellam admittendam, cum nominationes conſimiles, utpote habentes naturam, & eſſentiam gratiarum expectativarum, fuerint a Concilio Tridentino ſublatæ *ſeſſ. 24. c. 19. de Reform.* ut in terminis Archiepiſcopi Colonienſis, & Epiſcopi Trevirenſis conſimile jus ſibi vindicantium firmavit *Rota in Colonien. Canonicatus 21. Junii 1704. coram bonæ memoriæ Molines, & in Treviren. Canonicatus 6. Martii 1716. coram R. P. D. Criſpo.*

His ſtantibus, quæritur

I. An ejectio Puellæ ſuſtineatur, in caſu &c.

II. An prædicta Puella admittenda ſit ad profeſſionem in eodem Monaſterio abſque renovatione anni probationis, & ſine dote, in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,

Dilata, & exquiratur ab Ordinario an factum fuerit Scrutinium, & ad mentem.

Nec amplius invenitur reſoluta.

QUÆSTIO XCV.

In Cauſa Ordinis S. Franciſci, die 18. Martii 1718.

PROVINCIÆ Reformatæ S. Franciſci Familiæ Ciſmontanæ exponunt, quod a ſuis Syndicis Apoſtolicis res ipſis relictæ viliſſimo pretio venduntur, vel quia Syndici eas vendunt favore Propinquorum, vel quia contractus faciunt cum Perſonis potentibus, quibus reſiſtere non poſſunt; auditoque Procuratore Generali, prædicta omnia confirmante, quæritur in præſenti quodnam remedium parandum ſit adverſus hoc malum, quod non eſt habendum tanquam malum parvi momenti.

Proponi poſſet, quod Syndici in poſterum non procederent ad bonorum alienationem, niſi petito, & obtento Apoſtolico beneplacito, ut fit in alienatione cæterarum rerum ad alias Eccleſias, & loca pia pertinentium.

At loquendo de hoc temperamento, non levis urget difficultas, & præſcindendo a neceſſitate vendendi, & alienandi, ut Fratrum indigentiis ſuccurratur, cum qua neceſſitate non videtur compatibilis obligatio recurrendi ad Sedem Apoſtolicam pro obtinendo beneplacito, Syndici hujus Ordinis habent a Summo Pontifice facultatem alienandi mobilia, & immobilia Fratribus ſub modo licito relicta, uti habetur *in Conſtitut. 1. Pauli Quarti §. 31. Bullar. tom. 1. & in Conſtit. cap. 4. Si dichiara, che noi poſſiamo ſervirci del Sindico in due ſoli atti, il primo de' quali è, che poſſa ricevere in nome della Sede Appoſtolica tutte le coſe mobili, ed immobili, offerte, donate, o laſciate a' Frati in teſtamento. Il ſecondo è, che poſſa a nome di detta Sede Appoſtolica vendere, alienare, e commutare le coſe, delle quali non poſſono i Frati lecitamente ſervirſi, e convertire il prezzo per li biſogni de' detti Frati.*

Abſque eo quod in his alienationibus Apoſtolicum requiratur beneplacitum, quia alienatio fit ex neceſſitate juris, ut in puncto firmat *Fagnan. in cap. Nulli num. 27. & 28. de reb. Eccleſ. non alien.* vel quia bona dici nequeunt Monaſteriis incorporata propter incapacitatem eorumdem, quemadmodum relata hujus Sacræ Congregationis reſolutione ponderant *Lantuſc. in Theatr. Regul. in verbo bona temporalia n. 7. Corrad. in praxi diſpenſ. lib. 9. cap. 1. num. 13. Donat. in praxi Regul. tom. 1. tract. 14. quæſt. 67.*

Excluſo hoc temperamento, reliquum eſt, ut videatur, an præcipiendum ſit, ut Syndici ad alienationes non procedant, niſi prævia Edictorum affixione; quidquid enim ſit, an hæc ſolemnitas ab aula receſſerit, quando agitur de alienatione rerum ad Pupillos, & Minores pertinentium: hoc unum certum eſt, quod cautela prædicta demandatur ab hac Sacra Congregatione, quando conceditur licentia locandi, vel concedendi in emphiteuſim bona Eccleſiaſtica.

His ſtantibus, quæritur

An, & quale temperamentum ſit capiendum, in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit

Quoad Mobilia pretioſa Eccleſiæ incorporata, eſſe neceſſarium Beneplacitum Apoſtolicum: quo vero ad omnes alias res in poſterum non poſſe Syndicos procedere ad venditionem, niſi prævia Edictorum affixione, & Venditio fiat majori oblatori.

QUÆSTIO XCVI.

In Cauſa Romana Præpoſituræ, die 8. Aprilis 1719.

SANCTÆ memoriæ Sixtus Papa V. Præpoſituram ad Scalas Sanctas, unum Sacriſtiæ officium, necnon quatuor Cappellanias, & quatuor Beneficia Eccleſiaſtica Clericatus nuncupata, & unum Oſtiariatum inſtituit, reſervato jurepatronatus, & præſentandi Michaeli Peretto, ejuſque filiis, cæteriſque recenſitis in Bulla Inſtitutionis, quæ eſt in ordine *la 105. inter eas hujus Pontificis Bull. Rom. tom. 2.*

Præpoſitura prædicta, pluribus ab hinc annis, poſſidetur a R. P. D. Joanne Franciſco Tenderino nuper aſſumpto ad Epiſcopatum Civitatis Caſtellanæ, & Hortanæ; cumque ipſe, ſub obtentu Decreti Conſiſtorialis, quo Sanctiſſimus Dominus Noſter eidem indulſit retentionem Beneficiorum compatibilium, putet, ſe retinere poſſe Præpoſituram, de qua nunc agitur, & e contra Marcus Abbas Giglius, qui præſentationem ad eandem Præpoſituram obtinuit a Duce Cajetano Sfortia, Cæſarino, Peretto, Præpoſituræ, aliorumque Beneficiorum Patrono, contendat eam ad ſe pertinere, & ſe in illa eſſe inſtituendum, poſt requiſitam informationem, una cum voto ab Eminentiſſimo Domino Cardinali Vicario, qui rem totam remiſit judicio hujus Sacræ Congregationis, proponitur dubium infra exponendum.

Putat autem R. P. D. Tenderinus, ſe una cum Epiſcopatu retinere poſſe Præpoſituram in ſequelam Decreti Conſiſtorialis ſibi indulgentis retentionem compatibilium, quia licet in Bulla erectionis impoſitum ſit Præpoſito, Sacriſtæ, & reliquis Cappellanis onus celebrandi per ſeipſos, obſervantia nihilominus inolevit, quod ipſi ut plurimum celebraverint per alios, cumque hæc obſervantia ſit antiquiſſima, & pene immemorabilis, uti deſumitur ex libris Miſſarum, qui inventi fuerunt, & qui incipiunt ab an. 1649. inſertue, nihil aliud eſſe quærendum, cum nemo non ſciat, quod reſidentia, ſive ſervitium perſonale tolli poteſt per conſuetudinem, quamvis illud in fundatione ſit præſcriptum, juxta *Gloſſa in cap. cum omnes in verbo conſuetudinem tit. de Conſtit.* quam laudat, & ſequitur *Gonzal. ad Regul. 8. Cancell. Gloſ. 5. n. 107.*

Accedit, quod hæc obſervantia dici nequit ſuo legitimo fundamento deſtituta; cum etenim Sixtus Papa V. pro congrua dote tum Præpoſiti, tum aliorum, aſſignaverit annuam perpetuam penſionem ſcutorum quadringentorum ſuper fructibus Prioratus Eccleſiæ Æſinæ, necnon centum, & quinquaginta loca Montium, itaut Præpoſitus ſingulis annis habere deberet ſcuta bis centum, Sacriſta ſcuta centum & quadraginta, Cappellani ſinguli ſcuta centum & decem, & Clerici ſcuta quinquaginta, uti legitur *in §. 8. citatæ Bullæ*, propter obitum Pontificis immediate ſecutum, aſſignatio penſionis ſuper Prioratu non habuit effectum; redactoque toto fundo ad loca 150. Montium non vacabilium, Præpoſito nihil aliud remanet, quam ſcuta 80. annua, & Cappellanis ſola ſcuta 40. quo ſtante, potuit, ſcientibus potiſſimum, & non reclamantibus Patronis, qui ut plurimum fuerunt S. R. E. Cardinales, introduci conſuetudo eximens Præpoſitum, & Cappellanos ab onere celebrandi per ſe ipſos; & multo magis cum Pontifex ipſe, qui dictum onus impoſuit, in Bulla Inſtitutionis Præpoſito dederit facultatem concedendi Cappellanis licentiam celebrandi per alium Sacerdotem ab ipſo approbandum, in hypotheſi, in qua ipſi eſſent legitime impediti, ſicuti legitur in Bulla §. 7. hæc ſiquidem circumſtantia patefacit, præcipuam ejus intentionem fuiſſe, ut Miſſæ celebrarentur, nec conſequenter ab eodem fuiſſe volitam in Præpoſitura, & Cappellaniis reſidentiam illam veram, & præciſam, ex qua oritur incompatibilitas cum cæteris Beneficiis reſidentiam requirentibus.

Abſque eo quod hæc impugnari valeant a Domino Duce moderno Patrono, ipſe ſiquidem nominavit R. P. Joannem de Matthæis Sanctiſſimi Domini Noſtri Cubicularium Honoris, & modo Prælatum, & Gubernato-

rem

rem Civitatis Montis Alti, nominavit, inquam, ad alteram ex Cappellaniis vacantem; cumque hic in Urbe reſidere non poſſit, ex facto ipſo Ducis Patroni, deſumitur, non adeſſe in Cappellaniis ſtrictum onus celebrandi per ſe ipſum, & ſic ceſſare quoad ipſas quamcumque incompatibilitatem cum aliis Beneficiis licet Reſidentialibus.

Contendit e contra Marcus Abbas Giglim, ſtrictiſſimum eſſe Præpoſiti onus reſidendi, & ſic Præpoſituram eſſe cum Epiſcopatu Civitatis Caſtellanæ, & Hortanæ incompatibilem. Contendit ulterius nullam adeſſe contrariam obſervantiam, & quatenus eadem in facto eſſet verificata, quod illa nunquam in jure poſſet ſuffragari.

Et in eo quidem, quod attinet ad aſſumptum veræ, & præciſæ Reſidentiæ, in ordine ad Præpoſituram, & ſic ad ejus incompatibilitatem cum Epiſcopatu, probatio ex allegata Bulla Inſtitutionis deſumitur; primo, quia *in* §. 6. Præpoſitus conſtituitur Caput Cappellanorum, & Clericorum, quibus dicitur præeſſe debere; ſecundo, quia *in* §. 7. imponitur Præpoſito, Sacriſtæ, & Cappellanis onus celebrandi Miſſas per ſeipſos, & Præpoſito datur facultas concedendi licentiam Cappellanis celebrandi per alios, ſi legitime fuerint impediti, ſubdendo, quod debeant illi Præpoſito obedire, tanquam membra Capiti; tertio, quia *in* §. 11. inſtitutio Præpoſiti reſervatur Cardinali Urbis Vicario, & inſtitutio Sacriſtæ, & Cappellanorum ipſi Præpoſito pro tempore confertur; & ex his omnibus ſimul junctis deducitur, Præpoſitum debere reſidere, & ſic Præpoſituram eſſe cum Epiſcopatu incompatibilem.

In eoque, quod ſpectat ad obſervantiam, dicitur eam nec eſſe verificatam in facto, nec in jure revelare. Dicitur autem eam non eſſe in facto verificatam, tum quia ex Regeſtis hujus Sacræ Congregationis habetur, quod Joannes Puccius, Secretarius Cardinalis Montis Alti, & Præpoſitus hujus ejuſdem Præpoſituræ, Sacræ Congregationi ſupplicavit pro licentia celebrandi per alium, quæ, attenta ejus infirmitate, conceſſa fuit *die 3. Martii 1657.* tum quia in Regeſto Autographo Tabellarum onerum Miſſarum Eccleſiarum Urbis, quod exiſtit in Computiſtaria Sacræ Congregationis Viſitationis, legitur, quod Præpoſitus, & cæteri Cappellani habent onus celebrandi per ſeipſos; itaut obſervantia faveat celebrationi per ſe ipſos, & ſic incompatibilitati cum aliis Beneficiis reſidentiam requirentibus; abſque eo quod vis ulla fieri valeat in celebrationibus Miſſarum per alios, quæ factæ aſſeruntur a Cappellanis, cum id potuerit procedere a licentia Præpoſiti; qui facultatem habet eam elargiendi.

Dicitur præterea, obſervantiam in jure non relevare, quia quando aliquod onus in fundatione imponitur, illud eſt executioni mandandum, & illi derogari non poteſt, & quæcumque in contrarium admittuntur, aut fiunt, rejici debent tanquam abuſus, & corruptelæ, juxta *caput 5. ſeſſ. 25. de Reform.*

In nihilum urgere redituum diminutione, necnon facto Domini Ducis, qui R. P. D. Matthæjum præſentavit, cum diminutio redituum, de qua nunc agitur, non ſufficiat pro eximendo onere impoſito in fundatione, eoque fortius, quia ſubſecuta dici nequit ſtatim poſt obitum Sixti V. pro majori etenim parte contigit, occaſione diminutionis redituum locorum Montium; quæ accidit longe poſt obitum dicti Pontificis. Cumque Dominus Dux præſentaverit R. P. D. De Matthæis, ſed cum omnibus honoribus, & oneribus & tempore, quo de ipſo nunquam cogitabatur, quod a SS. D. N. præfici poſſet Gubernio Montis Alti.

His ſtantibus, quæritur

An Præpoſitura ad Scalas Sanctas ſit incompatibilis cum Epiſcopatu Civitatis Caſtellanæ, & Hortanæ, in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,

Affirmative, & amplius.

QUÆSTIO XCVII.

In Cauſa Iſclana Parochialis, die 1. Aprilis 1719.

THOMAS Morgionus rejectus in Concurſu, habito occaſione Collationis Parochialis Eccleſiæ Spiritus Sancti, Suburbii Celſæ in Civitate Iſclana, appellationem interpoſuit; & annuente hac Sacra Congregatione, uti colligitur ex reſponſo edito *die 13. Julii anni præteriti 1718.*, ad novum examen provocavit Cajetanum Boncore in memorato Concurſu præelectum; exortaque ſubinde controverſia, an novum examen eſſet in Civitate Iſclana, vel in Urbe explendum, Sacra Congregatio nedum *die 24. Septembris ejuſdem anni* cenſuit, quod examen eſſet explendum in Urbe, ſed intimato, fruſtraque expectato Boncore reſcripſit *die 21. Januarii hujus anni 1719.*, quod examinaretur hic in Urbe Thomas Morgionus, & quod reportata approbatione ſupplicaret pro facultate expediendi Bullas in Dataria.

Morgionus fuit examinatus, & approbatus ab Examinatoribus Synodalibus Urbis, eodemque deinde ſupplicante pro dicta facultate recurrendi ad Datariam Apoſtolicam, ad effectum Bullas expediendi, Sacra hæc eadem Congregatio *die 4. Februarii hujus anni* demandavit, quod producerentur requiſita utriuſque Collitigantis, hoc eſt Cajetani Boncore, & Thomæ Morgioni, & reclamante Morgiono adverſus hoc Reſcriptum, in proxime præterita Congregatione dictum fuit, quod Cauſa poneretur in folio.

Cajetanus Boncore dicit, ſe fuiſſe approbatum, & præelectum in Concurſu habito occaſione vacationis Eccleſiæ Parochialis, de qua nunc agitur; & Thomam Morgionum per approbationem ſubinde reportatam ab Examinatoribus Urbis, nihil aliud obtinuiſſe, quam abſterſionem maculæ rejectionis paſſæ in eodem Concurſu, hinc inferendo, præſentem quæſtionem eſſe inter duos Approbatos tanquam idoneos quoad ſcientiam pro exercenda cura animarum; in quo rerum ſtatu, cætera requiſita ſunt examinanda, cum nemo non ſciat ſolius ſcientiæ non eſſe habendam rationem in collatione Parochialium, nec Doctiorem eſſe Docto magis idoneum, ut Eccleſiam curatam obtineat; punctoque redacto ad alia requiſita, Cajetanus, qui ſua enumerat in ſcriptura per manus circumferenda, putat cauſam eſſe ad ſui favorem reſolvendam.

E contra Thomas Morgionus dicit, cauſam præſentem non verſari inter duos Approbatos; approbatio ſiquidem, & præelectio reportata in Civitate Iſclana a Cajetano Boncore non eſt habenda in ulla conſideratione, cum ejus effectus fuerit ſuſpenſus per remedium appellationis a ſe interpoſitæ, & cum idcirco perinde habenda ſit, ac ſi non emanaſſet.

Abſque eo quod quidquam referat, quod approbatio, quam ipſe obtinuit ab Examinatoribus Urbis, eundem conſtituat, & qualificet tanquam idoneum, vel ad ſummum tanquam magis idoneum, quoad ſcientiam, ſed nullo modo impediat, quod Cajetanus non ſit abſolute, & ſimpliciter dicendus approbatus tanquam aptus in his, quæ pertinent ad litteraturam, itaut ſemper quæſtio ſit inter duos Approbatos; tum quia ſi id admitteretur, fruſtratoria remaneret diſpoſitio *Bullæ 33. S. Pii V.* indulgens Rejecto in Concurſu appellationem, & concedens provocationem ad novum examen coram Judice appellationis, cum approbatus in primo examine ſemper recuſare poſſet acceſſum ad Judicem appellationis, & ſemper ſe a novo examine ſubtrahere poſſet, dicendo, ſe eſſe jam approbatum, & quæſtionem unice reduci poſſe ad alia requiſita, tum quia ſi Cajetanus ad Urbem veniſſet, & ſe Examinatoribus Synodalibus præſentaſſet, dari potuiſſet caſus, quod rejectus fuiſſet, & quod ipſe Thomas fuiſſet præelectus, quæ poſſibilitas operatur, ut dictus Cajetanus non ſit abſolute, & ſimpliciter qualificandus tanquam approbatus.

Addit denique Morgionus, ſe cæteris non carere requiſitis, eademque longe præponderare requiſitis Cajetani, uti latius probare intendit in ſua ſcriptura per manus circumferenda.

Quocirca, quæritur

I. An ſit locus exhibitioni requiſitorum utriuſque Collitigantis in caſu, & quatenus affirmative.

II. An Parochialis Eccleſia ſit attribuenda Cajetano, vel potius Thomæ in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,

Ad Primum negative, ex quo Cajetanus noluit ſe examini ſubjicere in Urbe. Ad Secundum, reſtituendum eſſe novum Concurſum coram Eminentiſſimo Archiepiſcopo Capuano, & ad Mentem.

QUÆSTIO XCVIII.

In Cauſa Piſtorienſi Matrimonii, die 1. Aprilis 1719.

VITUS Romigiaſſus Matrimonium per verba de præſenti contraxit cum Vidua Maria Eliſabetha Donati coram Teſtibus, & coram Thoma Valluchio Curato Eccleſiæ Vicariæ S. Auguſtini extra Portam S. Marci, qui, licet non eſſet Parochus Contrahentium, dixit ta-

xit tamen, ſe habuiſſe licentiam a Vicario Generali Civitatis Piſtorienſis, prædictos Matrimonio jungendi, omiſſis etiam denunciationibus, uti legitur adnotatum in Libris Matrimoniorum dictæ Eccleſiæ.

Putant Vitus, & Eliſabetha, Matrimonium eſſe validum, quia Concilium Tridentinum *ſeſſ. 24. de Reform. Matrimonii cap. prima*, præſcribit Matrimonium eſſe contrahendum, præſente Parocho, vel alio Sacerdote de ipſius Parochi, ſeu Ordinarii licentia, & duobus, vel tribus Teſtibus, & nomine Ordinarii venit Vicarius Generalis in re, & ad effectum de quo agitur, juxta late deducta *per Sanchez de Matrim. lib. 3. diſput. 29. quæſt. 3. n. 18., & 19.* Quia vero ex adverſo opponitur, quod Vicarius Generalis dictam licentiam concedere non poterat, ex quo Epiſcopus vero, & proprio Contrahentium Parocho inhibuerat, ne eos Matrimonio conjungeret, & quod Vicarius Generalis non conceſſit abſolutam licentiam, ſed conditionatam, quatenus videlicet adfuiſſet conſenſus Proximorum dicti Viti Romigialli; ex juribus ab utraque parte circumferendis, quæritur

I. An conſtet de validitate Matrimonii, in caſu &c. & quatenus negative.

II. An ſit locus illius revalidationi, & caſu &c.

Sacra Congr. die 22. Aprilis 1719. reſpondit
Ad Primum affirmative, Ad ſecundum ſatis proviſum in primo.

QUÆSTIO XCIX.

In Cauſa Tudertina, die 22. Aprilis 1719.

ROsa Buſalini ſponſalia contraxit cum Dominico Adriani *die 6. Octobris 1717.* quæ fuerunt ab ipſa ſubinde ratificata coram Notario, & Teſtibus; cumque ad avertenda ſcandala, & inimicitias, quæ oriri poterant inter Ceſarem Roſæ Patrem, & prædictum Dominicum, fuerit Roſa collocata in Monaſterio Montis Chriſti, & deinde translata ad aliud Monaſterium Sanctiſſimæ Trinitatis, in quo prævis neceſſariis voluntatis explorationibus, intendit profeſſionem emittere regularem, in præſenti occurrit agere de validitate ſponſalium, & de eorum obſervantia.

Quoad validitatem ſponſalium, contendunt Cæſar Pater, & Roſa filia de eadem nullatenus conſtare, cum inita fuerint, malis accedentibus artibus, & importunis precibus, machinationibus Sacerdotis Petri Adriani ſui Confeſſarii, & germani fratris Dominici ex adverſo comparentis pro ſubſtinentia ſponſalium.

Quoad obſervantiam vero dictorum ſponſalium, prætendunt ſupradicti Cæſar, & Roſa, quod quatenus etiam eſſent valida, non eſſent tamen ullo modo ſervanda, vel quia parentum indignatio reputatur cauſa ſufficiens pro diſſolutione ſponſalium, & multo magis cum Cæſar Pater obſtinatam litem proſequatur in judicio Civili contra Dominicum ſuper invaliditate ſponſalium, & in judicio Criminali contra Petrum Sacerdotem ejus fratrem, & totius hujus negotii auctorem, vel quia ſi Roſa meliorem partem eligendo vult ingredi Religionem, non videtur dubitari poſſe de ſponſalium diſſolutione, cum matrimonium ratum, & non conſummatum per ingreſſum in Religionem, ſecuta Profeſſione, diſſolvatur, juxta *Textum in cap. ex publico de converſ. conjug.*

Abſque eo quod quidquam referat, quod ſponſalia ſunt jurata, itaut Sponſa teneatur prius contrahere matrimonium antequam Religionem ingrediatur, juxta *Textum in cap. commiſſum de Sponſal.* vel quia Textus loquitur de conſilio, non de præcepto, uti docet *Sanchez de Matrimonio lib. 1. diſput. 43. n. 4.* vel quia procedit in eo, qui tantum propoſuit ingredi in Religionem, & adhuc ingreſſus non eſt, inter moras etenim deliberationis præcipitur, ut contrahat matrimonium, & deinde Religionem ingrediatur, uti explicat *Gonzalez in d. cap. commiſſum*, & late proſequitur *Pirbing. ad tit. Decret. de ſponſ. & matrim. ſect. 4. §. 2. num. 52. & 53.*

His poſitis quæritur

An conſtet de validitate ſponſalium, & quatenus affirmative, an illa ſint ſervanda, in caſu &c.

Sacra Congr. die 6. Maii 1719. reſpondit,
Ad primam dubii partem affirmative: Ad ſecundam negative, quatenus emittat Profeſſionem, & amplius, & ad mentem

QUÆSTIO C.

In Cauſa Biſuntina, die 22. Aprilis 1719.

CLemens Joſeph Pollet de Chintre Biſuntinæ Diœceſis, cupiens adſcribi militiæ Clericali, petiit, & obtinuit a Sede Apoſtolica diſpenſationem ab irregularitate, quam incurrerat ex eo quod militiæ ſæculari nomen dederat, & arma pro ſui Principis ſervitio geſſerat, nemine tamen interfecto, aut mutilato. Quia vero occaſione, qua ipſe erat Dux, ſeu Officialis ſubalternus cohortis militum Præſidiariorum in quadam Arce, habuit in mandatis a ſuo Superiore, ut quoſdam inſequeretur, qui ad furandum illuc advenerant, alteri mandavit Officiali, ut hæc adimpleret, & hic eos inſecutus apprehendit, & ad carceres publicos duxit, & capti ſubinde per Judices Regios damnati fuerunt, & ultima ſupplicii pœna affecti; ſtimulis conſcientiæ agitatus, dubitat, an diſpenſatio obtenta ſub ea expreſſione, quod neminem occiderat, aut mutilaverat ſibi prodeſſe poſſit.

Pro affirmativa facit, quod non obſtantibus his, quæ ſupra fuerunt inſinuata, nunquam dici poteſt, quod aliquem occiderit, ſeu mutilaverit, quo admiſſo, ſequi videtur, diſpenſationem obtentam eidem debere eſſe proficuam; & multo magis cum Orator nullum dederit ſuffragium ſuper occiſione eorum, qui capti fuerunt, in quibus terminis videtur ceſſare irregularitas, qua ceſſante, non alia remanere poteſt irregularitas, quam illa contracta occaſione militiæ aſſumptæ, quæ per diſpenſationem Apoſtolicam fuit jam de medio ſublata; & in terminis ejus, qui clamorem extulit adverſus fures, prævidendo, quod ſi caperentur, ultimo poterant ſupplicio mulctari, quod ab illo non contrahatur irregularitas, licet deinde fures a Judice, vel a circumſtantibus occidantur, docet *Del Bene inter tract. moral. tract. 6. de comit. ſeu parlam. dubit. 8. num. 21. & ſeq.*

Pro negativa vero opinione facit, quod irregularitas ex homicidio contrahitur, aut facto, aut præcepto, aut conſilio, juxta *Textum in cap. ſicut, §. Clericos*, ibi: *& illos, qui conſilium dederunt, & in cap. ſignificaſti il ſecondo*, ibi: *neque ipſius ſtudio, conſilio, vel mandato; titulo de homicidio voluntario, vel caſuali*, & notabilis eſt gloſſa *in citat. cap ſicut, §. conſilium*, ibi: *& ſic diſtingue circa hanc materiam, aut committitur homicidium voluntate, aut caſu, aut neceſſitate. Si voluntate, quod fit tribus modis, facto, præcepto, & conſilio. In quocunque iſtorum caſuum, qui committit homicidium, non ſolum non debet promoveri, ſed in perpetuum debet deponi.* Si autem irregularitas ex homicidio contrahitur, non ſolum facto, ſed etiam præcepto, atque conſilio, videtur, quod Orator eam incurrerit ſtatim ac alteri Officiali demandavit, ut hoſtes furantes inſequeretur, qui deinde ad mortem damnati ſunt, cum ad incurrendam in his terminis irregularitatem ſufficiens reputetur quodcumque dictum, vel factum, quod dirigatur, ſive ordinetur ad homicidium inde ſecutum, quemadmodum poſt Navarrum, & Avilam docet *Pirbing. ad tit. Decret. de homicidio voluntario ſect. 4. §. 1. ſub num. 94.* in quo rerum themate diſpenſatio obtenta Oratori ſuffragari non poſſet.

Additur, quod ſi Orator ipſe inſecutus fuiſſet furantes, eoſque apprehendiſſet, iidemque ſubinde morte mulctati fuiſſent, irregularis evaſiſſe dici poſſet ex homicidio ſequuto. Idem ergo judicium ferendum eſſe videtur, etiam in hypotheſi, in qua Orator non eſt inſecutus, ſed alteri mandavit, ut fures inſequeretur, qui poſtmodum a Judicibus ultimo fuerunt affecti ſupplicio, uti probat *Textus in cap. is, qui de homicidio in 6.*

His poſitis, quæritur

An Oratori ſuffragetur obtenta diſpenſatio, in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,
Negative.

QUÆSTIO CI.

In Cauſa Antequexenſi in Indiis Occidentalibus, die 22. Aprilis 1719.

EPiſcopus Antequexen. in Indiis Occidentalibus literas dedit Sanctiſſimo Domino Noſtro in quibus expoſuit, quod in ſua Civitate plurimæ fiebant proceſſiones tempore Quadrageſimæ, & ſignanter in hebdomada majori, & quod præſertim tempore noctis, cum functiones illæ ad multam noctem producerentur, ſcandala ſeque-

ſequebantur, & mala, quæ non licet homini loqui, nedum in vicis, & plateis, ſed etiam in ipſis Eccleſiis, & quod idcirco ipſe prohibuit proceſſiones tempore Quadrageſimæ, exceptis duabus in feria ſexta majoris hebdomadæ, lata lege, quod feria quinta in Cœna Domini omnes Eccleſiæ clauderentur hora nona poſt meridiem, & quod demum ſpatio quindecim annorum, hæc omnia feliciter, & cum plauſu executioni mandata ſunt, cum Populus non ſit duræ cervicis, nec domus ſit exaſperans.

In iiſdem quoque litteris exponitur, quod ad majorem Dei gloriam, adhibito conſilio, & conſenſu Capituli Cathedralis Eccleſiæ, & Magiſtratuum, præcepit, ut dies Expectationis Beatiſſimæ Virginis Mariæ, qui magna cum celebritate recolitur, habeatur, & ſit feſtivus de præcepto; cumque Epiſcopus Summum Pontificem exoraverit pro horum omnium confirmatione, & a Sanctitate Sua fuerint preces remiſſæ ad hanc Sacram Congregationem, in præſenti agendum eſt, an geſta ab Epiſcopo ſint auctoritate Apoſtolica confirmanda.

Quoad diem itaque feſtum de præcepto Expectationis Beatæ Mariæ Virginis, pro quo a Sacrorum Rituum Cogregatione conceſſum fuit nonnullis Diœceſibus Officium particulare, de jure communi, ſicuti poteſt Summus Pontifex feſtum indicere de præcepto in univerſa Eccleſia, ita poteſt Epiſcopus hoc ipſum facere in ſua Diœceſi, accedente conſenſu Cleri, & Populi, ut probat *Textus in can. pronunciandum de conſecrat. diſt. 3. & in cap. conqueſtus de feriis*, & licet nonnulli Doctores dicant, conſenſum populi de conſuetudine amplius non requiri, omnes tamen agnoſcunt neceſſitatem conſenſus Capituli, *Azor. inſtit. moral. tract. 27. lib. 1. cap. 26. quæſt. 1. & 2. Diana in edit. coordinat. tom. 3. tract. 3. reſolut. 89. num 2.* & quoad Bullam 291. Urbani Octavi, in qua dies feſti ſtatuuntur, non prohibetur Ordinarius aliorum feſtorum indictio, ſed tantummodo iidem admonentur, ut a dicta indictione novorum feſtorum de præcepto ſtudeant, quantum fieri poteſt, abſtinere.

His propoſitis, quæritur

An, & quomodo precibus ſit annuendum.

Sacra Congr. reſpondit

Affirmative.

QUÆSTIO CII.

In Cauſa Magdalunenſi, die 22. Aprilis 1719.

FUNDATUM fuit in Oppido Magdaluni Hoſpitale pro curandis, & alendis Oppidi, aliorumque locorum Duci Magdaluni ſubjectorum infirmis, & fundatio initium habuit a Legato Diomedis Ducis Caraffæ, qui ann. 1560. in ſuo ultimo Teſtamento erectionem demandavit, relictis ducatis 1000. in fabricam impendendis, & aliis bis mille pro dote, eaque adjecta conditione, ut ſi aliquid ſupereſſet, demptis Hoſpitalis expenſis, erogaretur ſingulis annis in dotationem Pauperum Puellarum, ſuumque habuit fundatio complementum opera Duciſſæ Robertæ, quæ poſt obitum Ducis Diomedis Viri nedum ſuas circa annum 1566. contulit opes, ſed impetratis a Summo Pontifice S. Pio V. literis in forma Brevis pro unione cujuſdam antiquæ Eccleſiæ B. Mariæ Virginis *de Raccomandatis*, certas pro regimine Hoſpitalis approbari Apoſtolica auctoritate obtinuit leges, & potiſſimum, ut a ſe, ſuiſque ſucceſſoribus, duo aut tres nominari poſſent Œconomi, ab Ordinario tamen approbandi, qui ſingulis annis, tam Duciſſæ, quam ejus ſucceſſoribus, tenerentur rationem adminiſtrationis reddere coram Ordinario, & quod exuberantes reditus Hoſpitalis converterentur in dotes Puellarum nuptui tradendarum, aut in Captivorum redemptionem, aut demum in Carceratorum ſubſidium.

Fundatio hæc Hoſpitalis propitium, utilemque, prout ſperari poterat, non habuit effectum; Cives etenim Magdalunenſes, aliique ad ejus beneficium invitati probro habuerunt, ſe curandos ad dictum Hoſpitale conferre, & neglecta fere dotium diſtributione, non ſolum Adminiſtratores omnem operam navarunt in emendo nova pro Hoſpitali ſtabilia, itaut in unum collectis, tam bonis primæ fundationis, quam aliis ſubinde comparatis, annuus reditus, teſte Epiſcopo, ſit in ducatis 1070. circiter, ſed quod gravius eſt, cum circa annum 1638. irrepſiſſet opinio, quod Ducibus Fundatoris hæredibus, pro ſuo arbitrio, & conſcientia in alios uſus pios vertere liceret reditus, ſubſtentationi infirmorum exuberantes, nulla requiſita licentia Ordinarii, aut alterius Eccleſiaſtici Superioris, permiſerunt, ut ad eorum manus devenirent ducati 12000.

Res hoc modo ſe habuit uſque ad annum 1660. quo decurrente, Antonia Caracciolà ex Principibus Abellinatenſium, tunc temporis Magdaluni Duciſſa, ignara, uti credere fas eſt, fundationis Hoſpitalis, & eorum, quæ in fundatione continebantur, curavit ex ſuperfluis ejus reditibus conſtrui Monaſterium pro Virginibus Deo dicandis; cumque ejus obitu ſubſecuto, non amplius fuerit cogitatum de Monialibus introducendis, non obſtante, quod fabrica ad finem fuerit ab ipſa perducta, adeo ut de anno 1688. Moniales Terræ Cereti Theleſinæ Diœceſis, tunc impellente terræmotus flagello, facile, & commode intra ſepes novi Monaſterii ſe recipere, & ad ſeptennium uſque in eo commorari valuerint, delata modernis hiſce temporibus rei familiaris adminiſtratione ad Duciſſam Carlottam Columnam matrem, tutricem, & bajulam hodierni Ducis Magdaluni, adinventiſque in domeſtico Archivio tabulis Teſtamentariis Diomedis Caraffæ Fundatoris, nec non litteris Apoſtolicis S. Pii V. agi cœptum eſt de rebus componendis ad limites æquitatis, atque juſtitiæ.

In hujus itaque intentionis executionem tam prædicta Duciſſa, quam moderni Œconomi Hoſpitalis recurſum habuerunt ad Tribunal R. Fabricæ, factaque fideli expoſitione eorum omnium, quæ in præteritum evenerant circa malam redituum Hoſpitalis adminiſtrationem, & minus congruam eorum applicationem, quodque ſuæ intentionis erat de fructibus ſupra inveſtitis fundare, atque dotare Monaſterium pro recipiendis Virginibus Deo dicandis, honeſta de more compoſitio facta eſt, ceſſis a Fabrica juribus quomodocumque ſibi competentibus, ſub obtentu perficiendi cœptum opus Monaſterii; cumque pro omnium rerum complemento, Duciſſa Carlotta, prædictique hodierni Œconomi Hoſpitalis Sanctiſſimo Domino Noſtro ſupplicaverint pro applicatione capitalium, & fundorum, qui fuerunt quidem comparati ex fructibus Hoſpitalis, ſed ex iis fructibus, qui alias in dotes Puellarum converti debuiſſent, ut horum capitalium ope fundari valeat, & ſtabiliri Monaſterium Monialium, nec non pro approbatione nonnullarum aliarum conditionum, quæ in minuta exarata ſub reſervatione aſſenſus Apoſtolici habentur, preces de more fuerunt ad hanc Sacram Congregationem remiſſæ.

Scriptum fuit Epiſcopo pro informatione, & voto; cumque ipſe cenſuerit, petitioni eſſe annuendum, & eſſe novo Monaſterio faciendam aſſignationem bonorum, atque redituum, impoſita eidem obligatione expendendi pro manutentione Hoſpitalis, quatenus neceſſitas exigat, quolibet anno, ducatos 300. uti fuſius legi poteſt in ejus relatione, operæ pretium exiſtimatum fuit pro ulteriori diligenti negotii examine illud committere Eminentiſſimo Domino meo Cardinali Ptolomæo, ut dignaretur rem perpendere, & votum ſuum S. Congregationi aperire.

Aſſumpto ab Eminentia Sua examine, eodemque ad calcem docte, & ſolide de more perducto, ut ex ejus voto per manus circumferendo dignoſci valet, tria ſunt, in quibus Eminentiſſimus Dominus adhibendam cenſet aliquam moderationem.

Cum itaque Epiſcopus in ſua informatione ſenſerit, faciendam eſſe Monaſterio bonorum applicationem, impoſito eidem onere ſubminiſtrandi pro manutentione Hoſpitalis ducatos 300. quatenus neceſſitas exigat, uti ſupra dictum eſt, præſtitaque eidem Monaſterio facultate convertendi in proprium uſum reditus, qui Infirmis deficientibus ſupereſſe poſſent, Eminentiſs. Ptolomæus cenſet, in hac hypotheſi reditus eſſe erogandos in dotalia ſubſidia Puellarum, ut quantum fieri poteſt, executioni mandetur voluntas Fundatoris, & Apoſtolicis obtemperetur litteris Sancti Pii Quinti.

Item cum inter alias res, quæ a Duciſſa Carlotta petuntur occaſione hujus fundationis, ea ſit, quod ſibi, & Duciſſis in futurum, ſemel obtenta licentia Sedis Apoſtolicæ, liceat ingredi clauſuram Monialium duodecies per annum, & cum competenti aliarum nobilium, vel honeſtarum fœminarum numero, quæ tamen excedere non valeant numerum duodecim perſonarum, Eminentiſſimus Ptolomæus eſt in ſenſu, quod aliqua adhibeatur moderatio, ita nimirum, ut nonniſi cum parvo numero perſonarum arbitrio Epiſcopi, & nonniſi ter, aut quater in anno, Duciſſæ hujuſmodi indulto frui valeant.

Denique, cum inter alias res proponatur, quod admittatur unus Civis Magdalunenſis toties quoties Epiſcopus eſt ingreſſurus ſepta Monaſterii, Eminentiſſimus Ptolomæus cenſet, id eſſe remittendum arbitrio, & prudentiæ ejuſdem Epiſcopi.

Poſtremo, cum petatur, quod Puellæ Magdalunenſes, quæ ſupra numerum ab Epiſcopo taxandum, erunt in

Mona-

Monaſterium aliquando recipiendæ, non teneantur eleemoſynam, quam ſupradotem appellant, perſolvere niſi in ducatis 30. Eminentiſſimus Ptolomæus cenſet tutius eſſe, quod ſupplicent in caſibus particularibus pro moderatione dotis, quæ alias deberet eſſe duplicata, juxta notum Decretum Clementis Octavi.

His ſtantibus, quæritur

An, & quomodo petitioni Duciſſæ Carlottæ, & Œconomorum Hoſpitalis ſit annuendum, in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,

Affirmative juxta Votum Eminentiſſimi Ptolomæi, & quoad ingreſſum in Monaſterium pro facultate ingrediendi per ſex vices quolibet anno, & cum comitatu ſex Matronarum quoad Duciſſam Carlottam, & quoad alias in Ducatu ſuccedentes pro facultate ingrediendi per tres vices quolibet anno, & cum tribus tantum Matronis, ſervata in reliquis forma aliarum Clauſularum, quæ in conſimilibus Brevibus pro ingreſſu in Monaſterium apponi ſolent.

QUÆSTIO CIII.

In Cauſa Æſina Cappellaniæ, die 22. Aprilis 1719.

ANNO 1672. Joannes Jacobus de Ambroſiis a fundamentis extruxit in Caſtro Roſorii Eccleſiam in honorem S. Ambroſii, emiſſa jurata promiſſione de eadem dotanda, in cujus obligationis executionem *die* 8. *Octobris* 1695. pro dote aſſignavit Prædium in vocabulo *li Pratelli*, cujus annui reditus ſcutorum circiter 50. percipi deberent a Cappellano, cui fuit impoſitum onus celebrandi per ſe, vel per alium quatuor Miſſas qualibet hebdomada. Et in eo quod attinet ad Juſpatronatus activum, illud reſervavit pro ſua, & deſcendentium maſculorum a Sinulpho Germano fratre familia in infinitum; in eoque quod ſpectat ad juſpatronatus paſſivum, ad illud vocavit Sacerdotes, & Clericos ex prædictis Familiis, quatenus adeſſent, in qua hypotheſi ſtatuit, quod nominatus amoveri non poſſet, & quatenus ex dictis Familiis Clerici, aut Sacerdotes non adeſſent, itaut exteri eſſent præſentandi, tunc voluit, quod Præſentatus eſſet amovibilis ad beneplacitum Patronorum; cumque noluerit ſe ſubjicere prædictis legibus, & ſibi per conſequens plenam aſſeruerit libertatem in præſentando, nominavit, & præſentavit ad Cappellaniam, quemdam ſuum conſanguineum Vincentium Durellum Monachum Ordinis Ciſtercienſis Romæ commorantem, quatenus a Sede Apoſtolica diſpenſationem obtinuiſſet, & facultatem tranſeundi ad Ordinem Cluniacenſium, hicque a ſe nominatus voluit, quod Rector eſſet, & perpetuus Cappellanus.

Paulo poſt aſſignationem dotis, Joannes Jacobus e vita deceſſit; cumque nominatus, ſeu præſentatus ab ipſo propter incapacitatem a ſtatu Monachali derivantem, Cappellaniam obtinere non potuerit, non fuit ab hæredibus facta inſtantia pro erectione Beneficii; quocirca accedente Epiſcopo Æſino ad viſitationem Caſtri Roſorii anno 1697. poſt facta nonnulla Decreta, tam quoad quamdam januam, per quam habebatur ingreſſus in Eccleſiam a Joanne Jacobo extructam, quam quoad ſupellectilia Altaris, fuit ab eodem præfixus terminus duorum menſium hæredi ad petendam erectionem Beneficii, & proviſionem Rectoris, ipſoque negligente adimplere mandata intra tempus præfixum, inſtante Promotore Fiſcali, Epiſcopus declaravit, Beneficium eſſe ad ſe devolutum, illudque auctoritate Ordinaria erexit, & inſtituit in Beneficium perpetuum, impoſita Cappellano obligatione celebrandi quatuor Miſſas qualibet hebdomada, juxta ea, quæ fuerunt a Fundatore præſcripta, & Cappellaniam contulit Sinibaldo Durello Germano fratri Patris Vincentii Durelli, qui præſentationem, uti diximus, a Fundatore reportaverat.

Sinibaldus immiſſus fuit in poſſeſſionem Cappellaniæ *die* 19. *Septembris* 1699. ſed mortuo Patre Vincentio Durello *anno* 1713. delataque hujus mortis notitia ad Philippum de Ambroſiis, fuit ab hoc tanquam Patrono nominatus ad Cappellaniam Nicolaus Bartolinus, exortaque inter hunc, & Sinibaldum controverſia, poſt prolatam a Vicario Æſino ſententiam favore Sinibaldi, bina proponuntur in hac Sacra Congregatione dubia, quorum alterum reſpicit qualitatem Cappellaniæ, alterum nominationem utriuſque Collitigantis, Sinibaldi ſcilicet Durelli, & Nicolai Bartolini.

Putat autem Sinibaldus, Cappellaniam S. Ambroſii, erectam in titulum perpetui Beneficii, non eſſe reformandam in Cappellaniam amovibilem quoad Cappellanos extra familiam Fundatoris, non obſtante ejuſdem voluntate, cum prævalere debeat erectio facta ſervatis ſervandis ab Epiſcopo, qui concurrente Hæredum negligentia, potuit devenire, ſicuti devenit ad erectionem Cappellaniæ, & eam efficere perpetuam, & quatenus voluntas Teſtatoris prævalere deberet Epiſcopali Ordinationi, itaut Cappellania cenſenda eſſet amovibilis, quando ipſa obtinetur a Cappellanis extra familiam, contendit idem Sinibaldus ſe eſſe manutenendum in poſſeſſione Cappellaniæ quoadusque vivet, potiſſimum quia pro remotione Cappellaniæ, quamvis amovibilis, neceſſaria eſt cauſa, quæ in hypotheſi non adeſt.

Excipit e contra Nicolaus de Bartolinis, primo, quod clara ſunt verba Fundatoris, in quibus diſponit, Cappellaniam debere eſſe amovibilem in hypotheſi, in qua ad eam præſententur Cappellani extra familiam Fundatoris. Secundo, quod Epiſcopus non poterat legem Fundationis alterare. Tertio, quod decreta edita in viſitatione, de qua ſupra actum eſt, necnon erectio Beneficii ſecuta ſunt abſque neceſſariis citationibus intereſſa habentium, & ſignanter illorum de Ambroſiis, qui nunc ſunt in Cauſa, & qui tunc erant minores. Quarto denique nullam poſſe Sinibaldo ſuffragari manutentionem, cum fuerit immiſſus in poſſeſſionem Cappellaniæ ex titulo nullo, & injuſto, multoque magis, quia ſubinde verus Patronus agnovit jus ſuum, & ad aliam Præſentationem devenit.

His poſitis, quæritur

I. *An erectis Cappellaniæ S. Ambroſii Caſtri Roſorii ad titulum perpetui Beneficii ſit reformanda in Cappellaniam amovibilem quoad Cappellanos extra familiam Fundatoris ad formam diſpoſitionis ejuſdem, & quatenus affirmative.*

II. *An ſit exequenda nominatio in perſonam R. D. Nicolai Bartolini, vel potius ſit manutenendus Durellus in poſſeſſione ejuſdem Cappellaniæ donec vixerit, in caſu &c.*

Sacr. Congr. reſpondit,

Ad Primum affirmative. Ad Secundum dilata, & coadjuventur probationes.

Deinde repropoſita Cauſa die 26. Auguſti 1719. Sacra Congr. reſpondit:

Ad primum in deciſis. Ad ſecundum negative ad primam partem, affirmative ad ſecundam.

QUÆSTIO CIV.

In Cauſa Comenſi Diſtributionum, die 22. Aprilis 1719.

ANNO 1618. fuit erectum, & fundatum in Cathedrali Eccleſia Comenſi ab Abbate Marco Gallio inſigne Collegium octo Manſionariorum, qui inſervire deberent eidem Cathedrali diebus feſtis, & adjectis nonnullis aliis Legibus, & Conſtitutionibus, facultate ſibi reſervata, eas pro ſuo arbitrio mutandi, & moderandi, & inter alias hæc aderat, quod videlicet ipſe Abbas, & ejus ſucceſſores retinere poſſent penes ſe unum ex dictis Manſionariis, qui, Patrono commorante in Civitate Comi, vel in ejus diſtrictu, non teneretur Eccleſiæ inſervire, niſi in diebus feſtis de præcepto, & proceſſionibus intereſſe, & Patrono abſente a Civitate, aut diſtrictu, deberet ille eſſe liber, & immunis a ſervitio, ita tamen, ut tempore permanentiæ apud Patronum abſentem haberi deberet, ac ſi præſens eſſet in Choro.

Anno 1625. Pius Fundator auxit dotem favore Collegii Manſionariorum, & utendo memorata facultate ſibimet reſervata, eoſdem obligavit ad reſidentiam, & intereſſentiam quotidianam ſervitio Eccleſiæ Cathedralis, & abrogavit jus, quod ſibi, & ſucceſſoribus aſſeruerat, retinendi penes ſe Manſionarium, qui, hoc minime obſtante, haberi deberet ac ſi præſens eſſet in Choro, juxta ea, quæ ſupra dicta ſunt.

Anno 1632. Marcus Abbas Gallius, conſtituto novo dotis augmento, binos alios addidit Manſionarios, impoſita iterum tam his, quam aliis obligatione perpetuæ reſidentiæ, & intereſſentiæ Divinis Officiis, & in eo, quod attinet ad facultatem retinendi penes ſe Manſionarium, ſic diſpoſuit: *Che ſia lecito al ſuddetto Illuſtriſſimo Fondatore tenere appreſſo di ſe, ed in ſuo ſervizio uno di detti Manſionarj, qual mentre ſtarà al detto ſervizio, ſia aſſente, e libero dalla reſidenza, e da qualſivoglia altro carico impoſto a detti Manſionarj, eccetto che dall' obbligo della ſua contingente parte delle Meſſe. Ordina tuttavia, che detto Manſionario, benchè aſſente dal Coro, ed aſente, come ſopra, debba eſſere riputato preſente, e debba godere il corpo del Benefizio, e delle diſtribuzioni quotidiane, frutti, redditi, ed emolumenti, che godono quelli, che attualmente riſiedono, come ſe ancor eſſo attualmente, e quotidianamente riſedeſſe.*

Anno 1683. Marchio Jacobus Gallius hæredem inſtituit fabricam Eccleſiæ Cathedralis Comi, & inter cætera demandavit, quod ex ſuis bonis erigerentur bini alii

Manſionariatus uniendi, & aggregandi aliis decem Manſionariis ab Abbate Marco Gallio erectis, & fundatis; volendo, che detti due Manſionarj ſieno tenuti oſſervare, e fare tuttociò, che fanno, ed oſſervano i ſuddetti dieci, come ſe anch' eſſi foſſero ſtati fondati dal detto quondam Sig. Abbate Marco nella di lui fondazione, fuori che circa l' applicazione del Santiſſimo Sacrifizio della Meſſa; & ſub hac lege fuerunt anno 1689. nova hæc Beneficia ab Ordinario erecta.

Ad alterum ex his Manſionariatibus fundatum a Marchione Jacobo Gallio, nuper aſſumptus fuit Sacerdos Ptolomæus Pila, negotiorum geſtor, ſive agens Ducis Franciſci Gallii Patroni, exortiſque inter ipſum, & alios Manſionarios nonnullis controverſiis, iiſdemque ad Sacram Congregationem delatis, quæritur

I. *An duo Manſionarii fundati per Marchionem Jacobum Gallium teneantur reſidere, ac intereſſe Choro, cæteriſque Eccleſiaſticis functionibus, ſicuti tenentur alii Manſionarii prius erecti per Abbatem Marcum Gallium, in caſu &c.*

II. *An reditus annuus per D. Marchionem Jacobum relictus pro unoquoque ex dictis duobus Manſionariis ſit in fundatione partim deſtinatus pro Præbenda, & partim pro diſtributionibus quotidianis ad formam aliorum Manſionariatuum erectorum per Abbatem Marcum, in caſu &c.*

III. *An Sacerdos Ptolomæus Pila unus ex dictis duobus Manſionariis fundatis per Marchionem Jacobum pro eo tempore, quo eſt addictus ſervitio, ſeu gerit negotia D. Ducis Albeti teneatur ad reſidentiam, ac intereſſentiam, ſicuti cæteri Manſionarii, in caſu &c. & quatenus negative.*

IV. *An participare debeat de diſtributionibus, necnon fallentiis, ſeu punctaturis omnium aliorum Manſionariorum, in caſu &c.*

V. *An etiam de omnibus, & quibuſcunque emolumentis tam non fixis, vel extraordinariis, quam fixis, & ordinariis, quæ percipiuntur a Collegio Manſionariorum in exequiis mortuorum, ac aliis ſimilibus functionibus, in caſu &c.*

VI. *An pro eo quoque tempore, quo dictus Sacerdos Pila in præteritum non interfuit Choro, aliiſque Eccleſiaſticis functionibus, ſit admittendus ad participationem diſtributionum, & fallentiarum aliorum Manſionariorum, in caſu &c.*

VII. *Quatenus vero affirmative ad tertium dubium. An pro eo tempore, quo non intereſt Choro, cæteriſque Eccleſiaſticis functionibus, amittat diſtributiones quotidianas, & ad cujus favorem iſtæ cedere debeant, in caſu &c.*

VIII. *An pro eo tempore, quo dictus Sacerdos Pila in præteritum defecit in ſupradicta intereſſentia a Choro, aliiſque Eccleſiaſticis functionibus teneatur reſtituere pecuniam exactam reſpectu portionis deſtinatæ pro diſtributionibus quotidianis.*

IX. *Quo vero ad alteram portionem deſtinatam pro Præbenda, an intret diſpoſitio Sac. Conc. Trid. cap. 12. ſeſſ. 24. de Reform. ſeu potius ſit locus pœnæ injunctæ per Abbatem Marcum Gallium in cap. 5. inſtrumenti fundationis anni 1632. & quomodo ſit providendum, in caſu &c.*

X. *An dicti duo Manſionarii erecti per Marchionem Jacobum debeant in poſterum gaudere de utilibus librarum trium millium relictorum in Teſtamento dicti Marchionis Collegio Manſionariorum, necnon debuerint illis gaudere etiam pro tempore præterito, in caſu &c.*

XI. *An reditus relicti per Marchionem Jacobum pro dictis duobus Manſionariatibus debeant in poſterum poni in communi maſſa cum reditibus Collegii Manſionariorum fundati per Abbatem Marcum, in caſu &c.*

XII. *An iidem reditus ſint exigendi a dictis duobus Manſionariis, ſeu potius a Canepario Collegii ad hoc, ut quoad ratam deſtinatam pro diſtributionibus quotidianis diſtribuantur juxta præſtitum Eccleſiæ ſervitium, in caſu &c.*

Sacra Congr. die 6. Maii 1719. reſpondit,

Ad Primum, Secundum, & Tertium affirmative, & amplius. Ad Quartum, Quintum, & Sextum ſatis proviſum in tertio. Ad Septimum, & primam Dubii partem affirmative, & ad ſecundam ſervetur diſpoſitio Abbatis Marci Gallii de anno 1632. & amplius. Ad Octavum negative, & amplius. Ad Nonum negative quoad primam partem, & affirmative quoad ſecundam, ſed in futurum, & amplius. Ad Decimum affirmative quoad primam partem, & quoad ſecundam partem affirmative, excepto Pila, & amplius. Ad Undecimum affirmative, & amplius. Ad Duodecimum ad primam Dubii partem negative, & ad ſecundam affirmative, & amplius, & ſumma a Canepario deponenda pro diſtributionibus non excedat ſummam, quam contribuunt cæteri Manſionarii.

QUÆSTIO CV.

In Cauſa Vercellenſi; die 6. Maii 1719.

JOANNES Petrus Ferrarius ex Oppido S. Agathæ Diœceſis Vercellen. matrimonium contraxit in facie Eccleſiæ per verba de præſenti cum Anna Maria Pramajori e loco Dorzani ejuſdem Diœceſis, præmiſſis denunciationibus in Eccleſia Parochiali memorati Oppidi S. Agathæ, iiſdemque omiſſis in Parochiali Dorzani de conſilio Parochi, qui reſutavit, eas non eſſe neceſſarias in loco originis, ex quo Anna Maria moram in memorato Oppido traxerat per decennium, durante vita primi ſui mariti; cum autem poſt contractum matrimonium, compertum fuerit, quod inter Conjuges aderat impedimentum affinitatis in tertio gradu, iidemque fuerint ſubinde ſeparati, recurſus habitus eſt ad Datariam pro obtinenda diſpenſatione, ſed excitata ab Officiali Matrimonialium difficultate, quod admitti non poterat ſupplicatio cum expreſſione matrimonii ignoranter contracti, ſervata forma Concilii Tridentini, tum quia faciendæ erant publicationes in loco etiam originis Mulieris, tum quia ex omiſſione denunciationum Matrimonium dicendum eſt clandeſtinum, fuit a SS. D. N. commiſſum harum difficultatum examen huic Sacræ Congregationi, quæ juxta morem audire voluit Vicarium Capitularem Vercellenſem, qui factum ſupra recenſitum in omnibus, & per omnia dicit habere ſubſiſtentiam.

Quoad neceſſitatem denunciationum etiam in loco originis, facit reſolutio hujus Sacræ Congregationis *in Senogallien. 29. Januarii 1684. lib. 34. Decr. fol. 28. a terga, Bartholomæus Joannes Titta origine Senogallienſis matrimonium contrahere deſiderans extra locum originis ſupplicat declarari, an ultra fides ſtatus liberi, neceſſario facienda ſint denunciationes matrimoniales, etiam in loco originis, prout prætendit Parochus, coram quo matrimonium contrahi debet. Die &c. Sacra &c. reſpondit denunciationes etiam in loco originis eſſe neceſſarias.*

Quoad caſum vero, in quo aliquis per longum tempus habitaverit in loco, in quo matrimonium contrahit, an neceſſariæ ſint denunciationes in loco originis, facit antiqua reſolutio hujus Sacræ Congregationis *lib. 2. Decret. pag. 184.* in qua, cum quædam mulier nomine Meridiana ex familia Paganella, & origine Romana matrimonium contrahere vellet in terra Guaſtaldi, in qua habitaverat ſpatio ſeptem, aut octo annorum, & Viceſgerens Archipresbyteri dicti loci contenderet, denunciationes eſſe etiam faciendas in loco originis, memorata mulier huic Sac. Congregationi ſupplicationem exhibuit ſequentibus verbis conceptam: *cum agatur de interpretatione Concilii Tridentini, & revera non ſit vagans illa mulier, quæ per octo annos, vel circiter in una, & eadem Terra habitavit, propterea humiliter ſupplicat, quatenus eidem Viceſgerenti, ſeu aſſerto Vicario Apoſtolico committere, & mandare dignemini, ut ſi per ſeptem, vel octo annos in dicto loco Guaſtaldi prædicta Meridiana habitavit, Matrimonium hujuſmodi juxta Ritum S. R. E. celebrari permittat;* & huic ſupplicationi ſic reſpondit Sacra Congregatio Concilii *cenſuit nihil obſtare, quominus Oratores poſſint matrimonium contrahere.*

Quoad punctum denique, an matrimonium contractum, omiſſis denuntiationibus, dicendum ſit clandeſtinum, facit reſolutio hujus Sacræ Congregationis *in Hieracen. anni 1587. de qua lib. 5. Decret. pag. 30.* in qua cum quæreretur, an matrimonium dicendum eſſet clandeſtinum, utpote contractum omiſſis denunciationibus, & multo magis cum in Conſtitutionibus Synodalibus contra ſic contrahentes impoſita eſſet pœna excommunicationis, Sac. Congregatio dubio ſequentibus verbis concepto, *an omiſſis edictis hujuſmodi matrimonium dicatur clandeſtinum, prolesque illegitima, veluti ſi ſine Teſtibus, & Parocho contraheretur,* ſic reſpondit: *Congregatio Concilii cenſuit non dici, ſed contrahentes incidere in pœnam excommunicationis in Conſtitutionibus Synodalibus propoſitam.*

His ſtantibus, quæritur

I. *An neceſſariæ eſſent denunciationes in loco originis, in caſu, & quatenus affirmative.*

II. *An matrimonium ſine illis contractum dicendum ſit clandeſtinum, in caſu &c.*

Sacr. Congr. reſpondit,

Ad Primum negative, Ad Secundum proponatur omnino in Prima, audita Dataria.

Moniti fuerunt ejuſdem Datariæ Officiales, ut ſua jura deducerent.

Porro contendunt Oratores matrimonium, de quo agitur, dici non poſſe clandeſtinum, tum quia juxta reſoluta in primo dubio, denunciationes non erant neceſſariæ in loco originis, tum quia, quatenus fuiſſent neceſſariæ in loco originis, fuerunt tamen omiſſæ de conſilio Parochi, uti teſtatur Ordinarius in ſua informatione. Tunc autem matrimonium, quod fit, non præmiſſis denunciationibus, dicitur clandeſtinum, quando omiſſio denunciationum fit cum culpa, & cum dolo, uti probat Textus *in cap. fin. de clandeſtina deſponſatione*, ibi; *Si quis vero hujuſmodi matrimonia clandeſtina inire præſumpſerit*; ſecus autem, quoties, prout hic, omiſſio ſecuta fuit ſine dolo, & ſine culpa, & cum conſilio Parochi, uti probat *Sanch. de matrim. lib. 3. diſp. 1. quæſt. 1.*

His poſitis, quæſitum fuit die 20. Maii 1719.

An matrimonium ſine denunciationibus contractum dicendum ſit clandeſtinum, in caſu &c.

Sed Cauſa non fuit propoſita.

QUÆSTIO CVI.

In Cauſa Comenſi, die 6. Maii 1719.

JOANNES Baptiſta Chicherius profeſſionem emiſſurus inter Clericos Regulares Congregetionis Somaſchenſis in Collegio Sanctæ Mariæ Secretæ Civitatis Mediolani ſupplicavit pro facultete ſibi reſervandi penſionem ſupee quodam Beneficio Eccleſiaſtico, ad quod habet jus præſentandi, ut ope videlicet dictæ penſionis ſibi conſtituere poſſet livellum, juxta morem eorum, qui Religionem ingrediuntur, ſed propoſita ejus inſtantie inter Summaria precum, *die 4. Februarii* 1719. reſponſum fuit *Lectum*: Sanctæ enim mem. Clemens XI. in conſimili caſu noluit annuere petitioni, licet e Sacra Congregatione admiſſæ, ut ſæcularia Sæcularibus, Regularia Regularibus conferrentur: cumque ipſe Jo. Baptiſta, mutata inſtantia, novum habuerit recurſum ad Sacram Congregationem, ſub obtentu, quod ſibi tanquam Patrono pauperi, ſicuti ex fructibus Beneficii alimenta eſſent ſubminiſtranda, ſi in ſæculo remaneret, ſic debitum ſit ſubſidium vitalitium in caſu Religioſæ profeſſionis, reſponſum fuit *die 18. Martii ejuſdem anni*, quod inſtantia proponeretur in folio.

Hujus autem inſtantiæ fundementum conſiſtit in hoc, quod nulla eſt quoad juſpatronatus difficultas; certe pariter eſt Oratoris paupertas, cumque ulterius etiamſi aliqua portio fructuum aſſignetur Patrono, adhuc remaneat congrua neceſſaria pro ſuſtentatione Rectoris, nihil aliud deſiderari videtur, ad effectum concludendi, quod præſenti ſit annuendum inſtantiæ.

Quod autem nulla ſit difficultas quoad juſpatronatus, deſumitur ex Relatione Ordinarii, qui dicit Beneficium, de quo nunc agitur, conſiſtens in præbenda Canonicali Collegiatæ Eccleſiæ SS. Petri, & Stepheni Bellinzonæ fundatum fuiſſe a Franciſco Cuſa, qui ad juſpatronatus ejuſdem vocavit Andream Cuſam, & Pompeum Chicherium, eorumque hæredes, & ſucceſſores maſculos in infinitum, ex quibus omnibus ſolus ſupereſt Joannes Baptiſta Orator, qui per conſequens eſt unicus Beneficii Patronus.

Quod pariter certa ſit Oratoris paupertas colligitur ex eadem Ordinarii relatione, qui inquit, ſibi conſtare ex documentis exhibitis, quod Joannes Baptiſta bona poſſidebat in Regno Peloponneſiaco, & quod cum ea fuerint a Turcis occupata, nullum ipſi ſupereſt humanum remedium, quo ſuis indigentiis ſuccurrere poſſit.

Quod denique, detracta etiam ſumma Oratori aſſignanda, titulo livelli, ſuperſit ſumme neceſſaria pro ſuſtentatione Rectoris; patet, quia, Teſte Epiſcopo, Præbenda de præſenti habet in reditu ſcuta 109. *cum dimidio* monetæ Mediolanenſis, & præbendatus præter aſſiſtentiam Choro, tenetur ad celebrationem Miſſæ quotidianæ ſummo mane faciendam ad aliquod Altare Privilegiatum, & inſtantia Joannis eſt reſtricta ad ſummam annuam ſcutorum 20: quæ, Teſte eodem Epiſcopo, perſolvi bene poteſt a Præbendato.

Abſque eo quod quidquam faciet, quod Orator non eſt ex linea Fundatoris, quaſi quod hac de cauſa ipſi licet Patrono, non poſſint eſſe debita alimenta, quæ *Textus in Canone quicumque 16. quæſt. 7.* loquens de alimentis ſubminiſtrandis Fundatori, & ejus filiis, non loquitur taxative, ſed demonſtrative, quo ſtante, alimenta ſunt debita Patronis etiam extraneis, uti magiſtraliter examinata materia, firmavit *Rota in Salernitana Alimentorum 11. Januarii 1712. & in ejus confirmatoria 20. Junii ejuſdem anni coram Eminentiſſimo Domino Cardinali Scotto*.

Parum quoque refragante, quod allegatus Textus loquitur de alimentis, non de livello, livellum etenim pari paſſu ambulat cum alimentis, juxta *deciſ. 671. coram Merlino*.

Propoſita Oratoris inſtantie in Congregatione reſcriptum fuit *Dilata, & ad mentem*, & mens fuit, ut exquirerem a memorato ſan. memor. Clemente XI., an, in hypotheſi, in qua Sac. Congregatio eſſet in ſenſu aſſignationis alicujus ſummæ ex fructibus Beneficii titulo livelli, ipſe eſſet, nec ne reſolutionem confirmaturus, & Sanctitas Sua reſpondit aliud eſſe penſionem Eccleſiaſticam, aliud livellum, & quod in puncto livelli Sacra Congregatio procederet prout de Jure.

Ad trutinam itaque in præſenti redit inſtantia Joannis Baptiſtæ, qui innixus relationi Ordinarii omnia exponenda confirmantis, inquit primo, Beneficium, de quo nunc agitur, eſſe præbendam Canonicalem in Collegiata Eccleſia SS. Petri, & Stephani Bellinzonæ, eamque fundatam fuiſſe a Franciſco Cuſa, qui ad Juſpatronatus vocavit Andream Cuſam, & Pompejum Chicherium, eorumque hæredes, & ſucceſſores maſculos in infinitum, ex quibus, cum ſolus ipſe ſupereſt, unicus per conſequens remanet Beneficii Patronus.

Secundo, ſe eſſe pauperem, cum enim bona poſſideret in Regno Peloponneſiaco, illudque fuerit a Turcis occupatum, nullum ſibi ſupereſt humanum auxilium, quo ſuis indigentiis valeat ſubvenire.

Tertio, ſe nihil aliud petere titulo livelli, quam annuam ſummam ſcutorum 20., & annuos reditus Præbendæ eſſe in ſcutis 109. cum dimidio monetæ Mediolanenſis, & Præbendatum, præter aſſiſtentiam Choro, teneri ad celebrationem Miſſæ quotidianæ ſummo mane explendam ad aliquod Altare Privilegiatum.

In eo quod attinet ad alimenta Patrono ſubminiſtrande ex fructibus Beneficii, urgere poſſet difficultas, quod *Textus in Can. quicumque 16. quæſt. 7.* ſtatuit, alimenta eſſe ſubminiſtranda Fundatori, & ejus filiis, ex quorum numero Orator non eſt, cum ſit Patronus extraneus, ſed ſe diſcuſſe in Sacro Rotæ Auditorio firmatum jam fuit, & admiſſum, quod Textus allegatus non loquitur taxative, ſed demonſtrative, itaut alimenta debeantur Patronis etiam extraneis, uti videri poteſt *in Salernitana Alimentorum 11. Januarii 1712. & in ejus confirmatoria 20. Junii ejuſdem anni coram Eminentiſſimo D. Card. Scotto*.

His ſtantibus, quæritur

An, & in qua ſumma Oratoris precibus ſit annuendum in caſu &c.

Sacr. Congr. die 22. Novembris 1721. reſpondit,

Negative, & ad D. Secretarium juxta mentem, ſcilicet, quod reſervetur Penſio ſcutorum 12. Romanorum.

QUÆSTIO CVII.

In Cauſa Uxentina, ſeu Neritonenſi Ordinationis, die 6. Maii 1719.

EPISCOPUS Neritonenſis contendit, quod Sacerdos Marcus Antonius Macri incurrerit nedum ſuſpenſionem, ſed etiam quod contraxerit irregularitatem: Dicit enim, eum natum fuiſſe Jemini, qui eſt locus Diœceſis Uxentinæ, ſed Robertum ejus Patrem fuiſſe natum in Terra Caſarani, Diœceſis Neritonenſis, & ipſum una ſimul cum Patre in eadem Neritonenſi Diœceſi commoratum fuiſſe, & hiſce minime obſtantibus ad Sacrum Ordinem Presbyteratus fuiſſe promotum, nullis a ſe requiſitis litteris Teſtimonialibus, itaut ſuſpenſionem hac de cauſa incurrerit, & Miſſam ſubinde celebrando, irregularitatem contraxerit.

Excipit e contra Marcus Antonius Macri, ſe nec ſuſpenſionem incurriſſe, nec irregularitatem contraxiſſe; licet ab Epiſcopo Neritonenſi pro ſue ordinatione nec requiſiverit, nec habuerit litteras Teſtimoniales; ex Teſtibus etenim, aliiſque documentis in ſuo Summario perlegendis oſtendit, non Robertum, ſed Dominicum ſuum Patrem ortum quidem habuiſſe in Terra Caſarani, ſed e triginta annis domicilium continuum cum animo perpetuo habitandi conſtituiſſe in Oppido Jemini, in quo ipſe deinde natus eſt; oſtendit quoque, majorem partem bonorum ſuæ familiæ eſſe in dicto Oppido, in quo domum habet apertam, quodque ad locum Caſarani, ſi aliquando venit, una cum Patre, venit, aut cauſa ſtudii,

Goog

dii, aut cauſa videndi ſuos conſanguineos, in quibus circumſtantiis concludit, nullam admiſſe obligationem reportandi ab Epiſcopo Neritonenſi litteras Teſtimoniales.

His ſtantibus, quæritur

An Sacerdos Marcus Antonius Macri oriundus Jemini, & promotus ad Ordines ab Epiſcopo Uxentino incurrerit aliquam cenſuram, in caſu &c.

Sacr. Congr. die 17. Junii 1719. reſpondit,
Negative, & amplius.

Q U Æ S T I O CVIII.

In Cauſa Januenſi Diſpenſationis, die 20. Maii 1719.

ANNA Maria Pallavicina *die* 13. *Junii anno* 1713. matrimonium contraxit cum Joanne Jacobo Imperiali, & poſtquam cum eodem cohabitavit ſpatio triginta trium menſium, ſe recepit in domum Joannis Baptiſtæ Spinulæ ſui Avunculi, & ſacri Ordinis Hieroſolymitani Bajulivi, in qua eadem domo degebat Comitiſſa de Fliſco ſoror prædicti Bajulivi, & nullitatem matrimonii, ex capite impotentiæ Viri, judicialiter propoſuit coram Eminentiſs. Archiepiſcopo Januenſi.

Avocata Cauſa, jam in dicta Curia introducta, in ſequelam Reſcripti Congregationis Signaturæ Gratiæ, eademque delata ad hanc S. Congregationem, Anna Maria Sanctiſſimo D. Noſtro ſupplicavit pro diſpenſatione ſuper matrimonio rato, & non conſummato, a ſe, uti dictum fuit, contracto cum prædicto Joanne Jacobo Imperiali, precibuſque a Sanctitate Sua remiſſis ad hanc Sac. Congregationem, Annaque Maria jam Monaſterium Monialium ingreſſa, ut debitam hujus Sac. Congregationis mandato obedientiam præſtaret, agitur in præſenti, an ſit Sanctiſſimo conſulendum pro dicta diſpenſationis gratia.

Informantes pro Anna Maria, nullam dicunt de Poteſtate Pontificis rationabilem moveri poſſe controverſiam, cum, juxra receptam Canoniſtarum, & quamplurium Theologorum ſententiam quamplurimis exemplis conſimilium diſpenſationum a Summis Pontificibus conceſſarum roboratam, abſolutum hodie videatur, poſſe Summum Pontificem diſpenſare in matrimonio rato, & non conſummato. Poſt hæc, iidem Informantes tranſeunt ad probandam non conſummationem Matrimonii, & hujus non conſummationis probationem conſtituunt, primo in confeſſione jurata ipſius Annæ Mariæ, de qua contendunt habendam eſſe rationem, cum aliorum propinquorum nobilitate inſignium accedant juratæ depoſitiones, in quibus aſſerunt ſe credere, veram eſſe, ſeu veritati innixam Annæ Mariæ confeſſionem.

Secundo in confeſſione extrajudiciali ipſius Joannis Jacobi, nec non Silviæ ejuſdem Matris, de qua nonnulli Teſtes deponunt, hujuſque pariter confeſſionis contendunt Informantes pro Anna Maria habendam eſſe rationem, cum adminiculum recipiat a medicamentis, & exorciſmis, aliiſque continuatis diligentiis pro avertenda impotentia, & cum confeſſio hæc ab illis proceſſerit, qui ſtare intendunt pro validitate Matrimonii, & qui ſe ejus opponunt diſſolutioni.

Tertio in judicio Medicorum, & Chirurgorum Civitatis Januenſis, qui perpenſa conſtitutione Corporis Joannis Jacobi, nec non medicamentis fruſtra adhibitis, cum juramento affirmarunt, ſe non dubitare de ingenita, & perpetua ipſius impotentia.

Quarto in facto Principis S. Angeli Fratris Joannis Jacobi; cum etenim hic Uxorem duxerit, non obſtante quod eſſet Romanæ Curiæ Prælatus, & tali merito eſſet inſignitus, talibuſque Aulæ Miniſteriis potiretur, ut ad majora facile aſpirare poſſet, & non obſtante, quod Joannes Jacobus ejuſdem Frater pingui potiatur Domus Primogenitura, iidem inferunt Informantes, quod ſicuti ab hoc facto Joannis Jacobi ſæpe memorati impotentia deſumitur, ita etiam deſumi dicenda eſt præcedens Matrimonii non conſummatio.

A probatione non conſummationis Matrimonii tranſitum faciunt Informantes ad cauſas pro conceſſione diſpenſationis, & illas reponunt, tum in neceſſitate, in qua, ſecluſa diſpenſatione, Anna Maria conſtituetur perpetuam ſervandi virginitatem, tum in odiis, & in inimicitiis, nedum inter Conjuges, ſed etiam inter nobiles utriuſque partis conſanguineos, exortis, quæ etiam in Civitate libera prorumpere poſſent in perniciem publicæ tranquillitatis, allatis exemplis, in quibus conceſſæ fuerunt diſpenſationes ſuper diſſolutione Matrimonii rati, & non conſummati, ut odia, & inimicitiæ ſedarentur.

Celebris fuit Cauſa diſſolutionis Matrimonii rati, & non conſummati inter Sigiſmundum Tranſilvaniæ Principem, & Mariam Auſtriæ, temporibus Clementis VIII. cujus meminerunt Informantes, quæque plenius refertur *in Epiſtola* 180. *Cardinalis d'Oſſat par.* 1. qui fuit unus ex Cardinalibus, qui Congregationi interfuerunt; quatuordecim etenim fuerunt a Summo Pontifice ad conſilium acciti, octo videlicet Cardinales, quatuor Rotæ Auditores, & duo Baſilicæ Vaticanæ Pœnitentiarii.

In citata Epiſtola refertur, actum primo fuiſſe, an ad Matrimonii diſſolutionem procedi poſſet per viam juſtitiæ, declarationis ſcilicet nullitatis ejuſdem, vel potius per viam gratiæ, hoc eſt, diſpenſationis ſuper eodem tanquam non conſummato, & ſimpliciter rato, & concluſum fuiſſe, per hanc ſecundam viam eſſe procedendum, cum non conſtaret, an Principis impotentia eſſet perpetua, vel temporalis, an abſoluta, vel reſpectiva, & cum Princeps induci non poſſet ad cohabitandum, & ad experimentum triennale.

In eadem ſubditur Epiſtola, nullam fuiſſe de Poteſtate Pontificis controverſiam, nec minus de concurſu cauſæ ſufficientis, & in eo quod attinet ad probationem non conſummationis, dicitur eam fuiſſe conſtitutam in jurata utriuſque Conjugis confeſſione coram Cardinali Battorio, & in aliorum utriuſque partis Teſtium atteſtatione deponentium, ſe tuto credere Matrimonium nunquam fuiſſe conſummatum, exortaque in Congregatione quæſtione quoad probationum ſufficientiam, cum nonnulli contenderent eam adeſſe, nonnulli vero dubitarent, ex quo ſoli Conjuges juramentum præſtiterant, & aliorum Teſtium atteſtationes erant juramento deſtitutæ, ſic tandem fuiſſe concluſum, ut locus eſſe, poſſet diſpenſationi in forma commiſſaria, ita tamen, ut coram Delegato pleniores afferrentur non conſummationis probationes, & etiam eſſe) poſſe locum diſpenſationi in forma gratioſa, ſi Teſtes jam examinati iterum cum juramento deponerent, etſi alii, quotquot haberi poſſent, accederent Teſtes de non conſummatione pariter deponentes, nec conſilium captum fuiſſe de Principiſſa per Matronas, & Obſtetrices viſitanda, cum auditum fuiſſet, eam haud facile hoc paſſuram.

Alia plura ab Informantibus pro Anna Maria afferuntur, quæ in ipſorum ſcriptura per manus circumferenda legi poſſunt, cumque ipſi optime noverint, diſſenſum Joannis Jacobi gratiæ petitæ opponi poſſe, congeſtis undique auctoritatibus Theologorum, & Canoniſtarum, nec non Summorum Pontificum exemplis, probant, Summum Pontificem diſpenſare poſſe, & aliquando diſpenſaſſe in Matrimonio rato, & non conſummato, altero etiam ex conjugibus invito, & reluctante, cum Pontificia Poteſtas nec pendeat, nec promanet a placito privatorum atque conſenſu, ſed a ſuprema auctoritate, quæ Papæ eſt tradita a Deo pro Regimine Eccleſiæ, pro majori Fidelium bono, & pro ſalute animarum.

His poſitis, quæritur

An ſit conſulendum Sanctiſſimo pro diſpenſatione Matrimonii rati, & non conſummati, in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit
Affirmative.

Prævio juramento, Joannes Jacobus ſibi ſuſpectos eſſe dixerat Eminentiſſimum Archiepiſcopum, ejus Vicarium Generalem, & cæteros Curiæ Eccleſiaſticæ Miniſtros, petiitque arbitros, qui de cauſis cognoſcerent ſuſpicionis; quocirca, exorta lite quoad Tribunal, in quo Cauſa diſcuti deberet, prævio conſilio Congregationis loco Signaturæ Gratiæ, ſignata fuit commiſſio Avocatoria Cauſæ a Tribunali Eccleſiaſtico Januenſi, & in ejuſdem commiſſionis ſequelam Cauſa delata eſt ad hanc Sacram Congregationem.

Tribunali, in quo Cauſa diſcuti debebat, ſtatuto, opus erat conficere proceſſum remiſſorialem, & neceſſarias recipere probationes, aliaque lite exorta circa Judicem ſubdelegandum, & inſtante Anna Maria pro ſubdelegatione in perſonam Eminentiſſimi Archiepiſcopi Januenſis, & e contra excipiente Joanne Jacobo eandem militare rationem ſuſpicionis, ſive agendum eſſet in Tribunali Eccleſiaſtico Januenſi, jure ordinario, ſive jure delegato, tria ab hac Sacra Congregatione prodierunt reſcripta: primum *die* 2. *Octobris* 1717. in quo dictum fuit *confectio proceſſus committatur Epiſcopo viciniori, & interim Oratrix collocetur in Monaſterio Clauſtrali ſibi bene viſo*; ſecundum die 27. *Novembris ejuſdem anni*, in quo dictum fuit, quod *inſtantia omnino proponeretur in*

prima; & tertium die 11. Decembris memorati anni 1717. in quo reſponſum fuit *in deciſ. quoad confectionem proceſſus, & in deciſis quoad ingreſſum in Monaſterium pro nunc, & amplius*.

A die 11. Decembris 1717. quo, uti dictum fuit, prodiit recitatum raſcriptum, nulla in hac Sacra Concilii Congregatione habita eſt hujus litis mentio, niſi *die* 25. *Februarii* 1719. Cum autem hoc anno, Anna Maria ſupplicem exhibuerit Sanctiſſimo Domino Noſtro libellum, in quo poſt enarratam cohabitationem ſpatio trigintatrium menſium, ſuumque a Domo Viri egreſſum, una cum racurſu habito ad Curiam Eccleſiaſticam Januenſem pro declaratione nullitatis Matrimonii, reliquarum geſtarum ſeriem ſequentibus varbis expoſuerit, *non potè però l'Oratrice terminare l'intrapreſa Giudizio in detta Curia, mentre l'accennata Marcheſe ſi fece lecito di girare a ſoſpetto, non ſolo il detto Vicario, la Curia Eccleſiaſtica, li due Notaj di eſſa, ma per fina l'Eminentiſſima Cardinale Arciveſcovo, da cui poi per lettera dell' Eminentiſſimo Paolucci fondata ſopra li ſcandali, e diſſenſioni, che ſarebbero inſorti in Genova fra li Parenti di detti Conjngi per una tale cognizione, fu rimeſſa la Cauſa ancbo con giudizio particolare a una Congregazione avutaſi loco Signaturæ gratiæ alla Sacra Congregazione del Concilio, dalla quale fra gli altri decreti ne nacque anche quello, che ſi doveſſe da un Veſcovo Viciniore compilare il proceſſo ſopra la nullità del Matrimonio ſuddetto per cagione della già accennata impotenza*, humillime inſtando pro diſpenſatione Matrimonii rati, & non conſummati, *pertanto l'Oratrice ſupplica la Santità Voſtra voler diſpenſare al detto Matrimonio rato, e non conſumato, conforme altre volte fu praticato dagli Anteceſſori di Voſtra Beatitudine*, & inſtantia hæc fuerit a Sanctitate Sua *die* 25. *Februarii* 1719. ad hanc Sacram Congregationem remiſſa, de Cauſa hac inter Conjuges non in linea nullitatis Matrimonii, ſed in linea diſpenſationis Matrimonii rati, & non conſummati agi cœptum eſt: Propoſitoque *die* 20. *Maii hujus ejuſdem anni* 1719. dubio; *An ſit conſulendum Sanctiſſimo pro diſpenſatione Matrimonii rati, & non conſummati in caſu*, utraque parte, & voce, & ſcriptis informante, reſponſum fuit *affirmative*.

Poſt hæc, plura hinc inde geſta ſunt a Collitigantibus, tam apud Sanctiſſimum Dominum noſtrum, quam coram Eminentiſſimo Præfecto, quæ referre inutila eſſe videtur: Cum atenim omnia hinc inde petita, fuerint a Sanctitate Sua ad hanc Sacram Congregationem *die* 13. *Julii* 1719. remiſſa, & ab Eminentiſſimo Cardinali Præfecto ſtatutum fuerit, quod de hac Cauſa ageretur in Congregatione *diei* 5. *Auguſti*, exhibitis ab Anna Maria in Congregatione, quæ dicta die habita eſt, ſcripturis, in quibus exoravit pro Cauſæ expeditione, nullaque pro parte Joannis Jacobi exhibita ſcriptura, raſcriptum prodiit, in quo determinata fuit dies pro Cauſæ propoſitione, explicatum fuit dubium, quod erat diſputandum, & tempus præfinitum fuit, tum diſtributioni ſcripturarum, tum productioni documentorum, uti colligitur ex ſequenti decreto, *proponatur omnino die 9. Septembris, etiam unica, & diſputetur dubium, an ſit ſtandum vel recedendum a deciſis, & diſtribuantur Eminentiſſimis Scriptura per decem dies ante, & exhibeantur in Secretaria documenta hinc inde per viginti dies ante*, & in hujus decreti executionem proponitur in præſenti dubium, *an ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis*.

Inſtat autem Joannes Jacobus pro receſſu a deciſis, & quod ab hac Sacra Congregatione demandetur Epiſcopo Viciniori, cui confectio proceſſus commiſſa fuit, ut procedat ad alteriora in ejus confectione, intra terminum præſcribendum, ut majori, qua fieri poſſit, celeritate, imponatur finis controverſiæ, & utriuſque partis indemnitati conſulatur, idemque Joannes Jacobus ſimul, & ſemel proteſtatur, quod dubium propoſitum *die* 20. *Maii* 1719. *an ſit conſulendum Sanctiſſimo pro diſpenſatione Matrimonii rati, & non conſummati in caſu*, non poterat diſputari, tum quia non fuit cum ſuo Procuratore concordatum, tum quia in dicto dubio ſupponitur Matrimonium ratum, & non conſummatum, quando ipſe ſuſtinet Matrimonium fuiſſe conſummatum, & tandem quia facta a Sanctiſſimo Domino Noſtro ſimplici inſtantiæ remiſſione ad hanc Sacram Congregationem, diſputandum erat dubium, *an ſit concedenda diſpenſatio*, prout ſemper factum fuit in conſimilibus Cauſis. Sed de his, quæ pertinent ad dubii propoſiti ſubſcriptionem, totam rei ſeriem infra exponam.

Tranſeundo ad Cauſæ merita, ſæpe memoratus Joannes Jacobus dicit, non aſſe locum diſpenſationi, tum quia non agitur de Matrimonio ſimpliciter rato, ſed de Matrimonio conſummato, tum quia, quatenus de ſolo rato Matrimonio ageretur, cauſæ deficiunt, & circumſtantiæ, propter quas fuerunt alias conſimiles conceſſæ diſpenſationes.

Quod autem non agatur de ſimplici Matrimonio rato, ſed de Matrimonio rato, & conſummato, deſumitur ex juramento ab ipſo emiſſo prævja conſultatione Virorum in Sacra Theologia, utroque jura, Medicina, & Chirurgia Peritorum, aliiſque documentis, ex quibus aſſerit nedum non conſtara de non conſummatione Matrimonii, ſed conſummationem eſſe optime probatam.

Quod vero, quatenus ageretur de Matrimonio tantummodo rato, non adſint cauſæ, & circumſtantiæ, propter quas fuerunt alias a Sede Apoſtolica conceſſæ conſimiles diſpenſationes, colligi dicitur, primo quia fuit ab Anna Maria præcedenter intentatum judicium ſuper nullitate Matrimonii, ex capite naturalis impotentiæ, in quo rerum ſtatu, non poterat eidem eſſe permiſſum tranſira ad aliam viam diſpenſationis ſuper Matrimonio rato, & non conſummato, eoque fortius cum nullitatis judicium fuerit ex ejus facto, & culpa retardatum, & impeditum.

Secundo quia cauſæ, propter quas petitur diſpenſatio, ſunt illæ, quæ ſequuntur, impotentia videlicet inſuperabilis, & timor ſcandalorum, quarum neutra ſubſiſtere dicitur.

Tertio, quia, quatenus dictæ cauſæ ſubſiſterant, accedente nihilominus diſſenſu Viri, non eſt unquam ex dictis cauſis procedendum ad diſpenſationem Matrimonii rati, & non conſummati.

Hæc ſunt, quæ ſpectant ad momenta rationum pro Joanne Jacobo inſtantium, quæque mihi fuerunt expoſitæ in quadam parva ſcriptura pro hujus folii compoſitione conſignata.

Adeoque ſermonem transferendo ad alia rationum momenta, quæ pugnant pro Anna Maria, quarum ope exorat pro perſiſtentia in deciſis, tres ſunt propoſitiones, quibus ejus Defenſores præcipue innituntur. Altera eſt, non poſſe ullo modo dubitari de poteſtate Summi Pontificis, quoad diſpenſationem Matrimonii rati, & non conſummati, cum hæc ſit communis Canoniſtarum ſententia, eademque ſit inter Theologos receptior, & uſu, & praxi Sedis Apoſtolicæ corroborata, uti ex multis conſimilium diſpenſationum exemplis colligi dicitur. Altera eſt, poſſe Summum Pontificem in Matrimonio rato, & non conſummato diſpenſare, etiamſi alter ex conjugibus diſſentiat, uti paſſim docent Theologi, & Canoniſtæ ab ipſis citati, quorum dicta exemplis diſpenſationum in hac hypotheſi indultarum confirmantur. Ultima demum eſt, pro cauſis ſufficientibus ad rem, de qua agitur, hoc eſt ad diſpenſationis conceſſionem, habendas eſſe impotentiam Viri, & pericula gravium ſcandalorum, atque malorum, tum privatorum, tum publicorum, juxta auctoritates & exempla a dictis Informantibus allata, qui præterea contendunt prædicta omnia in caſu eſſe verificata, cum ſcandalorum timor ex ipſa cauſæ natura inter utriuſque partis Conſanguineos deſcendat juxta atteſtationem plurium Nobilium Civitatis Januenſis, & cum impotentia minori probationum genere demonſtranda ſit, quando de eadem tractatur ad effectum diſſolutionis Matrimonii rati, & non conſummati, quam quando de eadem agitur ad alium effectum nullitatis Matrimonii.

Abſque eo quod in oppoſitum facere poſſit, ut ſubdunt Informantes pro eadem Anna Maria, quod non conſtat de non conſummatione Matrimonii, cum non conſummatio comprobetur: Primo, ex Judiciali juramento ejuſdem Annæ Mariæ. Secundo ex Judiciali pariter juramento decimæ manus Propinquorum, quibus alii quinque nuper acceſſa ſunt. Tertio ex confeſſionibus extrajudicialibus ipſius Joannis Jacobi de non conſummatione, & impotentia conſummandi tam durante cohabitatione, quam poſt diſceſſum ejuſdem Annæ Mariæ, quibus ajunt nullum afferei præjudicium ex errore, qui circa datam temporis creditur opponendus aſſertioni cujuſdam Patris Joannis Baptiſtæ Pancaldi Miſſionarii, cum ille nova atteſtatione præcedens dictum confirmaverit, & datam temporis explicaverit. Quarto ex Confeſſionibus Parentum dicti Joannis Jacobi. Quinto ex medicamentis, & exorciſmis adhibitis pro obtinenda conſummandi potentia. Sexto ex conditionibus nomine ejuſdem Joannis Jacobi poſt Annæ Mariæ diſceſſum propoſitis ſuper conſenſu præſtando pro ſolutione Matrimonii, ſi poſt alia quædam adhibita medicamenta, ipſa ex concordi Peritorum judicio habilis non evaſiſſet. Septimo ex publica voce, & fama.

Ulti-

Ultimo denique ex Judicio Peritorum ab eodem Joanne Jacobo productorum, in quo aſſerunt, ipſum meliorem aſſumpſiſſe conditionem ex uſu medicamentorum, & balneorum poſt diſceſſum Annæ Mariæ exercitorum, & ſe ſperare, quod, iis iterum adhibitis, idoneus effici valeat conſummationi Matrimonii.

In nihilum urgente juramento a Joanne Jacobo præſtito de Matrimonio conſummato; de ejuſdem etenim inſubſiſtentia iidem informantes pro Anna Maria dicunt, nihil ibi non poſſe, tum propter præcedentes extrajudiciales de non conſummatione confeſſiones, tum quia ſi ille *die* 17. *Junii* 1719. juravit ſe non poſſe jurare, quod matrimonium non fuiſſet conſummatum, *non poſſo in buona coſcienza giurare & affermare della Verginità di detta Sig. Anna Maria, o molto meno della non conſumazione del predetto noſtro matrimonio*, non videtur quomodo *die* 29. *Julii hujus ejuſdem anni* 1719. jurare potuerit, quod matrimonium fuerit conſummatum, *perciò dunque dico con mio giuramento eſſer ſeguita la conſumazione del mio matrimonio colla detta Sig. Anna Maria*; juxta ſiquidem primum juramentum, idem dubius erat de conſummatione, & dubius de aliqua re, eam jurare non poteſt tanquam certam, cum non affirmet rem prout apud ſe eſt, ſicuti exigitur in juramento.

Ad partes poſito, quod poſtremum juramentum fuit emiſſum ex conſilio Theologi, Juriſtæ, & Peritorum in Medicina, & Chirurgia, quibus tota rei ſeries fuit expoſita, *avendo radunato Teologo, Legiſta, e Perito di Medicina, e Chirurgia ho a queſti con mio giuramento eſpoſto con tutta diſtinzione tutto quello, e quanto m'è occorſo circa del mio matrimonio colla Sig. Anna Maria*, vel quia, uti ſubdunt informantes pro eadem Anna Maria, non potuerunt Theologus, Juriſta, & Periti in Medicina, & Chirurgia conſulere niſi ſuper fundamento actuum, qui ipſis fuerunt expoſiti a Joanne Jacobo, & de quorum inſufficientia ad conſummationem ipſe antea dubitaverat, vel quia jurans debet jurare ex proprio judicio, & non ex alia opinione, vel tandem quia juramentum conſummationis emiſſum fuit *die* 29. *Julii* 1719. & tres ex Peritis, qui dicuntur pro conſilio acciti, jurejurando teſtantur ſe non ante *diem* 14. *Auguſti* fuiſſe ab eodem conſultos.

In his denique, quæ pertinent ad litem ſuper nullitate matrimonii introductam, quæque obſtare dicitur inſtantiæ pro diſpenſatione matrimonii rati, & non conſummati, reſpondetur ab iiſdem Informantibus pro Anna Maria, quod lis præcedens officeret, ſi eadem non fuiſſet Summo Pontifici expoſita, ſecus autem, quoties, prout hic, fuit Summo Pontifici narratum, quod lis fuerat in Curia Eccleſiaſtica Januenſi introducta, & ab eadem fuerat avocata, & commiſſa huic Sac. Congregationi, quæ etiam demandaverat proceſſus confectionem Epiſcopo Vicinori, quaſi quod ſi, his minime obſtantibus, fuit inſtantia a Sanctitate Sua remiſſa ad hanc Sacram Congregationem, & hæc Sac. Congregatio hujus negotii cognitionem aſſumpſit, & ſemel pro diſpenſatione conſuluit, non ſit amplius de litis præexiſtentia diſcurrendum; multoque magis cum non deſint Summorum Pontificum exempla, qui, non obſtante litis introductione ſuper nullitate, conceſſerunt deinde diſpenſationes ſuper matrimonio rato, & non conſummato. Cumque, ipſorum Informantium judicio, intelligi nequeat, quomodo, juxta Theologorum, & Canoniſtarum ſententiam, poſſit Summus Pontifex, juſtis concurrentibus cauſis, diſpenſare ſuper matrimonio rato, & non conſummato, altero etiam ex Conjugibus invito, & reluctante, & non poſſit, eodem invito, cognitionem inſtantiæ ſuper diſpenſatione matrimonii rati, & non conſummati delegare, non obſtante præcedentis litis introductione ſuper nullitate, & non obſtante quaſi contractu, qui ex judicio reſultare dicitur inter Collitigantes; in præſenti potiſſimum rerum ſtatu, in quo, cum ex una parte abſolvi nequeat Judicium nullitatis ſine canonico experimento cohabitationis, quia non agitur de vitio extrinſeco; ſed intrinſeco, & ex alia parte Anna Maria adduci non poſſit ad cohabitandum, aut ex odio ſupervento, aut quia ſe ſcrupulis conſcientiæ vexatam profitetur, nullum aliud ſupereſſe videtur remedium, quam illud petitæ diſpenſationis. Non attenta reſponſione, quod impedimentum proſecutionis Cauſæ ſuper nullitate cauſam habuit a culpa, & facto ipſius Annæ Mariæ; cum etiam, hoc admiſſo, ſibi vindicet locum ponderatio mox expreſſa, & cum ulterius iidem Informantes ſuſtineant, impedimentum fuiſſe appoſitum a Senatu Januenſi timente, ne mala in litis proſecutione orirentur.

Hæc ſunt, quæ continentur in ſcriptura mihi pro extenſione folii communicata. Nunc reliquum eſt, ut, juxta ea, quæ in ſuperioribus promiſi, facti ſeries referatur quoad dubium propoſitum *die* 20. *Maii*, *an ſit conſulendum Sanctiſs. pro diſpenſatione matrimonii rati, & non conſummati in caſu*.

Poſt remiſſionem inſtantiæ ſuper diſpenſatione matrimonii rati, & non conſummati a Sanctiſs. Domino Noſtro factam huic Sac. Congregationi *die* 25. *Februarii* 1719. comparuerunt coram me Secretario hujus Sac. Congregationis utriuſque partis Procuratores, & tunc actum fuit de die, quo Cauſa erat proponenda, & ipſe diem decrevi utrique parti accommodum, habuique rationem temporis neceſſarii, tum ad principales extra Urbem degentes admonendos, tum ad parandas informationes facti, & Juris, & Procuratori Joannis Jacobi ulteriorem dilationem conceſſi, ita ut Cauſa non fuerit propoſita niſi *die* 20. *Maii*.

Nec tunc, nec unquam in poſterum ullus ex Procuratoribus inſtetit pro dubii ſubſcriptione, & de facto in ſcriptura, quæ pro parte Annæ Mariæ fuit exhibita pro Congregatione *dici* 20. *Maii*, nullum fuit appoſitum dubium diſputandum, ut ex ejus lectura digoſci valet; Cum autem tempus adveniſſet folii extendendi, & juxta hujus Sac. Congregationis Decreta, non poſſint proponi inſtantiæ in folio, niſi dubia diſputanda exprimantur, operæ pretium eſſe cenſui, juxta morem dubium ex officio efformare, & intantum efformavi dubium ſæpe memoratum, *an ſit conſulendum Sanctiſs. pro diſpenſatione matrimonii rati & non conſummati in caſu*, in quantum in dubiis ad minus, quæ ex officio efformantur, dubium debet eſſe conforme ſupplicationi, quæ fuit Papæ porrecta, & ab eodem ad Sac. Congregationem remiſſa, & petitio Papæ in caſu exhibita, & ab eodem ad Sac. Congregationem remiſſa erat ſequentibus verbis iterum repetendis concepta, *l'Oratrice ſupplica la Santità Voſtra voler diſpenſare al detto matrimonio rato, e non conſumato*; & in eo, quod attinet ad punctum, quod in dubio prædicto ſupponitur matrimonium tantummodo ratum, quando a Joanne Jacobo prætenditur, quod fuerit conſummatum, reſpondetur, quod ipſe utique credere poteram, & credebam, eundem Joannem Jacobum, ſe eſſe oppoſiturum inſtantiæ diſpenſationis, ſed divinare non poteram, quod ſe eſſet inſtantiæ oppoſiturus ex capite aſſertæ conſummationis matrimonii; notitia hæc etenim ad me non alio modo deferri poterat, quam per ejus documenta, & ſuorum Defenſorum informationes, nec ullum prorſus documentum, nec ulla informatio facti, aut juris, licet ſæpius efflagitata, ad me delata fuit, niſi poſt compoſitum, impreſſum, & ad EE. PP. tranſmiſſum folium Congregationis, contra hujus Congregationis edictum, quod eſt in ordine 73. *in parvo Bull. S. Mem. Innocentii XII.*

Cæterum hæc dicta ſint, ut ingenua facti ſeries in aperto poſita ſit, licet ſuperflua quodammodo videri valeant, cum, non obſtante dicti dubii ſubſcriptione, Informantes pro Joanne Jacobo in eorum ſcriptura diſtributa pro Congregatione *die* 20. *Maii* docte de more ſuſtinuerint non conſtare de non conſummatione matrimonii, & EE. PP. qui dictæ Congregationi interfuerunt, accurate de more examinaverint momenta rationum hinc inde allatarum pro conſummatione, & non conſummatione reſpective matrimonii, ita ut eorum ſolutio non a dubio propoſito, ſed ab aliis pependerit argumentis, ut unuſquiſque, eorum bene poterit recordari, & quod caput eſt, cum, non obſtantibus quibuſcunque, Sac. Congregatio, uti dictum fuit, decrevit *die* 5. *Auguſti* 1719. quod diſputaretur dubium, *an ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis*. Sed poſt exaratum, & typis datum folium quod contemporanee diſtribuitur, novum exhibetur a Joanne Jacobo Imperiali juramentum, factum *die* 17. *Auguſti hujus anni* 1719. in quo ad cautelam confirmat præcedens juramentum factum *die* 29. *Julii*, de quo in præcedenti folio, & ulterius refert ſe non potuiſſe inducere eos, quos conſuluit pro dicto juramento emittendo, ad ſuam publicandam conſultationem, *richieſto dell'atteſtato di chi conſultò per il giuramento da me preſo, e fede giurata da me fatta ai* 29. *del ſcaduto Luglio, dico, e atteſto di non aver potuto indurre li medemi alla firma di queſto*, & tandem concludit, ſe *die* 14. *dicti menſis Auguſti* congregaſſe Magiſtrum Silvium Bozzellium, Medicum Octavium Octaggium, Julium Cæſarem Baccicalupum Juris Doctorem, & Bartholomæum Gianſantum Chirurgum, & iiſdem caſum expoſuiſſe, & ipſos fuiſſe in ſenſu, quod Matrimonium dicendum eſſet conſummatum.

Hinc inferendo, non ſubſiſtere, quod ipſe juraverit *die* 29. *Julii*, adhibito conſilio Theologi, Doctorum Juris, Medi-

Google

Medicinæ, & Chirurgiæ, & quod eoſdem ſolum conſuluerit *die* 14. *Auguſti*, quia conſulti *die* 14. *Auguſti*, non ſunt illi, quos conſuluit *ante diem* 29. *Julii*, ſed alii, & illi, qui dixerunt, ſe fuiſſe vocatos ad conſilium *die* 14. *Auguſti*, ſunt Magiſter Bozzellius, Ottaggius, & Gianſantus.

Adverſus hæc autem reponunt Informantes pro Anna Maria, quod Joannes Jacobus non conſuluit niſi Magiſtrum Bozzellium, Ottaggium, Baccicalupum, & Gianſantum, & ſic quod ſemper ſubſiſtit, eum juraſſe *die* 29. *Julii*, dependenter ab ipſorum conſilio, & eorum conſilium non requiſiviſſe, *niſi die* 14. *Auguſti*, ita ut actus modo exibibitus, & editus *die* 17. *Auguſti*, compoſitus dici debeat ad effectum eludendi vim prædicti argumenti.

Quod autem Joannes Jacobus non conſuluerit niſi Bozzellium, Ottaggium, Baccicalupum, & Gianſantum, probant ex pluribus; & primo quia ipſe non nominat alios, quos modo aſſerit, ſe conſuluiſſe *ante diem* 29. *Julii*, & nominum reticentia indicare dicitur, non alios fuiſſe conſultos, quam Bozzellium, & cæteros recenſitos.

Secundo quia, quando a Joanne Jacobo fuit productum juramentum ab ipſo editum *die* 29. *Julii*, fuit etiam immediate poſt, productum documentum conſultationis ipſi datæ a Bozzellio, Ottaggio, Baccicalupo, & Gianſanto. Signum autem hoc eſſe dicitur, quod alii ab ipſo non fuerunt conſulti, ſed quod intellexit juramentum fulcire, & verificare factum in ipſo narratum, conſilium prædictorum exhibendo. Tertio quia combinando conſilium Bozzellii, & aliorum cum juramento edito *die* 29. *Julii*, deprehendi dicitur, quod juramentum fuit innixum illorum conſilio, ita ut alii præcedenter non fuerint ad conſilium acciti. In juramento etenim facto *die* 29. *Julii* habentur hæc verba, *avendo radunato Teologo, Legiſta, e Perito di Medicina, e Chirurgia ho a questi con mio giuramento eſpoſto ec.* & Bozzellius, cæterique ſupra relati ſic loquuntur in ſua atteſtatione, *atteſtiamo anche con noſtro giuramento d'eſſerſi radunati ſu le iſtanze dell' Illuſtriſſimo Signor Gio: Giacomo Imperiali, dell' Eccellentiſſimo Franceſco Maria, e ſentito quanto lo ſteſſo con ſuo giuramento ci ha eſpoſto ec.* Multoque magis, cum cæteri, quos Joannes Jacobus in actu facto *die* 17. *Auguſti* dicit ſe conſuluiſſe, exprimantur potius conſulti ſingillatim quam per modum congregationis, *richieſto dell' atteſtato di chi conſultò ec.*

Quod denique actus modo exhibitus, & editus *die* 17. *Auguſti* 1719. compoſitus dici debeat ad eludendam vim memorati argumenti, deducunt Informantes pro Anna Maria ex hoc, quod exhibitus fuit poſtquam Joannes Jacobus potuit bene intelligere, quod Bozzellius, Ottaggius, & Gianſantus teſtati fuerant, quod non fuerant conſulti, niſi *die* 14. *Auguſti*.

Hæc ſunt, quæ ab utraque parte mihi fuerunt communicata, ut adderem folio die 9. Septembris 1719. Adeoque nunc quæritur

An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis die 20. Maii 1719.

Reſcriptum fuit: *Dilata, & examinetur uterque Conjux cum juramento, & interrogatoriis; examinato prius Joanne Jacobo ſuper circumſtantiis expreſſis ante ſecundum juramentum Peritis, & exprimat in dicto examine nomen Peritorum, quos prima vice conſuluit, qui etiam formiter examinentur, necnon examinentur etiam formiter Teſtes deponentes de confeſſionibus extrajudicialibus Joannis Jacobi, & etiam Petrus Gentilis, & Carolus Spinola, & committatur examen Eminentiſſimo Archiepiſcopo Januen. juxta inſtructionem, præfixo termino trium menſium.*

Poſt hæc Anna Maria ſe exhibuit promptam, & paratam ad Canonicum experimentum inſpectionis ſui corporis, ut de ſua virginitate, & de non conſummato matrimonio nulla eſſe amplius poſſet difficultas; propoſitaque hac ejus inſtantia in Congregatione habita die 30. *Septembris anni præteriti* reſcriptum fuit: *Prævio receſſu a deciſis die 9. Septembris 1719. & loco probationum, quæ fieri debebant in ſequelam reſcripti editi dicta die, Sacra Congregatio admiſit probationem faciendam per inſpectionem corporis Annæ Mariæ, juxta inſtructionem Eminentiſſimi Præfecti.*

Inſtructio fuit exarata, & ab Eminentiſſimo Præfecto fuit accurate conſiderata, atque correcta, & in eadem fuerunt inſerta ea omnia, quæ fuerant ab EE. PP. ponderata, necnon alia ſunt addita, ut majori, qua fieri poſſet diligentia, canonicum fieret experimentum; cumque eadem ſubinde ſigillis clauſa, fuerit ad Eminentiſſimum Cardinalem Cuſanum Epiſcopum Papienſem tranſmiſſa, in ejus executionem deventum eſt ad inſpectionem, & ſubinde tranſmiſſus eſt ad Sacram Congregationem proceſſiculus, in quo depoſitiones Obſtetricum, & alia, quæ geſta ſunt, luculenter continentur.

Compendium inſtructionis, & proceſſiculi, facilioris ſtudii gratia manuſcriptum ad unumquemque ex Eminentiſſimis Patribus tranſmittitur.

Adeoque dignabuntur EE. VV. in præſenti Congregatione decernere.

An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis die 20. Maii 1719.

Sacra Congr. die 27. Januarii 1720. reſpondit
In Deciſis, & amplius.

QUÆSTIO CIX.

In Cauſa Reatina Unionis Eccleſiæ, die 20. Maii 1719.

CLerici Regulares Scholarum Piarum anno 1698. fuerunt in Civitatem Reatinam introducti, ut incumberent Fundationi Collegii, & Reverendiſſimus Vicentinus, tunc temporis Epiſcopus, dictis Patribus aſſignavit habitationem, & alimenta in Seminario per ſpatium octo annorum.

Anno 1705. Sanctiſſimus Dominus Noſter Litteras Apoſtolicas in forma Brevis expedivit, in quibus nedum prædictum tempus octo annorum ampliavit uſque ad formalem Collegii erectionem, ſed ulterius iiſdem Clericis Regularibus applicavit quinque ex decem Cappellaniis fundatis in loco S. Joannis Vallis Reatinæ primo vacaturas, ut tandem ad memorati Collegii fundationem deveniretur.

Sequuta vacatione quinque Cappellaniarum, & ſic earum facta applicatione ad tramites Brevis Apoſtolici, datus eſt caſus, quod propter præteritorum annorum calamitates, Seminarii reditus adeo imminuti remanſerant, ut neceſſarium fuerit diminuere numerum Alumnorum; adeoque ſollicitantibus tam Cleri, quam Deputatis Seminarii, & inſtantibus, ut formalis erectio Collegii fieret, & excipientibus Clericis Regularibus Scholarum Piarum, ſibi deeſſe media opportuna, & neceſſaria pro erectione Collegii, ex quo in Brevi Apoſtolico applicationis quinque Cappellaniarum impoſitum fuit iiſdem onus Miſſas celebrandi, & ſolvendi annua ſcuta 50. Seminario Reatino pro educatione duorum Puerorum ex Terra, ſeu Loco S. Joannis in Valle, in quo Cappellaniæ, ut dictum fuit, erant fundatæ, itaut ex reliquis Cappellaniarum fructibus deponendis, & multiplicandis incipi adhuc non potuerit fabrica Eccleſiæ, atque Collegii.

Ad effectum ſublevandi Seminarium ab onere, quod ſufferre propter redituum decrementum non poteſt, fuit ab iiſdem Clericis Scholarum Piarum Sanctiſſimo Domino Noſtro exhibitus ſupplex libellus, in quo exorarunt, ut ad ipſorum favorem fieret unio Eccleſiæ Curatæ Sancti Joannis in Statua vacantis, propter Parochi aſſumptionem ad alterum ex Beneficiis præbendatis Eccleſiæ Cathedralis Reatinæ, remiſſiſque precibus ad hanc Sacram Congregationem, fuit de more ſcriptum Epiſcopo pro informatione, & voto, propoſitaque Patrum inſtantia inter ſummaria precum, *die* 15. *Januarii* 1717. fuit reſcriptum *Lectum*, non obſtante favorabili dicti Epiſcopi informatione, ſed conceſſa ſubſequenter nova audientia proponitur in præſenti dubium infra exponendum.

Ut autem Eminentiſſimis Patribus innoteſcant ea, quæ pertinent ad Statum Eccleſiæ, pro cujus unione exoratur, nec non alia, quæ cohærenter ad mandata hujus Sacræ Congregationis facta ſunt, operæ pretium eſt ſcire. Primo, quod Eccleſia Parochialis S. Joannis in Statua erat antiquioribus temporibus Collegiata, licet in præſenti nulla tituus qualitatis veſtigia in eadem exiſtant.

Secundo, quod ultra Archipresbyterum, qui erat prima Dignitas, ſeptem aderant Canonici, & quatuor Cappellani, ſed quod, ſequuta, uti dicitur, unione unius ex Canonicatibus favore Seminarii, ſex tantum remanſerunt Canonicatus, & quatuor Cappellaniæ, abſque ullo onere Reſidentiæ, cum ad inſtar Beneficiorum ſimplicium a Sede Apoſtolica conferantur.

Tertio, quod reditus Archipresbyteri, ſeu Parochi ſunt omnino ſeparati a reditibus Canonicorum, & Cappellanorum, cum Archipresbyter independenter ab eis ſua colat, & locet bona, & fructus colligat, & ſolus de Domibus Eccleſiæ Parochiali adhærentibus, diſponat, vel eas habitando, vel locando.

Quarto, quod reditus Parochi aſcendunt ad annua ſcu-

ta

ta 100. & ex Canonicatibus alter reddit ſcuta 8. alter ſcuta 23. alter ſcuta 10. & tres alii, qui obtinentur ab R. P. D. de Monte Vecchiis aſcendunt in totum ad annua ſcuta 32. cum onere tantum ſingulis Canonicis impoſito celebrationis Miſſæ per ſe, vel per alium die Feſti Sancti Joannis.

Quinto, quod prima Cappellania ſub titulo S. Honuphrii reddit ſcuta 6. ſecunda Cappellania ſub titulo S. Birgittæ reddit ſcuta 37. tertia Cappellania ſub titulo S. Ignatii reddit ſcuta 50. quarta ſub titulo S. Marthæ reddit ſcuta 10. nec aliud Cappellani habent onus, quam celebrationis trium Miſſarum, recurrente die Feſto illius Sancti, ſub cujus invocatione fundatæ fuerunt Cappellaniæ, & alterius Miſſæ die Feſto S. Joannis.

Sexto, quod emolumenta incerta, & jura ſtolæ ad ſolum Archipresbyterum pertinent, excluſis in totum Canonicis, & Cappellanis, qui nunquam Parochum coadjuvarunt in exercitio Curæ Animarum, quique nihil contribuerunt, nec contribuunt pro manutentione ſupellectilium, celebrantes etenim in Eccleſia, Parochi utenſilibus utuntur.

Septimo, quod in Eccleſia Sancti Joannis erecta nuper fuerunt Altaria, illud videlicet S. Eligii, quod adminiſtratur ab Univerſitate Fabrorum Ferrariorum, alterum Sanctorum Criſpini, & Criſpiniani, quod a Sutorum Communitate pariter adminiſtratur, & alterum Purificationis Beatiſſimæ Virginis, quod pertinet ad Congregationem Agonizantium.

Octavo, quod præfixo Canonicis, & Cappellanis, aliiſque intereſſe habentibus, novo termino ad ſua jura deducenda in Sacra Congregatione, Parochiani Eccleſiæ S. Joannis in Statua iterum ſupplicarunt pro unione, quod ipſum præſtitum fuit a Canonicis Eccleſiæ Cathedralis, cum hac tamen conditione, ut obtenta a Patribus unione, a Seminario diſcedant intra brevem terminum ipſis a Sacra Congregatione præfigendum.

Nono, quod quinque Patres hodie in Seminario reperiuntur, tres etenim ad erudiendos Pueros in publico Gymnaſio vocati fuerunt a Civitate, quæ ſtipendium illis aſſignavit ſcutorum 127. & alii duo ſuperadditi fuerunt ab Epiſcopo Vicentino, Pater videlicet Rector, & Frater Cocus.

Decimo, quod detractis oneribus, quibus afficiuntur Cappellaniæ, quæ fuerunt Patribus applicatæ, ipſarum reditus reducuntur ad ſcuta 200. quibus ſi addatur memoratum ſtipendium Civitatis una cum penſionibus quarundam Domorum a Patribus emptarum, univerſus ipſorum reditus remanet in ſcutis 350.

Hæc ſunt, quæ pro facti dilucidatione exponenda videbantur. Cum itaque Patres exorent pro unione Eccleſiæ Parochialis ſine præjudicio Juriſdictionis Ordinarii quoad concernentia Curam Animarum, & collationem ſimplicium Beneficiorum in Eccleſia exiſtentium, ex juribus circumferendis dignabuntur EE. VV. decernere

An ſit concedenda gratia unionis Eccleſiæ Sancti Joannis in Statua, in caſu &c.

Sacra Congr. die 8. Julii 1719. reſpondit
Affirmative juxta modum.

QUÆSTIO CX.

In Cauſa Neapolitana Matrimonii, die 20. Maii 1719.

POſt contractum a Franciſco de Franco Matrimonium cum Joſepha Brencola, prævis denunciationibus, & coram Parocho, & Teſtibus, comparuit in Curia Archiepiſcopali Neapolitana Ferdinandus Franciſci Pater, & expoſuit, Matrimonium eſſe nullum; primo, quia memoratus Franciſcus filius commercium carnale habuerat cum Lucia ſorore Joſephæ; ſecundo quia Ignatius Franciſci frater Joſepham ipſam cognoverat; tertio quia Joannes alter Franciſci frater copulam pariter pluries habuerat cum eadem Joſepha, Teſtibuſque in prædicta Curia examinatis, & Cauſa ſubinde ad hanc Sacram Congregationem delata, in præſenti diſputari contingit de validitate Matrimonii.

Porro in eo quod attinet ad copulam a Franciſco habitam cum Lucia ſorore Joſephæ, inquit idem Franciſcus, nullam de hac re adeſſe probationem, cum nullus Teſtis de eadem deponat, & cum Lucia ad examen vocata, fuerit conſtanter negativa.

In eoque, quod ſpectat ad commercium carnale inter Ignatium fratrem, & dictam Joſepham, ſubdit idem Franciſcus, totum probationis pondus conſtitui in ipſius Ignatii depoſitione, cui fides non eſt præſtanda, non ſolum quia propriam revelat turpitudinem, ſed etiam quia ſe profeſſus eſt magnam habuiſſe diſplicentiam propter matrimonium a fratre cum recenſita Joſepha contractum.

Cumque tota controverſia ſit redacta ad copulam, quæ frequenter habita ſupponitur a Joanne altero fratre cum eadem Joſepha, pro qua ſtare videtur magnus numerus Teſtium, Franciſcus ait, non eſſe illis fidendum, propter exceptiones, quas patiuntur in perſonis, & in dictis, de quibus late in ſua Informatione per manus circumferenda.

Addit, quod quidam Hieronymus Pinto, qui prius pro copula teſtatus fuerat, ſe retractavit, & confeſſus eſt, ſe fuiſſe ſubornatum ad ſic deponendum ab Archangela ipſius Franciſci matre, quam etiam refert hoc ipſum præſtitiſſe erga nonnullos alios Teſtes in hac eadem Cauſa examinatos, iiſdem ſubminiſtrando pecunias, & munera, quaſi quod ab hujus Teſtis retractatione inferri poſſit, quanta fides ſit cæteris Teſtibus adhibenda.

His poſitis, quæritur

An conſtet de validitate Matrimonii, in caſu &c.

Sacra Congr. die 17. Junii 1719. reſpondit
Non conſtare de nullitate Matrimonii, & amplius.

QUÆSTIO CXI.

In Cauſa Aquenſi, die 8. Julii 1719.

FRANCISCUS Maria Ludovicus de Ruvere Sanctiſſimo Domino Noſtro ſupplicavit pro confirmatione Patronatus, & juris nominandi ad Parochialem Eccleſiam loci Monaſterii, allata Bulla Alexandri Papæ VI. in qua præcedentes conceſſiones Sixti IV. & Innocentii VIII. favore Joannis de Ruvere, & ejus ſucceſſorum Apoſtolica auctoritate fuerant iterum roboratæ. Remiſſiſque precibus ad hanc Sacram Congregationem, illiſque relatis inter ſummaria precum, *die 23. Julii* 1718. reſcriptum fuit *Lectum*, ſub obtentu, quod agebatur de jurepatronatus acquiſito ex ſimplici privilegio, quod per conſequens fuit a Concilio Tridentino ſublatum *ſeſſ. 25. cap. 9. de Ref.* uti plene adnotarunt *Gonzalez ſuper regulam 8. Cancellariæ, Gloſſ. 16. num. 98. & ſeqq. Panimol. deciſ. 9. annot. 3. num. 6. Rota deciſ. 907. num. 2. & ſeqq. coram Seraphino;* abſque eo quod prodeſſe poſſet oblatum a Marchione dotis augmentum, ut enim juſpatronatus acquiri valeat ex dotis augmento, oportet, quod dos aſſignata fuerit penitus deperdita, uti adnotavit *Ventrigl. in praxi par. 2. annot. 1. §. 1. num. 7. & ſeqq.*

Impetrata autem a Marchione nova audientia, una cum deſcriptione inſtantiæ in folio, de viribus præcedentis reſolutionis in præſenti eſt agendum.

Putat autem Marchio, locum eſſe poſſe confirmationi juriſpatronatus ad dictam Parochialem Monaſterii, non obſtante quod de præcedentibus præſentationibus nullum ſuperſit documentum; deperditæ quippe fuerunt ſcripturæ ex injuria temporum, atque bellorum, uti legitur in informatione Ordinarii; & petitionis fundamentum in hoc potiſſimum reponitur, quod annui reditus Parochialis non excedunt annua ſcuta 14. cumque prædictus Marchio paratus ſit ad eoſdem augendos in ſcutis 30. ſi juſpatronatus acquiritur ex augmento dotis, quando illud aſcendit ad medietatem valoris redituum Beneficii, *Barboſ. juris Eccleſiaſt. univerſi lib. 3. cap. 12. n. 66. adden. ad Ludoviſ. deciſ. 397. in fin. adden. ad Burat. deciſ. 931. num. 10. Rota coram Coccin. dec. 1056. num. 9.* multo fortius augmentum, de quo nunc agitur, videtur, quod haberi debeat pro ſufficienti, ad effectum obtinendi petitam confirmationem.

His poſitis, quæritur

An, & quomodo Oratoris precibus ſit annuendum, in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,
Negative.

QUÆ-

QUÆSTIO CXII.

In Cauſa Cremonenſi Erectionis Collegiatæ, die 8. Julii 1719.

IN ultimo, ſub quo deceſſit Teſtamento, facto de anno 1649. Marchio Cæſar Vidonus, inſtitutis ex aſſe hæredibus duobus ſuis liberis, Petro videlicet tunc Epiſcopo Laudenſi, & deinde S. R. E. Cardinali, & Marchione Joanne Paulo, erectionem Collegiatæ de jurepatronatus ſuæ familiæ, & aliorum ſubſtitutorum in Eccleſia Parochiali Oppidi S. Joannis de Cruce demandavit, aſſignatis reditibus percipi ſolitis ex Portu Picceleonis, qui tunc aſcendebant ad annuam ſummam ducatonorum 200. & in eo, quod attinet ad numerum Canonicorum, & ad proventus eorumdem, ſtatuit, quod quatuor deberent eſſe Canonici, comprehenſo Præpoſito, ſeu Archipresbytero, & quod duo deberent eſſe Clerici, quodque ſinguli Canonici pro Præbenda habere deberent ducatonos 45. & Præpoſitus ducatonos 50. & Clerici ducatonos 8. pro quolibet, in eoque quod ſpectat ad onera, reſidentiam Teſtator impoſuit, necnon Officii Divini recitationem, una cum quibuſdam aliis orationibus latius in Teſtamento recenſitis, & quatenus erectio Collegiatæ fieri non poſſet in Eccleſia S. Joannis de Cruce, voluit, quod erigeretur in Eccleſia S. Cæciliæ Civitatis Cremonæ, & ſi nullo modo erectio ad finem perduci poſſet, legavit memorato Petro Epiſcopo Laudenſi reditus Portus Picceleonis pro erectione Collegiatæ, uti diximus, aſſignatos.

Laudenſis Epiſcopus animadvertens; quod reditus erant inſufficientes pro explenda erectione, petiit, & obtinuit a Rev. Fabrica dilationem, eademque protracta uſque ad obitum, cum in ultimis ſuis tabulis hæredem inſtituiſſet Marchionem Franciſcum Sorreſium ſuum ex ſorore nepotem, qui Cæſaris Vidoni deinde nomen, & cognomen aſſumpſit, ut magis, & magis firma remaneret, & exequibilis pii Teſtatoris Marchionis ſcilicet Cæſaris ſenioris voluntas, reliquit ſcuta 3000. monetæ Romanæ eroganda, una cum reditibus Portus Picceleonis in erectionem Collegiatæ, ſuperaddendo tamen, quod ſi Collegiata erigi non poſſet, non obſtante prædicto augmento, ſumma relicta converteretur in Miſſarum celebrationem.

Franciſcus Sorreſius, qui Cæſar junior de Vidonie, uti vidimus, fuit appellatus, plura peregit, ut compleret erectionem Collegiatæ, cæmenta etenim paravit, & quamdam domum emit, ſed cum immatura morte fuerit præreptus, in ſuo ultimo, ſub quo deceſſit, Teſtamento, condito de anno 1700. in quo Joſephum Antonium filium ſcripſit hæredem, enixe commendavit adimplementum voluntatis Marchionis Cæſaris ſenioris, & ſic conſequenter erectionem Collegiatæ, quæ, ut facilius ſequi poſſet, animadverſo quod, præter pium opus Collegiatæ, Cæſar ſenior erectionem ordinaverat cujuſdam Conventus in loco campeſtri, ſcilicet in Prædio nuncupato S. Gervaſii, nonnullas ſucceſſive invitando ad hoc legatum Religiones, & quod omnes Religiones invitatæ ad Legatum, illud acceptare noluerant, non ſolum pro prompta erectione Collegiatæ, iterum reliquit Capitalia a Teſtatoribus aſſignata, una cum eorum fructibus, ſed ulterius in hanc eandem cauſam diſpoſuit de Prædio S. Gervaſii, cum onere tamen augendi proportionabiliter numerum Canonicorum.

Joſeph Antonius maximopere exoptans toties demandatam Collegiatæ erectionem ad calcem perducere, ſupplicationem in Dataria porrexit pro impetrando Apoſtolico beneplacito, & cum illa de more remiſſa fuiſſet ad hanc Sac. Congreg. reaſſumptis informationibus Ordinariorum Cremonenſium, quæ diverſis vicibus fuerant exquiſitæ, altera videlicet de anno 1694. altera de anno 1703. & altera tandem de anno 1710. & earum tenore perpenſo, qui erat uniformis in excludenda erectione Collegiatæ in Oppido S. Joannis de Cruce, ſub obtentu potiſſimum, quod Oppidum illud tempore piorum Diſponentium erat nobile, & ſic Collegiatæ Eccleſiæ capax; ſed quod, antiqua forma amiſſa, ruſticanum evaſerat, itaut indecens videretur, ut in illo adeſſet Eccleſia Collegiata, operæ pretium exiſtimatum fuit, antequam ad Cauſæ propoſitionem deveniretur, exquirere votum Eminentiſſimi Domini mei Cardinalis Parraccianii, cumque Eminentia Sua fuerit in ſenſu, quod erectio fieret in Oppido S. Joannis; primo, quia Incolæ 700. in eodem degunt; ſecundo, quia Parochialis Eccleſia, in qua erectio fieri debebat ad tramites voluntatis piorum Teſtatorum, ſeptem Altaria habebat, Chorum pro viginti Clericis, & amplitudinem pro 1000. circiter hominibus, qui in eadem convenire vellent; tertio, quia Oppidum erat piorum Teſtatorum feudale; quarto tandem, quia erectio Collegiatæ fuerat a Marchione Cæſare ſeniore, aliiſque ejuſdem ſucceſſoribus exoptata, ut ejus potiſſimum Oppidi habitatores ſpiritualia conſequi poſſent auxilia, deventum fuit ad Cauſæ propoſitionem in Congregatione habita *die 30. Aprilis* 1712. cumque, examinato ſequenti dubio: *An, & quomodo ſit erigenda Collegiata, in caſu &c.* nulla tunc capta fuerit reſolutio, repropoſito iterum fuit *die 11. Junii ejuſdem anni*, & Sacra Congregatio cenſuit, Collegiatam eſſe erigendam in loco S. Joannis de Cruce, & quoad modum, & numerum Canonicorum diſtulit reſolutionem, cum clauſula *ad mentem*.

Appoſitio clauſulæ *ad mentem* originem habuit, & cauſam ab informatione, ſeu ſcriptura in hac Sacra Congregatione exhibita a Procuratore Marchionis Joſephi Antonii inſtantis pro erectione Collegiatæ; cum enim objectum ille adverſus ſe excitaſſet, quod in cauſa erectionis Collegiatæ nedum eſſent implicanda capitalia, ſed etiam eorum fructus, qui longo temporis intervallo fuerant percepti abſque eo quod voluntas Teſtatorum fuiſſet executioni demandata, & huic objecto reſpondiſſet, non eſſe de fructibus habendam rationem ad prædictum effectum, ex quo ſuper illis bina aderant compoſitiones initæ cum Rever. Fabrica, altera de anno 1706. altera de anno 1710. mens Sacræ Congregationis fuit, ut ab Eminentiſſimo Domino meo Cardinali Præfecto, tunc Auditore Sanctiſſimi, impetraretur remiſſio Cauſæ ſuper prædictis compoſitionibus ad hanc Sacram Congregationem: ſed Marchione Joſepho Antonio iterum ad hanc Sacram Congregationem recurrente pro obtinenda erectione Collegiatæ in loco S. Joannis de Cruce, propoſitoque dubio *die 1. Aprilis 1713. An, & quomodo Oratoris precibus ſit annuendum, in caſu &c.* dilata fuit reſolutio, ſuperaddita iterum clauſula *ad mentem*, quæ fuit, ut procuraretur deputatio Congregationis particularis, ad effectum recognoſcendi, an juriſdictio judicandi ſuper dictis compoſitionibus ſpectaret ad Congregationem Rever. Fabricæ, vel potius ad hanc Concilii Congregationem.

Cohærenter ad hæc, expedita fuit commiſſio, & directa RR. PP. DD. Anſaldo, Cero, & Anfideo, cumque particularis hæc Congregatio nunquam coacta fuerit, & opus pium per conſequens ineffectuatum uſque adhuc permanſerit, pro parte iterum Marchionis Joſephi Antonii ſupplicatio exhibetur, ut erectio fieri valeat Collegiatæ, modo, qui ſequitur.

Quoad locum itaque, in quo Collegiata eſt erigenda, ille exorat ut ad tramites reſolutionis captæ *die 11. Junii* 1712. fiat in loco S. Joannis de Cruce, ex rationibus tunc ponderatis, & ſupra expreſſis.

Quoad Præbendas, præmiſſo, quod de reditibus Prædii S. Gervaſii a Marchione Cæſare ſeniore relicti pro erectione Conventus, & a Marchione Cæſare juniore relicti pro augmento Canonicatuum Collegiatæ, ex quo, uti ſupra fuit dictum, Religiones ad novum Conventum invitatæ, eum acceptare recuſaverant, nulla eſt in calculo redituum habenda ratio, quin, ſtante declaratione nullitatis repudiationum, utpote carentium beneplacito Apoſtolico, fuit Marchio condemnatus ad Prædii relaxationem, & ad deponendos omnes fructus perceptos, licet compoſitionem pro dicto Prædio cum Rever. Fabrica feciſſet, & ceſſionem jurium ab eadem reportaſſet, cum ex reditibus capitalium relictorum tam a Marchione Cæſare ſeniore, quam a Petro Vidone Epiſcopo Laudenſi, & deinde S. R. E. Cardinali annua ſcuta 191. percipiantur, Marchio proponit, quod diſtributio ſic fieri poſſet, ut nempe annua præbenda Archipresbyteri eſſet in ſcutis 50. illa Canonicorum in ſcutis 45. pro quolibet, & illa Clericorum in ſcutis 8. pro unoquoque eorum, uti adamuſſim præſcriptum fuit a Marchione Cæſare ſeniore, primo hujus operis inſtitutore, deſumptis ſcutis 10. annuis ex capitali mox memorando; diſtributio etenim relata ſummam excedit ſcutorum 191. & aſcendit ad ſummam ſcutorum 201. ut calculanti patet.

Quoad ædificium vero, ſeu complementum ædificii Collegiatæ, ſcire neceſſe eſt, quod in compoſitione inita cum Rever. Fabrica ſuper fructibus decurſis, & non applicatis in erectionem Collegiatæ Eccleſiæ, impoſitum fuit onus erigendi, & conſtruendi ædificium pro Collegiata neceſſarium, & in eodem implicandi ſcuta 5000. computatis tamen ſummis jam erogatis pro cæmentorum præ-

paratio-

peratione, & emptione cujuſdam domus facta a Cæſare juniore, juxta ea, quæ in ſuperioribus fuerunt relata. Vellet itaque Marchio, qui inſtat pro Collegiatæ erectione, quod ex hoc capitali ſcutorum 5000. deducerentur annua ſcuta 50. pro complemento Præbendarum, & quod facta prædicta deductione, ædificium perficeretur, putatque, quod ex ſumma reſiduali nedum ædificium perfici valeat, ſed etiam ſupereſſe poſſit ſumma neceſſaria pro expeditione Bullarum, necnon aliqualis alia ſumma diſtribuenda pro manutentione Eccleſiæ, & pro ſupellectilibus Sacriſtiæ.

Abſque eo quod ulla quæſtio excitari valeat ſuper validitate compoſitionum initarum cum Rever. Fabrica, itaut opus ſit ſtatuere, an de earum validitate agi debeat in hac Congregatione, vel in altera Rever. Fabricæ; fructus etenim decurſi, & non applicati aſcendebant ad annua ſcuta circiter 9000. cumque eidem Fabricæ perſoluta fuerint ſcuta 2300. & ulterius in eadem compoſitione impoſitum fuerit onus erogandi ſcuta 5000. pro conſtructione ædificii, juxta ea, quæ ſupra dicta ſunt, de compoſitionis æquitate Marchio ait non eſſe ullo modo dubitandum, & multo minus aſſerit, eſſe dubitandum de facultate dicti Tribunalis, cum etenim tota difficultas in eo ſtare videatur, quod fructus decurſi dies valent, quod accreverint capitali in beneficium Collegiatæ erigendæ, ceſſat hæc difficultas ex privilegiis Rever. Fabricæ, juxta quæ fructus capitalium aſſignatorum pro celebratione Miſſarum, pro Cappellaniis, vel pro Eccleſiis, aliiſque locis piis erigendis, ſi non fuerint erogati in cauſas prædictas, non accreſcunt capitalibus, nec cedunt in beneficium operum piorum, quorum neglectum fuit adimplementum, ſed integraliter ſpectant ad Rever. Fabricam, juxta compendium dictorum Privilegiorum apud *Veſpignan. fol. 31. fol. 35. & fol. 36.*

Porro diſputato dubio, *An, & quomodo Oratoris precibus eſſet annuendum in caſu &c.* precibus videlicet Marchionis Joſephi Antonii Vidoni inſtantis pro erectione Collegiatæ in executionem ultimæ voluntatis Marchionis Cæſaris Vidoni, reſponſum fuit: *pro gratia erectionis Collegiatæ juxta modum*, & modus fuit, quod tranſmitteretur planta ædificii faciendi, una cum relatione Peritorum in ordine ad expenſam, & quod etiam tranſmitteretur nota expenſarum factarum pro comparandis cæmentis, & in emptione domus facta a Cæſare Juniore de Vidonis, & tandem, quod fructus percepti ex reditibus Portus Picceleonis poſt compoſitiones initas cum Reverenda Fabrica deponerentur, & implicarentur pro augmento numeri Canonicorum.

Pius Teſtator inter cætera, quæ demandaverat in erectione ſuæ Collegiatæ, demandaverat, quod prope Eccleſiam conſtruerentur Domus Canonicales, in quibus Canonici poſſent habitare. At animadverſo a Marchione Joſepho Antonio, quod harum Domuum conſtructio inutilis erat futura, ex quo novi Canonici probabiliter futuri erant Cives Oppidi S. Joannis de Cruce: quique idcirco adigi nunquam potuiſſent ad proprias domos deferendas, novus ad hanc Sacram Congregationem recurſus habitus eſt pro facultate conſtruendi loco dictarum Domorum Canonicalium a Teſtatore ordinatarum, conſtruendi inquam prope Eccleſiam magnum cubiculum, in quod Canonici tempore hyberno ſe recipere poſſent, una cum quadam alia manſione, in qua ſe induere, & ſpoliare valerent, ſub obtentu potiſſimum, quod ea major pecuniæ ſumma, quæ eſſet eroganda, ſi Domus Canonicales ædificarentur, & non ædificaretur cubiculum una cum manſione ſupra memorata, implicari poſſet vel in augendo numero Canonicorum, vel in augendis eorundem reditibus, *die 18. Novembris anni 1719.* reſcriptum fuit *pro facultate*, & in litteris datis ad Epiſcopum Cremonenſem, fuit ei demandatum, ut ultra cætera documenta, quæ tranſmittere debebat, tranſmitteret etiam notulam pecuniæ retrahendæ ex omiſſione fabricæ Domuum Canonicalium, ut videlicet ſtatui poſſet, an in unam, vel in aliam cauſam pecunia eſſet eroganda, hoc eſt, vel in augmentum Canonicatuum, vel in augmentum redituum Canonicalium.

Supervenerunt reſponſiones Epiſcopi Cremonenſis, una cum documentis ab ipſo expetitis: Tranſmiſſa etenim fuit primo loco planta a Peritis confecta, in qua deſignatur locus pro ædificando cubiculo, in quo Canonici ſtare debent, una cum manſione, in qua ſe ſpoliare, & induere pariter debent. Tranſmiſſa ſecundo loco fuit nota expenſarum factarum pro parandis cæmentis juxta relationem publici Periti, alias exhibitam huic Sacræ Congregationi, & hæc expenſa aſcendit ad ſcut. 1158. & obul. 51., ſed cum cæmenta partim fuerint ob temporum, & bellorum injuriam diſperſa, & partim fuerint in proprios uſus a Marchione Joſepho Antonio converſa, idem Marchio non ſolum ſe offert promptum, & paratum ad reſtitutionem eorum, quibus uſus eſt, ſed etiam ad pretium aliorum, quæ fortuito, ex cauſa videlicet temporis, & bellorum diſperſa remanſerunt, ut ſcilicet eo facilius opus pium perfici poſſit. Tranſmiſſa fuit tertio loco nota valoris domus emptæ deſumpti ex inſtrumento originali emptionis, pretiumque hujus domus eſt in ſc. 266., & hanc domum Marchio Joſeph Antonius offert pro ſe retinere, ejuſque valorem perſolvere, ſi ita placeat huic Sac. Congregationi, vel eam etiam libenter dare in computum ejus, quod ipſe tenetur perſolvere, ut infra exponetur. Tranſmiſſa fuit quarto loco nota redituum Portus Picceleonis perceptorum poſt compoſitiones initas cum Rev. Fabrica, & eorum ſumma aſcendit ad ſc. 1236. & ob. 63. quæ juxta mandatum hujus Sac. Congregationis jam fuit depoſita, uti deſumitur ex publico inſtrumento. Tranſmiſſa fuit quinto loco nota expenſæ faciendæ pro cubiculo magno, & alia manſione, & hæc juxta relationem Peritorum aſcendit ad ſc. 788. & ob. 66. itaut pecunia, cui parcitur ex omiſſione fabricæ Domorum Canonicalium, ſit in ſcutis 3293. & obulis 73.

Hæc ſunt, quæ fuerunt ab Epiſcopo Cremonenſi in obſequium mandatorum hujus Sacræ Congregationis tranſmiſſa, & poſt hæc tranſitum faciendo ad integram pecuniarum ſummam, quæ extat, & quæ eſt eroganda in erectionem Collegiatæ, nec non ad expenſas pro dicta erectione neceſſarias, ut deinde ſtatui valeat, an augendus ſit Canonicorum numerus, vel potius augeri debeant eorum reditus, binæ ſunt partitæ dictam pecuniarum ſummam conſtituentes, altera eſt ſcutorum 1236., & obulorum 63. ex reditibus Portus Picceleonis, uti ſupra dictum eſt, altera eſt ſcutorum 5000. in quibus Marchio Joſeph Antonius ſe debitorem conſtituit in compoſitionibus initis cum Reverenda Fabrica, in qua tamen partita comprehenditur Domus empta pretio ſcutorum 266. quatenus ea ſit retinenda pro Collegiata: Et in eo, quod attinet ad expenſas, & ad id, quod ſupereſſe poteſt de quo diſceptatur, an ſit erogandum in augmentum numeri, vel in augmentum redituum Canonicorum, ultra recenſitam ſummam ſcutorum 788, & obulorum 66. neceſſariam pro Cubiculo, & manſione, comparanda ſunt Sacra Supellectilia, expediendæ ſunt Bullæ Apoſtolicæ, & ſolvenda ſunt honoraria, & mercedes illis, qui pio Operi promovendo ſuas operas locarunt, ſuoſque labores impenderunt, hiſque omnibus detractis, concluditur, ſupereſſe ſcuta 3500. circiter quæ inveſtita in tot effectibus, ſeu terrenis in Provincia Cremonenſi reperiendis, ſufficere dicuntur pro fundo dotali aliorum duorum Canonicatuum ultra quatuor Canonicatus a Teſtatore ſtatutos, comprehenſo Præpoſito, ſeu Archipresbytero, quibus Canonicis ducatonos 45. aſſignavit, & Præpoſito ducatonos 50., juxta ea, quæ referuntur in folio Congregationis habitæ die 8. Julii 1719.

Addit Epiſcopus in ſua informatione ſibi conſultius videri, quod pecuniæ retrahendæ ex omiſſione fabricæ Domuum Canonicalium implicentur in augmentum numeri Canonicorum, & ſignanter, quia S. Carolus Borromæus, cui tanquam Archiepiſcopo Mediolanenſi ſubjecta erat Diœceſis Cremonenſis nonnullas in illa ſuppreſſit Collegiatas, illas videlicet locorum Ripaltæ, & Suſpirii, eo quia numerus Canonicorum non erat ſufficiens pro Sacris Functionibus, & Canonici in parvis Oppidulis degentes vitam ducebant in ludis, & venationibus.

His ſtantibus, quæritur

An, & quomodo ſit providendum in caſu &c.

Sacra Congr. die 7. Decembris 1720. reſpondit,

Augendum eſſe numerum Canonicorum ad totam redituum, & onera Miſſarum eſſe repartienda inter antiquos, & novos Canonicos.

QUÆSTIO CXIII.

In Cauſa Sanctæ Crucis de la Sierra in Indiis Occidentalibus, die 8. Julii 1759.

LICET a Sacro Concilio Tridentino *ſeſſ. XXI. cap. 2. de reform.* ſtatutum fuerit, neminem promoveri poſſe ad Sacros Ordines, niſi prius legitime conſtet, eum habere Beneficium Eccleſiaſticum ſufficiens ad honeſtam ſuſtentationem, vel ad minus patrimonium, vel penſionem, in hypotheſi tamen in qua Epiſcopus judicaverit, quod obtinens patrimonium, ſeu penſionem

ſit ad Sacros Ordines aſſumendus pro neceſſitate, vel commoditate Eccleſiæ, & antiquorum Canonum pœnæ fuerint ibidem a Sacro Concilio innovatæ, non ita quidem, ut Ordinatus ſine titulo ſufficienti ſit ſuſpenſus, & miniſtrando fiat irregularis, juxta *Textum in Can. neminem, & in Can. Sanctorum diſt.* 70. ſed ita ut ordinens teneatur ſic ordinato alimenta ſubminiſtrare, donec ille Beneficium Eccleſiaſticum conſequatur, juxta *Textum in cap. Cum ſecundum de præbendis*, & late diſputate ad ſenſum hujus Sacræ Congregationis per *Fagnanum in citat. cap. Cum ſecundum num. 63. & ſeqq.*, ubi ſolum *ſuo num.* 68. docet, pœnam ſuſpenſionis Clericum ſine titulo ſufficienti ordinatum afficere in caſu in quo ipſe Ordinantem deceperit, falſas producendo probationes ſuper ſui tituli congruitete: Et licet interpretando allegatum Textum Concilii Sacra hæc Congregatio de menſe Octobris anni 1589. ut in Regeſtis *lib. 6. pag.* 58. plura propoſuerit generalia dubia examinanda, inter quæ illud reperitur; *An habens ex propria induſtria, & honeſte labore tantum lucrum, quantum ſatis eſt ad vitæ ſuſtentationem, promoveri valeat*, negative reſponderit.

Exemple nihilominus non deſunt, in quibus, urgente Eccleſiarum neceſſitate, conceſſum fuit, ut fieri poſſet ab Epiſcopis Ordinatio Clericorum ſæcularium, etſi illi nec beneficium, nec patrimonium obtineant. Et prætermiſſo quidem exemplo Eccleſiæ Metropolitanæ Florentinæ, in qua uſque adhuc viget privilegium ab Eugenio IV. conceſſum, ut Clerici, qui eidem inſervierint ſpatio decem annorum, ordinibus ſacris initiari ſubinde valeant, licet nec beneficium, nec patrimonium obtineant, a Summo Pontifice Urbano VIII. *die 13. Martii* 1640. conceſſum fuit Alumnis Seminarii Pragenſis, ut ordines recipere veleant ſine titulo beneficii, aut patrimonii, ſed ſolum ad titulum Miſſionis, prout ab eodem Pontifice præcedenter conceſſum fuerat *die 18. Maii* 1638. Alumnis Collegii de Propagande Fide. Alumni Collegii Illyrici a Gregorio XIII. inſtituti, & ab Urbano Papa VIII. reſtaurati in Civitate Lauretana, privilegio potiuntur ordinationis ſine Beneficio Eccleſiaſtico, & patrimonio, nulle facte mentione tituli Miſſionis, ut legitur in privilegio ab eodem Urbano conceſſo *prima Junii anno* 1627. Conſimile eſt privilegium ab eodem Pontifice conceſſum Collegio Fuldenſi pro Scholaribus Germanicæ nationis, nec non Collegio Pragenſi, ut plenius deprehendi valet ex collectione Bullarum, & Decretorum Congregationis de Propaganda Fide, impreſſa, ſed nunquam abſoluta, nec publicata.

Cohærenter ad hæc, Epiſcopus Sanctæ Crucis de la Sierra in Indiis Occidentalibus, cum in ſuis litteris ad Sanctiſſimum Dominum noſtrum datis, expoſuerit, quod in Civitate Sancti Laurentii della Baranca, quæ loco alterius Sanctæ Crucis, quæ amplius non exiſtit, ſubrogata fuit, duo tantum ſunt Parochi, & duo Miniſtri in Cathedrali, Decanus videlicet, & Archidiaconus, quodque nullus ſupereſt modus Cappellanias, eut Beneficia erigendi, ad quorum titulos Clerici ordineri valeant, & quod tandem impoſſibile eſt extraneos advocare, qui ad dictas Regiones accedant, ex quo nullum eſt hujus Provinciæ cum aliis commercium, & ſic Sanctitati Suæ ſupplicaverit pro facultate initiandi ſacris ordinibus ejus regionis incolas, licet titulum beneficii, aut patrimonii non habeant, & multo magis, cum nullum adſit periculum, quod Promoti mendicare conſpiciantur, quia nullus in dicta Regione eſt, qui mendicet, & a Sanctitate ſua fuerint preces remiſſæ ad hanc Sacram Congregationem, diſputandum in præſenti proponitur dubium.

An Epiſcopo Sanctæ Crucis de la Sierra ſit indulgendum, ut promovere valeat ad Sacros Ordines in Civitate Sancti Laurentii della Baranca eos, quos ipſe neceſſarios judicaverit, licet nec beneficium, nec penſionem, nec patrimonium obtineant,

Sacr. Congr. reſpondit,

Pro Gratia, dummodo non excedat numerum duodenarium.

QUÆSTIO CXIV.

In Cauſa Iprenſi Diſpenſationis, die 5. Auguſti 1719.

MAXIMILIANUS Carolus de Coupigni Vir nobilis ex Diœceſi Iprenſi, cum eſſet conſtitutus in ætate annorum 21. Subdiaconatus Ordinem recepit anno 1711. cumque Sanctiſſimo Domino Noſtro ſupplicaverit pro diſpenſatione ſuper voto continentiæ, ſub obtentu, quod Ordinem receperit per vim, & metum a Matre illatum, ſcriptum fuit, juxta morem, Officiali Iprenſi pro informatione, & voto.

Reſpondit Officialis, expoſita in facto ſubſiſtere, & nonnullas atteſtationes tranſmiſit, in quibus refertur, Comitiſſam Oratoris Matrem, quæ erat Vidua, & uſufructuaria bonorum, necnon indolis, & naturæ admodum violentæ, & vehementis, eidem minatam fuiſſe, quod ipſum eſſet omnino derelictura, ſi Sacros Ordines ſuſcipere recuſaſſet; accedit ipſius Maximiliani examen, in quo prædicta omnia exponit, addendo, quod ab Epiſcopo Ambianenſi recepit Ordinem Subdiaconatus virtute dimiſſorialium Epiſcopi Iprenſis ſui Ordinatii, quæ fuerunt e Matre ad ſe tranſmiſſæ; una cum litteris comminatoriis: Eques etiam de Coupigni frater natu major ſuum libentiſſimum præſtat pro diſpenſatione aſſenſum, & Reverendiſſimus Nuntius Galliarum ſibi conſtare aſſerit, quod revera Maximilianus per vim, & metum a Matre incuſſum, Subdiaconus factus eſt.

Supplicationis fundamentum in vi prædicta, & metu conſtituitur, licet enim magna ſit inter Doctores diſputatio, an ſicuti recipiens Ordinem Subdiaconatus per coactionem non abſolutam, ſed conditionalem, non præciſam, ſed cauſativam, vere recipit characterem, ita etiam teneatur ad continentiam, ex quo Votum continentiæ eſt Sacro Ordini annexum, uti videri poteſt in binis Magiſtralibus deciſionibus, *prima videlicet, & ſecunda Cæſaris de Graſſis tit. de his, quæ vi, metuſve cauſa fiunt*, in quibus deciſionibus, auctoritates, & rationes hinc inde pugnantes afferuntur, hoc unum tamen certum eſſe videtur, quod metus licet conditionalis præſtat Pontifici juſtam cauſam diſpenſandi a voto continentiæ, quod eſt annexum Subdiaconatui, uti habetur *in allegata deciſ. 1. in fine*, ibi: *Ideo Domini magis ſecurum eſſe exiſtimabant, quod iſte Franciſcus impetraret diſpenſationem omnino a Papa, & dicebant, quod hujuſmodi metus præſtat juſtam cauſam, illam concedendi.*

Abſque eo quod quidquam referant reſoluta ab hac Sacra Congregatione *in Hiſpalen. Nullitatis Ordinis 25. Martii, & 2. Maii* 1716. quia intantum dictum fuit, non conſtare de nullitate collationis Ordinis Subdiaconatus, in quantum metus non fuit ex Teſtibus allegatis comprobatus, cujus contrarium prætenditur in hypotheſi præſenti contingere.

Propoſita fuit hæc Cauſa in hac Congregatione, nec ulla fuit capta reſolutio, sed dictum fuit; *Dilata, & coadjuventur probationes juxta inſtructionem.*

Inſtructio fuit exarata, & tranſmiſſa tam ad Nuncium Galliarum, quam ad Officialem Iprenſem, & in Inſtructione appoſita fuerunt ſequentia verba; *Supplicavit Sanctiſſimo Domino Noſtro Subdiaconus Maximilianus Carolus de Coupigni Ipren. Diœceſis pro diſpenſatione ſuper voto continentiæ, ac ſub obtentu, quod Subdiaconatus ordinem receperit per vim, & metum ſibi a Matre illatum, precibuſque ad hanc Sacram Congregationem Concilii remiſſis, EE. PP. audita tua relatione, nonnulliſque atteſtationibus ſuper dictis vi, & metu tranſmiſſis, ſuſpectis, reſolutionem propoſiti dubii, an ſit locus petitæ diſpenſationi, differentes, cenſuerunt, coadjuvandas eſſe probationes, tam ſuper prædictis vi, & metu, quam etiam ſuper ætate Matris de tempore, quo metum incuſſit, & ſuper quantitate bonorum paternorum Oratoris, ex eo quia in libello dicti Maximiliani exponitur, quod ejus Mater, quæ metum incuſſit, erat vidua, & uſufructuaria bonorum: cum etenim metus ad effectum, de quo agitur, debeat eſſe cadens in conſtantem virum, talis in præſenti caſu eſſe poſſet, ſi Maximilianus Orator, vel per longum tempus vivente Matre, vel etiam poſt illius obitum fuiſſet ad paupertatem redigendus, quatenus imperio Matris de ſuſcipiendo Subdiaconatu non paruiſſet. Super his itaque punctis probationes recipias, & Teſtes, qui haberi poterunt, formiter & congruis adhibitis interrogatoriis examinari cures, ac proceſſiculum deinde confectum ad Sacram Congregationem tranſmittas, &c.*

Supervenerunt documenta tranſmiſſa tam a Nuncio Galliarum, quam ab Officiali Iprenſi; cumque iterum Maximilianus Carolus ſupplicet pro gratia, ut ex ejus ſupplici libello per manus circumferendo;

Quæritur itaque

An ſit locus diſpenſationi ſuper voto continentiæ, in caſu &c.

Sacra Congr. die 16. Decembris 1719. reſpondit,

Negative.

QUÆSTIO CXV.

In Cauſæ Regienſi, die 5. Auguſti 1719.

JULIA Cavallotti Zoboli in Teſtamento conditu anno 1595. diſpoſuit, ut Antonius ſuus Maritus traderet alicui loco Pio quoddam prædium extradotale ſibimet in ſuis nuptiis reſervatum, *cum onere tamen, quod dictus locus Pius, ſicut ſupra deputan. & eligen. teneatur, & debeat celebrare, ſeu celebrari facere in Eccleſia dictarum Monialium*, hoc eſt Monialium Miſericordiæ Civitatis Regien. exiſtentium ſub gubernio Patrum Minoris Obſervantiæ Sancti Franciſci, *tot Miſſas ſingulo die, ſeu ſingulo hebdomada in perpetuum pro anima dictæ Teſtatricis, & ſuorum, prout convenerit dictus Antonius cum loco Pio, ut ſupra deputan. & eidem D. Antonio placuerit.*

In executionem mentis Juliæ Uxoris, tradidit Antonius Prædium Presbyteris Collegiatæ Eccleſiæ S. Nicolai Civitatis Regien. cum hoc, quod Collegiata prædicta, ſeu alius Presbyteri *teneantur &c. ſingulo anno, & ſingula hebdomada in perpetuum, etiam ultra centum annos celebrari facere in Eccleſia Monialium S. Mariæ della Miſericordia Civitatis Regii Miſſas tres pro anima dictæ Juliæ, & ſuorum ad dictam ſummam per dictum Dominum Antonium redactas, habito reſpectu ad recollectas, quæ percipiuntur ex dicto Prædio, quas Miſſas voluit etiam dictus Antonius, quod dicti Præpoſiti pro tempore dictæ Eccleſiæ minuere valeant eorum arbitrio, habito reſpectu ad recollectos e dicto Prædio percipien. juxta temporum qualitatem, quia ſic &c.* & hoc onus fuit nomine Collegiatæ in contractu acceptatum.

Anno 1598. a Presbyteris Eccleſiæ Collegiatæ alienatum fuit Prædium pretio ſcutorum 213. 52. quod pretium fuit erogatum in emptionem Cenſuum; cumque reditus Prædii alienati eſſent in ſcutis decem annuis, uti conſtat ex Inſtrumento venditionis, & pro eleemoſyna 159. Miſſarum, Julii 36. ſufficerent, prædicta ſumma fuit perſoluta uſque ad annum 1620. ſed cum Miſſarum eleemoſyna ſubinde excreverit, ab anno 1621. uſque ad annum 1716. data fuit eleemoſyna Juliorum 72. Fratribus Minoris Obſervantiæ S. Franciſci, ut Miſſas a Julia ordinatas celebrarent in Eccleſia Monialium.

Fratres, qui Miſſas 159. pro dicta eleemoſyna in præteritum celebrarunt in Eccleſia memorata, proteſtati ſunt, ſe nolle amplius continuare in dicta celebratione, niſi ſibi ſubminiſtretur eleemoſyna ſolidorum 30. quod eſt idem ac dicere unius Julii pro qualibet Miſſa, cum hæc ſit taxa eleemoſynæ, quæ viget in Civitate Regien. & niſi ulterius aliquid ſolvatur Sacriſtiæ Monialium pro ſupellectilibus; cumque Presbyteri Collegiatæ Eccleſiæ huic Sacræ Congregationi ſupplicaverint pro oneris, hoc eſt Miſſarum reductione, & pro tranſlatione earundem ab Eccleſia Monialium ad propriam Eccleſiam, ſcriptum fuit Epiſcopo pro informatione, & voto, qui cenſuit, annuendum eſſe petitis.

Fundamentum reductionis in hoc conſiſtit, quod ſcuta 10. quæ ex Prædio a Teſtatrice relicto retrahebantur, hodie non ſufficiunt pro celebratione Miſſarum 159. itaut ſit locus reductioni, & multo magis cum Prædium fuerit non demonſtrative, ſed taxative relictum.

Abſque eo quod quidquam faciat, quod onus Miſſarum fuit a Presbyteris in contractu acceptatum, quia in contractu adeſt clauſula reductionis oneris ad vires redituum, juxta ea, quæ in ſuperioribus dicta ſunt.

Fundamentum deinde tranſlationis ab Eccleſia Monialium ad Eccleſiam Collegiatam reponitur; primo in abundanti numero Miſſarum, quæ in Eccleſia Monialium celebrantur; ſecundo in conſenſu, tam a Fratribus, quam a Monialibus præſtito in eo, quod attinet ad tranſlationem; tertio, ex quo in Collegiata Eccleſia ſepulta jacent Cadavera Teſtatricis, & aliorum Familiæ Zoboli.

His ſtantibus, quæritur

An, & quomodo ſit annuendum petitioni in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,

Pro reductione, & quoad tranſlationem negative.

QUÆSTIO CXVI.

In Cauſa Brunduſina Adimplementi, die 5. Auguſti 1719.

JOANNES Vincentius Vitalis in ſuo ultimo, ſub quo deceſſit, Teſtamento, hæredem univerſalem inſtituit Joannem Angelum fratrem, & eum ſequenti onere gravavit. *Eſſo Teſtatore vuole, ordina, e comanda, che, ſeguita la ſua morte, ſia tenuto il ſuo univerſale Erede di far celebrare dai Reverendi Padri di detto Venerab. Convento di S. Rocco una Meſſa cantata per ogni Venerdì dell' anno in perpetuum nell' Altare del Glorioſo S. Franceſco di Paola, &c. colla carità di carlini cinque per ciaſcheduna Meſſa, e per fondo di detto Legato, poſſa, e vaglia, tanto detto Gio. Angelo, quanto i ſuoi Eredi, fondare uno, o più capitali di cenſi ſicuri corriſpondenti alla ſoddisfazione della predetta carità di detto Meſſe cantate in perpetuum, e nella fondazione di detti capitali facienda a ſuo arbitrio, ſia tenuto detto Gio. Angelo, o i ſuoi Eredi farvi intervenire il Procuratore, o Guardiano pro tempore di detto Convento, acciò non ſiano tenuti all' evizione de' capitali, o annualità.*

Patres Conventus S. Rocchi, de quibus in particula Teſtamenti, ſunt Patres ſtrictioris Obſervantiæ Sancti Franciſci; cumque ſub obtentu incapacitatis dictorum Patrum recipiendi prædicta capitalia, ſeu cenſus, Joannes Angelus huic Sacræ Congregationi ſupplicaverit pro facultate transferendi onus celebrationis Miſſarum ad Eccleſiam Collegiatam Terræ Liberani, in qua dictus Conventus Patrum Sancti Rocchi exiſtit, nec ullus alius Regularium reperitur Conventus, relata ejus inſtantia inter ſummaria precum *die 17. Decembris* 1718. reſcriptum fuit *Lectum*. Impetrataque ſubinde nova audientia, una cum deſcriptione in folio, Joannes Angelus iterum inſtat pro applicatione Legati favore Eccleſiæ Collegiatæ, vel quod ad minus præſcribatur modus, quo piam ſui Authoris diſpoſitionem valeat executioni demandare.

Quoad diſpoſitiones factas favore Fratrum Capuccinorum, & Minorum ſtrictioris Obſervantiæ, & aliorum Regularium, qui Bona in communi poſſidere non poſſunt, Privilegia Reverendæ Fabricæ ſibi vindicant locum, & in eorum ſequelam, Bona dicto modo relicta, eidem Fabricæ applicantur juxta relata *in Compendio Privilegiorum bonæ memoriæ Veſpiniani pag. 25.*

Quoad reditus vero his iiſdem Fratribus relictos, adjecto onere celebrationis Miſſarum, in Congregatione habita tempore Urbani Octavi, reſolutum fuit, memoratos Fratres eſſe incapaces horum annuorum relictorum, uti habetur *apud Fognan. dictæ Congregationis Secretarium in cap. Nimis prava num. 49. & num. 53. de exceſ. Prælat.*

Procedentibus contrariis quoad eleemoſynas manuales Miſſarum, quarum abſque dubio Fratres etiam, qui Bona in communi poſſidere non poſſunt, ſunt capaces, uti adnotarunt *Sanchez ad præcept. Decal. lib. 7. cap. 26. num. 49. Barboſ. Juris Eccleſ. Univerſ. lib. 3. cap. 27. num. 77. Adden. ad Burat. deciſ. 756. num. 11. Pignatel. conſult. 16. num. 7. & 8. tom. 3. Torr. de pactis futuræ ſucceſſionis lib. 2. cap. 36. num. 75. Rotæ deciſ. 456. num. 15. coram Merlino, deciſ. 1219. num. 8. deciſ. 1326. num. pariter 8. coram Emerix Juniore.*

Quia vero permiſſum eſſe non debet, ſub obtentu incapacitatis Fratrum, ut hæredes ſe eximant ab onere adimplementi Miſſarum, uti probat *Textus in l. hæredes in fine ff. de petit. hæred.* & ad rem proſequuntur *Corduba in expoſit. Regulæ S. Franciſci cap. 6. quæſt. 7. & quæſt. 11. puncto 2. & 4. Redoan de Spoliis Eccleſ. quæſt. 8. num. 47.* & durum eſſe videretur Fratres arcere a perceptione redituum aſſignatorum cum onere celebrationis Miſſarum per modum ſaltem puræ, & ſimplicis eleemoſynæ.

Statutum fuit, ut ſolemnis a Fratribus emittatur proteſtatio ſubſignata ſigillo Conventus, & in ejus libris inferenda, & ad hæredes, ſive executores tranſmittenda, in qua declarent, ſe nullum jus ſibi vindicare, aut offerere ex prædictis Legatis, ſeu relictis, juxta expreſſum monitum S. Bonaventuræ in Libello Apologetico, ſeu excuſatorio contra eos, qui Minorum Ordini adverſantur, uti habetur *lib. 2. Opuſcul. quæſt. 9.*

Firma interea remanente libertate apud hæredes dandi, aut non dandi Fratribus prædictos annuos reditus, quod eſt idem ac dicere, celebrari faciendi per illos, aut per alios ſibi bene viſos Sacerdotes Miſſas, & Sacrificia legata, uti probat *Textus in cap. Exiit, §. Si vero de*

by Google

Verb. ſignific. in 6. ibi, *ad quæ legata ſolvenda tam hæredes Teſtatorum, quam Executores ſe liberales exhibeant*, & habetur in Compendio Privilegiorum Fabricæ *pag. 72. & pag. 74.* & præcedentes deciſiones modificando, firmavit *Rota in citata deciſ. 1326. num. 8. & ſeqq. coram Emerix Juniore*, ad cujus poſtremæ deciſionis normam datum fuit ab eadem Rota votum Sacræ Congregationi Epiſcoporum, & Regularium, a qua fuerat pro voto requiſita, uti colligitur ex tenore voti impreſſi *apud Piton. diſcept. Eccleſ. tom. 1. diſcept. 2. num. 53.* quod votum eadem Sacra Congregatio amplexa eſt, & Sanctæ Mem. Clemens X. reſolutionem Sacræ Congregationis confirmavit per litteras Apoſtolicas in forma Brevis impreſſas *apud Matthæuc. in ſuo Officiali cap. 30. num. 12.*

Factaque Commiſſariis, & Miniſtris Fabricæ expreſſa prohibitione admittendi compoſitiones ſuper Legatis Fratribus factis cum onere Miſſarum, & Officiorum, præter quam quoad annuas præſtationes duorum annorum decurſorum a die obitus Teſtatorum, quas etiam integraliter recipere debent, & Reverendæ Fabricæ applicare, ſalvo ſemper capitali, ſeu proprietate, ut hæredes, vel debitores, qui primis duobus annis non adimpleverunt, poſſint, ſi velint, futuris temporibus dare Fratribus annua legata titulo eleemoſynæ, juxta decreta Sacræ Congregationis Fabricæ impreſſa *apud R. P. Di Petram ad Conſtitut. Apoſtolicas tom. 2. pag. 463. & ſeqq.*

Hæc ſunt, quæ pro materiæ dilucidatione, reverenter inſinuanda exiſtimavi, ſed cum in caſu præſenti non agatur de cenſibus, ſeu pecuniis inveſtiendis, quæ fuerint Fratribus relictæ cum onere Miſſarum, ſed de onere a Teſtatore impoſito, & hæredem afficiente: *ſia tenuto il ſuo univerſale Erede di far celebrare dai Reverendi Padri &c. una Meſſa cantata per ogni Venerdì dell' anno in perpetuum*, hinc oritur rationabilis dubitatio, an Fratres ſint conſimilis legati capaces, & an hæres teneatur ad ejus præſtationem favore eorumdem.

Facit pro affirmativa, quod diſputato in hac Sacra Congregatione *in quadam Cauſa Aprutina Legati 29. Februarii 1677.* dubio, an legatum ſequentibus verbis conceptum ſuſtineretur, *item dice di aver a cenſo ducati cento ottanta, laſcia di ragione di legato, che l' infraſcritto Erede, e Succeſſori in infinitum debbano con i frutti di quelli farne celebrare quattro Anniverſarj l' anno nella Chieſa di S. Maria de' Lumi dai Frati Zoccolanti ec.* fuit affirmative reſolutum. Et conſimilis pariter prodiit ab hac Sacra Congregatione reſolutio *in Iſernien. Legati 10. Junii 1684.* Cum etenim ageretur de Teſtamento ſequentibus verbis concepto: *laſcio, che detti miei Eredi faccino celebrare quaranta Meſſe l' anno all' Altare di S. Maria Maddalena nella Chieſa di S. Maria delle Grazie de' Frati Minori Oſſervanti, da quelli Padri, che saranno aſſiſtenti al Convento ſopradetto, e più, che gli ſiano dati dai ſuddetti Eredi quattro ducati l' anno, i quali ſerviranno per i biſogni di detta Cappella*, cohærenter ad hæc bina dubia fuiſſent propoſita, primum ſcilicet *an præter ſcuta annua quatuor legata pro indigentiis Cappellæ hæredes teneantur ſeparatim perſolvere eleemoſynam pro celebratione Miſſarum*, & ſecundum *in qua quantitate*, ad primum fuit reſponſum affirmative, & ad ſecundum dictum fuit, quantitatem eſſe debere ſaltem ad rationem eleemoſynæ manualis.

Pro negativa vero facit, quod Fratres iſti nullam poſſunt habere ſecuritatem, ſed debent pendere ab incerto juxta *Textum in cap. unico de Religioſis Domibus in 6. & juxta Gloſſ. in cap. unico in verbo mendicantes de exceſ. Prælat. in 6.* & dici poſſet, quod ab incerto non penderent, ſi eſſent capaces dictorum legatorum, & ſi hæredes tenerentur ad eorum præſtationem; quodque notabilius eſt, cum in hypotheſi præſenti Teſtator dixerit, quod in emptione cenſuum accedere deberet conſenſus Procuratoris, ſeu Guardiani pro tempore, *acciò non ſtano tenuti all' evizione de' Capitali, o annualità*, ſermo ibi eſt de hæredibus, ſupponit hæc circumſtantia, quod ſecuta capitalium, aut fructuum evictione, poſſent Fratres judicialiter agere, aut officium Judicis implorare pro damni emendatione, ſeu pro ſupplemento adverſus hæredes, quod nedum adverſatur decretis Congregationis *apud Fagnan. in allegato cap. nimis prava de exceſ. Prælati*; ſed etiam Regulæ, & Teſtamento Sancti Franciſci, de quibus *in Bulla V. Honorii Tertii Bull. num. 1.*

His ſtantibus, quæritur

I. An Fratres ſint capaces Legati in caſu, de quo agitur, & quatenus negative.

II. An hæres Legatum, ſeu onus celebrationis Miſſarum ab Altari Sancti Franciſci de Paula transferre poſſit ad Eccleſiam Collegiatam Terræ Liberani, & quatenus negative.

III. Quomodo dictus hæres adimplere valeat onus impoſitum celebrationis Miſſarum.

Sacra Congr. die 26. Auguſti 1719. reſpondit

Ad primum negative, Ad ſecundum negative. Ad tertium Hæredem poſſe cenſus creare, & aſſignare pro onere Miſſarum, ſed creare, & aſſignare cum auctoritate Epiſcopi, cui ſcribatur juxta mentem, itaut novus cenſuarius ſe obliget ſolvere Patribus eleemoſynam ad formam Teſtamenti.

QUÆSTIO CXVII.

In Cauſa Auximana Reſtaurationis Eccleſiæ Parochialis, die 5. Auguſti 1719.

Eccleſia Parochialis S. Ægidii Terræ Staphili Auximanæ Diœceſis celeri indiget reparatione, cum principales ejuſdem muri ſint aperti. Exorta autem controverſia inter Parochum ex una, & Communitatem ex alia partibus, ad quem ex ipſis pertineat onus Eccleſiæ ruinam reparandi, eademque delata ad hanc Sacram Congregationem, Ludovicus Moriconus, qui de præſenti dictam obtinet Parochialem Eccleſiam, contendit, ſe ad ejus reparationem non eſſe obligatum, primo quia ſubductis ſubducendis, congruam non habet conciliorem, ex quo ipſi non remanent annua ſcuta centum, & licet Parochus, ad inſtar omnium aliorum Beneficiatorum, teneatur ad ſuæ Eccleſiæ reſtaurationem, id tamen procedit, ſi ultra congruam, & honeſtam ſubſtentationem, alios ex Parochia percipiat reditus, juxta Textum *in cap. de his tit. de Eccleſiis ædificandis*, ibi, *de his, qui Parochiales Eccleſias habent, dicimus reſpondendum, quod ad reparationes, & inſtitutionem Eccleſiarum cogi debent, cum opus fuerit, de bonis, quæ ſunt ipſius Eccleſiæ, ſi eis ſuperſint, conferre, ut eorum exemplo cæteri invitentur.*

Secundo, quia Communitas, quæ neceſſariis accedentibus beneplacitis, notabilem pecuniæ quantitatem erogavit pro Eccleſiæ reædificatione, ſe etiam obligavit ad contribuendum in hypotheſi, in qua muri principales reſtauratione indigerent, *ſenza che la detta noſtra Communità ſia più in obbligo di rifacimento, o resttamento, benchè minimo, di tetto, fineſtre, vetrate, ed altro, purchè non foſſero di neceſſità nelle muraglie principali*, hinc inferendo, quod ſicuti evenit caſu reparationis in muris principalibus, ita ab onere reparationis non poſſit ullo modo Communitas ſe liberare.

His ſtantibus, quæritur

An manutentio, ſeu reaptamentum Eccleſiæ Parochialis, & Matricis Terræ Staphili ſpectet ad Plebanum, ſeu Parochum, vel potius ad Communitatem, in caſu &c.

Sacra Congr. die 26. Auguſti 1719. reſpondit

Ad primam partem affirmative. Ad ſecundam negative, & amplius.

QUÆSTIO CXVIII.

In Cauſa Amalphitana Præpoſituræ, die 5. Auguſti 1719.

Prævio conſilio hujus Sacræ Congregationis, ſanctæ memoriæ Innocentius XII. conceſſit, ut facto ab Univerſitate Civitatis Majoris augmento ducatorum annuorum 60. monetæ pro dote Præpoſituræ erectæ in Eccleſia Collegiata prædictæ Civitatis, jus nominandi Præpoſitum alternative pertineret ad Capitulum, & ad Univerſitatem, ita tamen, ut prima vice nominatio ad Capitulum, & ſecunda vice nominatio ſpectaret ad Univerſitatem.

Cohærenter ad hujuſmodi indultum, poſt impetratum Regium aſſenſum, Univerſitas ſe obligavit ad præſtationem ducatorum 60. annuorum, & pro faciliori exactione nonnulli publici reditus fuerunt aſſignati, & correſpective ad obligationes, & aſſignationes prædictas, Capitulum ſolemniter approbavit jus Univerſitati conceſſum, alternis vicibus Præpoſitum nominandi; aſſumptoque ad Epiſcopatum Camillo Caravita Collegiatæ Eccleſiæ Præpoſito, Capitulum, ut initium alternativæ mandaret executioni, devenit ad nominationem Dominici Venoſii Primicerii in Præpoſitum Eccleſiæ, de qua nunc agitur; cumque mortuo Venoſio, Univerſitas Civitatis Majoris nominaverit,

Digitized by Google

verit, ſeu præſentaverit ad Præpoſituram Nicolaum Papalardum, triangularis exorta eſt controverſia, quæ ad hanc Sacram Congregationem fuit ſubinde remiſſa, inter Capitulum, & Univerſitatem, nec non Archiepiſcopum Amalphitanum inſtantem pro unione Præpoſituræ favore ſuæ Menſæ Archiepiſcopalis, itaut operæ pretium fuerit devenire ad ſubſcriptionem dubii in tres partes diviſi, quarum altera reſpicit juſpatronatus, an ſcilicet de illo conſtet, altera jus præſentandi, ad quem ſcilicet in præſenti vacatione ſpectet præſentatio, & tertia unionem, an ſcilicet eadem ſit concedenda.

Quoad juſpatronatus, ſeu jus alternativæ nominationis, & præſentationis, dicitur de eodem conſtare ex his, quæ in ſuperioribus fuerunt expoſita; abſque eo quod quidquam faciat, quod ab Univerſitate fuerit ſubinde dicto juri renunciatum, ad effectum Cives eximendi a ſolutione ducatorum 60. cum etenim reditus aſſignati fuiſſent Eccleſiæ, ſeu Præpoſituræ quæſiti, non erat amplius in poteſtate Communitatis ſine Beneplacito Sedis Apoſtolicæ ab eorum ſolutione ſe liberare; & multo magis, cum ipſa Univerſitas ſe hodie promptam, & paratam exhibeat ad ſolutionem.

Quoad jus vero nominandi, ſeu præſentandi in præſenti vacatione, cenſet Univerſitas, illud ad ſe pertinere, cum Capitulum in prima vacatione Dominicum Venuſium, uti dictum eſt, præſentaverit; haud urgente, quod Venuſius proviſionem obtinuerit in Dataria ſine ulla mentione præſentationis, quandoquidem Apoſtolica proviſio expleta fuit in Turno ad Capitulum pertinente, in quo rerum ſtatu nova proviſio juxta Univerſitatis ſenſum non ad Capitulum, ſed ad ſe ſpectare debet.

Quoad unionem denique contenditur, eidem non eſſe locum, tum propter præjudicium Patronorum, tum quia agitur de Præpoſitura, quæ ſtante potiſſimum augmento dotis in ducatis 60. ſufficientes habet reditus pro alendo debito cum decore Præpoſito; ad partes poſitis litigiis inter Archiepiſcopum, & Præpoſitum, vel quia hæc jam ſunt terminata, vel quia non ſunt ſatis pro concedenda unione.

His poſitis, quæritur

An conſtet de Jurepatronatus, & quatenus affirmative, an, & ad quem ſpectet præſentatio, ſeu nominatio in præſenti vacatione, vel potius ſit concedenda unio, in caſu &c.

Sacra Congr. die 24. Februarii 1720. reſpondit

Conſtare de Jurepatronatus, dummodo intra terminum trium Menſium perſolvantur ab Univerſitate annualitates hucuſque decurſæ, & dummodo intra eumdem terminum fiat reintegratio in forma valida aſſignamenti uſque ab initio facti, elapſoque termino, & non adimpletis dictis conditionibus, ceſſet Juſpatronatus, & in reliquis Dilata.

QUÆSTIO CXIX.

In Cauſa Larinenſi, die 26. Auguſti 1719.

SACERDOTES participantes adſcripti ſervitio Eccleſiarum Parochialium Sanctæ Mariæ, & Sancti Mercurii in Oppido Serræ Larinen. Diœceſis, huic Sacræ Congregationi expoſuerunt, Vicarium Generalem Larinen. in ultima viſitatione per Edictum pœnale demandaſſe, quod quilibet eorum teneretur Fidei rudimenta Pueros docere diebus feſtivis in dictis Eccleſiis Parochialibus per hebdomadarum diviſionem, adjecta pœna librarum 30. ceræ, ac ſuſpenſionis a Divinis in caſu contraventionis.

Scriptum fuit, juxta morem, Epiſcopo pro informatione, & voto, cumque ipſe, pluribus allegatis rationibus, dixerit, Edictum Vicarii eſſe validum, & juſtum, & Puerorum neceſſitati accommodum, facta fuit inſtantiæ relatio *die 3. Septembris* 1718. inter Summaria precum, & fuit reſcriptum, quod *ponatur in folio, firmo interim manente decreto Vicarii Generalis*.

Fundamenta autem Sacerdotum participantium conſiſtunt in his, quæ ſequuntur; Primo videlicet in diſpoſitione Sacri Concilii Tridentini *ſeſſ. 5. cap. 2. de Reform.* ubi onus hoc docendi Doctrinam Chriſtianam, Parochis imponitur; ſecundo in obſervantia, juxta quam Archipresbyteri, ſeu Œconomi loco ipſorum deputati, Doctrinam Chriſtianam ſemper docuerunt, aſſiſtentibus tantummodo, & coadjuvantibus Clericis, Subdiaconis, & Diaconis; tertio in his, quæ a Doctoribus aſſeruntur; Quæſtioni etenim propoſitæ, an Parochus poſſit cogere Clericos, qui ſunt intra limites ſuæ Parochiæ ad ſe coadjuvandum in docendo Pueros Doctrinam Chriſtianam, negative reſpondetur, ſed eoſdem poſſe tantum urbane excitari, uti habetur apud *Zerolam in praxi Epiſcopali in verbo Doctrina Chriſtiana in fine*; abſque eo quod quidquam faciat, quod Sacerdotes, de quibus agitur, participent de decimis, una cum Parochis, quia participatio hæc refertur ad onus celebrationis Miſſæ Conventualis, quod ipſi ſubeunt.

Adverſus hæc autem plura excipiuntur ab Epiſcopo in ſua informatione, pro ſuſtinendo Edicto ſui Vicarii; primum deſumitur ex participatione annuorum redituum, qui maxima ex parte conſtantur ex decimis, & aliis Parochialibus obventionibus; quaſi quod ſi Sacerdotes ſunt ſocii Parochorum in conſolationibus, debeant etiam eſſe in ſupportandis oneribus, & multo magis, cum abſentibus, vel impeditis Parochis, ipſi, juxta ordinem antianitatis fruantur nonnullis Parochialibus præeminentiis, & honoribus. Secundum conſiſtit in qualitate eorumdem Sacerdotum; ſunt etenim juxta immemorabilem conſuetudinem adſcripti ſervitio memoratarum Eccleſiarum, in quo rerum themate, incongruum judicari non poteſt, ut iidem coadjuvent Parochos in docendo Pueros Doctrinam Chriſtianam, & præcipue, cum experientia teſte, deprehenſum ſit, Parochos ſolos hoc onus ſuſtinere non poſſe. Tertium fundamentum ſtat in his, quæ fuerunt ſtatuta a S. Carolo Borromæo in Synodo quarta Diœceſana, Actorum Eccleſiæ Mediolanenſis *par. 2. tom. 1. pag.* 286. ubi ſic legitur: *Sacerdotes, & Clerici inferiores Dominicis, feſtiſque diebus, qua hora in Choro divinis Officiis concelebrandis adſtricti non ſunt, Parochum, intra cujus Parochiæ fines habitant, in Doctrinæ Chriſtianæ Scholis adjuvent, in Urbe ad præſcriptum eorum, quibus id curæ ab Archiepiſcopo datum erit, in Diœceſi autem Vicariorum Foraneorum.* In iiſdem pariter Actis *par. 2. Synodi Diœceſanæ 11. pag.* 320. *tomo* 1. impoſita legitur pœna Sacerdotibus non coadjuvantibus Parochos in munere docendæ Doctrinæ Chriſtianæ, *quicumque Sacerdos, aut Beneficium obtinens, Parochum non adjuverit, mulctetur duobus nummis realibus:* ex his etenim infert Epiſcopus non eſſe de juſtitia Decreti dubitandum, utpote editi ad tramites eorum, quæ fuerunt ſtatuta a S. Carolo Borromæo pro ſua Diœceſi Mediolanenſi. Addit Epiſcopus ſe conſimilia Edicta alias edidiſſe, nempe die 30. Aprilis 1707. die 24. Maii 1708. die 11. Maii 1710. & etiam de anno 1711. abſque eo quod ullus Sacerdotum participantium reclamaverit; nec deeſt Eminentiſſimi Metropolitani teſtimonium, in eo quod attinet ad neceſſitatem Edicti, de quo nunc agitur, cum in quadam ſua Epiſtola hæc habeantur: *Quanto ſia neceſſario, o doveroſo il ſoſtenere l'Editto non ſo meglio ſpiegare, che con aſſicurarla, che qual'ora non foſſe dalla S. Congregazione del Concilio, ove han fatto ricorſo i Preti, confermato, recherebbe un pregiudizio ſommo a tutta queſta Provincia, oltre che, ſo io, quando la divina Degnazione poſemi a ſervire queſt'ampia Dioceſi, in qual guiſa ritrovai le povere plebi digiune affatto della Dottrina Criſtiana per mancanza di chi loro l'aveſſe inſegnata, a ſino i Vecchi non ſapevano i miſteri principali della medeſima, neceſſarj ad ogni Criſtiano per ſalvarſi.* Denique ſi ad promovendum opus Doctrinæ Chriſtianæ, adeo pium, & neceſſarium, hæc Sacr. Congregatio *die 17. Julii* 1688. in quadam Cauſa *Spalaten. Doctrinæ Chriſtianæ*, in qua diſputatum fuit, *an Archiepiſcopus cogere potuerit Ludimagiſtros, tam Clericos, quam Laicos ad docendum Pueros Doctrinam Chriſtianam*, reſpondit, *poſſe prius hortari, & deinde præcipere*; multo magis poterit Epiſcopus Sacerdotes participantes adigere ad Parochum coadjuvandum in munere docendi Doctrinam Chriſtianam, ſtatutis pœnis adverſus parere detrectantes.

His ſtantibus, quæritur

An Edictum Vicarii Generalis ſuſtineatur, in caſu &c.

Sacra Congr. die 30. Septembris 1719. reſpondit *Dilata, & ad Mentem.*

QUÆSTIO CXX.

In Cauſa Panormitana Nullitatis Matrimonii, die 30. Septembris 1719.

CATHARINA Bonfilio, quæ *die 13. Decembris anni* 1693. per vim, & metum a Patre incuſſum, de quo Teſtes deponunt, matrimonium contraxit in facie Eccleſiæ cum Franciſco Alvarez Barbitonſore, cum eo-

dem

dem invita cohabitavit ſpatio quatone menſium ; itaut idem Alvarez ſequens exhibuerit Teſtimonium die 25. Julii 1715. *Confeſſo qualmente dalla prima ora, che ci coagiungeſſimo ſino a quando mi allontanai da eſſa, non ſolo mai volle detta Caterina Bonfilio eſercitare volentieri l'atto matrimoniale, non oſtante minacciarla, e venire continuamente alle percoſſe, ma ogni qual volta ſi chiedeva il debito, mi riſpondeva di non volere, a cauſa di non aver voluto mai eſſer mia moglie.*

Alvarez deſperatione adactus diſceſſit a Civitate Panormitana, ut militiam in Triremibus exerceret ; cumque anno 1702. percrebuerit fama, ortum habens ex partita deſcripta in libris Defunctorum in magno Noſocomio Panormi, quud idem mortuut fuiſſet, Catharina *die 29. Aprilis* 1708. collocata fuit in matrimonium cum Ignatio Colli, ex quo quatuor filios ſuſcepit, & Alvarez, qui mortuus reputabatur, *die 15. Januarii* 1707. in Civitate Lillæ Uxorem duxit Claudiam Calvinianam poſt hæreſim ab eadem abjuratam.

In hac facti ſpecie, fuit actum in Curia Archiepiſcopali Panormitana ſuper validitate primi matrimonii, cumque ab eadem fuerit pro ejus validitate pronuntiatum, de juſtitia dicti judicati agendum eſt in præſenti.

Pro validitate facit Textus *in Cap. ad id de Sponſalibus*, in quo matrimonium per vim contractum, ſtatuitur, quod cohabitatione convaleſcat, ibi : *taliter reſpondemus, quod quamvis undecim annos habens ab initio invita fuiſſet ei tradita, & renitens, tamen, quia poſtmodum per annum, & dimidium ſibi cohabitans conſenſiſſe videtur, ad ipſum eſt cogenda redire, nec de cætero recipiendi ſunt Teſtes, ſi quos memorata mulier ad probandum, quod non conſenſerit in eundem, nominaverit producendos*, & licet hic Textus loquatur de cohabitatione per annum cum dimidio, id tamen non fuit in Textu ſtatutum taxative, ſed demonſtrative, itaut ad officium Judicis pertineat circumſtantias ponderare, ſuadentet, an ex cohabitatione purgatus fuerit metus, non obſtante, quod cohabitatio non fuerit protracta ad annum cum dimidio, uti ponderat *Abbas in citato Cap. ad id num. 4. de ſponſal. & matrim.*

Pro nullitate vero primi matrimonii facit, quod poſt Concilium Tridentinum, quod novam formam induxit in contrahendo matrimonio, præſentiam videlicet Parochi & duorum Teſtium, non ſolum matrimonium eſt nullum, ſi fuerit contractum per vim, & metum, ſed ulterius non convalidatur, niſi iterum contrahatur, adhibita forma Concilii, licet interceſſerit cohabitatio, una cum copula, juxta reſolutiones hujus Sacræ Congregationis, & ſignanter in Hiſpalen. 20. Junii 1609. lib. xi. Decretorum fol. 58. a ter. *Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum ſæpius reſpondit, hodie poſt Tridentinum Concilium matrimonium metu contractum, & purgato metu per cohabitationem cum carnali copula, alioſque actus non convalidari, niſi iterum contrahatur, adhibita rurſus ejuſdem Concilii forma*, & concordat alia reſolutio *in Conſtantinopolitana* 16. *Decembris* 1634. *lib.* 15. *Decretorum fol.* 140. *a tergo.*

Propoſita fuit hæc Cauſa in hac Congregatione. Nunc autem nulla fuit capta reſolutio, ſed cum Cauſa repropoſita fuerit in ſequenti Congregatione habita *die* 18. *Novembris* 1719. dictum fuit, *quod Catharina, & Ignatius ſepararentur, necnon Alvarez, & ejus prætenſa Uxor, & quod coadjuvarentur probationes juxta inſtructionem*, & inſtructio fuit, primo quod formiter, & cum Interrogatoriis a Promotore Fiſcali Curiæ Archiepiſcopalis Panormitanæ exhibendis examinarentur Pater, & Mater Catharinæ ; Secundo, quod ſimili modo examinaretur Parochus, coram quo matrimonium fuit contractum cum Joanne Franciſco Alvarez ; Tertio quod etiam formiter examinarentur Teſtes, qui matrimonio interfuerunt ; & quarto, cum in anteacta cauſæ propoſitione nonnulli Teſtes fuerint producti, deponentes de violentiis exercitis in ipſa Eccleſia coram Parocho, qui non videbantur formiter examinati, quod formiter examinarentur ſub Interrogatoriis Promotoris Fiſcalis.

Hæc ſunt, quæ in inſtructione fuerunt inſerta. Cum autem cauſa iterum fuerit repropoſita, quæſitum fuit

I. An conſtet de nullitate primi matrimonii in caſu, & quatenus affirmative.

II. An ſecundum matrimonium contractum cum Ignatio Colli ſit validum, itaut Catharina cum eodem cohabitare teneatur in caſu &c.

Sacr. Congr. die 8. Junii 1720. reſpondit,

Ad primum conſtare. Ad ſecundum ſatis proviſum in primo.

QUÆSTIO CXXI.

In Cauſa Romana Legati, die 30. Septembris 1719.

HORTENSIA Carpini in Teſtamento condito de anno 1637. reliquit Archiconfraternitati S. Hieronymi Charitatis duo Loca Montis, ſequentibus verbis : *Item per ragion di legato, e in ogni altro miglior modo laſcia alla Compagnia di S. Girolamo della Carità di Roma due Luoghi di Monte delle Communità ec. con obligo, che debba far celebrare in detta Chieſa venti Meſſe baſſe, ed una cantata da Morti.*

Poſt obitum Teſtatricis fuit hoc onus ab Archiconfraternitate punctualiter pro unica vice adimpletum. Cum autem Rev. Fabrica S. Petri prætenſionem excitaverit, quod onus prædictum Miſſarum perpetuum eſſe deberet, Archiconfraternitas operæ pretium eſſe cenſuit habere recurſum ad hanc Sacram Congregationem pro reportanda declaratione, quod Legatum non ſit perpetuum, ſed pro unica vice.

Archiconfraternitatis fundamentum deſumitur primo ex litera Teſtamenti, in quo nulla ſit mentio perpetuitatis ; ſecundo, ex eodem pariter Teſtamento, in quo Teſtatrix, loquendo de aliis oneribus, expreſſit eadem perpetua eſſe debere, hinc inferendo, quod ubi non expreſſit perpetuitatem, eam noluit adeſſe ; & tertio demum ex obſervantia, cum nunquam onus, de quo agitur, habitum fuerit pro perpetuo.

Stantibus his, quæritur

An onus Miſſarum præſcriptum in Legato, de quo agitur, ſit temporaneum, & pro unica vice, ſeu potius perpetuum, in caſu &c.

Sacr. Congr. die 18. Novembris 1719. reſpondit :

Ad primam dubii partem affirmative, & ad ſecundam negative.

QUÆSTIO CXXII.

In Cauſa Fulginatenſi, die 30. Septembris 1719.

FRANCISCUS Ambroſinus Canonicus Cathedralis Eccleſiæ Fulginaten. qui a pluribus annis tali podagra laborat, ut e domo exire non valeat ; indulto fruitur participandi de emolumentis ſui Canonicatus, non obſtante, quod Choro non interſit ; cumque occaſione Congregationum Capitularium, in quibus agitur de Capituli negotiis, conſueta ad ipſum tranſmittatur intimatio, ut intereſſe dignetur, ſuas huic Sacræ Congregationi preces exhibuit pro facultate ſubſtituendi alium Canonicum, qui ſuo nomine præſtet ſuffragium, in hypotheſi, in qua ſit impeditus ne accedat, & in qua etiam eſt paratus ad probandum impedimentum medio juramento.

Scriptum fuit Epiſcopo pro informatione, & voto, cumque Epiſcopus dixerit expedire in Domino, quod hæc facultas Canonico Oratori concedatur, utpote ſumma integritate, & prudentia prædito, itaut ejus ſuffragium maximopere proficuum futurum ſit, tam in his, quæ reſpiciunt cultum Divinum, quam in cæteris, quæ pertinent ad œconomiam Capituli, facta fuit hujus inſtantiæ relatio in Congregatione habita *die* 17. *Junii* 1719. & reſcriptum fuit, *quod poneretur in folio.*

Si eſſemus in materia electionis, caſus dici poſſet deciſus *in Cap. quia propter, §. Illud autem de electione, & in Cap. ſi quis juſto eodem titulo in* d. ubi dicitur, quod abſens a loco electionis, & moram ducens in loco, a quo poteſt avocari, ſi juſto impedimento detineatur, conſtituere valet Procuratorem, qui ſuo nomine ſuffragium ferat in electione, dummodo probet impedimentum juramento, & vices ſuas uni de Collegio committat.

At quia non agitur de electione, ſed de cæteris aliis negotiis, quæ in Congregationibus Capitularibus pertractantur ; hinc oritur occaſio dubitandi, an id, quod fuit ſtatutum in materia electionis, ad alios actus in Capitulo explendo extendi valeat.

Porro non deſunt aſſerentes, quod ſicuti Canonicus dicto modo abſens procuratorem modo inſinuato conſtituere poteſt in materia electionis, hoc ipſum facere poſſit in aliis negotiis Capitularibus, *Cecoper. lucubr. Canon. lib.* 4. *num.* 41. & ab hac Sac. Congregatione *die* 18. *Februarii* 1623. reſponſum fuit, Canonicum abſentem poſſe votum ſuum alteri de Capitulo delegare, ſi abfuerit ob aliquam cauſam ex his, quæ ſunt approbatæ in Conſtitutione Bonifacii Octavi, uti videre eſt *lib.* 12. *Decret. fol.* 119. *a tergo*, & in Conſtitutione Bonifacii Octavi abſens ex infirmitate legitime dicitur abeſſe, ita

ut

ut admittatur ad fruendum diſtributionibus, quemadmodum habetur *in cap. Conſuetudinem de Clericis non reſidentibus in 6.*

Præter hæc, animadverti poſſet, quod Canonicus jure ſuo conſtituere poteſt Procuratorem, qui in Capitulo ſuffragetur, non obſtante, quod per ſeipſum intereſſe poſſit, quia ſpeciale eſt in materia electionis, quod Canonicus conſtituere non poſſit Procuratorem, niſi moretur in loco, a quo debeat avocari, juſtoque impedimento detineatur, quod medio juramento probare tenetur. Theorica hæc eſt Abbatis *in Cap. quia propter, §. illud, num. 1. de electione*, ibi: *collige, & ten menti, quod in alio negotio poteſt quis Procuratorem conſtituere, ut vice ſua interſit Univerſitati, licet ipſe conſtituens poſſit eſſe per ſe. Nam ſpeciale ſtatuitur hic in electionis negotio. Ergo in aliis negotiis explicandis per Capitulum, ſeu Univerſitatem aliam, poteſt etiam non impeditus Procuratorem conſtituere per iſtum textum*; idque adeo tutum exiſtimatur, ut hac ſuppoſita concluſione, quæratur a Doctoribus, an in aliis negotiis extra electionem, Canonicus, qui ſit magnæ auctoritatis, & qui non ſit impeditus, cogi valeat ad intereſſendum Capitulo per ſe, & non per Procuratorem, in qua quæſtione nonnulli affirmativam, nonnulli negativam ſequuntur opinionem, uti habetur *in pract. Eccleſ. Marci Antonii Genuenſis quæſt.* 239.

His ſtantibus, quæritur

An, & quomodo Oratoris precibus ſit annuendum, in caſu &c.

Sacra Congr. die 18. Novembris 1719. reſpondit *Dilata & audiatur Capitulum.*

QUÆSTIO CXXIII.

In Cauſa Cathacenſi Commutationis voluntatis, die 30. Septembris 1719.

IGNATIUS Marincola, in ultimo, cum quo deceſſit, teſtamento, hæredem ſibi ſcripſit Bernardum Marincolam ex fratre pronepotem; cui inter cætera demandavit, quod ſingulis annis erogaret ducatos quingentos pro decem ſubſidiis dotalibus diſtribuendis favore Pauperum Puellarum Civitatis Cathacen. & locorum Borgiæ, S. Flori, Selliæ, & Stalletti, ad rationem ducatorum 50. pro qualibet Puella.

De Cæſare Marincola, licet æquali conſanguinitatis gradu ſibi conjuncto Ignatius Marincola Teſtator nullum habuit verbum in Teſtamento; cumque ille Sanctiſſimo Domino Noſtro ſupplicaverit pro aliqua temporanea applicatione annuæ præſtationis ducatorum quingentorum, ut ſupra, a Teſtatore relictorum, ut ſuæ rei domeſticæ ſubveniret, & a Sanctitate Sua fuerint preces remiſſæ ad hanc Sacram Congregationem, poſt habitam de more Epiſcopi informationem, propoſitæ fuerunt inter Summaria precum in Congregatione habita *die 3. Decembris* 1718. & reſcriptum fuit, *quod Cauſa poneretur in folio, & quod exquireretur ab Epiſcopo ad quam quantitatem aſcendat patrimonium Cæſaris, & in qua quantitate ſint annui ejus fructus.*

Quoad nobilitatem, ſanguinis conjunctionem cum Teſtatore, & quoad Oratoris paupertatem nulla adeſſe videtur difficultas, cum id reſultet ex documentis ab ipſo exhibitis, & ex numero filiorum; habet enim quatuor Puellas, & tres Pueros, & tam ipſe quam Uxor ſunt juvenes; & in eo, quod attinet ad patrimonium, & ad reditus, Epiſcopus in ſua ultima relatione inquit eum miſerrime vivere ex fundis dotalibus Uxoris, ipſum quoque poſſidere Viridarium, ex quo percipiuntur annui ducati 30. cum onere celebrationis quinque Miſſarum qualibet hebdomada, & cætera alia bona eſſe intricata, & Creditoribus obnoxia.

Si quid eſt, quod inſtantiæ obeſſe valeat, conſiſtit in hoc, quod Cæſar fuit Ignatio Teſtatori cognitus, qui, hoc minime obſtante, nullam fecit ejus favore diſpoſitionem, ita ut pro ipſo non militet præſumpta illa mens Teſtatoris, quæ in conſimilibus caſibus conſiderari conſuevit ab hac Sacra Congregatione.

His ſtantibus, quæritur

An, & quomodo ſit locus commutationi voluntatis Teſtatoris, in caſu.

Sacra Congr. die 18. Novembris 1719. reſpondit *Negative, & amplius.*

QUÆSTIO CXXIV.

In Cauſa Sulmonenſi, die 30. Septembris 1719.

BINA proponuntur dubia diſputanda inter Promotorem Fiſcalem Curiæ Epiſcopalis Sulmonen. & Capitulum, atque Canonicos Cathedralis Eccleſiæ ejuſdem Civitatis; cumque primum dubium infra memorandum reſpiciat ſuſpenſionem a Divinis ab Epiſcopo inflictam adverſus Canonicos Procuratores Capituli, operæ pretium eſt ab eadem initium deſumere.

Inflictæ ſuſpenſionis occaſio proceſſit ab expoſitione Reliquiarum S. Pamphili Protectoris Civitatis Sulmonen. pro impetranda pluvia, & ut Auguſtiſſima Imperatrix felicem ederet partum; contendit enim Epiſcopus, Capitulum deliquiſſe in tentata & demandata Reliquiarum expoſitione, abſque ſua ſcientia, & permiſſione, & ſe hac de cauſa ad ſuſpenſionem proceſſiſſe rite, & recte adverſus Canonicos Procuratores Capituli, qui ratione officii ſpeciaIiori ratione deliquerant, & Capitulum præterea deliquiſſe, ex quo non obſtante, quod ipſe Epiſcopus licentiam, & mandatum exponendi Reliquias ſubinde expediviſſet, ad earum expoſitionem procedere recuſavit.

Adverſus hanc ſuſpenſionem Capitulum excipit de nullitate, & de injuſtitia: De nullitate quidem, quia non præceſſerunt Canonicæ monitiones; de injuſtitia vero, tum quia Civitatis Magiſtratus Capitulo teſtatus fuerat, quod ab Epiſcopo licentiam obtinuerat expoſitionis Reliquiarum, tum quia incepto jam veſpere, tranſmiſſus fuit a Capitulo Sacerdos ad Epiſcopum, ut ab eodem ſciret, an vellet, quod expoſitio fieret ante Completorium, & an illi vellet aſſiſtere.

Putat autem Promotor Fiſcalis has exceptiones non obſtare, ſive loquamur de validitate, ſive de juſtitia ſuſpenſionis, & in eo quidem, quod attinet ad validitatem, cum ſuſpenſio inflicta fuerit non propter contumaciam, ſed in pœnam delicti, inquit, non fuiſſe neceſſarias Canonicas monitiones, & in eo, quod ſpectat ad juſtitiam, ait de eadem non eſſe dubitandum, cum Capitulum devenire tentaverit ad expoſitionem Reliquiarum, prævis publicis ſignis, ſonitus videlicet Campanarum, & cujuſdam Invitatorii, quod fuit affixum in publicis locis Civitatis, abſque eo quod id fuerit Epiſcopo participatum, nec enim dicit ſubſiſtere in facto, quod Syndici, ſeu Magiſtratus ab eodem Epiſcopo licentiam petiverint, & obtinuerint exponendi Reliquias S. Pamphili, nec potuiſſe, aut debuiſſe Capitulum Syndicis præſtare fidem, cum optime ſciret, eoſdem eſſe male affectos erga ſuum Antiſtitem, & plura molitos eſſe adverſus ejus juriſdictionem.

Hæc ſunt, quæ in ſubſtantia primum dubium reſpiciunt: Cumque in ſecundo dubio diſputandum proponetur de exemptione ab Epiſcopi Juriſdictione, & Judicis deputatione in cauſis Capituli, & Cleri, neceſſe eſt ſermonem transferre ad gravamina, propter quæ Capitulum prætendit eſſe locum exemptioni, & reſpective Judicis deputationi.

Primum gravamen, uti deſumitur ex relatione Epiſcopi Marſorum, cui informandi cura ab hac Sacra Congregatione commiſſa fuit, conſiſtit in edicto ab Epiſcopo Sulmonen. publicato, quod alternatim in una ex tribus Eccleſiis Civitatis ab ipſo deſtinatis inſtrui debeat Populus in Doctrina Chriſtiana per hebdomadam a Curatis, & Presbyteris, ſub nonnullis pœnis in edicto recenſitis, quaſi quod hoc edictum pariat confuſionem, & adverſetur Concilio Tridentino *Seſſ. 24. de Reformat. cap. 4.* quod in ſingulis Parochiis explicationem Doctrinæ Chriſtianæ demandat.

Secundum gravamen deſumitur ex alio Epiſcopi edicto, in quo ſub pœna ſuſpenſionis a divinis ipſo facto, & privationis ab Officio contra Curatos in caſu contraventionis, præſcribitur delatio Sanctiſſimi Viatici cum tot luminibus, & cæremoniis tam de die, quam de nocte, ut impoſſibile videatur earum adimplementum, tam in Civitate, propter aliquem caſum inopinatum, quam in Villis, & parvis Oppidis Diœceſis propter Eccleſiarum paupertatem.

Tertium gravamen ortum ducit ab alio edicto, in quo prohibetur acceſſus ad Monaſteria Monialium omnibus Perſonis cujuſcumque ſtatus, & conditionis, exceptis Conſanguineis primi gradus ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ ipſi Epiſcopo reſervatæ, pro cujus declaratione ſtatuitur ſufficere debere unicum Teſtem de viſu; dicitur enim hoc edictum eſſe nimis rigoroſum, cum dentur Moniales, quæ non habent Conſanguineos

primi

primi gradus, & cum in nullo judicio ſtetur dicto unius Teſtis.

Quartum gravamen ſtat in privatione facultatis audiendi confeſſiones, quam una die Epiſcopus exequutus eſt, quoad Carmelitas, Paulanos, & Auguſtinianos Civitatis Sulmonen. ex hocetenim facto prætenditur, quod cives, & exteri fuerint ſcandalizati.

Quintum gravamen ortum habet a recurſu habito ab Epiſcopo ad Delegatum Regalis Juriſdictionis pro obſervantia concordiæ a ſuo Prædeceſſore initæ cum Magiſtratu Civitatis, & Procuratoribus Sanctiſſimæ Annunciationis ſuper deputatione Concionatoris Quadrageſimalis, itaut ex hac contentione factum ſit, ut in præterita Quadrageſima nulla fuerit habita Concio in Civitata Sulmonenſi.

Sextum gravamen eruitur, ex quo Epiſcopus ſemel requiſitos pro licentia exponendi Reliquias Sancti Pamphili, prædictam noluit impartiri licentiam.

Septimum gravamen eſt, quod utitur horrido carcere, quo ſtante, datus eſt caſus, quod duo Sacerdotes in eodem detenti gravibus fuerint ſubinde affecti infirmitatibus.

Octavum gravamen eſt, quod animum habet propenſum erga Seminarium Valvenſe, licet ab Oppido Pentinæ diſtans, animumque habet averſum a Seminario Sulmonenſi, non obſtante ejus competenti ſtructura, eum in eodem faciat paleas aſſervare.

Nonum gravamen deſumitur ex prohibitione, ne in Cathedrali Eccleſia SS. Euchariſtiæ Sacramentum aſſervaretur.

Et decimum denique ſtat in omiſſione collationis Sacrorum Ordinum, & in omiſſione providendi Parochias vacantia, quibus additur, quod occaſione obitus duorum Parochorum S. Mariæ de Prætaluna concedere recuſavit inſtitutionem nominatis a Capitulo, ad quod pertinet Jus nominandi, novus ſibi bene viſos deputando Cappellanos.

Oppoſitis hiſce gravaminibus ſingillatim a Promotore Fiſcali reſpondetur, & reſponſiones partim deſumuntur a relatione Epiſcopi Sulmonenſis, & partim a relatione Epiſcopi Marſorum.

Quoad primum ergo gravamen reſpondetur, Epiſcopum modo inſinuato præſcripſiſſe, quod doceretur Doctrina Chriſtiana, ex quo in adventu ad Diœceſim animadvertit, quod Parochi erant inepti ad hoc munus explendum, ita ut methodus inſinuata proficiat tam Pueris, ut diſcant, quam Parochia, ut inſtruantur in modo docendæ Doctrinæ Chriſtianæ, ſubdendo, ſolum Capitulum de hac re conqueri, ſed tales querimonias non audiri a Parochis, aut a Presbyteris, vel a Populo.

Quoad ſecundum reſpondetur edictum fuiſſe factum, ut Sanctiſſimum Sacramentum debitam haberet luminum, & Miniſtrorum aſſociationem, & edictum non extendi ad Diœceſim, ſed ad ſolam Civitatem, & in Civitate ſuam habere pacificam executionem.

Quoad tertium, & quartum legitur in relatione Epiſcopi Marſorum, quod prohibitio allocutionis cum Monialibus tendit ad reprimendam nimiam hac in re Civitatis libertatem, & quod Religioſi privati facultate excipiendi confeſſiones erant ad hoc ſpirituale munus inepti.

Quoad quintum, ſextum, & ſeptimum, reſpondet Epiſcopus Sulmonenſis, ſe brachium ſæculare imploraſſe, ut concordia Papali, & Regali auctoritate firmata ſuper electione Prædicatoris ſuum haberet effectum; ſe nunquam prohibuiſſe expoſitionem Reliquiarum S. Pamphili, ſed tantum voluiſſe, ut debito modo adimpleretur; ſe denique uti carcere a ſuo Prædeceſſore conſtructo, & Sacerdotes in eodem detentos, reos fuiſſe criminum, quæ carcerem merebantur, juxta atteſtationes Cancellarii, quas exhibet.

Quoad octavum ait Epiſcopus, Seminarium Sulmonenſe eſſe inhabitabile, juxta atteſtationem, quam exhibet, & ulterius carere neceſſariis reditibus, ſeque hac de cauſa eſſe propenſum erga Seminarium Valvenſe.

Quoad nonum denique, & decimum, reſpondet Epiſcopus Marſorum, quod in tantum prohibita fuit retentio Sanctiſſimi Sacramenti in Eccleſia Cathedrali, in quantum cuſtodia non erat totaliter reaptata, & quod hodie Sacramentum cuſtoditur in Cappella ejuſdem deſtinata ab Epiſcopo Prædeceſſore, & quod omiſſio Sacræ Ordinationis, & proviſionis Parochialium vacantium, cauſam habet a defectu veræ vocationis eorum, qui volunt Sacris Ordinibus initiari, & ex ipſorum ignorantia.

Alia plura ſuperadduntur ab Informante pro Promotore Fiſcali, quibus proinde præſuppoſitis, quæritur

I. *An ſuſpenſio a divinis contra Procuratores Capituli ab Epiſcopo inflicta ſuſtineatur in caſu &c.*

II. *An conſtet de cauſis gravaminum, itaut locus ſit exemptioni, & deputationi Judicis,* in *cauſis Capituli, & Cleri.*

Sacra Congr. die 2. Decembris 1719. reſpondit,

Ad primum negative, & ad Mentem. Ad ſecundum negative, & amplius.

QUÆSTIO CXXV.

In Cauſa Lucana Commutationis voluntatis, die 30. Septembris 1719.

STEPHANUS Leonardus, in ultimo, cum quo deceſſit, Teſtamento, condito de anno 1658. poſt relicta nonnulla Legata, arctiſſimum inſtituit fideicommiſſum ſuper reliquis ſuis bonis, & ad hoc fideicommiſſum vocavit Benedictum, & Sebaſtianum ſuos Conſobrinos, ea tamen lege, ut nihil omnino in propriam utilitatem ex fructibus hæreditariis convertere poſſent, ſed eos multiplicare tenerentur uſquequo ex fructibus ſoluto alieno ære, ſolutiſque legatis temporaneis, & conſtituto fundo capaci pro aliis legatis perpetuis, efformaretur Capitale fructiferum ſcutorum 20000. in quo tamen comprehendi noluit bona ſtabilia hæreditaria, nec hoc multiplico contentus, idem Teſtator voluit, quod fructus capitalis ſcutorum 20000. multiplicarentur per annos viginti, & quod hoc ſecundum multiplicum æqualiter divideretur inter Patres Sanctæ Mariæ Congregationis Matris Dei, & Sodales Confraternitatis B. Virginis a Succurſu, hiſce adjectis oneribus.

Et in eo quidem, quod attinet ad Patres, Teſtator eoſdem gravavit, primo ad conſtituendum fundum annui reditus ſcutorum 60. pro ſtipendio unius Periti Muſices, qui certis diebus operam ſuam præſtare teneretur in eorum Eccleſia; ſecundo, ad apponendum quolibet anno in die Commemorationis Defunctorum intortitium ceræ albæ accenſum; & tertio, ad conſtituendum alium fundum capacem pro celebranda feſtivitate Sancti Stephani cum Miſſa ſolemni, nec non pro celebranda alia Miſſa die ſequenti pro anima ſua; & in eo quod ſpectat ad Confraternitatem, eidem impoſuit onus primo diſtribuendi ſingulis annis certo modo ſtaria 17. frumenti in panes redacti, ſecundo, ſolvendi quotannis ſcuta 12. pro apparatu feſtivitatis primæ Dominicæ menſis Maii, & pro expoſitione Venerabilis, & quoad reliquos fructus ſuperexiantes eandem Confraternitatem gravavit ad conſtituendam Dotem tot Puellis.

Præter multiplica uſque adhuc recenſita, Stephanus Leonardus Teſtator multiplicorum amantiſſimus ad aliud multiplicum proceſſit, voluit enim, quod aliud fieret multiplicum ad annos viginti, ex fructibus dicti primi capitalis, ſeu multiplici ſcutorum 20000. inveſtiendis ad commodum fideicommiſſi, & deinde ad alios duos annos ad commodum tam Patrum, quam Sodalitatis, ea tamen lege, quod hi fructus duorum annorum dividi nequeant inter Patres, & Sodalitatem, niſi poſt lapſum annorum 22. quo medio tempore ſtatuit, quod ad utilitatem eorum efformaretur aliud ſubmultiplicum, ita ut ſemper, & in perpetuum ex fructibus primi multiplici ſcutorum 20000. conſtituantur alia multiplica ad viginti annos favore fideicommiſſi, & ad duos annos favore Patrum, & Confraternitatis, quibus proportionabiliter, & ad vires inveſtimentorum onera adauxit, ſubſtituta in caſu non adimplementi, cum iiſdem oneribus, Sodalitate Sancti Gregorii.

Moles horum multiplicorum fundata fuit in fructibus aſſis hæreditarii valoris ſcutorum 18000. cujus ejuſdem aſſis bona, utpote ſita inter montes, dicuntur tenuiſſimi reditus, & licet in eodem aſſe Domus etiam contineantur, neceſſaria nihilominus eſt continua reparationis expenſa: Adeoque poſt redditam ab hærede Stephani Leonardi rationem ſuæ adminiſtrationis ab anno 1678. quo adminiſtratio incœpit, ad annum 1695. in qua redditione rationis, uti colligitur ex tenore ſententiæ, probatum fuit, quod fructus hæreditarii fuerunt legitime erogati, & impenſi in adimplendis annuis oneribus hæreditatis, nec non in faciendis neceſſariis, & opportunis expenſis pro cultura, & conſervatione bonorum, tam Patres S. Mariæ Congregationis Matris Dei, quam Sodales Confraternitatis B. Virginis a Succurſu, operæ pretium eſſe exiſtimarunt, ſub obtentu impoſſibilitatis exequendi Teſtatoris voluntatem habere recurſum ad Sanctiſſimum Dominum Noſtrum pro facultate recipiendi ab hærede Stephani Leonardi ſummam ſcutorum 1100.

monetæ

monetæ inter ſe æqualiter dividendam, & applicandam pro ſuffragio animæ dicti Teſtatoris, ſublata caducitate appoſita in caſu non adimplementi favore Sodalitatis Sancti Gregorii, fueruntque a Sanctitate Sua preces remiſſæ ad hanc Sacram Congregationem.

Ad tramites remiſſionis, propoſita fuit Cauſa in Congregatione habita *die* 10. *Julii* 1706. ſub dubio ſequenti: *An prævia commutatione voluntatis ſit locus petitæ tranſactioni in caſu*, & Sacra Congregatio reſpondit, quod ſtatus firmaretur.

Putarunt Oratores, ſe ſatisfeciſſe menti Sacræ Congregationis, exhibendo ſtatum hæreditarium factum a duobus Sacerdotibus a ſe, & non ab Ordinario deputatis, & in hoc rerum ſtatu, propoſito iterum prædicto dubio in Congregatione habita *die* 21. *Maii* 1707. reſcriptum fuit, quod firmaretur ſtatus hæreditarius coram Epiſcopo, cui ſcriberetur pro informatione, & voto.

Datæ fuerunt ad Eminentiſſimum Epiſcopum litteræ, idemque reſpondendo tranſmiſit folium ſtatus hæreditarii, in quo a duobus Peritis referebatur, quod examinatis, & perpenſis libris rationum a Vicario Generali approbatis, Adminiſtrator ab anno 1676. quo tempore Teſtator mortuus eſt, uſque ad annum 1695. remanſerat Creditor hæreditatis in ſcut. 40. & obulis 5. & quod ab anno 1695. uſque ad annum 1706. ſoluto ære alieno ſuperextabant ſcuta 707. concludendo, precibus Oratorum eſſe annuendum, & tranſactionem eſſe confirmandam, & multo magis, ſi hæres induci poſſet ad augendam ſummam oblatam ſcutorum 1100. ad ſummam ſcutorum 1400. aut 1500. ex quo potiſſimum multiplica a Teſtatore ordinata non erant per lapſum mille annorum ad praxim reducibilia, propoſitaque pro tertia vice inſtantia in Congregatione habita *die* 28. *Januarii* 1708. nulla fuit capta reſolutio, & facta quarta propoſitione in Congregatione habita *die* 11. *Februarii* 1708. reſcriptum fuit *negative*, hujuſque reſolutionis fundamentum fuiſſe ſupponitur, quod non conſtito de legitimo inventario primæ aditionis hæreditatis, nec hæreditas præſumi poſſet parvi reditus, nec redditio rationis ad tramites juris facta dici valeret; cumque elapſis nonnullis annis, tam Patres, quam Confratres novum habuerint recurſum ad Sanctiſſimum Dominum Noſtrum pro facultate ineundi tranſactionem, & in Signatura Gratiæ habita *die* 21. *Martii proxime præteriti* coram Sanctitate Sua, fuerint eædem preces remiſſæ ad hanc Sacram Congregationem, uti colligitur ex reſcripto *eidem Congregationi Concilii pro voto*, novo examini Cauſa ſupponitur, iterumque diſceptatur, an ſit, nec ne locus approbationi concordiæ.

Exiſtimant autem Oratores, & ſperant ſe voti compotes eſſe futuros; de legitima ſiquidem bonorum deſcriptione facta ab ipſo Teſtatore conſtare dicunt, nec non de parvo eorundem reditu, itaut ſicuti executio voluntatis Teſtatoris eſt moraliter impoſſibilis, ita apertus dici debeat locus pro ejus commutatione; nulla cadente, uti dicunt, dubitatione quoad modicam redituum quantitatem, cum eadem deducatur ex redditione rationis ſupra memorata, adminiſtrationis ab anno 1677. ad annum 1695. nec non ab alia redditione rationis pariter ſupra indicata ab anno 1696. ad annum 1707. & demum ex relationibus Ordinarii.

Hiſque ſtantibus, quæritur

An prævia commutatione voluntatis ſit locus approbationi tranſactionis in caſu &c.

Sacra Congr. die 2. Decembris 1719. reſpondit,

In deciſis, & amplius.

QUÆSTIO CXXVI.

In Cauſa Sicula, die 18. Novembris 1719.

PROPTER præteritas, & notas Regni Siciliæ ærumnas, plures contigere caſus, in quibus a Regularibus habita fuit Capitula Provincialia nullitatis vitio laborantia; & a nonnullis Religioſis diverſorum Ordinum emiſſæ fuerunt profeſſiones coram Superioribus illegitimis, itaut exhibitis Sacræ particulari Congregationi Immunitatis precibus pro ſanatione, & revalidatione omnium prædictorum, fuerit harum precum examen commiſſum huic Sacræ Congregationi, quæ opportuna, prout opus erat, non deſtitit ſuppeditare remedia.

In Congregatione ſiquidem habita *die* 21. *Auguſti* 1717. nonnulli Patres Diſcalceati Redemptionis Captivorum Beatæ Mariæ Virginis de Mercede Provinciæ Siculæ ingenue admittentes, quod ſolemnem emiſerant profeſſionem poſt nullitatem Capituli provincialis, quæ tamen ipſis non innotuerat, ſupplicarunt pro opportuno remedio, auditaque relatione Archiepiſcopi Panormitani, reſponſum fuit, quod profeſſiones dicto modo emiſſæ ratificarentur cum novo Profeſſorum conſenſu in manibus legitimi Superioris deputati, ſeu deputandi, & cum prærogativa antianitatis a primo die emiſſæ profeſſionis.

In Congregatione quoque habita *die* 11. *Junii* 1718. cum Pater Provincialis Carmelitarum Diſcalceatorum Siciliæ expoſuiſſet Sacræ Congregationi particulari Immunitatis Eccleſiaſticæ, quod ante ſuum exilium ſeptem Clericos admiſerat ad habitum ſuæ Religionis, cum conſuetis formis, & ſolemnitatibus præſcriptis ab Ordinis Conſtitutionibus, quodque Patres Vocales, qui ſeptem Novitiis dederant approbationes, fuerant admiſſi in familiam Conventus Novitiatus ex ordine, & mandato Provincialis intruſi, quodque demum iidem Novitii profeſſionem emiſerant in manibus illegitimi Superioris, & quod hunc actum nonnulli ex illis explevarant, ut rem gratam facerent Miniſtris Laicæ poteſtatis, remiſſa hujus inſtantiæ cognitione ad hanc Sacram Concilii Congregationem, die, & anno ſupra indicatis, reſponſum fuit: *Profeſſiones eſſe ratificandas cum novo conſenſu Profeſſorum in manibus Superioris legitimi, & cum diſpenſatione quoad alia, quæ in Conſtitutionibus præſcribuntur, & quoad antianitatem, ejus initium ex gratia eſſe deſumendum a die primæ profeſſionis, licet nullæ, & quoad eos, qui eſſent ad profeſſionem admittendi, eadem Sac. Congregatio reſcripſit, quod Superior uteretur jure ſuo.*

In poſtrema demum Congregatione habita *die* 30. *Septembris hujus ejuſdem anni* 1719. cum fuerit expoſitum, quod in Provincia Meſſanen. Ordinis Minimorum, præteritis annis celebrata fuerant nonnulla illegitima Capitula, necnon electi illegitimi Superiores, qui Novitios ad profeſſionem admiſerant, reſcriptum fuit, quod novus Provincialis eos admitteret ad emiſſionem novæ profeſſionis, notificata tamen ipſis nullitate primæ profeſſionis, & quod nova profeſſio quoad antianitatem, cæteraſque prærogativas ſuum robur habere deberet non ex nunc, ſed ex tunc.

Poſt edita huc uſque recenſita reſcripta, nulla, loquendo de PP. Diſcalceatis Redemptionis Captivorum, ſeu de PP. Minimis, ad Urbem devenit notitia, vel quod Profeſſi coram illegitimis Superioribus ſuam noluerint ratificare profeſſionem, vel quod volentibus illis profeſſionem ratificare coram legitimo Superiore, excitata fuerit controverſia, quod novum pro ratificatione Capitulum eſſet cogendum, quodque Vocales prætenderint nova dare pro admittenda, vel non admittenda ratificatione ſuffragia. Id autem, quod non contigit in Patribus Redemptionis Captivorum, nec in Patribus Minimis, contigit in Patribus Carmelitis Diſcalceatis. Lecto ſiquidem in ipſorum Capitulo, ſupra recenſito decreto, cum quatuor, qui fuerant admiſſi ad profeſſionem ex mandato Provincialis intruſi, & eandem emiſerant in manibus illegitimi Superioris, ſe promptos, & paratos exhibuerint ad eam ratificandam in manibus legitimi Superioris, Pater Prior prætenſionem excitavit, quod in hac ratificatione exquirenda eſſent ſuffragia Vocalium, & iiſdem replicantibus, ſe poſſe libere profeſſionem ratificare abſque ulla nova Vocalium approbatione, habitus fuit de hoc diſſidio ſermo in poſtrema Congregatione inter ſummaria precum, & reſponſum fuit, quod inſtantia poneretur in folio.

Pro prætenſione Patris Prioris militare videtur jus commune, & pugnare etiam videntur verba Decreti, & in eo quidem, quod attinet ad jus commune, res expedita eſſe videtur, ſi enim in ratificatione novus requiritur Profeſſorum conſenſus, nova etiam requiri videtur, & eſſe neceſſaria approbatio Vocalium, cum profeſſionis vinculum conſiſtat in mutuo Profitentis, & Religionis conſenſu. Simileque judicium ferendum eſſe videtur de verbis Decreti, in illo quippe ſic legitur, uti ſupra fuit expoſitum: *quo vero ad eos, qui ſunt ad profeſſionem admittendi, eadem Sacra Congregatio reſcripſit, quod Superior utatur jure ſuo*, & ex horum tenore verborum infertur, neceſſariam eſſe novam approbationem Vocalium in admiſſione ratificationis profeſſionis, cum in hac re conſiſtat jus Superioris, quod eſt in Decreto reſervatum.

Creſcitque diſcurſus, quandoquidem in terminis, uti dicitur terminantibus, ratificationis profeſſionis, quod novus Capituli conſenſus requiratur, ad inſtar carnalis Matrimonii, quod ſi fuit irritum ob inhabilitatem contrahentium, novum, ut convaleſcat, exquirit utriuſque Conjugis conſenſum, una cum ſcientia nullitatis matrimonii, cæteris allegatis late docet *Donat. in praxi rerum Regul. tom.* 2. *tract.* 8. *quæſt.* 7. *per totam*,

Magna e contra æquitas aſſiſtere illis videtur, qui putant, ſe eſſe ad ratificationem profeſſionis admittendos abſque novo Vocalium conſenſu, magnæque ulterius adſunt circumſtantiæ, quarum omnium rerum ope contenditur eſſe locum auctoritati Summi Pontificis, qui novum utcumque neceſſarium conſenſum ſuppleat Vocalium, & Religionis.

Quod autem magna aſſiſtat æquitas illis, qui ſe admittendos dicunt ad profeſſionis ratificationem abſque novo Vocalium conſenſu, patet, quia ſtatim ac novus requiritur conſenſus, poſſibilis eſt caſus, quod inſtantes non admittantur ad ratificationem profeſſionis, in quo rerum themate nemo eſt, qui non videat, non ſolum injuriam illis irrogari, ſed quod magis eſt, eoſdem ad miſerabilem ſtatum induci, cum Sacris fuerint Ordinibus initiati ante Decretum Sacræ Congregationis, eorumque ordinatio non fuerit facta ad titulum Beneficii, vel Patrimonii, ſed ad titulum Paupertatis, uti fit in Religioſis profeſſis.

Quod vero magnæ ulterius adſint circumſtantiæ, dignoſcitur, ſtatim enim ac via aperitur, quod illi, qui in Regno Siculo profeſſionem emiſerunt nullitatis vitio laborantem, utpote emiſſam in manibus illegitimi Superioris, quique ex Decretis hujus Sacræ Congregationis eandem intendunt ratificare, novis teneantur ſubjici Vocalium ſuffragiis, intra breve temporis ſpatium, Siciliæ Regnum repleri poterit Religioſis ad ſtatum Clerici, ſeu Presbyteri Sæcularis redactis magno cum incommodo familiarum, & cum Ordinis Clericalis dedecore, ex quo potiſſimum Ordines fuerunt ab illis ſuſcepti ad titulum paupertatis, uti ſupra dictum fuit.

Quod denique hiſce concurrentibus, locus eſſe videatur auctoritati Summi Pontificis, qui novum utcumque neceſſarium conſenſum ſuppleat Vocalium, & Religionis, ponitur in claris; Papa etenim eſt omnium Ordinum Regularium Pater, & Dominus, itaut abſque ulla difficultate, Vocalium, & Religionis conſenſum, magno, & juſta concurrente cauſa, ſupplere poſſit, nec ulla videtur eſſe cauſa major, & aptior, ad rem, de qua agitur, ea, quæ mox fuit expoſita, quæque reſpicit tum privatum, tum publicum bonum, uti ad rem docet *Donat. loco citato tomo 2. tract. 8. quæſt. 7. num. 14.* ibi: *Bene verum, ut notat Navarrus, quod ſicut Dominus Papa etiam contra Concilium poteſt tollere Novitiatum, ita & conſenſum Capituli, ipſe enim cum ſit Caput Eccleſiæ Militantis, & Generaliſſimus omnium Religionum, pro communi bono, pace, & tranquillitate Religioſorum, ſolus poteſt recipere, vel alteri committere, quod intelligitur feciſſe, & facere, quoties commiſerit huic, vel illi, & præcipue Religionum Præfectis, ut hoc, & illo modo recipiant, abſque eo quod ballottetur, & ſine alio requiſito ſuffragio, princeps etenim nemini facit injuriam, & utitur jure ſuo.*

Abſque eo quod obſtare dici poſſint verba Decreti Sac. Congregationis, cum verba illa, *& quoad eos, qui ſint ad profeſſionem admittendi, Superior utatur jure ſuo*, non reſpiciant eos, qui profeſſionem ratificare debebant, ſed alios, qui in Novitiatu forte exiſtebant, & erant ad profeſſionem admittendi; quinimmo, cum in citato Decreto hæc alia verba legantur: *pro ratificatione profeſſionis, cum novo Profeſſorum conſenſu in manibus Superioris legitimi, & cum diſpenſatione quoad alia, quæ in Conſtitutionibus præſcribuntur*, & in Conſtitutionibus præſcribatur, quod quilibet Novitius tres debeat reportare approbationes a Patribus Vocalibus illius Conventus, in quo Novitiatus expletur, alteram quarto, alteram octavo, alteram decimo menſe, poſt quas approbationes ſequitur licentia Provincialis, ut Novitius admitti poſſit ad profeſſionem; diſpenſatio, quæ in Decreto conceditur ab his, quæ ſunt in Conſtitutionibus præſcripta, novum etiam in ratificationibus Vocalium conſenſum excludere videntur.

His ſtantibus, quæritur

I. An in ratificatione profeſſionis novus requiratur Vocalium conſenſus in caſu, & quatenus affirmative.

II. An ſit conſulendum Sanctiſſimo, ut dictorum Vocalium conſenſum ſuppleat in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Ad Primum affirmative in caſu, de quo agitur, & ampliùs. Ad Secundum affirmative, & ampliùs.

Adverſus hæc petita fuit a Procuratore Generali Ordinis Carmelitarum Diſcalceatorum nova audientia, ſub obtentu potiſſimum, quod juxta Conſtitutiones Ordinis, non poteſt ullus Novitius, licet a Capitulo approbatus, ad profeſſionem admitti ſine licentia Provincialis, qui eam hic, & nunc dare non intendit ex cauſis in Scriptura deducendis, & quod repugnante rationabiliter Superiore Religionis, congruum eſſe non videtur, quod Summus Pontifex ejus ſuppleat conſenſum, uti docet *Leſſ. de Juſtit. & jur. lib. 2. cap. 41. dub. 7. num. 67. Pellizzar. in Manual. Regul. tom. 1. tract. 3. cap. 5. ſect. 2. num. 59.* Cumque dicto Patri Procuratori Generali fuerit ab Eminentiſſimo Præfecto conceſſa nova audientia, in præſenti iterum diſputanda proponuntur ſequentia dubia.

I. An in ratificatione profeſſionis novus requiratur Vocalium, & Provincialis conſenſus in caſu, & quatenus affirmative.

II. An ſit conſulendum Sanctiſſimo, ut dictorum Vocalium, & Provincialis conſenſum ſuppleat in caſu &c.

Sacr. Congr. die 16. Decembris 1719. reſpondit,

Ad Primum affirmative. Ad Secundum pariter affirmative, & quoad Fratrem Joannem Dominicum dilata, & ſcribatur Ordinario pro informatione.

QUÆSTIO CXXVII.

In Cauſa Juſtinopolitana Miſſarum, die 18. Novembris 1719.

BARNABAS Bruti Juſtinopolitanus anno 1633. devenit ad ſtipulationem publici Inſtrumenti cum Patribus Obſervantiæ S. Franciſci, degentibus in Monaſterio Civitatis Juſtinopolitanæ, & in dicto inſtrumento conventum fuit, quod Patres in perpetuum tenerentur celebrare Miſſam quotidianam in Eccleſia Sæculari S. Dionyſii, juxta mentem, & obligationes Barnabæ, & quod ipſe, ejuſque ſucceſſores tenerentur Patribus contribuere ducatos 40. Monetæ Venetæ, & Inſtrumentum ſuam habuit executionem uſque ad annum 1709. quia Patres Miſſam celebrarunt, & illi de Brutis punctualiter eleemoſynam perſolverunt.

Anno 1709. renuentibus Patribus proſecutionem celebrationis Miſſarum, & e contra contendentibus Brutis eoſdem teneri ad continuationem celebrationis, & ſe eſſe promptos, & paratos ad perſolvendam ſupra expreſſam eleemoſynam, controverſia exorta eſt, de qua in præſenti eſt agendum.

Et quia difficultas conſiſtere poſſe videtur in arctiſſima Fratrum paupertate, qua concurrente, illis permiſſum eſſe non potuit devenire ad ſtipulationem contractus, in quo, uti dictum fuit, ſe obligarunt ad celebrationem Miſſarum, recepta ſumma ducatorum 40. cum in fortioribus Fratres Minores, tam de Familia, quam Reformati ſint incapaces annuorum Legatorum, quæ fiunt adjecto onere Miſſarum, nec poſſint pro illis in judicio experiri, vel Judicis officium implorare, & ſolum valeant eam recipere per modum eleemoſynæ a ſponte offerentibus, Miſſas celebrando ad rationem rei acceptæ, & citra ullam obligationem ad onus perpetuum, & dummodo prius proteſtentur ſe illorum capaces non eſſe, juxta Congregationis particularis Decreta edita tempore Urbani Octavi, & impreſſa *apud Fagnan. in Cap. nimis prava num. 47. & num. 53. de exceſſibus Prælat.*

Cum quibus concordat reſolutio hujus Sacræ Congregationis *in Brundiſina Adimplementi 26. Auguſti 1719.* in qua iterum dictum fuit, dictos Fratres non eſſe capaces Legati relicti cum onere celebrationis Miſſarum.

Hinc eſt, quod Bruti contendunt, hæc, & ſimilia non obſtare in caſu, & ad effectum, de quo agitur. Primo, quia contractum explicando ad tramites juris, prætenditur, ex eodem nihil aliud colligi poſſe, quam quod perſolventibus ipſis eleemoſynam, Patres celebrent, ſicuti in præteritum celebrarunt Miſſas a Barnaba Bruti relictas, in quo rerum ſtatu nihil eſt, quod obſtet Fratrum paupertati, juxta *deciſ. 1219. num. 8. & deciſ. 1326. num. pariter 8. coram Emerix juniore.*

Secundo, quia decreta in ſuperioribus relata obligant tantum Familiam Ciſmontanam, & ſic per conſequens non comprehendunt Conventum S. Annæ, qui eſt ſub Provincia Dalmatina, quique plura poſſidet, & habet bona, jura, & actiones.

His ſtantibus, quæritur

An Fratres Minores de Obſervantia Conventus S. Annæ Juſtinopolis teneantur celebrare Miſſam in Eccleſia S. Dionyſii ad formam inſtrumenti initi anno 1633. in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,

Negative, & ampliùs, & ad Mentem.

QUÆ-

Q U Æ S T I O CXXVIII.

In Cauſa Parmenſi Tranſlationis Parochiæ, die 23 Decembris 1719.

ANtiquum Caſtrum Arcis Ferrariæ Parmen. Diœceſis diviſum modo reperitur in duas Villas, quarum altera, utpote ſita in cacumine Montis, dicitur *Villa di ſopra*; altera utpote ſita in planitie, appellatur *Villa di ſotto*.

Homines utriuſque Villæ ſub una, & eadem degunt Parochia, & cum vetus Parochialis Eccleſia S. Mariæ Magdalenæ dicata, ſita eſſet in ſummitate Montis; & in planitie ſitum eſſet Oratorium S. Franciſco dicatum, Parmenſis Epiſcopus *die* 30. *Julii* 1718. deputavit, aſſignavit, & conſtituit in Eccleſiam, & pro Eccleſia Parochiali, tam pro hominibus Rocchæ Ferrariæ ſuperioris, quam pro hominibus Rocchæ Ferrariæ inferioris Oratorium prædictum, impoſito eidem titulo S. Mariæ Magdalenæ, & veterem Parochialem Eccleſiam haberi voluit, & mandavit tanquam ſimplex Oratorium juris ipſius Parochiæ, ex cauſis mox referendis.

Habito per homines Villæ ſuperioris recurſu ad hanc Sacram Congregationem, iiſdemque exorantibus pro aliquo temperamento uſquequo principalis Cauſa proponi poſſet, reſcriptum fuit *die* 4. *Martis* 1719. ad mentem, & mens fuit, quod Deputati Arcis Ferrariæ ſuperioris Romæ exiſtentes, una cum ſuo Procuratore accederent ad Epiſcopum Parmenſem Romæ commorantem, & quatenus res non componeretur, quod Epiſcopus nomine Sacræ Congregationis per modum proviſionis deputaret Sacerdotem, qui eodem nomine exerceret jura Parochialia in antiqua Eccleſia, expenſis hominum Caſtri Arcis Ferrariæ ſuperioris, præſtita ab iiſdem fidejuſſione de reficiendis Parocho omnibus damnis quoad ipſius incerta emolumenta uſque ad exitum Cauſæ, & quod Cauſa poneretur in folio in prima Junii.

Res amicabiliter, uti ſperabatur, componi non potuit; cumque inſtantibus hominibus Caſtri Arcis Ferrariæ ſuperioris de negotio principali agendum ſit, reliquum eſt, ut principaliora rationum momenta referantur, quæ pro utraque parte afferuntur.

Parmenſis Epiſcopus in ſua informatione ad hanc Sacram Congregationem tranſmiſſa, cauſas aperit, quæ ipſum impulerunt ad tranſlationem, eædemque conſiſtunt, primo in qualitate veteris Eccleſiæ poſitæ in vertice ſcopuli, & nimis arctæ ſine Sacriſtia, & Sepulchris, & cum Cœmeterio ab ipſa diſſito, & cum unico Altari.

Secundo in qualitate novæ Eccleſiæ, quæ eſt in planitie poſita, & in omnibus ſuis partibus perfecta, quæque habet duo Altaria, & Sacriſtiam, & tria Sepulchra, & Cœmeterium annexum, & circa quam menſuales proceſſiones debito ordine duci poſſunt.

Tertio, in majori commoditate Parochianorum, ex quo major pars Domorum, & Animarum minus diſtat a nova, quam a veteri Eccleſia.

Quarto denique, in augmento ſcutorum decem annorum facto favore Parochi, cujus reditus non excedunt annua Romana ſcuta viginti, ab hominibus Arcis Ferrariæ inferioris, necnon in Beneficio in nova Eccleſia exiſtente, quod eſt dotatum in ſcutis Romanis 440., quodque defectis vocatis ad juſpatronatus, novæ unietur Eccleſiæ, dummodo jus Parochiale in eadem conſervetur.

Homines e contra Arcis Ferrariæ ſuperioris præmittunt diſpoſitionem Sacri Concilii Tridentini *ſeſſ.* 21. *cap.* 7. *de Reform.* ubi non abſolute, & ſimpliciter datur Epiſcopis facultas transferendi Parochiales Eccleſias, ſed ſubſequentibus conditionibus, hoc eſt, quod ſi reparatione, & refectione indigeant, refectionem, & reſtaurationem procurent ex fructibus, & proventibus ad eaſdem quomodocumque pertinentibus, qui ſi non fuerint ſufficientes, Patronos cogant, & alios, qui fructus percipiunt ex dictis Eccleſiis, & in illorum defectum Parochianos adigant ad contribuendum, quacumque appellatione, & contradictione remota, & ſi Parochiales Eccleſiæ nimia egeſtate laboraverint, Concilium in hac hypotheſi mandat, quod transferantur ad Matrices, ſeu viciniores Eccleſias.

Procedendo cum hoc ſyſtemate, contendunt dicti homines non potuiſſe Epiſcopum Parmenſem transferre jus Parochiæ ab Eccleſia S. Mariæ Magdalenæ ad alteram S. Franciſci, & primam Eccleſiam, quæ ab antiquiſſimo tempore Parochialis erat, ſpoliare jure Parochiæ; multoque magis cum antiquioris Eccleſiæ incommoditas fuerit ante tranſlationem, opera, & impenſa ipſorum

Hominum Arcis Ferrariæ ſuperioris de medio ſublata; ex Teſtibus etenim, qui in ipſorum antiquo Summario fuerunt exhibiti, deſumi prætenditur conſtructum fuiſſe novum Chorum, factam fuiſſe fabricam pro ſepulturis, necnon viam commodam pro ducendis proceſſionibus, & Eccleſiam eſſe omnium Parochianorum receptioni maximopere accommodam; cumque iidem Homines, non obſtante quod juxta documenta ipſorum nomine producta, annuus fructus certus Parochiæ ſit in ſcutis 37. ſe offerant promptos, & paratos, quatenus id neceſſarium ab hac Sacra Congregatione reputetur, ad augenda favore Parochi annua ſcuta 10. currentis monetæ Parmenſis.

His ſtantibus, quæritur

An tranſlatio Parochialis ſuſtineatur, ſive potius ſit revocanda, in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

* *Ad Primam Dubii partem negative. Ad Secundam affirmative, & amplius, & curet Epiſcopus, ut executioni mandetur oblatio augumenti ſcutorum 10. annuorum facta ab hominibus Villæ ſuperioris.*

Q U Æ S T I O CXXIX.

In Cauſa Januenſi Nullitatis Profeſſionis, die 2. Decembris 1719.

PAter Jacobus Stephanus Guaſcus inſtat pro reſtitutione in integrum adverſus profeſſionem a ſe emiſſam inter Fratres Ordinis Servorum Beatæ Mariæ Virginis in Civitate Januenſi *die* 20. *Martii* 1700. ex ſequentibus fundamentis.

Primum eſt, quod fuit admiſſum ad habitum Novitiatus, cum eſſet in ætate annorum 22. abſque prævia approbatione in Generali, ſeu Provinciali Capitulo, & ſine ulla præcedenti informatione, & inquiſitione circa ſuos parentes, patriam, mores, & alia, quæ ad præſcriptum Conſtitutionum Ordinis confirmatarum a Summo Pontifice Urbano Octavo fieri debebant, uti deſumitur ex ſequentibus verbis Conſtitutionum: *Non recipiantur majores ſexdecim annis, niſi in Capitulo Generali, aut Provinciali, juxta Conſtitutionem felicis record. Sixti Papæ Quinti, qui tamen decimum octavum non excedant, recipi poterunt etiam in viſitatione ex Indulto Sanctiſſimi D. Noſtri Papæ Urbani Octavi, & qui ſexdecim exceſſerint poni poſſint in ſecundo Novitiatu, ſi id expedire videbitur, etiamſi profeſſionem non emiſerint, profiteri tamen debent anno probationis completo.* Quæ verba Conſtitutionum referuntur in Bulla Urbani Octavi edita *die* 23. *Februarii anno* 1639. & munita decreto irritante, & impreſſa ante Conſtitutiones Ordinis.

Secundum eſt, quod fuit receptus ad habitum in Conventu, qui non fuerat ſpecialiter ad hoc a Sede Apoſtolica deſignatus, nec cæteris adimpletis, quæ præſcripta leguntur in Decreto ſan. mem. Clementis Octavi, edito *die* 19. *Maii* 1602. & munito pariter Decreto irritante: *decrevit, ac præſentis decreti virtute mandavit, ne in Conventibus, ſeu Monaſteriis ad Novitios recipiendos de Sanctitatis Suæ, ſeu dictæ Congregationis Reformationis licentia hactenus deſignatis, & approbatis, ſeu in poſterum aſſignandis, & approbandis, Novitii ad habitum recipi ullatenus poſſint, vel admitti, niſi prius ab ipſa Congregatione, vel a propriis locorum Ordinariis, aut ab illis, in quorum Diœceſi Novitiatus exiſtat, in quibus Novitii recipiendi fuerint, expreſſe, & nominatim Novitii ipſi recipiendi approbati fuerint, & ut recipi, & admitti poſſint, licentiam in ſcriptis &c. obtinuerint &c.*

Tertium eſt, quod in Conventu, in quo fuit a Patre Jacobo Stephano emiſſa profeſſio, nullatenus obſervabatur vita communis, quod adverſari dicitur validitati profeſſionis ab eodem in dicto Conventu emiſſæ, juxta *Conſtit.* 95. *relatam in parvo Bullario ſan. mem. Innocentii XII.*

Quartum tandem, & ultimum eſt, quod quando Orator profeſſionem emiſit, non habuit intentionem profitendi, & ſe obligandi, uti deſumi dicitur ex Teſtibus de ejus intentione ex ejus dictis, & factis deponentibus, itaut ſi profeſſio emiſſa fuit ſine animo profitendi, de ejus invaliditate non videatur ulla ſupereſſe dubitatio.

Abſque eo quod ex ſubſequenti permanentia in Religione inferri valeat ad tacitam ratificationem, ſeu ad novam tacitam profeſſionem, quia ex continuis reclamationibus quæcumque ratificatio remanere aſſeritur excluſa.

Hæc ſunt præcipua, quæ continentur in informatione. Adeoque quæritur

An ſit locus reſtitutioni in integrum, in caſu &c.

Sacra Congregatiò reſpondit,

Dilata, & audiatur Procurator Generalis Ordinis, & ſcribatur Eminentiſſimo Archiepiſcopo Januen. pro informatione, an Conveniat, de quo in præſenti, eſſet tempore profeſſionis emiſſæ ab Oratore deſtinatus pro Novitiatu.

QUÆSTIO CXXX.

In Cauſa Lucana Præpoſituræ, die 2. Decembris 1719.

SACERDOS Andreas Valentinus præſentationem a Patronis, ad quos pertinet jus præſentandi, obtinuit ad Præpoſituram Petræ Sanctæ, quæ eſt Oppidum in temporalibus ſubjectum Magno Duci Hetruriæ, & in ſpiritualibus Epiſcopo Lucano; cumque ſe examini exhibuiſſet, fuit ab Examinatoribus rejectus tanquam inhabilis.

Supplicavit Valentinus Epiſcopo Lucano, ut ſe ad novum examen admitteret; dicens enim ſe in primo examine fuiſſe inopino timore perculſum, & ſic ſe apte reſpondere neſciviſſe, & ſub obtentu, quod ab Epiſcopo ſibi fuiſſet denegata admiſſio ad novum examen, appellationem interpoſuit ad Tribunal Nuntiaturæ Florentinæ, quæ in Cauſa procedendo novos deputavit Examinatores, qui Valentinum idoneum, & aptum eſſe cenſuerunt, & ſententiam tandem protulit, in qua eum declaravit idoneum, & capacem, & mandavit Epiſcopo Lucano, ſive ejus Vicario Generali; & in ſubſidium Vicario Foraneo, ut Appellantem in Præpoſitura Petræ Sanctæ inſtitueret.

In executionem hujus ſententiæ, Valentinus inſtetit coram Vicario Generali Lucano pro Inſtitutione, ſed allegante Promotore Fiſcali Curiæ Epiſcopalis recurſum ab Epiſcopo factum ad Sanctiſſimum ſuper hac Cauſa, ejuſque remiſſionem ad hanc Sacram Congregationem, non fuit inſtitutio conceſſa, & in præſenti de viribus ſententiæ Nuntiaturæ Florentinæ diſputari contingit ad tramites dubii infra referendi.

Putat autem Promotor Fiſcalis Curiæ Epiſcopalis Lucanæ, ſententiam Nuntiaturæ Florentinæ plurimis nullitatibus laborare.

Prima eſt, quia Nuntius non habet juriſdictionem in Diœceſi Lucana, in qua Oppidum nuncupatum Petra Sancta ſitum eſt, & licet illud pertineat ad Dominium temporale Magni Ducis Hetruriæ, cum tamen antiquitus fuerit ſub Ditione Reipublicæ Lucanæ, contenditur illud ſemper remanſiſſe ſub jure ſpirituali Epiſcopi Lucani, & ſic ſemper fuiſſe exemptum a juriſdictione Nuntiaturæ Florentinæ, cum a Dominio, & juriſdictione temporali non valeat illatio ad dominium, & juriſdictionem ſpiritualem.

Secunda eſt, quia Nuntius Florentinus non habet juriſdictionem in Cauſis Beneficialibus, qualis dicitur ea, de qua nunc agitur, & multo magis, cum in ſententia non ſolum fuerit dictum, quod Sacerdos de Valentinis erat habilis ad Curam Animarum, ſed ulterius in eadem fuit Epiſcopo Lucano demandatum, ut illi in Præpoſitura concederet inſtitutionem.

Tertia eſt, quia Nuntiatura proceſſit per viam appellationis, adeoque indigebat actorum tranſportatione, quæ tamen facta non aſſeritur, ſubdendo, quod ſi tranſportatio facta fuiſſet, imperceptibile eſſet, quod Nuntiatura appellationem acceptaſſet, cum Valentinus appellaverit a non admiſſione ad novum examen, quando Epiſcopus non recuſaverit eum ad novum examen admittere, ſed tali quali modo dixit, ſe eſſe eum admiſſurum, ſtatim ac a viſitatione rediiſſet, uti deſumitur ex atteſtatione Cancellarii.

Quarta tandem eſt, quia ſententia prolata fuit contra Promotorem Fiſcalem Curiæ Lucanæ, abſque eo quod fuerit ipſe citatus; nec enim ſatis eſſe dicitur citatio per affixionem ad valvas; cum hæc ſibi vindicet locum, quando non datur tutus acceſſus.

Excipit e contra Sacerdos Andreas Valentinus, quod ſententia ad ſui favorem prolata a Nuntiatura Florentina, nedum eſt juſta, utpote innixa Relationi Examinatorum, aliiſque documentis ſuam idoneitatem, & probitatem demonſtrantibus, ſed quod ulterius eſt valida, ex quo allegatæ a Promotore Fiſcali nullitates non ſubſiſtunt.

Et in eo quidem, quod attinet ad defectum Juriſdictionis, vel quia Oppidum Petræ Sanctæ eſt in ſpiritualibus ſubjectum Epiſcopo Lucano, vel quia Nuntius Florentinus non habet juriſdictionem in Cauſis Beneficialibus, reſpondetur a Sacerdote Valentino, Nuntium Florentinum ſuam inconcuſſe exercere juriſdictionem in tota ditione ſubdita in temporalibus Magno Duci Hetruriæ, & ſic etiam per conſequens in Oppido Petræ Sanctæ, quod eſt eidem Magno Duci in temporalibus ſubjectum, allatis exemplis uſum hujuſce juriſdictionis in dicto Oppido comprobantibus; abſque eo quod defectus juriſdictionis deſumi valeat ex qualitate Cauſæ Beneficialis; quæſtio etenim erat ſuper idoneitate, & habilitate Præſentati, & ſuper ejus approbatione, vel reprobatione; cumque non eſſet ſuper titulo beneficii, Cauſa idcirco beneficialis dici non poterat.

In eoque, quod ſpectat ad aſſumptum, vel quod admiſſio ad novum examen non fuerit ab Epiſcopo rejecta, ſed tantum dilata ad tempus ſui reditus a Sacra Viſitatione, vel quod debitis modis, & formis non fuerit Promotor Fiſcalis Curiæ Lucanæ citatus, ſubdit ſæpe memoratus Valentinus, non admiſſionem ad novum examen ſatis deſumi ex verbis ab Epiſcopo prolatis, occaſione qua pro novo examine eidem ſupplicavit, juxta ea, quæ referuntur a Teſtibus in Sum. *num.* 3. *& num.* 20. & citationes fuiſſe factas juxta ſtylum Tribunalis, quod procedit per affixionem cedulæ ad valvas vicinioris Eccleſiæ poſitæ intra fines ditionis Magni Ducis Hetruriæ, quando agitur adverſus Curias Epiſcopales, quæ ſunt extra ditionem Florentinam, licet in ea habeant aliquam Diœceſis partem, uti teſtatur Cancellarius in ſum. *num.* 19. præterquamquod una citatio fuit perſonaliter executa contra Cancellarium Vicarii Foranei Petræ Sanctæ, uti in Sum. *num.* 8.

His ſtantibus, quæritur

An judicatum, & ſententia Reverendiſſ. Nuntiaturæ Florentinæ favore Sacerdotis Andreæ de Valentinis ſuſtineatur in caſu &c.

Sacr. Congr. die 16. Decembris 1719. reſpondit,

Negative, in defectu tamen citationis, & tranſportationis Actorum, & Valentinus accedat ad Urbem ad ſe ſubjiciendum novo examini.

QUÆSTIO CXXXI.

In Cauſa Syracuſana Erectionis Collegiatæ, die 2. Decembris 1719.

PETENTE Magiſtratu, Clero, aliiſque Civitatis Raguſæ Comitatus Motycenſis Syracuſanæ Diœceſis, quod Parochialis, & Matrix Eccleſia S. Georgii in ampliorem Collegiatæ inſignis ſtatum immutaretur, poſt editum ab Eminentiſs. Barberino luculentum de more ſuffragium, fuit inſtantia propoſita, & examinata in Congregatione habita *die* 5. *Septembris* 1716. & reſcriptum fuit *Quod Oratores ſupplicarent poſt readificatam Eccleſiam, & reſtitutum ejuſdem decorem*, & motivum ſic reſcribendi deſumptum fuit ex ipſamet Oratorum ſupplicatione, in qua hæc verba habebantur, *Eccleſia S. Georgii occaſione deplorabilis terræmotus anni* 1693. *vetere avito ſplendore pene diruta, & everſa remanſit, ſubinde vero in ſitu illi conterm ino per Procuratores, & Œconomos tunc exiſtentes, & prout iſtius exiguæ vires ſuaſerunt, iterum readificata, ſeu potius ad tempus (donec illam ad priſtinum ſplendorem, quoad totum ædificium, & Altaria, pro dicti Oppidi dignitate revocare contingat) reaptata fuerit.*

Ut mandatis Sacr. Congregationis Oratores morem gererent, nonnullas Peritorum, & aliorum Teſtium atteſtationes exhibuerunt, in quibus dicebatur Eccleſiam ut ſupra readificatam, eſſe pro Collegiata ſufficientem; adeoque repropoſita Cauſa in Congregatione habita *die* 23. *Novembris* 1717. & rurſus in Congregatione habita *die* 27. *Novembris ejuſdem anni*, cum in prima dictarum Congregationum nulla fuerit capta reſolutio, reſponſum fuit in ſecunda, quod darentur litteræ Epiſcopo pro informatione juxta inſtructionem, & inſtructio fuit, ut Epiſcopus diſtincte, & plene referret circa ſtatum materialem Eccleſiæ poſt terræmotum readificatæ, & an Ædificium ſtabile eſſet, & duraturum, & capacis, decentiſque ſtructuræ.

Datæ fuerunt litteræ ad Epiſcopum Syracuſanum, ſed eodem licet pluries exorato, ut informaret, recuſante informationem tranſmittere, novus ab Oratoribus habitus eſt ad Sac. Congregationem recurſus, ut litteras dare dignaretur Metropolitano; cumque *die* 29. *Januarii* 1718.

Digitized by Google

1718. reſcriptum fuerit *ad mentem*, quæ fuit, ut Ego Secretarius Epiſcopum Mazarienſem alloquerer tunc in Urbe commorantem, & quod in hypotheſi, in qua etiam ipſe non informaret, Archiepiſcopo ſcriberem Meſſanenſi, mandatis obedientiam præſtiti, dictoque Antiſtite Mazarienſi ſe excuſante propter magnam diſtantiam inter Diœceſes Mazarienſem, & Syracuſanam, ut ex ejus epiſtola ad me ſcripta, & in Secretaria exiſtente colligitur, iterum de hac re ſermonem feci in Sac. Congregatione, quæ *die* 2. *Julii* 1718. reſpondit, quod ſcriberetur Archiepiſcopo Meſſanenſi pro informatione, & voto.

Archiepiſcopi Meſſanenſis reſponſio ſupervenit, ſcripta *die* 7. *Julii* 1719. in qua, poſt enarratam dejectionem Parochialis, & Matricis Eccleſiæ S. Georgii ex cauſa Terræmotus, hæc habet: *De Eccleſia noviter ædificata pro Divinis tamen afficiis rite obeundis in eo loci ædes ædificata eſt ad lævam veteri ejuſdem muro adhærens, quæ ex parte non infirmior eſt, aut brevi caſura, ſed fortaſſis validior, perpetuoque duratura videtur. Reliqui tres parietes ſolidi etiam ſunt, nec veluti tumultuario excitati. Tota ſtructura non adeo contemnenda eſt, quin peragi in ea poſſint Sacræ Cæremoniæ cum debita decentia, quæ Canonicorum Collegio conveniret. Adeo capax eſt, ut ſeptem Altaria in ea exiſtant, & Chorus ſubſellia multa habeat, in quo Presbyteri, & Clerici plures divinas quotidie laudes perſolvunt a Populo ſejuncti. Pavimentum lapide ſubornatum, tectumque more patrio coopertum, omnis vero ornatus temporum calamitate nihil amiſit. Ideo cenſeo Canonicorum Collegio poſſe decorari.*

Hæc ſunt, quæ continentur in Epiſtola Archiepiſcopi Meſſanenſis, quocirca quæritur.

An, & quomodo Oratorum precibus ſit indulgendum in caſu.

Sacra Congr. die 24. Februarii 1720. reſpondit

Pro erectione Collegiatæ juxta numerum petitum Canonicorum, & Dignitatum, & cum conceſſione uſus Rocchetti, & Mozzettæ expedien. per Datariam, & in reliquis juxta Votum Eminentiſſimi Barberini, & quoad facultatem condendi Statuta addatur clauſula, quatenus Juri Canonico, & Sac. Concilio Trid. non adverſentur, & ad Mentem.

QUÆSTIO CXXXII.

In Cauſa Reatina Legati, die 2. *Decembris* 1719.

IN ultimo, cum quo deceſſit, teſtamento, Canonicus Vincentius Clavellonius legavit Capitulo Cathedralis Eccleſiæ Reatinæ quandam domum, & nonnulla loca montium, quorum fructus circiter aſcendunt ad annua ſcuta 200. pro perficiendis nonnullis ſacris ornamentis, & pro comparandis Eccleſiæ ſupellectilibus, & ſpecialiter opera enumerando demandavit, quod Cappella S. Mariæ de Populo marmoreis incruſtaretur lapidibus; oſtiolo ex auricalcho conficiendo muniretur, & ejus tholus plumbeo tecto cooperiretur, & quod tres ſtatuæ argenteæ, & nonnulla candelabra conſtruerentur, quibus, aliiſque ſimilibus operibus adimpletis, idem Teſtator juſſit, quod quolibet anno præſtaretur eleemoſyna ſcutorum 50. pro ſubſidio dotali unius Puellæ pauperis, quæ proximam haberet occaſionem monachationis, & Puellæ electionem arbitrio Capituli remiſit.

Poſt obitum Teſtatoris datum fuit initium operibus ab eodem præſcriptis, ſed eorum complemento nullatenus expectato, Capitulares anno 1692. devenerunt ad electionem Puellæ, & illi dotem perſolverunt, quod ipſum etiam præſtiterunt aliis quinque ſubſequentibus annis licet interpolatis; cumque ſic continuaverint uſque ad annum 1704. ab ulteriori ſubinde Puellarum electione abſtinuerunt, & incepta opera a Teſtatore demandata continuando, eadem abſolverunt anno 1718.

Anno itaque 1718. cum nonnullæ Puellæ Capitulo ſupplicaſſent pro ſubminiſtratione memoratæ eleemoſynæ ſcutorum 50. a Canonico Vincentio Clavellonio pro monachatione, uti diximus, unius Puellæ paupertate laborantis relictæ, recurſum habuerunt Canonici ad hanc Sacram Congregationem, inſtando pro facultate ſuſpendendi ad ſexennium diſtributionem dotis, ex quo per anticipationem, & tempore, quo ſolvere non tenebantur, dictam eleemoſynam perſolverunt juxta ea, quæ in ſuperioribus fuerunt expoſita, & remiſſo juxta morem ſupplici libello ad Epiſcopum pro informatione, & voto, fuit ipſe in ſenſu, quod non eſſet annuendum petitis, ſed quod Canonici tenerentur in adimplementum ultimæ voluntatis Canonici de Clavellonibus annuam diſtribuere eleemoſynam ſcutorum 50. pro Puella monachanda.

Tum quia Teſtator expreſſe voluit, quod, completis operibus piis, fieret in perpetuum, & quolibet anno dotis diſtributio.

Tum quia anticipata ſolutio, ſeu dotium diſtributio non potuit Capitulum liberare, cum non fuerit facta vero Creditori, nec habenti jus eam petendi.

Contendit e contra Capitulum, ſe per ſexennium non teneri ad dotis ſolutionem, quandoquidem diſtributio facta fuit per anticipationem, durumque ſibi videtur, quod ſi obligatus ad præſtandum aliquod factum remanet liberatus, ſtatim ac docetur de adimplemento, ita ut ad nihil aliud teneatur, hoc ipſum dicendum non ſit in hypotheſi præſenti, in qua præventive fuit ſatisfactum voluntati Teſtatoris.

Quoad hæredem, ſive Executorem Teſtamentarium, qui ex præcepto Teſtatoris tenetur diſtribuere Dotes Puellis incertis, quæſtio eſt inter Doctores, an poſſint illi tempus prævenire a Teſtatore diſtributioni præfixum; nonnulli etenim negative reſpondent, tum propter præjudicium virginum tali tempore eligendarum, tum quia non ſervatur ad unguem Teſtatoris voluntas, uti late docet *Simon. de Petris de interpret. ultimar. volunt. lib.* 5. *dubit.* 2. *num.* 75. *pag. mihi* 483. & e contra nonnulli affirmative reſpondent, tum quia in legato relicto virginibus incertis non eſt excogitabilis ulla particularis affectio Teſtatoris; tum quia ejus Animæ magis expedit, ut Legatum pium citius adimpleatur, quemadmodum late firmant *Cardin. Mantica de conject. ultim. volunt. lib.* 8. *tit.* 5. *num.* 20. *Gonzal. ad Regul. Cancell. gloſſ.* 2. *a num.* 47. *ad num.* 53. *Gratian. diſcept.* 73. *num.* 1. & alii e contra diſtinguunt inter dilationem a Teſtatore conceſſam favore hæredis, ut interim fructibus frui poſſit, & inter dilationem ex alia cauſa conceſſam, concludendo, quod in primo caſu hæres poteſt ſuo favori renuntiare, & ſic anticipate ſolvere, ſed quod id facere non poteſt in ſecundo, in quo non agitur de renuntiando dilationi ad ſui favorem appoſitæ, uti colligitur ex doctrinis mox allegatis.

Procedendo cum hoc ſiſtemate, inquit Epiſcopus, non potuiſſe Capitulum præventive facere diſtributiones dotium, ex quo dilatio non fuit a Teſtatore demandata, ut ipſum interim frui poſſet commoditate fructuum, cum fuerit appoſita pro forma, & in favorem Cauſæ piæ, ut ſcilicet prius abſolverentur opera ab eodem Teſtatore prædilecta.

Excipit e contra Capitulum dilationem fuiſſe a Teſtatore conceſſam in ſui favorem, cum ille intantum diſtulerit ſubſidia dotalia pro Pauperibus Puellis monachandis, in quantum voluit, quod prius conſuleretur decori ſuæ Eccleſiæ, ſuique Capituli, faciendo videlicet ſtatuas argenteas pro decentiori cuſtodia Sacrarum Reliquiarum, exornando Cappellam Sanctiſſimæ Virginis de Populo, & cætera perficiendo pertinentia ad uſum ſacrarum ſupellectilium.

His ſtantibus, quæritur

An ſit concedenda Capitulo Cathedralis Eccleſiæ Reatis per ſexennium ſuſpenſio legati pro ſubſidio dotali relicto pauperibus Puellis a Canonico Clavellonio, in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,

Negative, & amplius.

QUÆSTIO CXXXIII.

In Cauſa Cavenſi, ſeu Maſſæ Lubrenſis, die 16. *Decembris* 1719.

AUGUSTINUS de Urſo ſacris cupiebat Ordinibus initiari, cumque exorta fuerit controverſia inter Epiſcopos Caven. & Maſſæ Lubren. contendente unoquoque eorum, ad ſe dictam ordinationem pertinere, habitus fuit ab Auguſtino recurſus ad hanc Sacram Congregationem, quæ, juxta morem, juſſit, ut audiretur uterque Ordinarius.

Epiſcopus itaque Maſſæ Lubren. dicit ſe primam tonſuram, & minores ordines annis præteritis Auguſtino contuliſſe, ex quo credidit, & credit, pro ſe pugnare diſpoſitionem famigeratæ Bullæ *Speculatores*; primo, quia Matthæus Avus erat Civis Maſſæ Lubren. & ad Civitatem Cavenſem ſe contulit, ut certo determinato incumberet negotio, cumque Dominicus Matthæi filius, & Pater Auguſtini Oratoris in eadem Civitate natus ſit,

de

de nativitate accidentali in dicta Civitate non videtur eſſe dubitandum, & concurrente nativitate accidentali, nullum in Civitate Cavenſi contractum dici potuit domicilium.

Secundo, quia Dominicus Pater habet in Civitate Maſſæ Lubren. domum apertam, bona ſtabilia poſſidet, & in eadem obtinet nonnulla jura patronatus quarumdam Cappellarum; non omiſſo, quod in prædicta Civitate habitat cum ſua familia poſt decem, & amplius annos cum animo deliberato ab ea non recedendi.

Tertio, quia ex eodem Dominico natus eſt alter filius nomine Matthæus, qui fuit abſque ulla contradictione, annis præteritis ab ipſo Antiſtite Maſſæ Lubren. ad Sacerdotium promotus.

Abſque eo quod quidquam referat, quod Auguſtinus Orator natus eſt in Civitate Cavenſi, in qua etiam per aliquod temporis ſpatium habitavit, quaſi quod hinc inferatur, vel Ordinationem pertinere ad Epiſcopum Cavenſem, vel eam ſaltem expleri non poſſe ab Epiſcopo Maſſæ Lubren. niſi poſt habitas litteras teſtimoniales ab ipſo Epiſcopo Cavenſi; dicitur etenim, quod Auguſtinus per accidens in memorata Civitate natus eſt, & quod in eadem habitavit, dum erat infans, & dum non habebat ætatem, in qua canonicum poſſet contrahere impedimentum, quæ omnia ſubdit Epiſcopus Maſſæ Lubren. conſtare ex dicto ſex Teſtium, qui fuerunt in ſua Curia formiter examinati, tunc cum contulit Auguſtino primam tonſuram.

Hæc ſunt, quæ continentur in informatione Epiſcopi Maſſæ Lubren. Nunc tranſeundo ad informationem Epiſcopi Caven. refert hic, Matthæum e Civitate Neapolitana ad Civitatem Cavenſem veniſſe, ut in ea artem fabrilem exerceret. Addit Matthæum in Civitate Cavæ permanſiſſe uſque ad obitum, Uxorem ibi duxiſſe, & filios procreaſſe, inter quos adeſt Dominicus Auguſtini Pater, qui in Cathedrali Cavenſi fuit baptizatus. Dominicum hic, teſte eodem Epiſcopo, artem Patris in memorata Civitate proſecutus eſt, & in illa genuit Auguſtinum, qui pariter in Cathedrali baptiſmum recepit, cumque ſubinde Dominicus Pater occaſione affictus vectigalium ſe contulerit ad Civitatem Maſſæ Lubren. & in ea interpolatim ſingulis annis habitare cœperit, hinc ait Epiſcopus Caven. factum eſſe, quod Auguſtinus, cum ſextum ætatis annum ageret, ad Civitatem Maſſæ Lubren. a Patre delatus eſt, in qua tribus circiter annis permanſit, poſt quos iterum rediit ad Civitatem Cavenſem, a qua poſt annum diſceſſit, iterumque ad alteram Civitatem Maſſæ Lubren. acceſſit, ubi trium circiter annorum ſpatio moram traxit, poſt quos iterum ad Civitatem venit Cavenſem, in qua continuo habitavit, & habitat, exceptis duobus menſibus æſtivis in anno, & excepto quodam integro anno, quem extra eam tranſegit ex cauſa infirmitatis, concludendo ſe neſcire quomodo Epiſcopus Maſſæ Lubren. potuerit Matthæum Dominici filium Presbyteratu inſignire, & Auguſtinum ejus fratrem Clericali tonſura, & minoribus Ordinibus initiare, & quomodo nunc prætendere poſſit ipſi Ordines ſacros conferre.

Relata in informatione Epiſcopi Cavenſis confirmantur ex documentis, quæ ab Auguſtino exhibentur in ſua Scriptura per manus circumferenda.

Hiſque poſitis, quæritur

I. An Auguſtinus fuerit licite ad primam tonſuram, & minores Ordines promotus ab Epiſcopo Maſſæ Lubren. in caſu &c.

II. An idem Auguſtinus Sacris Ordinibus ſit initiandus ab Epiſcopo Maſſæ Lubren. vel potius ab Epiſcopo Caven.

Sacra Congr. reſpondit

Dilata, & tranſmittatur proceſſiculus Teſtium ab Epiſcopo Maſſæ Lubren. & Teſtes, qui fecerunt atteſtationes extrajudiciales Cavæ, examinentur formiter ab Epiſcopo Caven.

QUÆSTIO CXXXIV.

In Cauſa Ordinis S. Auguſtini Magiſterii, die 16. Decembris 1719.

IN decretis Capituli Generalis Ordinis S. Auguſtini, quod habitum fuit anno 1635. habentur hæc verba: *Magiſterii lauros illi in Italia tantummodo decorentur, qui probitatis, & doctrinæ laude præfulſerint, & quinquennio Regentis munus obierint, vel in principalioribus Italiæ Urbibus verbum Dei cum plauſu, juſtaque fama decennio deprædicaverint.*

Ad tramites horum verborum, a Concionatoribus admittitur, Regentes eſſe ipſis in conſecutione Magiſterii præferendos, ſi detur caſus, quod uno, eodemque tempore Regentes ſuum quinquennium expleverint, & Concionatores ſuum decennium, ſed controverſia in hoc unice reſidet, quod Concionatores aſſerunt, ſibi in conſecutione Magiſterii dandam eſſe prælationem, ſi ſuum compleverint decennium antequam Regentes ſuum quinquennium abſolverint; tum quia prior in tempore potior eſt in jure; tum quia tam Regentes, quam Concionatores curſum explent Philoſophiæ, & Sacræ Theologiæ, & non ſolum, ut quis deputetur in Regentem, ſubire debet examen, ſed hoc ipſum fit ab illis, qui in Concionatores ſunt deputandi, cum diſcurſum, ſeu Concionem habeant ſuper materia ipſis aſſignata, coram omnibus Patribus, & in publico Capitulo. Accedit, quod ſicuti expleto curſu quinquennali, Regentes novum ſubeunt examen, ita quoque novo ſe examini exponunt Concionatores poſt ſuum decennale prædicationis tempus abſolutum; quo ſtante, inferunt iidem Concionatores tum rationi, tum æquitati eſſe conſentaneum, ut ſi alter ex ipſis ſuum decennium terminaverit, antequam quinquennium fuerit terminatum ab aliquo Regente, eidem Regenti præferatur in conſecutione lauree Magiſterii.

Præter hanc controverſiam, alia etiam fuit excitata quoad principaliores videlicet Italiæ Urbes, in quibus Concionatores cum plauſu, & juſta fama debent per decennium prædicare, antequam fiant Magiſtri; conceditur etenim, quod juxta Religionis conſuetudinem ſub illis verbis comprehendantur ea loca, ad quæ P. Generalis pro tempore Concionatores Annuales, vel Quadrageſimales mittere conſuevit, quæ loca enumerantur in Summario eorundem Conctonatorum.

His ſtantibus, quæritur

I. An cum PP. Regentes expleverint quinquennium, & Concionatores decennium ad formam Conſtitutionum Ordinis, ſeu Decreti Capituli Generalis, ſint præferendi, qui primo expleverint, in caſu &c.

II. An omnia illa loca, ad quæ mittuntur Concionatores a P. Generali Ordinis, conſideranda, connumerandaque ſint inter principaliores Civitates Italiæ, in caſu &c. & ad effectum, de quo agitur.

Sacra Congr. reſpondit

Ad Primum negative, & admittendos eſſe promiſcue Regentes, & Concionatores arbitrio P. Generalis. Ad Secundum negative, & ad Mentem.

QUÆSTIO CXXXV.

In Cauſa Caſſanenſi Concurſus, die 16. Decembris 1719.

VACANTE Cappellania Curata, ſeu Vicaria perpetua, ſub invocatione SS. Annunciationis, indictus fuit de more concurſus, idemque habitus fuit coram Vicario Generali, qui erat etiam Examinator Synodalis, & coram ſex aliis Examinatoribus, quorum tres fuerant in Synodo electi, aliique tres munus exercebant ex facultate hujus Sacræ Congregationis: cumque ex quatuor concurrentibus, Rev. Blaſius Peretta, & Rev. Joannes Baptiſta Siſandi fuerint tanquam habiliores, & magis idonei quoad ſcientiam denunciati, prælectus fuit ab Epiſcopo Caſſanen. memoratus Sacerdos Siſandi, & ejus favore fuerunt ſubinde expeditæ litteræ Apoſtolicæ; cumque Sacerdos Joſeph de Candia, qui fuit unus ex concurrentibus, ſe in his reputaverit gravatum, & recurſum habuerit ad hanc Sacram Congregationem, juxta morem ſcriptum fuit Epiſcopo pro informatione, & tranſmiſſione actorum, actiſque tranſmiſſis, diſputanda proponuntur dubia ad calcem hujus reſtrictus inſerenda.

Contendit autem Sacerdos Joſeph de Candia, quod concurſus fuerit nullus, tum quia ipſe appellationem interpoſuerat ab interventu trium illorum Examinatorum, qui non fuerant in Synodo, ſed ex facultate hujus Sacræ Congregationis electi, utpote ſibimet rationabiliter ſuſpectorum, tum quia, cum tres ad minus adeſſent Examinatores in Synodo electi, coram quibus poterat haberi concurſus, & tres Examinatores, ad effectum de quo agitur, ſufficiant, juxta *Caput 18. ſeſſ. 24. de Reform.* concurſus ſic habitus fuit, ut in eo intervenerint Examinatores Synodales, & non Synodales, electi videlicet ex facultate hujus Sacræ Congregationis, in quo rerum ſtatu de nullitate concurſus non videtur eſſe dubitandum.

Contendit ſecundo idem Sacerdos Joſeph de Candia, quod irrationabile fuerit Epiſcopi judicium ſtatim ac ad Parochialem vacantem prælegit Sacerdotem Joannem Baptiſtam Siſandi,

Digitized by Google

fandi, tum quia Epiſcopus in ſua præelectione dixit, Sacerdotem Joannem Baptiſtam fuiſſe repertum magis habilem, & idoneum ab Examinatoribus, ipſumque Sacerdotem Joſephum de Candia repertum fuiſſe minus idoneum in explicatione Textus Sacri Concilii Tridentini, quando ipſe fuit approbatus tanquam magis habilis, & idoneus a duobus Examinatoribus, & quando judicio omnium Examinatorum repertus fuit idoneus in explicatione Concilii; tum quia Sacerdos Siſandi eſt conſtitutus in ætate annorum 29. quando ipſe eſt in ætate annorum 56. & eſt laurea doctorali inſignitus, & in pluribus aliis muneribus laudabiliter ſe exercuit, uti latius legi poteſt in ejus informatione, & ſummario.

Contendit denique tertio ſæpe memoratus Joſeph de Candia, eſſe locum provocationi ad novum examen ad tramites *Bullæ 33. S. Pii V.* quia licet ipſe fuerit a duobus Examinatoribus approbatus, non fuit tamen approbatus ab aliis, hinc inferendo ſibi denegari non poſſe provocationem ad novum examen.

Excipit e contra Sacerdos Joannes Baptiſta Siſandi, bene conſtare de validitate concurſus, licet enim Concilium Tridentinum loco citato ſtatuat, concurſum eſſe faciendum coram Examinatoribus non paucioribus, quam tribus; id tamen non impedit quin Concurſus haberi valeat coram pluribus, quam tribus Examinatoribus, juxta reſolutionem hujus Sacræ Congregationis impreſſam apud *Garziam de Benef. par. 9. cap. 2. num.* 53. & in eo, quod attinet ad Examinatores, auctoritate hujus Sacræ Congregationis deputatos, ſubdit ſex ad minus eſſe ſingulis annis in Diœceſana Synodo eligendos, juxta allegatum *Caput* 18. *ſeſſ.* 24. *de Reform.* eoſdemque exercere poſſe ſuum officium uſque ad novam Synodum, licet ſingulo anno non convocetur, dummodo tamen poſt annum ex electis in Synodo ſex ad minus ſuperſint, quod ſi tranſacto anno quatuor, aut quinque tantum ex electis in Synodo ſuperſint; ſuperſtites officium ſuum valide exercere non poſſunt, ſed aut nova Synodus eſt celebranda, & in ea Examinatores Synodales ſunt eligendi, aut ab hac Sacra Congregatione facultas eſt obtinenda, ut Epiſcopus uti poſſit ſuperſtitibus, vel alios valeat in locum demortuorum ſubrogare, & illis uti una cum ſuperſtitibus, juxta praxim relatam apud *Monacell. in formul. tom. 4. pag. 6. num.* 21. concludendo, quod ſic ſe res habuit in caſu præſenti, & conſequenter quod Concurſus eſt validus, non obſtante interventu Examinatorum deputatorum auctoritate hujus Sacræ Congregationis.

Excipit quoque idem Sacerdos Siſandi nihil opponi poſſe præelectioni Epiſcopi, ſui favore factæ, nedum quia ipſe ex ſuffragiis ſeptem Examinatorum, ſex obtinuit favorabilia, ſed etiam quia optimis moribus eſt imbutus, juxta atteſtationes relatas *in ſuo Summario num.* 4. & ſe aſſiduo exercet in prædicatione Evangelii, & in explicando Catechiſmo, itaut ſuæ qualitates majoris ſint ponderis, quam aliæ, quæ adeſſe dicuntur in Sacerdote Joſepho de Candia.

Excipit denique idem Siſandi, non eſſe locum provocationi ad novum examen, vel quia Sacerdos Joſeph quoad ſcientiam, & litteraturam fuit ab omnibus Examinatoribus approbatus, vel quia cum ipſe hic, & nunc prætendat, quod judicium Epiſcopi fuerit irrationabile, tenetur ad docendum concludenter de irrationabilitate, & de gravamine, ad differentiam caſus, in quo idem ſimpliciter inſtaret pro novo examine ad vindicandam propriam exiſtimationem, & idoneitatem, quæ a reprobatione fuiſſet cauſata, tunc etenim nulla probatio gravaminis reputaretur neceſſaria, juxta concordem opinionem hujus Sacræ Congregationis, & Rotæ, uti videri poteſt *in Lucen. Sarzanen. Parochialis* 2. *Julii* 1706. §. *neque obſtare coram bon. mem. Omanna, & in Fulginaten. Parochialis* 13. *Januarii* 1710. §. *inconcuſſa, & ſeqq. coram Reverendiſs. Aldovrando, quæ ſunt deciſiones* 9. & 10. *poſt Moncell. tomo* 4. ubi etiam referuntur hujus Sac. Congregationis reſolutiones.

His ſtantibus quæritur

I. An conſtet de validitate Concurſus, in caſu &c.

II. An conſtet de rationabili judicio Epiſcopi, in caſu &c.

III. An ſit locus provocationi ad novum examen, in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Ad Primum affirmative. Ad Secundum, & Tertium dilata, & exhibeantur Acta Concurſus.

QUÆSTIO CXXXVI.

In Cauſa Æſina Præeminentiæ, die 16. *Decembris* 1719.

EXcITATA fuit controverſia in Eccleſia Cathedrali Æſina inter Canonicum Curtium Bonafidem Coadjutorem Canonici Moriconi, & Canonicum Hippolytum Colocci; cum etenim recurrente hebdomada, in qua, juxta Turnum, Miſſa ſolemnis cantari debebat a Canonico Moricono, Canonicus Curtius Bonafides ejus Coadjutor diceret ad ſe pertinere ejuſdem Miſſæ ſolemnis celebrationem in abſentia Coadjuti, & e contra Canonicus Hippolytus Colocci ſe opponeret, aſſerendo ad ſe, uti ſuccedentem poſt Canonicum Moriconum, pertinere, eo impedito, officium peragere, & Miſſam canere ſolemnem, in Congregatione habita *die* 26. *Martii anno* 1718. propoſitum fuit ſequens dubium diſputandum, *an nolente, vel impedito Canonico Moricono, Miſſa ſolemnis, quæ juxta turnum, ab eodem eſſet celebranda, celebranda ſit a Canonico Curtio Bonafide ejus Coadjutore, vel potius ſit celebranda a Canonico Hippolyto Colocci in ordine Canonicorum ſuccedente*; cumque tunc nulla fuerit capta reſolutio, & in Congregatione habita *die 9. Aprilis ejuſdem anni* reſponſum fuerit, quod exhiberetur Bulla Coadjutoriæ, in Congregatione tandem habita *die prima Aprilis, hujus anni* 1719. ad primam dubii partem reſponſum fuit *negative*, & ad ſecundam *affirmative*; juxta etenim celebres reſolutiones Congregationis Sacrorum Rituum *in Patavina* 14. *Februarii* 1615. & 3. *Decembris* 1616. & *in Neritonen.* 12. *Octobris* 1619. hæc adeſt differentia inter Coadjutores Dignitatum & Coadjutores Canonicorum, quod Coadjutores Dignitatum, uti ſedentes in ſtallo Dignitatis, facere debent functiones ſpectantes ad Dignitatem Coadjutam, & e contra Coadjutores Canonicorum, utpote ſedentes poſt omnes Canonicos, facere non poſſunt functiones ad Canonicos Coadjutos pertinentes, niſi in hypotheſi, in qua alii deſint Canonici, vel niſi ageretur de Miſſis, quas Canonicus Coadjutus celebrare tenetur, vigore teſtamenti, & inſtitutionis Canonicatus, & celebrare non poteſt, aut propter ſenectutem, aut propter aliud impedimentum, uti bene explicatur *in citata reſolutione Patavina*; in nihilum urgentibus verbis, quæ apponuntur in litteris Coadjutoriæ, quod ſcilicet Coadjutor habere debeat omnes, & ſingulas prærogativas, præeminentias, & honores in Choro, proceſſionibus, & aliis actibus Capitularibus, quas, & quos Canonicus Coadjutus haberet, ſi præſens eſſet; cum hæc verba ſtare dicenda ſint ad excluſionem aliorum inferiorum, & non ad excluſionem aliorum Canonicorum, uti bene docent *Lotber. de Re Benefic. lib. 2. quæſt.* 25. *num.* 36. *Gonzal. de Regul.* 8. *Cancell. gloſſ.* 5. §. 9. *a num.* 97. *& præſertim num.* 102. *& ſeqq.*

Statuto, quod impedito Canonico Moricono Miſſa non eſſet celebranda a Canonico Curtio Bonafide ejus Coadjutore, ſed Canonico Hippolyto Colocci, uti ſuccedente poſt Canonicum Moriconum, nova ſubalterna exorta eſt controverſia, an Canonici Coadjutores, poſt completum Turnum omnium Canonicorum principalium, Miſſam canere tenerentur in alia ſeparata hebdomada ex propriis perſonis, cumque in Congregatione habita *die* 17. *Junii hujus ejuſdem anni* fuerit demandatum, quod Cauſa poneretur in folio, duo infraſcripta dubia in præſenti diſputanda proponuntur.

Alterum reſpicit reſolutionem captam *die prima Aprilis* 1719. in qua, uti ſupra fuit expoſitum, reſponſum eſt, Miſſam ſolemnem non eſſe canendam a Canonico Coadjutore; ſed a Canonico in ordine ſuccedente; dicitur enim hanc reſolutionem bene ſubſiſtere in puncto Juris, ſed non eſſe hypotheſi applicabilem, propter antiquam obſervantiam vigentem in Eccleſia Cathedrali Æſina, juxta quam prætenditur Canonicos Coadjutores Miſſam ceciniſſe, & non Canonicos in ordine ſuccedentes.

Alterum reſpicit prætenſam Coadjutorum Canonicorum obligationem canendi Miſſas ex propriis perſonis, poſt completum Turnum omnium aliarum Canonicorum, & in ordine ad hoc dubium aſſeritur, non adeſſe dictam obligationem Canonicorum Coadjutorum, tum quia Coadjutores, durante vita eorum, quorum ſunt Coadjutores, non ſunt veri Canonici, ſed ficti, tum quia ſi tenerentur poſt completum turnum aliorum Canonicorum Miſſam canere, inſervirent ex propriis perſonis, & ſe haberent ad inſtar Canonicorum principalium, quod eis non videtur eſſe permiſſum.

His ſtantibus, quæritur

I, An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis die prima Aprilis 1719. & quatenus ſtandum ſit in deciſis.

II. An Canonici Coadjutores in ordine Presbyterali conſtituti, & Miſſam ſolemnem non cantantes in hebdomada, juxta turnum tangentem eorum Coadjutis, teneantur eandem Miſſam cantare ex propriis perſonis poſt completum turnum annuum aliorum Canonicorum, in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Ad Primum, & in deciſis. Ad Secundum teneri ad cantandam Miſſam, ut compleant Turnum Canonicorum.

QUÆSTIO CXXXVII.

In Cauſa Bononienſi Miſſarum, die 16. Decembris 1719.

LICET factum primordiale hujus Cauſæ fuerit plene expoſitum in folio diſtributo pro Congregatione habita *die 9. Septembris 1713.*, & pro altera Congregatione habita *die 16. Januarii 1717.*, ut nihilominus EE. PP. non graventur onere ea folia reaſſumendi, operæ pretium eſſe cenſui dictum primordiale factum paucis exponere.

In Metropolitana Eccleſia Bononienſi non ſolum adeſt Capitulum Canonicorum, ſed ab antiquiſſimo tempore erecta reperitur quædam Congregatio Beneficiatorum, quæ Conſortieria nuncupatur, & unuſquiſque ex dictis Beneficiatis diſtincta habet, & ſeparata beneficia, & Cappellanias, cum onere Miſſarum juxta qualitatem Fundationis.

Paulus Papa II. nonnulla bona Conſortieriæ aſſignavit, & voluit, quod eorum fructus pro quotidianis diſtributionibus dividerentur inter Conſortiales Choro, & divinis officiis intereſſentes; cumque memoratorum Conſortialium numerus adeo auctus eſſet, ut quilibet ex eis vix annua ſex ſcuta haberet, Pius Papa Quartus numerum ſtatuit 33. *participantium* compoſitum ex duodecim Manſionariis, & Sacriſta Capituli, necnon ex 20. *antiquioribus Conſortialibus.*

Conſortieria compoſita tam ex participantibus, quam ex non participantibus ſuam habuit, & habet Sacriſtiam, quæ Tabularia nuncupatur, diſtinctam a Sacriſtia Capituli, & in antiquioribus hujuſce Tabulariæ libris adnotatum reperitur, conſuetudinem jam inoleviſſe, ut Conſortiales vel Miſſas, quas ratione Beneficii celebrare tenebantur, celebrarent, vel taxam ad rationem ſolidi unius, & obulorum quatuor pro qualibet Miſſa ſolverent Tabulariæ.

Libri, in quibus conſuetudo hæc tanquam jam introducta enuntiatur, ſunt libri facti de anno 1552. & poſt lapſum triginta circiter annorum, nunquam perituræ memoriæ celeberrimus Cardinalis Gabriel Paleottus primus Bononiæ Archiepiſcopus, ut religioſe ſervarentur Teſtatorum voluntates, & onera beneficiis annexa debitam haberent executionem, decrevit, ut Conſortiales adimplerent onus Miſſarum per ſeipſos, ſeu Sacerdotes ab eis deputatos, vel ſolverent Tabulariæ congruentem eleemoſynam Sacerdotibus dandam, qui Miſſas pro dictis beneficiatis celebrarent, & ad ulteriora procedendo, eleemoſynam in libris 60. pro qualibet Miſſa quotidiana taxavit, & a die dicti Decreti Conſortiales ſolvere inceperunt, & adhuc ſolvunt Tabulariæ taxam prædictam ad rationem oneris Miſſarum unicuique Beneficio impoſiti.

Ex hujus taxæ ſolutione coaleſcunt introitus Tabulariæ, quæ eoſdem erogat pro expenſis utenſilium, pro ſalario Exactoris, Ratiocinatoris, & Primi, & Secundi Cuſtodis Sacriſtiæ, & celebrare facit qualibet die decem Miſſas ad rationem librarum 60. pro qualibet, abſque tamen dictarum miſſarum applicatione, & quinque ex dictis decem miſſis quotidianis celebrantur a Patribus Barnabitis, qui ſunt Eccleſiæ Metropolitanæ Pœnitentiarii; quique dictarum miſſarum onus ſuſceperunt, obtenta a Clemente Octavo aſſignatione eleemoſynæ pro dictis quinque miſſis, quas celebrant.

Tabularia, uti mox dictum eſt, celebrare facit qualibet die decem miſſas, computatis illis quinque, quæ uti mox fuit expoſitum, celebrantur a Patribus Barnabitis, & miſſæ, quæ ab omnibus Conſortialibus eſſent celebrandæ, aſcendunt ad numerum 11318. cumque præter miſſas, celebrandæ pariter eſſent quamplurima anniverſaria a Conſortieria; attenta redituum tenuitate, Archiepiſcopus Bononienſis in Synodo habita anno 1614. illa reduxit *ad annua 83. anniverſaria*, & ulterius triginta quinque Conſortibus participantibus præcepit, ut unam annuam miſſam celebrarent, & in *Memento* omnium miſſarum, quas celebrarent, orarent pro Benefactoribus.

Ab hac facti ſerie circa annum 1713. ortum habuit controverſia, de qua nunc agitur; Canonici etenim Eccleſiæ Metropolitanæ, qui Conſortio præſident, dubium excitarunt, an Beneficiati, & eorum Tabularia explendo ea, quæ ſupra dicta ſunt, ſatisfecerint oneribus Beneficiorum, & an prædicto modo continuare poſſint: quocirca propoſitis in Congregatione habita *die 9. Septembris* 1713. duobus dubiis, primo, *an, & quomodo ſit conſulendum pro præterito*, & ſecundo, *an, & quomodo ſit providendum in futuro*, ad primum reſponſum fuit *non eſſe moleſtandos*, & ad ſecundum *dilata fuit reſolutio*; cumque dubium tunc non reſolutum, fuerit repropoſitum in Congregatione habita *die 16. Januarii* 1717. in Congregatione ſequenti habita *die 30. Januarii ejuſdem anni*, commiſſum fuit claræ mem. Cardinali de Abdua, & Eminentiſs. Cardinali Tanario, necnon Secretario, ut inter ſe viderent quid eſſet agendum, ſuumque ſenſum Sac. Congregationi aperirent; mortuoque ſubinde prædicto Cardinali de Abdua, cum actum fuiſſet de altero in ejus locum ſubrogando, placuit Sac. Congregationi *die 4. Februarii* 1719. reſcribere, quod Cauſa proponeretur in plena Congregatione.

In hujus Decreti executionem ſcriptura circumfertur impreſſa, in qua ad tramites præcedentium animadverſionum in hac eadem Cauſa factarum diſtinguitur inter Beneficia, quorum non habetur fundatio, vel ſi habetur, non legitur in illa, quod fuerit Beneficiatis demandata applicatio Sacrificii, & inter Beneficia, quorum fundationes reperiuntur.

Quoad beneficia itaque, quorum fundatio non reperitur, vel ſi reperitur, non legitur in illa onus applicationis Miſſæ, dicitur nihil eſſe innovandum, nec reſpectu Beneficiatorum, nec reſpectu Tabulariæ, ſed ſolitum eſſe ſervandum, itaut ſufficere impoſterum debeant illæ decem Miſſæ, quas uſque adhuc Tabularia celebrare fecit, nullo celebrantibus impoſito onere applicationis.

Abſque eo quod quidquam referat, quod numerus decem Miſſarum qualibet die celebrandarum, non adæquat numerum Miſſarum, quas Beneficiati hujus primæ claſſis celebrare tenentur, juxta id, quod eſt adnotatum in Tabellis, tum quia adeo tenues ſunt reditus horum Beneficiorum, ut non correſpondeant numero Miſſarum deſcripto in memoratis Tabellis; tum quia juxta ea, quæ in ſuperioribus dicta ſunt, explentur a Conſortialibus anniverſaria demandata in Synodo anni 1614. & in Miſſarum celebratione juxta eandem Synodum tenentur in *Memento* orare pro Benefactoribus.

Quoad Beneficia vero, quorum reperitur fundatio, cum alias fuerit inſinuatum, quod erat juſtum, & conveniens, ut Beneficiati adigerentur ad celebrandum in Eccleſia Metropolitana, & ad applicandum Sacrificium, indulta tamen ipſis reductione, juxta vires redituum beneficiorum, hoc eſt *ad manualem*, & conceſſa reductione *ad perpetuam*, facto verbo cum Sanctiſſimo, ſermonem habendo de illis beneficiatis Conſortialibus participantibus, qui Choro intereſſunt.

Duo alia in citata Scriptura per manus circumferenda ſuperadduntur, alterum quoad Beneficiatos, alterum quoad Tabulariam. In eo autem, quod attinet ad Beneficiatos ponderatur, quod clar. mem. Cardinalis Paleottus in ſuo Decreto ſupra recenſito demandavit omnibus Beneficiatis, ut ſingulis ſuorum beneficiorum oneribus ſatisfacerent, cum proportione ad eleemoſynam manualem tunc vigentem, & ulterius taxam ſtatuit Tabulariæ ſolvendam in hypotheſi, in qua Beneficiati per ſeipſos non celebrarent, ſed cum voluerit, ut unicuique Beneficiato tertia pars redituum ſalva maneret, concluditur, quod ſaltem in nova reductione ratio habeatur hujus tertiæ partis.

In eoque, quod ſpectat ad Tabulariam, cum congruum omnino ſit, ut eadem in ſuo eſſe permaneat, & proportionatis fruatur reditibus, exoratur, ne aliquid innovetur quoad Taxam eidem perſolvendam, cum Taxa non ſit recens, ſed antiquiſſima, vel quod in hypotheſi, in qua dictæ Taxæ diminutio præciperetur, conſulatur Sanctiſſimo pro facultate Eminentiſſimo Archiepiſcopo concedenda uniendi Tabulariæ aliqua ex Beneficiis Conſortialibus, vel vacantia, vel in poſterum vacatura, ne annuæ expenſæ Tabulariæ majores ſint introitu, & ſic ne ſequatur ejuſdem Tabulariæ excidium.

His poſitis, quæritur

An, & quomodo ſit providendum in futurum &c, in caſu &c.

Sacra Congr. die 13. Januarii 1720. reſpondit,

Scribatur Eminentiſſimo Archiepiſcopo juxta Inſtructionem.

QUÆ.

Digitized by Google

QUÆSTIO CXXXVIII.

In Cauſa Comenſi Nullitatis Profeſſionis, die 13. Januarii 1720.

IN Regula Minimorum, quæ in præſentiarum vim obtinet, cap. 1. ſic legitur: *Hujus Ordinis Minimorum univerſi Fratres ſub Obedientiæ, Caſtitatis, Paupertatis, & Quadrageſimalis vitæ mortificationibus infraſcriptis modificata ſacris votis perſeveranter vivere promittant.* Et io profeſſionis forma, quam Minimi expleto probationis anno ſolemniter emittunt, idem continetur, quæ quidem formula a Julio II. ſimul cum Regula approbata, & confirmata eſt. *Ego Frater N. voveo, & promitto Deo Omnipotenti &c. ſtare, & perdurare toto tempore vitæ meæ ſub vita, & Regula Fratrum Ordinis Minimorum Sancti Franciſci de Paula, ſub votis Paupertatis, Caſtitatis, ac Obedientiæ, & Quadrageſimalis vitæ.*

Bartholomæus de Leviazariis habitum Religiouis Minimorum S. Franciſci de Paula uti Converſus aſſumpſit, & completo Novitiatus anno *die 5. Septembris anno* 1706. io eadem Religione profeſſionem emiſit, cumque ſub obtentu, quod ante emiſſam profeſſionem talibus corporis iuſirmitatibus laboraret, & uſque adhuc laboret, ut ab eſu carnium citra mortis periculum, nec potuerit, nec poſſit abſtinere, contendat profeſſionem a ſe emiſſam eſſe nullam, proponitur in præſenti dubium diſputandum.

An ſit locus reſtitutioni in integrum, in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,
Negative, & amplius.

QUÆSTIO CXXXIX.

In Cauſa Virdunenſi Reſtitutionis in integrum, die 24. Februarii 1720.

CRISPINUS Bourlier ex Oppido S. Michaelis Diœceſis Virdunen. profeſſionem Regularem emiſit in Monaſterio Ordiuis S. Benedicti prædicti Oppidi, & licet a ſua Religione fuerit ejectus tanqoam incorrigibilis, expoſcit oihilominus reſtitutionem io integrum adverſus profeſſionem longe ante quioquenoinm emiſſam.

Petitionis fundamentum conſtituitur in metu ſibi, ut aſſerit, a Patre incuſſo, & de quo tam ipſe, quam alii Teſtes deponunt examinati coram Decano Collegiatæ S. Leopoldi Oppidi S. Michaelis Diœceſis Virdunen. ab hac Sacra Congregatione pro recipiendis probationibus delegato.

Scriptura, una cum Summario circumfertur, & ex utriuſque lectura poterunt EE. VV. deprehendere, an metus, qui ſupponitur a Patre incuſſus, fuerit metus cadens in conſtantem virum. Item an incuſſus dici valeat a Patre, ad effectum extorquendi profeſſionem Religioſam; ipſe etenim Criſpinus poſt expoſitam Patris indolem maximopere proclivem ad iram, & quod male ab eo tractaretur, ioterrogatus ſuper expoſita circumſtantia, au hæc, & ſimilia geſta fuerint a Patre ad finem, & effectum extorquendi ab ipſo profeſſionem Religioſam, ſic deponit: *Dopo di che avendolo interrogato, ſe aveſſe conoſciuto, che i cattivi trattamenti, ch' egli dice del ſuo Padre, tendeſſero a farlo entrare nella Religione, a farvi profeſſione; ci ha riſpoſto, che aveva ogni motivo di preſumerlo, ſtante che avendo fatti i ſui ſtudj, li ſarebbeno ſtati inutili nel Mondo, ciò che li parve tanto più evidentemente, che eſſendo andato appreſſo uno de' ſuoi Zii per cerimonia a licenziarſi prima d' entrare nella Religione in compagnia del detto ſuo Padre, queſto Zio avendo detto, che il detto Comparente era ancora aſſai giovane per abbracciar ſtato, il detto ſuo Padre lo fece uſcire con aſprezza, ſenza aſpettare verun ragionamento, ciò ch' l' ha tanto più confermato, che il ſuo Padre colle ſue violenze voleva coſtrıngerlo a farſi Religioſo, a che per il ſuo Noviziato aveva fatto più minaccie che vennero ſin al Comparente, che ſe uſciſſe, lo farebbe ſoccombere al gioga della di lui profeſſione di Chiavaro*, quando certum eſſe videtur, quod metus licet cadens in conſtantem virum, & licet proveniat ab extrinſeco, & a cauſis liberis, non irritat profeſſionem, niſi conſtet, quod fuerit incuſſus ad effectum illam extorquendi, Fagnan. *in cap. ſi quis num. 81. & in cap. ſicut nobis num. 29. tit. de Regul.* Addidiſſe etiam fas ſit, quod Criſpinus dicitur conſtitutus in ætate annorum 34. quod feciſſe dicitur profeſſionem dum erat conſtitutus in ætate annorum ſexdecim, & quod fuit a Religione ejectus die 4. Maii 1716. abſque eo quod ſciatur, an ejus Pater adhuc vivat, vel quo tempore mortuus ſit.

His ſtantibus propoſito in Sac. Congregatione dubio hac die 24. Februarii 1720. *an eſſet concedenda Reſtitutio in integrum*, reſponſum fuit *negative*.

Supplicavit Criſpinus per nova audientia, eademque fuit conceſſa, ex quo poſt prædictam Cauſæ propoſitionem Claudius ejus Pater die prima Januarii 1722. declaravit, fuiſſe a filio emiſſam Profeſſionem propter metum, quem ipſi incuſſerat, eum numquam antecedenter reclamaſſe propter nimium terrorem, in quo erat conſtitutus, & ſe tandem eum recognoſcere tanquam bonorum ſuorum hæredem una cum aliis filiis, & fratribus reſpective.

Scriptura circumfertur, quocirca quæritur

An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis in caſu &c.

Sacra Congr. die 9. Februarii 1726. reſpondit
In deciſis, & amplius.

QUÆSTIO CXL.

In Cauſa Mantuana, die 24. Februarii, 1720.

PROPTER notas controverſias inter Ordinarium Brixien. & Archipresbyterum Aſulæ, Sacra hæc Congregatio alias decrevit, quod Territorium Caſtri Goffredi Diœceſis Brixieu per modum proviſionis, ſubjectum remanere deberet Epiſcopo Mantuano tanquam Sacræ Congregationis delegato.

Vacavit in dicto Caſtro de menſe Martii, & anuo 1717. quoddam Beneficium ſimplex ſub titulo S. Crucis de Jurepatronatus Familiæ de Simbenis, nec Patroni ullum potuerunt Clericum reperire, qui illud acceptare voluerit, propter redituum tenuitatem, & onerum exorbitantiam; reditus etenim annui ſunt in ſcutis octo monetæ Romanæ, & Beneficiatus tenetur ad celebrandum, & applicandum Sacrificium quocunque die Feſto.

Ne Beneficium ſuo Rectore careret, memorati Patroni intra quadrimeſtre ſibi datum ad præſentandum, ſupplicarunt Epiſcopo Mantuano defuncto, ut de Beneficio diſponeret, nec ullum Epiſcopus iovenire potuit Clericum, qui dictum acceptaret Beneficium, uti teſtatus eſt Caucellarius, qui ulterius depoſuit de diligentiis ab Epiſcopo peractis; iidemque Patroni intra citatum quadrimeſtre proteſtati ſunt de diligentiis peractis, ne Beneficium ſine Beneficiato remaneret.

Poſt lapſum fere duorum annorum inventus eſt Clericus, qui eſt paratus, & promptus ad acceptandum Beneficium; cupit enim ad ejus titulum promoveri cum debito Patrimonii augmento; cumque ſæpe memorati Patroni illum Vicario Capitulari præſentaverint, Vicarius antequam præſentatiooem admitteret, oraculum Sacræ Congregationis requirere voluit, ad eamdem tranſmittendo omnia documenta, ex quibus notitia facti in ſuperioribus expoſiti fuit deſumpta, cumque in Congregatione habita *die 17. Martii* 1719. dictum fuerit, quod Cauſa poneretur io folio, proponitur in præſenti diſputandum dubium infra referendum.

Putant Simbeni Patroni, ſuam præſentationem eſſe admittendam, cum enim tota difficultas conſiſtat in lapſo temporis, a jure ſtatuti ad præſentandum, nullum ex dicto temporis lapſu præjudicium ſibi illatum fuiſſe contendunt, ſtantibus diligentiis peractis, ut Clericum invenirent, qui Beneficium acceptaret; devolutio ſiquidem ſupponit culpam, & negligentiam inexcuſabilem Patroni, *Murga de Benef. quæſt. 3. §. 10. ſect. 1. num.* 480. & pro regula datur a Doctoribus, & a Tribunalibus, quod unumquodque non improbabile impedimentum præſervat jura Patroni a devolutione ad Superiorem, *Faber. in Cod. tit. de ſacroſ. Eccleſ. definit. 35. verſ. quod ſecus eſt, Piringh. ad lib. 3. Decretal. tit. 38. ſect. 4. §. 4. num. 106. Ventrigl. in praxi part. 2. annot. 1. §. 3. num. 28. & ſeqq. Ricc. collect. 119. verſ. in quo, & ipſa, Perez de Lara de anniverſ. lib. 2. cap. 9. num. 35.*

Aliique docent, nullum Regibus currere tempus ad præſentandum, qoia ſemper ſopponitur eos eſſe probabili detentos impedimento, *Solorzan. de jure Indiar. lib. 3. cap. 3. num. 49. & 50. Salgad. de Regia protect. par. 3. cap. 8. num. 43. & 44. Antunez. de donat. Reg. lib. 3. cap. 28. num. 124. Lagunez. de fructibus par. 1. cap. 31. §. 2. num. 122. & ſeqq.*

His ſtantibus, quæritur

An ſit admittenda præſentatio, in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit

Affirmative, & amplius.

QUÆSTIO CXLI.

In Cauſa Novarienſi, die 24. Februarii 1720.

JOANNES Joannonus *anno* 1715. matrimonium per verba de præſenti contraxit cum Anna Ghinzona, cum proteſtatione tamen, quod ſuum præſtabat aſſenſum, ſub conditione, & præſuppoſito, quod Anna eſſet virgo.

Nec prima, nec ſecunda nocte Joannes rem habuit cum Anna, tum quia in eodem Cubiculo, licet in alio lecto cubabant Mater, & Soror prædictæ Annæ, tum quia de ejus virginitate dubium habebat; ſed cum admonitus fuiſſet, quod Anna erat gravida, eam tertia nocte ſerio de prægnantia interpellavit, eademque confeſſa eſt ſe eſſe prægnantem, & ſe fuiſſe a ſuo Genitore ſtupratam.

Hoc audito, Joannes nedum dicta tertia nocta a copula abſtinuit, ſed ulterius noluit amplius cum Anna dormire, licet in eadem domo cum ipſa cohabitaverit, ne factum innoteſceret, quod tamen innotuit, ſtatim ac Anna peperit, vix elapſis quinque menſibus a die initi matrimonii, itaut Pater in alienas Regiones ſe contulerit, eidemque ſubinde data fuerit facultas ad Patriam redeundi, exburſata notabili pecuniæ quantitate.

In hoc rerum ſtatu, Joannes Annam dereliquit, nec amplius voluit cum ipſa habitare, preceſque huic Sacræ Congregationi exhibuit pro declaratione nullitatis matrimonii.

Scriptum fuit Eminentiſſimo Epiſcopo pro informatione, & voto, cumque conſenſum conditionatum a Joanne præſtitum, una cum excluſione copulæ, Eminentia Sua aſſerat probari ex dictis utriuſque Conjugis, propoſita fuit Joannis inſtantia inter Summaria precum, & dictum fuit, quod proponeretur in folio, & quod Annæ præfigeretur terminus ad ſua jura deducenda in Sacra Congregatione, quæ termini præfixio fuit executioni mandata.

Error qualitatis non facit conjugium irritum, juxta Canones a Gratiano collectos *in cauſa* 29. *quæſt.* 1. ſed id limitatur in caſu, quo quis expreſſe proteſtetur ſe contrahere ſub conditione, quod talis qualitas inſit perſonæ, cum qua init matrimonium, tunc etenim ceſſante conditione, cui conſenſus innititur, deficit & ipſe conſenſus eſſentialiter ad matrimonium requiſitus, juxta late tradita per *Caboſſut. in Theor. & praxi Juris Canon. lib.* 3. *cap.* 22. *num.* 2.

In re, de qua nunc agitur, defectus qualitatis plene, & ſufficienter deduci non poteſt ex editione Prolis poſt ſextum menſem a die initi matrimonii, cum legitimus, & vitalis cenſeatur partus, nedum editus ſexto, ſed etiam quinto menſe, uti late probant *Caranza de partu naturali cap.* 9. *fol.* 432. *num.* 2. *& num.* 46., *Carpzov. in juris prud. Eccleſ. lib.* 2. *definit.* 22. *num.* 3. *Armannus in Medica Critica caſu* 1. *fol.* 13., *Rota in Avenionen. Dotationis* 3. *Martii* 1692. §. *ſed cum hodie coram clar. mem. Cardinali Caprara*, ſed bene deducitur ex actis judiciariis per Localem Prætorem factis contra Patrem Annæ tanquam reum nefarii ſceleris, itaut Eminentiſſimus Ordinarius in ſua relatione dicat, quod concubitus Paternus certus eſt, atque notorius.

Sola ergo difficultas ſtat in probationibus, cum conditio appoſita in contractu matrimoniali quoad virginitatem Annæ, & abſtinentia a copula, quæ fuiſſe dicitur in hiſce Conjugibus, eorum tantummodo dictis innitatur, quod non videtur eſſe ſufficiens, juxta Decretalem Cæleſtini Tertii *in cap. ſuper eo tit. de eo, qui cognovit &c.*

His ſtantibus, quæritur

An conſtet de nullitate matrimonii, in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,

Negative, & amplius.

QUÆSTIO CXLII.

In Cauſa Bononienſi, die 24. Februarii 1720.

IN Congregatione habita *die* 26. *Junii anno* 1655. editum fuit ſequens Decretum favore Clericorum Regularium Minorum; *Sacra &c. vigore reſcripti Sanctiſſimi Domini Noſtri benigne impertita eſt Oratoribus facultatem, ut parvam Eccleſiam S. Proſperi derelictam, & maxima reſtauratione indigentem concedere poſſint arbitrio Archiepiſcopi Bononien. ad uſum Eccleſiæ, & ſub expreſſa conditione reſtaurationis faciendæ.*

In ſequelam hujus Decreti putant Clerici Regulares Minores ſe obtinuiſſe facultatem, prædictam Eccleſiam vendendi, ita tamen, ut ejus uſus non mutaretur, & ut ſemper continuare deberet in eſſe Eccleſiæ; cumque tunc Emptorem non invenerint, qui ea uti vellet ad uſum prædictum, & hodie Confraternitas quædam reperiatur, quæ Eccleſiam emeret, & eadem uteretur pro ſuis ſpiritualibus, ſuique inſtituti exercitiis, preces idcirco renovantur pro facultate vendendi, & Oratores putant ſe eſſe poſſe voti compotes; tum quia exiſtimant ſe facultatem vendendi obtinuiſſe uſque de anno 1655. juxta ea, quæ in ſuperioribus dicta ſunt, tum quia Eccleſia ſuum ſtatum non mutaret, nec profanaretur, & tandem quia pecunia ex venditione retrahenda non modicam afferret utilitatem pro indigentiis eorundem Oratorum, qui alium habent in Civitate Bononiæ Conventum, ſeu Collegium, in quo habitant, nec non aliam Eccleſiam Spiritui Sancto dicatam.

Celebris fuit anno præterito cauſa venditionis Eccleſiæ S. Franciſcæ Romanæ in via Felici, Ordinis Redemptionis Captivorum, eademque propoſita in Signatura Gratiæ habita coram Sanctiſſimo Domino Noſtro *die* 28. *Martii* 1719. reſcriptum fuit, *non eſſe deveniendum ad venditionem, & ſubhaſtationem Eccleſiæ, & Conventus, inſtantibus Creditoribus.*

At quia reſolutio hæc loquitur de venditione, quæ fit ſub haſta, & inſtantibus Creditoribus, reliquum eſt, ut videatur an hoc ipſum ſibi vindicet locum in venditione voluntaria, & quæ fit ſine horrida voce Præconis.

Adverſus etiam hujus generis venditionem facere videtur Textus *in Canone ſi quis objecerit prima quæſt.* 3. *& in capitulo querelam de Simonia*, ibi, *Scituri, quod ſicuti emi non potuit, ita nec redimi Eccleſia*, & juris Canonici Interpretes in ea videntur eſſe opinione, quod Eccleſiæ nullo modo, nulloque prætextu, vel colore emi, & vendi poſſint. Materia hæc funditus pertractatur a moderno Domino *Urſaya tomo* 2. *diſceptat.* 25. *per totam, & ſignanter num.* 100. *& ſeqq. & num.* 114. *& ſeqq. & tom.* 3. *parte* 2. *diſceptat. pariter* 25. *per totam.*

His ſtantibus, quæritur

An Oratorum precibus ſit annuendum, in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit

Negative in caſu, de quo agitur, & amplius.

QUÆSTIO CXLIII.

In Cauſa Fulginatenſi Fontis Baptiſmalis, die 24. Februarii 1720.

EPISCOPUS Fulginaten. in viſitatione, quam explevit *anno* 1718. decretum edidit, quod ſcilicet in Parochiali Eccleſia S. Mariæ Novæ Caſtri Seronis Fons Baptiſmalis erigeretur, facta tamen per Parochianos, qui pro erectione Fontis ſupplicaverant, obligatione ſubminiſtrandi omnes expenſas neceſſarias pro conſtructione, & Fontis manutentione.

Epiſcopus autem annuit ſupplicationibus Parochianorum prædictæ Parochialis Eccleſiæ, licet præcedenter in ea Fons Baptiſmalis non adeſſet, tum quia putavit id conducere ad majorem Dei gloriam, & ad Animarum ſalutem, tum quia juxta reſolutiones hujus Sacræ Congregationis in omnibus Eccleſiis Parochialibus debent eſſe Fontes Baptiſmales, niſi Fontes Baptiſmales extent in aliquibus Eccleſiis, quæ Matrices, vel Baptiſmales vocantur, uti ponderat *Fagnan. in cap. cum contingat num.* 59. *de decimis*.

Abſque eo quod huic erectioni Fontis in Eccleſia Parochiali S. Mariæ Novæ obſtare potuerit prætenſio Parochi Eccleſiæ S. Anſovini Collis Caſulis, in cujus Eccleſia, ante novi Fontis erectionem, baptizabantur pueri, qui naſcebantur in Parochia S. Mariæ Novæ; primo, quia Parochiani Caſtri Seronis ante novi Fontis erectionem non ſolum deferebant ſuos Infantes ad Eccleſiam S. Anſovini, ſed etiam ad alias finitimas Parochiales, ut in illis Baptiſmum reciperent; ſecundo, quia Eccleſia S. Mariæ Novæ Caſtri Seronis eſt totaliter independens ab Eccleſia S. Anſovini, immo majoritatem obtinet ſuper ipſam, cum in Parochiali Seronis fiat proceſſio Euchariſtiæ in ſolemnitate Corporis Chriſti, quando eadem proceſſio fit in Parochiali S. Anſovini

Domi-

Dominica infra octavam, tertio tandem, quia via ducens a Parochiali Seronis ad Parochialem S. Anſovini aliquando propter nives remanet invia, itaut neceſſarium omnino fuerit Fontem erigere, de quo nunc agitur.

His ſtantibus, in præſenti proponitur reſolvendum dubium.

An ſuſtineatur erectio Fontis Baptiſmalis in Eccleſia Parochiali S. Mariæ Novæ Caſtri Seronis in caſu &c.

Sacr. Congr. die 22. Junii 1720. reſpondit,

Affirmative, relicta libertate Parochianis S. Mariæ Caſtri Seronis deferendi juxta ſolitum Filios baptizandos etiam ad alias Parochias, & amplius.

QUÆSTIO CXLIV.

In Cauſa Æſina Juris eligendi Concionatorem, die 16. Martii 1720.

POSTQUAM ſubſcripta fuerunt bina dubia in hac cauſa, quorum primum reſpicit nominationem, ſeu præſentationem Prædicatoris in loco Caſtri S. Marcelli, an ea videlicet pertineat ad Priorem Eccleſiæ Cathedralis Æſinæ, qui eſt Curatus habitualis Eccleſiæ Parochialis prædicti Caſtri, vel potius ſpectet ad Communitatem ejuſdem loci, & alterum pertinet ad ſubminiſtrationem eleemoſynæ, quæ fieri debet Prædicatori, an ea ſubminiſtranda ſit a Priore Eccleſiæ Cathedralis Æſinæ, vel potius a Communitate Caſtri S. Marcelli; uti deſumi valet ex eorum tenore ad calcem hujus reſtrictus relato, Communitas quoad primum dubium dat manus victas; & libenti animo admittit, electionem Concionatoris pertinere ad Priorem, in quo rerum themate ſola remanet controverſia quoad ſolutionem eleemoſynæ, niſi forte Eminentiſſimi Patres, ex officio procedentes, opportunum eſſe exiſtimarent inquirere, an Prædicatoris deputatio in Eccleſia, de qua nunc agitur, pertineat ad Epiſcopum, nec etenim ad Parochum in ſua Parochiali Eccleſia, ſed ad Epiſcopum pertinet deputatio Concionatoris in eadem, juxta Textum *in Cap. Excommunicamus*, §. *qui vero de hæreticis, & in Cap. ſicut eodem titulo in 6.* cum aliis late cumulatis in *Deciſ. 598. numer. 60. & ſeqq. coram Merlino*, & expreſſe decernitur in Concil. Trident. *Seſſ. 24. cap. 4. de Reform.*

At quidquid ſit de hoc puncto, & ſermonem transferendo ad aliud dubium, hoc eſt ad quem pertineat onus ſolvendi eleemoſynam Prædicatori, Prior putat ſe ab hoc onere exemptum in ſequelam conſuetudinis, juxta quam electio Prædicatoris ad ſe pertinere poteſt, licet onus ſolvendi eleemoſynam ſpectet ad Communitatem, juxta firmata per Card. de Luca *diſcurſ. 27. num. 8. in Miſcell. Eccleſ.*, & juxta reſolutionem hujus Sac. Congregationis *in Æſina electionis Concionatoris 8. Auguſti 1711.* in qua reſolutum fuit, electionem Prædicatoris in loco Caſtri Plani ſpectare ad Epiſcopum, & non ad Communitatem, ſed Communitatem teneri ad ſubminiſtrandam Prædicatori eleemoſynam.

Communitas e contra S. Marcelli excipit, quod ſicuti Priori competit facultas nominandi Concionatorem, ita debet idem onus ſubire perſolvendi eleemoſynam, & contrarium militare poſſe in terminis, in quibus per tempus immemorabile Prior nominaſſet Prædicatorem, & Communitas eleemoſynam ſolviſſet, contendendo, quod allegata immemorabilis in hypotheſi non ſit ullo modo a Priore probata, juxta firmata per Fagnan. *in Cap. inter cætera num. 21. de Officio Ordinarii*, ubi ex reſolutionibus hujus Sac. Congregationis firmat, quod in electione Prædicatoris Cathedralis Eccleſiæ, ſi Epiſcopus eligit, & Populus ex conſuetudine non immemorabili eidem eleemoſynam ſuppeditare conſuevit, Epiſcopus tenetur ſic electo eleemoſynam erogare, ad differentiam caſus, in quo Populus ex conſuetudine immemorabili eleemoſynam præſtaſſet, quia tunc Populus compellendus eſſet ad obſervantiam conſuetudinis, non obſtante, quod electio ad Epiſcopum ſpectaret.

His ſtantibus, quæritur

I. An nominatio, ſeu præſentatio Prædicatoris in loco Caſtri Sancti Marcelli ſpectet ad Priorem Eccleſiæ Cathedralis Æſinæ, ſeu potius ad Communitatem dicti loci in caſu &c. Et quatenus affirmative quoad primam partem, & negative quoad ſecundam.

II. An Prior teneatur ſubminiſtrare eleemoſynam Prædicatori, ſeu potius Communitas, in caſu &c.

Quæſt. Canonicæ.

Sacra Congr. Reſpondit,

Ad Primum affirmative ad primam partem, & negative ad ſecundam.

Ad Secundum negative quoad primam partem, & affirmative quoad ſecundam juxta ſolitum, & amplius.

QUÆSTIO CXLV.

In Cauſa Ariminenſi nullitatis Matrimonii, die 16. Martii 1720.

HELENA Zolli matrimonium per verba de præſenti contraxit cum Daniele Giupponi *anno 1713.* ſervata forma Concilii Tridentini, illudque contendit eſſe nullum propter impedimentum impediens, & dirimens impotentiæ perpetuæ prædicti Danielis.

Probat autem Helena impotentiam perpetuam Danielis, primo quia cum ille eſſet in florida ætate annorum 24. tentavit rem habere cum nonnullis Mulieribus, ſed copulam conſummare non potuit.

Secundo, quia poſt decennium contraxit cum ipſa Helena matrimonium, & licet per triennium cohabitaverit, matrimonium tamen nunquam potuit conſummare.

Tertio, quia, durante triennio, nedum copulæ vacavit, ſed apta, & congrua adhibuit remedia pro avertenda impotentia, ſed in caſſum, cum medicamenta nihil ipſi profuerint.

Quarto quia facta fuit ab Obſtetricibus recognitio corporis poſt triennalem cohabitationem, & Agatha, quæ fuit electa pro parte Helenæ, eam dixit eſſe Virginem, & cum Agatha concordavit etiam Julia, quæ fuit electa pro parte Danielis, non obſtante, quod hæc antecedenter aſſeruiſſet Helenam virginem non eſſe, cum id, ut ipſa deinde explicavit, dixerit, ne fieret lis ſuper nullitate matrimonii.

Quinto, quia Medici magni nominis, re accurate perpenſa, in ea fuerunt opinione, quod impotentia Danielis ſit perpetua, & non ſanabilis.

Abſque eo quod quidquam referat, quod Dominus de Paulis, qui modo eſt Sanctiſſimi Archiater, quique eſt Peritus a Sacra Congregatione electus, dixit, Danielem poſſe uti aquis Thermalibus, & præſertim Vallis Lucenſis, ejuſque impotentiam perpetuam eſſe declarandam, ſi ea permaneat poſt duos, aut tres menſes, expleto uſu dictarum aquarum; tum quia id dixit ad majorem cautelam, & exuberantiam, tum quia alii Phyſici, qui ſcripſerunt poſt Dominum de Paulis, aſſeruerunt uſum aquarum Thermalium, nedum inutilem, ſed etiam contrarium eſſe fini deſiderato.

Sexto tandem, quia ſeptima manus Propinquorum juravit, & jure jurando teſtata eſt, ſe credere verum eſſe id, quod dictum fuit ab Helena de nunquam ſecuta conſummatione Matrimonii.

Excluſa quacumque nova cohabitatione triennali, cohabitatio hæc etenim, quæ, attento jure antiquo Romanorum, erat biennalis, quæque triennalis facta eſt ex lege Juſtiniani in novella 22. de Nuptiis cap. 6. *non enim biennium numerari ſolum ex ipſo tempore copulationis, ſed triennium volumus. Edocti namque ſumus ex iis, quæ ante hoc provenerunt, quoſdam amplius quam biennium tempus non valentes, poſtea potentes oſtenſos miniſtrare filiorum procreationi*, fuit inter Sacros Canones relata, uti habetur in Decretali Cæleſtini Tertii, *in Cap. laudabilem de frigidis, & maleficiatis*, ſed cum ſua moderatione, quando ſcilicet impotentiæ ſigna dubia ſolum ſunt, aut præſumptiva, ſecus autem, quando ſunt neceſſario & evidenter impotentiam concludentia, aut etiam quando ſunt veriſimiliter evidentia, qualia eſſe dicuntur ea, quæ ab Helena afferuntur pro ſuadenda Danielis impotentia, uti colligitur ex citato Textu *in Cap. laudabilem de frigidis, & maleficiatis*, ibi, *ſi frigiditas prius probari non poſſit, uſque ad triennium ſecundum authenticum legale cohabitent*: Et multo magis, cum non ſolum Doctores prædictam adſtruant diſtinctionem, ſed eadem ulterius fuerit in hac Sac. Congregatione recepta in quadam Cauſa *Januen. Matrimonii*, in qua dictum fuit, eſſe locum diſſolutioni Matrimonii ex capite impotentiæ Viri, abſque nova cohabitatione triennali, uti colligitur ex reſcriptis editis *die 13. Martii, & die 8. Maii 1706.* quæ fuerunt in Signatura Sanctiſſimi confirmata *die 9. Aprilis 1707.*

Excipit e contra Daniel, & putat non eſſe locum diſſolutioni Matrimonii, ſed experimento triennali, ſuæque

impotentiæ ſignis, pro parte Helenæ ponderatis, ſequentes ſuppeditat reſponſiones.

Et in eo quidem quod attinet ad tentatam, licet inutiliter copulam cum aliis fœminis, dum erat in ætate florida annorum 24. ad cohabitationem, & condormitionem cum Uxore ſpatio trium annorum abſque copulæ conſummatione, & ad adhibita, licet fruſtra medicamenta, dicit primo, non eſſe fidem præſtandam Mulieribus, quæ de tentata abſque conſummatione copula depoſuerunt, tum quia patiuntur exceptiones in perſonis, & in dictis, quæ latius a ſcribentibus pro ipſo referuntur, tum quia idem Daniel commiſſi facti pœnitens, prætendit ſe perfectam copulam cum altera ex dictis Mulieribus habuiſſe. Dicit ſecundo, nullum eſſe momentum conſtituendum ad effectum de quo agitur in præterita cohabitatione, & in præterita condormitione, vel quia aliquando propter æſtivos calores, aliquando propter Helenæ antipathiam, aliquando propter ſuam abſentiam, durante cohabitationis triennio, non dormivit cum ſua Uxore, vel quia, juxta veriorem, receptioremque ſententiam, triennium non computatur a die copulæ intentatæ, ſed a die Decreti Judicis, itaut vix Judici permittatur triennale tempus abbreviare in hypotheſi, in qua Conjuges per plures annos cohabitarunt, & copulæ vacarunt juxta late firmata per Sperel. *deciſ.* 141. *numer.* 59. *&* 60. Dicit tertio, nullam, aut parvam habendam eſſe rationem medicamentorum alias ſibi applicatorum pro avertenda impotentia, cum applicata fuerint medicamenta ſub obtentu, quod impotentia proveniret a frigiditate, quando provenit a nimio calore, hoc eſt a præpropera ſeminis emiſſione.

In eoque, quod ſpectat ad Obſtetrices, & ad judicium Medicorum contendit Daniel Obſtetricibus non eſſe deferendum, cum ultra exceptiones quas patiuntur in dictis, quæque in ejus ſcripturis legi poſſunt, facta fuerit Helenæ recognitio abſque balneo contra cautelam Hoſtienſis, *in cap. Cauſam Matrimonii num.* 4. *de probationibus*, quam etiam cæteri ſecuti ſunt, *Abbas in cap. Fraternitatis num.* 4. *de frigid. & maleſic. Sanchez de Matrim. lib.* 7. *diſput.* 113. *num.* 11. *Panimol. deciſ.* 51. *annot. prima num.* 8. *Rota deciſ.* 392. *ſub num.* 16. *parte* 4. *tom.* 2. *Recent. & deciſ.* 10. *&* 11. *poſt Cardinalem de Luca ad materiam de matrim. tom.* 2. ſubditque Medicos pro ſe ſtare; omiſſis etenim illis, qui ultroneas fecerunt Relationes, ex Peritis ab utraque parte electis, alter ſenſit ſuam impotentiam eſſe perpetuam, & inſanabilem, alter fuit in opinione, quod impotentia non eſſet perpetua, ſed quod eſſet ſanabilis, cum quo concordare etiam ait Dominum de Paulis, qui fuit Peritus ab hac Sac. Congregat. deputatus, juxta reſcriptum editum *die* 9. *Aprilis* 1718. *ibi accedat Daniel ad Urbem, & tranſmittatur proceſſus per Judicem Subdelegatum, & recognitio fiat hic in Urbe per Phyſicum de Paulis.*

Concludendo ex his omnibus, non poſſe procedi ad diſſolutionem Matrimonii, ſed locum eſſe cohabitationi triennali, juxta ea, quæ fuerunt ab hac Sac. Congregatione præſcripta in celebri Cauſa *Romana Matrimonii* 10. *Maii* 1698. *&* 15. *Novembris ejuſdem anni*, cum advertentia, quod hujus Sac. Congregationis in dicta Cauſa reſponſum reperitur impreſſum penes Dominum Urſayam *diſcept.* 52. *parte prima, tomo primo num.* 255. hoc modo per errorem Impreſſoris *non eſſe locum cohabitationi triennali*, quando in Regeſtis Sac. Congregationis legitur *Sacra &c. cenſuit eſſe locum cohabitationi triennali.*

His ſtantibus, quæritur

An conſtet de validitate matrimonii, ſeu potius ſit locus illius diſſolutioni in caſu.

Sacra Congr. reſpondit,

Dilata, & fiat experimentum triennalis habitationis, vel alterius brevioris temporis arbitrio Sac. Congregationis, & ad Mentem.

QUÆSTIO CXLVI.

In Cauſa Romana Subſidii Dotalis, die 16. *Martii* 1720.

IN ultimo, cum quo deceſſit teſtamento, Petrus Nicolaus Fantozzius hæredem inſtituit Societatem S. Apolloniæ erectam in Eccleſia S. Auguſtini de Urbe, eamque ſequenti onere gravavit, *item, che dell' Entrate, che retteranno a detta mia Erede, ſodisfatti prima li ſopradetti legati, debba il Camerlengo tener conto a parte, e che ogn' anno per il giorno di S. Apollonia ſi debbano maritare tante Zitelle con gl' infraſcritti requiſiti, cioè ſiano figlie di Vedove, o Vedove, o Orfane, e che ſiano povere, ed oneſte figliuole di perſone onorate, e che abbiano almeno diciotto anni, e per ſuſſidio dotale le ſi diano ſcudi trentacinque di moneta &c.* item, *caſo che in Roma vi foſſero Zitelle di oneſti parenti, che foſſero diſceſe da' miei Paeſani, che arrivino all' età ſopradetta di diciotto anni, ſiano ſempre preferite all' altre*, exortaque tempore S. Mem. Innocentii XI. quæſtione, an Puellæ a Matelicanis deſcendentes, (Teſtator enim erat Matelicanus) cæteris præferri deberent, licet in Urbe natæ non eſſent, clar. mem. Cardinalis Franzonus, cujus arbitrio reſolutio controverſiæ remiſſa fuit, ſtatuit admittendas eſſe Puellas a Matelicanis deſcendentes, licet in Urbe non natas, dummodo tamen per quadriennium in Urbe permanſiſſent, data tamen prælatione Puellis deſcendentibus a Matelicanis, quæ in Urbe natæ fuiſſent.

Eleonora Catharina Fundati prætendit ſe eſſe admittendam prælative quoad alias Puellas, & abſque lege Buſſoli ad Legatum ſive Dotem relictam a prædicto Fantozzio, & prætenſionis fundamentum in hoc conſtituitur, quod ipſa eſt Conſanguinea Teſtatoris, quaſi quod ſi Teſtator dedit prælationem Puellis deſcendentibus a ſuis Concivibus Matelicanis, a fortiori prælationem dediſſe dicendus ſit deſcendentibus a ſuis Conſanguineis; multoque magis cum Teſtator in ſuo teſtamento affectionem erga conſanguineos patefecerit, cum Nepotibus, & Neptibus ex ſuis Sororibus reliquerit cujuſdam domus uſumfructum.

Additur ab eadem Eleonora, quod Sorores Criſtallinæ, & quod Eleonora Catharina Calderona fuerunt ad ſubſidia dotalia electæ a Confraternitate abſque ulla imbuſſulatione, ſub obtentu, quod eſſent Conſanguineæ Teſtatoris; cumque Oratrix ſit ſanguine conjuncta tam Sororibus Criſtallinis, quam Eleonoræ Calderonæ, infert ſubſidium dotale ſibi eſſe ſubminiſtrandum iiſdem modis, & formis, quibus ſubminiſtratum fuit prædictis Mulieribus, nulla habita conſideratione, quod ipſa non probet conſanguinitatem cum Teſtatore per gradus diſtinctos; quandoquidem obligatio probandi conſanguinitatem modo inſinuato ſibi vindicaret locum, quando alia adeſſet Puella, quæ prælationem contenderet ſub obtentu conſanguinitatis, ſecus autem, quando ipſa eſt ſola, quæ ſub obtentu conſanguinitatis inſtat pro ſubſidio dotali.

Societas e contra S. Apolloniæ aſſerit, Eleonoram non eſſe ad ſubſidium dotale admittendam, & præſertim abſque lege buſſoli, tum quia non eſt Orphana, nec probat paupertatem, neque deſcendentiam a Matelicanis, tum quia quidquid ſit, an ſit affinis Teſtatori, ſi Teſtator tamen non habuit in ſuo teſtamento conſiderationem affinium, & conſanguinearum, ſed tantummodo Puellarum a ſuis Concivibus deſcendentium, in conſanguinitate per conſequens nullum conſtitui poteſt fundamentum, licet admiſſæ fuerint Sorores de Criſtallinis, & Eleonora Catharina; cum prætendatur admiſſas fuiſſe non tanquam conſanguineas, aut affines Teſtatoris, ſed tanquam deſcendentes a Matelicanis.

His ſtantibus, quæritur

An Eleonora Catharina Fundati ſit prælative quoad alias Puellas, & abſque lege Buſſoli admittenda ad ſubſidium dotale relictum a Petro Nicolao Fantozzio, in caſu &c.

Sacra Congr. die 13. Aprilis 1720. reſpondit,

Negative, & amplius.

QUÆSTIO CXLVII.

In Cauſa Romana Nullitatis Profeſſionis, die 16. *Martii* 1720.

SOror Maria Conſtantia Pallavicina, quæ profeſſionem Regularem emiſit in Monaſterio S. Bernardini de Urbe, non inſtat pro reſtitutione in integrum, quia a ſua profeſſione reclamavit intra quinquennium, ſed expoſcit, ut declaretur profeſſionem a ſe emiſſam nullitatis vitio laborare tanquam emiſſam propter vim, & metum ſibi illatum a bon. mem. Marchione Nicolao Maria Pallavicino, cujus erat filia illegitima.

Magnus reſtrictus facti, & juris, una cum voluminoſo Summario per manus circumfertur, & intentio ſcribentium pro Sorore Maria Conſtantia in hoc unice reſidet, ut oſtendant, primo fuiſſe eidem incuſſum metum gravem a Marchione Nicolao Maria Pallavicino ante profeſſionem, & ad effectum eam extorquendi. Secundo, eumdem metum duraſſe tempore profeſſionis, & tertio non fuiſſe purgatum ex actibus ſubſecutis.

Quod autem fuerit Sorori Mariæ Conſtantiæ incuſſus

metus

Digitized by Google

metus gravis ante profeſſionem, & ad effectum eam extorquendi, deſumitur ex Teſtibus, qui referunt, Marchionem Nicolaum Mariam minatum fuiſſe, ſe eſſe alimenta denegaturum tum Conſtantiæ Matri, tum Conſtantiæ Filiæ, quæ eſt Monialis, de qua nunc agitur, niſi hæc regularem, & ſolemnem emiſiſſet profeſſionem, & ſe ulterius ne obulum eſſe expenſurum, ſi carnales ipſa nuptias elegiſset.

Ponderando, quod ſi metus reverentialis erga Patrem, una cum minis, juxta veriorem ſententiam, ſatis eſt pro nullitate profeſſionis, a fortiori hoc ipſum procedere debebit in hypotheſi præſenti, in qua, ultra metum reverentialem, nec minæ ſupra relatæ, nec aliæ circumſtantiæ metum rationabiliter augentes defuerunt, cum ageretur de Puella ex una parte, & ex alia parte de Viro auſteræ naturæ, & cum Puella ad Matrem recurrere non poſſet, utpote paupertate laborantem, & ſubſidiis Marchionis viventem, nec ad Carolum Avunculum, qui erat unicus ex Conſanguineis, quos haberet, cum ille eſſet addictus ſervitio Marchionis, neque denique ad Supremum Principem, ex quo res taliter fuerat a Marchione Nicolao compoſita, ut ſuam Soror Conſtantia filiationem probare non poſſet, cum, cæteris omiſſis, fuerit baptizata tamquam nata ex fictitiis Parentibus, & ſuppreſſo nomine prædicti Marchionis Nicolai Mariæ.

Quod vero metus duraverit tempore profeſſionis, ſuadent Informantes pro Sorore Conſtantia, tum quia metus ſemel incuſſus durare præſumitur, niſi contrarium probetur, tum quia Pater, qui metum incuſſerat ad finem extorquendæ Religioſæ profeſſionis, vivebat tempore quo profeſſio fuit emiſſa, in quo rerum themate, actus omnes, qui ponderari, & afferri poſſunt pro comprobanda libera voluntate in emittenda profeſſione, non ſpontaneum, liberumque important conſenſum, ſed ſimulatum, ad avertendam iram ejus, qui metum incuſſit, & tandem quia ultra Teſtes de continuatione averſæ a ſtatu Religioſo voluntatis deponentes, Soror Maria Conſtantia ſemper veſtes ſæculares retinuit, ſperans iis aliquando uti poſſe, a qua retentione, & uſus fiducia, ſicuti valet illatio ad voluntatis repugnantiam, ita valet argumentum ad profeſſionem coactam, & metu, & minis extortam.

Quod denique non fuerit purgatus metus ex actibus ſubſecutis, demonſtratur ab iiſdem Informantibus, vel quia nonnulli actus prodiderunt vivente Patre, & ſic durante cauſa metus, vel quia omnes, qui afferri poſſunt actus, prodierunt, durante quinquennio, itaut ex illis ad tacitam ratificationem profeſſionis argui non poſſit, alias ceſſaret beneficium a Concilio Tridentino conceſſum, reclamandi intra quinquennium, vel demum quia omnes, & quicumque actus ad alium titulum, & non ad animum ratificandi profeſſionem ſunt referendi; In nihilum urgente, quod Soror Conſtantia reclamaverit poſt unum annum cum dimidio ab obitu Marchionis Nicolai Patris, cum ſemper reclamatio ſecuta ſit intra quinquennium, & cum pecuniæ, ac neceſſaria ſubſidia, & neceſſariæ ipſi deficerent probationes, ſine quibus Cauſa inſtrui non poterat, adeoque mirum non eſt, ſi ad hæc omnia comparanda annus integer cum dimidio ſit elapſus.

E contra Maria Hieronyma Arnalda, ad quam ex nota tranſactione inita cum Reverenda Camera Apoſtolica, devenit hæreditas Marchionis Nicolai Mariæ Pallavicini, & Monaſterium S. Bernardini de Urbe, in quo, uti dictum fuit, Soror Maria Conſtantia profeſſionem Regularem emiſit, ſuſtinent profeſſionem prædictam eſſe validam; & Scribentes pro Maria Hieronyma, & pro Monaſterio, qui magnam pariter ſcripturarum molem, una cum Summario typis dederunt, duo aſſumunt probanda, alterum, quod non fuit incuſſus metus gravis, & qualis oportet pro annullanda profeſſione, alterum, quod quatenus metus gravis fuiſſet incuſſus, ceſſaſſe dicendus ſit ex pluribus actibus, itaut libera voluntas coactæ ſucceſſerit voluntati.

Porro in eo, quod attinet ad defectum metus gravis, qui eſt abſolute neceſſarius pro annullanda profeſſione, omiſſis exceptionibus propoſitis, tum adverſus perſonas, tum adverſus dicta Teſtium de metu deponentium, Teſtes a Teſtibus ſeparandi eſſe dicuntur; illi etenim, qui deponunt de altercationibus inter Marchionem Nicolaum Mariam, & Conſtantiam Matrem Sororis Mariæ Conſtantiæ, & qui concludunt de minis illatis, ſeu exaggeratis ad effectum extorquendi profeſſionem Religioſam, non faciunt ad rem, cum minæ prædictæ non devenerint ad aures ejus, quæ profeſſionem emittere debebat, & proceſſerint ex quo Marchio Nicolaus ſciebat, Matrem omne opus movere, omnemque lapidem, ne Filia fieret Monialis. Cumque in eadem claſſe reponendi etiam dicantur Teſtes, qui enarrant dicteria, & conqueſtiones Sororis Conſtantiæ, quia certum eſt, quod hæc, & ſimilia non habentur in conſideratione, niſi præcedat concludens probatio metus gravis, totum pondus, ad ſenſum dictorum Informantium, reducitur ad Teſtes, qui dicunt, Marchionem Nicolaum propoſuiſſe Sorori Conſtantiæ, quod ſi Monaſticam profeſſionem emittebat, promptus erat, & paratus ad omnia ſubminiſtranda, ſecus autem, ſi Maritum habere voluiſſet, quandoquidem in illa hypotheſi, aut ipſam ad Civitatem Januenſem tranſmiſiſſet, aut in Matrimonium collocaſſet cum Fabro Lignario, aut cum alio Homine conſimilis notæ. Ex quibus, & conſimilibus rebus nullatenus probari dicitur, quod fuerit incuſſus metus gravis, & qualis eſt neceſſarius pro annullanda profeſſione, cum ageretur de Filia illegitima, & quæ juxta tam ſuam, quam Matris conditionem, alias Nuptiar ſperare non poterat, ut in terminis Patris, qui filiam naturalem inſtituit hæredem, hac lege, ut Monialis fieret, ſin minus, quod haberet viginti quatuor aureos, & hæreditas ad Monaſterium pertineret, quod profeſſio in dicto rerum ſtatu emiſſa, non dicatur emiſſa propter vim, & metum, itaut pro nulla habenda ſit, firmant *Azor. inſtitut. Moral. parte 1. lib. 13. cap. 9. §. 2.*, *Tambur. de Jure Abbat. diſputat. 3. quæſt. 1. num. 7. tom. 4.*

In eoque, quod ſpectat ad actus ſubſecutos, ex quibus purgatus aſſeritur metus, quatenus illatus fuiſſet, major vis ab Informantibus conſtituitur in geſtis poſt obitum Patris, & ſic poſtquam ceſſaverat cauſa aſſerti metus; Cum etenim, mortuo Marchione Nicolao, magna ſuper ſucceſſione in ejus bonis inſurrexerit controverſia, & Monaſterium Sancti Bernardini ex perſona Sororis Mariæ Conſtantiæ univerſalem ſibi aſſeruerit ſucceſſionem, ſub obtentu, quod Soror Conſtantia per ingreſſum in Religionem, & profeſſionem Religioſam fuerit legitimationem conſecuta, & duas unciar conſecutum fuerit ex ſententia Theſaurarii, dividendas inter Matrem, & Filiam, quodque notabilius eſt, cum inter Monaſterium, & Matrem inita fuerit tranſactio, in qua duæ unciæ Paterni aſſis, quæ inter Matrem, & Filiam erant dividendæ, conventum fuit, quod dividerentur inter Matrem, & Monaſterium, reſervato tantummodo Sorori Conſtantiæ annuo livello, nec Soror Conſtantia unquam propoſuerit articulum nullitatis profeſſionis, niſi poſtquam in Sententia plenæ Cameræ excluſa in totum fuit a ſucceſſione in bonis Marchionis Nicolai, ſub fundamento potiſſimum renunciationis ab ipſa emiſſæ, occaſione profeſſionis, quæ renunciatio, ſubſiſtente profeſſione, irreparabile obſtaculum, tam petitioni univerſæ hæreditatis, quam duarum unciarum ſemper erat conſtitutura.

Ab hiſce actibus conſequentiæ ab Informantibus pro Arnalda, & Monaſterio deducuntur adverſus petitionem Sororis Conſtantiæ; prima eſt, hiſtoriam facti pateſacere, qualis fuerit occaſio, & qualis ſit finis inſtandi pro nullitate profeſſionis; ſecunda eſt, actus hoſce ſubſecutos, & incompatibiles cum ſuppoſito profeſſionis emiſſæ per vim, & metum, facti etenim ſunt ſciente, & patiente, & reſpective approbante Sorore Maria Conſtantia, ſatis oſtendere profeſſionem fuiſſe libere emiſſam, & abſque ulla coactione; tertia eſt, ex dd. actibus tacitam induci ratificationem profeſſionis ad normam *Textus in cap. 1. de Reg. in 6.*, licet emiſſi fuerint intra quinquennium, cum ex actibus etiam intra quinquennium geſtis probetur ratificatio profeſſionis licet emiſſæ per vim, & metum, dummodo actus internum conſenſum, ſive internam ratificationem præſeferant, & multo magis ſi, prout hic, facti fuerint poſtquam ceſſavit cauſa metus.

Propoſita fuit hæc Cauſa, nec ulla fuit capta reſolutio, ſed dictum fuit *dilata, & examinentur Teſtes formiter, juxta inſtructionem*, & inſtructio fuit, quod audirentur extrajudicialiter Illuſtriſſimi Cervinus, & De Vico, & quod examinarentur formiter Pater de Matthæis, De Marchia, Dominus Jacobatius Fiſcalis Generalis, & ejus Uxor, nec non Moniales, de quibus in præterito Summario Arnaldæ *n.* 14.

Senſus Illuſtriſſimorum DD. Cervini, & de Vico in Sacra Congregatione aperietur a Secretario; Dominus Jacobatius Fiſcalis dixit ſuperfluum futurum eſſe tam ſuum, quam ſuæ Uxoris examen, cum nihil ad rem faciens deponere valeat.

Propoſita iterum fuit hæc Cauſa in Congregatione habite

bita *die* 24. *Auguſti* 1720. & reſcriptum fuit: *Dilata, & ad mentem*, & mens fuit, ut interrogarentur extrajudicialiter R. P. D. de Calcagninis, & D. Jacobatius Fiſcalis, & quod ejus Uxor formiter examinaretur. Fuit extrajudicialiter interrogatus R. P. D. de Calcagninis, qui reſpondit in ſcriptis, & ejus epiſtola tranſmittitur ad unumquemque ex Eminentiſſimis in hac Cauſa ſuffragatoris. Fuit etiam extrajudicialiter interrogatus D. Jacobatius Fiſcalis, qui etiam reſpondit in ſcriptis, & inquit, *non ho quanto a me alcuna benchè minima notizia, che riguardi la validità, o nullità della Profeſſione, perchè in detto tempo*, loquitur de tempore, quo Soror Conſtantia in ſua domo permanſit, *che non giunſe a due meſe compiti, non ebbi occaſione, che di trattarla pochiſſimo, e di materie indifferenti, che neppure mi ſovvengono, come più volte mi ſona eſpreſſo con chiunque mi ha parlato*. Fuit ejus Uxor formiter interrogata, & ejus examen ab Informantibus exhibetur. Adeoque nunc quæritur

An conſtet de nullitate Profeſſionis in caſu &c.

Sacra Congr. die 1. Octobris 1720. reſpondit *Affirmative*.

QUÆSTIO CXLVIII.

In Cauſa Ulinbonenſi Occidentali Nullitatis Matrimonii, die 16. Martii 1720.

JOANNA Agnes de Almada Cardine, ut propriæ conſuleret exiſtimationi, quam labefactatam eſſe ſciebat, vel ex defloratione, quam paſſa fuerat a Ludovico Quiſel Barberino, ut ipſe expoſuit in precibus exhibitis huic Sacræ Congregationi, vel ex nimio tantum ad ſuam Domum acceſſu, qui per aliquod temporis intervallum ab eodem Ludovico eſt habitus, ut ipſa Joanna Agnes confeſſa eſt in Apoca mox memoranda, Apocam proprio charactere ſubſcripſit *die 6. Maii anno 1718.* ſequentibus verbis conceptam, *quantunque il Signor Lodovico Quiſel Barberini non deva coſa alcuna al mio onore &c. con tutto ciò come l'opinione di queſto è perſa per la facilità, e continuazione, colla quale i miei Genitori lo conducevano alla mia Caſa, dimandando al detto riſarciſſe queſto mio diſcredito, ricevendomi per ſua moglie, li prometto dal giorno, in che ciò ſucceda, di eleggere dentro quindici giorni un Convento, e profeſſare immediatamente nel fine dell'anno lo ſtato di Religioſa, e in queſto Convento della Roſa, o in altro, e di non uſare mai del Matrimonio, nè conſumarlo, per il che al preſente per allora rinunzio ad ogni Jus, che poſſa io avere nella Perſona del detto Signore, il che faccio di molta mia libera volontà, ſenza alcuna violenza, e mancando io ad alcuna di queſte condizioni, non ho dubbio, che il detto Matrimonio ſia, o ſi giudichi, come ſe non foſſe mai ſtato fatto, per il che al preſente per allora do il mio libero, e coſtante conſentimento*, & cum hac mutua intelligentia, quæ fuit Teſtibus Matrimonialibus notificata, contractum fuit Matrimonium inter Joannam Agnetem, & Ludovicum, illudque dicitur nunquam fuiſſe conſummatum.

De hujus Matrimonii validitate actum fuit tam coram Judice primæ Inſtantiæ, quam coram Auditore Nuntiaturæ, & Judex primæ inſtantiæ ſententiam protulit pro Matrimonii validitate, & Auditor Nuntiaturæ eam ſententiam revocavit.

Conditiones turpes, aut impoſſibiles, ſed quæ Matrimonii bonis non adverſantur, vitiantur, ſed non vitiant Matrimonium, juxta Textum *in cap. Quicumque, ibique Gloſ. de condit. appoſ.* Secus autem ſe habet res, ſi conditiones apponantur, quæ Matrimonii ſubſtantiæ, aut bonis ſint adverſativæ, tunc quippe non vitiantur, ſed vitiant Matrimonium, illudque reddunt nullum, juxta Textum *in cap. Si Conditiones citat. tit. de condit. appoſ.*

Quoad conditionem in Matrimonio appoſitam, ut liceat ingredi Religionem, & in ea profiteri ante conſummationem Matrimonii, certum eſt Matrimonium ob ea non vitiari, cum dicta conditio de jure inſit, juxta Textum *in cap. Ex publico, & in cap. ex parte de Converſione Conjugatorum*. At difficultas eſt, an matrimonium vitietur ex conditione appoſita, ut non ſolum liceat alteri ex conjugibus ingredi Religionem ante conſummationem Matrimonii, ſed quod alter ex eis teneatur id facere; hæc quippe conditio, cum de Jure non inſit, & ſit adverſativa ſubſtantiæ Matrimonii, vitiare videtur ipſum matrimonium, & multo magis, cum prædicta conditio in caſu præſenti fuerit ab utroque Conjuge acceptata, juxta firmata in his terminis per Sanchez *de Matrimonio lib. 5. diſputat. 10. num. 6. & diſput. 13. num. 1. & num. 5.*

Abſque eo quod urgeat inſtantia, dari ſcilicet poſſe verum Matrimonium, etiam præcedente voto ſervandæ virginitatis; ut ex Matrimonio Beatiſſimæ Virginis cum Sancto Joſepho, aliiſque Matrimoniis initis, prævia promiſſione ſervandi Virginitatem inferunt Theologi, Theologi etenim communiori calculo admittunt Votum virginitatis non conditionatum, ſed purum, & abſolutum fuiſſe a Beatiſſima Virgine Maria emiſſum. Subdunt iidem verum fuiſſe inter ipſam, & Sanctum Joſephum Matrimonium, & in eo quod attinet ad concordiam Matrimonii cum voto virginitatis in anteceſſum emiſſo, aſſerunt Beatiſſimam Virginem antequam nuberet S. Joſepho, Divino afflatu, & certa revelatione fuiſſe admonitam, Joſephum tradita ſibi in Corpus ipſius poteſtate, nunquam uſurum, nunquam debitum petiturum, ſeu quod votum virginitatis nuncupaturus eſſet & ipſe, ſeu quod Deus mentem ejus a petendo debito eſſet averſurus, ita ut Deipara certior facta revelatione Divina conſenſerit in traditione juris ad copulam conjugalem, quod ad ſubſtantiam Matrimonii ſatis fuit, & non conſenſerit in uſum juris illius, quem ſibi voto caſtitatis interdixerat, quemque nunquam ſecuturum certiſſime noverat. Et recepta quoque inter Theologos eſt ſententia, Matrimonium eſſe validum, etiamſi contrahatur poſt conventionem initam, abſtinendi a quolibet actu conjugali, cum dominium diſtinguatur ab uſu, & verum dominium ſubſiſtere valeat cum obligatione, ſeu conditione non utendi re ipſa, uti cæteris allegatis late proſequitur Clericat. *Deciſ. 3. de matr. per totam a num. 25. & ſeqq.* ex quibus tamen non videtur inferri poſſe ad validitatem Matrimonii contracti cum conditione, quod alter tantum ex Conjugibus ante conſummationem, Religionem ingrediatur, & in ea profiteatur, & cum renunciatione nedum uſui, ſed etiam juri, ſeu dominio Corporis alterius Conjugis.

Alii e contra cenſent, validum eſſe matrimonii contractum ſub conditione, quod alter ex Conjugibus ſe obliget ad profeſſionem in Religione emittendam, ex quo conditio hæc non repugnat ſubſtantiæ matrimonii, quia non repugnat Proli; contrahentes etenim non ſe obligant ad impediendam Prolem per media illicita; non fidei, quia contrahentes non ſe obligant ad communicandum corpus alieno; non indiſſolubilitati, cum matrimonium adhuc ſit indiſſolubile, uti, cæteris allegatis, late proſequitur Bonacin. *Oper. Moral. tom. 2. quæſt. 2. de Matrim. puncto 10. propoſit. 2. num. 13.*

Hæc dicta ſint ad ornatum materiæ, nunc quæritur

An conſtet de nullitate Matrimonii, in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Dilata, & examinentur formiter Parochus, uterque Conjux, & Teſtes Matrimonii, quatenus non fuerint examinati formiter.

QUÆSTIO CXLIX.

In Cauſa Portalegrenſi, die 16. Martii 1720.

EPiscopus Portalegren. in relatione ſtatus ſuæ Eccleſiæ ad Sedem Apoſtolicam tranſmiſſa refert, quod a tempore immemorabili Epiſcopi Regni Luſitaniæ conſueverunt ſuis ſubditis conferre primam clericalem Tonſuram, & Ordines Minores die Veneris poſt prandium, ante diem Sabbati Quatuor Temporum; cumque quærat, an collatio primæ Tonſuræ, & Minorum Ordinum hoc modo facta, licite facta dici valeat, propoſita fuit ejus inſtantia inter ſummaria precum, & die 2. Decembris anni præteriti dictum fuit, quod proponeretur in folio.

Quoad primam Tonſuram, nulla videtur eſſe difficultas, quin eadem conferri poſſit ante diem Sabbati Quatuor Temporum, & poſt prandium; in Pontificali etenim Romano titulo de Clerico faciendo ſic legitur: *Clericus fieri poteſt etiam extra Miſſarum ſolemnia quocumque die, hora, & loco*, & ad rem proſequuntur *Fagnan. in cap. de eo num. 4. de tempor. Ordinat. Anaclet. ad eumdem titulum Decretal. §. 2. num. 30.*

Quoad Minores Ordines Alexander Papa Tertius in allegato *cap. de eo de tempor. Ordinat.* ſtatuit, quod extra jejunia Quatuor Temporum poſſint Epiſcopi Dominicis, aut aliis feſtivis diebus unum, aut duos ad Minores Ordines promovere, & in *Pontificali Romano tit. de*

Minori-

Minoribus Ordinibus ſic legitur: *quatuor Minores Ordines dari poſſunt extra Miſſarum ſolemnia diebus Dominicis, & feſtivis duplicibus, ſed in mane tantum.*

In qua rerum ſtatu, nemo non videt, permiſſum de jure non eſſe conferre Ordines Minores die Veneris poſt prandium ante diem Sabbati Quatuor Temporum.

At difficultas eſt in conſuetudine, & præſertim immemorabili, uti aſſeritur ab Epiſcopo.

Admittitur a Doctoribus hujus conſuetudinis validitas, & ſubſiſtentia, aſſeruntque, eam non eſſe reprobandam in locis, in quibus a tempore antiquo eſt introducta, & præſertim cum dies Sabbati cenſeatur incipere a Veſperis feriæ ſextæ, nec ulla adſit neceſſitas, quod Minores Ordines conferantur ſub Miſſæ Sacrificio, vel ut Ordinans jejunus ſit. *Enriquez in Summa lib. 10. cap. 12. §. 2. Gobat. tract. 8. theolog. experiment. num. 452. Layman. in cap. de eo num. 4. de tempor. Ordinat. & lib. 5. Theolog. Moral. tract. 9. cap. 8. num. primo, Piringh. ad dictum titulum Decretal. de tempor. Ordinat. ſect. prima §. 9. ſub num. 77. Leander Oper. Moral. tom. 1. diſput. 11. de tempor. Ordinat. quæſt. 6.* ubi quod hæc eſt praxis Hiſpaniarum, *Juenin. de Sacram. quæſt. 8. de Ritibus Sacram. Ordinis cap. 2. in fine*, ubi quod hæc eſt praxis Gallarum.

Alii prædictam referunt conſuetudinem, ſed dicunt eam ſibi non placere, utpote contrariam Pontificali Romano, *Ricc. in praxi variar. reſolut. reſolut. 273. n. primo, Ventrigl. in praxi rerum Eccleſiaſticarum parte prima adnot. 44. §. unico num. 7.*

Fagnanus *in cap. de eo num. 31. & ſeqq. de tempor. Ordinat.* diſtinguit inter publicam ordinationem, ſive generalem, & ordinationem privatam, quæ fit in Cappella, vel in ſecreta Sacriſtia concurrente aliqua neceſſitate, vel utilitate Eccleſiæ, & quoad primam Ordinationem dicit eam eſſe illicitam, ſi fiat die Veneris, non obſtante conſuetudine, & a contra licitam eſſe ſecundam ordinationem, ſi pro ea ſtet conſuetudo, & deinde num. 40. concludit, quod licet hæc opinio ſit vera, expediret nihilominus ut conſuetudo aboleretur.

His ſtantibus, quæritur

An ſuppoſita conſuetudine immemorabili, licitum ſit conferre primam tonſuram, & Minores Ordines feria ſexta poſt prandium ante diem Sabbati Quatuor Temporum, in caſu &c.

Sacra Congr. die 13. Aprilis 1720. reſpondit

Affirmative quoad primam Tonſuram, & quoad cæteros minores Ordines, conſuetudinem immemorabilem tolerari poſſe, ſed expedire, ut Epiſcopus ſe conformet Pontificali Romano Titulo de minoribus Ordinibus.

QUÆSTIO CL.

In Cauſa Burgenſi, die 13. Aprilis 1720.

ADELESMUS Antonius de Cardenas nomen dedit in Civitate Burgenſi Religioni Carmelitarum Diſcalceatorum, ſed ob Regulæ rigorem ab eadem receſſit, antequam profeſſionem emitteret, & receptus fuit in Religionem Clericorum Miniſtrantium Infirmis, in qua nedum profeſſionem Regularem emiſit, ſed etiam omnes Sacros Ordines ſuſcepit, in quibus ulterius miniſtravit.

Quia vero Superioribus Clericorum Regularium licet interrogatus non aperuit circumſtantiam, quod fuerat antecedenter receptus in Religionem Carmelitarum Diſcalceatorum, profeſſio ab ipſo emiſſa habita fuit uti nulla, idemque fuit a Religione ejectus cum approbatione etiam Patris Generalis, & ejectioni acceſſit declaratio, quod ſuſpenſionem incurrerat, & irregularitatem.

Adeleſmus a Religione, uti diximus, ejectus, ſupplicavit Sanctiſſimo Domino Noſtro pro relaxatione ſuſpenſionis, & pro diſpenſatione ab irregularitate, precibuſque remiſſis ad hanc Sacram Congregationem, de more reſponſum fuit, quod audiretur Pater Generalis; cumque ipſe fuerit in ſenſu, quod annui poſſet petitis, propoſita fuit inſtantia inter ſummaria precum *die 16. Martii* 1720. & dictum fuit, quod poneretur in folio.

Quoad nullitatem profeſſionis, ipſa deducitur ex Conſtitutionibus Clericorum Regularium Miniſtrantium Infirmis pag. 25. & ſeqq. ubi ſic legitur: *Si eſcludono principalmente ec. chi aveſſe portato l' Abito di qualunque Religione, o Congregazione, eccettuate le Militari, avendo in eſſe anche per breve tempo. Niun Superiore di qualunque Grado, o Dignità ſotto pena della privazione di Voce attiva, e paſſiva, e di tutti gli offizj, onori, eſenzioni, prerogative, ed inabilità perpetua da incorrerſi ipſo facto, poſſa ammettere, o dar licenza, che ſia ammeſſo al Noviziato, e molto meno alla Profeſſione ſolenne alcuno degl' eſcluſi per vigore della preſente Coſtituzione, ed in caſo di attentato contrario, ſiano nulli, ed invalidi tutti gli atti, tutto ciò per mancanza del conſenſo neceſſario della Religione, a nome di cui ſi dichiara preſentemente, che non intende acconſentire giammai a tali atti, ſenza queſta tacita condizione, che non oſti alcuno degl' impedimenti accennati.*

Quoad ſuſpenſionem, incurſus in illam deſumitur ex nullitate profeſſionis Religioſæ, ceſſante etenim ejus validitate, Orator fuit ſine titulo ad Sacros Ordines promptus, & ſic ſuſpenſus remanſit.

Abſque eo quod quidquam referat, quod juxta hujus Sacræ Congregationis ſententiam, diſpoſitio Sacri Concilii Tridentini *Seſſ. 21. cap. 2. de Reform.* in qua adverſus Ordinatos ſine titulo innovantur pœnæ antiquorum Canonum, non eſt intelligenda, quoad Canones a Gratiano relatos *in Canone neminem, & in Canone Sanctorum diſt. 70.* in quibus ſic ordinatis imponitur pœna ſuſpenſionis, ſed tantum, quoad Decretalem Innocentii Tertii in *Cap. cum ſecundum de Præbendis & Dignitatibus*, in qua decernitur, quod Ordinato ad Sacros Ordines ſine titulo, Epiſcopus, qui ordinavit, aut ejus in Epiſcopatu Succeſſor, tenetur in neceſſariis providere uſquequo titulum obtineat; ſententia hæc ſiquidem hujus Sacræ Congregationis non procedit quoad illos, qui Epiſcopum ordinantem deceperunt, oſtendendo ſe habere titulum congruum, quando non habebant; cum in hac facti ſpecie ſic Ordinati etiam poſt Concilium Tridentinum remaneant ſuſpenſi, uti docte de more oſtendit *Fagnan. in Cap. cum ſecundum a num. 63. uſque ad finem de Præbendis, & Dignitatibus*, de cujus circumſtantiæ interventu non videtur hic, & nunc dubitari poſſe, cum Epiſcopus Ordinans ſuppoſuerit Oratorem eſſe vere profeſſum, & Orator ipſe in precibus Sanctiſſimo Domino Noſtro exhibitis ingenue confeſſus ſit, ſe ſciviſſe, & ſe a ſuis condiſcipulis audiviſſe, quod retrocendo præviam Habitus alterius Religionis aſſumptionem, emiſſurus eſſet profeſſionem nullitatis vitio laborantem, *benchè ſapeſſe per averlo inteſo da' ſuoi Condiſcepoli, che qualunque aveſſe preſo l' Abito in altra Religione, ſarebbe nulla la profeſſione in queſta.*

Demum quoad irregularitatem, clarus eſt ejus incurſus, cum in Sacris Ordinibus, a quorum exercitio erat Adeleſmus ſuſpenſus, ſæpius miniſtraverit, ut probat Textus *in cap. primo de ſententia, & re judicata in 6. & in cap. pariter primo de ſententia excommunicationis in 6.*

Tranſeundo ad gratiæ, pro qua exoratur, motiva, Orator dicit ſe eſſe redactum ad ſtatum omnino miſerabilem, cum ex una parte ad Religionem redire non poſſit, & ex alia parte characterem habeat Sacerdotalem, nec habeat modum, quo vivere poſſit, niſi ſibi ex Apoſtolica benignitate ſuſpenſio relaxetur, & diſpenſatio ſuper irregularitate concedatur.

Hæc dicta ſint, ut Eminentiſſimi Patres perſpectam habere valeant nullitatem profeſſionis, ſuſpenſionem, & irregularitatem Oratoris, nec non motiva, quæ afferuntur pro gratiæ conceſſione. Quia vero meum eſt reverenter inſinuare quidquid in Regeſtis Sacræ Congregationis reperitur, & alia addere, quæ facere poſſunt ad rem, & præſertim quando, prout in caſu, nullæ diſtribuantur ſcripturæ, non levis excitari poteſt controverſia circa validitatem ejectionis Adeleſmi a Religione Clericorum Miniſtrantium Infirmis, non obſtante nullitate profeſſionis ſupra expoſita, cum ejectio facta dicatur a Superiore Collegii, una cum approbatione Patris Generalis in Urbe commorantis, quando videbatur, eam fieri debuiſſe ſervatis ſervandis, hoc eſt non a ſolis Superioribus Religionis, ſed a Superiori Regulari, una cum Ordinario, juxta præſcripta a Sacro Concilio Tridentino *Seſſ. 25. c. 19. de Regul. & Monial.*

In una Eremitarum Camaldulenſium Profeſſionis 23. *Januarii* 1666. *lib. 25. Decret. fol. 18.* propoſita fuerunt hæc dubia.

I. *An ſi quando comperiatur, Novitium ex præſcripto*

Conſti-

Digitized by Google

Conſtitutionis interrogatum adverſus ipſam commiſiſſe impeamentum occultando, poſſit idem Novitius poſt emiſſam profeſſionem per Superiorem expelli.

II. *An vero in hac facti quoque ſpecie ſervanda ſit forma Decreti in cap. 19. ſeſſ. 25. de Regul.* & Sacra Congregatio cenſuit *poſſe expelli, ſed ſervata forma Decreti Sacri Concilii in cap. 19. ſeſſ. 25. de Regular.*

Item in una Coſentina nullitatis Profeſſionis 2. *Julii* 1674. *lib. 28. Decr. fol. 311. & ſeqq.* in qua agebatur de quodam Cappuccino ejecto per ſententiam Superioris Regularis ex cauſa mox inſinuata, propoſita fuerunt hæc dubia.

I. *An dictus Frater Leo fuerit a Religione legitime dimiſſus.*

II. *An eidem liceat Uxorem ducere.*

Et Sacra Congregatio *ad utrumque negative reſpondit.*

Solemnis tandem fuit diſputatio in una Neapolitana 15. *Novembris* 1653. *lib. 19. Decretor. fol. 282. a tergo*, ubi ſic legitur; *Sacra, &c. audito Procuratore Religionis Carmelitarum Diſcalceatorum S. Tereſiæ ore, & ſcriptis, nec non Conſtitutionibus dictæ Religionis, ac aliis deductis mature perpenſis, cenſuit dimiſſiones, & ejectiones Profeſſorum a Religione, quæ ab eadem Religione fiunt ex Capite illegitimitatis, vel ex alio defectu fieri debere conjunctim coram Ordinario, & Superiore Regulari Loci ad præſcriptum Sacri Concilii cap. 19. ſeſſ. 25. de Regular. ideoque ſententiam cum proceſſu ſuper dimiſſione, & ejectione Fratris Caroli Mariæ a Jeſu ab ipſis Regularibus latam minime ſuſtineri.*

His ſtantibus, quæritur

An ſit concedenda relaxatio ſuſpenſionis, nec non diſpenſatio ab irregularitate, vel quomodo ſit providendum in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit

Dilata, & Adoleſcens redeat ad Religionem, & ejectio fiat, quatenus fiat velit ſerv. ſerv. a Superiore una cum Ordinario.

QUÆSTIO CLI.

In Cauſa Firmana Juriſdictionis, die 13. Aprilis 1720.

CURIA Archiepiſcopalis Firmana confectionem aſſumpſit Criminalis Proceſſus, ſub obtentu illicitæ negotiationis contra Nicolaum Piciminum Canonicum Eccleſiæ S. Victoriæ, exortaque idcirco controverſia inter Curiam prædictam, & Promotorem Fiſcalem Abbatialis Curiæ Farfenſis, qui contendit ad ſe dicti proceſſus confectionem pertinere, controverſiæ cognitio ab Auditore Sanctiſſimi ad hanc Sacram Congregationem remiſſa fuit.

Fundamentum Promotoris Curiæ Abbatialis in hoc potiſſimum reſidet, quod a Summo Pontifice Urbano Octavo Monaſterium S. Victoriæ fuit ſæculariʒatum, erectaque Monaſteriali Eccleſia in Collegiatam, ſic fuit a dicto Pontifice diſpoſitum, *eaſdem vero Collegiatas Eccleſias, ac earum futuros Priores, Canonicos, Sacriſtanos, Clericos, aut alios eiſdem inſervientes cum earum rebus, bonis, juribus, & pertinentiis univerſis, viſitationi, correctioni, & omnimodæ juriſdictioni dicti Franciſci Cardinalis, ac pro tempore exiſtentis Commendatarii Farfen. & S. Salvatoris Monaſteriorum ſupponimus, & ſubjicimus; quodque in iiſdem Eccleſiis univerſa, & ſingula, quæ locorum Ordinarii in propriis Eccleſiis facere poſſunt, ſeu debent, idem Franciſcus Cardinalis &c. Succeſſores Commendatarii &c. facere poſſint, & debeant, perpetuo decernimus, & declaramus.*

Haud urgente, quod hic, & nunc non agitur de delicto commiſſo intra ſepta Collegiatæ, ſed extra Collegiatam, quaſi quod hinc inferri poſſit, confectionem proceſſus pertinere debere ad Curiam Archiepiſcopalem Firmanam, tum quia juxta antiquiores Summorum Pontificum Conſtitutiones, & ſignanter juxta illam Gregorii Noni, Archiepiſcopus Firmanus nullam poteſt exercere juriſdictionem in Eccleſiis Farfenſibus, & in earum perſonis, tum quia procedendo ad tramites erectionis monaſterii S. Victoriæ in Collegiatam, ſi Canonici remanent ſubjecti omnimodæ correctioni, & juriſdictioni Abbatis Farfenſis, ſi iidem ampliſſima fruuntur perſonali exemptione, confectio proceſſus ad alium ſpectare non poteſt, quam ad Eminentiſſimum Abbatem, cum hæc intercedat differentia inter exemptionem localem, & exemptionem perſonalem, quod in primo caſu delinquens extra locum punitur ab Ordinario, ſecus autem ſe habet res in ſecundo caſu, cum in hoc nec ratione delicti commiſſi, aut contractus initi, aut rei ſitæ extra locum exemptum, exemptus conveniri valeat coram Ordinario, uti interpretando Textum Innocentii Quarti *in Cap. volentes de privilegiis in 6.* innovatum a Concilio Tridentino *ſeſſ. 7. cap. 14. de Reform.* bene adnotarunt *Franc. in citato cap. volentes numer. 2. Barboſa num. 3. Paſſerin. num. 7. & 8. de privilegiis in 6.*

Multoque magis cum Curia Abbatialis proceſſus aliquando confecerit Criminales adverſus Canonicos ejuſdem Collegiatæ propter delicta extra Collegiatam commiſſa.

Excipit e contra Curia Archiepiſcopalis Firmana, quod licet Canonici Eccleſiæ Collegiatæ ſint in ſequelam Bullæ Urbani Octavi exempti ab Ordinaria Archiepiſcopali juriſdictione, debent nihilominus in caſu contractus, vel delicti commiſſi extra ambitum Eccleſiæ, & ſic in loco non exempto, ſed in loco ſuæ juriſdictioni ſuppoſito, coram ſe conveniri, & a ſe puniri, urgente videlicet allegata Conſtitutione Innocentii Quarti *in Cap. volentes de privilegiis in 6.* ibi, *volentes libertatem, quam nonnullis Apoſtolica Sedes privilegio exemptionis indulſit, ſic integram obſervari, ut illam alii non infringant, & ipſi ejus limites non excedant, declaratione irrefragabili definimus, quod quantumcumque ſic exempti gaudeant libertate, nihilominus tamen ratione delicti, ſive contractus, aut rei, de qua contra ipſos agitur, rite poſſint coram locorum Ordinariis conveniri, & illi quoad hoc ſuam in ipſos juriſdictionem, prout jus exigit, exercere*; dictæ etenim Innocentianæ Conſtitutionis diſpoſitio ſibi vindicat locum in exemptione conceſſa perſonis propter locum, & in quacumque alia exemptione, licet ampliſſimis verbis concepta, uti ex ſenſu hujus Sac. Congregationis firmavit Rota *in Baren. Juriſdictionis* 20. *Maii* 1603. *ſub num. 3. coram bon. mem. Veroſpio impreſſa apud Marcheſan. de commiſſ. parte prima §. 2. pag. 1069. & deciſ. 165. num. primo, & ſeqq. parte 7. Recent.*

Ad partes poſitis actibus in contrarium allegatis a Curia Abbatiali Farfenſi, cum Curia etiam Archiepiſcopalis pluries ratione delicti extra Collegiatam commiſſi, proceſſerit adverſus Canonicos Eccleſiæ Collegiatæ, & in conflictu actuum prævalere debeant illi, qui geſti ſunt ab Archiepiſcopo, aliis, qui ab Abbatibus pro tempore facti ſunt.

Ex his autem, & cæteris a Scribentibus hinc inde afferendis, quæritur

An Reverendiſſimus Archiepiſcopus Firmanus poſſit procedere, & Juriſdictionem Ordinariam exercere contra Perſonas, & Canonicos Collegiatæ Eccleſiæ S. Victoriæ ſubjectæ Abbatiæ Farfen. in caſu contractuum, & delictorum factorum, & commiſſorum reſpective extra ſepta dictæ Collegiatæ, in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit primum

Negative.

Deinde ſub die 3. Auguſti 1720. reſpondit

Recedendum a deciſis.

QUÆSTIO CLII.

In Cauſa Sancti Severini Applicationis Legati, die 13. Aprilis 1720.

CAROLUS Scaccia in ultimo, cum quo deceſſit, teſtamento, diſpoſuit, quod Defunctis Laura Catharina, Maria, & Falice de Peverozzis, ex ſuæ hæreditatis aſſe ſolverentur Congregationi Patrum Oratorii S. Philippi Nerii ſcuta 100. monetæ Romanæ, cum onere annuarum Miſſarum duodecim, ac ſubminiſtrandi ceram, & Sacra utenſilia Rectori pro tempore cujuſdam Cappellaniæ Laicalis, quam idem Teſtator erigi mandaverat in Eccleſia dictorum Patrum, *item dopo la morte degli Eredi uſufruttuarj laſcio jure legati alla Chieſa, e Congregazione di S. Filippo ſcudi Cento in denaro, o cenſi, con obligo perpetuo a' Padri di detta Congregazione di una Meſſa il meſe, e ſomminiſtrare al Cappellano della mia Eredità paramenti, e quanto è neceſſario per celebrare la S. Meſſa.*

Patres Oratorii exceſſivo Miſſarum numero gravati, prædictum legatum ſe renuntiare velle profeſſi ſunt, exhibitaque a Rectore Seminarii Clericorum Sanctiſſimo Domino noſtro ſupplicatione, ut favore ejuſdem Seminarii fieret applicatio legati, cum onere tamen celebrare faciendi duodecim Miſſas a Teſtatore relictas in Eccleſia Cathedrali, quæ non longe diſtat ab eodem Seminario, fuerunt preces remiſſæ ad hanc Sacram Congregationem.

Juxta morem ſcriptum fuit Epiſcopo pro informa-

tio-

tione, qui reſpondit æquam ſibi videri Seminarii petitionem, tum quia Seminarium ſumma indigentia laborat, itaut quatuor vicibus clauſam, & quatuor vicibus apertum fuerit ab Epiſcopis pro tempore, abſque ſpe eidem providendi per unionem Beneficiorum, cum Beneficia in Diœceſi non reperiantur, tum quia celebrationi Miſſarum a Teſtatore relictarum, bene conſulitur juxta modum a Rectore Seminarii inſinuatum.

Propoſita itaque inter Summaria precum *die 4. Februarii* 1719. Seminarii ſupplicatione, reſcriptum fuit *ad mentem*, & mens fuit quod exquireretur, an Patres Oratorii non ſolum Miſſas per ſe ipſos celebrare nollent, ſed an ulterius nollent, quod Miſſæ in eorum Eccleſia celebrarentur; habitaque a Patribus reſponſione, quod ipſi legatum prædictum, nec primo, nec ſecundo modo acceptare intendebant, propoſita iterum fuit inſtantia Seminarii *die 1. Aprilis* 1719. & reſcriptum fuit *pro gratia*, & in hujus reſcripti executionem, Epiſcopus *die 14. ejuſdem menſis* applicavit Seminario Legatum, & demandavit, ut onus Miſſarum adimpleretur in Eccleſia Cathedrali, & Joannes Antonius Machinellus Cappellanus Cappellaniæ a Teſtatore inſtitutæ, & ab eodem Teſtatore nominatus, proteſtatus eſt ſe nolle impugnare prædictam applicationem factam favore Seminarii.

Applicationis tamen Legati impugnationem, quam recenſitus Cappellanus proteſtatus eſt ſe facere nolle, Hieronymus Talpa formiter aſſumpſit, exhibitoque ſupplici libello, in quo expoſuit, ſe nedum eſſe Executorem Teſtamentarium Caroli Scacciæ, ſed etiam eſſe una cum tota ſua domo vocatum ad Cappellaniam, ſeque idcirco exorare, ut legatum a Patribus S. Philippi renuntiatum, & juxta reſcriptum hujus Sac. Congregationis applicatum Seminario, applicetur Cappellaniæ, tum quia Cappellania eſt hæres Univerſalis Teſtatoris, & legata de Jure accreſcunt hæredi, tum quia Cappellanus, qui tenetur ad celebrandum duas Miſſas qualibet hebdomada in Eccleſia dictorum Patrum, bene poteſt ad tramites voluntatis Teſtatoris alias duodecim Miſſas ex legato deſcendentes in eadem Eccleſia celebrare, & tandem quia non fuit impoſitum, nec imponi poteſt onus Seminario ſubminiſtrandi Cappellano paramenta, vinum, ceram, & alia utenſilia, uti in executionem voluntatis prædicti Teſtatoris, Patres S. Philippi Nerii facere debuiſſent, ſi legatum acceptaſſent, propoſita fuit ejuſdem Hieronymi inſtantia in Congregatione habita *die 20. Maii* 1719. & reſcriptum fuit, *quod iterum proponeretur*.

Cumque difficultatibus a dicto Hieronymo Talpa propoſitis, defenſor Seminarii occurrat in ſcriptura per manus circumferenda, afferendo, primo quod jus accreſcendi favore hæredis, quod habet locum in legatis profanis, non applicatur Legatis Piis, in quibus Sedes Apoſtolica ſuccedit, & quæ per organum hujus Sac. Congregationis de dicto legato diſpoſuit, ſecundo, quod onus ſubminiſtrandi utenſilia Cappellano impoſitum Patribus S. Philippi Nerii innotuit huic Sac. Congregationi, quæ eodem minime obſtante, ſtatuit legatum eſſe Seminario applicandum, & tertio quod non ſubſiſtit in facto, Teſtatorem voluiſſe, ut Miſſæ duodecim celebrarentur in Eccleſia Patrum S. Philippi Nerii, uti dicitur colligi ex verbis ſupra recenſitis, Cauſa reproponitur, & quæritur

I. *An ſit recedendum a gratia applicationis Legati favore Seminarii, & quatenus affirmative.*

II. *An ſit locus unioni legati favore Cappellaniæ ordinatæ a quodam Carolo Scaccia, in caſu &c.*

Sacra Congr. reſpondit
Negative, & amplius.

QUÆSTIO CLIII.

In Cauſa Fanenſi Reductionis Miſſarum, die 13. Aprilis 1720.

SEBASTIANUS de Arnolphis *anno* 1496. ſuos univerſales hæredes gravavit, ut in Eccleſia Cathedrali Sacellum conſtruerent ſub Invocatione SS. Corporis Chriſti, & illud dotarent in Florenis 100. inveſtiendis in bonis ſtabilibus, quorum reditus pro ejuſdem Sacelli officiatura inſervire deberent, & paulo poſt Michael Angelus Arnolphus Sebaſtiani frater eidem Cappellæ reliquit alios Florenos 50. in bonis ſtabilibus pariter inveſtiendos.

Vincentius de Arnolphis cupiens, pias Sebaſtiani, & Michaelis Angeli Patris, ac Patrui reſpective voluntates executioni demandare, *anno* 1554. devenit ad tranſactionem cum Canonicis ejuſdem Eccleſiæ Cathedralis, & ſe obligavit quoad uſque dictos Florenos 150. perſolviſſet, tradere quolibet anno Canonicis Florenos ſeptem conſtituentes ſummam ſcutorum trium, & obulorum octo monetæ Romanæ, & e contra Canonici promiſerunt, & ſe obligarunt perpetuis futuris temporibus celebrare in eadem Cappella tres Miſſas qualibet hebdomada, ac annuum Officium mortuorum cum Miſſa cantata, ſolitiſque orationibus, & commemorationibus pro Animabus mortuorum, & vivorum Domus de Arnolphis, hoc ſuperaddito ſpeciali pacto, quod ceſſantibus Canonicis in celebratione dictarum Miſſarum, & Officii, licitum eſſet Vincentio, ejuſque hæredibus eaſdem Miſſas celebrari facere per alios Sacerdotes, etiam quod non eſſent de dicta Eccleſia.

In vim hujus pacti, Canonici proteſtati ſunt, ſe nolle inpoſterum continuare in celebratione Miſſarum, attenta tenuiſſima eleemoſyna, quæ vix aſcendit ad obulum unum pro qualibet Miſſa, quando in Diœceſi Fanen. eleemoſyna manualis eſt unius julii pro qualibet; cumque hanc proteſtationem intimaſſent Antonio Arnolpho hæredi Vincentii tranſigentis, idem ægre ferens hujus oneris in ſe aſſumptionem, eoſdem Canonicos provocavit ad A. C. Gentilem, ſub obtentu pendentiæ litis uſque ab anno 1664. coram A. C. Areoſto, ſed cum Auditor Sanctiſſimi controverſiam quoad reductionem Miſſarum remiſerit ad hanc Sacram Congregationem, poſt auditum de more Ordinarium, omnia prædicta confirmantem, & conſulentem pro reductione Miſſarum, propoſita fuit Capituli inſtantia inter Summaria precum, ſed Antonio Arnolpho exorante, ut ſibi permitteretur ſua jura deducere, reſponſum fuit quod Cauſa poneretur in folio.

Ex ſupplici libello tunc ab Antonio exhibito deducitur, ejus fundamentum pro reductione denegands conſiſtere potiſſimum in hoc, quod agitur de Miſſis per contractum acceptatis, in quibus Sacra hæc Congregatio reductionem concedere non conſuevit, & multo magis cum contractus fuerit executioni mandatus per longiſſimum temporis ſpatium, & cum nulla contigerit immutatio, ex quo eadem ſumma, quæ ab initio in pactum fuit deducta, ut ſolveretur, ſemper fuit perſoluta, & in præſenti perſolvitur.

Excipit econtra Capitulum, quod contractus eſt ad iniquitatem redactus, & ad læſionem enormiſſimam, in quo rerum ſtatu nunquam denegatur reductio, etiam ſi res ſit de Miſſis per contractum acceptatis; Pro ſolis etenim ſcutis tribus, & obulis octo Capitulum ſe obligavit ad celebrationem trium Miſſarum hebdomadalium, una cum Miſſa ſolemni, & Officio mortuorum, quando eleemoſyna Miſſæ manualis eſt unius julii pro qualibet, uti ſupra dictum fuit, non computatis utenſilibus, itaut *ſcuta* 16. & *obuli* 60. requirantur pro dictarum Miſſarum celebratione, nec non pro Miſſa cantata.

His ſtantibus, quæritur

An, & quomodo ſit facienda reductio Miſſarum in caſu &c.

Sacra Congr. die 27. Aprilis 1720. reſpondit,
Pro reductione ad Manualem, deleta Miſſa ſolemni, & deleto Officio Mortuorum.

QUÆSTIO CLIV.

In Cauſa Prænestina Juriſdictionis, die 27. Aprilis 1729.

PROMOTOR Fiſcalis Curiæ Epiſcopalis Præneſtinæ contendit, juriſdictionem in Monaſterio S. Mariæ Angelorum dictæ Civitatis pertinere ad Eminentiſſimum Ordinarium, & non ad Eminentiſſimum Cardinalem dicti Monaſterii Protectorem.

Fundamenta Promotoris Fiſcalis ſunt ea, quæ ſequuntur. Primum conſtituitur in juris diſpoſitione, juxta quam omnia, & ſingula Monaſteria tum Virorum, tum Mulierum ſubduntur juriſdictioni Ordinariæ, niſi auctoritate Apoſtolica probentur exempta.

Secundum in fundatione Monaſterii S. Mariæ Angelorum, de quo nunc agitur, ad ſupplicationem etenim Julii Cæſaris Columnæ Præneſtinorum Principis, Cardinalis Marcus Antonius Columna Præneſtinus Epiſcopus conceſſit licentiam pro erectione ejuſdem, ſed cum explicita conditione, quod Monaſterium, & Moniales eſſe deberent ſub cura, viſitatione, correctione, gubernio, & ſuperioritate ipſius Cardinalis, & pro tempore exiſtentis Epiſcopi Præneſtini, quinimmo cum tunc erectio Monaſterii non fuerit executioni mandata, & idem Franciſcus

Princeps Columna novas pro erectione exhibuerit preces ſac. mem. Paulo Quinto, Pontifex nedum approbavit erectionem ad formam conceſſionis præcedenter obtentæ per Organum Cardinalis Epiſcopi, ſed ulterius Monaſterio erigendo Eccleſiam S. Mariæ de Trulin, quæ erat de Jurepatronatus memorati Principis, univit, repetita conditione, quod Moniales perpetuo remanere deberent ſub cura, viſitatione, correctione, & ſuperioritate ipſius Ordinarii, quæ eadem conditio appoſita etiam fuit in ſententia lata a Vicario Generali Præneſtino tanquam Delegato Apoſtolico, ſuper valida, & legitima inſtitutione, & erectione Monaſterii.

Tertium fundamentum deſumitur ab obſervantia, licet enim Summi Pontifices Monaſterio S. Mariæ Angelorum Protectores aſſignaverint, Ordinarii nihilominus non deſtiterunt ſuam in eo exercere juriſdictionem, tum illud viſitando, tum approbando contractus in ſequelam reſcriptorum Sacræ Congregationis Epiſcoporum, & Regularium, quæ eorum executionem commiſit non Cardinalibus Protectoribus, ſed vel Cardinalibus Epiſcopis, vel eorum Vicariis.

Quartum ſtat fundamentum in his, quæ jure delegato conceduntur Ordinariis a Sacro Concilio Tridentino *Seſſ. 25. de Regular. cap.* 5. circa clauſuram Monialium, & ab aliis Conſtitutionibus Apoſtolicis, & Sacrarum Congregationum reſcriptis, non obſtante etiam Monaſteriorum exemptione; Titulus etenim Delegati ſuperadditus a Sacro Concilio Tridentino non dat Ordinariis juriſdictionem novam, ſed eſt excitativus antiquæ, & præexiſtentis, & inventus fuit, ne prætextu exemptionis ſubditi ſe ſubtraherent ab Ordinaria Epiſcopali Juriſdictione.

Nec idem Promotor Fiſcalis putat quidquam obeſſe poſſe vel auctoritatem Eminentiſſimi Protectoris ipſi de jure competentem, vel Brevia eidem conceſſa, vel actus ab eodem exercitos.

Non auctoritatem ipſi de jure competentem, quia Protectores de jure nullam habent juriſdictionem, ſed ſolam aſſiſtentiam; poſt editam potiſſimum Conſtitutionem 25. ſanctæ mem. Innocentii XII. moderatoriam facultatum, quas Ordinum Protectores ſibi competere aſſerebant.

Non Brevia Summorum Pontificum, quia clauſulæ in illis appoſitæ *cum omnibus, & ſingulis facultatibus, juriſdictionibus, privilegiis, honoribus, & oneribus ſolitis, & conſuetis, quibus alii hujuſmodi Monaſteriorum Protectores, qui pro tempore fuerunt de jure, uſu, conſuetudine, aut privilegio, & conceſſione Apoſtolica uſi ſunt, & uti quomodolibet potuerunt*, non operantur, niſi a Cardinali Protectore oſtendatur ſibi ex privilegio, & conceſſione Apoſtolica, aut ex uſu undequaque legitimo, & munito bona fide, tituloque præambulo, & ſcientia, & permiſſione Cardinalium Epiſcoporum, aliquam fuiſſe quæſitam auctoritatem, aut juriſdictionem.

Atque de facto, cum ſan. mem. Urbanus Octavus conſimile protectionis Breve conceſſiſſet clar. mem. Cardinali Franciſco Barberino Seniori, idemque bene agnoviſſet, nullam ſibi in dicto Brevi conceſſam fuiſſe juriſdictionem, eidem Summo Pontifici ſupplicavit pro conceſſione alterius Brevis pro obtinenda licentia eligendi in Confeſſarium Monaſterii Monialium aliquem Presbyterum ab Ordinario approbatum.

Cumque novum Breve ab Urbano VIII. fuerit dicto Cardinali conceſſum, *non obſtantibus Conſtitutionibus Apoſtolicis, quibus omnibus, & ſingulis illorum tenores præſentibus pro plene, & ſufficienter expreſſis, atque de verbo ad verbum inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris ad præmiſſorum effectum hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus.*

Tria ſunt, quæ a dicto Promotore Fiſcali inferuntur; primum eſt, non ſufficere pro aliqua juriſdictione attribuenda Breve generalibus verbis ſupra expreſſis conceptum; ſecundum non poſſe Eminentiſſimum Dominum Cardinalem Franciſcum Juniorem aliquod juvamen recipere a Brevi conceſſo Cardinali Franciſco Seniori utpote munito clauſula *pro illa vice dumtaxat*; tertium, non eſſe ad effectum, de quo agitur, alicujus roboris, & momenti quæcumque Brevia eidem Cardinali Franciſco Juniori conceſſa, cum in illis non adſit derogatio Sacri Concilii Tridentini Conſtitutionum Apoſtolicarum, & Legum fundationis, & erectionis Monaſterii.

Remanent actus a Cardinalibus Protectoribus exerciti; ſed Promotor Fiſcalis contendit, eos non eſſe attendendos, aut quia non probatur, quod fuerint facti cum ſcientia, & patientia Ordinariorum, aut quia non habent aſſiſtentiam tituli, aut quia in conflictu actuum ſemper prævalent illi, qui facti ſunt ab Ordinariis.

Propoſita fuit hæc Cauſa in folio hujus Congregationis, & reſponſum fuit, *Proponatur in prima poſt proximam etiam unica*. Prævia autem benigna reaſſumptione quæritur

An in Monaſterio S. Mariæ Angelorum Civitatis Præneſtinæ competat Juriſdictio Eminentiſſimo Ordinario, ſive potius Eminentiſſimo Barberino in caſu &c.

Sacra Congr. die 8. Junii 1720. reſpondit

Competere Juriſdictionem ordinariam Eminentiſſimo Protectori, delegatam vero Eminentiſſimo Epiſcopo, & dentur dubia circa actus pertinentes ad Juriſdictionem delegatam.

QUÆSTIO CLV.

In Cauſa Albanenſi, die 27. Aprilis 1720.

EXTAT in Civitate Albani Monaſterium Monialium Ordinis S. Franciſci ſub Invocatione Sanctiſſimæ Conceptionis Beatæ Mariæ Virginis, quod fuit fundatum a Claræ Mem. Principiſſa Catharina Sabella in ſequelam Brevis ipſi conceſſi a Sanctæ Mem. Urbano Octavo, quod fuit directum Cardinali Borgiæ tunc Epiſcopo Albani, & in allegato Urbani Brevi habentur hæc verba, *inſuper Monaſterium ſic erigendum, & inſtituendum, poſtquam erectum, & inſtitutum fuerit, illiuſque Abbatiſſam, ſeu Prioriſſam, & Moniales, ac perſonas quaſcumque earumque bona, gubernio, & regimini, adminiſtrationi, correctioni, viſitationi, obedientiæ, ſuperioritati, & omnimodæ juriſdictioni tuæ, & pro tempore exiſtentis Epiſcopi Albanen. ſimiliter, & perpetuo ſubmittas, & ſubjicias*, & ultra reditus a Principiſſa aſſignatos pro alimoniis Monialium, & cæteris expenſis, eadem promiſit *in perpetuum manutenere Monaſterium de uno Sacerdote pro Cappellano, & Confeſſario Monialium, & de uno Factore, ſeu Miniſtro pro ſervitio ejuſdem Monaſterii idoneis, & approbandis ab Eminentiſſimo Domino Cardinali Borgia, & ab Epiſcopo Albanen. pro tempore, ac a Monialibus, & in eventum non manutentionis, voluit teneri ad dictam ſolutionem ſcutorum 100. monetæ, ultra dicta ſcuta 300. Auri, quæ ſunt pro taxa ſalarii dicti Confeſſarii, & Factoris, & pro prædictis ſe, ac bona ſua obligavit, & hypothecavit.*

In horum ſequelam putat Eminentiſſimus Dominus Cardinalis Pauluccius Epiſcopus Albanen. ad ſe tanquam ad Ordinarium pertinere juriſdictionem in dicto Monaſterio Monialium, eoque fortius cum Epiſcopi Prædeceſſores ſæpius illud viſitaverint, & in eo exercuerint actus juriſdictionis, & Sac. Congregatio Epiſcoporum, & Regularium in caſus contingentia, ſæpius direxerit executionem ordinum, & decretorum, tum pro introducendis Monialibus, & Educandis, tum pro approbatione contractuum, Cardinalibus Epiſcopis Albanen. aut eorum Vicariis.

Abſque eo quod juriſdictio attributa dici valeat Cardinalibus Protectoribus, tum quia in Brevibus Protectionum non adeſt derogatio his, quæ fuerunt ſtatuta in fundatione, tum quia Protectores, uti tales, nullam obtinent in Monaſteriis, quorum ſunt Protectores, juriſdictionem, & multo magis poſt editam ſupra memoratam Conſtitutionem Innocentii XII.

Et quia aliqui juriſdictionis actus afferri poſſunt a Protectoribus, ſubdit idem Eminentiſſimus Pauluccius, non eſſe in illis conſtituendum ullum fundamentum, nedum quia non probantur facti cum ſcientia, & patientia Cardinalium Epiſcoporum, ſed etiam quia in conflictu actuum ſemper prævalere debent illi, qui facti fuerunt ab Ordinariis.

His ſtantibus, quæritur

An in Monaſterio Conceptionis Beatiſſimæ Virginis Civitatis Albanen. competat juriſdictio Eminentiſſimo Ordinario, ſive potius Eminentiſſimo Protectori in caſu &c.

Non fuit reſoluta.

QUÆSTIO CLVI.

In Cauſa Romana, ſeu Tuſculana, die 27. Aprilis 1720.

DOMINICUS Antonuccius e Civitate Tuſculana oriundus *anno* 1663. Romam ſe contulit, ubi primum Domum conduxit, quam etiam ſucceſſive una cum aliis bonis acquiſivit. Contraxit idem Dominicus *anno* 1680. Matrimonium in Urbe cum Hieronyma de Parentibus, & ex hoc Matrimonio *anno* 1685. in Urbe natus eſt

Digitized by Google

Franciſcus Antonuccius, qui Sacramenta Baptiſmatis, & Chriſmatis in Sacroſancta Lateranenſi Baſilica recepit, Vicarius Curatus Parochiæ Sanctorum Quirici, & Julittæ, teſtatus eſt dictos de Antonuccis *ab anno* 1667. in ſua Parochia domicilium habuiſſe, & in eâdem ſingulis annis præceptu annuæ communionis ſatisfeciſſe, & Franciſcus, poſt emenſum in Collegio Romano, & Archigymnaſio Sapientiæ ſtudiorum curriculum, uti Romanus fuit prima Clericali tonſura inſignitus, & dictæ Parochiali Eccleſiæ adſcriptus, & ſucceſſive ad minores ordines, & deinde ad majores promotus eſt, prævia diſpenſatione Sanctitatis ſuæ ſuper admiſſione tituli patrimonii, & trium menſium permanentia in Domo Miſſionis.

Sub obtentu, quod tonſuram, minores, & majores ordines idem Franciſcus in Urbe recepiſſet ſine litteris Eminentiſſimi Epiſcopi Tuſculani, inſtante Promotore Fiſcali prædictæ Eccleſiæ fuit eidem ab Eminentiſſimo Epiſcopo demandatum, ut ſe a celebrando abſtineret, habitoque per Franciſcum recurſu ad hanc Sac. Congregationem, juxta morem reſponſum fuit, quod audirentur Eminentiſſimi Epiſcopus Tuſculanus, & Vicarius Urbis, & ſucceſſive demandatum eſt, quod Cauſa poneretur in folio.

Prima, quæ ſupervenit informatio, fuit illa Eminentiſſimi Vicarii, in qua inquit, fuiſſe Franciſcum in Urbe prima tonſura, minoribus ordinibus & deinde majoribus inſignitum, nullis requiſitis litteris Eminentiſſimi Epiſcopi Tuſculani, tum quia ſuo Tribunali fuerunt exhibitæ teſtimoniales ſuper matrimonio parentum, & ipſius Franciſci Baptiſmate, & Chriſmate in Urbe celebratis, necnon atteſtatio Parochi ſuper vita, & moribus, una cum cæteris documentis de ſtudiis in Urbe peractis, & de aſſignatione Patrimonii in bonis, in Urbe pariter exiſtentibus, hinc inferendo, nullas pro Franciſci ordinatione fuiſſe neceſſarias Eminentiſſimi Epiſcopi Tuſculani litteras; licet enim Dominicus Pater in Civitate Tuſculana natus eſſet, ejus tamen permanentia in Urbe dici non potuit temporalis, occaſione videlicet itineris, officii, legationis, mercaturæ, aut alterius temporalis moræ, uti loquitur Conſtitutio Innocentiana mox alleganda, ſed permanentia ad quinquaginta, & ultra annos protracta talis fuit, ut in ejus ſequelam verum de Jure contraxerit domicilium, in quo rerum ſtatu ſibi vindicat locum diſpoſitio Bullæ 44. quæ incipit *ſpeculatores* S. Mem. Innocentii XII. ubi ſic legitur, *at ſi Pater in alieno loco, ubi ejus filius natus eſt, tamdiu, ac eo animo permanſerit, uti inibi vere Domicilium de Jure contraxerit, tunc non origo Patris, ſed Domicilium per Patrem legitime, ut præfertur, contractum pro ordinatione ejuſdem filii attendi debeat.*

Tum quia cum tota difficultas in eo conſiſtere videatur, quod, una cum Domicilio in Urbe acquiſito, Dominicus Pater retinuit etiam in Civitate Tuſculana Domicilium, nulla ex facti circumſtantia ortum habere potuit neceſſitas requirendi litteras teſtimoniales Eminentiſſimi Epiſcopi Tuſculani; primo quia ſi Franciſcus aliquando Civitatem petiit Tuſculanam, id fecit more Romanorum ad animum alleviandum; ſecundo quia teſtimoniales litteræ in Conſtitutione Innocentiana requiruntur in ordinando ratione Beneficii, *ut in* §. *Licet vero*, ratione accidentalis nativitatis, una cum permanentia ad tantum tempus protracta, ut potuerit eo in loco, in quo ex accidenti natus eſt, canonico impedimento irretiri, quemadmodum legitur *in* §. *Cæterum*, vel demum in eo, qui alibi natus Domicilium vere, & perfecte acquiſivit, ſed in tali ætate a loco originis diſceſſit, ut potuerit alicui Canonico impedimento obnoxius effici, uti habetur *in* §. *ſubditus*; abſque eo quod Innocentiana Conſtitutio teſtimoniales expoſcat epiſtolas illius Epiſcopi, in cujus Diœceſi, licet Pater retineat Domicilium, aliud tamen in alio loco Domicilium acquiſivit, ubi & filium procreavit, in hac quippe facti ſpecie, cum filius ſubditus ſit Epiſcopi, in cujus Diœceſi natus eſt, tum ratione Originis, tum ratione Domicilii, nullum ſibi videtur vindicare locum litteræ teſtimoniales Epiſcopi illius loci, in quo Pater natus eſt, & in quo adhuc retinet Domicilium.

Pro quo aſſumpto militare videntur binæ Reſolutiones hujus Sacræ Congregationis; altera *in Neapolitana, ſeu in Hieracen. Ordinationis*, in qua, orta controverſia inter Epiſcopum Hieracen. & Archiepiſcopum Neapolitanum ſuper ordinatione cujuſdam Clerici, aſſerente Epiſcopo Hieracen. quod ipſe erat Ordinarius originis paternæ, & excipiente Archiepiſcopo Neapolitano, quod Pater in Civitate Neapolitana Domicilium contraxerat, & ibi filium, de cujus ordinatione agebatur, procreaverat; Sacra hæc Congregatio, quæ *die* 27. *Junii anno* 1699. fuerat in ſenſu, quod ordinatio pertineret ad Epiſcopum Hieracen. *die* 17. *Decembris* 1700. diſtulit reſolutionem, *& die* 15. *Januarii* 1701. receſſit a deciſis, & cenſuit, Ordinationem ſpectare ad Archiepiſcopum Neapolitanum. Altera Reſolutio eſt in Cauſa Romana, ſeu Sutrina Ordinationis *die* 17. *Martii* 1708. in qua, cum Epiſcopus Sutrinus aſſereret ad ſe ſpectare cujuſdam Clerici ordinationem, ſub fundamento, quod Pater, & Mater ejuſdem eſſent Originarii ſuæ Sutrinæ Diœceſis, & in ea bona poſſiderent, & e contra Eminentiſſimus Urbis Vicarius exciperet, quod quidquid eſſet de origine Patris, & Matris, iidem Domicilium contraxerant in Urbe, in qua etiam Orator natus erat, Sacra Congregatio reſpondit, ordinationem pertinere ad Eminentiſſimum Urbis Vicarium.

Supervenit deinde informatio Eminentiſſimi Epiſcopi Tuſculani, in qua, præmiſſo, quod Dominicus Franciſci Pater Tuſculi natus eſt, ibique adhuc retinet Domicilium, & majorem partem bonorum, & publica Communitatis munia exercet, & quod Franciſcus licet in Urbe natus per notabile tempus Tuſculi permanſit uſque videlicet ad ætatis ſuæ annum 14. concludit, non potuiſſe eum ordinari prima tonſura, & minoribus, atque majoribus ordinibus ſine litteris dimiſſorialibus, & in omnem duriſſimum caſum, ſine litteris Teſtimonialibus ſui Tribunalis.

Quod autem Franciſcus non potuerit licite ordinari ſine ſuis litteris dimiſſorialibus, in citata demonſtratur informatione, quoties etenim Dominicus Pater eſt originarius Civitatis Tuſculanæ, & in ea habet Domicilium, Filius, qui ſequitur originem Patris, non poterat initiari ſine litteris dimiſſorialibus Epiſcopi Tuſculani.

Abſque eo quod quidquam referat Domicilium ſubinde a Patre acquiſitum in Urbe, in qua etiam, uti dictum fuit, Filius natus eſt, quandoquidem ſæpe memorata Bulla Innocentiana non requirit tantum, ad effectum contrahendi domicilium pro ſuſcipiendis ordinibus, decennalem habitationem in loco, tranſlationem majoris partis bonorum, una cum inſtructis ædibus, quæ ſatis erant de Jure Communi, ſed alterius præſcripſit, quod deberet adeſſe juramentum indicativum animi domicilium contrahendi, uti habetur in §. *ſubditus*, ibi, *ſe vere, & realiter animum hujuſmodi habere jure jurando affirmet*, quaſi quod non exhibito a Dominico Patre Juramento, domicilium ab eodem in Urbe nunquam contractum dici valeat.

Ad partes poſitis reſolutionibus allegatis in Hieracen. & in Sutrina; ignoratur enim, an in earum caſu adfuerit juramentum a Bulla Innocentiana requiſitum pro contrahendo domicilio, & potius præſumi debet, quod adfuerit, tum quia Sac. Congregatio proceſſit cum ſuppoſito, quod Ordinandi domicilium legitime contraxiſſent in Civitatibus Neapolitana, & Romana, quod contingere non poterat ſine juramento, tum quia ſemper Sac. Congregatio in terminis, de quibus agitur, reputavit, juramentum eſſe neceſſarium pro domicilio contrahendo, uti, cæteris omiſſis, deſumitur ex Ugentina, ſeu Hydruntina Ordinationis, quæ fuit propoſita *die* 23. *Julii* 1718. *die* 18. *Martii* 1719. *& die prima Aprilis, & die* 8. *Julii* 1719. & in qua fuit reſolutum, ordinationem non pertinere ad Epiſcopum Ugentinum, ſed ad Archiepiſcopum Hydruntinum, in cujus Diœceſi Ordinandus majorem ſuorum bonorum partem habebat, una cum inſtructis ædibus, & inter Cives fuerat adſcitus, *præſtito tamen Juramento ad formam Bullæ*.

Et cum hoc themate procedendo, concordatur §. Bullæ incipiens *at ſi Pater* cum §. ejuſdem Bullæ incipiente *ſubditus*; Primum etenim §. ſtatuens, attendendum eſſe domicilium a Patre acquiſitum, & non originem Patris, ut Filius ſit ordinandus, loquitur de domicilio per Patrem legitime contracto, moduſque legitime acquirendi domicilium exprimitur in ſubſequenti §. in quo ultra alia requiſita a jure communi inducta pro domicilio contrahendo, additur in Bulla, & illud juramenti.

Quod vero in omnem duriſſimum caſum Franciſcus non potuiſſet ordinari ſine litteris ſaltem teſtimonialibus Curiæ Epiſcopalis Tuſculanæ, patet, quia idem in ea Civitate permanſit uſque ad eam ætatem, in qua canonicum potuerat contrahere impedimentum, in quo rerum ſtatu ad ordinationem legitime non proceditur niſi præviis litteris teſtimonialibus Ordinarii, in cujus Diœceſi tempore prædicto permanſit.

Multoque magis cum in Civitate Tuſculana, Pater ſicuti nunc, tunc etiam habuerit domicilium, in hac quippe facti ſpecie mora dici non potuit accidentalis, & ſimilis illi,

quæ fit ab eo, qui omnino externus accedit ad aliquem locum, vel cauſa animum alleviandi, vel vacandi ſtudiis, quique idcirco promovetur ſine litteris teſtimonialibus Ordinarii dicti loci, juxta reſoluta *in Turritana Juriſdictionis 17. Martii 1708. & in alia Turritana 3. Auguſti 1709., & in Uxentina, ſeu Neritonen. Ordinationis 27. Junii 1719.*

His ſtantibus quæritur

An Franciſcus licite fuerit prima tonſura, minoribus, & majoribus ordinibus initiatus in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Negative.

QUÆSTIO CLVII.

In Cauſa Herbipolenſi Eccleſiarum Parochialium, die 27. Aprilis 1720.

EPiscopus Herbipolenſis mandavit Abbati Monaſterii S. Michaelis Ordinis S. Benedicti extra Mœnia Bambergæ, quod ad Monaſterium revocaret Patrem Bonifacium, ſub obtentu, quod male exerceret curam Animarum in Eccleſiis Parochialibus EzelsKirchen, & Gremſdorff, & quod idoneum loco illius Clericum Sæcularem præſentaret, ſed reſpondente Abbate, ſe Patrem Bonifacium eſſe revocaturum, dummodo ſibi daretur facultas præſentandi alium Monachum, Patrem videlicet Idelphonſum, exorta eſt inter eoſdem controverſia, eademque ad hanc Sac. Congregationem delata.

Contendit Epiſcopus, memoratas Eccleſias Parochiales eſſe Beneficia ſæcularia, admiſſamque fuiſſe præſentationem ab Abbatibus, factam in perſonis ſuorum Monachorum ab anno tantum 1660. quo tempore propter Acatholicorum invaſiones, & Bellum Svevicum magna aderat penuria Clericorum Sæcularium; in quo rerum ſtatu infert, non eſſe nunc liberum Abbati præſentare Regulares ſui Ordinis, ſed debere præſentare Curatos, qui ſint Presbyteri Sæculares, quique ab Epiſcopo pro tempore inſtitutionem debeant reportare, cum Regularia Regularibus, Sæcularia Sæcularibus ſint conferenda, juxta *Caput X. ſeſſ. 14. de Reform.* & cum ab hac Sac. Congregatione jam fuerit reſolutum, Regularem præfici non poſſe curæ Animarum ab Epiſcopo ſine Apoſtolica diſpenſatione, quæ concedi non conſuevit, niſi eodem Epiſcopo inſtante pro neceſſitate, vel utilitate Eccleſiæ, uti ex ſenſu hujus Sac. Congregationis bene docet Fagnan. *in cap. quod Dei timorem de ſtatu Monachorum num. 57.*

Et quia ab Abbate reſponſum fuit, quod Parochiales Eccleſiæ ſuo ſunt unitæ Monaſterio, item, quod ſemper ad eaſdem Monachus fuit præſentatus, & tandem quod vigore præſcriptionis jus acquiſivit Monachos præſentandi.

Ab Epiſcopo reſpondetur nullum, ex dictis fundamentis ſubſiſtere, non primum unionis, quandoquidem inſtrumentum concambii facti a S. Henrico Imperatore anno 1015. ex quo deſumitur unio, non fuit exhibitum in forma probante, & quatenus in forma probante exhiberetur, non concluderet unionem, tum quia non poteſt poteſtas Laica facere unionem Beneficiorum, tum quia citatum perlegendo inſtrumentum, in illo continetur donatio nonnullorum Villarum, necnon Juriſpatronatus Eccleſiarum dictis Villis annexi, quæ res nihil habet commune cum unione.

Non alterum, quod ſemper videlicet fuerint Monachi præſentati ad Eccleſias Parochiales, de quibus agitur, cum conſtet Presbyteros Sæculares fuiſſe præſentatos uſque ad annum 1660.

Non ultimum denique præſcriptionis, in tantum ſiquidem Epiſcopi ab eo tempore uſque in præſens admiſerunt præſentationes Monachorum, in quantum id de neceſſitate fieri debebat, ſtante penuria Clericorum Sæcularium;

Præterquamquod ad mutandum Beneficii ſtatum quadragenaria requiritur, ſed non ſufficit, neceſſe etenim eſſe dicitur, quod concurrat bona fides, adſit ſcientia, & patientia illorum, quibus ex mutatione ſtatus præjudicium infertur, & quod proviſiones fuerint factæ eo animo, & intentione, ut Beneficii ſtatus mutaretur, juxta firmata per Adden. ad Ludoviſ. *Deciſ.* 434. num. 20.

Contendente igitur Epiſcopo, memoratas Eccleſias Parochiales eſſe beneficia ſæcularia, & admiſſam fuiſſe præſentationem ab Abbatibus factam in perſonis ſuorum Monachorum ab anno tantum 1660. quo tempore, propter Acatholicorum invaſiones, & Bellum Svevicum magna aderat penuria Clericorum ſæcularium, hinc inferendo non debere eſſe modo liberum Abbati præſentare Regulares ſui Ordinis, ſed mutatis in præſenti rerum circumſtantiis debere præſentare Curatos, qui ſint Presbyteri ſæculares, & qui ab Epiſcopo pro tempore inſtitutionem reportent, nulla fuit capta reſolutio, ſed reſponſum, quod hinc inde coadjuvarentur probationes, & quod ab Epiſcopo exiberentur inſtitutiones.

Facta fuit hinc inde coadjuvatio probationum, & reliqua demandata, ſunt adimplete. Quocirca quæritur

An Abbas Monaſterii S. Michaelis extra mœnia Bamberga Ordinis Benedictinorum teneatur præſentare Rectores, ſeu Curatos ad Eccleſias Ezelskirchen, & Gremsdroff, qui ſint Presbyteri ſæculares ab Epiſcopo inſtituendi, vel potius liberum eidem ſit præſentare Regulares ſui Ordinis in caſu &c.

Sacra Congr. die 19. Septembris 1722. reſpondit

Affirmative ad primam, & negative ad ſecundam dubii partem.

QUÆSTIO CLVIII.

In Cauſa Nucerina Parochialis, die 25. Maii 1720.

EPiscopus Nucerinus concurſum de more indixit ut Parochialem Eccleſiam, ſive Prioratum S. Angeli Terræ Saxoferrati vacantem de novo Rectore provideret.

Plures ad concurſum venerunt, ſed aliis omiſſis, qui vel appellationem ſubinde non interpoſuerunt, vel ſubſequenter a proſecutione appellationis interpoſitæ receſſerunt, Sacerdos Marcus de Evengeliſtis ex quinque examinatoribus Synodalibus tres habuit ſibi favorabiles, & in Sacerdotem Paridem de Vimercatis omnium quinque examinatorum favorabilia vota confluxerunt.

Paris de Vimercatis fuit ab Epiſcopo præelectus, & appellatione a Sacerdote Marco de Evangeliſtis ad hanc Sac. Congregationem interpoſita, in præſenti quæritur an ſit locus novo examini, & quatenus novo examini locus non eſſet, an ſaltem aliunde conſtet de irrationabili judicio Epiſcopi, ut ex tenore dubii infra referendi deſumitur.

Sacerdos Paris contendit, non eſſe locum novo examini, niſi aliqua probatio præcedat gravaminis ab Epiſcopo illati in ſui ipſius præelectione, & multo magis cum Sacerdos Marcus de Evangeliſtis ſuæ idoneitatis honorabile teſtimonium habuerit, cum ex quinque examinatoribus, tres eum denuntiaverint idoneum pro obtinenda Parochiali; & poſt hæc, tranſit ad enumerationem ſuorum requiſitorum, propter quæ contendit, nedum conſtare de rationabili judicio Epiſcopi, ſed ulterius ſuperfluum eſſe futurum quodcumque novum examen, in quo licet Sacerdos Marcus ſuperior evaderet, non ob hoc tamen Parochialem conſequi poſſet, cum Parochiales Eccleſiæ conferantur non intuitu tantum litteraturæ, ſed ex aliis etiam qualitatibus, ad quas conferens debet habere omnem conſiderationem.

Excipit e contra Sacerdos Marcus de Evangeliſtis, novum examen eſſe de neceſſitate inſtituendum, cum appellationem ipſe interpoſuerit, & novi examinis facultas Appellantibus detur in celebri Conſtitutione 33. *S. Pii V. Bullar. tom. 2.*

Abſque eo quod debeat ipſe hic, & nunc docere de gravamine per Epiſcopum illato, quandoquidem de hoc docere non debet ante novum examen faciendum coram Judice appellationis juxta antiquam hujus Sacræ Congregationis reſolutionem in Cauſa Piſtorien. 12. *Junii* 1603. impreſſam apud *Fagnan. in cap. cum te num. 5. de ætat. & qualit.* & juxta recentem hujus ejuſdem Sacr. Congregationis reſolutionem in *Iſclana* Parochialis 23. *Julii* 1718.

Et quia, uti ſupra viſum fuit, Sacerdos Paris inſiſtit in præponderantia ſuarum qualitatum, & in ſufficienti approbatione idoneitatis a Sacerdote Marco reportate, ſubdit idem Sacerdos Marcus non eſſe hic, & nunc agendum de qualitatum præponderantia, de ea etenim erit agendum, poſtquam completum fuerit novum examen, & quando eſſumetur principalis quæſtio, an ſit facienda nova collatio ob præelectionis irrationabilitatem, tunc quippe erit aſſumenda indago de moribus, de experientia, & de conſimilibus qualitatibus, juxta Sacræ hujus Congregationis reſolutiones, quas Rota reverenter complexa eſt *deciſ. 4. & deciſ. 24. coram Cardinali Celſo, & deciſ. 9. & 10. poſt Monacell. in formul. tom. 4.*

Nec alterius idoneitatis approbationem a tribus Examinato-

Digitized by Google

minatoribus Synodalibus reportatam ſatis eſſe, ut novum examen excludatur, cum in durioribus terminis duorum æque approbatorum in Concurſu, juxta ſenſum tam Sacræ Congregationis, quam Rotæ novo examini ſit locus, ſi alter ex eis appellationem interponat, juxta firmata *in Comen. Parochialis* 10. *Januarii* 1707. §. *nec urgere coram b. m. Caſſarello, & in Comen. Præpoſituræ* 13. *Maii* 1707. §. *Clara etenim coram b. m. Omanna.*

Diſcurſus circa Appellationes, quæ interponuntur vel a mala relatione Examinatorum, vel ab irrationabili judicio Epiſcopi in proviſione Eccleſiarum Parochialium per concurſum.

1. UT recto ordine procedatur, operæ pretium eſt in primis exponere, quid in hac Appellationum materia de Jure ſtatutum ſit; deinde neceſſe eſt differere de Praxi tam apud hanc Sacram Congregationem, quam apud Tribunal Rotæ recepta; ulterius de inconvenientibus, & præjudiciis, quæ ex dicta praxi derivare dicuntur, ultimo tandem de remediis, quæ parari poſſe videntur adverſus allegata inconvenientia, & præjudicia.

2. Porro initio ducto a diſpoſitione Juris, notum eſt quod Sacrum Concilium Tridentinum *ſeſſ.* 24. *cap.* 18. *de Reform.* novam formam induxit in collatione Parochialium; voluit enim, quod fieret Concurſus, quod Concurrentes examinarentur ab Epiſcopo, vel ab ejus Vicario Generali, & ab Examinatoribus Synodalibus, non paucioribus, quam tribus, quod Epiſcopus eum eligeret, quem cæteris magis idoneum judicaret, habita ratione ætatis, morum, doctrinæ, prudentiæ, & aliarum qualitatum, quæ ſunt opportunæ ad gubernandam Eccleſiam Parochialem, & quod Examinatorum relationem nulla devolutio, aut appellatio etiam ad Sedem Apoſtolicam impedire valeret in ſuſpenſivo. Præterea notum eſt etiam, quod Sanctus Pius Quintus *in ſua Conſtitutione* 33. *Bullar. tom.* 2. ut non ſolum dignis, ſed magis idoneis Parochiales Eccleſiæ conferrentur, decrevit, quod ſi Epiſcopus minus habilem, poſthabitis magis idoneis, elegerit, poſſent ii, qui fuiſſent rejecti, a mala hujuſmodi electione, ad Metropolitanum, vel ad Sedem Apoſtolicam appellare, & prælectum ad novum examen coram ipſo Appellationis Judice, & ejus Examinatoribus provocare, & conſtito de prioris eligentis irrationabili judicio, eoque revocato, quod Parochialis conferatur magis idoneo, & quod denique appellatio interpoſita interim non impediat, aut ſuſpendat, quominus electio per Ordinarium primo loco facta interim debitæ demandetur executioni. Totum hoc legitur *in* §. 7. *&* 8. *dictæ Bullæ*; quocirca poſt Bullam memoratam, ceſſat controverſia, quæ olim aderat, an ſcilicet appellari tantum poſſet a reprobatione Examinatorum, vel etiam ab electione, & judicio Epiſcopi; appellatio ſiquidem ab electione, & judicio Epiſcopi expreſſe admittitur in memorata Piana Conſtitutione, uti bene ponderat *Fagnan. in cap. Eam te a num.* 24. *uſque ad* 29. *de ætate, & qualitate.*

3. Tranſeundo ad praxim, eadem exponitur ſequentibus aſſertionibus.

4. Prima eſt, quod Appellans a mala electione Examinatorum, vel irrationabili judicio Epiſcopi, poteſt Electum provocare ad novum examen, abſque eo quod de irrationabilitate ullum afferat documentum, ullamve probationem. Ita fuit reſolutum ab hac Sacra Congregatione *in quadam Cauſa Piſtorien.* 12. *Junii* 1603., & reſolutio eſt impreſſa apud *Fagnan. in allegato cap. Eam te num.* 31. *de ætate, & qualitate*, ubi poſtquam Sacra Congregatio ponderavit, Pianam Conſtitutionem permittere appellanti, ut provocet ad novum examen, & poſtquam decrevit, quod conſtito de Epiſcopi eligentis irrationabili judicio Parochialis magis idoneo conferatur, ſubdit, loquendo de dicta Conſtitutione: *Satis manifeſte requirit novum examen ad hujuſmodi irrationabile judicium cognoſcendum, itaut non ſit neceſſe de illa conſtare antequam decernatur examen, ſed abſque eo quod de tali judicio irrationabili conſtet, illud debere decerni, ut per examen perveniatur ad cognitionem irrationabilis judicii.* Concordat alia reſolutio *in Cauſa Montis Regalis* 2. *Auguſti* 1607. *lib.* 11. *Decret. pag.* 15. ubi reſpondendo ad quartum propoſitum quæſitum, inquit: *Ad quartum, poſſe poſitum poſſe provocare prælectum ad novum examen coram Judice Appellationis, & antequam per alia documenta doceat de irrationabili judicio Epiſcopi, atque ita Congregatio intellexit Conſtitutionem ſan. mem. Pii Quinti.*

5. Quodque notabilius eſt, licet tempore antecedenti Rota fuiſſet in ſenſu, quod docendum erat de gravamine ante admiſſionem ad novum examen, viſa tamen allegata reſolutione *in Cauſa Piſtorien.* cui interfuerunt tres Cardinales, Blanchettus, Mantica, & Plattus, qui olim fuerant dicti Tribunalis Auditores; mutavit opinionem, & ſe conformavit ſenſui Sacræ Congregationis, nullam requirentis probationem gravaminis ad novum examen; ſed illud abſolute, & ſimpliciter indulgentis, ſtatim ac quis appellat in proviſione Parochialis, uti late videri poteſt *in deciſ.* 5. *per totam, & præſertim num.* 10. *& ſeqq. coram Card. Celſo in deciſ.* 476. *par.* 18. *tom.* 2. *recent. in deciſ.* 64. *num.* 14. *&* 15. *coram bon. mem. Anſaldo, in deciſ.* 9. *num.* 3. *in deciſ.* 10. *num.* 4. *& ſeqq. poſt Monacell. in formul. legal. tom.* 4. *in Lunen. Sarzanen. Parochialis* 2. *Julii* 1706. §. *Neque obſtare, & in Comen. Præpoſituræ* 13. *Maii* 1706. §. *Clara etenim, coram bon. mem. Omanna, & in Regien. Parochialis* 1. *Martii* 1720. §. *Aut revelante, coram R. P. D. Cerro*; quod extenditur etiam ad caſum, in quo intra legitima tempora non fuiſſet appellatio interpoſita ab irrationabili Epiſcopi judicio, vel a mala relatione Examinatorum, teſte *Card. de Luca de Paroch. diſc.* 6. *num.* 8.

6. Secunda eſt, licere, & permiſſum eſſe Appellanti electum provocare ad novum examen, etiamſi Appellans fuerit quoad ſcientiam approbatus in æquali gradu cum illo, cui Parochialis fuit collata; ex ea potiſſimum ratione, quod Appellans poteſt contendere, vel ſe debuiſſe qualificari tanquam magis doctum, vel alium non debuiſſe qualificari tanquam idoneum, uti habetur *in Comen. Parochialis* 10. *Januarii* 1707. §. *Nec urgere, coram bon. mem. Caſſarello, & in allegata Regien. Parochialis* 1. *Martii* 1720. §. *Coequalis, coram R. P. D. Cerro*:

7. Itaut nullus alius adſit modus, quo Electus effugere poſſit novum examen: quam oſtendendo, quod Appellans, & provocans ad novum examen, eſt de aliquo crimine diffamatus, in quibus terminis procedunt reſolutiones hujus Sacræ Congregationis *in Mediolanen. ſeu Alexandrina Concurſus* 28. *Novembris* 1693. *lib.* 43. *decret. fol.* 586. *&* 13. *Februarii* 1694. *lib.* 44. *decret. fol.* 60. *a tergo, & in Caſſanen. Archipresbyteratus* 3. *Octobris* 1716. *lib.* 66. *decret. fol.* 439. *a tergo*, & bene adnotarunt *Card. de Luca de Parochis diſcurſu* 8. *num.* 5. *&* 6. *R. P. D. Anſaldus in addit. ad deciſ.* 64. *num.* 30. *& in addit. ad deciſ.* 32. *num.* 70. & firmavit *Rota deciſ.* 311. *coram Priolo, & deciſ.* 10. *num.* 11. *poſt Monacell. in formul. legali tom.* 5. idque ex ea ratione inductum dicitur, quod ſicuti de crimine diffamatus Eccleſiam Parochialem nunquam conſequi poteſt; ſic imperceptibile eſſe videtur, ut pro libito ſuæ voluntatis valeat ipſe Electum provocare ad novum examen.

8. Tertia eſt, quod licet de Jure ſit, quod examen, ad quod Electus provocatur, fieri debeat intra breve tempus, ne lapſu longi temporis reprobatus evadat doctior, uti bene habetur apud *Ventrigl. in praxi rer. Eccleſ. par.* 2. *annot.* 5. §. 2. *num.* 55. *&* 56. ut plurimum tamen id in praxi non verificatur; paſſim etenim admittitur intervallum unius anni, & etiam aliquando viginti menſium a primo ad ſecundum examen, ſi provocans ſit extra Statum Eccleſiaſticum, vel ſi tempus intermedium de neceſſitate inſumatur in tricis Judicariis, & ſignanter in diſputatione, quæ ſtatim excitatur inter Appellantem, & Appellatum, an videlicet ſit locus novo examini, ut ponderat *Lotter. de re benef. lib.* 2. *quæſt.* 31. *ſub num.* 155. & proſequitur *Rota in citata deciſ.* 32. *num.* 9. *& ſeqq. & in deciſ.* 64. *ſub num.* 25. *cor. bon. mem. Anſaldo.*

9. Quarta eſt, quod ad tramites Bullæ Pianæ, novum examen fieri debet coram ipſo Appellationis Judice, & ejus Examinatoribus, & ſic, ſi appellatur ad Sedem Apoſtolicam, novum examen ſit in Urbe, & coram Examinatoribus Eminentiſſimi Cardinalis Vicarii, itaut nec ætas provocati ingraveſcens, nec loci diſtantia ab Urbe, utpote ſi ipſe extra Montes degeret, eum excuſare valeant ab acceſſu ad Urbem, ut ſe novo examini ſubjiciat, quemadmodum adnotavit *R. P. D. Anſaldus in addition. ad deciſ.* 32. *num.* 69. & firmavit *Rota deciſ.* 5. *num.* 14. *coram Cardin. Celſo, & deciſ.* 10. *num. pariter* 14. *poſt Monacell. in formul. legal. tom.* 4. poteruntque EE. VV. benigne recordari, quod in quadam Cauſa Iſclana Parochialis, quæ fuit propoſita 23. *Julii* 1718. & in qua diſputatum fuit, an eſſet locus provocationi ad novum examen faciendum in Curia, reſponſum eſt *affirmative, & ad mentem*, & mens fuit, quod exquireretur, an Concurſus in terminis appellationis fuiſſet unquam in partibus delegatus, agebatur enim de provocato paupere, & ſene: pervolutiſque regeſtis, cum unica tantum reſolutio fuerit reperta *in quadam Cauſa Melfien. Concurſus* 21. *Junii* 1642. *lib.* 42. *Decret. fol.* 381. in qua commiſſum fuit examen Epiſcopo

vicinio-

viciniori, ſed propter timorem peſtis tunc graſſantis in Civitate Melfien., deprehenſum fuit reſolutionem eſſe inapplicabilem, & repropoſita Cauſa *die 24. Septembris 1758.* reſcriptum fuit, quod examen fieret in Urbe, & ſola examinis ſubdelegatio in partibus admittitur in Parochialibus de Jurepatronatus Laicorum, aliiſque Beneficiis, quæ examen expoſcunt, & non concurſum, uti late habetur *in deciſ. 348. num. 9. par. 10. recent. in deciſ. 307. per totam, & ſignanter num. 6. & 7. coram Celſo, & in deciſ. 10. num. 13. & ſeqq. & præſertim n. 26. poſt Monacell. in formular. leg. tom. 4.*

10. Quinta eſt, non ſufficere unum tantum novum examen, ſed juxta praxim, ſecundum, & tertium examen non denegari quoad uſque per tria uniformia experimenta, ad inſtar rei judicatæ, de litteratura, vel illiteratura conſtare poſſit, uti plene habetur *in deciſ. 10. num. 10. poſt Monacell. in formular. tom. 4.* & ad majorem praxis explicationem, operæ pretium eſt adnotare, quod ſi prælectus ab Epiſcopo in concurſu, & ad novum examen provocatus, per duas vices reprobetur, admittitur ad novum examen, ex eo quod deficientia in ſucceſſivis examinibus adſcribi valet accidentali ægritudini corporis, vel animi, & ad effectum excludendi juridicum, vel judicialem poſſeſſorem tria requiruntur uniformia judicata in Judicio Ordinario, & devolutivo. At ſi aliquis prælectus ab Epiſcopo in duobus ſucceſſivis examinibus ſuccubuiſſet, & deinde in tertio viciſſet, tunc de jure non eſt locus quarto examini; ſed ex quadam æquitate introductum eſt, ut quartum etiam concedatur examen, juxta late firmata *in Placentina Parochialis 16. Martii 1708. num. 7. & ſeqq. cor. bon. mem. Anſaldo impreſſa poſt Monacell. in formul. tom. 4.*

11. Ultima demum aſſertio eſt, quod, abſoluto examinis judicio, abſolutum dici non poteſt judicium ſuper Collatione Parochialis; cum etenim doctior non ſit dignior, & aliquis poſſet eſſe minus doctus, ſed magis idoneus pro Eccleſia Parochiali, hinc eſt, quod expletis examinibus inſtituenda eſt quæſtio circa Collationem Parochialis, adeoque circa uniuſcujuſque requiſita, & tunc formiter, & per concludentes probationes poni debet in claris, quod Ordinarius prælegerit minus dignum in comparatione dignioris, & in his terminis procedere dicuntur verba Bullæ Pianæ: *conſtito de prioris eligentis irrationabili judicio, eoque revocato, Parochialis magis idoneo conferatur*, & late ad rem proſequuntur *Ventrigl. in praxi rerum Eccleſ. parte 2. annotat. 5. §. 2. num. 53. & 54. Garzias de benef. par. 9. cap. 2. num. 252. Monacell. in formul. tom. 2. tit. 15. num. 20. & 21. Rota in Lunen. Surzanen. Parochialis 2. Julii 1706. §. Neque obſtare coram bon. mem. Omanno, & deciſ. 10. num. 4. & 5. poſt Monacell. in formul. tom. 4.*

12. Expoſita praxi, juxta methodum inſinuatam, neceſſe eſt loqui de inconvenientibus, & præjudiciis, quæ ex dicta praxi derivare dicuntur. Porro nonnulla reſpiciunt juris diſpoſitionem, & ordinem, nonnulla decorem Epiſcopalem, & nonnulla damnum ipſarum Eccleſiarum Parochialium, nec non Parochianorum.

13. Quoad diſpoſitionem, & ordinem juris, durum & duriſſimum dicitur eſſe, quod, ſi præſumptio juris eſt pro Epiſcopi judicio, quoad uſque contrarium doceatur, provocatio ad novum examen deinde admittatur, nedum abſque ulla probatione, ſed etiam abſque ullo fumo irrationabilitatis Epiſcopalis judicii, & multo magis, cum ex novo examine non deſumatur niſi major, vel minor litteratura, quando certum eſt majorem litteraturam non ſufficere pro obtinenda Parochiali, itaut poſſibilis ſit caſus, quod rite, & recte Epiſcopus prætulerit minus doctum magis docto, ex quo minus doctus cæteris aliis neceſſariis polleret qualitatibus pro regimine animarum, ut in puncto, perpenſa praxi, de qua nunc agitur, ponderat *Card. de Luca de Parochis diſc. 6. num. 3. & ſeqq.*

14. Quocirca dicunt Doctores, quod hæc provocatio ad novum examen etiam cum ſubſecuto favorabili effectu, quod appellans ſcilicet remaneat approbatus, & etiam qualificatus tanquam magis doctus, nullatenus ei ſufficiat pro obtinenda Parochiali, ſed tantum ad avertendam notam, & infamiam reprobationis, aut approbationis in ſecundo gradu reportatæ in primo examine Epiſcopali, uti ponderat *Ventrigl. in praxi Rer. Eccleſ. par. 2. annot. 5. §. 2. num. 48.* & ſequitur *Rota deciſ. 10. ſub num. 9. poſt Monacell. in formul. tom. 4.*

15. Quoad decorem Epiſcopalem, animadvertitur, quod provocans ad novum examen, & obtinens approbationem in ſecundo, & ulterioribus examinibus, ut plurimum Parochialem conſequitur, & a Tribunalibus Urbis reſpondetur, quod *conſtat de irrationabili judicio Epiſcopi*, itaut Parochia ſit provocanti conferenda. Reſponſio autem, quod *conſtat de irrationabili judicio Epiſcopi*, præjudicium affert decori Epiſcopali, & quidem, ut aliqui dicunt, ſine fundamento, & ratione; deberet etenim de irrationabilitate conſtare ex actis Concurſus habiti coram Epiſcopo, & non ex novo examine, quia ſicuti poſſibile eſt, ut aliquis male reſponderit in Concurſu, habito coram Epiſcopo, & bene reſpondeat in Concurſu, qui fit coram Judice Appellationis, ſic poſſibile eſt, quod rationabile fuerit Epiſcopi judicium, non obſtante approbatione a provocante reportata in ſecundo examine, in quo rerum themate, nemo non videt ſine fundamento, & ſine ratione, & cum dedecore Epiſcopalis Dignitatis, ſæpius reſponderi, quod *conſtat de irrationabili Epiſcopi judicio*; eoque fortius, quod ſive ex induſtria, ſive ex accidenti magnum, ut plurimum, intercedit tempus inter examen Epiſcopi, & examen coram Judice Appellationis, quo tempore intermedio reprobatus diſcere poteſt, & experientia Teſte habetur, quod probati diſcunt, edocti videlicet, & præſertim in Urbe ab aliquo viro peritiam habente Theologiæ Moralis, & caſuum, uti dicunt, conſcientiæ.

16. Quoad damnum denique, & præjudicium Eccleſiarum Parochialium, & Parochianorum, de illo dicitur non eſſe dubitandum, quia poſtquam electus in concurſu poſſeſſionem obtinuit Eccleſiæ Parochialis, ſi provocetur ad novum examen, debet a Parochia diſcedere, debet accedere ad Judicem Appellationis, & ut plurimum ad Urbem, debet de neceſſitate non recedere ab Urbe, nec a loco Judicii quoad uſque fuerit completum judicium novi examinis, quod ex ſupradictis tres, & quatuor inſtantias admittit, qua in re, an contineatur, nec ne damnum Eccleſiarum Parochialium, & Parochianorum, unuſquiſque facile colligere poterit, tum ex lege reſidentiæ impoſitæ Parochis pro beneficio ſuarum Eccleſiarum, & Parochianorum, tum ex Sacris Canonibus, qui diutinæ Eccleſiarum adverſantur vacationi propter damnum, quod in illas, & earum Parochianos derivat ex intermedia reſidentia Œconomorum, & Vicecuratorum.

17. Poſt expoſitam Juris diſpoſitionem in materia harum appellationum, nec non praxim tam hujus Sacræ Congregationis, quam Tribunalis Rotæ, nec non inconvenientium, & præjudiciorum, quæ ex dicta praxi derivare dicuntur, nihil aliud ſupereſt, quam proponere remedia, quæ parari poſſe videntur adverſus allegata inconvenientia, & præjudicia.

18. Ad rem itaque deſcendendo, præmittere opus eſt, quod plures in Urbe fiunt Concurſus, non ſolum etenim fiunt pro Eccleſiis Parochialibus Urbis, ſed etiam pro Parochialibus, quæ vacant in Patria obedientia, nec non pro omnibus aliis Eccleſiis Parochialibus, in quibus admittitur provocatio ad novum examen.

19. Ante tempora ſanctæ memoriæ Innocentii XI. proponebantur ab Examinatoribus oretenus nonnulli caſus Theologiæ Moralis, & Concurrentes reſpondebant oretenus, & non in ſcriptis, & non iidem caſus omnibus Concurrentibus proponebantur, ſed aliqui caſus uni, alii alteri; cumque frequentes reclamationes audirentur, unus enim ex Concurrentibus aſſerebat ſibi propoſitos fuiſſe caſus difficiliores, & alterum fuiſſe de facilioribus interrogatum, quodque notabilius eſt, cum in magna Concurrentium multitudine, & quidem reſpondentium non in ſcriptis, ſed in voce, difficile admodum eſſet, quod Examinatores tutum de uniuſcujuſque litteratura poſſent efformare judicium, de ordine ſan. mem. Innocentii XI. introducta fuit praxis in Tribunali Eminentiſſimi Vicarii Urbis, quod eadem omnino quæſita omnibus Concurrentibus proponerentur, quod omnes Concurrentes, intra tempus ipſis aſſignatum, reſponderent non voce, ſed ſcriptis, & quod pariter non voce, ſed ſcriptis parvam exararent concionem ſuper Textu Evangelii ipſis aſſignato, excluſa temporibus recentioribus conſuetudine explicandi Concilium Tridentinum; cum ex reſponſionibus, quæ lingua Latina a Concurrentibus dantur, reſpondendo in ſcriptis ad quæſita propoſita, bene dignoſcatur, an calleant linguam Latinam, & ſic an habeant capacitatem intelligendi, & explicandi Concilium Tridentinum; & methodus hæc, quod eadem omnino quæſita omnibus Concurrentibus proponantur, & quod ipſi in ſcriptis reſpondeant, exigitur a Dataria Apoſtolica, quando vacat Parochialis Eccleſia Sede Epiſcopali aut Archiepiſcopali vacante, quando contingit vacatio alicujus Eccleſiæ Parochialis, juxta Decretum, & quando vacat aliqua Dignitas major in Collegiata, aut

Cathe-

Digitized by Google

Cathedrali Eccleſia, cui ſit annexa Cura Animarum, de qua olim diſputabatur, an eſſet, nec ne conferenda per Concurſum, juxta late deducta per *Fagnan. in cap. Cum ſit arſ. num. 59. & ſeqq. de ætate, & qualitate*. Sanctiſſimus etenim Dominus Noſter voluit, atque decrevit, quod occurrente vacatione alicujus majoris Dignitatis in Cathedrali, aut Collegiata Eccleſia, cui ſit annexa Cura Animarum, epiſtola ſcribatur ab Eminentiſſimo Prodatario ad Ordinarium Loci, ut Concurſum indicat, & quod deinde tranſmittat acta Concurſus, & methodus denique proponendi eadem quæſita omnibus, & exigendi reſponſionem in ſcriptis in pluribus viget Diœceſibus, ſed non in omnibus, Bononiæ etenim, & Peruſiæ examen adhuc fit oretenus, & Concurrentes non reſpondent in ſcriptis.

20. Præmittendum eſt etiam, quod in tantum fuit admiſſa provocatio ad novum examen abſque ulla probatione gravaminis, in quantum cum Concurrentes non reſponderent in ſcriptis, non poterat ex actis primi Concurſus gravamen deſumi, & ſic nullus alius ſupererat modus inquirendi, an ille, qui fuerat in primo examine reprobatus, rite, & recte fuiſſet reprobatus, quam novum examen decernendo, in quo rerum themate probatio gravaminis ante examen non videbatur, quod exigi poſſet, juxta cenſuram Textus *in cap. Si forte de electione in ſexto*, ibi, *Si forte inter cætera, quæ objiciuntur electo, aut poſtulato, ſeu alias promovendo ad aliquam dignitatem, evidentem ſcientiæ, vel alium perſonæ defectum opponi contingat, in diſcuſſione objectorum, illum ſtatuimus ordinem incommutabiliter obſervandum, ut Promovendus ſuper defectu ipſo ante omnia ſubjiciatur examini, cujus eventus examinandis aliis, aut dabit initium, aut negabit*, & in terminis, quod provocatio ad novum examen admittatur abſque ulla probatione gravaminis, ex quo gravamen ex actis primæ inſtantiæ deſumi non poteſt, firmat *Pax Jordan. lucubr. lib. 10. tit. 8. num. 227. Lotter. de re Benef. lib. 2. quæſt. 31. num. 155. Garzias de Benef. par. 9. cap. 2. ſub num. 250. Gonzal. ad regul. 8. Cancell. gloſſ. 4. num. 144.* & quod in tantum admittatur provocatio ad novum examen abſque ulla probatione gravaminis, in quantum ex actis primi Concurſus non habebantur interrogationes, & reſponſiones, firmat *Rota coram Ludoviſ. deciſ. 538. n. 3.* ibi: *Ad docendum autem de gravamine eſt locus novo examini, qui eſt modus attendendi iniquitatem, & injuſtitiam Examinatorum, quod tanto magis procedit in caſu iſto, in quo non fuerunt deſcriptæ interrogationes, & reſponſiones, aut ſaltem non fuerunt tranſmiſſæ, & productæ, itant cum ex ipſis apparere non poſſit de gravamine, ſi aliunde doceri non poſſet, inanis eſſet facultas appellandi*, & ſequitur *Rota deciſ. 5. num. 11. coram Celſo.* ibi, *& in hanc partem eo magis inclinarunt Domini, quia in actis dicti Concurſus ad Curiam tranſportatis non apparet regiſtratum integrum examen, ad effectum, ut dignoſci poſſit quis ſit judicandus magis idoneus*, & conferunt ea, quæ referuntur apud Auctores, & habentur in monumentis, in quibus aliquid de hiſce concurſibus ſtatuitur, aut reſpective refertur, cum apud *Fagnan. in cap. eam te ſub num. 48. de ætate, & qualitate*, habeatur, quod in Diœceſi Piſtorienſi non aderat conſuetudo ſcribendi interrogationes Examinatorum, & reſponſiones Concurrentium, cum in Actis etiam Eccleſiæ Mediolanenſis pluries ſermo fiat de examinibus faciendis ad tramites Concilii Tridentini pro conferendis Parochialibus Eccleſiis, ſcilicet *par. 1. pag. 14. pag. 120. pag. 215. §. Tum periculum fiat*, nec uſlibi mentio fit de conſcribendis interrogationibus, & reſponſionibus, cum ulterius in Archiepiſcopali Bononienſi edito a clar. mem. Cardinali Gabriele Paleotto *par. 4. tit. de ratione examinandi* expreſſe ſupponatur, quod interrogationes fiant oretenus, & reſponſiones edantur conſimili modo, *illud tamen noſtra Synodus obſervandum eſſe ducit, ut cum plures ſe obtulerunt nominandos, illi, qui prius nomina dederunt, primi ad examen admittantur, aut ſi ita expediat, omnes ſimul coram Examinatoribus conveniantur, ut de unoquoque coram omnibus periculum fiat, ac ſe ex re magis videatur, liceat ſingulis Examinatoribus aliquid interrogare, ita ſemper ratione ſervata, ut inter Examinandos, quanta fieri poterit æqualitas obſervetur, & ſuper eadem re, & per eaſdem interrogationes, ſinguli examinentur, ut omnis colluſio, ſive præcedens inſtructio amoveatur ſub perjurii periculo*, cumque tandem ex actis concurſuum, qui conſervantur in Archivo Sacræ Congregationis, & loquendo præſertim de actis antiquioribus, deſumatur interrogationes, & reſponſiones oretenus factas fuiſſe, hoc ſolo intercedente diſcrimine, quod in nonnullis actis ſolum legitur Titium e. g. fuiſſe ab Examinatoribus approbatum, & Cajum fuiſſe reprobatum, & in aliis, interrogationes habentur per extenſum, & reſponſiones, ſed ſcriptæ a Cancellario, qui eas excepit ex ore Interrogantium, & Reſpondentium, quique per conſequens conſcribendo modo prædicto interrogationes, & reſponſiones, uni ex Concurrentibus auxilium, & alteri præjudicium afferre poteſt, vel ex induſtria, quod non eſt credendum, vel ex accidenti.

21. Suppoſito, quod Concurſus, qui fiunt in Urbe, quique ad Datariam Apoſtolicam tranſmittuntur, ſint taliter confecti, ut eædem interrogationes fiant omnibus Concurrentibus, & quod reſponſiones ſcriptæ ſint proprio uniuſcujuſque Concurrentis charactere, videtur, quod præcipiendo, quod omnes Concurſus fiant prædicto modo, quod ſtatuendo tempus, intra quod ille, qui fuit in Concurſu rejectus, debeat appellare, decernendo ulterius, quod Provocans ad novum examen, gravamen oſtendat ex actis primi Concurſus, antequam novum examen decernatur, gravamen etenim, ſi vere adeſt, poteſt ictu oculi oſtendi ab Appellante ex dictis actis primi Concurſus, in quibus, uti ſupponitur, tam ſuæ, quam aliorum reſponſiones continentur, & quidem uniuſcujuſque charactere conſcriptæ, & demum jubendo, ut Appellans, non ex gravamine in litteratura, ſed ex aliarum ſuarum qualitatum præponderantia, oſtendat ſi poteſt gravamen, aut ex actis Concurſus, aut aliunde, & per documenta etiam extrajudicialia, antequam appellatio admittatur, videtur inquam, quod omnia præjudicia ceſſent, & inconvenientia, nihil quoque fiat adverſus Concilium Tridentinum, aut Bullam Pianam, nec adverſus ſenſum Sacræ Congregationis, aut Rotæ.

22. Quod autem omnia prædicta demandando, ceſſent præjudicia, & inconvenientia, patet; quia ſi præſumptio eſt pro Epiſcopi judicio, quoad uſque contrarium doceatur, id totum verificatur in hypotheſi, de qua nunc agitur, cum nec provocatio ad novum examen, nec appellatio admittantur, niſi docto de gravamine. Rurſus, ſi inconveniens reputatur, quod ſine fundamento, & ratione reſpondeatur, *quod conſtat de irrationabili judicio Epiſcopi*, ex quo Epiſcopus potuit rationabiliter exiſtimare, quod aliquis in examine coram ſe peracto eſſet reprobandus, qui deinde in ſucceſſivis examinibus approbationem meretur, abſurdum hoc nullum ſibi poteſt locum vindicare in eo rerum ſtatu, de quo nunc agitur, cum in ipſo irrationabilitas prælationis, in eo quod attinet ad litteraturam, magna ex parte deſumatur ab examine peracto coram eodem Ordinario. Denique, ſi Parochorum abſentia magnum tum Eccleſiis, tum Parochianis affert detrimentum, non erit abſentia ita frequens, non ſolum quia frequentia ceſſabit ex temporis præfinitione ad interponendam appellationem, ſed quod magis eſt, quia impoſita lege de probando gravamine ex actis primi Concurſus, antequam admittatur provocatio ad novum examen, non erunt provocationes adeo frequentes, & ſic adeo frequens non erit abſentia, quæ ortum habet a provocatione ad novum examen.

23. Quod item prædicta omnia demandando, nihil committatur adverſus Concilium Tridentinum, aut Bullam Pianam, dignoſcitur, quia appellatio a mala relatione Examinatorum, nec non ab irrationabili judicio Epiſcopi, de quibus in Concilio Tridentino, & reſpective in Bulla Piana, præſervatur, & ad eam tantum regulam nonnullæ adduntur conditiones, ut appellatio rite, & recte admittatur.

24. Ultimo, quod nihil per methodum inſinuatam inducatur contra ſenſum hujus Sacræ Congregationis, & Tribunalis Rotæ, ponitur in claris, cum in tantum in præteritis fuerit dictum, eſſe locum provocationi ad novum examen, abſque ulla probatione gravaminis, in quantum gravamen ex actis primi Concurſus deſumi non poterat, nec alius aderat modus oſtendendi gravamen, quam per novum examen, quæ ratio nullum amplius ſibi vindicat locum, quando taliter acta primi Concurſus conficiuntur, ut ex illis gravamen valeat deſumi: Ad quod aſſumptum comprobandum mirifice confert, quod Sacra hæc Congregatio, licet in reſolutionibus, & decretis indicatis, & aliis, quæ poſſent indicari, videatur quod fuerit in ſenſu admittendi appellationem, & provocationem ad novum examen, abſque ulla prævia probatione gravaminis; de fumo tamen gravaminis, ſeu irrationabilitatis judicii Epiſcopalis, voluit aliquando guſtare ante appellationis admiſſionem, teſte *Fagnan. in cap. eam te 39. de ætate, & qualitate*, ibi, *cæterum, etſi ad obtinendum novum examen in judicio appellationis non ſit neceſſe, ut prius conſtet de irrationabili judicio, ut ex prædictis liquet, nihilominus Sacra Congregatio conſuevit novum examen*

decer-

Digitized by Google

decernere dato aliquo fume irraticnabilitatis, & mala præ-tectionis Epiſcopi &c. & rurſus poſt expoſitum caſum appellationis interpoſitæ ex præponderantia qualitatum, & ex omnia erga approbatum Examinatorum familiaritate, & benevolentia, ſubdit, *Sacra Congregatio cenſuit Concurſum novum in Urbe eſſe inſtituendum, ubi Orator de veritate narratorum dederit ſummum, id eſt poſtquam per atteſtationes extrajudiciales, vel alio informia documenta de hujuſmodi ſuſpicione, & gravamine aliqualem fecerit fidem, ut ſic probabilis, & ſufficiens Cauſa eum excuſet a calumnia.* Atque hæc dicta ſint ſub Cenſura, ſalvo ſemper &c.

Nulla fuit *die* 11. *Maii* 1720. capta reſolutio, ſed reſcriptum eſt *ad Mentem*, & mens fuit, ut ſtante frequentia conſimilium quæſtionum exquireretur, an adeſſet modus coercendi frivolas appellationes, quæ a non approbatis in Concurſu interponuntur, vel a mala Relatione Examinatorum, vel ab irrationabili judicio Epiſcopi, nec non incongruas provocationes ad novum examen.

In hujus mandati executionem fuit a me exaratus Diſcurſus ſupra relatus, & tunc impreſſus poſt folium exhibitum pro Congregatione habita *die* 1. *Octobris* 1720. efformatiſque nonnullis dubiis generalibus, inter cætera fuit reſolutum, quod Appellans a mala Relatione Examinatorum, vel ab irrationabili judicio Epiſcopi, in eo, quod attinet ad litteraturam, deberet in poſterum docere de gravamine, vel ex actis originalibus Concurſus, vel ex copia authentica collationata ad formam Juris, in qua tam ſuæ, quam Concurrentium reſponſiones proprio charactere, una cum concionibus conſcriptæ invenirentur, & quod ante appellationis admiſſionem, Appellans ab irrationabili judicio Epiſcopi, non ex capite litteraturæ, ſed aliarum qualitatum, quibus ſe & non prælectum contenderet præditum eſſe, teneretur docere de gravamine, aut ex actis primi Concurſus, aut ex aliis documentis ſaltem extrajudicialibus ab ipſo exhibendis; cumque reſolutiones hæ fuerint captæ in Congregatione habita *die* 16. *Novembris* 1720. annuente felic. record. Clemente Papa XI. ſcripta fuit ſubſequenter Epiſtola Circularis ad Patriarchas, Archiepiſcopos, & Epiſcopos, ut ipſis nota eſſet mens Sac. Congregationis tum quo ad modum expiendi Concurſus, tum quo ad circumſtantias, quas ipſa ſtatuerat eſſe neceſſarias, ut locus eſſe poſſet appellationi a mala Relatione Examinatorum, vel ab irrationabili judicio Epiſcopi.

In eadem Congregatione habita, uti dictum eſt, *die* 16. *Novembris* 1720. propoſita etiam fuit hæc eadem Cauſa Nucerina Parochialis, nec in ejus examine opus fuit quæſtionem aſſumere, an ad effectum admittendæ appellationis ſeu provocationis ad novum examen ſibi vindicaret locum Regula contemporanee ſtatuta de gravamine ex actis Concurſus comprobando; Marcus enim de Evangeliſtis, qui appellationem interpoſuerat, docere prætendebat de gravamine ex ipſis actis Concurſus, ſed cum Paris de Vimercatis exciperet, quod acta Concurſus tranſmiſſa non bene fuerant conſcripta, Sac. Congregatio reſpondit, quod tranſportarentur acta originalia Concurſus.

Adimpleta fuit mens Sac. Congregationis, & facta eſt tranſmiſſio Actorum originalium, quocirca quæritur

An ſit concedendum novum examen, & quatenus negative, an aliunde conſtet de irrationabili judicio. Epiſcopi in caſu &c.

Sacra Congr. die 2. Octobris 1721. reſpondit
Negative.

QUÆSTIO CLIX.

In Cauſa Uxentina Parochialis, die 11. Maii 1720.

INnicto Concurſu occaſione vacationis Parochialis Eccleſiæ S. Nicolai Terræ Salvi Uxentinæ Diœceſis, prælectus fuit ab Epiſcopo Sacerdos Guarinus, & Sacerdos Jo: Felix Lecci appellationem interpoſuit ab irrationabili judicio Epiſcopi, tranſmiſſiſque juxta morem ad hanc Sacr. Congregationem actis Concurſus, memoratus Sacerdos Jo: Felix contendit, Eccleſiam Parochialem ſibi eſſe adjudicandam, nedum quia ipſe etiam fuit ab examinatoribus approbatus, ſed etiam quia ſuas aſſerit qualitates, & requiſita id expoſcere, habita præſertim ratione demeritorum Sacerdotis Guarini, quæ latiſſime in informatione per manus circumferenda legi poſſunt.

Addit majorem ſuam in doctrina idoneitatem deſumi poſſe ex reſponſionibus tam a ſe, quam a Sacerdote Guarino datis ad quæſita ab examinatoribus propoſita.

Primum quæſitum fuit circa intelligentiam verborum Sacri Concilii Tridentini *Seſſ. 6. de Juſtificat. Can.* 10. ibi *ſi quis dixerit homines ſine Chriſti juſtitia, per quam nobis meruit juſtificari, aut per eam ipſam formaliter juſtos eſſe, anathema ſit.*

Secundum fuit. An Parochus, qui cum Penitente peccatum commiſit, poſſit excipere dicti Penitentis Confeſſionem, & an, excipiendo eam, valida ſit.

Tertium, An Confeſſarius, qui Penitentem indiſpoſitum cognoſcit, eique abſolutionem dare nequit, poſſit nihilominus proferre verba, *ego te abſolvo*, communicata prius Penitenti intentione eum non abſolvendi.

Ad primum autem Sacerdos Jo: Felix reſpondit, merita Chriſti eſſe Cauſam moralem noſtræ juſtificationis; & gratiam ſanctificantem eſſe Cauſam formalem noſtræ juſtificationis; & Sacerdos Guarinus reſpondit homines juſtificari ex juſtitia Chriſti non qua ipſe juſtus eſt, ſed qua nos juſtos facit, nempe ſuæ Paſſionis merito, nec per eam ipſam formaliter juſtos fieri, niſi concurrant opera bona ipſius juſtificandi.

Ad ſecundum Sacerdos Joannes Felix reſpondit poſſe Parochum Confeſſionem audire, & Confeſſionem eſſe validam, & Sacerdos Guarinus reſpondit, poſſe Parochum audire Confeſſionem, ſed Confeſſionem eſſe invalidam ex defectu erubeſcentiæ, & conſequenter doloris.

Ad tertium Sacerdos Joannes Felix reſpondit eſſe propoſitionem damnatam a S. M. Innocentio XI. & ſcribens pro Jo: Felice contendit hanc reſponſionem ſubſiſtere, cum inter allegatas propoſitiones vigeſimanona ſit ea, quæ ſequitur, *urgens metus gravis eſt juſta Cauſa Sacramentorum adminiſtrationem ſimulandi*, & Sacerdos Guarinus reſpondit poſſe Confeſſarium proferre illa verba *ego te abſolvo*, abſque intentione abſolvendi, dummodo id Pœnitenti manifeſtaverit.

His ſtantibus, quæritur

An conſtet de irrationabili judicio Ordinarii, ita ut Parochialis Eccleſia S. Nicolai Terræ Salvi ſit adjudicanda Jo: Felici Lecci, in caſu &c.

Propoſita fuit hæc Cauſa in Congregatione. Tunc autem diſputato ſequenti dubio, *an conſtet de irrationabili judicio Ordinarii, ita ut Parochialis Eccleſia S. Nicolai Terræ Salvi ſit adjudicanda Joanni Felici Lecci in caſu*, reſponſum fuit *affirmative.*

Prodiit hæc reſolutio inaudito Sacerdote Guarino, impetrataque per ipſum nova audientia, iterum quæritur

An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis in caſu.

Sacra Congr. die 7. Septembris 1720. reſpondit,
Recedendum a deciſis.

QUÆSTIO CLX.

In Cauſa Firmana Cappellaniæ, die 21. Maii 1720.

NIcolaus Lappa in ultimo, cum quo deceſſit, teſtamento demandavit, quod quædam Cappellania perpetua erigeretur in Eccleſia Sancti Joannis Montis S. Martini.

Super hac Cappellania exorta eſt controverſia; Sacerdos etenim Valerius de Valeriis ſe ad illam obtinuit præſentari ab his, qui habent jus præſentandi, & e contra Communitas Terræ Montis S. Martini, & Sacerdos Cajetanus Petruccius ſe dictæ opponunt præſentationi, aſſeruntque Cappellaniam non Valerio, ſed ipſimet Cajetano eſſe debitam.

Horum fundamentum in hoc conſiſtit, quod Valerius licet fuerit a Patronis præſentatus, non potuit tamen ab Archiepiſcopo Firmano reportare approbationem ad audiendas Confeſſiones, tum propter defectum ætatis, tum propter inhabilitatem.

Quando in fundatione Cappellaniæ habentur hæc verba, *che il ſuddetto Cappellano da eleggerſi ſia Confeſſore, e quando non foſſe tale nel tempo dell'elezione, che ne debba impetrare la facoltà dentro un meſe dopo ſeguita la ſteſſa elezione, altrimenti decada da ogni jus di poter eſſere più Cappellano.*

Abſque eo quod quidquam referat conjunctio ſanguinis, quam Valerius dicit ſe habere erga Fundatorem, quia Fundator dedit prælationem conſanguineis, ſed dummodo illi probent conſanguinitatem, & dummodo ſint capaces, hoc eſt habeant omnes alias qualitates ab eodem Teſtatore volitas, *comandando però, che ſino, che vi ſaranno miei parenti, anco remotiſſimi, ma capaci a poter eſerci-*

Digitized by Google

ſercitare detta Cappellania, queſti tutti debbano eſſere preferiti ſecondo il loro grado di parentela, che averanno con me, quanto all' ordine dell' elezione, e quando il grado della parentela foſſe uguale, voglio, che ſia preferito quello, che ſarà d' età maggiore, con che però ſiano tenuti a provare la parentela.

Addendo, quod idem Fundator excluſis conſanguineis prælationem dedit Concivibus, *ſe non vi ſaranno miei parenti in tempo, che ſi ſarà ſatto luogo alla nomina delle dette elezioni, ſia nondimeno ſempre preferito il Paeſano al Foreſtiere*, & quod ipſe Cajetanus eſt Concivis juxta atteſtationes ab ipſo exhibitas.

His ſtantibus, quæritur

An Cappellania relicta per quondam Nicolaum Lappam debeatur Sacerdoti Valerio de Valeriis, ſeu potius alteri Sacerdoti Confeſſario Terræ Montis S. Martini in caſu &c.

Sacr. Congr. die 22. Junii 1720. reſpondit,
Ad primam dubii partem negative, ad ſecundam affirmative.

QUÆSTIO CLXI.

In Cauſa Veſtana ſeu Sypontina, Ordinationis, die 11. Maii 1720.

PAULUS Jordanus Montis S. Angeli Sypontinæ Diœceſis Manſionariam quamdam Reſidentialem obtinuit in Eccleſia Cathedrali Veſtana, ad cujus Cappellaniæ titulum fuit ab Epiſcopo Aſculano promotus *anno 1715*, ad Diaconatum, & Presbyteratum, præviis litteris dimiſſorialibus Vicarii Capitularis Veſtani, ſed ſine litteris tam dimiſſorialibus, quam teſtimonialibus Archiepiſcopi Sypontini.

Inſtante Promotore Fiſcali prædictæ Curiæ Sypontinæ, ut Jordanus declararetur ſuſpenſus ab exercitio ordinum, & etiam declararetur irregularis, ex quo, non obſtante ſuſpenſione, miſſam ubique locorum celebraverat, poſt requiſitas, & habitas informationes tam Archiepiſcopi Sypontini, quam Epiſcopi Veſtani, propoſita fuit inſtantia inter ſummaria precum in Congregatione habita *die 4. Maii 1719.* & reſponſum fuit *Jordanum eſſe ſuſpenſum, & irregularem*, & multo magis cum ex dictis informationibus deprehenſum fuerit, quod Manſionaria, ad quam fuit ordinatus, erat amovibilis ad nutum Capituli Veſtani, ita, & taliter, ut propter a ſua Eccleſia abſentiam fuerit eadem ſubinde privatus.

Adverſus hoc reſcriptum Jordanus obtinuit novam audientiam, ſuamque inſtantiam in folio proponi, afferendo, quod nullum ex recitatis fundamentis habet ſubſiſtentiam.

Non primum defectu litterarum dimiſſorialium Archiepiſcopi Sypontini, quia poſt obtentam in Civitate Veſtana Manſionariam, quæ erat pro ordinatione ſufficiens juxta taxam dictæ Diœceſis, ſubditus evaſit Curiæ Veſtanæ, ad tramites *Bullæ 44. Innocentii XII. §. licet vero.*

Non ſecundum, defectu litterarum teſtimonialium prædicti Archiepiſcopi Sypontini, quia licet eædem requirantur, quando Clericus, qui jam a ſuo Epiſcopo ad Clericalem tonſuram, vel minores ordines promotus eſt, ſubditus evadit alterius Epiſcopi ratione Beneficii in ejus Diœceſi obtenti, uti cavetur in citata Bulla §. *hinc eſt*, teſtimoniales tamen Archiepiſcopi litteras ipſe exhibuit Vicario Capitulari Veſtano antequam litteras ab ipſo dimiſſorias obtineret pro ordinibus Diaconatus, & Presbyteratus.

Non tertium, quod Manſionaria videlicet, ad quam fuit ordinatus, eſſet amovibilis, tum quia de hac qualitate non conſtat, tum quia alii ad titulum ejuſdem fuerant ordinati, & Vicarius Capitularis ſibi litteras dimiſſoriales non dediſſet, ſi Manſionaria fuiſſet amovibilis.

Non quartum, quod ipſe fuerit Manſionaria ſubinde privatus, quandoquidem id proceſſit ex non reſidentia, & quatenus opponatur eum ſine titulo remanere, ſubdit, id non verificari, cum habeat Patrimonium, ad cujus titulum recepit ordinem Subdiaconatus ab ipſo Archiepiſcopo Sypontino.

His ſtantibus, quæritur

An ſit ſtandum, vel recedendum a Deciſis, & quatenus ſtandum ſit in Deciſis, an ſit locus diſpenſationi.

Sacra Congr. reſpondit,
Coadjuventur probationes ſuper qualitate Manſionariæ an ſit perpetua, vel ad nutum amovibilis.

QUÆSTIO CLXII.

In Cauſa Interamnenſi Taxæ Seminarii, die 11. Maii 1720.

CLAR. mem. Cardinalis Rappacciolus Epiſcopus Interamnen. in Synodo habita anno 1653., & in executionem Sacri Concilii Tridentini devenit ad Fundationem, & Inſtitutionem Seminarii, pro ejus manutentione ad Taxam etiam devenit, *ad rationem duorum ſcutorum de paulis 10. pro ſcuto pro quolibet centenario ſcutorum*, tam ſuper fructibus menſæ Epiſcopalis, quam ſuper fructibus aliorum Diœceſis Beneficiorum.

Taxa hæc fuit pacifice exacta, ſed contendentibus nunc nonnullis Beneficiatis ab ejus integra ſolutione ſe ſubtrahere, inſtante Rectore Seminarii, deventum fuit ad ſequeſtrationem fructuum, & expeditis per Beneficiatos nonnullis inhibitionibus vigore Appellationum coram A. C., facta fuit ab Auditore Sanctiſſimi Cauſarum avocatio, eædemque fuerunt remiſſæ ad hanc Sacram Congregationem, in qua modo dubium infra referendum diſputari debet.

Fundamentum Seminarii conſtituitur *in Cap. 18. Seſſ. 23. de Reform.* in quo litteraliter præſcribitur, quod Beneficiati adigantur ad Taxæ ſolutionem etiam per Cenſuras Eccleſiaſticas, & alia Juris remedia, invocato quoque, ſi opus fuerit, auxilio Brachii ſæcularis, non obſtantibus privilegiis, conſuetudine immemorabili, & quavis appellatione, quæ executionem impediat.

Abſque eo quod ſuffragari valeant majores Seminarii divitiæ, quæ poſt taxam ſuperveniſſe referuntur, tum quia id non ſubſiſtit in facto, uti refert Ordinarius in ſua informatione, tum quia ut objectum ſuam haberet vim, & efficaciam, oporteret firmare ſtatum Seminarii, qua pendente diſcuſſione ſolutio retardari non poteſt.

His ſtantibus, quæritur

An Parochi, Beneficiati, Confraternitates, cæterique omnes comprehenſi in Taxa Seminarii Conciliaris Interamnæ facta de anno 1653. per clar. mem. Cardinalem Rappacciolum Epiſcopum, cogendi ſint coram Curia Epiſcopali dictæ Civitatis ad ſolutionem ejuſdem Taxæ pro terminis decurſis, & decurrendis, quacumque appellatione ſuſpenſiva, & quibuſcumque Inhibitionibus Urbis non obſtantibus, in caſu &c.

Sacra Cong. reſpondit,
Affirmative, & amplius.

QUÆSTIO CLXIII.

In Cauſa Aſculana Reædificationis Eccleſiæ, die 11. Maii 1720.

EPISCOPUS Aſculanus in ſua viſitatione peracta anno 1712. reſtaurari juſſit quamdam parvam Eccleſiam S. Franciſci de Capradoxo, ſitam in ſua Diœceſi Aſculana, in qua Scipio de Boncompagnis quoddam ſimplex retinet Beneficium.

Putat autem Scipio, non eſſe locum reſtaurationi hujus parvæ Eccleſiæ, licet eadem ſit diruta, & omnibus ſupellectilibus deſtituta, & abſque tecto, tum quia neceſſaria eſſet impenſa ſcutorum 185. & obul. 50. quando, adimpleto onere Miſſarum, ſibi non ſuperſunt ſex ſcuta annua, tum quia cæteri prædeceſſores Epiſcopi eam habuerunt pro derelicta, permittendo, ut Miſſæ, quæ in eadem eſſent celebrandæ, celebrarentur in Parochiali Eccleſia S. Luciæ, prout factum fuit a quadraginta annis citra, & tandem quia concurrente inopia Eccleſiæ, quæ dote caret, concurrente inopia Rectoris, qui ſuam ex Beneficio non recipit congruam ſubſtentationem, aliiſque omnibus remediis deficientibus, Concilium Tridentinum *Seſſ. 21. cap. 7. de Reformat.* ſtatuit, quod Eccleſiæ dirutæ ad Matrices, ſeu viciniores Eccleſias transferantur, & convertantur in profanos uſus, ſed non ſordidos, erecta cruce, in loco in quo erant.

Propoſita fuit hæc inſtantia in Congregatione habita *die 11. Maii 1720.* & dictum fuit, quod ſcriberetur Epiſcopo juxta inſtructionem.

Primum caput inſtructionis fuit, ut Epiſcopus referret ſuper reditibus Beneficii, & ipſe reſpondet libera pro Rectore remanere ſcuta ſex annua cum dimidio.

Secundum caput eſt, ut referret ſuper impenſa neceſſaria pro reſtauratione, & Epiſcopus reſpondet eſſe neceſſaria ſcuta centum, & ultra.

Tertium caput eſt quoad tempus, quo incepit neceſſitas reſtaurandi Eccleſiam, & Epiſcopus reſpondet, quod ex viſi-

viſitatione facta anno 1672. habetur, quod Eccleſia indigebat reaptatione in tecto, & quod ſi anno 1673. quo Scipio obtinuit Beneficium, dictæ reaptationi vacaſſet, non corruiſſent parietes Eccleſiæ, uti ſubinde contigit.

Concludit tandem Epiſcopus, quod ſi fructus, quos ipſe poſuit ſub ſequeſtro *ab anno* 1712. pro Eccleſiæ reſtauratione applicentur, ipſe abſque alia impenſa Scipionis modum inveniet conſtruendi de novo Eccleſiam, quæ Eccleſiæ ædificatio multum proderit ad excitandam Fidelium devotionem.

His ſtantibus, quæritur

An ſit reaptanda, & ſupellectilibus inſtruenda Eccleſia S. Franciſci de Capradoxo, & quatenus affirmative, ad quem onus ſpectet in caſu &c.

Sacr. Congr. die 21. Junii 1721. reſpondit

Epiſcopus mandet reaptari Eccleſiam cum fructibus uſque adhuc ſequeſtratis.

QUÆSTIO CLXIV.

In Cauſa Romana Cenſus, die 11. Maii 1720.

FRATRES de Moriconis anno 1670. ſuper nonnullis ſuis bonis annuum perpetuum, ſed redimibilem cenſum impoſuerunt in ſorte ſcutorum 1332. 50. ad rationem ſcutorum quatuor cum dimidio pro quolibet centenario, & anno, illumque vendiderunt Confraternitati SS. Triphonii, Reſpicii, & Nimphæ, & pro faciliori fructuum exactione, fructus nonnullorum locorum montium, juxta morem, obligarunt, vel uti vulgo dicitur, attergarunt.

Anno 1684. prædicti Fratres de Moriconis inſteterunt pro fructuum reductione, coactaque generali Confraternitatis Congregatione in ædibus Primicerii, qui tunc erat bon. mem. R. P. D. Octavianus de Corſinis, indulta fuit reductio fructuum cenſus a quatuor cum dimidio ad ſcuta quatuor tantum, & anno ſequenti 1685. deventum fuit conſimili modo ad aliam fructuum reductionem, a ſcutis videlicet quatuor ad ſola ſcuta tria cum dimidio.

Factæ fuerunt hæ reductiones abſque Beneplacito Apoſtolico, cumque moderni Officiales Confraternitatis prætenſionem excitaverint, quod reductiones ex dicta Cauſa nullæ, & irritæ remanſerint, itaut fructus, & in præteritum, & in futurum debiti fuerint, & debeantur Confraternitati ad rationem quatuor cum dimidio pro quolibet centenario, & anno, ſubſcriptum fuit dubium ad calcem hujus reſtrictus referendum.

Magna eſt inter Doctores controverſia, an in Cenſu conſignativo fieri valeat reductio fructuum abſque Beneplacito Apoſtolico, & eorum auctoritates hinc inde pugnantes fuerunt a me relatæ in folio Congregationis habitæ *die 2. Julii* 1718. occaſione qua in quadam Cauſa *Senogallien. Cenſuum* diſputatum fuit, *an reductio fructuum Cenſus ſine beneplacito Apoſtolico ſuſtineretur in caſu &c.*

In allegata cauſa *Senogallien. Cenſuum* Sacra Congregatio noluit articulum in abſtracto reſolvere, ſed propoſito dubio reſpondit *negative*, addita ſalutari clauſula *in caſu de quo agitur*; ponderatum etenim fuit in dicta Cauſa, quod reductio fructuum non erat undequaque immunis a labe colluſionis; facta enim fuerat a duobus Prioribus Confraternitatis, cæteris Prioribus abſentibus, unde Sacra hæc Congregatio in eadem Cauſa ad ſecundum dubium reſpondendo, in quo quærebatur, *an eſſet locus revalidationi, & confirmationi Contractus reductionis, tam pro præterito, quam pro futuro*, quoad præteritum *negative* reſpondit, & reſervavit jus agendi contra Priores, qui Cenſum reduxerant, & quoad futurum inſtantiam remiſit arbitrio Eminentiſſimi Epiſcopi.

Cohærenter ad hæc contendit Confraternitas SS. Triphonii, Reſpicii, & Nimphæ nec primam, nec ſecundam fructuum reductionem ſuſtineri, tum quia utraque facta fuit abſque cauſa, & ad ſolum finem annuendi petitis, ſeu inſtantiæ promotæ a debitoribus, in quo rerum ſtatu, licet admittatur, quod reductio in abſtracto fieri poſſit ſine Beneplacito Apoſtolico, in concreto tamen fieri non poterat, tum quia ab omnibus præſcindendo in ſecunda reductione fuit appoſita conditio, quæ nunquam fuit adimpleta, quod ſcilicet cautio pro fructibus præſtaretur, ea quo loca montium attergata cuidam fideicommiſſo erant ſubjecta.

His ſtantibus, quæritur

An reductiones fructuum Cenſus ſuſtineantur in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Affirmative, præſtita fidejuſſione ad formam reſolutionis Congregationis Confratrum de anno 1685. & amplius.

QUÆSTIO CLXV.

In Cauſa Romana Onerum, die 8. Junii 1720.

CAPITULUM, & Clerus Baſilicæ Vaticanæ tanta communium anniverſariorum, & Officiorum pro defunctis mole gravabatur, ut Chori ſervitium redditum eſſet intolerabile, ita ut non per hebdomadas, ſicuti in Conſtitutionibus præſcribitur, ſed fere quotidianum evaſiſſet, adeoque ſan. mem. Sixtus Papa V. in ſuis Litteris Apoſt. expeditis anno 1589. demandavit continuationem viginti & unius Anniverſariorum celebrandorum cum interventu totius Cleri, & loco aliorum Anniverſariorum quaſdam Preces, & quaſdam alias Miſſas partim in Choro, partim extra Chorum recitandas, & applicandas ſubrogavit.

Poſt Sixtinam hanc reductionem nova Anniverſariorum, & Communium onera fuerunt a Capitulo acceptata, & Chori ſervitium, quod fuerat a Sixto mitigatum, gravoſum iterum, & quodammodo iterum intolerabile evaſit, cum ſexaginta quinque Anniverſaria ab univerſo Clero in Choro celebrentur, & cum res eo redacta ſit, ut ultra intereſſentiam neceſſario exhibendam, tam Dominicis, quam Feſtis diebus ab omnibus tum Canonicis, tum Beneficiatis, qui per hebdomadas reliquo anni tempore deſerviunt; diviſo toto Clero in duas, ut dicunt Mediatas, quarum una prima hebdomada, altera ſecunda hebdomada, & ſic ſucceſſive per annum Choro intereſſe tenetur, dies liberi, & expediti in anni decurſu non ſufficiant pro ſeparata celebratione omnium Anniverſariorum, & exequiarum, ex quo ſequitur, quod pluries in anno tres Miſſæ cantatæ in Choro celebrentur, quæ celebratio adimpleri nequit cum ea decentia, quæ eſſet neceſſaria, tum quia intereſſentes Choro remanent nimium defatigati, tum quia magna pars temporis, non obſtante initio Chori, quod eſt valde mane, impenditur in recitatione Officii Divini, quod in Feriis non eſt ſejunctum a parvo Officio Beatiſſimæ Virginis; quodque in Feriis Quadrageſimæ non ſolum non eſt ſejunctum a dicto parvo Officio, ſed etiam conjungitur, vel cum Pſalmis Pœnitentialibus, vel cum Pſalmis Gradualibus; & cum quotidiana aſſiſtentia, & intereſſentia Prædicationi, quæ fit poſt Evangelium in Miſſa de Feria.

In hoc rerum ſtatu habitus fuit recurſus ad Sanctiſſimum Dominum Noſtrum pro obtinenda aliquali Communium, & Anniverſariorum reductione, remiſſiſque precibus ad hanc Sacram Congregationem, iiſdemque, poſt habitam de more favorabilem informationem ab Eminentiſſimo Archipresbytero, propoſitis inter ſummaria precum, dictum fuit, quod Inſtantia deſcriberetur in folio.

Parendo mandatis, Inſtantia in folio deſcribitur, & Scriptura per manus circumfertur, & in Scriptura tres enumerantur Claſſes Anniverſariorum, quorum nonnulla originem ſuam habent a Capituli gratitudine erga nonnullos ſuos Benefactores, alia a contractibus, & alia ab ultimis Legantium diſpoſitionibus.

Quoad primam claſſem Anniverſariorum, quæ ſuam a gratitudine Capituli habent originem, tria enumerantur, & in ordine ad hæc ſupplicatur, ut eorum loco ſubrogetur numerus Miſſarum lectarum de Requiem extra Chorum celebrandarum, vel quod ſaltem indulgeatur, ut non amplius celebrentur e toto Choro, ſed ab ea tantum Chori Mediata, quæ juxta Regulare ejuſdem Chori Servitium, Choro intereſſe tenetur, & in eo, quod attinet ad quartum Anniverſarium ſupplicatur pro ejus totali abolitione, firmis tamen remanentibus tribus Miſſis lectis, ad quas una cum Anniverſario quolibet anno celebrandas, Capitulum ex gratitudine ſe obligavit: Hujuſque ſupplicationis fundamentum conſtituitur, tum in qualitate onerum, quæ voluntarie aſſumpta fuerunt, tum in continuato tot annorum fideli adimplemento, & tandem in qualitate munerum a Benefactoribus factorum, quæ fuerunt quidem ab illis relicta, ſed integre non fuerunt a Capitulo recepta, uti legi poteſt in allegata Scriptura per manus circumferenda.

Quoad ſecundam Claſſem Anniverſariorum, & Communium, quæ ex contractibus deſcendunt, eorum fit enumeratio in ſæpe citata Scriptura, & pro eorum aliquali Reductione arbitrio hujus Sacræ Congregationis reverenter ſupplicatur, propter notabilem redituum decre-

ſcen-

ſcentiam, & diminutionem, quæ contigit a tempore initiorum contractuum ad tempus præſens; cumque inter hæc Anniverſaria, quæ ex contractu deſcendunt, bina enumerentur, alterum Thaddæi Collicolæ, alterum Quirini Morzani ex eadem ratione tenuitatis fructuum, petitur, ut adimpleri valeant a Mediaria præſente.

Quoad Claſſem denique Anniverſariorum, & Communium deſcendentium a Legatis, & ab ultimis voluntatibus, quæque ſunt decem, & ſeptem, ſingularis quoque eorum fit enumeratio, & deſcriptio in Scriptura Capituli una cum individuatione tum Redituum, qui relicti fuerunt, tum Redituum, qui hodie exiguntur, & etiam de his loquendo, fit inſtantia pro Reductione ad minorem numerum, vel ſaltem pro facultate, ut in poſterum celebrentur in Choro a Mediaria præſente; Abſque eo quod adverſus hanc Inſtantiam valeat oppoſitio, quod in hac tertia claſſe Anniverſariorum, & Communitum decem inveniuntur, quæ fuerunt præſervata in Bulla Sixtina ſupra enunciata; cum etenim Sixtus in tantum illa præſervaverit, in quantum ſufficientes tunc aderant reditus pro eorum implemento, hinc eſt, quod ſecuta Redituum deterioratione, reductio ſemper ſibi debeat locum vindicare non obſtante Sixtina Conſtitutione.

Pro faciliori autem petitionis admiſſione, hinc afferuntur hujus Sac. Congregationis Reſolutiones. Prima eſt in quadam Cauſa *Neapolitana*, quæ fuit reſoluta die 27. *Februarii 1717.*, in qua indultum fuit Monialibus B. Patritiæ Ordinis Sancti Benedicti, ut loco Anniverſariorum cum cantu celebrandorum ſubrogarentur nonnullæ Miſſæ lectæ addito aliquali illarum numero, arbitrio Archiepiſcopi Neapolitani, ex motivo magni incommodi, quod Moniales Chorales ſubire tenebantur in adimplemento prædictorum Anniverſariorum cum cantu. Secunda eſt in quadam Cauſa *Bracharen.* quæ fuit propoſita, & reſoluta die 2. *Octobris* ejuſdem anni 1717., in qua, loco 145. Anniverſariorum annuatim a Capitulo Cathedralis Eccleſiæ celebrandorum, facta fuit ſubrogatio nonnullarum Miſſarum, ex motivo, quod Anniverſaria erant Canonicis nimis oneroſa, & quod Nocturnum cum Veſperis, & Laudibus Defunctorum, quod erat in quolibet Anniverſario recitandum de neceſſitate recitabatur ſine debita decentia, & cum verborum præcipitantia, ne tempus deeſſet recitandi Horas Canonicas, & alias Preces juxta ritum Chori.

His ſtantibus, quæritur

An, & quomodo ſit locus Reductioni, vel Commutationi Anniverſariorum, & onerum ſuſceptorum a Capitulo Baſilicæ Vaticanæ, ſive ex gratitudine, ſive per contractus, ſive ex ultimis voluntatibus, in caſu &c.

Cauſa in Sacra Congr. non fuit propoſita.

QUÆSTIO CLXVI.

In Cauſa Bajanenſi Matrimonii, die 8. Junii 1720.

DOminicus Marzillus de Terra Cantalupi Diœceſis Bojanen. matrimonium contraxit cum Martha de Prato Vidua, quæque ex primo Marito habebat Filium Marcum Antonium. Hic Marcus Antonius matrimonium contraxit cum Samaritana Petrecca, cumque tam Martha Uxor Dominici, quam Marcus Antonius ejus Filius ex primo Viro mortui ſint, & Dominicus matrimonium contrahere intendat cum Samaritana, quæ fuit Uxor Marci Antonii ſui Privigni, quæſtio excitata eſt, an id licite, & valide fieri poſſit, cumque ejus reſolutio fuerit huic Sacræ Congregationi commiſſa, ſcriptum fuit juxta morem Epiſcopo pro Informatione, qui retulit expoſita in facto ſubſiſtere, & totam difficultatem in Jure verſari; expectando ab hoc ſacro conſeſſu reſolutionem, & cohærenter ad hæc proponitur dubium infra referendum.

Porro ex una parte videtur nihil eſſe, quod obſtare valeat matrimonio contrahendo inter Vitricum, & Uxorem Privigni; Uxor enim Privigni eſt affinis Vitrico, ſed non eſt affinis primo genere affinitatis, ſed ſecundo, uti bene explicat Gloſſa in *cap. non debet in verbo in 2. & 3. de conſanguinitate, & affinitate*, & juxta novum Jus Concilii Lateranenſis ſub Innocentio Tertio ſublatum eſt impedimentum, quod olim vigebat, ſecundi, & tertii generis affinitatis, & hodie ſolum primum affinitatis genus eſt illud, quod conſtituit impedimentum uſque ad quartum gradum incluſive, uti ſtatuitur in allegato textu *in cap. non debet tit. de conſang. & affin.* ibi: *cum ergo prohibitiones de conjugio in ſecundo & tertio affinitatis genere minime contrahendo &c. difficultatem frequenter inducant, & aliquando periculum pariant animarum, cum ceſſante prohibitione ceſſet effectus, conſtitutiones ſuper hoc editas, Sac. approbatione Concilii revocantes præſenti Conſtitutione decernimus, ut ſic contrahentes de cætero libere copulentur. Prohibitio quoque copulæ conjugalis quartum conſanguinitatis, & affinitatis gradum de cætero non excedat.*

Abſque eo quod quidquam referat, quod a Jure Civili prohibitæ ſint nuptiæ inter Vitricum, & Uxorem Privigni; in hac liquidem, in qua verſamur, materia, non Jus Civile, ſed Jus Canonicum eſt attendendum, uti probat *Textus in cap. quod Clericis de Foro competenti.*

Multoque minus refragante, quod ſublato impedimento affinitatis in ſecundo genere aliud remaneat impedimentum, quod illicitum, & nullum reddere poteſt matrimonium, & eſt impedimentum publicæ honeſtatis, ſublato quippe a Jure Canonico recentiori impedimento ſecundi generis affinitatis, ſublatum etiam dici debet impedimentum publicæ honeſtatis deſcendens a dicto ſecundo genere affinitatis juxta Gloſſam loco citato ibi, *Poteſt dici, quod ubi publica honeſtas ſimul incidit in eumdem caſum cum ſecundo, vel tertio genere &c. uno ſublata tollitur & aliud per hanc conſtitutionem, quoties enim vitium ex una etiam radice naſcitur, conſequens eſt, ut una lege tollatur.*

Ex alia vero parte non videtur quod ullo modo contrahi poſſit matrimooium intee Vitricum, & Uxorem Privigni, clarus enim eſt textus in L. Uxorem 15. ff. de ritu nuptiarum ibi: *Uxorem quondam Privigni conjungi matrimonio Vitrici non oportet.*

Nec eſt dicendum, quod contrarium fuerit a Jure Canonico ſtatutum, quia Text. *in cap. non debet de conſanguin., & affinit.* loquitur de collateralibus conſanguineis, & affinibus, ita ut aptabilis videatur propoſitio, quod Jura Juribus ſunt concordanda, & quod quando aliquid eſt dubium de Jure Canonico, & eſt deciſum de Jure Civili, jus Civile non ſolum obſervatur in foro Civili, ſed etiam in foro Canonico, & quod quando aliquid eſt dubium de Jure Civili, & eſt deciſum de Jure Canonico, Jus Canonicum obſervatur tam in foro Canonico, quam in foro Civili juxta Textum *in Cap. Intellex. de novi operis nunciatione in cap. ſuper Spec. de privil., & in Cap. Clerici de Judiciis.*

Sic ratiocinatur *Joannes Oinotim. ad lib. primum Inſtit. tit. de Nuptiis de arbore affinitatis num. 14. pag. mihi 45.* ibi: *Mortua Anna Matre Caji, & etiam ejus Filio Cajo, quæritur an Vitricus Pamphilus poſſit ducere Bertam ſui Privigni Caji Viduam? De Jure Canonica videtur dicendum quod ſic, quia iſta Berta eſt Pamphilo in ſecunda genere affinitatis, quod hodie matrimonium non impedit cap. Non debet de conſanguin. & affinit. Contrarium vero expreſſe diſponitur de Jure Civili in L. Uxorem de Ritu Nuptiarum, ubi dicitur: Uxorem quondam Privigni conjungi matrimonia Vitrici non oportet, & in dicta L. non facit §. hoc itaque ff. de gradibus affinit. ubi pro Regula traditur nefas eſſe eos, qui affinitatis cauſa inter ſe Parentum, & Liberorum loco habentur, matrimonio copulari, & quia in hoc caſu Jus Civile expreſſe non reperitur correctum a Jure Canonico in Conſiſtoriis noſtris ſequimur in pronunciando diſpoſitionem Juris Civilis; quæ maximam publicæ honeſtatis habet rationem, prout ſcilicet ſemper in conjunctionibus non ſolum id quod licet, ſed, & quod honeſtum eſt, conſiderari debet: Nec obſtat dictum caput non debet, quia illud tantum de Collateralibus conſanguineis, & affinibus loquitur, non autem de Aſcendentibus, & Deſcendentibus Conſanguineis, & Affinibus, & Jura Juribus ſunt concordanda, ut vitetur Jurium correctio.*

Concordat *Arnoldus Vinnius ad eundem titulum Inſtitutionum de Nuptiis ſub num. 2. pag. 63.* Editionis Venetæ ibi. *Secundum, & tertium genus affinitatis temere excogitatum poſteriores Pontifices merito abrogarunt, nam qui Uxori non ſunt Conſanguinei, non poſſunt dici Marito Affines, & contra, ac proinde non prohibebor verbi cauſa Uxorem ducere eam, quæ Fratri Uxoris meæ quondam nupta fuit. Non obſtat quod Papinianus reſpondet in L. 15. Uxorem quondam Privigni conjungi matrimonio Vitrici non oportere, hoc enim non eam rationem habet, quod Affines ſunt, ſed quod honeſtas, & pudor naturalis non patiatur mecum matrimonio jungi Uxorem ejus, qui mihi aliquando Filius, ſeu loco Filii fuit propter Matrem, quam in Matrimonio habui.*

His ſtantibus, quæritur

An Matrimonium contrahi poſſit inter Dominicum, & Samaritanam in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Dilata, & ſcribant bini Theologi.

Votum Patris Joſeph de Alfaro e Societate Jeſu Theologi Sacræ Pœnitentiariæ.

OBTEMPERANDO humiliter, ac reverenter, ut par eſt, Illuſtriſſimæ, ac Reverendiſſimæ Veſtræ Dominationis mandato, breviter dico: in caſu propoſito probabilius, & abſolute verum mihi videri, quod Vitricus nullo modo poſſit ducere in Uxorem eam, quæ fuit uxor Privigni ſui jam defuncti. Moveor unice, quia communior, ſeu potius communiſſima ſententia Canoniſtarum, & Theologorum, quos late refert *Sanchez lib. 7. de Matrim. diſp. 66. num. 6.* tenet affinitatem ex matrimonio, & copula conjugali contractam, inſpecto etiam ſulo jure naturæ, dirimere matrimonium in primo gradu lineæ rectæ, ut inter Vitricum & Privignam, Novercam, & Privignum, Socerum, & Nurum, Socrum, & Generum. Hanc ſententiam poſt Thomam Sanchez, qui cum aliis paucis contrarium ſentit, probabiliorem eſſe confirmat *Pater Layman lib. 5. tract. 10. part. 4. cap. 6. a num. 5.* & magis adhuc efficaciter probat *Conink diſp. 32. de impedimento triplicis cognationis, affinitatis, & publicæ honeſtatis, dub. 4. num. 52. & 53.* Quamvis enim Matrimonium cum affini in primo gradu contineat aliquam indecentiam, quæ in linea tranſverſa non videtur ita gravis, cum viri Sancti, & in Scriptura laudati talia Matrimonia contraxerint, ut patet in Jacob Patriarcha ducente duas Sorores: in linea tamen recta, hæc indecentia eſt valde gravis. Unde omnes gentes bene inſtitutæ talia Matrimonia tanquam graviſſima ſcelera ſemper ſunt valde deteſtatæ: ut patet ex 1. ad Corinth. 5. ubi dicitur: *Auditur inter vos fornicatio, & talis fornicatio, qualis nec inter gentes, ita ut Uxorem Patris ſui quis habeat.* Nec ſatisfacit, quod aliqui dicunt, eum loqui de uxore patris adhuc viventis; quia Apoſtolus hoc peccatum non tam exaggerat in ratione injuriæ, quæ patri fiebat, quam in ratione extraordinariæ fornicationis, ac libidinis. Id ipſum pluribus aliis Scripturæ locis, & teſtibus ex jure Civili allatis, efficaciter confirmat; & tandem concludit, quod cum talia matrimonia contineant graviſſimam indecentiam contra jus naturæ, & fere ſimilem ei, quam continet matrimonium Patris cum filia, (nam eadem fere hac in re debetur reverentia Novercæ, & Matri, cum illa ſit facta una caro cum patre, unde illius turpitudo Levit. 18. dicitur turpitudo patris) omnino videtur incredibile, authorem naturæ conceſſiſſe homini facultatem, ut poſſet valide tale Matrimonium inire, cum hactenus nullus acciderit caſus, nec unquam futurus ſit, in quo ſit tanta neceſſitas talis Matrimonii ineundi, ut hoc honeſte fieri poſſit. Unde ſequitur, id nunquam valide factum eſſe, & ſine ſpeciali Dei conceſſione valide fieri non poſſe. Poſt hæc vero ad argumenta in contrarium allata plene, & adæquate ſatisfacit a *num. 55.* Atque ita demum ego pariter cenſeo, Matrimonium Vitrici cum Uxore ſui privigni jure naturæ irritum eſſe. Salvo meliori &c.

Votum Patris Aloyſii Sparaverii Theologi Societatis Jeſu.

ANTIQUITUS triplex erat affinitatis genus. Primum erat inter Perſonam copula licita, vel illicita cognitam, & conſanguineos cognoſcentis: & econtra inter Perſonam cognoſcentem, & conſanguineos cognitæ. Alterum erat inter verum affinem, & maritum, ſeu uxorem ſui affinis. Tertium erat inter affinem ſecundo genere, & maritum, ſeu uxorem ſui veri affinis. Hæc tria affinitatis genera olim dirimebant Matrimonium. At hodie ſolo primo affinitatis genere Matrimonium dirimitur. Sic enim ſtatutum eſt in Concilio Generali Lateranenſi, & habetur *cap. non debet, de conſanguin. & Affin. Ita Sanch. de Matrim. lib. 7. diſp. 67. num. 1. & 2. Fillиuc. tract. 10. par. 2. cap. 6. num. 211. & 212.*

Jam vero Vitricus affinitatem primi generis habet cum Privigno ſuo, utpote conſanguineo Uxoris ſuæ. At cum uxore Privigni ſui habet ſolum affinitatem ſecundi generis: cum illa uxor Privigni ſui non ſit conſanguinea uxoris ſuæ, ſed ſolum affinis, nempe nurus. Ergo cum uxore Privigni ſui habet affinitatem, qua non dirimitur ipſius Matrimonium cum eadem.

Similis caſus eſt, ſi Cajus duxerit Bertam, Berta vero fratrem habeat Cæſarem, qui duxerit Catharinam. Siquidem mortuis Berta, & Cæſare, poteſt Cajus ducere Catharinam. *Ita Sanch. l. cit. num. 2. Bonacin. de impedim. matrim. quæſt. 3. pun. 12. num. 4. Tamburin. Juris Eccleſ. lib. 8. de Matrim. cap. 12. §. 1. num. 6.* Ratio eſt eadem: quia Cajus cum Catharina habet ſolum affinitatem ſecundi generis: eo quod non ſit conſanguinea Bertæ, ſed ſolum affinis, nempe fratria.

Uno verbo, regula ex his eſt, quod affinitas non parit affinitatem, nimirum veram, & per ſe, quæ Matrimonio impedimentum præſtet. Affinitas igitur, quæ eſt inter Vitricum, & Privignum ſuum non parit affinitatem inter eundem Vitricum, & uxorem Privigni ſui; nec dirimit proinde, aut impedit ullo jure Matrimonium contrahi inter Vitricum, & uxorem Privigni ſui.

Eadem ratio valet circa juſtitiam publicæ honeſtatis. Hæc enim utpote quaſi affinitas, vel affinitatis initium, non eſt niſi inter ſponſum, & conſanguineos ſponſæ; & e contra inter ſponſam, & conſanguineos ſponſi. Dirimit autem Matrimonium cum conſanguineis in primo ſolum gradu; vel uſque ad quartum gradum incluſive, prout fuerunt ſponſalia de futuro, vel de præſenti: Inter Vitricum ergo, & uxorem Privigni ſui nullum habet locum juſtitia publicæ honeſtatis: quia illa uxor cum ſponſo Vitrici nullam habet conſanguinitatem. Ita ſalvo meliori &c.

Votum Fratris Antonii Bardon Ordinis Prædicatorum Doctoris Theologi, & Cathedratici Caſanatenſis.

APUD bene multos, quos conſului, Caſuum arbitros, altum eſt ſilentium de morali ſpecie, quæ ventilatur, num ſcilicet Vitricus abſque ullo impedimento, vel publicæ honeſtatis, vel affinitatis, uxorem ducere poſſit eam, quæ fuit conjux Privigni ſui jam defuncti: quocirca nec disertos Canones, nec luculenta ſcriptorum teſtimonia huc facientia in præſentia proferre poſſum, pono tamen principia, quibus mea quidem ſententia nullo negotio diſſolvitur moralis quæſtio, quæ agitatur. Salvo meliori judicio, plane cenſeo, Vitricum citra ullum impedimentum, vel publicæ honeſtatis, vel affinitatis, Matrimonio ſibi copulare poſſe eam, quæ fuit Uxor Privigni ſui jam mortui.

Honeſtas publica eſt propinquitas orta, aut ex ſponſalibus validis, dirimitque Matrimonium cum conſanguineis ſponſi, ac ſponſæ in primo gradu tantum, juxta Concilium Tridentinum Seſſione 24. cap. 3. de Reformatione Matrimonii, aut ex Matrimonio rato, ſed non conſummato; tuncque ex S. Pii Papæ V. Decreto, quod incipit, *ad Romanum*, extenditur ad quartum gradum incluſive, ut jam ante Synodum Tridentinam protendebatur. Uxor porro ſuperſtes Privigni jam demortui conſanguinea non eſt, nec Vitrici, nec ipſiuſmet Privigni, ut ſupponitur: honeſtatis igitur publicæ impedimentum præſenti in caſu minime poteſt locum habere.

Affinitas definitur propinquitas procedens ex carnali copula, omni parentela carens. Titius v. g. duxit uxorem Bertam, vel eam illicite cognovit: ex tali matrimonio, ſeu copula nefaria, cum conſanguineis Bertæ affinitatem contraxit, etiamſi alias conſanguineus non eſſet: ſi vero conſanguineus erat, duplex impedimentum cum conſanguineis uxoris habebit, unum conſanguinitatis ex parte ſua, alterum affinitatis ex parte uxoris, quod ad impetrandas diſpenſationes diligentiſſime animadvertendum eſt. Si affinitas ſit ex copula licita, dirimit matrimonium intra quartum gradum; ſi autem ex illicita, diſſolvit intra primum, & ſecundum tantum. Porro circa impedimentum affinitatis, adnotanda ſunt hæc duo axiomata. Unum: quo gradu aliquis viro conſanguineus eſt, eodem gradu eſt affinis illius uxori, & viceverſa. Alterum: affinitas affinitatem minime parit; unde affinis Petro non eſt affinis Joanni illius fratri: hincque fit, ut duo fratres ducere poſſint citra diſpenſationes duas ſorores. In caſu autem, de quo lis movetur, Privignus quidem eſt affinis Vitrico propter matris ſuæ nuptias cum eo initas; at Privigni uxor nullam incurrit affinitatem cum marito ſui Vitrico; affinitas quippe, ut dictum eſt, modo non parit aliam affinitatem.

Id totum in conſimilibus tradit doctiſſimus noſter Sylveſter Prierias in ſumma, verbo, *Matrimonium*, §. 8. num. 15. ſub finem, ubi hæc habet: *Si mortua uxore, vult quis accipere in uxorem illam, quæ quondam fuit uxor alicujus de conſanguinitate primæ uxoris, hoc poteſt, quia licet nullam fœminam de conſanguinitate primæ uxoris poſſit accipere, quia ibi eſt affinitas, tamen fœminam olim uxorem alicui de ipſa conſanguinitate bene poteſt accipere, & idem dicendum eſt, ſi ponatur ſimilis caſus ex parte uxoris, quia, mortuo viro, licet accipere non poſſit aliquem virum de conſanguinitate primi, poteſt tamen accipere virum maritum alicujus fœminæ de ipſa conſanguinitate, quia ibi non eſt affinitas primi, ſed ſecundi generis. Similiter ſi Petrus habuit ſucceſſive duas uxores Ber-*

tam,

tum, & Mariam, ex quarum prima, id eſt Berta, genuit Margaritam filiam, quæ nupſit Martino, mortuo Petro, & Berta, & Margarita, Martinus poteſt in uxorem accipere Mariam ſecundam uxorem Petri ſecundum prædicta, quia licet Martinus accipere non poſſit aliquam de conſanguinitate ſuæ uxoris uſque ad quartum gradum, fœminam tamen olim uxorem alicujus de ipſa conſanguinitate bene poteſt accipere, ut eſt hic, & ſic eſt caſus, in quo Gener accipere poteſt eam, quæ fuit uxor Soceri ſui. Si etiam mortua uxore mea volo accipere relictam viri, qui fuit germanus meæ uxoris, hoc poſſum. Similiter poſſet quis accipere Cognatum uxoris ſuæ defunctæ, quia ſi fuit Cognata, id eſt uxor fratris uxoris, eſt in ſecundo genere affinitatis &c. Hactenus Prierias.

Ita ſentio, ſalvo meliori Judicio.

Votum Fratris Dominici Pontii Ordinis Prædicatorum Sacræ Theologiæ Magiſtri.

AN Vitricus abſque ullo impedimento, vel affinitatis, vel publicæ honeſtatis ducere poſſit in uxorem eam, quæ fuit uxor Privigni ſui. Reſpondeo affirmative: quia tali matrimonio neutrum obſtat impedimentum.

Non obſtat in primis affinitas, quia Vitricus, & uxor Privigni ſunt affines dumtaxat in ſecundo genere affinitatis: quamvis autem antiquitus tria fuerint genera affinitatis, quæ matrimonium impediebant, ut habetur 35. quæſt. 2. & 3. Tamen per Concilium Lateranenſe ſub Innocentio III. impedimentum proveniens ex ſecundo, & tertio genere penitus ſublatum eſt, ut legitur Can. *Non debet*, de conſanguinitate, & affinitate his verbis: *Non debet reprehenſibile judicari, ſi ſecundum varietatem temporum ſtatuta quandoque varientur humana: præſertim cum urgens neceſſitas, vel evidens utilitas id expoſcit..... Cum ergo prohibitiones de conjugio in ſecundo, & tertio affinitatis genere minime contrahendo ..... & difficultatem frequenter inducant, & aliquando periculum pariant animarum, cum, ceſſante prohibitione, ceſſet effectus, Conſtitutiones ſuper hoc editas ſacri approbatione Concilii revocantes, præſenti Conſtitutione decernimus, ut ſic contrahentes de cætero libere copulentur.* Hæc ibi.

Deinde non obſtat publica honeſtas: Hoc enim ipſo, quod ex vi præfatæ Conſtitutionis Innocentii III. ſublatum eſt impedimentum affinitatis in ſecundo, & tertio genere, ſublatum quoque creditur impedimentum publicæ honeſtatis, ut bene notat Gloſſa in dicto Can. *Non debet*. Quia ubi publica honeſtas ſimul incidit in eundem caſum cum ſecundo, vel tertio genere affinitatis, uno ſublato tollitur & aliud per hanc Conſtitutionem.

Quinimmo, ſublato impedimento affinitatis, a fortiori cenſendum eſt ſublatum impedimentum publicæ honeſtatis. Quia ſecundum, & tertium genus affinitatis prohibitum erat, potius propter publicam honeſtatem, quam propter affinitatem. Cum igitur Innocentius III. per prædictam Conſtitutionem decreverit, quod affines in ſecundo, & tertio genere poſſunt libere copulari, implicite declaravit, quod publica honeſtas, quæ fuerat potior cauſa, & ratio prohibendi matrimonium inter tales affines, non obſtat eidem matrimonio: Quando namque tollitur prohibitio, implicite declaratur, quod cauſa, & ratio, ſeu motivum prohibitionis non amplius ſubſiſtit.

Doctrina hæc per extenſum traditur a *Divo Thoma in 4. ſentent. diſt. 41. quæſt. 1. art. 1. quæſtiuncula 5. & habetur in ſupplemento 3. par. quæſt. 55. art. 3. in corpore his verbis.*

Perſona, quæ matrimonialiter affini conjungitur, non eſt affinis, ſed eſt aliud genus attinentiæ, quod dicitur ſecundum genus: & rurſus ſi affini in ſecundo genere aliquis per matrimonium conjungatur, non erit affinis in ſecundo genere, ſed in tertio, ut hoc verſu oſtenditur. Mutat Nupta genus, ſed Generata gradum.

Et hæc duo genera olim erant prohibita propter publicæ honeſtatis juſtitiam magis quam propter affinitatem, quia deficiunt a vera affinitate .... Sed modo illa prohibitio ceſſavit, & remanet ſub prohibitione ſolum primum genus affinitatis.

His verbis docet Divus Thomas, quod ſecundum & tertium genus affinitatis erat olim prohibitum *propter publicæ honeſtatis juſtitiam magis, quam propter affinitatem*. Cum igitur ex Conſtitutione Innocentii III. jam ſit licitum matrimonium inter affines ſecundi, & tertii generis; aperte colligitur, quod non amplius obſtat publica honeſtas, propter quam magis, quam propter affinitatem fuerat prohibitum matrimonium inter tales affines.

Hinc ſequitur, quod cum Vitricus ſit affinis Uxori Privigni ſolum in ſecundo genere, poteſt licite contrahere matrimonium cum illa, quin obſtet publica honeſtas.

Nec refert, quod uxor Privigni habeatur tanquam nurus Vitrici, adeoque reputanda ſit tanquam filia 35. quæſt. 2. & 3. Can. *Si vir, & uxor non jam duo, ſed una caro ſunt, non aliter eſt nurus deputanda, quam filia*. Et quod Vitricus ſe habeat loco Patris, adeoque eadem, quæ parentibus debetur, his perſonis, quæ loco parentum ſunt, exhibenda ſit reverentia. L. *Quia parentis* 16. ff. ſoluto matrimonio.

Non, inquam refert, quia, ut ait *Gonzal. lib. 4. Decretal. Tit. 14. de Conſang. & Affinit.* Talis reverentia non habet eandem vim, ac ea, quam filii tenentur exhibere parentibus, ac proinde cum ad ſimilitudinem detur, non poteſt illa reverentia ſimilitudinaria irritare, aut impedire matrimonium.

Quidquid autem de Jure Civili ſit, ſtandum eſt Juri Canonico in his, quæ ſpectant ad propoſitum caſum. Quare licet uxor Privigni vulgo dicatur nurus, & habeatur ut filia; revera tamen eſt affinis Vitrico dumtaxat in ſecundo genere, ac proinde poteſt illi licite copulari. Quemadmodum filius Vitrici poteſt copulari filiæ Novercæ, quamvis filius Vitrici vulgo dicatur frater filiæ Novercæ, ut habetur Can. *Quod ſuper his*, de Conſang. & Affinit.

Ita cenſeo, ſalvo meliori &c.

Adnotationes Auctoris Sanctiſſimi, tunc Secretarii ex Jure deſumptæ circa quæſtionem propoſitam.

An Vitricus abſque ulla impedimento, vel affinitatis, vel publicæ honeſtatis ducere poſſit Uxorem eam, quæ fuit Uxor Privigni ſui.

VIDETUR, quod Vitricus ducere non poſſit in uxorem eam, quæ fuit uxor Privigni ſui: Textus enim eſt clarus in L. uxorem 15. ff. de ritu nuptiarum, ibi: *Uxorem quondam Privigni conjungi matrimonio Vitrici non oportet*. Textus autem hic non videtur contemnendus, nedum quia eſt inſertus in Corpore Juris Civilis, ſed etiam quia Authorem habet Papinianum, de quo Imperatores Theodoſius, & Valentinianus *in L. prima de Reſponſis prudentum in C. Theodoſiano* hæc habent, *ubi diverſæ ſententiæ proferuntur, potius numerus vincat Auctorum, vel ſi numerus æqualis ſit, ejus partis procedat auctoritas, in qua excellentis ingenii vir Papinianus emineat*.

Secundo quia, ſi quid favere poſſet matrimonio inter Vitricum, & uxorem Privigni eſt Textus *in Cap. non debet de conſang. & affin.* in quo prohibitio nuptiarum coarctatur ad primum genus affinitatis, ſublato in totum impedimento, quod olim vigebat, ſecundi, & tertii generis affinitatis.

At Textus hic non applicatur, vel quia uxor Privigni non videtur eſſe in ſecundo genere affinitatis cum Vitrico, ſed in primo, ex quo videlicet uxor Privigni non eſt affinis Privigno, ſed Privignus, & ejus uxor ſunt cauſa affinitatis, uti habetur in notis ad Arborem affinitatis, impreſſum apud Gratian. in ſuo decreto *cauſa 35. quæſt. 5.* ibi, *inter Virum, & Mulierem non contrahitur affinitas, ſed ipſi ſunt affinitatis cauſa*.

Aut quia dato, quod Uxor Privigni ſit in ſecundo genere affinitatis erga Vitricum, & quod Textus *in cap. non debet de Conſang. & affin.* ſecundum genus ſubſtulerit affinitatis, quærendum adhuc remanet, an ſecundum genus affinitatis fuerit a Jure Canonico ſublatum in linea tantum collateralium, vel an etiam in linea aſcendentium, & deſcendentium; cumque hoc ultimum non fuerit deciſum *in allegato cap. non debet de Conſang. & affinit.* permanere debet in ſuo robore diſpoſitio Juris Civilis *in allegata L. Uxorem ff. de Ritu Nuptiarum*, ut in puncto argumentatur *Joannes Oinotomus ad lib. primum inſtit. tit. de Nuptiis de arbore affinitatis num. 14. pag. mihi 45.* ubi propoſita quæſtione, an Vitricus accipere poſſit in Uxorem, eam, quæ fuit Uxor Privigni ſui, inquit, *de jure Canonico videtur dicendum, quod ſic, quia eſt in ſecundo genere affinitatis, quod hodie matrimonium non impedit cap. non debet, de Conſang. & affinit. Contrarium vero expreſſe diſponitur de Jure Civili in L. Uxorem de Ritu nuptiarum, ubi dicitur Uxorem quondam Privigni conjungi matrimonio Vitrici non oportet &c. Nec obſtat dictum Caput non debet, quia illud tantum de Collateralibus conſanguineis, & affinibus loquitur, non autem de aſcendentibus & deſcendentibus conſanguineis, & affinibus, & jura juribus ſunt concordanda, ut vitetur jurium correctio.*

Haud

Heud urgente, quod de matrimoniis eſt egrndum, non ad tramites Juris Civilis, ſed ad tramites Juris Canonici; propoſitio quippe vera eſt in hypotheſi, in qua Jus Canonicum adverſetur Juri Civili, ſecus autem, quando aliquid clarum eſt de Jure Civili, & non reperitur correctum a Jure Canonico, & exemplum deſumi poteſt *ab ipſo Cap. non debet de conſang. & affinit.* Prohibetur in hoc textu matrimonium uſque ad quartum tantummodo gradum. Quæritur e Doctoribus, en prohibitio uſque ad quartum gradum intelligatur de Collateralibus, vel en etiam ſe extendat ad aſcendentes, & deſcendentes, ita ut ſicuti in Collateralibus valet matrimonium ultra quartum gradum, idem etiam dicendum ſit de matrimonio inter eſcendentes, & deſcendentes; cumque huic quæſtioni negetive reſpondeatur, validum ſcilicet non eſſe matrimonium inter aſcendentes, & deſcendentes ultra quartum gradum, ſed prohibitionem in hac linea extendi in infinitum, ex quo videlicet ſic ſtatutum fuit e Jure Civili *in L. Nuptiæ ff. de Ritu Nuptiarum*, & diſpoſitio Jurie Civilis non fuit a Jure Canonico correcta *in Cap. non debet de Conſanguinit., & affin.*, quod ſine diſtinctione lineæ Colleteralium, & lineæ aſcendentium, & deſcendentium matrimonium prohibet uſque ad quartum gradum incluſive, uti bene ergumentatur *Abbas in ſæpe citata cap. non debet ſub num.* 8. ibi, *Cum Textus Juris Civilis indiſtincte prohibeat matrimonium inter aſcendentes, & deſcendentes in infinitum &c. & cum Jus Civile non reperiatur expreſſe correctum. & ſit fundatum ſuper boneſtate maxima, non debemus per generalem diſpoſitionem Canonicam dicere contrarium*, ſignum evidens hoc eſt, non eſſe matrimonii controverſias reſolvendas ad tramites Juris Civilis, quando Jus Civile eſt correctum e Jure Canonico, ſecus eutem, quando eliquid eſt clarum de Jure Civili, & non eſt expreſſe correctum a Jure Canonico.

Tertio quia quatenus impedimentum affinitatis non obſtaret matrimonio inter Vitricum, & Uxorem Privigni, ſemper tamen eidem obſtaret impedimentum publicæ honeſtatis; Privignus etenim eſt erga Vitricum loco Filii, & ſic loco Filiæ erga eum eſt etiam Uxor Privigni. Impedit ergo publica honeſtas, ne matrimonium contrahatur inter Vitricum, & inter eam, quæ fuit Uxor Privigni, uti bene ponderato ſæpe citato textu *in L. Uxorem ff. de Ritu Nuptiarum*, inquit *Antonius Faber in ſua Juriſprudentia Papinianea tit. 10. de Nuptiis principia ſexto illat.* 12. ibi, *inboneſtum autem palam eſt, eam, quæ aliquando Uxor fuerit illius, qui mihi aut filii, aut parentis loco fuerit, Uxorem a me duci, ſiquidem individua illa vitæ ſocietas, quæ per matrimonium contrahitur, efficit, ut qui mihi parentis, aut filii loco eſt, ejus quoque Conjux parentis, & filii loco eſſe videatur*, & ſequitur *Arnoldus Vinnius ad titulum Inſtit. de Nuptiis ſub n. 2. pag. 63. editionis Venetæ* ibi, *non obſtat, quod Papinianus reſpondet in L. 15. Uxorem quondam Privigni conjungi matrimonio Vitrici non oportere, hoc enim uſu eam rationem habet, quod affines ſunt, ſed quod boneſtas, & pudor naturalis non patiatur mecum matrimonio jungi Uxorem ejus, qui mihi aliquando filius, ſeu loco filii fuit propter Matrem, quam in matrimonio habui.*

Quarto quia inter cætera impedimenta impedientia, & dirimentia matrimonium adeſt cognatio legalis ortum ducens ab adoptione, vel arrogatione. Fuit hoc impedimentum ſtatutum a Nicolao Primo *in c. ita diligere 30. quæſt. 3. & in cap. 1. de cognatione legali*, adeoque *clar. mem. Cardinalis de Lauraa diſput. 29. de matrim. num.* 43. relatis Nicolai Primi verbis, inquit, *Nicolaus, ut vides, per ſolam approbationem Juris Civilis ſtatuentis cognationis legalis impedimentum, illud inducit in Eccleſia. Nec ullus alius Canon, aut reſcriptum Pontificium antea de eo loquitur, ſed approbatio Nicolai in perpetua conſuetudine Eccleſiæ fuit.* Hoc cognationis legalis impedimentum inter Fratres adoptivos tamdiu durat, quamdiu remanent ſub ejuſdem patris poteſtate, & ſic ceſſet, ſi Patris poteſtas per mortem Patris, aut per emancipationem de medio tollatur, uti habetur *in allegato cap. Unico de Cognatione legali*; cumque impedimentum cognationis legalis intercedat inter adoptantem, & adoptatum, & Uxorem adoptati, licet adoptetus mortuus ſit, idque non ſolum de Jure Civili, uti habetur *in L. adoptivus ff. de Ritu Nuptiarum*, ſed etiam de Jure Canonico, ut late docent *Gafredus ad titulum Decretalium de Cognat. Legali num. 4., Pirbing. ad eundem titulum §. 3. num. 7. Anaclet. ad eundem pariter titulum num. 9., Cardinalis Toletus inſtruct. Sacerdot. lib. 7. cap. 4. num. 7. & pluribus ſeqq., Cardinalis de Lauraa diſput. 29. de matrim. num. 44. & pluribus ſeqq., Clericat. in deciſ. de Sacramento matrimonii deciſ. 24. num. 29.* infertur idem dicendum eſſe, hoc eſt matrimonium nullatenus contrahi poſſe inter Vitricum, & Uxorem Privigni, cum honeſtatis ratio intercedens inter adoptantem, & Uxorem adoptati, æquali, ſi non potiori Jure intercedat inter Vitricum, & Uxorem Privigni.

Ultimo tandem, tutior eſt opinio, quæ adſtruit matrimonium contrahi non poſſe inter Vitricum, & Uxorem Privigni, quocirca ibi vindicat locum prima propoſitio inter damnatas e S. mem. Innocentio XI. *die 20. Martii 1679.* ibi: *non eſt illicitum in Sacramentis conferendis ſequi opinionem probabilem de valore Sacramenti, relicta tutiore niſi, id vetet lex, conventio, aut periculum gravis damni incurrendi. Hinc ſententia probabili tantum utendum non eſt in collatione Baptiſmi, Ordinis Sacerdotalis, aut Epiſcopalis.*

Hæc ſunt quæ contra validitatem matrimonii ponderari poſſunt. Tranſeundo autem ad ea, quæ validitati aſſiſtunt, certum eſt, quod de jure antiquo triplex erat affinitatis genus, uti colligitur *ex Canone de propinquis, & ex Canone Porro 35. quæſt.* 3. & bene adnotavit Petrus Bleſenſis epiſtola 115. ibi: *inveniuntur Canones, ex quorum intelligentia triplex affinitatis genus, & in eis diverſorum diſtinctionem graduum induſtria Scholaris explicavit.* Cum autem Innocentius Papa III. in Generali Concilio Lateranenſi, ſecundum, & tertium affinitatis genus revocaverit, & decreverit ea ſolum matrimonia eſſe nulla, quæ contrahuntur in primo genere affinitatis, uſque ad quartum gradum, uti literaliter habetur in allegato *capitulo non debet de conſang. & affinit.*; cumque Vitricus, & Uxor Privigni in ſecundo ſint affinitatis genere conſtituti, ut infra demonſtrabitur, infertur matrimonium inter Vitricum, & Uxorem Privigni contrahi poſſe: excluſoque ab hoc matrimonio impedimento affinitatis, excluſum etiam dici debet impedimentum publicæ honeſtatis, ſicuti ponderat *Gloſſ. in allegato capitulo non debet in verbo in ſecundo, & tertio tit. de Conſang. & affinit.* ibi: *poteſt dici, quod ubi publica boneſtas ſimul incidit in eundem caſum cum ſecundo, vel tertio genere &c. uno ſublato, tollitur & aliud per banc Conſtitutionem, quoties enim vitium ex una etiam radice naſcitur conſequens eſt, ut una lege tollatur*, & ſequitur *Abbas in eodem capitulo non debet num.* 11. nec aliter res eſſe poteſt, ſi enim ſecundum, & tertium affinitatis genus ſublata ſunt e Concilio Lateranenſi propter difficultates, & propter animarum pericula, uti legitur *in ſæpe citato capitulo non debet*, ibi, *& difficultatem frequenter inducant, & aliquando periculum pariant animarum*, non fuiſſet huic malo ſufficienter cautum, quoties ſublato impedimento affinitatis in ſecundo, & tertio genere, in ſuo robore adhuc permanſiſſet impedimentum publicæ honeſtatis a dicto ſecundo, aut tertio genere proveniens.

Retentaque hac opinione, facilis eſt reſponſio ad ea, quæ in contrarium fuerunt deducta, non obſtat enim primo citatus Papiniani Textus *in L. Uxorem ff. de Ritu Nuptiarum*, cum fuerit ille abrogatus a poſteriori citata Conſtitutione *in Capitulo non debet*, ut in puncto firmat *Jacobus Cujacius ad titulum 14. de conſanguin. & affinit. operum Poſtumorum tom. 3. editionis Pariſienſis anni 1658. pag. mihi 356.* ibi, *at hodie ex capitulo penultimo, ſive Concilio Lateranenſi habita ſub Innocentio III. in ſecundo genere affinitatis nuptiæ vetita non ſunt, & abrogata eſt lex 15. ff. de Ritu Nuptiarum*, quod ipſum fuſius repetit *in Commentariis ad allegatam Legem Uxorem 15. Oper. tom. 1. pag. 153.* ibi, *at hæc Papiniani ſententia hodie abrogata eſt decreto Innocentii in cap. non debet de conſang. & affinit. quo in primo tantum genere affinitatis nuptiæ probibentur, non in ſecundo, vel tertio, & perſonæ, de quibus in hac lege agitur, ſunt in ſecundo genere affinitatis, non in primo.*

Minus facit id quod ſecundo loco ponderabatur, quod Uxor ſcilicet Privigni non videtur eſſe in ſecundo genere affinitatis cum Vitrico, ſed in primo, ex quo Uxor Privigni non eſt affinis Privigno, ſed Privignus, & ejus Uxor ſunt cauſa affinitatis; Privignus etenim eſt erga Vitricum in primo affinitatis genere, ut in puncto firmat *Gonzal. in cap. 1. num. 2. de eo, qui cognovit conſanguineam ſuæ Uxoris*, quo ſtante Uxor Privigni eſt affinis Vitrico in ſecundo genere affinitatis, ſicuti proſequitur *Cujacius in cap. non debet de conſanguin. & affinit. Operum tom. 3. pag. 372.* ibi, *filia Uxoris meæ ex alio Marito, id eſt Privigna, eſt mihi primo gradu affinis,*

nis, Maritus ejus, qui Uxoris meæ eſt Gener, Uxori quidem eſt affinis primo genere, at mihi non niſi ſecundo genere. Stipes quippe in affinitate ſunt illæ duæ Perſonæ, quæ ſe carnaliter cognoſcunt, quæque proinde non dicuntur inter ſe affines, ſed principium affinitatis; cumque quoto gradu conſanguinitatis conſanguinei Uxoris ſunt erga ipſam Uxorem, eodem gradu affinitatis ſint erga Virum, uti bene docent *de Juſtis de diſpenſat. Matrimon, lib. 2. cap. 7. num. 37. Card. de Lauræa de Matrim. citata diſput. 26. art. 1. Anaclet. ad titulum decretalium de conſanguin. & affinit. §. 2. num. 52. Clericat. deciſ. 31. de Sacramento Matrimonii num. 20.* hinc eſt, quod ſicuti Filius eſt in primo gradu conſanguinitatis erga Matrem, ſic debeat eſſe in primo gradu affinitatis erga Vitricum, Uxorque propterea Privigni, aut erit in ſecundo genere affinitatis erga Vitricum, uti probat *Gloſſ. in ſæpe citato capitulo non debet in verbo in 2. & 3. de conſanguin. & affinit.* ibi, *ſi vis habere ſecundum genus affinitatis, adde perſonam per carnis copulam primo generi*, & bene explicat *Sanchez de Matrimonio libr. 7. diſputat. 67. num. 1.* ibi, *ſecundum genus affinitatis erit inter verum affinem, & Maritum, ſeu Uxorem ſui affinis*, aut erit ſaltem principium ſecundi generis affinitatis, quod a Concilio Lateranenſi ſublatum eſt, juxta ea, quæ in ſuperioribus fuerunt expoſita; & alias diſcurrendo ſequeretur abſurdum, quia ſequeretur, quod affinitas pareret affinitatem, quod hodie eſt reprobatum, uti late docent *Covar, in 4. Decretal. 2. par. 4. cap. 6. §. 7. num. 6. Sanchez loc. cit. num. 2. Juvenin. de Sacramentis diſſert. X. quæſt. 7. cap. 10. §. tria illa affinitatis genera*, ibi, *ratio, cui innititur præſens illa diſciplina, eſt, quia affinitas affinitatem non parit, nec enim affinis Uxoris eſt affinis Viri, nec viciſſim*.

Ad eamdem pertinet Claſſem, id, quod tertio loco opponebatur, fuiſſe videlicet a Jure Canonico ſublatum ſecundum genus affinitatis, ſed in linea collateralium, non autem in linea aſcendentium, & deſcendentium; Prætermiſſo quippe, quod hæc indago non eſt hypotheſi applicabilis, in qua quæritur, an Vitricus ducere poſſit in uxorem eam, quæ fuit uxor Privigni ſui, quæque idcirco inter Vitrici deſcendentes nullo modo enumerari poteſt, ad rem, de qua agitur, ut infra explicabitur, quæſtio, quæſita a Doctoribus, non eſt, an matrimonium contrahi poſſit inter affines ſecundo genere affinitatis, non ſolum in linea collaterali, ſed etiam in linea recta, ſed, an ſpectato Jure naturæ, validum ſit matrimonium inter affines in primo gradu affinitatis in linea recta, puta inter Novercam, & Privignum, inter Privignam, & Vitricum, in qua quæſtione nonnulli negative reſpondent, juxta illud *Divi Pauli prima ad Corinthios 5. Auditur inter vos fornicatio, & talis fornicatio qualis nec inter Gentes, ita ut Uxorem Patris ſui aliquis habeat*, nonnulli autem affirmativam ſuſtinent opinionem, ex quo allegatus Divi Pauli Textus loquitur de concubitu Privigni cum Noverca, adhuc vivente Patre, uti, ponderatis hinc inde pro una, & pro altera parte fundamentis, latiſſime proſequuntur, *Tanner. tom. 4. diſput. 8. quæſt. 4. dub. 7. num. 13. Coninck. diſput. 32. de Sacrament. dub. 4. num. 53. Covar. in 4. Decretal. par. 2. cap. 6. §. 10. num. 8. Sanchez de Matrimonio lib. 7. diſput. 66. num. 6. & 7. Pirhing. ad titulum decretalium de conſanguin. & affinit. ſect. 2. §. 2. num. 32. Clericat. de Sacrament. Matrimon. deciſ. 31. num. 41. & ſeqq.* At hæc controverſia nihil habet commune cum caſu noſtro, in quo, uti fuit ponderatum, non eſt res de matrimonio inter affines in primo gradu in linea recta, ſed de his, quæ ſunt affines in ſecundo gradu.

Majoris roboris non eſt id, quod quarto loco opponebatur, vigere videlicet impedimentum publicæ honeſtatis in Matrimonio inter Vitricum, & Uxorem Privigni, ex quo Uxor Privigni, vivente Privigno, fuit tanquam filia in eo quod attinet ad Vitricum: Præter enim ea, quæ ſupra dicta ſunt, de impedimento publicæ honeſtatis, quod ſublatum dici debet, ſtatim ac ſublatum fuit impedimentum ſecundi generis affinitatis, procedendo ad tramites ſacrorum Canonum, cum quibus præſens hæc de matrimonio controverſia eſt dirimenda, impedimentum publicæ honeſtatis oritur tantum ex ſponſalibus validis, uti deſumitur *ex Capitulo ex Sponſalibus de ſponſalibus & matrimoniis in 6. & ex cap. 3. ſeſſ. 24. Concilii Tridentini de Reformat.* ex matrimonio rato, & non conſummato, juxta Conſtitutionem S. Pii V. *editam anno* 1568. quæ incipit *ad Romanum*, & ex matrimonio nullo, vel quia non fuit ſervata forma Concilii, vel ex alia cauſa, uti probat *Fagnan. in cap. ad audientiam de ſponſal. & matrim.* in quo rerum ſtatu, de excogitato illo impedimento publicæ honeſtatis ratione reverentiæ non eſt ulla habenda ratio, ne novum præter, & contra Canones inducatur impedimentum impediens, & dirimens matrimonium.

Ad partes poſito, quod Uxor Privigni, vivente Privigno, fuit tanquam filia in eo quod attinet ad Vitricum, hæc enim dicuntur ad ſimilitudinem, idque facit, ut reverentia ſimilitudinaria nequeat matrimonium irritare, ut in ſimili bene ponderant *Gonzal. in cap. ex litteris ſub num. 9. de conſanguin. & affinit. Clericat. de Sacram. Matrim. deciſ. 31. ſub num. 44. verſ. ad octavum reſpondetur*.

In nulla demum conſideratione haberi debent cætera ex adverſo deducta, quod ſcilicet inter Adoptantem, & Uxorem Adoptati matrimonium contrahi non poteſt, & quod tutior opinio eſt eligenda in materia Sacramentorum; in eo enim, quod attinet ad Matrimonium inter Adoptantem, & Uxorem Adoptati, in tantum illud irritum eſt, in quantum Nicolaus Papa I. in Eccleſia induxit impedimentum cognationis legalis a Jure Civili introductum, nec reperitur, quod ullus alius Pontifex, vel ullum Generale Concilium, prædictum limitaverit impedimentum, & in tantum non fuit impedimentum limitatum, in quantum rariſſimæ ſunt adoptiones, & arrogationes, quæ fieri contingunt, ita ut nullum ex illimitato illo impedimento provenerit, aut provenire valeat periculum animarum: Cumque impedimentum affinitatis in ſecundo genere a Jure Civili cognitum, & ab antiquioribus Canonibus receptum, ſublatum deinde fuerit a poſteriori Conſtitutione Concilii Generalis Lateranenſis ſub Innocentio III. fueritque ſublatum propter magnas difficultates, & propter periculum animarum, nemo eſt qui non videat diſparitatem, quæ intercedit inter unum, & alium caſum.

In eoque quod ſpectat ad tutiorem opinionem retinendam in materia Sacramentorum, reſpondetur, opinionem Matrimonii validitati adverſantem, nec eſſe probabilem, nec rationabiliter tutam, & ſic extraneam eſſe propoſitionem inter damnatas ab Innocentio XI.

Abſque eo quod de veritate aſſumpti dubitari contingat, abſtinendo etenim a rationibus jam ſupra inſinuatis, ne fiat moleſta repetitio, pro ſententia, quæ adverſatur validitati matrimonii, pugnat *Joannes Oinotomus*, qui eſt Auctor hæreticus larvato nomine ſcribens, pugnat *Arnoldus Vinnius*, hæreſis pariter labe infectus, pugnat *Antonius Faber*, magni utique nominis Vir, Præſeſque Primarius in Supremo Sabaudiæ Senatu, ſed unice in opere allegato intentus explicationi mentis Papiniani, nulla facta mentione Juris Pontificii; e contra vero pro matrimonii validitate ſtat *Jacobus Cujacius*, de cujus laudibus multa collecta legi poſſunt in tractatu *Blount*, cui titulus: *Cenſura celebriorum Authorum pag. 752.* quique Cujacius validitatem adſtruit Matrimonii, examinata utriuſque juris diſpoſitione, & tam in Commentariis ad Leges, quam in Commentariis ad Decretales, quodque notabilius eſt, pro nullitate Matrimonii ſtat Papinianus, pro validitate Innocentius III. in Concilio Generali Lateranenſi, itaut aptabilis videatur propoſitio, debita tamen adhibita proportione, propoſitio inquam S. Hieronymi in Epitaphio Fabiolæ, ubi poſt recenſitam Juris Civilis diſpoſitionem, quæ ſtatuit adulterium a Marito non committi, ſi accedat ad ſolutam, hæc habet *Aliæ ſunt leges Cæſarum, aliæ Chriſti, aliud Papinianus, aliud Paulus noſter præcipit. Apud illos, viris impudicitiæ fræna laxantur, apud nos, quod non licet fœminis, æque non licet viris, & eadem ſervitus pari conditione cenſetur*.

Atque hæc dicta ſint ſub cenſura, ſalvo ſemper &c.

Non ſolum duo, ſed quatuor Theologi ſcripſerunt, & eorum ſuffragia una cum nonnullis meis adnotationibus fuerunt impreſſa in folio Congregationis habitæ *die 3. Auguſti* 1720. Cumque in Congregatione habita prædicta die fuiſſet hæc eadem Cauſa iterum propoſita, nulla pariter fuit capta reſolutio, ſed reſcriptum eſt *ad mentem*, & mens fuit, quod per litteras admoneretur Epiſcopus Bojanenſis, ut videret, an dum adhuc res eſt in fieri, cum ſimus in Matrimonio non contracto, ſed contrahendo, Dominicum, & Samaritanam ſuaſionibus a contrahendo Matrimonium avertere poſſet.

In executionem hujus reſcripti datæ fuerunt litteræ ad dictum Epiſcopum, qui reſpondit ſe omnem operam,

ſed

Digitized by Google

ſed incaſſum navaſſe, tum quia licet Matrimonium non ſit contractum, ſponſalia tamen jam præceſſerunt, tum quia inter Dominicum, & Samaritanam poſt ſponſalia interceſſit diuturna converſatio, & conſequenter aliqualis diffamatio, itaut præſcindendo ab hoc Matrimonio, Samaritana remaneret innupta, & tandem, quia lis eſt pendens in magna Curia Vicariæ, a qua ſi Dominicus caderet, mendicare cogeretur, quæque ſuſpenſa remanſit poſt contracta ſponſalia, & ſub ſpe futuri inter Litigantes Matrimonii.

Pro adæquata hujuſce Cauſæ reſolutione, cum in præterita Congregatione habita *die 3. Auguſti 1720.* nonnulla fuerint accurate de more perpenſa, neceſſarium exiſtimavi hoc loco ea inſerere, una cum nonnullis auctoritatibus, quæ in hoc non ita obvio articulo non ſine labore fuerunt a me perquiſitæ, & inventæ.

ADNOTATIONES

Circa quæſtionem de qua in Cauſa Bojanenſi Matrimonii,

An Vitricus videlicet *abſque ullo impedimento, vel affinitatis, vel publicæ honeſtatis ducere poſſit in Uxorem, eam, quæ fuit Uxor Privigni ſui.*

IN *Congregatione habita die 3. Auguſti* 1720. in qua hæc eadem quæſtio propoſita fuit, ponderatum eſt ab aliquibus, quod Matrimonio inter Vitricum, & Uxorem Privigni obſtabat litteralis Textus *in l. Uxorem 15. ff. de Ritu Nuptiarum*, ibi, *Uxorem quondam Privigni conjungi Matrimonio Vitrici non oportet*, & ſic quod illud propter impedimentum publicæ honeſtatis nullo modo contrahi poterat, uti diſerte docet *Faber in ſua Juriſprud. Papinianea tit. 11. de Nuptiis princ. 6. illat. 12.* ibi ad mentem Papiniani, quam tantum in dicto Opere exponit, hæc habet, *inhoneſtum autem palam eſt, eam quæ aliquando Uxor fuerit illius, qui mihi aut filii, aut parentis loco fuerit, Uxorem a me duci, ſiquidem individua illa vitæ ſocietas, quæ per Matrimonium contrahitur, efficit, ut qui mihi parentis, aut filii loco eſt, ejus quoque Uxor parentis, & filii loco eſſe videatur*, & ſequitur *Arnoldus Vinnius Auctor Heterodoxus ad tit. Inſtit. de nuptiis ſub num. 2. pag. 63. edit. Venetæ*, ibi, *non obſtat, quod Papinianus reſpondet in l. 15. Uxorem quondam Privigni conjungi matrimonio Vitrici non oportere, hoc enim non eam rationem habet, quod affines ſunt, ſed quod honeſtas, & pudor naturalis non patiatur mecum matrimonio jungi uxorem ejus, qui mihi aliquando filius, ſeu loco filii fuit propter Matrem, quam in matrimonio habui.*

Addi poſſunt ad hujus aſſumpti comprobationem Joannes Schneideuuitus Profeſſor Academiæ Witembergenſis *in comment. ad inſtit. Civil. lib. 1. de nuptiis tit. 10. pag. mihi 50.* ibi *& quia in hoc caſu jus Civile expreſſe non reperitur correctum a jure Canonico, in Conſiſtoriis noſtris ſequimur in pronunciando diſpoſitionem juris Civilis, quæ maximam publicæ honeſtatis habet rationem, prout ſcilicet ſemper in conjunctionibus, non ſolum id quod licet, ſed & quod. honeſtum eſt, conſiderari debet.*

Brunemau Anteceſſor in Academia Viadrina, & J. C. Electoris Brandeburg. in Comment. ad Pandectas ad l. Uxorem 15. ff. de ritu Nuptiarum, ibi, *ſed an hic caſus ſit diſpenſabilis? Affirmatur per jus Canonicum, quia eſt in ſecundo genere affinitatis conjunctio &c. tamen re integra non facile concedendum eſſe arbitror hoc matrimonium ob ſcandalum.*

Benedictus Carpzovius J. C. Electoris Saxonici lib. 2. Juriſprud. Conſiſt. tit. 7. de diſpenſ. Matrim. in gradu prohibito definit. 119. pag. mihi 182. ibi, *Privignus a Vitrici, & hic rurſus a Privigni vidua abſtinere debet, non ſolum ob rationem honeſtatis, quæ in matrimonio multum attenditur, ſed etiam propter expreſſam juris Civilis diſpoſitionem in l. Uxorem ff. de Ritu Nuptiarum.*

Reſponſum e contra fuit, in dicta Congregatione, & ponderatum ab aliis, non obſtare Matrimonio inter Vitricum, & Uxorem Privigni Textum ſupra citatum *in l. Uxorem ff. de Ritu Nuptiarum*, cum enim Vitricus, & Uxor Privigni ſint in ſecundo genere affinitatis conſtituti, & impedimentum ſecundi, & tertii generis affinitatis fuerit a jure Canonico, una cum impedimento publicæ honeſtatis annexo dictis ſecundo, & tertio generi affinitatis ſublatum, uti habetur *in cap. non debet*, ibique *Gloſſa in verbo in ſecundo, & tertio, ibique Abbas num. 11. de Conſanguin. & affin.* conſtituenda idcirco non videtur vis in allegato Textu Civili, cum fuerit idem correctus a jure Canonico in Decretali mox allegata, uti ponderat *Cujacius ad tit. 14. de conſang. & affinit. oper. Poſthumorum tom. 3. edit. Pariſienſis anni 1658. pag. mihi 316.* ibi, *at hodie ex capitulo penultimo, ſive Concilio Lateranenſi habito ſub Innocentio III. in ſecundo genere affinitatis Nuptiæ vetitæ non ſunt, & abrogata eſt lex 15. ff. de Ritu nuptiarum*, quod ipſum fuſius repetit in *Comment. ad allegatam l. Uxorem 15. oper. tom. 1. pag. 153.* ibi: *at hæc Papiniani Sententia hodie abrogata eſt Decreto Innocentii in cap. non debet de conſang. & affinit. quo in primo tantum genere affinitatis nuptiæ prohibentur, non in ſecundo, vel tertio, & Perſonæ, de quibus in hac Lege agitur, ſunt in ſecundo genere affinitatis, non in primo.*

Addi poſſunt *Henricus Zoeſius in Academia Lovanienſi Anteceſſor ad tit. Decretalium de conſang.* & *affinit. num. 9.* ibi, *Vitricum Privigni ſui uxorem ſibi conjungere olim nequidem jure Civili licitum erat l. Uxorem ff. de Ritu Nuptiarum. Verum ea lex abrogata eſt per dictum caput 8. cum jus Civile cedat diſpoſitioni Canonicæ in cauſis ſpiritualibus.*

Robertus Konigh Ordinis S. Benedicti ad eundem titulum Decret. de conſang. & affinit. part. 2. pag. mihi 150. ibi, *Verum hodie ſecundum, & tertium genus affinitatis penitus ſublatum eſt, in cap. 8. hoc titulo, quamobrem ducere licet Novercam Uxoris ſuæ defunctæ, vel ejus Privignam, utpote in ſecundo genere affinitatis conjunctam, quidquid olim tum leges Civiles, tum antiqui Canones in contrarium diſpoſuerint.*

Engel Ordinis pariter S. Benedicti ad eundem tit. Decretal. de conſang. & affinit. §. 2. num. 6. ibi, *ſi quis ducere vellet Privignam, vel Novercam ſuæ Uxoris defunctæ. Negant nonnulli inter tales perſonas conſiſtere poſſe matrimonium propter Textum in l. Uxorem ff. de Ritu Nuptiarum. Melius tamen dicitur, quidquid Leges Civiles, vel antiqui Canones circa ſecundum genus affinitatis diſpoſuerint, totum id per Concilium Lateranen. in cap. non debet generaliter abrogatam eſt.*

Franciſcus Schmalzgrueber e Societate Jeſu Canonum Profeſſor in Univerſitate Ingolſtadiana ad tit. pariter de conſang. & affin. §. 2. num. 76. & 77. ibi, *excipiunt nonnulli eos, qui conſtituti ſunt in ſecundo affinitatis genere in linea recta, & ſe habent per modum Parentum, & liberorum, ut ſi quis vellet ducere Privignam, vel Novercam ſuæ Uxoris defunctæ. Ratio eſt, quia ita expreſſe diſponitur in l. Uxorem ff. de Ritu Nuptiarum, ſed dicendum eſt leges illas Civiles per capitulum non debet abrogatas eſſe &c. Poterit igitur aliquis ducere Privignam, vel Novercam ſuæ Uxoris defunctæ.*

In Congregatione pariter habita *die 3. Auguſti 1720.* fuit a nonnullis docte, & ſubtiliter de more ponderatum, quod *Capitulum non debet de conſang., & affinit.* revocat impedimentum ſecundi, & tertii generis affinitatis, ſed non revocat impedimentum ſecundi generis affinitatis in linea recta ad tramitem Juris antiqui, de quo in *Can. de propinquis, in Can. Porro, aliiſque a Gratiano collectis 35. quæſt. 3.* hinc inferendo, quod cum Vitricus, & Uxor Privigni conjuncti quidem ſint in ſecundo genere affinitatis, ſed Uxor Privigni ſit in linea recta reſpectu ad Vitricum, matrimonium idcirco inter eoſdem contrahi non valeat.

Pro hujus aſſumpti comprobatione pugnat Joannes Oinotomus ad *lib. 1. Inſtit. tit. de Nuptiis de arbor. affinit. num. 14. pag. mihi 45.* ibi, *nec obſtat dictum caput non debet, quia illud tantum de Collateralibus conſanguineis, & affinibus loquitur, non autem de aſcendentibus, & deſcendentibus conſanguineis, & affinibus, & jura juribus ſunt concordanda, hoc eſt caput non debet cum l. Uxorem de Ritu Nuptiarum ſupra allegata, ut vitetur jurium correctio.*

Addi poteſt Abbas, quem alii ſequuntur *in citato capit. non debet num. 8. de conſang., & affinit.* ibi, *ſed quæro numquid inter aſcendentes, & deſcendentes poſſit eſſe matrimonium ultra quartum gradum, quod eſt quærere numquid diſpoſitio hujus §. includat omnes conſanguineos tam collaterales quam aſcendentes, & deſcendentes, ut ultra quartum gradum prohibitio non extendatur. Vide Gofredum, qui dicit, quod ſic, unde intelligit iſtum Textum generaliter, ſed contrarium tenuit Joannes Andreas &c., & hanc opinionem credo veriſſimam, cum Textus Juris Civilis indiſtincte prohibeat matrimonium inter aſcendentes, & deſcendentes in infinitum, ut in l. Nuptiæ ff. de Ritu Nuptiarum. Unde Gloſſa ibi colligit, quod ſi Adam hodie viveret, non reperiret Uxorem, quia omnes deſcendimus ab eo, & cum jus Civile non reperiatur expreſ-*

ſe

ſe correctum, & ſit fundatum ſuper honeſtate maxima, non debemus per generalem diſpoſitionem Canonicam dicere contrarium, hæc tamen quæſtio propter brevem hominum vitam raro practicatur; at in eo quod attinet ad Abbatem, cæteroſque eodem modo loquentes, examinare opus eſt, an faciant ad rem, cum loquantur de conſanguineis, & de veris deſcendentibus, uti deſumitur ab exemplo Adami, & præſens quæſtio eſt de *Affinibus*.

Conferunt res judicatæ apud Antonium Mornaccium in Senatu Pariſienſi Patronum in obſervat. *ad 24. priores libros ff. lib. 23. ad l. 42. de Ritu Nuptiorum pag.* 862. ibi *tertium exemplum eſt in l. Uxorem quondam Privigni hoc titulo, huic enim cum fraudem facere conatus fuiſſet Neuſtrius quidam ex gratia legis, quam Romana poteſtas fecerat, appellarunt tanquam ab abuſu cognati Mulieris ab executione Pontificii decreti, vetitumque eſt utrique, ne copulari auderent matrimonio, pœnæ capitalis comminatione adjecta, ſi ſecus fieret. Supplicavit adverſus hoc Curiæ Rothomagenſis placitum Neuſtrius, &, ut evaderet, quod futurum proſpiciebat, cauſam Antoro Principe a Rothomagenſi Curia tranſtulit in Conſiſtorium, ex quo cum amandatus eſſet vir clariſſimus ad Senatus Pariſienſis triumviros, de peritia triumviralis Sententia latum fuit poſtea in Conſiſtorio Principis Auguſtum immotumque judicium, quo Rothomagenſis convaluit Auctoritas anno 1610.*

E contra in citata Congregatione habita die 3. Auguſti 1720. ab aliis ponderetum fuit, quod ſiceri *caput non debet de conſanguinitate, & affinitate* indiſtincte loquitur, & indiſtincte aufert impedimentum ſecundi, & tertii generis affinitatis, & ſic auferre dicendem eſt impedimentum ſecundi generis affinitatis etiam in linea recta.

Facient deducta per Divum Thomam *in ſupplemento tertiæ parte quæſt. 55. art. 5.* ubi loquens de ſecundo, & tertio genere affinitatis, inquit quod *ſolum* remanet ſub prohibitione primum genus affinitatis, in quo eſt *vera affinitas*, per *Barboſ. in Collect. ad l. 4. pag.* 550. ubi inquit, tam ſecundum, quam tertium genus affinitatis *omnino* ſublatum eſſe, per *Martinum Perez de Matrim. diſput.* 31. §. 6. ubi firmat *ſolum* primum genus affinitatis vim habere, per *Corradum lib. 7. diſpenſ. matrim. cap. 1. a num. 7.*, ubi firmat primum genus affinitatis *ſolum* hodie inducere impedimentum poſt Capitulum *non debet*, & tam tertium, quam ſecundum affinitatis genus eſſe hodie *prorſus* ſublatum, ita quod *nullo modo* impediat matrimonium, quod impeditur *tantum* a primo genere.

Verum præter citatos Auctores ſic, uti viſum eſt loquentes, alii adduntur expreſſe impugnantes diſtinctionem inter lineam rectam, & collateralem in ſecundo genere affinitatis. *Engel ad tit. Decretal. de conſang. & affinit. §. 2. num. 6.* ibi, *ſed quid ſi in ſecundo genere affinitatis conſtituti ſint in linea recta, & ſe habeant per modum parentum, & liberorum, V. G. ſi quis ducere vellet Privignam, vel Novercam ſuæ Uxoris defunctæ. Negant nonnulli, inter tales perſonas conſiſtere poſſe matrimonium propter Textum in l. Uxorem ff. de Ritu Nuptiarum. Melius tamen dicitur quidquid leges civiles, vel antiqui Canones, circa ſecundum genus affinitatis diſpoſuerint, totum id per Concilium Lateranenſe, & capitulum non debet generaliter abrogatum eſt.*

Franciſcus Schmalzgrueber ad tit. Decretal. de conſang. & affinit. §. 2. num. 77. ibi, *neque verum eſt Textum Capituli non debet loqui de affinitate affinitatis in linea tranſverſa, nam Textus univerſalis eſt, & Canoniſtæ paſſim eum univerſaliter intelligunt. Neque dicas juxta multorum ſententiam, quam ego num. 37. amplexus ſum, caput citatum dum conſanguinitatis, & affinitatis impedimentum reducit a ſeptimo gradu ad quartum, loqui ſolum de linea obliqua, ac proinde de hac ſolum etiam loqui tunc, quando aufert impedimentum, quod olim oriebatur ex affinitate affinitatis, negatur enim ſequela, rationem, cur in priori caſu loquatur ſolum de linea obliqua, dedi numero citato, illa autem ratio non pugnat in caſu, uti conſideranti patebit.*

Cumque ratio a dicto Auctore ponderata in *num.* 37. ad effectum demonſtrandi, & probandi quod *Capitulum non debet de conſang. & affinit.* reſtringens prohibitionem matrimonii ad quartum gradum ſibi vindicet locum in collateralibus, & non in aſcendentibus, & deſcendentibus, inter quos vigere dicit impedimentum illimitatum, & indefinitum, ſita ſit in hoc, quod diſpendia, & animarum pericula, quibus Concilium Lateranenſe voluit obviare, verificari tantum poterant in collateralibus, & non in aſcendentibus, & deſcendentibus, inter quos moraliter erat impoſſibile propter brevem hominum vitam, quod matrimonium contrahi poſſet ultra quartum gradum, ſenſus ejus eſt, quod, cum animarum pericula dari, & contingere poſſint, ſi ſublato impedimento ſecundi generis affinitatis, illud in totum ſublatum non ſit, hoc eſt, tam in linea recta, quam in linea obliqua, reſtringenda idcirco non ſit ſublatio dicti impedimenti ſecundi generis affinitatis ad lineam obliquam, ſed extendenda veniat ad lineam rectam, non obſtante, quod in linea recta inter conſanguineos impedimentum adhuc vigeat perpetuum, & illimitatum.

Corroboremus hue uſque deducta ex his, quæ habemus *in tom. 7 Theologiæ Dogmaticæ, & Moralis ad uſum Seminarii Catalaunenſis de matrim. pag. mihi* 853. ubi poſt expoſita ea, quæ ſupra ex Mornaccio relata fuerunt, infertur hæc conſequentia, *ergo Concilium Lateranenſe in cap. non debet ſupra laudato loquitur duntaxat de affinitate inter Collaterales, nullatenus vero inter aſcendentes, & deſcendentes*, cui conſequentiæ ſic Auctor reſpondet, *nego conſequentiam, hæc enim diſtinctio gratis excogitata eſt, cum nulla fulciatur auctoritate, ſive Concilii poſterioris, ſive Theologorum, ſive Canoniſtarum, qui in laudatum caput ſcripſerunt. Ad antecedens vero reſpondeo, primo merito in dubium revocari, quod ſcribunt laudati Juriſperiti, primo quia non conveniunt circa annum ſcriptum, ſeu datam, ut ajunt, alter enim annotat annum 1607. alter 1610. alter 1617. ſecundo quia referunt cum Neuſtrio diſpenſatum fuiſſe a Summo Pontifice; Atqui in Curia Romana non agnoſcitur affinitas, de qua eſt ſermo, ſed ſublata habetur per Concilium Lateranenſe, tertio quia narrant Senatum Rothomagenſem judicaſſe ex conſilio Theologorum Pariſienſium, quod veriſimile non eſt, cum conſtantiſſimum ſit apud omnes Theologos ejuſmodi affinitatem ſublatam fuiſſe per Concilium Lateranenſe*; idemque Auctor deinde refert tam anno 1670. in Cauſa cujuſdam Andreæ Huillin fuiſſe pronunciatum pro validitate conſimilis Matrimonii in Senatu Rothomagenſi, quam anno 1676. in privato Regio Conſilio.

Addi poteſt interrogatum fuiſſe Officialem Præpoſitum diſpenſationibus Matrimonialibus, ut ſciri poſſet, an umquam petita, & an umquam conceſſa fuerit diſpenſatio inter Vitricum, & Uxorem Privigni, eumque poſt perquiſita diligenter Regeſta, reſpondiſſe talem diſpenſationem nec petitam, nec conceſſam fuiſſe. Porro id probare videtur non ſubſiſtere in facto allegatam Neuſtrii diſpenſationem. Cæterum judicium erit EE. PP. ſtatuere, an univerſalis hæc conſimilis diſpenſationis carentia proſit vel obſtet Matrimonio inter Vitricem, & Uxorem Privigni, & quatenus obeſſe dicatur, dicendum etiam erit, quod nemquem in alicejus Vitrici mentem, excepto ſolo caſu præſenti, venerit deſiderium ducendi in Uxorem eam, quæ fuit Uxor Privigni ſui, quod eſt difficile captu, cum ex originalibus documentis habeatur, quod anno Domini 1697. prævia diſpenſatione Vicarii Generalis ſuper denunciationibus Archipresbyter, & Parochus Collegiatæ, & Parochialis Eccleſiæ Sancti Joannis Apoſtoli Terræ Valentani Diœceſis Monti Faliſci in matrimonium conjunxit Jacobum Fantinum cum Virginia vid. relicta Joannis Baptiſtæ da Franzis, qui erat Privignus dicti Jacobi Fantini.

Atque hæc ſunt, quæ pro facilitando Cauſæ ſtudio Secretarius operæ pretium eſſe cenſuit adnotare.

Propoſito igitur dubio.

An matrimonium contrahi poſſit inter Dominicum, & Samaritanam in caſu &c.

Sacra Congr. die 8. Martii 1721. reſpondit,

Ad Secretarium juxta mentem, ſcilicet quod non impediatur Matrimonium.

QUÆSTIO CLXVII.

In Cauſa Anagnina diſtributionum, die 8. Junii 1720.

IN Cathedrali Eccleſia Anagnina fit quædam inter Canonicos diſtributio ſeutrrum ao8 ⁋in Feſtis Natalitiis, & in ordine ad hanc diſtributionem exorta eſt controverſia.

Nonnulli Canonici recurſum habuerunt ad hanc Sacram Congregationem eidem ſupplicando, ut demandare dignaretur Præpoſito Anagnino, quod diſtributionem faceret Natalitiam inter eos, qui in anno capitulari currenti ſervitium præſtiterunt, & operæ pretium exiſtimatum fuit ſcribere eidem Præpoſito pro informatione, & voto, cum Bonifacius Papa Octavus, qui præpoſituram erexit, multa, & inſignia privilegia eidem contulerit, & ſignanter liberam poteſtatem, & facultatem dividendi diſtributiones, & obventiones inter Canonicos,

ſublata in hoc facultate tam Epiſcopo, quam Vicario, uti habetur in Bulla erectionis impreſſa apud Ughellium *Ital. Sacr. tom. 1. pag. 358. & cum bo. mem.* Epiſcopus Gerardus *anno* 1702. de obſervantia Privilegiorum Præpoſituræ conceſſorum amplum reddiderit Sacræ Congregationi Epiſcoporum, & Regularium teſtimonium.

Alii etiam ejuſdem Cathedralis Anagninæ Canonici ad hanc eamdem Sac. Congregationem recurſum habuerunt, aſſerendo, quod diſtributio Natalitia Scutorum 208. fieri deberet non inter eos, qui ſervitium præſtiterunt currenti anno capitulari, ſed inter eos, qui anno capitulari immediate præcedenti inſervierunt; utque Sac. hæc Congregatio adæquatum ferre poſſet in hac controverſia judicium, ſcriptum etiam fuit Epiſcopo pro informatione, & voto.

Præpoſitus eſt in ſenſu, quod diſtributio ſcutorum 208. fiat inter eos, qui currenti anno Capitulari ſervitium præſtiterunt, tum quia per hanc viam procedendo, evitatur confuſio, quæ dicitur inevitabilis in hypotheſi, in qua diſtributio fieri debet inter eos, qui anno Capitulari antecedenti ſervitium præſtiterunt, tum quia modus hic faciendi diſtributiones eſt uniformis nedum Conſtitutionibus Eccleſiæ ab ipſo allegatis, ſed etiam Juri communi in Cap. *unico de Clericis non reſidentibus in 6.* & Sac. Concilio Tridentino *Seſſ. 24. cap. 12. de Reform.* attenta quippe horum Jurium diſpoſitione, diſtributiones ſunt ſtipendium quotidiani ſervitii, & quotidianæ intereſſentiæ omnibus, & ſingulis, tam nocturnis, quam diurnis partibus Officii Divini, & ſi poſſibile eſſet, earum diviſio fieri deberet ſingulis diebus, uti notant DD. in allegato *Cap. conſuetudinem de Clericis non reſidentibus in 6.*

Nec Præpoſitus putat eſſe in caſu præſenti deferendum conſuetudini, tum quia methodus diſtribuendi taxam fixam ſcutorum 208. in Feſtis Natalitiis, ſuum habuit initium anno 1683. tum quia conſuetudo nec laudabilis, nec præſcripta dici poteſt, & ſignanter quia obſtant Eccleſiæ Conſtitutiones editæ, vel renovatæ anno 1701.

E contra Epiſcopus eſt in ſenſu quod diviſio Scutorum 208. fiat ad menſuram ſervitii proxime præterito anno Capitulari præſtiti, tum quia proportionabilis ratio ſervitii ſupputari ſolet in fine anni Capitularis, tum quia ſic ex traditione Seniorum a multo tempore factum eſt, & tandem quia diviſio, de qua nunc agitur, non adverſatur naturæ diſtributionum quotidianarum, de earum ſiquidem eſſentia eſt, quod dividantur habito reſpectu ad quotidianum ſervitium, ſive diviſio deinde fiat una, ſive altera parte anni.

Scripturæ hinc inde diſtribuuntur, quocirca quæritur

I. An diſtributio natalitia nuncupata annuorum Scutorum 208. ſit facienda pro rata ſervitii præſtiti in anno Capitulari antecedenti in caſu &c. & quatenus negative,

II. An, & quomodo ſit facienda.

Sacr. Congr. reſpondit,

Ad primum affirmative. Ad ſecundum ſatis proviſum in primo, & amplius.

QUÆSTIO CLXVIII.

In Cauſa Imolenſi Diſmembrationis, die 8. Junii 1720.

EMINENTISS. Dominus Cardinalis Gozzadinus in relatione ſtatus ſuæ Eccleſiæ Imolenſis, cujus eſt Epiſcopus, ad hanc Sacram Congregationem tranſmiſſa expoſuit, quod ad ſuccurrendum Animarum ſaluti expediebat Parochiam ruralem S. Bernardini in Silva nuncupatam in duas dividere, & eidem Eminentiſs. Domino reſcriptum fuit, quod uberiorem ſuper hoc facto exhiberet informationem antequam procederet ad actualem diviſionem, & quod a ſuo Promotore Fiſcali præfigeretur terminus intereſſe habentibus ad ſua Jura deducenda in hac Sacra Congregatione.

Prædictus Dominus Cardinalis Gozzadinus in executionem prædicti decreti, novam, & uberiorem tranſmiſit informationem, in qua ſummatim hæc continentur, primo, quod Parochia S. Bernardini in ſui longitudine extenditur ad quinque, vel ſex milliaria, & in ſua latitudine ad tria milliaria circiter. Secundo quod præd. Parochiam interfluit flumen Santerni, quod hyemali præſertim tempore eſt impervium. Tertio quod Parochiani vel propter magnam diſtantiam, vel propter viarum difficultatem pro majori parte anni ad dictam Parochialem Eccleſiam accedere non poſſunt, qua de cauſa factum eſt, ut nonnulli pii Benefactores Oratoria conſtruxerint pro commoditate, & neceſſitate Parochianorum, qui diebus Feſtis Miſſam alias non audirent. Quarto, quod attenta diſtantia, nec non attenta viæ difficultate, quæ ad Parochiam ducit, nonnulli Parochiani non ſunt ſufficienter inſtructi in rebus fidei, & aliquando ſine Sacramentis deceſſerunt. Quinto quod, ſe hortante, quidam Sacerdos Franciſcus Belletti ære proprio a fundamentis extruxit Eccleſiam ſub invocatione S. Joſeph, una cum commoda Domo pro novi Parochi reſidentia. Sexto, quod idem Sacerdos paratus eſt aſſignare tot Bona ſtabilia fructifera pro annuo reditu ſcutorum 60. & quod alia adſunt annua ſcuta 25. relicta ab alio Benefactore, & eroganda in celebratione Miſſarum in dicta Eccleſia adimplenda. Septimo, quod novæ huic Parochiæ centum dumtaxat focularia aſſignari poſſent, remanentibus tercentum focularibus pro antiqua Parochia S. Bernardini, concludendo, quod in hiſce circumſtantiis ſibi videtur in Domino expedire, quod ad hujus novæ Parochiæ erectionem deveniatur.

Additur in ſcriptura Promotoris fiſcalis per manus circumferenda, quod Parochus S. Bernardini habet annuum emolumentum ſcutorum 200. & quod ad reparandum quodcumque damnum, quod idem pati poſſet ex privatione perceptionis primitiarum a familiis diſmembrandis, Eminentiſſimus Epiſcopus eſſet in ſenſu quod novus Parochus illi conſignaret ſeptem, aut octo corbas frumenti quolibet anno, quæ ſumma fere aſcendit ad medietatem corbarum frumenti, quam idem novus Parochus percipere poſſet a familiis ſibi aſſignatis.

Non omiſſa reſervatione juriſpatronatus novæ Parochiæ favore Sacerdotis Franciſci Belletti, qui conſtruxit novam Eccleſiam, & eam dotare paratus eſt; abſque eo quod Parochus S. Bernardini valeat ſibi dictum juſpatronatus aſſerere, Parocho ſiquidem Matricis Eccleſiæ intantum competit jus præſentandi ad Parochiam noviter inſtitutam *ad terminos Textus in cap. ad audientiam il primo de Eccleſiis ædificandis*, in quantum Eccleſia antiqua de ſuo contulit pro ædificatione, aut fundatione Eccleſiæ, ſecus autem quando eadem aliorum ſumptibus fuit ædificata, & fundata, uti adnotarunt *in dicta cap. ad audientiam Abbas num. 10. Faguan. num. 39. de Eccleſiis ædificandis Addon. ad Lap. allegat. 66. litt. N. Lambertin. de jurepatronatus parte prima primi libri quæſt. 8. art. 1. per totum, Pirhing. ad lib. 3. decretal. tit. 48. §. 2. num. 12. Lotter. de Re Benefic. libr. pr. quæſt. 28. numer. 46. & ſeqq.*

Et honor, qui eſt Eccleſiæ Matrici præſervatus in *cap. ad audientiam il primo de Eccleſ. ædificandis* pendet ab arbitrio Ordinarii. *Murga de Benefic. quæſt. 6. num. 12. Ricc. in Collect. 4201. §. Infertur 4. Caſtropal. Oper. Moral. parte 2. tract. 13. de Benefic. diſput. 6. puncto 9. §. 10. ſub num. 4.* & Eminentiſſimus Ordinarius Teſte Promotore Fiſcali paratus eſt ad demandandam relatam annuarum Corbarum frumenti contributionem favore Parochi S. Bernardini.

Cum igitur Eminentiſſimus D. Cardinalis Gozzadinus in Relatione ſtatus ſuæ Eccleſiæ Imolenſis ad hanc Sacram Congregationem tranſmiſſa, expoſuiſſet, ut diximus, quod ad ſuccurrendum animarum ſaluti expediebat Parochiam Ruralem *Sancti Bernardi in Silva* in duas dividere, in Congregatione habita die 22. Junii 1720. fuit Eminentiæ Suæ inſinuatum, quod uberiorem ſuper hoc facto exhiberet informationem, antequam ad diſmembrationem procederet, & quod a ſuo Promotore Fiſcali terminus præfigeretur intereſſe habentibus ad ſua jura deducenda in hac Sacra Congregatione.

In hujus inſinuationis executionem, Eminentia Sua uberiorem tranſmiſit informationem, in qua, poſt expoſitam longitudinem, & latitudinem Parochiæ S. Bernardini, refertur, primo, quod per d. Parochiam interfluit Flumen Santerni, quod hyemali præſertim tempore eſt impervium, ſecundo, quod Parochiani, vel propter magnam diſtantiam, vel propter viarum difficultatem pro majori anni parte accedere non poſſunt ad Eccleſiam Parochialem, itaut nec Miſſæ intereſſent diebus feſtis, niſi a piis quibuſdam benefactoribus nonnulla Oratoria conſtructa fuiſſent, in quibus Miſſæ dictis diebus celebrantur, tertio quod attentis diſtantia, & viæ difficultate ſupra expoſitis, nonnulli Parochiani non ſunt ſufficienter inſtructi in rebus fidei, & aliquando ſine Sacramentis deceſſerunt, & decedunt, quarto, quod, ſe hortante, quidam Sacerdos Franciſcus Belletti ære proprio a fundamentis extruxit Eccleſiam ſub invocatione S. Joſeph, una cum commoda domo pro reſidentia novi Parochi, & accedente ulterius ejuſdem Sacerdotis promiſſione de facienda aſſignatione tot bonorum ſtabilium fructiferorum pro annuo reditu *ſcutorum 60.* ultra nonnulla alia annua

legata

Digitized by Google

legata ſcutorum 25. relicta ab alio benefactore, & eroganda in celebratione Miſſarum in dicta Eccleſia adimplenda, ultimo, quod ad raparandum quodcumque damnum, quod Parochus S. Bernardini ex diſmembratione pati poſſet, licet habeat in raditu ſcuta 200. circiter, poſſet novus Parochus obligari ad conſignandas eidem ſeptem, aut octo annuas corbas frumenti, quæ ſumma fere aſcendit ad medietatem corbarum frumenti, quas antiquus Parochus a familiis perciperat, ſi non fieret earum diſmembratio; cumque ad hujus uberioris informationis tramites, propoſitum fuerit in Sacra Congregatione habita *die 22. Junii anni prox. præter.* dubium, *an eſſet locus diſmembrationi, & erectioni novæ Parochiæ*, nulla tunc fuit capta reſolutio, ſed reſponſum eſt, quod ſcriberetur Eminentiſſimo Epiſcopo pro nova informatione juxta mentem, quæ fuit, ut inſtructa redderatur Sacra Congregatio de annuo reditu, qui quolibet anno habetur ex focularis novæ Parochiæ aſſignandis, facto calculo redituum per decennium ad tramites Juris, & quod ulterius edoceretur de modo, quo Eminentiſſimus D. Epiſcopus ſubvenire intendit aliis domibus deſcriptis in planta exhibita, & æquali, ſi non majori auxilio indigentibus, & novæ Parochiæ nullatenus aſſignatis.

Ad effectum ſatisfaciendi hiſce novis petitionibus tertia informatio ab Eminentiſſimo D. Cardinali Gozzadino ad hanc Sac. Congregationem tranſmiſſa eſt. Ee in an eo quidem quod attinet ad intereſſe primitiarum a domibus diſmembrandis percipi ſolitarum, dicitur totum intereſſe conſiſtere in ſcutis 26. & obulis 60. tam habita ratione frumenti, quod a nonnullis domibus conſignatur, quam pecuniæ, quæ ab aliis perſolvitur, & idcirco in ſecunda informatione propoſitum fuiſſe, quod Parochus novæ Parochiæ ex dictis primitiis contribueret ſex, vel ſeptem annuas corbas frumenti antiquæ Parochiæ S. Bernardini in ſignum Matricitatis, quæ corbæ æſtimari poſſunt ad rationem juliorum quatuordecim pro qualibet, facto calculo ſuper pretio frumenti per decennium; In eoque, quod ſpectat ad ſubminiſtrationem auxilii pro aliis domibus in planta exhibita deſcriptis, ſubditur, ſic rem componi poſſe aſſignando novæ Parochiæ centum & quinquaginta focularia, extendendo limites novæ Parochiæ per lineam directam verſus antiquam Eccleſiam, ad Occaſum per duo milliaria circiter uſque ad incluſionem loci, qui dicitur *Oratorio della Pianta*, & per lineam lateralem ad meridiem per milliare circiter uſque ad locum, qui dicitur *via del Traverſagno*, & ab aliis lateribus uſque ad confinia Diœceſis Imolenſis cum Diœceſibus Ravennatenſi, & Faventina, concludendo, vel quod reliqua focularia non ita diſtant ab Eccleſia S. Bernardini, vel ſi quæ ſunt diſtantia, non eſſe in tali numero, ut iiſdem in caſu indigentiæ a novo Parocho ſuccurri non poſſit, & quominus homines in dictis domibus degentes tempora hyemali accedere ad novam Parochiam, licet alienam, valeant, vel ut functionibus interſint Eccleſiaſticis, vel ut doctrinam ediſcant Chriſtianam.

Hæc ſunt, quæ pertinent ad diſmembrationem, & erectionem novæ Parochiæ, ſed cum poſt aliam hujus Cauſæ propoſitionem, habitam *die 22. Junii* 1720. fuerit a me petitum, ut dubio ſuper diſmembratione, & erectione novæ Parochiæ, aliud ſuperadderem circa pertinentiam, ſeu reſervationem Juriſpatronatus, novum antiquo dubio fuit dubium ſuperadditum, Sacerdoſque Franciſcus Belletti contendit Juſpatronatus ſibi, & non antiquo Parocho eſſe raſervandum, tum quia ære proprio novam Eccleſiam a fundamentis, una cum domo pro Parochi reſidentia conſtruxit, tum quia promptus, & paratus eſt ad faciendam conſignationem ſtabilium fructiferorum in annuo reditu ſcutorum 60. abſque eo quod ulla ſit habenda ratio, vel aliorum legatorum novæ Eccleſiæ relictorum, vel Primitiarum, quas ex domibus diſmembrandis antiquus Parochus ſolitus erat percipere; Legata etenim non ſunt gratuita, ſed cum onere celebrationis Miſſarum, & primitiæ novæ Parochiæ conſignantur in recognitionem laboris, & ſollicitudinis, quam Parochus habet in cura animarum, abſolutumque eſt in Jure, quod Parocho Matricis Eccleſiæ in tantum competit Jus præſentandi ad Parochiam noviter inſtitutam *ad terminos Textus in cap. ad audientiam il primo de Eccleſiis ædificandis*, in quantum Eccleſia antiqua de ſuo contulit pro ædificatione, aut fundatione novæ Eccleſiæ, ſecus autem quando eadem prout hic, ſumptibus Sacerdotis Franciſci Belletti fuit fundata, & ædificata, cuique idcirco jus præſentandi ad ipſam eſt raſervandum; uti adnotarunt *in dicto cap. ad audientiam Abbas num.* 10. *Fagnan. num. 39. de Eccleſ. ædificandis, Adden. ad Lap. allegat. 66. litt. N. Lambertin. de Jurepatronatus parte prima primi Quæſt. Canonica. libri quæſt. 8. artic. 1. per totum, Pirhing. ad tit. 3. decret. tit. 48. §. 2. num. 52. Lotter. de re benefic. lib. 1. quæſt. 28. num. 40. & ſeqq.*

Jura hinc inde circumferuntur: Quocirca quæritur

I. An ſit locus diſmembrationi, & erectioni novæ Parochiæ in caſu, & quatenus affirmative.

II. An, & ad cujus favorem ſit reſervandum Juſpatronatus in caſu &c.

Sacra Congr. die 21. Junii 1721. reſpondit

Ad Primum affirmative dummodo Oratorium della Pianta remaneat ſub antiqua Parochiali, Ad Secundum, Juſpatronatus pertinere ad Sacerdotem Belletti, ſolutis Corbis ſeptem frumenti annuis a novo Parocho Eccleſiæ Matrici, & reſervato competenti honore ab Eccleſia filiali exhibendo erga Matricem arbitrio Eminentiſſimi Epiſcopi.

QUÆSTIO CLXIX.

In Cauſa Portacallenſi Reductionis Congruæ, die 8. Junii 1720.

MONASTERIUM Monialium de Ave Maria S. Benedicti Civitatis Portus jus habet præſentandi, ſeu nominandi Vicarium Curatum ad Parochialem Eccleſiam S. Chriſtophori; cumque, occaſione ultimæ vacationis nominaverit, ſeu præſentaverit Sacerdotem Joannem de Tavora ſub ea lege, & conditione, quod idem, ultra oblationem Altaris, domum, Pomarium, & Prædia Domui annexa, obtinere debet annua ſcuta 80. monetæ Romanæ loco decimarum de Baguin, & primitiarum Territorii de Poggionegro, quæ a Prædeceſſoribus Vicariis exigebantur, raſervato tamen beneplacito Apoſtolico, exorta eſt controverſia inter Monaſterium, & Sacerdotem Joannem, de qua in Congregatione eſt agendum.

Fundamentum Monaſterii in hoc conſiſtit, quod Parochia S. Chriſtophori eſt ſibi unita unione plenaria, & ſubjectiva, ſicuti omnia Jura, & Bona Parochiæ tranſierunt in dominium Monaſterii cum onere præſtandi congruam Vicario, ſic aſſignatio decimarum Locorum prædictorum, & primitiarum Vicariis facta cenſeri debet cauſa demonſtrationis juxta deducta per *Lotter. de Re Benefic. lib. 1. quæſt. 3. n. 19. & ſeqq.* & quando aſſignatio facta fuit cauſa demonſtrationis, ſequitur, quod ſicuti decreſcentibus reditibus debuiſſet Monaſterium eorum deficientiam ſupplere, ſic in hypotheſi immodicæ eorumdem Redituum excreſcentiæ, poſſit idem Monaſterium juſta ſubſiſtente cauſa, & intercedente Superioris auctoritate, ſibimet aſſerere memoratorum Redituum applicationem juxta celebrem Gloſſam *in Cap. Avaritiæ* in verbo *Reditus* de præbendis ibi. *Monachi certam partem percipiunt, & totum aliud dimittunt Cappellanis, & tunc eis nullo diminuere debent, quod relinquant Cappellanis ſuis ſine conſenſu Archiepiſcopi, vel Epiſcopi ſui, & idem eſſet ſi Clerici certam partem percipiant, & Monachi totum aliud ex eo, quod dicitur ſine conſenſu Archiepiſcopi, videtur, quod de conſenſu ipſius hoc facere poſſint, & diminuere, & parochias dividere, quod verum eſt juſta de Cauſa &c. poſſunt etiam Reditus diminuere, puta, ſi Eccleſiæ facultates eſſent ampliatæ, ut ſic de augmento, & Monachi ſentiant utilitatem, cum hujuſmodi Eccleſiæ ſubſtat eis quoad temporalia.*

Ad juſtam vero cauſam deſcendendo, illa reponitur in Monaſterii indigentia, quod habet magnos ſumptus, & parvos reditus, & in excreſcentia immodica prædictarum decimarum, & primitiarum, anno etenim 1516. decimæ, & primitiæ importabant 7. vel 8. Scuta monetæ Romanæ, itaut Vicarius pro ſupplemento ſuæ congruæ ſubſtentationis obtinuerit oblationes de pede Altaris, Domum, & Hortum, & hodie decimæ, & primitiæ aſcendere dicuntur ad annua Scuta 650.

Additæ fuerunt a Monaſterio Monialium pro impetrando Beneplacito ſequentes circumſtantiæ, quarum prima deſumpta fuit ex magnis ſumptibus, quibus eſt obnoxium, non obſtante modicitate redituum, & altera conſtituta fuit in hoc, quod Decimæ, & Primitiæ a prædeceſſoribus Vicariis habitæ, aſcendunt ad ſcuta annua 650. quando anno 1556. eædem non importabant niſi ſcuta ſeptem, aut octo monetæ Romanæ.

Actum fuit de hac controverſia in Congregatione habita *die 13. Julii* 1720. nec ulla fuit capta reſolutio, ſed dictum, quod coadjuvarentur probationes, ſecutaque probationum coadjuvatione, quæritur

An aſſignatio Congruæ facta in bonis ſuſtineatur, vel potius ſit locus reductioni, ſeu confirmationi reductionis ejuſdem Congruæ in caſu &c.

Sacra Congr. die 18. Decembris 1723. reſpondit

Eſſe locum Commutationi Congruæ, augendo ſummam oblatam ſcut. 80. uſque ad ſummam ſcut. 150.

QUÆSTIO CLXX.

In Cauſa Leodienſi Confirmationis Concordiæ, die 8. Junii 1720.

ANNO 1651. Moneſterium S. Leurentii Ordinis S. Benedicti Civitatir Leodien. immiſſionem obtinuit ad Caſtrum, Terras, Toparchiam, & Bona de Heers, ed effectum ſibi ſatisfaciendi de ſumma florenorum 32000. ſibi debita ex quadam domus evictione, quem paſſum fuerat.

Ab enno 1651. uſque ad annum 1690. Monaſterium permanſit in pacifica Bonorum poſſeſſione; cum autem hoc enno Comes de Argentau judicium introduxiſſet pro reſiduo ſolutionis dotis ſibi debito ſuper enarratis Bonis, lis iotroducte fuit inter Monaſterium, & dictum Comitem, & Monaſterium ſententiem favorabilem reportavit.

A Comite de Argentau interpoſite fuit appellatio, delataque ſubinde ejus hæreditate ad Comitem de Merſi, adverſus hunc fuit a dicto Monaſterio introductum Judicium pro obtinendis conuis Canonibus Modiorum 48. Speltæ, quos eſſe ſibi debitos aſſerebat in ſequelam antiquæ emphytheuſis Bonorum de *Moumael*.

In hoc rerum ſtatu operæ pretium exiſtimetum eſt ad tranſactionem devenire, ſub reſervatione Beneplaciti Apoſtolici, & in tranſactione Comes de Merſi cedit liti ſuper Bonis de Heers, cedit etiam favore ejuſdem Moneſterii creditum dotis io ſumma florenorum 20000. cum omnibus fructibus decurſis, & decurrendis in annua ſumma florenorum 1000. & e contra Monaſterium cedit favore Comitis de Merſi Jus exigendi ennuos Canones modiorum 48. Speltæ, & cedit etiam nonnullos alios cenſus modici momenti una cum quodam petio Terræ, & Jure relevii *ſuper Poicoul*, quæ omnia a Peritis fuerunt valutata in ſumme florenorum 13330. & in annuo reditu florenorum 666.

Sopplicavit Moneſterinm huic Sac. Congregationi pro confirmatione, & approbatione Concordiæ, cumque poſt auditum Officialem Leodieoſem omnia prædicta referentem, & comprobantem, negotii examen fuerit commiſſum claræ mem. Cardinali Priolo, binæ fuerunt ab ipſo exaratæ relationes, altera die 5. Januarii 1717. altera die 15. Aprilis 1719.

In prima Relatione prædictus Dominus Cardinalis dubitavit de utilitate Monaſterii eo ſub fundamento, quod ignorabatur, an annua reſponſio 48. modiorum Speltæ ſuper Bonis in Moumael eſſet referenda ad canonem emphytheuticum, incongrua ipſi videbatur æſtimatio ad rationem quinque pro centenario, & ulterius conſideratione digna ipſi videbatur amiſſio directi dominii, quod eſt pretio æſtimabile.

In ſecunda deinde Relatione idem Dominus Cardinalis fuit in ſenſu, quod conſtaret de utilitate Monaſterii, tum quia ſpes recuperandi aliquando Bona emphytheutica, admiſſo etiam, quod reſponſio modiorum 48. Speltæ eſſet ad Canonem emphytheuticum referenda, erat nimis remota, cum Inveſtitura conceſſa fuiſſet in perpetuum Comitibus de Merſi, & eſſet comprehenſiva hæredum, & ſucceſſorum; Tum quia cum Monaſterium eſſet obligatum ad redditionem rationis fructuum perceptorum ex Bonis de Heers eo ſub fundamento, quod in Patria Leodienſi poſſidens Jure *Saiſinie* tenetur reddere rationem de fructibus perceptis ex Bonis *Saiſitis*, uti apud Nos ad eamdem rationis tenetur redditionem, quicumque Bona poſſidet Jure Salviani, uti tradit *Meam. ad Jus Civile Leodim. obſervat.* 237. *n.* 5. Clar. mem. Cardinalis Priolus exiſtimabat, quod Monaſterium ex fructibus perceptis conſequutum fuiſſet ſatisfactionem totius ſui Crediti florenorum 32000. & ſic, quod non poſſet dicta Bona retinere, niſi acquireret Jura dotalia, quorum favore ſe confoveret in eorum poſſeſſione adverſus quoſcumque.

Cum hiſce duabus Relationibus clar. mem. Eminentiſs. Prioli facta fuit Inſtantiæ propoſitio in hac Sacra Congregatione inter ſummaria precum, nonnullæque ex officio fuerunt excitatæ difficultates, fuitque demandatum, ut Inſtantie proponeretur in folio.

Difficultates autem ex Officio excitatæ conſiſtunt in hoc, quod ſi tota utilitas Monaſterii ad hunc unicum punctum reducitur, quod ipſum acquirit Creditum annuorum florenorum 1000. conſtituentium capitale florenorum 20000. & cedit Comiti de Merſi Capitale Florenorum 13330. & ſe liberat a lite a dicto Comite introducta ſuper Redditione rationis fructuum perceptorum ex Bonis *de Heers* in Salvieno, ſeu *Saiſina* poſſeſſorum.

De hac utilitate eſt dubitandum, primo quia habenda eſt ratio dominii directi, & ſperatæ devolutionis Bonorum, necnon Juris relevii, & homagii *ſuper Poicoul*, necnon Canonum decurſorum, & non ſolutorum a Comite de Merſi, quibus omnibus rebus Monaſterium media hac tranſactione renuntiat.

Secundo quia Monaſterium acquirendo Creditum annuorum florenorum 1000. non remanet liberatum a redditione rationis fructuum hucuſque perceptorum ex Bonis de *Heers*, pro qua ſaltem alii Creditores inſtare poſſunt.

Tertio quia in hac tranſactione Monaſterium non acquirit, ſeu obtinet ſecuritatem ſe confovendi in poſſeſſione Bonorum de *Heers*, ſecuritas quippe ex alio capite haberi non poteſt, quam a credito dotis per Monaſterium acquirendo, ſed cum creditum jam fuerit ſemel per ſententiam rejectum, ſuumque habeat initium *de anno* 1737. & ignoretur an adſint alii Creditores anteriores, nemo eſt, qui non videat ſecuritatem non eſſe ullo modo verificatam.

Fuerunt hæ difficultates communicatæ Procuratori Monaſterii, cumque ipſe in Scriptura per manus circumferenda conetur iiſdem ſatisfacere, quæritur

An ſit locus Beneplacito Apoſtolico, in caſu &c.

Sacra Congr. die 22. Junii 1720. reſpondit *Negative*.

Sed impetrata nova audientia, propoſito dubio, *An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis*,

Sacra Congr. die 6. Maii 1723. reſpondit *Prævio receſſu a deciſis concordiam eſſe confirmandam*.

QUÆSTIO CLXXI.

In Cauſa Illerdenſi Tranſlationis, die 22. Junii 1720.

IN ſummitate Montis Villæ de Alguaire in Diœceſi Illerden. aſſurgentis, inſigne, & pervetuſtum aderat Monaſterium, in quo degebant Moniales Beatæ Mariæ ſubjectæ Religioni S. Joannis Hieroſolymitani.

Pars ædium olim repente lapſa eſt, & laxatæ fuerunt murorum omnium compages, itaut imminens reputata fuerit ruina Monaſterii.

Adeoque anno 1699. vacante Sede Epiſcopali Illerden. Frater Felicianus Sajol Ordinis Hieroſolymitani, Locumtenens Magni Prioris Catalauniæ, prædictas Moniales a memorato loco abſque ulla Ordinarii, vel Sedis Apoſtolicæ licentia, ſed prævio tantum aſſenſu Magni Magiſtri, ejuſque Conſilii Ordinarii, & aſſembleæ Prioratus Catalauniæ, ad Civitatem tranſtulit Barchinonenſem, ibique in Domibus Parochialibus, in quibus anno etiam 1640. urgente belli timore fuerant collocatæ pro interim, & proviſionaliter, & donec quaſſatum Monaſterium eſſet reparatum iterum, collocavit.

Adverſus hoc factum nedum Capitulum reclamavit, ſed etiam tota Civitas Illerdenſis commota eſt, habitoque recurſu ad hanc Sac. Congregationem, in ipſa diſputatum fuit *die* 20. *Auguſti* 1701. *an eſſet locus reſtitutioni Monialium, vel potius eſſet concedendum Beneplacitum, dictaque die ſequens prodiit reſponſum: tranſlationem fuiſſe nullam, & ſcribatur Nuntio Apoſtolico pro deputatione Epiſcopi Vicinioris, qui conficiat proceſſum juxta inſtructionem, & interim Moniales collocentur in uno vel pluribus Monaſteriis Barchinonæ bene viſis arbitrio Sacræ Congregationis, & quoad cenſuras incurſas, extrahentes conſulant conſcientiis ſuis.*

Cohærenter ad hæc datæ fuerunt Litteræ Nuntio Apoſtolico in Regnis Hiſpaniarum degenti, in quibus fuit ei demandatum, quod aliquem deputaret ex Epiſcopis vicinioribus, qui de ſtatu Monaſterii, tam circa neceſſitatem, & facilitatem reaptationis, quam circa aſſertam aeris intemperiem, & aquæ carentiam diligenter inquireret, deputatoque ad hunc effectum etiam de partium conſenſu Epiſcopo Barbaſtrenſi, & ab ipſo examinatis, tum Phyſicis, tum Fabris murariis, & Architectis, Phyſici retulerunt aerem eſſe ſalubrem, & Fabri murarii fuerunt in ſenſu, quod Monaſterium reſtaurari commode poſſet cum impenſa librarum 4458. communicatoque partibus proceſſu iiſdemque monitis, & informantibus, fuit iterum de hoc negotio actum in Congregatione habita *die* 3. *Octobris* 1705. cumque in ea fuiſſent diſputata bina dubia, primo videlicet, *an ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis ſub die* 20. *Auguſti* 1701. *& quatenus in deciſis*. Secundo, *an Moniales continuare debeant permanentiam in Civitate Barchinonenſi, vel potius reſtituendæ ſint ad priſtinum Monaſterium, vel ad alia Monaſte-*

ria

via Civitatis, & Diœceſis Illerdenſis. Et in eo quod attinet ad primum Sacra Congregatio *ſtetit in deciſis*; & in ordine ad ſecundum cenſuit *reſtituendas eſſe Moniales ad priſtinum Monaſterium poſtquam fuerit reaptatum, & ſcribendum Ordinario Illerden. ut incumbat ſollicitæ ejuſdem reaptationi, cum præfixione congrui termini, nec non Epiſcopo Barchinonen. ut interim inhibeat ne aliqua admittatur ad habitum, ſeu profeſſionem in Civitate Barchinonæ, & hujuſmodi cauſam amplius non proponi mandavit*.

Adverſus hoc reſcriptum, plura in quodam ſupplici libello, Monialium nomine fuerunt Sacræ Congregationi expoſita, tum circa impoſſibilitatem redeundi ad antiquum Monaſterium, illudque reaptandi, tum circa congruentiam permanendi in Civitate Barchinonenſi, *ſed cum die 14. Novembris* 1716. Sacra Congregatio reſpondiſſet, *inſtent pro novo audientia in plena Congregatione citata parte, & doceant de executione Decreti Sac. Congregationis quoad habitationem in aliquo ex Monaſteriis Barchinonæ*, allataque ſubinde epiſtola Epiſcopi Barcinonenſis, in qua ultra atteſtationem impoſſibilitatis antiquum reparandi Monaſterium, dixit domum, in qua uſque de anno 1699. Moniales fuerunt collocatæ, eſſe aptam, & idoneam pro earum habitatione, & pro exercendis omnibus, quæ ipſarum profeſſionem religioſam reſpiciunt, nec non altera pariter allata epiſtola Epiſcopi Illerdenſis, in qua retulit nullum aliud adeſſe remedium celerius, & opportunius, quam Moniales ad quaſdam ædes, quas habent cum ſua Eccleſia Beatæ Mariæ Virginis *del Merli* nuncupata, ſitas in ipſo Oppido de Alguaire, transferri mandare donec antiquum reſtauraretur Monaſterium, cum ſex ex decem Monialibus ſuperextantibus pro hac ad dictas ædes ſupplicaverint translatione, & reliquæ Moniales ab hac inſtantia excitatæ, ſeu Superiores Religionis Hieroſolymitanæ, contemporanee pro nova audientia iterum exoraverint, propoſito negotio in Congregatione habita *die 15. Septembris* 1717. reſcriptum fuit *nihil de nova audientia, & ſcribatur Epiſcopo Illerden. ut ſollicite curet ad ſtatum Monaſterii, & clauſuræ enunciatas ædes reducere, & quod poſt executionem certioret*.

Sub obtentu, quod propter temporum calamitates non erat ullo modo poſſibile recenſitas ædes aptare ad ſtatum monaſterii, atque clauſuræ, ſubprioriſſa, & nonnullæ moniales recurſum habuerunt ad hanc Sacram Congregationem, exorando, quod Epiſcopo Barchinonenſi demandaretur tranſmiſſio ad Civitatem Illerdenſem, & quod Epiſcopo Illerdenſi ſcriberetur, ut tam ſe, quam alias moniales in ſuam reciperet Diœceſim, & aliquas in uno, alias in alio ex prædictæ ſuæ Civitatis monaſteriis collocaret uſquequo monaſterium antiquum repararetur, & clauſura ad primævum ſtatum reduceretur, aſſignatis unicuique Moniali alimentis ex reditibus Monaſterii de Alguaire, & in eodem relictis quatuor Monialibus ſexagenariis, quæ celeri reaptationi, & redituum adminiſtrationi incumberent, & Sacra Congregatio, ut finem tandem huic imponeret negotio *die 27. Januarii hujus anni* 1720. cenſuit. *Dandas eſſe novas litteras tam ad Epiſcopum Illerden., quam ad Epiſcopum Barchinonen., & quod Epiſcopo Illerden. demandaretur, ut Moniales collocaret in Monaſteriis Civitatis pro ſuo arbitrio, & prudentia, celeri incumberet reaptationi antiqui Monaſterii, necnon adminiſtrationi Bonorum, & Redituum ad illud pertinentium, quod Epiſcopo Barchinonenſi injungeretur, ut communicato cum Epiſcopo Illerdenſi conſilio, omnem navaret operam, ut translatio ab una ad alteram Civitatem debitis adimpleretur modis, & formis, & quoad permanentiam quatuor Monialium in antiquo Monaſterio, Sac. Congregatio cenſuit non eſſe annuendum petitis, ſed melius eſſe exiſtimavit, quod etiam quatuor iſtæ Moniales collocarentur in aliquo ex Monaſteriis Civitatis Illerdenſis*.

Jure merito ſperari poterat, quod finis huic rei eſſet impoſitus, ſed eventus fefellit; Supervenit etenim Epiſtola Epiſcopi Illerdenſis ſcripta die 9. Januarii hujus ejuſdem anni 1720. in qua relative ad aliam Epiſtolam Epiſcopi Barchinonenſis, nedum teſtimonium perhibet de permanentia in totum, & per totum decentiſſima, & Religioſæ profeſſioni accommoda in dicta Civitate Barchinonenſi, ſed ad ulteriora progrediendo, inexequibile fatetur eſſe conſilium a ſe alias datum de reducendis ad Clauſuram ædibus, quas habent Moniales, una cum Eccleſia Beatæ Mariæ del *Merli* in oppido de *Alguaire*. Supervenit ulterius documentum, ex quo probari contenditur, non poſſe antiquum Monaſterium reſtaurari, muroſque ejus adhuc extantes eſſe dejiciendos, ne iterum Seditioſi, & Latrones in eodem loco ſedem figant, ut fecerunt in poſtrema ſeditione Principatus Catalauniæ. Supervenerunt denique Teſtium examina dictum aſſumptum corroborantia; quocirca operæ pretium exiſtimatum fuit reſcribere die *16. Martii* 1720. *quod Cauſa in folio proponeretur*.

Proponitur itaque Inſtantia in folio; cumque exoretur, quod Moniales continuent in Civitate Barchinonæ, data opportuna facultate novam admittendi ad habitum, & ad profeſſionem, nec enim ulla fuit admiſſa, nec profeſſionem emiſit poſt ſupra recenſitum Sacræ Congregationis Reſcriptum editum die 3. *Octobris* 1705. itaut Monaſterii exterminium immineat, licet conſimilium Monaſteriorum manutentio, & conſervatio præcipiatur in *Statuto 26. & 27. Religionis Hieroſolymitanæ*, ſequens dubium proponitur,

An, & quomodo ſit providendum in caſu, &c.

Sed illud non fuit reſolutum, cum dictum fuerit, ſcribendum eſſe Epiſcopo Barbaſtren. pro informatione juxta inſtructionem, & inſtructio fuit redacta ad capita, quæ ſequuntur. Primo, ut informaret, an Moniales modo Barchinonæ degentes commodam habeant habitationem, & decentem Eccleſiam, & an utraque ſaltem ſit reaptabilis ad formam veri Monaſterii, & Eccleſiæ. Secundo, an practicabilis ſit modus alias propoſitus ab Epiſcopo Illerdenſi transferendi Moniales ad Ædes *del Merli*. Tertio, an, & cum qua impenſa antiquum Monaſterium valeat reſtaurari, & an reſtaurationi Regii obſtent Miniſtri. Quarto, quot ſint de præſenti Moniales, & an aliquæ poſt Sac. Congregationis prohibitionem fuerint admiſſæ ad profeſſionem, & an major, vel minor pars ſit illa, quæ exoptat permanentiam in Civitate Barchinonenſi. Quinto, an in hypotheſi, in qua Monialibus permitteretur permanentia in Civitate Barchinonenſi, poſſet recte adimpleri adminiſtratio bonorum ad Monaſterium pertinentium, & in Diœceſi Illerdenſi exiſtentium. Sexto demum, & ultimo, an magis expediat pro bono Monaſterii, & Inſtituti Regularis, quod Moniales permaneant in Civitate Barchinonenſi, vel quod transferantur ad Ædes *del Merli*, ſeu potius quod antiquum Monaſterium reſtauretur.

Supervenit informatio Epiſcopi Barbaſtrenſis, in qua diſtincte ſatisfecit omnibus capitibus memoratæ inſtructionis, concludendo pro translatione Monialium ad Ædes *del Merli*, quas autumat reduci poſſe ad ſtatum competentis Monaſterii cum expenſa quatuor millium librarum monetæ illius Provinciæ; at nonnullis ex Monialibus inſtantibus pro translatione ad Ædes *del Merli*, & aliis exorantibus pro permanentia in Civitate Barchinonenſi, iterum quæritur

An, & quomodo ſit providendum in caſu &c.

Sacra Congr. die 2. Maii 1720. reſpondit,

Scribatur Epiſcopis Barchinonen. & Illerden. juxta Inſtructionem, & interim pro facultate admittendi ad profeſſionem quatuor Novitias jam receptas, prævia tamen declaratione a dd. Novitiis emittenda parendi mandatis Sac. Congregationis quoad translationem.

QUÆSTIO CLXXII.

In Cauſa S. Agathæ Gothorum, die 22. Junii 1720.

Extat in Oppido Argenti Diœceſis S. Agathæ Gothorum, numeroſo Populo Animarum ſeptem circiter millium referto, ampla Parochialis Eccleſia S. Andreæ, bene ornata, tribuſque navibus compoſita, in qua præter Archipresbyterum Animarum curam habentem treſdecim Cappellani reperiuntur, qui quibuſdam anni temporibus in ipſa celebrant Officia Divina.

Extant ulterius in eodem oppido plura tum Regularium, tum Monialium monaſteria, aliæque ſex Eccleſiæ Parochiales una cum numeroſo Clero Sæculari, numerum centenarium excedente; cumque in prædicto oppido, quod ſi non antiquitate, ſaltem cæteris qualitatibus nobilius eſt, & magis conſpicuum cæteris aliis, quæ ſunt in Diœceſi, non reperiatur Eccleſia Collegiata, in mentem venit oppidanis Sanctiſſimo Domino Noſtro ſupplicare pro erectione Eccleſiæ S. Andreæ in collegiatam, & a Sanctitate ſua fuerunt preces remiſſæ ad hanc Sacram Congregationem, quæ de more audivit Ordinarium, & negotium ulterius diſcutiendum commiſit clar. mem. Cardinali Priolo, ut ex informatione prædicti Ordinarii, & ſuffragio memorati Cardinalis, quæ exhibentur, colligi poteſt.

Eccleſiæ reditus modo conſiſtunt in annuis ducatis 386. quorum medietas cedit in commodum Archipresbyteri, & alia medietas in commodum treſdecim Cappellanorum,

rum, qui in ea celebrant officia Divina, uti ſupra dictum eſt; cumque reditus iſti nullatenus ſint ſufficientes pro fundanda collegiata, & in nonnullis Eccleſiæ oppidis, & caſalibus unitis treſdecim reperiantur Cappellaniæ, quæ nec ſunt beneficia, nec conferuntur in titulum, ſed ex piorum eleemoſynis conflatæ adminiſtrantur per duos Œconomos Laicos ab oppidanis deputatos, & ab Epiſcopo approbatos.

Mens dictorum oppidanorum eſſet, ut annuente Sanctiſſimo, cæteris Eccleſiæ Sancti Andreæ reditibus fieret unio redituum ſupradictarum Cappellaniarum, qui, demptis oneribus, aſcendere dicuntur ad ducatos 1087. & ſic, quod vigintiquinque Canonicatus erigerentur, comprehenſis tamen in hoc numero Archipresbyteratu, Primiceriatu, præbenda theologali, & theſaurariatu, reſervatoque favore Parochianorum jure præſentandi ad Archipresbyteratum, & ad alias tres dignitates erigendas, appoſitaque conditione, quod Canonicatus in quatuor partes dividantur, quarum tres conferantur Clericis oppidi, quarta Clericis ex caſalibus oriundis, & ultimus Canonicatus, nempe vigeſimus quintus, Clerico caſalis Sanctæ Mariæ novæ, in quo altera ex Cappellaniis uniendis exiſtit.

Fundamentum, cui petitio juriſpræſentandi ad Archipresbyteratum, & ad alias tres dignitates erigendas præcipue innititur, reſidet in hoc, quod Archipresbyteratus de præſenti eſt de jurepatronatus Parochianorum, & quod ſicuti annuente hic, & nunc Archipresbytero ex ducatis 386. Ducati tantum 180. pro Archipresbytero, ejuſque ſucceſſoribus remanere debent, & alii cedunt in dotem aliarum trium dignitatum, ſic æquum eſſe videtur, ut jus præſentandi ad eaſdem dignitates reſervetur favore univerſitatis.

Fundamentum deinde conditionis appoſitæ, ut Canonicatus erigendi conferantur partim Clericis oppidi, partim Clericis oriundis ex caſalibus, originem habet a Cappellaniis uniendis, quarum nonnullæ in Eccleſiis oppidi, nonnullæ in caſalibus unitis reperiuntur erectæ.

Alia plura legi poſſunt in ſcriptura per manus circumferenda, in qua etiam occurritur nonnullis difficultatibus in ſuffragio clar. mem. Cardinalis Prioli excitatis.

Cum Sacra Congregatio reſolutionem diſtulerit, & demandaverit, quod ſcriberetur Epiſcopo juxta inſtructionem, mandatis, ea, qua decet, reverentia morem geſſi.

In executionem itaque mandatorum Sacræ Congregationis, datæ fuerunt ad Epiſcopum litteræ, in quibus ipſi expoſitum fuit, quod Sacra Congregatio erat in diſpoſitione annuendi erectioni Collegiatæ, ſed cum duabus Dignitatibus tantum, & duodecim Canonicatibus, & cum unione quatuor Cappellaniarum, duarum in Eccleſia S. Andreæ, & duarum in Eccleſia Sanctiſſimæ Annuntiationis, quod id notificaret Univerſitati, & quod, habita ejus mente, eam Sacr. Congregationi notificaret.

Epiſcopus paruit mandatis, & in ſuis litteris inquit, expedire in Domino, quod numerus Canonicorum non minuatur, & quod ille tanquam exceſſivus haberi non poteſt, habita ratione numeri Animarum Oppidi, qui eſt in ſeptem millibus, habitaque conſideratione, quod ſua Cathedralis cum Populo vix aſcendente ad quatuor mille, habet triginta Canonicos, inter quos quinque ſunt Dignitates.

Ut pariter omnia eſſent in aperto, non deſtiti notum facere Procuratori Communitatis, quod nonnulli ex EE. DD. dixerunt rationabiliter timeri poſſe, tum de incommodo hominum degentium in Caſalibus, tum de periculo diminutionis redituum, & deinde onerum, ſi fiat unio Cappellaniarum, & quod penes nonnullos alios ex EE. DD. aliquid difficultatis ingeſſit ponderatio quod Archipresbyteratus, cui eſt annexa cura Animarum, eſſet conferendus non per Concurſum, ſed prævio examine.

Ad ſubmovendas autem haſce difficultates, Epiſcopus in nova epiſtola inquit habitatores Caſalium non eſſe incommodum paſſuros ex unione Cappellaniarum, cum Caſalia ſint contermina Oppido, nullum adeſſe periculum diminutionis redituum, tum quia nunc adminiſtrantur a Laicis, & in poſterum adminiſtrabuntur a Canonicis rem propriam gerentibus, tum quia facto multiplico redituum inexactorum, & aſcendentium ad ſcuta 3000. conſtitui poterit capitale multiplicandum pro ſupplemento futurorum decrementorum, cum conditione, ut omnia onera Cappellarum impleantur citra ullam ſpem reductionis onerum; adduntque Informantes, juri conſonum eſſe, quod Dignitates, quibus annexa eſt cura Animarum, non conferantur per Concurſum, ſed prævio tantum examine, & de facto tempore SS. D. N. introducta fuit conſuetudo, ut, vacantibus primis Dignitatibus, quibus annexa eſt cura Animarum, quarum collatio ſpectat ad Datariam, fiat ab Ordinario Concurſus, qui tranſmittitur pro inſtructione animi Sanctitatis Suæ.

His autem ſtantibus, quæritur

An, & quomodo ſit annuendum petitioni in caſu &c.

Sacra Congr. neque die 8. Martii 1721. neque die 31. Martii 1721. quibus diebus Cauſa fuis repropoſita, nihil reſolvit.

QUÆSTIO CLXXIII.

In Cauſa Imolenſi Congruæ, die 22. Junii 1720.

FUNDATUM reperitur in Eccleſia Parochiali Sancti Pauli Terræ Maſſæ Lombardorum Imolen. Diœceſis quoddam Conſortium Presbyterorum, quod Communia appellatur, ad quam, juxta reſolutiones alias editas ab hac Sacra Congregatione, non ſolum admitti debent Sacerdotes intra circuitum Terræ nati, ſed etiam Oriundi de Territorio.

Terra, & Territorium Populo abundant, & in dies augetur numerus Clericorum, & Sacerdotum, & triginta Sacerdotes *anno* 1717. quo fuit exarata ab Eminentiſſimo Gozzadino Ordinario Imolen. informatio, deſcripti reperiebantur in Communia, & alii vigintiquatuor, intra breve temporis ſpatium, contendere poterant admiſſionem ad eamdem.

Ratione hujus magni, & tractu temporis exceſſivi Conſortialium numeri, timor exortus eſt, quod nedum Cœtus vileſcere poſſet, ſed quod etiam Cultus Divinus detrimentum pateretur, tenentur etenim Conſortiales intereſſe Choro, & functionibus ſingulis diebus, & quando iidem ſunt in numero 30. quilibet Sacerdos, deductis Miſſarum eleemoſynis, quas celebrat obligatione Communiæ, deductiſque aliis impenſis neceſſariis pro manutentione Sacrarum Supellectilium, vix habet annua ſcuta 16. quæ ſumma diurno penſo impar videtur.

Ad reparandum hoc futurum incoveniens, exhibitus fuit huic Sacræ Congregationi ſupplex libellus, in quo petitum fuit, quod determinaretur numerus Conſortialium, qui pro tempore adſcriberentur Communiæ, & ſic quod Eccleſia fieret numeratitia, & Eminentiſſimus Gozzadinus in ſupra recenſita Informatione, cenſuit eſſe annuendum petitis, quia, effecta Eccleſia numeratitia, non omnis Clericus tamquam tutus de ſua admiſſione, ſtudere negliget, ſed unuſquiſque, qui Clericali militiæ nomen dabit, ſtudiis ſtrenue incumbet, ut præ cæteris ad Conſortium eligi poſſit, idemque Eminentiſſimus cenſuit, quod penſatis Eccleſiæ Reditibus, numerus Conſortialium præfigi poſſet in quinque ſupra viginti, comprehenſo Archipresbytero, qui eſt caput Communiæ; præfixoque dicto Participantium, ſeu Conſortium, ſeu Conſortialium numero, quæ res tamen eſt intelligenda ſine præjudicio eorum, qui ſunt ad præſens adſcripti, ſinguli eorum haberent annua ſcuta 10.

Hæc ſunt, quæ continentur in Informatione Eminentiſſimi Ordinarii, quæ exhibetur in ſummario ſcripturæ Prioris, & Conſortialium Communiæ Maſſæ Lombardorum. In hac vero Scriptura contenditur, quod perpenſo aſſiduo gravique ſervitio, conſideratis ulterius expenſis faciendis pro manutentione ſupellectilium, habitaque ratione aliarum circumſtantiarum, taxa annua pro quolibet Sacerdote eſſe debeat in ſcutis 50. ut in terminis congruæ pro Eccleſia receptitia inquit *Rota dec.* 206. *num.* 10. *par.* 19. *recen.* & quod hoc poſito, facile admodum ſit numerum Conſortialium ſtatuere, cum ex proceſſu remiſſoriali confecto prætendatur annuum reditum Communiæ eſſe in ſumma ſcutorum 668.

Quæritur itaque

I. An & ad rationem cujus ſummæ taxanda ſit ſubſtentatio ſingulorum Conſortialium, in caſu &c.

II. An, & quot Conſortiales ſecundum præſentem Redituum Eccleſiæ ſtatum recipi poſſint, in caſu &c.

Sacra Congr. die 7. Septembris 1720. reſpondit,
Nihil innovandum.

QUÆ-

QUÆSTIO CLXXIV.

In Cauſa Pragenſi Matrimonii, die 13. Julii 1720.

SUmmus Pontifex, qui Filios illegitimos ubique terrarum directe legitimare poteſt, quo ad omnes ſpirituales effectus, Sacrorum videlicet Ordinum, atque Beneficiorum Eccleſiaſticorum, quique eoſdem illegitimos, legitimos facere poteſt, atque capaces ſucceſſionum, cæterorumque bonorum, omniumque Civilium effectuum, & quidem directe in Terris ſuæ temporali juriſdictioni ſubjectis, juxta ea, quæ plene colliguntur ex celebri reſponſo Innocentii Papæ Tertii *in cap. per venerabilem, qui filii ſint legitimi*.

Poteſt etiam ubique Terrarum, & in Terris alienæ juriſdictioni quo ad temporalia ſubjectis, filios illegitimos legitimando, non directe, ſed indirecte capaces efficere ſucceſſionum, & quarumcumque rerum temporalium, concedendo videlicet diſpenſationem, quæ dicitur *in radice Matrimonii*, dummodo tamen adſit magna, & urgentiſſima cauſa; dummodo proles ſuſcepta non fuerit ex copula manifeſte fornicaria, ſed ex copula putative matrimoniali; in copula quippe manifeſte fornicaria, nulla eſt radix Matrimonii, in qua Papa directe diſpenſando, legitimet indirecte, & per quamdam conſequentiam in ordine ad temporalia, & dummodo Matrimonium, ex quo Proles legitimanda eſt orta, non fuerit nullum propter impedimentum Juris Divini, vel naturalis, ſed tantum propter impedimentum legis Eccleſiaſticæ, quemadmodum etenim Summus Pontifex poteſt legem Eccleſiaſticam irritare, & revocare non tantum quoad impoſterum ſecuturos effectus, ne incurrantur, ſed etiam quoad effectus antea productos, juxta Textum *in Clementina quoniam de Immunit. Eccleſ.* ſic diſpenſando in radice Matrimonii, & revocando impedimentum dirimens Matrimonium, & ſimul, & ſemel abrogando legem Eccleſiaſticam, quæ dictum ſtatuit impedimentum, facit, ut diſpenſatio retrotrahatur ad initium Matrimonii, & ſic quod proles quo ad omnes effectus, & ſic quoad effectus civiles indirecte, legitima ſit, & habeatur.

Ita communiter docent Canoniſtæ *in cap. Per Venerabilem, ubi Joannes Andreas num. 26., Abbas num. 22., Alexander de Nevo num. 18. Gonzal. num. 23. Barboſ. num. 6., qui filii ſint legitimi*, & ad eundem titulum Decretalium proſequuntur *Pirhing. §. 6. n. 42. & ſeqq., Anaclet. §. 2. num. 51. Novar. conſil. 2. lib. 4. eodem titulo, qui filii ſint legitimi, pleniſſime Barboſa voto deciſivo 27. per totum lib. 2. Sanchez de Matrim. lib. 8. diſput. 7. num. 4. & pluribus ſeqq., Caſtil. tom. 5. Controv. cap. 105. & præcipue num. 28. Diana in edit. coordin. tom. 3. tract. 1. reſolut. 87. per totam, Peregrin. de fideicom. art. 24. n. 76. & pluribus ſeqq. Corrad. in praxi diſpenſat. lib. 8. cap. 3. num. 46. & ſeqq., de Juſtis de diſpenſat. Matrim. lib. 1. cap. 7. n. 284. & ſeqq.*, fuitque perpetua opinio Rotæ, uti habetur *ex Deciſionibus in Cauſa Pampilonen. Illegitimitatis 5. Decembris 1608. & 10. Junii 1609. coram Juſto, impreſſis apud Garziam de Beneſ. part. 7. cap. 2. num. 40. & ſeqq., deciſ. 1121. coram Seraſino, deciſ. 462. lib. 2. in Correctis coram Puteo, deciſ. 19. per totam coram Ludoviſio, deciſ. 174. poſt ſecundum volumen conſiliorum Farinac., & pleniſſime in deciſ. 455. part. 1. recent., & deciſ. 687. part. 2. recent.*

Ita ut aſſertio Additionatoris ad Navarrum *citata conſil. 2. lib. 4.*, ubi refert Summum Pontificem Gregorium XIII. conſimilem diſpenſationem concedere noluiſſe, & etiam addidiſſe, ſe non poſſe dictam concedere diſpenſationem, vel intelligenda ſit, & explicanda, ut Pontifex dicere voluerit, ſe dictas diſpenſationes concedere non poſſe, niſi magna urgente cauſa, uti ejus dictum explicando, ajunt *Diana loc. citato num. 6., Barboſa in allegato voto 27. num. 31.*, vel de manifeſta redarguatur falſitate, cum conſtet Gregorium XIII. diſpenſationes conceſſiſſe in radice Matrimonii, ita ut memoratæ Rotæ deciſiones 455. *part. 1. Recent.*, & altera hoc eſt *687. part. 2. Recent.*, prodierint in caſu conſimilis diſpenſationis a dicto Pontifice conceſſæ.

Pontificiæ hujus auctoritatis præſidium fuit imploratum a Guillelmo Jaroslao Graisfenfels de Pilſemburg Barone, ſeu Domino loci Tman; exhibitis ſiquidem Sanctitati Suæ ſupplici libello, humiliter expoſuit, ſe ante annos circiter 40. Matrimonium cum Ludmilla honeſta Puella contraxiſſe, non tamen coram Parocho, ſed coram Sacerdote extraneo, ac abſque ulla fraude, vel dolo, eo quod Territorium contrahentium tunc temporis proprium Parochum non habebat, ſed Incolis Sacramenta adminiſtrabantur ab Advenis, ſeu extraneis Sacerdotibus, ſe ex dicto putativo Matrimonio tres filios habuiſſe ſuperſtites, Joannem videlicet, Carolum, & Rodulphum, qui ſemper tanquam legitimi fuerunt reputati, ſe in ſenectute jam conſtitutum exoptare eoſdem ſibi ſcribere hæredes, ſed id facere non poſſe, obſtantibus videlicet legibus Regni Bohemiæ, juxta quas illegitimi a ſucceſſionibus arcentur, licet per ſubſequens Matrimonium eſſent legitimati, concludendo, quod ſi de Summi Pontificis Poteſtate in concedendis diſpenſationibus in radice Matrimonii dubitari non poteſt, ſi eidem eſt locus, quando agitur de Matrimonio nullo propter impedimentum Juris Eccleſiaſtici, qualeeſt illud defectu præſentiæ Parochi, ſi demum conſimilis indulgetur diſpenſatio, concurrente graviſſima cauſa, qualis eſt illa, de qua nunc agitur, utpote præcipua conſiſtenti in bono filiorum, qui alias Paternis bonis remanerent privati, & tanquam ignobiles traducerentur, licet hucuſque inter Nobiles, & Equites fuerint recenſiti, & multo magis, cum alter ex illis jam Matrimonium contraxerit cum Fœmina nobilis conditionis, & ex qua liberos habuit, & cum qua per conſequens jurgia eſſent inevitabilia, nec non cum ejus Parentibus, & Conſanguineis, ſi ille ignobilis, & infamis detegeretur, concludendo inquam, ſe, concurrentibus dictis circumſtantiis, jure merito ſperare poſſe a Sanctitate ſua diſpenſationis gratiam in *radice Matrimonii*.

Abſque eo quod in hac diſpenſatione intercedere debeat novus contrahentium conſenſus, aut quia ex hac nova conſenſus præſtatione, Ludmilla, quæ hucuſque habita fuit pro Conjuge legitima, ſui honoris detrimentum pateretur, aut quia licet in hac facti ſpecie renovatio expreſſa, aut tacita conſenſus, a nonnullis reputetur neceſſaria, juxta ea, quæ habentur *apud Sanchez de Matrim. lib. 8. diſp. 8. n. 25.*, verior nihilominus eſt opinio, nullam conſenſus renovationem eſſe in hiſce circumſtantiis neceſſariam, uti firmat *Barboſa citato voto 27. num. 14. lib. 2.*, & late habetur *in deciſ. 455. n. 11. part. 1. Recent.*

Hæc ſunt, quæ continentur in ſupplicatione Guillelmi, cumque a Sanctitate Sua fuerint preces ad Sacram Congregationem remiſſæ, datæ ſunt, juxta morem, litteræ ad Archiepiſcopum Pragenſem pro informatione.

Archiepiſcopi litteræ ſupervenerunt; cumque in illis habeantur, Oratorem nunquam de facto Matrimonium contraxiſſe coram Sacerdote, cum ejus nomen non patefaciat, nec Teſtes nominet, qui Matrimonio interfuerunt, & quod Ludmilla ſemper fuit habita pro ejus concubina, itaut ſæpius fuerit admonitus de eadem dimittenda, quo ſtante, alterum ex requiſitis deficeret pro concedenda diſpenſatione in radice Matrimonii, juxta ea, quæ in ſuperioribus dicta ſunt, neceſſarium exiſtimatum fuit ordinarii informationem Defenſoribus Guillelmi communicare.

Cumque ab iiſdem dicatur, primo, quod Matrimonii celebratio coram Sacerdote facta, comprobatur ex ſtatu, in quo locus Tman tunc reperiebatur, cum in eo non adeſſet Parochus particularis, nec non ex ſolemni juramento coram libro Evangeliorum, aliiſque intercedentibus ſolemnitatibus præſtito a Guillelmo, & a Ludmilla, ſecundo, quod imperceptibile eſſet, quod filii nati habiti fuiſſent pro Equitibus, & Nobilibus, & quod alter eorum nobilem Uxorem duxiſſet, ſi prædictum Matrimonium non præceſſiſſet, & tertio, quod aliud eſt fornicatio quoad forum conſcientiæ, & aliud quoad finem, & effectum de quo agitur, in foro etenim conſcientiæ Concubinarii ſunt illi, qui Matrimonium contraxerunt, & in eodem permanent cum aliquo impedimento impediente, & dirimente, quando ad effectum de quo agitur ſatis eſt, quod Matrimonium fuerit de facto contractum, & quod interceſſerit affectus maritalis, una cum conſenſu naturali, etiam ſi adſit impedimentum Juris Eccleſiaſtici, uti docet *Jo. Andreas in cap. per Venerabilem num. 30. qui filii ſint legitimi*, & ſequitur *Rota in Pampilonen. illegitimitatis 10. Junii 1609. §. nec obſtat coram bon. mem. Juſto impreſſa apud Garz. de Beneſ. par. 7. cap. 2. ſub n. 40., & deciſ. 355. num. 9. par. 1. Recent.*

Propoſita fuit cauſa in Congregatione nec ulla fuit capta reſolutio, ſed dictum, quod probationes coadjuvarentur juxta inſtructionem.

Cohærenter ad hoc reſponſum edita fuit inſtructio in hoc conſiſtens, quod examinarentur formiter Teſtes deponentes, quod filii habiti ſemper fuerint pro legitimis, & quod alter ex eis Matrimonium contraxit cum Nobili Muliere, item quod coadjuvarentur, ſi poſſibile eſ-

ſet,

Digitized by Google

ſet, per Teſtes formiter examinandos, vel per alia legitima documenta, probationes de Matrimonio coram Sacerdote contracto, rurſus quod ſimili modo oſtenderetur Guillelmum, & Ludmillam ſe tractaſſe tanquam veros Conjuges, & uti tales habitos fuiſſe ſaltem in initio Matrimonii, & quia in informatione Archiepiſcopali dictum fueras, tranſmiſſa fuiſſe a Curia præcepta ad Oratores de ſe ad invicem ſeparando, vel de contrahendo Matrimonio, necnon mentio habita fuerat cujuſdam Brevis Sacræ Pœnitentiariæ, dictum fuit, quod copiæ præceptorum, & Brevis tranſmitterentur.

Cumque in obſequium reſcripti Sacræ Congregationis in ſcriptura per manus circumferenda exhibeatur epiſtola Judicis Delegati, exhibeantur Teſtes formiter examinati, exhibeatur repetitum juramentum Guillelmi jam decrepiti, & morti proximi, abſque eo quod novum juramentum fuerit emiſſum a Ludmilla, utpote a loco abſente, exhibita fuerint præcepta Epiſcopalia, quæ utpote facta *annis* 1701. *&* 1702. non obſtare dicuntur, cum Matrimonium ante quadraginta annos initum fuiſſet, & juxta inſtructionem attendendum ſupponatur tempus initi Matrimonii, an tunc videlicet Oratores habiti fuerint pro legitimis Conjugibus, non exhibeatur Breve Sacræ Pœnitentiariæ, cum dicti Tribunalis Brevia quoad legitimationem prolis proſint tantummodo in foro conſcientiæ, & poſt factam legitimationem lacerentur *juxta Conſtitut.* 32. §. 48. *in parvo Bullario Innocentii XII.*

Propoſito igitur in Sac. Congregatione habita *die* 16. *Januarii* 1723. dubio, *an ſit Sanctiſſimo conſilium præſtandum pro conceſſione diſpenſationis in radice Matrimonii in caſu &c.*, reſponſum fuit, *negative*.

Occaſione ſecundæ propoſitionis hujus inſtantiæ fuit ab altero ex EE. PP. inſinuatum, non parum aſſe petitioni profuturum, ſi notitia haberi poſſet de genere vitæ Guillelmi, & Ludmillæ, de frequentia Sacramentorum, cum imperceptibile videatur, quod iidem Chriſtiane vixerint, & Sacramenta frequentaverint, & inter eos non præceſſerit Matrimonium putative validum, conceſſaque nova audientia, cum novæ probationes advenerint de laudabili vita Guillelmi, & Ludmillæ, de Sacramentorum frequentia, de communi fama Conjugii inter eoſdem initi, quodque notabilius eſt, cum Guillelmus, qui hoc interim vitam cum morte commutavit, nedum in Teſtamento filios ſcripſerit hæredes, & eos aſſeruerit legitime procreatos, ax quo ante quadraginta annos cum Ludmilla Matrimonium contraxit coram Sacerdote in Eccleſia loci Tman, æternam ſibi imprecando damnationem, ſi aliter res ſe habeat, ſed ulterius poſt peractam Confeſſionem Sacramentalem, & paucit ante obitum horis coram Parocho, & aliis probatis Teſtibus adſtantibus, & Matrimonium bona fide cum Ludmilla coram Sacerdote contractum, & tempus initi Matrimonii, *ante videlicet annos* 40. ſolemniter repetierit, uti Parochus, aliique Teſtes deponunt, quod ſi aliter eſſet, *ſua anima ſalutem conſequi non deberet*, inſtantia reproponitur; diſpenſatio etenim in radice Matrimonii conceditur etiam poſt mortem alterius ex Conjugibus, uti late probat *Barboſ. voto* 27. *num.* 15. *lib.* 2. & firmavit *Rota deciſ.* 455. *num.* 11. *par.* 1. *recent.* idcirco quæritur

An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis 16. *Januarii* 1723. *in caſu &c.*

Sacra Congr. die 18. Septembris 1723. reſpondit,

Prævia receſſione deciſis conſulendum Sanctiſſimo pro diſpenſatione in radice Matrimonii.

QUÆSTIO CLXXV.

In Cauſa Nullius Piſcienſi Commutationis voluntatis, die 13. *Julii* 1720.

JULIANUS de Orſuccis in Teſtamento, quod condidit *anno* 1631. hæredem ſibi ſcripſit Balthaſſarem Fratrem, poſt cujus obitum voluit, quod ex redditibus ſuorum bonorum fieret multiplicum ſpatio annorum 20., ut ex ejus capitali, & fructibus tria Sanctimonialium Monaſteria erigi poſſent, alterum Piſciæ ſub titulo S. Juliani, cum hoc, quod Moniales nuncuparentur Jeſu, & Mariæ, alterum Burgi, ſub titulo S. Laurentii, cujus Moniales denominarentur Sanctiſſimi Crucifixi, tertium Bugiani, ſub titulo S. Philippi, & quod Moniales eſſent ſub nuncupatione Virginis Immaculatæ.

Ad tramites voluntatis Juliani, factum fuit multiplicum, cumque deventum fuerit ad diſpunctionem computorum deprehenſum eſt, quod anno 1686. bona omnia non excedebant valorem ſcutorum 16549., & quod a dicto tempore ad annum 1718. eorum valor erat in ſcutis 28550., ita ut detractis ſcutis 330. ſolutis Comiti Antonio Orſucci, ex cauſa tranſactionis cum eodem initæ, & approbatæ a Sacra Congregatione Epiſcoporum, & Regularium, vix remaneat id, quod ſufficit pro erectione unius Monaſterii.

In hoc rerum ſtatu, cum ulterior dilatio executionis voluntatis Teſtatoris incongrua viſa fuerit, tum propter periculum decrementi, & diſperſionis redituum, tum ex quo Teſtator non aliam conceſſit dilationem, quam annorum 20., & a die obitus ejuſdem jam anni 86. elapſi ſunt, exhibitæ fuerunt Sanctiſſ. Domino Noſtro preces a Monialibus Viſitationis S. Franciſci Saleſii Maſſæ pro applicatione hæreditatis Juliani, cum onere tamen eam integre erogandi in fundatione Monaſterii ſub Regula, & Inſtituto S. Franciſci Saleſii Piſciæ peragenda, & a Sanctitate Sua fuerunt preces remiſſæ ad hanc Sacram Congregationem, quæ litteras dedit tam Epiſcopo Aretino, olim Præpoſito, & deinde Viſitatori Apoſtolico Piſcien., quam moderno Ordinario Piſcien.

Supplicationis autem, aut commutationis voluntatis fundamentum in hoc conſtituitur, quod impoſſibilis videtur erectio trium Monaſteriorum, ſuppoſitaque impoſſibilitate, cum commutatio fieri debeat in opus magis proximum, & magis conſimile, tam de jure communi, uti ponderant *Federich. de Senis conſil.* 175. *verſ. Sed prædicta*, *Riccius deciſ.* 83. *num.* 5. *par.* 2., *Sanchez lib.* 4. *conſil. cap.* 2. *dub.* 6., *Rota deciſ.* 290. *num.* 5. *&* 9. *par.* 17. *Recent.*, quam attenta diſpoſitiona juris Concilii Tridentini, juxta *caput* 8. *ſeſſ.* 25. *de Reform.* non videtur, quod aliud opus magis proximum, & magis conſimile reperiri poſſit eo, de quo nunc agitur, erectione videlicet Monaſterii Monialium Piſciæ.

Additis potiſſimum ſequentibus circumſtantiis, quarum prima eſt, quod locus Piſciæ fuit a Teſtatore prædilectus, cum in eo natus fuerit, & cum eum primo in ſua diſpoſitione nominaverit; ſecunda eſt, quod Pius Teſtator ſe remiſit quoad Inſtitutum, & Regulam Monialium, arbitrio Ordinarii, qui ſuum libentiſſima præſtat aſſenſum Inſtituto S. Franciſci Saleſii; Tertia eſt, quod alii duo loci Burgi, & Bugiani jam habent ſua Monaſteria & dictorum locorum Communitates jam conſentiunt erectioni Monaſterii Piſciæ; Quarta eſt, quod Eques Antonius Orſuccius, qui eſt unicus ſuperſtes ex his qui habent jus nominandi nonnullas Moniales, juxta legem Teſtatoris, in tribus Monaſteriis, erectioni unius Monaſterii dedit aſſenſum, ſibi in eo tantum reſervando jus prædictum; Quinta tandem eſt, quod habito recurſu a Monialibus S. Scholaſticæ Bugiani pro habendo aliquo ſubſidio in levamen ſuæ paupertatis, non detrectant Moniales S. Franciſci Saleſii Maſſæ, de eo, quod forte ſupererit, fundato novo Monaſterio, aliquid favore ipſarum, nec non aliarum Monialium Burgi contribuere, dummodo contributio non excedat ſummam ſcutorum duorum, aut trium millium.

Adeoque ſub memorato fundamento diſpoſitionis juris, necnon ſub fundamento circumſtantiarum mox expoſitarum, cum propoſita fuiſſet inſtantia Monialium Viſitationis S. Franciſci Saleſii Maſſæ in Congregatione, quæ habita fuit *die* 13. *Julii* 1720. eadem juſſit, quod firmaretur ſtatus hæreditatis Juliani de Orſuccis juxta inſtructionem, quod Ordinarius Piſcien. incumberet conſtructioni Monaſterii, & Eccleſiæ Monialium, & quod eædem Moniales S. Franciſci Saleſii Maſſæ poſt tranſmiſſam redditionem rationis hæreditatis Juliani, ſupplicarent pro commutatione, & applicatione; cumque in conſtructione Monaſterii, & Eccleſiæ viſa fuerit nimis neceſſaria ſuperintendentia nonnullarum Monialium Maſſæ, hæc eadem Sac. Congregatio die 7. *Septembris ſubſequentis* commiſit Ordinario Piſcien. ut quatuor Moniales Chorales, & unam Converſam e Monaſterio Maſſæ ad Oppidum Piſciæ, honeſto comitatu, qui ſanctimoniales decet, debitiſque cautelis, transferret, eaſque collocaret in Hoſpitio decenti, poſſibili clauſura munito, & ſæcularium aſpectui minime obnoxio, & quod alterius duabus ex ipſis permitteret, ut debitis itidem cautelis ad conſiderandam fabricam novi Monaſterii aliquando accedere poſſent: Et in eo quod attinet ad inſtructionem, cujus mentio habetur in citato Sac. Congregationis reſcripto, fuit in illa demandatum, quod firmaretur ſtatus hæreditarius Juliani, vel per exhibitionem Inventarii, quatenus adeſſet, vel per alium quemcumque poſſibilem modum ſi Inventarium confectum non fuiſſet. Item, quod ex libris adminiſtrationis doceretur qualis fuerit annuus reditus bonorum, & an aliqua contigerit

gerit bonorum diminutio, ſive in capitali, ſive in annuo reditu, & demum, quod ſtatuta bonorum quantitate, una cum annuo reditu, doceretur de multiplico, hoc eſt de ejus initio, & progreſſu, necnon de perſonis, qui multiplici confectioni incubuerunt, & tandem, quod valor bonorum multiplicatorum de præſenti exiſtens, una cum annuo præſenti reditu Sac. Congregationi notificaretur.

In horum mandatorum executionem, Ordinarius Piſcien. novas dedit Sacræ Congregationi litteras, una cum documentis opportunis, & neceſſariis, & in eo quidem, quod attinet ad inventarium bonorum Juliani, refert idem Ordinarius fuiſſe quidem Balthaſſarem fratrem inſtitutum a Juliano hæredem uſufructuarium, cum onere propriam erogandi ſubſtantiam in conſtructione Monaſteriorum, ſed uſumfructum fuiſſe ab eo repudiatum, & ſic confecto per Executorem Teſtamentarium inventario tum mobilium, tum ſtabilium, venditiſque mobilibus pretio ſcutorum 222. totum, & integrum hæreditatis valorem, detractis detrahendis, tunc fuiſſe in ſc. 10774.

In eoque, quod ſpectat ad ſubſecutas bonorum diminutiones ſive in capitali, ſive in annuo reditu, binæ referuntur ab Ordinario diminutiones. Altera contigit anno 1664. cum enim Eques Petrus Franciſcus de Orſuccis tanquam vocatus ad fideicommiſſum inſtitutum a Petro Franciſco ſeniore, immiſſionem obtinuiſſet ad duo Prædia, quæ erant in hæreditate Juliani, non ſolum dicta hæreditas fuit coacta ad dimittenda dictorum bonorum poſſeſſionem, ſed etiam ad aſſignanda victori nonnulla alia bona titulo fructuum indebite perceptorum. Altera diminutio accidit circa annum 1716. Antonius quippe de Orſuccis in Curia Eccleſiaſtica Piſcien. pro nonnullorum creditorum conſecutione, judicium introduxit contra hæreditatem Juliani, quæ a dicta lite non alio modo ſe extricavit, quam ſolvendo ſummam ſcutorum 3000. prævio conſilio Juris peritorum tam Civitatis Florentinæ, quam Lucenſis, necnon accedente beneplacito Sacræ Congregationis Epiſcoporum, & Regularium.

Poſt hæc Ordinarius proſequitur, enarrando tam confectionem multiplici, quam redditionem rationum factam ab illis, qui adminiſtrationi hæreditatis fuerunt præpoſiti; Julianus etenim, qui anno 1648. deceſſit, nulla reddita ratione adminiſtrationis, fuit poſt obitum condemnatus ad reintegrationem, tam pro ſummis non inveſtitis, quam pro fructibus, qui ex illis percipi potuiſſent, & pro debiti extinctione fuerunt data inſolutum nonnulla bona ſtabilia, nec diſſimili modo actum eſt erga Petrum Franciſcum, & erga Canonicum Paganellum, cum in redditione rationis fuerint iſti condemnati ad ſolvendum, & ſolverint id, quod debebant.

Tandem, idem Ordinarius concludit, ſæpius fuiſſe firmatum ſtatum hæreditatis, ejuſque valorem de præſenti eſſe in ſcutis 24596. nec aliquid certum de reditu adſtrui poſſe, cum ille creſcat, & decreſcat juxta pretium eorum, quæ colliguntur ex Prædiis, & juxta infortunia, quæ aliquando in prædiis contingunt.

Alia plura fuſius leguntur in dicta nova informatione Ordinarii. Quæritur ergo

An, & quomodo ſit locus commutationi voluntatis in caſu &c.

Sacra Congr. die 21. Junii 1721. reſpondit

Affirmative, & loco trium Monaſteriorum eſſe erigendum unicum Monaſterium Piſciæ ſub titulo S. Juliani quoad Eccleſiam, & quoad Monaſterium ſub nuncupatione Jeſus, & Maria, & in reliquis ad D. Secretarium juxta mentem.

QUÆSTIO CLXXVI.

In Cauſa Veneta, die 13. Julii 1720.

ANno 1563. ſanctæ mem. Pius Papa IV. inſtante Nobili Viro Jacobo Equite Superantio apud Sedem Apoſtolicam, Nobilium Virorum, Ducis, & Senatus Venetiarum Oratore, conceſſit, ut in Collegiata, & Parochiali Eccleſia Sancti Pauli dictæ Civitatis nocte Natalis Domini celebrari poſſet Miſſa, prima noctis hora, uti colligitur ex litteris dicti Pontificis in forma Brevis expeditis, *& inſuper dilectis filiis modernis, & pro tempore exiſtentibus ipſius Eccleſiæ S. Pauli Rectori Presbytero, Clericis, & aliis Perſonis Eccleſiaſticis, ut deinceps Miſſam Solemnem, aliaque Divina Officia, quæ media nocte Feſtivitatis Nativitatis Domini Noſtri Jeſu Chriſti celebrari conſueverunt, ſtatim poſt primam horam noctis vigiliæ Feſtivitatis hujuſmodi celebrare &c. abſque ulla impedimento, vel prohibitione, aut conſcientiæ ſcrupulo, ſine quarumvis Eccleſiaſticarum Cenſurarum, & pœnarum incurſu, etiam Ordinarii, aut cujuſvis alterius, licentia deſuper minime requiſita, libere, & licite valeant, eadem auctoritate, & tenore perpetuo concedimus, & indulgemus*; & in iiſdem Litteris Apoſtolicis, idem Summus Pontifex nedum derogavit contrariis quibuſcumque diſpoſitionibus jam editis, ſed etiam impoſterum edendis, *nec non præſentes litteras de ſurreptionis &c. aut alio quovis defectu notari, vel impugnari, aut etiam per Nos, & Succeſſores noſtros Romanos Pontifices, aut Sedem prædictam revocari, ſuſpendi, alterari, modificari, vel eis derogari nullatenus nunquam poſſe, neque ſub quibuſvis ſimilium, vel diſſimilium indulgentiarum, & conceſſionum revocationibus, ſuſpenſionibus, &c. derogationibus, aut aliis contrariis diſpoſitionibus, etiam per nos, noſtroſque Succeſſores, & Sedem præfatas, ac alios quomodolibet, & in quavis Cauſa pro tempore factis ullatenus comprehenſas, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, & validiſſimum ſtatum reſtitutas, & de novo etiam ſub quacumque poſteriori data per Rectorem prædictum eligenda, conceſſas eſſe, ac eiſdem Eccleſiæ S. Pauli, ejuſque Rectori, & aliis Chriſtifidelibus ſuffragari debere decernimus. Non obſtantibus quibuſvis Apoſtolicis, ac in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ac Cancellariæ Apoſtolicæ Regulis etiam ſimilium Indulgentiarum, & aliarum gratiarum revocatoriis editis, & edendis.*

Rector, & Presbyteri Eccleſiæ S. Pauli dicto Privilegio Miſſam celebrandi prima hora noctis Vigiliæ Nativitatis Domini, pacifice, & inconcuſſe uſi ſunt, & ſolum, paucis ab hinc annis, ab ejus uſu deſtiterunt; cumque huic S. Congregationi ſupplicaverint pro facultate redeundi ad uſum prædictum, & ſic celebrandi Miſſam juxta privilegium ſanct. mem. Pii IV. datæ fuerunt juxta morem litteræ ad Patriarcham Venetiarum, qui retulit expoſita in facto ſubſiſtere, hoc eſt fuiſſe a dicto Pontifice conceſſum Breve ſupramemoratum, quod etiam fuit exhibitum in forma authentica & ulterius Presbyteros Indulto uſos fuiſſe, cauſamque ignorari, propter quam ab ejus uſu deſtiterint. *Certe liquet antedictæ Eccleſiæ Presbyteros eodem Indulto ſic ut ſupra celebrandi uſos fuiſſe, incertum vero qua de cauſa temporis progreſſu executum non fuerit.*

Porro antiquiori relicta Diſciplina, juxta quam pro ſacrificio Miſſæ, hora tertia diebus Feſtis, hora ſexta diebus ferialibus, hora nona diebus jejuniorum per annum, & hora Veſpertina diebus Quadrageſimalibus erat ſtatuta, juxta late, & erudite recenſita *per cl. mem. Card. Bonam rerum Liturgicarum lib. 1. cap. 21. per totum*, in eo quod attinet ad Jus, quod Privilegium anteceſſit, Textus eſt *in Can. Nocte Sancta de Conſecrat. diſt. 1.* ubi ſic legitur, *Nocte Sancta Nativitatis Domini Salvatoris Miſſas celebrent Presbyteri, & Hymnum Angelicum in illis ſolemniter decantent, quoniam, & eadem Nocte ab Angelo Paſtoribus nuntiatus eſt.* At ex hoc Textu non poteſt quæſtio determinari, an Nocte Nativitatis Domini, Miſſa ante, vel poſt mediam noctem ſit celebranda, uti perpenſo dicto Textu firmat *Paſqualig. de Sacrif. novæ legis tom. 1. quæſt. 405. per totam*, ubi inquit, Miſſam poſt mediam noctem eſſe celebrandam Nocte Nativitatis Domini ex praxi Eccleſiæ, cui tamen derogari poteſt, vel ex conſuetudine legitime præſcripta, vel ex Privilegio Apoſtolico. In Concilio Tridentino, quod eſt Privilegio poſterius in *Decreto de obſervan. & evitan. in celebratione Miſſæ*, cavetur tantummodo ne Sacerdotes aliis, quam debitis horis celebrent; quocirca tota difficultas eſt in *Bulla 4. S. Pii V. Bull. tom. 2.* in qua, poſtquam ab eodem Pontifice fuit enarratum, quod nonnullæ Metropolitanæ, Cathedrales, & Collegiatæ Eccleſiæ a Sede Apoſtolica, vel ejus Legatis, aut etiam a Majori Pœnitentiario licentias obtinuerant celebrandi, & celebrare faciendi de ſero, & etiam circa ſolis occaſum, vigiliæ ſignanter Nativitatis, Miſſas, quæ media nocte, ſeu in Aurora ejuſdem Nativitatis juxta Ritum S. R. E. eſſent celebrandæ, prohibuit Prælatis, & Capitulis in virtute Sanctæ Obedientiæ, & impoſita pœna perpetuæ ſuſpenſionis a Divinis, *ne deinceps Miſſas Veſpertino tempore hujuſmodi licentiarum, & facultatum, aut alio quovis prætextu celebrare, vel celebrari facere præſumant*, addita derogatione quibuſcumque Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, conſuetudinibus, & privilegiis etiam munitis derogatoriarum derogatoriis, & aliis quibuſcumque clauſulis, etiam ſi privilegia conceſſa fuiſſent intuitu Imperatoris, Regum, Re-

Digitized by Google

ginarum, Ducum, & aliorum Principum, ut ex lectura prædictæ Bullæ colligi poteſt.

Diſcurſu itaque redacto ad hanc S. Pii V. Conſtitutionem, ex una parte videtur, quod eadem deroget Indulto, ſeu Privilegio Summi Pontificis Pii Quarti, cum ſit eodem poſterior, & cum in eadem ampliſſimæ contineantur derogationes, & cum communis opinio Doctorum ſit, quod omnia antecedentia privilegia celebrandi ante mediam noctem, ſint in prædicta Bulla Piana revocata, *Azor. Inſtit. Moral. parte 1. lib. 10. cap. 25. quæſt. 3.* ibi, *ſed hæc privilegia abrogata ſunt auctoritate Pii V. Francolin. de tempore Horar. Canonic. cap. 29. num. 11. & 14. Cardin. Brancatius in opuſ. de Privileg. Cappel. Cardinal. pag. 15. Clericat. in ſuis Deciſ. de Sacrif. Miſſæ Deciſ. 39. num. 15. & 16.* & celebrationem ante mediam noctem ſub pœna ſuſpenſionis fuiſſe prohibitam in Synodo Veneta, ſub Cardinali Priolo, teſtantur *Polacus in ſuis Aphoriſmis Sacror. Cerem. Aphor. primo num. 4. Pax Jordan. Elucub. diverſ. tom. 1. lib. 4. tit. 1. de Sacrif. Miſſæ num. 93.*

Ex alia vero parte videtur, quod Bulla Piana non derogaverit indulto, ſeu Privilegio, de quo nunc agitur, non ſolum quia non obſtante dicta Bulla Piana, Privilegium ad noſtra fere tempora ſuam habuit executionem, ſed etiam quia prætermiſſo exemplo Cappellæ Pontificiæ, in qua nocte Nativitatis Domini, ante mediam noctem Miſſa celebratur, abſque eo quod ullum expediatur Breve pro Miſſæ celebratione dicta hora faciendæ, uti plene teſtatur *Diana in edit. coord. rerum Moral. tom. 2. tract. 3. Reſolut. 12. num. 4.* in ipſa Civitate Venetiarum nocte Nativitatis Domini ante mediam noctem Miſſa celebratur a Primicerio in Templo S. Marci, & Senatus Venetus, aliique qui Miſſam dicta hora audiunt, ſatisfaciunt præcepto audiendi Miſſam die Nativitatis Domini, uti late oſtendit *Diana loco citato reſolut. vr. per totam*; hoc ipſum fit in eadem Civitate in Eccleſiis S. Joannis, & S. Jacobi di Rialto, nec non in Eccleſiis Canonicorum Lateranenſium, & in Eccleſia Patrum, qui nuncupantur *Frari*, nec non in Eccleſia Monialium S. Zachariæ, uti admittit Patriarcha in ſua informatione, itaut imperceptibile videatur, quod Miſſæ in dictis Eccleſiis hora prædicta celebrentur, & celebrari non poſſint in Eccleſia Collegiata, de qua nunc agitur, quæque ſpecialiſſimum habet Privilegium ſupra memoratum.

His ſtantibus, quæritur

An permittendum ſit, quod in Eccleſia Collegiata, & Parochiali Sancti Pauli nocte Nativitatis Domini prima noctis hora Miſſa celebretur, in caſu.

Sacra Congr. reſpondit
Negative.

QUÆSTIO CLXXVII.

In Cauſa Fulginatenſi Commutationis voluntatis die 13. Julii 1720.

SILVESTER Rainaldus in Teſtamento condito anno 1712. hæredem inſtituit Societatem ſuffragii; *con condizione eſpreſſamente apposta, che la detta Compagnia ſia tenuta a coſtruire, o fabbricare nella Caſa di eſſo Teſtatore la Chieſa Principale di detta Compagnia, nella quale ſi debba celebrare una Meſſa la ſettimana in ſuffragio di eſſo Teſtatore, e mancando i Confrati di fare la coſtruzione, o fabbrica di detta Chieſa nella medeſima Caſa di eſſo Teſtatore, dentro il termine di tre anni dalla ſua morte, allora, ed in tal caſo vuole, che intieramente, e ſenza alcuna diminuzione ſucceda nell' intiera ſua Eredità, e Beni l' Oſpizio de' Poveri Pellegrini.*

Anno 1717. Societas Suffragii hæres inſtituta SS. Dom. Noſtro ſupplicavit pro commutatione voluntatis quoad locum pro Eccleſiæ conſtructione deſignatum, ſed ſe opponentibus Confratribus Hoſpitii ſubſtituti, uti deſumitur ex folio S. Congregationis habitæ *die 10. Julii* 1717. negativum prodiit reſponſum in Congregatione habita *die 31. Julii ejuſdem anni.*

Poſt hæc, deventum fuit ad concordiam inter Societatem, & Hoſpitium; Confratres etenim Hoſpitii ſuum præſtiterunt aſſenſum ædificationi Eccleſiæ in loco Societati, & Superioribus bene viſo, & ceſſerunt, & renunciarunt ſubſtitutioni favore ejuſdem Hoſpitii factæ in Teſtamento Silveſtri, & e contra Societas hæres ſolvere promiſit Hoſpitio ſcuta bis centum eroganda in ſolutionem pretii cujuſdam Domus emptæ pro uſu Peregrinorum; cumque hæc facta, & concordata fuerint ſub reſervatione beneplaciti, & aſſenſus Apoſtolici, in præſenti diſputandum proponitur dubium infra exponendum, quod reſpicit tam commutationem voluntatis, quam approbationem tranſactionis.

Quoad commutationem voluntatis, eidem ex æquitate dicitur locum eſſe debere, tum quia Domus Teſtatoris, in qua eſſet Eccleſia ædificanda, eſt parva, exigua, incapax, nec capax fieri poſſet, niſi emerentur aliæ adjacentes Domus, exburſatis circiter ſcutis 700. tum quia Domus, in qua ad tramites Teſtamenti eſſet Eccleſia ædificanda, ſita eſt in Platea frumenti, in qua exercetur emporium animalium immundorum, & in qua erecta jam reperitur Eccleſia Societatis Mortis, quæ utpote parum diſtans a Domo Silveſtri Teſtatoris, æmulationum, & diſſidiorum eſſet origo inter utriuſque Societatis Confratres, quando e contra locus deſignatus pro Eccleſiæ conſtructione eſt Palatiis, & Domibus Nobilioribus Civium circumdatus, nec in eo aliqua reperitur Eccleſia, & tandem quia per hanc voluntatis commutationem nec læditur jus tertii, nec Anima Teſtatoris patitur detrimentum, & quod etiam notatu dignum eſt, præviis favorabilibus informationibus, tam defuncti, quam præſentis Epiſcopi, Univerſa Civitas pro eadem inſtat commutatione, ut ex Teſtimonio Magiſtratus Fulginei exhibito deſumi poteſt.

Quoad approbationem vero tranſactionis, ejus fundamentum conſtituitur in evidenti utilitate, quæ in utrumque Locum Pium derivat; Hoſpitium etenim ſe liberat a debito contracto pro Domo empta, in eam cauſam erogando ſcuta 200. quæ habet a Societate, & Societas facultatem acquirit ædificandi Eccleſiam in loco aptiori, ſibique magis bene viſo.

His ſtantibus, quæritur

An ſit locus commutationi voluntatis, itaut tranſactio ſit approbanda in caſu.

Sacra Congr. reſpondit
Affirmative.

QUÆSTIO CLXXVIII.

In Cauſa Aquenſi Diſmembrationis, die 13. Julii 1720.

AQUENSES Præſules ab antiquo tempore exoptarunt, ut in Oppido Saxelli erigeretur nova Parochia, eo ſub fundamento, quod Parochialis Eccleſia S. Joannis Baptiſtæ ab eo diſtat per mille paſſus, & ultra, itaut ad ipſam Oppidani Senes, Pueri, aliique debilitate laborantes non ſine magna difficultate, & incommodo accedere poſſint.

Non potuit horum Præſulum intentio executioni mandari propter temporum calamitates; cumque hoc interim ab iiſdem ſtatutum fuerit, quod Fons Baptiſmalis, & Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum in alia reponerentur Eccleſia, ne infirmi, noctis præſertim tempore, ſine Sacramentis decederent, & Oppidani Saxelli, pro ſuarum virium modulo conſtructioni novæ Eccleſiæ incubuerint, res eo tandem devenit, ut anno 1718. fuerit completa Eccleſia ſub Invocatione Sanctiſſimæ Trinitatis, pro cujus dote nonnulli Fratres de Romagninis donationis titulo aſſignarunt bona aſcendentia ad annuum fructum ſcutorum 60. & ultra Romanorum, cum conditione tamen, quod donatio ſuum effectum habere non deberet, niſi ſequeretur erectio novæ Parochiæ in Eccleſia Sanctiſſimæ Trinitatis cum diſmembratione a Parochiali Eccleſia S. Joannis Baptiſtæ, uti latius ex Inſtrumento donationis, a Communitate acceptatæ, deſumi poteſt.

Porro hanc novæ Parochialis erectionem, Parochus, ſive Archipresbyter S. Joannis Baptiſtæ prætendit non eſſe faciendam, tum quia poſt antiquiora Epiſcoporum decreta, Eccleſiæ S. Joannis Baptiſtæ, & altera Sanctiſſimæ Trinitatis, habitæ fuerunt tanquam unitæ, & Archipresbyteri de utraque fuerunt proviſi a Sede Apoſtolica, tum quia itineris incommoditas, quæ adeſſe dicitur quoad Oppidanos Saxelli erga Eccleſiam S. Joannis Baptiſtæ, procedit etiam quoad alios, in Domibus Ruſticalibus, parviſque Pagis degentes, qui novæ erigendæ Parochiali aſſignarentur, & tandem quia ipſe in Eccleſia SS. Trinitatis retinet Coadjutorem, Oppidanis Sacramenta miniſtrantem, in quo rerum ſtatu, non eſt locus erectioni novæ Parochiæ, cum erectio ſit ſubſidiarium remedium, juxta firmata in his terminis *per Rot. in Deciſ. 178. par. 19. tom. 2. Recent. & in Leodien. diſmembrationis prima Februarii 1712. §. nec in totum coram R. P. D. Falconeria, confirmata 3. Julii 1713. §. medio itaque coram R. P. D. Criſpo, & 22. Junii 1714. §. præſens itaque, & 25.*

& 25. Januarii 1715. §. ita pariter coram R. P. D. Lancetta.

Communitas e contra Saxelli, cui etiam adhæret Epiſcopus in ſua informatione, contendit eſſe locum erectioni novæ Parochialis, cum de diſtantia, & de magna Populi incommoditate quoad receptionem Sacramentorum, nulla valeat eſſe difficultas, in quo rerum ſtatu ad novæ Parochiæ erectionem eſt deveniendum, uti probat Textus *in cap. ad audientiam il primo de Eccleſ. ædif.* ibi *non poſſint Parochiani ſine magna difficultate ipſam adire, & concordat Concil. Trid. ſeſſ. 21. cap. 4. de Reform.*

Haud urgente, quod indigentiæ Oppidanorum ſuccurri poteſt per deputationem Coadjutoris, ſeu Vicecurati in Eccleſia Sanctiſs. Trinitatis, qui in eadem Sacramenta adminiſtret; Deputatio etenim Coadjutoris ſibi locum vindicat, quando Populus ita numeroſus eſt, ut unus Rector non poſſit ſufficere Eccleſiaſticis Sacramentis miniſtrandis, ſecus autem, quando propter loci diſtantiam, vel accedendi difficultatem, Parochiani ſine magno incommodo ad percipienda Sacramenta, & Divina Officia audienda ad Parochiam venire non poſſunt, tunc quippe ad novæ Parochiæ erectionem eſt deveniendum, uti ſatis aperte deſumitur *ex allegato cap. 4. ſeſſ. 21. de Reform.*

Adeoque præter ea, quæ in poſtrema Congregatione dicta ſunt, occaſione examinandi Cauſam *Imolen. diſmembrationis*, Sacra hæc Congregatio, juſtis concurrentibus cauſis, diſtantiæ videlicet, & incommoditatis percipiendi Sacramenta, cenſuit eſſe locum erectioni novæ Parochiæ, non obſtante exiſtentia Coadjutoris, & Vicecurati, ſeu oblatione eum retinendi in aliqua Eccleſia, ad effectum, ut ille Populo Sacramenta miniſtraret, uti colligitur *ex Puteolana Erectionis Parochiæ, quæ fuit propoſita die 18. Junii 1701., & reſoluta die 3. Septembris ejuſdem anni, ubi habetur lib. 51. decret., & ex Lunen. Sarzanen. erectionis Parochialis, quæ fuit propoſita, & reſoluta 16. Julii 1712. lib. 62. decret. & ex Frequentina, ſeu Abellinen. Erectionis Parochialis, quæ fuit propoſita, & reſoluta die 27. Maii 1713. uti habetur lib. 63. decret.*

Oppidani nihilominus novæ Parochiæ erectionem obtinere non potuerunt; quandoquidem poſt plures Cauſæ propoſitiones *die 2. Auguſti* 1721. reſponſum fuit *non eſſe pro nunc locum diſmembrationi Eccleſiæ Sanctiſſimæ Trinitatis ſitæ in loco Saxelli ab altera Eccleſia Parochiali S. Joannis Baptiſtæ, ſed Parochum pro tempore eſſe obligatum ad retinendum propriis ſumptibus Coadjutorem ab Epiſcopo approbatum in altera ex Eccleſiis ab eodem Epiſcopo deſignandis.*

Binæ fuerunt difficultates in hac Cauſa excitatæ, prima deſumpta fuit ex Mappa per manus tranſmiſſa, ex qua colligi dicebatur itineris incommoditatem ſibi eſſe locum vindicaturam, non obſtante erectione novæ Parochiæ; licet enim incommoditas ceſſaret quoad Oppidanos Saxelli, non ceſſabat tamen quoad alios in Domibus Ruſticalibus, parviſque Pagis degentes, qui novæ erigendæ Parochiali aſſignabantur.

Altera deſumpta fuit ex aſſignatione fratrum de Romagninis; contribuentibus quidem iiſdem annua ſcuta 60. ſed ſibi reſervato jure Parochum præſentandi, & impoſita novo Parocho obligatione celebrandi pro ſe, & ſuis ſucceſſoribus quolibet anno centum Miſſas, in quo rerum themate, præſcindendo ab experientia, quæ oſtendit, duram nimis eſſe pro Epiſcopis laicorum præſentationem ad Parochialem Eccleſiam, fratres de Romagninis non poterant conſiderari, niſi tanquam puri Benefactores, & ſic juris nominandi incapaces, cum illud jus ex ſimplici beneficentia non acquiratur.

Obtenta fuit a Communitate, & Hominibus loci Saxelli nova audientia, & quæritur

An ſit locus prætenſæ diſmembrationi Eccleſiæ Sanctiſſimæ Trinitatis ſitæ in loco Saxelli ab altera Eccleſia Parochiali S. Joannis Baptiſtæ, cui reperitur unita, itaut illa erigi debeat in novam, & diſtinctam Parochiam, & ſic ſtandum ſit, vel recedendum a deciſis die 2. Auguſti 1721. in caſu &c.

Sacra Congr. die 15. Maii 1723. reſpondit

Dilata, & doceatur de libera dotis aſſignatione, & quoad retentionem Coadjutoris, Ordinarius procedat pro ſuo arbitrio, & conſcientia etiam auctoritate Sac. Congregationis.

QUÆSTIO CLXXIX.

In Cauſa Aquilana, die 13. Julii 1720.

SACERDOS Joſeph Fattore prætendit, quod Hyacinthus Miconus Francus primam Clericalem Tonſuram illicite receperit ab Epiſcopo Marſorum.

Primo quia Sacræ Congregationi Epiſcoporum, & Regularium, quæ Vicario Apoſtolico Aquilano facultatem dedit concedendi litteras dimiſſoriales pro Hyacinthi Ordinatione, non innotuit jus, quod idem Joſeph habebat ad Beneficium in hypotheſi, in qua Hyacinthus non eſſet Clericali Militiæ adſcriptus.

Circumſtantia hæc etenim, quæ Sacram Congregationem difficiliorem reddidiſſet in concedenda facultate, conceſſionem prædictam efficit obreptitiam, & ſubreptitiam, & ſic illicitam ordinationem, quæ dependenter ab eodem facta eſt, ad terminos Textus *in cap. ſuper litteris de reſcriptis.*

Et molto magis, cum idem Hyacinthus ſuæ ſupplicationis fundamentum repoſuerit in jure ſibi ad dictum Beneficium competente, uti colligitur ex ejus ſupplici libello prædictæ Sac. Congregationi exhibito.

Secundo quia collatio primæ Tonſuræ facta fuit Hyacintho, prævia tantum unica denunciatione in Eccleſia Parochiali adimpleta, quando ad tramites Conſtitutionum Synodalium, tres denunciationes tribus diebus feſtivis aliquantulum interpolatis fieri debebant.

Tertio quia facultas concedendi litteras dimiſſoriales fuerat a Sacra Congregatione Epiſcoporum, & Regularium directa Vicario Apoſtolico Aquilano; cumque litteræ dimiſſoriales fuerint expeditæ ab Archidiacono Antonello Provicario, ex quo Vicarius Apoſtolicus aberat, & erat in Civitate Aprutina diſtante per vigintiquatuor milliaria a Civitate Aquilana, infertur, quod ordinatio facta in ſequelam dictarum litterarum dimiſſorialium ſit habenda pro illicita.

Haud urgente, quod Archidiaconus Antonellus fuerat oretenus electus in Provicarium a Vicario Aquilano, tum communicatione omnium facultatum, tum quia ſub hac communicatione comprehendi non poterat conceſſio litterarum dimiſſorialium, utpote commiſſa arbitrio Vicarii Apoſtolici, & directa ad Collationem primæ Tonſuræ, & ſic ad conſtituendum aliquem in Eccleſiæ Miniſtrum, uti probat textus *in cap. final. §. Is autem, ibique Gloſſ. in verbo ut perſonaliter de officio, & poteſt. Judicis delegati.*

Tum quia hæc eſſe videtur differentia inter Provicarium a Sacra Congregatione Epiſcoporum, & Regularium electum, & Provicarium ab ipſo Vicario deputatum, quod in primo caſu Provicarius exequi poteſt commiſſionem ad ipſum Vicarium directam, quod tamen facere non poteſt in ſecundo, juxta Theoricam *Deciſ. in cap. quoniam Abbas a num. 78. ad 84. de Officio delegati.*

Hæc ſunt, quæ continentur in ſcriptura Sacerdotis Joſephi Factoris, de juribus autem Hyacinthi nullum verbum fieri poteſt, cum eadem non fuerint Secretario exhibita, itaut nedum pro hac, ſed pro omnibus aliis Cauſis contentioſis in folio deſcribendis, idem humillime Sacræ ſupplicet Congregationi, ut aliquod capiatur temperamentum, ſeu ut debitæ mandentur executioni repetita hujus Sac. Congregationis edicta de communicandis juribus eidem Secretario tempore congruo, & antequam folium extendatur; aut enim pro folii extenſione expectari debet, quod ab utraque parte ſcripturæ communicentur, & ob unius partis contumacia fieri poteſt, quod Cauſa nunquam in folio deſcribatur, aut folium eſt extendendum exhibitis tantum juribus unius partis, & impoſſibile eſt, quod ambarum partium jura in folio referantur, & quando unius partis tantum jura in folio referuntur, altera obliviſcitur ſuæ in exhibitione Jurium contumaciæ, & palam, licet injuſtiſſime, conqueritur, quod ſua jura in folio non fuerint deducta.

Ad rem autem redeundo, quæritur.

An Hyacinthus ſit licite Tonſuratus, in caſu.

Sacra Congr. die 7. Septembris 1720. reſpondit

Negative, & prævia relaxatione Suſpenſionis eſſe capacem Beneficii.

Digitized by Google

QUÆSTIO CLXXX.

In Cauſa Neapolitana Sponſalium, die 13. Julii 1720.

ANna Carminati die 18. Julii 1714. iaſtetit coram Vicario Generali Neapolitano, ne, ſe inaudita, daretur facultas Joanni Baptiſtæ Brancaccio Matrimonium contrahendi cum alia fœmina, ſub obtentu, quod ſecum ſponſalia contraxiſſet per verba de futuro, introductaque coram dicto Vicario lite, idem declaravit, quod conſtabat de ſponſalibus.

Habuit Joannes Baptiſta recurſum ad hanc Sac. Congregationem, tranſmiſſiſque ad ipſam actis, memoratus Joannes Baptiſta contendit non conſtare de ſponſalibus, & quatenus conſtaret, ſe cogi non poſſe ad eorum implementum.

Quod autem non conſtet de ſponſalibus, idem probare ſatagit, ex quo Teſtes de illit deponentes magnas patiuntur exceptiones in perſonis, & in dictis, ut ex ejus ſcriptura per manus circumferenda deſumi poteſt, & ſignanter quia ex aliis Teſtibus habetur dictum Joaonem Baptiſtam fuiſſe in Civitate Liburni, & in Civitate Ceotumcellarum, eo ipſo tempore, quo a Teſtibus ſponſalia comprobantibus aſſeritur ea fuiſſe contracta inter Annam, & Joannem Baptiſtam in Domo propria ejuſdem Annæ, & ſic in Civitate Neapolitana.

Quod vero, quatenus conſtaret de ſponſalibus, ipſe cogi non poſſet ad eorum implementum, Joannes Baptiſta oſtendit, & ſuadere conatur, primo ex divitiarum diſparitata, quæ inter ſe, & Annam intercedit, ſecundo ex ætate annorum 14. in qua conſtitutus erat quando a Teſtibus deponitur, quod ſponſalia contraxit, & tertio ex contradictione ſui Patris, & ſuorum Patruorum, ipſorumque alienatione a Matrimonio cum Anna contrahendo.

Alia plura referuntur in ſcriptura pro dicto Jo. Baptiſta Brancaccio exarata, abſque eo quod aliquid referri valeat de Juribus Annæ, quæ non fuerunt Secretario exhibita. *Die 3. Auguſti* 1720. diſputatum fuit, an conſtaret de ſponſalibus, & quatenus affirmative, an Joannes Baptiſta eſſet cogendus ad matrimonium contrahendum.

Quia vero agebatur de ſponſalibus, quæ ex apocha non probabantur, ſed ex Teſtibus, & ulterius quia agebatur de ſponſalibus, quorum executio fieri debebat quatuor poſt annos, abſque eo quod tempore intermedio aliquod apparuerit indicium ſponſalium præcedenter, uti ſupponebatur, contractorum, quodque notabilius eſt, cum Teſtes de ſponſalibus deponentes dicerent ea inita fuiſſe in Civitate Neapolitana *anno* 1713. *in Vigilia feſtivitatis Beatiſſimæ Virginis Gratiarum*, quando ex Teſtibus a Joanne Baptiſta adductis habebatur, quod ipſe tempore prædicto erat in Civitate Centum Cellarum.

Hinc factum eſt, quod EE. PP. tunc abſtinendo a reſolutione ſecundi dubii, hoc eſt, an, etiam admiſſis ſponſalibus, cogi poſſet Jo. Baptiſta ad contrahendum matrimonium, demandarunt, quod coadjuvarentur probationes, & quod Teſtes formiter examinarentur ſuper negativa coarctata.

Factum fuit examen Teſtium prædictorum, & ex eorum dictis aliiſque juribus circumferendis Jo. Baptiſta iterum contendit non conſtare de ſponſalibus, & quatenus conſtaret, ſe cogi non poſſe ad contrahendum matrimonium cum Anna, tum propter diſparitatem divitiarum, tum quia erat in ætate annorum 14. quando prætenditur quod a ſe fuerint contracta ſponſalia, & demum quia Pater, & Patrui huic matrimonio adverſantur, & licet Patris conſenſus non ſit pro validitate matrimonii neceſſarius, diſſenſus tamen ſufficere dicitur pro diſſolvendis ſponſalibus; cum in caſu inobedientiæ, magnum in re familiari pati poſſet præjudicium, *juxta deducta per Cardinal. de Luca de matrim. diſcurſ.* 8. *n.* 10. *& ſeqq.*

Pluries igitur propoſita fuit Cauſa hæc ſuper ſponſalibus, quæ Anna Carminati prætendit ſecum fuiſſe contracta a Joanne Baptiſta Brancaccio. Prima propoſitio contigit in Congregatione habita *die 3. Auguſti* 1720. & tunc fuit reſponſum, quod coadjuvarentur probationes, & Teſtes formiter examinarentur ſuper negativa coarctata. Secunda propoſitio Cauſæ facta fuit in Congregatione habita *die 23. Auguſti* 1721.; Et tunc diſputatis ſequentibus dubiis, primo videlicet, *an conſtet de Sponſalibus, & quatenus affirmative, ſecundo, an Joannes Baptiſta ſit cogendus in caſu &c.*, ad primum reſponſum fuit *negative*, & ad ſecundum *ſatis proviſum in primo*. Tertia propoſitio facta eſt in Congregatione habita *die 20. Decembris* 1721. propoſitoque dubio, *an ſit ſtandum vel recedendum a deciſis in caſu &c.* Sacra Congregatio diſtulit reſolutionem, cenſuitque, *repetendos eſſe Teſtes, qui depoſuerunt ſuper negativa coarctata, & Cauſam omnino proponendam eſſe in ſecunda Congregatione poſt Reges*: Propoſita itaque eadem cauſa pro quarta vice, quæritur

An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis die 23. Auguſti 1721.

Sacra Congr. die 7. Februarii 1722. reſpondit, *In Deciſis.*

QUÆSTIO CLXXXI.

In Cauſa Gerundenſi, die 24. Auguſti 1720.

ALexander Papa Tertius Treverenſi ſcribens Archiepiſcopo, uti exponit *Gonzal. in Textu mox allegando*, vel alicui Prælato Daniæ, Scandiæ, ſeu Norvegiæ, uti in notis ad eundem Textum inquit *Cujacius*, Triburienſi etenim Archiepiſcopo, uti legitur in vulgata collectione, Epiſtola ſcripta eſſe non poteſt, cum tempore dicti Pontificis Triburium eſſet Villa Imperatoria prope Moguntiam, in cujus finibus littus, & portus maris non aderant, auctoritate Beati Petri, & ſua conceſſit, ut Populi dictæ Regionis, diebus Dominicis & aliis Feſtis, præterquam in majoribus anni ſolemnitatibus, poſſent incumbere piſcationi Alecum, ſi Alecia Terræ ſe inclinaverint, dummodo tamen poſt piſcationem, vicinis Eccleſiis, & Chriſti Pauperibus competentem alargirentur eleemoſynam, uti fuſe habetur *in cap. licet tit. de feriis.*

Ad hujus forte conceſſionis imitationem Summus Pontifex Sixtus Papa Quintus ad petitiones Abbatis, & Conventus Monaſterii Oppidi S. Felicis de Guixols Ordinis S. Benedicti Diœceſis Gerunden. indulſit, ut Oppidani, qui ut plurimum ſunt piſcatores ſingulis diebus Sabbati, & Vigiliis ſingulorum feſtorum, a media nocte uſque ad auroram, & dictis Dominicis, aliiſque feſtivis diebus poſt Miſſam, & meridiem piſcari poſſent in mari, quod eſt proximum Oppido; impetrata tamen ab Abbate Monaſterii pro tempore licentia, & dummodo Abbati, & Conventui tertia pars lucri conſignaretur, eroganda in reparationem, & fabricam Eccleſiæ, & ornamenta Sacriſtiæ; Eccleſia etenim Monaſterii eſt Eccleſia Parochialis, & reparatione indigebat.

Apoſtolica hæc indulgentia non habuit illum, qui ſperabatur, effectum; Piſcatores etenim, qui ex piſcatione diebus feſtivis exercita nullum emolumentum reportarunt, ex quo, detracta tertia parte, quæ ſolvi debebat pro Eccleſiæ reparatione, detractiſque ſumptibus Navis, Retium, & aliarum rerum neceſſariarum, nihil fere pro illis remanebat, aut a piſcatione deſtiterunt, aut ſe fraudibus illaquearunt in propriæ conſcientiæ perniciem, qua de cauſa factum eſt, ut exiſtimatum fuerit, opus eſſe aliud remedium parare, durante videlicet adhuc neceſſitate reparationis Eccleſiæ, cui uſque adhuc conſultum non fuit.

Ad evitandos itaque ſcrupulos, & zelo decoris propriæ Parochialis Eccleſiæ, Piſcatores in unum convenientes, Abbati Monaſterii inſinuarunt, ut Sedi Apoſtolicæ ſupplicaret pro Indulti ampliatione, eo, quo ſequitur modo; cumque Piſcatorum preces, una cum Abbatis ſupplicationibus, fuerint a Sanctiſſimo Domino Noſtro ad hanc Sacram Congregationem remiſſæ, ſcriptum fuit, juxta morem, Epiſcopo pro informatione, & voto, qui cenſuit eſſe petitis annuendum.

Modus autem eſt, primo, quod ipſis liceat piſcari diebus Sabbati, & Vigiliis Feſtivitatum, a ſolis occaſu uſque ad mediam noctem, & in hoc nulla videtur, quod eſſe poſſit difficultas, licet enim juxta antiquiorem Eccleſiæ diſciplinam dies Feſti eſſent colendi a Veſpere in Veſperam, uti habetur *in Cap. omnes tit. de feriis*, ex communi tamen conſuetudine per totam Europam recepta, viginti quatuor horæ diei feſtivæ, quæ eſt colenda, computantur a dimidia nocte ad aliam dimidiam noctem, uti bene docent *Suarez de Relig. tom. 1. lib. 2. cap. 31. Ricciul. lucubr. lib. 6. cap. 9. Gonzal. in cap. 1. num. 3. in fine de feriis, Anaclet. ad eundem titulum decretalium de feriis §. 1. num. 17. & 18.*

Secundo, quod liceat ipſis piſcari diebus Dominicis, & feſtivis mane ante miſſam.

Tertio, quod liceat ipſis piſcari Dominicis, & Feſtivis diebus Veſpere poſt Miſſam, exceptis tamen ab indulto piſcandi mane, & Veſpere, principalioribus Feſti-

vitatibus, Natalis Domini, Paſchæ Reſurrectionis, Pentecoſtes, Aſſumptionis Beatæ Mariæ Virginis, S. Felicis, qui eſt Tutelaris Villæ, & Tutelaris Parochialis Eccleſiæ, nec non die Feſto S. Petri.

Quarto, quod ex omnibus iſtis piſcationibus ſeptima lucri pars cedat in commodum, & reſtaurationem Eccleſiæ, nec non ſupellectilium Sacriſtiæ.

Teſtatur Epiſcopus, quod modus hic erit utilior alio, qui fuit præſcriptus in Indulto Sixtino; ultra enim ſeptimam partem ex lucro piſcationum, quæ fient diebus feſtivis, pars etiam ſeptima lucri piſcationis exercitæ diebus Sabbati, & Vigiliarum, a Solis occaſu ad mediam noctem, Eccleſiæ beneficio applicatur, quodque notabilius eſt, idem Epiſcopus perpendit, quod per hunc novum modum fraudes evitabuntur, & Piſcatores habebunt tranquillitatem conſcientiæ.

Alias ſupponebatur, quod in Urbe adeſſet, qui ſe eſſet nomine Communitatum oppoſiturus huic inſtantiæ, ſed ille ad Secretarium acceſſit, & teſtatus eſt ſe Procuræ mandatum ad id gerendum non habere.

Adeoque nunc quæritur

An & quomodo ſit extendendum Indultum in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Conſulendum Sanctiſſimo pro confirmatione Brevis cum reductione a Tertia parte ad Septimam.

QUÆSTIO CLXXXII.

In Cauſa Jadrenſi, die 24. Auguſti 1720.

QUIDAM Miles Italus, Vexillarius Militaris Centuriæ, ſtationes habebat hybernas ſibi aſſignatas a ſupremo Militiæ Duce in Civitate Scardonen.; cumque, obtenta licentia, Civitatem petierit Jadren., Mulieris Jadrentinæ captus amore, matrimonium cum ipſa contrahere cogitavit, ſed quia illud Domi, & non in Eccleſia contrahere intendebat, neceſſariam contrahendi non potuit licentiam reportare ab Archiepiſcopo Jadren.

Hinc factum eſt, quod Miles, & Mulier diſcedere voluerunt, prout diſceſſerunt a memorata Civitate Jadren., & ſe ad Civitatem Nonæ alteri Ordinario ſubjectam contulerunt, exhibitiſque coram Vicario Generali probationibus ſuper ſtatu libero, fuerunt iidem Matrimonio juncti ab eodem Vicario, nullis tamen præmiſſis denunciationibus, & ab eo tempore uſque in præſens cohabitarunt, tanquam Vir, & Uxor.

Habita facti notitia ab Archiepiſcopo Jadren. dubitationem ipſe excitavit ſuper Matrimonii validitate, nec non ſuper pœnis, quibus Vicarius Nonæ, qui Matrimonio præbuit aſſiſtentiam, ſubjectus remanſerit, litteriſque datis ad hanc Sacram Congregationem, quæ fuerunt conſignatæ ab R. P. D. Secretario Congregationis de Propaganda Fide, Eminentiarum Veſtrarum oraculum ſe expectare profeſſus eſt, & profitetur; cumque nullus ſit, qui in hac cauſa ſcribat, operæ pretium eſſe cenſui, pro muneris mei incumbentia, nonnulla hinc inde referre, ut viſis videndis, adæquatum de more, & tutum ab hac Sacra Congregatione feratur judicium.

Præmiſſo itaque, quod controverſia videtur eſſe decidenda ad tramites Juris Communis, nulla habita ratione Sacerdotis Cappellani Militaris Centuriæ, vel quia ex relatione tranſmiſſa ab Archiepiſcopo Jadren. nulla habetur notitia, quod Centuria, de qua nunc agitur, Sacerdotem Cappellanum habuerit, vel quia quatenus habuiſſet, jam in hac Sacra Congregatione recepta eſt ſententia, quod Cappellanus Caſtrenſis, ſi non habeat ſpecialem facultatem a Sede Apoſtolica, vel expreſſam licentiam ab Ordinario, non poteſt aſſiſtere, ſeu intereſſe Matrimoniis, quæ fiunt a Militibus, ſive hi degant in Præſidiis, ſive in Caſtris, & ſtationibus hybernis, aut æſtivis, ſeu etiam ſint poſiti in actuali expeditione, juxta reſolutiones Sacræ Congregationis impreſſas apud *Anacletum in Jus Canonicum tom. 4. tit. 3. de Clandeſtina deſponſatione* §. 2. *num.* 97. *apud Patrem Schiaram in additionibus ad ſuam Theologiam Bellicam fol.* 139. 140. *& apud Dominum Urſayam tom. 2. diſcept. parte prima num.* 59. *& ſeqq.*

Quocirca ad jus Commune deſcendendo, controverſiæ cardo conſiſtere videtur in ſtatuendo, an Miles, de quo nunc agitur, haberi potuerit pro vago; ſi etenim miles non eſt habendus pro vago, Matrimonium erit nullum; utpote minime contractum coram proprio unius ex contrahentibus Parocho, juxta Concil. Trident. *Seſſ.* 24. *cap.* 1. *de Reform. Matrim.* ubi etiam decernitur pœna adverſus Sacerdotem, qui non eſt contrahentium Parochus, & eorum aſſiſtit Matrimonio; dicitur enim eum remanere debere ipſo jure ſuſpenſum, quamdiu ab Ordinario ejus Parochi, qui Matrimonio aſſiſtere debebat, ſeu a quo benedictio erat ſuſcipienda, abſolvatur.

In nihilum urgente circumſtantia facti ab Archiepiſcopo Jadren. expoſita, quod Mulier videlicet in Territorio Nonæ quædam Paternarum poſſeſſionum fruſta, noviter acquiſita habebat, cum enim, Teſte eodem Archiepiſcopo, non haberet Mulier in Civitate Nonæ habitationem, aut domicilium, hinc ſequitur, quod præciſa circumſtantia, quod Miles eſſet vagus, non potuit Parochus Nonæ haberi pro proprio Mulieris Parocho, itaut ſemper Matrimonium nullitatis vitio laborare dicendum ſit, utpote non contractum coram Parocho Sponſi, aut Sponſæ, uti proſequuntur *Barboſ. de offic. & poteſt. Parochi par. 2. cap.* 21. *num.* 34. *Bonacin. de Matrimon. quæſt. 2. puncto* 8. *num.* 1. *fuſe Sanchez de Matrim. lib. 3. diſput.* 23. ubi *num.* 7. inquit ſpeciale eſſe in Sacramento ordinis, quod proprius Ordinandi Epiſcopus etiam dicatur ille, ex cujus Diœceſi Ordinandus trahit originem, juxta Textum *in Cap. cum nullus de tempor. Ordinat. in* 6. & quod in terminis Matrimonii, ille tantum dicitur proprius Parochus, in cujus parochia alter ex contrahentibus habet domicilium.

Secus autem ſe habere debebit res in hypotheſi, in qua Miles Italus fuerit vagus, & haberi debeat pro vago, in hac quippe facti ſpecie Matrimonium erit validum, & difficile admodum erit, quod ille, qui Matrimonio interfuit, alicui pœnæ remanſerit ſubjectus; vagi etenim non habent proprium Parochum, ſed quilibet Parochus eſt Parochus Vagorum, & Vagi contrahere poſſunt Matrimonium coram Parocho illius loci, in quo actu verſantur, uti late probant *Sanchez de Matrim. lib. 3. diſp.* 25. *num.* 11. *Barboſ. de offic. & poteſt. Parochi par. 2. cap.* 21. *num.* 89. *Pirbing. ad lib. 4. decretal. tit. de Clandeſtin. deſponſat. num.* 19. *Cabaſſut. in Theor. Juris Canon. lib. 3. cap.* 26. *n.* 4. quod procedit non ſolum, ſi uterque Conjux ſit vagus, ſed etiam ſi alter ex ipſis tantum vagus ſit; ſufficit quippe ad validitatem Matrimonii, quod illud contrahatur coram Parocho Sponſi, aut Sponſæ, & quando Sponſus eſt vagus, quilibet Parochus eſt ejus Parochus, uti bene ponderat *Sanchez cit. lib. 3. diſput.* 25. *num.* 14. *&* 15. & ſequitur *Barboſa in Collectaneis ad Concil. Trident. ſeſſ.* 24. *de Reform. Matrimon. cap.* 7.

Ac licet Concilium loco citato *ſeſſ. videlicet* 24. *de Reform. Matrim. c.* 7. præceperit, ne facile homines vagi ad Matrimonium contrahendum recipiantur, & quod Parochi eorum Matrimoniis non aſſiſtant, niſi præmiſſa diligenti inquiſitione, & niſi re ad Ordinarium delata, ab eo licentiam id faciendi obtinuerint, quæ Conciliaris diſpoſitio fuit etiam innovata in inſtructione Sacræ Congregationis Univerſalis Inquiſitionis pro examine Teſtium, qui inducuntur pro contrahendis Matrimoniis, edita *die* 21. *Auguſti* 1670. hinc tamen argumentum deduci nequit, vel ad nullitatem matrimonii, vel ad aliquam pœnam, cui remanſerit ſubjectus ille, qui interfuit matrimonio, de quo nunc agitur, tum quia ſi Concilium Tridentinum *citato cap.* 7. non appoſuit clauſulam irritantem, in hypotheſi, in qua matrimonium Vagorum fieret, non ſervatis iis, quæ in dicto *cap.* 7. ſtatuta ſunt, & vice verſa idem Concilium clauſulam irritantem appoſuit *in cap.* 1. in quo decrevit matrimonium contrahi debere coram Parocho Sponſi, aut Sponſæ, ſignum evidentiſſimum hoc eſt, quod etiam ſuppoſita inobſervantia eorum, quæ fuerunt decreta *in cap.* 7. nunquam dici poterit, quod matrimonium nullitatis vitio laboret, uti probat Textus *in cap. ex litteris il* 2. *in fine de Matrimonio contracto contra interdict. Eccleſ.* & bene proſequuntur *Sanchez de Matrimon. lib. 3. diſp.* 25. *n.* 8. *Anaclet. ad titul. Decretal. de clandeſtina deſponſat. num.* 95. tum quia ille, qui interfuit Matrimonio, de quo nunc agitur, non erat aliquis Parochus Nonæ, ſed Vicarius Generalis, itaut non eſſet neceſſaria rei delatio ad Ordinarium, cum ipſe tanquam Vicarius Generalis ſub appellatione Ordinarii eſſet comprehenſus, uti proſequitur *Sanchez loco citato num.* 10. & multo magis, cum idem antequam Matrimonio intereſſet, de ſtatu libero utriuſque Conjugis probationes receperit; in nihilum relevante, quod Matrimonium fuit contractum non præmiſſis denunciationibus matrimonialibus, non ſolum quia Sancta Synodus prudentiæ, & judicio Ordinarii remiſit omiſſionem denunciationum in matrimoniis, uti habetur *ſeſſ. 24. de Reform. Matrim. cap.* 1. ſed etiam quia recepta jam eſt in hac Sacra Congregatione ſententia, quod Matrimonium eſt validum, licet fuerint denunciationes

omiſ-

omiſſæ, *Decan. in Summa tract. de Sacram. quæſt. 3. tit. de clandeſt. deſponſat. num. 3. Pirhing. ad dict. tit. Decretal. §. 4. num. 28. Diana in edit. coordinata tom. 2. tract. 6. de Sacram. Matrim. reſolut. 62. Rota deciſ. 301. num. 3. deciſ. 375. num. 10. par. 11. recent.*

Suppoſito, quod cardo controverſiæ reſideat in circumſtantia, an Miles, de quo nunc agitur, fuerit vagus, nec ne, nonnulla ſunt, quæ ſuadent, eum vagum non fuiſſe; vagus enim non eſt, qui domicilium habet, cumque Miles habere dicatur domicilium ubi meret, uti probat Textus *in l. Municeps ff. ad Municipalem*, ibi, *Miles ibi domicilium habere videtur, ubi meret, & ſi nihil in patria poſſideat*, & Miles, de quo nunc agitur, ſtationes haberet hybernas ſibi aſſignatas a ſupremo Militiæ Duce in Diœceſi Scardonen., hinc eſt, quod ſicuti in Diœceſi Scardonen. merebat, ita domicilium in eadem habuiſſe dicendum ſit, cum qua re non eſt compatibilis indoles, & natura vagi, uti in terminis Militum argumentantur *Vaneſpen. in Jus Eccleſiaſticum Univerſ. tom. 1. par. 2. tit. 12. num. 14. & 15. Zipeus conſult. Canonica 2. num. 7. de Officio Ordinarii, & lib. 4. de Sponſal. conſult. 7. num. 2. §. ex his, & iterum lib. 4. de Sponſal. reſponſo 3. num. 1. & ſeqq.*

Accedit, quod ille non dicitur habere domicilium, qui proprio domicilio relicto, quærit ubi ſe ſiſtat, uti probat Textus *in l. ejus §. Celſus ff. ad Municipalem*, ibi, *puto autem, & hoc procedere poſſe, ſi quis domicilio relicto naviget, vel iter faciat, quærens, quo ſe conferat, atque ubi conſiſtat, nam hunc puto ſine domicilio eſſe*. Non poſſunt hæc verificari in Milite, de quo nunc agitur, ille enim nec navigabat, nec iter faciebat, quærens, quo ſe conferret, quo ſtante, ſine domicilio dici non poterat, & ſic inter vagos non erat adſcribendus.

Alia e contra ſunt, quæ afferri poſſunt ad ſuadendum, Militem vagum fuiſſe, cum enim nec verum, nec quaſi domicilium habitationis haberet, licet eſſet in ſtationibus hybernis ſibi aſſignatis in Diœceſi Scardonen. & deberet ſemper eſſe paratus ad proficiſcendum, quo ſibi demandaretur, & per accidens eſſet, quod in citata Diœceſi Scardonen. moraretur, nil aliud requiritur ad plene ſuadendum eum fuiſſe vagum, & ſic potuiſſe valide Matrimonium contrahere coram Vicario Generali Nonæ, uti docet *Anaclet. ad lib. 4. Decretal. tit. 3. §. 2. de clandeſtina deſponſat. num. 94.* ibi, *cum enim Milites in Caſtris exiſtentes, nec verum, nec quaſi domicilium habitationis habeant juxta dicta num. 86. Tales autem re vera ſunt vagi, conſequens eſt, quod Parochus eorum proprius ſit loci, in quo pro tempore exiſtunt*; & ſequitur *Paſqualig. in praxi Jejunii deciſ. 190. n. 2. & in quæſt. ſelectis quæſt. 11. n. 5. & 6.* ibi, *ſiquidem hi cum nullam habeant fixam ſtationem, ſed debeant ſemper eſſe parati ad proficiſcendum, quo jubentur, & per accidens ſit, quod diu morentur, habentur pro vagis, cum nulli habeant domicilium, aut conſtantem ſedem*. Concordant *Bertachin. voto deciſivo 145. n. 8. Pignatell. conſult. 79. n. 34. tom. 5.* quibus omnibus adhæret *P. Schiara in addit. ad Theolog. Bellicam difficultate 13. tom. 2. pag. 130. lib. 6. n. 7. & ſeqq. & præcipue n. 11.* ibi, *concludimus igitur, cum Milites nullam habeant fixam ſtationem, ſed ſemper debeant ſigna ſequi Militiæ, & ire quo Ducum imperium urget, & Parochus loci, ubi morantur, ſeu reperiuntur, ſit proprius eorum Parochus, Matrimonium Militum coram quovis Parocho contractum ſuam habere validitatem.*

Neque his admiſſis urgere aliquo modo videtur Textus allegatus *in l. Municeps ff. ad Municipalem* cum cæteris auctoritatibus ſupra allegatis, Textus enim dicit Militem habere domicilium, ubi meret; ſed id intelligitur de Milite præſidiario, non de Milite in Caſtris hybernis, ſeu ſtationibus degente, qualis eſt ille, de quo nunc agitur, uti dictum Textum interpretando, docent *Mansfeld. de Juriſdictione, & Jure Militiæ Belgicæ tract. 2. cap. 6. pag. 68. Villoſ. de ſervis fugitivis cap. 20. §. 2. num. 46.* ibi, *ſed Textus noſter intelligendus eſt de Milite, qui eſt deſtinatus perpetuo eidem præſidio, tunc enim contrahit ibi domicilium*; & in terminis pariter Militum in præſidiis degentium loqui videntur Vaneſpen. & Zipeus ſupra citati.

Ea videlicet concurrente diſparitate inter Militem degentem in ſtationibus hybernis, & Militem præſidiarium, quod primus animum non habet permanendi per majorem partem anni in loco, in quo ſtationes habet hybernas, quando ſecundus animum habet in præſidio ad longum tempus, vel in perpetuum permanendi; domicilium autem non acquiritur ſine animo perpetuo habitandi, *juxta Textum in l. non utique in l. domicilium in l. ejus qui in ſecunda §. penultimo ff. ad municipalem*; nec quaſi domicilium acquiritur, niſi concurrat animus habitandi per majorem anni partem, uti firmant *Leſſius de juſtitia, & jure lib. 2. c. 40. dubit. 18. num. 121. Pirhing. ad lib. 4. Decretal. tit. 3. de Clandeſtina deſponſat. §. 3. num. 59., Anaclet. ad eundem titul. Decretal. §. 2. num. 60. Sanchez de Matrim. lib. 3. diſput. 32. num. 13., Sperell. deciſ. 87. num. 5., Ricc. in praxi fori Eccleſiaſtici reſolut. 225. parte 1. num. 2., & 3. fuſe, & optime Zipeus in l. 4. de Sponſalibus conſult. Canonica 53. num. 12. & ſeqq.*, contrariis procedentibus in caſu, in quo aliquis, derelicto primo domicilio, cum animo ad illud amplius non redeundi, ſe ad alium locum transfert, in hoc enim domicilium acquirere poteſt ſtatim ac ibi incipit habitare animo habitandi *juxta plenam deciſionem 629. par. 4. t. 3. Recent.*

Neque pariter majoris roboris eſſe videtur, quod Miles non faciebat iter, quærendo locum, in quo ſiſteret, itaut idcirco vagus dicendus non ſit juxta allegatum *Textum in l. ejus §. Celſus ff. ad Municipalem*; Vagus enim dicitur ille, de quo citatus Textus loquitur, ſed alia reperitur ſpecies vagorum, in quorum claſſe reponi poteſt Miles de quo nunc agitur, cum vagus non tantum ſit ille, qui relicto antiquo domicilio navigat, aut iter facit, quærens ubi conſiſtat, ſed etiam ille, qui nullibi certam, & conſtantem ſedem, & domicilium, vel quaſi domicilium habet, uti ponderant *Reginal. in praxi fori Eccleſiaſtici lib. 1. num. 64.*, ibi, *notandum eſt vagos dici eos, qui nullibi certam, ac conſtantem ſedem, domiciliumve habent*, & concordant *Leſſius de juſtitia & Jure lib. 2. cap. 40. de voto diſput. 18. n. 121. Pignatel. conſult. 79. n. 34. tomo 5.*

Præſcindendo a qualitate Vagi, ponderari etiam, & examinari poteſt, an matrimonium contractum in Civitate Nonæ nullum dici poſſit, ex quo contrahentes diſceſſerunt a Civitate Jadren. in qua matrimonium contrahere intendebant, ſed renuente Archiepiſcopo contrahere non potuerunt, eo ſaltem modo, quo contrahere exoptabant, quaſi quod nullum habendum ſit Matrimonium utpote in fraudem contractum.

Verum, ſi admittatur in Milite qualitas Vagi, & ulterius, ſi admittatur concluſio, quod Matrimonium factum coram quocumque Parocho ſit validum, quando alter ex contrahentibus eſt vagus, qualitas vagi influere etiam videtur in Matrimonii validitatem, non obſtante diſceſſu a Civitate Jadren. & non obſtante Matrimonii contractu in Civitate Nonæ, uti ponderat *Anaclet. ad lib. 4. decretal. tit. 3. de clandeſt. deſponſat. §. 2. n. 9.* & bene argumentatur *Sanchez de Matrimon. lib. 3. diſput. 25. num. 11.* ibi, *verum hæc limitatio mihi non placet, quia non eſt fraus dum quis utitur jure ſuo. Quare, ſi vere domicilio relicto, quamvis in fraudem proprii Parochi, facti eſſent vagi, poſſent coram quovis Parocho Matrimonium inire, ſicut mutantes Parochiam in fraudem Parochi, poſſunt in Matrimonio copulari a Parocho novæ Parochiæ.*

His ſtantibus quæritur.

I. An Matrimonium contractum a Milite in Civitate Nonæ ſit validum in caſu &c. & quatenus affirmative, vel negative.

II. An, & quibus pœnis ſubjectus remanſerit Sacerdos qui præſentiam, & aſſiſtentiam præſtitit dicto Matrimonio in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Dilata, & ſcribatur juxta Inſtructionem.

QUÆSTIO CLXXXIII.

In Cauſa Lucaorienſi Nullitatis Matrimonii, die 7. Septembris 1720.

SANCTISSIMUS Dominus Noſter anno 1716. diſpenſationem conceſſit, ut non obſtante quarto gradu conſanguinitatis, poſſent inter ſe Matrimonium contrahere Joannes Sapica, & Conſtantia Radziwila.

Anno ſequenti 1717. contractum fuit inter eoſdem Matrimonium in facie Eccleſiæ, coram Parocho, & Teſtibus; cumque Joannes, & Conſtantia non quarto tantum gradu conſanguinitatis, ſed tertio, & quarto mixto eſſent conjuncti, exiſtimatum fuit, quod id impedire non poſſet executionem diſpenſationis, ex regula, quod gradus remotior ſit attendendus, & quod trahat ſecum propinquiorem.

Matrimonium hoc modo contractum, fuit etiam conſummatum, cum Conjuges pluribus hebdomadis cohabitaverint, ſed exortis inter Conjuges, & ambarum partium Conſanguineos, divitiis, nobilitate, & dignitatibus præſtantiſſimos, diſſidiis, agi cœptum eſt de nullitate

Matri-

Matrimonii, controverſiaque delata ad hanc Sacram Congregationem, ne, lite in partibus agitata, odia in perniciem publicæ quietis erumperent, bina in præſenti diſputanda dubia proponuntur, quorum alterum, ut infra videri poteſt, reſpicit nullitatem Matrimonii, alterum pœnas, quibus prætenditur Joannem remanſiſſe ſubjectum, & ſignanter inhabilitatem ad contrahendum cum quacumque alia Muliere Matrimonium.

Ducto itaque initio a primo dubio, operæ pretium eſt adnotare, quod Pius Papa Quartus decrevit, quod in diſpenſationibus Matrimonialibus non ſolum gradus remotioris, ſed etiam propinquioris expreſſa mentio fieri deberet, itaut non facta mentione propinquioris, diſpenſatio nullius eſſet roboris, & momenti.

Hanc Pii Quarti Conſtitutionem revocavit S. Mem. Pius Quintus, qui *in ſua Bulla* 13. *Bull. tom.* 2. ſtatuit, quod in diſpenſationibus gradus remotior attenderetur, & traheret ſecum propinquiorem, & ſic quod ſufficeret exprimere gradum remotiorem, obtentis tamen poſtea ſuper gradu propinquiori litteris Apoſtolicis, in quibus declaretur, non obſtare reticentiam propinquioris gradus, uti colligitur ex formula harum litterarum impreſſa apud *Novar. in ſumma Bullarum Comment.* 60. *ſub num. primo*.

Hæc plana ſunt, & nullam videntur admittere controverſiam, quocirca ſola difficultas in hoc conſiſtere videtur, an in hypotheſi, in qua Executor ſciens non fuiſſe expreſſum Summo Pontifici gradum propinquiorem, procedat ad Brevis executionem non petitis, nec obtentis memoratis litteris declaratoriis, an, inquam, executio hæc non tantum ſit illicita, ſed invalida, & ſic conſequenter, an Matrimonium dicto modo contractum non tantum ſit illicitum, ſed etiam invalidum.

Putant nonnulli Matrimonium in dictis circumſtantiis contractum ad ſummum eſſe illicitum, ſed non invalidum. Putant illicitum, quia, Pontificio præcepto volenti, quod novæ litteræ declaratoriæ afferantur, erat obediendum: Putant deinde eſſe validum, ex quo novæ litteræ declaratoriæ requiruntur ad avertendum ſcandalum, ne videlicet aliqui ſumerent occaſionem ſcandali, videntes non fuiſſe diſpenſatum in gradu propinquiori, licet aliunde regula juris ſit, quod gradus remotior imbibit, & trahit ad ſe propinquiorem, uti ad rem argumentantur *Sanchez de Matrim. lib.* 8. *diſput.* 24. *num.* 29. *Perez de Matrim. diſput.* 46. *ſect.* 5. *num.* 7. *Pontius de Matrim. lib.* 8. *cap.* 17. §. 5. *num.* 26. & 27.

Alii e contra cenſent Matrimonium nedum illicitum eſſe, ſed invalidum; S. enim Pius Quintus in citata Bulla poſtquam declaravit ſufficere ad valorem diſpenſationis, ſi exprimatur gradus remotior, addidit hæc alia verba, *obtentis tamen poſtea ſuper propinquiori litteris declaratoriis*, quæ verba conditionem importare videntur de neceſſitate explanandam ante actum; & quæ actum efficit nullum, ſi non præcedat; & in hujus aſſumpti comprobationem nonnullæ litteræ Apoſtolicæ Urbani Octavi, & Innocentii X. afferuntur, in quibus expreſſe dicitur, quod quidam Ordinarii, qui litteras Apoſtolicas executioni dederant, in quibus, ſubticito gradu propinquiori, remotior tantum fuerat expreſſus, *nulliter*, & *de facto* diſpenſaverant, non expectatis ſubſequentibus litteris declaratoriis, uti, late perpenſis dictis Brevibus, docet *Anaclet. in* 4. *lib. decretal. in append. de diſpenſ. ſuper impedimentis* §. 4. *pag.* 252. *a num.* 170. *uſque ad numerum* 183. & hanc ſententiam eſſe in praxi receptam, & in Dataria Apoſtolica, plene teſtantur *de Juſtis de diſpenſ. Matrim. lib.* 2. *cap.* 5. *num.* 40. & *duobus ſeqq. Corrad. in praxi diſpenſat. lib.* 7. *pag.* 289. & 290.

A primo dubio ad ſecundum tranſeundo, & præſuppoſita facti circumſtantia ab Ordinario expoſita in ſua informatione, quod ſcilicet Joannes fuit ille, qui diſpenſationem a Sancta Sede procuravit, & obtinuit in ſolo quarto gradu, non expreſſo tertio de induſtria, inſcia harum omnium rerum Conſtantia, inhabilitas Joannis ad contrahendum cum aliis Mulieribus Matrimonium deſumitur ex Can. *qui propinquam* 35. quæſt. 2. & 3. ubi ſic legitur, *qui propinquam ſanguinis uxorem ducunt, & ſeparantur, non licebit eis, quamdiu utrique vivunt, alias Uxores ſibi in conjugio ſociare, niſi ignorantia excuſentur*, & firmat *Menoch. de arbitrariis caſu* 502. *num.* 106. & favere dicitur ſtylus Datariæ, juxta quem in diſpenſationibus Matrimonialibus, quæ expediuntur pro inceſtuoſis Conſanguineis, apponitur ſemper clauſula, quod alter alteri ſuperſtites perpetuo abſque ſpe conjugii remaneat, uti habetur *apud Corrad. in praxi diſpenſat. lib.* 8. *cap.* 3. *num.* 60.

Hujus inhabilitatis, quidquid nonnulli Scribentes aſſe-ruerint, mentio habetur in regeſtis hujus Sacræ Congregationis; concluſo etenim Concilio Tridentino, inſtitutaque hac Sacra Congregatione, Summi Pontifices pro regulandis materiis Datariæ, in quibus Sacroſanctum Concilium aliquid Juris induxerat, omnes pene ſupplicationes ad hanc Sacram Congregationem remittere conſueverant.

Inter alias tunc remiſſas, quamdam ſupplicationem *Papien. ſeu Januen.* inveni, in qua actum fuit de indulgenda diſpenſatione cuidam Nobili Adoleſcenti, qui ſub ſpe futuræ Pontificiæ diſpenſationis fuit a Parentibus nobilis Puellæ ſuæ conſanguineæ inductus ad habendam rem cum ipſa, prout habuit de facto, ipſamque prægnantem effecit; manuque Clar. Mem. Cardinalis Alciati adnotatum inveni, quod fieri deberet ſupplicatio Sanctiſſimo cum narratione caſus, & cum petitione, quod tolleretur inhabilitas ex eo contracta ad ducendam aliam Uxorem, & paulo poſt eadem manu adnotatum pariter inveni, quod poterat in caſu concedi diſpenſatio, licet Adoleſcens propter inceſtum factus eſſet inhabilis ad contrahendum cum alia.

Rurſus in quadam Cauſa Pragen. Matrimonii, quæ fuit propoſita *die* 29. *Maii* 1677. *uti habetur lib.* 29. *decretorum*, poſt declaratam nullitatem Matrimonii inter conſanguineos contracti, & conſummati, poſt obtentam diſpenſationem a non habente facultatem, & expreſſa cauſa paupertatis, quæ non habebat ſubſiſtentiam, præſuppoſitum fuit in genere, quod ex inceſtuoſo conjugio contracta fuiſſet inhabilitas ad contrahendum Matrimonium cum aliis, diſputatoque dubio, an Mulier in ſpecie facta eſſet inhabilis ad contrahendum Matrimonium cum aliis, & quatenus affirmativa, an eſſet cum ea diſpenſandum, reſponſum fuit, non fuiſſe a Muliere contractam inhabilitatem, ex quo decepta prædictum contraxerat Matrimonium, & cum ignorantia impedimenti.

Demum in quadam Cauſa Salernitana Matrimonii, quæ fuit *anno* 1708. pertractata in hac Sacra Congregatione, & in qua ſcripſit Dominus Urſaya, uti videri poteſt *in diſceptationibus ab ipſo impreſſis tom.* 1. *parte* 2. *diſcept.* 17. poſtquam declaratum fuit, quod Matrimonium inter Conſanguineos tertio gradu contractum nullitatis vitio laborabat, non obſtante Pontificia diſpenſatione, ex quo hæc fuit obtenta non ante, ſed poſt Matrimonium, uti videri poteſt in Reſolutionibus hujus Sac. Congregationis *die* 3. *Martii* 1708. *lib.* 58. *decretorum*, propoſitum fuit dubium, an Alexander Vir, qui recedere intendebat a priori conjugio, eſſet factus inhabilis ad contrahendum cum aliis, eodemque propoſito, & non reſoluto in Congregatione habita *die* 22. *Septembris ejuſdem anni*, die tandem 27. *Novembris ſubſequentis* reſponſum fuit pro inhabilitate in caſu, de quo tunc agebatur, & poſt nonnullos annos habito ab eodem Alexandro Viro recurſu ad hanc Sacram Congregationem pro obtinenda diſpenſatione ab inhabilitate contracta, allegato incontinentiæ motivo, *die* 11. *Januarii* 1710. reſponſum fuit negative.

De nullitate Matrimonii nulla fuit controverſia inter Joannem, atque Conſtantiam: Scribentes etenim pro una, & alia parte libentiſſime admiſerunt, quod concurrente diſpenſatione ſuper quarto tantum conſanguinitatis gradu, conjunctiſque revera Joanne, & Conſtantia in tertio & quarto conſanguinitatis gradu, clara erat nullitas matrimonii: Sed Sacra hæc Congregatio *die* 7. *Septembris* 1720. diſtulit reſolutionem, & reſcripſit *ad mentem*, & mens fuit, quod perquirerentur regeſta Datariæ, ut videretur, an ſubſiſteret opinio de nullitate Matrimonii ſic contracti, juxta *Praxim*, tam antiquam, quam modernam dicti Tribunalis; ab ejus etenim auctoritate, omnes fere Scribentes moti ſunt ad ſuſtentandum, quod Matrimonium in dictis circumſtantiis initum, eſſet nedum illicitum, ſed invalidum.

Hæc, quoad primum dubium. Tranſeundo autem ad ſecundum, Scribentes pro Joanne probare conati ſunt, ipſum non fuiſſe redditum inhabilem ad contrahendum Matrimonium cum alia muliere; tum quia non docetur, quod habuerit ſcientiam ſuæ conjunctionis cum Conſtantia in tertio, & quarto gradu, tum quia non eſt in Jure impoſita pœna inhabilitatis ad alias nuptias per hoc, quod quis inceſtum commiſerit extra figuram, vel in figura Matrimonii, *Text. in Can. de Inceſtis* 35. *quæſt.* 3. ibi: *Sane quibus conjunctio illicita interdicitur, habebunt ineundi melioris Conjugii libertatem*; & rurſus *in Can. hæc ſalubriter* 35. *quæſt.* 8. ibi; *Qui autem, & quæ in quarto, vel in quinto gradu conjuncti inventi fuerint; ſeparentur &c. Sane quibus conjunctio interdicitur illicita, habebunt ineundi conjugii melioris libertatem & in Can.*

ſi duo

ſi duo 35. *quæſt.* 6. ibi. *Si ſe Epiſcoporum judicio ſegregaverint, ſi juvenes ſunt, alia Matrimonia contrahere non prohibeantur*: & contraria procedunt, quando inceſtuoſi adeo inſimul convixerint, ut alter eorum occubuerit durante adhuc inceſtu, ibi: *Et ſi alter eorum morte præventus fuerit, alter quamdiu vivit graviter pœniteat, & ſine ſpe conjugii maneat*.

Scribentes vero pro Conſtantia probare conati ſunt inhabilitatem Joannis ad aliud contrahendum Matrimonium, tum quia certa fuit ejuſdem ſcientia ſuper conjunctione in tertio, & quarto gradu, uti colligitur ex atteſtatione Epiſcopi; tum quia ſic in jure, ad vindicandum crimen inceſtus diſpoſitum eſt *Text. in cap. Tranſmiſſæ de eo, qui cognov.* ibi: *Perpetuo ſine ſpe conjugii permanebis*; & in terminis copulæ inceſtuoſæ in figura Matrimonii ſic legitur *in Can. Propinquam* 35. *quæſt.* 2. & 3. ibi: *Qui propinquam ſanguinis Uxorem ducunt, & ſeparantur, non licebit eis, quamdiu utrique vivunt, alias Uxores ſibi in Conjugio ſociare, niſi ignorantia excuſentur*:

Allegatæ præterea fuerunt reſolutiones hujus Sacræ Congregationis ad hanc ſententiam corroborandam; in quadam enim Cauſa *Papien. ſeu Janven.* in qua agebatur de copula inceſtuoſa habita in figura Matrimonii, Cardinalis Alciatus adnotavit, Virum, propter inceſtum eſſe factum inhabilem ad contrahendum cum aliis, ſed eidem poſſe concedi diſpenſationem. Rurſus *in quadam Cauſa Pragen.* 29. *Maii* 1677. dictum fuit, non fuiſſe a Muliere contractam ullam inhabilitatem, non obſtante, quod inceſtuoſe copulata fuiſſet in vim diſpenſationis obtentæ a non habente facultatem, ex quo decepta contraxerat Matrimonium, & cum ignorantia impedimenti. Demum *in quadam Cauſa Salernitana Matrimonii die* 3. *Martii* 1708. reſolutum fuit, Matrimonium non obſtante diſpenſatione fuiſſe invalidum, & contendenta Viro, ſe ex hoc inhabilem non evaſiſſe ad aliud contrahendum Matrimonium, *die* 27. *Novembris ejuſdem anni*, reſponſum fuit *pro inhabilitate, & die* 11. *Januarii* 1710. fuit eidem denegata diſpenſatio, quamvis pro ea obtinenda deduceret motivum incontinentiæ.

Bis igitur actum fuit de hac cauſa Lucæorien. in hac Sac. Congreg. *die videlicet* 7. *Septembris* 1720. *& die* 28. *Februarii* 1722. & licet in utraque propoſitione Cauſæ tam Scribentes pro Joanne, quam pro Conſtantia nullitatem admitterent Matrimonii, & punctum Controverſiæ reducerent ad pœnas, quibus Joannes prætendebatur eſſe ſubjectus, ex quo Matrimonium contraxit, ſciendo conjunctionem cum Conſtantia in tertio, & quarto; Sac. nihilominus Congregatio ex officio procedens, voluit ut de validitate, vel invaliditate Matrimonii ſtricta videretur. Et quia tota lis pro nullitate conſtituebatur in ſtylo Datariæ, hinc eſt, quod prima vice reſpondit, quod Datariæ Regeſta perquirerentur, & ſecunda vice inſtantibus Officialibus Datariæ pro dilatione, quod Cauſa proponeretur *die* 28. *Menſis Martii*.

Egregii Datariæ Officiales pervolutis Regeſtis a tempore S. Pii V. uſque ad præſens, diſcurſum una cum Summario juſtificativo exararunt, & ſimul; & ſemel comprobare conati ſunt, nulla ſemper, & invalida habita fuiſſe Matrimonia contracta inter conjunctos tertio, & quarto gradu, prævia diſpenſatione ſuper quarto, & non obtentia litteris declaratoriis ſuper tertio, juxta præſcripta *in Bulla* 13. *S. Pii V. tom.* 2. de qua in folio Congregationis diei 28. Februarii proxime præteriti benigne reaſſumendo.

Quia vero, ſicuti ad Egregios Datariæ Officiales pertinet Datariæ opiniones & jura tueri, ſic ad meam exiguitatem ſpectat hujus Sacræ Congregationis, cujus ſum a ſecretis, ſententias propugnare; hinc eſt, quod inventa in Regeſtis punctuali reſolutione ſuper validitate Matrimonii in hiſce terminis contracti, operæ pretium eſſe cenſui ad calcem hujus Quæſtionis edere diſcurſum, ut viſis hinc inde videndis, tutum judicium proferri valeat, & ſimul, & ſemel ſequentibus dubiis reſponderi.

I. An conſtet de nullitate Matrimonii, & quatenus affirmative.

II. An Princeps Joannes Sapica factus ſit inhabilis ad contrahendum Matrimonium cum aliis Mulieribus in caſu &c.

Sacra Congr. die 28. Martii 1722. reſpondit.

Ad primum negative, & Epiſcopus mandet, quod Conjuges continuent in ſeparatione, donec obtinuerint litteras declaratorias. Ad ſecundum proviſum in primo, & amplius.

De Matrimonio contracto inter Conjunctos tertio, & quarto Conſanguinitatis gradibus, prævia Apoſtolica diſpenſatione ſuper quarto, non obtentis litteris declaratoriis ſuper tertio juxta Bullam 13. *S. Pii V. Bull. tom.* 2. *an ſit nullum, vel validum*

Diſcurſus Secretarii poſtea SS. D. N. Benedicti XIV.

1. NONNULLA ſunt, quæ urgent pro nullitate Matrimonii. Primum eſt, quod illud in tantum validum exiſtimari poſſet, in quantum diſpenſatio obtenta ſuper gradu remotiori ſuffragari poſſet conjunctis in illo gradu, & in gradu etiam proximiori. Cum autem id de jure non ſubſiſtat *juxta text. in Cap. quod dilectio de conſang. & affinit.* ſequitur, de Matrimonii nullitate non eſſe dubitandum.

2. Secundum eſt quod quidquid eſſet juxta antiquiores Conſtitutiones Gregorii XI. & Clementis VI. Pius certe Papa IV. ſic decrevit: *ſe de ſingulis obſtaculis plene certiorari volens, quod in quibuſcumque diſpenſationibus, quas pro Matrimonio ſcienter, vel ignoranter contracto, vel contrahendo in quibuſvis prohibitis conſanguinitatis, aut affinitatis, ſeu mixtis gradibus &c. a S. Sede impetrari &c. non ſolum de remotiori, ſed etiam de proximiori, aut de proximioribus gradibus, quicumque illi fuerint, eorumque diſtantia ſpecialis, & expreſſa mentio fieri debeat; alioquin diſpenſationes &c. nullius ſint roboris, & momenti, & pro infectis habeantur.*

3. Verba hæc leguntur in Conſtitutione 37. prædicti Pii Papæ IV. in antiquiori Bullario Romano edito anno 1586., quod exiſtit in Bibliotheca Caſanatenſi: quibus attentis, ſicuti certa eſt nullitas diſpenſationis inter conjunctos tertio, & quarto, facta tantum mentione quarti gradus, ſic a nullitate diſpenſationis valet illatio ad Matrimonii nullitatem.

4. Tertium eſt quod licet S. Pius V. *in ſua Conſtit.* 13. *Bull. tom.* 2. derogaverit mox allegatæ Conſtitutioni Pii Papæ IV., & voluerit quod valeret diſpenſatio obtenta ſuper quarto, nulla facta mentione tertii gradus, addidit nihilominus ſequentia verba, *obtentis tamen poſtea ſuper propinquiori litteris declaratoriis*, hoc eſt litteris, in quibus declaretur non obſtare reticentiam gradus propinquioris, cumque recenſita verba conditionem importent juxta punctuales, & in his terminis auctoritates infra allegandas; hinc ſit cenſendum, eſſe nullum matrimonium illud, quod fuit contractum inter conjunctos tertio, & quarto, obtenta diſpenſatione ſuper quarto, & non obtentis litteris declaratoriis ſuper tertio.

5. Quartum eſt, quod ſi validum haberetur Matrimonium non obtentis litteris declaratoriis ſuper gradu propinquiori, fruſtratoriæ quodammodo dictæ litteræ dici poſſent. Cum autem hoc non ſit dicendum, nec etiam dici poterit validum eſſe Matrimonium inter Conjunctos tertio, & quarto, prævia diſpenſatione ſuper quarto, & non obtentis litteris declaratoriis ſuper tertio.

6. Quintum eſt, quod habito recurſu ad Summos Pontifices Urbanum Octavum, & Innocentium Decimum a Conjugibus, qui reticito propinquiori, diſpenſationem expediverant ſuper remotiori gradu, nec litteras declaratorias obtinuerant ſuper propinquiori, fuit in litteris Apoſtolicis dd. Pontificum impreſſis *apud Anaclet. in* 4. *lib. Decretal. in Append. de diſpenſat. ſuper impedimentis* §. 4. reſponſum, quod Ordinarii, qui diſpenſationem executioni dederant, nulliter, & de facto diſpenſaverant, quod Copula interim habita fuerat inceſtuoſa, quod filii nati erant illegitimi, & quod erat iterum contrahendum Matrimonium in facie Eccleſiæ. Signa autem hæc ſunt evidentiſſima, quod non obſtante citata Bulla S. Pii V. ſubſequentes Romani Pontifices, nulla eſſe judicarunt Matrimonia contracta inter Conjunctos, accedente diſpenſatione Apoſtolica ſuper gradu remotiori, & non obtentis litteris declaratoriis ſuper propinquiori, idque adeo verum eſſe dignoſcitur, *ut Barboſa, qui vota* 3. *lib.* 1. *per tot.* ſenſerat pro validitate, viſo brevi Urbani Octavi in fine ſuffragii a dicta opinione receſſerit, & conſimili modo ſe etiam geſſerit Bonacina, qui licet validum de jure Matrimonium exiſtimaſſet, attento nihilominus ſtylo Sedis Apoſtolicæ, ſententiam amplexus eſt ſtantem pro nullitate, uti videri poteſt *tom.* 2. *diſput.* 1. *quæſt.* 2. *puncto* 5. *n.* 17. *& quæſt.* 3. *puncto* 7. §. 1. *n.* 7.

7. Sextum eſt, quod quidquid dixerint Auctores Scholaſtici, qui pro validitate ſenſiſſe videntur, Auctores certe practici, ponderatis verbis Bullæ S. Pii V. *obtentis tamen poſtea ſuper propinquiori litteris declaratoriis*, & pon-

Digitized by Google

ponderatis Brevibus Urbani Octavi, & Innocentii Decimi ſupra indicatis, conſtanter aſſeruerunt, Matrimonium eſſe nullum, *Clericat. deciſ. 22. de Sacramento Matrim. n. 11. Rota de executoribus litter. apoſtolicar. cap. 11. n. 33. Anaclet. in 4. lib. decret. in Appendice de diſpenſat. ſuper impedimentis §. 4. pag. 252. n num. 170. uſque ad num. 183. De Juſtis de diſpenſat. matrim. lib. 2. cap. 3. n. 40. & duob. ſeqq. Corrad. in praxi diſpenſat. lib. 7. pag. 289. & 290.* Cumque in re de qua nunc agitur, magis ſit practicis, quam ſpeculativis Auctoribus deferendum, ſequitur, retinendam eſſe opinionem, quæ validitati Matrimonii adverſatur.

8. Ultimum eſt quod quidquid agit Dataria Apoſtolica, dicitur geſtum ab ipſo Papa, *Teſte Garzia de Benef. par. 4. Cap. 2. num. 18.* Cumque ab Egregiis Datariæ Officialibus in diſcurſu impreſſo afferantur 24. exempla, ex quibus oſtenditur nullitas Matrimonii, ſive ignoranter, ſive ſcienter contracti, quando propinquior gradus reticitus fuit, & inter hæc duo adſint, quæ referuntur ad tempus S. Pii V. nil clarius afferri poſſe videtur ad rem, de qua nunc agitur; quomodo etenim in litteris *perinde valere* in terminis Matrimonii, bona fide, & cum ignorantia gradus propinquioris contracti, prævia diſpenſatione ſuper ſolo gradu remotiori, potuiſſet S. Pius V. potuiſſent & alii Pontifices mandare, quod Ordinarii publice indicerent nullitatem prioris Matrimonii, & quod Conjuges de novo contraherent, ſi præcedens Matrimonium pro valido habitum fuiſſet? Et rurſus quomodo aliis litteris *perinde valere* in terminis Matrimonii contracti, & conſummati cum ſcientia gradus propinquioris, prævia diſpenſatione ſuper remotiore, potuiſſent iidem Romani Pontifices declarare, quod Ordinarii de facto diſpenſaverant, quod ſervata forma Concilii Matrimonium de novo contraheretur, quod contrahentes abſolverentur ab inceſtu, & ab excommunicatione lata in *Clementina unica de Conſanguinitate*, quod Proles declararetur illegitima, & quod propter inceſtum commiſſum, alter ex Conjugibus alteri ſupervivens perpetuo abſque ſpe Conjugii remaneret, ſi Matrimonium contractum cum diſpenſatione ſuper remotiori de jure validum fuiſſet?

9. Hæc ſunt quæ pugnant pro nullitate Matrimonii. Nunc autem tranſitum faciendo ad ea, quæ favent validitati, operæ pretium eſt, nonnullas ſummatim exponere Romanorum Pontificum Gregorii videlicet IX. Gregorii XI. Clementis VI. Pii IV. & S. Pii V. Conſtitutiones.

10. Gregorius itaque Papa IX. *in cap. fin. de Conſang. & affin.* decrevit, quod Vir, qui a ſtipite quarto gradu, & Mulier, quæ ex alio latere diſtat quinto, poſſunt licite matrimonialiter copulari, quia computatio ſit a remotiori, itaut Vir, & Mulier diſtent in quinto, in quo gradu nulla eſt prohibitio, *juxta Text. in Cap. non debet de conſnag. & affinit.*

11. Conſtitutionis Gregorii XI. mentio fit *a Guttier. quæſt. Canonic. lib. 2. cap. 15. num. 127. & 128.* & de Conſtitutione Clementis Sexti verba faciunt *Calderin. Conſ. pri. de conſang. & affinit. Fagnan. in cap. fin. num. 15. eodem nu. Covar. in Epitom. lib. 4. Decret. 2. p. cap. 6. ſub num. 12.* & utraque Conſtitutio Gregorii XI. & Clementis VI. reaſſumitur a S. Pio V. *in ſua Conſtit. 13. mox referenda;* omiſſaque Conſtitutione Gregorii XI. quam reperire non potui, ſed quæ abſque dubio concordare dicenda eſt cum alia Clementis VI. ut ex citata Bulla S. Pii V. deſumitur; in eo quod attinet ad hanc Clementis VI. Conſtitutionem, ſciendum eſt quod Clemens Papa V. diſpenſationem conceſſerat, ut Vir, & Mulier non obſtante quarto gradu conſanguinitatis poſſent ad invicem matrimonialiter copulari, Matrimonium contractum fuit, & Vir, & Mulier in eodem perſtiterunt ſpatio annorum triginta, exortaque ſubinde controverſia, an diſpenſatio valida fuiſſet, ex quo deprehenſum fuit Virum tertio, & Mulierem quarto gradibus a communi ſtipite diſtare, Papa ſic dubium reſolvit: *declaramus, prædictam, & quaslibet alias diſpenſationes ſimiles obtentas a Sede Apoſtolica, & impoſterum obtinendas, omiſſione mentionis de diſtantia tertii gradus prædicti a ſtipite non facta in illis, & quamvis litium dependentia occaſione hujuſmodi ſuper iis nequaquam obſtantibus ſufficientes, & validas exiſtere, ac robur obtinere plenariæ firmitatis, reprobantes quorumcumque opiniones contrarias, ac eas, & quoslibet proceſſus in contrarium coram quibuſvis Judicibus delegatis, vel Ordinariis habitos, inanes, & irritos decernentes.*

12. Supervenit poſt hæc Conſtitutio Pii Papæ IV. in ſuperioribus allegata, in qua non obſtantibus Conſtitution. Greg. XI. & Clem. VI. voluit quod in diſpenſationibus ſpecialis, & expreſſa mentio heret non ſolum de remotiori, ſed etiam de proximiori gradu, & de eorum diſtantia, declarando, quod in caſu mentionis non factæ, diſpenſationes nullius eſſent roboris, & momenti, & pro infectis haberentur; at S. Pius V. in ſua Conſtitutione 13. Bull. tom. 2. prævia derogatione Bullæ Pii Papæ IV. nec non facta renovatione Conſtitutionum Gregorii XI. & Clementis VI. & expreſſe proteſtando, *quod favere intendebat Sacramento, & libertati Matrimonii*, ſtatuit, & ordinavit, quod excepto caſu, quo Vir, & Mulier primum conſanguinitatis, & affinitatis gradum attingerent, in quo Sanctitas Sua nunquam diſpenſare intendebat, in cæteris aliis conſanguinitatis, & affinitatis gradibus *remotior attenderetur, & ſecum traheret propinquiorem, & ob id ſufficeret remotiorem tantum gradum exprimere, obtentis tamen poſtea ſuper propinquiore litteris declaratoriis juxta Gregorii, & Clementis Conſtitutiones, concludendo, diſpenſationes propter proximioris gradus hujuſmodi non expreſſionem de ſubreptionis vel obreptionis vitio, ſeu intentionis defecta notari non poſſe, ſed in omnibus, & per omnia ſuffragari perinde ac ſi in litteris, ſeu Commiſſionibus hujuſmodi de proximiore, ſeu utroque gradu ſpecialis, & expreſſa mentio facta fuiſſet.*

13. Adeoque ſi S. Pius V. derogavit Conſtitutioni Pii Papæ IV. ſi proteſtatus eſt ſe favere velle libertati Matrimonii, ſi excepto primo gradu, validas, & ſubſiſtentes declaravit diſpenſationes, in quibus facta eſſet ſola mentio gradus remotioris: Nil clarius afferri poſſe videtur ad ſuadendum tam validitatem diſpenſationum, quam validitatem Matrimoniorum dependenter ab illis factorum: Nullatenus arguentibus verbis in eadem Conſtitutione appoſitis, *obtentis tamen poſtea ſuper propinquiore litteris declaratoriis;* in his etenim litteris iterum admittitur validitas præcedentis diſpenſationis, ipſaſque litteras valere dicta auctoritate decernens, uti habetur ex earum formula, impreſſa apud Novar. in Sum. Bull. comment. 60. in his iiſdem litteris, dicitur diſtantiam propinquioris gradus non obſtare, & perinde ſe habere, ac ſi ejus mentio in prima diſpenſatione facta fuiſſet, itaut harum litterarum introductio non alium finem habuiſſe dicenda ſit, quam avertendi ſcandali, quod aliqui juris ignari ſumere potuiſſent, videndo quod conjuncti in tertio, & quarto Matrimonium inter ſe contraxiſſent, prævia tantum diſpenſatione ſuper quarto, & alias diſcurrendo ſequeretur abſurdum, quia ſequeretur quod S. Pius V. non derogaſſet Bullæ Pii IV. ſed tantum voluiſſet, quod pro validitate diſpenſationis, & Matrimonii fieri deberent in una pagina mentio gradus remotioris, & in alia gradus propinquioris, quando Pius Papa IV. decreverat quod in una, eademque pagina, hoc eſt in una, & eadem diſpenſatione pro ejus, & Matrimonii validitate utriuſque gradus, propinquioris videlicet, & remotioris expreſſa mentio haberetur.

14. Diſcurſus hic clarus videtur, & efficax, uti dicitur ab intrinſeco, ſed idem magnum ab extrinſeco robur aſſumit a Claſſicorum videlicet, & Magni nominis Doctorum communi auctoritate, qui ponderata Bulla S. Pii V. validam eſſe cenſuerunt diſpenſationem, in qua facta fuit mentio ſolius gradus remotioris, etiamſi Executor notitiam propinquioris habuerit, & hoc minime obſtante eam executioni mandaverit, cum ejus malitia validitati diſpenſationis obſtare non valeat, validum etiam conſequenter exiſtimarunt Matrimonium, quamvis illud fuerit contractum, non obtentis litteris declaratoriis, quarum defectus illud ad ſummum illicitum, ſed non invalidum reddere poteſt. *Sanchez de Matrim. lib. 8. diſp. 24. num. 29. Perez de Matrim. diſp. 46. ſect. 5. num. 7. Pontius de Matrim. lib. 8. cap. 17. §. 5. num. 26. & 27. Petrus de Ledeſma de Sacram. Matrim. in addit. ad tertiam partem quæſt. 54. art. 2. pag. mihi 419. Enriquez in ſum. lib. 12. de impedim. Matrim. lib. 2. cap. 3. num 6. in notis pag. mihi 709. & rurſus cap. 9. in notis lit. z. pag. mihi 729. Salmanticenſes in Theolog. moral. tom. 1. de Matrim. tract. 9. cap. 14. puncto 4. §. 45. & 46. pag. mihi 260. Hurtad. in tract. de Sacram. diſp. ad. difficul. 7. per tot. Egidius de Coniach de Sacram. diſp. 33. dub. d. num. 72. Tamburin. de Sacram. lib. 8. tract. 2. de diſpenſ. cap. 9. §. 7. per tot. Dicaſtil. de Sacram. tom. 3. tract. 10. de Matrim. diſp. 8. dubit. 9. per tot. Averſa de Sacram. Matrim. quæſt. 19. ſect. 5. §. 7. pag. mihi 622. Buſſeus in flor. Theolog. pract. tom. 2. in verb. Matrim. 9. ſub num. 5. pag. mihi 344. Roſignol. de Sacr. Matrim. tom. 2. contract. 15. prænot. 23.*

num. 5. *Rebell. de oblig. juſt.* 2. *p. lib.* 3. *quæſt.* 5. *ſect.* 4. *num.* 23. *pag. mihi* 333. *Leander Oper. moral. pag.* 2. *tract.* 9. *de Sac. Matr. diſp.* 24. *quæſt.* 40. *Filliuc. oper. mor. to.* 1. *tract.* 10. *de Sacr. Matr. pag.* 2. *cap.* 10. *num.* 328. *Giribald. de Sacr. tom.* 1. *tract.* 10. *de Matr. dub.* 8. *num.* 49. *& ſeqq. Ant. a Spiritu Sancto in direct. Confeſſ. tract.* 11. *de Matrim. diſp.* 8. *ſect.* 7. *per tot. Gobat Theol. experimental. tract.* 9. *cap.* 22. *in Appen. pag. mihi* 1003. *num.* 620. *& ſeqq. Vaneſpen. Jur. Eccleſiaſt. univerſi tom.* 1. *pag.* 2. *tract.* 14. *cap.* 3. *num.* 17. *Cherubin. in notis ad Conſt.* 13. *S. Pii V. tom.* 1. *pag. mihi* 38. *Novar. in ſum. Bull. comment.* 60. *num.* 2. ſolaque inter ſcribentes diſcrepantia eſt, quod nonnulli cenſent valere diſpenſationem, & validum eſſe Matrimonium cum expreſſione ſolius gradus remotioris, dummodo fœmina non ſit illa, quæ ſit propinquior ſtipiti, ſed Vir ſit propinquior ſtipiti, & Mulier ſtipitem attingat in gradu remotiori; in ea etenim facti ſpecie cum fœmina ſit quoad ſtipitem major Viro, & Vir per Matrimonium evadere debeat Caput Mulieris, aliquorum opinio fuit, quod propter relatam inordinationem pro validitate diſpenſationis, & Matrimonii, neceſſaria ſit utriuſque gradus expreſſio *Sotus in* 4. *diſt.* 40. *quæſt. unica art.* 3. *colum.* 8. *verſ.* 4. *demum, & art.* 4. *col. penul. verſ. & tertio. Molina de juſt. & jure tom.* 1. *tract.* 2. *diſp.* 161. *num.* 5. *Bonacin. oper. mor. tom.* 2. *diſp. pri. quæſt.* 2. *puncto* 5. *num.* 16. §. *ſecunda eſt*, quando alii a contra cenſent, vel id ad ſummum procedere, ſi Mulier eſſet avita, vel Matertera, ſecus autem ſi in tertio gradu aſſat conſtituta *Sanchez de Matrim. lib.* 8. *diſp.* 24. *num.* 12. & alii communius, ponderantes Bullam S. Pii V. indiſtincte loqui, aſſerunt, validam eſſe diſpenſationem, & validum Matrimonium contractum non obtentis litteris declaratoriis, & prævia diſpenſatione ſuper remotiori, ſive vir, ſive fœmina ſit ſtipiti propinquior, *Pontius*, *& Perez. Roſignol. Giribald. Averſa*, *locis ſupra citatis*.

15. Quodque notabilius eſt, licet ad tramites Bullæ S. Pii V. Sac. hæc Congregatio cenſuerit pro validitate diſpenſationis primum gradum eſſe exprimendum, uti habetur in *dubio affinitatis propoſito* 19. *Septembris* 1682. *lib.* 32. *Decret. pag. mihi* 455. *quidem ſequenti dubio an inter ipſos adſit impedimentum dumtaxat tertii affinitatis gradus, vel etiam primi, itaut ſuper tertio tantum, vel potius ſuper tertio, & primo petenda eſſet diſpenſatio*, reſponſum fuit: *petendam eſſe diſpenſationem facta mentione primi gradus*; in hypotheſi tamen Matrimonii contracti inter Conjunctos extra primum gradum, prævia diſpenſatione ſuper remotiore, & non obtentis litteris declaratoriis ſuper propinquiori, hæc eadem Sacra Congregatio cenſuit validum fuiſſe Matrimonium, & ſatis eſſe poſtea obtinere declarationem ſuper gradu propinquiori, nec opus eſſe poſt declarationem denuo contrahere, uti habetur ex ſequenti reſolutione edita *die* 1. *Maii anno* 1607. *lib.* 11. *Decret. pag.* 1. *a tergo*, ibi: *hujuſmodi Matrimonium, niſi aliud obſtiterit, eſſe validum, ſatiſque fuiſſe obtinere poſtea declarationem ſuper gradu propinquiori juxta Conſtit. ſan. mem. Pii V. hac de re editam, neque opus fuiſſe poſt declarationem hujuſmodi repetere formam Concilii, vel denuo contrahere*.

16. Hiſque poſitis, non obſtant ea, quæ in contrarium fuerunt ponderata: Non obſtat etenim primum, quod diſpenſatio obtenta ſuper gradu remotiori, non ſuffragetur Conjunctis in illo gradu, & in gradu proximiori, juxta allegatum *Text. in cap. quod dilectio de conſang. & affinit.* Textus etenim hic procedit attenta conſuetudine loci, ibi, *conſultius duximus multitudini, & obſervatæ conſuetudini deferendum, quam aliud in diſſenſionem, & ſcandalum Populi ſtatuendum quadam adhibita novitate*; quocirca Textus prædictus non facit ad rem, de qua nunc agitur, nec obſtat diſpoſitioni juris communis, juxta quod gradus remotior trahit ad ſe propinquiorem, uti adnotarunt in citato capitulo *Quod dilectio Innocentius in fine*, *Hoſtien. num.* 4. *Joan. Andreas num.* 8. *Abbas num.* 7. *Gonzal. num.* 4. *Fagnan. in cap. Vir qui, num.* 54. *de Conſanguinit. & affinit. Covar. in* 4. *Decret. pag.* 2. *cap.* 6. §. 10. *num.* 12. *Sanchez de Matrim. lib.* 8. *diſput.* 1. *num.* 33. *prope finem*.

17. Minus facit Bulla Pii IV. de qua, in ſecunda oppoſitione, cum ei fuerit derogatum a poſteriori Bulla S. Pii V.

18. Majoris roboris non eſt, quod in Bulla S. Pii V. habentur hæc verba, *obtentis tamen poſtea ſuper propinquiori litteris declaratoriis*, uti tertio loco dicebatur, punctus enim eſt, an litteræ declaratoriæ fuerint requiſitæ pro validitate diſpenſationis, & an fuerint requiſitæ, ut Matrimonium eſſet validum, cumque ex ſupra probatis S. Pius V. validam decreverit diſpenſationem, facta tantum mentione remotioris gradus, & litteræ declaratoriæ ſint neceſſariæ, ut matrimonium ſit licitum, non autem, ut ſit validum; hinc eſt, nullum momentum conſtitui poſſe in verbis prædictæ Conſtitutionis Pianæ.

19. Conſimilis generis eſt quod quarto loco opponebatur, fruſtratorias videlicet evadere in hoc rerum ſtatu litteras declaratorias. Id quippe nullo modo ſubſiſtit; vel etenim expedita diſpenſatione ſuper remotiori ante ejus executionem innoteſcit Ordinario, quod Vir, & Mulier ſunt conjuncti propinquiori gradu, & Ordinarius debet abſtinere ab executione, uſquequo litteræ declaratoriæ afferantur, uti bene ponderant *Bonacina oper. moral. tom.* 2. *diſput.* 1. *quæſt.* 2. *puncto* 5. *num.* 17. *& quæſt.* 3. *punct.* 7. §. *primo num.* 7. *Sanchez de Matrim. lib.* 8. *diſput.* 24. *num.* 29. vel ante Bullæ executionem propinquitas non innotuit Ordinario, & ſic ſine litteris declaratoriis Matrimonium contractum fuit, & tunc ſtatim ac notitia defertur ad Ordinarium, debet ille Conjuges ſeparare, uſquequo litteræ afferantur, uti bene ponderat *Sanchez loco citato*. Uno verbo ſemper eſt obediendum Conſtitutioni Pianæ, & ſemper expediendæ ſunt litteræ declaratoriæ ſuper propinquiori, ſive Ordinarius ignoraverit, ſive ſciverit conjunctionem gradus proximioris, & ſive Matrimonium fuerit contractum, ſive non, & Ordinarius, qui non obſtante notitia gradus propinquioris, non allatis litteris declaratoriis, diſpenſationem exequeretur, peccaret. *Tamburin. de Sacram. lib.* 8. *tract.* 2. *cap.* 9. §. 7. *num.* 6. *Clericat. Theor. Eccleſ. cap.* 137. *numer.* 13. quod ſatis eſt ne litteræ declaratoriæ tanquam fruſtratoriæ habeantur.

20. Cætera alia, quæ in contrarium ponderabantur, ſtylum reſpiciunt Datariæ, & a dicto ſtylo nonnulli prædicti Auctores inducti fuerunt ad ſuſtinendam nullitatem Matrimonii contracti prævia diſpenſatione ſuper remotiori, non obtentis litteris declaratoriis ſuper propinquiori. Porro de hoc ſtylo loquendo, mirum eſt, quæ & qualia dicta ſint ab aliis Auctoribus, qui ſentiunt pro validitate Matrimonii. *Tambur. de Sacram. lib.* 8. *tract.* 2. *de diſpenſat. cap.* 9. §. 7. *ſub num.* 9. facta ſibi oppoſitione Brevis Urbani VIII. a Barboſa loco citato relati, inquit, *cum non ſit credibile*, *Urbanum VIII.* per litteras privatas voluiſſe abrogare dictum generale Decretum Pii V. mihi videtur eſſe putandum in memoratis privatis litteris aliquem irrepſiſſe *errorem a miniſtris commiſſum*. Alii per aliam viam procedunt; *Gobatus* quippe *in Theolog. experimentali tract.* 9. *capit.* 22. *in append. pag. mihi* 1003. *num.* 620. *& ſeqq.* ait, & expreſſiones, quæ leguntur in Brevibus, de quibus agitur, non affirmative, ſed relative fuiſſe expoſitas, quod eſt idem, ac dicere expreſſiones non ad Pontificem, ſed ad Supplicantes eſſe referendas: *& Peter Stiſius* Placentinus, & Pœnitentiarius Apoſtolicus in Sacroſancta Baſilica Lateranenſi *in ſuis adnotationibus manuſcriptis ad Conſtitutionem Innocentii Papæ XII. ſuper facultatibus majoris Pœnitentiarii pag. mihi* 737. *num.* 38. *inquit*: *ad Stylum autem Curiæ reſpondetur, ipſum quidem facere jus, ſed non quando eſt contra ipſum jus. Stylus autem in ſubjecta materia, quod Matrimonium ſit nullum, niſi in diſpenſatione exprimatur gradus proximior, nec facit jus, nec obſervari poteſt, eo quod adverſaretur eidem motui proprio Pii V. relato. Conſequenter neque non obtentis litteris declaratoriis ſuper eodem gradu, inferri debet nullum eſſe Matrimonium, ſi fuerit contractum vigore diſpenſationis obtentæ, cum tales litteræ ſolum dentur ad evitanda dubia, & ſcandala, quæ oriri poſſent in Populo*.

21. At quidquid ſit de hiſce reſponſionibus, & prævia proteſtatione debiti obſequii erga ſtylum Datariæ, ſuſtineri poſſe videtur, primo, quod nonnulla, quæ pro eodem deducuntur, non faciunt ad rem, ſecundo quod aliqua concordant cum his, quæ in ſuperioribus dicta ſunt; tertio, quod alia pugnare videntur pro validitate Matrimonii, ultimo, nihil in contrarium adducitur, quod directe percutiat controverſiam, de qua nunc agitur.

22. Quod autem nonnulla, quæ afferuntur, non faciant ad rem, patet, quia ex ſuffragio in contrarium allegato clar. mem. Card. de Carpineo non aliud infertur, niſi quod Epiſcopi habentes a Sede Apoſtolica facultatem diſpenſandi in tertio, vel quarto non poſſunt diſpenſare in ſecundo, vel tertio, non obſtante Bulla S. Pii V. Bulla quippe exigit litteras declaratorias, & litteræ declaratoriæ a Sede Apoſtolica ſunt impe-

impetrandæ, quod utique nec impugnatur, nec impugnari poteſt.

23. Quod item aliqua concordent cum his, quæ in ſuperioribus dicta ſunt, facile demonſtratur, & talia ſunt omnia documenta, ex quibus eruitur, quod exhibita Ordinario diſpenſatione ſuper remotiori, & conſtito coram eodem de conjunctione etiam in gradu propinquiori; Pontifices dixerunt, diſpenſationem non fuiſſe ſubreptitiam, & ſic Oratores eſſe diſpenſandos, ut Matrimonium contrahere poſſent, ſervata forma Concilii, prævia tamen declaratione ejuſdem non obſtare conjunctionem in gradu propinquiori; quid enim quæſo ex hiſce documentis argui valet, niſi quod, conſtito ante Matrimonium de conjunctione in gradu propinquiori, expediendæ ſunt litteræ declaratoriæ, ſi non fuerunt unacum diſpenſatione expeditæ, quod utique admittitur, & eſt admittendum?

24. Rurſus quod aliqua pugnent pro validitate Matrimonii, ponitur in claris, plura etenim, & plura tam antiqua, quam moderna a Dataria allata ſunt exempla, in quibus poſt contractum Matrimonium prævia diſpenſatione ſuper remotiori, reticito propinquiori, non fuit Oratoribus demandatum, ut Matrimonium inter ſe publice, ſervata forma Concilii, de novo contraherent, vel ſaltem, quod conſenſum renovarent, ſed tantum, *quod in Matrimonio ſic contracto libere, & licito remanere poſſent*; probant etenim hæc documenta Matrimonium fuiſſe habitum pro illicito, ſed non pro invalido, ſi etenim invalidum fuiſſet, novus conſenſus fuiſſet neceſſarius, & fuiſſet præſcriptus, ſive ambo contrahentes ignoraſſent conjunctionem in propinquiori gradu, ſive alter ignoraſſet, & alter ſciviſſet, uti late probat *Claudius la Croix in Theolog. moral. tom. 2. lib. 6. part. 3. num. 812. & ſeqq. pag. mihi* 44.

25. Abſque eo quod quidquam referat reſponſio ingenioſe de more in diſcurſu pro Dataria excitata, quod renovatio Conſenſus non requiritur in diſpenſationibus quæ fiunt in radice Matrimonii; ſcio quippe Summum Pontificem poſſe diſpenſare in radice Matrimonii, & revocare impedimentum dirimens Matrimonium, & ſimul, & ſemel abrogare legem Eccleſiaſticam, quæ dictum ſtatuit impedimentum, faciendo ut diſpenſatio retrotrahatur ad initium Matrimonii, & ſic quod proles quoad omnes effectus legitima ſit, & habeatur, juxta late deducta *in deciſ.* 1121. *coram Seraphin. in deciſ.* 19. *coram Ludoviſ. in deciſ.* 174. *poſt ſecundum volumen Conſilior. Farinac.* Scio quoque controverſum eſſe inter Doctores, an in hac diſpenſatione ſuper radice Matrimonii novus requiratur conſenſus, uti videri poteſt apud *Sanchez de Matrim. lib. 8. diſput. 8. num.* 25. & veriorem eſſe opinionem, quod nulla conſenſus renovatio in hiſce circumſtantiis ſit neceſſaria, uti late probat, *Rota dec.* 455. *num.* 11. *part.* 1. *recent.* At punctus eſt, an in relatis exemplis dici queat, Summum Pontificem diſpenſaſſe in radice Matrimonii, diſpenſatio hæc quippe prodeſt filiis natis, quoad omnes effectus ſpirituales, & quoad omnes effectus civiles directe in terris temporali Juriſdictioni Romani Pontificis ſubjectis, & indirecte in reliquo terrarum Orbe: *juxta celebre reſponſum Innoc. III. in cap. per Venerabilem, qui filii ſint legitimi*: Cumque certum ſit diſpenſationes has non niſi urgentibus graviſſimis cauſis, & quidem raro concedi conſueviſſe e Summis Pontificibus, *Barboſ. voto dec.* 27. *num.* 31. *lib.* 2. *Diana in edit. Coord. tom.* 3. *tract. prim. reſolut.* 87. *num.* 6. ſicuti imperceptibile eſt quod in tot exemplis relatis, in quibus non fuit præſcripta renovatio conſenſus: *nec adhibitæ fuerunt formulæ, quæ adhibentur in diſpenſationibus in radice Matrimonii*, voluerint in dicta radice Pontifices diſpenſare, ſic clarum eſt, ipſos nihil aliud facere voluiſſe, quam diſpenſare in Matrimonio contracto prævia diſpenſatione ſuper remotiori, & non obtentis litteris declaratoriis ſuper propinquiori, excluſaque renovatione conſenſus, indicare voluiſſe, Matrimonium fuiſſe illicite, ſed non invalide contractum.

26. Denique, quod nihil in contrarium adducatur directe percutiens controverſiam, de qua nunc agitur, clariſſime dignoſcitur, in omnibus quippe exemplis, in quibus Sum. Pontifices abſolverunt e pœnis inceſtus, prolem legitimam declararunt, & præſcripſerunt conſenſus renovationem, ſervata forma Concilii, Oratores ſupplicabant pro diſpenſatione, & ſic ſe promptos oſtendebant ad permanendum in Matrimonio, itaut mirum non ſit, ſi ſupplicantibus iiſdem pro abſolutione e Cenſuris, pro legitimatione prolis, Summi Pontifices petitis ad abundantiam indulgendo, & abſolverint a Cenſuris, & prolem legitimam declaraverint, & renovationem conſenſus præſcripſerint. At ab his argumentum deduci non poteſt ad declarationem nullitatis Matrimonii, ad hunc etenim effectum oſtendendum eſſet, quod contrahentibus e Matrimonio recedere volentibus, & libertatem tranſeundi ad alia vota poſtulantibus Sedes Apoſtolica facultatem conceſſiſſet: cumque tale documentum non afferatur, ſequitur non doceri de documento, quod faciat ad rem, & directe percutiat controverſiam, de qua nunc agitur.

27. Exemplum eſſe poteſt in diſpenſationibus, quæ petentibus indulgentur ad cautelam, vel ſuper irregularitatibus, vel ſuper Cenſuris; quemadmodum enim ab hiſce diſpenſationibus non valet argumentum ad incurſum in irregularitatem, vel in Cenſuram, etiam in caſu conſimili, & vallato omnibus circumſtantiis, quæ adfuerunt in caſibus, in quibus dictæ diſpenſationes conceſſæ ſunt, *quando formiter eſt diſputandum an fuerit incurſa irregularitas, vel Cenſura*, ſic a verbis ſummorum Pontificum nullitatem Matrimonii ſupponentibus in hypotheſi, in qua Oratores ſupplicabant, & prompti erant ad permanendum in matrimonio, non valet illatio ad poſitivam Matrimonii nullitatem, *quando formaliter ſuper eadem quæſtio inſtituitur*.

Atque hæc dicta ſunt ſub Cenſura &c. ſalvo ſemper &c.

Poſt maturum igitur Cauſæ examen, reſponſum fuit *die* 28. *Martii* 1722. *non conſtare de nullitate Matrimonii, & quod Epiſcopus Conjugibus mandaret, ut continuarent in ſeparatione, donec obtinerent litteras declaratorias, nempe Diſpenſationem ſuffragari, non obſtante reticentia propinquioris Gradus*.

Moras nectente Joanne ſuper expeditione litterarum, & Uxori alimenta non ſubminiſtrante, Sacra hæc Congregatio querelas Conſtantiæ remiſit ad Ordinarium, ut ſuper utroque puncto procederet etiam auctoritate ipſius Sacræ Congregationis, relaxatoque per Ordinarium Mandato Executivo, & relaxatis ob non paritionem Cenſuris, deventum tandem fuit ad expeditionem litterarum, & novus a dicto Joanne habitus eſt recurſus pro abſolutione cum reincidentia, quæ eidem primo conceſſa fuit, & etiam ſubinde pluries prorogata, ſed cum clauſula *non retardata interim ſubminiſtratione alimentorum*: Cumque alimenta numquam præſtita fuerint ſub obtentu Dotis non ſolutæ, neceſſarium tandem fuit devenire ad ſubſcriptionem dubiorum, quæ ad calcem Reſtrictus referentur. Ordinarius alimenta taxavit in duobus millibus imperialibus annuis.

Quæritur igitur

I. An Comes Sapieka teneatur ad alimenta præſtanda Principiſſæ Conſtantiæ Radzivillæ, & quatenus affirmative.

II. In qua ſumma illa debeantur.

Et reſponſum, fuit *dilata, & ſcribatur juxta Inſtructionem*.

Porro in executionem hujus reſcripti datæ fuerunt litteræ tum ad Nuntium Apoſtolicum, tum ad Epiſcopum Lucæorien. in quibus dictum fuit, ut totis viribus curarent Conjugum reconciliationem, atque cohabitationem, & quod quatenus id obtineri non poſſet, referrent ſuper quantitate Dotis Principiſſæ, quis ſit ejus debitor, a quo bona pro dote aſſignata poſſideantur, & an adfuerint ſævitiæ Mariti erga Uxorem.

Supervenerunt reſponſiones, & cauſa reproponitur. Unde quæritur.

I. An Comes Sapieka teneatur ad alimenta præſtanda Principiſſæ Conſtantiæ Radzivillæ, & quatenus affirmative.

II. In qua ſumma illa debeantur.

Sacra Congr. die 17. Aprilis 1728. reſpondit.

Præfigatur a Domino Nuncio terminus ipſi bene viſus tum Comiti pro recipienda Uxore una cum Dote, tum Principiſſæ pro accedendo una cum Dote, & cohabitando cum Viro, terminiſque elapſis, certioretur de reſultantibus.

QUÆSTIO CLXXXV.

In Cauſa Cremonenſi Collegiatæ, die 7. Septembris 1720.

QUATUOR Portionarii Parochi Eccleſiæ SS. Firmi, & Ruſtici Oppidi Caravaggi Diœceſis Cremonen. contendunt erectionem Eccleſiæ Parochialis SS. Firmi, & Ruſtici in Collegiatam nullatenus ſuſtineri, cum facta fuerit auctoritate Ordinaria, quæ ad dictum effectum non ſufficit, cum Apoſtolica requiratur, ut enim cætera prætereantur, diſputato in hac Sac. Congregatione in quadam Cauſa Catanien. Erectionis Collegiatæ *prima Septembris* 1685. dubio, *an erectio Collegiatæ facta*

per Epiſcopum in actu viſitationis in Eccleſia S. Antonii Oppidi S. Philippi de Argiro ſuſtineretur, reſponſ. fuit *negative*, cum aliis reſolutionibus, & auctoritatibus collectis *apud R. P. D. Petram ad Conſtit. Apoſtolicas tomo 3. pag. 69.*

Abſque eo quod urgere valeat, quod juxta antiquiorem opinionem, poterant Ordinarii devenire ad erectionem Eccleſiarum Collegiatarum, & quod ab hac opinione non eſt recedendum, quando agitur de Collegiatis erectis tempore quo prædicta opinio vigebat, *juxta deciſ.* 1084, *coram Emerix Juniore*, quandoquidem Ordinarius Cremonenſis devenit ad erectionem Collegiatæ *die* 19. *Decembris* 1617. reſervato expreſſe Beneplacito Apoſtolico, & cum clauſula *nec alias aliter, nec alio modo*, quæ reſervatio ceſſare facit propoſitam exceptionem.

Minuſque ſuffragante præſumptione obtentu deinde Apoſtolici Beneplaciti, quia Cardinalis Camporeus Epiſcopus Cremonæ *anno* 1637. terminum præfixit ad reportandum Apoſtolicum Beneplacitum, & præſumptio, quæ de jure communi pro Apoſtolico Beneplacito derivabat ex lapſu triginta, aut ſexaginta annorum, ſublata dicitur ex Conſtitutione Urbani VIII. edita *anno* 1641. quæ eſt *la* 159. *Bull. tom.*4. & quam per Compendium refert *Fagnan. in cap. Conſuetudine n.* 60. *& ſeqq. de conſuetudinibus*, in qua Conſtitutione centenaria tantummodo præſervatur, uti habetur apud *Adden. ad Panfil. deciſ.* 153. *n.* 14.

Et quia Eminentiſſimus Dominus Cardinalis Imperialis, dum Legati de Latere munere fungebatur apud Cæſaream Majeſtatem, inſignem declaravit dictam Collegiatam, reſpondetur a Portionariis, id non officere, ex quo non poteſt dici Inſignis Collegiata, quæ non fuit legitime erecta.

His ſtantibus, quæritur

An ſuſtineatur Erectio Collegiatæ SS. Firmi, & Ruſtici in Oppido Caravaggi Cremonen. Diœceſis in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,
Affirmative.

QUÆSTIO CLXXXV.

In Cauſa Lugdunenſi Nullitatis Profeſſionis, die 7. Septembris 1720.

FRATER Bruno Arnaux profeſſionem Regularem emiſit *die 6. Octobris* 1693. inter Carthuſianos in Monaſterio Montis Merulæ Diœceſis Lugdunen. cumque ab eodem ſubinde aufugiſſet, & recurſum habuiſſet ad bon. mem. Illuſtriſſimum Caracciolum Nuntium olim Apoſtolicum apud Helvetios, fuit ejus interceſſione obtentum Breve a Sacra Pœnitentiaria, in quo fuit illi data facultas tranſeundi ad Religionem Canonicorum Regul. S. Auguſtini in Monaſterio S. Mauritii apud Valeſios. Prædictum Breve non habuit executionem; benevolum ſiquidem Receptum Orator invenire non potuit, tum propter ingraveſcentem ætatem, tum propter morbos, quibus affligitur, in quo rerum ſtatu cum ſupplex acceſſerit ad Illuſtriſſimum Firraum, qui nunc apud Helvetios Nuntium agit Sedis Apoſtolicæ, fuit ex ejus mandato confectus proceſſus ab Officiali Biſuntino ſuper prætenſione nullitatis profeſſionis a Fratre Brunone emiſſæ, uti dictum eſt, inter Carthuſianos; non potuit enim fieri proceſſus coram Ordinario, ex quo tutus non patet acceſſus memorato Fratri Brunoni in Gallias. Fuerunt in proceſſu examinati Teſtes, deponentes de vi, & metu cadente, uti prætenditur, in conſtantem virum, ad effectum extorquendi profeſſionem Religioſam, & inter Teſtes adeſt etiam Pater ipſius Fratris Brunonis, qui refert ſe dictum metum incuſſiſſe. Contenditur præterea profeſſionis ratificationem ex actibus ſubſecutis nullatenus induci poſſe, ex quo geſta fuerunt, vivente Patre, & ſic durante cauſa metus. Circumfertur ſcriptura per manus, & ſic quæritur

An conſtet de nullitate profeſſionis in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,
Negative.

QUÆSTIO CLXXXVI.

In Cauſa Turonenſi, die 7. Septembris 1720.

MARIA Cardenoine Diœceſis Turonen. Matrimonium in facie Eccleſiæ contraxit cum Nobili Viro Michaele Deſpoi, pluribuſque annis cum ipſo cohabitavit, & liberos ex eo habuit, qui adhuc ſunt in humanis.

Poſt lapſum nonnullorum annorum, Michael ingreſſus eſt Religionem Patrum Minimorum, expletoque novitiatu, profeſſionem in ipſa emiſit Regularem *die* 8. *Novembris* 1717. facto a Maria, quæ in ſæcula remanſit, voto ſimplicis Caſtitatis. Cumque eadem Sanctiſſimo Domino Noſtro ſupplicaverit pro Viro vindicando, ſub obtentu, quod ſit in juvenili ætate conſtituta, itaut continere non valeat, & quod invita, & reluctans fuit adducta ad conſentiendum ingreſſui Viri in Religionem, & ad emittendum prædictum ſimplex votum Caſtitatis, fuerunt a Sanctitate Sua preces remiſſæ ad hanc Sacram Congregationem.

Fuit juxta morem exquiſita informatio Procuratoris Generalis, qui retulit, primo ſibi conſtare, Mulierem ſemper fuiſſe alienam a captu per ejus Virum conſilio, ſecundo eam per injurias, & imperioſa verba fuiſſe adductam ad conſentiendum, & ad emittendum ſimplex votum Caſtitatis, tertio eam eſſe in tali ætate conſtitutam, ut periculum incontinentiæ non ſit excluſum, quarto Michaelem Virum profeſſionem emiſiſſe in Religione Minorum, in qua expleverat novitiatum, ne inconſtans videretur, ut idem poſtea expreſſe confeſſus eſt, ultimo tandem expedire, ut ad ſuam redeat Uxorem, & ad onera Matrimonialia, & ad filiorum educationem, prævia tamen declaratione nullitatis profeſſionis ab eodem emiſſæ.

Ad hoc, ut ſuperſtite adhuc Uxore, Maritus ingredi valeat Religionem, & in ea valide profiteri, requiritur, ut Mulier conſentiat, & quod & ipſa Religionem ingrediatur, ſi eſt juvenis, vel ſi non caret periculo incontinentiæ, aut quod perpetuum continentiæ votum in ſæculo emittat in manibus Ordinarii, ſi eſt ſenex, & extra periculum incontinentiæ, uti habetur in ſacris Canonibus ſub titulo *de converſione Conjugatorum*, & juxta reſolutionem hujus Sacræ Congregationis *in Converſanen. diſpenſationis* 16. *Martii* 1675. *lib.* 29. *Decret.* & quando Mulier manens in ſæculo emiſit votum ſimplex continentiæ, ſive deinde ſit ſenex, & non ſuſpecta de incontinentia, ſive ſit juvenis, & ſuſpecta, non habet facultatem revocandi Virum a Monaſterio; in dicto enim caſu profeſſio a Viro emiſſa valida eſt, uti probat Textus *in cap.* 1. *de converſione Conjugatorum*, ibidemque adnotavit *Fagnan. num.* 2. & late proſequuntur *Sanchez de Matrim. lib.* 7. *diſput.* 33. *num.* 9. *Perez de Matrim. diſput.* 58. *ſect.* 4. *num.* 9. *Anaclet. ad citatum titulum decretalium de converſione Conjugatorum num.* 24. *Pirhing ad eundem titulum decretal.* §. 2. *num.* 13.

Adeoque ſolum Mariæ præſidium reponendum videtur in extorto ab ipſa conſenſu, & in voto ſimplici continentiæ eodem modo ab ipſa, uti dicitur emiſſo; ſi enim extorta fuerit per Virum ab Uxore licentia profitendi in Religione malis artibus, & per metum injuſtum, profeſſio ſic emiſſa nulla eſt, & profeſſus tenetur ad Uxorem redire, uti probat Textus *in cap. accedens de converſione Conjugatorum*, & in tantum *in cap. veniens eodem titulo*, Uxor quæ captioſe, & doloſe fuerat inducta ad ſuum aſſenſum præſtandum repellitur a viro vindicando, in quantum poſt ingreſſum viri in Monaſterium, adulterium cum alio commiſerat, uti bene ponderat *Abbas in dicto cap. veniens num.* 4. *de converſ. Conjugatorum*, & late proſequitur *Pirhing loco cit.* §. 4. *num.* 22. *& ſeqq.*

His ſtantibus, quæritur

An, & quomodo ſit petitioni Mariæ annuendum.

Sacra Congr. reſpondit,
Dilata, & fiant probationes ſuper metu.

QUÆSTIO CLXXXVII.

In Cauſa Neapolitana Matrimonii, die 5. Octobris 1720.

GERARDUS Brancaccius, qui Tereſiam Brancacciam ſibi fuiſſe in Uxorem a Carolo ejuſdem Patre prædeſtinatam aſſerit in ultimo ipſius vitæ termino, quique ulterius aſſerit inter ſe, & prædictam Tereſiam fuiſſe ſponſalia contracta, contendit non eſſe in facto probatum, quod fuerit ab ipſa Tereſia Matrimonium contractum cum Mathia Alexandro Miroballo, & quod quatenus conſtaret in facto prædictum Matrimonium fuiſſe contractum, non conſtaret tamen, quod fuerit in forma valida contractum, inſtando, quod Tereſia, quæ,

uti

uti notum eſt EE. VV. aſt de præſenti in Monaſterio S. Claræ, ad alium Monaſterium transferatur, timet enim ne a Monialibus Monaſterii Sanctæ Claræ ſeducta, iterum inducatur ad contrahendum in forma valida Matrimonium, quod in præteritum in forma invalida contraxit, quando nedum a jure poſitivo, ſed a jure naturali deſcendit libertas in contrahendo Matrimonio.

Quoad monumenta facti, & momenta rationum, quæ aſſiſtere poſſunt, aut Gerardo contendenti nullitatem Matrimonii, aut Mathiæ ejus validitatem ſuſtinenti, debebunt EE. VV. ſua conſueta benignitate habere Secretarium pro excuſato, ſi a prædictarum rerum abſtinet expoſitione; pro parte etenim Mathiæ, ad quem pertinet onus probandi, nullum documentum fuit in Secretaria exhibitum, nec factum cum Summario, contra edictum hujus Sacræ Congregationis impreſſum in parvo Bullario ſanctæ memoriæ Innocentii XII. pag. 244. ita ut Cauſa non fuiſſet ab eodem Secretario in folio deſcripta, niſi præceſſiſſet imperium EE. VV. & niſi periculum fuiſſet in mora.

Porro id ſolum, quod exponi poteſt, quodque ex ſupplicibus libellis huic Sacræ Congregationi ſæpius exhibitis ſuper collocatione Tereſiæ in uno potius, quam in alio Monaſterio Civitatis Neapolitanæ, deduci poteſt, eſt, quod Matrimonium, quod ab ipſa dicitur contractum cum Mathia coram Parocho Braciliani Diœceſis Salernitanæ per Procuratorem a ſe conſtitutum, fuit Matrimonium contractum inter impuberes, cum Tereſia eſſet in ætate annorum undecim, & menſium duorum, vel trium, & Mathias eſſet in ætate annorum treſdecim, & novem menſium, quando in fœmina pro contrahendo Matrimonio neceſſaria eſt ætas annorum duodecim, uti habetur *in cap. Continebatur de deſponſat. Impuberum*, & quando in Viro neceſſaria eſt ætas annorum quatuordecim, uti habetur *in cap. Atteſtationes, & in cap. Ex litteris eodem titulo*, itaut ætas prædicta tam in viro, quam in fœmina debeat eſſe completa, uti colligitur ex allegatis juribus, & ad ſummum valeat Matrimonium, ſi ultima dies anni duodecimi in fœmina, & decimiquarti in viro ſit incepta, juxta late firmata per *Sanchez de Matrim. lib. 7. diſput.* 104. *num. 2. & 3.* niſi tamen impuberes talis eſſent indolis, ut in illis malitia ſuppleret ætatem, uti definitur *in cap. de illis el ſecundo, in cap. Puberes, & in cap. finali de deſponſat. Impuberum*, & bene explicat *Divus Thomas in 4. ſententiar. diſt. 36. quæſt. unica art. 5.* ibi: *Matrimonium cum fiat per modum contractus, ſubjacere diſpoſitioni legis poſitivæ, unde ſecundum jura determinatum eſſe, ut ante illud tempus diſcretionis, quo uterque poſſit de matrimonio ſufficienter deliberare, & debitum ſibi invicem reddere, matrimonia non contrahantur, & aliter facta dirimantur, hoc autem tempus, ut in pluribus eſſe in maſculis in quartodecimo anno, & in fœmina in duodecimo. Sed quia præcepta juris poſitivi ſequuntur id, quod eſt in pluribus, idcirco matrimonium valide contrahi, ſi aliquis ad perfectionem debitam ante tempus prædictum perveniat, itaut vigor naturæ, & rationis defectum ætatis ſuppleat.*

Quæritur itaque, an caſus, de quo nunc agitur, ſit in terminis regulæ, vel limitationis, & ſic decernere dignabuntur

I. *An conſtet de Matrimonio, & quatenus affirmative.*

II. *An conſtet de ejus validitate, vel nullitate in caſu,*

Sacra Congr. reſpondit

Dilata, & fiat proceſſus coram Nuntio, juxta Inſtructionem, & ad mentem.

QUÆSTIO CLXXXVIII.

In Cauſa Vercellenſi Reſidentiæ, die 2. Octobris 1720.

Extat in Cathedrali Eccleſia Vercellen. Collegium duodecim Beneficiatorum, qui continuo tenentur Eccleſiæ inſervire cum cantu Gregoriano in diebus ferialibus, & cum figurato in feſtivis, & ſolemnibus.

Ad titulum horum Beneficiorum, ob penuriam Presbyterorum, qui muſicam callerent, fuerunt alias ad Sacros Ordines promoti Joannes Baptiſta Baracca, & Joannes Baptiſta Bonadellus, qui paulo poſt, Eccleſia derelicta, ad alias ſe contulerunt regiones; primus enim, poſt luſtratam ſine habitu Clericali totam pene Italiam, a biennio, & ultra Venetiis reſidens, Theatris publicis operas ſuas locavit, & alter poſt præſtitam anno 1695. ſimilem operam in Theatro Laudæ, ab inde citra Patavii moratus eſt.

Ad conſulendum detrimento ſervitii Eccleſiæ, & ad occurrendum ſcandalo publico, Capitulum Cathedralis Eccleſiæ Vercellen. declarari ſupplicavit, quod dicti abſentes ex cauſa omnino illicita, atque Ordini Sacerdotali injurioſa pœnas incurriſſent privationis Beneficiorum, propoſitiſque in hac Sacra Congregatione *die 15. Decembris 1696.* binis ſequentibus dubiis; Primo: *An eſſet locus privationi Beneficiorum in caſu &c. & quatenus negative &c.* Secundo: *An, & qua ratione eſſet procedendum contra hujuſmodi Beneficiatos?* Reſponſum fuit, *eſſe locum privationi ad formam Sacri Concilii, & Sacrorum Canonum.*

Ab anno 1696. uſque in præſens multi alii caſus contigerunt, in quibus Beneficiati ſe ab Eccleſiæ ſervitio fecerunt abſentes; cumque a Capitulo novæ preces fuerint huic Sacræ Congregationi exhibitæ, in quibus petebatur, quod ad coercendam hanc Beneficiatorum abſentiam, adverſus abſentes ſtatim procedi poſſet ad pœnam privationis, utpote adverſus ipſos ipſo jure in Statuto impoſitam, niſi cauſa abſentiæ fuiſſet a Capitulo approbata, dictum fuit, quod Cauſa proponeretur in folio, citatis dictis Beneficiatis.

Porro Beneficiati Cathedralis Eccleſiæ Vercellen. ultro admittunt, quod procedatur adverſus abſentes, ſed ad formam Concilii, & Sacrorum Canonum, juxta ea, quæ fuerunt reſoluta ab hac Sacra Congregatione *die 15. Decembris* 1696. uti ſupra dictum fuit.

Abſque eo quod vindicare valeat locum adverſus abſentes pœna privationis ipſo jure inflicta, uti contenditur a Capitulo; tum quia Sacrum Concilium Tridentinum *ſeſſ. 24. cap. 12. de Reform.* præſcripſit, quid in primo anno, quid in ſecundo, & quid in tertio abſentiæ fieri debeat, quæ trium annorum dilatio pœnæ privationis ipſo jure incurrendæ adverſatur, tum quia Statutum, ex quo hæc pœna deſumitur, non fuit a Sede Apoſtolica confirmatum, nec fuit unquam uſu receptum, nec Beneficiati eidem ſubjecti dici poſſunt, ex quo facultas Canonicis conceſſa in erectione Collegii Beneficiatorum auctoritatem importat Ordinationes, & Statuta faciendi, quibus eſſent Beneficiati ſubjecti, ſed in his, quæ directionem Chori, & Divinorum Officiorum celebrationem reſpiciunt.

Capitulum e contra præmittit, quod in tantum ab hac Sacra Congregatione *die 15. Decembris 1696.* reſolutum fuit, quod adverſus Beneficiatos abſentes non procederetur ad privationem Beneficiorum abſolute, & ſimpliciter, ſed ad tramites tantum Sac. Concilii Tridentini, & Sacrorum Canonum, in quantum non fuit Sac. Congregat. expoſitum, quod in Statuto inflicta erat Beneficiatis pœna privationis ipſo jure in caſu abſentiæ ſine cauſa a Capitulo approbanda, aſſerendo, quod ſi prædicta Statuti circumſtantia fuiſſet expoſita, Sacra Congregatio reſpondiſſet, quod procederetur adverſus abſentes ad formam Statuti, ſimili modo quo, cum in materia reſidentiæ Canonicorum Vercellenſium, Epiſcopus decreviſſet eam eſſe peragendam ad formam Sacri Concilii Tridentini, & non conſuetudinis, & Statutorum, Sacra Congregatio *die 2. Auguſti* 1670. cui antiqua conſuetudo, una cum Statutis fuit expoſita, reſpondit: *Conſuetudinem eſſe ſervandam ad formam Statutorum.*

Hoc præmiſſo, Capitulum ſubdit debere eſſe locum privationi ipſo jure adverſus abſentes, niſi abſentiæ cauſa fuerit a ſe approbata, cum id fuerit præſcriptum in Statuto, condito anno 1586. & cum in Erectione Collegii Beneficiatorum, ſecuta anno 1581. fuerit ipſis demandatum in Bulla Apoſtolica, quod parerent Conſtitutionibus, Ordinationibus, & Statutis tam factis, quam faciendis ab ipſo Capitulo.

Nec Canonici putant id Sacro Concilio Tridentino adverſari, tum quia valent Statuta circa privationem ipſo jure ob non reſidentiam, juxta *Abbatem in cap. Quoniam §. Porro num. 11. ut lite non conteſtata*, & multo magis, quando expectatio triennalis tantum abeſt, quod abſentes coerceat, quod, experientia Teſte, conſtat, nihil ad dictum effectum prodeſſe; Tum quia Conciliaris diſpoſitio, quæ procedit in Canonicis, & Beneficiatis, non videtur applicabilis hypotheſi præſenti, in qua agitur de Beneficiatis Muſicis, ex quorum abſentia contingit, quod Eccleſia careat muſica; Muſica etenim, ſeu Cantus figuratus ex pluribus vocibus componitur, & ſi aliquæ deſunt, muſica haberi non poteſt; & tandem quia Statutum adeo laudabile eſſe videtur, ut Apoſtoli-

ſtolicam mereatur confirmationem, pro qua obtinenda Capitulum enixe ſupplicat.

Quæritur ergo

An, & quomodo ſit procedendum adverſus Beneficiatos non reſidentes in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit

Procedendum adverſus non reſidentes ad tramites Concilii Tridentini, & quoad Beneficiatos in Theatris canentes Ordinarius nomine Sac. Congregationis imponat pœnam privationis eiſdem.

QUÆSTIO CLXXXIX.

In Cauſa Oriolenſi Canonicatus Pœnitentiarii, die 1. Octobris 1720.

POst multas lites inter Epiſcopum, & Canonicos Oriolen. in Sacra Rota antiquo tempore diſcuſſas, ſuper jure conferendi Dignitates, Canonicatus, & alia Beneficia Eccleſiæ Cathedralis, anno tandem 1588. deventum fuit ad tranſactionem, quæ fuit etiam a Summo Pontifice Sixto Quinto confirmata, & in ea conventum fuit, quod Dignitates, Canonicatus, & alia Beneficia dictæ Eccleſiæ alternative conferrentur, prima nempe vice ab Epiſcopo, & ſecunda a Canonicis, & Capitulo, exceptis tamen duobus Canonicatibus, Pœnitentiario videlicet, & Prædicatorio ad noviter converſos, primi etenim reſervata fuit collatio ad formam Concilii plenariæ Epiſcopi diſpoſitioni, & ſecundi, plenariæ diſpoſitioni Capituli.

Anno 1622. ſan. mem. Gregorius XV. inſtantibus Philippo IV. Hiſpaniarum Rege, & omnibus Regnorum Hiſpaniæ Capitulis, per viam Conſtitutionis, & expreſſe derogando diſpoſitioni Conciliorum Generalium, & ſignanter Tridentini ſuper abſoluta pertinentia ad Epiſcopos conferendi Canonicatus Pœnitentiarios, decrevit, quod in omnibus Hiſpaniarum Eccleſiis collatio Canonicatus Pœnitentiarii unitim ſpectaret ad Epiſcopos, & Capitulum, propoſitis nempe in ſingulis vacationibus edictis, & examine peracto, & prælectis magis habilibus, & idoneis, qui tales habiti eſſent judicio Epiſcoporum, & Capitulorum.

Ex hac Conſtitutione Pontificia, nova exorta eſt controverſia inter Epiſcopum, & Capitulum Oriolen. aſſeruit etenim Epiſcopus ſervandam eſſe, non obſtante Gregoriana Conſtitutione, tranſactionem uti conſonam Tridentino, & a Sixto Quinto confirmatam, & e contra Capitulum excepit, tranſactionem fuiſſe a poſteriori Pontificia Conſtitutione ſublatam; cumque Canonicatus Pœnitentiarius vacaſſet anno 1659. & tunc Sedes Epiſcopalis eſſet Paſtore viduata, facta fuit a Capitulo collatio Canonicatus, ſed ſequuta anno 1686. altera ejuſdem Canonicatus vacatione, facta fuit ab Epiſcopo collatio; cumque tunc Capitulum proteſtationem emiſiſſet, quod per dictam collationem nullum jus acquiſitum Epiſcopo intelligeretur, communi calculo conventum fuit, ut pro futuris vacationibus ſenſus exquireretur hujus Sacræ Cungregationis circa modum, & jus conferendi Canonicatum Pœnitentiarium, Parteſque promiſerunt ſe ab oraculo hujus Sacræ Congregationis non eſſe diſceſſuras.

In hujus promiſſionis executionem ſobſcriptum fuit dubium ad calcem hujus reſtrictus referendum, & circumfertur ſcriptura, in qua, præmiſſo nullam adeſſe poſſe dubitationem circa obſervantiam Bullæ Gregorianæ, cum ad ejus tramites pluries Rota de collatione Canonicatuum Pœnitentiariorum tulerit judicium, uti habetur *in deciſ. 26. num. 33. coram Cerro, & in deciſ. 77. deciſ. 104. deciſ. 134. deciſ. 177. coram Emerix Seniore, & deciſ. 755. coram Emerix Juniore*, nec non circa comprehenſionem Eccleſiæ Oriolenſis, ex quo Conſtitutio lata fuit pro omnibus Eccleſiis Regnorum Hiſpaniæ, juxta *diſcurſum 29. n. 4. Card. de Luca de benef.* dicitur fuiſſe tranſactioni a dicta Conſtitutione derogatum; ſi enim Conſtitutio derogavit Concilio Tridentino, cujus diſpoſitioni tranſactio eſt uniformis, & ulterius, ſi eadem Conſtitutio derogavit Statutis, Ordinationibus Eccleſiarum licet juramento vallatis, & auctoritate Apoſtolica roboratis, nec non conſuetudinibus, & ceteris aliis quibuſcunque in contrarium facientibus, derogaſſe etiam dicenda eſt tranſactioni, licet a Sixto Papa Quinto confirmatæ.

His ſtantibus, quæritur

An in futuris vacationibus Canonicatus Pœnitentiarii Eccleſiæ Cathedralis Oriolen. ſervanda ſit Conſtitutio ſan. mem. Gregorii XV. emanat. nonis Novembris 1622. quoad Concurſum, & electionem faciendam junctim ab Epiſcopo, & Capitulo, vel potius obſtet Concordia anni 1588. ſuper alternativa inter Epiſcopum, & Capitulum confirmata in forma ſpecifica de anno 1590. ſub ſan. mem. Sixto V. per litteras Apoſtolicas in forma Rationi congruit, expeditas ſub ſan. mem. Gregorio XIII.

Sacra Congr. die 16. Novembris 1720. reſpondit

Ad primum dubii partem affirmativam; Ad ſecundam negative.

QUÆSTIO CXC.

In Cauſa Colonienſi, die 16. Novembris 1720.

ARchiepiscopus, & Elector Coloniæ in quodam ſuo edicto, quod publicavit *die 26. Maii* 1715. nonnullos Caſus reſervavit, ſeu magis apte loquendo, declarationem fecit nonnullorum Caſuum, qui in ſua Archidiœceſi erant reſervati, & inter cætera addidit, *& quoniam in poſtrema Synodo hujus Archidiœceſis exceptio confeſſionis complicis ſub pœna ſuſpenſionis ipſo facto incurrenda dumtaxat, & abſque alteriori reſervatione prohibita eſt, & viciniores Archidiœceſes illud peccatum reſervatis annumerant; Nos pro hac Archidiœceſi noſtra jam dictum Synodale decretum interpretando, moderando, eidemque addendo, ſtatuimus complicem criminis carnalis externi mortaliter peccaminoſi, extra mortis periculum a Confeſſario complici ab eodem peccato carnali ſacramentaliter abſolvi non poſſe juriſdictione cuilibet tali, quoad hoc, licet in approbationibus hucuſque expeditis conceſſa fuerit, a tempore harum publicationis per nos prorſus adempta*; cumque Regulares prætendant ſe habere facultatem abſolvendi a prædictis Caſibus reſervatis, & Regulares Confeſſarii Monialinm ſibi ſubjectarum contendant ſe eſſe a dictis reſervationibus exemptos, & ſe per conſequens eaſdem Moniales abſolvere poſſe, prædictus Archiepiſcopus, & Elector Sanctiſſimo Domino Noſtro ſupplicavit pro declaratione, quod Regulares abſolvere nequeant a Caſibus in ſua Diœceſi reſervatis, & quod ab iiſdem Caſibus Confeſſarii Regulares Monialinm eas abſolvere non poſſint, licet ab Ordinarii Juriſdictione exemptas, & ſibi ſubjectas,

Quoad Fratres Prædicatores, & Minores, Conſtitutiones adſunt Benedicti Undecimi, & Clementis Quinti, in quibus iiſdem prohibetur abſolvere a Caſibus Epiſcopo reſervatis, uti habetur *in cap. 1. de Privilegiis inter Extravag. commun. & in Clementina Dudum §. Per hujuſmodi, ibique gloſſa in verbo conceſſa tit. de Sepulturis, & in Clementina Religioſi §. Quibus de Privileg. & Exceſſ. Privileg.*

Concilium ipſum Tridentinum *ſeſſ. 14. cap. 7. de Pœnitentia* poſtquam pluribus firmavit poteſtatem Ordinariorum in Caſibus reſervandis, excepto mortis articulo, inquit, quod extra dictum articulum Sacerdotes nihil poſſunt in Caſibus reſervatis, ſed quod debent pœnitentibus perſuadere, ut ad Superiores, & legitimos Judices pro beneficio abſolutionis accedant. Cumque Regulares ſub obtentu ſuorum Privilegiorum, quorum confirmationem poſt Concilium Tridentinum obtinuerant, aſſererent ſe potiri facultate abſolvendi a Caſibus Epiſcopo reſervatis, Sacra Congregatio Epiſcoporum, & Regularium, accedente Summi Pontificis Clementis Octavi auctoritate, *anno 1601. & anno 1602.* declaravit eoſdem dicta non potiri facultate, derogando omnibus Conſtitutionibus, & Privilegiis, quæ in contrarium facere poſſent; Et hæc Decreta fuerunt *anno 1617.* ab eadem Congregatione, annuente Paulo Papa Quinto, confirmata, una cum declaratione, quod ſicuti non poterant Regulares abſolvere a Caſibus Epiſcopo reſervatis, ſic nec poſſent a Cenſuris Epiſcopo pariter reſervatis abſolvere, uti ſeriem horum Decretorum per extenſum referendo, proſequitur *Donat. rer. Regul. tom. 2. tract. 11. quæſt. 17.*

In primo Decreto edito *anno 1601.* juxta ea, quæ in ſuperioribus dicta ſunt, mentio facta fuerat Regularium *per univerſam Italiam, & extra Urbem degentium*, excitataque proinde controverſia, an ſub dictis Decretis comprehenſi dici deberent Regolares *extra Italiam degentes*, eadem Congregatio Epiſcoporum, & Regularium *die 17. Novembris* 1628. annuente Summo Pontifice Urbano Octavo, recenſita decreta innovavit, exprimendo Regulares

by Goog

lares *tam intra, quam extra Italiam degentes*, oti colligi poteſt ex Decreto impreſſo apud *Pac. Jordan. lucubrat. tom.* 1. *lib.* 3. *tit.*4. *de Sacram. Pænitent. num.* 10. Cohærenter ad tot repetita decreta datæ fuerunt ab eadem Sacra Congregatione Epiſcoporum, & Regularium *die* 10. *Decembris* 1647. litteræ ad Archiepiſcopum Neapolitanum, poſt rem Summo Pontifici Innocentio X. relatam, uti habetur ex dictis litteris impreſſis apud *Laurent. de Franchis de controverſ. inter Epiſcopos, & Regulares num.* 1461. quodque notabilius eſt inter Propoſitiones damnatas die 24. Septemb. 1665. a Summo Pontifice Alexandro VII. hæc habetur: *Mendicantes poſſunt abſolvere a Caſibus Epiſcopo reſervatis non obtenta ad id Epiſcoporum facultate*: & concordat Conſtitutio Clementis X. *edita anno* 1670. quæ eſt ſeptima inter illas hujus Pontificis §.*6.* & *7. Bull. tom.* 6. ubi additur, quod habentes facultatem abſolvendi ab omnibus caſibus Sedi Apoſtolicæ reſervatis, non ideo abſolvere poſſunt a caſibus, qui ſunt Epiſcopo reſervati, & relative ad hanc Conſtitutionem prodierunt Reſolutiones hujus Sacræ Congregationis *in Andrien.* 29. *Novemb.* 1710. *lib.* 60. *Decretorum*, & *in eadem* 24. *Januarii* 1711. *lib.* 61. *Decretorum*.

Tranſeundo ad Moniales, & earum Confeſſarios; ſi Moniales ſunt ſubjectæ Epiſcopo, nonnulli cenſent ipſas non eſſe ſub caſuum reſervatione comprehenſas, niſi fuerint ſpecialiter nominatæ, *Ceſpedes de exempt. Regul. cap.* 23. *dub.* 357. *num.* 2. & 3. At aliis magis communiter volunt Moniales Epiſcopo ſubjectas eſſe comprehenſas in Caſibus, & Cenſuris, quas Ordinarius ſibi generaliter reſervavit, *Donat. in Praxi rer. Regul. tom.* 4. *tract.* 13. *quæſt.* 34. *Pellizzar. de Monialibus cap.* 10. *ſect.* 1. *ſubſect.* 2. *ſub num.* 49. *Clericat. deciſ.* 41. *ſub num.* 12. *de Pœnitentia*. Si Moniales vero ſunt exemptæ ab Ordinario, ſed immediate ſubjectæ Sedi Apoſtolicæ, tunc quia earum Monaſteria gubernanda ſunt ab Epiſcopis tanquam Delegatis Sedis Apoſtolicæ *juxta ſeſſ.* 25. *cap.* 3. *de Regularibus*, eædem utique remanebunt ſubjectæ caſibus ab Epiſcopo reſervatis, nictorumque caſuum abſolutio, vel ab Epiſcopo, vel a Confeſſario facultatem habente a reſervatis abſolvendi videtur, quod debeat obtinere, uti proſequitur *Clericat. deciſ.* 41. *num.* 6. *de pœnitentia*. Quod ſi Moniales ſunt ab Ordinario exemptæ, & non immediate ſubjectæ Sedi Apoſtolicæ, ſed Prælatis Regularibus, licet Confeſſarii quomodocunque exempti, tam Ordinarii, quam Extraordinarii excipere non poſſint confeſſiones Monialium ſuæ Religioni ſubjectarum, niſi prius fuerint ab Epiſcopo approbati, *juxta Conſtit.* 18. *Gregorii XV. Bull.* §. 5. *tom.* 4. ſequens tamen quoad caſuum reſervatorum abſolutionem ſibi videtur diſtinctio locum poſſe vindicare; Aut agitur de caſibus reſervatis ab ipſis Superioribus Regularibus ad terminos Decreti Clementis Octavi *poſt Conſtitutionem* 26. *inter illas Urbani Octavi Bullar. tom.*4. Cumque ejus ſit abſolvere, cujus eſt ligare, non poſſunt Monialium Confeſſaris abſolvere, niſi obtenta a Prælatis Regularibus facultate, uti late oſtendunt *Lezana tom.* 5. *ad Maremagnum Minorum num.* 113. & 114. *Clericat. in allegata deciſ.* 41. *ſub num.* 6. *de pœnitentia*. Aut agitur de caſibus ab Epiſcopo reſervatis, ſed non in ordine ad eaſdem Moniales, cumque in præſenti ſermo ſit de Monialibus ipſis Regularibus ſubjectis, poſſunt eædem abſolvi per ſuos Confeſſarios a caſibus Epiſcopo modo prædicto reſervatis, oti proſequitur *Pellizzar. in Manual. Regul. tom.* 1. *tract.* 6. *cap.* 2. *num.* 112. aut demum agitur de caſibus ab Epiſcopo ſpecialiter reſervatis, quod Moniales, & in materia ſpectante ad juriſdictionem delegatam ſibi in Monaſteriis Monialium licet exemptis competentem, vel in ſequelam *ſeſſ.* 25. *cap.* 5. *de Regular.* & *Monial.* vel in ſequelam Bullæ allegatæ Gregorii XV. *quæ eſt* 18. *Bull. tom.* 4. & in hac facti ſpecie nequeunt Confeſſarii eaſdem abſolvere, niſi habita ab Epiſcopo facultate, *Ceſpedes de exempt. Regular. cap.* 23. *dub.* 357. *num.* 4. *Pellizzar. de Monial. cap.* 10. *ſect.* 1. *ſubſect.* 2. *num.* 48. *Clericat. deciſ.* 42. *ſub num.* 6. *de pœnitent. Donat. in praxi rer. Regul. tom.* 4. *tract.* 13. *quæſt.* 33. *per totam*.

Hæc ſunt, quæ ad hujus Inſtantiæ, quæ proponitur, declarationem, & in qua nullus ſcribit, potui in obſequium Eminentiſſimorum Patrum colligere; Adeoque quæritur

I. An Confeſſarii Regulares poſſint Sæculares extra mortis periculum abſolvere a caſibus Ordinario reſervatis in caſu &c.

II. An Confeſſarii Monialium exemptarum, & Prælatis Regularium ſubjectarum poſſint eaſdem etiam extra mortis periculum abſolvere a caſibus Epiſcopo reſervatis in caſu &c.

III. An ſuppoſito edicto ſupra recenſito Confeſſarius Regularis extra mortis periculum abſolvere poſſit Sæcularem complicem criminis carnalis externi mortaliter peccaminoſi ſecum commiſſi in caſu &c.

IV. An ſuppoſito pariter eodem edicto Confeſſarius Regularis Monialium exemptarum abſolvere poſſit Monialem complicem criminis carnalis externi mortaliter peccaminoſi ſecum commiſſi in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit

Ad Primum negative. Ad Secundum affirmative, præterquam quoad Caſus, quos Epiſcopus ſibi reſervaverit in materia clare ſpectante ad Juriſdictionem delegatam. Ad Tertium negative. Ad Quartum affirmative, quatenus non ſit violata Clauſura.

QUÆSTIO CXCI.

In Cauſa Taurinenſi Matrimonii, die 16. *Novembris* 1720.

ANno 1696. Joſeph Caſtagnerius Miles in Terra Demontii Taurinen. Diœceſis, dum Milites Pedemontani, vulgo *Facilieri*, in eadem permanebant, matrimonium per verba de præſenti contraxit cum Conſtantia Borella coram Patre Hieronymo ex familia Minorum Obſervantium exercitus Cappellano.

Per annum circiter Conjuges inſimul cohabitarunt, ſed cum Joſeph Militaria ſubinde ſigna ſequutus, ab Uxore diverterit, ad Civitatem tandem rediit Taurini anno 1713. in qua cum Conſtantiam inveniſſet, ipſam in jus vocavit in Curia Archiepiſcopali, prætendendo matrimonii nullitatem.

Joſeph itaque formiter, præviiſque interrogatoriis examinatus, confeſſus eſt ſe anno 1695. matrimonium cum Conſtantia contraxiſſe, & cum eadem habitaſſe per annum, ſed matrimonium eſſe nullum, utpote contractum coram Religioſo Cappellano Exercitus, qui facultatem non habebat ex ſe matrimonio intereſſendi, quique licentiam a Parocho ad dictum effectum non reportaverat, & e contra Conſtantia excepit matrimonium fuiſſe quidem contractum coram Cappellano Exercitus, ſed cum a ſuo Parocho Terræ Demontii facultatem obtinuiſſe.

Hæc in Curia Archiepiſcopali Taurinenſi fuerunt allegata anno 1713. Cumque a dicto tempore uſque ad annum 1719. nullum amplius fuerit motum verbum de matrimonii nullitate, controverſia anno 1719. coram Vicario Capitulari fuit iterum excitata, & ad ſequentes probationes deventum eſt.

Ad effectum ſuadendi nullam interfuiſſe Parochi licentiam, fuerunt a Joſepho productæ atteſtationes Vicarii primum, & Secretarii Menſæ Archidiaconalis, qui, pervolutis ſcripturis, deponit non reperiri facultatem datam a Parocho Terræ Demontii Patri Hieronymo, ut matrimonio, de quo nunc agitur, aſſiſteret, Parochi inſuper viventis ejuſdem Terræ Demontii, qui recognitis libris Parochialibus, inquit, matrimonium non eſſe in illis adnotatum, Fratris demum Caroli Franciſci Superioris Patrum Cappuccinorum, qui inquit ſe perlegiſſe ſcripturas ſui Conventus, in cujus Eccleſia fuit celebratum matrimonium, nec non alias a Patre Hieronymo relictas, nec ex illis ullam reſultare matrimonii mentionem.

Ex quibus infert Joſeph de nullitate matrimonii non eſſe dubitandum, cum Cappellani Caſtrenſes, citra facultatem Sedis Apoſtolicæ, aut Parochi, vel Ordinarii licentiam, matrimoniis nequeant intereſſe, juxta Reſolutiones hujus Sacræ Congregationis impreſſas *apud Patrem Schiarum in addit. ad ſuam Theologiam Bellicam fol.* 139. & *fol.* 140.

Ut vero Conſtantia interventum licentiæ Parochi ſuaderet, pleroſque Teſtes formiter examinari curavit, utpote bene conſcia, matrimonium poſſe ex Teſtibus probari, licet illud non fuerit a Parocho in libris Parochialibus deſcriptum, & Parochi licentiam per æquipollentes probationes, & per Teſtes poſſe demonſtrari, *juxta deciſ.* 301. *num.* 5. *par.* 11. *recent.* & *juxta deciſ.* 451. & 471. *coram Emerix Juniore*.

Hinc deveniendo ad Teſtes a Conſtantia productos, primus, qui eſt ejuſdem Frater, deponit, ſe ab Antonio Patre, & ab aliis audiviſſe fuiſſe a Parocho datam Religioſo licentiam aſſiſtendi matrimonio. Secundus, qui eſt pariter ejuſdem Frater, de eadem licentia præbet teſtimonium, addendo, quod a communi Genitore fuit Parocho oblata quædam portio caſei, & butiri pro dicta licentia obtinenda. Tertius eandem refert cum memorata circumſtantia conceſſionem licentiæ, & ſubdit ſe fuiſſe præſentem uni ex denunciationibus Matrimonii, quæ facta fuit in Eccleſia. Quartus inquit, ſe propriis auribus primam audiviſſe denunciationem, & tunc in ſua domo publi-

publice dictum fuiſſe, quod licentia fuerat Religioſo a Parocho data. Quintus ait, ſe matrimonio in Eccleſia contracto interfuiſſe, & aliquod temporis intervallum præteriiſſe ante acceſſum ad Eccleſiam, ex quo Pater Conſtantiæ Parochum adivit, ut ab eo licentiam impetraret; & ſextus, qui erat Miles una cum Joſeph, inquit ſe ipſum audiviſſe proprio ore narrantem, quod matrimonium fuerat coram Cappellano Exercitus contractum, ſed prævia Parochi licentia.

Præter ſex Teſtes, de quibus hucuſque ſermo habitus eſt, alii quinque fuerunt ſub variis interrogatoriis inſtante Conſtantia examinati. Primus autem refert, Patrem Hieronymum aliis interfuiſſe Matrimoniis, aſſerendo ſe habuiſſe a Parocho licentiam. Tertius ait, Parochum conſueviſſe Religioſos admittere ad præſtandam matrimoniis aſſiſtentiam. Quartus teſtatur ſe fuiſſe præſentem quando Cappellanus poſtulavit a Parocho facultatem intereſſendi alteri matrimonio, quod fuit contractum inter Jacobum Pronum, & quandam Mulierem exteram. Alii duo aſſerunt ſe credere non poſſe, ut Cappellanus voluerit ſine debita Parochi licentia matrimonio intereſſe, & primus, ſecundus, tertius, & quartus teſtimonium reddunt, publicatum fuiſſe matrimonium in Terra Demonii ſtatim ac contractum fuit, & Parochum nullatenus reclamaſſe.

Et ex his ſimul junctis Conſtantia concludit non eſſe de licentia dubitandum.

Hæc ſunt, quæ continentur in actis a Vicario Capitulari tranſmiſſis, quæ operæ pretium eſſe cenſui ſummatim exponere, cum nullus ſit, qui in Cauſa ſcribat, Vir etenim, & Mulier paupertate laborant, & Mulier perſonaliter acceſſit ad Urbem pro obtinenda declaratione validitatis ſui matrimonii.

Adeoque nunc quæritur

An conſtet de validitate matrimonii inter Joſeph, & Conſtantiam contracti in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit
Non conſtare de nullitate Matrimonii.

QUÆSTIO CXCII.

In Cauſa Romana Indulti, die 16. Novembris 1720.

EMINENTISSIMUS Dominus Cardinalis Mareſcottus anno 1717. tranſlationem fecit penſionis, quæ ſibi fuerat in majori ſumma reſervata, favore Galeatii Turſi pro quantitate ſcutorum 30. annuorum; cumque ſubinde prædictus Galeatius fuerit a Sanctiſſimo Domino Noſtro adſcriptus inter Equites levis armaturæ, & ulterius cogitaverit de contrahendo matrimonio, indultum anno 1718. obtinuit retinendi prædictam penſionem, etiamſi Caſtra ſequeretur, & non incederet in habitu, & tonſura, & matrimonium contraheret cum qualibet muliere etiam vidua.

In Indulto mox memorato non fuit facta mentio, quod Galeatius, tempore intermedio, hoc eſt a tranſlatione penſionis ad ejuſdem Indulti-conceſſionem fuerat adſcriptus inter Equites levis armaturæ; cumque Galeatius, uti Vir probus, ſe abſtinuerit ab exactione penſionis, & Sanctiſſimo Domino Noſtro ſupplicaverit pro conceſſione Brevis declaratorii, & quatenus opus eſſet, pro gratia *perinde valere*, & a Sanctitate Sua fuerint preces remiſſæ ad hanc Sacram Congregationem, fuerunt eædem alias perlectæ inter ſimplices reſtrictus, & emanavit reſponſum, *quod Cauſa proponeretur in folio*.

Ad tramites hujus reſponſi, ſubſcripta fuerunt dubia infra recenſenda; cumque tres ſint dubiorum partes, an ſcilicet officium Equitis levis armaturæ obſtet retentioni penſionis Eccleſiaſticæ, an in hypotheſi, in qua obſtet Indultum jam obtentum ſuffragetur Galeatio, & an deinique in omnem duriſſimum caſum eſſe valeat locus gratiæ *perinde valere*, de unaquaque parte opus eſt brevem habere ſermonem.

Quoad primam itaque contendit Galeatius, quod officium Equitis levis armaturæ non obſtet retentioni penſionis Eccleſiaſticæ, quidquid enim ſit, an regula generalis adſtruens incompatibilitatem inter Militiam, & Clericatum, & ſic inter Militiam, & penſionem Eccleſiaſticam, non obſtante quod Miles ſe in ſævis non exercuerit, & licet non fuerit monitus, procedat in Militibus tantum Principum ſæcularium, vel etiam ſe extendat ad Milites Summi Pontificis, qua in re negative reſpondet *Cardinalis de Luca de penſionibus diſc. 46. num. 8. & ſeqq.* & affirmativam ſuſtinet opinionem *Rocca diſputationum Juris cap. 191. n. 25. & ſeqq.* quam etiam amplexa eſt *Rota deciſ. 69. dec. 216. coram Card. Celſo, & in earum confirmatoria 5. Julii 1665. coram bon. mem. Albergato, & noviſſime in Peruſina Penſionis 15. Maii 1716. per totam coram R. P. D. de Herrera.*

Aliud tamen ſubditur eſſe dicendum in terminis Equitum levis armaturæ, qui non ſunt inſtituti ad pugnandum, ſed ad ſimplicem cuſtodiam Corporis Pontificii, quique idcirco in litteris patentalibus appellantur: *Gentilnomini delle Guardie di Noſtro Signore.*

Exemplo deducto ab Officio Capitis Regionis Urbis Romæ, quod non eſt incompatibile cum Clericatu, nec cum penſionibus Eccleſiaſticis, ex quo dictum Officium verſatur circa cuſtodiam Civitatis, nec eſt inſtitutum ad bellandum, uti habetur *in deciſ. 13. poſt Conſtantin. ad Statutum Urbis, & in ejus confirmatoria 12. Februarii 1694. §. finali coram bon. mem. Pio.*

Abſque eo quod quidquam referat, quod Sacra hæc Congregatio anno 1693. diſpenſationem conſuluerit eſſe bon. mem. Jacobo Sorbolongo dandam, ut Penſiones retinere poſſet cum Officio Vexilliferi Equitum levis armaturæ Summi Pontificis, quo Sacræ Congregationis reſcripto *Rota in allegata Peruſina Penſionis coram R. P. D. de Herrera*, uſa eſt ad effectum ſuadendi incompatibilitatem Clericatus Beneficii, & Penſionis cum quacunque Militia, etiamſi illa ſit Militia Summi Pontificis, cum hæc reſponſio referatur ad petitionem Sorbolonghi; qui inſtantiam promovit pro diſpenſatione, & inſiſtere noluit juris diſpoſitioni.

Tranſeundo ad ſecundam partem, contendit Galeatius, quod Indultum obtentum ſibi ſuffragetur ad effectum retinendi Penſionem; ſi etenim Indultum obtentum reſpicit ſtatum veræ, & propriæ Militiæ, nec non ſtatum conjugalem, ex veroſimili utique concedentis intentione comprehendere dicendam eſt caſum, de quo nunc agitur, impropriæ videlicet Militiæ, & multo magis cum fuerit conceſſum paulo poſt obtentum Officium Equitis levis armaturæ, & in ſpecie pro retinenda Penſione ad ſui favorem tranſlata ab Eminentiſſ. Card. Mareſcotto.

Haud urgente, quod non fuit Summo Pontifici Indultum concedenti expoſitum, quod per adſcriptionem inter Equites levis armaturæ Penſio remanſerat extincta, hinc inferendo, quod Indultum ſuffragari non poteſt, quandoquidem ex adductis a Scribentibus pro Galeatio, tunc extinctio Penſionis adfuiſſe dici poſſet quando clarum eſſet, & extra quamcunque ambagem, quod ſtatus Equitis levis armaturæ eſſet incompatibilis cum Clericatu, & cum Beneficio, ſeu Penſione, ſecus autem, quoties, prout hic, caſus ad minus eſt dubitabilis, & ſubjacet diſputationibus; in hoc quippe rerum ſtatu ad effectum inducendi Penſionis extinctionem, trina monitio fuiſſet neceſſaria, *juxta deciſ. 279. num. 3. & ſeqq. par. 16. recent. & in Romana Penſionis 8. Junii 1685. coram bon. mem. Romanino.*

Ultima ſupereſt pars, juxta quam Galeatius in omnem duriſſimum caſum ſupplicat pro gratia *perinde valere*, tum quia nullus adfuit dolus, quando Summo Pontifici preces exhibuit pro Indulto, & adſcriptionis inter Equites levis armaturæ mentionem non fecit. Tum quia ſi Indultum Sorbolonghi reſtrictum ad ſtatum conjugalem, fuit ampliatum ad ſtatum Vexilliferi inter Equites levis armaturæ, non obſtante quod ille plures terminos Penſionum exegiſſet, a fortiori videtur eſſe debere locum extenſioni Indulti, de quo nunc agitur, utpote comprehendenti non ſolum ſtatum conjugalem, ſed etiam ſtatum veræ, & propriæ Militiæ, & multo magis cum Galeatius terminos Penſionum hactenus ob reverentiam non exegerit, nec eidem ulla lis fuerit mota a Beneficiato.

Delata ad Sacram Congregationem hac controverſia, propoſitiſque duobus ſequentibus dubiis.

I. An Officium cuſtodiæ Corporis Pontificis Equitum Levis Armaturæ obſtet retentioni penſionis, & quatenus affirmative.

II. An Indultum ſuffragetur Galeatio, vel potius ſit locus ſanatoriæ ſeu gratiæ perinde valere in caſu &c. Reſponſum fuit *die 7. Decemb. 1720.* ad primum *affirmative*, & ad ſecundum *negative*.

Impetrata a Galeatio nova audientia, propoſitoque in Congregatione, habita *die 31. Maii hujus anni* 1721. conſueto dubio, *an ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis in caſu &c.* reſponſum fuit *ad primum, in deciſis, & ad ſecundum, prævio receſſu a deciſis, eſſe locum ſanatoriæ*, & momentum repoſitum fuit in hoc, quod licet pacifica hodie ſit opinio, quod per aſſumptionem Militiæ etiam Summi Pontificis vacet ipſo jure penſio,

abſque

abſque ulla monitione, juxta laudatas auctoritates, non eſt tamen adeo clarum in jure, quod id, quod ex dictis admiſſum fuit in vera Militia Summi Pontificis, ampliari debeat ad Equites Levis Armaturæ, qui non ſunt inſtituti ad pugnandum, ſed ad ſimplicem cuſtodiam Corporis Pontificii; quique ideirco appellantur: *Gentiluomini delle Guardie di Noſtro Signore*, in quo rerum themate, ſicuti pro inducenda vacatione penſionis monitio erat neceſſaria, *juxta deciſ. 279. num. 3. & ſeqq. part. 16. recent. & in Romana Penſionis* 8. *Junii* 1685. *coram bon. mem. Rondinino*, ſic ſtatim ac monitio fuit omiſſa, extranet remanent termini extinctionis penſionis, ita ut via aperta remaneat ſanatoriæ, vel gratiæ *perinde valere*.

In nihilum urgente hujus Sac. Congregationis reſolutione, quod Officium videlicet cuſtodiæ Corporis Pontificis Equitum Levis Armaturæ obſter retentioni penſionis; vel etenim vis ſit in reſolutione edita *anno* 1693. in qua data fuit Jacobo Sorbolongo, Vexillifero Equitum Levis Armaturæ, retentio penſionis Eccleſiaſticæ, & in eo caſu, cum Sorbolongus exoraſſet pro diſpenſatione, reſponſum Sac. Congregationis ſe habuit relative ad petitionem abſque ullo examine diſpoſitionis Juris; Vel vis conſtituitur in reſolutionibus hujus Sacræ Congregationis ſupra relatis, & editis in hac Cauſa in reſponſionibus ad primum dubium, & hæ, cum vel ſint inductivæ novi juris, vel ſaltem declarativæ juris dubii, oculos retro habere non poſſunt, ſed legem ſtatuent pro caſibus futuris.

Hæc ſunt, quæ fuerunt docte ponderata in ultima Congregatione habita *die* 31. *Maii* 1721. Cumque Epiſcopus Volaterranus petierit, & obtinuerit novam audientiam, quæritur

An ſit ſtandum in primo, vel in ſecundo loco deciſis in caſu &c.

Sacra Congr. die 20. Decembris 1721. reſpondit,
Standum in ſecundo loco deciſis, & amplius.

QUÆSTIO CXCIII.

In Cauſa Ulyſſiponenſi Occidentalis Confraternitatis, die 7. Decembris 1720.

IN Eccleſia Patrum Dominicanorum Civitatis Ulyſſiponen. Occidentalis licet ab antiquo tempore erecta reperiretur Confraternitas SS. Roſarii; circa annum nihilominus 1715. erecta fuit in Eccleſia Sanctæ Mariæ Conceptionis ſita in via nova nuncupata *Dos ferros*, ejuſdem Civitatis Ulyſſiponen. Occidentalis, alia Confraternitas Sanctiſſimi Roſarii, obtenta facultate a piæ, & ſemper recolendæ memoriæ Patre Antonio Chloche Ordinis Magiſtro; cumque Rector Eccleſiæ Beatæ Mariæ Conceptionis de erectionis validitate dubitaverit, & SS. Domino Noſtro ſupplicaverit pro revalidatione, *ſupplicat humillime Sanctitati Veſtræ*, verba ſunt ſupplicis libelli, *quatenus prædictam Confraternitatem revalidare dignetur, eique indulgentiarum fruitionem de ſpeciali gratia impertiri dignetur*, inſtantiæ examen fuit ad hanc Sacram Congregationem remiſſum, datiſque pro informatione litteris ad Patriarcham, ejuſque habita informatione, cum inſtantia fuiſſet propoſita in Congregatione habita *die* 14. *Februarii* 1719. reſcriptum fuit, quod *audiretur Confraternitas antiqua*.

Contendit autem Confraternitas erecta in Eccleſia Parochiali Sanctiſſimæ Conceptionis eſſe debere locum revalidationi, primo quia agitur de Confraternitate jam erecta, magna cum pompa, & magna cum ſolemnitate, itaut non ſine ſcandalo proferri poſſet Decretum de ejus abolitione. Secundo quia ſi quid obſtare poteſt revalidationi, nihil aliud eſt, quam Conſtitutio Clementis Octavi 115. §. 2. *Bullar. tom.* 3. in qua demandatur, quod una tantum Confraternitas, ſeu Congregatio ejuſdem Inſtituti in unaquaque Civitate erigatur; Conſtitutionem hanc autem aſſeritur non obſtare, cum in eadem Civitate Ulyſſiponenſi plures adſint Confraternitates ejuſdem Inſtituti, & cum Civitas ſit ampliſſima, & magno Populi numero referta, quibus concurrentibus circumſtantiis, non obſtante Bulla Clementina, dicitur eſſe poſſe in una, & eadem Civitate duas ejuſdem Inſtituti Confraternitates; juxta tradita per Cardinal. de Luca *de Præeminentiis diſc.* 10. *num.* 12. Tertio quia gratia revalidationis in conſimilibus terminis jam admiſſa fuit ab hac Sacra Congregatione *in Valentina Societatis SS. Roſarii* 2. *Auguſti* 1687. uti habetur apud *Monacell. in formul. tom. 4. pag. 5. n. 5.*

Excipit e contra Confraternitas Sanctiſſimi Roſarii erecta in Eccleſia Patrum Dominicanorum, non eſſe locum revalidationi etiam per viam gratiæ, cum hæc revalidatio ſibi ſit præjudicialis, & ſuum jus ſit undequaque clarum, utpore fundatum in allegata Conſtitutione 115. Clementis Octavi, in cujus ſequelam, quando in una Civitate erecta eſt unius Inſtituti Confraternitas, alia ejuſdem Inſtituti erigi non poteſt, uti late ad ornatum dictæ Conſtitutionis firmant *Cupic. Lat. deciſ.* 169. *a num.* 43. *Lezana in conſil. impreſſ. tom. 2. Oper. moral. verb. Confraternitas num.* 28. *uſque ad finem*, *Marant. reſponſ. 3. per totum tom.* 1. & cohærentee ad hæc, cum exorta fuiſſet *in quadam cauſa Neapolitana* controverſia inter Confraternitatem Sanctiſſimi Roſarii erectam in Eccleſia Patrum Conventalium S. Franciſci Caſalis Portici, & aliam Confraternitatem ejuſdem Sanctiſſimi Roſarii erectam in Eccleſia Parochiali, re delata ad hanc Sacram Congregationem eadem *die* 13. *Februarii* 1683. diſtulit reſolutionem, ut videret, an Confraternitas noviter erecta in Eccleſia Patrum Conventualium naturam, & indolem haberet veræ Confraternitatis, vel potius dicenda eſſet cœtus piorum Virorum, & piarum Mulierum inſimul convenientium ad recitandum Roſarium, compertoque, quod fuerat erecta anno 1687. accedentibus litteris patentalibus Patris Generalis Ordinis Prædicatorum, non obſtante quod alia Confraternitas in Eccleſia Parochiali jam erecta reperiretur uſque de anno 1628. repropoſita cauſa *die* 17. *Julii* 1683. reſponſum fuit, poſteriorem erectionem factam in Eccleſia Minorum Conventualium non ſuſtineri.

Neque, his poſitis, Confraternitas erecta in Eccleſia Patrum Dominicanorum putat obeſſe poſſe ea, quæ in contrarium ab alia Confraternitate aſſeruntur; In eo enim, quod attinet ad ſcandalum dicitur, vel illud non adeſſe, vel eſſe contemnendum, tum quia poſterioris destructio Confraternitatis a Summi Pontificis clara, & aperta Conſtitutione deſcendit, tum quia nemo eſt, qui non videat, non a piæ memoriæ Patre Generali, nec ab Ordine Dominicano, ſed a ſimplici Religioſo ejuſdem Ordinis inſubſiſtentem proceſſiſſe erectionem novæ Confraternitatis; ad eum etenim, uti deputatum ad exequendas litteras Patris Generalis inſpicere, & examinare pertinebat, an in nova erectione, quæ fieri debebat, ſervatis ſervandis, concurrerent, nec ne conditiones a Bulla Clementina præſcriptæ: In eoque, quod ſpectat ad magnitudinem Civitatis Ulyſſiponen., ſubditur Bullam Clementis Octavi non diſtinguere inter magnas, & parvas Civitates, quinimmo magnas expreſſe comprehendere, cum Romam ipſam comprehendat; Abſque eo quod quidquam faciat vel aſſertum Cardinalis de Luca loco citato, vel conſuetudo Civitatis Ulyſſiponenſis, in qua erectæ dicuntur plures Confraternitates ejuſdem Inſtituti, quandoquidem in caſu, in quo ſcripſit Cardinalis de Luca, Sacrorum Rituum Congregatio nihil aliud reſpondit, niſi quod Confraternitas Sanctiſſimi Roſarii non erat erigenda auctoritate Ordinaria, ſed auctoritate Patris Generalis Ordinis Prædicatorum, quæ res nihil habet commune cum re, de qua nunc agitur, & quatenus exiſtentia plurium Confraternitatum ejuſdem Inſtituti in eadem Civitate Ulyſſiponenſi, in facto ſit verificata, in Jure ſuſtinetur eam non obeſſe, tum ob contrarietatem Bullæ Clementinæ, tum quia non conſtat, an memoratæ Confraternitatas habeant veram naturam, & indolem Confraternitatum, & an fuerint erectæ ante, vel poſt dictam Conſtitutionem.

Supereſt reſolutio *in Cauſa Valentina Societatis SS. Roſarii* 2. *Auguſti* 1687. in qua Sacra Congregatio cenſuit poſteriorem Confraternitatem eſſe tolerandam; & quoad Indulgentias agendum eſſe cum Sanctiſſimo, dicitur enim eam non eſſe applicabilem, primo quia agebatur de duabus Confraternitatibus erectis in binis Eccleſiis Patrum Dominicanorum, quæ diſtabant inter ſe his mille tercentum, & quatuor paſſibus, uti colligitur ex folio Congregationis, quando hic, & nunc non agitur de binis Confraternitatibus erectis in binis Eccleſiis Patrum Dominicanorum, & una Eccleſia diſtat ab alia paſſibus mille octocentum ſexaginta, & uno; ſecundo quia in cauſa Valentina ſecunda Confraternitas ab antiquiori tempore fuerat erecta; erecta ſiquidem fuerat *anno* 1619. quando Confraternitas, de qua nunc agitur, fuit erecta *anno* 1715. & inſtantia pro abolitione in cauſa Valentina fuit propoſita *anno* 1697. & oppoſitio contra revalidationem Confraternitatis, de qua nunc agitur, fuit propoſita *anno* 1719. & tertio tandem, quia in cau-

ſa Valentina Procurator Generalis Ordinis preces obtulit pro validatione ſecundæ Confraternitatis, quæ circumſtantia in caſu non concurrit.

His ſtantibus, quæritur

An ſit locus gratiæ ſuper revalidatione Confraternitatis SS. Roſarii factæ in Eccleſia Parochiali S. Mariæ Conceptionis, una cum conceſſione Indulgentiarum in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,

Pro Gratia revalidationis, juxta modum, & quoad indulgentias agendum eſſe cum Sanctiſſimo.

QUÆSTIO CXCIV.

In Cauſa Tarentina Archipresbyteratus, die 7. Decembris 1720.

Occasione vacationis Archipresbyteratus Collegiatæ Terræ Martinæ, qui habet annexam Curam Animarum, & cujus tanquam primæ Dignitatis Collatio pertinet ad Datariam, indictus fuit de more Concurſus ab Ordinario ad effectum, eum, ut moris eſt, tranſmittendi ad eandem Datariam.

Januarius Ratticus ſe Concurſui obtulit, ſed non fuit ab Ordinario ad concurrendum admiſſus, idemque ad Sedem Apoſtolicam appellavit, & ejus appellatio præſentata dicitur re integra, & antequam fieret Concurſus; cumque in Concurſu ſubinde facto fuerit approbatus Iſidorus Chirullus cum ſolita atteſtatione de magis digno, appoſitum fuit in Dataria, ne ei fieret collatio Archipresbyteratus, *nihil tranſeat*, ſuſpenſaque, & retardata Signatura ſupplicationis, cauſa ab Eminentiſſimo Prodatario fuit ad hanc Sac. Congregationem remiſſa.

Contendit Ratticus, nullum fuiſſe Concurſum, & ſe idcirco eſſe admittendum ad concurrendum, cum habeat omnes qualitates latius in ſua Scriptura, & Summario enumeratas pro obtinendo Archipresbyteratu, & cum nullatenus ſubſiſtat afferta diffamatio concubinatus cum quadam fœmina, itaut fuerit ipſe injuſte a Concurſu repulſus.

Jura hinc inde circumferuntur. Unde quæritur

I. An conſtet de nullitate Concurſus, & quatenus affirmative.

II. An Ratticus ſit ad Concurſum admittendus.

Sacra Congr. reſpondit,

Ad Primum negative, & amplius. Ad ſecundum ſatis proviſum in primo.

QUÆSTIO CXCV.

In Cauſa Feltrenſi Jubilationis, die 11. Januarii 1721.

Nullus in Jure Canonico Textus reperitur, qui ſtatuat, quod Canonici, ſive Beneficiati, qui ſpatio annorum quadraginta continuo, & laudabiliter Eccleſiæ inſervierint, frui debeant exemptione a choro, & ulterius admitti ad participationem fructuum, & diſtributionum, uti bene ponderat *Navarr. conſilio 12. lib. 3. de Clericis non Reſidentibus.*

Porro id, quod non fuit a Canone inductum, fuit a conſuetudine introductum, itaut paſſim Canonicis, & Beneficiatis indultum jubilationis concedatur, docto de laudabili, & continuato ſervitio ſpatiu annorum quadraginta, exemplo deducto, aut a Collegio Levitarum Legis Moſaicæ, in quo illi, qui inſervierant a vigeſimo quinto anno ad quinquageſimum, a ſervitio tanquam emeriti eximebantur, uti legitur *in numer. cap. 8.* aut a Lege civili, quæ vacationem Militibus a muneribus, dummodo veterani eſſent, liberaliter conceſſit, uti habetur *in L. a muneribus 6. ff. de vacat. & excuſat. munerum, & in L. prima C. de veteranis lib.* 12. itaut quidquid ſcripſerint nonnulli non bene informati de praxi hujus Sacræ Congregationis, qui ultra laudabile, & quadragenarium ſervitium ſenectutem, aut ægritudinem neceſſarias eſſe reputarunt ad effectum, de quo agitur, Sacra hæc Congregatio paſſim jubilationis largiatur Indulta, etiamſi deficiat circumſtantia ſenectutis, aut ægritudinis.

Ad hujus praxis tramites, poſt continuatum ſpatio quadraginta, & octo annorum ſuæ Cathedrali Eccleſiæ ſervitium, Aloyſius Zenus Canonicus Feltrenſis ſupplicavit pro jubilationis indulto, & ad exuberantiam, ſuam ætatem annos octuaginta excedentem, ſuaſque corporis ægritudines allegavit; cumque major Capituli pars huic ſe oppoſuerit petitioni, operæ pretium fuit inſtantiam in folio proponere, & dubium ſubſcribere infra referendum.

Capituli fundamenta conſiſtunt, primo in defectu ægritudinis Canonici Zeni, ſecundo in poteſtate, quam ipſe habet petendi Coadjutorem, qui ſuo nomine Choro interſit, tertio in longæva, & immemorabili conſuetudine, juxta quam, pervolutis regeſtis, nullum fuit exemplum inventum jubilationis conceſſæ Canonicis hujus Eccleſiæ, ultimo tandem in numero Canonicorum, ſunt etenim duodecim, qui varias habent incumbentias, in quarum ſequelam, ſicuti Choro intereſſe non poſſunt, ſic ſæpe fit, ut Chorus Canonicis careat.

Adverſus hæc, Canonicus excipit Zenus de ſuo continuato ultra quadraginta annos, & laudabili ſervitio nullam moveri quæſtionem, & ſic ſe omnibus requiſitis potiri pro obtinenda jubilatione, & in eo quod attinet, vel ad defectum exempli, quod jubilatio fuerit conceſſa Canonicis hujus Eccleſiæ Cathedralis, vel ad numerum, & occupationes aliorum Canonicorum, ſubdit, bene potuiſſe Canonicos prædeceſſores abſtinere a petenda jubilatione, & ſimul, & ſemel ſe poſſe pro eadem inſtare, cum materia jubilationis ſit facultativa, præterquam quod, ut defectus exempli obſtare poſſet, docendum eſſet, quod aliqui Canonici continuo, & laudabiliter inſerviiſſent per quadraginta annos Eccleſiæ Cathedrali, pro jubilatione ulterius exoraſſent, & fuiſſent a Sacra Congregatione rejecti, concludendo non parvum, ſed ſufficientem eſſe numerum duodecim Canonicorum, & eoſdem bene ſuis muneribus vacare poſſe, & ſimul choro intereſſe.

In Congregatione habita *die 17. Decembris* 1718. fuerunt diſputata, & reſoluta nonnulla dubia generalia jubilationum, inter quæ cum tertium eſſet ſequentibus verbis conceptum, *an indulgenda ſit jubilatio illis, qui inſervierunt ſpatio annorum quadraginta, non obſtante parvo numero aliorum, qui remanent addicti Eccleſiæ ſervitio, & quis ſit parvus numerus inſervientium in caſu, & ad effectum de quo agitur*, & huic dubio reſponſum fuit, *dandam eſſe reſolutionem in caſibus particularibus.*

His ſtantibus, quæritur

An ſit concedenda jubilatio in caſu &c.

Sacra Congreg. reſpondit,

Affirmative, & amplius.

QUÆSTIO CXCVI.

In Cauſa Romana nullitatis Profeſſionis, die 11. Januarii 1721.

Soror Maria Conſtantia Pallavicina, quæ Profeſſionem Regularem emiſit in Monaſterio S. Bernardini de Urbe, alias in hac Sacra Congregatione inſtetit pro declaratione nullitatis prædictæ Profeſſionis tanquam emiſſæ propter vim, & metum ſibi illatum a bon. mem. Marchione Maria Nicolao Pallavicino, cujus erat filia illegitima; cumque hæc inſtantia propoſita fuiſſet in Congregatione habita *die 16. Martii* 1720. in cujus folio benigne reaſſumendo relata fuerunt fundamenta, quæ hinc inde pro nullitate, & reſpective validitate profeſſionis afferebantur, nulla fuit capta reſolutio, ſed dictum fuit *dilata, & examinentur Teſtes formiter juxta inſtructionem*, & inſtructio fuit, quod extrajudicialiter audirentur R. P. D. Cervinus, & R. P. D. de Vico, & quod formiter examinarentur Pater de Matthæis, quidam de Marchis, nonnullæ Moniales, Dominus Jacobatius, Fiſcalis Urbis, & ejus Uxor.

In executionem hujus reſcripti, formiter examinati fuerunt Pater de Matthæis, de Marchis, & Moniales. Illuſtriſſimi pariter Domini Cervinus, & de Vico ſcriptis aperuerunt quidquid ad eorum notitiam devenerat, & eorum epiſtolæ fuerunt tranſmiſſæ per manus EE. VV. & Dominus Jacobatius Fiſcalis dixit ſuperfluum futurum eſſe, tam ſuum, quam ſuæ Uxoris examen, cum nihil ad rem faciens deponere valerent: Cauſaque iterum propoſita *die 3. Auguſti* 1720. reſcriptum fuit, *quod proponeretur in prima etiam unica*, & in Congregatione habita *die 24. ejuſdem menſis* iterum reſcriptum fuit *dilata, & ad mentem*, & mens fuit, ut interrogarentur extrajudicialiter R. P. D. de Calcagninis, & Dominus Jacobatius Fiſcalis, & quod ejus Uxor formiter examinaretur.

Fuit extrajudicialiter interrogatus R. P. D. de Calcagninis, qui reſpondit in ſcriptis, & ejus epiſtola tranſmiſſa fuit ad Eminentias Veſtras. Fuit quoque extrajudicia-

Digitized by Google

dicialiter interrogatus Dominus Jacobatius Fiſcalis, qui reſpondit ſe nullam habere notitiam, quæ nullitatem, vel validitatem reſpiceret Profeſſionis. Ejus Uxor fuit formiter interrogata, ejuſque examine ab Iuformantibus exhibito, propoſitaque Cauſa *die* 1. *Octobris* 1720. diſputatoque dubio, *an conſtet de nullitate Profeſſionis in caſu &c.* reſponſum fuit *affirmative*.

Pro validitate Profeſſionis Moniales Monaſterii S. Bernardini, & Maria Hieronyma Arnalda ſteterant in judicio, ſed cum poſt reſcriptum editum ab hac Sacra Congregatioue *die* 1. *Octobris*, & ſupra relatum, fuerit a Monaſterio amiſſa ſolemnis renunciatio liti, & cauſæ, accedente etiam approbatione Eminentiſſimi Urbis Vicarii, exorta eſt controverſia, un poſt dictam renunciationem tanquam amiſſam ab eo, qui principale habebat intereſſe, poſſet Maria Arnalda litem proſequi, & inſtare pro nova audientia. Delata autem ad me tanquam hujus Sacræ Congregationis Secretarium hac controverſia, proteſtatus ſum me eſſe in ſenſu, quod nova audientia denegari non poſſet, ſed cum optime noviſſem Defenſores Sororis Mariæ Conſtantiæ eſſe adituros ad hanc Sacram Congregationem, inſtantiam ad eam remiſi, propoſitoque iu Congregatione habita *die* 16. *Novembris anni* 1720. dubio ſuper nova audientia concedenda, aut deneganda, reſcriptum fuit *pro nova audientia, & quod Cauſa omnino proponeretur in prima poſt Reges, etiam unica*.

Ad tramites ergo hujus reſcripti, in præſenti diſputandum proponitur dubium.

An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis die 1, *Octobris* 1720.

Sacra Congr. reſpondit
In Deciſis, & amplius.

QUÆSTIO CXCVII.

In Cauſa Firmana Legatorum die 11. *Januarii* 1721.

ANNo 1627. Podamia Marinangeli reliquit Patribus S. Franciſci Minoris Obſervantiæ Murri Vallium ſuam domum, cum onere trium Officiorum ſingulis annis, & anno 1634. domus vendita fuit a Syndico Apoſtolico pretio ſcutorum 50. quæ fuerunt erogata in emptionem Tunicarum, & aliarum rerum uſualium, & oneris obligatio fuit adnotata in libris Conventus, ne ejus memoria periret.

Anno quoque 1627. Franciſcus Bullus reliquit iiſdem Fratribus quatuor annuos florenos ſolvendos a Bernardina ſua hærede, cum onere quatuor Officiorum pro anima ſua; cumque Bernardina unica vice tradiderit Fratribus vinum valoris ſcutorum 25. univerſalem, & plenariam quietantiam repoſuavit, & ſæpe memorati Fratres ſe & ſuos ſucceſſores iu perpetuum obligarunt ad celebretionem dictorum quatuor Officiorum.

Anno 1614. Bradamantes Tancredi huic eidem Conventui reliquit ſcuta 90. cum onere duorum Officiorum quolibet anno, demandata Syndico Apoſtolico adminiſtratione nedum ſortis, ſed etiam fructuum, & anno 1618. capitale hoc fuit erogatum iu emptionem cujuſdam petii Terræ, quod eſt iu clauſuram redactum.

Anno 1677. Ludovica Moretti legavit Syndico pro tempore hujus Conventus ſcuta 50. quæ erant in Cenſu inveſtita, ut cum fructibus annuatim reparari poſſet laqueare Eccleſiæ, onere Fratribus injuncto celebrandi tot Miſſas ad ratam fructuum, ad rationem unius julii pro qualibet.

Ab hiſce quatuor legatis oritur præſentis diſputationis occaſio, an ſcilicet Religioſi S. Franciſci Minoris Obſervantiæ teneantur, vel non teneantur adimplere onera Miſſarum relicta a Podamia, & a Franciſco. Rurſus, an retinere valeant petium Terræ emptum cum pecuniis Bradamantis, & ad quæ onera teneantur, & an pariter retinere valeant legatum relictum a Ludovica, uti colligitur ex tenore dubiorum iuſra referendo.

Quoad legata annua hiſce Fratribus relicta, adjectu onere celebrationis Miſſarum, certum videtur eſſe, eos non eſſe ſimilium legatorum capaces, juxta reſolutiones editas in particulari Congregatione tempore Urbani VIII. relatas *apud Fagnan. in cap. nimis prava, & ſignanter num.* 49. *& num.* 53. *de exceſſibus Prælatorum*.

Et multo magis, quando, prout hic, legatum fuit Fratribus relictum cum onere Miſſarum, ad differentiam caſus, in quo gravati fuiſſent hæredes ad faciendum celebrare a dictis Fratribus Miſſas, in quibus terminis procedunt reſolutiones hujus Sacræ Congregationis *in Aprutina Legati* 29. *Februarii* 1677. *in Iſernien. Legati* 10. *Junii* 1684. *& in Brunduſina Adimplementi* 26. *Auguſti* 1719.
Quaſt. Canonicæ.

Et cum his theoricis procedendo, videtur Fratres S. Franciſci eſſe abſolvendos ab onere Miſſarum relictarum tam a Podamia, quam a Franciſco, & eo fortius, cum ultra incapacitatem, iu ordine ad prædicta Legata, adſit circumſtantia, quod Legatorum capitalia jam fuerunt diſtracta, & in uſus quotidianos Fratrum converſa.

Tranſeundo ad Legatum Bradamantis, idem videtur de eo ferendum eſſe judicium, ac de aliis mox memoratis, cum hoc etiam Legatum ſit annuum cum onere celebrationis Miſſarum, cujus, uti dictum eſt, Fratres ſunt incapaces. At cum hujus Legati capitale fuerit impenſum iu emptionem cujuſdam petii Terræ ſylvatæ, quæ modo eſt redacta in clauſuram, quæ ſylva intra clauſuram non adverſatur, ſed conſona eſt ipſorum Conſtitutionibus, *juxta Textum in Clementina Exivi de verborum ſignificatione*, Fratrum intentio in hoc conſiſtit, non ut ſe eximant iu totum ab onere hujus Legati, cujus commodum pedibus calcant, ſed ut reductionem conſequantur arbitrio EE. VV. ex quo petium Terræ incultum penitus remanet, itaut in eo exiſtant nonnullæ tantum arbores infructiferæ.

Tandem, loquendo de Legato relicto a Ludovica Moretta, videtur, quod Fratres poſſint eſſe ejuſdem capaces, cum valeat Legatum annui reditus factum fabricæ, Sacriſtiæ, vel Eccleſiæ horum Fratrum, dummodo non adſit exceſſus in quantitate, & dummodo ea non a Fratribus, ſed a Syndico dumtaxat Apoſtolico exigantur, juxta Reſolutiones Congregationis tempore Urbani Octavi *apud Fagnan. in cap. nimis prava num.* 48. *&* 52. *de exceſſibus Prælatorum*, & ſolus, qui ſupereſt in hoc Legato ſcrupulus, in hoc conſiſtit, quod illud non eſt ſimplex, ſed cum onere celebrationis Miſſarum, & Fratres juxta dicta ſunt incapaces annuorum Legatorum, quæ fiunt cum onere prædicto.

Inſtantia hæc fuit propoſita *die* 3. *Septembris* 1718. inter ſummaria precum, & dictum fuit, quod deſcriberetur iu folio. Tunc autem nonnulli ex EE. PP. dixerunt ſibi durum videri, quod Fratres ſuas contemnant Conſtitutiones, quando agitur de recipiendis Legatis, & de illis in commoditatem propriam convertendis, & quod eaſdem Conſtitutiones laudare velint, & magnificare, quando agitur de ſe eximendo ab oneribus, quæ fuerunt a Teſtatoribus impoſita, & ab ipſis acceptata. Alii vero dixerunt non potuiſſe a Fratribus prima potiſſimum duo Legata acceptari, nec Fratres potuiſſe eorum proprietatem vendere, & in ſuos uſus convertere, ſed hæc non fuiſſe a Fratribus, qui modo inſtant peracta, ſed a ſuis Prædeceſſoribus, quorum factum non debet ſucceſſoribus præjudicare.

His ſtantibus, quæritur

I. An Religioſi S. Franciſci Minoris Obſervantiæ Murri Vallium ſint abſolvendi ab onere Miſſarum pro Legatis relictis a qq. Podamia Marinangeli, & Franciſco Bullio.

II. An liceat dictis Religioſis retinere petium Terræ emptum cum pecuniis legatis a quondam Bradamante Tancredi, & ad quæ onera ipſi teneantur.

III. An eiſdem liceat retinere legatum a quondam Ludovica Moretti.

Sacra Congr. die 31. Maii 1721. reſpondit
Ad Primum Affirmative, & certiorentur Miniſtri Fabricæ, & ad D. Secretarium, qui inſinuet Patribus ut faciant Commemorationem aliquando in anno pro Animabus Defunctorum Benefactorum. Ad Secundum affirmative injuncto onere duarum Miſſarum cantatarum quolibet anno, facto tamen verbo cum Sanctiſſimo. Ad tertium iterum proponatur.

Iu hac igitur Congregatione fuerunt reſoluta prima duo hujuſce Cauſæ dubia, quæ pertinebant ad legata relicta a Podamia Marinangeli, a Franciſco Bullio, & a Bradamante Tancredi; cumque nulla fuerit capta reſolutio quoad legatum relictum a Ludovica Moretti, remanet, ut de hoc in Congregatione rurſus pertractetur.

Quo circa præmiſſo, quod dicta Ludovica Moretti *die* 18. *Junii* 1677. ſequentibus verbis diſpoſuit, *item per ſalute dell' anima ſua laſcia, e comanda, che ſubito ſeguita la ſua morte ſenza alcuna contradizione degli Eredi, poſſa il Sindico pro tempore del Convento di S. Franceſco di Morro di Valle, & abbia ad entrare in poſſeſſo delli ſcudi cinquanta, che tengono a cenſo Franceſco del Cucalo, e ſuo fratello, acciò li frutti di eſſo abbino a ſervire*

Digitized by Google

perpetuis futuris temporibus, per la fabbrica della Chieſa, e principalmente per il Cappellone, e Cupola dell' Altare maggiore, che poſſa il detto Sig. Sindico farlo rivedere ogni anno, e provvederlo del biſognevole, ed i Religioſi del detto Convento ſiano tenuti ogni anno celebrare nel giorno della ſua morte, o ne' giorni ſeguenti un Officio per l' Anima ſua nell' Altare privilegiato della SS. Croce con tutti i Religioſi del Convento, e ne' giorni ſeguenti, fino che ſi compiſca il numero delle Meſſe, che entrano ne' frutti di eſſi cinquanta ſcudi. Præmiſſoque ulterius, quod ſicuti uſque adhuc ſemper fructus fuerunt in dictam cauſam applicati, ſic uſque adhuc à Fratribus continuata fuit Miſſarum celebratio, aliqua ſunt, quæ urgent contra retentionem hujuſmodi legati, quæ prætenditur a Religioſis Conventus S. Franciſci Murri Vallium, qui ſunt ex Minoribus Obſervantibus, & alia ſunt, quæ favent retentioni prædicti legati.

Initio itaque ducto ab his, quæ urgent contra retentionem legati, facit primo, quod in prædicto legato continetur onus perpetuum Miſſarum, & Fratres ſunt hujuſmodi legati incapaces, juxta decretum Congregationis a ſan. mem. Urbano Octavo horum fratrum negotiis præpoſitæ, quod eſt impreſſum apud *Fagnan.* dictæ Congregationis Secretarium in *cap. nimis prava n. 49. & num. 53. de excessibus Prælatorum*; in articulo etenim dictæ Congregationi propoſito habentur hæc verba, *an Fratres Minores tam de familia, quam Reformati ſint capaces legatorum annuorum, quæ ſiunt, adjecto onere celebrationis Miſſarum*, & huic articulo ſic reſponſum fuit, *Fratres Minores tam de familia, quam ex Reformatione nullatenus eſſe capaces Legatorum annuorum, quæ ſiunt adjecto onere celebrationis Miſſarum.*

Facit ſecundo, quod in terminis legati cenſus relicti Altari ſito in Eccleſia Patrum Reformatorum, cum conditione, ut Syndicus pro tempore Conventus medietatem fructuum erogaret pro manutentione Cappellæ, & aliam medietatem pro celebratione Miſſarum a Fratribus facienda, necnon in terminis donationis bonorum factæ Syndico Conventus, cum pacto, quod venderentur, & ex eis conſtitueretur capitale certam annuam ſummam reddens, convertendam partim in ornatum Cappellæ, partim in emptionem lanæ pro indumentis Fratrum, & partim in celebrationem Miſſarum a Fratribus explendam, & tandem in terminis legati ducatorum 300. cum onere reparationis Eccleſiæ, & nonnullarum Miſſarum, fuit ab hac Sac. Congregatione jam reſolutum, Fratres S. Franciſci Minoris Obſervantiæ non eſſe horum legatorum capaces, uti videri poteſt *in Marianen. Piarum diſpoſitionum 6. Julii 1709. lib. 59. Decretorum pag. 225.* quæ reſolutio fuit confirmata *die 15. Novembris 1710.* uti habetur *lib. 60. Decret. pag. 410.* & concordat reſolutio *in Caputaquen. Legatorum die 28. Novembris 1711. lib. 71. Decret. pag. 550.*

Facit tertio, quod quatenus hæc omnia ceſſarent, ex alio tamen capite ſemper aliquid eſt in legato, de quo nunc agitur, quod ejus retentioni adverſatur; Poſito quippe, quod fructus cenſus relicti debeant erogari in fabricæ reparationem, & quod uſque adhuc in dictam cauſam fuerint erogati, Miſſarum onus non habet fundum fructiferum, qui in oneribus perpetuis Miſſarum adeo eſt neceſſarius, ut in decretis generalibus Urbani Octavi de celebrat. Miſſarum decernatur, quod ſi Eccleſiis, Capitulis, Collegiis, Hoſpitalibus, pecunia, aut mobilia relinquantur cum onere perpetuo Miſſarum celebrandarum, pecunia relicta debeat deponi penes ædem Sacram, & mobilia relicta vendi debeant, & conſimile fieri depoſitum inveſtiendum ſtatim in bonis immobilibus fructiferis, cum expreſſa, & individua mentione oneris, quod illis reperitur annexum, quemadmodum legitur in citatis decretis §. *Præterea*.

Hæc ſunt, quæ urgent contra retentionem legati. Nunc autem tranſitum faciendo ad ea, quæ favent retentioni, facit primo, quod verſamur in legato modicæ quantitatis relicto pro fabrica, & per Syndicum adminiſtrando, uti colligitur ex verbis ſupra recenſitis, in quo rerum themate de Fratrum capacitate non videtur eſſe dubitandum, juxta reſolutionem Congregationis tempore Urbani Octavi, de qua *apud Fagnan. loco citato num. 49. & 52.* cum enim articulus eidem Congregationi propoſitus, eſſet hic, qui ſequitur, *primo an valeat legatum annui reditus factum fabricæ, Sacriſtiæ, vel Eccleſiæ Fratrum Minorum tam de familia, quam ex Reformatione*, & ſecundo *an liceat Fratribus hujuſmodi legata in judicio exigere per eorum Procuratores, vel Syndicos Apoſtolicos*, ſic a Congregatione reſponſum eſt, *Ad primum, valere legatum annui reditus factum Sacriſtiæ, vel fabricæ Eccleſiæ, vel Conventus Fratrum Minorum tam de Familia, quam de Reformatione, niſi adſit exceſſus in quantitate; ad ſecundum, nec per ſeipſos, nec per alios licere Fratribus in judicio exigere hujuſmodi legata, ſed Syndico Apoſtolico dumtaxat.*

Facit ſecundo, quod in tantum Fratres Minores tam de Familia, quam Reformati non ſunt capaces oneris perpetui Miſſarum, in quantum non ſunt capaces annuorum legatorum, & in tantum annuorum legatorum non ſunt capaces, in quantum victum, & veſtitum debet illis incerta mendicitas præbere *ad terminos Textus in cap. Religionum de Religioſis domibus in 6.* Quocirca ſi juxta citatam Congregationis declarationem Fratres ſunt capaces legati annui reditus pro fabrica Eccleſiæ, dummodo illud ab ipſis non exigatur, ſed a Syndico Apoſtolico, & ulterius ſi non obſtante annuo legato pro fabrica Eccleſiæ, Fratres ab incerto pendent quoad victum, & veſtitum, & ipſorum arctiſſima paupertas in ſuo robore permanet, hinc fit, quod ſicuti Fratres ſunt omnino capaces legatorum, quæ concernunt decorem ſuarum Eccleſiarum, & certum uſum cultus Divini, uti late probant *Barboſa Juris Eccleſ. Univerſ. lib. 3. cap. 27. num. 80. Adden. ad Burat. deciſ. 756. num. 22. Rota coram Merlino deciſ. 406. num. 72. Et coram Emerix junior. deciſ. 1219. num. 1. & ſeqq. & deciſ. 1326. num. 1.* ſic & capaces cenſendi erunt eorundem legatorum, non obſtante quod illis annexum ſit perpetuum onus Miſſarum, & cohærenter ad hæc, *die 2. Novembris 1641.* fuit a Congregatione fabricæ S. Petri reſolutum, Fratres hoc eſſe capaces legati ſitus pro Viridario, quod eis fuit relictum cum onere unius Miſſæ qualibet hebdomada, juxta epiſtolam dictæ Congregationis impreſſam *apud Piton. diſcept. Eccleſ. par. 1. diſcept. 2. num. 142. & apud Matthæucc. in Officiali Curiæ cap. 30. ſub num. 15. & apud eundem in Schola paupertatis tit. 3. conſil. 1. §. 10. num. 81.* concordatque hujus Sacræ Congregationis reſponſum in hac eadem cauſa in proxime præterita Seſſione *ad ſecundum dubium*; non niſi quia Fratres ſunt capaces legati ſitus pro Viridario annexo Clauſuræ *juxta Clem. Exivi de Verbor. ſignific.* & in fortioribus, in terminis videlicet legati relicti cum onere, ut certa portio panis, & vini emeretur pro ſervitio Infirmorum de Ara Cœli, & cum onere Fratribus impoſito celebrandi *Miſſas* 200. quolibet anno, quod Fratres conſimilis legati ſint capaces, fuit ab hac Sacra Congregatione reſolutum *in Romana Legati 2. Decembris 1673. lib. 28. Decret. pag. 299.* procedentibus contrariis, vel quando ageretur de conſpicuo, & magnæ quantitatis legato, cujus etiam pars erat eroganda pro Fratrum indumentis, ut in *Marianen. piarum diſpoſitionum ſupra citata*, vel quando ageretur de legato dictis Fratribus relicto, & ab illis adminiſtrando, nulla facta Syndici mentione, qui videntur eſſe termini allegatæ in contrarium reſolutionis *in Caputaquen. Legatorum anni 1711.*

Facit ultimo, quod onus perpetuum Miſſarum in caſu præſenti non videtur eſſe ſine fundo fructifero, agitur enim de pecunia in cenſibus inveſtita, quæ quolibet anno ſuos reddit fructus; parum urgente, quod fructus erogantur in fabricam, cum Fratres eleemoſynas quærere deberent pro dicta facienda reparatione, novumque non ſit, ut Religioſi ſe obligent ad celebrationem Miſſarum pro annua quantitate, quæ in eorum victu non erogatur, ſed erogatur in aliqua re, cujus refectio, & manutentio ad ipſorum pertinet Conventum.

Hæc ſunt, quæ pro utraque parte afferri poſſunt.

In Congregatione igitur habita hac *die 21. Junii 1721.* actum fuit, an Religioſi prædicti Conventus S. Franciſci Murri Vallium, qui ſunt ex Minoribus Obſervantibus eſſent capaces dicti legati, & licet fuerint hinc inde deducta jura tum pro capacitate videlicet, tum pro incapacitate dictorum Fratrum, nulla tamen fuit capta reſolutio, ſed dictum eſt, quod audirentur Patres Religionis.

In hujus reſcripti executionem fuit a me tranſmiſſa particula legati ad Fratrem Auguſtinum Matthæuccium Ordinis Minorum Obſervantium, qui *anno 1716.* opus edidit ſuper hac materia, cujus titulus eſt *Schola Paupertatis*, & illa poſt particulam expenſam, & examinatam, conſuluit Fratres eſſe dicti legati incapaces, tum quia ad terminos legati, ſi aliquid ſupereſſet poſt Eccleſiæ reſtaurationem, & quod plus eſt, ſi aliquibus annis non adeſſet ulla neceſſitas erogandi fructus pro fabrica Eccleſiæ, Fratres Conventus Murri Vallium eſſent in illis circumſtantiis tuti de Miſſarum celebrandarum eleemoſyna, quod adverſatur Regulæ, quæ expoſcit, ut pendeant ab incerto, ut eleemoſynam tantum manualem Miſſarum recipiant, & ut ſint incapaces annuo-

rum

rum legatorum, quæ ſiunt adjecto onere celebrationis Miſſarum, juxta Reſolutiones Congregationis ſpecialiter ab Urbano Octavo deputatæ apud *Faganum. in cap. Nimis prava num. 49. & numer. 53. de exceſſibus Prælatorum.*

Tum quia, ad tramites pariter prædicti legati, dominium, & poſſeſſio cenſus debent eſſe penes Syndicum, idque obſtare dicitur puritati Regulæ, cum in mox allegatis reſolutionibus ſub Urbano Octavo habeantur hæc verba: *inhibemus autem ne Syndicus in ſua perſona hujuſmodi annuos reditus percipiat diſtribuendos ipſis Fratribus*, & S. Congregatio R. Fabricæ in Æſina Legati *16. Novembris 1691.* cenſuerit, Franciſcanos Obſervantes, qui retinere prætendebant ſtabilia nomine Syndici, eſſe dictæ retentionis incapaces, quæ reſolutio licet loquatur de ſtabilibus, extendenda nihilominus eſt etiam ad cenſus, & annuos reditus, cum & hi veniant appellatione ſtabilium, & immobilium, juxta *Textum in Clementina exivi §. Cumque annui reditus de verborum ſignificatione*, quæ omnia a dicto Fratre Auguſtino Matthæuccio nedum dicta ſunt in ſuffragio ad me tranſmiſſo, ſed etiam ab ipſo edita fuerunt *in citata Schola Paupertatis tit. 9. conſil. 3. num. 4. & ſeqq.*

Fuit etiam a me tranſmiſſa particula legati ad Patrem de Monte Fortino ex Familia Minorum Obſervantium Reformatorum, & hic pariter cenſuit, Fratres Conventus Murri Vallium eſſe legati incapaces, ex quo dominium cenſus ſint ad Syndicum translatum, concluditque Fratres Minores profitentes Regulam S. Franciſci, juxta declarationes Nicolai Tertii, & Clementis Quinti, eſſe incapaces legatorum, in quibus iidem, aut ipſorum Syndicus vocantur ad jus legati acquirendum, non vero quoties hæredi, aut alteri demandatur, ut Fratribus perſolvat aliquam eleemoſynam, modo immoderata non ſit; ejus quippe elargiendi poteſtas ſemper manet apud hæredem, quem dare nolentem Fratres in judicio cogere non poſſunt.

His ſtantibus, quæritur

An Religioſis S. Franciſci Minoris Obſervantiæ Murri Vallium liceat retinere Legatum relictum a quondam Ludovico Moretti in caſu &c.

Sacra Congr. die 2. Octobris 1721. reſpondit,

Negative, & Syndicum teneri Cenſum dimittere, ſed Patres poſſe recipere fructus ab Hæredibus per modum Eleemoſynæ.

QUÆSTIO CXCVIII.

In Cauſa Mediolanenſi, ſeu Comenſi Reductionis Onerum, die 11. Januarii 1722.

ALoyſius Panizza, qui divitias non ſane exiguas ſuis Militaribus ſtipendiis comparaverat, dum adhuc eſſet in humanis, & aliqua pietatis opera fieri vellet, devenit ad ſtipulationem diverſorum inſtrumentorum cum Loco Pio charitatis Civitatis Mediolani, quem etiam inſtituit ſubinde hæredem.

Quinam ſint contractus, & quænam ſint onera, unicuique contractui annexa, non eſt operæ pretium de illis in hoc folio habere ſermonem, cum ſufficiat ſe habere relative ad quoddam folium, quod exhibetur ab informantibus, quodque fuit efformatum, juxta inſtructionem ab hac Sacra Congregatione tranſmiſſam, a Canonico Baazetta, Viro ſane probo, & in juris prudentia ſatis verſato, qui cauſa cognita citatis, & auditis Partibus, & perluſtratis omnibus inſtrumentis, cæteriſque aliis ad cauſam facientibus, illud compoſuit, atque tranſmiſit.

Capitalia ab Aloyſio Panizza relicta, & multo magis eorum reditus tractu temporis diminutionem paſſi ſunt; cumque pro Onerum reductione habitus fuerit a Deputatis Loci Pii charitatis Civitatis Mediolanen. recurſus ad hanc Sacram Congregationem, & Eminentiſſimus Archiepiſcopus Mediolanen., requiſitus pro informatione, & voto, cenſuerit eſſe locum reductioni, propoſita fuerunt in Congregatione habita *die 8. Auguſti 1721.* ſequentia dubia.

I. An ſit locus minorationi annuæ ſummæ perſolvendæ pro adimplemento piorum operum, & in qua quantitate in caſu &c. & quatenus affirmative.

II. An, & quæ pia opera per Benefactorem deſtinata, ſint moderanda, ſeu abolenda in caſu: & reſponſum fuit, quod *firmaretur ſtatus juxta inſtructionem Eminentiſſimi Præfecti.*

Summa inſtructionis fuit, ut firmaretur diſtinctus ſtatus capitalium ſingulis Oneribus ſeparatim aſſignatorum per Panizzam Inſtitutorem operum piorum, cum expreſſione quantitatis fructuum cujuſcumque capitalis, injuncta ulterius redditione rationis omnium bonorum hæreditariorum dicti Panizzæ; cumque in hujus reſcripti executionem fuerit efformata relatio Canonici Bazzettæ, de qua ſupra habitus eſt ſermo, & ad novam Cauſæ propoſitionem deventum fuerit in Congregatione, quæ habita eſt *die 8. Auguſti 1716.*, nulla fuit capta reſolutio, ſed totum negotium remiſſum eſt ad Eminentiſſimum Ptolomæum, ut dignaretur rem perpendere, & votum ſuum aperire.

Fuit res ab Eminentia Sua ſedulo de more perpenſa, ipſaque ulterius dignata eſt ſuum votum aperire, quod exhibetur impreſſum.

In voto autem refertur, primo, quod facta Partibus communicatione difficultatum, quæ occurrebant tam in facto, quam in jure, eædem ſatius eſſe duxerunt ad honeſtam devenire concordiam; ſecundo, quod in concordia a Partibus delineata, & quæ ad Partes exhibetur, conſerventur, & retineantur legata relicta pro celebratione Miſſarum, juxta praxim hujus Sac. Congregationis, quæ in concurſu reductionum, reducenda prius cenſet alia Onera, quam Onera Miſſarum, juxta regulam, de qua *Faguan. in cap. ex parte num. 34. & 39. de conſtitutionibus*; tertio, quod alius modus reductionis eſt excogitabilis, in quo tamen admittenda eſt ex parte reductio Miſſarum, necnon divini cultus diminutio in aſſiſtentia chori. Modus hic fuſius exponitur in citato ſuffragio Eminentiſſimi Ptolomæi; cumque tam Canonici, & communitas, quam Locus Pius Mediolani ſupplicent pro approbatione concordiæ in ſæpe citato voto relatæ, quæritur

An, & quæ concordia ſit approbanda in caſu &c.

Sacra Congr. die 8. Februarii 1721. reſpondit,

Scribatur Eminentiſſimo Archiepiſcopo juxta Inſtructionem.

QUÆSTIO CXCIX.

In Cauſa Tranenſi Confirmationis Concordiæ, die 11. Januarii 1722.

JOSEPH Marullo in ultimo cum quo deceſſit teſtamento, condito de anno 1698. hæredem ſuum uſufructuarium in omnibus bonis tam ſtabilibus, quam mobilibus inſtituit Patrem Jo. Baptiſtam Marullum Baccalaureum Ordinis S. Auguſtini ſuum fratrem, & proprietarium fecit hæredem Franciſcum Marullum Equitem Hieroſolymitanum, ea conditione, ut poſt mortem Baccalaurei ex bonis relictis erigi deberet Commenda pro Equitibus Hieroſolymitanis Familiæ Marullo, mortuoque Joſepho conſolidata fuit proprietas cum uſufructu in ſequelam renunciationis uſusfructus factæ a Patre Jo. Baptiſta hærede uſufructuario.

Ex hoc Joſephi Teſtamento binæ derivarunt acerrimæ lites, altera cum Monaſterio S. Claræ Civitatis Baruli, altera cum capitulo Eccleſiæ Collegiatæ S. Sepulchri ejuſdem Civitatis.

Lis cum Monaſterio S. Claræ ortum habuit ex ſequenti facti ſpecie: Julia quippe Chirichetta Joſephi Teſtatoris Mater uſque de anno 1644. donaverat Carolo Marullo etiam filio ſuo, ut ad Sacros Ordines promoveri poſſet, Vineam cum Turre, ac Cripta, gravatam annuo cenſu redimibili carolenorum ſexdecim, & Cauponam obnoxiam annuo emphyteutico cenſui ducatorum ſex cum dimidio favore capituli Eccleſiæ Nazarenæ, addendo, quod ſecuto obitu Caroli, bona prædicta pro æquali portione devolverentur ad alios ſuos filios, Joſephum ſcilicet Teſtatorem, & Liviam, quæ tunc in Monaſterio S. Claræ educationis cauſa reperiebatur, cumque, mortuo Carolo, memorata Julia de anno 1667. Cauponam ſupra recenſitam Joſepho pro ſuo Patrimonio aſſignaſſet, nulla facta mentione Liviæ, quæ jam a biennio in dicto Monaſterio profeſſionem emiſerat, hinc factum eſt quod anno 1694. Monaſterium S. Claræ ex perſona Liviæ Monialis in eodem Profeſſæ, licet defunctæ, in judicium vocavit Equitem Franciſcum Marullum Joſephi hæredem pro vindicanda medietate bonorum comprehenſorum in donatione Liviæ facta, uti dictum eſt, anno 1644.

Lis vero cum capitulo Collegiatæ Sancti Sepulchri derivavit ex facto ipſius Joſephi Teſtatoris; ipſe quippe anno 1685., & ſic longe ante conditum Teſtamentum, de quo ſupra, uti factum anno 1698. inter vivos, & irrevocabiliter ſolemni ſtipulato Inſtrumento, donavit capitulo Collegiatæ Sancti Sepulchri tam Diverſorium,

quam

quam Vineam, reſervato ſibi, quoad uſque viveret, uſufructu, & ulterius ſtatuto, quod omnia bona ſua mobilia in auro, argento, aliiſque rebus conſiſtentia poſt ſuum obitum diſtribuerentur tribus Puellis orphanis per Antonium Lombardi Vicarium Collegiatæ Sancti Sepulchri donationi præſentem, & quod pretium vini, & doliorum erogaretur juxta præceptum illi oretenus inſinuatum; & in hujus ſequelam donationis fuit a Capitulo introductum judicium immiſſionis ad bona in donatione comprehenſa, non obſtante, quod Joſeph Teſtator in Teſtamento condito anno 1698. ſub obtentu, quod ſibi aliquot ante dies innotuiſſet a nonnullis circumferri, quod omnia bona ſua anno 1685. inter vivos donaſſet Clero, & Capitulo Sancti Sepulchri, proteſtatus fuiſſet, quod donatio fuerat nulla, & invalida, utpote a ſe facta, dum gravi oppreſſus infirmitate ſenſibus erat deſtitutus, & mente alienatus.

Ab hac factorum ſeria, quæ tot ſibi invicem repugnantes actus complectitur, tam Monaſterium, quam Capitulum ad eum ſenſum inducti ſunt, ut exiſtimaverint ſibi ſatius eſſe ad tranſactionem devenire cum Equite Franciſco Marullo; cumque ad eam deventum fuerit, reſervato Beneplacito Apoſtolico, & pro ejus confirmatione juxta morem recurſus habitus fuiſſet ad hanc Sacram Congregationem, ipſa *die 8. Julii* 1713. reſcripſit, *quod exhiberetur minuta concordiæ*, exhibitaque minuta concordiæ *die 18. Novembris ejuſdem anni*, reſcripſit, *Eminentiſſimo Pico, qui dignetur Sacram Congregationem reddere inſtructam, & votum ſuum aperire, audita Religione Hieroſolymitana*; cumque Eminentia Sua munus ſibi commiſſum ſtrenue adimpleverit, & ſuffragium, quod circumfertur, exaraverit, in quo tenor concordiæ, una cum dubitationibus, quæ excitari poſſent, & reſponſionibus adeo plene, & luculenter exponitur, ut actum agere viderer, ſi aut tenorem concordiæ, aut animadverſiones circa ipſam in præſenti folio insererem, nihil aliud ſupereſt, quam quod decernatur

An concordia ſint confirmandæ in caſu &c.

Sacra Congr. die 8. Februarii 1721. reſpondit,

Eſſe confirmandas juxta votum Eminentiſſimi Relatoris, & deveniatur ab Equite Marullo ad erectionem Commendæ.

QUÆSTIO CC.

In Cauſa Pariſienſi Diſpenſationis, die 25. Januarii 1721.

INſignis Sacrorum Canonum Doctor, & in Romana Curia per multum temporis ſpatium laudabiliter verſatus, Martinus Navarrus teſtatur Summos Pontifices ſæpe cum Diaconibus diſpenſaſſe, ut matrimonium contrahere poſſent, quemadmodum colligitur ex ejus *conſil.* 37. *num.* 12. *lib.* 3. ibi --- *frequentiſſime Summi Pontifices diſpenſaverunt ſuper Voto ſolemnizato per ſuſceptionem Subdiaconatus, & Diaconatus in Hiſpania præſertim, ubi etiam nos cognovimus diſpenſatos, & in Italia, ut frequenter audivimus*, quod ipſum repetit *ſequenti conſilio* 38, *num.* 11. & concordat, nonnulla referens exempla *Card. de Laurea in quart. ſent. tom.* 3. *diſp.* 9. *art.* 9. §. 5. *num.* 204. nec diſſentit *P. Maurus in Theologia to.* 3. *lib.* 13. *pag.* 289. *num.* 56. ibi --- *Pontifex ſæpe diſpenſavit, ut Sacerdotes, & Diaconi ducerent Uxores, non enim diſpenſat in Jure divino obſervandi votum, ſed relaxat votum factum per voluntatem hominis, itaut amplius non obligent*; E contra autem *Card. Albitius in ſuo tractatu de inconſtantia in fide cap.* 36. *n.* 134. hæc habet, *ego tempore mei Aſſeſſoratus vidi plures Summos Pontifices diſpenſaſſe, ut qui erat in Ordine Subdiaconatus, poſſet contrahere matrimonium, in Diaconatu conſtitutos fere nunquam, in Sacerdotio nunquam diſpenſatos, multo minus in Epiſcopatu.*

At quidquid ſit de his, quando conſtat Ordines Sacros fuiſſe receptos per vim, & metum cadentem in conſtantem Virum, circumſtantia hæc diſpenſationem efficit abſque dubio faciliorem, adeoque quidquid ſit de diſputatione, quæ ſit inter Doctores, an ſicuti recipiens Ordinem Sacrum per coactionem non abſolutam, ſed conditionalem, non præciſam, ſed cauſativam, vere recipit characterem, ita etiam teneatur ad continentiam, ex quo votum continentiæ eſt Sacro Ordini annexum, uti videri poteſt *in prima, & ſecunda deciſ. coram Cæſare de Graſſis tit. de his, quæ vi, metuſve cauſa fiunt*, hoc unum certum eſſe videtur, quod metus, licet conditionalis præſtat Pontifici juſtam cauſam diſpenſandi a Voto continentiæ, quod eſt Sacro Ordini annexum, uti habetur in citata *deciſ. prima in fine* ibi --- *ideo Domini magis ſecurum eſſe exiſtimabant, quod iſte Franciſcus impetraret diſpenſationem omnino a Papa, & dicebant, quod hujuſmodi metus præſtat juſtam cauſam, illam concedendi*, & cohærenter ad hæc, quando in hac Sac. Congregatione non fuit comprobatus metus, eadem Sanctiſſimo conſilium præſtitit abſtinendi a diſpenſatione, uti contigit *in Hiſpalen. nullitatis Ordinis* 25. *Martii, & 2. Maii* 1716. & a contra conſilium præſtitit pro diſpenſatione quando ſufficientes allatæ fuerunt metus probationes, uti contigit *in Ipren. Diſpenſationis* 16. *Decembris* 1719. Haud urgente, quod hæc exempla procedunt in terminis Subdiaconorum, & non Diaconorum, cum in utroque caſu eadem militet ratio, quod ſcilicet votum continentiæ non eſt de ſubſtantia Ordinis, ſed illi accidentaliter annexum ex ſtatuto Eccleſiæ, itaut ad ſui eſſentiam requirat liberam voluntatem, qua ceſſante non obligat, uti recedendo a binis præcedentibus deciſionibus, firmavit *Rota deciſ.* 870. *num.* 1. *&* 2. *coram Emerix juniore.*

Per hanc ſemitam procedendo, Carolus de Coetlogon Vir nobilitate conſpicuus, cujuſque Familia inter Britanniæ antiquiores adſcripta, conſanguinitatis, & affinitatis vinculo conjuncta eſt cum Illuſtrioribus Regni Franciæ Familiis, Sanctiſſimo Domino Noſtro expoſuit, ſe per vim, & metum a Patre incuſſum, Subdiaconatum, & Diaconatum recepiſſe, enixe ſupplicando pro diſpenſatione ſuper voto continentiæ, & a Sanctitate Sua preces fuerunt remiſſæ ad hanc Sacram Congregationem.

Ad probationem autem metus deſcendendo, Carolus inquit ſe eam feciſſe eo modo quo fieri poteſt, juxta praxim Galliarum, & hiſce potiſſimum turbulentiſſimis temporibus, affertque epiſtolam Sanctitati Suæ ſcriptam ab Eminentiſſimo Domino Cardinale de Biſſi, quæ in Summario exhibetur, & in qua, præter cætera in ipſa legenda, continentur hæc, quæ ſequuntur.

Dicit Eminentia Sua in citata epiſtola, primo ſe audiviſſe Patrem de Tournemine Religioſum Societatis Jeſu, & Sanctitati Suæ bene cognitum, Carolique Oratoris nepotem, qui aſſeruit ſibi conſtare, Marchionem de Coetlogon ſuum magnum Avunculum violentæ admodum naturæ minatum fuiſſe Carolo filio exhæredationem, ni Sacros Ordines Subdiaconatus, & Diaconatus ſuſcepiſſet, eumque utpote ſpatio ſex annorum Ordines recipere recuſantem ſpoliaſſe annuo reditu duarum millium centum, & amplius librarum Turonenſium ipſi aſſignatarum, & Carolum denique manifeſta ſemper indicia dediſſe ſuæ averſionis a Sacrorum Ordinum ſuſceptione, uti fuſius legitur in citata epiſtola.

Refert ſecundo, ſe audiviſſe Ludovicam de Coetlogon Caroli Patruelem, quæ, poſt redditam atteſtationem de violenta memorati Patris natura, addidit notorium toti Familiæ fuiſſe, Oratorem per vim, & metum ſibi a Patre incuſſum, fuiſſe Sacris Ordinibus initiatum, Patremque voluiſſe, ut ille a Seminario S. Sulpitii exiret, ex quo Superiores, qui ejus averſum animum bene noverant, nolebant, quod ad Ordines Sacros promoveretur.

Refert tertio, ſe audiviſſe Sacerdotem Laurentium de la Garde Cæremoniarum Magiſtrum in Paroehia, & Seminario S. Sulpitii, virum tum ætate, tum moribus gravem, quique a Patre electus fuit, ut filii curam haberet, & eum induceret ad ſtatum Eccleſiaſticum, dictumque Sacerdotem narraſſe ſe pluries Patri notificaſſe, quod filius nolebat Ordinibus Sacris initiari, & quod ad eos vocatus non erat, quodque Pater obduratus reſpondit ad ſe, & non ad alios pertinere judicium ferre de vocatione filii ſui, addendo Carolum aliquando noluiſſe ſuum nomen inſcribi in Albo Ordinandorum, nec ſe eum unquam vidiſſe Subdiaconalia, aut Diaconalia munera exercentem, quæ circumſtantia fuit etiam expoſita a Ludovica ſecunda Teſte.

Refert quarto ſe audiviſſe Joannem Sourdrille Civem Pariſienſem, qui per multum temporis ſpatium Cellerarii Officium exercuit in domo Marchionis de Coetlogon, qui inquit ab eo fuiſſe Carolum filium bis a domo ejectum, & pluries percuſſum propter averſionem, quam habebat a ſtatu Eccleſiaſtico, & a Sacris Ordinibus, fuiſſe ulterius a Patre ſpoliatum annuo reditu duarum mille centum, & tringinta quinque librarum, itaut Carolo ad miſeriam redacto, ipſe pietate motus nummos pro ſubſtentatione aliquando ſubminiſtraverit.

Refert denique ſe audiviſſe Parochum S. Sulpitii Languet de Gergis, Paſtorem maximopere commendabilem, tum propter zelum animarum, tum propter eximiam venerationem, quam erga Apoſtolicam Sedem profitetur,

qui

Digitized by Google

qui dixit, ſe ſuis litteris Sanctiſſimo Domino Noſtro expoſuiſſe, quod Carolus invito animo fuerat Sacris Ordinibus initiatus.

Præter epiſtolam memoratam Eminentiſſimi Domini Card. de Biſſi, affertur epiſtola Patris de Tournemine ſcripta Sanctiſſimo Domino Noſtro, una cum teſtimonio relati Parochi S. Sulpitii, in quibus invitus Caroli animus, Patris durities, ejuſque malæ artes, ut filius Sacros Ordines reciperet, exponuntur.

Quibus proinde concurrentibus, quæritur

An ſit locus diſpenſationi ſuper voto continentiæ in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit

Dilata, & coadjuventur probationes juxta inſtructionem.

QUÆSTIO CCI.

In Cauſa Montis Faliſci, die 25. Januarii 1721.

IN ultimo, cum quo deceſſit teſtamento condito *anno* 1628. Lucia Portici de Valentano Diœceſis Montis Faliſci hæredem inſtituit Sacerdotem Fiditium Cardarelli, eumque gravavit onere quo ad uſque viveret celebrandi quatuor Miſſas quolibet menſe, ſecutoque ejus obitu, demandavit, ut ex omnibus ſuis bonis erigeretur Beneficium cum onere perpetuæ celebrationis quatuor pariter Miſſarum quolibet menſe pro anima ſua, ſuæque Matris, & ſuorum Cognatorum.

Anno 1632. Fiditius hæres comparuit in Curia Epiſcopali Montis Faliſci, & expoſuit, ſe nolle expectare ultimum vitæ ſpiritum, & ſic ſe in honorem Sanctiſſimæ Trinitatis erigere velle perpetuum Eccleſiaſticum Beneficium de dictis bonis hæreditariis; cumque juxta ea, quæ fuerant a Lucia demandata, quatuor tantum Miſſæ eſſent quolibet menſe celebrandæ, uti ſupra dictum eſt, ipſe addidit onus alterius Miſſæ qualibet hebdomada pro anima ſua, & ſuorum, necnon onus quoque impoſuit Beneficiato perſonalis reſidentiæ in Eccleſia Majori Valentani, & ſervitii in Divinis in eadem Eccleſia, prout Archipresbyter, & Canonici ejuſdem reſidere, & intereſſe tenentur, & Epiſcopus Beneficium erexit, Canonicatum nuncupatum cum oneribus a Fiditio expreſſis, & ad ejus nominationem inſtituit Clericum Joannem Naldium.

Clericus hic, aliique duo in Beneficio ſucceſſores onera impoſita in erectione impleverunt; at *anno* 1718. delato Beneficio ad Clericum Ferdinandum Scaglionum, cum hic recurſum habuiſſet ad hanc Sacram Congregationem, exorando pro declaratione, ſe non teneri ad reſidentiam, nec ad Miſſas a Fiditio ſuperadditas, ſed tantum ad quatuor Miſſas a Lucia ordinatas, juxta morem ſcriptum fuit Ordinario pro informatione.

Retulit Ordinarius expoſita in facto ſubſiſtere, ſed Canonicos Collegiatæ aſſerere, quod attenta longæva obſervantia octuaginta octo, & amplius annorum, nequeat Eccleſia ſervitio, nec anima Fundatoris Miſſarum ſuffragiis fraudari, propoſitaque inſtantia inter ſummaria precum *die prima Octobris* 1720. reſcriptum fuit, quod præfigeretur terminus Canonicis ad ſua jura deducenda in Sacra Congregatione.

Præfixus fuit Canonicis terminus, cumque juxta dubium infra referendum, diſputari modo contingat, an, & ad quæ onera teneatur Orator, ipſe contendit ſe non teneri ad onus reſidentiæ, nec ad celebrationem aliarum Miſſarum præter eas, quæ fuerunt a Lucia demandatæ.

Fundamentum in hoc conſiſtit, quod Beneficium fuit erectum ex bonis tantum hæreditariis Luciæ; cumque ipſa quatuor tantum ordinaverit Miſſas quolibet menſe, & in Beneficii erectione non meminerit, nec locuta ſit de onere reſidentiæ, non erat in facultate Fiditii, qui nihil de ſuo contribuebat, onera ſuperaddere præter ea, quæ fuerunt a Fundatrice expreſſa, ut in terminis Epiſcopi; quod nova onera imponere nequeat Beneficiis, reſpondit hæc Sac. Congreg. *in una Montis Faliſci* 1604. *lib.* 10. *decretorum, & in una Biſcetten.* 1608. *lib.* 11. *decretorum*, & quod ſimiliter id vetitum ſit Patronis, hoc eſt, quod nequeant hi onera non expreſſa in fundatione ſuperaddere, reſpondit hæc Sac. Congregat. *in una Tudertina* 12. *Martii* 1718. *& in una Florentina eadem die, & eodem anno lib.* 68. *decretorum*.

Multoque magis, cum non agatur de pingui Beneficio, ſed de Beneficio non excedente annua ſc. 46.

Abſque eo quod obſtare valeat præterita obſervantia, quandoquidem de ea curandum eſſet, ſi non conſtaret de clara intentione Luciæ, vel ſi non conſtaret, quod Fiditius bona tantum Luciæ pro Beneficii erectione aſſignaſſet.

Propoſita fuit hæc Cauſa in Congregatione. Nulla tunc fuit capta reſolutio; cumque repropoſita fuerit in ſubſequenti Congregatione habita *die* 8. *Februarii* 1721. reſponſum fuit propter ſciſſuram ſuffragiorum, quod iterum proponeretur; licet etenim Lucia Portici hæredem inſtituerit Sacerdotem Fiditium Cardarelli, eumque gravaverit onere, quoad uſque viveret, celebrandi quatuor Miſſas quolibet menſe, ejuſque obitu ſecuto, demandaverit, ut ex omnibus ſuis bonis erigeretur Beneficium cum onere perpetuæ celebrationis quatuor Miſſarum quolibet menſe, viſum nihilominus fuit nonnullis, quod Fiditius, qui adhuc vivens devenit ad erectionem Beneficii, potuerit Beneficiato imponere onus reſidentiæ, & multo magis cum hoc novum onus fuerit approbatum ab Ordinario, & ab *anno* 1632. uſque ad *annum* 1718. fuerit executioni mandatum, *juxta deciſ.* 1240. *num.* 4. *coram Emerix Juniore*, quod ipſum dictum fuit etiam procedere in ordine ad aliud onus duarum aliarum Miſſarum ab ipſo ſuperadditarum, tum ex identitate rationis, tum quia, cum Fiditius haberet facultatem præſentandi ad novum Beneficium quamlibet perſonam ſibi beneviſam, & ſic incertum de incertis, potuit etiam uti hæres Luciæ, & executor ejus voluntatis, novum primo præſentato onus imponere.

Hæc ſunt, quæ fuerunt in præterita Congregatione docte de more propoſita.

Adeoque nunc quæritur

An, & ad quæ onera Clericus Ferdinandus Scaglionus teneatur in caſu &c.

Sacra Congr. die 31. Maii 1721 reſpondit

Clericum Ferdinandum Scaglionum teneri ad onera tantum præſcripta a Teſtatrice.

QUÆSTIO CCII.

In Cauſa Viennenſi Nullitatis Profeſſionis, die 25. Januarii 1721.

PATER Gabriel in ſæculo Joannes David, natus eſt *die* 29. *Martii* 1683. & in Ordine Eremitarum S. Auguſtini fuit inter Novitios admiſſus *die* 16. *Septembris* 1697. & Regularem profeſſionem emiſit *die* 29. *Septembris ſubſequentis anni* 1698. & in præſenti inſtat pro reſtitutione in integrum adverſus lapſum quinquennii a die profeſſionis decurſi.

Petitionis momentum conſtituitur *in cap.* 15. *ſeſſ.* 25. *de reg. & Monial.* ubi decernitur, quod in quacunque Religione profeſſio non fiat ante decimum ſextum annum expletum, & quod profeſſio antea facta ſit nulla, nullamque inducat obligationem.

Et quia memoratus P. Gabriel videt ſibi opponi poſſe tacitam profeſſionem, ſeu ratificationem, ex quo, poſt emiſſam profeſſionem, actus explevit Profeſſis congruentes, & quod juxta praxim in annuis exercitiis, magniſque ſolemnitatibus vota renovavit, vel ſaltem renovaſſe credi debet, juxta informationem Superioris localis, quem Epiſcopus Viennenſis audivit in compilatione proceſſus.

Hinc eſt, quod in eo, quod attinet ad tacitam profeſſionem, ſeu ratificationem ex actibus deſumptam, reſpondet non dari tacitam profeſſionem, ſeu ratificationem, quoties, prout hic, concurrit juſta, & probabilis ignorantia nullitatis ſuæ præcedentis profeſſionis, de qua probabili ignorantia dicit non eſſe dubitandum, cum Superior in ſua informatione dicat eſſe veriſimile, quod fides Baptiſmatis non fuerit requiſita, ne ejus Mater ſubjiceretur expenſis, quæ erant neceſſariæ, ut dicta fides a Civitate Venetiarum, in qua ipſe natus erat, haberetur, *juxta famigeratam deciſionem* 952. *per tot. & ſignanter num.* 3. *& ſeqq. & ejus confirmatoria* 983. *coram Emerix jun.*

Et in eo, quod ſpectat ad renovationem votorum, ſubdit, de ea non eſſe curandum, ad effectum de quo agitur, quatenus etiam in facto ſubſiſteret, cum hæc ſit cæremonia devotionem redolens, & pietatem, ſed quæ non impedit, quin de nullitate profeſſionis dici poſſit, juxta reſolutiones hujus S. Congreg. relatas *apud D. Urſayam par.* 1. *diſcept.* 1. *num.* 57. *&* 58. *tom.* 2.

Propoſita inſtantia pro obtinenda reſtitutione in integrum, & ea non reſoluta, fuit iterum de eadem reactum in Congregatione habita *die* 8. *Februarii ſubſequentis*, & reſponſum fuit, *ex hactenus deductis non eſſe locum reſtitutioni in integrum.*

Momentum fuit repoſitum in tacita profeſſione, ſeu ratificatione deſumpta ex actibus ab ipſo factis per tantum temporis ſpatium, & licet concurrente probabili ignorantia nullitatis profeſſionis emiſſæ, re mature in Auditorio Rotæ diſcuſſa, reſolutum fuerit, nec tacitam profeſſionem, nec ratificationem ſibi locum vindicare poſſe, ut in terminis Religioſi, qui natus erat *die* 7. *Martii* 1663. & in libro Baptiſmatum per errorem fuerat deſcriptus tan-

tanquam natus *anno* 1662. quique ſub ea juſta credulitate legitimæ ætatis profeſſionem emiſerat, quod concurrente probabili ætatis ignorantia, & conſequenter ignorantia nullitatis profeſſionis non potuerit ex actibus ſubſequenter geſtis induci tacita profeſſio, vel antecedentis profeſſionis ratificatio, inſequendo reſolutiones hujus Sac. Congregationis firmavit eadem *Rota deciſ.* 952. *& deciſ.* 983. *coram Emerix Juniore*, hæc tamen, & ſimilia viſa ſunt non prodeſſe intentioni Oratoris; cum ſimplex allegatio ignorantiæ ætatis, & ſic nullitatis Profeſſionis non excludet tacitam Profeſſionem, ſeu ratificationem ex actibus ſubſecutis derivantem, niſi prædicta ignorantia circumſtantiis, conjecturis, validiſque adminiculis munita ſit, uti videre eſt in citata *deciſ.* 952. *ſub n.* 23. *coram Emerix Juniore*, quæ omnia in præſenti hypotheſi Sac. Congregationi in præterita propoſitione viſa ſunt non fuiſſe juſtificata.

Ut itaque Pater Gabriel impleat ea, quæ in præteritis deficere dicta ſunt, in ſua ſcriptura per manus circumferenda, ponderandum proponit, primo, quod ipſe natus eſt in Civitate Venetiarum, ſecundo, quod in infantili ætate conſtitutus Viennam in Auſtria petiit, ubi deinde profeſſionem emiſit, tertio, quod non fuerunt petitæ litteræ baptiſmales, quando profeſſus eſt, quarto demum, quod ſemper permanſit in Civitate Viennæ uſque ad annum circiter 1718. quo tempore, cum acceſſerit ad Civitatem Venetiarum, illa occaſione vidit fidem Baptiſmatis, & errorem agnovit, & ſtatim reclamare cœpit, & hæc omnia ſimul juncta aſſerit ſatis eſſe profuadenda probabili ignorantia, tum ætatis, tum nullitatis Profeſſionis, itaut excluſa remaneat tacita profeſſio, ſeu ratificatio.

Quibus ſtantibus, quæritur

An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis.

Sacra Congr. die 13. Septembris 1721. reſpondit,

In Deciſis.

QUÆSTIO CCIII.

In Cauſa Caputaquenſi, ſeu Neapolitana Ordinationis, die 25. Januarii 1722.

FRANCISCUS dello Schiavo oriundus ex Terra S. Joannis Diœceſis Caputaquen., natuſque in Civitate Neapolis, occaſione, qua Cæſar ſuus Pater in ea commorabatur, & in qua etiam hodie commoratur, cupiens prima Clericali Tonſura initiari, petiit, ſed obtinere non potuit a Curia Archiepiſcopali litteras teſtimoniales ut primam Tonſuram recipere poſſet ab Epiſcopo Caputaquen., in cujus Diœceſi Pater habebat, & habet bona, & ſolvebat, & ſolvit onera; cumque in Congregatione habita *die* 20. *Septembris* 1715. ejus inſtantia fuiſſet propoſita inter ſummaria precum, Sac. Congregatio habitis relationibus, tam Eminentiſſimi Archiepiſcopi Neapolitani, quam Epiſcopi Caputaquen., cenſuit Ordinationem ſpectare ad prædictum Eminentiſſimum Archiepiſcopum Neapolitanum, impetrataque ſubinde nova audientia, una cum deſcriptione in folio, modo quæritur, an ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis.

Eminentiſſimus Archiepiſcopus Neapolitanus in ſua informatione tunc tranſmiſſa, ſenſit Ordinationem ad ſe ſpectare, non obſtante, quod Franciſci Genitor in dicto Oppido S. Joannis natus fuerit; contraxit etenim matrimonium in Civitate Neapolitana, & ab eo tempore uſque in præſens domum, & Familiam in eadem Civitate retinuit, itaut applicabilis ſit diſpoſitio *Bullæ* 44. *ſan. mem. Innoc. XII.* §. 13. ubi decernitur, quod ſi Pater in alieno loco, ubi ejus filius natus eſt, tamdiu, ac eo animo permanſerit, ut ibi vere domicilium de jure contraxerit, tunc non origo Patris, ſed domicilium per Patrem legitime contractum pro ordinatione filii attendi debeat.

Adverſus hæc excipit Franciſcus dello Schiavo, Cæſarem Patrem nedum natum fuiſſe in Oppido S. Joannis, ſed ſemper in eodem retinuiſſe domum apertam, in dicto Oppido plura ſtabilia poſſidere, perſolviſſe, & perſolvere onera, & ſuffragium dediſſe in electione Syndici, & aliorum Officialium, acceſſiſſe ulterius ad Civitatem Neapolitanam, ut cuidam liti ſuæ aſſiſteret; in quo rerum themate, cum ſua nativitas in Civitate Neapolitana fuerit accidentalis, concludit, ſuam ordinationem pertinere ad Epiſcopum Caputaquen., etiam procedendo *cum allegata Bulla Innocen. XII.* quæ §. 13. decernit attendendam eſſe veram, & naturalem originem Patris, quando filius in alia Civitate natus eſt ex accidenti, & ſic quando in ea Pater domicilium de Jure non contraxit.

Nec Franciſcus ſibi putat obeſſe poſſe longam Patris permanentiam in Civitate Neapolitana, quia, pro contrahendo domicilio, non ſufficit habitatio decennalis, ſed requiritur tranſportatio majoris partis bonorum, una cum juramento, in quo declararetur animus perpetuo permanendi in loco, uti cavetur *in ſæpe citata Bulla* §. 14. quando nec tranſportatio majoris partis bonorum in caſu eſt verificata, nec animus adfuit Patris contrahendi domicilium, & tam a ſe, quam a ſuo Patre jam emiſſum eſt juramentum de voluntate redeundi ad Oppidum S. Joannis.

His ſtantibus, quæritur

An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis in caſu &c.

Sacra Congr. die 8. Februarii 1721. reſpondit,

Recedendum a deciſis, & ordinationem ſpectare ad Epiſcopum Caputaquen. cum litteris Teſtimonialibus Eminentiſſimi Archiepiſcopi Neapolitani.

QUÆSTIO CCIV.

In Cauſa Hydruntina Matrimonii, die 25. Januarii 1721.

CUM rumor increbuiſſet, quod Catharina Arcudi de Terra S. Petri in Galatina Diœceſis Hydruntinæ ſtuprum paſſa fuiſſet a Clerico Antonio Lobello ipſi in ſecundo conſanguinitatis gradu conjuncto, memoratus Clericus Antonius, ne quid adverſi pateretur, ſe tranſtulit ad Conventum Patrum Cappuccinorum ejuſdem Terræ, & ad aliud ſubinde tranſivit confugium.

Pater, Frater, cæterique Catharinæ conſanguinei, ut matrimonium inter ipſam, & Clericum Antonium ſequeretur, ad Neapolitanum Proregem recurſum habuerunt, & ab eodem obtinuerunt, quod Thomas Lobellus Antonii Pater carceribus manciparetur in Regio Caſtro Gallipolis, & quod deinde a Caſtro Gallipolitano ad aliud Peſcariæ in Aprutio tranſportaretur, quodque Matri, & Sorori germanæ Antonii, domus pro carcere aſſignaretur, & quod demum alter ejuſdem Frater Clericali licet militiæ adſcriptus in Caſtro Brunduſino carceratus remaneret, arreptoque ab altero ex fratribus Catharinæ itinere ad Urbem, exhibitoque Sanctiſſimo Domino Noſtro tam nomine Catherinæ, quam nomine Antonii ſupplici libello pro gratia diſpenſationis ſuper ſecundo gradu, ob copulam ſecutam, poſt expeditam gratiam, ipſamque pro executione commiſſam bon. mem. Archiepiſcopo Hydruntino, fuit ab eo data Parocho licentia aſſiſtendi matrimonio, matrimonioque contracto *die* 19. *Novemb. anno* 1714. in Eccleſia Patrum Reformatorum Terræ Galatinæ, cum omnibus debitis ſolemnitatibus, Joannes Thomas Clerici Antonii Pater fuit illico e carceribus liberatus, nullaque interpoſita mora Antonius a Patria diſceſſit, nec ad eam unquam reverſus eſt, uti deſumitur ex informatione Vicarii Capitularis ad hanc Sac. Congregationem tranſmiſſa.

Matrimonium hoc Antonius prætendit nullitate laborare, utpote contractum per vim, & metum cadentem in conſtantem virum, metumque conſtituit in ſupra recenſita facti ſerie, in carcerationibus videlicet proprii Parentis, aliorumque ſibi conjunctorum, & ad propriæ averſionis comprobationem, nec non ad oſtendendum, quod ad contractum matrimonii devenit, ut ſe, ſuoſque a vexationibus liberaret, Teſtes exhibet Religioſos, quibus ſuam ante matrimonium patefecit voluntatem, nec non proteſtationem a ſe emiſſam coram P. Guardiano Cappuccinorum, aliiſque Sacerdotibus *die* 7. *Octob.* 1714. in qua inquit, quod ſi unquam, aut per verba de futuro, aut per verba de præſenti in facie Eccleſiæ matrimonium cum Catharina eſſet contracturus, illud contractum intelligi deberet non libero, ſed coacto conſenſu, & ad effectum prædictum ſuam liberandi domum ab exceſſivis moleſtiis. Pro eodem aſſumpto affert ſupplices libellos a ſe Sacris Congregationibus porrectos, in quorum altero ante contractum matrimonium exaggeravit nomen ſuum fuiſſe doloſe, & citra ſuam intentionem appoſitum in precibus, in quibus Sanctiſſimo Domino Noſtro ſupplicatum fuit pro obtinenda diſpenſatione in ſecundo gradu ob copulam ſecutam. Ponderandum denique proponit ſuum immediatum a Patria diſceſſum, ab Ordinario in ſua Relatione, & a Teſtibus comprobatum, & quia bene novit ſibi a Catharina eſſe opponendam declarationem, in qua confeſſus eſt ſe cum ea rem

ha-

Digitized by Google

habuiſſe ſub ſpe futuri matrimonii, inquit, declarationem eodem defectu laborare, quo laborat matrimonium, cum eam emiſerit, ut Joannem Thomam Genitorem, qui in Caſtro detinebatur, liberaret, juxta revocationem declarationis a ſe ſubinde factam.

Fuerunt hæc omnia bene ponderata, & examinata in hac Congregatione, ſed cum EE. PP. punctum Cauſæ conſiſtere arbitrati fuerint in probatione ſtupri, quod ab Antonio Lobello commiſſum dicebatur cum Catharina, quodque commiſſum credi non poterat niſi ſub expreſſa fide matrimonii, ex quo agebatur de honeſta Puella, quæque ortum ducebat a Familia principaliori inter eas S. Petri in Galatina, quaſi quod, concurrente qualitate ſtupri, matrimonium nullum dici non poſſet, licet fuiſſet meticuloſe contractum, *juxta late deducta per Raynal. tom. 2. obſerv. crim. cap. 23. §. 4. num. 66. & ſeqq. & præſertim num. 71. & aliis ſequentibus*, hinc factum eſt, quod in hac Congregatione nulla fuit ſuper validitate, vel invaliditate matrimonii capta reſolutio, ſed tantummodo dictum eſt, quod coadjuvarentur probationes juxta inſtructionem.

Deſcendendo ad inſtructionem, cum præcipua probatio ſtupri deſumeretur ex atteſtationibus extrajudicialibus cujuſdam Sacerdotis Dulcis, nec non Joannis Græci Pharmacopolæ, qui confeſſionem quandam extrajudicialem Antonii de ſtupro commiſſo enarrabant, fuit in inſtructione demandatum, quod Vicarius Capitularis Hydruntinus utrumque ex dictis Teſtibus examini formali ſubjiceret, & quatenus Joannes renuiſſet examini ſe ſubjicere, procederet adverſus ipſum ad cenſuras; cumque habita fuerit notitia, quod aderat in Urbe Vir Eccleſiaſticus qualibet exceptione major, qui totam ſeriem petitæ, & obtentæ diſpenſationis ſciebat, & ſignanter, an eadem fuerit petita etiam de conſenſu Antonii, & ejus Genitorum, fuit mihi demandatum, ut eum extrajudicialiter audirem, & ejus ſenſum Sac. Congregationi oretenus patefacerem, prout alias paulo ante factum fuerat in alia Cauſa Nullitatis Profeſſionis Monialis Pallavicinæ.

Cohærenter ad hæc, fuerunt datæ litteræ ad Vicarium Capitularem Hydruntinum, qui commiſſum munus adimplevit. Propoſita igitur hac Cauſa iterum in Congregatione habita *die 23. Auguſti* 1721. cumque tunc non fuerit reſoluta, propoſito in ſequenti Congregatione habita *die 13. Septembris ejuſdem anni* dubio, *an Matrimonium ſit validum in caſu &c.* reſponſum fuit *affirmative*. Impetrataque ab Antonio Lobello nova audientia, quæſitum fuit

An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis in caſu &c.

Sacra Congr. die 21. Novembris 1722. reſpondit
In deciſis & amplius.

QUÆSTIO CCV.

In Cauſa Nullius, ſeu Farfenſi Reaptationis Eccleſiæ, die 8. Februarii 1721.

ECCLESIA Parochialis Sancti Petri in Penna, quæ eſt ſita in Civitate Firmi, & quæ uti membrum Abbatiæ Farfenſis, ſubjecta eſt juriſdictioni Eminentiſſimi Abbatis, reparatione indiget, & reſtauratione, tam in tecto, quam in aliis partibus; cumque Beneficia exiſtentia in Eccleſia Parochiali S. Salvatoris, quæ erat etiam membrum Abbatiæ, quæque auctoritate Apoſtolica fuit conceſſa Patribus Societatis Jeſu, fuerint tranſlata ad prædictam Eccleſiam S. Petri una cum ſuis titulis, juribus, oneribus, & honoribus, inſtante Promotore Fiſcali, Viſitator ad reſtaurationem condemnavit Parochum, alioſque Beneficiatos habentes ſua Beneficia in dicta Eccleſia, ad ratam, & proportionem redituum, reque delata ad hanc Sacram Congregationem, eadem *die 11. Septembris* 1737. negotium remiſit ad Eminentiſſimum Abbatem, qui provideret, & procederet, prout de jure.

Non potuit Eminentiſſimus Abbas opportune cogere Beneficiatos ad neceſſariam reaptationem, cum iidem ſint extra Diœceſim Farfenſem, habitoque idcirco iterato recurſu ad hanc Sac. Congregationem, diſputandum proponitur dubium infra referendum.

Quod Parochus, cæterique habentes Beneficia in Eccleſia Parochiali, aſtringi debeant ad ejus reaptationem, probari dicitur *ex cap. 7. ſeſſ. 21. de Reformatione*, ubi ſtatuitur, quod Parochiales Eccleſiæ inſtaurari debeant ex fructibus, & proventibus ad illas quomodocunque pertinentibus, qui, ſi non fuerint ſufficientes, inſtaurationis expenſam eſſe ſuppeditandam a Patronis, & aliis, qui fructus percipiunt, provenientes ex dictis Eccleſiis, & in illorum defectum cogendos eſſe Parochianos.

Quæſt. Canonicæ.

Quod pariter huic oneri ſubjecti ſint Beneficiati, licet eorum Beneficia fuerint fundata in alia Eccleſia, dummodo tranſlata ſint ad eam, quæ indiget reparatione, reſolutum fuit ab hac Sacra Congregatione *die 24. Martii* 1657. *in quadam Cauſa Narnien. lib. 20. Decretor. pag.* 197. cum enim ſecundum dubium in dicta Cauſa diſputatum ſequentibus verbis eſſet conceptum, *an poſſit Epiſcopus in actu viſitationis Beneficiatos condemnare, quacunque Eccleſiaſtica dignitate præfulgeant, & etiam Palatinorum privilegiis gaudeant, ad reſarciendam Eccleſiam, in quam transferuntur tituli, quatenus reſtauratione indigeat, nec non ad erigendum Altare in dicta Eccleſia*: reſponſum fuit *ad ſecundum, Rectores Beneficiorum, etiam in quacunque dignitate conſtitutos, teneri, poſt tranſlationem ſequutam, ad futuram reſtaurationem Eccleſiarum, ad quas Beneficia fuerunt tranſlata.*

His ſtantibus, quæritur

An, & a quibus ſit contribuendum in reaptatione Eccleſiæ Parochialis S. Petri in Penna Firmanæ Diœceſis in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit
Eſſe contribuendum a Parocho, & Beneficiatis ad ratam redituum, & amplius.

QUÆSTIO CCVI.

In Cauſa Romana, ſeu Januenſi Legati, die 8. Februarii 1721.

AB anno 1704. uſque ad annum 1719. Sacra hæc Congregatio fuit ſemper in ſenſu, quod Juſtiniani Chienſes eſſent admittendi ad participationem Legati Marchionis Vincentii Juſtiniani, conſtito tamen de eorum paupertate, nec non de deſcendentia a Juſtinianis Civitatis Januenſis, uti colligi poteſt ex reſolutionibus hujus ejuſdem Sacræ Congregationis bene notis.

E contra Auditorium Rotæ fuit ſemper in ſenſu, quod in puncto Juris, & citra ſubſidium gratiæ, non poſſent Juſtiniani Chienſes admitti ad participationem dicti Legati, uti deſumitur *ex deciſ.* 778. 805. 897. *coram Emerix Juniore, & ex Januen. Legati* 5. *Maii* 1698. *coram clar. mem. Cardinali La Tremoille, & rurſus ex deciſ.* 1064. *coram eodem Emerix Juniore*, quæ fuit confirmata *die 7. Junii* 1712. *coram Eminentiſſimo Scotto, &* 22. *Novembris* 1715. *coram Reverendiſſimo Archiepiſcopo Ravennatenſi.*

Ad tollendam hanc opinionum contrarietatem circa unum idemque Teſtamentum, Sanctiſſimus Dominus Noſter operæ pretium eſſe cenſuit Congregationem particularem deputare EE. DD. Tanarii, Corradini Præfecti hujus Sacræ Congregationis, Paracciani, nec non RR. PP. DD. Mareſuſchi, Lancettæ, Cerri, Herreræ, Corii, & mei Secretarii hujus Sac. Congr. & dictæ Congr. particularis, habitaque Congregatione in ædibus Eminentiſſimi Tanarii *die 13. Septembris* 1720. communi omnium ſuffragio, prævaluit Sententia hujus Sacræ Congregationis, & reſponſum fuit, *Juſtinianos Chienſes non commorantes in Inſula Chienſi, & probantes ſuam deſcendentiam a Familia Juſtinianorum Januæ, mediante deſcriptione, vel propria, vel alicujus ex Progenitoribus in Libro Aureo Reipublicæ, eſſe admittendos ad participationem Legati Marchionis Vincentii*, & ad tramites hujus reſolutionis expedita fuit Sententia.

Procedendo juxta ſenſum dictæ Sententiæ, Thomas, & Marietta Conjuges de Juſtinianis, qui binas habent filias, quæ educantur in Monaſterio S. Laurentii in Perpenna, humiliter inſtant pro aliqua aſſignatione ex legato Marchionis Vincentii, quæ tam pro ſuis, quam pro filiarum alimentis ſufficiat.

Petitionis fundamentum conſtituitur in paupertate, in ſua mora extra Inſulam Chienſem, & in ſua deſcendentia a Familia Juſtinianorum Januæ, mediante deſcriptione in libro Aureo Reipublicæ aliquorum ex ſuis Progenitoribus.

Pro hoc aſſumpto comprobando, in eo quod attinet ad Thomam, cum ipſe ſit Frater Xaverii, & Pater Franciſci, & Pantaleonis, ſi ab hac Sacra Congregatione *die 3. Septembris* 1718. fuerunt ex legato Marchionis Vincentii aſſignata Xaverio ſcuta octo menſtrua, & Franciſco, & Pantaleoni ultra neceſſarias expenſas pro ingreſſu in Seminarium Montis Faliſci, quæ fuerunt taxatæ in ſcutis 140. reſolutum fuit, quod ſubminiſtrarentur ſcuta 72. annua pro quolibet, probationes, quæ tunc allatæ fuerunt, & admiſſæ pro Xaverio Fratre, & pro Franciſco & Pantaleone ejus Nepotibus, videtur, quod ſuffragari debeant Thomæ, qui eſt Frater Xaverii, & Pa-

ter Franciſci & Pantaleonis. In eoque quod ſpectat ad Mariettam, de ſuæ deſcendentiæ probatione, dicitur non eſſe dubitandum, cum Pater ſuus, & ſuus germanus Frater ſint in libro Aureo Reipublicæ deſcripti, & cum ipſa ſit in tertio conſanguinitatis gradu conjuncta cum Thoma Marito, itaut Matrimonium prævia diſpenſatione Apoſtolica fuerit contractum, concludendo, quod ſi Thomas, & Marietta ſunt de uno, eodemque ſtipite, certa etiam & bene probata dicenda eſt deſcendentia tam unius, quam alterius in caſu, & ad effectum de quo agitur.

E contra nomine Familiæ Juſtinianæ Januenſis ſupplex exhibetur libellus, in quo non impugnatur, Mariettam deſcendere ex linea admiſſa ad nobilitatem Januenſem, ſed contenditur conſimilem deſcendentiam non eſſe probatam in ordine ad lineam Thomæ, & quia tam ſcriptis, quam voce Domini de dicta familia Januenſi fuerunt traducti, ex quo ad libitum, & ſine ponderatione requiſitorum, diſtributionem facerent legati Marchionis Vincentii, in citato ſupplici libello exoratur, ut ſumatur informatio ab Eminentiſſimo Archiepiſcopo Januenſi de numero, & ſtatu Perſonarum, inter quas facta fuit, & fit diſtributio, & ulterius inſinuatur, primo, quod annuus fructus multiplici, deductis deducendis, aſcendit ad ſcut. 2611. 54. ſecundo, quod Juſtiniani Chienſes ſunt numero quatuordecim, & ſic quod ipſi fruuntur ſcutis annuis 1556. habita ratione ſcutorum 10. quolibet menſe pro unoquoque, tertio, quod detractis ſcutis 100. quæ ad Inſulam Chienſem, juxta præceptum Marchionis Teſtatoris, tranſmittuntur, remanent pro Juſtinianis Januenſibus ſcuta 737. 4. Cumque hi Juſtiniani Januenſes ſint ſeptuaginta quatuor, infertur, quod ad unumquemque ex ipſis deferuntur ſcuta 9. 96. quolibet anno, quando unuſquiſque ex Juſtinianis Chienſibus quolibet menſe recipit ſcuta 10. circiter.

His ſtantibus, quæritur

An, & quæ ſumma ſubminiſtranda ſit ex Legato Marchionis Vincentii Juſtiniani in caſu &c. & ad effectum &c.

Sacra Congr. die 31. Maii 1721. reſpondit

Dilata, & ſcribatur Eminentiſſimo Archiepiſcopo juxta Inſtructionem, & deputentur ab Eminentiſſimo Præfecto Ratiocinatores pro Reviſione multiplici, & iterum conſignentur Thomæ ſcut. 60. in cauſam declarandam.

Porro inſtructio, tranſmiſſa ad Eminentiſſimum Archiepiſcopum Januen. ad hæc ſequentia capita fuit reducta, ut ipſe videlicet informare dignaretur circa numerum Juſtinianorum, qui in Civitate Januenſi de legato Marchionis Vincentii participant. Item circa eorum qualitatem, an ſcilicet revera ſint pauperes, & quo paupertatis genere, & demum circa modum, quo fit diſtributio, an fiat nempe pro unaquaque Familia, vel ſingulis perſonis Familiarum. Supervenit informatio Eminentiſſimi Archiepiſcopi, quæ juxta reſcriptum editum *die 23. Auguſti* 1721. debet in Summario ſcribentium exhiberi, quocirca quæritur

I. An, & quæ ſumma ſubminiſtranda ſit ex legato Marchionis Vincentii, Thomæ, & Mariettæ de Juſtinianis in caſu &c.

II. An Apollonia Juſtiniana ſit admittenda ad participationem legati bon. mem. Marchionis Vincentii Juſtiniani, & quotenus affirmative, pro qua ſumma in caſu &c.

Sacra Congr. die 7. Februarii 1722. reſpondit

Ad primum, ſubminiſtrandam eſſe ſummam ſcut. 15. quolibet Menſe tam pro Thoma, & Marietta, quam pro filiabus, ad ſecundum ſubminiſtrandam eſſe ſummam ſcutorum ſex pro qualibet menſe.

QUÆSTIO CCVII.

In Cauſa Ariminenſi Matrimonii, die 8. Martii 1721.

HELENA Zolli, quæ Matrimonium per verba de præſenti contraxit cum Daniele Giupponi *anno* 1713. eum deinde in jus vocavit, contendendo Matrimonium fuiſſe nullum propter impedimentum impediens, & dirimens, impotentiæ videlicet perpetuæ prædicti Danielis.

Tota facti ſeries fuit expoſita in folio Congregationis habitæ *die* 16. *Martii* 1720. quod poterit benigne reaſſumi. Tunc autem fuit diſputatum dubium, *an conſtet de validitate matrimonii, ſive potius ſit locus diſſolutioni illius in caſu*, & hæc Sacra Congr. *diſtulit reſolutionem, cenſuitque faciendum eſſe experimentum triennalis cohabitationis, vel alterius brevioris temporis, arbitrio ejuſdem Sac. Congregationis, & ad mentem*, & mens fuit, *quod antecedenter fieret a Daniele experimentum medicamentorum propoſitorum a Domino de Paulis, & quod probatio medicamentorum adhibitorum exhiberetur Sac. Congregationi, ut deinde determinaretur tempus cohabitationis.*

In hujus reſcripti executionem Daniel peregit ea, quæ D. de Paulis cenſuit eſſe peragenda juxta documenta in Secretaria exhibita, quæque in Summario referuntur.

Adeoque nunc quæritur

I. An conſtet de validitate Matrimonii, ſeu potius ſit locus illius diſſolutioni in caſu &c. & quatenus negative.

II. An ſit locus cohabitationi triennali vel alterius brevioris temporis in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit

Ad Primum, Dilata. Ad ſecundum affirmative pro tempore S. Congregationi bene viſo.

QUÆSTIO CCVIII.

In Cauſa Fulginatenſi, die 31. Maii 1721.

INTER cæteras Conſtitutiones, quæ factæ dicuntur pro Eccleſia Cathedrali Fulginaten. a quodam Legato de Latere anno 1485. hæc habetur, *che li Canonici di detta Chieſa poſſano ſervire in Coro all' ore canoniche uno per l'altro nel giorno che non ſono obbligati a ſervire per ſe, e così è ſtato ſempre oſſervato.*

Anno 1587. excitata fuit controverſia, an ſtatutum prædictum licet antiqua obſervantia vallatum, adverſaretur Sac. Concil. Trident. *ſeſſ.* 23. *cap.* 12. *de reform.* & Sac. hæc Congregatio cenſuit permittendum eſſe Canonicis, *ut ſe invicem ſubſtituere poſſent, dummodo, qui ſubſtituitur, eo die non teneatur ad ſervitium.*

Contendit in præſenti Promotor Fiſcalis, quod hæc facultas Canonicorum ſeſe invicem ſubſtituendi non habet locum, quando ſubſtituentes abſunt a Civitate, & ejus Suburbiis, & a contra Canonici contendunt in ſequelam præſertim immemorabilis facultatem ſeſe invicem ſubſtituendi procedere etiam in hypotheſi, in qua ſubſtituentes abſint ab Urbe, & ejus Suburbiis.

Pluries in Sac. Congregatione actum fuit de facultate Canonicorum ſeſe invicem ſubſtituendi, *in Alatrina* videlicet *die* 24. *Martii* 1612. *tom.* 11. *decret. pag.* 112. ibi — *Sac. Congreg. reſpondit ad primum, eos tantum, qui in Civitate, ubi eſt Cathedralis, vel in ejus Suburbiis ſunt præſentes, non autem alios poſſe ſubſtituere. Ad ſecundum, cauſam non requiri ad ſubſtituendum. Quod vero monuit Congregatio, ut Epiſcopo cordi ſit, ne Canonici ea ſubſtituendi facultate abutantur, eo reſpexit, ne ſubſtitutiones hujuſmodi ſint nimium frequentes, quod Epiſcopi erit arbitrio. Ad quartum, abſentes in Caſtro Diœceſis non poſſe ſubſtituere.*

Rurſus Sac. hæc Congregatio *in Callien.* 29. *Julii* 1628. *lib.* 13. *decret. pag.* 490. *& in Leirien.* 7. *Septembris* 1630. *lib.* 14. *decret. pag.* 336. declaravit poſſe Canonicos ad invicem ſe ſubſtituere, dummodo non ſubſtituantur ii, qui eodem prorſus tempore addicti ſunt ſervitio Eccleſiæ, & Epiſcopum curare debere, ne Canonici hac facultate ſubſtituendi abutantur.

Die quoque 21. *Februarii* 1682. Canonici Tiburtini, ſuppoſita conſuetudine ſeſe invicem ſubſtituendi, quando ſubſtituentes a Civitate, vel a Suburbiis non ſunt abſentes, & quando alii, qui ſubſtituuntur, non ſunt addicti ſervitio Eccleſiæ, ſupplicarunt pro facultate ſubſtituendi etiam in caſu, quo ad S. Domum Lauretanam, vel ad Urbem, nec non cætera loca per viginti milliaria circum circa ſe conferrent, & reſponſum fuit *negative*.

Tandem *in Cauſa Ferentina Juris ſubſtituendi* 17. *Novembris* 1685. cum Epiſcopus reprobaſſet in actu viſitationis modum inſerviendi per Subſtitutum, & Capitulum reclamaſſet, allegando antiquum decretum Capitulare editum *die* 1. *Januarii* 1621. Sac. Congregatio reſpondit prædictam reſolutionem Capitularem, nec non decretum ab Epiſcopo editum, reduci debere ad formam reſolutionum Sacræ Congregationis editarum *in Alatrina, Callien. & Leirien. ſupra allegatis* uti videre eſt *lib.* 35. *decret. pag.* 454.

His ſtantibus, quæritur

An Canonici, & Capitulares Eccleſiæ Cathedralis Fulginaten. abſentes a Civitate, ejuſque Suburbiis poſſint ſeſe invicem ſubſtituere in ſervitio Chori, in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit

Negative.

QUÆ-

Digitized by Google

QUÆSTIO CCIX.

In Cauſa Romana Expeditionis Litterarum Apoſtolicarum, die 31. Maii 1721.

SANCTISSIMUS Dominus Noſter *anno* 1719. contulit Georgio Enrico Kroch Beneficiatum S. Petri, impoſita penſinne ſcut. 130. nomioatoque ad ratam ſcut. 50. dictæ penſionis Deſiderio Albano in eadem Baſilica Vaticana Beneficiato.

Signata ſupplicatione, cum memoratus Clericus Deſiderius Albanus expedire deberet litteras Apoſtolicas, & pro expeditione, aliiſque ſuis indigentiis indigeret pecunia, receptis ſcut. 190. tranſtulit jus exigendi penſionem in Fratres de Barigionis, appoſito pacto redimendi quandocunque in duabus vicibus, factaque ex memorata ſumma ſeut. 190. relaxatione ſcut. 50. in manibus memoratorum Fratrum de Barigionis pro facienda expeditione litterarum Apoſtolicarum.

Antequam facta eſſet expeditio litterarum Apoſtolicarum, ceſſit dies primi termini penſionis, cumque Barigioni Ceſſionarii inſteterint pro ejus ſolutione, & decreti relaxationem obtinuerint adverſus Enricum ejus debitorem, & ſcuta vigintiquinque exegerint pro primo termino, accedente etiam quadam familiari epiſtola Titularis, lis exorta eſt ſuper extinctione penſionis, quæ ab Auditore Sanctitatis Suæ fuit ad hanc Sac. Congregationem remiſſa.

De annullatione penſionis, ſi probetur exacta ante litterarum expeditionem, non videtur eſſe dubitandum, juxta lata firmata per *Adden. ad Ludoviſ. deciſ.* 440. & concordat *Lotter. de re benef. lib.* 1. *quæſt.* 37. *num.* 6. *& ſeqq.* ubi refert decreta Gregorii XIII. Sixti V. & Clementis Octavi.

At difficultas, quæ urget in caſu præſenti eſt, quod exactio non fuit facta a Titulari, ſed ab ejus Ceſſionariis, & quod Titularis in Inſtrumento ceſſionis non ſolum meminit neceſſitatis expediendi litteras Apoſtolicas, ſed ulterius reliquit in manibus dictorum Ceſſionariorum pecuniam ad dictum effectum neceſſariam.

Abſque eo quod quidquam faciat recenſita epiſtola familiaris, cum eadem ſit relativa ad inſtrumentum ceſſionis.

Jura hinc inde circumferuntur; quocirca quæritur

An litteræ Apoſtolicæ reſervationis penſionis ſint exequendæ, & quatenus negative, an ſit locus revalidationi in caſu &c.

Sacra Congr. die 21. Junii 1721. reſpondit

Ad primam partem Dubii affirmative, & amplius, & ad ſecundam ſatis proviſum in prima.

QUÆSTIO CCX.

In Cauſa Ferentina Matrimonii, die 21. Junii 1721.

JOANNES Antonius Cardnnus contendit matrimnnium a ſe contractum cum Clarice Piſona *die* 14. *Junii* 1709. nullitata laborare, tum quia contractum fuiſſe dicit per vim, & metum ſibi a Patre, & fratribus Claricis incuſſum, tum quia contractum fuit per Procuratorem, revocato ante matrimonium tacite, & expreſſe mandato Procuræ, quod ſatis eſt ad matrimonii nullitatem, etiamſi notitia revocationis mandati ad Procuratorem non devenerit, juxta Textum *in Capit. finali de Procuratoribus in 6.* & tandem quia in mandato Procuræ dictum fuerat, quod matrimooium eootrahi deberet *juxta ritum S. Romanæ Eccleſiæ*, quo minime obſtante, contractum fuit ſine conſuetis denuntiationibus a Sac. Concilio Tridentino præſcriptis.

Excipit e contra Clarix Piſona, matrimonium eſſe validum, & rite, & recte fuiſſe contractum, non ſolum quia io Relatione Vicarii Apoſtolici Fereotini enunciatur epiſtola ab eodem Cardooo ſcripta paulo poſt matrimonium contractum, in qua Claricem agnoſcit in ſuam legitimam Uxorem, ſed etiam quia ex relatione moderni Epiſcopi dictæ Civitatis habetur, quod Cardonus Claricem ad copulam induxit, & prægnantem reddidit, & deinde ſe tranſtulit ad Civitatem Setinam, ubi a conſanguineis Mulieris ioventus, inductus fuit ad faciendum mandatum Procuræ.

Abſque eo quod mandato Procuræ objici valeat, vel quod factum fuerit per vim, & metum, vel quod fuerit revocatum, cum hæc omnia innitantur teſtimonio nonnullorum, & ſignanter cujuſdam Sacerdotis Armidori, qui tanquam falſarius fuit ad Triremes damnatus.

Spreta pariter inobſervaotia mandati procuræ, circa omiſſionem denunciationum, quia etſi in mandato procuræ fuiſſet expreſſe, & litteraliter dictum, quod matrimonium contraheretur præmiſſis denunciationibus, matrimonium nihilominus eſt validum, ſi contrahatur iiſdem omiſſis, quia quando exprimitur in commiſſione forma juris communis eo modo quo jure communi ineſt, non inducitur nova forma, ſed tantum expreſſa cenſetus admonitio, ut jus commune ſervetur, ut in puncto *Sanchez de matrim. lib.* 2. *diſputat.* 11. *quæſt. prima num.* 18.

His ſtantibus, quæritur

An matrimonium ſit nullum in caſu &c.

Sacra Congr. die 12. Julii 1721. reſpondit

Non conſtare de nullitate Matrimonii.

QUÆSTIO CCXI.

In Cauſa Aſtenſi Officii Fabricerii, die 21. Junii 1721.

ANNO præterito 1720. Canonicus Goria electus fuit ad officium Fabricerii peo futuro biennio, & cum decem & octo eſſent in Capitulo Canonici ſuffragium præſtantes, undecim fueruot pro dicta electione, & ſeptem contra eandem electionem.

Putat Canonicus Goria hanc electionem non ſuſtineri, vel ad minus ſe eſſe excuſandum ab acceptatione officii, & Capitulum ad novam electionem peocedere debere, tum quia pro eodem officio Fabricerii fuit etiam propoſitus Canonicus Ramellus, cumque ejus electioni in Fabricerium decem ſuffragia fuerint favorabilia, & ſeptem fueriot contraria, unumque defecerit, (Capitulum etenim, uti dictum eſt, ex decem, & octo Canonicis erat compoſitum) hinc eſt, quod nec una, nec altera electio valida dici poteſt; ex deficientia quippe dicti ſuffragii neuter ex electis dici poteſt, quod habuerit majorem partem ſuffragiorum, tum quia decem ab hinc annis Canonicus Goria obtinuit a Sanctiſſimo Domino Noſtro gratiam Coadjutoriæ, quæ fuit collata Canonico Cappellino, in quo rerum ſtatu, ſi ipſe eſt exemptus ab aſſiſtentia Divinis Officiis, exemptus a fortiori dici debet ab aliis canonicalibus officiis, & ſignanter ab illo Fabricerii, quod curam, atque laborem expoſcit.

Capitulum e contra ſuſtinet validitatem electionis, & impugnat exemptionem, quam Canonicus Goria ſibi aſſerit ratione Coadjutoriæ, tum quia non obſtante Coadjutoria, alii Canonici officia conſimilia acceptarunt, & exercuerunt, tum quia Canooicus Goria, ad effectum lucrandi diſtributiones tam tempore hyberno, quam tempore æſtivo ſervitium præſtat Eccleſiæ, & adeo proſpera fruitur valetudine, ut ſæpius in laborioſa venatione ſe exerceat, præterquamquod Officium Fabricerii corporalem laborem non exigit, ſed intellectualem ſuperintendentiam.

Jura hinc inde circumferuntur; quocirca quæritur

I. An electio ad Officium Fabricerii in perſonam D. Canonici Goria ſuſtineatur in caſu, & quatenus affirmative.

II. An Canonicus Goria ſit excuſandus ab acceptatione dicti Officii in caſu, & quatenus negative.

III. An exercere teneatur per ſe ipſum, vel illud exercere valeat per ſuum Coadjutorem, aut alium ex Beneficiatis ejuſdem Cathedralis ab ipſo ſubſtituendum in caſu &c.

Sacra Congr. die 2. Octobris 1721. reſpondit,

Ad Primum Affirmative. Ad ſecundum negative. Ad tertium negative quoad primam partem, affirmative ad ſecundam, negative ad tertiam.

QUÆSTIO CCXII.

In Cauſa Camerinenſi Legatorum, die 21. Junii 1721.

PETRUS Gentilis Berardi in ſuo, cum quo deceſſit Teſtamento condito *die* 23. *Auguſti* 1672. ſuam hæredem univerſalem inſtituit Euſraſiam Uxorem, a qua in ſuis infirmitatibus, quas paſſus fuerat, & quas ſe paſſurum timebat, non modicam exegerat ſervitutem, & aſſiſtentiam, & inter cætera onera Uxori iojuncta, adeſt illud, quod ſequitur, item *ordina, e comanda, che l' infraſcritta ſua Erede ſia tenuta, & obli-*

gata fare ogni anno l' offizio nella Feſta di S. Pietro nella detta Chieſa, e Cappella, con quel numero di Meſſe, che potrà avere in detto giorno di S. Pietro,

Mortuo Petro Gentile Berardo, Euſraſia tranſivit ad ſecunda vota cum Carolo Picinino, quem ſubinde hæredem ſuum inſtituit, & ſequentibus oneribus gravavit, *Item laſcia un offizio l' anno di dieci Meſſe per l' anima ſua durante la vita del Signor Carlo nella ſopradetta Chieſa di S. Franceſco de' Minori Conventuali. Item laſcia un offizio l' anno di dieci Meſſe per l' anima del Sig. Pier Gentile Berardi da farſi nella ſopradetta Chieſa di S. Franceſco de' Minori Conventuali.*

Defuncto Carolo Picinino, nec non ſubinde defuncto Vincentio ejus Filio, univerſa bona devenerunt in Bernardinam Picininam Caroli filiam, quæ cum habuiſſet recurſum ad hanc Sacram Congregationem, exquirendo, an prædicta legata eſſent, nec ne perpetua, ſcriptum fuit juxta morem Epiſcopo Camerinen. pro informatione, & voto.

Epiſcopus reſpondit, quod præter Legatum ab Euſraſia relictum, & reſtrictum ad vitam Caroli Picinini, *durante la vita del Signore Carlo*, cætera ſibi videbantur perpetua, tum quia Teſtatores pingue patrimonium reliquerunt, licet illud hodie ſit diminutum, tum quia ex teſtamentis deſumitur, quod quando Teſtatores voluerunt, quod aliqua Miſſarum legata eſſent temporanea, id expreſſis verbis dixerunt, quaſi quod hinc inferatur, quod quando non dixerunt, noluerunt, quod legata eſſent perpetua, & Epiſcopus tandem in ſua informatione monuit citandos eſſe tam Patres Congregationis S. Philippi, quam Patres Minores Conventuales Fabriani, in quorum Eccleſiis Miſſæ ſunt celebrandæ.

Poſt receptam Epiſcopi informationem, propoſita fuit *die 11. Maii* 1720. inſtantia hæc inter ſummaria precum, & dictum fuit, quod *proponeretur in folio, citatis partibus*, expeditiſque juxta morem citationibus, quæritur in præſenti, an legata prædicta ſint perpetua, vel temporanea.

Maria Bernardina contendit, quod Legatum relictum a Petro Gentili Berardo non ſit perpetuum, ſed quod fuerit reſtrictum ad vitam Euſraſiæ Uxoris, licet enim in eodem habeantur hæc verba *ogn' anno*, cum legatum tamen ſit reſtrictum ad infraſcriptum hæredem, quod eſt idem ac dicere ad Euſraſiam, *che l' infraſcritta ſua Erede ſia tenuta, o obligata far ogni anno l' uffizio nella Feſta &c. con quel numero di Meſſe, che potra avere*, reſtrictio prædicta excludit perpetuitatem.

Contendit quoque Maria Bernardina, quod Legatum relictum ab Euſraſia pro anima Petri Gentilis fuerit reſtrictum ad vitam Caroli ſecundi Viri, quia licet reſtrictio expreſſe non fuerit appoſita, virtualiter tamen in teſtamento continetur, tum quia Legatum pro Anima Petri Gentilis eſt immediate continuativum, & connexum per particulam *item* cum præcedenti Legato, quod litteraliter eſt reſtrictum ad vitam Caroli *durante la vita del Sig. Carlo*, tum quia primum legatum litteraliter reſtrictum ad vitam Caroli eſt pro anima ipſius Teſtatricis *per l' Anima ſua*, quo ſtante, ne dicatur ipſam magis dilexiſſe animam ſui primi Viri, quam propriam, dicendum erit, quod ſecundum legatum factum pro anima primi viri non excedat vitam Caroli ſecundi Viri.

His ſtantibus, quæritur

I. An Legatum Petri Gentilis ſit perpetuum in caſu.

II. An Legatum Euſraſiæ ſit perpetuum in caſu.

Sacra Congr. die 12. Julii 1721. reſpondit

Ad primum negative. Ad ſecundum legatum pro Anima Euſraſiæ eſſe temporale, & perpetuum pro anima Petri Gentilis.

QUÆSTIO CCXIII.

In Cauſa Pariſienſi Diſpenſationis, die 12. Julii 1721.

CAROLUS de Coetlogon Vir nobilitate conſpicuus, pta cujuſque familia inter Britanniæ antiquiores adſcricta, conſanguinitatis, & affinitatis vinculo conjuncta eſt mm Illuſtrioribus Regni Franciæ Familiis, fel. rec. Clementi Papæ XI. ſupplicavit pro diſpenſatione ſuper voto continentiæ annexo Subdiaconatui, & Diaconatui a ſe per vim, & metum a Marchione Patre incuſſum receptis, & a Sanctitate Sua fuerunt preces remiſſæ ad hanc Sac. Congregationem.

Pro ſuadendo metu, & quidem prout oportet, cum qualitate, quod fuerit metus cadens in conſtantem virum, fuit allata a Carolo Oratore epiſtola ad eundem Summum Pontificem ſcripta ab Eminentiſſimo D. Cardinali de Biſſi, in qua idem teſtabatur, ſe plures Teſtes audiviſſe de dicto metu deponentes;

Patrem videlicet de Tournemine Religioſum Societatis Jeſu, & Caroli Oratoris nepotem, qui aſſeruerat ſibi conſtare, Marchionem de Coetlogon ſuum magnum Avunculum, & Oratoris Patrem violentæ admodum naturæ virum, minatum fuiſſe Carolo filio exhæredationem, niſi Sacros Ordines Subdiaconatus, & Diaconatus ſuſcepiſſet, eumque utpote ſpatio ſex annorum Ordines recipere recuſantem ſpoliaſſe annuo reditu duarum millium centum, & amplius librarum Turonenſium ipſi aſſignatarum, & Carolum denique manifeſta ſemper indicia dediſſe ſuæ averſionis a Sacrorum Ordinum ſuſceptione;

Ludovicam de Coetlogon Caroli Patruelem, quæ, poſt redditam atteſtationem de violenta memorati Patris natura, addidit notorium toti familiæ fuiſſe, Oratorem per vim, & metum ſibi a Patre incuſſum, fuiſſe Sacris Ordinibus initiatum; Patremque voluiſſe, ut ille e Seminario S. Sulpitii exiret, quia Superiores, qui ejus averſum animum bene noverant, nolebant, quod ad Sacros Ordines promoveretur;

Sacerdotem Laurentium de la Garde Cæremoniarum Magiſtrum in Parochia, & Seminario S. Sulpitii, Virum tum ætate, tum moribus gravem, qui a Patre electus, ut filii curam haberet, & eum induceret ad ſtatum Eccleſiaſticum, narravit, ſe pluries Patri notificaſſe, quod filius nolebat Ordinibus Sacris initiari, & quod ad eos vocatus non erat, quodque Pater obduratus reſpondit, ad ſe, & non ad alius pertinere judicium ferre de vocatione filii ſui, addendo Carolum aliquando noluiſſe ſuum nomen inſcribi in Albo ordinandorum, nec ſe unquam eum vidiſſe Subdiaconalia, aut Diaconalia officia exercentem;

Joannem Sourdrille Civem Pariſienſem, qui per multum temporis ſpatium exercuit Cellerarii munus in domo Marchionis de Coetlogon, quique inquit ab eo fuiſſe Carolum filium bis e domo ejectum, & pluries percuſſum propter averſionem, quam habebat a ſtatu Eccleſiaſtico, & a Sacris Ordinibus, fuiſſe ulterius a dicto Patre ſpoliatum annuo reditu duarum mille centum, & triginta quinque librarum, itaut Carolo ad miſeriam redacto, ipſe pietate motus, nummos pro ſubſtentatione aliquando ſubminiſtraverit. Parochum denique S. Sulpitii Languet de Gergis Paſtorem maximopere commendabilem tum propter zelum animarum, tum propter eximiam venerationem, quam erga Apoſtolicam Sedem profitetur, qui dixit ſe ſuis litteris Sanctitati Suæ expoſuiſſe, quod Carolus invito animo fuerat Sacris Ordinibus initiatus.

Hæc ſunt, quæ continebantur in epiſtola Eminentiſſimi D. Cardinalis de Biſſi, cumque præter eam Carolus attuliſſet epiſtolam Patris de Tournemine Summo Pontifici ſcriptam, nec non teſtimonium Parochi S. Sulpitii, qui prædicta omnia ſummatim confirmabant, & ulterius teſtabantur de pecunia a Patre filio ſubminiſtrata, ut ipſum ad receptionem Sacrorum Ordinum ſollicitaret, propoſita fuit *die 25. Januarii* 1721. inſtantia Oratoris ſuper diſpenſatione, ſed nullum prodiit reſponſum approbativum, vel reprobativum, cum dictum fuerit *dilata, & coadjuventur probationes juxta inſtructionem*.

Deſcendendo ad inſtructionem, fuit illa tranſmiſſa ad Eminentiſſimum D. Cardinalem de Biſſi, & in ea fuit dictum, primo, quod quia metus conſtituebatur in timore incuſſo exhæredationis, in ſublatione aſſignamenti, in verberibus, & in ejectione e domo paterna, de quibus omnibus teſtabantur tantummodo Teſtes ſingulares, Eminentia Sua curaret, ut ſuper unoquoque capite Teſtes conteſtes deponerent, & quod ulterius ſublatio aſſignamenti coadjuvaretur ex documentis, & partitis ædis publicæ.

Secundo, quod ignorabatur præciſum tempus obitus Marchionis Patris, & quod idcirco neceſſarium erat, ut illud Sacræ Congregationi notificaretur.

Tertio, quod liquido non conſtabat, an minæ Oratori illatæ præceſſerint tantum receptionem Subdiaconatus, an vero fuerint repetitæ inter Subdiaconatum, & Diaconatum, in quo rerum ſtatu opportunum admodum erat pro Cauſæ reſolutione, ut minarum tempus ſtatueretur.

Quarto, quod de oblata a Patre pecunia filio, & ab ipſo recepta, ſicuti ignorabatur, an præceſſerit omnium Sacro-

rum

Digitized by Google

ſum Ordinum ſuſceptionem, vel potius fuerit intermedia inter Subdiaconatum, & Diaconatum, ſic congruum omnino erat, ut tota hæc ſeries facti fideliter exponeretur.

Ultimo tandem inſinuatum fuit, quod Teſtium depoſitiones in ſcriptis reducerentur, & juramento confirmarentur, tam loquendo de Teſtibus, quorum meminit Eminentiſſimus Cardinalis in prima epiſtola, quam de aliis, quos ad primorum confirmationem afferre contingeret.

Receptis, una cum inſtructione litteris hujuſce Sacræ Congregationis, Eminentiſſimus D. Cardinalis de Biſsi manum ſtatim admovit, ut quæſitis ſatisfaceret, & adimplenda adimpleret; novam etenim tranſmiſit epiſtolam una cum documentis, quæ parari potuerunt.

Ad primum itaque inſtructionis caput dicitur in ſecunda epiſtola, moraliter eſſe impoſſibile plures reperire teſtes ſuper eodem facto, ſeu ſuper eodem actu, cum agatur de factis non palam, ſed intra domus penetralia ſecutis, ſed videri, quod ſufficiant Teſtes ſingulares ſingularitate adminiculativa, utpote tendentes ad eundem finem per diverſa media, juxta ea, quæ plene habentur, in celebri quæſtione de Teſtibus ſingularibus impreſſa *poſt Aphoriſmos Inquiſitorum editos ab Antonio de Souſa*, nec pariter poſſibile eſſe coadjuvare ex documentis, & partitis ædis publicæ ſublationem aſſignamenti, cum in vim Regii diplomatis editi *anno* 1713. antiqui contractus fuerint ſuppreſſi, & de medio ſublati, itaut ad rem, de qua agitur, ſuffragari poſſe videatur quoddam excerptum, quod tranſmittitur, ex inventario confecto poſt obitum Caroli Patris, ex quo colligitur tres contractus ſub nomine filii, & in ejus favorem initos, poſt ſeptem annos fuiſſe Genitori retroceſſos.

Ad ſecundum inſtructionis caput dicitur in eadem Epiſtola, Caroli Patrem mortuum fuiſſe *anno* 1712. uti etiam deſumitur ex fide Parochi, ſed tanti temporis acquieſcentiam non videri, quod obſit Oratori, primo quia notorium eſt, quod illa ſtatim poſt obitum Patris ſuit habitum Clericalem, ſecundo quia bini jam ſunt anni elapſi, ex quo promovit inſtantiam pro diſpenſatione, & demum quia habita ab Expeditore notitia expenſæ aſcenſuræ ad non exiguam nummorum quantitatem pro diſpenſatione obtinenda, coactus fuit petitionem ad tempora opportuniora differre.

Ad tertium dicitur minas Subdiaconatum præceſſiſſe, & fuiſſe ante Diaconatum repetitas, cum Pater de Tournemine, in ſuo, quod tranſmittitur, jurato teſtimonio, referat, Patrem comminatum fuiſſe filio exhæredationem, ni Sacros Subdiaconatus, & Diaconatus Ordines ſuſcepiſſet; additque Informans in ſua Scriptura non eſſe de hoc dubitandum, eam Patris intentio ex dicto alterius Teſtis deſumpta in eum finem collimaret, ut filius ad Sacerdotium, & deinde ad Epiſcopatum aſcenderet.

Ad quartum dicitur fuiſſe a Patre ante Subdiaconatum oblatam filio, & poſt Subdiaconatum ipſi ſolutam ſummam viginti trium millium librarum, quæ non fuit donum, ſed reſtitutio partis contractuum ei antea ſubductorum, & rurſus fuiſſe eidem filio a Patre promiſſas ante Diaconatum, ſed nunquam ſolutas alias viginti mille libras.

Tranſmiſſæ alterius fuerunt a ſæpe memorato D. Cardinali Biſsi receptæ, & juratæ Teſtium depoſitiones, quæ videri poſſunt in Summario Scripturæ, ex quibus omnibus quidquid ſit, an frequentia adſint exempla diſpenſationum quoad Diaconos, qua in re affirmative reſpondet *Navarrus conſil.* 37. *num.* 12. *& conſil.* 38. *num.* 11. *lib.* 3. & negativa reſpondet *Card. Albitius de inconſtantia in fide cap.* 36. *num.* 34. Orator ſperat ſe voti compotem fieri poſſe, ex quo votum continentiæ ſicuti ex ſtatuto Eccleſiæ eſt dictis Sacris Ordinibus annexum, ſic ad ſui eſſentiam expoſcit liberam voluntatem, qua ceſſante, licet character imprimatur, votum tamen continentiæ Ordinibus annexum non eſt obligatorium, juxta bene firmata per *Rotam decif.* 870. *num.* 1. *&* 2. *coram Emerix Jun.*

Quocirca quæritur

An ſit locus diſpenſationi ſuper voto continentiæ in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Affirmative.

QUÆSTIO CCXIV.

In Cauſa Auximana, ſeu Camerinenſi Juriſdictionis, die 12. *Julii* 1721.

EPiscopus Camerinen. *die* 30. *Octobris proxime præteriti* ſe contulit ad tres Eccleſias S. Sergii, S. Mariæ *dell'Oſpedaletto*, & S. Angeli in Cryptis, eaſque viſitavit, & nonnulla, occaſione viſitationis, edidit decreta.

Promotor Fiſcalis Curiæ Epiſcopalis Auximi prætendit hæc fieri non potuiſſe, ex quo Eccleſiæ S. Mariæ *dell'Oſpedaletto*, & S. Sergii ſitæ ſunt in ſua Diœceſi Auximana, & in eo quod attinet ad ſituationem, eam probare contendit, primo quia Parochia S. Helenæ Villæ Avenalis, una cum toto ſuo Territorio eſt de Diœceſi Auximana, cumque Eccleſiæ *S. Mariæ dell'Oſpedaletto*, *& S. Sergii* ſitæ dicantur intra limites dictæ Parochiæ, infert, has eaſdem Eccleſias eſſe de pertinentiis Epiſcopatus Auximani; ſecundo quia, tam una, quam alia Eccleſia fuerunt ab Epiſcopis Auximanis plures viſitatæ, & hæ viſitationes dicuntur præferri debere aliis viſitationibus factis ab Epiſcopis Camerinenſibus, cum illæ, & non hæ habeant juris aſſiſtentiam.

Prætendit quoque idem Promotor Fiſcalis Curiæ Epiſcopalis Auximanæ, quod Parochus Eccleſiæ Parochialis S. Helenæ Villæ Avenalis functiones conſecutas peragere poſſit in *Eccleſia S. Angeli Cryptarum*, & quod pro hiſce peragendis functionibus non requiratur licentia Epiſcopi Camerinenſis, ſeu Parochi loci Paterni, qui eſt ſubditus dicto Epiſcopo Camerinenſi.

Hujuſce prætenſionis fundamentum a dicto Promotore Fiſcali conſtituitur tum in ſubjectione Eccleſiæ S. Angeli Cryptarum erga Eccleſiam S. Helenæ, ut ex pluribus actibus colligi dicit, tum in obſervantia, ſeu conſuetudine, juxta quam Parochi S. Helenæ functiones exercuerunt in prædicta Eccleſia S. Angeli, & quidem a tempore, cujus initii non exſtat memoria, quando ad rem de qua agitur, & etiam admiſſa ſubjectione Eccleſiæ S. Angeli non Eccleſiæ Parochiali Avenali, ſed Eccleſiæ Parochiali loci Paterni, quæ eſt in Diœceſi Camerinen. ſufficeret quadragenaria, ut in terminis Eccleſiarum inter ſe contendentium, aut ſuper pertinentia decimarum, aut ſuper finibus, probat *Textus in cap. ad Aures de præſcriptionibus*, ibi — *tuæ fraternitati tenore præſentium innoteſcat, quod de jure melior eſt conditio poſſidentis, quia quadragenalis præſcriptio omnem prorſus actionem excludit*, & confirmat *Textus in cap. quia indicante eodem titulo*, ibi — *quadraginta tantum annorum præſcriptione utrique parti ſervata.*

Quæritur itaque

I. An Eccleſiæ S. Mariæ dell'Oſpedaletto, & S. Sergii ſint in, & de Diœceſi Auximana, ſeu potius in Diœceſi Camerinenſi.

II. An ſaltem Epiſcopus Camerinenſis poſſit illas viſitare, quatenus ſint in Diœceſi Auximana: & quatenus ſint in Diœceſi Camerinenſi, poſſit illas viſitare Epiſcopus Auximanus.

III. An, & quas functiones peragere poſſit Parochus Eccleſiæ Parochialis Avenalis in Eccleſia S. Angeli Cryptarum.

IV. An pro dictis functionibus peragendis requiratur licentia Epiſcopi Camerinenſis, ſeu Parochi loci Paterni, in caſu &c.

Cum autem nulla nunc fuerit capta reſolutio, ſed reſponſum, ut hinc inde coadjuvarentur probationes, & delegatus fuerit Epiſcopus S. Severini pro recipiendis probationibus hinc inde afferendis, ejus potiſſimum opera deventum fuit ad concordiam, reſervato Apoſtolico Beneplacito, pro quo obtinendo ſupplices preces exhibentur tum ab Eminentiſſimo Ordinario Auximano, tum ab Epiſcopo Camerinenſi.

Tenor concordiæ eſt hic, qui ſequitur; quoad Eccleſiam S. Sergii conventum fuit, quod eadem teneatur ſub libera, & abſoluta auctoritate Epiſcopi Auximani pro tempore; validiores etenim urgebant rationes pro ſituatione hujus Eccleſiæ in Diœceſi Auximana, & plures erant actus juriſdictionales ab Epiſcopis Auximanis exerciti in eadem comparative ad alios factos ab Epiſcopis Camerinenſibus.

Quoad Eccleſiam S. Mariæ *dell'Oſpedaletto*, cum pro hujus ſituatione in Diœceſi Camerinenſi validiores pugnarent rationes, & plures eſſent actus juriſdictionales, exerciti ab Epiſcopis Camerinenſibus comparative ad alios factos ab Epiſcopis Auximanis, conventum fuit, quod remaneret ſub libera diſpoſitione, & auctoritate Epiſcopi Camerinen. pro tempore.

Addita declaratione, quod nihil innovatum cenſeatur

tum

tum quoad adminiſtrationem Sacramentorum, tum quoad exactionem Decimarum, & demum quoad omnes alios actus huc uſque pacifice eaercitos in Domibus, & familiis, quæ ſitæ ſunt in viciniis dictarum Eccleſiarum, itaut, ſicuti ante concordiam Curia Auximana, & Plebanus Avenalis nonnullos actus eaercebant in Domibus, & familiis ſitis, uti dictum eſt, in Viciniis dictarum Eccleſiarum, & conſimiles actus exercebantur a Curia Camerini, & Parocho Paterni in aliis perſonis, & Domibus ſitis in iiſdem viciniis, ſic in poſterum iidem omnino actus fieri valeant, parteſque remaneant in eadem poſſeſſione, in qua de præſenti reperiuntur.

Quoad Eccleſiam S. Angeli Cryptarum, cum eadem citra controverſiam ſita ſit in Diœceſi Camerinenſi, conventum fuit, quod omnino pertinere debeat ad juriſdictionem Epiſcopi Camerinenſis pro tempore.

Et quia Plebanus, & Confraternitas Avenalis, etſi pertinentes ad Diœceſim Auximanam prætendebant ſe vigore immemorabilis poſſe nonnullas functiones exercere in memorata Eccleſia S. Angeli Cryptarum abſque neceſſitate petendi licentiam ab Epiſcopo Camerinen. & in probatione dictæ immemorabilis nonnullæ aderant difficultates, conventum fuit primo, quod ſicuti Confraternitati liberum eſt ab Eccleſia diſcedere, ſic liberum eſſe debeat Epiſcopo Camerinen. eam a dicta Eccleſia dimittere.

Secundo quod perſiſtente Confraternitate in Eccleſia S. Angeli, nec ulla facta ejus dimiſſione ab Epiſcopo Camerinen. concedatur ab Ordinario Camerinen. pro tempore quolibet ſeaennio facultas Confraternitati, & Parocho Avenalis, ſeu alteri Cappellano, & Sacerdoti exercendi in Eccleſia S. Angeli omnes illas functiones, quæ uſque adhuc exercitæ ſunt in eadem, comprebenſa etiam inter has functiones illa prædicationis de more faciendæ Dominica Paſſionis, nec non facultate, tam quoad Plebanum Avenalis, quam quoad ejus Cappellanum excipiendi Confeſſiones Sacramentales in dicta Eccleſia, prævia tamen approbatione Epiſcopi Auximani pro tempore.

Tertio, quod etiam durante ſexennio, permiſſum eſſe debeat Epiſcopo Camerinen. ſuo arbitrio Confraternitatem ab Eccleſia S. Angeli dimittere, ſicuti durante ſexennio, ex ſuo arbitrio licitum eſt Confraternitati a ſæpe memorata Eccleſia diſcedere.

Ultimo quod ſi occaſione functionum a Confraternitate peragendarum in Eccleſia, ultra Parochum Avenalis, & ejus Cappellanum alii Sacerdotes a Confratribus invitentur, cæteris præferatur Parochus Paterni, cui Eccleſia ſubdita eſt.

Hæc ſunt Concordiæ capita, quæritur itaque

An concordia ſit confirmanda in caſu &c.

Sacra Congr. die 5. Decembris 1722. reſpondit,

Pro approbatione Concordiæ.

QUÆSTIO CCXV.

In Cauſa Romana Cappellaniæ, 2. Julii 1721.

BON. mem. Abbas Joſeph Panziroli in ſuis poſtremis Tabulis Cappellaniam erexit in Altari Majori Eccleſiæ Beatæ Mariæ Virginis in Campitelli ſequentibus verbis — *item per opera pia, o dopo la morte della Sig. Cintia come ſopra, a non altrimenti, erige, fa, inſtituiſce un'altra Cappellania nell'altar Maggiore della B. Vergine nella Chieſa di S. Maria in Campitelli con il peſo di celebrare, o far celebrare in d. Altare una Meſſa quotidiana perpetua, nella qual Cappellania da cominciare come ſopra, adeſſo per allora nomina il Sig. Domenico Roncalli con il d. peſo di celebrare, o far celebrare in detto altare una Meſſa quotidiana fin tanto, che viverà, e di dare ſei ſcudi l'anno a i Padri di detta Chieſa per l'incomodi, & utenſili; Dopo la morte del detto Sig. Roncalli la detta Cappellania vuole che vada alla d. Chieſa, e Padri di S. Maria in Campitelli con il detto peſo di celebrare in detto altare una Meſſa quotidiana perpetua come ſopra.*

Dominicus Roncalli d. Cappellaniam obtinuit, cumque *anno* 1719. matrimonium contraxerit, fueritque excitata difficultas, an in ſtatu conjugali dictam Cappellaniam retinere poſſet, vel potius eſſet factus locus ſubſtitutioni Patrum S. Mariæ in Campitelli, auditus fuit de more Eminentiſſimus Urbis Vicarius, qui cenſuit dictam Cappellaniam eſſe ſimpliciter laicalem, nec Beneficium Eccleſiaſticum dici poſſe, ſed pium relictum, & memoriam Miſſarum, cujus proinde Dominicus capax judicandus eſt etiam in ſtatu conjugali, & præcipue quia in erectione, & inſtitutione non intervenit auctoritas Ordinarii, juxta regulam *Textus in cap. ad hæc de Religioſis domibus.*

Quocirca quæritur

An Cappellania, de qua agitur, ſit laicalis, ſive potius Eccleſiaſtica in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,

Affirmative quoad primam, & negative quoad ſecundam partem.

QUÆSTIO CCXVI.

In Cauſa Compſana Aggregationis, die 12. Julii 1721.

SACERDOS Angelus Laurenziellus exponit, quod in Eccleſia S. Mariæ de Serris Terræ Peſcopagani Diœceſis Compſanæ, ſeptem adſunt Presbyteri, qui dicuntur Participantes, & quod alii eidem Eccleſiæ inſerviunt abſque eo quod de reditibus participent, ſola ſpe contenti ſubingrediendi in numerum Participantium, quando aliquis ex Participantibus decedit, & idcirco conqueritur, quod vacante per obitum Laurentii de Reſſe uno horum ſeptem Participantium loco, fuerit ille aliis collatus, & non ſibi, cui, juxta ordinem antianitatis debebatur; utque aſſumptum ſuum probet, affert dicta Teſtium ſuper antiqua conſuetudine conferendi portiones vacantes ſenioribus, aſſere ipſas collationes factas Presbyteris, ut ſenioribus, & quia præter requiſitum antianitatis, prætenditur, quod admittendi debeant pollere peritia cantus Gregoriani, & ulterius, quod debeant eſſe approbati pro excipiendis confeſſionibus, inquit hæc in facto non ſubſiſtere, cum neceſſitas cantus Gregoriani deſumatur ex quadam diſpoſitione Synodali, quæ non habuit effectum, & idoneitas pro excipiendis confeſſionibus non fuerit in aliis, qui ſunt admiſſi, requiſita.

Excipit e contra Prumotor Fiſcalis Curiæ Archiepiſcopalis Compſanæ ſolam antiquitatem, ſeu præcedentiam in admiſſione non ſufficere, ſed ulterius requiri peritiam in cantu Gregoriano, & approbationem ad confeſſiones, itaut antiquiores, cæteris paribus præferantur, ſed nullatenus anteponantur aliis prædictas habentibus qualitates juxta Conſtit. Synodales *anni* 1647. & *anni* 1658.

Conſtitutionibus Synodalibus addit obſervantiam, & Populi neceſſitatem, tum quia nonnulli Teſtes referunt ſeniores fuiſſe junioribus poſtpoſitos, ex quo juniores habiti fuerunt magis idonei, tum quia Eccleſia S. Mariæ eſt Curata, & animæ circiter 1700. ſub eadem degunt, itaut cum quatuor tantum *ex Presbyteris inſervientibus, comprehenſo etiam Parocho*, facultatem habeant confitendi, & Parochus ſollicitudinem habere debeat etiam Eccleſiarum ſuæ Eccleſiæ Matrici ſubjectarum, & alter ex Sacerdotibus Confeſſarius ſit admodum ſenex, quemadmodum ex his unuſquiſque facili negotio deprehendere poterit Eccleſiam idoneis operariis indigere, ſic poterit unuſquiſque ſibimet ſuadere juniores aptos ad confeſſiones excipiendas eſſe præponendos ſenioribus dicta qualitate non pollentibus.

Addit Archiepiſcopus in ſua informatione antiquam, & laudabilem diſciplinam præferendi juniores magis aptos ſenioribus minus aptis, vel ineptis, damnum ſenſiſſe in contemptum Synodalium Conſtitutionum, tempore Sedis vacantis, & ſic tempore adminiſtrationis Vicarii Capitularis, qui, aliis accedentibus demeritis, fuit ab officio depoſitus.

Quocirca quæritur

I. An Sacerdotes Civitatis, & Diœceſis Compſanæ admittendi ad participationem Parochialem, præter requiſitum antianitatis debeant habere alia requiſita Synodalia in caſu &c. & quatenus affirmative.

II. An Sacerdotes inſervientes Eccleſiæ de Serris admittendi ſint in locum Sacerdotis participantis defuncti juxta ordinem antianitatis in caſu &c.

Sacra Congr. die 2. Auguſti 1721. reſpondit,

Ad primum dilata, & præfigatur a Promotore Fiſcali terminus omnibus intereſſe habentibus ad ſua jura deducenda in Sac. Congregatione.

Ad ſecundum dilata, & communicentur jura, ac coadjuventur probationes.

QUÆ-

QUÆSTIO CCXVII.

In Cauſa Mexicana, die 12. Julii 1721.

BAccalaureus Ferdinandus Lorente Mexicanus in quatuor Minoribus Ordinibus conſtitutus, cum ſtaturam palmorum quinque, ac duorum tertiorum alterius palmi cannæ Romanæ non excedat, huic Sacræ Congregationi ſupplicavit pro diſpenſatione, ut aſcendere poſſet ad Sacros Ordines, timuit enim ſe eſſe irregularem ob ſtaturæ defectum, & Sacra hæc Congregatio *die 2. Octobris 1717.* inſtantiam remiſit ad Ordinarium, ut ipſe procederet prout de jure.

Promotor Fiſcalis Curiæ Archiepiſcopalis Mexicanæ ſe oppoſuit tum voce, tum ſcriptis, acriterque ſuſtinuit, Ferdinandum eſſe irregularem propter ſtaturæ defectum, & ſic eidem non eſſe dandam facultatem aſcendendi ad Sacros Ordines, in tantum etenim fuit ei permiſſum, ut Minores Ordines reciperet, in quantum, quando eos recepit, erat in tali ætate conſtitutus, ut probabiliter credi poſſet ejus ſtaturam eſſe augendam.

Audita inſtantia Promotoris Fiſcalis, Archiepiſcopus pro ſuæ conſcientiæ directione binos Theologos interrogare voluit, alterum e Societate Jeſu, alterum Presbyterum Sæcularem. Primus adhæſit opinioni Promotoris Fiſcalis, ſecundus in oppoſitam ivit Sententiam, cenſuitque Ferdinandum non eſſe irregularem, cumque Archiepiſcopus, viſis videndis, & conſideratis conſiderandis, fuerit in ſenſu, quod Orator aſcendere non poſſet ad Sacros Ordines, & in ſuo Decreto dixerit, nullum eidem obſtare impedimentum *præter illud ſtaturæ*, uti colligitur ex actis ad hanc Sacram Congregationem remiſſis, & Orator humillime inſtet, ut facultas aſcendendi ad Sacros Ordines, quæ ſibi fuit *ex ſolo ſtaturæ defectu* negata ab Archiepiſcopo, indulgeatur ab hac S. Congregatione, quæritur, an petitis ſit annuendum.

Facit pro facultate, quod homines ſtaturæ parvæ non ſunt irregulares juxta firmata *per Leandrum Oper. Moral. tom. 5. tract. primo diſput. 4. quæſt. 67.* & prætermiſſis pluribus exemplis Sanctis videlicet Pauli Apoſtoli, quem S. Joannes Chryſoſtomus appellat Tricubitalem, S. Hieronymi, qui parvæ dicitur fuiſſe ſtaturæ, S. Antonini, qui propter ſtaturæ puſillitatem dictum nomen obtinuit cum Antonius in Baptiſmate fuiſſet appellatus, juxta erudite collecta *apud Theophilum Raynaudum tom. 13. in Opere cui titulus Laus brevitatis pag. mihi 485.* celebre eſt illud, quod legitur *in Hiſtoria Societatis Jeſu par. 5. lib. 24. num. 12. pag. 782.* de Petro Spiga Calaritano, qui primus e Sardinia in Societatem venit *anno* 1551. cum enim in eam admitti poſtularet, & Patres Belgæ, apud quos litteris operam Lovanii dederat, deterriti ejus exigua præter modum ſtatura menſuram homuncionis miſiſſent ad S. Ignatium, cenſuit ille Petrum eſſe admittendum, admiſſus ſtatim Sacerdotio initiatus eſt, cum aliquantum ætate proceſſiſſet.

Facit vero contra facultatem aſcendendi ad Sacros ordines, quod in jure nihil præciſe ſtatutum eſt, quoad hunc corporis defectum, & ſolum datur pro regula generali, quod defectus ille cauſat irregularitatem, qui impedit congruum Ordinis exercitium, aut qui notabilem deformitatem, & ſic horrorem, vel riſum affert, *Barboſ. de poteſtate Epiſcopi par. 2. allegat. 42. num. 53. Majol. de irregul. lib. primo cap. 13. num. 8. Gibalin. eodem tractatu cap. 3. conſect. 5. Pirhing. ad lib. 1. Decretal. tit. 20. de corpore vitiatis num. 8. Layman in Theolog. Moral. lib. 1. tract. 5. par. 5. cap. 7. §. finali*, & quod judicium, an defectus impediat, aut ordinis exercitium, aut riſum, vel horrorem afferat, pertinet ad Ordinarium, uti proſequuntur Auctores mox allegati, quibus adhæret *Anaclet. ad tit. decretal. de Corpore vitiatis quæſt. 3. numer.* 20. itaut incongruum omnino videri poſſet, quod Epiſcopi judicium, viſo homine, aliiſque ponderatis circumſtantiis, ſtaturæ ſcilicet aliorum hominum, & altitudinis Altarium, interpoſitum, ab hac Sac. Congregatione, quæ hominem non videt, nec ſub oculis habet recenſitas circumſtantias, in præſenti retractaretur.

His ſtantibus, quæritur

An precibus ſit annuendum in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Arbitrio Archiepiſcopi.

QUÆSTIO CCXVIII.

In Cauſa Camerinenſi Renunciationis, die 12. Julii 1721.

INter cæteros a jure antiquo inductos modos tacite profitendi in aliqua Religione, ille eſt, quando Novitius aliquis conſtitutus in ætate diſcretionis, Novitiorum habitum in Religione per annum portaverit, niſi tamen habitus in colore, ſciſſura, vel forma ſe diſtinctum patenter exhibeat ab habitu Profeſſorum, uti cavetur *in Clementina eos qui de Regularibus;* Et quidquid ſit de aliis modis, ex quibus tacita de jure antiquiori inducebatur profeſſio, ille, qui modo expoſitus eſt, adhuc perſeverare dicitur poſt Concilium Tridentinum, licet enim illud *Seſſ. 25. de Regul. cap.* 15. ſtatuerit, non poſſe fieri profeſſionem in quacumque Religione tam Virorum, quam Mulierum ante completum decimum ſextum annum, & niſi ſit elapſus annus novitiatus, hinc tamen non infertur ſublatam fuiſſe a Tridentino ſupra memoratam tacitam profeſſionem, ſed eam ſic eſſe modificatam, ut non valeat niſi completo anno decimo ſexto quo ad ætatem, & completo anno uno quoad Novitiatum, uti bene ponderant *Azor. inſtit. Moral. tom. 1. lib. 12. cap. 4. quæſt. 6. Pellizzar. in Manual. Regul. tom. 1. tract. 3. cap. 1. num. 6. Donat. in Praxi Regul. tom. 2. tract. 10. quæſt.* 23. Et ſola, quæ remanet quo ad hunc punctum difficultas, eſt, quod nonnulli Doctores ultra annum Novitiatus, ultra ætatem ad minus annorum ſexdecim, pro tacita profeſſione expoſcunt annalem ulteriorem geſtationem habitus nullam admittentis diſtinctionem inter Novitios, & Profeſſos, quando alii hanc ulteriorem annalem habitus geſtationem excludunt, tacitamque contendunt inductam profeſſionem, ſtatim ac elapſus eſt annus Novitiatus, & completa eſt ætas annorum ſexdecim, uti plene videri poteſt *apud Paſſerin. de Stat. hominum tom. 3. quæſt. 189. art. 10. inſpect. 6. num.* 279.

At quidquid ſit de hac controverſia, eadem omnino ceſſare videtur in Ordine Fratrum Prædicatorum; in hoc etenim Præclariſſimo Ordine, cum indiſtinctus ſit habitus Novitiorum ab habitu Profeſſorum, non ſolum ſibi vindicat locum ea tacita profeſſio, de qua ſupra habitus eſt ſermo, uti late probat *Feſtus in Summ. Conſtitutionum, declarationum, & Ordinum cap. 35.* ſed etiam inducta cenſetur tacita profeſſio in ipſo temporis momento, in quo, abſoluto Novitiatus anno, Novitius annum complet ætatis ſuæ decimum ſextum, uti legitur *in Gloſſ. ad Caput 15. Conſtitutionum diſt. prima pag. 104. juxta Romanam impreſſionem anni 1609.* quæ Gloſſa habet vim legis in Ordine, & eſt in praxi recepta, *teſte Paſſerino loco citato num.* 290. Nec mirum, quia in iiſdem Conſtitutionibus *cap. 14. de Novitiis diſt. 1. num. 10. pag.* 99. præſcribitur, ut, decurrente anno probationis, conſtitutoque Novitio in ætate ad minus annorum decem, & quinque, Prælatus eidem terminum præfigat ad liberandum, an profiteri velit, cum proteſtatione, quod ſtatim elapſo termino ſibi taxato, niſi vel ab ipſo, vel a Religione contradictum fuerit, factus eſt caſus tacitæ profeſſionis obligantis ad tria vota Paupertatis, Caſtitatis, & Obedientiæ, etiamſi expreſſa, & ſolemnis profeſſio non emittatur.

Ad tramites Conſtitutionum, quas præter allegatos auctores, graviores Ordinis Prædicatorum Patres a me interrogati, dixerunt eſſe in viridi obſervantia, cum Margarita Victoria Purarelli ingreſſa eſſet Monaſterium Monialium Ordinis Prædicatorum S. Catharinæ a Senis Civitatis Camerini, & inter Novitias eſſet admiſſa, antequam expiraret ultimus bimeſtris Novitiatus, Frater Thomas Guidottus Confeſſarius, & Vicarius Monaſterii eam coram Prioriſſa, & Monialibus diſcretis interrogavit, an ſtaret in propoſito ducendi vitam Sanctimonialium in Monaſterio, monuitque, quod, elapſo ultimo dicto bimeſtri, niſi contrariam ſuam explicaſſet voluntatem, adſtricta remanebat ad tria Vota Regularia in ſequelam tacitæ profeſſionis, & acceptata a Margarita Victoria proteſtatione tacitæ profeſſionis, poſt nonnullos alios dies idem Pater Confeſſarius, & Vicarius eidem notificavit, quod antequam haberetur pro tacite profeſſa, poterat devenire ad actum renunciationis omnium ſuorum bonorum, & jurium favore Conjunctorum, cum reſervatione annui livelli pro ſuis indigentiis Religioſis.

Actum fuit, decurrente bimeſtri, inter Urbanum Purarellum Patrem, & Margaritam Victoriam filiam de reſervatione livelli; cumque inter ſe concordare non potuerint,

Digitized by Google

rint, & ſic nulla emiſſa fuerit a Margarita renunciatio, poſt dictos duos menſes elapſos, Urbanus inſtetit pro renunciatione; cumque eidem fuiſſet reſponſum, non eſſe amplius locum renunciationi quia factus erat jam caſus tacitæ profeſſionis, fuerunt ab eo exhibitæ preces huic Sac. Congregationi, ut ejus auctoritate petitam conſequi poſſet renunciationem, cumque, juxta morem, ſcriptum fuiſſet Epiſcopo pro Informatione, expoſuit ille, tranſmiſſiſque documentis, recenſitam facti ſeriem confirmavit, & in præſenti quæritur, an petitis ſit annuendum.

Margarita coram Epiſcopo proteſtata eſt, ſe eſſe vere profeſſam, ſed ſe ſummopere exoptare renunciationem facere poſſe, ne perpetuum habeat cum Patre, & Conſanguineis diſſidium. Urbanus Pater ait, ſe ſempre credidiſſe, quod expreſſa profeſſio eſſet a Filia emittenda, & ſic præter ſuam intentionem, & ſub bona fide elapſum fuiſſe terminum duorum menſium. Addit tacitam profeſſionem ſibi poſſe vindicare locum in Fratribus S. Dominici, ſed non in Sororibus, cum in Conſtitutionibus Sororum *cap. 16.* ſola fiat mentio expreſſæ profeſſionis, quod ipſum habetur, *in Rubrica ſpeciali de modo, & ordine recipiendi Fratres, & Sorores de pænitentia S. Dominici ad habitum, uti habetur pag. 15. & pag. 52. poſt Conſtitutiones Fratrum Ordinis Prædicatorum Romæ impreſſas anno 1690.* & multo magis cum in profeſſione Mulierum, ad differentiam profeſſionis Virorum, jus expoſcat ſcripturam a Profitente ſubſcriptam, aut ſaltem ſignatam, uti habetur in *Can. Vidua 20. quæſt. 1. & in Can. omnes fœminæ 27. quæſt. 1.* & docent *Gratian. diſcept. 640. num. 4. & 5. Sanchez in decal. lib. 5. cap. 3. num. 5. tom. 2. Tondut. Reſol. Benef. lib. 1. cap. 24. num. 11.* Cumque in Monaſteriis Monialium Tertii Ordinis, & ſignanter in illo Camerini, de quo nunc agitur, Novitiæ deferant velum album, & Profeſſæ velum nigrum, ut ex atteſtationibus tranſmiſſis deſumitur, infert Urbanus non eſſe unum, & eundem habitum Novitiarum, & Profeſſarum, & ſic in Monialibus non poſſe dari tacitam profeſſionem, quæ non eſt applicabilis, niſi quando unus & idem eſt apparenter habitus Novitiarum, & Profeſſarum. Interrogati Patres graviores Ordinis hic in Urbe, teſtantur de conſuetudine tacitæ profeſſionis tam quoad Fratres, quam quoad Moniales etiam Tertii Ordinis, non obſtante differentia veli albi a velo nigro, in vim præſertim proteſtationis, & monitionis, quæ ante terminum Novitiatus fit iiſdem Monialibus, & ulterius ſubdunt, quod poſſent aperiri Monaſteria Monialium ſui Ordinis, ſi tacitæ profeſſiones dicto modo factæ declararentur nullæ.

His præmiſſis quæritur

An Margarita Victoria ſit admittenda ad renunciationem in caſu &c.

Sacra Congr. die 2. Auguſti 1721. reſpondit *Affirmative.*

QUÆSTIO CCXIX.

In Cauſa Piſtorienſi, & Pratenſi, die 2. Auguſti 1721.

Piſtorium, ſeu Piſtorienſis Civitas, cujus habetur mentio *apud Comicum Plautum in Captivis*, fuit inter primas Civitates Hetruriæ, quæ Chriſtianam Fidem ſuſceperunt a Romulo Hetruſcorum Apoſtolo, itaut dubitandum non ſit, quod a primis uſque temporibus Epiſcopos non habuerit, licet propter Bella, & incendia Epiſcoporum Piſtorienſium prima memoria referatur ad *annum 600. reparatæ ſalutis.*

Nonnullæ, quæ ſuperfuerunt in Italia Longobardorum reliquiæ in quendam Collem receſſerunt, cui nomen erat *Favellum*, ſed cum tractu temporis dicti Collis habitatores hujuſce ſedis pertæſi in Planitiem deſcendiſſent, & Pratum coemiſſent, circa initium ſæculi undecimi Oppidum in eo extruxerunt, quod *Pratum* denominatum eſt, uti teſtantur *Ricardaccius*, *Maleſpinius*, *Villanius*, *Scipio Ammiratus*, aliique rerum Florentinarum Scriptores.

In hoc Oppido circa pariter ſæculum undecimum erecta fuit Inſignis Eccleſia Collegiata, cui præerat Præpoſitus, & hujuſce Collegiatæ Dignitas tanta fuit [illegible] veteres Canoniſtas, ut quoties afferre deberent [illegible] alicujus Inſignis Collegiatæ, Pratenſem [illegible] conſueverint, uti videri poteſt *apud Joannem Andream in cap. quamvis de Præbendis in ſexto, & apud Felin. in cap. in noſtra num. 40. & in cap. ſignificante num. 1. de reſcriptis, & in cap. cum acceſſiſſent de Conſtitutionibus.*

Actum fuit uſque *ab anno 1409.* de Oppido in Civitatem, & de Collegiata in Cathedralem erigendis, & a Republica Florentina preces Alexandro Quinto exhibitæ fuerunt, & Pontifex, qui tunc Piſis morabatur, cum tota Curia Pratum adiit, ibique manſit per aliquot dies, & Pratenſem Eccleſiam ſua præſentia illuſtravit, ſed cum propter immaturam ejus mortem, & ſubſecutas temporum viciſſitudines, negotium perfici non potuerit, fuit illud tandem abſolutum tempore Innocentii Decimi Summi Pontificis. Cum etenim Pratenſes Præpoſiti tam vigore Privilegiorum, quam in ſequelam antiquiſſimæ conſuetudinis, juriſdictionem Ordinariam, & quaſi Epiſcopalem exercerent, & Epiſcopi Piſtorienſes id eis non licere contenderent, re ad dictum Pontificem delata per Carolum Mediceum S. R. E. Cardinalem, & Epiſcopum Oſtienſem, & Veliternenſem, Sacrique Collegii Decanum, & exorante Ferdinando Secundo Magno Hetruriæ Duce, poſt rem mature in Congregatione rebus Conſiſtorialibus præpoſita diſcuſſam, edita eſt *anno 1553.* Bulla in qua Pratenſis Eccleſia in Cathedralem erecta eſt, eademque Piſtorienſi æque principaliter unita, itaut unus, & idem Epiſcopus utramque regere, & gubernare deberet, uti latius ex tenore Bullæ *apud Ughellium in Italia Sacra tom. 3. ultimæ editionis anni 1718. pag. 326.* impreſſæ colligi poteſt.

In Bulla Innocentiana fuerunt ſtatuti fines Diœceſis Pratenſis, habentur enim in dicta Bulla hæc verba, quæ fuerunt ab Ughellio omiſſa, utpote qui Bullam non integram, ſed abbreviatam exhibet, *necnon eidem Eccleſiæ Praten. ſic in Cathedralem erectæ, pro Civitate, & Diœceſi ipſum Oppidum Prati, Homines, Habitatores, & Incolas pro Populo, & Vaſſallos pro Vaſſallis, & pro Capitula, & Clero, Capitulum, & Clerum ſuppreſſæ Collegiatæ Eccleſiæ hujuſmodi dicta auctoritate concedimus, & aſſignamus*; ſed cum his minime obſtantibus, nonnullæ inter Capitula Piſtorienſe, & Pratenſe exortæ fuerint controverſiæ, tam circa limites Diœceſis Pratenſis, quam circa Eccleſiam S. Mariæ de Pietate Patrum Carmelitarum Diſcalceatorum, & alia quædam Oratoria, necnon circa tres Parochiales Eccleſias, quæ ſunt in Civitate Prati, licet earum Cura Parochialis ſeſe extendat per notabile ſpatium trium milliariorum extra eandem Civitatem, ad amputandas quaſcunque diſſenſiones dicta Capitula operæ pretium eſſe exiſtimarunt compromiſſum facere in perſona Epiſcopi Piſtorienſis, & Pratenſis, intercedente etiam auctoritate hujus S. Congregationis, quæ *die 8. Martii 1719.* compromiſſum approbavit, ea tamen ſuperaddita conditione, quod minuta Laudi ante promulgationem tranſmitteretur, ut de ejus juſtitia judicium ferri poſſet.

Paruit mandatis Epiſcopus, & in Lando ab eodem tranſmiſſo cenſuit primo totum Territorium extra ambitum murorum Civitatis Praten. uſque ad Flumen Biſentii eſſe de Diœceſi Piſtorien. excluſis etiam Suburbiis Pratenſibus. Cenſuit ſecundo Oratorium S. Rocchi extra Portam Florentinam memoratæ Civitatis Praten. pertinere ad omnimodam juriſdictionem ejuſdem Diœceſis Pratenſis, cum ſit unitum Societati Peregrini intra Civitatem exiſtenti, Collationemque Beneficii S. Hieronymi, utpote uſque *de anno 1647.* ad Cathedralem Pratenſem tranſlati, ad Jus Pratenſe ſpectare. Cenſuit tertio nullum jus competere Eccleſiæ Piſtorienſi ſuper exigua parte Territorii exiſtentis ultra Flumen Biſentii, ubi ſita eſt Eccleſia S. Mariæ de Pietate, cum locus hic ſitus ſit extra limites Diœceſis Piſtorienſis. Cenſuit denique quarto ad Ordinarium Praten. privative quoad Piſtorien. ſpectare juriſdictionem ſuper Parochos trium Parochialium Civitatis Prati habentes populum in Diœceſi Piſtorienſi, & ad eum pertinere illorum approbationem, inſtitutionem, & punitionem, quatenus in exercitio Curæ Animarum deliquerint, remanente de cætero eodem populo, exceptis iis, quæ pertinent ad Curam Animarum, ſub juriſdictione Ordinarii Piſtorienſis.

Fundamentum Laudi, in eo quod attinet ad reſtrictionem Diœceſis Pratenſis intra muros Civitatis, excluſis etiam [illegible]bis, non conſtituitur in recitatis verbis Bullæ [illegible]entianæ, nec in diſpoſitione Juris; de jure [illegible]t, quod Suburbia veniant ſub appellatione Ci[illegible] itaut, ut cætera prætereantur, exprobran[illegible] [illegible]bono claræ memoriæ Cardinalem Baronium dicen-

dicentem, Chriſtum natum eſſe in Suburbiis Bethlemiticis, quaſi quod id expreſſe adverſetur Evangelio, quod ait Chriſtum natum in Bethlem, apte reſpondeatur Chriſtum dici poſſe natum in Suburbiis Bethlemiticis, cum appellatione Bethlem veniant ejus Suburbia. Fundamentum itaque ſtat in immediata, & continuata obſervantia, juxta quam regulantur etiam cæteræ partes Laudi, & ea, quæ reſpicit ſubjectionem Populi exiſtentis in Diœceſi Piſtorienſi, ſed ſubjectis Parochiis exiſtentibus in Civitate Prati, præcipue innititur ſuffragio pro veritate exarato a claræ memoriæ Cardinali Sperellio, dum Advocati munere fungebatur in Urbe.

Nunc autem nulla fuit capta reſolutio, ſed reſcriptum fuit *ad Dominum Secretarium juxta mentem*, & meus fuit, quod licet Laudum ab Epiſcopo prolatum bonis rationibus innixum eſſe videretur, & ſignanter cum editum fuiſſet juxta normam inſinuatam in ſuffragio pro veritate exarato a clar. mem. Card. Sperellio, dum Advocati munere fungebatur in Urbe, neceſſarium nihilominus viſum fuit, quod ante Laudi approbationem, nonnulla explanarentur; cum etenim ad tramites ſuffragii mox memorati Card. Sperelli, Epiſcopus in Laudo prolato cenſuerit ad Ordinarium Pratenſem, privative quoad Piſtorienſem ſpectare juriſdictionem ſuper Parochos trium Parochialium Civitatis Prati habentes Populum in Diœceſi Piſtorienſi, & ad eum pertinere illorum approbationem, inſtitutionem, & punitionem, quatenus in exercitio Curæ Animarum deliquiſſent, remanente de cætero eodem Populo, exceptis iis, quæ pertinent ad Curam Animarum, ſub juriſdictionem Ordinarii Piſtorienſis, ad præcavendas futuras lites, operæ pretium exiſtimatum fuit, ante Laudi approbationem, perpendere, ad quem ex dictis Ordinariis, hoc eſt, an ad Pratenſem, vel ad Piſtorienſem, pertineat examen quoad ſtatus liberos eorum Parochianorum, qui degunt extra Civitatem, & qui ſubduntur Parochiis in Civitate exiſtentibus, ad quem pariter ex ipſis Ordinariis pertineat executio diſpenſationum matrimonialium, cognitio de matrimonialibus cauſis, judicandi facultas in cauſis dependentibus a Cura Animarum, aut a Jure Parochiali, puta ſi ageretur de puniendis Concubinariis, vel de quarta funerali, & conſimilibus rebus.

Ut autem mens S. Congregationis plene adimpleretur, novas dedi litteras Epiſcopo, qui fuit in ſenſu, quod omnia ſupra recenſita pertinere deberent ad Epiſcopum Piſtorienſem, hujuſque aſſertionis bina poſſunt eſſe fundamenta. Alterum eſt, quod in ſæpe citato ſuffragio clar. mem. Card. Sperelli dictum quidem fuit, quod Parochi exiſtentes in Civitate Prati, ſeu Parochialem Eccleſiam in dicta Civitate habentes, poterant ſuam juriſdictionem exercere in Parochianos ſuæ Parochiæ ſubjectos, non obſtante, quod degant extra Civitatem Prati, non niſi quia Innocentius Papa X., qui Oppidum Prati in Civitatem & Collegiatam in Cathedralem erexit, quique novæ Cathedrali pro Civitate, & Diœceſi aſſignavit Oppidum Prati, nullum voluit afferre præjudicium Parochis, quin ipſi ſuam juriſdictionem poſſent exercere in Parochianos, quamvis extra Mœnia Prati degentes; dictum ulterius fuit in eodem ſuffragio, quod Epiſcopus Pratenſis poterat jus ſuum in dictos Parochianos extra Civitatem degentes exercere in his, quæ pertinent ad exercitium Curæ Parochialis, ſed eodem contextu dictum eſt, quod exceptis pertinentibus ad Curam Animarum, Populus degens extra Mœnia, tanquam de Piſtorienſi Diœceſi, in delictis, & in actis judicialibus, ſubjectus eſſe debebat Epiſcopo Piſtorienſi; quo ſtante, ſi jus Epiſcopi Pratenſis eſt ad Curam Animarum reſtrictum, & ulterius ſi jus Epiſcopi Piſtorienſis exercitium reſpicit juriſdictionis, ad Epiſcopum Pratenſem ſpectare debebit Parochorum approbatio, inſtitutio, & punitio, ſi in exercitio Curæ Animarum delinquant, uti dictum fuit in Laudo ab Epiſcopo prolato, & de juribus Epiſcopi Piſtorienſis eſſe debebit examinare ſtatus liberos, exequi diſpenſationes matrimoniales, cognoſcere de matrimoniis, judicare in Cauſis, in quibus opus eſt punire Concubinarios, aut de quarta Parochiali ferre judicium, cum omnia hæc ad juriſdictionem Epiſcopalem, ſive voluntariam, ſive contentioſam ſint referenda, quæ juriſdictio non ab alio, quam ab Epiſcopo Piſtorienſi in dictos Parochianos exerceri poteſt, utpote in ſua Diœceſi manentes.

Alterum fundamentum eſt, quod Epiſcopus in ſua nova epiſtola, cum a me fuiſſet interrogatus, ad quem juxta obſervantiam ſpectaret ordinatio Clericorum degentium in illa parte Parochiarum, quæ eſt extra Civitatem Pratenſem, reſpondit obſervantiam ſtare pro Epiſcopo Piſtorienſi, in quo rerum ſtatu applicabilis videtur diſpoſitio *Textus in cap. nullus de Parochiis*, ibi: *nullus Epiſcopus alterius Parochianum judicare præſumat. Nam qui eum ordinare non potuit, nec judicare poteſt.* Probat hic Textus ad eum ſpectare facultatem exercendi poteſtatem juriſdictionis, ad quem ſpectat facultas exercendi poteſtatem Ordinis, uti adnotavit *Fagnanus num. 2.*, & in eodem Textu Papa argumentatur a minori ad majus, quaſi dicere voluerit, ſi Epiſcopus non poteſt ordinare, licet ordo ſit voluntariæ juriſdictionis, multo minus poterit judicare, cum judicium referatur ad juriſdictionem contentioſam, uti adnotavit *Abbas in dicto Textu num. 2.* & proſequitur *Pirhing. ad lib. 3. decretalium tit. 29. de Parochiis* §. 4. *num.* 15. quocirca ſi Epiſcopus Pratenſis non poteſt ordinare Clericos in dictis locis degentes, & eorum ordinatio eſt de juribus Epiſcopi Piſtorienſis, ejuſdem Epiſcopi Piſtorienſis eſſe debebit etiam facultas actus prædictos exercendi, utpote, ut plurimum referibiles ad juriſdictionem contentioſam.

Cum autem in Congregatione habita *die* 2. *Octobris* 1725. propoſitum fuiſſet ſequens dubium, *An, & quomodo Laudum ſit approbandum in caſu*, Sacra Congregatio Laudum approbavit, & quoad declarationem prædictorum actuum reſcripſit, quod haberetur recurſus in caſibus particularibus, concordatiſque in ſequelam hujus reſcripti quinque dubiis, quæ ad calcem referuntur, Capitulum Piſtorienſe prætendit, exercitium actuum in dictis dubiis comprehenſorum pertinere ad Epiſcopum Piſtorienſem, & Capitulum Pratenſe aſſerit, illud ſpectare ad Epiſcopum Pratenſem.

Fundamentum Capituli Piſtorienſis conſiſtit in hoc, quod Territorium, in quo degit Populus ſubjectus Parochis degentibus in Civitate Pratenſi, eſt de Diœceſi Piſtorienſi, cum Diœceſis Pratenſis reſtringatur ad muros Civitatis, & Populus, de quo nunc agitur, ſit extra dictos muros, quo facti principio admiſſo, infert, actus omnes, de quibus in dubiis, fieri debere a Curia Piſtorienſi, cum ad Juriſdictionem, & Dignitatem Epiſcopalem pertineant, nec unquam referri poſſint ad lineam illorum actuum, qui principaliter diriguntur ad Curam Animarum, & Sacramentorum adminiſtrationem, quique ſoli in Laudo jam approbato ſunt reſervati Epiſcopo Pratenſi.

E contra Capitulum Pratenſe ſuſtinet, actus, de quibus in dubiis, a Curia Pratenſi eſſe explicandos, eo præcipue ſub obtentu, quod ſicuti reſervatum eſt Epiſcopo Pratenſi jus approbandi, & inſtituendi Parochos, eoſdemque puniendi, quoties delinquunt in adminiſtratione Curæ Animarum, & ſicuti Epiſcopo Pratenſi reſervata ſunt ea, quæ Curam Animarum reſpiciunt, & Sacramentorum adminiſtrationem, quoad Populum ſubjectum Parochiis in Civitate exiſtentibus, licet extra muros Civitatis habitantem, ſic etiam Curiæ Pratenſi cenſenda erit reſervata explicatio actuum, de quibus in dubiis, utpote virtualiter comprehenſorum ſub Animarum Cura, & Sacramentorum adminiſtratione, & facultate Parochos puniendi in dictis rebus delinquentes.

Jura circumferuntur, quocirca quæritur

I. An examen Teſtium, executio Diſpenſationum, & reliqua, quæ concernunt Cauſas Matrimoniales quoad loca, & perſonas, de quibus agitur, ſpectent privative ad Curiam Epiſcopalem Piſtorien. vel Praten. in caſu &c.

II. An Cauſæ ſuper Quarta funeralium, & Decimarum quoad eadem loca, & Perſonas ſpectent ad Curiam Epiſcopalem Piſtorien. ſive potius Praten.

III. An Cauſæ ſuper punitione Concubinariorum, & delinquentium in rebus Fidei & ſimilium, prout etiam ſuper illorum excommunicatione, & reſpective reconciliatione quoad eadem loca, & Perſonas ſpectent privative ad Curiam Piſtorien. ſive potius Praten.

IV. An approbatio Confeſſariorum pro audiendis confeſſionibus in prædictis locis, de quibus agitur, ſpectet ad Epiſcopum uti Epiſcopum Piſtorienſem, ſive potius Praten.

V. An Ordinatio Clericorum in prædictis locis ſpectet ad Epiſcopum, uti Epiſcopum Piſtorien. vel potius uti Epiſcopum Praten.

Sacr. Congr. die 9. Junii 1725. *reſpondit*
Reproponatur Cauſa ſuper approbatione Laudi.

QUÆSTIO CCXX.

In Cauſa Leodienſi Profeſſionis, die 2. Auguſti 1721.

SUmmus Pontifex Clemens Octavus *die 12. Martii 1596.* ſancivit, ut Ordinum Regularium Superiores a receptione quorumcumque Novitiorum ſive ad habitum, ſive ad profeſſionem omnino abſtinerent, niſi fierent in Conventibus Apoſtolica auctoritate in unaquaque Provincia deſignandis, & *die 20. menſis Junii 1599.* decrevit, ne extra d. Conventus Novitii aſſumerent habitum, aut profeſſionem emitterent ſub obtentu etiam cujuſcumque licentiæ impetratæ, vel impetrandæ, niſi de eadem conſtaret per litteras Apoſtolicas in forma Brevis, impoſita ultra alias pœnas nullitatis pœna tam quoad receptionem, quam quoad profeſſionem, quæ contra decreti tenorem fierent, & ſecuta deinde Conventuum deſignatione, memoratus Pontifex *die 19. Maii 1602.* addidit, quod Novitii ad habitum recipi non poſſent, niſi fuiſſent approbati, aut a Congregatione Reformationis Apoſtolicæ, aut a locorum Ordinariis, uti latius videri poteſt *in Conſtit. 83. d. Clementis Octavi Bull. tom. 3.*

Fuerunt hæc decreta confirmata a Summo Pontifice Urbano Octavo, qui juſtis nihilominus de cauſis, Regulares abſolvit a Novitiorum approbatione, quæ ad tramites decretorum Clementis Octavi, uti dictum eſt, fieri debebat a Congregatione Reformationis Apoſtolicæ, vel ab Ordinariis, uti legi poteſt in ejuſdem Urbani *Conſtitutione 28. §. 2. Bull. tom. 5.* idemque Pontifex, qui relatam ediderat Conſtitutionem *die 19. Martii 1603.*, operæ pretium eſſe cenſuit *die 2. Aprilis 1631.* novam legem facere, in qua voluit, quod Religioſi illi, qui ad habitum Regularem canonice admiſſi, annum probationis fecerant in Monaſteriis ad id non deſignatis, & profeſſionem ſubinde emiſerant, admitterentur ad novam profeſſionem, ſervatis aliis ſervandis, emittendam, ſed abſque novo probationis anno, uti habetur *Conſtit. 1406. Bull. tom. 5.*, & ad occurrendum motibus, qui poterant in Religionibus occurrere, occaſione receptionis Novitiorum, & profeſſionis per eos emiſſæ in Conventibus non deſignatis, de conſilio hujuſce Sac. Congregationis, declaravit, quod allegantes nullitatem receptionis, & profeſſionis ex cauſa mox recenſita, non poſſent ſuper hac nullitate quoquo modo audiri, elapſo quinquennio, & reclamare volentes infra quinquennium, tam ipſi quam Superiores, tenerentur coram hac Sac. Congregatione jura ſua deducere, quodque exeuntes, inconſulta hac Sac. Congregatione, punirentur tanquam Apoſtatæ, & Superiores, qui eos modo prædicto ejicerent, incurrerent ſuſpenſionem a Divinis, privationem vocis activæ, & paſſivæ, aliaſque pœnas, quæ videri poſſunt *in decreto ad calcem allegatæ Conſtitutionis 146. impreſſo*.

Ad tramites decretorum tum Clementis Octavi, tum Urbani Octavi, Frater Ludovicus Bertrandus de Laireſſe, qui, poſt expletum Novitiatum, admiſſum fuit *die 2. Octobris 1715.* ad profeſſionem inter Donatos, ſive Oblatos Ordinis Prædicatorum in Conventu Leodienſi, recurſum habuit intra quinquennium ad hanc Sac. Congregationem, inſtando pro declaratione nullitatis ſuæ profeſſionis, utpote emiſſæ in Monaſterio ad id non deſignato, cumque juxta morem *die 24. Decembris 1718.* mandatum fuiſſet Officiali Leodienſi, ut proceſſum conficeret, audito Superiore Locali, novam Frater Ludovicus viam ingreſſus eſt; felicis quippe recordationis Clementi Papæ Undecimo ſupplicavit, ut ſtante ſua intra quinquennium reclamatione, committeret per Breve Apoſtolicum Officiali Leodienſi, & Superiori Conventus declarationem nullitatis Profeſſionis, quam per Teſtes, & alias legitimas probationes obtulit ſe demonſtraturum.

Poſt obtentum Breve, exhibitus fuit huic Sac. Congregationi ſupplex libellus nomine ejuſdem Fratris Ludovici, in quo revoluto pallio, petebatur declaratio validitatis profeſſionis, eodemque remiſſo ad Procuratorem Generalem Ordinis Prædicatorum pro voto, cum hoc interim Officialis Leodienſis, & Superior Conventus conjunctim procedentes, in vim Brevis ſupra memorati, ſententiam protuliſſent de nullitate profeſſionis, & in ejus ſequelam, non obſtante appellatione a Genitore Fratris Ludovici Bertrandi interpoſita, fuiſſet idem habitu ſpoliatus, & ad Paternam domum tranſmiſſus, novæ preces porrectæ fuerunt huic Sac. Congregationi, ut ipſa demandare dignaretur, quod Frater Ludovicus iterum indueret habitum Regularem; & conſtitueretur in aliquo Conventu Civitatis Leodien., ibidem alendus ſumptibus Conventus Ordinis S. Dominici Civitatis Leodien.

Concurrente hac facti ambage, quæ ortum habebat ex contrariis ejuſdem Fratris Ludovici Bertrandi, ſive ejus nomine exhibitis ſupplicationibus, ut ejus vera intentio certo ſciri poſſet, ipſe tanquam Secretarius hujus Sac. Congregationis, neceſſarium exiſtimavi præcipere quod exhiberetur libellus a Fratre Ludovico Bertrando ſubſcriptus, prævia recognitione characteris; cumque novus ſupplex libellus a Fratre Ludovico ſubſcriptus, una cum recognitione characteris ſupervenerit, in quo pro ſuæ conſcientiæ ſerenitate idem exorat, ut declaretur, an ſit valida, nec ne profeſſio a ſe emiſſa, & quæ in ſententia Leodienſi declarata eſt nulla, & ulterius Procurator Generalis Ordinis ſuam tranſmiſerit informationem, quæritur in præſenti, an conſtet, nec ne de profeſſionis validitate.

In informatione Procuratoris Generalis dicitur profeſſionem eſſe nullam, utpote emiſſam contra formam decretorum Clementis Octavi, in Conventu videlicet ad id non deſignato, nec eſſe locum ejus renovationi juxta Bullam Urbani Octavi, tum quia prædictus Frater fuit ſimoniace ad profeſſionem admiſſus, prævia videlicet pecuniarum ſolutione, tum quia Novitiatum non explevit, ſicuti explere debebat, explevit enim abſque Magiſtro, & cum plena libertate in toto Conventu.

Excipit e contra Scribens pro Fratre Ludovico profeſſionem eſſe validam, utpote emiſſam poſt expletum debitis modis annum Novitiatus, nec eam nullam dici poſſe, vel ratione decretorum Clementis Octavi, vel propter Statuta Ordinis, licet emiſſam in Conventu ad id non deſignato, quia Statuta Ordinis non magis late patent, quam decreta Clementis, & decreta hæc ſunt litteraliter reſtricta *ad Italiam, & Inſulas adjacentes*, & in eo, quod attinet ad ſimoniam, ſubdit, profeſſionem ex ea non irritari, uti probat *Textus in c. quoniam, & cap. veniens de ſimonia*, ubi receptus per Simoniam in Monaſterium, damnatur ad ſerviendum Domino in alio Monaſterio in habitu Monaſtico, quod non fieret, ſi taliter profeſſus Monachus non remanſiſſet, ut bene probat *Abbas in citato cap. veniens ſub num. 4.*

Hæc quo ad validitatem profeſſionis, quia vero Scribens pro Fratre Ludovico ulterius inſtat pro reſtitutione florenor. 3000. ante Profeſſionem ſolutorum, ponderanda eſt Conſtitutio Urbani IV. *quæ eſt inter extravagantes communes, & incipit ſane tit. de Simonia*, ubi gratioſe conceditur retineri pecuniam pro ingreſſu Monaſterii ſolutam, ſi fuerit applicata ad communem uſum Monaſterii, ſed cum *in dicta extravaganti* habeantur hæc verba *hac vice dumtaxat*, examinandum eſt, an ſibi vindicet locum diſpoſitio alterius *Textus in Cap. Veniens de Simonia*, ubi Abbas, & Monachi condemnantur ad reſtituendam pecuniam Presbytero, qui eam exburſaverat, ut Monachus fieret, quæ reſtitutio tamen ſic intelligitur, ut non fiat in gratiam Profitentis, ut ipſe videlicet eam retinere poſſit, ſed ut fiat in gratiam Monaſterii ad quod transfertur, ne illi videlicet ſit oneroſus, uti late proſequitur *Pirhing. ad lib. 5. decretal. tit. de Simon. ſect. 3. §. 4. n. 63.* & in tantum *in allegato capitulo veniens* demandatur reſtitutio pecuniæ eidem Presbytero, in quantum ille ſolverat, ſed profeſſionem adhuc non emiſerat, uti ponderat *Gibalin. de Simon. quæſt. 23. concl. 11. n. 5.*

Cum nunc nulla fuerit capta reſolutio, ſed dictum ut ſcriberetur tam Nuntio Apoſtolico Coloniæ, quam Internuntio Bruxellen. ut informarent de praxi, & conſuetudine Patriæ Leodienſis circa profeſſiones, quæ emittuntur in Conventibus ad id non deſignatis, datæ fuerunt litteræ in executionem mandatorum Sac. Congregationis.

Fuit a Nuntio Colonienſi tranſmiſſa atteſtatio Patrum Conventus Ordinis S. Dominici, in qua dicitur pro validitate profeſſionis oportere, ut per annum integrum Novitiatus expleatur in aliquo Conventu per Superiores Majores ad id deſignato.

Internuntius Bruxellenſis in ſua informatione narrat, quoad Clericos in Leodienſi Provincia obſervari in ordine Dominicano, quod Novitiatum expleant in Conventibus ad id deſignatis ſub pœna nullitatis, rem autem ſecus ſe habere quoad laicos, & quoad oblatos.

His ſtantibus, quæritur

I. An conſtet de validitate profeſſionis in caſu &c. & quatenus negative.

II. An ſit locus reſtitutioni dotis ſolutæ pro ingreſſu Religionis in caſu &c.

Sacra Congr. die 13. Junii 1722. reſpondit

Ad Primum affirmative, & amplius. Ad Secundum Dilata.

QUÆ-

Digitized by Google

QUÆSTIO CCXXI.

In Cauſa Cremonenſi Erectionis Collegiatæ, die 2. Auguſti 1721.

CONSILIUM Generale Oppidi Caſalis Majoris ſiti in Diœceſi Cremonenſi Provinciæ Mediolanen. nec non Univerſus Populus totius diſtrictus, & Executores Teſtamenterii Nobilis Matronæ Claudiæ Eliſabeth Maltraverſi, quæ ſuum legavit Patrimonium pro opere pio mox exponendo, ſupplices preces exhibuerunt felic. record. Clementi Papæ XI., ut Eccleſia Parochialis ſub titulo Sancti Stephani poſt obitum Archipresbyteri, qui modo in ea exercet curam animarum, erigeretur in Collegiatam, componendam ex uno Archipresbytero, qui deberet eſſe Caput, & prima Dignitas, & ex decem Canonicis, quorum unus deberet eſſe Theologus, & ſecunda Dignitas, & inſuper ex duobus Clericis, & Campanario; cumque a Sanctitate Sua fuiſſent preces remiſſæ ad hanc Sacram Congregationem, ſcriptum fuit, juxta morem, Epiſcopo, qui cenſuit non eſſe annuendum petitis; cumque ſubſequenter negotii cognitio fuerit commiſſa Eminentiſſimo Domino Cardinali Zondadari, & Eminentia Sua adhæſerit Sententiæ Epiſcopi, inſtantibus Communitate Caſalis Majoris, & Executoribus Teſtamentariis ſupra memoratis, in plena Congregatione proponitur dubium ad calcem hujus reſtrictus referendum.

Eminentiſſimus Zondadari in ſuo per manus circumferendo ſuffragio libenter admittit Oppidum Caſalis Majoris Cremonen. Diœceſis eſſe inſigne, atque conſpicuum, ſed ſubdit non eſſe locum erectioni Collegiatæ, primo quia in calculo Dotis numerantur ſcuta 270. quæ debent diſmembrari ex Menſa Archipresbyterali ad conſtituendas binas Præbendas Canonicales, & totidem Manſionarias, cum talis diſmembratio ſit remedium extraordinarium, exorbitans, & odioſum, & multo magis, cum hic, & nunc in Eccleſia S. Stephani, ultra Archipresbyterum, & Cappellanos Curatos, alii vigintiquatuor adſint Beneficiati, qui juxta Concilium Provinciale Mediolanenſe, tenentur eidem inſervire in divinis, ſingulis diebus feſtis. Secundo quia cum Teſtatores de Maltraverſiis nullum tempus erectioni Collegiatæ præſcripſerint, ſed erectionem reliquerint pleno arbitrio Executorum, quibus demandarunt, ut hoc interim fructus hæreditatis multiplicarentur, dilatio temporis avertere poterit ſupra expoſitam diſmembrationem redituum Archipresbyteratus, eoque fortius cum erectio Collegiatæ petatur nunc pro tunc, ſecuta videlicet morte Archipresbyteri. Tertio quia Teſtatores de Maltraverſiis, quibus optime innoteſcebat amplitudo redituum Archipresbyteri, voluerunt, quod ex fructibus ſuæ hæreditatis eidem aſſignarentur *libræ* 1000. pro quotidianis diſtributionibus; itaut ſemper incaleſcat aſſumptum de non admittenda diſmembratione redituum Archipresbyteratus; cumque memorati Teſtatores ulterius demandaverint, quod reditus omnes applicarentur, & converterentur in diſtributiones quotidianas percipiendas a Canonicis, qui ab aliis Patronis ſunt præſentandi, hoc tamen ſuper addito, quod Canonicatus nuncuparentur *de Maltraverſiis*, continetur in hac re quædam inordinata voluntas, quæ obſtat erectioni Collegiatæ. Quarto quia in hac erectione Collegiatæ, nonnulla Beneficia fundata in aliis Eccleſiis in Canonicatus erigi debent, quod non ſolum adverſetur voluntati Fundatorum, ſed etiam præjudicium affert vigintiquatuor Beneficiatis, qui modo ſunt in Eccleſia S. Stephani, & qui aliis ſubſequenter admittendis præferri de jure deberent.

Excipiunt e contra ſcribentes pro Conſilio, & Communitete Caſalis Majoris, & pro Executoribus Teſtamentariis eſſe locum gratiæ Erectionis Collegiatæ, cum Oppidum ſit Inſigne, & Dos ſit maximopere congrua. Deinde proſequendo examen exceptionum propoſitarum in luculento ſuffragio Eminentiſſimi Zondadari, in eo quod attinet ad primum punctum, dicunt non deeſſe exempla erectionum Collegiatarum etiam cum diſmembratione Menſæ Archipresbyteralis, nec hanc eſſe diſmembrationem Sacris Canonibus exoſam, tum quia fit pro augmento cultus Divini, tum quia eſt pediſſequa mutationi ſtatus Eccleſiæ, in eoque quod ſpectat ad ſecundum punctum, ajunt, in operibus piis adimplendis non eſſe indulgendum dilationibus, & moræ, & ſignanter, cum, ultra Teſtatores de Maltraverſiis alii pii Teſtatores, aliique adſint Fideles, qui legata fecerunt, abſque indulto cujuſcumque dilationis. Demum, loquendo de difficultatibus excitatis ex relicto eorum de Maltraverſiis, prætendunt, eaſdem in facto non ſubſiſtere, nec eſſe novum, quod in erectionibus Collegiatæ uniantur Beneficia de Jurepatronatus exiſtentia in aliis Eccleſiis, accedente, prout hic, conſenſu Patronorum, & quia in allegato ſuffragio dicitur Eccleſiam S. Stephani ultra Archipresbyterum, & Vicarios adjutores in cura habere vigintiquatuor ſimplices Beneficiatos, qui eidem inſerviunt in Divinis: reſpondetur aliud eſſe, quod Eccleſiæ inſerviatur a ſimplicibus Beneficiatis, qui ab Epiſcopis non coguntur ad Reſidentiam, & raro interveniunt functionibus Eccleſiaſticis, aliud vero, quod eidem inſerviatur a Collegio, & Clero in ſtatu Collegiatæ.

Quocirca quæritur

An, & quomodo ſit ſignanda ſupplicatio in caſu &c.

Sacra Congr. die 23. Auguſti reſpondit

Dilata, & examinetur coram Eminentiſſimo Præfecto modus, quo Collegiata poſſit erigi, & coram eodem Eminentiſſimo Præfecto interim reddatur ratio ab Adminiſtratoribus de hæreditate Maltraverſia.

QUÆSTIO CCXXII.

In Cauſa Ratisbonenſi Vicariæ, die 2. Auguſti 1721.

CUM Abbas, & Monachi Cœnobii in Waldaſſen. Ordinis Ciſtercienſis felicis recordationis Clementi Papæ XI. expoſuiſſent, quod Apoſtolica intercedente auctoritate Bonifacii IX. & Sixti IV. nonnullæ ſuo Monaſterio fuerant unitæ Parochiales Eccleſiæ præſertim *in Turſenreut*, *Bentbel Wondreb*, *Falkembergh* cum expreſſa facultate eas moderandi per Monachos ad nutum amovibiles, ſeu per Sacerdotes ſæculares, & quod Conſiſtorium Epiſcopale Eccleſiæ Ratisbonenſis in controverſiam revocabat facultatem præficiendi Monachos curæ animarum, & eos pro animi ſententia removendi, fuerunt a Sanctitate Sua preces remiſſæ ad hanc Sac. Congregationem.

Scriptum fuit juxta morem pro informatione Ordinario Ratisbonenſi, & ille in ſuis litteris unionem dictarum Eccleſiarum Parochialium admiſit, Sed addidit ab immemorabili tempore fuiſſe ad eas ab Abbatibus præſentatos tanquam Vicarios perpetuos, Sacerdotes ſæculares, qui ordinaria auctoritate fuerunt inſtituti, nec unquam retroactis temporibus fuiſſe Eccleſias a Monachis ad nutum amovibilibus gubernatas.

Habita Ratisbonenſi informatione, in Congregatione *die 18. Julii 1713.* tria dubia fuerunt diſputata.

I. An Vicarii deputandi ab Abbate Monaſterii Waldaſſen. Parochiis de quibus agitur, ſint deputandi perpetui, ſeu potius temporanei, & quatenus affirmative quo ad ſecundam partem.

II. An ſit liberum Abbati deputare in prædictos Vicarios temporaneos, etiam Monachos ſui Monaſterii in caſu &c.

III. An ſit locus ædificationi Domus Prioralis in Civitate Turſenreut in caſu &c. & hiſce dubiis reſponſum fuit modo, qui ſequitur, *ad primum negative quo ad primam, & affirmative quo ad ſecundam partem, ad ſecundum affirmative, ad tertium, inſtantiam remiſit ad Sacram Congregationem Epiſcoporum, & Regularium.*

Terminata memorata controverſia inter Abbatem, & Monachos, & Conſiſtorium Epiſcopale Ratisbonenſe, alia exorta eſt controverſia inter Abbatem, & Joannem Baptiſtam Parochum *in Turſenreut*; cum enim prædicta Parochiali vacante *anno 1693.* fuiſſet Joannes Baptiſta ad eam ab Abbate præſentatus, & ipſe fuiſſet ab Ordinario inſtitutus, nulla facta mentione amovibilitatis, in ſequelam reſolutionum hujus Sac. Congregationis, quæ juxta prædicta prodierunt *die 28. Julii 1713.* & in quibus ſtatutum fuit liberum eſſe Abbati deputare Vicarios temporaneos, etiam Monachos ſui Monaſterii, in nonnullis Parochiis, & ſignanter in illa, de qua nunc agitur, Abbas in animum induxit removere Joannem Baptiſtam, & Monachum deputare pro regimine Parochiæ, & e contra Joannes Baptiſta huic ſe oppoſuit, & opponit prætenſioni, ſuſtinendo ſe a Parochia removeri non poſſe, licet in caſu vacationis admiſerit, & admittat habere Abbatem facultatem deputandi Religioſum, eumque præficiendi Parochiali *in Turſenreut*.

Fundamenta Joannis Baptiſtæ, quæ latius in ſuis ſcripturis legi poſſunt, conſiſtunt potiſſimum in his, quæ ſequuntur, primo in ſua nominatione, & inſtitutione; quæ ſecutæ ſunt longe ante reſolutiones hujus Sac. Congrega-

gregationis, itaut nullum ex eis quo ad ſe præjudicium valeat derivare: vel quia editæ ſunt, ſe inaudito, vel quia loquuntur *de Vicariis deputandis, & non de deputatis*; ſecundo, in ultimo ſtatu, qui in Beneficialibus maximopere attenditur, juxta vulgatum Textum *in cap. Conſultationibus de Jurepatronatus*; juxta etenim ultimum ſtatum præſentatio, & inſtitutio factæ ſunt in perſonis ſæcularibus abſque qualitate amovibilitatis; tertio in defectu cauſæ, propter quam amoveri poſſit, cum aliud ſit Vicarium eſſe temporaneum, & non perpetuum, aliud vero eſſe amovibilem ad nutum, & ſine cauſa; Abſque eo quod pro cauſa allegari poſſit ædificatio Domus Prioralis, tum quia non eſt in jure ſcriptum, quod Parochus ex dicta cauſa licet temporaneus poſſit amoveri, tum quia punctus hic readificationis Domus Prioralis fuit ab hac Sacra Congregatione remiſſus ad alteram, ſuper negotiis Epiſcoporum, & Regularium, uti ex reſponſionibus ad dubia propoſita *anno* 1713. ſupra relatis deſumi poteſt.

Excipit e contra Abbas ſibi licere deputare in Vicarium Parochiæ Monachum ſui Monaſterii, & ſimul, & ſemel Joannem Baptiſtam removere, & fundamenta, quæ pro ſua militant prætenſione, conſiſtunt in ſequentibus, uti latius ex ſuis ſcripturis colligi poteſt; primum eſt, quod in allegata reſolutione hujus Sac. Congregationis admiſſa fuit, & canonizata qualitas unionis Parochialium Monaſterio, quod ſit videlicet plenaria, ſubjectiva, & titulorum extinctiva; in quo rerum ſtatu infertur, nedum Abbatem poſſe in poſterum Monachos deputare in temporaneos Vicarios, ſed etiam poſſe removere Presbyteros ſæculares jam ad Parochiales admiſſos, & multo magis, cum inſtantia pro remotione fuerit propoſita in Curia Epiſcopali, & in hac Sac. Congregatione, & ejuſdem facta fuerit mentio in Relatione Ordinarii; Secundum eſt, quod quatenus non fuiſſet jus removendi deductum in hac Sac. Congregatione, nec illud virtualiter fuiſſet in præterita reſolutione comprehenſum, cum ex Bullis tamen unionum deprehendatur unionem Parochialium Monaſterio factam, eſſe *plenariam, ſubjectivam, & uti dicitur ad Menſam*, removendi facultas ſtatim ſibi videtur locum vindicare, ad terminos præſertim *Bulla* 47. *S. Pii V.* §. 5. *Bullar. tom.* 2. nec enim huic Bullæ derogatum fuit *in poſteriori Conſtitutione* 9. *Gregorii XIII.* quæ eam reduxit ad terminos Juris Communis, & Concilii Tridentini, cum Gregorius ſubſequenter declaraverit Pianam Conſtitutionem in ſuo robore permanere debere, dummodo cum Fratre, ſeu Religioſo Vicario ad nutum amovibili, & Deputato ad regimen Parochiæ extra Clauſtra alius Regularis Socius ſuperaddatur, *Teſte Gonzal. ad Regul. Cancell. gloſſ.* 5. §. 3. *num.* 79. Tertium eſt, quod Joannes Baptiſta fuit ad Parochialem nominatus, ſeu præſentatus ſub expreſſione, quod Parochia pleno jure erat incorporata Monaſterio, & quod a primo fundationis exordio uſque ad ultimas Bellorum injurias fuerat a Religioſis adminiſtrata; cumque in eadem proviſione reſervatum fuerit jus in futurum, ex hoc plura inferuntur, alterum, quod, in ſequelam juris reſervati, poteſt Joannes Baptiſta removeri, alterum, quod ſuppoſita unione plenaria, & ſubjectiva, Vicarii ſunt amovibiles ad nutum, & abſque cauſa, nec ultimum ſtatum prodeſſe poſſe; Quartum denique fundamentum conſiſtit in hoc, quod quatenus cauſa pro remotione requireretur, eadem non deficit; conſiſtit ſiquidem in readificatione Domus Prioralis, quæ cauſa ſi fuit deducta in hac Sacra Congregatione *anno* 1713. antequam Joannes Baptiſta eſſet in Judicio, & antequam innoteſceret ejus renitentia circa dimiſſionem Parochiæ, manifeſte hinc deduci dicitur conſequenter cauſam prædictam non fuiſſe pro eo removendo, & ſupplantando adinventam.

His ſtantibus, quæritur

An liceat Abbati de Waldaſſen. deputare in Vicarium Vicariæ in Turſenreut Monachum ſui Monaſterii, & reſpective removere modernum Vicarium in caſu &c.

Sacr. Congr. die 23. Auguſti reſpondit,
Non eſſe locum remotioni in caſu &c.

QUÆSTIO CCXXIII.

In Cauſa Elborenſi Dubiorum, die 2. Auguſti 1721.

PRoprius Epiſcopus ad effectum ordinationis eſt ille, de cujus Diœceſi eſt is, qui ad Ordines promoveri deſiderat oriundus, ſeu in cujus Diœceſi Beneficium obtinet Eccleſiaſticum, vel habet, licet alibi natus fuerit, Domicilium in eadem, uti habetur *in cap. Cum nullus de temporibus Ordinat. in 6.*

Ad tramites hujus Textus, juxta receptiorem Doctorum opinionem, ſatis erat quodcumque Beneficium, licet tenue, & tenuiſſimum, cum & hoc veniet appellatione Beneficii, uti *poſt Navarrum, Azorium, Garziam, & alios firmat Paſſerin. in citato capitulo Cum nullus quæſt.* 1. *art.* 3. *num.* 55. & 56. *de tempor. Ordinat. in 6.*

At ſan. mem. Innocentius XII. in ſua celebri Conſtit. quæ incipit *Speculatores, & quæ eſt* 44. *in ſuo proprio Bullario*, ſtatuit, quod ad effectum ſubjectionis pro ordinibus recipiendis, Beneficium ejus debeat eſſe talis reditus, ut ad congruam vitæ ſubſtentationem juxta Taxam Synodalem, ſive ea deficiente, juxta morem Regionis pro promovendis ad Sacros Ordines, detractis oneribus, per ſe ſufficiet, ſublata quacumque facultate ſupplendi, quod deficeret ad fructus ejuſdem Beneficii, cum adjectione Patrimonii etiam pinguis, quod ipſe Ordinandus in eadem, ſeu alia quavis Diœceſi obtineret.

Hæc plana ſunt, & inconcuſſa. Id autem, quod excitavit difficultatem Epiſcopo Patarenſi Suffraganeo, ſeu Auxiliatore Epiſcopatus Elborenſis, cujuſque reſolutio ab hac Sac. exquiritur Congregatione, eſt, an ut ſatisfactum dici poſſit Bullæ *Speculatores*, quæ in terminis Ordinationis, uti dictum eſt, expoſcit Beneficium talis reditus, ut ad congruam ſufficiat ſubſtentationem, ſatis ſit, quod aliquis habeat Coadjutoriam Canonicatus cum futura ſucceſſione, & cum aſſignatione congruæ, cujus ope ali poſſit, uſque quo per obitum Coadjuti Canonicatum, ejuſque reditus acquirat.

Pro parte affirmativa facit, quod licet quis non poſſit ad Sacrum Ordinem promoveri ad titulum Coadjutoriæ etiam cum futura ſucceſſione, id tamen fallit, quando, hoc interim, Coadjuto fuit aſſignata congrua portio; in hoc enim rerum ſtatu ille, qui ſic ordinatur, dicitur ordinari ad titulum Penſionis, ut in puncto firmant *Garzias de Benef. tom.* 1. *parte* 2. *cap.* 5. *numero* 132. *Pirhing. ad lib.* 1. *Decretalium tit.* 11. *de tempor. Ordinat. ſect.* 1. §. 4. *num.* 69. *Caſtropal. Oper. Moral. tom.* 4. & 5. *tract.* 27. *diſput. unica puncto* 10. *num.* 5. *Barboſa Juris Eccleſ. Univerſi lib.* 3. *cap.* 10. *num.* 80. *Ventrigl. in praxi rerum Eccleſ. parte* 2. *annot.* 13. §. *unico num.* 37.

Titulusque Penſionis Eccleſiaſticæ eſt titulus ſufficiens, ut quis poſſit Sacros Ordines recipere, uti habetur, *ſeſſ.* 21. *de Reform. cap.* 2.

Additur, quod idem Concilium Tridentinum *ſeſſ.* 23. *cap.* 9. ſtatuit, quod Epiſcopus familiarem ſuum non ſubditum ordinare non poſſit, niſi per triennium ſecum fuerit commoratus, & Beneficium ſtatim re ipſa illi conferat; cumque diſputato in hac Sacra Congregatione articulo, an pro ordinatione Familiaris ſufficeret, ſi Epiſcopus illi non Beneficium, ſed Penſionem conferret, & affirmative fuerit reſponſum, uti habetur apud *Fagnan. in cap. ad Audientiam il ſecondo num.* 137. *de Reſcriptis*.

Hinc infertur, quod ſicuti in ordinatione Familiaris, in qua Concilium expoſcit Beneficium, Penſio eſt titulus pro ordinatione ſufficiens, hoc ipſum dicendum ſit in terminis Bullæ *Speculatores*, quæ licet ad effectum ſubjectionis velit, quod Clericus habeat Beneficium cum qualitatibus ſupra recenſitis, Penſionem tamen non reſpuat, qualis a Doctoribus ſupra citatis dicitur ille, quæ ſub nomine congruæ portionis aſſignatur Coadjutori cum futura ſucceſſione uſquequo Canonicatum obtineat.

Pro parte vero negativa facit, quod in terminis Juris Communis, juxta quod, uti ſupra dictum eſt, proprius Epiſcopus ad effectum ordinationis ille eſt, in cujus Diœceſi Ordinandus obtinet Beneficium, proprius Epiſcopus ad eumdem effectum non dicitur ille, in cujus Diœceſi Ordinandus habet Penſionem, cum Penſio ſive detur in ſtipendium, ſive detur in titulum, nunquam veniat appellatione Beneficii, uti probat *Textus in cap. quamvis il primo de Præbendis in* 6. & confirmat *Textus in cap. ad audientiam de Reſcriptis*, & in terminis, de quibus agitur, late probat *Riccius in Praxi rerum Eccleſ. par.* 1. *de Sacramento Ordinis reſolut.* 273.

Adeoque ſi quis non efficitur ſubditus ratione Penſionis in terminis Juris Communis, multo minus ſubditus pro ordinatione effici poterit in terminis Bullæ *Speculatores*, quæ ex ſupradictis, eſt reſtrictiva Juris Communis.

Item, juxta ſæpe memoratam Bullam *Speculatores* non poteſt Epiſcopus alienæ Diœceſis ſubditum familiarem ſuum ad Minores, aut Sacros Ordines promovere, niſi

Digitized by Google

niſi ultra triennale ſervitium eidem conferat Beneficium ſufficiens pro vitæ ſubſtentatione. Diſputato autem in hac Sacra Congregatione articulo *die 27. Julii 1697.* in quadam Tricaricen. Ordinationis, *an, ſtante noviſſima Conſtitutione Speculatores, poſſet Epiſcopus Familiarem triennalem ad titulum Patrimonii promovere ad Sacros Ordines ob neceſſitatem, vel utilitatem Eccleſiæ, nullo collato Eccleſiaſtico Beneficio*, Sacra hæc Congregatio *negative* reſpondit, uti habetur *lib. 47. Decret. fol. 381.* & id quod in caſu Patrimonii fuit ibi reſolutum a Sacra Congregatione extenditur etiam ad titulum Penſionis, ita ut poſt Bullam *Speculatores* ſupra citatam, antiquæ reſolutiones nullum amplius ſibi vindicent locum, *Teſte Monacell. in formul. parte 1. tit. 3. formula 57. num. 1. & 2.*

Quocirca ſi pro ordinatione Familiaris reſpuitur Penſio poſt Bullam *Speculatores*, & Beneficium eſt neceſſarium, non abſimile ferendum erit judicium in terminis ejus, qui ſubditus evadit ratione Beneficii, cum in utraque parte Bulla *Speculatores* mentionem faciat Beneficii pro congrua ſubſtentatione ſufficientis.

Ultra dubium, de quo uſque adhuc habitus eſt ſermo, ſuccedit alterius dubii diſcuſſio, an in hypotheſi, in qua ad tramites Bullæ *Speculatores*, ſubditus non efficiatur ille, qui habet Coadjutoriam cum futura ſucceſſione, & congruæ aſſignatione, ſubditus tamen evadat ratione Domicilii, quaſi quod habita poſſeſſione Coadjutoriæ perpetuæ animum demonſtraverit perpetuo inhabitandi.

Porro affirmativa reſponſio ſuadetur, in quo Bulla *Speculatores* ad rem, de qua agitur, acquiſitionis Domicilii, expoſcit animum patefactum perpetuo habitandi. Negativa autem ſententia comprobatur, quia diſtincti ſunt tituli ſubjectionis, originis videlicet, Beneficii, & Domicilii, titulusque Coadjutoriæ referendus videtur non ad Domicilium, ſed ad Beneficium.

Ultimum ſupereſt dubium diſcuſſioni propoſitum ab eodem Epiſcopo Patarenſi Suffraganeo, ſive Auxiliatore Epiſcopatus Elborenſis, & eſt, an ipſe teneatur inquirere circa illos, qui ſibi ab Ordinario, ſeu a Capitulo dimittuntur ordinandi, an habeant requiſita Bullæ *Speculatores*; Sede enim vacante Capitulum intra annum a die vacationis concedit Dimiſſorias Arctatis, uti habetur *Seſſ. 7. cap. 8. de reformat.*

Juxta idem Concilium *ſeſſ. 23. cap. 3. de Reform.* Epiſcopi, qui ſubditos ſuos dimittunt Ordinandos ad alium Epiſcopum, debent eos dimittere probatos, & examinatos, & cohærenter ad hæc invaluit opinio, quod Epiſcopus, cui facta eſt commiſſio, non tenetur inquirere, an dimiſſi ſint idonei, & an habeant ſufficientem titulum pro ordinatione, uti habetur apud *Fagnan. in cap. cum ſecundum num. 52. de Præbendis, & Dignit.*, licet inquirere poſſit, ſi velit, juxta reſolutionem hujus Sac. Congregationis *in una Nullius 16. Januarii 1595. lib. 7. Decret. pag. 80. a tergo*, ubi propoſito dubio, *an Epiſcopus ordinans alienos ſubditos ſæculares cum dimiſſoriis proprii Epiſcopi, aſſerentis eos examinatos fuiſſe, & idoneos repertos, teneatur hujuſmodi atteſtationi deferre, vel etiam poſſit eoſdem Ordinandos examinare*, reſponſum fuit, *poſſe Epiſcopum Ordinantem, ſi voluerit, atteſtationi proprii Epiſcopi deferre, ſed non teneri*: & concordat alia reſolutio ſuper dubio ordinationis edita *die 17. Januarii 1693. lib. 43. Decret. pag. 71.*

His ſtantibus, quæritur

I. An Coadjutor cujuſdam Canonicatus cum futura ſucceſſione, & aſſignata congrua, alias exterus, eo ipſo dici poſſit ſubjectus Capitulo Elboren. ad effectum ſuſcipiendi Ordines, abſque alia dimiſſoria Epiſcopi ſuæ Originis.

II. An ſupradicta Coadjutoria ſufficiat ſaltem, ut talis Coadjutor dicatur habere Domicilium requiſitum a Conſtitutione ſan. mem. Innocentii XII. incipien. Speculatores, *ad effectum ſuſcipiendi Ordines, ex eo quod, ex poſſeſſione talis Coadjutoriæ perpetuæ, videtur ſufficienter demonſtratus animus perpetuo permanendi.*

III. An idem Epiſcopus Auxiliaris teneatur inquirere, utrum circa illos, qui ſibi ab Ordinario, ſeu Capitulo proponuntur, ſeu dimittuntur ordinandi, ſatisfactum ſit ſupradictæ Conſtitutioni Speculatores, non obſtante quod ipſi, non competat habilitare, & expedire Ordinandos, ſed Proviſori Capituli, a quo non in genere, ſed expreſſe perſonæ habiles & expeditæ proponuntur.

Sacra Congr. die 23. Auguſti 1721. reſpondit.

Ad Primum affirmative. Ad Secundum ſatis proviſum in Primo. Ad Tertium non teneri inquirere, ſed poſſe, & debere, juſta ſubſiſtente cauſa, ſe abſtinere ab ordinatione.

QUÆSTIO CCXXIV.

In Cauſa Cavenſi, ſeu Caputaquenſi Juriſdictionis, die 2. Auguſti 1721.

CUM ex antiqua donatione, quam Aſcletinus Comes Pollæ, & Sigillarda ejus Uxor fecerant anno 1086. favore Monaſterii Cavenſis Ordinis Caſſinenſis, de Eccleſia, & Caſali S. Petri extra memoratum Caſtrum Pollæ, una cum omnibus Terris, & Vaſſallis ad dictum Caſale pertinentibus, nec non ex ſubſecutis indultis Urbani II. & Alexandri III. Abbas Monaſterii Sanctiſſimæ Trinitatis Cavæ ſibi jus, & juriſdictionem aſſeruiſſet in Eccleſia Parochiali ſub invocatione pariter Sanctiſſimæ Trinitatis intra Caſtrum Pollæ, adverſus Epiſcopum Caputaquen. cui dictum Caſtrum eſt in ſpiritualibus ſubjectum, nec ſuæ intentioni Abbas præjudicium ullum illatum fuiſſe prætenderet, ex quo Populus, & Clerus Eccleſiæ S. Petri extra memoratum Caſtrum Pollæ ob aeris intemperiem, & Latronum incurſiones *uſque ab anno* 1517. ſe contulerat ad habitandum intra Caſtrum, & ibi Parochialem Eccleſiam ſub invocatione Sanctiſſimæ Trinitatis ædificaverat, ex quo nova hæc Eccleſia aſſumpſerat, & retinuerat primævam exemptionem, & alia privilegia, quæ antiquæ competebant Eccleſiæ, controverſiæ cognitio delata fuit ad A. C. Areoſtum, qui *anno* 1622. ſententiam protulit, in qua dixit Eccleſiam Sanctiſſimæ Trinitatis cum ſua Parochia ſpectare, & pertinere ad Abbatem pro tempore Monaſterii Caven. neque ullo modo licere Epiſcopo Caputaquen. actus juriſdictionis exercere in dicta Eccleſia, Parochia, & Parochianis, ejuſque conſequenter Vicarium male ſe geſſiſſe, excommunicando nonnullos homines memoratæ Parochiæ, & hæc ſententia Auditoris Cameræ fuit *anno* 1672. utraque parte informante, confirmata in Tribunali Rotæ, uti videri poteſt *in deciſ. 97. cor. Emer. Jun.*

Anno præterito 1720. quædam contigit rixa inter Sacerdotem Joannem Turi ſubditum Abbati Cavenſi, utpote Parochianum Eccleſiæ Sanctiſſimæ Trinitatis, & Subdiaconum Dominicum Boſanum ſubditum Epiſcopo Caputaquenſi, & cum in prædicta rixa Boſanus nonnulla vulnera recepiſſet, Epiſcopus proceſſum confecit adverſus Percuſſorem, quem etiam denuntiavit excommunicatum, & Abbate Cavenſi contendente prædicta omnia geſta fuiſſe in contemptum ſuæ juriſdictionis, nec habere ſubſiſtentiam, utpote facta a non habente auctoritatem, diſputatur in præſenti, an Cenſuræ ſuſtineantur; hujus enim Articuli cognitio fuit ad hanc Sacram Congregationem remiſſa ab Auditore Sanctiſſimi.

Fundamentum Abbatis conſiſtit in exemptione Percuſſoris a juriſdictione Epiſcopi, itaut licet delictum ſecutum dici poſſit in loco ſubjecto Epiſcopo, cognitio tamen delicti, & animadverſio in delinquentem non ad Epiſcopum, ſed ad ſe omnino ſpectare debuerit.

Fundamentum e contra Epiſcopi reſidet in hoc, quod Presbyter Joannes percuſſit Subdiaconum in loco, qui dicitur *lo Vigilito*, qui eſt abſque dubio ſuæ juriſdictioni ſubjectus, & in hoc rerum themate ipſe contendit ſe bene potuiſſe adverſus delinquentem procedere, non obſtante, quod ejus Perſona a ſua juriſdictione exempta ſit, & ſubjecta Abbatis juriſdictioni.

Juxta celebrem Decretalem Innocentii IV. *in cap. volentes de privilegiis in 6.* innovatam a Concilio Trident. *ſeſſ. 7. cap. 14. de Reform.* quando agitur de exemptione locali, vel de exemptione mixta, quæ eſt conceſſa perſonis propter locum, cognitio delicti extra locum commiſſi ſpectat ad Ordinarium, cui locus ſubjectus eſt, ſecus autem ſe habet res quando exemptio eſt perſonalis, cum in hoc caſu cognitio delicti extra locum commiſſi non ad Ordinarium loci, ſed ad Judicem exempti pertineat, & cum hoc ſenſu proceſſit hæc Sac. Congregatio *in Firmana Juriſdictionis*, quæ licet *die 13. Aprilis* 1720. fuerit reſoluta contra Archiepiſcopum Firmanum, & favore Abbatiæ Farfenſis, uti refertur a Scribente pro Abbate Monaſterii Cavenſi, *die nihilominus 3. Auguſti* 1720. receſſum fuit a deciſis, & dictum, quod cognitio delicti non ad Ordinarium Farfenſem, ſed ad Archiepiſcopum ſpectabat Firmanum.

His ſtantibus, quæritur

An Cenſuræ ſuſtineantur in caſu &c.

Sacra Congr. die 23. Auguſti 1721. reſpondit

Cenſuras eſſe nullas, & Epiſcopus procedat ex integro.

Digitized by Google

QUÆSTIO CCXXV.

In Cauſa Taurinenſi Matrimonii, die 23. Auguſti 1721.

BARONISSA Suſanna Rovara de Ternavas Vidua relicta Baronis Dominici Biancardi, ex quo plures ſuſcepit liberos, poſt trigeſimum viduitatis annum exactum, licet conſtituta in ætate annorum 70. matrimonium contraxit cum Equite Fabritio Cacherano conſtituto in ætate annorum 34. & in præſenti contendit matrimonium eſſe nullum, & quatenus validum eſſet, locum ſaltem debere eſſe divortio, & ſeparationi tori.

Quoad nullitatem matrimonii, ea ex duobus capitibus potiſſimum deſumitur ex quo videlicet contractum fuiſſe dicitur ex importunis ſuaſionibus, & ſuggeſtionibus, & ulterius ex impotentia prædicti Equitis Fabritii, quæ ad tramites Sacr. Canonum, quando fuit a contrahente ignorata dirimit matrimonium, *juxta Text. in cap. qui ſedem, & in cap. ex litteris de frigidis, & maleficiatis*, ad differentiam caſus, quando videlicet matrimonium fuiſſet contractum cum ſcientia impotentiæ, Eccleſia quippe Romana non conſuevit in hac facti contingentia Conjuges ſeparare, *juxta Textum in cap. conſultationi eodem titulo.*

Quoad divortium deinde, & ſeparationem tori fundamentum a Baroniſſa reponitur in diſſenſionibus tam judicialibus, quam extrajudicialibus, quæ inter ſe, & Equitem Fabritium vigent, *juxta firmata per Rotam deciſ. 13. ad ornatum Card. de Luca tit. de matrim.*

Prætendit e contra Fabritius, nec matrimonium eſſe nullum, nec eſſe locum divortio, & ſeparationi tori; Et in eo quidem, quod attinet ad nullitatem, dicit, non ſubſiſtere affectas importunas ſuggeſtiones, cum mulier plures explicaverit animum ſuum, & deſiderium ſecum contrahendi matrimonium, munera receperit, lætabunda acceſſerit ad contraheodum, & matrimonium in facie Eccleſiæ coram Parocho, & Teſtibus contraxerit poſt tres dies elapſos, poſtquam ſponſalia fecerat per publicum, & ſolemne Inſtrumentum, & in eo, quod ſpectat ad relatam impotentiam, exhibet ipſe peritiam Phyſicorum, & Chirurgorum, qui conſideratis ſui corporis partibus, de idoneitate ad conſummandum matrimonium tulerunt teſtimonium, itaut a cæteris præſcindendo, ſi evidenter non conſtat de impotentia, ſubintret lex de triennali cohabitatione antequam eſſe poſſit locus diſſolutioni matrimonii, *juxta Textum in cap. laudabilem de frigidis, & malefic.*

Et poſt hæc Fabritius tranſitum faciendo ad divortium, & tori ſeparationem, ait, amaritudines inter ſe, & Baroniſſam exortas, cauſam, & originem habuiſſe ab accuſatione impotentiæ, quæ in dedecus, & utriuſque deriſionem vergebat, addendo nullas interceſſiſſe ſævitias, propter quas eſſe valeat locus divortio, & ſeparationi tori, cum *juxta celebre Conſilium Baldi 176. lib. 1.* ſi maritus moderate, & ex cauſa verberet Uxorem, uti dicatur jure ſuo, ſi atrociter, & immoderate id faciat, locus ſit divortio, & ſeparationi tori, ſi res eo redacta ſit, ut ne quidem oblata per Virum fidejuſſione, Uxor illi poſſit tuto committi, in quibus terminis procedit *Text. in c. litteras de reſtitut. ſpoliat.* cum aliis quos cumulat *Sperell. deciſ. 139. per tot.*

His ſtantibus, quæritur

I. An conſtet de nullitate matrimonii, & quatenus negative.

II. An ſit locus divortio, & ſeparationi tori in caſu &c.

Sacr. Congr. reſpondit,

Ad Primum negative. Ad ſecundum negative quoad primam partem, & affirmative quoad ſecundam uſquequo aliter demandetur ab hac Sac. Congregatione, & amplius.

QUÆSTIO CCXXVI.

In Cauſa Ravennatenſi matrimonii, die 23. Auguſti 1721.

DIE 29. Septembris 1714. facta fuit in Eccleſia Parochiali S. Barbaræ Civitatis Ravennæ denunciatio matrimonii contrahendi inter Marcum Antonium de Laurentiis, & Felicem de Sanctis; cumque die ſequenti coram Vicario Generali Curiæ Archiepiſcopalis comparuiſſet Joannes Gerardus Cappellanus dictæ Eccleſiæ, qui retulit ſibi fuiſſe denunciatum impedimentum impediens, & dirimens matrimonium, copulam videlicet habitam a Marco Antonio cum Diana ſorore prædictæ Felicis, demandatum fuit, quod ſuperſederetur in aliis publicationibus, ſeu denunciationibus matrimonii, ſed hoc minime obſtante, & nihil pariter attentis depoſitionibus Teſtium examinatorum pro dicti impedimenti verificatione, dum Parochus Eccleſiæ S. Barbaræ erat in domo propria, vocatus fuit ex improviſo, ipſoque portam ſuæ domus aperiente, tam Marcus Antonius, quam Felix, ipſo fruſtra reclamante, mutuum protulere conſenſum coram eo, & Teſtibus, & matrimonium per verba de præſenti contraxerunt, Cauſaque ſuper matrimonii nullitate ſuum habente progreſſum, *die 15. Junii anno* 1715. prolatum fuit ab Archiepiſcopo Ravennatenſi decretum, in quo dictum eſt, quod conſtabat de legitimo impedimento matrimonii clandeſtini ſecuti inter Marcum Antonium, & Felicem, & eoſdem eſſe ſegregandos; tranſmiſſiſque ad utrumque conſuetis præceptis de non converſando, delataque Cauſa ad hanc Sac. Congregationem, diſputatur in præſenti, an conſtet de validitate matrimonii, uti deſumitur ex dubio ad calcem hujus reſtrictus referendo.

Porro, præmiſſa juris propoſitione, quod antiquum jus Canonicum juxta quod ſicuti affinitas ex copula licita deſcendens ad quartum gradum extendebatur, & extenditur, uti habetur *in cap. non debet de conſanguin. & affinit.* ad eundem quartum gradum extendebatur etiam ſi ex copula illicita deſcenderet, *uti colligitur ex cap. diſcretionem de eo, qui cognovit*, correctum fuit, & immutatum a S. Concilio Tridentino, quod affinitatis impedimentum ex fornicatione, copulaque illicita contractum ad primum, & ſecundum gradum reſtrinxit, uti legitur *ſeſſ. 24. de reform. matrim. cap. 4.* quod ipſum habetur *in conſtit. 14. S. Pii Quinti Bull. tom. 2.*

Hujuſce Cauſæ pondus unice reſidet in videndo, an copula Marci Antonii cum Diana probata ſit, nec ne ſufficienter ad effectum de quo agitur; ſi etenim probata erit, matrimonium cum Felice contractum non erit validum, & validum e contra erit, ſi copula cum Diana non erit probata, juxta caſum alias in hac Sac. Congregatione diſputatum *in Baron. Matrimonii 9. Aprilis* 1701.

Ad probationes itaque deſcendendo, copula probatur primo ex epiſtola Patris Pauli Fortunati e Cotignola Ordinis Minorum Obſervantium S. Franciſci, nec non ex ejus ſubſecuto examine formali, in quo retulit ad ſe acceſſiſſe tam Petram Matrem, quam Felicem, & Dianam ſorores, & reſpective filias, ſibique manifeſtaſſe, quod Marcus Antonius cum utraque rem habuerat, exquirendo conſilium de eo, quod fieri debebat in dicta facti contingentia, ſeque reſpondiſſe, nullum aliud adeſſe remedium pro contrahendo matrimonio cum Felice, quæ erat gravida, quam obtinere diſpenſationem Apoſtolicam, dictumque hujus Religioſi coadjuvatur ex Teſtibus referentibus ſe eum vidiſſe pluries alloquentem Petram Matrem, & Dianam, & Felicem, licet non audiverint verba loquentium.

Secundo copula probatur ex aliis pluribus Teſtibus deponentibus ſe publice audiviſſe, quod Marcus Antonius binas conſtupraverat ſorores.

Tertio ex confugio habito ad locos immunes, tam a Marco Antonio, quam a Felice, & a Diana, ad finem, uti creditur ſe ſubtrahendi a pœnis inceſtus.

Quarto ex tranſportatione ab Eccleſia SS. Annunciatæ ad Terram Bagna-Cavalli, traſportatione inquam Dianæ facta a dicto Marco Antonio.

Ultimo ex depoſitionibus Sebaſtiani, & Mariæ ejus Uxoris, qui occaſione acceſſus Petræ Matris, Felicis, & Dianæ, nec non Marci Antonii ad Villam Campiani, dicunt, ſe Felicem, Dianam, & Marcum Antonium pluries vidiſſe in eodem cubiculo habitantes, & dormientes, nec non ab eadem Diana audiviſſe, quod ſi Marcus Antonius contrahere volebat matrimonium, illud ſecum, & non cum alia fœmina contrahere debebat, ex quo ſui corporis dominus fuerat.

Quæ omnia prætendi poteſt ſufficere ad probationem impedimenti; licet enim urgentiores requirantur impedimenti probationes, quando agitur de Matrimonio contracto ad differentiam caſus, in quo ageretur de matrimonio contrahendo, uti habetur *in c. de illo, & in c. ſuper eo, de eo, qui cognovit conſanguineam*, cum tamen copula ſit difficilis probationis *juxta gloſ. in cap. litteris verb. ut credebant de præſumptionibus*, non ſolum præſumptiones, & Teſtium depoſitiones conjungi debent, ſed ulterius non videntur rejiciendi Teſtes, licet aliquas paterentur exceptiones, ad probandam quippe conſanguinitatem, aut aliquod publicum impedimentum, Teſtes debent eſſe omni exceptione majores, at ſecus ſe habet

res,

res, quando agitur de probando impedimento principium habente clandeſtinum, *juxta conſilium 389. Ferretti.*

Adverſus hæc a Marco Antonio, & Felice nonnulla opponuntur, quæ latius videri poſſunt in ſcriptura per manus circumferenda, cujus major vis ad capita ſequentia reducitur.

Primum eſt, quod Frater Paulus arcta dicitur fuiſſe amicitia conjunctus cum Thoma Patre Marci Antonii, itaut ſicuti Pater matrimonio adverſabatur, ſic ex amicitia inter eum, & Fratrem Paulum intercedente, Fratris Pauli depoſitio remaneat omnino debilitata.

Secundum eſt, quod Diana, & Marcus Antonius jurarunt ſe nunquam inſimul carnale habuiſſe commercium, & hoc juramentum, licet emiſſum poſt Decretum Curiæ Archiepiſcopalis, prætenditur eſſe advertendum, cum antea illud emittere non potuerint, ex quo non habebant notitiam teſtimonii redditi a Fratre Paulo, & ab aliis.

Tertium eſt, quod Sebaſtianus, & Maria ejus uxor, nec non nonnulli alii Teſtes, qui fuerunt in proceſſu examinati, quique de confeſſione extrajudiciali Dianæ depoſuerunt, & reſpective de aliis actibus coadjuvantibus atteſtationem Fratris Pauli, extrajudiciales quaſdam fecerunt atteſtationes, quæ in Summario exhibentur, in quibus aſſeruerunt, vel Notarium non ſcripſiſſe ea, quæ dixerunt, vel ſe tædio Carceris, & ex Notarii, ſeu Cancellarii ſuggeſtionibus ea retuliſſe, quæ in proceſſu ſcripta ſunt, licet veritati adverſentur.

In quo rerum themate, operæ pretium erit perpendere, an magis credendum ſit Notario, quam Teſtibus, *ad terminos Textus in cap. ad audientiam §. Nos igitur de præſcriptionibus*, cum aliis late deductis *per Farinacc. quæſt. 108. part. 3.* & an vel ſimpliciter rejiciendæ ſint extrajudiciales iſtæ ſubſequentes atteſtationes, vel potius demandari debeat, quod afferantur probationes ſuper concuſſionibus Notarii, ſeu Cancellarii, ſuper quibus nullum hucuſque indicium allatum eſt. Hæc autem omnia operæ pretium eſſe cenſui exponere, ut tutum ſuper Cauſa ferri poſſit judicium, & ut omnia innoteſcant, cum nullus ſit, qui pro Fiſco, & Promotore Fiſcali Curiæ Archiepiſcopalis Ravennatenſis compareat; ſingulisque animadverſis, quæritur

An conſtet de validitate matrimonii in caſu &c.

Sacra Congr. die 13. Septembris 1721. reſpondit
Non conſtare de nullitate Matrimonii.

QUÆSTIO CCXXVII.

In Cauſa Theatina Matrimonii, die 23. Auguſti 1721.

NICOLAUS de Vito *anno* 1705. uti Procurator conſtitutus a Franciſco Cotogno ſuſcepit in Sacro Baptiſmali Fonte Antoniam de Benedicto. Cum autem matrimonium cum ipſa modo contrahere velit, & Ordinarius eidem licentiam concedere nolit, ſub obtentu impedimenti cognationis ſpiritualis, habito a Nicolao recurſu ad hanc Sacram Congregationem, dictum fuit *die 12. Julii* 1721. quod ejus inſtantia proponeretur in folio.

Tres ſunt in hoc propoſito Doctorum opiniones. Prima aſſerit in hac facti ſpecie cognationem ſpiritualem non contrahi, nec a mandante, quia non tangit Baptizandum, nec a Procuratore, quia nomine proprio Baptizatum non ſuſcipit. *Navar. conſil. 6. lib. 4. tit. de cognatione ſpirituali*, ubi dicit hanc opinionem in puncto Juris eſſe veriorem, & eam tanquam probabilem tuentur *Leander de Sacram. tom. 1. tract. 2. diſput. 7. quæſt. 22. Dicaſtillo de Sacram. tom. 1. tract. 2. diſput. 2. dub. 5. num. 56. Diana in edit. coord. tom. 1. tract. 1. reſolut. 96. num. 4.* Secunda ſuſtinet cognationem ſpiritualem non a mandante, ſed a Procuratore contrahi propter contactum, uti argumentatur *Covar. in ſecunda parte Epitomes quarti libri Decretalium cap. 6. §. 4. num. 6.* Tertia, quæ communior eſſe videtur, docet, cognationem ſpiritualem a mandante, non a Procuratore contrahi, qui enim per alium facit per ſe ipſum facere videtur, uti ad rem cæteris allegatis proſequuntur *Layman tom. 2. lib. 5. tract. 10. part. 4. cap. 8. num. 4. & 5. Sanchez de matrim. lib. 7. diſput. 59. num. 12. Perez de matrim. diſput. 29. ſect. 7. per totam, Barboſ. ad caput 2. ſeſſ. 24. de reform. matrim. num. 26. Bonacin. oper. moral. tom. 1. quæſt. 3. punct. 5. propoſit. 3. §. 2. num. 54. R. P. D. Petra ad Conſtit. Apoſtolicas tom. 2. in comment. ad Conſtit. 5. Honorii Tertii ſect. 2. num. 12. pag. 442.* & hanc ſententiam amplexa eſt Sacra hæc Congregatio *in una Nullius* 15. *Martii* 1631. *lib. 14. Decret. pag.* 398. ubi ſic legitur: *Sacra &c. cenſuit Procuratorem, qui nomine alterius ſuſcepit, vel ad confirmationem tenuit, non contrahere cognationem ſibi, ſed mandanti*, quam Sacræ hujus Congregationis reſolutionem in facti contingentia, & in praxi eſſe recipiendam, firmarunt Doctores, & ſignanter *Cabaſſut. in Theor. & praxi Juris Canonici lib. 3. cap. 22. numer. 11. Clericat. deciſ. 23. de Sacram. matrim. num. 8. Anaclet. ad titulum Decretal. de cognat. ſpirit. num. 23.*

His ſtantibus, quæritur

An impedimentum cognationis ſpiritualis obſtet Nicolao quominus matrimonium contrahere valeat cum Antonia de Benedicto in caſu &c.

Sacra Congr. die 13. Septembris 1721. reſpondit
Negative.

QUÆSTIO CCXXVIII.

In Dubio Viſitationis, die 13. Septembris 1721.

VICARIUS Capitularis Scardonæ quæſivit a Sac. Congregatione de Propaganda Fide, an ſibi permiſſum eſſet facere viſitationem Civitatis, & Diœceſis, necnon viſitationem perſonalem Capitularium; cumque examen dubii fuerit a dicta Sac. Congregatione ad hanc remiſſum, operæ pretium eſt de prædicto dubio in præſenti habere ſermonem.

De viſitatione Civitatis, & Diœceſis ab Epiſcopo facienda, plura pluribus in locis Sacri Concilii Tridentini facile videri poſſunt. At in eo, quod attinet ad viſitationem Capituli ab eodem Epiſcopo faciendam, prædictum Concilium *Seſſ. 6. cap. 4. de Ref.* decrevit, quod Capitula Cathedralium, & aliarum Eccleſiarum, & eorum Perſonæ nullis exemptionibus, aut conſuetudinibus ſe tueri poſſint, quominus a ſuis Epiſcopis, per ſeipſos ſolos, vel illis, quibus ſibi videbitur adjunctis, juxta Canonicas ſanctiones, toties quoties opus fuerit, viſitari, corrigi, & emendari poſſint, & valeant; cumque olim dubitatum fuiſſet, an in viſitatione Capituli ſuæ Cathedralis teneretur Epiſcopus ſibi adjungere aliquos Canonicos, ad terminos *Text. in cap. ut juxta de offic. Ordinarii*, & Rota affirmative reſpondiſſet, re delata ad hanc Sacram Congregationem, eadem cenſuit Epiſcopum in viſitatione Capituli non teneri aſſumere aliquos ex Canonicis, ſed poſſe viſitare, vel per ſeipſum ſolum, vel aliis adjunctis, etiam extra Capitulum, & reſolutio fuit a Summo Pontifice Gregorio XIII. confirmata, uti fuſe habetur apud *Fagnan. in c. ut juxta a n. 37. uſque ad finem de Offic. Ordinarii, & in cap. cum Venerabilis n. 5. & ſeqq. de cenſibus.*

Allegata Conciliaris diſpoſitio edita fuit ſub Paulo Tertio, novumque confirmationis robur obtinuit ſub Pio Quarto, uti habetur *Seſſ. 25. cap. 6. de Ref.*, ubi additur, quod ſi Epiſcopus extra viſitationem adverſus aliquem ex Canonicis procedere velit, teneatur id facere cum duobus adjunctis ex gremio Capituli, niſi forte ageretur de delictis, depoſitionem, aut degradationem requirentibus, & in quibus de fuga timeretur, tunc enim Epiſcopus tam ad Perſonalem detentionem, quam ad ſummariam informationem procedere poteſt etiam ſine adjunctis, uti colligitur *ex allegato cap. 6.* quod tamen juxta reſolutiones hujus Sac. Congregationis ſibi vindicat locum duntaxat in Capitulis exemptis *Barboſ. ad cap. 6. ſeſſ. 25. num. 3. de reform. & de Canonicis cap. 28. num. 2. Tondut. quæſt. benef. tom. 1. cap. 61. num. 2. Solorzan. de jure Indiarum tom. 2. lib. 3. cap. 14. num. 66. Rota deciſ. 743. part. 1. diverſ. deciſ. 321. par. 2. diverſ. & in Giennen. Adjunctorum 13. Februarii 1702. coram bon. mem. Molines, quæ eſt deciſ. 13. in Mantiſſa ad Card. de Luca tom. 1. lib. 3.*

Ab Epiſcopo tranſitum faciendo ad Capitulum Sede vacante, cum illud ſuccedat in juriſdictione, uti habetur in *cap. his qui, & cap. Cum olim de majoritate, & obedientia*, dicunt Doctores poſſe ab illo viſitationem Civitatis & Diœceſis expleri, *Altaſer. in vindic. Eccl. Juriſd. lib. 8. cap. 16. in fine, Mareſcott. variar. reſolut. lib. 2. cap. 15. num. 14. & ſeqq. Novar. in Summa Bull. comment. 38. num. 6. par. 1. Rota deciſ. 346. num. 2. & 3. par. 1. rec. & deciſ. 84. alias 85. coram Merlin.* dummodo tamen elapſus ſit annus a die ultimæ viſitationis ab Epiſcopo factæ, uti inſequendo reſolutiones hujus Sac. Congregationis *in Limana 10. Maii, & in Pampilonen. 3. Februarii, & 10. Decembris anni* 1629. docent *Barboſ. juriſ. Eccleſ. Univerſ. lib. 1. cap. 32. num. 71. Novar. in Summ. Bull. part. 2. comment. 32. num. 5.*

num. 5. *Ventrigl. in praxi rerum Eccleſ. par.* 2. *annot.* 15. §. 1. *num.* 5. *Ventrigl. in praxi rerum Eccleſ. par.* 2. *annot.* 15. §. 1. *num.* 21. Cumque Concilium Tridentinum *Seſſ.* 24. *cap.* 16. *de Reform.* decrevarit, quod Epiſcopo mortuo Capitulum deveniat ad electionem Vicarii, itaut ſublata fuerit diſpoſitio Juris Communis, quo attento, poterat capitulum mortuo Epiſcopo non devenire ad electionem Vicarii, ſed per ſeipſum juriſdictionem exercere, uti ponderat *Fagnau. in cap. his qui num.* 66. *& ſeqq. de majoritate, & obedientia*, ea, quæ dicta ſunt de facultate Capituli quoad viſitationem Civitatis, & Diœceſis, ſibi debent vindicare locum in Vicario Capitulari, ut in terminis viſitationis Diœceſis reſolutum fuit ab hac S. Congregat. *in Salernitana anno* 1589. *pag.* 81. *lib.* 6. *decret. in Aſculana Viſitationis* 8. *Maii* 1683. *& in Oſtunen.* 28. *Julii* 1708. *lib.* 53. *decret. pag.* 266. ubi propoſito dubio *An, & quando Vicarius Capitularis poſſit viſitare*, reſcriptum fuit *affirmative poſt lapſum anni*, & ab hac eadem Sac. Congregatione ſtatuti fuerunt fines, intra quos Vicarii Capitulares deberent ſe continere in exactione procurationis ipſis debitæ occaſione viſitationis, uti habetur *in Elnen.* 28. *Maii* 1648. *lib.* 18. *decret. p.* 464.

Hæc quoad viſitationem Civitatis, & Diœceſis; quoad viſitationem vero Capituli, & quoad viſitationem perſonalem Capitularium, excellentior hæc & magis fructuoſa dicitur viſitatione locali, & reali, uti plena habetur apud *Reſtam in directorio viſitationis, & apud Criſpinum in ſua viſitatione Paſtorali par.* 3. cum hæc reſpiciat vitam, & mores Capitularium, & de eadem ſermonem facere videtur *Rota in allegata deciſ.* 84. *ſeu* 85. *coram Merlin.* in qua poſtquam docuit Capitulum Sede vacante poſſe viſitare Civitatem, & Diœceſim, & omnia ejus membra, inquit, viſitationem nedum conſiſtere in acceſſu ad unamquamque Eccleſiam, ſed in perquiſitione, & reformatione morum, tam Cleri, quam Populi; & quoad punctum procedendi adverſus Canonicos, cum, vel ſine adjunctis, Sac. hæc Congregatio reſolvit, debere Vicarium Capitularem procedere cum adjunctis, ſi Epiſcopus id facere conſueverat, ſecus autem ſi hoc ab Epiſcopo non fiebat, uti habetur apud *Garz. de benef. par.* 5. *cap.* 7. *num.* 23. & bene proſequuntur *Barb. ad cap.* 6. *ſeſſ.* 25. *de ref. num.* 14. *Gallemart. ad cap.* 16. *ſeſſ.* 24. §. *Dubitatum fuit, Stroz. de offic. Vicaris lib.* 2. *quæſt.* 145. *Ludovicus a Savavia in tract. de adjunctis impreſſo poſt Frances de Eccleſ. Cathed. edit. Venetæ anni* 1698. *quæſt.* 17. *num.* 35.

Nonnulli facultatem viſitandi in Capitulo, ſeu Vicario Capitulari cenſent in praxi admittendam, ſi Eccleſia non ſit de proximo providenda, *Barboſ. ad Concil. cap.* 3. *num.* 8. *ſeſſ.* 24. *de ref. Marchet. in praxi Vicar. Capit. part.* 1. *tit.* 18. *num.* 3. Cumque id ut plurimum pendeat a voluntate Summi Pontificis, Sac. hæc Congregatio aliquando reſpondit agendum eſſe cum eodem antequam aliquid decernatur, uti reſolutum fuit die 17. Octobris 1600. quærebatur enim *An Capitulum Sede vacante poſſet viſitare Civitatem, & Diœceſim, & viſum fuit Illuſtriſſimis Patribus non expedire, ut Capitulum habeat hujuſmodi facultatem, quæ ei forte competit juxta graviorem Doctorum opinionem, ideo antequam aliquid decernatur agendum eſſe cum Sanctiſſimo.*

His poſitis, quæritur

I. An Vicarius Capitularis Scardonen. facere poſſit viſitationem Civitatis, & Diœceſis.

II. An facere poſſit viſitationem perſonalem Capitularium in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit

Ad Primum, & ſecundum affirmative, dummodo elapſus ſit annus a die ultima Viſitationis facta ab Ordinario.

QUÆSTIO CCXXIX.

In Cauſa Romana Legati, die 13. *Septembris* 1721.

ANTONIUS Maria Lancianus *die* 26. *Januarii anno* 1715. hæredem ſibi ſcripſit Philippum Maruſſum, & inter cætera diſpoſuit *per l'anima mia, e remiſſione de' mei peccati, voglio, & ordino, che nella detta Chieſa*, ſermo eſt de Eccleſia Sacrorum Stigmatum, *ſi celebrino ogni anno, con i frutti di dieci luoghi di Monte, cioè cinque di S. Pietro ſeconda erezione, e cinque Reſtorato terza erezione, tante Meſſe, quante vi entreranno a ragione d'un giulio l'una, detratti ſcudi tre l'anno per la Sacriſtia della detta Chieſa, per i paramenti, ed altri utenſili per le dette Meſſe, e le ſolite mancie, incaricando al mio erede di far voltare detti luoghi di monte in faccia della mia eredità con il detto peſo, e colla riſerva de' frutti a ſuo favore, per erogarli come ſopra.*

Die 23. *menſis Decembris ejuſdem anni* Antonius Maria tres ex dictis locis Montium Sancti Petri reſignavit, & *die* 2. *Januarii anni* 1716. depoſuit in Sacro Monte Pietatis ſcuta 357. provenientia ex pretio locorum Montium alienatorum, *& die* 23. *ejuſdem menſis, & anni*, ex hac vita deceſſit.

Secuto Teſtatoris obitu, ſola ſeptem Loca Montium in ejus hæreditate reperta ſunt; cumque Philippus Maruſſus hæres contendat Miſſas eſſe celebrandas ex fructibus dictorum ſeptem locorum Montium, nec ſe ad ullam ſuppletionem teneri, fuit ejus inſtantia de more remiſſa ad Eminentiſſimum Cardinalem Archiconfraternitatis Sacrorum Stigmatum Protectorem, qui cenſuit eam eſſe rejiciendam.

Porro nonnulla ſunt, quæ ſuadent Philippum eſſe obligatum ad ſupplendum, nec eum propriæ ſatisfacere obligationi, ſi Miſſas celebrare faciat ex fructibus ſeptem tantummodo locorum Montium; & primo quidem, quia licet ex alienatione voluntaria rei legatæ ad differentiam alienationis neceſſariæ, legatum extinguatur, aut minuatur, juxta *Textum in l. rem legatam, & in l. Legatum §. Pater ff. de adimendis Legatis*, dicta tamen regula non procedit in Legatis piis, ſed tantum in legatis prophanis, cum in legatis piis, propter animæ favorem, ex alienatione rei legatæ nec extinguatur, nec minuatur legatum, *Jaſon. in l. qui poſt Teſtamentum colum.* 3. *C. de Legatis, Tiraquell. de privilegiis cauſæ piæ privil.* 41. *Genuen. pract. Eccleſ. quæſt.* 267. *Amoſtaz. de cauſis piis lib. primo cap.* 13. *num.* 41. *Paſqualig. de Sacrificio novæ legis quæſt.* 110. *per totam.*

Secundo quia quatenus admitteretur, quod legatum etiam pium extingueretur, aut minueretur ex alienatione rei legatæ, id nihilominus non eſſet aptabile terminis noſtris, in quibus Teſtator vendidit quidem loca montium, ſed pretium depoſuit in Monte Pietatis. Depoſitum hoc etenim pretii oſtendit eum a priori voluntate non receſſiſſe, & ſic totum, & integrum legatum deberi, licet aliqua portio legati fuerit alienata, uti probat apertus *Textus in l. fideicommiſſa §. ſi Rem ſuam ff. de Legatis* 3. ibi *cum tamen quidem nomen debitoris exegiſſet, & pro depoſito pecuniam habuiſſet; putavi fideicommiſſi petitionem ſupereſſe:* & in puncto, quod ex diſtractione reditus ſuper communi Florentiæ non cenſeatur revocatum legatum Filio relictum, ex quo Pater pretium depoſuerat in Banco, firmat *Alexander conſil.* 156. *libro* 7.

Alia e contra ſunt, quæ ſuadent Philippum non eſſe obligatum ad ſupplendum, & ipſum propriæ ſatisfacere obligationi, ſi Miſſas celebrare faciat ex reditibus ſeptem tantummodo locorum Montium, vel quia juxta veriorem, & receptiorem Sententiam, ex alienatione voluntaria rei legatæ, pium etiam legatum extinguitur, aut imminuitur, *Mantic. de conjecturis ultimarum voluntatum lib.* 12. *tit.* 6. *num.* 5. *Menoc. de præſumpt. lib.* 4. *præſumpt.* 167. *n.* 15. *& ſeqq. Ciarlin. controverſ. forenſ. lib.* 1. *cap.* 69. *n.* 25. *& ſeqq.*

Abſque eo quod quidquam relevet expoſita circumſtantia, quod Teſtator videlicet pretium depoſuit, illa quippe procedit in themate, in quo Teſtator pretium recepit, quod recuſare non potuit, ſecus autem, quoties prout hic, in tantum pretium recepit, in quantum nullo impellente vendere voluit loca Montium, uti deſumitur ex allegato *Textu in l. fidei commiſſa §. Si rem ſuam ff. de Legatis* 3. ubi licet pro legati perſeverantia momentum conſtituatur in depoſito a Teſtatore facto, quemadmodum legitur in verbis ſupra recenſitis, immediate tamen ſubditur, quod Teſtator non ſponte ſua, ſed impellente Creditore pretium receperat, *maxime quia non ipſe exegerat, ſed debitor ultro pecuniam obtulerat, quam offerente ipſo non potuit non accipere.*

Vel quia derelicta quæſtione, an ex alienatione rei legatæ extinguatur, vel imminuatur legatum, cum hic & nunc non agatur de decem locis Montium legatis, & controverſia redacta ad terminos legati Miſſarum adimplendi ex fructibus decem locorum Montium, quorum tria fuerunt a Teſtatore alienata, non videtur, quod unquam hæres teneri poſſit ad ſupplendum, tum quia in una, eademque oratione Teſtator, tam loca Montium, quam onus Miſſarum complexus eſt, in quibus circumſtantiis Loca Montium ſtare dicuntur taxative, non demonſtrative, *Roman. in ſingul.* 430. *Mantic. de conjecturis lib.* 12. *tit.* 6. *num.* 24. *&* 25. *Menoc. de præſumpt. lib.* 4. *præſump.* 147. *num.* 48. *& ſeqq. Caſtil. controv. juris lib.* 4. *cap.* 54. *num.* 20. *& ſeqq. Rota deciſ.* 456. *num.* 34. *& ſeqq.*

& ſeqq. coram Merlino; tum quia Teſtator non incœpit ab onere, ſed a ſumma, ex quo ſequitur loca Montium non ſtare demonſtrative, ſed taxative, juxta celebre Votum Domini da Vecchiis olim Secretarii hujus Sac. Congregationis impreſſus *apud Criſpin. in ſua viſitatione paſtorali parte* 2. §. 18. *num.* 6. quod Sacra Congregatio in facti contingentia ſemper ſecuta eſt; admiſſoque quod loca Montium ſtent non demonſtrative, ſed taxative, ceſſat quæcumque obligatio hæredis ad ſupplendum.

His poſitis, quæritur

An Miſſæ in futurum celebrandæ ſint cum fructibus tantummodo ſeptem locorum Montium, vel potius eſſe debeat locus ſupplemento.

Sacra Congr. die 2. Octobris 1721. reſpondit,

Ad primum dubii partem negative. Ad ſecundam affirmative, & amplius.

QUÆSTIO CCXXX.

In Cauſa Miletenſi, die 13. Septembris 1721.

GRegorius Falcettus Parochus Eccleſiæ S. Joannis Baptiſtæ Terræ Melicucciæ, quæ ſubeſt Religioni Hieroſolymitanæ, & quæ ſita eſt intra limites Diœceſis Mileten. huic ſacræ Congregationi expoſuit, quod in ſequelam cujuſdam tranſactionis initæ anno 1588. tam fructus, & reditus ad ſuam Parochialem pertinentes, quam alii ſpectantes ad Beneficia, S. Petri, Beatiſſimæ Virginis Conſolationis, & S. Leonardi exiguntur a quadam Perſona ſpecialiter deputata, detractiſque nonnullis detrahendis, dividuntur inter dictos Beneficiatos, & Communitatem Presbyterorum dictæ Terræ, itaut ipſa congruam non habeat, ſupplicavitque pro declaratione nullitatis ſupra recenſitæ conventionis, vel ad minus pro libertate ab eadem recedendi, & ſic vindicandi fructus omnes, & proventus ad ſuam Parochialem Eccleſiam ſpectantes, cum proteſtatione adimplendi omnia, quæ officii ſunt Parochialis, & juxta morem Sacra Congregatio juſſit, quod ſcriberetur Epiſcopo pro informatione, & voto.

Scriptum fuit Epiſcopo, qui retulit, quod ſub obtentu antiquioris cujuſdam conſuetudinis, inita fuit anno 1588. quædam conventio, in qua tam Parochus, quam alii tres Beneficiati aſſenſum præſtiterunt, quod ſuorum Beneficiorum fructus exigerentur a Procuratore eligendo, & dividerentur cum cæteris Sacerdotibus Terræ, qui tunc erant quindecim, quique ulterius aſſumpſerunt in ſe onus celebrandi tres Miſſas qualibet hebdomada, providendi Eccleſias, in quibus Beneficia ſita ſunt, de omnibus neceſſariis, & adminiſtrandi Sacramenta Baptiſmi, Viatici, & Extremæ Unctionis, præter alia, quæ in ipſa conventione legi poſſunt.

Addit Epiſcopus ſcandala oriri ex hac conventione, cum Sacramenta ut plurimum adminiſtrentur a Sacerdotibus imperitis, qui id ſibi arrogant, nulla præcedente approbatione, nec ullo per conſequens examine præcedente; cumque ſingulis annis memorata adminiſtratio ſub haſta ponatur, & deferatur ad Sacerdotem, qui ſe offert eam minori aſſumere mercede, præter execrabilem hunc operandi modum, ut plurimum ex hoc facto derivare, quod Sacerdos carens facultate excipiendi confeſſiones, deferat Viaticum, & teneatur ſecum ducere Sacerdotem, qui ſit approbatus ad excipiendas Confeſſiones, ut in citata Epiſcopi Relatione fuſius legi poteſt.

Hæc ſunt, quæ in Relatione Ordinarii continentur. Nunc deveniendo ad jura, quæ uni, & alteri parti aſſiſtere poſſunt, pro eo, quod datum eſt conjicere ex documentis Presbyterorum Terræ Melicucciæ mihi conſignatis, ipſorum fundamenta deſumi valent, primo, ex quo ſi participant de reditibus, & proventibus Parochiæ, & aliorum trium Beneficiorum, oneribus etiam gravantur adminiſtrationis ſcilicet Sacramentorum Baptiſmi, Viatici, & Extremæ Unctionis, confectionis librorum Parochialium, intereſſentiæ funeralibus defunctorum, & ſervitii Eccleſiæ ſingulis Dominicis, & diebus feſtivis, ultra ſalarium ducatorum 19. ſolvendum Sacriſtiæ, & alias expenſas ſubeundas, a quibus Parochus nedum eſt immunis, ſed etiam ducatis annuis 10. fruitur, ultra coæqualem portionem, quam habet cum aliis Terræ Sacerdotibus.

Secundo, ex antiquiſſima conſuetudine, cum in conventione inita anno 1588. aſſeratur, quod anteactis temporibus fructus Beneficiorum communicabantur cum Presbyteris Terræ. Item ex modo relata tranſactione,

quæ propter lapſum centum annorum præſumi valet Apoſtolico Beneplacito roborata, cum Bulla Urbani Octavi, de qua apud *Fagnan. in cap. Conſuetudines num.* 45. *de conſuetud.* tollat præſumptionem Beneplaciti Apoſtolici reſultantem ex lapſu triginta, vel ſexaginta annorum, ſed Centenariam præſervet, *Adden. ad Pamphil. deciſ.* 153. *ſub num.* 14. & cum juxta veriorem ſententiam ſatis ſit, quod Centenaria elapſa ſit ante motam litem, *Pacion. de Locato cap.* 14. §. 11. *num.* 3. *&* 4. *Rocca diſput. Juris cap.* 59. *num.* 9. *& ſeqq. Galeſ. in Comment. ad Conſtit. Urbanam n.* 308. *Rota deciſ.* 318. *ſub num.* 5. *part.* 17. *& deciſ.* 33. *num.* 11. *parte* 18. *recent.* & in *Nepeſina devolutionis* 22. *Aprilis* 1695. §. *Etenim coram clar. mem. Cardinali Thauruſio*, quibus omnibus ſuperadditur, quod Urbanus Papa Octavus Statuta Cleri hujuſce Terræ ſuis litteris Apoſtolicis confirmavit *die* 7. *Martii anno Pontificatus* 7.

Parochus e contra in ſua ſcriptura per manus circumferenda innititur primo diſpoſitioni Juris, quæ fructus, & emolumenta Parochiæ ad ipſum Parochum defert privative quo ad alios; ſecundo inquit, tranſactionem anni 1588. ſibi non obſtare, tum quia fuit inita ſine cauſa, & ſine ſolemnitatibus, tum quia eſt litteraliter reſtricta ad vitam tranſigentium; tertio ponderat ſcandala, & inconvenientia ſupra memorata; quarto ſuſtinet ſuæ intentioni non obeſſe Urbanam confirmationem, cum ea non reſpiciat conventionem, de qua nunc agitur, ſed confirmet in forma communi, & non in forma ſpecifica Statuta Cleri, & in eadem adſit clauſula: *Dummodo licita ſint, & honeſta, & non repugnent Sacris Canonibus, & decretis Concilii Tridentini, & Apoſtolicis Conſtitutionibus*, & ultimo affert diſpoſitionem Sacri Concilii Tridentini *Seſſ.* 24. *cap.* 13. *de Reform.* ubi Sancta Synodus Epiſcopis mandat, ut diſtincto Populo in certas Parochias; unicuique ſuum perpetuum, & peculiarem Parochum aſſignent, a quo ſolo licite Sacramenta ſuſcipiant, non obſtantibus quibuſcumque privilegiis, & conſuetudinibus etiam immemorabilibus.

His ſtantibus, quæritur

I. An Conventio inita anno 1588. *valida ſit, & obligatoria Parochi Terræ Melicucciæ in caſu, & quatenus affirmative.*

II. An eidem Parocho licitum ſit ab eadem reſilire.

Sacra Congr. die 2. Octobris 1721. reſpondit.

Ad primum negative. Ad ſecundum ſatis proviſum in primo, & amplius.

QUÆSTIO CCXXXI.

In Cauſa Fundana Applicationis Miſſarum, die 13. *Septembris* 1721.

IN Oppido Valliſcurſæ tres extant Parochiales Eccleſiæ, prima S. Martini, quæ habet Archipreſbyterum, & duos Canonicos nuncupatos, ſeccunda S. Angeli, quæ habet Parochum, & duos pariter Canonicos nuncupatos, tertia S. Mariæ, quæ pariter Parochum, & duos alios habet Canonicos, & omnes hi diebus feſtivis in altera ex dictis Eccleſiis per Turnum conveniunt ad canendam Miſſam, & unuſquiſque iiſdem diebus feſtivis Miſſam Parochialem applicat pro Populo.

Diebus vero ferialibus tam Parochi, quam Canonici in altera ex Eccleſiis per Turnum Miſſam celebrant juxta antiquam conſuetudinem, & in ordine ad hanc Miſſam, quæ diebus ferialibus modo prædicto celebratur, orta eſt controverſia, an eadem eſſet pro Populo applicanda; cumque de hac re actum eſſet in viſitatione facta ab Epiſcopo *anno* 1707. Epiſcopus cenſuit ex rationibus coram ſe deductis non adeſſe dictam obligationem, delataque ſubinde controverſia ad Sacram Congregationem Epiſcoporum, & Regularium, fuit ejus cognitio a dicta Congregatione remiſſa ad hanc Sacram Congregationem, in cujus remiſſionis ſequelam diſputanda proponuntur dubia ad calcem hujuſce reſtrictus referenda.

Multæ ab hac S. Congregatione ſtatutæ ſunt regulæ quoad applicationem Miſſarum, & in eo quidem quod attinet ad Parochos, pluries reſolutum fuit eoſdem teneri Miſſam pro Populo applicare ſingulis diebus feſtis, licet congruam non habeant, & reſolutiones fuerunt confirmatæ a ſan. mem. Innocentio XII. in ſuis litteris Apoſtolicis in forma Brevis expeditis *die* 24. *Aprilis* 1699. & impreſſis apud *Clericat. diſcord.* 29. *de Benef. ſub n.* 43.

Quoad Miſſam Conventualem, eadem in Cathedralibus, & Collegiatis Eccleſiis ſingulis diebus eſt applican-

da pro Benefactoribus, ad terminos *Textus in cap. Cupientes de celebr. Miſſ.* & ad terminos reſolutionis *in Camerinen. Miſſ. Conventualis 6. Junii 1705. & 5. Junii 1706.* quinimmo ſi cura Animarum ſit penes Canonicos, iidem tenentur diebus feſtis applicare pro Populo, & ulterius ſatisfacere oneri Miſſæ Conventualis pro Benefactoribus applicandæ, juxta Reſolutiones editas in *Viterbien. 31. Martii 1708.* & in *Balneo regien. 19. Aug. 1713.* ſed hoc onus Miſſæ Conventualis ſolas reſpicit Eccleſias Cathedrales, & Collegiatas, itaut ſi aliqua Eccleſia probet ſe non eſſe Collegiatam, ab hoc onere dicatur exempta, juxta caſum diſputatum, & reſolutum *in Montis Faliſci Miſſæ Conventualis 12. Februarii 1718.*

Ruſus quando diſputatio exorta eſt circa Miſſas Conventuales in præteritum non applicatas, quando aderat obligatio applicandi, Sacra hæc Congregatio conſuevit relaxare rigorem, & Epiſcopo demandare, ut non ad integram menſuram Miſſarum, quæ erant applicandæ, & applicatæ non ſunt, celebrare faciat, & applicare, ſed cum aliqua æquitativa diminutione, uti reſolutum fuit in *Cauſa Comen. Miſſæ Conventualis, & Parochialis 11. Maii 1720. in reſponſione ad ſecundum.*

Quo ad reliqua deinde dubia reſpicientia Miſſarum applicationem, niſi aliter ex circumſtantiis deſumatur, ſtatim ac aliquis demandavit Miſſas celebrari, intelligitur, quod voluerit eas etiam pro Anima ſua applicari juxta antiquam, & ſemper retentam reſolutionem in *Tiburtin. Applicationis Sacrificii 18. Auguſti 1668. lib. 26. Decret. fol. 61.* ibi --- *in diſpoſitione teſtamentaria antiquitus facta a Pio Teſtatore reperitur fundata quædam Cappellania cum onere Cappellano pro tempore Sacrum faciendi ſingulis Dominicis, aliiſque feſtivis diebus, nulla adjecta declaratione ad cujus ſuffragium applicandum eſſet Sacrificium. Ideo Epiſcopus Tiburtin. ſupplicat per Sacram Congregationem declarari, an hujuſmodi Sacrificium applicandum ſit pro Anima ipſius Teſtatoris, an vero ad libitum Cappellani, uti hactenus factum eſſe comperiit. Die 18. Auguſti 1668. Sac. Congregatio reſpondit applicandum eſſe Sacrificium pro anima Teſtatoris.*

Hæc ſunt, quæ operæ pretium eſſe cenſui adnotare, ut ad manus omnium ſint opiniones in hac Sacra Congregatione receptæ; cumque in Cauſa, de qua nunc agitur, obligatio applicationis deſumi contendatur potiſſimum ex antiqua conſuetudine, quæritur

I. An Parochi, aliique Beneficia poſſidentes in Eccleſiis S. Martini, S. Angeli, & S. Mariæ Valliſturſæ teneantur Miſſas tres celebrandas per turnum applicare pro Populo, & Benefactoribus, etiam diebus ferialibus, unam nempe in unaquaque dd. Eccleſiarum.

II. An ad dictum onus teneantur pro præterito, & a quo tempore in caſu &c.

Sacra Congr. die 2. Octobris 1721. reſpondit

Ad primum negative. Ad ſecundum ſatis proviſum in primo.

QUÆSTIO CCXXXII.

In Cauſa Bononienſi Juris viſitandi, die 2. Octobris 1721.

IN Civitate Bononiæ, quam, ut cæteri prætermittantur, Summi ipſi Romani Pontifices vocare non dubitarunt *Antiquiſſimam Studiorum Matrem, Communem bonorum artium domicilium, & diſciplinarum emporium,* uti legi poteſt in litteris Apoſtolicis Leonis X. impreſſis *apud Dulcinum de Vario Bononiæ Statu lib. 6. pag. 292. & in Conſtit. 69. §. 1. inter eas Pii Quarti Bull. tom. 2. & in Conſtit. 67. §. 7. inter eas Clementis Octavi Bull. tom. 3.* Sixtus Papa V. Collegium fundavit pro quinquaginta ex Provincia Marchiæ Scholaribus, eidemque elargitus eſt annuos reditus, privilegia, & exemptiones, de quibus *in ſua Conſtit. 89. Bull. tom. 2.*

Hic idem Pontifex huic ſuo Collegio nonnullas Eccleſias tunc vacantes conceſſit, & aſſignavit, incorporavit, applicavit, & appropriavit, itaut nedum Collegii Rector, & Scholares realem, & actualem illarum poſſeſſionem ingredi, ſed etiam eas retinere, regere, adminiſtrare, & earum fructus, & emolumenta in ſuam utilitatem, & neceſſitatem convertere poſſent, necnon illis deſervire facere *per Presbyteros ſæculares, vel de Superiorum ſuorum licentia cujuſvis Ordinis Regulares idoneos, juxta ſtatuta deſuper edenda ponendos, & amovendos, Diœceſanorum locorum, vel quorumvis aliorum licentia deſuper minime requiſita,* uti legitur in Bulla mox allegata §. 6.

Super harum Eccleſiarum viſitatione *anno 1692.* exorta eſt controverſia inter Eminentiſſimum Civitatis Bononiæ Archiepiſcopum, & Eminentiſſimum tunc temporis Collegii Protectorem, contendente hoc non poſſe ab illo expleri viſitationem Eccleſiarum ullo modo, cum excluſione etiam juris delegati; cumque Sac. hæc Congregatio tunc cenſuerit eſſe exquirendum votum Rotæ, nec ab inde citra aliquid geſtum ſit, & Eminentiſs. Card. Bononiæ Archiepiſcopus in poſtrema Relatione ſuæ Eccleſiæ, quam poſt perſonalem viſitationem Sacrorum Liminum, juxta morem, Sac. huic exhibuit Congregationi; nedum ſtatum prædictæ controverſiæ expoſuerit, ſed etiam hoc intermedio tempore ad ſuas manus dixerit deveniſſe ipſius Collegii Conſtitutiones editas a clar. mem. Alexandro Cardinali Montalto, primo ejus Protectore, & in forma ſpecifica confirmatas ab eodem Sixto Quinto, quæ favorabili reſolutioni dubii alias propoſiti ita prodeſſe ipſi viſæ ſunt, ut ad controverſiæ reſolutionem procedi poſſit abſque voto Rotæ, alias ab hac Sac. Congregatione requiſito, poſt mutua officia hinc inde, hoc eſt inter memoratum Eminentiſs. Archiepiſcopum, & præſentem Eminentiſs. Collegii Protectorem præmiſſa, dubium ad calcem hujus Reſtrictus referendum in hac Sac. Congregatione examinandum proponitur.

Tria vero ſunt fundamenta, quorum ope Eminentiſſimus Archiepiſcopus putat ſe poſſe Eccleſias Collegio unitas jure delegato viſitare, primum eſt, quia Epiſcopus tanquam Sedis Apoſtolicæ Delegatus poteſt viſitare Eccleſias ſæculares exemptas *juxta cap. 8. ſeſſ. 7. de ref.* etiamſi Eccleſiæ ſæculares exemptæ, eſſent commendatæ, & ſive illis immineat, ſive non Cura Animarum, juxta *cap. 8. ſeſſ. 25. de Reform.*

Secundum eſt, quod in allegatis Conſtitutionibus Card. Alexandri Montalti ſtatuitur, quod Sacerdotes deſervientes Eccleſiis Collegio annexis, omnia obſequia Ordinariis impendant in iis, quæ exempti per decreta S. Concilii Tridentini facere tenentur, hinc inferendo ad viſitationem, quam Sacerdotes ſæculares in ſuis Eccleſiis licet exemptis admittere tenentur ad tramites Tridentini in locis allegatis.

Tertium tandem eſt, quod viſitandi facultas ita pertinet ad Ordinarium, ut etiamſi in fundatione alteri conceſſa eſſet, non per hoc tamen excluſus cenſetur Epiſcopus, cui tantum expreſſa prohibitio præjudicare poteſt, juxta reſolutiones hujus Sac. Congregationis de quibus *apud Ludoviſ. deciſ. 8. per tot.*

His ſtantibus, quæritur

An Eminentiſſimus Archiepiſcopus Jure Delegato Eccleſias unitas & annexas Collegio Montalto viſitare poſſit in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit

Affirmative, & amplius.

QUÆSTIO CCXXXIII.

In Cauſa Fulginatenſi Prioratus, quoad curam Animarum, die 2. Octobris 1721.

PROMOTOR Fiſcalis Curiæ Epiſcopalis Fulginaten. prætendit Priorem Cathedralis Fulginei teneri per ſeipſum exercere Curam Animarum, & Sacramenta miniſtrare, & eſſe vere, & proprie actualem Curatum cum ſolo adjutorio Sacriſtarum tanquam ſuorum Coadjutorum; & præcipua fundamenta Promotoris Fiſcalis ſunt hæc, quæ ſequuntur.

Primum eſt, quod in Viſitatione Cathedralis Eccleſiæ facta *uſque de anno 1573.* ſtatutum fuit ab Epiſcopo, retinendam eſſe laudabilem conſuetudinem, ut duo ex Sacriſtis, uti Coadjutores, auxilium præſtarent in Cura Animarum Priori, quoad ea, quæ ipſe perficere non poterat, dummodo prædicti Coadjutores Sacriſtæ prævio examine ab Ordinario approbarentur.

Secundum eſt, quod in Apoſtolicis proviſionibus de dicto Prioratu pro tempore factis, hæc leguntur: *cique,* ideſt Prioratui, *Cura etiam juriſdictionalis immineat Animarum,* & in nonnullis aliis proviſionibus, tam antiquis, quam recentioribus, præſcriptum fuit prævium examen.

Tertium eſt, quod ipſi Priores in parvis pagellis, quas diſtribui conſueverunt tempore Paſchali, pro deſignandis illis, qui præcepto annuæ communionis ſatisfecerunt, ſe ſubſcripſerunt hoc modo, *Prior, & Curatus.* Item interfuerunt matrimoniis, & abſque prævia licentia adminiſtrarunt Sacramentum Pœnitentiæ, & in nonnullis viſitationibus Eccleſiæ Cathedralis, quæ ab Epiſcopis factæ ſunt,

Digitized by Google

ſunt, legitur, quod Prior eſt prima Dignitas Cathedralis, & quod ei incumbit onus adminiſtrandi Sacramenta, ſeu Curæ Animarum.

Quartum eſt, quod in lite in hac Sac. Congregatione diſcuſſa *die 5. Aprilis, & 9. Auguſti anno* 1704. Prior ingenue confeſſus eſt ad ſe privative quoad omnes alios Canonicos Eccleſiæ Cathedralis ſpectare exercitium Curæ Animarum, & ſic eoſdem non poſſe ſine ſua licentia in Cathedrali adminiſtrare Sacramentum Baptiſmi, & hanc Confeſſionem Promotor Fiſcalis contendit eſſe maximopere advertendam, non obſtante, quod Sac. hæc Congregatio cenſuerit, dictos Canonicos poſſe baptizare ſine licentia Prioris, cum id proceſſerit ex antiqua conſuetudine, qua attenta, jus baptizandi de jure competens Parocho, poteſt etiam aliis competere, qui Parochi proprii non ſunt, uti, re funditus examinata, dictum fuit in hac Sacra Congregatione *in Romana Juris Baptizandi*, in qua reſolutum fuit, Curato S. Petri in Vaticano licere baptizare commorantes in omnibus aliis Parochiis Urbis, ex cauſa potiſſimum antiquiſſimæ conſuetudinis, uti habetur *lib. 50. decret. pag. 224. a tergo*.

Abſque eo quod vis ulla conſtitui poſſit in ultimo ſtatu, tum quia in ultima proviſione appoſita fuit clauſula, de qua paſſim in aliis antecedentibus proviſionibus, *quod Prioratui erat annexa Cura juriſdictionalis Animarum*, tum quia, quando agitur de ſtatu Beneficii, puta, an illud ſit Sæculare, vel Regulare, an Curatum, vel ſimplex, non attenditur ultimus ſtatus, ſi conſtat de ſtatu anteriori contrario, niſi ultimus ſtatus ſit legitime præſcriptus, *juxta Textum in cap. cum de Beneficio de Præbendis in 6.* ad differentiam caſus, in quo ageretur de poſſeſſione conferendi, præſentandi, & eligendi, tunc etenim ultimus ſtatus attenditur, & cuicumque alteri ſtatui præcedenti præfertur, *ut in cap. querelam de elect. in cap. conſultationibus de Jurepatronatus, & in cap. olim de cauſa poſſeſſionis*, & ad rem bene diſtinguit *Addon. ad Ludoviſ. deciſ.* 77. Concluditque Promotor Fiſcalis rem duram admodum eſſe, quod Sacriſtæ, qui deputantur in Coadjutores Prioris, ante deputationem examinentur, & quolibet anno ſubjiciantur, juxta conſuetudinem Cathedralis Eccleſiæ Fulginaten., novo examini, & quod Prior, qui illorum caput eſt, & cui incumbit Cura Animarum, abſque ullo examine aſſumatur, uti latius videri poteſt in ſcripturis ejus nomine circumferendis.

E contra autem, Canonicus Aſcanius Jacobilli electus in Coadjutorem a Canonico Chriſpoldo de Gregoriis moderno Poſſeſſore Prioratus, de cujus Jacobilli ſupplicatione, juxta Decretum Eminentiſſimi Prodatarii, agi debet in Sacra Congregatione, an ſit, nec ne relaxanda, ſuſtinet Prioratui non eſſe curam Animarum annexam; primo quia agitur de prima Dignitate Cathedralis, quæ de Jure præſumitur Beneficium ſimplex, non curatum, niſi annexio Curæ probetur per legem Fundationis, vel ex alio titulo ſpeciali; ſecundo quia Cura Animarum tam habitualis, quam actualis reſidet penes Capitulum, quod ejus exercitium committit tribus Sacriſtis ad ſui nutum amovibilibus, delato ad Priorem tanquam Caput, & Primam Dignitatem jure honorifico aſſiſtendi Matrimoniis, & in ejus defectu, Decano, & Archipresbytero, nec non delato omnibus Canonicis cumulative cum Sacriſtis jure adminiſtrandi Sacramentum Baptiſmi, quo ſuppoſito, infert nunquam dici poſſe, quod Cura Animarum ſit Prioratui annexa, cum adminiſtratio unius Sacramenti non faciat, quod Adminiſtrans ſit Parochus, neceſſaria eſt quippe ad hunc effectum translatio Univerſitatis Curæ, cum præciſa obligatione, quod Parochiani teneantur Sacramenta recipere ab illo ſolum, qui habet in ſe translatam curam Animarum.

Et poſt hæc, tranſitum faciendo ad diſſolvenda fundamenta a Promotore Fiſcali deducta, contendit Canonicus Jacobillus non eſſe attendendam viſitationem *anni* 1573. cum eidem adverſentur tot alia monumenta a ſe allata, quibus aſſerit probari, curam Animarum eſſe penes Capitulum cum exercitio commiſſo tribus Sacriſtis. Contendit ulterius nullum ſibi præjudicium inferri, vel ex proviſionibus, in quibus dictum fuit *curam etiam juriſdictionalem Animarum imminere Prioratui*, vel in quibus præcedens examen requiſitum fuit, tum quia verba prædicta non fuerunt ſupplicantis, ſed Papæ concedentis, itaut eorum intelligentia eſſe debeat, non quod Prioratui ſit annexa Cura Animarum, ſed quod Papa eum ſupplicanti concedebat, etiamſi ipſi Cura Animarum eſſet annexa, tum quia requiſitio præcedentis examinis concludit collationem *in forma dignum*, & non *in forma gratioſa*, ſed nullatenus concludit annexionem Curæ Animarum, ſeu qualitatem Beneficii, Curati, quod non confertur cum expreſſione diligentis examinis ab Epiſcopo faciendi, in quo Proviſus reperiatur idoneus, ſed per commiſſionem examinis ab Epiſcopo faciendi *cum Examinatoribus in Diœceſana Synodo deputatis*. Contendit præterea ſæpius Priores ſe ſubſcripſiſſe in Pagellis pro Communione Paſchali cum ſolo titulo *Prioris*, omiſſo alio *Curati*, & Canonicum Chriſpoldum de Gregoriis præſentem Priorem habuiſſe ab Epiſcopo licentiam audiendi Confeſſiones, itaut ſolus adſit Prioris interventus Matrimoniis, ex quo ad Curam Animarum non valet argumentum. Denique contendit prætenſum quidem fuiſſe in hac Sacra Congregatione a Priore, quod Cura Animarum ad ſe pertineret, ſed hoc a Capitulo fuiſſe impugnatum, cum probaverit Curam Animarum ad ſe pertinere, & ejus exercitium Sacriſtis committi, reſervato ſingulis Canonicis jure adminiſtrandi Sacramentum Baptiſmi abſque ulla Prioris licentia, uti etiam fuit deinde ab hac Sacra Congregatione reſolutum. Plura alia continentur in ſcripturis dicti Canonici, quæ in eis legi poſſunt. Propoſita fuit Cauſa in Congregatione; cumque diſputatum fuerit dubium, *an ſit relaxanda ſupplicatio in caſu &c.* & Sacra hæc Congregatio reſponderit — *non eſſe relaxandam ſupplicationem*, iterum propoſita fuit inſtantia:

An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis in caſu &c.

Sacra Congr. die 28. Februarii 1722. reſpondit

Prævio receſſu a deciſis, eſſe relaxandam ſupplicationem cum expeditione tamen gratiæ in forma dignum, nempe cum clauſula — quod per diligens examen coram Ordinario faciendum idoneus repertus fuerit, & ad mentem.

QUÆSTIO CCXXXIV.

In Cauſa Trajectenſi, die 22. Novembris 1721.

QUIDAM Miſſionarius, qui dicit ſe eſſe unicum Paſtorem Catholicum in Exercitibus Hollandicis, quique potius a Statibus Hollandicis toleratus, quam ſtabilitus appellari valet, licet jam decimus ſeptimus labatur annus, ex quo prædicto Paſtorali fungitur officio, per epiſtolam certiorem reddidit D. Abbatem S. Catharinæ Internuntium Bruxellenſem, quod quatuor circiter ab hinc annis quædam Mulier vidua Catholica matrimonium contraxit cum Lutherano Moſæ Trajecti coram Miniſtro Lutherano, & in forma apud Lutheranos uſitata, & quod uſque adhuc habiti fuit pro legitimis Conjugibus, tum quia quidam Director ſpiritualis Mulieri perſuaſit matrimonium eſſe validum, tum quia multi tam Lovanii, quam alibi ſentiunt pro validitate conſimilium matrimoniorum, & quod ſolum poſtremis diebus Mulier, quæ dubitare cœpit de validitate matrimonii, dubium prædictum ſibi aperuit, cui tamen prohibuit ne illud notum faceret vel marito, vel Capitaneo Legionis Draconum Wallonum, inter quos maritus adſcriptus eſt, cum enim ille etiam ſit Lutheranus, dubii manifeſtatio cedere poſſet in detrimentum Catholicæ Religionis, & in epiſtola ab Internuntio Bruxellenſi quæſivit, an matrimonium eſſet validum, & quatenus validum non eſſet, petiit licentiam, ut coram ſe poſſent conſenſus renovari; cumque habita ab Internuntio epiſtola, cenſuerit ipſe nihil a ſe reſponderi poſſe, niſi habito Oraculo hujus Sac. Congregationis, licet inclinare videatur pro conceſſione facultatis renovandi caute coram Miſſionario conſenſum, quæritur in præſenti, an matrimonium ſit validum, & quatenus validum non eſſet, an ſit permittendum, ut renovetur conſenſus coram Miſſionario.

Quoad matrimonia inter Hæreticum, & Catholicam contracta, communis eſt opinio, quod eadem ſint illicita, ſed valida, uti probat *Textus in Can. Cave, & in Canon. non Oportet 28. quæſt. 1. & in cap. decrevit de hæreticis in 6.* & eſt doctrina *Divi Thomæ in quartum ſent. diſt. 39. q. 1. ar. 1. in reſponſ. ad quintum*, ibi, — *Si aliquis fidelis cum hæretica baptizata matrimonium contrahit, verum eſt matrimonium, quamvis peccet contrahendo, ſi ſciat eam hæreticam, ſicuti peccaret, ſi cum excommunicato contraheret, non tamen propter hoc matrimonium dirimeretur*. Et communis eſt opinio Theologorum, & Canoniſtarum.

Difficultas itaque, quæ in præſenti occurrit, in hoc primum reſidet, quod nulla eſt controverſia quoad publicationem Concilii Tridentini in loco, in quo matrimonium contractum fuit, itaut ſibi vindicet locum diſputatio, an matrimonium contractum inter Hæreticos, vel inter

Hæreticum, & Catholicam in locis, in quibus publicatum fuit Concilium Tridentinum, validum ſit; ſi non fuerit contractum coram Parocho Catholico, ſed coram Miniſtro hæretico.

Autumant nonnulli matrimonia hæc eſſe valida, primo quia moraliter eſt impoſſibilis obſervantia Decreti Concilii Tridentini de contrahendo matrimonio coram Parocho Catholico inter Hæreticos, quamdiu in locis, atque Provinciis, in quibus matrimonia contrahuntur, hæreſis dominatum tenet; ſecundo quia contrarium aſſerendo, converſiones hæreticorum impediuntur, hæreticus etenim petens Eccleſiæ Catholicæ reconciliari, aut deſerere debet Uxorem hæreticam converti nolentem, aut eam inducere debet ad præſtandum novum conſenſum coram Parocho Catholico, quod raro contingit. Hæ, aliæque rationes fuſe videri poſſunt in diſſertatione *Martini de Swoxen. de ſponſ. duorum*, quæ ulterius late fuerunt expoſitæ a *Vaneſpen. Juris Eccleſ. tom. 1. par. 2. tit. 12. cap. 5. num. 32. & ſeqq.* additque Internuntius in ſua epiſtola, quod hæc eſt hodie communis opinio Univerſitatis Lovanienſis, & Vicariorum Apoſtolicorum, necnon Epiſcoporum in vicinis degentium.

E contra Sac. hæc Congregatio fuit ſemper in ſenſu, quod matrimonia ſunt nulla, quando inter Hæreticos, vel inter Hæreticum, & Catholicam contracta ſunt coram Miniſtro hæretico in locis, in quibus Concilium Tridentinum receptum fuit, & publicatum, uti colligitur ex Decreto *in Colonien. Matrimonii 26. Septembris 1602. lib. 10. decret. fol. 47. a tergo*, ubi ſic legitur, *Hæreticos quoque, ubi decretum dicti capitis primi eſt publicatum, teneri talem formam ſervare, & propterea ipſorum etiam matrimonia abſque forma Concilii, quamvis coram Miniſtro hæretico, vel magiſtratu loci contracta, nulla atque irrita eſſe*, & quando conſimiles de validitate horum matrimoniorum petitiones propoſitæ ſunt, demandatum fuit, quod traderetur decretum in dicta Colonien., uti colligitur ex reſponſo edito *in alia Colonien. 16. menſis Decembris 1719. lib. 69. decret. pag. 609. & in una Moguntina 31. Maii 1721. lib. 71. decret. pag. 154. a tergo.*

Rurſus in *Hollandiæ Matrimoniorum* cum inſtante Internuntio Bruxellenſi a Miſſionariis requiſito, propoſitum fuiſſet 23. Auguſti 1681. ſequens dubium, *An in Provinciis Belgii confœderatis valeant matrimonia Catholicorum cum Heterodoxis contracta coram Magiſtratu hæretico, non obſtante decreto Concilii de ſolemnitatibus matrimonii in illis Provinciis publicato, & recepto*, Sacra Congregatio reſpondit *ad mentem cum Sanctiſſimo*, quæ fuit, *ut ſi eſſet reſpondendum dubio, negative reſponderetur*; cumque ſubſequenter conſimile dubium fuiſſet in Cauſa *Boſcodunen. Matrimonii* a Sacra Congregatione Sanctiſſimæ Inquiſitionis ad hanc pro examine remiſſum, reſponſum fuit *die 23. Februarii 1683. ad mentem*, & mens fuit, *quod ſervaretur id, quod fuit obſervatum in ſimili caſu a Sacra Congregatione in allegata Cauſa Hollandiæ Matrimoniorum 23. Auguſti 1681.* uti habetur *lib. 33. decret. fol. 932.*

Huic difficultati alia ſuccedit, & eſt, quod nec in quæſito Miſſionarii, nec in epiſtola Internuntii Bruxellenſis dicitur, quod Conjux Lutheranus ſit hæreſim abjuraturus, & Catholicam Religionem amplexurus, & multo minus, quod abjuraverit, vel Catholicam Religionem amplexus ſit, itaut ſi auctoritate hujus Sac. Congregationis concederetur facultas renovandi conſenſum coram Parocho Catholico, tacita quædam Apoſtolicæ Sedis diſpenſatio accederet ſuper matrimonio inter Hæreticum, & Catholicam iterum contrahendo ſine clauſula, *abjurata prius hæreſi*, ſine qua clauſula conſimiles non conceduntur diſpenſationes, uti teſtantur *Card. Albitius de inconſt. in fide cap. 18. n. 44. R. P. D. Petra in votis ad conſtit. 10. Joannis XXII. tom. 4. pag. 76. ſub. n. 14.*, & concordat praxis Tribunalis Sanctiſſimæ Inquiſitionis.

Quibus ſtantibus quæritur

I. An Matrimonium inter Hæreticum, & Catholicam contractum coram Miniſtro hæretico validum ſit in caſu &c., & quatenus negative.

II. An ſit concedenda facultas cauta renovandi conſenſum coram Parocho Catholico in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit

Ad mentem.

QUÆSTIO CCXXXV.

In Cauſa Biteſtenſi, die 22. Novembris 1721.

EPiſcopus Biteſten. huic Sacræ Congregationi expoſuit, quod, ſub obtentu conſuetudinis vigentis in Provincia Barenſi, cujus ipſe eſt Suffraganeus, abſque ulla diſpenſatione Apoſtolica, Clerici retinent ſecundum Beneficium de Jurepatronatus laicorum, licet primum ſit ſufficiens ad eorum congruam ſubſtentationem, & quod ulterius retinent tertium, quartum, & alia ulteriora Beneficia de Jurepatronatus laicorum, abſque diſpenſatione Apoſtolica, ſi prima duo ad congruam ſubſtentationem non ſufficiunt, prætenditur etenim, quod *Sac. Concil. Trid. ſeſſ. 24. cap. 17. de reform.* non habeat locum in Beneficiis de Jurepatronatus, & quærit, an hoc ſit admittendum. Ulterius idem Epiſcopus exponit ſimilia paſſim contingere in legatis Piis, & Cappellaniis de Jurepatronatus laicorum, & quærit pariter, an hoc ſit admittendum.

Sac. Concil. Trid. ſeſſ. 24. c. 17. de reform. decernit, quod in quibuſcunque perſonis quocunque titulo, etiamſi Cardinalatus fulgeant honore, obſervetur, ut in poſterum unum tantum Beneficium Eccleſiaſticum ſingulis conferatur, quod quidem ſi ad vitam ejus, cui confertur, honeſte ſubſtentandam non ſufficiat, liceat aliud ſimplex ſufficiens, dummodo utrumque perſonalem reſidentiam non requirat, eidem conferri, & ad tramites hujuſce Decreti jam ab hac Sacra Congregatione reſolutum fuit, Epiſcopum habenti unum ſimplex Beneficium, quod non ſufficiat ad ejus ſubſtentationem, poſſe aliud ſimile conferre abſque diſpenſatione Apoſtolica, ſed ſi duo non ſufficerent ad ſubſtentationem, non poſſe conferre tertium abſque Apoſtolica diſpenſatione, *Fagnan. in cap. cum jam dudum num. 35. & num. 71. de præbendis*, & reſolutiones impreſſæ ſunt apud *Garziam de benef. par. 11. cap. 5. num. 310.*; & Ordinarii poteſtas in puncto collationis ſecundi Beneficii, quando primum non eſt ſufficiens, ſæpius ampliata fuit ab hac Sac. Congregatione, etiam ad Beneficia difformia ſub eodem tecto, *juxta reſolutionem editam 14. Novembris 1716. in Camerinen. Diſpenſationis*, in qua aliæ allegantur *lib. 66. Decretorum p. 482.*

Quoad Beneficia vero de Jurepatronatus, an videlicet abſque diſpenſatione Apoſtolica ſecundum retineri poſſit, ſi primum ſive liberæ collationis, ſive de Jurepatronatus ſit ſufficiens ad congruam ſubſtentationem, & an tertium, & quartum Beneficium de Jurepatronatus laicorum retinere valeant ſine Apoſtolica diſpenſatione, ſi prima duo non ſint ſufficientia, non videtur eſſe pacificum inter Doctores; nonnulli etenim affirmative reſpondent, ex quo Concilium loco citato loquitur de collatione, non de inſtitutione *Maſſobr. in praxi habendi concurſum requiſito 17. dub. 18. per tot.*, ubi dicit ſic ſe habere univerſalem obſervantiam, & ſequitur *Panimol. dec. 31. num. 20. & ſeqq.*, ubi ponderat Beneficia de Jurepatronatus laicorum non comprehendi ſub Regulis Cancellariæ, & aliis juribus, quæ loquuntur de Beneficiis.

Alii e contra cenſent *citatum cap. 17. ſeſſ. 24. de reform.* ſibi vindicare locum etiam in Beneficiis de Jurepatronatus *Garzias de benef. part. 11. cap. 5. num. 280. Barboſa ad dictum cap. 17. num. 8. ſeſſ. 24. de reform. & in votis deciſivis lib. 3. cap. 122. num. 18. & 19.* & hanc ſententiam ſecuta eſt Sacra Congregatio *in Bovinen. 13. Novembris 1629.* relata in voto bon. mem. Paulutii olim Secretarii hujus Sac. Congregationis impreſſ. apud *Barboſ. lib. 3. cap. 13. Juris Eccleſ. univerſi num. 189.* ibi — *dubitandum fuit, an habens duo Beneficia ſimplicia, tertium de Jurepatronatus ad præſentationem Patronorum auctoritate Ordinaria aſſequi, & retinere poſſit abſque diſpenſatione Apoſtolica, Sac. Congregatio cenſuit tertium Beneficium ſimplex etiamſi de Jurepatronatus non poſſe retineri cum duobus aliis abſque Sedis Apoſtolicæ diſpenſatione.* Concordant aliæ reſolutiones, altera apud *Gallemart. ad dictum cap. 17. ſeſſ. 24. de reform.* altera *in una Aquilana 14. Auguſti 1630. lib. 14. decret. fol. 653.* ibi *Sacra &c. reſpondit ad primum, Epiſcopum habenti unum ſimplex Beneficium non ſufficiens ad illius ſubſtentationem, poſſe aliud ſimile conferre, ſed non poſſe plura quamvis ſimplicia uſque ad ejus ſufficientem ſubſtentationem eidem conferre. Ad ſecundum idem, quod ſuperius de Beneficiis liberis, judicandum eſt de Beneficiis Jurispatronatus.*

Tranſitum faciendo ad legata Pia, & Cappellanias, pun-

punctus eſſe videtur, an revera ſint Eccleſiaſtica Beneficia; Concilium etenim videtur habuiſſe reſpectum ad pluralitatem titulorum Beneficialium, uti colligitur ex ejus verbis, *quando unus plurium officia occupat Clericorum*, & rurſus *neminem oportere in duabus Eccleſiis conſcribi*, adeoque Sac. hæc Congregatio alias reſpondit allegatum Textum Tridentini ſibi locum non vindicare in penſionibus, itaut Ordinarius valeat conferre Beneficium habenti jam in penſionibus Eccleſiaſticis congruam ſubſtentationem, uti videri poteſt apud *Garz. de Benef. par. 11. cap. 5. ſub num. 310.* & ſequitur *Maſſobr. in praxi habendi concurſum requiſito 7. dub. 17.* & in terminis piorum legatorum cum onere Miſſas celebrandi, licet obtineantur ad præſentationem Patronorum, ſi ſingula modica ſint, quod non comprehendantur ſub decreto Sac. Concil. Tridentini, reſpondit hæc Sac. Congregatio apud *Garz. loco citato num. 318. & apud Maſſobr. loco pariter citato dub. 19.*

Et in eo, quod attinet ad praxim, ſive ad obſervantiam, non videtur in ea conſtitui poſſe fundamentum, cum diſpoſitio Sac. Concilii facta ſit ad impediendam Eccleſiaſtici Ordinis perverſionem, uti colligitur ex ejus verbis, & bene ad rem adnotavit *Garz. loco ſæpe cit. num. 279.*

His ſtantibus, quæritur

I. An obtinens primum Beneficium, ſive liberæ collationis, ſive de Jurepatronatus laicorum, ad ſui ſubſtentationem ſufficiens, poſſit abſque diſpenſatione Apoſtolica retinere ſecundum de Jurepatronatus laicorum in caſu &c.

II. An obtinens duo Beneficia, ſive liberæ collationis, ſive de Jurepatronatus laicorum, minime ſufficientia ad congruam ſubſtentationem, poſſit retinere tertium, & quartum de Jurepatronatus laicorum abſque diſpenſatione Apoſtolica in caſu &c.

III. An id, quod procedit in retentione Beneficiorum, procedere etiam debeat in legatis Piis, & Cappellaniis de Jurepatronatus laicorum in caſu &c.

Sacra Congr. die 6. Decembris 1721. reſpondit,

Ad primum negative. Ad ſecundum negative, & ad mentem. Ad tertium negative.

QUÆSTIO CCXXXVI.

In Dubio profeſſionis, die 22. Novembris 1721.

NOBILIS quædam perſona recepta fuit tanquam Novitia in Monaſterio Monialium, in quo Novitiatum incepit, & magno cum devotionis fervore proſecuta eſt, itaut, imminente termino anni, ſit in ſtatu emittendi Profeſſionem Regularem. Prædicta Perſona, quando Monaſterium ingreſſa eſt, non advertit ſe eſſe Hermafroditam, ſimplicitate etenim, & pudore quodam virginali dicitur inſignita; cum autem ex poſt ſuum ſtatum adverterit, & ſuo juramento firmaverit *ſexum fœmineum notabiliter pollere, & prævalere; & ſexum virilem vix apparere*, cupiatque ſummopere Profeſſionem emittere Regularem, quærit ab hac Sacra Congregatione, an ad eam admitti poſſit, & quatenus admitti non poſſit, exorat pro diſpenſatione.

Plura habentur apud Auctores de hac materia Hermafroditorum, ſed relictis illis, quæ non faciunt ad rem, tres videntur notabiles propoſitiones. Altera eſt, quod Hermafroditus judicandus eſt vir, vel fœmina juxta ſexum in ipſo prævalentem, & quoad hanc propoſitionem eſt *Textus in leg. quæritur 10. ff. de ſtatu hominum*, ibi — *quæritur Hermafroditum cui comparemus? Et magis puto ejus ſexum exiſtimandum, qui in eo prævalet*; Altera eſt, quod, etiamſi prævaleat ſexus virilis, non poteſt licite Hermafroditus Ordinibus initiari, aut profeſſionem emittere in Monaſterio Virorum, & quod pariter Hermafroditus, in quo prævalet ſexus fœmineus, Profeſſionem licite emittere non poteſt in Monaſterio fœminarum, in primo caſu propter irregularitatem, & in aliis caſibus propter pericula, quæ accidere poſſunt, ut in terminis receptionis Sacrorum Ordinum late probant *Majol. de irregul. lib. 1. cap. 27. per tot. Pellizar. in manual. regul. tom. 2. tract. 7. cap. 5. ſect. 2. n. 53. Vaſquez tom. 3. in 3. partem diſp. 245. cap. 2. num. 13. Perez de matrim. diſp. 37. ſect. 3. ſub num. 7. Bonacin. oper. moral. tom. 1. de irregular. diſput. 7. quæſt. 2. punct. 2. propoſit. 1. num. 12. & 13.* & licet nonnulli putent hanc irregularitatem ſibi locum tantummodo vindicare, quando publicum eſt, & notum, perſonam eſſe Hermafroditam, *Marchin. tract. 1. de Sacramento Ordinis par. 4. cap. 2. num. 11. Tolet. in ſumm. lib. 1. cap. 63. num. 6. Gibalin. de irregul. cap. 3. conſect. 6. in fin.* horum tamen Auctorum dicta communiori ſententiæ adverſantur, teſte *Filliuc. oper. moral. tom. 1. tract. 19. cap. 6. num. 163.* Et in terminis emittendæ profeſſionis firmant *Pellizar. loco citato, Perez loco pariter citato, Capon. diſcept. 220. num. 34. Donat. in praxi rerum Regul. tom. 2. tract. 3. de qualitatibus recipiendorum quæſt. 23. per tot. Monacell. in formul. legali tom. 3. tit. 1. formula 36. num. 29.* Tertia eſt videri judicium eſſe debere Medicorum, ſi de viris agatur, ut dignoſcatur quinam ex ſexibus prævaleat, itaut ſolum Hermafroditi dictum non ſit ullo modo ſufficiens *Sanchez de matrim. lib. 7. diſp. 106. num. 2. Caballut. in theor. & praxi juris Canon. lib. 3. cap. 25. num. 17. Monacel. loco cit. num. 26. Donat. loco pariter cit. num. 7. Clericat. de Sacram. Pænit. deciſ. 43. num. 10.* ubi regulas deducit ad rem, de qua agitur Medice perpendendas; adeoque cum in quadam cauſa, cui titulus erat *Dubium Ordinationis*, quæ fuit in hac Sac. Congregatione propoſita *die 16. Novembris 1686.* quæque fuit reſoluta *die 11. Januarii 1687.* dubitatum fuiſſet de quodam Novitio, qui erat emiſſurus Profeſſionem, an eſſet Hermafroditus, & ſic an eſſet irregularis, & cum eo eſſet diſpenſandum, auditi fuerunt Medici, qui cum retuliſſent Religioſum, de quo agebatur, eſſe marem, nec in eo conſiderari poſſe aliam ſexus duplicitatem, reſponſum fuit eum non eſſe irregularem, & judicium debere eſſe Matronarum, ſi de Virgine agatur ad Profeſſionem admittenda, juxta *Textum in cap. cauſam de probat.* quidquid eſſet, ſi ageretur de ea, quæ jam Profeſſionem emiſiſſet juxta celebrem *dec. 136. Sperell.*

His ſtantibus, quæritur

I. An Novitia ſit admittenda ad Profeſſionem in caſu &c. & quatenus negative.

II. An cum ea ſit diſpenſandum in caſu &c.

Sacra Congr. die 6. Decembris 1721. reſpondit

Ad utrumque Negative.

QUÆSTIO CCXXXVII.

In Cauſa Prænestina, die 22. Novembris 1721.

ARCHIPRESBYTER Terræ Zagaroli, Diœceſis Prænestinæ huic Sac. Congregationi expoſuit, quod in Platea dictæ Terræ, Animalia Porcina venduntur *obulis* 17. uti vulgo dicitur *la decina*, ſi ſolutio fiat in numerata pecunia, & quod aliqui Mercatores divites dicta Animalia dare conſueverunt, habita fide de pretio, & modo, qui ſequitur, ut videlicet, ſi ſolutio fiat proximo tempore Paſchatis Reſurrectionis, ſolvantur Animalia ad rationem *obulorum* 19. *la decina*, & quod ſi differatur ſolutio uſque ad menſem Auguſti, ſolutio fiat ad rationem *obulorum* 20. *pariter la decina*, & quærit idem Archipresbyter, an hi Contractus poſſint tolerari.

Agunt de hac re Theologi, & ſignanter Divus Thomas *2. 2. quæſt. 78. art. 2. ad 7.* ibi *ſi aliquis carius velit vendere res ſuas, quam ſit juſtum pretium, ut de pecunia ſolvenda emptorem expectet, manifeſte uſura committitur, quia hujuſmodi expectatio pretii ſolvendi habet rationem mutui. Unde quidquid ultra juſtum pretium pro hujuſmodi expectatione exigitur, eſt quaſi pretium mutui, quod pertinet ad rationem uſuræ.* Hoc ipſum repetitur a S. Doctore *Opuſc. 73. de uſuris cap. 8.* qui etiam interrogatus a Lectore Florentino, utrum ſi in expectatione temporis de ſolvendo pretio plus petatur, quam ſi tunc ſolvatur pretium cum res venditur, ſit uſurarius contractus, collatione habita cum Cardinali Oſtienſi ſic per literas reſpondit, Teſte *S. Antonino in Summa part. 2. tit. primo cap. 8. §. 4.* ibi *ſuppoſito, quod conſuetudo de dilatione ſolutionis uſque ad ſpatium trium menſium, ſicut proponitur, ſit ad commune bonum Mercatorum, ſcilicet pro expediendis mercationibus, & non in fraudem uſurarum introducta, videtur eſſe diſtinguendum, quia aut Venditor vendit ſuas merces ad terminum prædictum ultra quantitatem juſti pretii propter expectationem; aut ſecundum juſti pretii quantitatem. Si primo modo, non eſt dubium, eſſe uſurarium contractum, cum expectatio temporis ſub pretio cadat. Si autem ſecundo modo, non eſt uſura*: & alii concordant, *Azor. inſtit. Moral. tom. 3. part. 3. lib 7. cap. 9. Molina de juſtitia, & jure tom. 2. tract. 2. diſput. 355. Cardinalis de Lugo eodem tract. tom. 2. diſput. 26. ſect. 7. §. 2. num. 104. & ſeqq. Filliuc. Operum Moral. tom. 2. tract. 35. cap. 5. num. 96. & 97. Leotard. de Uſuris quæſt. 24. num. 6. & ſeqq. Panimoll. deciſ. 92. adnot. 1.*

per

per totam, docent enim uſurarium eſſe contractum, ſi quis ultra ſupremum juſti pretii gradum rem vendat propter præciſam temporis dilationem, ſecus autem ſi eam vendat intra latitudinem juſti pretii, plurimarum quippe rerum pretium non conſiſtit in indiviſibili, ſed ſuos habet gradus, hoc eſt ſupremum, medium, & infimum.

Canoniſtæ quoque de hoc eodem caſu diſcurrunt, cumque Alexander Tertius *in capit. de Civitate de uſuris*, loquendo de hoc contractu, dicat, non poſſe eum nomine uſurarum cenſeri, ſed Venditores peccatum incurrere, & quod ideo bene ſaluti ſuæ conſulerent, ſi a tali contractu ceſſarent, & Urbanus Tertius *in Capit. conſuluit eodem titulo* in diſcuſſione hujus ejuſdem caſus alleget illud Matthæi *mutuum dantes nihil inde ſperantes*, & ſubdat ſic contrahentes uſuram committere, & in animarum judicio eſſe inducendos ad reſtitutionem, aſſerunt *Textum in cap. in Civitate* procedere in foro fori; & *Textum in Capit. conſuluit* procedere in foro animæ, *Gloſ. in citato capit. conſuluit in verbo male agere*, *ibique Abbas num. 5. & 6.* & late proſequuntur *Fagnan. in cap. in Civitate num. 2. & ſeqq. de uſuris*, *Pirhing ad tit. Decretal. de uſuris lib. 5. tit. 19. ſect. 3. §. primo per totum*, *Anaclet. eod. tit. §. 6. num. 97.* quocirca Canoniſtarum Sententia eſt, ſimiles contractus in foro fori non eſſe uſurarios, cum uſura non committatur niſi in mutuo, ſed in foro conſcientiæ propter pravam intentionem contrahentium eſſe poſſe uſurarios, & ulterius undequaque licitos eſſe poſſe, ſi tempore, quo fit contractus, dubium adſit, an id, quod venditur, plus, vel minus ſolutionis tempore ſit valiturum, uti habetur *in citato capit. in Civitate*; & ulterius, ſi ille qui vendit non fuiſſet alioquin tempore contractus venditurus juxta alium Textum Gregorii IX. *in Cap. Naviganti eodem tit. de uſuris* ibi *ratione hujus dubii etiam excuſatur, qui pannos, granum, vinum, oleum, vel alias merces vendit, ut amplius, quam tunc valeant, in certo termino recipiat pro eiſdem, ſi tamen eo tempore contractus non fuerat venditurus*.

Idem quoque Archipresbyter exponit, quod in eadem Terra Zagaroli, nonnulli Divites mutuo dant Pauperibus pecuniam, ut animalia porcina emere poſſint, eum pacto tamen, ut reſtitutio pecuniæ fiat menſe Auguſti, & mutuanti pro qualibet decina ſolvantur obuli quatuor, ultra ſummam, quæ fuit mutuo data, & quærit, an hic contractus tolerari poſſit.

Ad rem facere videntur nonnullæ propoſitiones inter damnatas ab Alexandro VII. & Innocentio XI. ab Alexandro quidem VII. cum quadrageſima ſecunda inter condemnatas ſit hæc, quæ ſequitur, *licitum eſt mutuanti aliquid ſupra ſortem exigere ſi ſe obliget ad non repetendam ſortem uſque ad certum tempus*, ab Innocentio deinde XI. cum propoſitio quadrageſima prima inter condemnatas ab eo, ſic ſe habeat, *cum numerata pecunia pretioſior ſit numeranda, & nullus ſit, qui non majoris faciat pecuniam præſentem, quam futuram, poteſt Creditor aliquid ultra ſortem a Mutuatario exigere, & eo titulo ab uſura excuſari*.

Admittunt aliqui poſſe Mutuatorem apponere pœnam ſolvendam a Mutuatario, ſi non ſolverit termino conſtituto, ſed cum ſequentibus conditionibus, quod pœna videlicet non apponatur in fraudem uſuræ, quod Mutuatarius ſit in mora culpabili ſolvendi, ſecus ſi ob impotentiam ſolvere non valeat, & ſi pœna ſit moderata, *Bonacin. Oper. Moral. tom. 2. diſputat. 3. de contract. quæſt. 2. puncto 7. per totum*, & recepta eſt in Tribunalibus opinio, quod pœna conventionalis, quæ additur mutuo, non poteſt exigi, niſi quatenus intereſt Creditori, juxta deducta per *Sperell. deciſ. 131.* & quod pœna cenſeatur appoſita in fraudem uſurarum, ſi Creditor ſcivit, aut probabiliter credidit impoſſibile eſſe, quod debitor mutuum ſibi reddat in termino præfixo, itaut ſimilis contractus ſit prohibendus, reſpondit hæc Sac. Congregatio *in S. Severi Contractuum 15. Januarii 1684.*

Demum tam quoad primum, quam quoad ſecundum contractum, prætermiſſo intereſſe lucri ceſſantis, & damni emergentis, vel quia illud terminis dictorum contractuum via videtur aptari poſſe; vel quia de concurſu, & verificatione requiſitorum nullum ſit verbum in facti ſpecie propoſita ab Archipresbytero, ponderari poteſt, an propter periculum, vel amittendi pretium rei venditæ, vel amittendi ſummam mutuatam licitæ ſint prædictæ exactiones, *Textus enim in cap. Naviganti de uſuris* exactiones non excuſat ex hoc capite ab uſuraria pravitate, *pro eo quod ſuſcipit in ſe periculum recepturus aliquid ultra ſortem, uſurarius eſt cenſendus*, qui tamen Textus procedere dicitur in caſu, in quo mutuans non aliter eſſet mutuaturus, niſi fieret conventio de periculo ſuſcipiendo, & de ſolvendo aliquid ob eam cauſam ultra ſortem *Fachin. contr. juris lib. 2. cap. 48. Covar. Variar. lib. 3. cap. 2. num. 5.* & quando non adeſt debita proportio inter periculum, & id quod accipitur ratione periculi, juxta reſponſum Sac. Congregationis de Propaganda Fide, quod editum fuit re examinata in Congregatione S. Officii, cum enim quæreretur, an Chinenſibus licitum eſſet pro mutuo pecuniarum ſuarum accipere juxta legem Regni triginta pro centum, licet non interveniat lucrum ceſſans, aut damnum emergens, propter periculum videlicet amittendi ſortem, aut inveniendi difficultates in exactione, ſic reſponſum fuit, *conſueverunt ratione mutui immediate, & præciſe nihil eſſe accipiendum ultra ſortem principalem, ſi vero aliquid accipiant ratione periculi probabiliter imminentis, prout in caſu, non eſſe inquietandos, dummodo habeatur ratio qualitatis periculi, & probabilitatis ejuſdem, ac ſervata proportione inter periculum, & id quod accipitur*, ſunt verba decreti in Bullario Congregationis de Propaganda Fide.

Quibus ſtantibus, quæritur

An contractus ſint permittendi in caſu &c.

Sacra Congr. die 6. Decembris 1721. reſpondit,

Ad Eminentiſſimum Ordinarium, qui provideat prout de Jure,

QUÆSTIO CCXXXVIII.

In Cauſa Viſitationis Sacrorum Liminum, die 22. Novembris 1721.

EPiscopus Viterbienſis in ſua Relatione Sacræ Congregationi exhibita occaſione viſitationis Sacrorum Liminum, expoſuit, quod Patres Cappuccini, qui in Triremibus Pontificiis, pro Cappellanis inſerviunt, Sacramentum Pœnitentiæ adminiſtrant, nulla ab ipſo reportata approbatione, tam in Triremibus, quando ſunt in Portu, & in Receptaculo vulgo *Darſena*, quam in ipſa Civitate Centumcellarum, loquendo tamen de Remigibus, & aliis, qui in Triremibus degunt, non obſtante, quod Portus, Receptaculum, & Civitas ſint in ſua Diœceſi, & non obſtante, quod a Prædeceſſoribus Epiſcopis iidem Patres Cappuccini ab anno 1680. uſque annum 1704. facultatem adminiſtrandi Sacramentum Pœnitentiæ petierint, & obtinuerint, & quærit quomodo in poſterum ſe gerere debeat.

Porro quatenus PP. Cappuccini inniterentur approbationi in aliis Diœceſibus reportatæ, urgeret adverſus eos, quod Regularis in una Diœceſi approbatus pro excipiendis Confeſſionibus Sæcularium, eas excipere non poteſt in alia Diœceſi, in qua approbatus non eſt, in hypotheſi etiam in qua Pœnitens eſſet Subditus illius Epiſcopi, a quo Regularis approbationem reportavit, uti habetur *in Conſtit. 32. Bull. tom. 5. Innocentii X. & in Conſtit. 7. Clementis X. Bull. tom. 6.* & propoſitio, quod Regulares Ordinum Mendicantium ſemel approbati ad confeſſiones audiendas in una Diœceſi, habeantur pro approbatis in aliis Diœceſibus, itaut nova Epiſcoporum approbatione non indigeant, qualificata fuit tanquam falſa, & ſaluti animarum pernicioſa in litteris Apoſtolicis Alexandri Papæ VII. directis ad Epiſcopum Andegavenſem, & impreſſis *apud Cabaſſut. in Theor. & praxi Juris Canon. lib. 1. cap. 10. num. 9.*

Sublato itaque fundamento approbationis reportatæ in alia Diœceſi, perpendendum eſt, an qualitas Cappellanorum Triremium, qua Patres Cappuccini potiuntur, eos eximat a reportanda approbatione pro excipiendis Confeſſionibus Remigum, & aliorum in Navibus degentium, in ipſis Triremibus dum ſunt in Portu, & Receptaculo, ſive dum Remiges, aliique prædicti morantur in ipſa Civitate Centumcellarum.

Notum eſt, quod Pontificiæ Triremes majore anni parte verſantur in Portu, & in Receptaculo vulgo *Darſena*, & quod aliquibus tantum menſibus Nauticum iter aſſumunt, vel cum adverſus Turcas, vel cum ad aliquod aliud peragendum negotium expediuntur, niſi forte neceſſitas aliqua urgeat, quod aliquæ ex eis debeant per Mare vagari, ut littora noſtra ab incurſibus hoſtium defendant; in quo rerum themate, operæ pretium eſſe videtur exquirere, an dum morantur, vel in Portu, vel in Receptaculo, aſſimilari valeant Cohorti Militum in aliquo præſidio degentium, in ordine ad quos pluries ab hac Sac. Congregatione reſolutum fuit, quod ipſorum Cappellani confeſſiones excipere non poſſunt, niſi vel habeant ſpeciale Apoſtolicum Privilegium, vel approbationem Ordinarii, in cujus Diœceſi exiſtunt, uti colligitur *ex dubio Juriſdictionis Cappellanorum Exercitus die 6.*

Mar-

Martii 1694. *lib.* 44. *Decret. fol.* 79. eum enim quæſitum fuiſſet, *an Cappellani Exercitus, ſive Regulares, ſive Sæculares Catholici poſſint adminiſtrare Militibus in Præſidiis degentibus Sacramentum Pœnitentiæ ſine ſpeciali facultate Sedis Apoſtolicæ, vel licentia, & approbatione Ordinarii, in cujus Diœceſi extare contigerit*, huic dubio *negative* reſponſum fuit, & hoc ipſum fuit confirmatum *in Friſingen. die* 29. *Januarii* 1707. *lib.* 57. *Decret.*

His ſtantibus, propoſitum fuit dubium:

An Patres Cappuccini Cappellani Triremium Summi Pontificis excipere poſſint ſine approbatione Epiſcopi Viterbienſis confeſſiones Remigum, & aliorum in Triremibus degentium, ſive quando Remiges, & alii ſunt in Triremibus, & Triremes ſunt, vel in Portu, vel in Receptaculo vulgo Darſena, ſive quando Remiges, aliique in Triremibus degentes ſunt in Civitate Centumcellarum.

Nulla tamen fuit capta reſolutio; acceſſit enim ad me Promotor Fiſcalis Eminentiſſimi Urbis Vicarii, qui dixit plura extare Decreta pro Eminentiſſimo Urbis Vicario circa competentiam approbationis PP. Cappuccinorum pro excipiendis Confeſſionibus Remigum, & cæterorum, qui ſunt in Triremibus Pontificiis.

Decreta autem ſunt hæc, quæ ſequuntur, primum editum fuit a Congregatione particulari a Summo Pontifice deputata anno 1678. in quo ſtante antiqua obſervantia, juxta quam approbatio Cappellanorum Triremium Claſſis Pontificiæ pro excipiendis Confeſſionibus Militum, Nautarum, Damnatorum, & aliorum earundem Triremium Miniſtrorum fuerat conceſſa a Cardinali Urbis Vicario, ſic reſolutum fuit: *ſed quoniam circa adminiſtrationem Sacramenti pœnitentiæ in ipſis Triremibus etiam pro tempore, in quo ſunt in Darſena, & Portu, ob diuturnam obſervantiam, ab ipſomet Epiſcopo Viterbienſi non contradictam, innovatio producere poſſet aliqua inconvenientia, ideirco viſum eſt referendum, ſeu conſulendum eidem Sanctiſſimo, ut quando ejus ſummæ prudentiæ videbitur, cum ſpeciali indulto id concedat Cappellanis, dummodo cum perſonis, quæ continuo vivunt in ipſis Triremibus, non autem in terra, prædictum Sacramentum pœnitentiæ adminiſtrent.*

Secundum Decretum fuit illud Auditoris Sanctiſſimi editum die 13. Februarii 1692. in quo, facto verbo cum Sanctitate ſua, & non obſtante ſuperventa interim ſubrogatione Patrum Cappuccinorum pro Cappellanis in Triremibus Pontificiis, loco Presbyterorum ſecularium, dictum fuit *circa jura juriſdictionalia & Parochialia nihil fuiſſe innovatum ad tenorem Decreti emanati in Congregatione particulari anno* 1678.

Tertium fuit S. Congregationis Epiſcoporum, & Regularium; conquerente ſiquidem P. Provinciali Cappuccinorum, quod ſui Religioſi electi in Cappellanos Triremium tenebantur duplicem obtinere pro confeſſionibus excipiendis approbationem, alteram ab Eminentiſſimo Urbis Vicario, alteram ab Epiſcopo Viterbienſi, S. Congregatio die 19. Decembris 1704. audito Epiſcopo Viterbienſi reſpondit, *approbationem ſpectare ad Eminentiſſimum Urbis Vicarium.*

Ultimum Decretum eſt illud Auditoris Sanctiſſimi editum die 18. Septembris 1711. in quo facto verbo cum Sanctitate ſua, & partibus auditis, inhærendo reſolutioni Congregationis particularis anni 1678. declaravit, *PP. Cappuccinos poſſe adminiſtrare perſonis, quæ continuo vivunt in Triremibus Pontificiis, Sacramentum Pœnitentiæ tantum in ipſis Triremibus, in Darſena, Portu, & Hoſpitio in Darſena exiſtente, cum approbatione tantum Eminentiſſimi D. Cardinalis Vicarii. Extra tamen dd. loca declaravit non poſſe dictum Sacramentum miniſtrare ſine approbatione Eminentiſſimi D. Epiſcopi Viterbienſis.*

Hiſce proinde ſtantibus, iterum quæritur

An Patres Cappuccini Cappellani Triremium Summi Pontificis excipere poſſint Confeſſiones Remigum ſine approbatione Epiſcopi Viterbienſis, & aliorum in Triremibus degentium, ſive quando Remiges, & alii ſunt in Darſena, ſive quando Remiges, aliique in Triremibus degentes ſunt in Civitate Centum Cellarum in caſu &c.

Sacra Congr. die 18. Aprilis 1722. reſpondit

Poſſe Patres Cappuccinos ſine approbatione Ordinarii Viterbien. & cum ſola approbatione Urbis Vicarii excipere Confeſſiones Remigum, & aliorum in Triremibus continuo degentium, tam in ipſis Triremibus, quam in Portu, & Receptaculo vulgo Darſena, & in Hoſpitio in Darſena exiſtente, ſed non poſſe eoſdem Patres Cappuccinos excipere eorundem Confeſſiones in Civitate Centum Cellarum ſine approbatione Ordinarii Viterbien.

QUÆSTIO CCXXXIX.

In Cauſa Ulyxponenſi Occidentali, die, 22. Novembris 1721.

SANCTÆ mem. Alexander Papa VII. in ſua Conſtitutione 153. §. 6. *&* 7. *Bull. tom.* 6. prohibuit ne Confeſſarii Regulares Monialium iiſdem Regularibus ſubjectarum, habitare poſſent intra, vel prope ſepta Monaſteriorum, & infra eundem terminum quaſcunque Cellas, Manſiones, ſeu Cubicula prope Monaſteria prædicta ad uſum memoratorum Regularium exiſtentia, ſi Clauſuræ Monaſteriorum earundem Monialium contigua eſſent, juſſit, quod eidem Clauſuræ includerentur, vel diruerentur, & quod ſi eſſent extra ſepta, venderentur, & pretium converteretur in utilitatem Monaſterii, & demum, quod ſi Monaſteria Sanctimonialium eſſent extra Mœnia Civitatis, & Monaſterium Regularium eſſet in Civitate, conducerentur Manſiones ad uſum Confeſſarii non conjunctæ, nec contiguæ Monaſterio Monialium, ſed ab eo penitus disjunctæ non ſolum per parietes, ſed etiam per tecta, quodque eadem diſtinctio, & ſeparatio obſervarentur in hypotheſi, in qua utrumque Monaſterium eſſet in Civitate, & Monaſterium Regularium multum diſtaret a Monaſterio Monialium.

Rurſus exortis controverſia inter Monaſterium Monialium Sanctæ Claræ Civitatis Lauden. ſubjectum Regularibus S. Franciſci de Obſervantia, & Parocho S. Blaſii, intra cujus limites Monaſterium, & Domus infra memorandæ exiſtebant, ſub receptione Sacramentorum tempore Paſchali, & Sacramentorum pariter adminiſtratione tempore infirmitatis, nec non jure ſepeliendi, loquendo de perſonis Sæcularibus, quæ Monialibus inſerviebant, & habitabant in Domibus extra ſepta Clauſuræ conſtitutis, ſed exteriori murorum recinctu incluſis cum Monaſteriis, Sacra hæc Congregatio cenſuit memoratos famulos inſervientes Monialibus teneri ſatisfacere præcepto Paſchali in Eccleſia Parochiali, ad Parochum pertinere iiſdem infirmis Sacramenta adminiſtrare, & eorum Cadavera eſſe in Parochia ſepelienda, niſi fuerit ab eis alibi electa ſepultura, uti colligitur ex decreto *in Cauſa Lauden. Jurium Parochialium* 14. *Aprilis* 1685. *lib.* 35. *decret. fol.* 197. quod ipſum fuit etiam reſolutum in Cauſa *Spoletana Jurium Parochialium* inter Moniales S. Matthæi Congregationis Lateranenſis, & Parochum S. Martini, in cujus Parochia Monaſterium, & Domus exiſtebant, ut deſumitur ex decreto *in citata Spoletana Jurium Parochialium* 19. *Aprilis* 1692. *lib.* 42. *decret. fol.* 234.

Nec mirum, quia tria requiſita, quæ pro exemptione copulative concurrere debent, quod famuli videlicet Regularibus actu inſerviant, quod intra eorum ſepta, ac Domos reſideant, & quod ſub illorum obedientia vivant, *juxta cap.* 11. *ſeſſ.* 24. *de Reform.* non verificantur in famulis Monialium, qui degunt in Domibus extra ſepta Clauſuræ, licet exteriori murorum recinctu eum Monaſterio concluſis; licet enim Monialibus inſerviant, & ſub earum obedientia quodammodo vivant, non degunt tamen *intra ſepta, & Domos*, cum nomine *Domorum* in dicto Concilii Textu intelligantur Monaſteria, ut verbum illud *ſepta* verificetur in Clauſura, uti ponderando *dictum cap.* 11. *ſeſſ.* 24. *de reform. & cap.* 5. *ſeſſ.* 25. *de regul.* late docent *Navar. de regul. comment.* 4. *num.* 44. *in principio, Bonac. Oper. Moral. tom.* 1. *tit. de Clauſura quæſt.* 1. *punct.* 1. *num.* 2. *&* 3. *Sanchez ad præcepta Decalogi tom.* 2. *lib.* 6. *cap.* 15. *num.* 9. *Bordon. Oper. tom.* 3. *reſolut.* 76. *num.* 9. *Maceraten. variar. reſolut. lib.* 1. *reſolut.* 18. *num.* 4. *Cardinalis de Luca de Juriſdict. diſcurſ.* 4. *num.* 9.

Ad tramites citatæ Conſtitutionis Alexandrinæ, nec non allegatorum decretorum hujus Sacræ Congregationis procedere exoptans Viſitator Patriarchatus Ulyxbonen. Occidentalis, nonnulla edidit in Sacra Viſitatione decreta, in quibus prohibuit Confeſſariis Regularibus habitare in Manſionibus, quæ ſitæ ſunt in Atriis Monaſteriorum Monialium eorum juriſdictioni ſubjectorum, quæ Atria ſunt muro circumvallata, & contigua Monaſteriis, & portam habent, quæ clauditur; ulterius declaravit, Famulos intra Atrium, vel Cortile Monaſteriorum degentes teneri ad præceptum Paſchale adimplendum in Eccleſia Parochiali, & ad Parochum ſpectare illis Sacramenta tempore infirmitatis adminiſtrare, & eos ad ſepulturam aſſociare; cumque a recitatis decretis reclamaverint Patres Ordinis Minorum S. Franciſci, & Viſitator Patriarchatus in hac Sacra Congre-

gregatione inſteterit pro eorum obſervantia, juxta morem dictum fuit, quod audiretur Procurator Generalis.

Auditus fuit Procurator Generalis, & in ea quidem quod attinet ad Manſiones in Atriis Monialium ſitas, in quibus famulæ, & Confeſſarius degant, licet exiſtimet Bullam Alexandri VII. non egredi fines Italiæ, nihilominus libenter admittit, quod ſi aliquod in dictarum domorum contiguitate adeſt, quod vergat in præjudicium Clauſuræ Monialium, illud omnino reparetur.

At in eo, quod attinet ad receptionem, & adminiſtrationem Sacramentorum, loquendo de Famulis, & Famulabus, quæ Monialibus inſerviunt, & in ſæpe memoratis manſionibus habitant, contendit eam non pertinere ad Parochum, ſed ad Confeſſarium; primo quia Moniales fruantur iiſdem privilegiis, & gratiis, quibus fruuntur Regulares, quibus ipſæ ſubjectæ ſunt, juxta conſtitutiones Sixti IV. & Bonifacii VIII. de quibus apud *Roderis. quæſt. Regul. tom.* 1. *quæſt.* 55. *art.* 13. & Regulares Ordinis Minorum S. Franciſci privilegia habent tam Clementis IV. quam Sixti IV. Sacramenta ſuis Famulis, & Familiaribus adminiſtrandi, eoſque in ſuis Cœmeteriis ſepeliendi, *ut iis, qui in veſtris immorantur obſequiis, cuncta libere miniſtrare poſſitis Eccleſiaſtica Sacramenta, & ipſos cum decedunt in veſtris Cœmeteriis ſepelire*, uti legitur in *Monumentis Ordinis Minorum ſecundæ impreſſionis fol.* 140. *conceſſ.* 3. & apud *Lezan. tom.* 2. *cap.* 14. ubi alia conſimilia leguntur privilegia conceſſa Patribus Dominicanis, & Carmelitis.

Secundo quia in terminis Monialium ſuæ Religioni ſubjectarum extat Breve Nicolai V. *in Monumentis Ordinis Minorum fol.* 45. *ſecundæ impreſſionis*, ubi ſic legitur: *Confeſſor vero Monialium, vel alius Frater ejuſdem Ordinis ad hoc pro tempore deputatus Moniales abſolvere poſſit &c. nec non ipſas ſervitrices &c. eiſque Eucbariſtiæ, ſeu extremæ Unctionis Sacramenta Eccleſiaſtica miniſtrare libere, & licite valeat, Diœceſanorum locorum, ac Rectorum Parochialium Eccleſiarum, & cujuſcunque alterius licentia ſuper hoc nullatenus requiſita.*

Tertio quia in dictis Famulis concurrunt requiſita Concilii Tridentini *ſeſſ.* 24. *de reform. cap.* 11.

His ſtantibus, quæritur

I. An liceat Confeſſariis Regularibus Monialium iiſdem ſubjectarum habitare in Manſionibus ſitis in atriis Monaſteriorum muro circumvallatis, & quæ ſunt contigua Monaſteriis, & habent portam, quæ clauditur, in caſu &c.

II. An Famuli, & Famulæ Monialium ſæculares in iiſdem manſionibus degentes teneantur recipere Sacramentum Eucbariſtiæ tempore Paſchali a Parochis in quorum Parochiis Monaſterium, & Manſiones ſitæ ſunt, in caſu &c.

III. An ad dictos Parochos ſpectet Sacramenta dictis Famulis, & Famulabus miniſtrare in caſu ultimæ infirmitatis, in caſu &c.

Sacr. Congr. die 19. Septembris 1722. reſpondit

Ad primum negative. Ad ſecundum affirmative. Ad tertium affirmative, & amplius in omnibus.

QUÆSTIO CCXL.

In Cauſa Sorana Nullitatis, & Cenſurarum, die 20. *Decembris* 1722.

MORTUO *die* 23. *Septembris anno* 1717. Reverendiſſimo Matthæo Galliano Epiſcopo Sorano, Canonici Cathedralis Eccleſiæ devenerunt ad confectionem Inventarii omnium, & ſingulorum bonorum in ejus Palatio exiſtentium; cumque Marchio Pompilius Galliani defuncti Epiſcopi Nepos ad Civitatem Soranam ſe contuliſſet, & prætenſionem excitaſſet, quod omnia, & ſingula bona deſcripta in Inventario, uti patrimonialia, vel ex patrimonialibus acquiſita, ad ſe ſuoſque Fratres, uti hæredes ab inteſtato, de jure pertinerent, & e contra Canonici exciperent, quod omnia, & ſingula ornamenta, & paramenta, & vaſa, aliæque Res ſacræ ſpectarent ad Eccleſiam Cathedralem *juxta Bull.* 42. *S. Pii V. Bull. tom.* 2. & quod cætera alia eſſent de jure ejuſdem Eccleſiæ *juxta Bull.* 23. *ſan. mem. Innoc. XII.* in qua Archiepiſcopos, & Epiſcopos Regni Neapolitani exemit a Spoliis, quæ in beneficium Eccleſiarum applicavit, deventum fuit inter eoſdem ad tranſactionem, in qua relictis Eccleſiæ paramentis trium manſionum, & quibuſdam ſupellectilibus argenteis, & ſignanter Cruce pectorali, & anulo Epiſcopali, aliiſque certis mobilibus, cætera omnia fuerunt Marchioni dimiſſa, eidemque ceſſa jura ſuper omnibus rebus, quæ tracto temporis ad defunctum pertinere dignoſcerentur; uti latius ex ipſo tenore tranſactionis colligi poteſt.

Poſt initam modo prædicto tranſactionem, inventum fuit Epiſcopi Galliani Teſtamentum, in quo, poſt factam enarrationem ſuorum bonorum, & redituum patrimonialium, in quibus Pompilium Gallianum Nepotem, ejuſque Fratres ſibi ſcripſit hæredes, diſpoſuit, & ordinavit, quod omnia, & ſingula mobilia, & cætera exiſtentia in ſuo Palatio Epiſcopali, prævio Inventario, conſignarentur duobus Canonicis a Capitulo eligendis, qui ea deinde Epiſcopo ſucceſſori in commodum, & beneficium Cathedralis Eccleſiæ tradere deberent; habitaque a Capitulo hujuſce Teſtamenti notitia, fuit ab ipſo inſtitutum judicium contra Pompilium, alioſque Fratres de Gallianis, in quo ad computum ex decreto Regii Conſilii Civitatis Neapolitanæ conſignationem liberam reportarunt Duc. 130.

Secuta ſucceſſoris Epiſcopi electione, cum ab ejus Promotore Fiſcali ponderatum fuiſſet, quod nullum interceſſerat Apoſtolicum beneplacitum, nec illud fuerat reſervatum in tranſactione ſupramemorata, nedum de illius nullitate, ſed etiam de incurſu Contrahentium in cenſuras prætenſionem excitavit, de cujus viribus nunc eſt agendum.

Porro Promotor Fiſcalis aſſerit, tranſactionem nullitate laborare ſignanter propter defectum Apoſtolici Beneplaciti omnino neceſſarii, quando agitur de bonis, & juribus ad Eccleſiam pertinentibus; multoque magis, cum Marchioni Pompilio fuerit quædam Ciſta Ferrea conſignata, in qua panni linei contineri dicebantur, abſque eo quod ea unquam fuerit aperta. Quoad incurſum in Cenſuras, ait, eum ſibi clarum videri, tum propter juris diſpoſitionem, tum quia ex ipſa tranſactione dignoſcitur, quod Canonici habuerunt notitiam Bullarum S. Pii, & Innocentii XII. itaut per conſequens non ſit Canonicis indulgenda abſolutio, niſi ſecuta reintegratione Eccleſiæ pro quantitate bonorum mobilium, argentorum, & aliarum omnium rerum, quæ fuerunt repertæ in Palatio Epiſcopali, & conſignatæ Marchioni Galliano, & quia Promotor Fiſcalis prævidet reſponderi poſſe, quod bona dimiſſa erant patrimonialia Epiſcopi defuncti, ſuſtinet id non probari, cum præſumptio juris ſit in contrarium, & probationes, quæ afferuntur, non ſint aptæ natæ ad eam eligendam.

Excipiunt e contra Canonici, validam fuiſſe tranſactionem, non obſtante defectu beneplaciti Apoſtolici, & non obſtante, quod mobilium, & aliarum rerum in Palatio Epiſcopali exiſtentium pertinentia ad Cathedralem Eccleſiam hodie ſit indubitata; id enim provenit ex Teſtamento, quod erat ignotum tempore tranſactionis, ſuæque Eccleſiæ jura ipſa proſequi non deſiſtant in Tribunalibus Civitatis Neapolitanæ, juxta ea, quæ ſupra dicta ſunt, & in eo, quod attinet ad defectum Beneplaciti Apoſtolici, & ad incurſum in Cenſuras, iidem Canonici ponderandum proponunt, quod actus geſtus revera non potuit dici tranſactio, ſed potius quædam bonæ fidei recognitio in ordine ad res quæ ad Eccleſiam, & alias res, quæ ad hæredes ſeculares ſpectare poterant, in quo rerum ſtatu Beneplacitum Apoſtolicum non eſt neceſſarium, & multo magis quando agitur de bonis acquirendis, & non acquiſitis. Suam ulterius exaggerant in actu geſto bonam fidem, cum eorum unica intentio ad aliud non reſpexerit, quam ad eximendam, & liberandam Eccleſiam a litibus, & controverſiis judicialibus, qua bona fide concurrente, incurſus in Cenſuras dicitur excluſus, cum a nullitate actus non valeat ſemper argumentum ad incurſum in excommunicationem. Omnia denique confirmant, ſuſtinendo, quod dimiſſa favore Marchionis Galliani eſſent patrimonialia Epiſcopi defuncti, quemadmodum ipſe in ſuo Teſtamento poſtmodum adinvento aperte confeſſus eſt, & quemadmodum eruı dicitur ex calcolo redituum Eccleſiaſticorum, qui ſicuti ſufficere non poterat pro Epiſcopi manutentione, & eleemoſynis, quæ ab eodem fiebant, ſic legitimum ſuppeditat argumentum, quod ea, quæ in ejus obitu ſuperfuerunt, non ex reditibus Eccleſiaſticis, qui erant modici, ſed ex reditibus patrimonialibus, qui erant in conſpicua quantitate, fuerint comparata.

His ſtantibus, quæritur

I. An ſuſtineatur inſtrumentum celebratum die prima Octobris 1717. inter Canonicos Eccleſiæ Cathedralis, & DD. de Gallianis, & quatenus negative.

II. An

II. An Contrahentes incurrerint in Cenſuras, & quatenus affirmative.

III. An, & quomodo ſint abſolvendi in caſu, &c. ad effectum &c.

Sacra Congr. die 14. Martii 1722. reſpondit

Ad primum negative. Ad ſecundum pro abſolutione ad Cautelam. Ad tertium proviſum in præcedentibus, & amplius, & ad mentem.

QUÆSTIO CCXLI.

In Cauſa Florentina, die 17. Januarii 1722.

Anna Maria Tereſia Medicea, Divina inſpirante gratia, Judaicam perfidiam abjuravit, & *die 29. Octobris anni elapſi* 1721. una cum quatuor filiis S. Baptiſmum recepit. Dum Anna erat in ſtatu Infidelitatis matrimonium contraxerat cum Abrahamo Barda Hebræo, a quo tamen juxta Ritum Judæorum, uſque *de anno* 1710. libellum habuerat repudii; cumque Anna prædicta promptam habeat occaſionem nubendi cum Antonio Cecchio Milite Chriſtiano, & periculum ſit in mora, & Abraham in longinquis degat Regionibus, abſque eo quod ſciri tuto poſſit, in quo loco verſetur, exorta eſt Florentiæ diſputatio, an Abraham prædictus ſit de jure interpellandus, & quatenus affirmative, an concurrentibus circumſtantiis, poſſit Anna matrimonium facere cum Milite Chriſtiano, omiſſa, ex ſuperiorum indulgentia, memorata interpellatione, & a Vicario Capitulari Florentino, qui omnia prædicta in ſua informatione refert, hujuſce Sac. Congregationis Oraculum expoſcitur.

Ducto initio ab interpellatione, Apoſtolus Paulus in prima ad Corinthios *cap.* 7. inquit — *nam cæteris ego dico, non Dominus, ſi quis Frater Uxorem habet Infidelem, & hæc conſentit habitare cum illo, non dimittat illam, & ſi qua mulier Fidelis habet Virum Infidelem, & hic conſentit habitare cum illa, non dimittat Virum &c. quod ſi Infidelis diſcedit, diſcedat, non enim ſervituti ſubjectus eſt Frater, aut Soror in hujuſmodi, in pace autem vocavit nos Deus.*

A quibus Apoſtoli verbis, ſicuti deducitur, quod per converſionem ad Fidem unius ex Conjugibus, tunc tantum ſolvitur matrimonium, quoad vinculum, quando alter remanens in infidelitate non vult converti, vel non vult habitare ſine contumelia Creatoris, uti perpendit Innocentius Tertius *in cap. quanto de Divortiis*, ibi — *ſi enim alter Infidelium Conjugum ad Fidem Catholicam convertatur, altero, vel nullo modo, vel non ſine blaſphemia Divini Nominis, vel, ut eum pertrahat ad mortale peccatum, ei cohabitare volente, qui relinquitur, ad ſecunda, ſi voluerit, vota tranſibit, & in hoc caſu intelligimus, quod ait Apoſtolus, Infidelis diſcedit? diſcedat; Frater enim, vel Soror non eſt ſervituti ſubjectus in hujuſmodi; & Canone etiam, in quo dicitur, contumelia Creatoris ſolvit jus matrimonii circa eum, qui relinquitur.*

Ita infertur, Conjugem Fidelem debere de neceſſitate Conjugem Infidelem interpellare, an velit converti, & cohabitare ſine contumelia Creatoris, ad effectum, ut ad alia vota ſibi liber aditus eſſe debeat, uti late docent *Sanchez de matrim. lib.* 7. *diſput.* 74. *num.* 12. *Salmanticenſes tract.* 9. *de matrim. cap.* 4. *num.* 48. *clar. mem. Card. de Laurea de matrim. diſp.* 16. *num.* 198. *& num.* 202. *Clericat. in decıſ. de Sacram. Matrim. deciſ.* 11. *num.* 24. ubi formam per extenſum refert hujuſce interpellationis.

Haud urgente, quod uſque *de anno* 1710. Abraham Vir miſerat ad mulierem, de qua nunc agitur, libellum Repudii; itaut ipſa remanſerit in libertate alium ducendi Virum, uti habetur *in Deuteron. cap.* 24. Cum enim Chriſtus Dominus *Matth. cap.* 19. dixerit, Moſem ad duritiam cordis permiſiſſe Judæis, ut Uxores dimitterent, ſed ab initio ſic non fuiſſe, & hoc ipſum iterum dixerit *Marci cap.* 10. concludendo, *quod ergo Deus conjunxit, homo non ſeparet*, docent communiter Theologi, hodie Judæis non eſſe permiſſum Uxores ſuas repudiare, & per repudium non ſolvi vinculum matrimonii; Chriſtus enim Dominus illud reduxit ad ſuum primævum ſtatum, hoc eſt ad indiſſolubilitatem, non ſtatuendo novam legem, ſed auferendo diſpenſationem, quæ circa dictam indiſſolubilitatem fuerat conceſſa, *Medina de Continentia controverſ.* 1. *cap.* 10. *Card. Bellarm. tom.* 2. *controverſ. de matrimon. cap.* 15. *& ſeqq. Cornelius a Lapide in Deuteronom. cap.* 24. *Sanchez de matrim. lib.* 10. *diſput.* 1. *num.* 7. *& ſeqq. Leſſius in tertiam partem Divi Thomæ de Sacramento Matrim. cap.* 5. *num.* 92. *dub.* 3. *Pontius de matrim. lib.* 7. *cap.* 50. *Clericat. deciſ.* 9. *de matrimon. num.* 46. *Pignatell. conſult.* 93. *tom.* 8.

Et licet hiſce minime obſtantibus etiam hodie inter Hebræos, ſcientibus, & tolerantibus Superioribus Eccleſiaſticis, vigeat praxis Repudii, adhibitis nonnullis ſolemnitatibus, uti late proſequuntur *Marquard. de Judæis par.* 2. *cap.* 8. *num.* 4. *Joſeph Seſſa in eodem tract. de Judæis cap.* 33. *num.* 21. *Tondut. quæſt. benefic. cap.* 48. *nu.* 21. *&* 22. *Laurent. deciſ. Aven.* 57. *Bertrand. conſil.* 119. *lib.* 2. *conſil.* 132. *lib.* 6. *& conſil.* 124. *lib.* 7. hæc tamen, & ſimilia poterunt ad ſummum ſibi locum vindicare in Repudio, inter Infideles, miſſo, & iiſdem in infidelitate permanentibus, ſecus autem, quoties, prout hic, alter ex eis ad fidem converſus eſt, uti probat Textus Innocentii Tertii *in cap. gaudemus de divortiis*, ibi — *qui autem ſecundum Ritum ſuum legitimam repudiavit Uxorem, cum tale repudium veritas in Evangelio reprobaverit, nunquam, ea vivente, licite poterit aliam, etiam ad Fidem Chriſti converſus, habere, niſi poſt converſionem ipſius illa renuat cohabitare cum ipſo, aut etiam ſi conſentiat, non tamen abſque contumelia Creatoris, vel, ut eum pertrahat ad peccatum.*

Hæc quoad neceſſitatem interpellationis, de Jure loquendo, poſt quæ tranſitum faciendo ad punctum, an ſtantibus circumſtantiis, ex Superioris indulgentia omitti poſſit in caſu interpellatio, refert Vicarius Capitularis, primo periculum eſſe in mora, ſi interpellatio facienda ſit, & ſi ante matrimonium expectandus ſit lapſus temporis in interpellatione præfigendus, ſecundo elapſum eſſe tempus undecim annorum a die repudii ab Abraham miſſi, abſque eo quod ille unquam de Uxore, & filiis requiſiverit, tertio libellum repudii eſſe conceptum verbis adeo injurioſis, ut nullum ſpei veſtigium ſuperſit reditus Viri ad Uxorem repudiatam, ultimo denique ignorari, an Abraham ſit vivus, aut mortuus, nec ullam a die diſceſſus habitam fuiſſe notitiam loci, quem ipſe petiit.

Concurrentibus autem conſimilibus circumſtantiis, nonnulli putant, poſſe jure ſuo Conjugem Fidelem, omiſſa interpellatione Viri Infidelis, tranſire ad alia vota, *Sanchez de matrim. lib.* 7. *diſput.* 74. *num.* 14. *&* 15. ſicque fuiſſe in Curia Archiepiſcopali Neapolitana deciſum, referunt *Genuenſis in praxi dictæ Curiæ cap.* 27. *num.* 20. *Riccius in praxi par.* 1. *reſolut.* 241. & hæc opinio tanquam probabilis admittitur *a Diana in Oper. Coord. tom.* 2. *tract.* 6. *reſolut.* 124. & in terminis Mulieris Hebrææ ad Fidem converſæ, & hic in Italia degentis, quod, ſtante latitatione Viri in Infidelitate permanentis, poſſet, omiſſa interpellatione, aliud matrimonium contrahere, docuerunt *Comitol. lib.* 1. *quæſt.* 124. *Clericat. de Sacram. Matrim. deciſ.* 11. *num.* 29.

E contra alii cenſent, quod, etiam concurrentibus circumſtantiis, de jure ſit locus interpellationi, ſed quod ſi graves ſint, haberi debeat recurſus ad Summum Pontificem, cujus eſt, in eo rerum ſtatu indulgere, ut, omiſſa interpellatione, Conjux Fidelis ad alia vota tranſire poſſit, *Pontius de matrim. lib.* 7. *cap.* 48. *num.* 22. concordat *Nicolaus Lucubr. civil. lib.* 1. *tit.* 10. *de Nuptiis num.* 43. ubi dicit ſic reſolutum fuiſſe ab hac Sac. Congregatione, & faciunt Apoſtolicæ litteræ Gregorii XIII. *apud Pignatell. conſult.* 93. *tom.* 8. *verſus fin.* in quibus ſingulis locorum Ordinariis, Parochis, & Presbyteris Miſſionariis Societatis Jeſu in Anglia, Æthiopia, & Braſilia degentibus conceſſit, ut, ſi aliquis ex Conjugibus ad Fidem convertatur, & alius in infidelitate remaneat, quoties ſibi ſummarie, & extrajudicialiter conſtiterit, Conjugem Infidelem abeſſe, & legitime moneri non poſſe, diſpenſare valeant, ut Conjux Fidelis, omiſſa interpellatione, aliud contrahat matrimonium.

His ſtantibus, quæritur

I. An de jure neceſſaria ſit interpellatio in caſu &c. & quatenus affirmative.

II. An, ſtantibus circumſtantiis, indulgenda ſit diſpenſatio ab interpellatione in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit

Ad Utrumque affirmative.

X QUÆ-

QUÆSTIO CCXLII.

In Cauſa Mechlinienſi, die 17. Januarii 1722.

CONCESSUM fuit a ſan. mem. Innocentio XI. Alphonſo Archiepiſcopo Mechlinienſi ad petitionem Caroli Hiſpaniarum Regis Catholici ampliſſimum Breve ad quinquennium pro ſalubri directione, & Animarum ſalute eorum, qui Belgii in Caſtris degebant, & verſabantur, conceptum ſequentibus verbis: *itaque tibi facultatem ad quinquennium proximum tantum harum ſerie tribuimus, per te, vel alium, ſeu alios Sacerdotes probos, & idoneos, ac prævio examine diligenti approbatos a te cum participatione, & conſenſu dilecti filii Sebaſtiani Antonii Tanarii Internuntii noſtri in Belgio &c. ſubdelegandos, omnem, & quamcumque juriſdictionem Eccleſiaſticam in eos, qui ibi pro Sacramentis Eccleſiaſticis Militibus miniſtrandis pro tempore erunt, qui tamen in propria Diœceſi, ſub qua illorum Ordinarii juriſdictionem ſuam ordinariam in eos exercere poſſent, non ſint, ſive Clerici, & Presbyteri ſæculares, ſeu quorumvis etiam Mendicantium Ordinum Regulares fuerint, exercendi, perinde, ac ſi quoad Clericos ſæculares eorum verus Præſul, & Paſtor, quoad Regulares vero illorum Superior Generalis eſſes &c. Præterea tibi, ac Presbyteris idoneis a te approbandis, confeſſiones quarumcumque dicti Exercitus utriuſque ſexus perſonarum audiendi, illaſque a quibuſvis exceſſibus, ac delictis &c. abſolvendi &c.* & in fine: *volumus autem, ut quamdiu Exercitus prædictus non prodibit in Campum, tenearis ſaltem per Vicarium tuum Generalem, viſitare ſingulis annis, juxta Paſtoralis curæ exigentiam, ſtationes Militum, ac præſidia eorundem in Civitatibus, Oppidis, Pagis, & Fortalitiis commorantium, ſuper quo conſcientiam tuam, tuique Vicarii prædicti gravamus.*

In hujus Apoſtolici Brevis ſequelam quæſitum fuit ab Archiepiſcopo Mechlinienſi, an ipſe, vel ſuus Vicarius Generalis concedere poſſet dimiſſoriales Militaribus Perſonis, & eorum filiis natis in Exercitu, an vero petendæ eſſent ab Ordinariis, ſub quorum juriſdictione illorum præſidia extant, & Sac. hæc Congregatio *die 8. Febr. 1681. negative reſpondit*; eodemque Archiepiſcopo iterum recurrente, ut ex gratia ſaltem ſibi permitteretur, litteras Dimiſſoriales concedere Ortis in Bello, & eadem Sac. Congregatio *die 2. Maii 1682. cenſuit id non eſſe concedendum* & in eo quod attinet ad Matrimonium, cum exorta fuiſſet controverſia, an Archiepiſcopus, uti Delegatus Apoſtolicus ratione Brevis ſupra memorati, ejuſque Vicarius, & Cappellani Exercitus haberent facultatem aſſiſtendi Matrimoniis Militum, dum hi reperiuntur in actuali expeditione, item an hanc facultatem haberent privative, quoad contrahentium Parochos, & demum an hanc eandem facultatem obtinerent, dum Milites Matrimonium contracturi in Hybernis, vel Æſtivis Caſtris commorantur, & an hanc eandem facultatem haberent, dum Milites ſunt in Præſidiis, Sac. hæc Congregatio die 29. Maii 1683. ad primum reſpondit *affirmative*, & ad alia *negative*.

Expirato tempore in Brevi præfixo, & petente Archiepiſcopo Macbbuienſi ejus confirmationem cum aliqua ampliori facultate, deputata fuit particularis Congregatio, cui interfuerunt clar. mem. Cardinales Carpineus, Columna, Bonviſius, Albanus deinde ad Summum Pontificatum evectus, ipſaque bis coacta, *die videlicet 10. Julii, & 29. Septembris anno* 1699. propoſitiſque Dubiis, primo, an *petitum Breve delegationis ſit concedendum*, & ſecundo, *an, & in qua parte ſit reformandum*, ad primum reſponſum fuit *affirmative*, & ad ſecundum pariter *affirmative*, & reformatio in hoc conſtituta fuit, ut loco verborum ſupra relatorum: *Volumus autem, ut quamdiu Exercitus prædictus non prodibit in Campum, tenearis ſaltem per Vicarium tuum Generalem viſitare ſingulis annis, juxta paſtoralis curæ exigentiam, ſtationes Militum, ac præſidia eorundem, in Civitatibus, Oppidis, Pagis, & Fortalitiis, commorantium*, hæc alia verba apponerentur: *Volumus autem, ut iis, quos, pro Sacramentis Eccleſiaſticis, Militibus, aliiſque Perſonis quibuſcumque dicti Exercitus, miniſtrandis, ut præfertur, deputandos duxeris, pro iis tantum Sacramentis, quæ per ſimplices Parochialium Eccleſiarum Rectores adminiſtrari conſueverunt, & his quidem, & dumtaxat tempore, quo Exercitus præfatus in actuali expeditione reperiretur, ſecus vero, quando Milites in ſtationibus, & Præſidiis degerent, adminiſtrandis deputati intelligantur*, uti plene habetur *apud R. P. D. Petram ad Conſtit. Apoſtolicas tom. 2. pag. 353. & ſeqq.* ubi plene tota hujus facti hiſtoria refertur.

Ad tramites reſolutionis Congregationis Particularis, facta fuit expeditio novi Brevis, & cum iiſdem limitationibus expeditum fuit a ſanctæ mem. Clemente XI. *die 6. Martii 1716.* Breve directum Eminentiſſimo Domino Cardinali de Alſatia Archiepiſcopo Mechlinienſi; cumque Eminentia Sua, tam ad prædictum ſan. mem. Clementem XI. quam ad feliciter Regnantem Innocentium XIII. recurſum habuerit pro obtinendis amplioribus facultatibus, & ad normam ſignanter Brevis ſupra memorati ſanctæ mem. Innocentii XI. expediti *die 3. Januarii* 1681. & ab utroque fuerit examen ad hanc Sacram Congregationem remiſſum, quæritur in præſenti, quomodo ſit providendum.

Ut autem clare percipiatur petitio Eminentiſſimi Archiepiſcopi Mechlinienſis, præmittere opus eſt, quod ab ipſo non petitur auctoritas communicandi Cappellanis Militum facultatem aſſiſtendi matrimoniis, & conferendi Sacramentum Baptiſmi; cum enim a ſuo Prædeceſſore juſtis de cauſis, & ſignanter, ut probationes eſſe poſſent in promptu in ordine ad legitimitatem filiorum, qui a Militibus naſcuntur, tum pro aſſumendis Sacris Ordinibus, tum pro eorum admiſſione ad ſucceſſiones, demandatum fuerit, ut Sacramenta prædicta a Parochis localibus adminiſtrarentur, cenſet Eminentia ſua non eſſe ab hac praxi recedendum; quocirca petitio ad ſequentia capita reducitur. Primum eſt, quod ſibi concedatur facultas conſtituendi Cappellanos Militum, eoſque per ſe, vel Vicarium ſuum Generalem examinandi, & approbandi pro confeſſionibus Militum excipiendis, itaut Cappellani ſic examinati, & approbati ſuos Milites ſubditos abſolvere poſſint, etiam in aliis Diœceſibus, abſque eo quod ab earum Ordinariis novam obtineant approbationem.

Secundum eſt, ut ſibi facultas indulgeatur concedendi diſpenſationes a denunciationibus matrimonialibus in matrimoniis, quæ contrahuntur a Militibus, poſtquam tamen ſibi fuerint a Cappellanis, ſub quorum cura degunt, exhibitæ atteſtationes de ſtatu libero.

Tertium denique eſt, ut tam ſibi, quam ſuo Vicario Generali concedatur, ut Cappellanos Militum ſibi ſubjectos viſitare valeat, & corrigere, licet in alienis Diœceſibus exiſtant, exceptis tamen Cappellanis Rectoribus Caſtrorum, puta Civitatum Anverſanæ, & Gandavenſis, qui earum Ordinariis ſubjecti ſunt.

Hujuſce autem petitionis fundamenta plura ſunt. Epiſcopi enim Flandriæ adeo erga antiquiorem praxim ſunt propenſi, ut conquerantur de novitate, & ejus putent auctorem Eminentiſſimum Dominum Cardinalem de Alſatia, & quod magis eſt, nullatenus novam approbationem concedere volunt Cappellanis Militum, ad ſuas Diœceſes accedentibus, ſub obtentu, quod ſola ſufficiat approbatio ab Eminentia Sua tanquam Delegato Apoſtolico reportata.

Item Princeps Sæcularis, qui ſalarium Cappellanis ſolvere non facit, niſi exhibita atteſtatione, quod fuerint conſtituti, & approbati a Delegato, vel ab ejus Vicario Generali in hypotheſi, in qua aliquod ſequatur inconveniens, rem agere non vult cum Ordinariis, ſed cum Delegato, vel ejus Vicario, quibus profecto difficile, & quodammodo impoſſibile eſt pro ſingulis caſibus petere ab Ordinariis juriſdictionem, ad effectum procedendi contra Cappellanos delinquentes in alienis Diœceſibus.

Rurſus, Stationes, & præſidia Militum per quatuor, & quinque vices quolibet anno mutantur, quo ſtante difficile admodum eſt, ut Ordinarii, qui propter modicum permanentiæ Cappellanorum tempus de eorum qualitatibus inſtructi eſſe non poſſunt, ad eorum approbationem, vel reprobationem juſte valeant devenise. Prædictæ quoque Militum ſtationes non ſiſtunt in ſolis Provinciis Flandriæ, ſed etiam tranſeunt ad alias Diœceſes ſubjectas Ordinariis Trevirenſi, Leodienſi, & Metenſi, in quibus Diœceſibus alia viget Eccleſiaſtica diſciplina, cui Cappellani non ita facile ſe conformant. Denique, cum non unum, & idem in Provinciis Flandriæ ſit idioma, Milites ipſi diverſo idiomate loquuntur, ex quo ſequitur, quod proprios debeant habere Cappellanos juriſdictioni tantum Delegati ſubjectos, ne dimiſſis Cappellanis a Delegato approbatis, detur caſus, quod Milites careant Cappellano, qui ſuum calleat idioma.

Additur, quod ſan. mem. Clemens XI. ad petitionem Auguſtiſſimi Imperatoris per ſuas litteras Apoſtolicas in forma Brevis *die 28. Junii 1720.* conceſſit Eminentiſſimo Domino Cardinali Georgio Spinulæ, tunc Nuntio Apoſtolico, ut pro Exercitibus, qui tunc, & pro tempore

Digitized by Google

pore in Germania conſiſteut, aut inde in alias Regiones, Provincias, & Regna, & etiam in Italiam, & Inſulas adjacentes expedientue, Cappellano Majori Exercituum date poſſet facultatem, nt ab ipſn, vel aliis Sacerdotibus, ab aliquo Ordinario approbatis, & ab eodem Cappellano Majori ſubdelegandis, adminiſtrareutur Sacramenta, & plura alia peragereutur, additis his verbis: *Volumus autem, ut ii Sacerdotes, quos idem Cappellanus Major pro Sacramentis etiam Parochialibus, Militibus, aliiſque Perſonis, quibuſcumque dictorum Exercituum miniſtrandis, ut præfertur, deputandos duxerit, nullatenus pro eiſdem Sacramentis eo tempore, iiſque Militibus, & Perſonis præfatis, qui, & quamdiu in præſidiis fixis, ſtabilibuſque conſiſtent, ſed quando dumtaxat Exercitus prædicti, ſive Legiones, quibus inſerviunt, in actuali expeditione reperientur, aut in temporaneis hibernis, vel æſtivis ſtationibus detinebuntur, adminiſtrandis, deputati intelligantur.*

His ſtantibus, quæritue

An, & quomodo ſit providendum in caſu &c.

Non fuit propoſita.

QUÆSTIO CCXLIII.

In Cauſa Caputaquenſi Viſitationis ſacrorum Liminum, die 17. Januarii 1722.

EPiscopus Caputaquen. in Relatione ſtatus ſuæ Eccleſiæ juxta Bullam Sixti Quioti ad banc Sac. Congregationem tranſmiſſa, retulit, in ſua Diœceſi plures reperiti Subcollectores, & Commiſſaeios, qui non fuut pro ea deputati, ſed pro locis exemptis, & aliis Diœceſibus adjacentibus, & quod tam ipſi, quam enrum Notarii licet naturaliter eſſent ſui Subditi, ab Ordiuaria juriſdictione ſe exemptos eſſe ex dicta Cauſa contendunt, ex qua re nou modicum Diſciplina Eccleſiaſtica patitur detrimentum. Refert quoque in eadem Diœceſi plures Patentatos, tam dictorum Cummiſſariorum, quam Capitulorum Eccleſiarum Patriarchalium, Sancti Joannis iu Laterano, & S. Petri de Urbe, aliorumque Miniſtrorum Eccleſiæ Romanæ reperiri, qui Eccleſiaſtica jura quotidie offendunt, quæritque pro recto ſuæ Diœceſis guberuio, an omnes prædicti ſint a ſua juriſdictione exempti, & an contra eos in caſu delicti ſecundum juſtitiæ leges procedere poſſit.

De ſpoliorum Subcollectoribus fuit olim diſputatum, an comprehendereutur ſub nomine Officialium Sedis Apoſtolicæ, quorum exemptio iouititur *Capitulotum Matthæus de hæreticis inter Extravagantes communes*, & ab hac Sac. Congregatione negative reſpouſum fuit, uti colligitur ex Decreto edito *die* 20. *Junii* 1682. Cum enim quæſitum fuiſſet, *an Subcollectores Spoliorum pro Rev. Camera Apoſtolica recenſeri deberent inter Officiales, de quibus loquitur Extravagans cum Matthæus*, reſponſum fuit, *negative*, uti videri poteſt *lib.* 32. *Decret. pag.* 327.

Exemptio itaque Subcollectorum, & Commiſſariorum in Regno ſignantee Neapolitano exiſtentium innititur *Conſtitutioni* 25. *Gregorii XIII. Bull. tom.* 2. *& Conſtitut.* 202. *Urbani VIII. Bull. tom.* 5. ſed cum frequeutes irreperent abuſus ratione exemptionis tam Subcollectorum, quam Commiſſariorum, Sacra hæc Congregatio auctoritate ſibi commiſſa a Summis Pontificibus Clemente IX. Clemente X. & Ionocentio XI. *die* 27. *Februarii* 1677. ſolemne edidit Decretum, tam quoad numerum Subcollectorum, quam quoad eorum qualitates, & caſus, in quibus frui deberent exemptione, addendo, quod Subſtituti, & Officiales eorum nullam haberent exemptionem, excepto uuo tantum Notario pro quolibet Subcollectore in actu exercitii, & in actu pariter exercitii tantum exemptos eſſe debere Commiſſarios ſuper illicitis negotiationibus, aut alins deputatos pro quibuſdam Cauſis particularibus, uti fuſe videri poteſt *lib.* 29. *Decret. pag.* 283. *& apud Monacell. in formul. parte* 2. *pag.* 64. ubi per extenſum refertur allegatum Decretum; Et in eo, quod attinet ad Subcollectores, & Commiſſarios deputatos pro lotis exemptis, & Diœceſibus adjacentibus, ſe obtulit occaſio diſputandi de eorum exemptione; *die etenim* 4. *Maii* 1697. com Epiſcopus Bituotinus Sacræ Congregationi expoſuiſſet, quod in Civitate Bitunti tres aderant Subcollectores, ſeo Commiſſarii Nuntiaturæ Neapolis, alter Deputatus pro Civitate, & Diœceſi Bituutina, alius pro Abbatia Nullius Faſani, Tertius pro loco Nullius Rutiliani, & inter cætera quæſiviſſet, *an Subcollectores deputati pro juriſdictionibus Faſani, & Rutiliani, & Commorantes Bitunti aliqua in dicto loco gaudeant exemptione,*

Quæſt. Canonicæ.

Sacra Congregatin reſpondit, *non gaudere, & Epiſcopum procedere poſſe in futurum*, uti habetur *lib.* 47. *fol.* 185.

Hæc quoad Subcollectores, & Commiſſarios; quoad Patentatos autem Eccleſiarum Patriarchalium S. Joannis in Laterano, & S. Petri de Urbe, & aliorum Miniſtrorum Eccleſiæ Romanæ ignoratur, unde eorum exemptio deſcendat, nec ullum quoad eus datum eſt iuvenire Decretum, excepto illo ſan. mem. Ionocentii XII. quod eſt 68. in ejus parvo Bull. iu quo exceptis Officialibus Sanctiſſimæ Inquiſitionis, declaratum fuit, quod Peivilegium fori quorumcumque Privilegiatorum vulgo *Patentati* ſuffragaretur tantummodo in cauſis, & negotiis tam Civilibus, quam Criminalibus, & mixtis eorum Officium, & miniſterium quomodolibet concerneotibus, & non in aliis; at decretum loquitur de Privilegiatis in Urbe, & iu quibuſcumque Provinciis, & Legationibus Status Eccleſiaſtici.

His ergo ſtantibus, quæritur

I. An exercentes munus Subcollectorum, & Commiſſariorum pro locis exemptis, & aliis Diœceſibus adjacentibus, ſed commorantes in Civitate, aut Diœceſi Caputaquen. frui debeant exemptione a juriſdictione Ordiuarii.

II. An dictorum Subcollectorum, & Commiſſariorum Actuarii eadem exemptione frui debeant.

III. An Patentati eorumdem Commiſſariorum, & Subcollectorum, vel Capitulorum Eccleſiarum Patriarchalium S. Joannis in Laterano, & S. Petri de Urbe, vel aliorum Miniſtrorum Eccleſiæ Romanæ in Civitate, & Diœceſi Caputaquen. exiſtentes, exempti ſint a juriſdictione Ordinarii.

Sacra Congr. dia 14. Martii 1722. reſpondit,

Ad primum negative, & detur Decretum in Bituntina 4. *Maii* 1697. *Ad ſecundum negative. Ad tertium negative quoad patentatos Commiſſariorum, & Subcollectorum, quoad alios pro meliori informatione juxta Inſtructionem, & audiantur intereſſe habentes præfixo termino duorum menſium.*

QUÆSTIO CCXLIV.

In Cauſa Lucana Funerum, die 17. Januarii 1722.

LIcet in Teſtamentis *anno* 1720. factis Angela Staggi, & Joanoa Marini, loci Petræſanctæ Diœceſis Lucanæ demandaſſent, quod ſua Cadavera ſepelirentur in Eccleſia PP. S. Franciſci Minotis Obſervautiæ ejuſdem loci, Nicolaus tamen Bendiuus Parochus Eccleſiæ S. Martini, iu cujus Parochia Angela, & Joanna deceſſerunt, voluit, ut eorum Cadavera in ſua Parochiali Eccleſia permaoerent, quoad uſque expletis funeribus hora ſepeliendi adveoiſſet.

Ex boc facto PP. S. Franciſci maximopere commoti ſunt, eodemque delato ad banc Sac. Congregationem, ſcriptum fuit juxta morem Epiſcopo pro informatione, & voto; cumque Epiſcopus in ſua iuformatione ſe relative habuiſſet ad informationem ſibi datam ab eodem Parocbo Nicolao Bendino, qui eſt etiam Vicarius Foraneus loci Petræſanctæ, & in qua aſſeruit expoſitionem Cadaverum in Eccleſia Parochiali ab antiqua conſuetudine proceſſiſſe, in Congregatione habita *die* 11. *Januarii* 1721. dictom fuit, quod Epiſcopus Parocbo, & Patribus terminum præfigeret unius menſis ad ſua jura deducenda iu Sacra Congregatione.

A Sacris Coogregationibus, & ſignanter Epiſcoporum, & Regularium, uecnon Rituum ſæpius reſponſum fuit, quod Cadavera Defunctorum ſepelienda iu Fratrum Eccleſiis, ab ædibus defunctorum ad eorundem Fratrum Eccleſias recto tramite deferantue, monitu prius, & requiſito, & expectato proprio defunctorum Parocho, a quo benedictionem, & ultimum vale recipere poſſiut, quo venire expreſſe recuſante, poſſiot iidem Fratres etiam ipſo invito dicta Cadavera ad ſuas Eccleſias tranſportare, licet hæredes Defunctorum contradicerent, & vellent, quod prius deferrentur ad Eccleſiam Parochialem, uti fuſe videri poteſt in *conſult.* 48. *num.* 7. *& ſeqq. tom.* 3. *Pignatelli, & apud bon. mem. Matthæuc. in Official. Curiæ cap.* 20. *num.* 8.

Juxta eaſdem reſolutiones excipitur immemorabilis conſuetudo contraria legitime probata; cumque hanc Fratres in hypotheſi deficere conteudant, quæritur

I. An Cadavera Defunctorum ſepelienda in Eccleſia Patrum Minorum Obſervantiæ Terræ Petræſanctæ, antequam ad eorum Eccleſiam deferantur, debeant prius aſportari ad Parochialem, & eorum ibi debeat fieri expoſitio uſque ad horam ſepulturæ, & quatenus negative.

II. An Parochus teneatur reſtituere ceram, & alia emolumenta percepta occaſione aſſociationis, & expoſitionis in ſua Eccleſia Cadaverum Angelæ, & Annæ in caſu &c.

Sacra Congr. die 14. Martii 1722. reſpondit,
Ad primum negative. Ad ſecundum affirmative.

QUÆSTIO CCXLV.

In Cauſa Spoletana, die 7. Februarii 1722.

FELIX Alexandra Becchelli *anno* 1709. ingreſſa eſt Monaſterium Monialium Beatæ Claræ de Montefalco, & in eodem Profeſſionem Regularem emiſit *anno* 1710.; cumque eadem, quæ modo eſt conſtituta in ætate annorum triginta, paucis ab hinc diebus, enarraſſet Priori Eccleſiæ Collegiatæ Sancti Bartholomæi ſuo fratri germano, ſe Hermafroditam evaſiſſe, ſexumque virilem in ſe prævalere, prædictus Prior operæ pretium eſſe cenſuit rem totam Epiſcopo Spoletano manifeſtare.

Epiſcopus ſuum in Urbe negotiorum Geſtorem admonuit, ut opportunum caperet ſuper prædicta re conſilium; cumque fuerit eidem a me inſinuatum, quod in ſimilibus facti circumſtantiis, neceſſarium erat Peritos deputare, qui una cum aſſiſtentia Matronarum magna cum circumſpectione Monialem recognoſcerent, & quod in hypotheſi, in qua ex Peritorum relatione deprehenderetur expoſita eſſe vera, Monialis debebat, vel honeſtæ Matronæ, vel ſuis Cognatis conſignari, ut penes eos caute cuſtodiretur, retento interim habitu Monachali, uſque quo tranſmiſſis ad Sacram Congregationem neceſſariis documentis, ipſa decerneret, quid eſſet agendum, & an eſſet, nec ne a vinculo Profeſſionis abſolvenda; Epiſcopus inſinuationi exactiſſime moram geſſit, factaque a Peritis, aſſiſtentibus binis Matronis, neceſſaria recognitione, illiſque unanimiter referentibus Sororem Felicem Alexandram evaſiſſe Hermafroditam, ne hoc interim aliquod ſcandalum, quod uſque adhuc, Divina favente gratia, in Monaſterio non contigit, contingeret in futurum, dictam Monialem conſignavit Priori ſupra memorato Eccleſiæ Collegiatæ Sancti Bartholomæi germano fratri Sororis Felicis, apud quem modo ſupradicto caute cuſtoditur,

His expletis, cum ab Epiſcopo ad hanc Sacr. Congregationem tranſmiſſus ſit proceſſiculus recognitionis, & una cum proceſſiculo exhibitus fuerit ſupplex libellus memorati Prioris Eccleſiæ Collegiatæ, in quo nedum petitur declaratio nullitatis profeſſionis emiſſæ a Sorore Felice, ſed ulterius promovetur inſtantia pro reſtitutione dotis olim Monaſterio ſolutæ, quæritur in præſenti, an petitis ſit annuendum.

Sermonem itaque habendo de recognitione Sororis, fuit illa expleta a Bernardo de Amicis Medico Terræ Montisfalchi, necnon a Joanne Antonio Ciardello ejuſdem Terræ Chirurgo, aſſiſtentibus duabus Matronis ex honeſtioribus dictæ Terræ Baptiſta videlicet de Valentibus, & Agatha Bootadoſia, & utriuſque Periti judicium fuit, quod Soror Felix eſſet Hermafrodita, & capax coeundi tanquam vir, cum qualibet muliere: *riferiſco eſſere detta Suor Felice Aleſſandra ermafrodita, o capace a coire come uomo colle donne*, & in an, quod attinet ad fundamentum, cui Peritorum judicium innixum fuit, nedum illud conſtitutum eſt in ſignis, ut plurimum extrinſecis, & aliquando æquivocis, hoc eſt pilorum, tam in pectore, & labio ſuperiori, quam in maxillis, in voce ſonora, in mammillis nullatenus turgeſcentibus, in defectu, multo ab hinc tempore, menſtruorum, in ſtimulis concupiſcentiæ, quibus octo ab hinc annis, ſe in occurſu mulierum commoveri ſentit, ſed etiam in ſignis intrinſecis, & certioribus, hoc eſt in extrinſeca apparitione omnium virilium genitalium, conſiſtentibus tamen in ſuo primævo ſtatu pudendis muliebribus, uti ex dicta Peritorum Relatione plenius deſumitur, in qua plura alia oretenus exponenda deſcribuntur, quæ pudor vetat ſcriptis aperire.

Plura de his Hermafroditis videri poſſunt *apud Sebettum in ſua Phyſica Curioſa lib.* 1. *cap.* 31., *& lib.* 3. *cap.* 10., *& apud Zacchiam quæſt. Medic. legal. lib.* 3. *tit.* 2. *quæſt.* 9. *numer.* 1. *&* 2., *& plenius lib.* 7. *tit.* 1. *quæſt.* 8. *per tot.*, *& apud Licetum lib.* 2. *de monſtris cap.* 53. *& erudite apud Gaſparum a Rejes in ſuo Jucund. quæſt. Elyſio Campo quæſt.* 48., at in eo, quod attinet ad profeſſionem Religioſam, binæ ſunt in jure propoſitiones; prima eſt, quod ſi Hermafroditus prævaleat in ſexu virili, valida eſt profeſſio, ſi ab eodem fuerit inter viros emiſſa, ſecus ſi inter mulieres, & a contra, ſi prævaleat ſexus fœmineus, valida eſt profeſſio ab eodem emiſſa, ſi fuerit emiſſa inter mulieres, ſecus ſi inter viros, uti late oſtendit *Donat. in praxi rerum regul. tom.* 2. *tract.* 3. *quæſt.* 22. *num.* 5. Altera eſt, quod ſi uterque ſexus in Hermafrodito ſit æqualis; dantur enim Hermafroditi adeo perfecti in utroque ſexu, ut poſſint agere, & pati in venereis, licet non poſſint generare cum aliis, & concipere in ſeipſis, juxta late deducta *apud Clericat. dec.* 43. *de Sacram. Pœnit. num.* 12., & legitur apud S. Auguſtinum *de Civit. Dei lib.* 16. *cap.* 8. ibi — *Androgini, quos etiam Hermafroditos nuncupant, quamvis admodum rari ſint, difficile eſt tamen, ut temporibus deſint, in quibus ſic uterque ſexus apparet, ut, ex quo potius debeant accipere nomen, incertum ſit*, & hi profiteri valide non poſſunt, nec in Religione virorum, nec in Religione mulierum, & quatenus in alterutra profeſſionem emiſerint, profeſſio nulla eſt: *Bonacin. de clauſura q.* 2. *puncto* 10. §. 5. *n.* 2. ibi — *Si vero uterque ſexus æqualis ſit, in neutra Religione profiteri poteſt*. Concordat *Paſſerin. de ſtatu hominum tom.* 3. *quæſt.* 189. *art.* 10. *inſpect.* 4. *n.* 148. ibi — *ſed loquendo de illis, in quibus uterque ſexus extrinſecus eſt rite formatus, unde, & ad utramque uſum Veneris ſunt habiles, puto, quod ſine diſtinctione profeſſio illorum in quocunque Monaſterio ſit, irrita eſt profeſſio*.

Hæc quoad profeſſionem, nunc tranſeundo ad dotis reſtitutionem, ſicuti Moniali de uno ad aliud Monaſterium tranſeunti, dos a primo Monaſterio reſtituitur, & hoc ipſum contingit, quando Monialis exit a Monaſterio propter nullitatem profeſſionis, juxta deducta *apud Tondut. quæſt. benef. cap.* 14. *num.* 5. *&* 6. ſic hoc ipſum videtur ſtatuendum eſſe in hypotheſi, in qua profeſſio nullitate laborat, ex quo mulier facta eſt Hermafrodita, ſive Androgina, ut in terminis mulieris profeſſæ in virum converſæ, & e Monaſterio hac de cauſa exeuntis, conſuluit *Cappon. diſcept.* 220. *num.* 44. *tom.* 3.

His ſtantibus, quæritur

I. *An profeſſio irrita ſit in caſu, & quatenus affirmative.*

II. *An dos ſit Sorori Felici reſtituenda in caſu &c.*

Sacra Congr. die 14. Martii 1722. reſpondit,
Ad primum affirmative. Ad ſecundum affirmative.

QUÆSTIO CCXLVI.

In Cauſa Neapolitana Congruæ, die 28. Februarii 1722.

JOANNES Nicolaus de Laurentiis *anno* 1693. admiſſus fuit inter Patres Societatis Jeſu, & nondum expleto Novitiatus biennio, nec emiſſis tribus ſimplicibus Votis Paupertatis, Caſtitatis, & obedientiæ, cum licentia ſui Superioris ad Sacros Ordines promotus fuit ab Epiſcopo Aquilano, Pontificalia in Civitate Neapolitana exercente de licentia clar. mem. Card. Cantelmi Archiepiſcopi dictæ Civitatis, idemque de Laurentiis, poſt emiſſa eadem Vota, fuit a Societate dimiſſus.

Nicolaus ab Ordinum exercitio ſuſpenſus ex tituli defectu, ad hanc Sac. Congregationem habuit recurſum, ad effectum obtinendi a Patribus Societatis aſſignationem Congruæ alimentariæ, & poſt nonnullas ſubalternas controverſias exortas, tam ſuper ſubſcriptione dubiorum, quam ſuper ſubminiſtratione alicujus ſummæ in Cauſam declarandam, deventum tandem fuit ad propoſitionem Cauſæ in folio, diſputatiſque ſequentibus dubiis.

I. *An Joanni Nicolao de Laurentiis uti Sacerdoti Ordinato ad titulum Religioſæ paupertatis in Societate Jeſu, & deinde ab ea dimiſſo, debeatur Congrua portio, ſeu ſubſtentatio ſaltem annuorum quadraginta aureorum ab eadem Religione.*

II. *An lite pendente ſint ei ſubminiſtranda alimenta, & ſumptus litis.*

III. *An potius idem Nicolaus teneatur ad Religionem redire in caſu &c.*

In Congregatione habita *die* 8. *Auguſti* 1705. reſcriptum fuit *ad primum abſolvendam eſſe Societatem a prætenſa ſubminiſtratione Congruæ, in caſu de quo agitur, ad ſecundum, & tertium ſatis proviſum in primo*, & propter ſuffragiorum uniformitatem mandatum fuit, quod Cauſa *amplius non proponeretur*, uti legitur *lib.* 55. *decret. pag.* 201. *a tergo*, & licet dictus Nicolaus in Congregatione habita *die* 23. *menſis Januarii* 1706. pro nova audientia ſupplicaſſet, eam tamen obtinere non potuit, cum reſponſum fuerit, *nihil de nova audientia*, uti habetur in parvo Regeſto dicti anni ſub dicta die.

Orator excluſus a petita Congruæ aſſignatione, quique interea a celebratione Miſſæ erat ſuſpenſus ex defe-

ctu

ctu Tituli, ſeu Patrimonii, ſuas exhibuit preces pro facultate Miſſam celebrandi, cumque *die 6. Februarii dicti anni* 1706. dictum fuerit, quod audiretur Eminentiſſimus Card. Vicarius, editum fuit a clar. mem. Card. de Carpineu Urbis Vicario ſuum ſuffragium, in quo ſic concluſit: *Crederem Societatem debere Oratorem providere de congrua ſubſtentatione, donec conſtet fuiſſe ad titulum Patrimonii promotum, vel donec fuerit recuperata domus a Patre aſſignata, ad quem effectum eſſet injungendum, ut Nicolaus omnia, & ſingula Jura ſua cedat Societati. Quod ſi ab Eminentiſſimis PP. aliud decernendum eſſe videatur, Nicolaus deberet ſuſpenſus remanere, quia non habenti titulum ſuſpenſa eſt facultas celebrandi.*

At relato, in Sac. Congregatione prædicti Card. Carpinei ſuffragio, eadem *die* 8. *Maii* 1706. uti habetur *lib.* 56. *Decret. fol.* 168. ſic reſpondit, *Sacra &c. audita relatione Eminentiſs. D. Card. Carpinei Sanctiſſimi D. N. in Urbe Vicarii, quoad petitam facultatem celebrandi, inſtantiam remiſit arbitrio Eminentiæ Suæ, ut deſuper pro ſua prudentia gerat, ſtatuat, atque decernat, quod ſibi magis in Domino videbitur expedire. In reliquis vero eadem Sac. Congregatio inſtantiam rejecit.*

Ab anno 1706. uſque ad annum 1720. nullum de hac Cauſa motum amplius fuit verbum in hac Sac. Congregatione; ſed cum prædicto anno 1720. Nicolaus S. mem. Clementem Papam XI. per ſupplicem libellum exoraſſet, ut, vel Patribus Societatis demandaret congruæ ſubminiſtrationem, vel fineret Cauſam in hac Sac. Congregatione reaſſumi; preces fuerunt a Sanctitate Sua ad hanc Sac. Congregationem remiſſæ, & inter ſummaria precum, quæ ab Eminentiſſimo Præfecto expediuntur cum Secretario, reſponſum fuit *die* 13. *Julii* 1720. *ad mentem*, quæ fuit, ut Secretarius ageret cum Patribus Societatis, ut titulo eleemoſynæ aliquid Oratori ſubminiſtrarent.

In hujus reſcripti executionem non deſtiti rem agere cum Patribus. Cumque promptiſſimam eorum voluntatem invenerim quoad omne genus eleemoſynarum, ſed omnino alienam deprehenderim in caſu, de quo agitur, tum propter abſolutionem, ab hac Sac. Congregatione ſervatis ſervandis a quacunque Congruæ ſubminiſtratione, reportatam, tum ratione exempli, quod in perniciem cederet totius Religionis, re ad Nicolaum delata, novus ab ipſo recurſus habitus eſt ad Sanctiſſimum D. N. feliciter regnantem, ut ejus auctoritate Societas adigeretur ad Congruam ſubminiſtrandam, remiſſiſque etiam hiſce precibus ad hanc Sac. Congregationem, non in ſummariis, quæ expediuntur inter Eminentiſſimum Præfectum, & Secretarium, ſed in plena Congregatione propoſita fuit inter ſupplices libellos, qui in ea leguntur, inſtantia, & *die* 2. *Auguſti* 1721. reſponſum fuit *Lectum*; Nicolao autem nullatenus ex tot negativis reſponſis defatigato, & quotidianis acceſſibus inſtante, tam apud Eminentiſſimum Præfectum, quam apud me Secretarium, ut iterum audiretur, & ſua Cauſa in folio proponeretur, re communicata cum Procuratore Patrum Societatis, *die* 13. *Septembris* 1721. dictum fuit, *quod audiretur*, & in ſequelam hujus reſcripti, diſputandum in præſenti proponitur dubium, ad calcem reſtrictus, referendum.

Fundamenta Nicolai ſunt hæc, quæ ſequuntur: Primum eſt, quod ipſe ante expletum biennium a die ingreſſus in Religionem, & ſic ante emiſſionem trium Votorum ſimplicium fuit ad Sacros Ordines promotus, abſque eo quod Societatem juvare poſſit Conſtitutio Gregorii XIII. Quia S. Pius V. *Conſtit.* 75. *Bullar. tom.* 2. voluit, quod diſpoſitio Sac. Concilii Tridentini *ſeſſ.* 21. *cap.* 2. *de ref.* loquens de Clericis ſæcularibus extenderetur ad Clericos Religioſos non Profeſſos, & licet memoratus Papa Gregorius exemptos ab hac Piana Conſtitutione declaraverit Patres Societatis, declaratio tamen loquitur de illis, qui in Societate promoventur ad Ordines Sacros, ſed poſt biennium, & poſt emiſſionem trium Votorum ſimplicium, licet ante ſolemnem Profeſſionem: *Garz. de benef. par.* 2. *cap.* 5. *num.* 13. *& ſub num.* 29. *Fornar. in tract. de Ordin. cap.* 8. *num.* 9.

Secundum eſt, quod juxta demandata a Patre Generali, & a Societate nullatenus controverſa, in tantum fuit Nicolao conceſſa facultas aſcendendi ad Ordines Sacros ante biennium, & ante emiſſionem Votorum ſimplicium, in quantum ſuppoſitum fuit, quod haberet Patrimonium, ad cujus titulum, ante ingreſſum in Societatem, fuiſſet prima Tonſura initiatus juxta morem Civitatis Neapolitanæ. Cum ergo, nec Patrimonium adeſſet, nec in Ordinatione ad primam Tonſuram extra Societatem, nec in ſuſceptione Sac. Ordinum in Societate, ulla unquam facta fuerit mentio Patrimonii, clara dicitur negligentia Patrum, quam idcirco luere debent, Congruam aſſignando Nicolao a ſua Societate dimiſſo.

Tertium eſt, quod Patres Societatis, ad effectum obtinendi, quod ſui ante ſolemnem Profeſſionem initiari poſſent Ordinibus Sacris, adverſus citatam Bullam S. Pii V. ſe promptos, & paratos obtulerunt ad aſſignandum cuilibet ordinato in Sacris, & deinde ante Profeſſionem dimiſſo congruam ſufficientem, ne cum dedecore characteris mendicare cogeretur: cumque oblatio hæc fuerit ab hac S. Congregatione acceptata, & ſumma fuerit ſtatuta *in ducatis* 40. ut colligi dicit ex libris S. Congregationis, quos oculis Sapientiſs. Patrum ipſe ſubjiciam, de ſuo jure Nicolaus aſſerit non eſſe dubitandum.

Societas e contra ait, ſe ad nihilum teneri; Primo, quia Nicolaus fuit dimiſſus ipſo petente, uti ex dimiſſione deſumitur, & quatenus dimiſſio ex cauſa ſecuta fuiſſet, ſemper eo fortius creſcit aſſumptum excluſivum cujuſcumque aſſignationis.

Secundo, quia quando agebatur de Ordinatione Nicolai ante expletum biennium, & emiſſionem trium Votorum ſimplicium, ſemper ipſe aſſeruit ſe habere Patrimonium, & ſe fuiſſe prima Tonſura initiatum ad titulum prædictum; cumque dependenter ab hoc ſuppoſito, P. Generalis dederit licentiam, ut ille Sacros Ordines aſſumeret, & juxta morem Civitatis Neapolitanæ abſtinendi a collatione Tonſuræ, niſi Tonſurandus habeat Patrimonium *in ſumma duc.* 36. *annuorum*, Nicolaus tunc haberet domum ſibi a Patre in ſæculo donatam, quoad uſumfructum, ut ad Sacerdotium aſcenderet, infertur ex hoc Societatem non teneri ad ullam ſubminiſtrationem, licet hic, & nunc Nicolaus paupertate laboret, & domum a Patre aſſignatam non habeat, exemplo Epiſcopi, qui ignorans qualitatem Beneficii, & reputans illud eſſe tutum, & ſufficiens, ad ejus Titulum aliquem ordinavit; non tenetur enim Epiſcopus aliquid ex juſtitia contribuere pro ſubſtentatione Ordinati, ſi d. Beneficium fuerit ab alio ſubſequenter evictum. *Fagnan. in capit. cum ſecundum numer.* 41. *& ſeqq. de Præbendis*, *Pirhing ad d. tit. decret. ſect.* 1. §. 3. *num.* 24.

Tertio, quia non ſubſiſtere dicitur in facto, quod ad effectum obtinendi exemptionem a Bulla Piana Patres unquam obtulerint aſſignationem congruæ favore eorum, qui dimitterentur, ſed ſemper dixerunt, non eſſe timendum de eorum mendicitate, cum ejecti, ut plurimum aut fortunæ aut naturæ bonis taliter ſint prædti, ut vitam ſuam honeſte eſſent traducturi; itaut quidquid adnotatum reperitur in Regeſtis hujus Sac. Congreg. referri dicendum ſit, non ad reſolutionem, ſed ad privatam Secretarii adnotationem.

Multoque magis, cum alii adfuerint ejecti, qui potiſſimum ex capite eorum, quæ in Regeſtis adnotata dicebantur, inſteterunt in hac Sacr. Congreg. pro congrua obtinenda: Cumque ſemper fuerint rejecti, nec aliquid conſequi potuerint, uti ſignanter colligitur ex his, quæ contigerunt in famigerata cauſa Georgii Vaccarini, de qua *apud Pignatell. conſult.* 92. *ad calcem tom.* 10. ſignum evidentiſſimum hoc eſt, nec oblationem Societatis habere ſubſiſtentiam, nec ullum adeſſe decretum, quo Societas adigatur ad congruam dimiſſis aſſignandam.

His ſtantibus, quæritur

An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis die 2. *Auguſti* 1721. *in caſu &c.*

Sacra Congr. reſpondit
In deciſis, & amplius.

QUÆSTIO CCXLVII.

In Cauſa Veliternenſi, die 14. Martii 1722.

EMINENTISSIMUS D. Cardinalis Tanarius in viſitatione a ſe peracta Oppidi nuncupati *di Core* exiſtentis in ſua Diœceſi Veliternen. decretum edidit, in quo demandavit, quod Canonici Eccleſiæ Collegiatæ prædicti Oppidi tenerentur quotidie Miſſam Conventualem applicare pro Benefactoribus, & quod hoc ipſum facere deberent, quando juxta Rubricas obligantur ad celebrandum plures Miſſas Conventuales uno die, non obſtante quacunque, quæ in contrarium allegabatur, conſuetudine. Habuerunt Canonici recurſum ad hanc Sacram Congregationem, humillime exorando pro exemptione a prædicto onere applicationis Miſſæ Conventualis, ſub obtentu, quod Canonicatus habent reditus ſatis exiguos,

guos, & Eminentiſſimus Ordinarius in ſua informatione cenſet, eos eſſe aliquali indulgentia dignos, & expoſitam Canonicatuum tenuitatem in facto ſubſiſtere; obligantur quippe Canonici ad ſervitium quotidianum, & ad recitationem integri Officii Divini, & Præbendæ Canonicales non aſcendunt ad annua ſcuta 30. pro qualibet, & minor eſt ſumma diſtributionum quotidianarum, cum diebus feriatis punctatura ſit in obulis tribus, & diebus feſtivis ſit in obulis ſex,

Fuit alias actum in hac Sacra Congregatione de hac materia, exemptionis videlicet ab applicatione quotidianæ Miſſæ Conventualis pro Benefactoribus propter tenuitatem redituum Canonicatuum. Propoſita fuit in folio Congregationis habitæ *die 6. Junii* 1605. quædam cauſa Camerinen. Miſſæ Conventualis, & inter cætera quæſitum fuit, ad quem ſpectaret in Collegiata Eccleſia S. Mariæ Terræ Sancti Ginefii celebratio Miſſæ lectæ Parochialis, necnon celebratio Miſſæ Conventualis, & pro quibus dictæ Miſſæ eſſent applicandæ, ut ex tenore ſequentium dubiorum colligitur.

I. *An, & ad quem ſpectet onus celebrandi Miſſam lectam Parochialem.*

II. *An, & quibus diebus ſit celebranda Miſſa Conventualis, & quatenus affirmative.*

III. *An, & a quibus illa ſit applicanda pro Populo in caſu &c.* & S. Congregatio reſpondit ad primum, *ſpectare ad Archipresbyterum tantum pro populo*, ad ſecundum reſpondit *affirmative, & quotidie*, & ad tertium, *ab omnibus eſſe applicandam, non tamen pro Populo, ſed pro Benefactoribus*, ut in *lib.* 55. *Decret. pag.* 203. *a tergo*.

Petita fuit, & obtenta a Capitulo nova audientia, & inſtantibus Canonicis, ſe non teneri ad Miſſam Conventualem quotidianam; tum quia contraria per anteceſſum extiterat conſuetudo, tum quia reditus ſatis exiguos habebant, propoſitum fuit in Congregatione habita *die* 5. *Junii* 1706. dubium, *An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis ſub die 6. Junii* 1605. & Sac. Congregatio, ad primum *ſtetit in deciſis*, ad ſecundum *ſtetit pariter in deciſis in caſu &c. de quo agebatur, quoad dies feſtos tantum*, & ad tertium *ſtetit pariter in deciſis*, uti colligitur ex *lib.* 56. *Decret. pag.* 170. *a tergo*.

Conſimilis caſus fuit inter ſummaria precum propoſitus *die* 11. *Junii* 1712. in quadam cauſa Narnien. cum etenim Epiſcopus edicto mandaſſet, quod Canonici Collegiatarum S. Angeli, & S. Nicolai tenerentur quotidie celebrare Miſſam Conventualem, & applicare pro Benefactoribus, Canonici inſteterunt in hac Sac. Congregatione pro exemptione a dicto onere, ſub obtentu contrariæ conſuetudinis, & paupertatis ſuorum Canonicatuum, & Sac. Congregatio reſpondit, in caſu de quo agebatur, non teneri niſi diebus feſtis dictos Canonicos ad applicationem Miſſæ Conventualis pro Benefactoribus, uti habetur *lib.* 62. *decret. pag.* 211.

His ſtantibus, quæritur

I. *An Canonici Collegiatæ Eccleſiæ Oppidi di Core teneantur quotidie Miſſam Conventualem celebrare, & quatenus affirmative.*

II. *An teneantur quotidie dictam Miſſam Conventualem applicare pro Benefactoribus, & quatenus affirmative.*

III. *An, & quæ exemptio, ſive a celebratione, ſive ab applicatione Miſſæ Conventualis iiſdem, attenta Præbendarum tenuitate, ſit indulgenda in caſu &c.*

Sacra Congr. reſpondit,

Ad primum affirmative, Ad ſecundum affirmative. Ad tertium poſſe indulgeri, ut Miſſas applicent diebus tantum feſtis de præcepto.

QUÆSTIO CCXLVIII.

In Cauſa Taurinenſi, die 14. Martii 1722.

JAcobus Antonius Riverius offert ſummam ſcutor. 2400. monetæ Romanæ, ut in Eccleſia Collegiata Montiſcalerii Diœceſis Taurinen. erigatur Præbenda Theologalis, cum onere, ut Canonicus Theologus, non ſolum Choro de more interſit, ſed etiam omnibus feſtis de præcepto Concionem habeat ad Populum, & ſemel in hebdomada Clerum edoceat Theologiam Moralem. Prædictam quoque ſummam ſcut. 2400. memoratus Jacobus Antonius unire petit Maſſæ Capitulari, ita tamen, ut Canonicus communes diſtributiones cum cæteris Canonicis, ex æquo participet, nec Capitulum huic abnuit petitioni. Tranſeundo ad Jus præſentandi, Jacobus illud ſibi in primis reſervat, & poſt ſuum obitum, illud vult deferri ad maſculos familiæ a ſe nominandæ, poſt quorum omnium obitum vocat Capitulum; Canonicatum præterea nulli vult reſervationi, vel affectioni eſſe ſubjectum, & jus inſtituendi firmiter, & conſtanter intendit ad dict. Capitulum deferri privative ad quemlibet alium. Deducuntur hæc omnia ex Relatione Vicarii Capitularis, humillime inſtantis, ut petitio Jacobi Antonii admittatur, ne Clerus, & Populus, aſſidua Moralis Theologiæ, & Evangelicæ prædicationis pabulo deſtituatur.

Quoad excluſionem cujuſcunque reſervationis, vel affectionis, pacifica hodie eſſe videtur opinio in Tribunalibus recepta, quod eadem in Limine Fundationis admitti poſſit, *ut in deciſ. Civitatis Caſtelli Canonicatus coram Card. Matthejo impreſſa apud D. Piton. de controv. Patron. alleg.* 21. *num.* 10. *& ſeqq. & in Parmen. Beneficii* 13. *Junii* 1701. §. *Sed quatenus coram Eminentiſſ. Scotto, &* 16. *Januar.* 1702. §. *At quando cum ſeqq. cor. bon. mem. Anſaldo, &* 27. *Junii* 1703. §. *Quoniam cor. bon. mem. Molines, & in Gerunden. Eleemoſynæ panis* 26. *Junii* 1713. §. *Ex triplici cum ſeqq. cor. Eminentiſſimo Scotto, & in eadem* 14. *Martii* 1718. §. *Profecto cum ſeqq. cor. R. P. D. Cerro*, quæ deciſiones ſunt impreſſæ apud citatum *Piton. de controv. Patronal. allegat.* 48. 31. 42. 54. *&* 80. *& alleg.* 100. *num.* 406. *& ſeqq.*

Difficultas ergo eſt in reſervatione Inſtitutionis favore Capituli; Sacrum etenim Concilium Tridentinum *ſeſſ.* 14. *cap.* 12. hæc habet, *in caſu autem fundationis, aut donationis, hujuſmodi inſtitutio Epiſcopo, & non alteri inferiori reſervetur*; & licet idem Concilium *ſeſſ.* 25. *cap.* 9. ſupponat Inſtitutionem ad Inferiores pertinere, ibi, *quod ſi ad inferiores inſtitutio pertineat*, & hoc ipſum admiſſum videatur in *cap.* 13. *ſeſſ.* 7. ibi, *præſentati, ſeu electi, vel nominati quibuſvis Eccleſiaſticis perſonis*, cum in Codicibus Vaticanis deſit particula A quæ in pleriſque exemplaribus præponitur dictis verbis, *quibuſvis Eccleſiaſticis perſonis*, uti teſtatur *Fagnan. in cap. accepimus num.* 21. *de ætate, & qualitate*; recepta nihilominus hodie videtur opinio, quod Fundator in Limine fundationis poſt Concilium Tridentinum non poſſit alteri reſervare inſtitutionem, quam Epiſcopo, vel alteri habenti juriſdictionem Ordinariam, uti teſtando de mente hujus Sac. Congregationis firmavit *Fagnan. in cap. cum Eccleſia Vulterrana num.* 32. *&* 33. *de electione*, & articulo ſolemniter examinato firmavit *Rota in Burgen. Juris inſtituendi, ſeu conferendi* 23. *Junii* 1690. *coram bon. mem. Molines*.

Hæc quoad Jus; quia vero in præſenti habetur recurſus ad Sedem Apoſtolicam pro gratia, teſtatur *Corrad. in praxi benefic. lib.* 4. *cap.* 3. *num.* 26. inſtitutionem, etiam poſt Concilium Tridentinum a Summis Pontificibus, fuiſſe reſervatam inferioribus Ordinario, ibi, *tamen poſt Concilium non ſemel viſum eſt per Summos Pontifices hanc inſtituendi facultatem inferioribus Ordinario fuiſſe reſervatam, cum Papa contra decreta ejuſdem Concilii ad ſui libitum diſponat, ad favorem tamen Patronorum Laicorum, quibus indulgere ſolet, quantum fieri poteſt, ne retrahantur a fundatione.*

In hac Sac. Congregatione habita *die* 30. *Septembris* 1702. diſputatum fuit, an eſſet ſignanda ſupplicatio erectionis ſex Cappellaniarum in Eccleſia S. Michaelis Archangeli Diœceſis Firmanæ, cum conditione, ut Inſtitutio ſpectaret ad Capitulum S. Mariæ in Via-Lata de Urbe, & ſe opponente Archiepiſcopo Firmano, reſponſum fuit *negative*, uti habetur *lib.* 52. *decret. pag.* 372. *a tergo*.

His ſtantibus, quæritur

An, & quomodo petitioni ſit annuendum in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit

Negative, & ad Mentem, nullam ſcilicet eſſe difficultatem quoad excluſionem Reſervationum, ſed quoad excluſionem reſervationis favore Epiſcopi.

QUÆSTIO CCXLIX.

In Cauſa Imolenſi Parochialis, die 28. Martii 1722.

SAcerdos Joſeph Chellinus præſentatus fuit a Communitate Terræ Maſſæ Longobardæ ad Eccleſiam Parochialem S. Pauli, & abſente a Diœceſi Eminentiſſimo Epiſcopo, qui in Urbe morabatur occaſione electionis Summi Pontificis, admiſſa fuit a Vicario Generali præſentatio cum Clauſula, *ſi, & in quantum.*

Secu-

Secuto Eminentiſſimi Epiſcopi reditu ad Diœceſim, & inſtante Promotore Fiſcali, ne Sacerdos Joſeph ad Parochialem admitteretur ſub fundamento, quod non eſſet bonis moribus imbutus, & quod de quadam inhoneſta cum Muliere converſatione eſſet diffamatus, ita ut de receuti eidem inhibitum fuiſſet, ne ad ejus domum accederet, & cum ea converſaret, etiam ſub prætextu Conſanguinitatis, Procuratores Communitatis ad novam cumulativam præſentationem devenerunt in perſona Sacerdotis Franciſci Gallupii, qui de præſenti eſt Parochus in Diœceſi Ferrarienſi, & hæc poſtrema præſentatio fuit admiſſa, & ſimul, & ſemel rejecta eſt alia, quæ facta fuerat in perſona Sacerdotis Joſephi.

Appellatione a ſuccumbente interpoſita, cauſaque ex reſcripto Auditoris Sanctiſſimi ad hanc Sac. Congregationem delata, diſputandum in præſenti proponitur dubium mox referendum; inſtatque Promotor Fiſcalis pro rejectione ſæpe memorati Sacerdotis Joſephi, cum non agatur de privando, ſed de repellendo; in quo rerum themate ſufficit diffamatio, nec requiruntur probationes concludentes, ſed leviores juxta late deducta per *Rot. Dec. 202. num. 14. & ſeqq. coram ſan. mem. Alexand. VIII.*

Quæritur itaque

An, & cui ſit adjudicanda Parochialis, de qua agitur in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit

Parochialem eſſe adjudicandam Sacerdoti Franciſco Gallupio, & amplius.

QUÆSTIO CCL.

In Cauſa Nullius, ſeu Brictinorienſi Indulti, die 28. Martii 1722.

Post factam a Pio IV. unionem Capitulo S. Petri in Vaticano Abbatiarum S. Rufilii Fornpompilii Provinciæ Ravennat. & S. Petri de Cuſatis Provinciæ Salernitanæ, exorta eſt Controverſia inter Epiſcopos Brictinorien. & Policaſtren. ex una, & dictum Capitulum ex altera partibus, an huic videlicet competeret plenaria juriſdictio cum Territorio ſeparato, & qualitate vera nullius in Abbatiis, uti ſupra unitis.

Sacra hæc Congregatio anno 1672. cenſuit, Controverſiam hanc eſſe cognoſcendam cum Voto Rotæ, & in hujus reſcripti ſequelam confectus fuit pro parte Capituli voluminoſus Proceſſus ſuper competentia Territorii ſeparati; eoque adhuc non propoſita in Tribunali Rotæ cauſa, excitata fuiſſet ab Epiſcopis prætenſio, quod etiamſi conſtaret de Territorio ſeparato, & vera qualitate nullius favore Capituli, nunquam tamen ipſum potuiſſet habere facultatem concedendi litteras dimiſſorias ſubditis memoratarum Abbatiarum, Sac. hæc Congregatio *die 11. Septembris 1717.* demandavit, quod dubium dimiſſoriarum non in Rota, ſed in ipſa Sac. Congregatione proponeretur.

Cohærenter ad hæc in Congregatione habita *die 21. Januarii 1719.* propoſitum fuit præſens dubium, *An etiamſi conſtaret de Territorio ſeparato poſſit Capitulum S. Petri concedere Dimiſſorias*, & reſponſum fuit *negative*, cauſaque repropoſita, & inſtante Capitulo pro receſſu a deciſis, vel ſaltem pro indulto gratioſo concedendi Dimiſſorias, reſcriptum fuit *die 24. Auguſti 1620. in deciſis, & quoad Indultum ſupplicent Sanctiſſimo*, exhibitoque a Capitulo ſupplici libello Sanctiſſimo Domino Noſtro pro dicto indulto, Sanctitas Sua *die 3. Auguſti 1721. reſcripſit ad S. C. Conc. pro Voto, & inſtantia proponatur citatis Epiſcopis*, & ad hujus reſcripti tramites diſputandum in præſenti proponitur dubium, ad calcem reſtrictus referendum.

Non impugnat Capitulum hujuſce Sac. Congregationis ſententiam, a Tribunali etiam Rotæ reverenter retentam, quod etiam conſtito de Territorio ſeparato cum plena juriſdictione quaſi Epiſcopali in Clerum, & Populum, nequeant Abbates, ſecluſo particulari privilegio Apoſtolico, litteras Dimiſſorias ſubditis Sæcularibus concedere; Concilium etenim Tridentinum *Seſſ. 23. cap. 10.* ſtatuit, *non poſſe Abbates Subditis ſæcularibus Dimiſſorias concedere, etiamſi Abbates nullius Diœceſis, vel exempti eſſe dicantur*, cum juxta conſtantem hujuſce S. Congregationis ſententiam verba illa *etiamſi nullius Diœceſis*, verificentur in Abbatibus habentibus Territorium ſeparatum, uti late probat *Fagnan. in cap. ſignificaſti a num. 12. uſque ad finem de offic. Archidiaconi*, & præter reſolutiones ibi ab eodem allegatas, deſumitur ex antiqua reſolutione hujus Sac. Congregationis *anno 1601. lib. 9. Decretor. pag. 138.* ibi *Dimiſſorias ad Ordines ſæcularibus concedere, aut Matrimoniales denunciationes dimittere, nulli plane inferiori etiam Epiſcopalem Juriſdictionem habenti, ac nullius etiam Diœceſis exiſtenti licere; & concordant recentiores in Cauſa Nullius, ſeu Veſprim. Juriſdictionis die 26. Martii, & die 17. Decembris 1718.* quas juxta morem reverenter expleta eſt *Rota in Theatina Juriſdictionis 14. Decembris 1708. coram Eminentiſſimo Scotto, & in Sulmonen. Juriſdictionis ſuper Manutentione 21 Julii 1714. §. Demum quoad Dimiſſorias coram Almæ Urbis Gubernatore.*

Supplicatio ergo Capituli ad gratioſam Indulti conceſſionem reſtringitur, eique credit locum eſſe poſſe, tum ex prærogativa Baſilicæ Vaticanæ, tum ab exemplis conſimilium conceſſionum a Summis Pontificibus factarum, non obſtante, quod hæc Sac. Congregatio in puncto juris ſenſerit, facultatem concedendi Dimiſſorias dicto Capitulo nullatenus competere, & nullatenus urgente, quod adhuc pendet queſtio in Rota ſuper Territorio ſeparato, tum quia magna ſunt fundamenta, quæ Capitulo aſſiſtunt pro illius competentia, tum quia in præſenti Territorium ſeparatum eſt ſupponendum, cum in diſcuſſione Cauſæ ſuper jure concedendi litteras Dimiſſorias, Sac. hæc Congregatio juxta ea, quæ ſupra relata ſunt, diſputandum ſtatuerit eſſe dubium, *an etiamſi conſtaret de Territorio ſeparato, poſſit Capitulum S. Petri concedere Dimiſſorias.*

Excipiunt e contra Epiſcopi non eſſe locum indulto, cum exiſtentia Territorii ſeparati conſueverit eſſe Indulti fundamentum, & punctos ſuper Territorio ſeparato indeciſus adhuc pendeat in Tribunali Rotæ, & cum ſit res peſſimi exempli, quod rejecta alicujus inſtantia in puncto juſtitiæ, ſuccumbens rem denegatam obtineat in puncto gratiæ.

Jura hinc inde circumferuntur, adeoque nunc quæritur.

An ſit conſilium præſtandum Sanctiſſimo pro conceſſione Indulti, dandi Dimiſſorias, de quibus agitur in caſu &c.

Sacra Congr. die 23. Maji 1722. reſpondit

Dilata, & expectetur exitus Cauſa in Rota ſuper Territorio ſeparato.

QUÆSTIO CCLI.

In Cauſa Aquilana, die 28. Martii 1722.

Sacerdos Joſeph Fattore prætenſionem excitavit, quod Hyacinthus Miconus Francus primam clericalem tonſuram illicite recepiſſet ab Epiſcopo Marſorum ad effectum ſtatuendi, quod ad ſe, & non ad illum pertineret quædam Cappellania fundata a Bartholomæo Fattore Abbate S. Angeli, qui primo loco ad eam vocavit unum ex filiis Antoniæ Franco Uxoris Franciſci Micone, & ſic Hyacinthum, & in ejus defectum unum ex filiis Jacobi Fattore, & ſic ſe ipſum, *e per appreſſo ſuccedano li figli di Franceſca Moglie di Bernardino Marinucci, e li figli d' Antonia Franchi moglie di Franceſco Micone miei Nipoti Carnali, cioè quello che ſi troverà prima fatto Chierico delli figli di dd. Nepoti, o non eſſendoci in queſte due famiglie li Chierici, ſuccedano li figli del Signor Giacomo Fattore.*

Actum fuit in hac S. Congregatione de illicita tonſuratione Hyacinthi Miconi, ipſaque fuit in ſenſu, quod Hyacinthus fuiſſet illicite ordinatus, tum quia collatio primæ Tonſuræ ipſi facta fuit prævia tantum unica denunciatione facta in Eccleſia Parochiali, quando juxta Conſtitutiones Synodales, & Sac. Congregationis decreta, tres denunciationes diebus feſtivis aliquantulum interpolatis fieri debebant, tum quia facultas concedendi litteras dimiſſoriales fuerat a S. Congregatione Epiſcoporum & Regularium directa Vicario Apoſtolico Aquilano, itaut earum expeditio facta ab Archidiacono Antonellu Pro-Vicariu, minus legitima habenda ſit, licet Vicarius Apoſtolicus abeſſet a Civitate Aquilana, & licet Archidiaconus fuiſſet oretenus electus in Pro-Vicarium, eique communicatæ omnes facultates, cum ſub communicatione prædicta comprehendi non poſſet conceſſio litterarum dimiſſorialium, utpote a Sac. Congregatione commiſſa arbitrio Vicarii Apoſtolici, & directa ad collationem primæ Tonſuræ, & ſic ad conſtituendum aliquem in Eccleſiæ miniſtrum, juxta *Text. in Cap. fin. §. ſi autem, ibiq. Gloſſ. in verbo ut perſonaliter de offic. & poteſt. Judicis delegati.*

Si S. hæc Congregatio ſe continuiſſet in ſola declaratione

tione de illicita Tonſuratione Hyacinthi, nihil haberet Sacerdos Joſeph, de quo conquereretur, ſed cum propoſito *die 9. Septembris* 1720. dubio, *an Hyacinthus ſit licite tonſuratus in caſu &c. reſponſum fuerit negative, ac prævia relaxatione ſuſpenſionis eundem Hyacinthum* eſſe capacem Beneficii, contendit ſæpe memoratus Sacerdos Joſeph declarationem hanc capacitatis non poſſe ſibi de jure vindicare locum, propter apertam ſui favore vocationem ad Cappellaniam in hypotheſi incapacitatis dicti Hyacinthi.

Ex juribus itaque circumferendis quæritur,

An ſit ſtandum vel recedendum a deciſis in caſu &c.

Sacra Congr. die 18. Aprilis 1722. reſpondit

In deciſis, & amplius,

QUÆSTIO CCLII.

In Cauſa Camerinenſi Celebrationis Miſſarum, die 28. Martii 1722.

CORNELIUS Severini in ſuo teſtamento condito anno 1617. aſſignata dote erigendum curavit in Collegiata Eccleſia S. Gineſii unum Canonicatum, & Canonico noviter eligendo impoſuit onus recitationis horarum Canonicarum, una cum aliis Canonicis, & ulterius celebrandi in quadam Cappella a ſe extructa ſaltem tres, vel quatuor Miſſas in hebdomada juxta modum, & numerum, quo tenentur cæteri Canonici ejuſdem Eccleſiæ.

Delato Canonicatu ad Sixtum de Michelangelis, quæſivit hic ab hac Sac. Congregatione, an prædictas Miſſas, quas celebrare tenetur, teneatur etiam applicare. Auditoque juxta morem Ordinario Camerinenſi, fuit ille in ſenſu, quod teneretur ad applicationem tum ex regula generali, ut qui tenetur ad celebrandum teneatur etiam ad applicandum, tum quia Prædeceſſores in Canonicatu celebrarunt, & applicarunt, & demum, quia Fundator habuit relationem ad modum, quo tunc alii Canonici celebrabant, & tunc Canonici nedum celebrabant, ſed applicabant.

E contra, adverſus onus applicationis facit, quod quidquid eſſet de antiquiori praxi Collegiatæ, recepta eſt hodie ſententia, & ab hac Sac. Congregatione approbata, quod Canonici d. Collegiatæ tenentur ad celebrandum, ſed non ad applicandum, uti colligitur *ex reſolutionibus editis die 4. Junii* 1701. *die* 12. *Maii*, *& die 9. Jun.* 1714. itaut poſito quod Canonicus teneatur celebrare juxta modum, quo tenentur cæteri Canonici ejuſdem Eccleſiæ, ſi iſti celebrant, & non applicant, idem judicium etiam ferendum ſit de illo.

Additur quod in teſtamento Cornelii, loquendo de aliis quibuſdam Miſſis, teſtator celebrationem, & applicationem expreſſit; quo ſtante, quando, loquendo de novo Canonico, ſolius meminit celebrationis, ſignum eſt quod eam tantum voluit, & non applicationem.

Denique annuus fructus hujus Canonicatus tempore erectionis erat in ſcutis 32. a qua ſumma demenda erant ſcuta quinque pro expenſis Eccleſiæ, idemque Canonicatus hodie redactus eſt ad ſcuta quindecim annua; in quo rerum themate videtur inferri poſſe, quod Canonicus ſit tantum obligatus ad celebrandum.

His ſtantibus, quæritur

I. An Canonicus Sixtus Michelangelus teneatur ad applicationem Miſſarum per Cornelium Severini relictarum in teſtamento, vel potius ad celebrationem tantum, ſicuti tenentur alii Canonici Collegiatæ S. Gineſii in caſu &c. & quatenus teneatur ad applicationem.

II. An ſit concedenda earum reductio in caſu &c.

Sacra Congr. die 18. Aprilis 1722. reſpondit

Ad Primum negative quoad primam partem, affirmative quoad ſecundam.

Ad ſecundum ſatis proviſum in primo.

QUÆSTIO CCLIII.

In Cauſa Ariminenſi Jurium Parochialium, die 18. Aprilis 1722.

EXORTIS controverſiis inter Communitatem Oppidi S. Clementis, quæ prætendit ſe habere Juſpatronatus Eccleſiæ S. Agathæ in memorato Oppido exiſtentis, & Parochum S. Clementis, intra cujus Parochiæ fines memorata Eccleſia S. Agathæ conſtituta eſt, ſubſcripta fuerunt dubia ad calcem hujus Reſtrictus referenda, & hinc inde informationes & ſcripturæ exhibentur.

Quia vero in dubiis reſolvendis agitur de Miſſa Parochiali celebranda, vel non celebranda, antequam Miſſa fuerit celebrata a Rectore S. Agathæ, nec non agitur de retentione SS. Euchariſtiæ in hac eadem Eccleſia, operæ pretium eſſe cenſeo reverenter inſinuare, Sacram hanc Concilii Congregationem ſemper fuiſſe in ſenſu, nec Parochum, nec Epiſcopum ad inſtantiam Parochi impedire poſſe, quominus Miſſæ celebrentur in Eccleſiis ſitis in diſtrictu Parochiæ, niſi poſt abſolutam Miſſam Parochialem, uti habetur *in Sueſſana die 9. Sept. 1679. lib. 30. Decr. pag. 416. a tergo; in Senogallien. 8. Febr. 1681. lib. 31. Decret. fol. 343.; in Nullius Provinciæ Calabriæ die 11. Julii 1682. fol. 346. a tergo, & 347. ibi Sac. &c. cenſuit dandum eſſe decretum editum tenoris ſequentis, die 5. Februar. 1677. Sac. Congreg. &c. cenſuit Oratrici dandam eſſe declarationem alias editam ſequentis tenoris, quæritur, an Ordinarius ad inſtantiam Rectoris Eccleſiæ Parochialis, poſſit præcipere Rectoribus aliarum Eccleſiarum non Parochialium ejuſdem Terræ, ac Diſtrictus, ne Miſſas celebrent, antequam abſoluta fuerit Miſſa Conventualis, quæ in ipſa Parochiali quotidie celebratur &c. Sac. Congregat. cenſuit non poſſe Ordinarium id prohibere;* & e contra Sacrorum Rituum Congregationem in decretis generalibus impreſſis in *Montiſs. ad Card. de Luc. lib. 12. in fin.* ad imponendum finem controverſiis, quæ inter Parochos, & Confraternitates ſæculares, eorumque Cappellanos fere ſemper vigere conſueverunt, nonnulla dubia *die 10. Decemb.* 1703. reſolviſſe, & reſolutiones fuiſſe a Summo Pontifice confirmatas, deciſumque nonum dubium fuiſſe ſequentibus verbis conceptum, *an in iiſdem Eccleſiis poſſit celebrari Miſſa, ſive lecta, ſive cantata ante Miſſam Parochialem, ſive lectam, ſive cantatam*, & reſponſum fuiſſe *negative, niſi aliter Epiſcopus diſponat*, ſalvis tamen conventionibus, & pactis, & concordiis approbatis a Sede Apoſtolica, & Conſtitutionibus Synodalibus, & conſuetudinibus immemorabilibus, vel ſaltem centenariis, uti legitur in fine dictorum decretorum.

Operæ pretium pariter eſſe cenſeo adnotare, quod in Cauſa præſenti agitur de retentione Sacramenti SS. Euchariſtiæ in Eccleſia S. Agathæ, & ab hac Sac. Congregatione aliquando prodiiſſe decreta, quibus approbatur, ut Epiſcopi indulgeant, quod in aliquibus Eccleſiis non Parochialibus aſſervari poſſit SS. Euchariſtiæ Sacramentum, ſine tamen præjudicio jurium Rectorum Eccleſiarum Parochialium, intra cujus limites ſitæ ſunt, uti habetur *in Savonen. 2. Auguſti 1642. lib. 17. decret. pag. 75. a tergo; in Ortana 2. Maii 1648. lib. 18. decret. pag. 471. a tergo; in Jannen. 15. Maii 1655. lib. 19. decret. pag. 459.* & ulterius ab hac eadem S. Congregatione fuiſſe approbatum, ut SS. Euchariſtiæ Sacramentum conſervaretur in Eccleſiis etiam non Parochialibus, ſi ab immemorabili fuerit in iiſdem aſſervatum, uti habetur *in Neapolitana 27. Aprilis 1709. pag. 124. lib. 59. decret.* nec in hoc diſcordare Sacrorum Rituum Congregationem; licet enim in ſupracitatis decretis propoſitum fuerit *num.* 26. ſequens dubium, *an in ſæpedictis Eccleſiis Confraternitatum, neque Parochialibus, neque Regularibus retineri poſſit SS. Euchariſtiæ Sacramentum ſine ſpeciali Indulto Sedis Apoſtolicæ*, & reſponſum fuerit *negative*, excipitur tamen caſus conſuetudinis immemorabilis, vel centenariæ, uti ſupra dictum eſt.

Hæc ſunt, quæ exiſtimavi adnotatu neceſſaria, & in reliquis remiſſive me habeo ad jura hinc inde deducenda.

De his actum fuit in hac Congregatione; cumque animadverſum fuerit, quod ſi Eccleſia Parochialis S. Clementis transferri potuiſſet ad Eccleſiam S. Agathæ, prout cenſuerant Viſitatores, & Eminentiſſimus Ordinarius approbaverat, extinctæ remanſiſſent omnes lites, & inutilis fuiſſet ſubſequentium dubiorum diſputatio, reſcriptum fuit *dilata, & quod ſcriberetur Eminentiſſimo Ordinario juxta inſtructionem.*

Porro inſtructio fuit, ut idem dignaretur informare ſuper aſſerto Jurepatronatus Communitatis in Eccleſia S. Agathæ, ſuper modo conſulendi ejus indemnitati, quatenus de Jurepatronatus conſtaret, & an ſuppoſita translatione Eccleſiæ S. Clementis ad Eccleſiam S. Agathæ, remanere poſſet in Eccleſia S. Agathæ Confraternitas S. Monicæ, quæ nunc in ea exiſtit, & an Eccleſia Parochialis S. Clementis in caſu translationis deſtrui deberet, & profanari.

Eminentiſſimus Ordinarius in ſua reſponſione inquit, non eſſe dubitandum de Jurepatronatus Communitatis S. Clementis in Eccleſia S. Agathæ, cum illud reſultet ex publicis documentis, & ex præſentatione Rectoris, ſeu

Bene-

Beneficiati, quæ fuit ſemper ab Ordinariis admiſſa. Tranſitum faciendo ad Confraternitatem S. Monicæ, ait Eminentiſſimus Ordinarius, non conſtare de ejus canonica erectione, & eſſe potius conſpirationem Vagorum Quæſtuantium, quam piam Confraternitatem, & in eo, quod attinet ad Eccleſiam S. Clementis, ſubdit ejus reaptationem eſſe moraliter impoſſibilem propter inſtabilitatem ſoli, & hic eſſe approbandam ejus deſtructionem, ne in poſterum inſerviat pro Armentorum receptaculo, & cæmenta applicari poſſe pro ampliatione domus Eccleſiæ S. Agathæ, ut in ea commode habitare valeant tam Parochus, quam Rector Beneficii, facto murorum circumdario ad Cœmeterium, & Aream Eccleſiæ S. Clementis, ne ſitus ille prophanis, & forte etiam obſcœnis actionibus pateat.

Hæc ſont, quæ continentur in informatione Eminentiſſimi Ordinarii; quocirca quæritur

I. *An Eccleſia Parochialis S. Clementis ſit ſupprimenda, & transferenda ad Eccleſiam S. Agathæ? Et quatenus negative.*

II. *An Campana, de qua agitur, ſit pulſanda in omnibus functionibus Eccleſiaſticis arbitrio Rectoris S. Agathæ.*

III. *An in dicta Eccleſia ſint ſepeliendi mortui habentes in ea Sepulturas etiam nulla facta electione, ſeu declaratione, ſicuti alii indiſtincte imibi eligentes Sepulturam, & præſertim Sodales Confraternitatis in dicta Eccleſia erecta.*

IV. *An ante Miſſam Parochialem diebus feſtis valeat Rector S. Agathæ celebrare.*

V. *An in dicta Eccleſia poſſit retineri Confeſſionale, & Presbyter dictæ Eccleſiæ audire Confeſſiones eidem confiteri volentium, & quatenus negative, an poſſit audire Confeſſiones Sodalium dictæ Societatis.*

VI. *An SS. Euchariſtiæ Sacramentum retineri poſſit in Eccleſia S. Agathæ.*

VII. *An, & quas Proceſſiones dictus Presbyter facere poſſit.*

VIII. *An in eadem Eccleſia poſſint decantari Veſperæ hora benéviſa.*

IX. *An reliqua Decreta facta per Eminentiſſimum Ordinarium Viſitatorem in viſitatione anni 1718. ſint exequenda.*

Sacra Congr. die 6. Julii 1726. reſpondit

Quoad primum ad Eminentiſſimum Ordinarium juxta mentem, & in reliquis dilata.

QUÆSTIO CCLIV.

In Cauſa Januenſi, die 2. Maii 1722.

MARIA Victoria Foſſa Matrimonium contraxit cum Franciſco Venatio, ſed aliis ſe proſtituit, itaut, inſtante Viro, fuerit pluries detenta in magno publico Hoſpitio Pauperum, in quo hujuſce generis Mulieres cuſtodiri ſolent. Pluries actum fuit, ut Uxor rediret ad cohabitandum cum Viro, ſed hic ſemper conſtantiſſime renuit; cumque, divina favente gratia, Maria Victoria parata ſit ingredi Monaſterium Convertitarum, & in eo Profeſſionem Regularem emittere, & Vir ſuum præſtet conſenſum, & ſe paratum exhibeat ad dotem reſtituendam, & ulterius proteſtetur, quod ipſe etiam Profeſſionem Regularem emitteret in aliquo Ordine Religioſo, niſi Genitorum ætas ingraveſcens, eorumque indigentia aliter ſuaderent, exhibita fuit huic Sac. Congregationi a Maria Victoria humilis petitio pro facultate ingrediendi in Monaſterium Convertitarum, & in eodem emittendi Profeſſionem Religioſam, licet Vir in ſæculo remaneat.

Scriptum fuit Eminentiſs. Archiepiſcopo pro informatione, & voto, qui retulit omnia in facto ſubſiſtere, & Mariam Victoriam eſſe in ætate annorum 25., & Franciſcum Vitum eſſe in ætate annorum 34.

Conſimilis caſus bis contigit, tempore videlicet Summi Pontificis Innocentii X., & *anno* 1682.

Tempore Innocentii Papæ X. quædam fœmina conjugata habens Maritum juvenem, ſed qui Religionem ingredi non poterat propter infirmitatem, poſt commiſſum adulterium, facti pœnitens, petiit ex conſenſu Mariti ingredi Religionem, & in ea profiteri, ipſo in ſæculo remanente.

Acciti fuerunt a Summo Pontifice Theologi, ut conſilium præſtarent. Fuit inter eos accitus Pater Lezana, qui conſilium edidit trigeſimum inter impreſſa, & *num.* 27. refert ſequentibus verbis caſus deciſionem: *Sanctiſſimus Dominus Noſter Innocentius X. quorumdam Theologorum, ex quibus minimus ego fui, votis auditis, decrevit, ut, ſi de ejus fœminæ adulterio conſtabat, in Monaſterium quoddam Monialium, Religionem profeſſura ingrederetur, marito manente in ſæculo, ſolo voto continentiæ emiſſo.* Quæſt. Canonicæ.

Rurſus *anno* 1682. cum quædam Mulier Lucenſis poſt Matrimonium cum quodam Viro contractum cum aliis commercium carnale habuiſſet, poſtulavit facultatem ingrediendi in Monaſterium, & in eo Profeſſionem Regularem emittendi, licet Vir in ſæculo remaneret. Delata fuit inſtantia ad hanc Sac. Congregationem, quæ *die* 20. *Junii* 1682. noluit annuere petitis; ex relatione etenim Epiſcopi deprehendebatur, quod Oratrix fuerat pluribus proſtituta, jubente Viro; cumque nova ſuperveniſſet Ordinarii informatio, in qua retulit non ſubſiſtere in facto, vel ſaltem, quod non aderant probationes judiciales de lenocinio, quod ſupponebatur a Viro patratum, Sac. Congregatio juſſit, quod Cauſa deſcriberetur in folio, factaque deſcriptione *die* 14. *Novembris* 1682., propoſitoque dubio, *an Oratrici indulgendum ſit, ut Viro in ſæculo permanente, Profeſſionem in Monaſterio Convertitarum emittere valeat*, reſponſum fuit *affirmative, emiſſo per virum caſtitatis voto, & proinde Sac. Congregatio benigne indulſit Oratrici, ut, veris exiſtentibus narratis, regularem habitum in Monaſterio Convertitarum Civitatis Januæ ſuſciperet, in eoque ſervatis alioquin ſervandis profeſſionem emittere pro arbitrio, & prudentia Eminentiſſimi Domini Cardinalis Spinulæ Epiſcopi Lucen. libere, & licite valeat*, uti habetur *lib.* 32. *decret. fol.* 479.

Addunt Doctores, quod jura prohibentia profeſſionem, ſeu mutationem ſtatus alterius Conjugis, altero in ſæculo remanente, loquuntur in caſibus, in quibus Matrimonium integrum, & illæſum perſeverat; ſecus autem, quando jura ſunt læſa, & diminuta propter adulterium. Rurſus, ſicuti commiſſo per alterum ex Conjugibus notorio adulterio, Conjux innocens, etiam invito adultero, poteſt ad Religionem tranſire, juxta *Textum in Can. Agatoſa* 27. *quæſt.* 2. *in cap. Conſtitutus, & in c. veniens de converſione Conjugatorum*, ſic licitum eſt innocenti, quamvis in ſæculo remanenti, concedere facultatem Adultero, ut tranſeat ad Religionem, juxta plene relata per *Lezan. loco cit. n.* 15.

His ſtantibus, quæritur

An, & quomodo petitis ſit annuendum.

Sacra Congr. reſpondit

Poſſe permitti Mariæ Victoriæ, ut Monaſterium ingrediatur, & in eo profeſſionem Regularem emittat, accedente conſenſu Viri canonice præſtando, & accedente voto continentiæ ab eodem emittendo, donec Uxor vixerit.

QUÆSTIO CCLV.

In Cauſa Papienſi, die 2. Maii 1722.

ANNO 1568. S. Pius V. Apoſtolica auctoritate univit, & perpetuo incorporavit Conventui S. Petri Martyris Ordinis Prædicatorum Præpoſituram Curatam Eccleſiæ S. Petri Loci de Cellavegna cum omnibus juribus, & pertinentiis, addendo, ut Animarum Cura per unum ex Fratribus dicti Conventus, vel alterum, ſeu alios ab eis deputandos, & ad eorum nutum amovibiles, & per Ordinarium approbandos, exerceri deberet, uti colligitur ex litteris prædicti S. Pontificis memorato anno expeditis.

Poſt unionem Cura Animarum exercita fuit ab uno ex Fratribus; cumque ea ſubinde committi cœpta fuerit Presbytero ſæculari, ipſaque in præſenti exerceatur a Sacerdote Franciſco Michaele Merula, Curia Epiſcopalis extrajudicialiter Patres admonuit, ut Congruam augerent; illi quippe aſſignata fuit ſola ſumma librarum 200. Imperialium, quæ conſtituunt ſcuta 26. juliorum ſex pro quolibet, delataque hujuſce rei notitia ad hanc Sac. Congregationem, dictum fuit, quod præfigeretur terminus Patribus ad ſua jura deducenda, & quod Cauſa in folio proponeretur.

Fundamenta, in quorum ſequelam contenditur augmentum debitum eſſe, conſtituuntur *in Bulla* 47. *S. Pii V. Bull. tom.* 2. *edita anno* 1567. in qua ſtatuitur, quod portio aſſignanda Vicariis exercentibus Curam Animarum in Parochiis, quæ ſunt unitæ Monaſteriis, Capitulis, Collegiis, & aliis Locis Piis, non debeat eſſe major centum, nec minor quinquaginta ſcutis annuis, computatis omnibus etiam incertis emolumentis, & aliis obventionibus communiter percipi ſolitis, quod tamen ſic a Doctoribus intelligitur, ut in dicta portione computari debeant incerta, quæ certa ſunt, & non illa incerta, quæ ſemper ſunt incerta, & quæ dependent a labore perſonali, uti ſunt eleemoſynæ Altaris, & Funerum, atque ſimilia, *Barboſ. juris Eccleſ. lib.* 3. *cap.* 6. *num.* 43. *&* 44.

Digitized by Google

Leo in Theſaur. fori Eccleſiaſt. parte 2. *cap.* 31. *num.* 6. *& 7., Ventrigl. in praxi rerum Eccleſ. par.* 1. *adnot.* 20. §. 2. *n.* 20. *ibique Carol. Anton. de Luca in obſervat. n.* 8.

Abſque eo quod quidquam referat, vel quod Conſtitutioni Pianæ fuerit derogatum a Gregorio XIII., vel quod reditus Parochiæ unitæ ſint tenues, vel demum, quod Vicarius, de quo nunc agitur, non ſit perpetuus, ſed temporalis.

In eo enim, quod attinet ad derogationem, licet Gregorius XIII. *in ſua Conſtitutione nona Bull. tom.* 2. reduxerit ad terminos Juris communis, & Sacri Concilii Tridentini aliam Conſtitutionem allegatam S. Pii V., vel tamen reductio in eo ſita fuit, ut loco quatuor Religioſorum, qui ad tramites Bullæ Pianæ debebant habitare cum Vicario Regulari ad Curam Animarum exercendam deputato, unus duntaxat alius Religioſus cum eodem habitare deberet, firma in reliquis remanente Conſtitutione S. Pii V. uti ex Oraculo vivæ vocis ejuſdem Gregorii XIII. referunt *Quaranta in ſumma Bull. in verbo Vicarius perpetuus verſ. advertendum, Gonzal. ad Regulam* 8. *Cancell. gloſſ.* 5. §. 3. *n.* 79., *Ventrigl. in praxi rerum Eccleſ. par.* 1. *annot.* 20. §. 2. *num.* 7., vel quatenus reductio Gregoriana eſſet ſtricte intelligenda ad terminos Sac. Concilii Tridentini, Concilium *ſeſſ.* 7. *cap.* 7. *de reform.* hujuſce generis Vicariis præſcribit eſſe aſſignandam portionem tertiæ partis fructuum, & majorem, vel etiam minorem arbitrio Ordinariorum.

Et in eo, quod ſpectat ad tenuitatem redituum parochiæ unitæ, dicitur, nec eam ſubſiſtere in facto, nec in jure relevare. Dicitur autem non ſubſiſtere in facto, cum reditus ſint in annuis libris Imperialibus 2058. Dicitur deinde in jure non relevare, quandoquidem in caſu inſufficientiæ redituum, Conſtitutio Piana §. 2. decrevit, quod Vicario omnes fructus Parochiæ aſſignarentur.

Nulla habita conſideratione, quod agatur de Vicario non perpetuo, ſed temporali, & amovibili; quia *Bulla* 47. *S. Pii V.* ſibi vindicat locum etiam in Vicariis amovibilibus, juxta reſolutionem Sac. Congregationis Viſitationis *apud Monacell. in formul. tom.* 1. *pag.* 214. *numer.* 15.

Prior e contra, & Fratres Conventus S. Petri Martyris in ſua ſcriptura per manus circumferenda, contendunt primo, Bullam Pianam non eſſe applicabilem, cum eadem reſtricta ſit ad Vicarios perpetuos, uti colligitur ex littera, & ex his, quæ habentur *apud Clericat. de benef. diſcord.* 54. *num.* 29. *&* 30. Contendunt ſecundo inapplicabiles eſſe terminos congruæ, & agendum eſſe de ſalario, juxta praxim conſtituendo, uti habetur *in de iſ.* 361. *coram Benincaſa*. Contendunt tertio non ſolum Francisco Michaeli Merulæ, qui modo exercet Curam animarum, aſſignatas fuiſſe libras 200. annuas Imperiales, abſque eo quod in ſuſceptione curæ ipſe reclamaverit, ſed aſſignationem in dicta ſumma factam fuiſſe fere omnibus ejus Prædeceſſoribus, qui nunquam conqueſti fuerunt, quique onus libenter ſubierunt, percipiendo dictas libras annuas 200., commoditatem Domus, & alia quædam incerta, quorum ope neceſſaria pro ſubſtentatione conſecuti ſunt. Contendunt denique reditus Parochiæ non eſſe in ſumma a Vicario expreſſa in ſua relatione, ſed in minori, *ut in Sum. n.* 8.

Nulla nunc fuit capta reſolutio, ſed dictum, quod ſcriberetur Eminentiſſimo Ordinario juxta inſtructionem.

Primum caput inſtructionis fuit, ut libri Conventus exhiberentur ad effectum ut facto computo redituum Præpoſituræ pro ultimo decennio revera ſciri poſſet ejuſdem reditus, & in eo, quod attinet ad hoc primum caput, ex nova informatione, & documentis ab Eminentiſſimo Ordinario tranſmiſſis habetur, reditus annuus hujus Præpoſituræ Conventui unitæ eſſe in libris annuis Mediolanenſibus 7811. 16. quæ efficiunt ſcuta 1045. & nonnullos obulos monetæ Romanæ.

Secundum caput inſtructionis fuit, quod exhiberentur libri Parochiales, & quatenus non adeſſent, quod examinarentur Teſtes ſuper reditibus Parochiæ ultra Congruam, quæ Curato perſolvitur a Patribus. Et in eo, quod ſpectat ad hunc ſecundum punctum, ex informatione, & documentis tranſmiſſis ab Eminentiſſimo Ordinario habetur, annua emolumenta aſcendere ad ſummam librarum 652. & ſic ad ſcuta 82. monetæ Romanæ.

Tertium caput Inſtructionis fuit, ut exquirerentur onera, ad quæ Curatus tenetur, & in nova informatione dicitur, onera prædicta burſalia aſcendere ad libras 225. aut 220. & concordant Teſtes examinati.

Hæc ſunt, quæ in ſubſtantia continentur in novis documentis, ſolumque addidiſſe ſat ſit, quod in partitis annuorum incertorum emolumentorum detractis decem libris, quæ a Communitate perſolvuntur, reliqua reducuntur ad quæſtuationem, ad Baptiſmos, ad Matrimonia, & ad quaſdam Miſſas, quæ canuntur a Parocho pro Communitate, & Confratribus Suffragii, qui eas celebrare faciunt ex devotione. In quo rerum themate videndum eſt, an hujuſce generis emolumenta ſint calculanda in congrua Parochi, ſeu Vicarii; licet enim S. Pius V. *in ſua Bulla* 47. *Bullar. tom.* 2. ſtatuerit, portionem aſſignandam Vicariis exercentibus curam animarum in Parochiis, quæ ſunt unitæ Monaſteriis, non debere eſſe majorem centum, nec minorem quinquaginta ſcutis annuis, computatis omnibus etiam incertis emolumentis, Doctores nihilominus aſſerunt computanda eſſe emolumenta incerta, quæ certa ſunt, & non illa incerta, quæ ſemper ſunt incerta, & quæ dependent a labore perſonali, uti ſunt eleemoſynæ altaris, & funerum, atque ſimilia juxta doctrinas in allegato folio citatas.

Hiſque ſtantibus, quæritur.

I. *An Patres Dominicani Conventus S. Petri Martyris Viglevanen. teneantur ſubminiſtrare congruam aſſerto Parocho Præpoſituræ Loci de Cellavegna, & in qua quantitate, & quatenus negative.*

II. *An eidem aſſerto Parocho, ſeu Præpoſito debeatur ſtipendium, & pro qua ſumma præſtandum in caſu &c.*

Sacra Congr. die 6. Martii 1723. reſpondit.

Faciendum eſſe augmentum uſque ad ſcut. 40. *Monetæ Romanæ, non computatis incertis.*

QUÆSTIO CCLVI.

In Cauſa Caſtellana, die 2. *Maii* 1721.

CATHOLICUS Hiſpaniarum Rex Philippus Quintus Sanctiſſimo Domino Noſtro preces exhibuit pro Indulto Sacerdotibus Regni Caſtellæ concedendo, ut die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum 2. Novembris, Sacerdotes Sæculares binas Miſſas, & Sacerdotes Regulares tres Miſſas celebrare valeant, ut animæ in Purgatorio degentes ex multiplicatis ſuffragiis citius a pœnis liberentur, & a Sanctitate Sua preces fuerunt remiſſæ ad hanc Sac. Congregationem.

Ad rem autem, de qua agitur, nonnulla videntur adnotanda. Primum eſt non eſſe regulariter permiſſum unicuique Sacerdoti, niſi Miſſam unam quolibet die celebrare, uti habetur *in Can. ſufficit de conſecrat. diſt.* 1. *& in cap. te referente de celebrat. Miſſar.* excepto die Nativitatis Dominicæ, quo tres Miſſæ a quolibet Sacerdote celebrantur, uti habetur *in cap. conſuluiſti eodem titulo*, & juxta diſciplinam, qua vivimus, impoſitæ ſunt graviſſimæ pœnæ Sacerdoti plures Miſſas eadem die celebranti, uti plene habetur *apud Pannonll. deciſ.* 83. *numer.* 3.

Secundum eſt, hanc prohibitionem non eſſe juris naturalis, aut Divini, ſed tantummodo juris poſitivi, ut communiter cenſent Theologi; adeoque ut cætera prætereantur, certum eſt, quod antiquioribus temporibus, & etiam poſt multiplicationem numeri Sacerdotum, plures Miſſæ laudabiliter ab unoquoque Sacerdote uno die celebratæ ſunt, uti erudite oſtendunt *Cardinalis Bona rerum Liturgicarum lib.* 1. *cap.* 19. *Juvenin de Sacram. differtat.* 5. *quæſt.* 7. *cap.* 4. *art.* 2. *Theophil. Raynaud. oper. tom.* 16. *in Eteroc. ſpirit. num.* 13. *pag. mihi* 7. *Martene de Antiquis Eccleſiæ Ritib. lib.* 1. *art.* 3. *n.* 4. *& ſeqq. tom.* 1.

Tertium eſt, in Regno Aragoniæ, quod Aragoniam, Valentiam, & Catalauniam comprehendit, die Commemorationis omnium Defunctorum a Sacerdotibus Sæcularibus binas Miſſas, & a Regularibus tres Miſſas celebrari, *Franceſ. Quarant. reſolut. cap.* 0. *per totum, Trullench. tom.* 3. *cap.* 8. *dub.* 10. *num.* 8. *Hurtad. reſolut. Moral. par.* 1. *tract.* 2. *cap.* 7. *reſolut. ult. num.* 416. *& ſeqq. Rontius tom. ult. Theolog. Moral. lib.* 1. *tract.* 4. *quæſt.* 24. *in princ. Maurus Theolog. tom.* 3. *lib.* 10. *quæſt.* 113. *num.* 6. *Ledeſma par.* 1. *de Euchariſtia cap.* 19. *dub.* 5. *concluſ.* 6. *Cardinalis de Lugo de Sacram. Euchariſtia diſput.* 20. *ſect.* 2. *num.* 43. *in fine. Leander Oper. Moral. tom.* 4. *tract.* 8. *diſputat.* 5. *quæſt.* 42. *Gonzal. in cap. conſuluiſti in fine de celebrat. Miſſarum. Pignatell. conſult.* 2. *num.* 25. *tom.* 4. *Urſaya Inſtit. criminal. lib.* 1. *tit.* 10. *num.* 61. *Emanuel. a Conceptione in proſecutione operum Leandri tom.* 9. *tract.* 11. *Miſcell. diſput.* 2. *quæſt.* 1. *Salmanticenſes in curſu moral. tom.* 1. *tract.* 5. *de Sacrificio Miſſæ cap.* 4. *punct.* 1. *num.* 24. *Pellizar. in manual. Regul. tom.* 2. *tract.* 8. *cap.* 2. *num.* 150.

Quar-

Quartum eſt, morem hunc pluries celebrandi die Commemorationis Defunctorum vigere etiam in Regno Majoricæ, utpote de Appendicibus Regni Aragoniæ, *Teſte Henao parte 3. diſput. 28. ſect. 21. num. 318.* & in Eccleſia Conventus S. Jacobi Patrum Dominicanorum Civitatis Pampilonenſis, qui Conventus olim ſuberat Provinciæ Valentinæ, uti plene habetur *apud Marcum de Huertos de Sacrific. Miſſæ quæſt.* 13.

Quintum eſt, morem ſupra memoratum pluries celebrandi die Defunctorum, in Regno Aragoniæ ortum ſuum habuiſſe, vel a Concilio Toletano 12. in quo non reprobatur plurium Miſſarum celebratio una, eademque die, ſed tantum, quod Sacerdos non communicet in omnibus Miſſis, quas celebrat: *relatum eſt nobis quoſdam de Sacerdotibus non tot vicibus communionis ſanctæ gratiam ſumere, quot Sacrificia in una die videntur offerre*; vel ab allegato Textu in *Can. ſufficit de Conſecrat. diſt.* 1. ubi refertur, ſed non improbatur, quod Sacerdotes una, & ipſa die unam Miſſam dicant pro defunctis, & alteram de die, uti ad rem ponderat *Cardinalis Bona rerum liturg. lib.* 1. *cap.* 18. §. *Poſtremo*, vel ab antiqua conſuetudine, quoad Sacerdotes Sæculares, & quoad Sacerdotes Regulares, a quodam vivæ vocis oraculo, vel Julii Tertii, vel Pauli Tertii, conceſſo Patribus S. Dominici Conventus Valentiæ, quod deinde ad alios Religioſos in Regno Aragoniæ degentes in ſequelam communicationis privilegiorum fuit extenſum, uti colligitur ex Auctoribus ſupra citatis de hac conſuetudine Aragoniæ loquentibus, & in ſpecie firmant *Angelus Eſpin. conſultat.* 11. *num.* 998. *Antonius a Spiritu Sancto conſult.* 101. *n.* 16.

Ultimum eſt, nonnullos Auctores aſſerere, exoptandum eſſe, ut hoc Indultum pluries celebrandi die Defunctorum ad alia Regna extendatur, *Gobat. Theolog. Moral. tom.* 1. *tract.* 3. *caſu* 6. *num.* 194. ibi: *foret optandum, ut hoc privilegium impertiretur pluribus aliis Regnis*; nonnullos acriter contendere, quod Regulares, qui habent in Regno Aragoniæ Conventus, & ſic ter celebrant in die Defunctorum, poſſint hoc ipſum facere extra Regnum Aragoniæ, & ſignanter in Regno Caſtellæ propter communicationem privilegiorum, juxta late deducta per *Emanuelem a Conceptione loco ſupra citato quæſtion.* 3. *& pluribus ſequentibus* nonnullos teſtari, quod extenſio hujuſce Indulti ad totam Hiſpaniam fuit a Duce de Alcalà petita a ſan. mem. Urbano VIII. & nullatenus obtenta, *Hurtad. Reſolut. moral. par.* 1. *tract.* 2. *cap.* 7. *reſolut. ultima num.* 416. *& ſeqq.* alios reſpondere rejectionem hanc nihil habere commune cum extenſione ad Regnum Caſtellæ; tum quia petitio omnia Regna Hiſpaniarum comprehendebat, tum quia petitum fuit, non ut Sacerdotes Sæculares bis, & Regulares ter Sacrificium offerrent, ſed ut omnes Sacerdotes, tam Sæculares, quam Regulares, ter Miſſam celebrare poſſent die Defunctorum, uti proſequuntur *Emanuel a Concept. loco citato quæſt.* 6. *num.* 38. nonnullos enarrare Ducem ab Alencaſtro ſupplicaſſe Summo Pontifici Clementi Nono, ut Religioſi in Regno Portugalliæ uti poſſent privilegio Valentino, ſed ſecuta paulo poſt morte Pontificis, nullum reſponſum habitum fuiſſe, *Teſte Antonio a Spiritu Sancto conſul.* 101. *per totam, & præſertim num.* 101. At quidquid ſit de his, certum eſt Archiepiſcopum Bracharen. ſupplicaſſe ſan. mem. Clementi Papæ XI. ut in ſua Diœceſi tria Miſſæ ſacrificia ab unoquoque Sacerdote die Commemorationis Defunctorum celebrari poſſent, ut ſatisfieri valeret devotioni Fidelium, ingentes eleemoſynas pro celebratione dicta die adimplenda elargientium, remiſſiſque precibus ad hanc Sac. Congregationem, die 14. Martii 1711. reſponſum fuiſſe *Negative*, uti habetur *lib.* 61. *Decret. pag.* 111. *a tergo.* Meminit tamen *Nicolaus Antonius in ſua Bibliotheca Hiſpana tom.* 1. *pag.* 41. cujuſdam operis compoſiti ab Alphonſo Vaſquez de Miranda ſuper convenientia gratiæ a Sede Apoſtolica obtinendæ, quod Sacerdotes plures Miſſas celebrare valeant die Commemorationis Defunctorum. Fuit hoc Opus Matriti impreſſum anno 1659. ſed hoc in Bibliothecis Urbis reperire non potui.

His ſtantibus, quæritur

An Sanctiſſimo Domino Noſtro conſilium præſtandum ſit pro Indulto, quod Sacerdotes Seculares bis, & Regulares ter Miſſas celebrare poſſint in Regno Caſtellæ die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum.

Non propoſita.

QUÆSTIO CCLVII.

In Cauſa Americana, die 2. Maii 1722.

CHARCÆ Populi ſunt Americæ Meridionalis in parte Auſtrali Regni Peruviæ verſus Mare Pacificum, & Regnum Ciles intra Montes, & ſubſunt Dominio Catholici Regis Hiſpaniarum. In ea Regione Civitas reperitur S. Jacobi de Leon de Charakas, & in ea magnificum Collegium extructum invenitur, nec deeſt ampla Bibliotheca, quodque notabilius eſt, novem Cathedræ cum ſua competenti Dote in eo, cura potiſſimum, & expenſis Epiſcopi erectæ ſunt, & ſignanter Philoſophiæ, Theologiæ, tam Scholaſticæ, quam Moralis, Juris Canonici, & Civilis ultra Cathedram Latinitatis, & Rhetoricæ, & alias pro recto ſtudiorum Inſtituto neceſſarias. Magnus præterea adeſt Studentium concurſus, itaut ſexaginta ſex fuerint annis præteritis in Matricula deſcripti, ut a Schola Rhetoricæ ad illam Philoſophiæ tranſirent, & ſecuta vacatione Cathedræ Latinitatis, & Rhetoricæ, undecim comparuerint Oppoſitores, pro eadem obtinenda. Cum autem, completo ſtudiorum curriculo, vel non poſſint illi, qui ſtuduerunt, Lauream Doctoratus recipere, vel pro eadem recipienda teneantur cum evidenti vitæ diſcrimine, & cum magna impenſa accedere ad eam recipiendam, vel in Univerſitate S. Dominici, vel S. Fidei; hinc factum eſt, quod ab Epiſcopo, & Gubernatore ſupra memoratæ Civitatis ſupplicatio exhibita fuit Catholico Regi Hiſpaniarum Philippo V. pro impetranda a Summo Pontifice facultate erectionis Collegii in Univerſitatem, nec non pro facultate Lauream Doctoralem concedendi ad inſtar Univerſitatis S. Dominici Inſulæ Hiſpanæ; cumque datis a Rege litteris ad Eminentiſſimum D. Cardinalem de Aquaviva, fuerint ab Eminentia Sua Sanctiſſimo Domino Noſtro preces exhibitæ, tum pro erectione Collegii in Univerſitatem, tum pro facultate conferendi gradus Doctorales, juxta ea, quæ in ſuperioribus dicta ſunt, & etiam, ut erigendæ Univerſitati aggregari valeant Prælati, Canonici Cathedralis, Rector Collegii, & Scientiarum in eo Profeſſores cum retentione graduum, quos ipſi in aliis Univerſitatibus jam receperunt, fuerunt a Sanctitate Sua preces pro voto remiſſæ ad hanc Sac. Congregationem.

Petiit Portugalliæ Rex a ſan. mem. Clemente XI. ut Dignitates, Canonici, & Beneficiati novæ Metropolitanæ Patriarchalis Ulixbonen. Occidentalis, tam præſentes, quam futuri, qui Lauream Doctoralem recipere vellent, vel in Sac. Theologia, vel in Jure Canonico, non tenerentur Civitatem petere Conimbricenſem, in qua exiſtit Univerſitas, ſed gradum Baccalaureatus, & Doctoratus, tam in Sac. Theologia, quam in jure Canonico recipere poſſent a Patriarcha in Civitate Ulixbonen. Occidentali, & quod ſic creati Baccalaurei, & Doctores periode haberentur, ac ſi Baccalaureatum, & Doctoratus recepiſſent in ipſa Univerſitate Conimbricenſi.

Petitionis examen fuit ad hanc Sacram Congregationem remiſſum, quæ cenſuit annuendum eſſe petitis, ita tamen, ut gradus Baccalaureatus, & Doctoratus conferretur ab ipſo Patriarcha pro tempore, ſeu ab alio in Dignitate Eccleſiaſtica conſtituto, & ab eodem ſubdelegando, & quod gradus prædicti nullatenus conferrentur niſi Baccalaureandi & Doctorandi tanto tempore ſtuduiſſent, quantum eſſet neceſſarium, ut Baccalaureatum, & Doctoratum obtinere poſſent in Univerſitate Conimbricenſi, & quod examen eodem modo fieret, & cum eodem rigore, quo fit in dicta Univerſitate, uti colligitur ex Decreto edito *die 8. Julii 1719. lib. 69. Decret. pag.* 350. quod fuit a Sanctitate Sua confirmatum per litteras Apoſtolicas in forma Brevis.

His ſtantibus, quæritur

An ſit conſilium Sanctiſſimo Domino Noſtro præſtandum pro erectione Collegii in Univerſitatem, & facultate conferendi gradus Doctorales ad inſtar Univerſitatis S. Dominici Inſulæ Hiſpanæ, nec non pro gratia, ut Prælati, & Cathedralis Canonici, & Rector, & Magiſtri actu docentes in Collegio aggregari poſſint ad novam Univerſitatem una cum gradibus, quos in aliis Univerſitatibus receperunt in caſu &c.

Sacra Congr. die 23. Maii 1723. reſpondit,
Affirmative.

QUÆSTIO CCLVIII.

In Cauſa Verulana, die 2. Maii 1722.

BON. mem. R. P. D. Dominicus Zaulus Epiſcopus Verulanus, dum viſitationem *anno* 1690. expleret Monaſterii Monialium S. Joannis Baptiſtæ Terræ Babuci in ſua Verulana Diœceſi exiſtentis, decrevit, quod Tubæ ligneæ apponerentur in nonnullis feneſtris dicti Monaſterii, ne Moniales reſpicere poſſent in ædes Vicinorum, & ne Vicini in Monaſterium proſpectum habere valerent; Temperamentum hoc etenim Tubarum lignearum conſonat Decretis Sac. Congregationis Epiſcoporum, & Regularium editis ſub Gregorio XIII. & relatis *apud Pignatell. conſult.* 187. *tom.* 9. conſonat praxi, de qua *Sperell. deciſ.* 58. *ſub n.* 8. & admittitur nedum in Monaſteriis Monialium, ſed etiam in Monaſteriis Religioſorum, juxta caſum in Sac. Congregatione Epiſcoporum reſolutum *die* 13. *Auguſti* 1717. de quo *D. Urſaya in ſuis diſcept. tom.* 2. *part.* 2. *diſcept.* 6. *per totam*.

Decretum prædicti R. P. D. de Zaulis fuit executioni mandatum, ſed cum Tubæ ligneæ e feneſtris exciderint, nec in ſuum locum repoſitæ fuerint, exortaque ſubinde ſit controverſia cum illis de Reſſis, qui Domum habent e conſpectu Monaſterii ſuper retentione feneſtrarum in ſuperioribus domus manſionibus exiſtentium; contendunt etenim ſe dictas feneſtras retinere poſſe, dummodo Tubæ ligneæ collapſæ e feneſtris Monaſterii Monialium in ſuum locum iterum reponantur, quæritur

I. *An Tubæ ligneæ alias appoſitæ, & mox collapſæ, a feneſtris Monialium Monaſterii S. Joannis Bapiſtæ Terræ Babuci, de quibus agitur, ſint eiſdem feneſtris reponendæ, & quatenus affirmative.*

II. *An in ſuperiori Appartamento Domus de Reſſis licitum ſit eiſdem retinere feneſtras habentes proſpectum in viam publicam in caſu &c.*

Sacra Congr. die 17. Julii 1723. reſpondit,
Fiat acceſſus per D. Secretarium.

QUÆSTIO CCLIX.

In Cauſa Imolenſi Beneficii, die 2. Maii 1722,

MARTINUS de Benedictis in ſuo ultimo, cum quo deceſſit Teſtamento, demandavit erectionem Juriſpatronatus mere laicalis in Eccleſia S. Caroli, impoſita Cappellano pro tempore obligatione unius Miſſæ quotidianæ, & decem Miſſarum in perpetuum quolibet anno in feſto S. Martini, & caſu quo Cappellanus eſſet infirmus, aut legitime impeditus, voluit, quod celebrare faceret Miſſas ab alio Sacerdote.

Idem quoque Pius Teſtator erectionem alterius Juriſpatronatus, ſeu ſimplicis Beneficii ſub invocatione S. Joſeph in eadem Eccleſia S. Caroli demandavit, impoſita Cappellano obligatione Miſſæ quotidianæ, & decem Miſſarum die feſtivo S. Joſeph, & cum aliis clauſulis appoſitis in alio Beneficio, de quo ſupra habitus eſt ſermo, & poſt nonnulla alia pertinentia ad Juſpatronatus activum, memoratus Teſtator ſermonem habendo de Jurepatronatus paſſivo, ſic loquutus eſt, *con patto, che ſiano Preti della città d'Imola, e buoni cittadini, e caſo che nella linea di detto Salvatore mio nipote vi foſſe Sacerdote abile, in quel caſo voglio, & ordino, che ſia preferito agli altri, con queſto però, che debba nel termine di due meſi dal giorno della preſentazione venire ad abitare in Imola.*

Secuta vacatione Beneficii ſub invocatione S. Joſeph per obitum Sacerdotis Joſephi Seragli, delatoque jure præſentandi ad Comites de Saxatellis, fuit ab his *die* 16. *April.* 1721. præſentatus Salvator Antonius de Benedictis ex linea Salvatoris, qui erat nepos Fundatoris, ſed cum præſentatus eſſet initiatus ſola prima Tonſura, & eſſet in ætate annorum 20. addita fuit in præſentatione conditio, quod præſentatus per decem dies ante lapſum quadrimeſtris obtinere deberet diſpenſationem a Sede Apoſtolica, qua non obtenta, præſentatio habenda eſſet, ac ſi facta non fuiſſet, & in ſequelam hujuſce conditionis, Patroni, ne proprium jus amitterent, operæ pretium eſſe cenſuerunt, tam ante lapſum quadrimeſtris nominare in Rectorem Beneficii Dominicum Franciſcum de Liliis Sacerdotem Imolenſem, quam poſt ejus lapſum præſentationem prædictam confirmare, exortaque lite inter Præſentatos, & admiſſis ab Ordinario hinc inde præſentationibus, cum clauſula *Si, & in quantum*, cum Clericus Salvator Antonius, decurrente adhuc quadrimeſtri, Sanctiſſimo ſupplicaverit pro diſpenſatione, fuerunt a Sanctitate Sua preces remiſſæ ad hanc Sac. Congregationem.

Putat autem Clericus Salvator, Beneficium non eſſe Sacerdotale, & eſſe ſibi debitum, tum quia non fuit impoſita lex Cappellano celebrandi per ſeipſum, tum quia eſt ex linea Salvatoris, qui erat nepos Teſtatoris, & cujus linea Jurepatronatus paſſivo fuit omnibus aliis prælata, & in omnem caſum ſe diſpenſationem mereri ſuper ætate, cum ſufficiat habilitas in potentia de tempore vacationis, ne Beneficium contra legem fundationis tranſeat magis dilecto ad minus dilectum.

Putat e contra Sacerdos Dominicus Franciſcus, Beneficium eſſe Sacerdotale, ſibique Jus ex præſentatione eſſe quæſitum, nec a ſe auferendum, media diſpenſatione; & in eo, quod attinet ad qualitatem Sacerdotalem, fundamentum ſuum conſtituit in verbis fundationis ſupra recenſitis, & in obſervantia, cum in Beneficii Rectores non fuerint unquam præſentati niſi actu Sacerdotes.

Eminentiſſimus Ordinarius ſe remittit judicio hujus Sac. Congregationis.

Quibus ſtantibus, quæritur

I. *An Beneficium S. Joſephi ſit Sacerdotale in caſu &c.*

II. *An ſtante præſentatione ad dictum Beneficium S. Joſeph in perſonam Sacerdotis Dominici Matii de Liliis ſit locus diſpenſationi favore Salvatoris Antonii de Benedictis in caſu &c.*

Sacra Congr. die 23. Maii 1722. reſpondit
Ad primum affirmative. Ad ſecundum affirmative, & amplius.

QUÆSIO CCLX.

In Cauſa Firmana, die 23. Maii 1722.

SANCTÆ mem. Clemens Papa X. ſtatuit, atque decrevit, ut in poſterum, futuris perpetuis temporibus, nemo, ex Canonicis Regularibus Ordinis S. Auguſtini Congregationis Lateranenſis, quamvis non translatus, ad Curam Animarum, in Eccleſiis ſæcularibus etiam de Jurepatronatus in perpetuum, ſeu ad tempus, quocunque titulo exercendam admitteretur, niſi præter Abbatis Generalis licentiam, expreſſum quoque Sedis Apoſtolicæ Indultum accederet, uti habetur ex decreto edito per organum Sac. Congregationis Epiſcoporum, & Regularium *die* 18. *Martii* 1671. impreſſo apud *Clericat. de Regul. diſcordia* 11. & apud *Monacell.* in *appendice ad formul. legal. pract. tom.* 1. *fol.* 314.

Ad tramites hujuſce decreti, Thomas de Adamis, qui ſolemnem Profeſſionem emiſerat in Congregatione Canonicorum Lateranenſium, ſibi reſignari obtinuit Eccleſiam Parochialem S. Sabini in Villa Parani Trebii, Diœceſis Spoletanæ, *ſervata forma*, ſunt verba diſpenſationis, *decreti Venerabilium Fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium, negotiis, & conſultationibus Epiſcoporum, & Regularium præpoſitæ die* 18. *menſis Martii anni Domini* 1671. *quoad tales Regulares editi, & Apoſtolica Auctoritate approbati*, idemque Thomas Parochialis poſſeſſionem ingreſſus eſt *anno Domini* 1717.

Poſt hæc, exorta fuit controverſia inter dictum Thomam ex una, & ſuos germanos Fratres de Adamis ex altera partibus, tam ſuper delatione habitus Regularis Congregationis Lateranenſis, quam ſuper regreſſu, ſeu reintegratione ad bona renunciata, occaſione Profeſſionis in Congregatione Lateranenſi.

Quoad delationem habitus Fratres de Adamis, qui pugnant pro ea, innituntur Textui in *cap. quod Dei timorem de ſtatu Monachorum*, cujus verba ſunt relata in citato decreto anni 1671. & ita ſe habent: *Canonicus vero, cui ejuſmodi conceſſum fuerit indultum, ad mentem præfati Innocentii III. ſi commode fieri poſſit, ſocium unum ex ſuo Ordine, & Congregatione ſecum habeat, cujus in iis, quæ Dei ſunt, & Regularis obſervantiæ, tam conſortio, quam ſolatio perfruatur*; ex hoc etenim infertur ad neceſſitatem delationis habitus, ne ſocius cum habitu, & Canonicus ſine habito Regulari ab hominibus videantur.

Excipit e contra Thomas ſe ad dictam delationem non eſſe obligatum, tum ex recepta conſuetudine, tum in ſequelam *Bullæ* 34. *Leonis X. Bullar. tom.* 1. in qua decernitur, quod Canonici Lateranenſes ad Epiſcopatus aſſumpti habitum deferant ejuſdem coloris, & formæ, quibus utuntur Epiſcopi ſæculares, tam in Sacello Pontificio, quam extra.

Hæc

ized by Goo

Hæc quoad habitus delationem; & poſt hæc tranſeundo ad regreſſum, ſeu reintegrationem ad bona renunciata occaſione Profeſſionis, concendunt Fratres de Adamis non eſſe regreſſui, aut reintegrationi locum; quia licet in renunciatione emiſſa pactum adfuerit redeundi ad bona renunciata, caſu quo ad ſæculum reverſus fuiſſet, *in qualunque tempo, in qualunque modo ciò ſeguiſſe*, pactum tamen non ad ſolum uſumfructum reſtrictum fuit, ſed etiam extenſum ad proprietatem, *come ſe foſſe ſtato ſempre nel Secolo, e non aveſſe fatta mai alcuna rinunzia*; in quo rerum themate, ſicuti certum eſt, Canonicum Regularem per aſſecutionem Beneficii Curati non remanſiſſe liberatum a voto paupertatis juxta *conſt. Benedicti XII. in ordine la 6. Bull. tom.* 1. §. 32. ſic nullum ipſe juvamen a dicto pacto, utpota pugnante adverſus votum paupertatis, præſidium valet reportare, *Barb. de jure Eccleſ. lib.* 1. *cap.* 42. *num.* 142. *Rocca diſp. juris cap.* 194. *num.* 74. *Torr. variar. tom.* 3. *part.* 2. *quæſt.* 77. *sit.* 12. *num.* 28.

Prætendit e contra Thomas non obſtare voto paupertatis acquiſitionem bonorum, ſaltem quoad uſumfructum, juxta Text. *in Can. ſtatutum* 18. *quæſt.* 1. & ſic ſibi denegari non poſſe, ſpreta quacumque formalitate verborum, quæ in rigido ſenſu ſumi non debent, regreſſum ad omnia, & ſingula bona, tam loquendo de illis, quæ habebat ante ingreſſum, quam de illis, quorum dies acquiſitionis ceſſit tempore, quo permanebat inter Canonicos Regulares, juxta reſoluta per *Rot. in Anconitana Succeſſionis* 23. *Februarii hujus anni* 1722, *coram R. P. D. Calcagnino*, in qua poſt acquiſitionem Parochiæ conceſſa fuit immiſſio in uſufructu Nicolao Ferretto ad omnia bona Paterna, Materna, Fraterna, & Avita, quæ occaſione Profeſſionis inter Canonicos Regulares Lateranenſes renunciaverat, favore Jo. Baptiſtæ Patris, qui pro ſe, & hæredibus acceptaverat, addito pacto reverſivo in caſu egreſſus a Religione.

His ſtantibus, cum jura hinc inde deducantur, quæritur

I. An Thomas de Adamis teneatur deferre habitum Regularem Congregationis Lateranenſis, tam in functionibus Eccleſiaſticis, quam extra Eccleſiam, & reſpective habere ſocium Regularem dictæ Congregationis.

II. An eidem Thomæ de Adamis competat regreſſus, ſeu reintegratio ad bona renuntiata occaſione profeſſionis in dicta Congregatione Lateranenſi in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit

Ad primum ad mentem. Ad ſecundum affirmative quoad uſumfructum, & amplius.

QUÆSTIO CCLXI.

In Cauſa Savonenſi, die 23. *Maii* 1722.

ARCHIPRESBYTER Joannes Franciſcus Chiaborellus in ultimo, cum quo deceſſit teſtamento, nonnulla legata pia reliquit, & quoad inſtitutionem hæredis ita diſpoſuit. *In tutti poi gli altri miei beni, mobili, ſe moventi, ſtabili, denari, crediti, e ogn' altra coſa, ragione, ovunque ſiino, e ritrovar ſi poſſano, inſtituiſco, e nomino miei Eredi univerſali l' Altar Maggiore, e Compagnia del Santiſſimo eretti in queſta Chieſa Parochiale di S. Ambrogio; e per più pronta, e puntuale eſecuzione di quanto è ſtato da me come ſopra diſpoſto, ed ordinato, e anche per la conſervazione della ſteſſa eredità a beneficio d' eſſo Altare, e Compagnia, laſcio, e coſtituiſco Sopraintendenti, ed Eſecutori Teſtamentarj i Signori &c. con li Signori Officiali di detta Compagnia, e li Signori Arcipreti, che pro tempore ſaranno.*

Sub fundamento, quod annuus hæreditatis reditus eſſet pluſquam ſufficiens pro indigentiis Altaris, & Confraternitatis, & ulterius pro conſpicuo ornatu totius Eccleſiæ, & quod pius Teſtator habuiſſet intentionem erigendi ex ſua hæreditate nonnulla Beneficia cum obligatione aſſiſtendi Choro, Executores Teſtamentarii, & Officiales Confraternitatis, prævio reliquorum Confratrum conſenſu, pium, & opportunum eſſe exiſtimarunt devenire ad fundationem ſeptem Beneficiorum, aſſignando unicuique Beneficio ſuum reditum, & onera, & Epiſcopus in actu viſitationis, præſentato ſibi fundationis inſtrumento, ad erectionem Beneficiorum devenit; cumque nonnullæ reclamationes adverſus hoc Epiſcopi factum ad Sacram Congregationem delatæ fuiſſent, reſponſum fuit *die* 2. *Auguſti* 1721. quod præfigeretur terminus Executoribus Teſtamentariis, & Confraternitati ad deducenda jura ſua, & ſtatum hæreditarium tranſmittendum.

In hujus reſcripti ſequelam exhibetur huic Sacræ Congregationi ſcriptura nomine Confratrum, & Confraternitatis, in qua plura deducuntur adverſus ſupradictam Beneficiorum erectionem, & præſcindendo a pactis, & conditionibus appoſitis, tam in jurepatronatus activo, quam in jurepatronatus paſſivo, quas dicunt nimium favorabiles Executoribus, & eorum deſcendentibus, & Epiſcopis pro tempore, major vis conſtituitur in hoc, quod juxta mentem Teſtatoris, hæreditatis reditus erant erogandi in Beneficium Altaris, & Confraternitatis, in quo rerum themate non erat Epiſcopo permiſſum eoſdem reditus in aliud opus convertere, & multo magis, cum Eccleſia, in qua eſt Altare, quod fuit inſtitutum hæres, in malo ſtatu reperiatur, ut referunt Teſtes *in Sum. num.* 9. Abſque eo quod quidquam referat ſuppoſitum D. Teſtatoris deſiderium deveniendi ad erectionem Cappellaniarum, ſeu Beneficiorum; cæteris etenim prætermiſſis, Teſtamentum fuit conditum *die* 1. *Aprilis anno* 1711. & Teſtator obiit *de menſe Septembris anno* 1712. quo temporis intervallo, ſi voluiſſet Teſtator Teſtamentum mutare, id commode facere potuiſſet.

Excipiunt e contra Cappellani, Executores Teſtamentarii, Officiales Confraternitatis nihil eſſe reprehenſibile in erectione, de qua nunc agitur; intactis ſiquidem remanentibus piis legatis a Teſtatore relictis, & ſubtractis oneribus, reditus hæreditarii ſunt in annuis fere ſcutis 600. a quibus ſi demantur annua circiter ſcuta 300. pro manutentione, & ornatu Altaris, ſumma, quæ ſupereſt, expendenda erat pro neceſſitatibus, & pro ornatu Eccleſiæ; cumque Eccleſia, quoad ſtatum materialem, nullam habeat indigentiam, ut *in Summar. num.* 10. & 11. operæ pretium eſſe exiſtimatum fuit, reditus ſuperextantes implicare pro erectione Cappellaniarum, ſeu Beneficiorum, & pro manutentione Cappellanorum, ſeu Beneficiatorum, qui Eccleſiæ inſerviendo, & quotidie interveniendo tam Choro, quam ſacris Functionibus, formalem, & verum Eccleſiæ ornatum conſtituunt, & ejus formali indigentiæ ſubveniunt.

Multoque magis, cum hæc facta ſint, prævio Confratrum aſſenſu, accedente Executorum voluntate, nec ulla interveniente voluntatis commutatione, ex quo omnia a Teſtatore demandata permanent illæſa, & ejus potius voluntas ſuppletur, cum ex teſtibus habeatur, ipſum magnopere exoptaſſe horum Beneficiorum erectionem, ſed timore expenſæ eam non compleviſſe.

Jura hinc inde circumferuntur, quocirca quæritur

I An ſuſtineatur erectio Cappellaniarum Canonicatuum nuncupatorum in caſu &c. & quatenus negative.

II. An dicti Cappellani Canonici nuncupati teneantur reſtituere fructus perceptos, & quatenus affirmative.

III. An, & a quo tempore in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Ad primum negative. Ad ſecundum negative. Ad tertium ſatis proviſum in ſecundo, & ab Epiſcopo apponatur Œconomus, qui reditus adminiſtret, & idem Epiſcopus inhibeat Cappellanis, ne accedant ad ſervitium Chori, & ſcribatur Eminentiſſimo Archiepiſcopo Januen. juxta inſtructionem.

QUÆSTIO CCLXII.

In Cauſa Cajacenſi Irregularitatis, & Cenſurarum, die 23. *Maii* 1722.

JOANNES Baptiſta Palazzeſcus Canonicus Cathedralis Eccleſiæ Cajacen. huic Sac. Congregationi ſupplicavit pro diſpenſatione ab irregularitate contracta propter homicidium Canonici Pompilii Giannelli, & pro abſolutione a Cenſuris, & Sacra hæc Congregatio *die* 28. *Februarii proximi præteriti* reſcripſit *lectum* quoad irregularitatem, & quoad abſolutionem, pro gratia ad ſex menſes cum reincidentia; cumque memoratus Canonicus Palazzeſcus ſupplicaverit pro deſcriptione ſuæ Cauſæ in folio, diſputanda ex integro proponuntur dubia ad calcem hujus reſtrictus referenda.

Porro in eo, quod attinet ad mortem Canonici Pompilii Giannelli, & totum hujuſce Cauſæ proceſſum, nonnulla ab Epiſcopo referuntur in ſua informatione, quæ operæ pretium eſt EE. VV. exponere, cum ejus informatio in ſcriptura exarata pro Canonico Palazzeſchi non fuerit exhibita, ſed extet inter acta Secretariæ.

Habetur itaque primo in dicta Relatione, quod exiſtentibus *die* 3. *Decembris* 1717. in eodem ejuſdem domus cubiculo Canonicis Pompejo Lamperio, Pompilio Giannello, & Joanne Baptiſta Palazzeſco, nec non Angela, Helena, Fulvia, & Judith ſororibus de Novello, exorta eſt rixa, in qua, cum Canonicus Palazzeſcus ſclo-

pum

pum accepiſſet, quem Canonicus Giannellus ſecum detulerat, & in angulo Manſionis depoſuerat, & eam direxiſſet contra prædictum Giannellum, qui ſe retro Lamperium abſcondebat, capta demum temporis opportunitate, ſic eum exoneravit, ut ex ictu Canonicus Gianuellus in fœmore dextero, & in crure ſiniſtro cum magna ſanguinis effuſione, & oſſium fractura vulneratus, *die 26. Menſis Decemb. anno* 1717. mortuus ſit.

Habetur ſecundo, prædictum Canonicum Palazzeſcum evaginato ſtylo irruiſſe adverſus Canonicum Giannellum, qui ex præcedenti vulnere ſclopi in terra jacebat, & impeditum fuiſſe a Catharina Matre vulnerati.

Habetur tertio, compilatum fuiſſe a Curia Eccleſiaſtica proceſſum, & in eo ultra Canonicum Giennellum fuiſſe examinatas prædictam Catharinam occiſi Matrem, nec non Angelam, Helenam, & Fulviam ſorores conſobrinas occiſi, & ex earum depoſitionibus in ſubſtantia concordibus, probatum fuiſſe factum ſupee recenſitum, & non modicum acceſſiſſe adminiculum ex publica voce, & fama, & fuga a Canonico Palazzeſco arrepta.

Habetur quarto, Palazzeſcum ſe ſubinde in Carceribus conſtituiſſe, & deventum fuiſſe ad repetitionem Teſtium, Angelæ videlicet, Helenæ, & Folviæ de Novellis; Catharina etenim jam e vivis deceſſerat abſque ulla ſui dicti revocatione, vel diminutione, prædictaſque Mulieres in repetitivo ſuas revocaſſe depoſitiones, homicidium referendo ad caſuale infortunium, nec eas potuiſſe torqueri, ut videretur in quo dicto perſiſterent; agebatur enim de perſonis ſæcularibus, & ſic propter motiva quædam prudentialie Curia Eccleſiaſtica exiſtimavit ab earum tortura abſtinere.

Habetur quinto, Canonicum Palazzeſcum per definitivam ſententiam fuiſſe declaratum irregularem, & condemnatum ad quinquennalem relegationem in Conventu S. Petri de Alcantara, firma remanente excommunicatione, in quam propter delictum incurrerat.

Habetur ultimo, interpoſitam fuiſſe a Canonico Palazzeſco eppellationem ad Curiam Metropolitanam Capuanem, & ab ipſa fuiſſe commutatam relegationem quinquennalem in quinquennale exilium.

Hæc ſunt, quæ continentue in Relatione Epiſcopi Cajecenſis; cumque ſcriptura a Canonico Palazzeſco exhibeatur, in qua pro caſualitate Homicidii multa referuntue, quæritur

I. An conſtet de irregularitate, & quatenus affirmative.

II. An ſit concedenda diſpenſatio.

III. An Cenſuræ ſuſtineantur in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit

Ad primum affirmative. Ad ſecundum negative. Ad tertium affirmative, & amplius.

QUÆSTIO CCLXIII.

In Cauſa Colonienſi Functionum Pontificalium, & Benedictionis Abbatialis, die 13. Junii 1722.

DIE 26. Auguſti anno 1720. P. Paulus Monachus Ciſtercienſis electus fuit in Abbatem Monaſterii B. Mariæ Virginis de Veteri Monte Diœceſis Colonien. Cumque electus ſuæ electionis confirmationem ſubinde obtinuiſſet ab Abbate Morimundi Diœceſis Lingonien. ſuo immediatu Supeeiore, una cum facultate adeundi pro Benedictione quemcumque Antiſtitem communionem habentem cum Sede Apoſtolica, prædictus P. Paulus pro dicta Benedictione ſuas preces exhibuit bon. mem. Archinto tunc Nuntio Colonien. qui Abbati Benedictiouem impertitus eſt debitis accedentibus ſolemnitatibus in Eccleſia Petrum Societatis Jeſu; cumque Promotor Fiſcalis Curiæ Archiepiſcopalis Colonien. prætenſionem excitaverit, quod a Nuntio Apoſtolico non potuiſſent Pontificalia exerceri, nec Abbas benedici ſine licentia, & permiſſione Ordinarii, remiſſa fuit hujus negotii cognitio ad hanc Sac. Congregationem, quæ juxta morem Nuntium Colonien. audire voluit, & ejus a multo tempore jam recepta informatione, bina in præſenti examinanda proponuntur dubia, quorum alterum reſpicit exercitium Pontificalium, & Benedictionem Abbatis, & alterum neceſſitatem iterandi Benedictionem, & pœnas ab Abbate incurſas.

Quoad exercitium Pontificalium Sac. Conc. Trid. *Seſſ. 6. de Reform. cap.* 5. ſtatuit nulli Epiſcopo licere cujuſvis privilegii prætextu Pontificalia in alterius Diœceſi exercere, niſi de Ordinarii loci expreſſa licentia, & in perſonas eidem ſubjectas tantum; quoad Benedictionem Abbatis, quod in eadem Pontificalia exerceantur ſive benedictio fiet auctoritate Apoſtolica, ſive auctoritate Ordinaria, deſumitur ex Pontificali Romano approbato tum a Clemente VIII. tum ab Urbano VIII. Summis Pontificibus *tit. de Benedict. Abbatis*; Quod denique Nuntiis Apoſtolicis non liceat exercere Pontificalia abſque licentia Epiſcopi, late oſtendit *Pignatell. conſult. 1. per tot. tom. 2.*

Nec Promotor Fiſcalis putat ſibi obeſſe poſſe contrariam conſuetudinem, vel quod ageretur de perſona exempta a Juriſdictione Ordinarii, & habente facultatem recipiendi Benedictionem e quocumque Antiſtite, & multo magis cum benedictio expleta fuerit in Eccleſia Regulari, hoc eſt Patrum Societatis Jeſu; in eo enim, quod attinet ad conſuetudinem, eadem reducitur ad binas Abbatum Benedictiones, quarum altera expleta fuit *anno* 1720. in perſona Abbatis S. Maximini Civitatis Trevireh. Ordinis S. Benedicti, quæ conſequenter apta nata non eſt ad conſuetudinem inducendam, altera expleta fuit a clar. mem. Card. Pallavicino Nuntio Colonienſi in perſona Abbatis Monaſterii de Veteri Monte, & de hac quoque dicit non habendam eſſe rationem, cum expleta fuerit tempore, quo non aderat Suffraganeus in Civitate Colonienſi, & in eo, quod ſpectat ad exemptionem tam Abbatis, quam Eccleſiæ, in qua facta fuit benedictio, reſpondetur ab eodem Promotore Fiſcali, non poſſe Epiſcopum Pontificalia exercere in loco exempto, niſi ultra licentiam inferioris, cui locus ille ſubjectus eſt, adſit licentia Epiſcopi, intra cujus Diœceſis fines locus ille reperitur, quamvis inferior ratione exemptionis prætenderet ſe poſſe Epiſcopum ſibi magis beneviſum vocare ad exercenda Pontificalia, juxta late deducta per *Barb. ad cap. 5. ſeſſ. 6. de Ref. num.* 10. & 11. & concordat reſolutio hujus Sac. Congregationis in poſitionibus ad dictum Caput, & quod contraria procedant juxta declarationem Gregorii XIII. ſi ageretur de exempto non ſito intra fines Diœceſis, ſed habente ſuum Territorium ſeparatum cum facultate vocandi quemcumque Antiſtitem ſibi beneviſum, habetur apud *Gallemart. in declarat. ad cap. 5. ſeſſ. 6. de Refor.*

Hæc quoad exercitium Pontificalium, & Benedictionem Abbatis, & poſt hæc tranſeundo ad iteratam Benedictionem, & pœnas ab Abbate incurſas, admittitur a promotore Fiſcali, Abbates ſemel benedictos non eſſe iterum benedicendos, juxta deducta per *Tamburin. de jur. Abbat. tom. 1. diſp. 11. quæſt. 6.* ſed aſſeritur hæc ſibi vindicare locum, quando agitur de Benedictione, de cujus iteratione non videtur eſſe dubitandum; cum Benedictio Abbatis, nec conferat ordinem, nec imprimat characterem, ſed ſit tantum quædam ſolemnitas Orationum *juxta celebre Conſilium* 14. *Oldradi*, quod late exornat *Tamburin. loco cit. quæſt.* 4.

Pœnæ remanent, haſque conſtitutas eſſe prætenditur in ſuſpenſione ab executione & exercitio eorum, quæ ſecum fert Benedictio, ducto argumento *a cit. cap. 5. ſeſſ. 6.* in quo ordinati ab exercente Pontificalia in alterius Diœceſi ſunt ipſo jure ſuſpenſi ab ordinum executione.

His ſtantibus, quæritur

I. An licitum fuerit Nuntio Apoſtolico Colonien. exercere Pontificalia, & in illis benedicere Abbatem Monaſterii B. Mariæ de veteri Monte Ordinis Ciſtercienſium in Eccleſia PP. Jeſuitarum ſita intra Civitatem Coloniæ etiam ſine licentia & permiſſione Sereniſſimi Ordinarii, ſive ejus Suffraganei in caſu &c. & quatenus negative.

II. An dictus Abbas ſit iterum benedicendus, & a quo, ſive potius in quas pœnas idem Abbas inciderit, in caſu &c.

Non fuit propoſita.

QUÆSTIO CCLXIV.

In Cauſa Romana Dotis Cappellaniarum, die 13. Julii 1722.

CAMILLUS Princeps Pamphilius Senior, in ultimo, cum quo deceſſit teſtamento ita diſpoſuit *voglio, & ordino, che il mio Erede ſeguita la mia morte, debba aſſegnare alla detta mia Chieſa di S. Agneſe tanto capitale, che frutti ſcudi* 400. *l'anno, acciò di quelli ſi celebrino ogni anno in perpetuo finchè durerà il Mondo tante Meſſe per ſuffragio &c. dando facoltà al medemo mio Erede, che per la celebrazione di dette Meſſe poſſa deputare tanti Cappellani a ſuo nuto amovibili, quanto a lui parerà convenienti.*

Paulo poſt obitum Teſtatoris, Joannes Baptiſta Peinceps Pamphilius ejuſdem filius paternam voluntatem executioni mandavit facta per pub. inſtrumentum aſſignatione Eccleſiæ

S. Agne-

S. Agnetis 100. locorum Montis S. Bonaventuræ ſecundæ Erectionis, quod eſt idem, ac dicere tanti capitalis, quantum de eo tempore requirebatur ad conſtituendum annuum redditum ſcut. 400. ſervata ſibi ad tramites teſtamenti facultate erigendi Cappellanias, & nominandi Cappellanos, & unicuique eorum ſuam portionem aſſignandi, adjectoque pacto, quod in caſu extractionis locorum montium aſſignatorum, ſive totaliter ſive partialiter pretium inveſtiri deberet in aliis Locis Montium Cameralium non vacabilium, ſive in cenſibus, aut bonis ſtabilibus favore Eccleſiæ S. Agnetis.

Geſta ſunt hæc omnia approbantibus claræ memoriæ Cardinale de Angelis, & bonæ memoriæ Albergato Rotæ Decano executoribus Teſtamentariis Principis Camilli. Cum autem ſequuta jam tranſlatione locorum montium, nec emiſſa unquam a Principe Joan. Baptiſta explicita declaratione numeri Cappellanorum, qui Miſſas celebrare deberent, ipſe eligere conſueverit quinque Cappellanos amnovibiles, & unicuique eorum ſoluta fuerint annua ſcut. 75. notorius accidit tempore S. M. Innoc. XI. caſus reductionis fructuum locorum montium, in cujus ſequelam cum annua ſcut. 400. redacta fuerint ad ſcut. 300. memoratus Princeps Joannes Baptiſta abſtinere cœpit a nominatione quinti Cappellani, nec ſe credidit obligatum ad faciendum ullum ſupplementum, & licet Camillus Princeps Pamphilius junior veſtigiis Principia Joannis Baptiſtæ ſui Genitoris viri revera pii, & cujus eleemoſynas ſemper enarrabit omnis Eccleſia Sanctorum, inhærere abſque ulteriori examine tuto ab aliquibus poſſe diceretur, ipſe nihilominus operæ pretium eſſe cenſuit, ut omnia rite, & recte adimpleantur, ab hac Sac. Congregatione requirere an ſit reducendus numerus Cappellanorum, vel potius locus eſſe debeat ſupplemento, uti colligitur ex dubio ad calcem reſtrictus referendo.

Plura deducuntur in ſcriptura per manus circumferenda ad effectum ſuadendi eſſe locum reductioni Cappellanorum, & non ſupplemento, & ſignum quod legatum non incipit a promiſſione annuæ quantitatis, ſed ab aſſignatione Capitalis, quod Executores Teſtamentarii conſenſum, & approbationem præſtiterunt, ut in caſu partialis, ſeu totalis extractionis locorum montium fieret inveſtimentum in locis Montium, aut ſtabilibus uti ſupra, & quidem in facie Eccleſiæ, quod tandem Princeps Joannes Baptiſta filius, & hæres Teſtatoris, qui binas alias Cappellanias in eadem Eccleſia S. Agnetis ex ſuo patrimonio erigendas mandavit, nunquam ſupplevit, nec unquam Cappellani, aut Eccleſia pro ſupplemento inſteterunt.

Inter cætera, quæ pro hoc eodem aſſumpto afferuntur, affertur etiam diſtinctio inter caſum, quo Teſtator mandet hæredi, ut ſolvat quotannis certam determinatam ſummam alicui eccleſiæ nulla facta deſignatione nec in genere, nec in ſpecie, quod ſolvat de bonis hæreditariis, & inter caſum, quo Teſtator mandet aſſignari Eccleſiæ Capitale, ex quo ſingulis annis talis determinata ſumma pecuniaria retrahatur implicanda in celebrationem Miſſarum; contenditur enim quod in hoc ſecundo caſu facta per hæredem aſſignatione Capitalis, eodemque tranſlato in Eccleſiæ dominium, locus eſſe nequeat ſupplemento in caſu diminutionis juxta *dec. 433. per tot. cor. Cerro, cui etiam adhæſit Rota in Romana annuæ præſtationis 16. Januarii 1702. coram clar. mem. Card. Caprara*.

Conſimilis caſus fuit examinatus in hac Sac. Congregatione *in quadam cauſa Brixien. reductionis Miſſarum 1. Decembris 1685.* diſpoſuerat Teſtator per hæc verba, *laſcio, che l'infraſcritte ſue eredi ſiano obbligate ſubito dopo la morte ſua aſſegnare tanti ſuoi beni ai Reggenti della Scuola del Santiſſimo Roſario della Terra di Ludriano, quanti ſiano ſufficienti colli frutti, che da eſſi ſi caveranno, di far celebrare una Meſſa quotidiana al detto altare del Santiſſimo Roſario; dovendo detti Reggenti aver cura, acciò detta Meſſa ſia celebrata perpetuamente.*

Secuto Teſtatoris obitu, facta fuit ab hæredibus aſſignatio Regentibus dictæ Scholæ tot Terrenorum, quot ſufficiebant pro annuo reditu Miſſæ quotidianæ; cumque tractu temporis ſine culpa dictorum Regentium, & ex conſueto naturali decremento contigerit caſus diminutionis annui reditus, exorta eſt diſputatio, an hæredes tenerentur ſupplere.

Mandatum fuit, ut inſtantia proponeretur in folio, & in ſuffragio bon. mem. Albitii tunc Secretarii firmatum fuit, hæredem teneri ad ſupplementum, quando fuit legata quantitas, vel quando fuit legata res in ſpecie, quæ remanet penes hæredem habentem onus curandi celebrationem Miſſarum, ſecus autem quando Teſtator hæredem gravavit ad tradendum legatario rem legatam, & legatario injunxit onus curandi celebrationem.

Concordat cum hac diſtinctione Paſqualig. *de Sacrif. novæ legis quæſt. 1026. n. 3. & 4. Alfonſ. de Leon. de Offic. Cappellani ſect. 5. quæſt. 24. num. 355. & ſeqq.*

Et cohærenter ad hæc Sac. Congregatio in allegata cauſa Brixien. reductionis cenſuit *hæredes non teneri ad ſupplendum*.

His ſtantibus, quæritur.

An ſit locus reductioni Cappellanorum, ſeu potius ſupplemento in caſu, & ad effectum &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Ad primam partem negative, & amplius, ad ſecundam iterum proponatur.

QUÆSTIO CCLXV.

In Cauſa Mutinenſi, die 13. Junii 1722.

ANNO 1706. mortuus eſt Nobilis Vir Alexander Zuccoli e Civitate Mutinæ. Scripſit hic hæredem uſufructuariam Joannam de Bono ſuam Uxorem, & poſt ejus obitum executores rogavit, ut procederent ad venditionem omnium ſuorum bonorum tam mobilium, quam immobilium, & ex pretio celebrari facerent tot Miſſas in privilegiatis altaribus pro anima ſua, & juxta ſuam intentionem; cumque nihil diſpoſuerit favore Joſephi Zuccoli ſui pronepotis, filii videlicet ex fratre nepotis, fuerunt ab eo ſupplices preces exhibitæ S. M. Clem. Papæ XI. pro aliqua aſſignatione ſibi ex bonis hæreditariis Alexandri facienda poſt obitum Joannæ de Bono hæredis uſufructuariæ, & a Sanctitate ſua fuerunt preces remiſſæ ad hanc Sac. Congregationem.

Pluries actum fuit de illis inter ſummaria precum, poſtquam juxta morem auditus fuit Ordinarius, & tandem ab Eminentiſſimo Corradino tunc præfecto demandatum fuit, quod cauſa poneretur in folio.

Porro in eo, quod attinet ad Ordinarii informationem, in ea continetur, primo numerum Miſſarum huc uſque celebratarum pro Anima Alexandri ex pecuniis, & nonnullis mobilibus hæreditariis venditis aſcendere ad n. 6095.

Secundo aſſem hæreditarium ejuſdem Teſtatoris finito Uxoris uſufructu eſſe valoris ſcut. 2121, totumque hunc valorem eſſe in alias Miſſas poſt obitum uſufructuariæ erogandum.

Tertio Joſephum eſſe nobilem, ſed in egeſtate conſtitutum, cum tres filios habeat, unum maſculum, duas fœminas, Uxorem prægnantem, & teneatur ulterius alere Annibalem Genitorem, Matrem, & Aviam Maternam, & non habeat in reditu niſi annua ſcut. 110. monetæ Romanæ, a qua ſumma detrahi debent ſcut. annua 29. pro fructibus nonnullorum debitorum.

Quarto Joſephum eſſe commiſeratione dignum, & ſic finito Joannæ uſufructu, poſſe ejus favore aliquam fieri aſſignationem ex bonis Alexandri. Hæc quoad Ordinarii informationem; quo vero ad punctum petitæ aſſignationis, cenſuit Eminentiſſimus Corradinus tunc Præfectus S. Congregationis, quod de eo eſſet in folio agendum, non quia eſſe poſſet locus commutationi voluntatis, ſed quia Joſeph, utpote in egeſtate conſtitutus, ſibi viſus eſt quod alimenta de jure petere valeret ab hæreditate Alexandri Patrui, & ſic per conſequens, quod a fortiori ſibi poſſet vindicare locum charitativa quædam aſſignatio ex bonis ejuſdem Alexandri, & multo magis poſt obitum Joannæ hæredis uſufructuariæ.

Quod Patruus Nepotem, & e converſo Nepos Patruum egentem alere teneatur, vera eſt, & in praxi opinio recepta *juxta celebrem dec. 194. pag. 7. rec.* ſolaque eſt inter Doctores diſputatio, an onus hoc ſit perſonale, vel reale, nonnulli quippe contendunt eſſe perſonale, nec tranſire ad hæredes *Beſſ. de alimentis cap. 8. §. 24. ſub num. 580., & habetur in deciſ. 4. & 7. poſt Gob. tract. var. & in Romana alim. & dotium 30. Martii 1705. cor. bon. mem. Muto*, & alii exiſtimant onus eſſe reale, & ſic tranſire ad hæredes, & bona afficere *Surd. de alim. tit. 1. quæſt. 28. Caſtil. controv. jur. tom. 8. cap. 66. num. 59.* Inter has contrarias opiniones media quædam traditur a nonnullis ſententia, quod onus videlicet rigoroſe loquendo ſit perſonale, ſed quod ex æquitate Supremi Magiſtratus reale fieri poſſit *Maren. contr. jur. lib. 12. cap. 3. & hanc ſententiam* in facti contingentia ſecuta eſt Congregatio loco Signaturæ gratiæ *die 17. Maii 1718.*

Adverſus Joſephi prætenſionem inſurgit Joanna uſufru-

Digitized by Google

fructuatia, & inſtat ut Viri voluntas adimpleatur, & integra Miſſarum ſuffragia pro ejus anima celebrentur juxta diſpoſita in Teſtamento, tum quia non adſunt circumſtantiæ pro commutatione voluntatis, nec conſtat de paupertate Joſephi, tum quia nullum æquitatis ſupereſt veſtigium; in caſo etenim alimentorum poſt obitum Patrui ex ejus bonis Nepoti ſubminiſtrandorum in tantum receditur a rigore juris, & onus ex perſonali fit reale, in quantum iniquum eſſe videtur extraneos bonis defuncti frui, & perſonam defuncto ſanguinis vinculo conjunctam ſumma egeſtate laborare, uti ratiocinatur *Merenda l. c.* quæ res nihil habet commune cum caſu, in quo ſubſtantia defuncti eſt eroganda in tot miſſis pro ejus anima celebrandis.

His ſtantibus, quæritur

An, quomodo, & in qua ſumma petitis ſit annuendum.

Sacra Congr. reſpondit,

Negative.

QUÆSTIO CCLXVI.

In cauſa Ulixbonenſi Occidentali, die 13. Junii 1722.

AD petitionem Regis Portugalliæ S. M. Clem. Papa XI. Civitatem Ulixbonenſem æqualiter diviſit in duas partes, Orientalem ſcilicet, & Occidentalem, relicta parte Occidentali ſub antiquo Archiepiſcopatu Ulixbonenſi tunc, & uſque in præſens vacante, & aſſignata parte Occidentali novo Archiepiſcopatui cum Patriarchali denominatione erecto, & ad hanc Metropolitanam, & Patriarchalem Eccleſiam in ſui primæva erectione tunc vacantem, Sanctitas ſua tranſtulit Thomam de Almeida Epiſcopum Portugallenſem, uti colligitur ex Bulla Pontificia in Bull. mox edendo inſerenda, & ex oratione conſiſtoriali habita ab eodem Summo Pontifice *die 7. Decembris 1716. p.* 221. inter ejus revera admirabiles orationes Romæ impreſſas hoc anno 1722.

Procurator Curiæ Patriarchalis Ulixbonen. Occidentalis huic S. Congregationi expoſuit, nonnullos Clericos Patriarchatus origine & domicilio ſubditos petiiſſe promotionem ad Sacros Ordines ad Titulum Patrimonii, & fuiſſe rejectos, ipſoſque ſubinde, habito recurſu ad Capitulum Ulixbonen. Orientale, & Epiſcopum Tagaſten. Vicarium Capitularem, fuiſſe Sac. Ordinibus initiatos ad titulum nonnullarum Cappellaniarum exiſtentium in Eccleſiis Diœceſis Ulixbonen. Orientalis. Rurſus idem Procurator expoſuit, quod ante diviſionem Diœceſum, Orientalis ſcilicet, & Occidentalis paſſim Clerici ordinabantur ad titulum dictarum Cappellaniarum non tanquam beneficia, ſed tanquam patrimonium, juxta deciſ. 189. Themud. qui per plures annos fuit Vicarius Generalis Archiepiſcopatus Ulixbonen. nec enim inquit Beneficia Eccleſiaſtica eſſe poſſunt, tum quia dos illorum nunquam tranſivit in dominium Eccleſiæ, ſed remanſit in poteſtate, & dominio Adminiſtratorum, qui Cappellanis ſolverunt, & ſolvunt eleemoſynam Miſſarum, tum quia in illarum fundatione non intervenit auctoritas Epiſcopi; denique memoratus Procurator inſtetit, ut illicitæ declarentur ordinationes Clericorum originе, & domicilio ſubditorum Patriarchatus Occidentalis ad titulum memoratarum Cappellaniarum exiſtentium in Diœceſi Orientali, ut ſic ordinati declarentur ſuſpenſi, & per exercitium Ordinum irregulares, & quod demum ad avertendas conſimiles Ordinationes in futurum procedant, prout de jure adverſus ordinantem.

Actum fuit inſtante dicto Promotore de hac re in Congregatione habita hac *die 13. Junii 1722.* & nulla fuit capta reſolutio, ſed dictum, quod audiretur Ordinarius Ulixbonen. Orientalis, qui interim abſtineret ab Ordinatione ad titulum Cappellaniarum, de quibus agebatur, tanquam ad Beneficia.

Præfixi fuerunt, ſed inutiliter termini Ordinario Orientali, propoſitaque idcirco, informante tantum Promotore Occidentali, inſtantia in Congregatione habita *die 26. Junii 1723.* diſputatiſque ſequentibus dubiis.

I. An illicitæ fuerint Ordinationes in caſu, & quatenus affirmative.

II. An ſic ordinati remanſerint ſuſpenſi, & per exercitium ordinum irregulares.

III. Quibus pœnis obnoxius remanſerit Epiſcopus Tagaſten., qui Ordines contulit in caſu, ad primum, & ſecundum reſponſum fuit *affirmative*, & ad tertium dictum eſt *Epiſcopum remanſiſſe obnoxium pœnis impoſitis a Sacro Concilio Tridentino, & a Bulla Speculatores.*

Petita, & obtenta ab Ordinario Orientali nova audientia, eodemque uſque adhuc differente cauſæ propoſitionem, in Congregatione habita *die 2. Octobris proxime elapſi*, inſtante Promotore Occidentali, reſponſum eſt, *quod cauſa proponeretur in prima poſt Aquas etiam unica.*

Diſputatoque deinde in Congregatione habita *die 20. Novemb. ejuſdem anni 1723.* ſequenti dubio, *an ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis in caſu &c.* die 26. Junii 1723. reſponſum fuit *dilata, & quod coadjuvarentur probationes tum ſuper qualitate ſingularum Cappellaniarum, quam ſuper qualitate ſingulorum Ordinandorum.*

A die hujus reſcripti plures elapſi ſunt menſes, abſque eo quod ab Ordinario Orientali aliquid exhibitum fuerit ſuper qualitate ſingularum Cappellaniarum; cumque ad imponendum tandem finem huic controverſiæ Promotor Fiſcalis Patriarchatus Ulixbonen. Occidentalis in ſcriptura per manus circumferenda ſtrenue probare conetur, eos, qui ordinati fuerunt ab Ordinario Orientali, & qui ſubditi erant Patriarchatus Occidentalis, ordines recepiſſe ſine litteris teſtimonialibus Patriarchæ, & inſuper Cappellanias, ad quarum titulum fuerunt ordinati, non eſſe vera Eccleſiaſtica Beneficia, *die 8. Julii 1724. repropoſito dubio.*

An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis die 26. Junii 1723.

Sacra Congr. die 19. Auguſti 1724. reſpondit,

Quoad Primum, & ſecundum pro nunc in deciſis quoad Valentinum Pereiram, & Emanuelem Nunez Colarez, & quoad Tertium prævio receſſu a Deciſis, Epiſcopus Tagaſten. conſulat Conſcientiæ ſuæ.

QUÆSTIO CCLXVII.

In cauſa Americana, die 13. Junii 1722.

CILES pars eſt Americæ Meridionalis, juxta Mare Pacificum in longum porrecta verſus occaſum. A ſeptentrione habet Peruviam, ab Oriente Andas Montes, & a Meridie Terram Magellanicam. Primaria Civitas eſt illa S. Jacobi, & Regio ſubeſt pro majori parte dominio Catholici Regis Hiſpaniarum, Apoſtolicorum Miſſionariorum munere in Provincia S. Jacobi laudabiliter funguntur PP. Societatis Jeſu, hique humiliter Sanctiſſimo Domino Noſtro ſupplicarunt pro facultate adminiſtrandi Sacramentum Confirmationis Chriſtianis ibi commorantibus, qui ut plurimum ſine dicto Sacramento moriuntur; ab ea etenim plurimum diſtant Epiſcopi, & integro unius Sæculi ſpatio unum tantum fertur Epiſcopum ad eam acceſſiſſe, appellatum Monterum, qui non ſine evidenti vitæ diſcrimine iter illud aſſumpſit, atque perfecit; cumque a Sanctitate ſua fuerint preces ad hanc Sacram Congregationem remiſſæ, quæritur in præſenti, an, & quomodo ſit precibus annuendum.

Porro nonnulla videntur adnotanda. Primum eſt, Summum Pontificem poſſe ſimplici Sacerdoti committere facultatem conferendi Sacramentum Confirmationis in aliquibus locis, uti colligitur *ex lib. 3. epiſt. 26. S. Gregorii Papæ ad Januarium Epiſcopum Calaritanum*, cujus verba referuntur in *Can. pervenit diſt.* 95. ibi: *pervenit quoque ad nos, quoſdam ſcandalizatos fuiſſe, quod Presbyteros Chriſmate tangere in fronte eos, qui baptizati ſunt, prohibuimus; Et nos quidem ſecundum uſum veterem Eccleſiæ noſtræ fecimus. Sed ſi omnino hac de re aliqui contriſtantur, ubi Epiſcopi deſunt, ut Presbyteri etiam in frontibus baptizatos Chriſmate tangere debeant, concedimus.*

Ad hoc S. Gregorii factum reſpexiſſe videtur Eugenius IV. in Concilio Florentino, in quo hæc habentur; *legitur tamen aliquando per Sedis Apoſtolicæ diſpenſationem ex rationabili, & urgenti admodum cauſa ſimplicem Sacerdotem Chriſmate per Epiſcopum confecto, hoc adminiſtraſſe Confirmationis Sacramentum.* Concordat *S. Thomas 3. par. quæſt. 72. art. 11. ad primum* ibi: *Papa in Eccleſia habet plenitudinem poteſtatis, ex qua poteſt quædam, quæ ſunt ſuperiorum Ordinum, committere quibuſdam inferioribus, ſicut quibuſdam Presbyteris concedit conferre Minores ordines, quod pertinet ad poteſtatem Epiſcopalem, & ex hac plenitudine poteſtatis conceſſit B. Gregorius Papa, quod ſimplices ſacerdotes hoc Sacramentum conferrent, quamdiu ſcandalum tolleretur.*

Adeoque in S. Conc. Trid. *ſeſſ. 7. de Confir. Can.* 3. anathema dictum eſt aſſerentibus, ſolum Epiſcopum non eſſe Ordinarium Miniſtrum Sacramenti Confirmationis: *ſi quis dixerit S. Confirmationis Ordinarium Miniſtrum non eſſe ſolum Epiſcopum, ſed quemvis ſimplicem Sacerdotem anathema ſit*, ut videlicet ſalva, & integra

eſſet

eſſet opinio Divi Thomæ, & aliorum magni nominis Theologorum, qui ſanſerunt poſſe Summum Pontificem extraordinarium conſtituere Miniſtrum Sacramenti Confirmationis etiam ſimplicem Sacerdotem, uti plene refertur in hiſt. Conc. Trid. ſcripta a Card. Pallavicino *lib. 9. c. 7. n. 10. & ſeqq.*

Secundum eſt, non deeſſe exempla conſimilium conceſſionum. In annalibus etenim Minorum ſcriptis a fratre Luca Wadingo, Privilegia referuntur conceſſa a Summis Pontificibus Joanne XXII. Nicolao IV. Eugenio IV. Leone X. & Adriano VI. prædictis Fratribus Minoribus accedentibus ad partes Orientis, & Septentrionis, ubi non reperiuntur Epiſcopi, uti bene adnotavit Card. Pallavicinus *l. c.* De Gregorio XIII. teſtantur Auctores fuiſſe ab eo in Provincia Braſiliæ conceſſam facultatem, ut ob defectum Epiſcopi Sacerdos Sæcularis poſſet Sacramentum Confirmationis adminiſtrare: *Card. de Lugo reſponſ. Moral. lib. 1. dub. 6. num. 7. Card. Albitius de inconſt. in fid. Cap. 30. num. 335. Diana in edit. coord. tom. 3. tract. 1. reſolut. 11. num. 6.* & Petrus Arcudius *lib. 2. qui eſt de Confirm. cap. 15.* de alia Conceſſ. facta PP. Jeſuitis teſtatur: *nec defuerunt alii Pontifices pari poteſtate præditi, qui hac noſtra ætate ob penuriam Epiſcoporum eandem facultatem pauciſſimis quibuſdam Viris Apoſtolicis, ſpeciatim PP. Societatis Jeſu conceſſerunt, ut Religioſiſſimus P. Ludovicus Fonſeca mihi oretenus retulit, præſentibus quoque aliis Gymnaſii Græcorum in Urbe Alumnis, qui cum ex Braſilia eam ſolviſſet, ac Romam ad Generalem Conventum anno Domini 1593. veniſſet munere Procuratoris illius Provinciæ functus eſt. Ajebat porro, ac pro certo affirmabat ſe ſolitum eſſe in illis partibus hoc Sacramentum adminiſtrare, ibique hujus auctoritatis conceſſæ aſſervari Diploma Pontificis*; & aliis tandem omiſſis Sanctiſſimus D. N. anno præterito per ſuas litteras Apoſtolicas in forma Brevis indulſit P. Guardiano Terræ Sanctæ, ut Sacramentum Confirmationis adminiſtrare poſſet.

Tertium eſt, magnam, & urgentem cauſam, licet non ſimpliciter, & abſolute neceſſariam in hujuſmodi conceſſionibus requiri; & in eo quidem, quod attinet ad magnam, & urgentem cauſam, id deſumitur ex allegato Decreto Eugenii IV. & præterquam quod agitur de diſpenſatione, & omnis diſpenſatio cauſam expoſcit: cum Chriſtus Dominus voluerit, ſolum Epiſcopum eſſe Ordinarium hujus Sacramenti Miniſtrum, hinc infertur non eſſe alium extraordinarium Miniſtrum ſine magna, & urgenti cauſa introducendum, *Suarez in tertiam partem Divi Thomæ tom. 3. quæſt. 72. art. 11. diſp. 36. ſect. 2. §. Tertia pars*, & in eo quod ſpectat ad aliam aſſumpti partem, hoc eſt quod licet cauſa eſſe debeat magna, & urgens, non oporteat tamen, quod ſimpliciter, & abſolute ſit neceſſaria, bene explicando proſequitur *Card. de Lugo in citatis reſponſis moral. lib. 1. dub. 6. num. 4.* ibi: *Cauſa requiſita ad hanc conceſſionem non debet afferre ſecum neceſſitatem ſimpliciter, & abſolute, cum hujus Sacramenti uſus, & ſuſceptio non ſit de neceſſitate ſalutis, ſed ſufficit quod talis conceſſio neceſſaria exiſtimetur, ut incolæ alicujus Provinciæ, vel certe magna pars carere non debeat hoc Sacramento ex defectu Miniſtri, quæ cauſa ſufficiens judicari ſolet a Sede Apoſtolica ad hunc effectum*, ſubditque Solorzanus *de jure Indiarum lib. 3. c. 18. n. 32. tom. 2.* quod expediret permittere, ut Miſſionarii, qui degunt apud Japponios, aliaſque remotas Regiones, in quibus deſunt Epiſcopi, ex conceſſione Apoſtolica Sacramentum Confirmationis adminiſtrarent Neophytis bene in fide ſemel ſuſcepta imbutis.

Ultimum eſt, aliquando in hac Sac. Congregatione actum fuiſſe de conſimilibus Indultis concedendis: refert Fagnanus *in cap. cum veniſſet §. per frontis num. 1. & ſeqq. de ſac. Unctione*, fuiſſe Sedi Apoſtolicæ ſupplicatum ab Abbate S. Facundi Ordinis S. Benedicti habente Territorium ſeparatum cum omnimoda juriſdictione privative ad quoſcumque Epiſcopos, pro facultate adminiſtrandi Sacramentum Confirmationis ſuis Subditis, tum quia Abbatia diſtabat a viciniori Civitate per triginta, & plura milliaria, tum quia poſt Conc. Trid. difficile erat invenire titulares Epiſcopos, qui advocari poſſent ad dictum Sacramentum adminiſtrandum, uti antecedenter practicatum fuerat, ſed Fagnanus non refert, quid a Sac. Congregatione fuerit reſolutum.

Die 25. Januarii anno 1659. Archiepiſcopus Terraconenſis expoſuit, in ſua Diœceſi reperiri Inſulam Zuiſa in Mari Mediterraneo prope Algerium, nec eam unquam propter periculum Piratarum fuiſſe a ſe, aut a ſuis Prædeceſſoribus viſitatam, nec Incolis a quadraginta, & ultra annis fuiſſe adminiſtratum Sacramentum Confirmationis, ſupplicavitque pro facultate indulgenda Præpoſito illius Inſulæ adminiſtrandi Incolis dictum Sacramentum, & Sacr. Congregatio negative reſpondit, uti habetur *lib. 22. Decret. pag. 512.*

Die 28. Januarii 1668. Archiepiſcopus, & Epiſcopi Eccleſiarum in Inſulis Philippinis expoſuerunt, ſe ob ſuarum Diœceſum amplitudinem, & Populorum frequentiam, quorum non exigua pars degebat in vaſtiſſimis Agris, non poſſe ſuis Subditis Sacramentum Confirmationis adminiſtrare, humileſque idcirco preces exhibuerunt pro poteſtate delegandi Sacerdotibus, ſive Secularibus, ſive Regularibus miniſterium adminiſtrandi Sacramentum Confirmationis, & Sac. Congregatio reſpondit: ex deductis non conſtare de cauſis indulgendi, uti habetur *lib. 25. Decret. pag. 528.*

His ſtantibus, quæritur.

An, & quomodo petitis ſit annuendum.

Sacra Congr. reſpondit.

Scribatur Epiſcopis juxta Inſtructionem.

QUÆSTIO CCLXVIII.

In Cauſa Americana, die 13. Junii 1722.

CIVITAS Conceptionis eſt in America Meridionali, & in ora Maris Pacifici cum Portu capaci, & eſt ex primis Regni Ciles ſub Dominio Catholici Regis Hiſpaniarum.

Hujuſce Civitatis Epiſcopus Summo Pontifici litteras dedit, in quibus poſt enarratum deplorabilem ſuæ Diœceſis ſtatum, inquit, omne malum proceſſiſſe, & procedere ex defectu idoneorum Magiſtrorum, qui Juvenes Clero adſcribendos probis moribus, & litteris excolere valeant, & ſe nullum aliud efficacius remedium excogitare potuiſſe, quam Seminarii inſtitutionem ad tramites Conc. Trid. & ſe jam a biennio fundamenta jeciſſe, itaut, verba ſunt litterarum, *ex nunc illius fundamenta non contemnendo profectu a biennio jacta ſint, idque unum cogito, hæc mea prima ſollicitudo, & ſtudium, in id omnia, quæ Divina providentia mihi largita eſt, fortunæ bona, ne ſupellectile quidem neceſſaria ſervata, perlubenter impendam.*

In iiſdem litteris habetur, quod pro congrua Magiſtrorum, & Alumnorum ſubſtentatione fiet contributio neceſſaria, tum a Menſa Epiſcopali, tum a Beneficiis Eccleſiaſticis, juxta ea, quæ in Concilio Tridentino præſcripta ſunt, ſed opus tanta impenſa, tantiſque laboribus inceptum, & perficiendum, non eſſe permanſurum, niſi PP. Societatis Jeſu committatur, cum homines ex Clero Seculari apti non inveniantur pro Seminarii gubernio.

Addit Epiſcopus, ſe tum cum Patribus, tum cum eorum Superiore Generali rem egiſſe, & exoraſſe, ut memorati Seminarii Curam in ſe ſuſcipere dignarentur, ſed reſponſum habuiſſe, obſtare ſpecialia Societatis decreta de non acceptanda adminiſtratione Seminariorum, quam cum omnimoda tam Seminarii adminiſtrandi, quam Patrum adminiſtrantium immunitate & independentia, concluditqua Epiſcopus ſummum Pontificem exorando pro facultate committendi adminiſtrationem PP. Societatis, eademque confirmanda per litteras Apoſtolicas in forma Brevis cum clauſula, quod neque Capitulum, neque Cathedralis Eccleſiæ pro tempore Epiſcopi huic conceſſioni derogare poſſint; cumque a Sanctitate ſua fuerint preces remiſſæ ad hanc Sacram Congregationem quæritur in præſenti, an petitis ſit annuendum.

Pervoluto Societatis Jeſu inſtituto nulla invenitur, vel in regulis ſancti Ignatii, vel in ordinationibus generalibus prohibitio, quoad acceptationem gubernii, & adminiſtrationis Seminariorum Epiſcopalium, triaque tantum reperiuntur decreta; alterum Congregationis Generalis ſecundæ ſub S. Franciſco Borgia anno 1655. alterum quartæ Congregationis generalis ſub Patre Claudio Aquaviva, & alterum duodecimæ Congregationis Generalis ſub P. Carolo de Nojelles anno 1682. quæ de hac materia loquuntur.

Verba Decreti ſecundæ Congregationis Generalis ſunt hæc, quæ ſequuntur: *propoſitum fuit, an Seminaria Epiſcoporum, de quibus in Conc. Trid. eſt actum, admittenda a Societate noſtra viderentur, ſi eorum gubernationem noſtris committere ipſi Epiſcopi vellent; & re ſatis agitata, conſtituit Congregatio non admittenda videri; ſi tamen fundatio perpetua, & inſignis hujuſmodi Seminariorum ita fieret, ut ſimul eſſet conjunctum Collegium noſtrum,*

unde promoveretur, & abundaret Societas operariis idoneis, & libera eidem Societati gubernatio committeretur, placuit admitti poſſe ex diſpenſatione Præpoſiti Generalis, & non aliter, ſed ſi quando admitteretur tale munus, conſtituit Congregatio, ne Præceptores hujuſmodi Seminarii darentur ſeparati ab iis, qui in Scholis noſtris pro Societatis noſtræ inſtituto prælegunt.

Fuit hoc decretum confirmatum in quarta Congregatione Generali ſub P. Claudio Aquaviva; cumque in decima ſecunda Congregatione Generali ſub P. Carolo de Nojelles expoſitum fuiſſet, quod aliqui Antiſtites Eccleſiæ Gallicanæ pro ſuo erga Societatem ſtudio, & benevolentia ſingulari cupiebant ſuorum Seminariorum Clericos inſtituendos Patribus tradere, Patres Congregationis Generalis, admittenda eſſe hujuſmodi Seminaria cenſuerunt iis conditionibus, quas a noſtro inſtituto non alienas judicaverit Rev. Pater noſter Generalis, cujus prudenti arbitrio res tota permiſſa eſt.

Pius Papa IV. Seminarium Clericorum Urbis commiſit Curæ, & Regimini PP. Soc. uti legitur in Bulla 134. Urbani VIII. §. 4. *Bullar. tom. 5.* ibi: *ipſumque Seminarium ſic erectum, & inſtitutum Curæ, Regimini, & Adminiſtrationi Præpoſiti Generalis, & Presbyterorum Societatis Jeſu, & ſui ac Romani Pontificis pro tempore exiſtentis in dicta Urbe Vicarii in ſpiritualibus Generalis tutelæ, patrocinio, & protectioni commiſit.*

His ſtantibus, quæritur,

An, & quomodo petitis ſit annuendum in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit

Pro facultate, ita tamen ut Alumni nominentur ab Epiſcopo, & Seminarium ſit ſub patrocinio, protectione, & ſubjectione Epiſcopi.

QUÆSTIO CCLXIX.

In Cauſa Januenſi Juriſdictionis, die 4. Julii 1722.

ANNO 1570. exorta eſt Controverſia an Ordinarius Januenſis teneretur procedere contra quemdam Canonicum dictæ Eccleſiæ cum voto Adjunctorum, & hujus Sac. Congregationis ſenſus fuiſſe videtur, quod teneretur procedere cum Adjunctis, ſi Capitulum erat exemptum, ſecus autem, ſi exemptione non fruebatur, uti legitur *in deciſ. 321. par. 2. diverſ.*

Et merito; quidquid enim ſit de variis opinionibus, quæ ſuper exemptione Capitulorum, & modo procedendi adverſus Capitulares fuerunt inter PP. Conc. Trid. uti plene refertur *in lib. 23. cap. 3. & cap. 7. Hiſtor. d. Conc. ſcript. a Card. Pallavicino*, hoc unum certum eſt, quod ad rem, de qua agitur, bina in dicto Concilio extant decreta, alterum *ſeſſ. 6. cap. 4. de reform. alterum ſeſſ. 25. cap. 6. de reform.*

In cap. 4. ſeſſ. 6. de reform. decernitur, quod Capitula Cathedralium, & aliarum Eccleſiarum, & eorum perſonæ nullis exemptionibus, aut conſuetudinibus ſe tueri poſſint, quominus a ſuis Epiſcopis per ſe ipſos ſolos, vel illis, quibus ſibi videbitur adjunctis, juxta Canonicas Sanctiones, toties, quoties opus fuerit, viſitari, corrigi, & emendari poſſint, & valeant; & cohærenter ad hæc, reprobata Rotæ Sententia, S. hæc Congregatio cenſuit, Epiſcopum in viſitatione Capituli non teneri aſſumere aliquos ex Canonicis, ſed poſſe viſitare, vel per ſe ipſum ſolum, vel aliis adjunctis etiam extra Capitulum, juxta ea quæ plene habentur *apud Fagnan. in cap. ut juxta a numero 37. uſq. ad finem de off. Ordinarii, & in cap. cum Venerabilis nu. 5. & ſeqq.* de Cenſibus, non obſtante quacumque Capituli exemptione, juxta reſponſum hujus Sac. Congregationis in Zamoren. *libr. 131. poſit. pag. 806.* ibi: *præſuppoſito, quod Capitulum Zamoren. eſt exemptum de conſuetudine immemorabili; quæritur an poſſit Epiſcopus viſitare Eccleſiam, illiuſque Canonicos Beneficiatos, & alias Eccleſiæ perſonas per ſe ipſum, vel an debeant intervenire adjuncti, aut aliæ perſonæ Eccleſiæ, vel extra eam, quia nunc procedit Epiſcopus ſolus cum ſuo Secretario, & Notario, Congregatio Concilii reſpondit poſſe per ſe ipſum ſolum abſque adjunctis.*

In cap. deinde 6. ſeſſ. 25. de reform. confirmantur diſpoſita *in cap. 4. ſeſſ. 6.* & additur, quod ſi Epiſcopus extra viſitationem adverſus aliquem ex Canonicis procedere velit, teneatur id facere cum duobus adjunctis ex gremio Capituli, niſi forte ageretur de delictis, depoſitionem, aut degradationem requirentibus, & in quibus de fuga timeretur, tunc enim Epiſcopus tam ad perſonalem detentionem, quam ad ſummariam informationem procedere poteſt etiam ſine adjunctis, cumque hoc ſextum bonum ſit conſecutivum ad cap. quartum, hinc eſt quod juxta repetitas hujus S. Congregationis reſolutiones caput illud ſextum non procedit niſi in Capitulis exemptis, *Barboſa ad cap. 6. ſeſſ. 25. num. 3. de reform. & de Canonicis cap. 28. num. 2. Tondut. quæſt. benefic. num. 2. Solorzan. de jure Indiarum tom. 2. lib. 3. cap. 14. num. 66. Rota d. 743. par. 1. diverſ. d. 321. par. 2. diverſ. & in Gennen. adjunct. 13. Februarii 1702. cor. bon. mem. Molines, quæ eſt d. 13. in Mantiſſ. ad Card. de Luca tom. 1. lib. 3.* & ampliatur etiam ad caſum, quo Epiſcopus extra viſitationem procedere vellet contra Capitulum exemptum propter exceſſum, ab univerſo Capitulo, vel de illius mandato, conſenſu, aut approbatione commiſſum, juxta celebrem reſolutionem in *Aſturicen. 29. Aprilis 1578. Poſit. pag. 542. & lib. 1. decret. pag. 153. a tergo* ibi: *ſi Capitulum ipſum delinquat, vel aliquis ex Canonicis de mandato Capituli, utrum Judices in ſuo corpore a Capitulo electi poſſint, aut debeant cum Epiſcopis ſimul judicare; Sac. Congregatio reſpondit ita debere.*

His ad ornatum materiæ generaliter præmiſſis, & tam ab Eminentiſſimo Archiepiſcopo Januen. quam a Capitulo, & Canonicis Metropolitanæ Eccleſiæ, qui inter ſe iterum de procedendo, cum, vel ſine adjunctis contendunt, libenter admiſſis; prædictum Capitulum ſe prætendit exemptum ab Ordinarii juriſdictione, attentis Apoſtolicis privilegiis, Concordiis, & nonnullis actibus, & ſic non poſſe criminaliter contra Canonicos Capitulares Ordinarium procedere ſine Adjunctis. Excipit e contra Eminentiſſimus Archiepiſcopus ſibi favere diſpoſitionem juris, exemptionem non probari, & ſuam curiam eſſe in antiquiſſima poſſeſſione procedendi contra Canonicos, & Capitulares ſine adjunctis.

Quocirca quæritur

An, & de cujus bono Jure conſtet procedendi in criminalibus contra Canonicos, & Capitulares Metropolitanæ Januen. una cum, vel ſine adjunctis, etiam ad effectum manutentionis in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Conſtare de bono jure Eminentiſſimi Archiepiſcopi procedendi in Criminalibus contra Canonicos ſine adjunctis, etiam ad effectum manutentionis.

QUÆSTIO CCLXX.

In Cauſa Volaterrana, Seminarii, die 4. Julii 1722.

BON. Mem. Guidus Servidius Epiſcopus Volaterranus, ut eo, quo poterat modo, executioni mandaret diſpoſitionem Sac. Conc. Trid. *ſeſſ. 23. cap. 18.* de Clericorum Seminario erigendo, anno 1590. creanda & inſtituenda decrevit duo Collegia Clericorum, alterum pro ſervitio Cathedralis Eccleſiæ, in quo duodecim Clerici reciperentur, alterum pro ſervitio Collegiatæ Eccleſiæ, Oppidi S. Geminiani, in quo ſex Clerici reciperentur.

In executionem hujus Epiſcopalis decreti erecta fuerunt dd. duo Collegia, ſtatutæ fuerunt regulæ pro utroque, & taxata fuerunt Beneficia pro Clericorum utriuſque Collegii manutentione; cumque anno 1703. bon. mem. Octavius de Roſſo Epiſcopus Volaterranus erexerit, & conſtituerit formale Seminarium in Civitate Volaterrana loco Collegii 12. Clericorum, ut ſupra inſtituti, intacto remanente Collegio pro ſervitio Collegiatæ S. Geminiani, & modernus Epiſcopus in viſitatione anni 1717. applicaverit Seminario Volaterrano portionem exigi ſolitam a beneficiis Terræ, & diſtrictus S. Geminiani pro Collegio in eodem Oppido erecto, dictumque Collegium de medio ſuſtulerit, & loco ſex Clericorum Collegiatæ inſervientium, inſtituendos demandaverit octo Clericos, qui in habitu nigro eidem Eccleſiæ inſervirent abſque ulla mercede, & cum ſola aſſignatione emolumentorum extraordinariorum a Mortuariis, & rebus conſimilibus deſumendorum, ſuperadditis nonnullis aliis conditionibus, & ſignanter, quod ſtudiis vacare deberent penes Ludimagiſtros Communitatis, & quod duo ex dd. Clericis a ſe, alter a Capitulo, alter a Clero, reliqui a Communitate eligerentur, lis excitata fuit inter Promotorem Fiſcalem, & Capitulum, & Canonicos Collegiatæ S. Geminiani ſuper memorata Collegii abolitione, & aliorum octo Clericorum ſubrogatione; delataque hujus litis deciſione ad Nuntium Florentinum, prolataque ab hoc ſententia, in qua Capitulo S. Geminiani manutentionem conceſſit in poſſeſſione habendi, & tenendi Collegium Clericorum, & exigendi taxam a Beneficiatis Terræ, & Diſtrictus pro expenſis tam præceptorum, quam dd. Clericorum, fuit a Promotore Fiſcali interpoſita appellatio,

& in

Digitized by Google

& in præſenti diſputandum proponitur dubium ſuper ſubſiſtentia, vel inſubſiſtentia decreti Epiſcopalis.

Fundamentum Capituli conſtitoitur in antiquitate Collegii, in facto Epiſcopi de Roſſo, qui Seminarium in Civitate Volaterrana inſtituit abſque abolitione Collegii S. Gemioiani, io diſpoſitione Sac. Conc. Trid. quod *ſeſſ. 23. cap. 18.* permiſit Epiſcopis, qui habent amplas Diœceſes, unum, vel plura habere Seminaria, in neceſſitate denique ſervitii Collegiatæ Eccleſiæ, quod a ſex Collegii Clericis hocuſque fuit adæqoate præſtitum, & præſtari non poterit ab octo Clericis ſubrogatis, ſi enim octo Clerici ſuis ſtipendiis militare debent, & quædam pauca, & incerta habere pro diuturno ſervitio emolumenta, nedom erit difficile, quod inveniantur, qui ſervitii onus ferre velint, itaut, Teſte Communitate, duo tantum in præſenti adſint Clerici, & Sacerdotes Cappellaoi modo facere teneantur ea, quæ ad ſimplices Clericos in minoribus conſtitutos pertinent, ſed ulterius præclodetur via Pauperibus ad Clericatum aſcendendi, quæ via arat pro illis aperta, quando Collegio adſcribi poterant.

Fundamentum e contra Promotoris Fiſcalis præcipue reponitur in hoc, qood non agebatur de vero Semioario, ſed de quodam Clericorum Collegio, qui ita ioſerviebant Eccleſiæ Collegiatæ, ut inſimul non cooviverent, ſed nouſquiſque in ſua domo permaneret, teſte Nuntio in ſua ioformatione: *li ſteſſi Collegiali però non avevano, nè anno l' obbligo di convivere inſieme; ſtandoſene ogn' uno a caſa ſua, ma erano, e ſono benſì tenuti a ſervire l' inſigne Collegiata della loro Patria, ed attendere alli ſtudj ſotto la direzione di due Maeſtri &c. ſtipendiati dal publico;* in quo rerum themate vetitum Epiſcopo non erat ad ejus ſuppreſſionem procedere, & Taxam Beneficiorum, quæ pro dictis Clericis perſolvebatur, applicare pro vero Epiſcopali Seminario; Et multo magis, quia ſicuti in hoc ſunt etiam recipiendi Clerici S. Geminiaoi, ſic æquum, & juſtum eſt, quod prædicti Oppidi Beneficia pro ejus manutentione contribuant. Addit Promotor Fiſcalis, quod in decreto Epiſcopali bene conſulitur tam Servitio Eccleſiæ Collegiatæ.

Diſputato igitur in Congregatione habita hac *die 4. Julii 1722.*, ſequenti dubio, *an decretum Epiſcopi diei 20. Maii 1717. quoad Seminarium S. Geminiani ſuſtineatur in caſu &c.* nulla fuit capta reſolutio, ſed dictum, quod ſcriberetur Epiſcopo juxta inſtructionem, & inſtroctio fuit redacta ad capita ſequentia; Scribeotes quippe in nonnullis circumſtaotiis facti non concordabant, nec ulla aderat quoad unam, aut aliam partem ſui aſſerti probatio.

Primum itaque caput inſtructionis fuit, ut Epiſcopus informaret, an adhuc exiſteret in Civitate Volaterraoa Collegium duodecim Clericorum.

Secundum, an in hypotheſi exiſtentiæ dicti Collegii Beneficia contribuant pro ejus manuteotione.

Tertium, an reperiatur erectum Seminarium Clericorum in Civitate Volaterrana ad tramites S. Concilii Tridentini.

Quartum, an ſuppoſito, quod Seminarium ſit erectum, Clerici in illud recepti vivant in eadem domo, qoibus ſtudiis vaceot, an aliqus inter ipſos gratis alantur, & quale ſit ſervitium, quod ab eis præſtatur Eccleſiæ Cathedrali.

Quiotum, cur in decreto anni 1717. ſtatutum ſit, quod octo Clerici ſic eligantur, ot duo ab ipſo Epiſcopo, alter a Capitulo, alter a Clero, & reliqui a Communitate nominentur.

Sextum denique, qua de cauſa in eodem decreto ſtatutum ſit, qood Clerici, qui per tempus determinatum inſervierint Eccleſiæ Sancti Geminiani, fruantur privilegiis, quibus fruuntur illi, qui in Seminarium Volaterranum recipiuntur, & quæ ſiot hæc privilegia.

Supervenit reſponſio Epiſcopi, quacirca die 29. Januarii 1724. repropoſito dubio.

An decretum Epiſcopi diei 20. Maii 1717. quoad Seminarium S. Geminiani ſuſtineatur in caſu &c.

Sacra Congr. die 10. Junii 1724. reſpondit

Affirmative juxta modum, & modus eſt, ut firmo remanente Collegio S. Geminiani juxta ſtatum antiquum, & firma remanente integra ſolutione taxæ, quæ modo ſolvitur a beneficiis S. Geminiani, ſolvatur ex eodem Seminario Volaterrano ea ſumma, quæ eidem perſolvitur a cæteris Beneficiis Diœceſis, & reliquum ſolvatur Collegio S. Geminiani.

a

Quæſt. Canonica.

QUÆSTIO CCLXXI.

In Cauſa Aquipendenſi, die 4. Julii 1722.

AD Cappellam S. Caroli erectam in Eccleſia B. Mariæ Virginis del Tufo extra Terram Canini pertioebant gemioi Ceoſus, alter in ſorte ſcut. 700. alter in ſorte ſcut. 100. ad rationem octo pro quolibet centenario, & anno; cumque iotereſſe nimis grave videretur, Philippus de Defendiois, qui debitor erat dd. Cenſuum, operæ pretium eſſe exiſtimavit imponere Cenſum ſcut. 600. favore Menſæ Epiſcopalis Aquipenden. ad rationem quinque pro centeuario, & anno, & pecooias cenſuales erogare io extinctionem ſecuodi Cenſus, & intrantis ratæ primi, qui ut dictum eſt ad Cappellam S. Caroli ſpectabaot, factoque pecuniarum depoſito in manibus Joannis Andreæ de Seraphiois ad effectum illas reinveſtiendi, Caoonicus Bernardious Bizzarrus tuoc temporis Cappellæ Rector, eidem Philippo Defendino antiquo Debitori, pecunias uti dictum eſt, depoſitatas dedit ad cenſum ad rationem quinque pro quolibet centenario, & anno, animo ſubintrandi in juribus quorundam aliorum cenſuum alias impoſitorum per Coſimum, & alios de Defendinis, & poſt nonnullorum aliorum annorum lapſum non obſtante intermedio Epiſcopi Aquipenden. Decreto, quo ſancivit ne io Diœceſi fierent reinveſtimenta, & Cenſus ab Eccleſiis acquirerentur, niſi accedente voto quatuor Deputatorum, qoi referrent ſuper idoneitate fundi, & fidejuſſoris, idem Bizzarrus Cappellæ Rector cenſus a Philippo Defendino, uti dictum eſt, ſibi traditos, eidem Philippo retrovendidit propria auctoritate, & non pro pecunia numerata, ſed recepta aſſignatione ratæ cujuſdam alterius Ceoſus impoſiti a Carolo Aotonio Bellono ad rationem quatuor pro ceotenario, & aono ſuper quibuſdam Domibus hic in Urbe exiſtentibus, & quia ceoſus erat hypothecatus Magdaleoæ de Sebaſtianis Uxori Philippi Defendini pro ſua dote, conventum fuit, quod infra meoſem accederet Magdalenæ, & ejus Viri ratificatio.

Dimiſſa a Bizzarro Cappellæ poſſeſſione, fuit illa collata Antonio Ciabattæ, qui contra Bizzarrum judicium inſtituit, & ab A. C. ſententiam reportavit, in qua Bizzarrus condemnatus fuit ad reiotegrationem depoſiti ſcut. 600. quæ ipſe noviter ad cenſum tradiderat Defendino, & ad ſolutionem fructuum loco damnorum, & intereſſe, cumque ſæpe memoratus Bizzarrus inſteterit coram Auditore Sanctiſſimi pro remiſſione Cauſæ ad hanc Sacr. Congregationem ſuper defectu beneplaciti Apoſtolici, & remiſſio indulta fuerit prævia acceptatione ſententiæ A. C. prout de jure, acceptata fuit a Bizzarro ſeotentia, & in præſenti duo propoouotur dubia diſputanda, alterum ſuper ſubſiſtentia, vel inſubſiſteotia aſſignationis ceoſus, quæ facta fuit Cappellæ, alterum ſuper dicti cenſus petita revalidatione.

Contendit Cappellæ Rector aſſignationem non ſuſtineri, nec eſſe poſſe locum gratiæ revalidationis ex pluribus, & ſignanter, quia præceſſit ſententia A. C. quæ, uti dictum eſt, fuit acceptata, & quia nunquam adfuit ratificatio Magdalenæ, quæ fuit in Inſtrumento poſtremæ aſſignationis conventa. Accedit damoum Cappellæ, tam quoad capitale, quam quoad fructus; quoad capitale quidem, quia ſecuritas antiquorum Cenſuum comparari noo poteſt cum ſecuritate cenſus poſtremo aſſignati; eſt etenim intricatus propter hypothecam Magdalenæ dotis, & fundi, ſuper quibus eſt impoſitus, extant in Urbe, & ſic longe a loco beneficii, ſeu Cappellæ. Damnum quoque adeſſe dicitur in ordine ad fructus, cum in primis cenſuum impoſitiooibus major eſſet eorum quantitas. Vis demum fit io defectu ſolemnitatis; cum non fuerit in poſtrema aſſignatione ſervata ſolemoitas ab Epiſcopo ſtatuta pro incolumitate bonorum, & redituum Eccleſiæ, & cum ulterius de beneplacito Apoſtolico non doceatur, & io eo, quod ſpectat ad beneplacitum Apoſtolicum fas ſit adnotaſſe, magnam eſſe inter Doctores controverſiam, an abſque dicto Beneplacito fieri valeat in Cenſu Conſigoativo reductio fructuum.

Nonoulli quippe negative reſpondeot. *Ricc. Deciſ. Cur. Neap. deciſ. 134. part. 1. & Reſol. 37. part. 1. num. 4. de Marinis Reſolut. jur. cap. 6. num. 10. & 11. tom. 1. Baruff. in ſuo torculur. juris Reſolut. 100. per tot. Ventrigl. in praxi p. 1. annot. 1. §. 2. num. 6.*

Affirmative vero reſpondeot, *Card. de Luca de alienationibus diſc. 6. num. 5. de Cenſib. diſc. 14 num. 4. & in Conflictu Legis obſer. 201.* Alter *de Luca ad Ventrigl. in praxi loco cit. num. 4. R. P. D. Petro ad Conſist. Apoſt. tom. 1. fol. 138.*

num.

num. 88. *Monacell. tom.* 4. *in ſupplem. ad tom.* 2. *fol.* 151. *num.* 146. *& ſeqq.*

Bis actum ſolemniter fuit de hoc articulo in hac Sacra Congregatione, ex quo fungor munere Secretarii. Primo in quadam Cauſa Senogallien. Cenſuum 2. Julii 1718. & Sac. Congregatio in ea Cauſa cenſuit, reductionem fructuum ſine Beneplacito Apoſtolico non ſuſtineri, nec eſſe poſſe locum petitæ revalidationi, viſa etenim non fuit reductio, undequaque immunis a labe colluſionis inter Creditorem, & Debitorem. Secundo, in quadam Romana Cenſus 11. Maii 1720. & in hac Sac. Congregatio cenſuit, reductionem ſine beneplacito ſuſtineri, cum reductio apparuerit facta ſine colluſione, & intercedente bona fide, & Debitore prompto, & parato ad contrahendum cum alio Cenſum, niſi locus Pius devenirет ad fructuum reductionem.

Excipit e contra Bizzarrus, quod Defendinus nedum erat Debitor fructuum Cenſus per ſex annos decurſorum, ſed quod erat decoctus; itaut latitaret, ſeque idcirco bona fide, & cum utilitate Cappellæ nedum induxiſſe Uxorem Debitoris ad ſibi ſolvendum fructus decurſos, ſed etiam ad cedendum Cappellæ, & loco antiquioris Cenſus perituri ſubrogandum cenſum pro ſua dote hypothecatum, licet minoris annui reditus.

His ſtantibus, quæritur.

I. An aſſignatio Cenſus facta Ven. Capellæ S. Caroli ſuſtineatur, & quatenus negative.

II. An ſit locus gratiæ revalidationis in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit.

Negative in omnibus, & amplius.

QUÆSTIO CCLXXII.

In Cauſa Pratenſi Matrimonii, die 4. Julii 1722.

Joseph del Guaſta, & Roſa Benini recurſum habuerunt ad ſan. mem. Clementem XI. eique expoſuerunt, quod cupiebant invicem matrimonialiter copulari, ſed quod Roſa dotem non habebat competentem, cum qua juxta ſui ſtatus conditionem, invenire poſſet Virum ſibi non Conſanguineum, vel affinem, ſupplicando pro diſpenſatione, erant enim tertio, & quarto a communi ſtipite gradibus invicem conjuncti; cumque Sanctitas Sua litteras Apoſtolicas diſpenſationis in tertio, & quarto grado direxerit Vicario Generali Epiſcopi Praten. cum ſolita clauſula quod de expoſitis deberet ſe diligenter informare, & quod in hypotheſi, in qua preces inveniſſet inniti veritati, auctoritate Apoſtolica diſpenſaret, diſpenſatio fuit executioni mandata, & ſubinde contractum Matrimonium inter Oratores coram Parocho, & Teſtibus, nec defuit conſummatio, cum Roſa prægnans effecta ſit.

Contracto, & conſummato, uti dictum eſt, Matrimonio, inter Virum, & Uxorem jurgia exorta ſunt; cumque Uxor a Domo Viri aufugiſſet, ſupplicemque libellum huic Sac. Congregationi exhibuiſſet, inſtando pro declaratione nullitatis Matrimonii, non ſolum tamquam initi per vim, & metum ſibi a Genitoribus illatum, ſed etiam tamquam contracti in vim diſpenſationis ex falſa cauſa obtentæ, & executioni mandatæ, ex quo tantum abeſt, quod ipſa congruam dotem non haberet, quod dotem potius habebat exceſſivam, juxta morem ſcriptum fuit Epiſcopo pro Informatione, & Voto.

Supervenit Epiſcopi informatio, in qua refertur primo, non adfuiſſe ullum metum, vel coactionem pro contrahendo Matrimonio. Secundo, Vicarium Pratenſem executioni mandaſſe diſpenſationem, poſtquam fumpſerat ſecretas Informationes, binaſque receperat atteſtationes tum de Patris impotentia ad congrue dotandam Filiam, tum de deficientia occaſionis nubendi, excepto Joſepho, qui eam duxit in Uxorem. Tertio, ex apocha Matrimoniali deſumi, dotem Roſæ fuiſſe in ſcut. 315. ſed revera non fuiſſe niſi in ſcut. 200. Quarto, ex Teſtibus haberi, Puellas ſtatu, & conditione æquales Roſæ, Matrimonio copulari cum Dote ſcut. 130. concludendo, ſibi videri validam fuiſſe, & juri conſonam executionem litterarum Apoſtolicarum.

Poſt hanc Epiſcopi informationem nullum amplius, vel a Roſa, vel ab ejus Viro verbum motum eſt pro Inſtantiæ proſecutione. Cum autem Roſæ Pater, qui filiam domi retinet, Marito commorante in Civitate Florentiæ, ad ſe pertinere exiſtimaverit obtinere declarationem ſuper validitate Matrimonii, & pro hac declaratione exoraverit, præfixus fuit Conjugibus terminus ad ſua Jura deducenda in Sac. Congregatione, eoque elapſu, in præſenti diſputatur, an conſtet de validitate Matrimonii.

Pro validitate Matrimonii ponderatur *Text. in cap. quia circa de conſang. & affinit.* in quo, cum pro obtinenda diſpenſatione ſuper gradu prohibito allegata fuiſſet falſa Cauſa, & Matrimonium deinde fuiſſet contractum, & conſummatum, reſpondit Innoc. III. *diſſimulare poteris, ut remaneant in copula ſic contracta, cum ex ſeparatione, ſicuti aſſeris, grave videas ſcandalum imminere.*

Quia vero Textus hic ſibi videtur vindicare locum, quando poſt contractum & conſummatum Matrimonium contrahentes perſeverant in bona fide, & habent probabilem ignorantiam de ſubreptione diſpenſationis, licet eam Ordinarius bene cognoſcat, uti ponderat *Covar.* 2. *part. de Matrim. cap.* 6. §. 10. *num.* 15. *Pontius de Matrim. lib.* 8. *cap.* 17. §. 6. *num.* 40.

Hinc eſt quod in Cauſa adeo exemplari, & cujus reſolutio, quatenus importaret diſſolutionem Matrimonii, viam aperiret ad plures, & plures alias Matrimoniorum diſſolutiones, vel ſaltem lites ſuper diſſolutione, aliæ ſuffragantur reſponſiones in facto, & in jure.

In facto quidem, quia in ſupplicatione porrecta Summo Pontifici relatum eſt, Roſam non habere dotem competentem, & attentis rerum circumſtantiis, quidquid aſſeruerint Teſtes, ſi Roſa fuit nupta cum dote ſcut. 200. incompetentia dotis verificata videtur.

In jure deinde, quia incompetentia dotis non videtur, quod fuerit Cauſa finalis diſpenſationis, ſed cauſa impulſiva, & defectus Cauſæ impulſivæ non vitiat diſpenſationem, uti late oſtendunt *Anaclet. ad primum lib. Decret. tit.* 3. §. 8. *num.* 184. *tom.* 4. *in append. de diſpenſ.* §. 5. *num.* 208. *de Juſtis de diſpenſat. Matrim. lib.* 1. *cap.* 4. *num.* 28. *Dian. oper. moral. tom.* 3. *tract.* 2. *reſolut.* 103. *per tot. in edit. coord.*

Additur notabilis doctrina *Pontii de Matrim. cit. lib.* 8. *cap.* 17. §. *ultimo num.* 41. ibi: *illud etiam addendum eſt, quod dicebamus, quando de hodierno ſtylo Curiæ Papa non diſpenſat, non confidit de precibus ſupplicantis, nec de precum veritate, ſed committit Ordinario, ut præcedenti diligenti inquiſitione ſuper precum veritate, & cauſis, ipſe Ordinarius diſpenſet in iſto caſu poſtquam præceſſit inquiſitio, & Ordinarius declaravit cauſas expreſſas eſſe veras, ſententia illa, & declaratio etiamſi forte fuerit injuſta, eſt valida, & habet auctoritatem rei judicatæ, & retractari non poteſt, & proinde ſequens Ordinarii diſpenſatio, & Matrimonium ex illa contractum valet, & deinceps retractari non poteſt.*

Et licet idem Pontius tres afferat ad hoc ſuum notabile dictum limitationes. Primo: *quando a principio reſcriptum fuit ſubreptitium cum dolo, vel fraude.* Secundo: *Quando poſtea Teſtes adhibiti ſuper precum veritate fuerunt corrupti.* Tertio: *Quando diſpenſatio, vel reſcriptum ad diſpenſandum fuit ſubreptitium, licet per ignorantiam, & ſubreptio fuit notabilis in tacenda veritate.*

Ad excludendam nihilominus regulam, examinandum erit, an aliqua aſſiſtat facti circumſtantia, quæ viam aperiat alicui ex dd. limitationibus.

Allegata Pontii Doctrina impugnatur a nonnullis ſub obtentu, quod diſpenſatio, uti fundata in falſa Cauſa, nulla ſit, licet falſitas proceſſerit ex ignorantia, itaut hæc prodeſſe non poſſit validitati Matrimonii ſubſequenter contracti: *A Spiritu Sancto oper. moral. tom.* 4. *tract.* 11. *de Matr. diſp.* 8. *ſect.* 5. *num.* 561. *Diana l. c. reſol.* 104. *num.* 1. & 2.

His ſtantibus, quæritur.

An conſtet de validitate Matrimonii, in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Non conſtare de nullitate Matrimonii, & amplius.

QUÆSTIO CCLXXIII.

In Cauſa Neapolitana Matrimonii, die 4. Julii 1722.

Didacus Foglierus, & Aloyſia de Vera ſan. mem. Clementi Papæ XI. ſupplicarunt pro Apoſtolica diſpenſatione ſuper ſecundo, & quarto a communi ſtipite provenientibus Conſanguinitatis gradibus, quibus erant conjuncti, ad effectum ut inter ſe Matrimonium contrahere poſſent. Fuit in ſupplicatione dicto Pontifici expoſitum, quod Aloyſia erat indotata, & quod actionem non habebat, unde dotari poſſet, & demum quod Didacus intendebat illam ſic indotatam ducere in uxorem, & eam ad quantitatem competentem ex integro dotare, memoratuſque Pontifex commiſit Vicario Generali Neapolitano, ut ſe de prædictis diligenter informaret, & quod in hypo-

thesi,

theſi, in qua preces invaniſſet veritati innixas, & poſtquam Aloyſia ex integro a Didaco dotata fuiſſet, ad diſpenſationem auctoritata Apoſtolica procederet; cumque in Curia Archiepiſcopali ſubinde Teſtes producti fuiſſent, qui depoſuerunt Aloyſiam non habere dotem competentem ſecundum ſuam conditionem, nec ab aliquo Conjunctorum dotari poſſe, & Didacum eam velle in Uxorem ducere, & dotare in ſumma ducatorum quingentorum, & inſtrumentum dotationis exaratum fuiſſe facta donatione ducatorum 500. pro filiis ex Matrimonio naſcituris, prolata fuit a Curia Archiepiſcopali Sententia pro executione litterarum Apoſtolicarum, & inter Didacum, & Aloyſiam contractum eſt Matrimonium in facie Eccleſiæ, & deinde conſummatum.

Deſumuntur hæc omnia ex Brevi diſpenſationis, & ex Informatione Eminentiſſimi Archiepiſcopi Neapolitani, & Didaco inſtante pro nullitate Matrimonii, quæritur in præſenti, an de ejus nullitate conſtet juxta dubium ad calcem reſtrictus referendum.

Nullitatis fundamentum conſtituitur in Capitulis Matrimonialibus initis ante petitam diſpenſationem, in quibus aſſignata, & conſtituta fuit Aloyſiæ, quæ Didaco nubere debebat, dos in annuis ducat. 60. in tot cenſibus emphiteuticis, & ſuper vectigali Salis, in quadam gemma ex adamantibus, & ſmaragdis conflata in ſumma ducat. 1000. perſolvenda futuro Sponſo poſt exitum cujuſdam litis in Urbe pendentis, & in omnibus juribus, & actionibus quibuſcumque, quæ ad Aloyſiam ſpectare poſſent in poſterum ſuper hæreditatibus, & bonis Parentum, & aliorum Conjunctorum, & ex renunciatione a Clara Sorore facta, uti latius legitur in Capitulis Matrimonialibus. Ex hoc atenim arguitur Aloyſiam non fuiſſe indotatam, nec eam caruiſſe actione, unde dotari poſſet, uti Papæ expoſitum fuit, nec pariter ſubſiſtere, quod ea fuerit ex integro a Didaco dotata, cum Didacus donaverit ducatos 500. filiis naſcituris ex matrimonio cum Aloyſia contrahendo.

Nullus uſque adeo comparuit pro validitate Matrimonii, adeoque præter deducta in præcedenti reſtrictu in cauſa Praten. poterunt EE. VV. benigne ponderare idem eſſe, quod Mulier ſit indotata, ac quod ſit inſufficienter dotata, uti reprobando Corradum firmat de Juſtis *de diſpenſation. matrimon. lib. 3. cap. 3. ſub num. 20. ibi: Papa movetur ad diſpenſandum, ut ſuccurrat Oratrici pauperi, quæ cum non habeat dotem, vel habeat, ſed inſufficientem, periculum eſt, ut vel innupta remaneat, cum periculo animæ, vel nubere cogatur indigno, & inæquali, unde cum intentio Pontificis ſit quoad prædictu providere Oratrici, & utroque modo per hujuſmodi diſpenſationem ſatis provideatur, non videtur ceſſato dolo infici gratiam Pontificis, qui æque movetur ad diſpenſandum, ſi Oratrix nullam habeat dotem, vel ſi habeat inſufficientem, cum in utroque caſu timeri poſſint eadem ſcandala, & inconvenientia, ex quibus tanquam ex cauſa finali movetur Pontifex ad diſpenſandum.*

Hoc ſuppoſito, dignabuntur pariter EE. VV. ponderare quantitatem dotis, ſeparando eam, quæ actu futuro Marito erat conſignanda ab alia, cujus conſecutio pendebat a futuro litis eventu, & ab aliis conditionibus. Animadverſione quoque dignum eſt pactum in Capitulis Matrimonialibus appoſitum de non petendo aliquid ex bonis Paternis, & Maternis, quoad uſque vixiſſet Angela Mater, *ma quelle debbano reſtare ſalve in beneficio di detta Signora Aloiſia, de' ſuoi Eredi, e ſucceſſori &c. e ſi debba, e poſſa ſperimentare ſeguita la morte di detta Signora Maria Angela*, quæ erat Mater, *ſe de juse ſi ſpetterà, e non altrimenti*, ſic ex pacto.

Aptabilis quippe videtur propoſitio a Doctoribus admiſſa, mulierem dici indotatam, aut minus ſufficienter dotatam, ſi bona in actu Matrimonii aſſignanda non ſint ſufficientia, vel ſint intricata, aut aſſignatio poſt obitum Parentum ſuum effectum ſit habitura *Sanchez de matrimon. lib. 8. diſput. 19. num. 20. & melius num. 25. de Juſtis de diſpenſat. lib. 3. cap. 3. num. 46. Anaclet. in 4. lib. Decretal. in append. de diſpenſat. §. 3. num. 83. & ſeqq. Crumer. quæſt. canon. in 4. Decret. quæſt. ult. num. 2095. Ruſa de execut. litt. Apoſt. par. 1. c. 11. n. 35.*

Parum obſtante, quod Didacus non dotavit ex integro Aloyſiam in quantitate competenti, uti Summo Pontifici expoſitum fuit, quia quando plures exponuntur cauſæ, etiam copulative, inſpicienda eſt cauſa, cui innititur reſcriptum, & ea vera exiſtente, non curatur de aliarum veritate; copulativa quippe in his terminis reſolvitur in disjunctivam, juxta lata tradita *per Sanchez de Matrimon. lib. 8. diſput. 21. num. 44.* quapropter ſi pro obtinenda diſpenſatione ſufficiebat, Alyoſiam fuiſſa indotatam, & diſpenſatio huic motivo inniti poterat, non eſt ad rem, de qua agitur, habenda ratio novæ, & ſufficientis dotationis a Didaco faciendæ.

Hæc ſunt, quæ pro eruenda veritate exiſtimavi in medium afferre. Quæritur itaque

An conſtet de nullitate Matrimonii in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Negative, & amplius.

QUÆSTIO CCLXXIV.

In cauſa Vadenſi Reductionis Miſſarum, die 4. Julii 1722.

CUm in Teſtamento condito dia 28. Maii 1597. Vincentius Varnatius inter cætera pia legata, ſuis hæredibus demandaſſet, ut ſuæ hæreditatis ſumptibus perpetuo celebrari facerent quatuor Miſſas qualibet hebdomada in Eccleſia S. Vincentii, Franciſcus, & Ortenſius de Vernatiia Teſtatoris pronepotes huic Sacræ Congregationi ſupplicarunt pro onerum reductione, & inter cætara, pro reductione quatuor Miſſarum ad unam Miſſam qualibet hebdomada ſub obtentu decrementi hæreditatis, & augmenti eleemoſynæ Miſſarum, & requiſita Epiſcopi Informatione, cum idem die 9. Junii 1670. expoſuiſſet, quod narrata in facto ſubiſtebant, Sac. Congregatio *die 14. Junii ejuſdem anni, attentu relatione Epiſcopi S. Angeli in Vado, eidem benigne commiſit, ut veris exiſtentibus narratis, prædictum onus Miſſarum, firmis remanentibus aliis oneribus, ad Miſſas duas qualibet hebdomada, & ad unicum panem pro ſingulis pauperibus pro ſuo arbitrio, & conſcientia gratis moderaretur, atque reduceret*, & Epiſcopus die 16. Januarii 1674. capta nova informatione, decretum executioni mandavit, & ab inde citra Miſſæ fuerunt celebratæ ad rationem duarum qualibet hebdomada. Inter decretum Sacræ Congregationis, & ejus executionem quoddam adnotatum reperitur reſcriptum editum die 2. Auguſti 1670. in quo ad petitionem ſupra memoratorum Franciſci Mariæ, & Ortenſii de Vernatiis reſponſum fuit, quod tranſmitteretur particula legati, & videretur, an hæredes tenerentur ſupplere. Ab hoc intermedio decreto Procurator Fiſcalis Fabricæ S. Petri anſam deſumit arguendi, quod Epiſcopus in ſa reverſus notificavit Sacræ Congregationi, quod non agebatur de onere Miſſarum impoſito ſuper aliquo particulari corpore, ſed ſuper univerſa hæreditate, quod Legatum non erat capax reductionis, eo quod incipiebat ab onere, & ſic quod hac de cauſa Sacra Congregatio juſſit, quod particula legati tranſmitteretur, quod demum negligentibus Franciſco, & Ortenſio particulæ tranſmiſſionem, iiſdemque ſubdole inſtantibus apud Epiſcopum pro reductione ad tramites decreti editi die 14. Junii 1670. Epiſcopus propter ingraveſcentem ætatem, oblitus actuum intermediorum poſt quadriennium hoc eſt anno 1674. allegatum decretum executioni mandavit, concludendo nullam eſſe reductionem, & ſibi vindicare locum obligationem, tam in præteritum, quam in futurum celebrare faciendi qualibet hebdomada quatuor Miſſas.

Excipiunt a contra habentes cauſam ab hæredibus validam omnino fuiſſe reductionem, cum facta fuerit ab hac Sacra Congregatione uſque de anno 1670. cum fuerit executioni demandata ab Epiſcopo anno 1674. & cum in poſterum Miſſæ fuerint celebratæ ad tramites reductionis, nec obeſſa poſſe intermedium reſcriptum editum die 2. Auguſti 1670. cum imperceptibile ſit, quod referatur ad reductionem Miſſarum obtentam antecedenter a Sac. Congregatione poſt Epiſcopi Informationem, & probabile admodum ſit, quod percutiat aliquod aliud ex oneribus, quæ Sacra Congregatio firmata eſſe voluit in decreto anni 1670. ibi: *firmis remanentibus aliis oneribus*. Si hujus Sacræ Congregationis regeſta in eo, quod attinet ad ſupplices libellos, fuiſſent antiquiori tempore exarata, ſicuti nunc exarantur, hodie enim in regeſtis adnotantur nomina petentium, qualitas petitionis, & Sac. Congregationis reſponſum, facilis eſſet hujus controverſiæ reſolutio: ſed cum antiquiori tempore ſola nomina petentium, & Sacræ Congregationis reſcriptum adnotarentur, hinc oritur confuſio. Jura hinc inde circumferuntur, unde quæritur,

An reductio oneris Miſſarum facta ab Epiſcopo Urbaniæ ſuſtineatur in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit

Non eſſe moleſtandos quoad præteritum, & quoad futurum ſcribatur Epiſcopo juxta Inſtructionem.

QUÆ-

Digitized by Google

QUÆSTIO CCLXXV.

In Cauſa Tudertina Electionis Sepulturæ, die 4. Julii 1722.

FRANCISCA quondam Rugerii de Gregoriis de Terra Maſſæ Diœceſis Tudertinæ, mortua eſt die 28. Maii 1721. exortaque circa tumulationem Cadaveris controverſia inter Archipresbyterum Terræ, in cujus Parochia Mulier deceſſit, & Conventum, & PP. Tertii Ordinis S. Franciſci, ſub obtentu quod in eorum Eccleſia fuiſſet a prædicta Muliere electa Sepultura, Vicarius Generalis Tudertinus demandavit ut Cadaver loco depoſiti tumularetur in alia Eccleſia, ſed Archipresbyter illud in ſua ſepelire fecit, & omnia funeris emolumenta recepit: Delata hujus controverſiæ deciſione ad hanc Sacram Congregat. & animadverſo, quod hinc inde Teſtes ad perpetuam deponentes afferebantur, dictum fuit die 23. Auguſti anni præteriti, quod Teſtes formiter hinc inde examinarentur. Examinati fuerunt Teſtes pro Conventu, & PP. deponentes, ſed fertur Archipresbyterum noluiſſe ſuos examinari facere; cumque ex dictis duorum Teſtium pro Patribus examinatorum deſumatur, Franciſcam elegiſſe Sepulturam in eorum Eccleſia, & horum Teſtium dictum fulciatur atteſtatione Confeſſarii: *Sempre mi ha detto, e mi diceva di ſua propria bocca, che venendo a morte voleva che il ſuo Cadavere foſſe ſeppellito nella Chieſa della Madonna Santiſſima della Pace, e con queſta diſpoſizione è morta:* ſequentia dubia diſputanda proponuntur.

I. An conſtet de electione ſepulturæ in caſu &c. & quatenus affirmative.

II. An ſit locus exhumationi, & reſtitutioni Cadaveris, de quo agitur, & quæ emolumenta ſint reſtituenda a Parocho in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit

Ad primum affirmative. Ad ſecundum affirmative etiam quoad omnia emolumenta, & amplius, & ad mentem. Et mens eſt quod Cadaver exhumari non debeat.

Archipresbyter novam audientiam poſtulavit, & obtinuit, & in ſcriptura per manus circumferenda contendit, electionem ſepulturæ in Eccleſia Patrum non poſſe dici probatam, & quatènus eſſet probata, non relevare, utpote factam ad ſuggeſtionem Patrum adverſus *Textum in cap. Animarum de ſepulturis in 6.*

His ſtantibus, propoſito dubio,

An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis die 4. Julii 1722.

Sacra Congr. die 21. Novembris 1722. reſpondit

Ad primum in deciſis. Ad ſecundum in deciſis, excepta exhumatione, & reſtitutione Cadaveris.

QUÆSTIO CCLXXVI.

In Cauſa Mexicana, die 4. Julii 1722.

ARCHIEPISCOPUS Mexicanus Virum ſuorum negotiorum geſtorem ad hanc Sanctam Sedem ablegavit, ut ſuo nomine peteret remedium adverſus quoſdam abuſus, quos inquit irrepſiſſe in ſua Diœceſi, & ulterius inſtaret pro nonnullis providentiis, quas putat eſſe neceſſarias pro recto dictæ Diœceſis regimine, & petitionum examen fuit a Sanctitate Sua ad hanc Sacram Congregationem remiſſum.

Cæteris autem prætermiſſis, quæ plenius ex ſcriptura per manus circumferenda deſumi poſſunt, & quæ obvias reſpiciunt materias, duo ſunt particularia capita, de quibus agendum eſt, & quæ prædictas Regiones particulariter reſpiciunt.

Refert itaque primo Archiepiſcopus in ſolâ Civitate Mexicana reperiri centum & ſeptendecim Sacerdotes Sæculares, præter Clericos, & alios, qui adhuc Sacerdotalem Ordinem non fuerint aſſecuti, quique cum dictis Sacerdotibus complent numerum quatuor centum & quadraginta, abſque eo quod in hoc numero computentur illi, qui degunt in Oratorio S. Philippi Nerii, vel in Collegio Apoſtolico; refert etiam Parochiales Eccleſias in ſua Civitate adminiſtrari a Sacerdotibus Regularibus, viginti quinque videlicet Parochias a Patribus Dominicanis, ſeptuaginta tres a Patribus S. Franciſci de Obſervantia, & quinquaginta unam a Patribus S. Auguſtini; cumque tam Clerici, quam Sacerdotes Sæculares moribus, & ſcientia præſtent, & ad exercendam Curam Animarum ſint idonei, proponit idem Archiepiſcopus, quod Patribus Dominicanis quindecim Parochiæ, Patribus S. Franciſci Parochiæ quadraginta tres, & Patribus S. Auguſtini triginta una Parochiæ relinquantur, ut hoc modo remaneant ſexaginta Eccleſiæ Parochiales Sacerdotibus Sæcularibus conferendæ, licet enim, inſtante Philippo II. Hiſpaniarum Rege, S. Pius V. indulſerit, ut Religioſi Regulares, in partibus novarum Indiarum Officio Parochorum fungi valerent, juxta Bullam 34. ejuſdem Pontificis Bullar. *tom.* 2. id tamen ſtatutum fuit propter defectum Presbyterorum Sæcularium, uti legitur in Proœmio Bullæ; quocirca ſi hodie multiplicatus eſt numerus dictorum Presbyterorum, congruum eſſe videtur ut aliquæ Parochiæ a Regularibus auferantur, & eorum fiat collatio Sacerdotibus Sæcularibus, juxta Conſtit. 32. Innoc. X. *Bullar.* tom. 5. ibi: *tertia an Bulla Pii V. 34. in ordine tom. 2. Bull. conceſſa inſtante, & ſupplicante Sereniſſimo Rege Catholico, non ad petitionem Regularium ſit revocata in Bullis Summorum Pontificum, in quibus exemptiones Regularium mitigantur. Reſpondit agendum cum Sanctiſſimo, an velit declarare Bullam non eſſe revocatam, illam tamen non ſuffragari, niſi in locis, ubi eſt defectus Parochorum.*

De Bulla quoque Gregorii XV. quæ incipit *Inſcrutabili*, & quæ eſt 18. in ordine *Bullar. tom.* 4. agitur, an ſuam debeat habere executionem, urgente Brevi Urbani VIII. impreſſo apud *Lezan. Conſult.* 40. *n.* 116. in quo ad inſtantiam Ducis Paſtranæ legati Regis Hiſpaniarum, apud Sanctam Sedem ſic dictus Pontifex ſtatuit: *motu proprio, & ex certa ſcientia, ac matura deliberatione &c. de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine Fraternitati tuæ per præſentes committimus, & mandamus, ut in Regnis Hiſpaniarum prædictis tantum ad executionem inſertarum litterarum hujuſmodi ſuperſederi auctoritate noſtra cures, & facias, donec aliter a nobis, ſeu Romanis Pontificibus ſucceſſoribus noſtris proviſum fuerit.*

Plura a ſcribentibus pro Archiepiſcopo afferuntur, ad effectum ſuadendi Bullam Gregorii XV. ſuum robur ſibi vindicare debere, non obſtante allegato Brevi Urbani VIII., & ſignanter quia in famigerata cauſa inter Epiſcopum Angelopolitanum in Indiis Occidentalibus, & Clericos Regulares Soc. Jeſu Innoc. Papa X. in citata Conſtitutione 32. §. 10. *Bullar. tom.* 5. juſſit quod in caſus contingentia Epiſcopus procederet ad tramites citatæ Bullæ Gregorii XV.

Præter autem docte, & copioſe ab informantibus allata, ponderari meretur auctoritas *Fraſſi* auctoris Hiſpani, & qui Fiſcalis munere in Tribunalibus Regni laudabiliter functus eſt, ille enim in ſuo Tractatu de Regio patronatu Indiarum *cap.* 74. *num.* 29. *& ſeqq.* teſtatur, Breve ſuſpenſivum Urbani VIII. non fuiſſe extenſum ad Indias, & ex poſterioribus ejuſdem Pontificia Brevibus Bullam Gregorii XV. eſſe praxi, & uſu receptam in Regnis Hiſpaniarum, ibi: *hoc tamen Urbani VIII. Breve non obſtante, alia duo deinde ab eodem Summo Pontifice expedita ſunt ſub diebus 23. Octobris 1627. & 30. Januarii 1629. pro Diœceſibus Gemnen., & Corduben. in quibus quo ad rem, de qua agitur, idem ſtatuitur, & præcipitur quod fuerat per Gregorium Papam XV. in prædicta Bulla ſancitum, quibus ſuppoſitis, & admiſſis, ac rurſus praxi Hiſpaniæ a Doctoribus noſtris jam citatis animadverſa, videtur non eſſe dubitandum in eo Regno de obſervantia, & executione dictæ Bullæ &c. certum eſt Breve illud ſuſpenſionis ad Indias has Occidentales non extendi, cum ſolum loquatur de Hiſpania, non de Indiis; ut in Regnis Hiſpaniarum prædictis tantum ad executionem litterarum hujuſmodi ſuperſederi, auctoritate noſtra cures, & facias, ubi obſervanda eſt dictio tantum, quæ natura ſua includit expreſſum, & alia excludit, ad non expreſſa extenſionem non admittit, atque exceptiva limitat, reſtringit, & excludit.*

Hæc ſunt, quæ operæ pretium cenſui adnotare.

Deſcripta fuit hæc cauſa in folio hujus Congregationis, nec ulla, propter aliarum Cauſarum in eodem folio deſcriptarum numerum, capta fuit reſolutio, & quatenus etiam tempus ſuperfuiſſet, Cauſa reſolvi non potuiſſet quandoquidem Patres Procuratores Generales S. Dominici, Minorum Obſervantium, & S. Auguſtini ſupplicem Sanctiſſimo Domino Noſtro exhibuerant libellum, in quo exorabant, ne de Cauſa in Sac. Congregatione ageretur, uſquequo Patres Provinciales Provinciæ Mexicanæ fuiſſent citati, & jura ſua deduxiſſent, & per Epiſtolam Secretariæ Status mihi fuerat demandatum, ut

EE-

EE. VV. notificarem pendentiam recurſus ad Sanctitatem Suam, & cauſam in folio iterum non proponerem, niſi habito verbo cum Summo Pontifice; cumque in audientia habita *die* 18. *Julii* Sanctitati ſuæ expoſuerim tum hujus Cauſæ merita, tum contenta in ſupplici libello PP. Procuratorum Generalium mihi communicato, & Beatiſſimus Pater omnia ad hanc Sacram Congregationem remiſerit, hoc eſt examen, nedum meritorum cauſæ, ſed etiam exceptionis a dictis Patribus Procuratoribus Generalibus propoſitæ, hinc eſt, quod iterum de hac cauſa agitur, & ad calcem reſtrictus eadem proponuntur dubia, quæ in præterita Congregatione fuerunt propoſita, & non reſoluta.

Pro facti autem dilucidatione, operæ pretium eſſe cenſeo nonnulla adnotare, primum, quod in folio præteritæ Congregationis dictum fuit Parochiales Eccleſias in Civitate Mexicana adminiſtrari a Sacerdotibus Regularibus, 25. videlicet Parochias a Patribus Dominicanis, 73. a Patribus S. Franciſci de Obſervantia, & 51. a Patribus S. Auguſtini; de Civitate etenim Mexicana loquebantur Informantes *in ſuo Reſtrictu* §. 2. ibi: *eo quia in dicta Civitate omnia Beneficia Parochialia adminiſtrantur a triplici Religioſorum ſpecie.*

Cum vero tam Informantes, quam ipſi admoniti fuerimus de magna improbabilitate, quod in ſola Civitate Mexicana adeſſent 149. Parochiæ, Informantes in nova ſcriptura dicunt ſe fuiſſe loquutos tam de Civitate, quam de Diœceſi; loquuti enim fuerunt relative *ad Summ. num.* 3. in quo Teſtis ſermonem facit de Civitate, & de Diœceſi, & ipſemet addo, quod reaſſumpta Relatione ſtatus ſuæ Eccleſiæ ad hanc Sac. Congregationem ab Archiepiſcopo Mexicano tranſmiſſa, & ſcripta *die* 8. *Auguſti anno* 1720. hæc habentur quoad numerum Parochiarum, *adſunt inſuper in hac Civitate quatuor Parochiæ, quæ debitis diſtantiis per Parochos ſæculares deſerviunt Hiſpanis; nam ad Indorum adminiſtrationem adſunt aliæ ſex Parochiæ in ſuburbanis, quarum tres per Regulares S. Auguſtini, & tres aliæ per S. Franciſci inſerviuntur &c. reliquas autem totius Archiepiſcopatus Parochias, quæ olim in longiori diſtantia conſtitutæ ſunt, prout tunc temporis neceſſitas cogit, nunc in proximiori ſtatuere curabimus, & in viſitationibus futuris curaturi ſumus &c. ſunt ergo in omnibus ſufficientes Parochi, tam ex Clero, quam ex tribus Religionibus videlicet S. Dominici, S. Franciſci, & S. Auguſtini.*

Secundum eſt, quod in ordine ad qualitates Clericorum ſæcularium hæc alia ſubduntur in eadem Relatione, *quoad Clerum, tam Civitatis, quam Diœceſis major pars componitur ex Laureatis tam in gradibus minoribus, quam majoribus, videlicet Baccalaureatus, Licentiatus, & Doctoratus in Philoſophia, & Sac. Theolog. in Sac. Canonibus, & Jure Civili: nam hæc Magna, & Per-Illuſtris Academia, quæ omnes totius facultatis Cathedras, Ærario Regis Catholici dotatas habet, quotidie Viros doctos, morigeratus, & nobiliſſimæ indolis parit, & in lucem edit.*

Tertium eſt, quod ad amputandam quamcumque controverſiam circa numerum Eccleſiarum Parochialium, quæ adminiſtrantur a Regularibus, & quæ 149. eſſe dicuntur, tam habita ratione illarum, quæ ſunt in Suburbiis Civitatis, quam aliarum, quæ ſunt in Diœceſi, proponitur a Miniſtro Archiepiſcopi ad Urbem tranſmiſſo, quod id, quod deerit ad complendum numerum expoſitum 149. Parochiarum, comprehenſis tamen ſub numero Parochiarum etiam Vicariis, in quibus cura animarum exercetur, detrahantur ab illis ſexaginta, pro quarum applicatione Presbyteris ſæcularibus facienda exoratur.

Ultimum eſt, quod ad tollendam de medio exceptionem, quod intentio ſit dandi Presbyteris ſæcularibus Parochias pinguiores, & pauperiores Regularibus relinquendi, ab eodem Miniſtro proponitur, quod arbitrium Regularibus detur eligendi Parochias, quas pro ſe intendunt retinere, & quod ſæcularibus applicentur illæ, quas Regulares pro ſe non retinebunt, cum additione, quod poſſint Regulares relinquere ſæcularibus etiam Vicarias, in quibus cura animarum exercetur.

Hæc ſunt, quæ exiſtimavi neceſſarium eſſe, ut exponerentur, idcirco quæritur

I. An Bulla S. Pii V. la 34. quæ incipit Exponi nobis &c. ſuffragari amplius poſſit in Civitate Mexicana in caſu &c. & quatenus negative.

II. An, & quomodo conſulendum ſit in futuris vacationibus Parochialium retentarum a Regularibus in caſu &c.

III. An Vicarii Regulares, ſive perpetui, ſive temporales poſſint institui in Parochiis ſine legitima approbatione Archiepiſcopi, & reſpective removeri ſine ejus licentia, in caſu &c.

IV. An, & quomodo ſit providendum in illis Parochiis circa deputationem Miniſtrorum, in quibus adeſt affluentia Populi, & diſtantia loci in caſu &c.

V. An, & quomodo competat Archiepiſcopo Jus ſocietates erectas viſitandi in Eccleſiis Regularium, & præſertim illas SS. Deiparæ Roſarii, & Montis Carmeli in caſu &c.

VI. An, & quo Jure procedere poſſit Archiepiſcopus in caſu Confugii Regularium in alienas Religiones, in caſu &c.

VII. An Archiepiſcopo competat Jus approbandi Confeſſarios Regulares, aliaque gerendi præſcripta in Bulla Gregorii XV. quæ incipit, Inſcrutabili. *Etiam in Monaſteriis pleno jure Regularibus ſubjectis in caſu &c.*

Sacra Congr. die 8. Auguſti 1722. reſpondit,

Dilata, & ſcribatur Nuncio juxta inſtructionem, & acriter moneatur Procurator Generalis min. Obſerv., & Commiſſarius Generalis.

QUÆSTIO CCLXXVII.

In cauſa Melphitenſi, die 8. Auguſti 1722.

INSTANTE Epiſcopo Bituntino, Sac. hæc Congregatio *die* 13. *Septemb.* 1675. decrevit, Clericos etiam Poſſeſſores Beneficiorum infra ſummam ducatorum 60. auri de Camera eſſe obligatos ad deferendum habitum, & tonſuram Clericalem ſub pœnis de quibus *in Conſtit.* 92. *Sixti Quinti*, & opponentibus Clericis Melphitenſibus, memoratam Sixtinam Conſtitutionem fuiſſe ab alia ſubſequenti ejuſdem Pontificis, quæ incipit *Paſtoralis*, revocatam, itaut Poſſeſſores Beneficiorum infra ſummam expreſſam ducatorum 60. auri de Camera ad delationem habitus, & tonſuræ Clericalis minime cenſerentur adſtricti, Sac. hæc eadem Congregatio *die* 4. *Septembris* 1677. reſpondit dictorum Beneficiorum Poſſeſſores teneri ad deferendum habitum, & tonſuram Clericalem, non obſtante allegata Conſtitutione *Paſtoralis*, uti habetur *lib.* 29. *decret. pag.* 147. & *pag.* 500.; Clericique dictæ Diœceſis Melphitenſis abinde citra promptiſſime paruerunt, &, reſte Epiſcopo, tonſura Clericalis debitis modis, & formis a ſingulis dictæ Diœceſis Clericis delata eſt, & defertur.

Anno præterito, præter Diœceſis morem Marcellus Gadaleta Clericus Beneficiatus ſibi Comam aſcititiam vulgo Perucchan impoſuit, & Epiſcopus ad ſartam tectam conſervandam ſui Cleri diſciplinam, neceſſariam eſſe exiſtimavit edicti publicationem, in quo, tam Clericis Beneficiatis, quam aliis conſtitutis in Sacris Ordinibus prædictæ Comæ delationem prohibuit ſub pœna etiam Excommunicationis, & quoad Clericos primæ Tonſuræ, & Minorum Ordinum id ipſum decrevit ſub pœnis tamen arbitrariis, ad tramites Sacrorum Canonum, & Concilii Tridentini, aſſignato duorum menſium termino, intra quem, qui Comam aſcititiam deferebant, eam deponere deberent; cumque elapſo termino, & proſequente Marcello in Comæ delatione, res eo devenerit, ut Epiſcopus eum fecerit arreſtare, & ab ejus capite capillitium detrahere, exorta ſubinde eſt controverſia, eademque ad hanc Sac. Congregationem delata; licet ipſe, coram quo tanquam Secretario Sac. Congreg. jura deducta ſunt, crediderim eſſe locum executioni edicti Epiſcopalis, provocante nihilominus Marcello Gadaleta ad Sac. Congregationem, de duobus in præſenti eſt inquirendum, de ſubſiſtentia videlicet, vel inſubſiſtentia edicti Epiſcopalis, & an ſit toleranda geſtatio Perucchæ in caſu, de quo agitur.

Quoad ſubſiſtentiam edicti geſtatio Comæ aſcititiæ erat olim de genere prohibitorum, etiam quoad fœminas juxta illud *Tertulliani lib. de mulierum cultu*, ibi — *ſi non pudeat enormitatis, pudeat inquinamenti, ne exuvias alieni capitis forſan immundi, forſan nocentis, & gehennæ deſtinati, Sancto, & Chriſtiano capiti ſupparetis*, & erudite proſequitur *Chriſtianus Lupus ad Concilia Generalia, & Provincialia tom.* 3. *diſſert. de actis S. Leonis Noni cap.* 15. *in fine*, eademque delatio nunc eſt ſaltem de genere prohibitorum, quoad Clericos, uti monet *Sauſai in ſua Panoplia Clericali par.* 2. *lib.* 5. *capit.* 1. & late proſequitur *Joannes Baptiſta Thiers in ſua hiſtor. Gallice conſcripta de Perucchis*, conſonantque plures diſpoſitiones Synodales; in Synodo etenim Meliteuſi *anni* 1703. *ſeſſ.* 3. *cap.* 2. *numer.* 7. ſic legitur, *nullus*

Digitized by Google

tus nedum ad Sacros, verum etiam ad minores Ordines promotus, & prima tonſura initiatus Comam, multoque minus fictitiam deferas. In Synodo Piſana *anno* 1708. *cap.* 25. ſic diſponitur de Clericis, *Comam ſæcularium more non nutriant, quominus aſcititiam deferant, vulgo Perucham nuncupatam*. In Synodo Diœceſana Montis Faliſci *anno* 1720. *cap. ultimo num.* 2. ſic fuit de Clericis ſtatutum, *ſeveriores pœnas etiam Carceris, ſi moniti non paruerint, luent illi, qui ementitam cæſariem aſſument, & geſtabunt*. In Synodo Portalegren. *anni* 1714. *ſeſſ.* 3. *cap.* 1. ibi — *omnes autem nedum in Sacris, verum etiam in minoribus conſtituti Ordinibus, & prima tonſura initiati Comam non nutriant, ſed eam ita brevem habeant, ut aurium extremitates pateant, nunquam vero aſcititiam Italice Perucham*. Et in eo, quod attinet ad pœnas in edicto Melphiten. impoſitas ſciendum eſt, quod impoſita ab adhuc vivente D. Sarnello Epiſcopo Vigiſien. in ſuo edicto *die* 29. *Junii* 1697. pœna Excommunicationis ipſo jure adverſus Clericos in ſua Diœceſi Comam fictitiam, ſeu Perucham deferentes, appellatio fuit ad S. Sedem interpoſita, & deputata Congregatione particulari, hæc *die* 20. *Maii* 1699. fuit in ſenſu pro moderatione decreti, hoc eſt pro pœna Excommunicationis adverſus Clericos Beneficiatos, & alios in majoribus Ordinibus conſtitutos, & quod adverſus Clericos primæ Tonſuræ, & Ordinum minorum Perucham deferentes procederetur ad tramites Sacror. Canonum, & S. Concilii Tridentini *cap.* 6. *ſeſſ.* 23. *de refor.* uti habetur *lib.* 49. *decret. pag.* 206. §. 26. & referunt *memoratus Epiſcopus Sarnellius tom.* 4. *ſuarum epiſtolarum diſcurſu de Perucchis cap.* 13. *Monacell. in formul. legal. in append. tom.* 1. *fol.* 359. *num.* 19. & 20.

Hæc quoad primum dubium; tranſeundo ad ſecundum, vis coram me conſtituebatur a Clerico Beneficiato Marcello Gadaleta in neceſſitate, in qua pro tuenda propria valetudine conſtitutus eſt, ut ad avertendos morbos indigeat geſtatione Perucchæ juxta Medicorum atteſtationem: Concurrente autem neceſſitate non videtur Clerico, licet Beneficiato prohibendum, quod Comam deferat fictitiam, modeſtam tamen, & a luxu alienam, uti docent *Anaclet. ad lib.* 3. *decretal. lib.* 3. *tit.* 1. §. 3. *nu.* 90. *Urſaya inſtit. criminal. lib.* 1. *tit.* 10. §. 4. *nu.* 51. & *ſeqq.* & in fortioribus, quod concurrente neceſſitate Sanctum Miſſæ Sacrificium celebrari poſſit a Sacerdotibus etiam cum Peruccha, & præſertim, ſi hæc facit unum moraliter cum capite, nec a Coma nativa internoſcitur, docet *Theophil. Raynaud oper. tom.* 13. *de pileo, & cæteris capitis Tegminibus ſect.* 2. §. *Nunc e contrario verſus finem*, & celebris eſt licentia a clar. mem. Card. Hieronymo Grimaldo Aquenſi Archiepiſcopo conceſſa, & impreſſa apud *Thiers in allegato tract. de Perucchis pag.* 373., quæ eſt ſequentibus verbis concepta, *viſa atteſtatione Magiſtri Doctoris Medici, quapropter vertiginis, quæ pateris incommoda, unde niſi de opportuno provideatur tibi remedio, etiam mors forte conſequeretur, cæſariei tibi opus eſſe teſtatum fecit, nos, viſa ea atteſtatione ſupplicationi deſuper per te nobis factæ annuentes, tibi, ut cæſariem, etiam ſacrum faciendo, geſtare poſſis, & valeas, licentiam, & facultatem impertimur in Domino. Memineris igitur non indultum hoc eſſe vanitati, ſed neceſſitati conceſſum; quapropter non ſolum monitum te eſſe volumus, ut coronam non erubeſcas, ſed, & præcipimus tibi, quatenus qui in tonſuræ Clericalis ſuſceptione, capitis Comam depoſuiſti, cæſariem ſic componendam cures, ut, & color ætati in ſenium inclinanti congruat, & pateant aures, & corona Sacerdotalis appareat; nec enim ea noſtra mens eſt, ut cum in Presbyterali Ordine ſis conſtitutus, & ſeniles atque graves mores pro ſtatus ratione præſerre debeas, juvenile, & mundanum ornamentum, quod, & Clericalis tonſuræ, & noviſſimorum memoriam imminuat, aut penitus tollat, laicique ſcandalo ſis, geſtare valeas*. Et præſcindendo a Miſſæ celebratione non deſunt argumenta in Synodis deducta pro geſtatione Perucchæ in caſu neceſſitatis; in Synodo quippe Bononienſi *anno* 1698. *lib.* 3. *cap.* 1. prohibetur Clericis adulterinum Capillitium, ſed ſubditur limitatio, *niſi ex cauſa nobis, vel Vicario noſtro cognita indulgendum ad tempus arbitrabimur*, & in Synodo Aſculana *anni* 1719. *cap.* 20. *nu.* 3. fictitia Coma Clericis vetatur, *niſi ex juſta, & rationabili cauſa diſpenſationem impetraverint*.

Promotor e contra Fiſcalis Curiæ Epiſcopalis Melphiten. excipiebat, & excipit primo, inter ſuæ Diœceſis Clericos Perucchæ geſtationem eſſe prorſus inuſitatam, ſecundo unicum eſſe Gadaletam, qui eam audeat velle deferre; tertio ſe prævidere multos alios eam eſſe aſſumpturos, ſi geſtatio Gadaletæ indulgeatur, quarto eum proſpera valetudine frui, quinto non eſſe ullo modo deferendum atteſtationi Medicorum, utpote ad placitum exaratæ, & multo magis, cum in aliis rebus deprehenſum fuerit eoſdem Medicos omnium indulſiſſe genio requirentium. Addi poſſet, quod cuicunque morbo, cui Coma fictitia opitulari poteſt, æquale remedium parari valet ex uſu boni pileoli, uti proſequitur *Thiers in citato tract. pag.* 490.; ubi refert Innocentium Quartum Monachis S. Benedicti, qui erant Canonici Eccleſiæ Cantuarienſis permiſiſſe, ut tempore Officiorum Divinorum pileolis uti poſſent ad morbos avertendos, quos contraxerant ex Eccleſiæ humiditate, Officium nudo capite recitando; & in eo demum, quod ſpectat ad ſupra relatam licentiam clar. mem. Card. Grimaldi prætermiſſis reſponſionibus, quæ ex ejus lectura facile colligi poſſunt, & ſalva reverentia, quæ ejus nomini, & Dignitati jure merito debetur, dici poteſt eum ſuas facultates exceſſiſſe; non poteſt etenim Epiſcopus dictam concedere licentiam, uti habetur *ex Canone nullus Epiſcopus* 57. *de conſecrat. diſt.* 1. & facit Decretum Generale Congregationis Sacrorum Rituum impreſſum in principio Miſſalis, ibi — *nemo audeat uti pileolo in celebratione Miſſarum ſine expreſſa licentia Sedis Apoſtolicæ, non obſtante quacunque contraria conſuetudine*, & late proſequuntur *Gavant. ad rubr. Miſſ. par.* 2. *tit.* 2. *de ingreſſu Sacerdotis ad Altare litt. F. Theophil. Raynaud. loc. cit.* §. *Nunc e contrario, Monacell. in formul. legal. tom.* 4. *pag.* 32. *num.* 14.

Anno quoque 1690. de ordine ſ. m. Alexandri Octavi examinatum fuit in Congregatione Particulari, an ſubſiſteret doctrina *Paſqualig. de ſacrificio novæ Legis quæſt.* 83. quod Miſſa celebrari poſſet cum Peruccha, licet modeſta, & reſponſum fuit negative, ut habetur apud *Urſayam inſtitut. criminal. lib.* 1. *tit.* 10. §. 4. *num.* 51. Tempore item ſ. m. Innocentii XII. Encyclicæ literæ ad Nuntios ſcriptæ ſunt, ut Ordinarios admonerent, ne id fieri permitterent in ſuis Diœceſibus, uti habetur apud *Anaclet. lib.* 3. *tit.* 1. §. 3. *num.* 93. & Sacra hæc demum Congregatio *die* 6. *Jun.* 1716. inſtantiam rejecit Sacerdotis ſupplicantis pro facultate Miſſam celebrandi ficto capillitio propter falſi humoris labem, qua caput laborabat.

His ſtantibus, quæritur,

I. An Edictum Reverendiſſ. Epiſcopi ſuſtineatur, & quatenus affirmative.

II. An ſit toleranda geſtatio Perucchæ in caſu, de quo agitur &c.

Sacra Congr. reſpondit

Ad primum affirmative. Ad ſecundum negative in caſu, de quo agitur.

QUÆSTIO CCLXXVIII.

In Cauſa Placentina Lecturæ, die 8. *Auguſti* 1722.

ALEXANDER Scappius Patria Bononienſis, & Epiſcopus Placentinus ex ſuo ære Patrimoniali fundavit Lecturam S. Theologiæ pro Clero ſæculari dictæ Civitatis Placentinæ, & aſſignavit Lectori ſalarium ſcutorum 50. annuorum ſolvendum de ſemeſtri, in ſemeſtre.

Idem Alexander ſibi reſervavit facultatem eligendi Lectorem quoad uſque vixiſſet, & poſt ſuam mortem jus eligendi detulit ad eos, qui a ſe inſtituentur, & fient hæredes, ſeu qui jam inſtituti, & facti eſſent, vel qui ei ab inteſtato ſucceſſiſſent, dummodo eſſent *de, & ex Illuſtriſſima Familia Scappia*.

Poſt obitum Epiſcopi, qui contigit *anno* 1652. inſtitutis ſibi hæredibus Carolo Aloyſio Scappio ex fratre nepote, & Camillo ex altero fratre pronepote, abſque ulla lite expletæ ſunt Lectorum nominationes; expletæ ſiquidem fuerunt a Carolo Aloyſio, & a Camillo, & mortuo Carolo Aloyſio, in poſtremis vacationibus ſecutis *anno* 1701. & *anno* 1716. quinque filiæ, & hæredes Caroli Aloyſii pro una parte, & Camillus pro alia parte nominationes fecerunt.

Nonnullis ab hinc annis, Camillus vitam cum morte commutavit, inſtituto ſibi hærede Camillo Sampieri, ex Conſtantia filia nepote, ſuperventaque nova vacatione Lecturæ, quinque filiæ, & hæredes Caroli Aloyſii, una cum Lucretia ipſarum Matre, & hærede uſufructuaria ſui Viri ad Lecturam nominarunt Dominicum Madium, & Camillus Sampieri, & Conſtantia Scappia ejus Mater devenerunt ad nominationem pro eadem Lectura in perſona Joſephi Copellotti, & hinc quæſtio, de qua in præſenti agendum eſt, cauſam habuit.

Uſque

Uſque adhuc nulla ſcriptura ad me delata eſt pro ſuſtinenda nominatione Joſephi Copellotti, licet præfixiones terminorum, & omnes congruæ dilationes fuerint conceſſæ; pro parte autem Dominici Madii ſcriptura per manus circumfertur, in qua primo aſſeritur, quinque Sorores Caroli Aloyſii filias, quæ ipſum nominarunt, eſſe in poſſeſſione nominandi; ſecundo, jus nominandi vero ad eaſdem pertinere, cum agatur de jure mixto, hæreditario videlicet, & familiari, eædemque ſint hæredes mediatæ Epiſcopi Fundatoris ex perſona Caroli Aloyſii Patris, & ſint ex Familia, & Agnatione Scappia, non obſtante, quod ſint nuptæ in extraneis Familiis; quia donec vivunt, agnationem conſervant; tertio, Camillum Sampieri, qui Joſephum Copellottum nominavit, eſſe quidem hæredem Fundatoris ex perſona Camilli Avi, ſed non eſſe de Agnatione Scappia; quarto, Conſtantiam Scappiam Camilli Sampieri Matrem eſſe quidem Agnatam, utpote filiam Aloyſii Scappii, ſed non eſſe hæredem, cum Camillus ejus Pater ſibi hæredem ſcripſerit Camillum Sampieri nepotem; quinto, non ſufficere in Conſtantia qualitatem hæreditariam in habitu; cum enim Fundator vocaverit eos, qui inſtituentur, & bene hæredes, aut ab inteſtato ſuccedent, & ulterius ſuos hæredes, & ſucceſſores gravaverit ad ſolvendum Lectori ſcuta 50. hinc infertur fuiſſe ab eo volitam qualitatem hæreditariam actu, & non habitu; ultimo demum, in omnem caſum contendit Madius ſibi debitam eſſe gratificationem, quia, teſte Epiſcopo, præcellit ætate, experientia, & doctrina Copellottum Adverſarium.

His ſtantibus, quæritur.

An, & cui debeatur inſtitutio, ſeu admiſſio ad Lecturam, de qua nunc agitur, & quatenus ea non debeatur Dominico Madio, an ſit locus gratificationi favore ejuſdem, in caſu &c.

Sacra Congr. die 29. Auguſti 1722. reſpondit,

Inſtitutionem, ſeu admiſſionem ad Lecturam deberi Dominico Madio.

QUÆSTIO CCLXXIX.

In Cauſa Neapolitana Sponſalium die 8. Auguſti 1722.

INSTANTE Agnete Avoſſa, Curia Archiepiſcopalis Neapolitana ſub obtentu præcedentium ſponſalium a Dominico Celentano cum prædicta Agnete contractorum, decrevit, quod idem Dominicus intra terminum duorum dierum, ſub pœna Excommunicationis contrahere deberet Matrimonium cum memorata Agnete; cumque ab Auditore Sanctiſſimi, prævia avocatione Cauſæ a quocunque Tribunali, fuerit eadem ad hanc Sac. Congregationem remiſſa, diſputari in præſenti contingit ſuper ſponſalium validitate, item ſuper coactione ad contrahendum, & in omnem caſum ſuper obligatione dotandi.

Quoad ſponſalia Dominicus contendit de illis rigoroſe non conſtare, cum de eſſentia ſponſalium ſit libertas, & libertas in caſu defuerit, ex quo promiſit quidem in Uxorem ducere Agnetem, ſed inſtante, & armata manu comminante Andrea Agnetis Genitore, qui eum cum ipſa colloquentem invenit.

Tranſeundo ad coactionem, quatenus de ſponſalibus conſtaret, Dominicus ait, non poſſe eſſe locum coactioni, cum adſint cauſæ recedendi a ſponſalibus, diſparitas videlicet conditionis inter ipſum, & Agnetem, inhoneſtas ejuſdem Agnetis, & inimicitia inter ipſum, & Agnetem exorta propter querelam ſtupri ab ipſa datam, & quinquennalem carcerationem, quam ex dicta cauſa paſſus eſt.

Remanet obligatio ad dotandum, a qua Dominicus ſe prætendit immunem, deficientibus ſtupri probationibus, & ad amputandam quamcunque controverſiam, cum factum jam fuerit ab ipſo depoſitum in Sacro Monte Pietatis Neapolis ſummæ ducatorum bis mille, ut cum eis Agnes Virum reperire valeat, concludit non eſſe ſibi ex hoc capite moleſtiam inferendam.

His ſtantibus, quæritur,

I. An conſtet de Sponſalibus in caſu &c. & quatenus affirmative.

II. An Dominicus Celentanus ſit cogendus ad contrahendum per verba de præſenti cum Agnete Avoſſa, ſeu potius teneatur dotare &c. in caſu &c.

Sacr. Congr. die 19. Septembris 1722. reſpondit

Ad primum affirmative. Ad ſecundum affirmative quoad primam partem, & negative quoad ſecundam.

Quæſt. Canonica.

QUÆSTIO CCLXXX.

In Cauſa Mantuana Catechiſmi, die 8. Auguſti 1722.

CONTENDIT Promotor Fiſcalis Curiæ Epiſcopalis Mantuanæ exercitium Catechiſmi, ſive docendi Puellas Doctrinam Chriſtianam eſſe explendum in Eccleſia Confraternitatis S. Mariæ de Humilitate nuncupata *Quadraginta horarum* Civitatis Mantuæ; ſic enim ſtatutum ait *anno* 1593. a Franciſco Gonzaga Epiſcopo Mantuano, ſic actum aſſerit uſque *ad annum* 1695., quo tempore dictum exercitium fuit intermiſſum ex cauſa fabricæ, & ſic demum continuatum ſubinde fuiſſe prætendit uſque ad annum 1716. ex quibus omnibus infert, non eſſe locum remotioni dicti exercitii ab Eccleſia, de qua nunc agitur, cum juxta *Bullam S. Pii V.* 137. *Bull. tom.* 5. pertineat ad Epiſcopum deputare aliquas Eccleſias, in quibus Doctrina Chriſtiana doceri debeat.

Excipiunt e contra Confratres in ſua Eccleſia exercitium Catechiſmi pro Pueris tantum, & non pro Puellis fieri debere; Catechiſmus etenim pro Puellis fieri cœpiſſe dicitur in eadem Eccleſia *anno* 1695. ad preces Sereniſſimæ Duciſſæ Mantuæ, cui Confratres annuerunt, cum proteſtatione tamen, quod conceſſio haberetur pro non facta, ſtatim ac ex ea aliquod incommodum in Confratres, aut Eccleſiam derivaret.

Addunt de incommodo hic, & nunc non eſſe dubitandum, tum propter anguſtiam Eccleſiæ, tum propter functiones in ea ex inſtituto peragendas. Aſſerunt denique Breve ſan. mem. Gregorii XIII. in quo fit mentio de Catechiſmo pro Pueris in Eccleſia, de qua nunc agitur, faciendo, ex cujus tenore Brevis inferunt non eſſe Catechiſmum Puellis in eadem Eccleſia explanandum, cum locus, in quo traditur Pueris Catechiſmus debeat eſſe diverſus ab alio, in quo idem Catechiſmus traditur Puellis, & multo magis, cum in decretis Generalibus Congregationis Sacrorum Rituum *editis anno* 1703. propoſito dubio 17. *An Parochus, invitis Confratribus, docere poſſit Doctrinam Chriſtianam in prædictis Eccleſiis, & Oratoriis publicis, & privatis a Parochiali diviſis, & ſeparatis*, reſponſum fuit *negative*.

Jura hinc inde circumferuntur, & quæritur,

An ſit removendum exercitium Catechiſmi, & docendi Puellas in V. Eccleſia Confraternitatis S. Mariæ de Humilitate nuncupat. Quadraginta horarum Civitatis Mantuæ, in caſu &c.

Sacra Congr. die 29. Auguſti 1722. reſpondit,

Negative, & amplius.

QUÆSTIO CCLXXXI.

In Cauſa Ariminenſi, die 8. Auguſti 1722.

JOSEPH Belluccius Clericus Ariminen. qui in Urbe commoratur, anno 1719. obtinuit ab Eminentiſſimo D. Cardinali Barberino Abbate Farſen. Beneficium, ſeu Cappellaniam perpetuam ſub titulo S. Mariæ Angelorum erectam in Eccleſia Parochiali Caſtri Novi, annui redditus ſcut. 36. & obulorum 35. cum onere tamen ducentarum triginta quinque Miſſarum lectarum, & aliarum trium cantatarum, necnon unius Anniverſarii, cumque prædictus Joſeph ad titulum dictæ Cappellaniæ cupiat Sacris Ordinibus initiari, & ab Eminentiſſimo Epiſcopo Ariminen. litteras dimiſſoriales obtinuerit cum clauſula, *dummodo Beneficium, ſeu Cappellaniam pacifice poſſideas, & ad congruam tui ſubſtentationem ſufficiens ſit*, exorta eſt in Secretaria Eminentiſſimi Urbis Vicarii controverſia, an Cappellania, de qua nunc agitur, ſit habenda pro ſufficienti, non quia ſcuta annua 36. non ſint ſatis juxta taxam Farſen. & Ariminen. pro Sacris Ordinibus ſuſcipiendis, ſed quia onus Miſſarum non eſt ab ipſo Cappellano per ſe ipſum de neceſſitate adimplendum: in quo rerum themate, nonnullæ adſunt reſolutiones hujuſce Sac. Congregationis, in quibus decernitur onus Miſſarum eſſe a valore Cappellaniæ detrahendum, ad differentiam caſus, in quo Miſſæ eſſent per ſeipſum a Beneficiato, ſeu Cappellano celebrandæ. Auditus fuit Eminentiſſimus Abbas, qui in ſua informatione inquit, articulum indigere declaratione, & alias a Sac. Congregatione fuiſſe demandatum, quod ſuper eo ſcriberetur. Idem quoque Eminentiſſimus Abbas hæc ſubdidit in allegata informatione: *Duo autem addenda in præſenti caſu putavi, unum, quod plurimi promoti ſunt ad titulum dictæ Cap-*

Digitized by Google

pellaniæ, non detractis oneribus ſupradictarum Miſſarum. Alterum, quod ſi promoveri non poterunt, etiam in futurum, difficillimum erit reperire, qui Cappellaniam acceptare velit in maximum ejuſdem Cappellaniæ præjudicium, quæ deſtituta Rectore diu vacabit, redituſque, & credita ad ipſam ſpectantia, in quibus fere integer reditus conſiſtit, inexigibilia evadunt.

Actum fuit de hac Cauſa in hac Congregatione, & quia prædictus articulus eſt exemplaris, & non obſtantibus antiquioribus reſolutionibus, Sacra Congregatio in Romana, ſeu Sipontina Ordinationis 22. *Novembris* 1717. juſſerat, quod ſuper eo ſcriberetur pro veritate, operæ pretium eſſe cenſui meum edere Diſcurſum, in quo nedum fuerunt adnotatæ reſolutiones ſuper hac materia, ſed etiam rationes, quæ militabant pro unaquaque opinione, ut viſis hinc inde videndis, Sacra Congregatio ſtatuere poſſet, quid in caſu propoſito, & in aliis conſimilibus agandum eſſet.

Nulla fuit in hac Congregatione capta reſolutio, ſed repropoſita Cauſa in ſequenti Congregatione habita *die* 29. *Auguſti*, dictum fuit, quod præallegatum meum Diſcurſum communicarem tum Domino Cajetano Ivones Promotori Fiſcali Eminentiſſimi Urbis Vicarii, & Sacræ Viſitationis Apoſtolicæ, tum alteri eligendo ab Eminentiſſimo Præfecto, ut iidem ſcriberent pro veritate, factaque per Eminentiam ſuam electione Domini Advocati Dominici Urſayæ, dictum Diſcurſum utrique communicavi, & uterque mandatis Sacræ Congregationis morem geſſit, & ſcripturam per manus circumferendam docte elucubravit.

Porro uniendo deducta, tam in relatis ſcripturis, quam in allegato Diſcurſu, colligitur, quatuor præcipuas eſſe ſuper articulo propoſito ſeoteotias.

Prima ſententia eſt eorum, qui volunt, onera Miſſarum ſemper eſſe detrahenda a valore Beneficii, ad cujus titulum quis volt ordinari; ſed hæc ſententia, otpote nimis rigoroſa, nec admittitur a Domioo Promotore Fiſcali, nec a Domino Advocato Urſaya; eſt etenim nimis rigida, & impracticabilis, cum in omnibus fere Beneficiis adſit aliquod onus Miſſarum, quo detracto, id quod ſupereſt, non ſufficit pro Sacra Ordinatione, & ad ſummum ea poſſet ſibi vindicare locum in hypotheſi, io qua celebratio Miſſarum non eſſet affixa Beneficio, ſed pendere ab aliorum arbitrio, uti obſervat Dominus Advocatus Urſaya §. 25. ſed hic oon eſt caſus, de quo in præſenti.

Secunda ſententia eſt eorum, qoi volunt, onera Miſſarum eſſe detrahenda a Beneficio, ſeu Cappellania, quando Cappellanus poteſt Miſſas celebrare per alium, ſecus autem quando eas tenetur celebrare per ſeipſum, juxta reſolutiones hujus Sacræ Congregationis in *Tiburtina* 8. *Julii* 1690. *& in Signina* 14. *Aprilis* 1696. de qoibus in meo ſequeoti Diſcurſu §. 1.

Pro hac ſententia docte, & ſtrenue pugnat Domious Promotor Fiſcalis, tum quia hæc eſt ſententia jam in hac Sacra Congregatione, & apud Auctores recepta, tum quia eſt ſenteotia diſtinguens caſum a caſu, & tandem quia Sacerdos, qui poteſt Miſſas per alium celebrare, tempore infirmitatis tenetur per alium iiſdem ſatisfacere; quo admiſſo, ſi onera Miſſarum a titulo Ordinationis non detrahuntur, Ordinandus magna cum facilitate, & Ordinis dedecore ad mendicitatem redigeretur, quod abſurdum non ſequitur in terminis oneris Miſſarum per ſeipſum a Beneficiato celebrandarum, tum quia obligatus ad celebrandum per ſeipſum Miſſam quotidianam, poteſt ex cauſa licita, & ſic ex infirmitate in hebdomada ſemel vacare a celebratione, juxta *Textum in capit. ſignificatum de Præbendis*, tum quia obligatus ad celebrandum per ſeipſum, & non per alium eximitur ab onere ſupplendi Miſſas per alium, quando ipſe eſt infirmus infirmitate ſaltem non longa.

Tertia ſententia eſt eorum, qui volunt, onus Miſſarum nunquam eſſe detrahendum ab illo Beneficio, ſeu Cappellania, ad cujus titulum quis ordinari cupit, ſive Miſſæ celebrandæ ſint ab ipſo Beneficiato, ſive poſſint per alium celebrari: juxta reſolutionem Sacræ Congregationis in *Firmana Cappellaniæ* 14. *Januarii* 1708. de qua in meo ſequenti Diſcurſu §. 2.

Pro hac ſententia æque docte, & ſtrenue pugnat Dominus Advocatus Dominicus Urſaya, allegatis pluribus Scribentium auctoritatibus, allegata praxi fere communi Curiarum Eccleſiaſticarum, allegata magna difficultate, quæ alias diſcurrendo contingit io adimplendis piis Benefactorum, & Fundatorum diſpoſitionibus, cum juxta praxim hodiernam non fundentur Beneficia, nec Cappellaniæ, niſi cum magno onere Miſſarum, & demum quia pro Sacra Ordinatione nihil aliud requiritur, niſi quod tempore ejuſdem Ordinandus tale habeat Sacrum Patrimonium, quo regulariter poſſit commode vivere, per ſeipſum honeſte ſatisfaciendo illius oneribus, nullo habito reſpectu ad fortuitos caſus, puta infirmitatis, quæ contingere poteſt, cum etiam Prædium, Domus, & aliud quodcunque ſtabile, ſuper quo fundatum ſit Beneficium, nullo affectum onere Miſſarum, poſſit alluvione, chaſmate, grandine, ruina, aut infructiferum in totum, aut minus fructiferum effici, juxta etiam ponderata in meo ſequenti Diſcurſu §. 3.

Quia vero in ſæpe allegato Diſcurſu promota fuit difficultas, quod juxta receptam in hac Sacra Congregatione, & apud Doctores ſententiam non ſolum Sacerdos, qui poteſt per alium celebrare, ſed etiam Sacerdos, qui tenetur per ſeipſum celebrare, ſi infirmetur, & infirmitas ad plures dies protrahatur, teneatur per alium Miſſis ſatisfacere, hinc inferendo, vel Sacerdotem obligatum ad celebrandum per ſeipſum eſſe eximendum a celebratione per alium, licet infirmitas ſit longa, vel non ſubſiſtere allegatam differentiam inter obligatum ad celebrandum per ſeipſum, & eum, qui poteſt celebrare per alium, itaut in ſecundo caſu, & non io primo propter poſſibilem mendicitatem detrahenda ſint onera Miſſarum.

Reſpondetur a Domino Promotore Fiſcali, quod habens onus celebrandi per ſeipſum, non eximitur ab onere ſupplendi Miſſas per alium, ſi infirmitas ſit longa, puta juxta nonnullos Doctores, decem dierum, juxta nonoullos alios quindecim dierum, & juxta alios unius meoſis; ſed has longas infirmitates raro contingere, & eſſe recenſendas inter caſus fortuitos, qui a lege non habentur in conſideratione.

A Domioo vero Advocato Urſaya eadem concluſio admittitur, & ex ea infertur, nunquam eſſe a Sacro Patrimonio detrahenda onera Miſſarum, ſive Sacerdos ſit obligatus ad celebrandam per ſeipſum, ſive poſſit celebrare per alium, cum in utroque caſu idem militet timor poſſibilis mendicitatis, & multo magis, quia non omnia Beneficia habent annexum quotidianum onus Miſſarum, in quo rerum ſtatu, ſicuti Sacerdos, qui in brevi infirmitate nonnullorum dierum abſtinuit a celebratione Miſſæ, quam per ſeipſum celebrare tenebatur, tenetur tranſacta infirmitate, aliis diebus ſupplere, & ſatisfacere Miſſis, quas non celebravit, licet Miſſæ eſſent certis hebdomadæ diebus affixæ, ſic fere in totum ceſſat differentia inter obligatum ad celebrendum per ſeipſum, & eum, qui poteſt celebrare per alium.

Quarta demum ſententia eſt eorum, qui volunt, controverſiam hanc eſſe arbitrio Ordinariorum relinquendam, ut ipſi videlicet attentis circumſtantiis admittere poſſint, aut non admittere pro Sacra Ordinatione Beneficium, aut Cappellaniam, cui ſit annexum onus Miſſarum, ſive Miſſæ celebrandæ ſint per ſeipſum a Beneficiato, aut Cappellano, ſive poſſiot celebrari per alium. Hoc approbatur a Domino Promotore Fiſcali, ſi pro re, loco, & tempore, & perſona expedire videatur Ordinario aliquem admittere ad titulum Cappellaniæ perpetuæ abſque onere celebrandi Miſſas per ſeipſum, dummodo tamen fructus Cappellaniæ pro medietate taxæ Synodalis liberi, & immunes remaneant ab onere Miſſarum, vel cum adjectione æquivalentis Patrimonii, in hypotheſi, io qua libera portio fructuum Cappellaniæ deficeret, & cum hac eadem opinione, quæ favet arbitrio Ordinariorum, concordat Dominus Advocatus Urſaya in fine ſuæ ſcripturæ.

His ſtantibus quæritur,

I. An a Beneficio, ſeu a Cappellania, ad cujus titulum quis intendit ad Sacros Ordines promoveri, detrahenda ſint onera Miſſarum eidem adjecta, quando Beneficiatus non tenetur eas per ſeipſum celebrare, vel potius oneribus Miſſarum non detractis, ſive illæ celebrandæ ſint per ſeipſum, ſive poſſint celebrari per alium, faciendus ſit calculus omnium fructuum pro conſtituenda ſumma a Synodali Conſtitutione, vel Regionis more requiſita pro Sacris Ordinibus ſuſcipiendis.

II. An Clericus Joſeph Belluccius Sacris Ordinibus initiari poſſit ad titulum Cappellaniæ in caſu &c.

Sacra Congr. die 17. Julii 1723. reſpondit,

Ad primum, eſſe relinquendum arbitrio, & conſcientiæ Ordinariorum. Ad ſecundum proviſum in primo.

DIS-

DISCURSUS SECRETARII

Poſtea Benedicti Papæ XIV.

Super Articulo, an a Beneficio, ad cujus titulum quis ordinari intendit, detrahenda ſint onera Miſſarum eidem adjecta, quando Beneficiatus non tenetur eas per ſe ipſum celebrare, vel potius, Miſſis nullatenus detractis, ſive eadem celebrandæ ſint per ſeipſum, ſive poſſint celebrari per alium, faciendus ſit cumulus omnium fructuum pro conſtituenda ſumma a Synodali Conſtitutione, vel Regionis more requiſita pro Sacris Ordinibus ſuſcipiendis.

UT eo, quo decet, ordine in hujus articuli examine procedatur, operæ pretium eſſe cenſeo, primo referre, quidquid fuit ab hac Sacra Congregatione in hoc articulo ſtatutum, ſecundo exponere rationes, quibus innituntur illi, qui cenſent non eſſe detrahenda onera Miſſarum, quando quis tenetur celebrare per ſeipſum, & ea eſſe detrahenda, quando poteſt celebrara per alium, tertio denique fundamenta afferre, quibus oſtenditur non eſſe onera Miſſarum detrahenda, ſive Beneficiatus teneatur eas per ſeipſum celebrare, ſive poſſit eas celebrare per alium.

§. I.

In quo refertur quidquid a Sac. Congregatione ſuper articulo ſtatutum fuit.

ANNO 1690. *die* 8. *Julii* propoſitum fuit *in quadam cauſa Tiburtina* ſequens dubium, *an a Beneficio, ad cujus titulum quis ordinari intendit, detrahenda ſint onera Miſſarum eidem adjecta, vel potius, eis non detractis, faciendus ſit calculus omnium fructuum ad conſtituendam ſummam a Synodali Conſtitutione requiſitam*, & huic Dubio Sacra Congregatio, uti habetur *lib.* 40. *decret. pag.* 434. reſpondit *negative, niſi in fundatione cautum ſit, ut in caſu impedimenti teneatur per alium celebrare, & donec aſcendat ad Sacerdotium pro rata Miſſarum aliunde habeat, quo vivere poſſit*.

Anno 1694. publicata fuit a ſan. mem. Innocentio XII. Conſtitutio *Speculatores*, quæ eſt 44. in ejus parvo Bullario; cumque *in* §. *nono* dictæ Conſtitutionis habeantur hæc verba, *eam tamen de cætero hac in re inconcuſſe ſervari volumus regulam, ut nemo ejuſmodi ſubjectionem ad effectum ſuſcipiendi Ordines acquirere cenſeatur, niſi Beneficium prædictum ejus ſit reditus, ut ad congruam vitæ ſuſtentationem, ſive juxta taxam Synodalem, ſive ea deficiente, juxta morem Regionis pro promovendis ad Sacros Ordines, detractis oneribus per ſe ſufficiat, illudque ab Ordinando pacifice poſſideatur*, exorta eſt in quadam cauſa *Signina Ordinationis* controverſia, an in re, de qua nunc agitur, aliquid fuiſſet a Conſtitutione innovatum, diſputatoque *die* 14. *Aprilis* 1696. ſequenti dubio, *an onera Miſſarum ſint detrahenda a reditu Beneficiorum, ad effectum conſtituendi ſummam in Conſtitutione Synodali deſcriptam pro titulo, ſeu Patrimonio Clerici etiam in vim noviſſimæ Conſtitutionis Sanctiſſimi Domini Noſtri*, & Sac. Congreg. uti habetur *lib.* 46. *decret. fol.* 160. reſpondit *dandum eſſe decretum in Tiburtina Ordinationis* 8. *Julii* 1690.

Anno 1708. *die* 4. *Januarii* propoſita fuit quædam cauſa *Firmana Cappellaniæ*, & licet Cappellanus non haberet onus celebrandi per ſeipſum, & detractis oneribus Miſſarum non remaneret ſumma ſufficiens pro Sacris Ordinibus ſuſcipiendis juxta Taxam Synodalem, diſputato nihilominus dubio, *an Orator ordinari poſſit ad Sacros Ordines ad titulum dictæ Cappellaniæ abſque alio ſupplemento Patrimonii in caſu*, Sacra Congregatio, uti habetur *lib.* 58. *decret. pag.* 3. reſpondit *affirmative*.

Conſimilis articulus in iiſdem terminis propoſitus fuit in *cauſa Romana, ſeu Reatina Cappellaniæ* 17. *Martii* 1714. & Sacra Congregatio diſtulit reſolutionem, uti habetur *lib.* 64. *decret. pag.* 92.

Alia ſe obtulit occaſio de eadem re differendi in quadam cauſa *Romana, ſeu Sipontina Ordinationis*, & Sacra Congregatio *die* 22. *Novembris* 1717. juſſit quod ſuper articulo ſcriberetur pro veritate. Sed id non fuit executioni mandatum, quia ad amputandam quamcumque controverſiam Orator, ut ordinari poſſet, a valore Beneficii detraxit onera Miſſarum, quas non tenebatur celebrare per ſeipſum, & ex ſuis bonis patrimonialibus ſummam deficientem ſupplevit, uti legitur *in folio Congregationis habitæ die* 23. *Julii* 1718. *lib.* 68. *decret. fol.* 290.

Hæc eſt ſeries reſolutionum ſuper hoc articulo editarum ab hac Sacra Congregatione, ex quibus ſæpe in praxi contigit, ut ſentientes eſſe detrahenda onera Miſſarum, quando Cappellanus non tenetur celebrare per ſeipſum, allegaverint *Tiburtinam Ordinationis* 8. *Julii* 1690. & e contra ſentientes onera Miſſarum non eſſe detrahenda, ſive Cappellanus teneatur eas per ſeipſum celebrare, ſive per alios eas celebrare valeat, inter quos agmen ducebat claræ, ſemperque recolendæ memoriæ Cardinalis Panciaticus Inſignis Sacrorum Canonum Profeſſor, & Meritiſſimus hujuſce Sac. Congr. Præfectus, allegaverint *Firmanam Cappellaniæ* 14. *Januarii* 1708. Et hæc quoad decreta, & reſolutiones Sacræ Congregationis dicta ſufficiant.

§. II.

In quo exponuntur Rationes, quibus probatur, non eſſe detrahenda onera Miſſarum, quando quis tenetur celebrare per ſeipſum, & ea eſſe detrahenda, quando poteſt celebrare per alium.

NONNULLA ſunt, quæ propoſito favent aſſumpto: Primum eſt, quod eſſet omnino exoptabile, ut Sacerdotes vivere poſſent independenter ab eleemoſyna Miſſarum, uti ponderat *Vaneſpen. in Jus Eccleſ. tom.* 1. *part.* 2. *cap.* 9. §. 36. ibi: *quare procul a mente Synodi Tridentinæ aberrant Epiſcopi, qui in ſupplementum tituli computant honoraria, quæ Ordinatus in Presbyterum ex celebratione Miſſarum lucrari poterit; cum hac computatione ipſe Ordinandus quodammodo adigatur ad ſordidum quæſtum exercendum; cum ſcilicet cogitur ex celebratione Miſſarum, ſeu quodam opificio vitæ neceſſaria quærere, ſive de celebratione Miſſarum facere artem de pane lucrando.*

Adeoque *Alvarus Pelagius de planctu Eccleſiæ art.* 5. ſubdidit: *Almus Franciſcus voluit, quod in quocumque loco fratres contenti eſſent una Miſſa, præſciens fratres ſe velle juſtificare per Miſſas, & ad quæſtum eas reducere, ſicut videmus hodie fieri.*

Procedendo cum hoc ſiſtemate, a valore Beneficii, ad cujus titulum quis ordinatur, ſemper eſſent detrahenda onera Miſſarum, ſive Beneficiatus teneatur eas celebrare per ſeipſum, ſive poſſit celebrare per alium. Quia vero in præſentibus rerum circumſtantiis, difficile admodum eſſet ſtatuere, quod onera Miſſarum ſemper, & in utroque caſu a valore Beneficii detrahantur, hinc eſt, quod ſi detractio non fit, caſu quo Beneficiatus teneatur celebrare per ſeipſum, ea tamen fieri debebit caſu, quo idem poſſit celeberare per alium.

Secundum eſt, quod Eccleſia maximopere abhorret a Clericorum mendicitate, utque cætera facile cumulanda prætereantur, Sacrum Concilium Trident. *ſeſſ.* 21. *cap.* 2. *de Reform.* decrevit, non eſſe ad Sacros Ordines promovendum aliquem licet idoneum, niſi conſtet, eum Beneficium Eccleſiaſticum, quod ſibi ad victum honeſte ſufficiat, pacifice poſſidere.

Porro, ſi a valore Beneficii non detrahuntur onera Miſſarum, quando Beneficiatus poteſt celebrare per alium, de facili dabitur caſus, quod Ordinatus ad titulum dicti Beneficii reducatur ad mendicitatem; poteſt etenim in ægritudinem labi, & poteſt longo tempore ægrotare, & in eo rerum ſtatu mendicabit, quia ille, qui poteſt celebrare per alium, tenetur, non obſtante ægritudine, ad faciendum celebrare Miſſas per alium, ut infra demonſtrabitur.

Cumque caſus hic mendicitatis dari non poſſit, etiamſi Sacerdos labatur in ægritudinem, & longo tempore ægrotet, quando tenetur celebrare per ſeipſum; obligatus enim ad celebrandum per ſeipſum non tenetur tempore infirmitatis, vel alterius juſti impedimenti onus adimplere etiam per alium, juxta Textum *in cap. ſignificatum de Præbendis*, & bene deducta per *Leandrum Oper. moral. tom.* 2. *tract.* 8. *diſp.* 7. *quæſt.* 19.

Infertur ex his, eſſe a valore Beneficii, ad cujus titulum quis ordinatur, detrahenda onera Miſſarum, quando Beneficiatus poteſt celebrare per alium, ſecus autem, quando tenetur celebrare per ſeipſum.

Tertium eſt, diſtinctionem hanc inter obligatum ad celebrandum per ſeipſum, & eum, qui poteſt celebrare per alium, eſſe in praxi receptam, in Alma Urbe, & in Tribunali Eminentiſſimi Vicarii, & Urbis exemplum deſervire poteſt, & debet pro regula, & norma quoad omnes alias Diœceſes.

Quartum eſt, Doctores aſſerere, a valore Beneficii non eſſe deducenda onera Miſſarum, quando Beneficiatus tenetur celebrare per ſeipſum, *Garz. de Beneſic. 5. part. cap. 3. a num. 163. ad 170. Zarate dec. 116. n. 18.* Sequitur ergo ex hoc, mentem eſſe Doctorum, quod detrahantur onera Miſſarum, quando Beneficiatus poteſt celebrare per alium, & multo magis, cum allegatæ Reſolutiones *in cauſa Tiburtina Ordinationis, & Signina Ordinationis* jam ſint impreſſæ, & apud Auctores ſint relatæ *Bartachin. vot. Dec. 133. n. 7. & 8. Monacell. in formul. tom. 1. pag. 345. n. 1. & 2. Piton. diſceptat. 40. n. 8. & 9.* & nemo non ſcit, quantum ſit Auctoribus deferendum, & eo fortius quando non reperitur, qui eis contradicat, & adverſetur.

§. III.

In quo exponuntur Rationes firmantes, non eſſe onera Miſſarum detrahenda a valore Beneficii, ad cujus titulum quis ordinatur, ſive Beneficiatus teneatur per ſeipſum celebrare, ſive poſſit eas celebrare per alium.

TRANSITUM faciendo ad fundamenta, quæ pro hoc militant aſſumpto; Primum eſt, quod a valore Beneficii, ad cujus titulum quis ordinatur, detrahenda quidem ſunt onera extrinſeca, pro quibus adimplendis opus eſt, ut Beneficiatus aliquid impendat, & ſic diminutionem patiatur de redditibus Beneficii, *Adden. ad Ludoviſ. deciſ. 245. ſub num. 12.* ſed detrahenda non videntur onera intrinſeca, quæ Beneficiatus poteſt per ſeipſum adimplere, dummodo onera illa exercitio clericali, & decori characteris congrua ſint, & proportionata, & pro ejus ſubſtentatione proficiant, uti bene ratiocinatur *Card. de Luca de donat. diſcurſ. 11. n. 8.*

Cumque talia ſint onera Miſſarum, tum quia earum eleemoſyna cedit in ſtipendium ſubſtentationis Sacerdotis, *juxta Doctrinam Divi Thomæ in quartum Sent. diſt. 25. quæſt. 3. art. 2. quæſt. 1. ad quartum, & ſecunda ſecundæ quæſt. 100. art. 2. ad ſecundum*, ibi; *quaſi ſtipendium ſuæ ſubſtentationis*, tum quia nihil impedit, quod potens celebrare per alium, celebret per ſeipſum, ex hoc deducitur conſequentia, quod a valore Beneficii, ad cujus titulum quis ordinatur, non ſunt detrahende onera Miſſarum, ſive Beneficiatus teneatur celebrare per ſeipſum, ſive poſſit celebrare per alium, *Lamperez. ad Bullam Speculatores numer. 366. Morenus ad eandem Bullam poſt dubium 5. num. 40.* & bene faciunt deducta per *Rotam deciſ. 587. num. 8. & in deciſ. 808. num. pariter 8. coram Merlino*; optime *Nagueira quæſt. ſingular. diſputat. 1. de Sacrament. quæſt. 26. num. 3.* ibi: *ex eo, quod Ordinatus per ſe, vel per alium ad id onus Miſſarum teneatur, diminutionem non patitur in patrimonii redditibus, ſicuti illam non habet Ordinatus ad titulum Cappellaniæ perpetuæ, cum obligatione per ſe, vel per alium quotidie celebrandi.*

Secundum eſt, quod ſi propter poſſibilem mendicitatem a poſſibili longa ægritudine derivaturam, detrahenda ſunt onera Miſſarum, quando Beneficiatus poteſt per alium celebrare, propter poſſibilem etiam mendicitatem, quæ derivare poteſt, vel ex flumine ſito prope Prædium Beneficii, vel ex nive, glacie, aut imbre, qui fructus auferant Beneficii, non poterit amplius quis ad ejus titulum ordinari, licet reditus nullis ſint affecti oneribus Miſſarum, & aſcendant ad ſummam a Synodo Diœceſana, vel a moris conſuetudine ſtatutam, niſi accedat idonea fidejuſſio pro ſupplemento in caſu infortunii, vel alia aſſignentur bona in eodem caſu ſubroganda. Hoc non admittitur, non obſtante poſſibilitate mendicitatis, non erit ergo admittendum & illud, quod propter mendicitatis poſſibilitatem detrahenda ſint a valore Beneficii onera Miſſarum, quando Beneficiatus poteſt eas celebrare per alium, in utroque enim caſu una, & eadem militat ratio, quod lex videlicet reſpicit ad id, quod frequentius accidit, & non ad id, quod raro contingit *Textus in leg. nam ad ea ff. de legibus.*

Tertium eſt, quod Sacerdos, qui poteſt celebrare per alium, ſi infirmetur, tenetur hoc onus adimplere, & alteri eleemoſynam dare, ut celebret, uti reſolutum fuit ab hac Sacra Congregatione *in Collen. celebrationis Miſſarum 18. Septembris 1683.* propoſito quippe hoc dubio, *an Sacerdotes obligati celebrare Miſſam quotidie, abſque tamen onere celebrandi per ſeipſos, poſſint aliquando a celebratione vacare*, reſponſum fuit *negative*; cumque juxta ſenſum pariter hujus Sacræ Congregationis Sacerdos obligatus ad celebrandum per ſeipſum teneatur tempore infirmitatis, & præcipue, ſi infirmitas longa ſit, celebrare per alium, hoc eſt alteri eleemoſynam dare, ut celebret, manifeſta hinc deducitur conſequentia, vel quod recedendum eſt ab opinione, quod Sacerdos obligatus ad celebrandum per ſeipſum, teneatur tempore infirmitatis celebrare per alium, vel quod rejicienda eſt diſtinctio, quod a valore Beneficii detrahenda ſunt onera Miſſarum, quando Beneficiatus poteſt celebrare per alium, ſecus autem quando tenetur celebrare per ſeipſum.

Nulla cadente dubitatione, quod juxta ſenſum hujus Sacræ Congregationis Sacerdos obligatus ad celebrandum per ſeipſum, teneatur celebrare per alium in caſu ſaltem longæ infirmitatis; ſic enim reſolutum fuit in *Romana celebrationis Miſſarum 4. Junii 1689.* in caſu Cappellani, qui erat obligatus ad celebrandum per ſeipſum, & omiſerat propter infirmitatem celebrationem quadraginta ſex Miſſarum: propoſito quippe dubio, *an Cappellanus obligatus quotidie celebrare per ſeipſum potuerit omittere celebrationem pro dicto tempore infirmitatis, & nihilominus eleemoſynam prætermiſſæ celebrationis conſequi*, reſponſum fuit, *negative, & teneri ſupplere per alium celebrationem Miſſarum omiſſam occaſione infirmitatis*. Conſimilis eſt reſolutio *in alia Romana 2. Octobris 1721.* prævio quippe voto Eminentiſſimi D. mei Cardinalis Zondadarii, dictum fuit, Cappellanum, qui tenebatur celebrare per ſeipſum, & celebrationem omiſerat nonnullis menſibus cauſa infirmitatis, eſſe obligatum ad celebrare faciendum Miſſas, quas non celebravit tempore infirmitatis, & concordat aliud decretum Sacræ Congregationis Epiſcoporum, & Regularium *in Novarien. 14. Maii 1627. apud Paſſerin. de ſtatu homin. tom. 2. quæſt. 587. art. 4. n. 1120.* ibi; *Sacra &c. reſpondit, Sacerdotem, cui a Teſtatore impoſitum fuit onus quotidie per ſe celebrandi, ſi legitime impediatur, quo minus id munus per ſe poſſit explere, teneri per alium ſatisfacere oneribus Miſſarum ſibi a Teſtatore impoſitis*, & diſtinguendo inter infirmitatem brevem, & longam, ita ut primo caſu non teneatur per alium ſatisfacere, ſecus autem in ſecundo, late proſequuntur *Cardin. de Lugo de Sacram. Euchariſt. diſp. 11. ſect. 2. n. 48. & 49. Diana in Edit. Coordin. tom. 2. tract. 1. reſolut. 59.*

Quartum eſt, vix hodie in Tribunalibus admitti, quod Sacerdos teneatur celebrare per ſeipſum, niſi claris, & rotundis litteris Fundator dicat, eum debere celebrare *per ſeipſum*; nec enim ſufficit, quod dicat eum debere eſſe Presbyterum, eum debere celebrare, eum debere reſidere, cum hæc omnia dicantur compatibilia cum facultate celebrandi per alium, *juxta famigeratam deciſ. 825. coram Merlino*, & late deducta in *Cremonen. Beneſ. 9. Martii 1714. coram R. P. D. Lancetta, & in eadem 4. Februarii 1715. coram R. P. D. Cerro.* In hoc autem rerum ſtatu, ſi ſunt detrahenda a valore Beneficii onera Miſſarum, quando Sacerdos poteſt celebrare per alium, ad modicum ſane numerum in Italia præſertim, in qua parva ſunt, modicique valoris Beneficia, tituli reducuntur, ad quos Sacræ fieri poſſint Ordinationes, quæ in re aliquid inordinatum contineri videtur.

Ultimum tandem eſt, quod quidquid ſit de praxi Urbis, extra Urbem certe, ut a pluribus Epiſcopis audivi, diſtinctio inter obligatum ad celebrandum per ſeipſum, & volentem celebrare per alium non admittitur, & a valore Beneficii nunquam detrahuntur onera Miſſarum, ſive Sacerdos poſſit celebrare per alium, ſive teneatur celebrare per ſeipſum.

Et hæc ſunt, quæ pro utraque parte militare poſſunt, quibus rite perpenſis poterunt EE. VV. decernere quid in caſus contingentia fieri, & ſervari in poſterum debeat; frequentiſſimi enim ſunt caſus, & ex relatis in §. 1. certa uſque adhuc dici nequit Sacræ hujus Congregationis ſententia.

QUÆSTIO CCLXXXII.

In cauſa Nullius Caſtellana, die 29. Auguſti 1722.

CAPITULUM Collegiatæ Eccleſiæ Sancti Leonis prætendit ſibi licere in die Feſtivitatis S. Luciæ canere Miſſas adventitias ſibi beneviſas in altari dictæ Sanctæ, licet erecto in Eccleſia Patrum S. Franciſci de Paula, & licet ipſi ſint inviti; tum quia ratione Curæ habitualis, quam habet, omnium animarum, ſibi permiſſum eſt a tempore immemorabili Sacras, & Parochiales Functiones exercere in Eccleſiis ſitis in Terra, de qua nunc agitur; tum quia tam ante conceſſionem Eccleſiæ, de qua nunc agitur, Patribus factam, quam poſt conceſſionem, ſemper fuit in poſſeſſione canendi Miſſas adventitias in Altari S. Luciæ die feſto ejuſdem Sanctæ, & tan-

& tandem quia Eccleſia, de qua nunc agitur, nulla fruitur exemptione a juriſdictione Ordinaria, cum poſt conceſſionem, quam nullitate laborare prætendit, utpote ſpoliativam, & violentam, fuerit pluries ab Ordinariis viſitata.

Patres e contra dicunt, reperiri in Altari dicato S. Luciæ Beneficium quoddam, inter cujus onera reperitur, quod Cappellanus ſingulis annis, & die feſtivitatis S. Luciæ celebret, invitatis Presbyteris Terræ S. Leonis, nec ſe huic rei refragari, & ulterius admittere, quod alia Miſſa eodem die, & in eodem Altari canatur ad tramites Legati relicti a Sacerdote Joanne Franciſco Taccono, ſeque tantummodo obſtare prætenſioni, quod Capitulum Collegiatæ poſſit eadem die in eodem Altari canere omnes, & ſingulas Miſſas adventitias ſibi beneviſas, cum id, invitis Regularibus, in ipſorum Eccleſiis fieri non poſſit, & cum hæc tot Miſſarum cantatarum multiplicatio ſit incompatibilis cum aliis functionibus dicta die in eadem Eccleſia peragendis.

Abſque eo quod quidquam referat relatum ſpolium; dicunt enim de illo non conſtare, nec hic, & nunc eſſe ſuper eo quæſtionem inſtituendam, & tandem fundamentum nullum reponi poſſe in expoſita canendi conſuetudine, cum illa ex Teſtibus reſultet, qui in perſonis, & dictis patiuntur exceptiones.

Jura hinc inde circumferuntur, unde quæritur

An Capitulum Eccleſiæ S. Leonis Caſtellanæ poſſit in die feſtivitatis S. Luciæ canere Miſſas adventitias ei beneviſas in Altari ejuſdem Sanctæ in Eccleſia PP. S. Franciſci de Paula, invitis eiſdem Patribus, in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,
Negative, præter quam quoad binas Miſſas Cantatas.

QUÆSTIO CCLXXXIII.

In Cauſa Neapolitana, die 29. Auguſti 1722.

NICOLAUS Auliſius Garigliota emit domum a Tereſia, & Dorothea de Maniello, & ſe obligavit ad certam ſummam dictis Mulieribus perſolvendam, uſquequo vixiſſent, & illis defunctis, ſe, & ſuos hæredes obligavit ad celebrare faciendam Miſſam quotidianam pro Anima illarum in quacumque Eccleſia ſibi beneviſa.

Mortuo Nicolao, prædicta domus pervenit ad Franciſcum ejuſdem Fratrem, & præter domum mox memoratam, ſubjectamque oneri Miſſæ quotidianæ, pro qua Cappellano perſolvuntur ducata 36. quolibet anno, alia ipſe poſſidet bona, & ſignanter aliam domum, quam inter vivos donare intendit Patribus Excalceatis Sancti Petri de Alcantara Nationis Italicæ, qui titulo conductionis modo in ea habitant, juxta facultatem a Sac. Congregatione Epiſcoporum, & Regularium obtentam.

Quia vero Franciſcus Donator liberare vellet aliam domum ab onere Miſſæ quotidianæ, & in compenſationem domus, quam Patribus donare intendit, vellet, quod ipſi dictæ Miſſæ onus aſſumerent, quæ res dictorum Patrum Conſtitutionibus obſtare videtur, hac de cauſa ſupplices preces Sanctiſſimo Domino Noſtro exhibitæ fuerunt, qui eas ad hanc Sac. Congregationem remiſit.

Juxta morem ſcriptum fuit Nuntio Neapolitano pro informatione, & voto, qui retulit primo, exortas fuiſſe diſſenſiones *anno* 1719. inter Religioſos hujus Ordinis Hiſpanos, & Italos, & hos e Conventu ejectos magna cum difficultate reperire potuiſſe in Civitate Neapolitana domum, in qua habitare poſſent.

Secundo, eos habuiſſe a Sac. Congregatione Epiſcoporum, & Regularium licentiam conducendi domum, & conduxiſſe eam, de qua nunc agitur, quæ eſt maximopere apta, & quæ licet locaretur pretio ducatorum 142.; nihilominus pietatis gratia locata fuit ab Auliſio iiſdem Patribus, ſive eorum Syndico pretio tantum ducatorum 100.

Tertio, velle utique Auliſium Patribus donare domum, ſed inſimul velle, ut ii in ſe aſſumant onus Miſſæ quotidianæ, ut alia domus, ſuper quam dictum onus eſt impoſitum, ſibi libera remaneat.

Quarto, maximopere expedire bono Animarum, ut Religioſi iſti permaneant in Civitate Neapolitana, & ab ea non diſcedant, nec alio modo permanere poſſe, cum ſint in extrema neceſſitate conſtituti, & domum emere non poſſint, nec proſequi in ſolutione penſionis.

Ultimo, non poſſe illos acceptare onera Miſſarum, ſed Miſſas celebrare, & orationes facere juxta præſcripta in ſuo Inſtituto pro ſuis Benefactoribus; in quo rerum ſtatu, ſalva, & integra Regula de non acceptandis oneribus Miſſarum, ad participationem ſuffragiorum, & orationum, quæ pro Benefactoribus fiunt, admitti poſſent Tereſia, & Dorothea de Maniello, pro quarum Animabus Miſſa eſſet celebranda.

Hæc ſunt, quæ continentur in informatione Nuntii; cumque de hac re actum fuerit inter ſummaria precum *die 7. Februarii* 1722. reſponſum fuit, quod inſtantia proponeretur in folio.

Ut autem Eminentiſſimi Patres ſub oculis habeant omnia, quæ facere poſſe videntur ad dubii infra referendi reſolutionem, operæ pretium eſſe cenſeo verba Conſtitutionum Provinciæ Sancti Petri de Alcantara Religioſorum Minorum Diſcalceatorum per extenſum referre, & aliqua inſuper exempla afferre, quæ, uti dictum eſt, videntur conducere poſſe ad rem, de qua nunc agitur.

Verba Conſtitutionum ſunt hæc, quæ ſequuntur, uti habetur *capit. 3. puncto primo §. 5. num. 2. E ſeguendo l'eſempio del Sommo noſtro Sacerdote Gesù Criſto, che liberamente per gloria del Padre, e ſalute dell' Anime noſtre ſacrificò ſe ſteſſo nell' Altare della Croce, s'ordina a tutti i Sacerdoti della noſtra Provincia, che dentro, o fuori de' Conventi, celebrino in unione di quella puriſſima, e diſintereſſata intenzione del noſtro Redentore, applicando tutte le Meſſe per i Benefattori in generale, e ſecondo, che s'ordina in queſte Conſtituzioni, e ſi comanda in virtù di Santa Obbedienza, che mai non ſia lecito di ricevere per niuna Meſſa elemoſina, nè in denari, nè in verun' altra coſa, come ordinò già l' Eminentiſſimo Barberino,* & paulo poſt, *poſſono però i Prelati applicare tre, o quattro Meſſe per qualche gran Benefattore particolare, ma ſia ciò di rado, e ſenza che direttamente, nè indirettamente ſi pretenda intereſſe da lui.*

Tranſeundo ad exempla, notum eſt prohibitum eſſe Minoribus Obſervantibus acceptare legata cum onere perpetuo Miſſarum; cum autem Fratres Sancti Franciſci de Obſervantia Conventus Sanctæ Mariæ Angelorum, & alii ejuſdem Inſtituti exiſtentes in Monte Civitatis Peruſinæ Sacræ huic Congregationi ſupplicaſſent pro facultate acceptandi legatum relictum cum onere perpetuo Miſſarum, & expoſuiſſent, ſuos Conventus eſſe in neceſſitate, & legata a ſe eſſe expendenda in cauſa dictarum neceſſitatum, Sacra hæc Congregatio cenſuit annuendum eſſe petitis, *remanente tamen Conventui, & Fratribus onere celebrandi in perpetuum Miſſas a Teſtatore demandatas*, uti habetur *lib. 13. decret. pag. 23.*

His ſtantibus, quæritur

An, & quomodo petitis ſit annuendum, in caſu &c.

Sacra Congr. die 19. Septembris 1722. reſpondit,
Negative.

QUÆSTIO CCLXXXIV.

In cauſa Regienſi Penſionis, die 19. Septembris 1722.

ALEXANDER Comes de Marſciano Penſionem obtinens ſcutor. 500. ſuper Menſa Epiſcopali Regienſi ſui favore tranſlatam a Duce Mutinæ, cogitavit de ducenda in Uxorem Comitiſſa Scotta, & de retinendo Penſionem in ſtatu conjugali, quocirca animadvertens Milites Lauretanos frui privilegio retinendi etiam in ſtatu conjugali Penſiones Eccleſiaſticas pro ſumma ſcutorum 350. nec admodum difficile eſſe a Seda Apoſtolica obtinere Indultum retinendi in eodem ſtatu alia ſcuta 150. rogavit Comitiſſam Annam de Marſciano ſuam Matrem hic in Urbe commorantem, ut Militiam Lauretanam pro ſe acquireret, & memoratum Indultum obtineret, & ad ipſam tranſmiſit ſummam pecuniarum pro dictis rebus neceſſariam.

Comitiſſa Anna, adhibita opera Expeditoris, incumbere cœpit utrique negotio; cumque maximopere urgeretur a filio pro utriuſque negotii complemento, *die 8. Julii 1715.* ad eum litteras dedit, in quibus ipſum certioravit, quod omnia ſequenti hebdomada expleta fuiſſent, tranſmiſſa, ut dictis fidem conciliaret, nota Expeditoris hoc ipſum comprobantis.

Receptis a Comite Alexandro filio prædictis litteris, ipſe *die 27. ejuſdem menſis Julii* matrimonium per verba de præſenti contraxit cum Comitiſſa Scotta coram Parocho, & duobus Teſtibus, aliiſque Nobilibus Perſonis; cumque Parochus fuiſſet ex improviſo, & ſub obtentu alterius rei gerendæ vocatus, nec debite præceſſiſ-

ceſſiſſent ſolemnitates; idem mandavit Conjugibus ut viverent ſeparati, & Sponſa remanſit in cuſtodia Duciſſæ de Branſuich, quæ tunc erat hoſpes Ducis Mutinæ.

Tempore matrimonii hoc modo contracti, propter extrinſecas quaſdam ſubortas difficultates, & ſignanter circa mandatum Procuræ requiſitum, ut habens Officium Lauretanum poſſet illud Co: Alexandro vendere, Indultum retinendi Penſiones in ſtatu conjugali, quod a dicto Comite credebatur expeditum, revera expeditum non erat, nec ejus expeditio habita eſt, niſi *die 18. ſubſequentis menſis Septembris*; cumque habita a Comite Ranuccio Scotto notitia matrimonii a Comitiſſa Scotta ſua filia clandeſtine contracti cum Comite Alexandro de Marſciano, ipſe pro comprobanda illius nullitate recurſum habuiſſet ad hanc Sac. Congregationem, aliæque exortæ fuiſſent difficultates circa probationem ſtatus liberi memoratæ Comitiſſæ, *die tandem 3. Februarii 1716.* Epiſcopus Mutinenſis pro contracto matrimonio ſine debitis ſolemnitatibus, nonnullas impoſuit Conjugibus pœnitentias, eoſdemque a publicationibus diſpenſavit, & licentiam dedit, ut inſimul cohabitarent, & *die 6. Februar.* ſuppletæ fuerunt ſolemnitates omiſſæ, uti habetur ex atteſtatione Parochi, *ſi ſuppli per me infraſcritto alle Ceremonie omeſſe del Matrimonio già validamente contratto tra l' Illuſtriſſimo Signor Conte Aleſſandro del già Conte Lodovico di Marſciano Nobile Romano, e l' Illuſtriſſima Signora Donna Renea figlia dell' Illuſtriſſimo Signor Conte Ranuccio Scotti Dama Nobile Piacentina.*

Facile fuit Comiti Alexandro ſuperare difficultates ſuo matrimonio adverſantes, ſed non ita facile fuit Penſionem ſcutorum 500. ſuper Menſa Regienſi impoſitam exigere, non obſtante Indulto eandem retinendi, uti ſupra dictum fuit, etiam in ſtatu conjugali; habitoque idcirco recurſu ad ſan. mem. Clementem XI. pro gratiis revalidationis, eodemque remiſſo ad Cardinalem Prodatarium, & deinde ob ſuperventam oppoſitionem Epiſcopi Regienſis ad hanc Sacram Congregationem, diſputandum in præſenti proponitur dubium de gratia ſanatoria, ſeu *perinde valere* concedenda, vel non concedenda.

Præmiſſo autem, quod Penſio Eccleſiaſtica vacat ipſo jure per contractum matrimonii, abſque ulla præcedenti monitione *juxta gloſ. in c. finali in verbo redierint de Clericis non reſidentibus*, ibi, *ſuper hoc tamen diſtinguo, quia aut habet Eccleſia eum pro derelicto, aut non, ſi habet eum pro derelicto, puta quia contraxit matrimonium, vel factus eſt Miles &c. cum de hoc conſtiterit, Epiſcopus ſtatim poteſt Eccleſiam illam aliis conferre &c.; ſi vero non habet eum pro derelicto, monendus eſt*; quod adeo verum eſſe prætenditur, ut Doctores minus probabiliter loquentes, & ſuſtinentes, monitionem eſſe neceſſariam, ad effectum, ut propter aſſumptionem Militiæ, Penſio Eccleſiaſtica extinguatur, extinctionem tamen ipſo jure concedant in contractu matrimoniali, utpote actum irretractabilem involvente, juxta *Theoricam Floriani relatam per Imolam in capit. ut conſultationi num. 4. de Clericis conjugatis*, & ſequitur *Card. de Lugo lib. 5. reſponſ. moral. dub. 22. n. 8. Carena reſolut. 21. n. 23. & num. 29. Antonel. de jurib. & oneribus Clericorum lib. 5. par. 3. c. 41. n. 5. & 6.* non obſtante nullitate matrimonii, dummodo nullitas non proveniat ex defectu conſenſus, & multo minus, non obſtante non conſummatione matrimonii, uti late habetur *dec. 30. n. 12. & 13. in Addit. n. 54. cor. bon. mem. Anſaldo.*

Contendit Epiſcopus Regien. ſuffragari non poſſe Comiti Alexandro Indultum retinendi Penſiones in ſtatu conjugali, tum quia privilegium Militiæ Lauretanæ prodeſt his, qui ante contractum matrimonium illud obtinuerunt, ſecus autem, quando, prout hic, non fuit illud obtentum, niſi poſt matrimonium contractum, & ſic poſt extinctam ipſo jure Penſionem, tum quia in Indulto a Summo Pontifice impetrato matrimonii contracti mentio facta non fuit, neque demum eſſe poſſe locum ſanatoriæ, ſeu gratiæ *perinde valere*, cum diſpenſatio retinendi Penſionem in ſtatu inhabili non concedatur poſt ſecutam Penſionis extinctionem, quia hoc eſſet novam Penſionem, & novum gravamen ex integro imponere, *Card. de Luca de Penſionibus diſc. 45. num. 7.* & cum ſine conſenſu Titularis non ſit locus ſanatoriæ, ſeu cuicumque alteri gratiæ revalidatoriæ Penſionis, niſi Summus Pontifex motu proprio, & derogando regulæ de præſtando conſenſu, & quodammodo de plenitudine poteſtatis procedat, *teſte Amaiden. de ſtylo Dataria lib. 3. cap. 14. quaſt. 7. num. 40. & 41.* cui gratiæ Epiſcopus inquit locum eſſe non poſſe in ſui, ſuæque pauperis Menſæ præjudicium.

Comes e contra Alexander excipit, & aſſerit, extinctam non potuiſſe dici Penſionem ipſo jure per matrimonium a ſe contractum, cum in tantum extinctio inducta in dictis terminis cenſeatur, in quantum aſſumens ſtatum incompatibilem renuntiare dicitur Penſioni, quæ res quoad ſemetipſum verificata non fuit, ex quo certum eſt, omnem adhibuiſſe diligentiam pro Penſione in ſtatu conjugali retinenda. Addit, fuiſſe expeditum Indultum Penſionis poſt contractum matrimonium, ſed antequam de illius validitate conſtaret, & demum pluribus allegatis exemplis in ſuo Summario legendis, concludit, quod quando conſtat de præcedenti exiſtentia Penſionis legitime a principio reſervatæ cum conſenſu Titularis, ſi Penſionarius inſtetit pro retentione Penſionis, & per accidens Indultum expeditum non fuit, ulterius ſi idem probabiliter credidit Indultum fuiſſe expeditum, & matrimonium contraxit, conſueviſſe Romanos Pontifices concedere gratias ſanatorias, & *perinde valere*, derogando conſenſui Titularium.

His ſtantibus, quæritur.

An ſit locus ſanatoriæ, ſeu gratiæ perinde valere in caſu, de quo agitur &c.

Sacra Congr. reſpondit,
Negative.

QUÆSTIO CCLXXXV.

In Cauſa Conſentina Viſitationis, & Cenſurarum, die 19. Septembris 1722.

ADEST Oratorium, ſive Eccleſiola *juncta Clauſtro*, uti legitur in informatione Ordinarii, vel *prope Clauſtrum* Conventus S. Mariæ Lauretanæ Ordinis Minorum S. Franciſci de Paula, uti habetur in Inſtrumento *anni 1566.*; & in dicto Oratorio, ſive Eccleſiola erecta eſt quædam Confraternitas Sarcinatorum, ſeu Veſtiariorum Civitatis Conſentinæ, exortaque controverſia inter Promotorem Fiſcalem Curiæ Archiepiſcopalis ex una, & dictum Conventum, & Patres Ordinis Minimorum ex altera partibus ſuper jure viſitandi prædictum Oratorium, ſive Eccleſiolam, deventum fuit ad Cenſuras, & in præſenti duo proponuntur dubia diſputanda, quorum alterum jus viſitandi, alterum validitatem, & juſtitiam reſpicit Cenſurarum, & informatio Conventus, & Patrum per manus circumfertur.

Quia vero agitur de Jure Ordinarii ſuper puncto Viſitationis Confraternitatis junctæ Clauſtro Regularium, operæ pretium eſſe cenſeo hic referre tam Decreta hujus Sac. Congregationis, quam alia Sac. Congregationis Epiſcoporum, & Regularium, quæ ad rem facere poſſe videntur.

Die 23. Junii 1629. editum fuit ab hac Sac. Congregatione ſequens Decretum *in Nucerina Paganorum lib. 14. decret. fol. 15. a tergo*, ibi: *Sacra &c. inhærendo declarationibus alias factis, cenſuit Confraternitates Laicorum in Eccleſiis Regularium exemptorum inſtitutas ſubeſſe juriſdictioni, & viſitationi Epiſcopi, illaſque ab eo viſitari poſſe, nec non illorum Cappellas in iiſdem Eccleſiis Regularium exiſtentes, in his tamen, quæ Confraternitatum adminiſtrationem reſpiciunt, etſi Confraternitatibus incumbit onus manutenendi Altare, & illius cultum, Epiſcopum poſſe viſitare circa ea, quæ reſpiciunt ipſam manutentionem, cultum, & ornamenta Altaris, ſeu Cappellæ, onera Miſſarum, atque Divinorum Officiorum ibidem celebrandorum, & circa ea omnia, quæ ad obligationem earundem Confratrum relationem habent*; & conſimilia ſunt alia hujus ejuſdem Sac. Congregationis Decreta, & ſignanter *in Comen. 15. Februarii 1642. lib. 14. pag. 13.*, *in Peruſina 2. Aprilis 1650. in Piſtorien. 7. Septembris 1652. lib. 19. pag. 205.*, *& in eadem 6. Julii 1658. lib. 21. pag. 308.*, *& in Urbanien. Viſitationis Cappellæ 23. Septembris 1690. lib. 40. Decret. pag. 658.*, cumque in Eccleſiis, Oratoriis, & Clauſtris Regularium Civitatis Mediolanenſis erectæ reperirentur nonnullæ Confraternitates Laicales, quæ ibi habebant peculiarem Cappellam, & locum, in quo congregari ſolebant, & contentiones eſſent exortæ inter Archiepiſcopum, & Regulares, diſputatum fuit ſequens dubium, *an Regulares teneantur præſtare patientiam, ut Eminentiſſimus Archiepiſcopus dictarum Confraternitatum Cappellas, ſeu loca viſitare poſſit; & in ipſis Cappellis, & locis revidere computa adminiſtrationis bonorum earundem Confraternitatum*, & reſponſum fuit *affirmative*.

Sacra

Sacra autem Congregatio Epiſcoporum, & Regularium *die* 20. *Julii* 1663. occaſione controverſiæ inter Epiſcopum Ventimillien., & Fratres Obſervantes Reformatos ſuper puncto viſitationis Cappellæ, ſeu Oratorii Confratrum ſiti in Cœmeterio unito Eccleſiæ dictorum Religioſorum, ita reſpondit: *queſti Eminentiſſimi miei Signori mi anno comandato di ſcriverle, che quando ſi tratta di Confraternita, o Oratorj Laicali eſiſtenti dentro le Chieſe, o Chioſtri de' Regolari, allo ſtando i Decreti della medeſima Sac. Congregazione può come Ordinario viſitare i loro beni, ed entrate, rivedere i conti, e l' amminiſtrazioni, ſe l' elemoſine, che ſi danno per adornare, e mantenere la Cappella, e ſuppellettili, ſiano ſpeſe fedelmente, & impiegate in beneſizio degli Altari, e conoſcere, ſe ſono ſoddisfatti gli obblighi ſpettanti ai Fratelli aſcritti, ſenza viſitare Cappella, o Oratorio, nè far altri atti poſitivi più delli circoſcritti come ſopra*, uti habetur apud *Lantuſcam in Theatro Regularium in verbo Confraternitas num.* 13. Rurſus hæc eadem Sacra Congregatio Epiſcoporum, & Regularium *die 14. Novembris* 1698. ita ſcripſit Epiſcopo Jeracen.: *queſti Eminentiſſimi miei Signori mi anno comandato di ſignificarle, che da queſta Sac. Congregazione de' Veſcovi, e Regolari è ſtato più volte riſoluto, che gli Ordinarj poſſono viſitare le Confraternite de' Laici erette nelle Chieſe de' Regolari, o d' altre perſone eſenti non ſolo in quanto a i beni, ed entrate loro, con rivederne i conti, ma anche le Cappelle ſteſſe in quanto a quello, che riſguarda l' amminiſtrazione, ed altri obblighi perſonali, che ſpettano alla Compagnia, e Confratri aſcritti a quella, cioè in riconoſcere, ſe l' entrate, ed elemoſine, che ſi danno per adornare, e mantenimento della Cappella, e per accreſcer' ivi il Culto Divino, e la divozione del Popolo, ſiano ſpeſe fedelmente, e con affetto, s' impieghino ad utilità, ed in beneſizio della ſteſſa Cappella, e non in altri uſi; non toccando però il reſtante, che ſpetta alla cura, e totale amminiſtrazione de' Frati Regolari, che ſono padroni di tutto il corpo della Chieſa, dove ſono dette Cappelle, e Confraternite, come gli Altari, Immagini, & altre coſe materiali, & utenſili ſacri applicati a quelle, ſopra de' quali nè i Veſcovi, nè altri Ordinarj anno da ingerirſi, nè uſar alcuna giuriſdizione, o ſopraintendenza, a ſegno tale, che non gli è permeſſo uſare alcun atto giuriſdizionale nelle ſuddette Chieſe de' Regolari fuori di quanto s' è detto di ſopra*, uti habetur apud *Matthæuc. in Official. Curiæ cap. 14. ſub num. 6.*

His ſtantibus, quæritur

I. An Eccleſia, ſeu Oratorium ſub Titulo Sanctiſſimi Salvatoris junctam Clauſtro Conventus Ordinis Minimorum S. Franciſci de Paula Conſentinæ Civitatis ſit ſubjectam Juriſdictioni, & Viſitationi Archiepiſcopi, in caſu &c.

II. An excommunicatio, ſuſpenſio, & interdictum ſuſtineatur, in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Dilata, & proponatur in primo, ſuſpenſis excommunicatione, ſuſpenſione, & interdicto uſque ad exitum Cauſæ in S. Congregatione, auditis interim Cedulonibus.

Q U Æ S T I O CCLXXXVI.

In cauſa Bononienſi, die 19. Septembris 1722.

ALEXANDER Ghiſlerius in ultimo, cum quo deceſſit, Teſtamento diſpoſuit, quod erogarentur annuæ libræ 60. monetæ Bononien. ut in Altari S. Joannis Evangeliſtæ quolibet anno celebrarentur Miſſæ 100. & centum Miſſæ fuerunt ab Archiepiſcopo Bononienſi redactæ ad 30. juxta facultates, quæ ante Decreta Urbani Octavi Ordinariis competebant ſuper reductione Miſſarum.

Andreas Giglius in ultimo pariter, cum quo deceſſit, Teſtamento, diſpoſuit, ut qualibet die Sabbati celebraretur Miſſa in quadam Eccleſia Rurali, qua destructa, Miſſarum celebratio tranſlata fuit ad Parochialem Eccleſiam S. Michaelis Archangeli.

Pater Hector Ghiſlerius Congregationis S. Philippi Bononiæ, ad quem onus devenerat celebrare faciendi omnes prædictas Miſſas in ultimo pariter, cum quo deceſſit, Teſtamento ita diſpoſuit: *laſcio, che s' inveſtino nel modo, e tempo, che dirò d' abaſſo, lire ſei mila di quattrini in tanti crediti di Monte, o altre coſe ſtabilite, o ſicure, e ſi conſegni detta inveſtita, e ſua entrata all' opera, e Congregazione del Catecumeno di Bologna iſtituita dalla ſan. mem. di Pio Quinto, acciò li Signori Governatori di detta opera abbino cura di far celebrare le ſuddette Meſſe trenta all' Altare di S. Giovanni Evangeliſta, ſino che durerà il Cielo, e la Terra, e le ſuddette Meſſe ogni Sabbato conforme all' intenzione del Sig. Cavalier Gigli nella ſuddetta Parrocchia di S. Michele Archangelo, pure ſino che durerà il Cielo, e la Terra. Et il reſto ſi ſpenda per una Cappellania d' una Meſſa quotidiana da celebrarſi ſino che durerà il Cielo, e la Terra nella Cappella di detta caſa di detto luogo del Catecumeno, intendendomi, che l' entrata delle ſuddette lire ſeimila ſia, e ſerva per fondare una Meſſa continua, ogni giorno perpetua, ſino che durerà il Cielo, e la Terra, e che detratte le Meſſe da celebrarſi all' Altare ſuddetto di S. Giovanni Evangeliſta, & alla Parrocchia di S. Michele Archangelo, il reſto di eſſe Meſſe ſi celebri al Catecumeno, ſecondo la mia intenzione, e ciò per comodità di eſſa opera del Catecumeno, che potrà, ſe così parerà a i Signori Governatori d' eſſo, riſparmiare la ſpeſa, che ſi fa d' un Cappellano.*

Factus eſt modo caſus, ceſſitque dies ſolutionis juxta leges a P. Hectore Ghiſlerio præſcriptas in ſuo Teſtamento, & Præſides Sac. Montis Pietatis Bononiæ, qui ſunt Executores ultimæ voluntatis ejuſdem, prompti, & parati ſunt ad conſignationem capitalis librarum 6000. & e contra Gubernatores Piæ Domus Catechumeni dicunt non ſufficere conſignationem dicti capitalis, ſed conſignari debere capitale, ex cujus redditibus nedum celebrari poſſint triginta Miſſæ relictæ ab Alexandro Ghiſlerio, & aliæ Miſſæ celebrandæ qualibet die Sabbati ex diſpoſitione Andreæ Gigli, ſed etiam una Miſſa quotidiana in Cappella, ſive Oratorio Domus Catechumeni. Cumque unanimi conſenſu, tam Præſidentes Sac. Montis, quam Gubernatores memoratæ Domus Catechumeni recurſum habuerint ad hanc Sac. Congregationem pro interpretatione, & fideli executione voluntatis Patris Hectoris Ghiſlerii, quæritur,

An ſatis ſit, quod conſignetur capitale librarum 6000. vel potius opus ſit, ut conſignetur capitale, ex cujus redditibus nedum celebrari valeant 30. Miſſæ relictæ ab Alexandro Ghiſlerio, & Miſſæ celebrandæ qualibet die Sabbati ex diſpoſitione Joannis Andreæ Gigli, ſed etiam una Miſſa quotidiana perpetua in Cappella Piæ Domus Catechumeni, in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Affirmative ad primam dubii partem, & negative ad ſecundam, & amplius.

Q U Æ S T I O CCLXXXVII.

In cauſa Lucana Cappellaniæ, die 19. Septembris 1712.

IN ultimo, cum quo deceſſit, Teſtamento Carolus Bonfilius juſſit, ut Eccleſiola fabricaretur in ſua Villa S. Pancratii prope viam publicam, & quod in eadem celebraretur Miſſa quotidiana pro ſe, & ſuis, & quod in eadem fieret feſtum S. Annæ, ad quod Presbyteri invitarentur, qui pariter dicta die Miſſam celebrarent, & applicarent uti ſupra.

Executores Teſtamentarii Epiſcopo ſupplicarunt pro facultate fabricandi Eccleſiolam, eoque renuente aſſenſum præſtare, niſi audito Parocho, recurſus habitus eſt ad hanc Sac. Congregationem, quæ juſſit, ut Epiſcopus informaret, & ſuum ſenſum aperiret.

Epiſcopus mandatis paruit, cumque in ſuis litteris ſcriptis *die 16. Junii* 1720. dixiſſet, ſe Parochum audiviſſe, & idcirco ſe non poſſe abſolute, & ſimpliciter annuere petitioni, ex quo accedentibus Ruſticis ad audiendum Sacrum in hujuſmodi Eccleſiolis, & præſertim diebus feſtivis, non audiant iidem a Parocho ſalutaria verba, nec ab eo inſtruantur de his, quæ ſcire omnibus eſt neceſſarium, *juxta cap. 2. ſeſſ. 5. de reform.* concludendo, vel onus Miſſæ quotidianæ a Carolo Bonfilio relictum, eſſe transferendum ad Eccleſiam Parochialem, vel permiſſa Oratorii, ſeu Eccleſiolæ conſtructione, rem ſic componi poſſe, ut diebus ferialibus Miſſa in Oratorio, & diebus Dominicis, & feſtivis de præcepto in Parochiali Eccleſia celebraretur, reſcriptum fuit *die 13. Julii* 1720. pro nova informatione, primo ſuper diſtantia Parochiæ a novo Oratorio, ſecundo ſuper numero Miſſarum, quæ in Parochiali Eccleſia celebrantur, tertio ſuper numero Parochianorum, & quarto, an aliqui ex Parochianis longe diſtent a ſua Parochia.

In hujus mandati executionem, cum Epiſcopus in ſuis litteris *die 10. Novembris* 1720. reſcripſerit, primo, quod locus Oratorii erigendi diſtat ab Eccleſia Parochiali per ſpatium quartæ partis circiter unius milliarii, ſecundo, quod in Eccleſia Parochiali duæ Miſſæ de præ-

cepto

cepto celebrabantur diebus feſtis de præcepto, quodque cæteris diebus nulla adeſt celebrandi obligatio, licet perſæpe Parochus pro ſuo arbitrio id faciat, tertio, quod Parochiani ſunt 270. & quarto, quod Domus magis remotæ ab Eccleſia Parochiali diſtant ab ea per ſpatium dimidiæ partis milliarii verſus Orientem, & per quartam partem verſus Occidentem, quo in loco Eccleſiola eſſet conſtruenda, in Congregatione habita *die 7. Decembris* 1720. reſcriptum fuit pro facultate conſtruendi Eccleſiam, & in ea celebrandi Miſſam diebus ferialibus, ita tamen, ut Miſſa diebus feſtis de præcepto in Parochiali Eccleſia celebretur, & reclamantibus adverſus hoc reſcriptum Executoribus Teſtamentariis, *die 13. Septembris* 1721. reſcriptum fuit *in deciſis*.

Reſcripta hæc prodierunt inter ſummaria precum, quæ in plena Congregatione perlectæ fuerunt; cumque inſtantibus dictis Executoribus, ut cauſa proponeretur in folio, præfixo Parocho S. Pancratii termino ad ſua jura deducenda, operæ pretium exiſtimatum fuerit annuere deſcriptioni in folio, cohærenter ad hæc proponitur in præſenti diſputandum, *an ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis, in caſu &c.*

Pro perſiſtentia in deciſia facit, quod ad Epiſcopum, cujus auctoritas eſt neceſſaria, tam in erectione novarum Eccleſiarum, quam publicorum Oratoriorum, pertinet ſummopere animadvertere, ne in conſimilibus conceſſionibus, Populus nimium abſtrahatur ab Eccleſia Parochiali, & ſic incidat in ignorantiam circa credenda, & obſervanda, uti bene ponderat *R. P. D. Petra ad Conſtitut. Apoſt. tom. 1. pag. 390. num. 69.* & latius proſequitur *Monacell. in formul. tom. 2. pag.* 52. *n.* 42. ubi ait horum Oratoriorum erectionem tendere ad cultum Divinum, & eſſe opus pium, & religioſum, ſed non eſſe de facili Ruri permittendam propter ſpiritualia damna, quæ in Populum derivant; ille etenim accedendo ad audiendam in Oratorio Miſſam, non audit verbum Dei a Parocho, caret Catechiſmo, ignorat vigilias, & feſtivitates de præcepto, & denunciationibus matrimonialibus non intereſt, itaut aliquando contingat, quod impedimenta matrimonialia non revelentur, quæ omnia in ſubſtantia referuntur in prima informatione Epiſcopi, & confirmantur in epiſtola Parochi ad Sacram Congregationem ſcripta, occaſione, qua ei præfixus fuit terminus ad ſua jura deducenda uti ſupra dictum eſt.

Pro receſſu vero a deciſia facit primo, quod Eccleſiola ad placitum non ædificatur, ſed in executionem ultimæ voluntatis Caroli Bonfilii; facit ſecundo, quod non eſt de neceſſitate præcepti audire Miſſam diebus feſtis in Eccleſia Parochiali; facit tertio, quod alia paſſim adſunt conſimilia Oratoria in Diœceſi Lucana; facit quarto major commoditas Populi pro Sacro audiendo; facit quinto, quod Sacerdos, qui Miſſam celebrabit in nova Eccleſiola, poterit diebus feſtis erga Populum adſtantem ea præſtare, quæ Parochus præſtaret, ſi audientes Miſſam in nova Eccleſia, eam audirent in Parochiali; facit ultimo, quod alias hæc Sacra Congregatio ſtetit pro licentia celebrandi in conſimili Oratorio, addita ſalutari clauſula *ſine præjudicio jurium Parochialium*.

Propoſito igitur in Congregatione habita hac die 19. Septembris 1722. ſequenti dubio, *an ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis*, reſponſum fuit pro perſiſtentia in deciſis excepta feſtivitate S. Annæ; & fundamentum ita reſcribendi conſtitutum fuit in diſſenſu tam Parochi, quam Epiſcopi, qui non irrationabilis viſus eſt, cum horum Oratoriorum erectio tendat ad Cultum Divinum, ſit Opus pium, & Religioſum, ſed eadem ita permittenda ſint, ut caveantur ſpiritualia damna, quæ ex illis in Populum derivant, qui audiendo Sacrum diebus feſtivis in illis, caret, ut dictum eſt, verbo Dei, caret Catechiſmo, ignorat vigilias, & Feſtivitates de Præcepto, & denunciationibus matrimonialibus non intereſt, itaut aliquando impedimenta matrimonialia non revelentur, uti late ponderant *Eminentiſſimus Petra ad Conſtit. Apoſt. tom. 1. pag. 390. n. 69. Monacell. in formul. tom. 2. pag.* 52. *n.* 42.

Mortuo Epiſcopo Lucano, qui ſupradictam dederat relationem, & aſſumpto ad dictam Eccleſiam novo Epiſcopo, Executores Teſtamentarii ſupplicarunt, ut hic etiam audiretur, & eo fortius, quia plura aderant exempla conſimilium Oratoriorum in Diœceſi Lucana, nec deerant exempla conſimilium conceſſionum factarum ab hac Sac. Congregatione cum clauſula, *ſine præjudicio jurium Parochialium*; & tandem quia Sacerdos, qui Miſſam celebrabit in nova Eccleſiola, poterit diebus Feſtis erga populum adſtantem ea præſtare, quæ Parochus præſtaret, ſi audientes Miſſam in nova Eccleſia, eam audirent in Parochiali.

Cohærenter ad hæc, datæ fuerunt litteræ ad novum Epiſcopum, qui inquit, ſe venerari reſcripta hujus Sac. Congregationis, & quia requiſitus fuerat pro voto, ſubdidit ſibi videri, quod firma remanente facultate celebrandi Miſſam diebus ferialibus, indulgeri poſſet, ut etiam celebraretur diebus feſtivis, ſed duobus tantum anni temporibus, a prima videlicet die Maii, uſque ad medietatem Junii, & prima Octobris uſque ad medietatem Novembris, tum quia dictis temporibus hæredes Teſtatoris poſſunt ruſticari, tum quia iiſdem dictis temporibus Parochiani, ut plurimum meſſis, & vindemiæ negotiis incumbentes, Parochialem Eccleſiam raro frequentant, & tandem concluſit, ſe hoc ſuum votum communicaſſe Parocho, qui diſſentire judicavit.

In Synodo Lucana celebrata anno 1681. a clar. mem. Card. Julio Spinola Epiſcopo dictæ Civitatis *fol.* 22. *cap. 8. de Orat.* ita legitur, *eidem Interdicto ſubjacere intelligantur Oratoria ruralia, ſi ibi feſtis diebus celebretur ante Parochialem Miſſam, poſſit tamen in hoc Parochus ipſe diſpenſare, ſi quando citra præjudicium Populorum fieri poſſe judicaverit. Obtenta a Parocho celebrandi facultate in Oratorio, ſi magna ſit Populi frequentia, Sacerdos ibi celebrans teneatur nomine Parochi, quod fieri intelligitur ſine præjudicio Juris Parochialis, promulgare dies feſtos, & jejunia in hebdomada proxime ventura, quemadmodum ſtatuimus in capite de Sacrificio Miſſæ.*

Hæc ſunt in cauſa, quæritur itaque

An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis in caſu &c.

Sacra Congr. die 9. Februarii 1726. reſpondit,

Prævio receſſu a Deciſis pro gratia juxta modum præſcribendum ab Ordinario.

QUÆSTIO CCLXXXVIII.

In Cauſa Lauretana diſtributionum, die 19. Septembris 1722.

PETRUS Solarius Canonicus Cathedralis Eccleſiæ Lauretanæ inquiſitus de mandato dato cum exburſatione pecuniæ Octavio Farciono tunc temporis Curiæ Laicalis Laureti Baroncello ad offendendum, & verberandum Lucam Marſilium, fuit in ſententia A. C. abſolutus, & liberatus tanquam non repertus culpabilis, petitque diſtributiones quotidianas, decurſas *a die 19. Auguſti* 1720. uſque ad totum menſem Januarii currentis anni, non obſtante, quod ex cauſa dictæ inquiſitionis abfuerit a Choro, nec non fallentias, ſive punctaturas aliorum Canonicorum a Choro abſentium, quæ intereſſentibus accreſcunt.

Super puncto diſtributionum, quæ a Canonicis inquiſitis prætenduntur poſt ſententiam eorum favore latam, licet non ex capite innocentiæ, plures extant hujuſce Sac. Congregationis reſolutiones. In *Arianen.* 28. *Aprilis* 1635. *lib.* 15. *decret. fol.* 191. ſic legitur, *Canonicos primo inquiſitos, ac deinde abſolutos uti non culpabiles per ſententiam, licet cum clauſula ex hactenus deductis, debere utique percipere diſtributiones quotidianas totius temporis, quo talem ob cauſam Divinis intereſſe non potuerunt*, quod ipſum confirmatum fuit *in Anagnina* 23. *Auguſti* 1681. *lib. 31. Decret. pag.* 454. ubi dictum fuit dandam eſſe declarationem alias factam *in Arianen.* 28. *Aprilis* 1635. in terminis Canonici abſoluti cum Decreto, *non moleſtetur*, quod eidem debeantur diſtributiones tempore, quo abfuit a Choro, ex cauſa inquiſitionis reſponſum fuit *ab hac Sac. Congregatione die 19. Novemb.* 1707. *in Theatina Diſtributionum lib. 57. Decret. pag.* 420. *& rurſus die* 5. *Maii* 1708. *in Reatina Diſtributionum lib. 58. Decret. pag. 158. a tergo, & in Lucana 23. Jul.* 1718. *Decret. pag.* 308. & rurſus in terminis Canonici abſoluti cum clauſula *ex hactenus deductis*, reſcriptum fuit ab hac Sac. Congregatione *in Ferentina* 2. *Auguſti* 1721. *pag.* 314. *lib. 71. Decret.* & in terminis Canonici dimiſſi a S. Officio cum clauſula *firmo remanente proceſſu*, qua attenta iterum de hæreſi inquiri non poteſt, niſi nova ſuperveniant indicia, juxta late tradita *per Cardinalem Albit. de inconſtantia in fide cap.* 25. *num.* 111. *&* 112. quod eidem debeantur diſtributiones, pro tempore, quo in Carceribus permanſit, fuit ſolemniter, & re diſcuſſa, reſolutum in Tribunali Supremæ, & Univerſalis Inquiſitionis Romanæ, ex quo munere fungor Conſultoris ejuſdem.

Tranſeundo ad fallentias, regula eſt hujus Sac. Congre-

gregationis, eaſdem deberi Canonico Jubilato, etiamſi Choro non interſit, niſi obſtent Conſtitutio, aut conſuetudo Eccleſiæ, uti reſolutum fuit *in Reatina Diſtributionum 19. Aprilis 1692. fol. 241. a tergo lib. 42. Decret. & in Aquipendii Jubilationis 23. Martii 1697. pag. 111. lib. 47. Decret. & in alia Aquipenden. Indulti 1. Aprilis 1719. pag. 347. libr. 69. Decret.* Extra caſum vero Canonicorum Jubilatorum, & in terminis Canonicorum, qui legitime impediti fuerunt, & Choro intereſſe non potuerunt, quod iiſdem debeantur etiam fallentiæ aliorum ſine legitima cauſa abſentium, fuit reſolutum ab hac Sacra Congregatione *die 29. Septembris 1657. in Alexandrina lib. 21. Decret. pag. 90.* propoſito ſiquidem ſequenti dubio, *an quando Canonici legitime ex cauſis abſentes non amittunt proprias diſtributiones quotidianas, debeant etiam lucrari, & participare pro rata de diſtributionibus aliorum Canonicorum abſentium abſque legitima cauſa*, & huic dubio reſponſum fuit *deberi etiam punctaturas abſentium*; & in terminis Canonici abſentis a Choro propter morbum, & cum indulto, quod omnes fructus, & diſtributiones ſui Canonicatus perciperet, non ſecus, ac ſi Choro, & Divinis Officiis perſonaliter intereſſet, quod eidem debeantur aliorum fallentiæ, reſolutum fuit *die 5. Maii 1703. in Romana Diſtributionum lib. 53. Decret. pag. 186. a tergo, & in eadem 27. Julii 1705. lib. 55. pag. 233. a tergo, & in Mediolanen. Diſtributionum 7. Decembris 1715. lib. 65. Decret. pag. 479.*

Adverſus prætenſionem Canonici Solarii excipiunt Capitulum, & Canonici Cathedralis Eccleſiæ Lauretanæ, nec eidem eſſe debitas diſtributiones quotidianas, nec fallentias, ſeu punctaturas aliorum; & in eo quidem, quod attinet ad diſtributiones, præter plura in ipſorum ſcripturis deducta, vim potiſſimam in hoc conſtituunt, quod occaſione accuſationis adverſus eum factæ a Luca Marſilio de relato mandato, Epiſcopus ſecretam ſumpſit informationem ſuper ſubſiſtentia narratorum, & ex notitiis habitis edoctus fuit de antecedenti familiaritate inter dictum Solarium, & Uxorem Querelantis, itaut ſub pœna ſuſpenſionis a Divinis, ac ſcutorum 500. juſtis de cauſis, & ex informata conſcientia, juſſerit eum domi permanere, & deinde libertatem indulſerit, interdicto tamen acceſſu ad Chorum, additaque inſinuatione, quod ſe conferret ad Patres Miſſionarios Civitatis Maceratæ, ad effectum operam dandi exercitiis ſpiritualibus ſpatio quadraginta quinque dierum, hinc inferendo eum non abfuiſſe legitima ex cauſa a Choro, nec ei prodeſſe poſſe ſententiam A. C. utpote reſtrictam ad cauſam mandati, uti habetur ex Relatione Epiſcopi, & in eo, quod ſpectat ad fallentias, ſubdunt Canonici eas non deberi, licet etiam eſſent debitæ diſtributiones, juxta plene firmata *per Rot. deciſ. 102. num. 13. & ſeqq. coram Bicchio*, & multo magis cum fallentiæ ſecundum conſuetudinem Eccleſiæ Lauretanæ debeantur tantum vere præſentibus, non autem ficte, & ſic nec Jubilatis, nec corporali ægritudine laborantibus.

Jura hinc inde circumferuntur; quocirca quæritur

I. An, & a quo tempore, & ad quod tempus debeantur Canonico Petro Solario diſtributiones quotidianæ.

II. An eidem Canonico debeantur Fallentiæ, ſive punctaturæ aliorum Canonicorum, ut ſupra in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Ad Primum, & Secundum negative, & amplius.

QUÆSTIO CCLXXXIX.

In Cauſa Romana Legati, die 21. Novembris 1722.

MONACHI S. Praxedis de Urbe, qui acceptare noluerant annua ſcuta 72. relicta a Bernardo Olgiato cum onere duarum Miſſarum quotidianarum, quique illud onus tandem acceptarunt, poſtquam legatum auctum fuit a Septimio Olgiato ad annua ſcuta 100. & obulos 55. ſub obtentu decrementi redituum aſſignatorum devenerunt ad bonorum dimiſſionem, & inſteterunt in Sacra Congregatione Viſitationis pro deletione oneris prædictorum Miſſarum; cumque reſponſum fuiſſet, quod recurrerent ad hanc Sacram Concilii Congregationem, habito per eoſdem recurſu, propoſitaque ipſorum inſtantia inter ſummaria precum *die 8. Auguſti proxime præteriti*, nulla fuit capta reſolutio, ſed dictum *dilata, & Cauſa ponatur in folio, & interim Patres omnino continuent in celebratione Miſſarum.*

Ad tramites hujus reſcripti Cauſa in folio proponitur, & Monachorum ſcriptura circumfertur, in qua plura demonſtranda aſſumuntur, & quidem primo, quod vigore pacti in ipſa acceptatione appoſiti erat in ipſorum facultate dimittere bona aſſignata, & ſe liberare ab onere Miſſarum; ſecundo, quod hæc dimiſſio ad tramites pacti facta eſt, intimatis Dominis de Olgiatis; tertio, quod decrementum redituum aſſignatorum non ex propria culpa, ſed ex diminutione naturali proceſſit; quarto, quod in aſſignatorum bonorum adminiſtratione fideliter, & punctualiter ſe geſſerunt, cum inveſtimenta, quæ de novo fieri oportuit, facta ſint vel conſciis Dominis de Olgiatis, vel cum conſilio, & approbatione Virorum omni exceptione majorum; quinto, quod ſi bona ab ipſis dimiſſa fuerunt per Reverendam Fabricam occupata, id ſecutum eſt in vim privilegiorum ejuſdem Fabricæ, & citatis iiſdem Dominis de Olgiatis; ultimo, quod ſi ipſi adhuc retineat aliqua ex bonis dimiſſis, retentio cauſam non habet a compoſitione inita cum Reverenda Fabrica, ſed a contractu emptionis, & venditionis, cum ipſis prohibitum non eſſet emere a Fabrica ea bona, quæ Fabrica parata erat vendere unicuique.

His ſtantibus, quæritur,

I. An onus Miſſarum relictum in Teſtamento Bernardi Olgiati anno 1604. ſeu &c. ſit delendum e Tabella onerum Miſſarum Monaſterii, & Eccleſiæ S. Praxedis de Urbe in caſu &c. & quatenus affirmative.

II. An teneantur hæredes Bernardi ſupplere in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Ad Primum negative pro nunc, & Procuratores utantur Jure ſuo coram Judice competenti, & ad Eminentiſſimum Præfectum Fabricæ juxta mentem.

Ad ſecundum habebitur ratio ſuis loco, & tempore.

QUÆSTIO CCXC.

In Cauſa Turritana Vicarii Capitularis, die 21. Novembris 1722.

SECUTO obitu bonæ memoriæ Gaſparis Fuſter Archiepiſcopi Turritani *die 28. Auguſti 1721.* Capitulum Eccleſiæ Metropolitanæ devenire curavit intra terminum a Sacro Concilio Tridentino præfixum ad electionem Vicarii Capitularis.

In prima ſeſſione, in qua proceſſum fuit per ſecreta ſuffragia, nullus Canonicorum fuit electus a majori parte, & ſic electio haberi non potuit. Simili modo res ſe habuit in ſecunda ſeſſione, licet in ea proceſſum fuerit per publica ſuffragia, ſed in tertia tandem ſeſſione Decanus habuit pro ſe medietatem Canonicorum publice ſuffragantium, & ipſemet adhærendo aliorum ſuffragiis in ſui favorem latis, prætendere cœpit, ſe habuiſſe pluralitatem ſuffragiorum, & ſe rite, & recte fuiſſe electum in Vicarium Capitularem; novem enim, computato proprio ſuffragio, quo aliis ſe eligentibus adhæſit, ut dictum eſt, habuit ſuffragia, & Canonicus Villa ſeptem pro ſe habuit.

Exorta controverſia ſuper validitate hujus electionis, eademque delata ad Epiſcopum Boſanen. tanquam Suffraganeum antiquiorem, & tunc unicum, & viciniorem Epiſcopum Provinciæ Turritanæ, fuit ab ipſo prolata ſententia ſuper nullitate dictæ electionis, tum quia facta fuerit per publica ſuffragia contra decreta hujus Sac. Congregationis, tum quia Decanus ab Archiepiſcopo defuncto, uti reus criminum, fuerat ex informata conſcientia ſuſpenſus a Divinis, & Cauſa in hac Sacra Congregatione pendebat, & tandem quia junior erat, & illiteratus, idemque Epiſcopus Boſanenſis, utendo jure ſibi dato a Concilio Tridentino, deputavit in Vicarium Capitularem Joannem Baptiſtam Sequi Metropolitanæ Eccleſiæ Canonicum, virum ſexagenarium, Juris Utriuſque Doctorem, & S. Theologiæ Magiſtrum.

Ab hac Epiſcopi Boſanenſis ſententia Decanus, illique adhærentes appellationem interpoſuerunt ad Judicem Delegatum Apoſtolicum in Regno Sardiniæ, & licet Canonicus Sequi proteſtatus fuerit de incompetentia, ex quo non poterat ad eum appellatio interponi a ſententia, quæ lata fuerat ab Epiſcopo Boſanenſi tanquam Apoſtolico Delegato, & ulterius dixerit non ſubſiſtere rationem a Decano, & aliis ei adhærentibus allatam, & in eo conſiſtentem, quod devolutio ad Suffraganeum antiquiorem non poterat ſibi locum vindicare, ex quo Capitulum Turritanum intra terminum elegerat; inquit enim, idem eſſe non eligere, ac nulliter eligere: Judex nihilominus Delegatus Apoſtolicus Regni Sardiniæ revocavit ſententiam ſæpe memorati Epiſcopi Boſanenſis, & Capitulo Turritano conceſſit, ut intra

ſpatium octo dierum procederet ad electionem Vicarii Capitularis per ſecreta ſuffragia, factaque per ſecreta ſuffragia nova electione, electoque iterum in Vicarium Capitularem Decano, quæritur,

I. An electio Reverendi D. Gavini de Liperis Decani Eccleſiæ Metropolitanæ Turritanæ in Vicarium Capitularem ejuſdem Eccleſiæ facta die 3. Septembris 1720. ſuſtineatur, & quatenus negative.

II. An Epiſcopus Buſanen., antiquior ex Suffraganeis legitime deputaverit Reverendum D. Canonicum Joannem Baptiſtam Sequi in Vicarium Capitularem prædictæ Eccleſiæ, & quatenus negative.

III. An ſecunda electio ejuſdem Decani facta ad prædictum Officium Vicariatus vigore ſententiæ Judicis appellationum Regni Sardiniæ fuerit valida, vel potius nulla, & attentata, in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit

Ad primum negative. Ad ſecundum affirmative. Ad tertium affirmative, & amplius.

QUÆSTIO CCXCI.

In Dubio Matrimonii, die 21. Novembris 1722.

AB Epiſcopo extra Urbem degente pro regula conſcientiarum humillimus ad hanc Sacr. Congregationem habetur recurſus, ut declaretur, an impedimentum juſtitiæ publicæ honeſtatis oriens ex Matrimonio puro, & non conditionato, rato, & non conſummato, ſed nullo, non tamen ex defectu conſenſus, non excedat primum gradum, *juxta cap. 3. ſeſſ. 24. de Reformat.* vel potius extendatur ad quartum, *juxta Conſtitutionem 62. S. Pii Quinti Bull. tom. 2.*

Ut autem in comperto ſit, quid a Scribentibus, & quid ab hac Sacra Congregatione fuerit alias reſolutum, operæ pretium eſſe videtur nonnulla adnotare.

Primum eſt, quod in terminis ſponſalium de futuro, quæ pura ſint, & certa, & non conditionata, ſed invalida præterquam ex defectu conſenſus, diſtinguendum eſſe videtur inter jus antiquum, jus medium, & jus poſtremum Sacri Concilii Tridentini. Loquendo de jure antiquiori, nonnulli putant impedimentum publicæ honeſtatis ſibi vindicaſſe locum in ſponſalibus de futuro puris, & certis, ſed invalidis, præterquam ex defectu conſenſus, *Gonzal. in cap. ad audientiam n. 7. de Sponſal. Clericat. de Sacram. Matrim. decif. 30. num. 5. Pirhing. ad lib. 4. Decretal. tit. 1. ſect. 1. §. 6. num. 33.* Contrarium ab aliis docetur, & ſignanter a Paſſerino *in cap. unica num. 5. de Sponſal. in 6.* ubi notat de jure antiquiori non adfuiſſe hoc impedimentum, ex quo Divus Thomas *in quartum Sentent. diſt. 41. art. 1. quæſt. 8. ad tertium* docuit illud impedimentum non oriri ex ſponſalibus nullis. At quidquid ſit de hoc, attento jure medio, ex ſponſalibus puris, & certis *quavis ratione nulla ſint, dummodo non ſint nulla ex defectu conſenſus, oritur efficax, ad impediendum, & dirimendum ſequentia Sponſalia, vel Matrimonia, non autem ad præcedentia diſſolvendum, impedimentum juſtitiæ publicæ honeſtatis,* uti ſolemniter fuit deciſum a Bonifacio VIII. *in citato cap. unico de Sponſalib. in 6.* Sed huic Bonifacianæ Decretali derogatum fuit a Sacro Concilio Tridentino *ſeſſ. 24. de Reformat. Matrim. cap. 3.* ubi ſic legitur: *Juſtitiæ publicæ honeſtatis impedimentum, ubi ſponſalia quacumque ratione valida non erunt, Sancta Synodus prorſus tollit, ubi autem valida fuerint, primum gradum non excedat,* & hoc impedimentum reſtrictum ad primum gradum durat, etiamſi ſponſalia mutuo deinde conſenſu diſſolvantur, dummodo a principio valida fuerint, juxta reſolutionem hujus Sacræ Congregationis a Summo Pontifice Alexandro VII. approbatam *apud Fagnan. in cap. ad audientiam num. 29. de Sponſalib. & Matrimon.* & bene adnotavit *Cabaſſut. in Theor. & praxi juris Canonici lib. 3. cap. 24. num. 17.*

Secundum eſt, excitatam olim fuiſſe controverſiam, an allegatus Textus Concilii Tridentini excludens impedimentum juſtitiæ publicæ honeſtatis a Sponſalibus nullis, & illud reſtringens ad primum gradum in Sponſalibus validis, procederet etiam in Matrimonio de præſenti contracto, rato, & non conſummato, & Sacra hæc Congregatio *negative* reſpondit, uti habetur *lib. 6. Decret. pag. 64. a tergo,* & Sententiæ hujus Sacræ Congregationis adhæſit Sanctus Pius Quintus, qui *in Conſtitutione 62. Bullar. tom. 2.* definivit caput tertium *Seſſ. 24.* loqui de Sponſalibus validis de futuro, & non de Matrimonio de præſenti rato, & non conſummato: *Motu proprio, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium declaramus, & definimus decretum Concilii hujuſmodi omnino intelligendum eſſe, & procedere in ſponſalibus de futuro dumtaxat, non autem in Matrimonio, ſic, ut præfertur, contracto, ſed in eo durare adhuc impedimentum in omnibus illis caſibus, & gradibus, quibus de jure veteri ante prædictum Decretum Concilii introductum erat.* Sermo ibi fit de impedimento juſtitiæ publicæ honeſtatis; cum enim quæſtio fit de Matrimonio rato, & non conſummato, ex hujuſce generis Matrimonio impedimentum affinitatis cauſam habere non poteſt, cum affinitas ex culpa carnali conſurgat, ut probat *Textus in Canon. Lex 27. quæſt. 2.* & in terminis firmant *Diana in edit. Coord. tom. 2. tract. 6. reſolut. 240. per totam, Leander Oper. Moral. tom. 2. tract. 9. de Matrimon. diſp. 19. quæſt. 10.* & fuit ab hac Sacra Congregatione reſolutum *in Valentina anno 1607. lib. 10. Decret. pag. 135. a tergo;* ibi: *Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum reſpondit ex Matrimonio rato, & non conſummato oriri impedimentum juſtitiæ publicæ honeſtatis, non autem affinitatis.*

Tertium eſt, quod hoc impedimentum juſtitiæ publicæ honeſtatis oriens a Matrimonio rato, & non conſummato, non reſtringitur ad primum gradum, *juxta cap. 3. Seſſ. 24. de Reformat. Matrim.* Sed extenditur ad quartum, loquendo ſaltem de Matrimonio valido, ſi enim *ex allegata Conſtitut. 62. S. Pii Quinti* impedimentum hoc proveniens a Matrimonio rato, & non conſummato durat in omnibus illis caſibus, & gradibus, quibus de jure veteri ante Concilium Tridentinum introductum erat, inferri poſſe videtur, impedimentum prædictum extendi ad quartum gradum, ut in terminis Matrimonii rati, & non conſummati, & validi adnotarunt *Leander Oper. Moral. tom. 2. tract. 9. de Matrim. diſp. 19. quæſt. 11. Bonacin. Oper. Moral. tom. 1. de impedimentis Matrimonii quæſt. 3. punct. 11. propoſit. 2. num. 10.* apud quos alii allegantur *Juvenin de Sacram. diſſert. 10. de Matrim. quæſt. 7. cap. 9. in fine.*

Quartum eſt, nonnullos aſſerere, impedimentum juſtitiæ publicæ honeſtatis oriens ex Matrimonio rato, & non conſummato, ſed invalido, dummodo invaliditas non proveniat ex defectu conſenſus, eſſe reſtrictum ad primum gradum, *Cabaſſut. in Theor. & praxi juris Canon. lib. 3. cap. 24. num. 18. & 19.* & hæc opinio refertur *apud Barboſ. ad cap. 3. num. 13. ſeſſ. 24. de Reform. Matrim.* E contra autem alii communiter docent, quod impedimentum juſtitiæ publicæ honeſtatis procedens ex Matrimonio rato, & non conſummato licet invalido, præterquam ex defectu conſenſus extenditur uſque ad quartum gradum; cum enim Sanctus Pius Quintus *in ſæpe citata Conſtitutione 62.* non diſtinxerit inter Matrimonium ratum validum, & invalidum, hinc eſt, quod ſi in terminis Matrimonii validi impedimentum extenditur uſque ad quartum gradum, hoc ipſum dicendum eſt in terminis Matrimonii invalidi, dummodo invaliditas non proveniat ex defectu conſenſus, *Sanchez de Matrim. lib. 7. diſput. 70. num. 16. Vaneſpen in jus Eccleſ. Univerſ. tom. 1. part. 2. tit. 3. de impedimentis Matrimonii cap. 6. num. 29. & duobus ſeqq. Bonacin. Oper. Moral. tom. 1. de impedimentis Matrimonii quæſt. 3. punct. 11. propoſit. 2. num. 11. Filliuc. Oper. Moral. tom. 1. tract. 10. part. 2. cap. 6. num. 223. noviſſime Salmanticenſes Oper. Moral. tom. 2. tractat. 9. cap. 12. punct. 7. num. 83.* ſuſe, & optime *Fagnan. in cap. ad audientiam a num. 11. uſque ad num. 29. & præſertim num. 20. de Sponſal. & Matrim. Rebel. de Juſtitia num. 4. in Appendice num. 102. La Croix lib. 6. par. 3. num. 681.* & videtur eſſe de mente hujus Sacræ Congregationis, tum ex his, quæ a Fagnano loco citato late deducta ſunt, etiam quia non ſolum hæc eadem Sacra Congregatio alias reſolvit, ex Matrimonio rato, & non conſummato, licet invalido conſurgere impedimentum juſtitiæ publicæ honeſtatis, uti habetur ex reſolutione edita *die 18. Julii 1611. lib. 11. Decret. pag 99.* ſed ulterius declaraſſe videtur illud impedimentum extendi ultra primum gradum; cum enim in quadam Cauſa *Bitunt. Matrimonii,* Epiſcopus retuliſſet contractum fuiſſe Matrimonium de præſenti, & conſummatum inter Bartholomæum, & Mariam, illudque ſubinde fuiſſe nullum declaratum, ex quo probatum fuit inter eos intercedere conjunctionem in quarto conſanguinitatis gradu, eundemque Bartholomæum velle in Uxorem ducere quandam Mulierem cognomine Cavallariam conjunctam cum Maria in tertio conſanguinitatis gradu, & quæſtionem excitatam eſſe, abſque Apoſtolica diſpenſatione dictum Matrimonium contrahere poſſet, diſputato *die 3. Decembris 1607.* ſequenti dubio, *an Bartholomæus poſſit abſque diſpenſatione Apoſtolica Matrimonium cum Cavallaria contrahere,* reſponſum

ſum fuit *non poſſe contrahere, obſtante illi tum impedimento publicæ honeſtatis, tum affinitatis*, uti habetur *lib. 25. Decret. pag. 472. & ſeqq. & pag. 484.* publicæ quidem honeſtatis propter Matrimonium licet nulliter contractum, affinitatis vero propter idem Matrimonium conſummatum.

Ultimum eſt, diſputationem pariter eſſe inter Doctores, an ex Matrimonio rato, & non conſummato, ſed contracto ſine præſentia Parochi, & Teſtium, prædictum oriatur impedimentum, uti videri poteſt apud *Dianam in edit. coord. tom. 2. tract. 6. reſolut.* 249. In hac autem controverſia nonnulli negant dictum impedimentum oriri ex matrimonio in locis, in quibus Tridentinum receptum eſt, *Sanchez de Matrimon. lib. 7. diſput. 70. n. 13. Engel ad tit. de Sponſalibus, & Matrim. §. 6. num. 3. Barboſ. de offic. & poteſt. Epiſcopi allegat. 151. n. 181. de Juſtis de diſpenſat. matrim. lib. 2. cap. 8. n. 3. Clericat. deciſ. 30. de Sacram. Matrim. n.* 13. Nonnulli in ea ſunt opinione, oriri dictum impedimentum, & extendi uſque ad primum gradum ſi admittatur Matrimonium contractum abſque præſentia Parochi, & Teſtium valere in vim ſponſalium *Filliuc. oper. moral. tom. 1. tract.* 10. *par. 2. cap. 6. n.* 223. & etiam adnotavit Sanchez loco citato. Communior autem, & receptior eſſe videtur Sententia, quod ex Matrimonio rato, & non conſummato, licet contracto ſine Parocho, & Teſtibus proveniat impedimentum publicæ honeſtatis, quia licet illud nullum ſit, non eſt tamen nullum ex defectu conſenſus, *Bonacin. oper. Moral. tom. prim. de impedimen. Matrim. quæſt. 3. punct. 11. propoſit. 2. n. 18. Pontius de Matrim. lib. 7. cap. 36. n. 5. Guttier. de Matrim. cap. 203. num. 9. Hurtad. de Matrim. diſp. 21. difficul. 2. n. 7. Perez de Matrim. diſput. 32. ſect. 3. num. 3. Salmanticenſes in curſu Morali tom. 1. tract. 9. cap. 12. puncto 7. n. 86. Leander Oper. Moral. tom. 2. tract. 9. de matrim. diſput. 19. quæſt. 13. Fagnan. in cap. Sponſam n. 2. & 3. de Sponſalibus, Caballut. in Theor. & praxi juris Canon. lib. 3. cap. 24. n.* 20. nec in horum ſententia impedimentum reſtringitur ad primum gradum, ſed extenditur ad quartum, ut colligitur ex doctrinis allegatis. In tantum etenim impedimentum reſtringi poſſet ad primum gradum, in quantum Matrimonium contractum de præſenti ſine Parocho, & Teſtibus haberet vim ſponſalium, quod ab hac Sacra Congregatione non admittitur, uti colligitur ex reſolutione edita *Menſe Martii anno 1587. lib. 4. decret. pag.* 230. ibi; *Matrimonium contractum per Puberes abſque præſentia Parochi, vel alterius Sacerdotis de ipſius Parochi, vel Ordinarii licentia, eſt nullum, nec reſolvitur in vim Sponſaliam, itaut contrahentes judicialiter cogi non poſſint ad denuo contrahendum ſervata forma Concilii Trident. ſeſſ. 24. cap. 1. de reform.* & concordat alia reſolutio 8. *Junii 1595. lib. 8. decret. pag.* 230. ibi, *Congregatio cenſuit, Matrimonium ſine præſentia Parochi per verba de preſenti contractum etiam copula ſubſequuta, irritum, & nullam eſſe, & in ſponſalia de futuro minime reſolvi.*

His ſtantibus, quæritur

An impedimentum juſtitiæ publicæ honeſtatis oriens ex matrimonio puro, & non conditionato, rato, & non conſummato, ſed nullo, non tamen ex defectu conſenſus, non excedat primum gradum, ſeu potius extendatur ad quartum in caſu &c.

Sacra Congr. die 6. Decembris 1722. reſpondit,
Ad mentem.

QUÆSTIO CCXCII.

In cauſa Comaclenſi Electionis, die 5. Decembris 1722.

JOANNES Ognibene in ſuo ultimo, cum quo deceſſit, Teſtamento, demandavit ut Sacerdos eligeretur, qui Miſſas pro anima ſua celebraret, & quod electio pertineret ad P. Guardianum Cappuccinorum, & Subpriorem S. Auguſtini Civitatis Comaclen., ad quos etiam pertinere deberet ſtatuere numerum Miſſarum celebrandarum *pregandoli a compiacerſi per l'amor di Dio ad impegnarſi per carità in queſt' opera a gloria di S. D. M. e benefizio di detto Teſtatore*, & licet aliqua in codicillo immutaſſet, firmam nihilominus voluit remanere electionem peragendam a dd. PP. Guardiano videlicet, & Subpriore, *reſti in facoltà di dd. RR. PP. Guardiano, e Sottopriore ſuddetto di far elezione d'altri Religioſi, purchè ſiano Comacchieſi.*

Ad tramites Teſtamenti, & Codicilli facta fuit anno 1667. a P. Guardiano & a P. Subpriore nominatio Sacerdotis Natalis Caſſiani de Cavaleriis, nec ulla tunc orta fuit controverſia, ex quo uterque in eamdem perſonam conſenſit, ſed cum ſecuta vacatione Cappellaniæ, P. Guardianus Cappuccinorum devenerit ad nominationem Sacerdotis Cavaleri, & P. Subprior ad nominationem Sacerdotis Joſephi Feletti, controverſia inter nominatos excitata eſt, contendente Feletto, ſibi adjudicandam eſſe Cappellaniam, ex quo propter incapacitatem P. Guardiani Cappuccinorum, totum jus nominandi per jus accreſcendi, ſeu non decreſcendi, devenit ad Subpriorem, & excipiente Cavalerio, Cappellaniam ſibi eſſe adjudicandam, tum quia P. Guardianus capax eſt dicti juris nominandi, tum quia ipſe nominatus eſt ex linea a Teſtatore prædilecta.

Quoad incapacitatem P. Guardiani Felettus affert Textum in Clementina *Exivi §. verum etiam, de verborum ſignificatione* ibi: *prædictis Fratribus non licet, nec competit, quia potius conſiderata puritate ſtatus ſui, debent ſibi ſcire interdictum, quod hujuſmodi executionibus, & diſpoſitionibus ſe exponant*; & licet ſubdantur hæc alia verba: *cum dicti Ordinis profeſſores pro nulla re temporali poſſint in judicio experiri &c. hæc autem ſæpius abſque litigio, & contrectatione, vel adminiſtratione pecuniæ nequeant expediri*, quæ verba reſtricta eſſe videntur ad res temporales; cum tamen litigii ratio ſe extendat etiam ad quædam jura, vel ſpiritualia, vel ſpiritualibus annexa, hinc deducit, Cappuccinos, & alios ſtrictiſſimam paupertatem profitentes juris nominandi, ſeu præſentandi reputandos eſſe incapaces.

Cavalerius e contra capacem omnino reputat P. Guardianum, cum nedum propter præcedentem præſentationem ſit in poſſeſſione præſentandi, & nominandi, ſed etiam cum actus pietatem concernat, & charitatem reſpiciat, & abſque ſuſpicione fraudis, vel mixturæ uſus, ſeu adminiſtrationis pecuniarum, & bonorum, cujus ratione prohibitio inducta eſt, expleri valeat, ut in terminis Teſtatoris, qui bona reliquerat pro dotatione puellarum, & nominationem commiſerat Patri Guardiano Cappuccinorum, & Priori Sanctiſſimi Sacramenti, argumentatur Cardinalis de Luca de teſtamento *deciſ. 16. n. 10. & 11.*

His ſtantibus, quæritur

An nominatio P. Guardiani Cappuccinorum ſuſtineatur, & cui ex nominatis ſit adjudicanda Cappellania in caſu &c.

Sacra Congr. die 19. Decembris 1722. reſpondit,
Adjudicandam eſſe Cappellaniam Thomæ de Cavaleriis in caſu & ad mentem.

QUÆSTIO CCXCIII.

In cauſa Atrienſi, die 5. Decembris 1722.

CANONICI Cathedralis Eccleſiæ Atrien. quotidiano, & nunquam interrupto Eccleſiæ ſervitio vacantes, itaut qualibet die ter ad d. Eccleſiam accedant, & aliquando etiam quatuor vicibus, dividendo videlicet tempore Quadrageſimali, & aliis quibuſdam diebus recitationem veſperarum a recitatione Completorii, ſupplicant pro vacatione trium menſium attentis prædicto continuato ſervitio, tenuitate redituum, & aeris intemperie, & Epiſcopus pro informatione, & voto requiſitus, cenſuit annui poſſe petitis.

Sac. Concilium Tridentinum *ſeſſ. 24. cap. 12. de reform.* ſic ſtatuit: *Non liceat vigore cujuslibet ſtatuti aut conſuetudinis ultra tres menſes ab eiſdem Eccleſiis quolibet anno abeſſe, ſalvis nihilominus earum Eccleſiarum conſtitutionibus, quæ longius ſervitii tempus requirunt*, & cohærenter ad hanc S. Concilii diſpoſitionem S. hæc Congr. Canonicis adſtrictis Eccleſiæ ſervitio ultra novem menſes, & poſtulantibus ex gratia vacationem trium menſium negative, ut plurimum reſpondit, *teſte Fagnan. in cap. licet num. 48. & ſeqq. de Præbendis.*

Hæc procedunt in terminis Canonicorum ſervitio adſtrictorum ultra novem menſes, in eo autem, quod attinet ad Canonicos ex conſtitutione, aut conſuetudine Eccleſiæ adſtrictos ſervitio totius anni, hæc habentur apud *Garz. de beneſ. l. 5. cap. 2. n.* 311. ibi: Si *tamen Conſtitutio, aut conſuetudo Eccleſiæ requirit ſervitium totius anni, tunc locum habet abſentia trium menſium a Concilio permiſſa: eſt etenim dura reſidentia totius anni, oportetque maxime juxta fragilitatem humanam indulgeri aliquod tempus ad recreationem corporis, & animi. Et ita Sac. Congregatio Concilii cenſuit in una Aſtoricen. his verbis,*

bis, *decretum Concilii cap.* 12. *ſeſs.* 24. *concedit Canonicis abſentiam trium menſium*, *ſi Conſtitutiones Eccleſiæ ſervitium totius anni requirunt*. Concordat *Barboſa ad cap.* 12. *ſeſs.* 24. *num.* 64. & conſimiles referuntur S. Congregationis Epiſcoporum, & Regularium Reſolutiones apud Nicolium in Floſculis in verbo *Canonicus ſub num.* 31.

Tranſeundo ad reſolutiones hujus S. Congregationis, hæc benigne indulſit, ut Canonici Eccleſiæ Collegiatæ S. Victoriæ Farſen. per duos Menſes a Servitio Eccleſiæ quotannis pro arbitrio Eminentiſſimi Commendatarii abeſſe poſſent, ita tamen ut omnes intereſſent diebus Dominicis, & Feſtis totius anni, & diebus omnibus adventus, Quadrageſimæ, Octavæ Nativitatis, Reſurrectionis Domini, Pentecoſtes, & Corporis Chriſti, & nunquam a ſervitio ultra tertiam partem eodem tempore abeſſent, uti legitur *lib.* 19. *decret. pag.* 582. *die* 13. *Novembris* 1655. eademque benigne annuit, ut Canonici Præneſtini per 4. menſes ſingulis annis, ſcilicet a prima die menſis Junii uſque ad primam diem menſis Octobris per tertiariam, hoc eſt, octo ex duodecim intervenire deberent, & quatuor a ſervitio vacare valerent, uti habetur *lib.* 15. *Decret. pag.* 576. 22. *Auguſti* 1637. & in Cathacen. ſervitii Chori, in qua agebatur de Canonicis, qui inſerviebant diebus Dominicis & aliis Feſtis ſolemnioribus, & aliis diebus inſerviebant alternatim, licet die 19. Novembris 1698. reprobatum fuerit hujuſmodi ſervitium, attenta nihilominus præbendarum tenuitate, quæ erat in duc. 50. annuis quoad Canonicatus, & in ducat. 100. quoad dignitates, *die* 12. *Septembris* 1699. receſſum fuit a deciſis, & attenta Præbendarum tenuitate ſtatutum fuit ſervitium per mediarias juxta morem Baſilicæ Vaticanæ, uti habetur *lib.* 40. *pag.* 567. *& lib.* 49. *pag.* 311. & in quadam Cauſa Laurien. in qua ultra vacationem octuaginta dierum Capitulo indultam anno 1552. a Nuntio Apoſtolico, Canonici prætendebant alternis hebdomadis vacatione frui pro tonſione barbæ, & pro recreatione corporis, Sacra Congregatio *die* 24. *Januarii* 1705. *lib.* 55. *decret. pag.* 23. indulſit, ut ſublatis quibuſcumque aliis vacationibus Capitulum ex gratia frui valeret vacatione trium menſium quolibet anno.

His ſtantibus, quæritur,

An, *& quomodo petitioni ſit annuendum in caſu &c.*

Sacra Congr. die 19. decembris 1722. reſpondit,

Pro gratia ad duos menſes ad formam Farſen. 13. *Novembris* 1655.

QUÆSTIO CCXCIII.

In cauſa Legionenſi, *& Aſtoricenſi Unionis*, *die* 5. *Decembris* 1722.

IN Collegio PP. Societatis Jeſu Civitatis Legionen. ſex de præſenti vix degunt Sacerdotes, & ad Scholas vix centum accedunt Adoleſcentes, quando tempore præterito in prædicto Collegio ſeptem Societatis Presbyteri degebant, ut pio exercitiorum ſpiritualium inſtituto incumberent, quinque præterea aderant Magiſtri pro inſtruendis octingentis, & ultra adoleſcentibus ad ſcholas accedentibus, & tandem duodecim in eodem Religioſi alebantur, qui tertium probationis annum explebant; cum autem mutatio hæc, quæ maximopere cedit in diminutionem Divini Cultus, cauſam habuerit a decremento redituum ob notorias temporum Calamitates, & ad reparanda hujuſmodi damna ſupplicatum fuerit Sanctiſſimo Domino Noſtro pro unione duarum Eccleſiarum Parochialium eidem Collegio facienda, quorum altera ſita eſt in Diœceſi Legionenſi, & altera in Diœceſi Aſtoricenſi, & a Sanctitate ſua fuerint preces remiſſæ ad hanc Sac. Congregat. bina in præſenti examinanda dubia proponuntur, quorum alterum pertinet ad punctum unionis, & alterum ſpectat ad qualitatem Vicariorum in dictis Eccleſiis Parochialibus conſtituendorum, an videlicet debeant eſſe perpetui, vel ad nutum amovibiles.

Utraque ex dictis Parochialibus eſt de jure Patronatus Laicorum ex fundatione, & dotatione, & Patronorum non deeſt aſſenſus, & quia illa, quæ ſita eſt in Diœceſi Legionenſi eſt vacans, & altera Diœceſis Aſtoricenſis de præſenti obtinetur a Sacerdote Alphonſo Galego, ſupplicatur quidem pro utriuſque unione; ſed cum diſtinctione inter primam, & ſecundam, cum ſecunda ſit ſuum effectum habitura, poſtquam per ceſſum, vel deceſſum prædicti Alphonſi Parochia Aſtoricenſis vacaverit. Scriptum præterea fuit pro informatione utrique Epiſcopo, & uterque reſpondit, expoſita in facto ſubſiſtere, & unionem ceſſuram eſſe in majorem Dei Cultum, & publicam Juventutis educationem, & in eo quod attinet ad deputationem Vicarii ad nutum amovibilis, Epiſcopus Legionenſis cenſet id in Domino expedire ex rationibus in ejus informatione perlegendis: & Epiſcopus Aſtoricenſis nonnulla ponderat in ſua informatione pro amovibilitate, & alia nonnulla pro perpetuitate Vicariorum, & ſe tandem ſubmittit judicio hujus Sac. Congregationis, ut in prædicta ejus Informatione legi poteſt.

Quoad Parochiales unitas Cathedralibus Collegiatis, Monaſteriis, Collegiis, aut aliis Piis locis *Conc. Trident. Seſſ.* 7. *de Reform. cap.* 7. ſtatuit quod Epiſcopi ſolicite provideri procurent: *ut per idoneos Vicarios etiam perpetuos*, *niſi ipſis Ordinariis pro bono Eccleſiarum regimine aliter expedire videbitur &c. animarum cura laudabiliter exerceatur*: & hæc Concilii verba ſic a Doctoribus explicantur, ut appoſitio Vicarii, ſive perpetui, ſive temporalis pendeat ab arbitrio Ordinariorum, ex circumſtantiis regulando: *Barboſ. Jur. Eccleſ. Univerſ. lib.* 3. *cap.* 6. *num.* 12. *& in notis ad cap.* 7. *ſeſſ.* 7. *de Reform. num.* 15. *& num.* 31. *&* 32. ibique *Gallemart num.* 5. *Pignatel. conſult.* 213. *num.* 4. *tom.* 4. *Garzias de Benefic. part.* 11. *cap.* 2. *num.* 8. *Card. de Luca in adnotat. ad Conc. Trid. diſc.* 9. *num.* 6. *idem de Luca in addit. ad Ventrigl. in praxi rer. Eccl. par.* 1. *annot.* 22. *§.* 2. *num.* 5. non obſtante quod Bulla 47. S. Pii V. *Bullar. tom.* 2. quæ ſtatuit quantitatem redituum aſſignandorum Vicariis Parochialium unitarum Monaſteriis, Beneficiis, Collegiis, aliiſque Piis locis, procedat retento thamate Vicariorum perpetuorum, ex ea etenim infertur, talem determinatam redituum quantitatem eſſe Vicariis perpetuis aſſignandam, quoties Vicarii perpetui in Parochialibus unitis conſtituantur, ſed non excluditur, quod exigentibus rerum circumſtantiis, Vicarii etiam temporales deputari non poſſint.

E contra pro perpetuitate Vicariorum facit S. Pius Quintus in alia ſua Conſtitutione 179. *Bullar. tom.* 2. in qua Vicarios perpetuos conſtitui vult in Parochialibus Eccleſiis, quæ ſunt unitæ Capitulis Urbis, & conferunt late deducta per *Fagnan. in cap. ex parte num.* 9. *& ſeqq.* ubi late oſtendit utilius ſervitium Eccleſiis Parochialibus præſtari a Vicariis perpetuis, quam a temporalibus, & expedire, ut Sedes Apoſtolica decernat, quod Capitula Cathedralium, & Collegiatarum Eccleſiarum curam animarum habentium, & eam per Vicarios temporales exercentium cogantur ad deputandos Vicarios perpetuos, qui curæ incumbant.

His ſtantibus, quæritur,

I. An ſit locus unioni Parochialium, *de quibus agitur*, *Collegio PP. Jeſuitarum Civitatis Legionen. in caſu &c. & quatenus affirmative.*

II. An Vicarii pro exercitio Animarum curæ debeant eſſe perpetui, *ſeu amovibiles ad nutum in caſu &c.*

Neque in hac, neque in ſubſequenti Congregatione habita die 30. *Januarii* 1723. Cauſa fuit reſoluta. In Congregatione itaque habita *die* 6. *Martii* 1723. reproponitur, quoad Parochialem tantum Diœceſis Legionen. quæ modo vacat, & in ordine ad quam Eminentiſſimus Prodatarius non vult ulteriores dilationes Patrono concedere ad præſentandum; cumque in præteritis adverſus unionem Canonici Legionenſes opponerent, ſibi præjudicium afferri in jure decimandi, quod habent ſuper bonis uniendis, & quod pro unione deficiebat conſenſus ſucceſſoris in Majoratu, licet adeſſet conſenſus ejus, qui modo Majoratum obtinet, reſpondetur, bona tranſire debere ad Collegium Patrum cum ſuo onere, nec mutari jus decimandi, ex mutatione poſſeſſoris, & ulterius exhibetur conſenſus immediati ſucceſſoris in Majoratu, quibus ſtantibus, quæritur,

I. An ſit locus unioni Parochialis Legionen. de qua agitur, *Collegio Patrum Jeſuitarum ejuſdem Civitatis in caſu &c. & quatenus affirmative.*

II. An Vicarius pro exercitio Animarum Curæ debeat eſſe perpetuus, *ſeu amovibilis ad nutum in caſu &c.*

Sacra Congr. *die* 24. *Aprilis* 1723. reſpondit,

Ad primum negative. Ad ſecundum proviſum in primo.

QUÆSTIO CCXCIV.

In Cauſa Monaſterienſi, *die* 5. *Decembris* 1722.

HERMANNUS Antonius de Velhen Canonicus Cathedralis Eccleſiæ Monaſterien. SS. D. N. expoſuit, ſe per vim, & metum ordine Subdiaconali fuiſſe inſignitum, metumque ſibi fuiſſe a Chriſtoporo Alexandro Patre incuſſum,

ſup-

ſupplicavitque pro declaratione exemptionis ab obſervantia voti continentiæ, & quatenus opus eſſet a diſpenſatione ab eodem voto; cum enim memoratum continentiæ votum ſit Ordini Subdiaconali ex ſtatu Eccleſiæ annexum, liberam idcirco voluntatem expoſcit, qua ceſſante non eſt obligatorium juxta late firmata per *Rotam deciſ. 870. num. 1. & 2. coram Emerix juniore*, aut ſaltem metus gravis ſufficientem Summo Pontifici cauſam ſubminiſtrat diſpenſandi a Voto continentiæ, juxta caſum in terminis Subdiaconi reſolutum ab hac Sac. Congregatione in Ipren. diſpenſationis 16. Decembris 1719. & alium caſum in terminis Diaconi reſolutum in Pariſien. diſpenſationis 28. Januarii 1721. cumque preces Hermanni Antonii fuerint a Sanctitate ſua ad hanc S. Congregationem remiſſæ, ſcriptum fuit juxta morem Adminiſtratori Apoſtolico Epiſcopatus Monaſterien. pro informatione, & voto; cum autem ex informatione, & juribus a dicto Adminiſtratore tranſmiſſis habeatur primo, quod Chriſtophorus Alexander Pater Hermannum Antonium filium induxit ad recipiendum Ordinem Subdiaconatus incuſſo metu ſuæ, & totius familiæ indignationis, exhæredationis, nec ulterioris in filium agnitionis, ut ex aſſertione jurata ejuſdem Chriſtophori Alexandei probatur; ſecundo, quod duo Teſtes de auſtera Patris indole depoſuerunt, ſubdendo, ſe credere, quod Orator Ordinem Subdiaconatus receperit ex metu gravi reverentiali; tertio, quod ſæpe memoratus Hermannus Antonius juravit, ſe modo prædicto fuiſſe ordine Subdiaconali initiatum; quarto nunquam fuiſſe ab eodem dictum Ordinem exercitum, quæ probationes omnes compilatæ ſunt, contradicente Promotore Fiſcali, cujus etiam oppoſitionibus ſatisfactum eſt, ut ex Summario Scripturæ deſumi valet.

Quamvis omnes hæ probationes compilatæ fuiſſent contradicente Promotore Fiſcali, cum nihilominus propoſita fuerit hæc inſtantia in Congregatione habita *die 5. Decembris* 1722. nulla fuit capta reſolutio, & in ſubſequenti Congregatione habita *die 19. Decembris* dictum eſt, quod coadjuvarentur probationes juxta inſtructionem.

In executionem hujus decreti exarata fuit inſtructio, eademque tranſmiſſa ad Apoſtolicum Monaſterienſem Adminiſtratorem, & in Inſtructione dictum fuit, primo, quod examini formali ſubjiceret Chriſtophorum Alexandrum Hermanni Patrem; ſecundo, quod examini pariter formali ſubjicerentur Teſtes, qui de metu incuſſo depoſuerunt, iidemque interrogarentur ſuper cauſa ſcientiæ; tertio, quod quatenus alii Teſtes haberi poſſent de viſu, & auditu, aut de auditu alieno, vel de publica voce, & fama ſuper aſſerto metu, iidem etiam formiter examinarentur; ultimo demum, quod Adminiſtratoe Sac. Congregationi notificaret ſtatum Familiæ Oratoris tam de tempore ſuſcepti Subdiaconatus, quam de præſenti, an videlicet tempore Subdiaconatus alii adeſſent Oratoris Fratres, & an ipſe nunc ſolum ſit ex ſua Familia ſuperſtes.

Paritum fuit mandatis, novæque ſupervenerunt probationes per manus circumſerendæ, quapropter iterum propoſita fuit præſens Cauſa in hac Sacra Congregatione habita *die 20. Novembris* 1723. cumque tunc ab Oratore petita fuerit dilatio, die 15. Januarii 1724. iterum propoſita Cauſa quæritur

I. An Orator teneatur ad Votum Continentiæ in caſu &c. & quatenus negative.

II. An ſit locus diſpenſationi in caſu &c.

Sacra Congr. eadem die 15. Januarii 1724.
Ad primum affirmative. Ad ſecundum negative.

QUÆSTIO CCXCVI.

In Cauſa Pacenſi Reſtitutionis in integrum, die 5. Decembris 1722.

MARIA de Soſa Fagundez, quæ die 20. Decembris 1676. S. Baptiſma recepit in Caſtro Campi Majoris Diœceſis Eluen. profeſſionem regularem emiſit die 21. Decembris 1692. in Monaſterio Monialium S. Luciæ Civitatis Pacen. cumque eadem anno 1706. recurſum ad Sedem Apoſtolicam habuiſſet, implorato beneficio reſtitutionis in integrum adverſus prædictam profeſſionem, tamquam emiſſam propter vim, & metum ſibi a Joanne Patre incuſſum, nihil tunc agere potuit; Pater enim, qui adhuc vivebat, obſtitit, & filiam, aucta commoditate majoris Livelli, ad ſibi conſignandam induxit epiſtolam hujus Sac. Congregationis, in qua juxta morem fuerat Epiſcopo Pacen. demandatum, ut proceſſum ſuper propoſita nullitate profeſſionis, ſer. ſer. compilari curaret.

Joannes Pater conſignatam Epiſtolam laceravit, ſed cum ea, quæ conſignata fuerat non eſſet illa, quam Soror Maria de Soſa pro ſuæ profeſſionis annullatione receperat, ſed alia, quam alia Monialis pro eodem effectu impetraverat, & illa, quæ a Sorore Maria fuerat recepta, tradita fuerit Notario Thomæ de Solis, ut tempore opportuniori uſum habere poſſet; mortuo Joanne Patre die 22. Novembris 1719. nec ſtatim inventa Sac. Congregationis Epiſtola in manibus memorati Thomæ depoſitata, tempore, quo diligentiæ parabantur pro impetrando ab hujus Sac. Congregationis Secretaria duplicato, Epiſtola reperta eſt, & in ejus ſequelam citatis Monaſterii Monialibus, compilatus fuit ab Ordinario Proceſſus, & ad hanc Sacram Congregationem tranſmiſſus, & quia Joannes Pater in ultimo, cum quo deceſſit Teſtamento hæredem ſibi ſcripſit Confraternitatem Animarum Purgantium Campi majoris, præfixus fuit Confraternitati terminus ad ſua jura deducenda in hac Sacra Congregatione. Admittentibus autem Monialibus profeſſionis nullitatem, & Societute comparere recuſante, comparet Fiſcalis Curiæ, qui etiam fuit auditus in compilatione proceſſus: Adeoque ex juribus ab utraque parte circumferendis, quæritus

An ſit locus reſtitutioni in integrum in caſu &c.

Sacra Congr. die 19. Novembris 1722. reſpondit,
Affirmative in omnibus.

QUÆSTIO CCXCVII.

In Cauſa Spoletana, die 5. Decembris 1722.

LICET juxta communiorem opinionem ſæpius ab hac Sac. Congregatione receptam teneantur Canonici tum Cathedralium, tum Collegiatarum Eccleſiarum ad quotidianam celebrationem, & applicationem Miſſæ Conventualis pro Benefactoribus, ſtante nihilominus præbendarum tenuitate, fuit aliquando indultum, ut firma remanente quotidiana celebratione, applicatio pro Benefactoribus fieret diebus tantum Feſtis de præcepto, uti, omiſſis antiquioribus exemplis, fuit reſolutum in Veliterna 14. Martii 1722. & in terminis Collegiatæ Eccleſiæ S. Gregorii Civitatis Spoletanæ 30. Maii hujus ejuſdem anni.

Canonici Collegiatæ Eccleſiæ S. Petri ejuſdem Civitatis Spoletanæ, quibus ab Epiſcopo in ultima ſua Viſitatione demandatum fuit, ut quotidie Miſſam Conventualem applicarent pro Benefactoribus, nedum in ſequelam juris communis, & reſolutionum hujus Sac. Congregationis, ſed etiam ad tramites præcepti Cardinalis clar. mem. Vicecomitis Epiſcopi Spoletani, diſputanda propoſuerunt dubia infra recenſenda, concludendo pro exemptione ſaltem ab applicatione Miſſæ Conventualis diebus non Feſtivis de præcepto, & in eo quod attinet ad tenuitatem redituum, ſubdunt, eos totaliter conſiſtere in diſtributionibus, & eas non excedere annua ſcut. 19. circiter, licet antiquiori tempore aſcenderent ad annua ſcuta 26, ſcriptura per manus circumfertur; quocirca quæritur,

I. An Canonici Collegiatæ Eccleſiæ S. Petri Civitatis Spoleti, teneantur quotidie Miſſam Conventualem celebrare, & quatenus

II. An teneantur quotidie dictam Miſſam Conventualem applicare pro Benefactoribus, & quatenus affirmative.

III. An, & quæ exemptio, ſive a celebratione, ſive ab applicatione Miſſæ Conventualis, iiſdem attenta Præbendarum tenuitate, ſit indulgenda, in caſu &c.

Sacra Congr. die 19. Decembris 1722. reſpondit,
Ad primum, & ſecundum affirmative. Ad tertium pro gratia quoad applicationem tantum, ut in Veliterna 15. Martii 1722.

QUÆSTIO CCXCVIII.

In Cauſa Cavenſi Erectionis Parochialis, die 19. Decembris 1722.

LICET anno 1662. ab Epiſcopo Caven. Eccleſia S. Mariæ Gratiarum Pagi Benincaſa fuerit erecta in Parochialem, & cura Populi fuerit diſmembrata a Parochiali Eccleſia S. Petri Civitatis Caven., ad quam dictus Populus pertinebat, habito nihilominus recurſu a Parocho memoratæ Eccleſiæ S. Petri ad hanc Sacram

Congre-

Congregationem, reſponſum fuit, quod non erat locus erectioni novæ Parochiæ, ſed quod Incolæ Pagi eligerent, & propriis expenſis alerent Cappellanum ab Ordinario approbandum, qui ipſis Sacramenta miniſtraret.

In hujus decreti executionem plures ſucceſſive Cappellani ad miniſterium electi fuerunt, tum ex Diœceſi, tum exteri, ſed omnes brevi tempore illud exercuerunt, & ultimus, qui viginti annorum ſpatio, non obſtantibus diſſidiis, & litibus, quæ cum Parocho Sancti Petri intercesſerunt, in dicto munere perduravit, annis elapſis mortuus eſt.

Occaſione viſitationis factæ ab Epiſcopo *anno* 1720. adhibitæ fuerunt ab ipſo omnes diligentiæ pro inveniendo idoneo Sacerdote, qui mortuo ſubſtitui poſſet, ſed nullus inventus eſt; exteri enim ad Pagum accedere nolunt, & unus tantum adeſt in Pago Sacerdos, qui non eſt approbatus ad Confeſſiones audiendas; quocirca idem Epiſcopus juſſit uni ex Parochis S. Petri, tres enim curam Animarum exercent, diu, noctuque moram facere in Pago Benincaſa.

Epiſcopale decretum optato caruit effectu, & Incolæ Pagi, qui ſunt quatuor centum, Sacramentorum carent adminiſtratione, itaut nonnullos ab Epiſcopo in ſua relatione dicatur ſine Sacramentis obiiſſe, utque hæc de medio tollantur inconvenientia, Incolæ loci Benincaſa ſuas preces huic Sacræ Congregationi exhibuerunt, vel pro facultate eligendi propriam Eccleſiam Sanctæ Mariæ Gratiarum in Parochialem diſtinctam, & ſeparatam ab Eccleſia S. Petri, vel ſaltem pro facultate fundandi in Eccleſia S. Petri quartam Præbendam Parochialem, ita tamen, ut quartus Parochus ab Oratoribus nominandus, & ab Epiſcopo approbandus, debeat ſemper in Pago Benincaſa reſidere.

Juxta morem ſcriptum fuit Epiſcopo pro informatione, & voto, & Epiſcopus expoſita retulit in facto ſubſiſtere, & expedire in Domino, quod petitis annuatur, cum idoneum Sacerdotem reperire non poſſit qui Sacramenta Incolis tanquam Cappellanus adminiſtret, & cum impoſſibile ſit, quod Parochus Sancti Petri incumbere valeat Curæ in Pago Benincaſa.

Facta precum, & informationis Epiſcopi relatione Sac. hæc Congregatio *die* 7. *Februarii* 1722. reſcripſit, quod præfigeretur terminus Parocho Sancti Petri ad ſua jura deducenda, & quod Epiſcopus interim provideret de idoneo Sacerdote, qui Curam exerceret Animarum; cumque Epiſcopus ſuis litteris datis *die* 7. *Menſis Maii* reſpondiſſet, ſe terminum præfixiſſe, & vix ſe reperire potuiſſe Sacerdotem, qui ægro animo bis in hebdomada a Civitate Cavenſi pergit ad Pagum, ut Confeſſiones excipiat, novæ litteræ *die* 13. *Junii* ab hac Sacra Congregatione ad eundem Epiſcopum datæ ſunt, ut informaret ſuper modo, quo Cura a tribus Parochis S. Petri exerceretur, & an ſubſiſteret aſſumptum ab Incolis Pagi expoſitum, quod ab habitantibus in alio loco nuncupato *la Marina* fuerit tertia Præbenda Parochialis propriis ſumptibus erecta in Eccleſia Sancti Petri, ea lege, ut hic tertius Parochus deberet in loco *la Marina* ſemper reſidere.

Novis hiſce litteris ab Epiſcopo *die* 9. *Septembris* reſponſum eſt, & dictum, a tempore immemorabili duos Parochos in Eccleſia S. Petri fuiſſe, qui Curam exercuerunt Animarum, & *anno* 1701. intercedente auctoritate bonæ mem. Epiſcopi Pignatelli, fuiſſe ab hominibus loci *Maritimæ veteris* ſubjecti Parochiali Sancti Petri erectam in eadem Sancti Petri Eccleſia tertiam Parochialem Præbendam cum onere, quod unus ex tribus Parochis in loco Maritimæ Veteris reſidentiam perpetuo haberet, & Sacramenta Incolis in Eccleſia Sanctæ Mariæ miniſtraret, & in ſua Diœceſi non ſolum tres Parochos in una Eccleſia, ſed etiam ſeptem reperiri, qui Curæ Animarum præſunt juxta quaſdam leges ab Epiſcopo Lippio latas *anno* 1608.

Propoſita fuit hæc Cauſa in Congregatione habita hac die 19. Decembris 1722. cujus folium poterit ab EE. VV. benigne reaſſumi, nec ulla fuit capta reſolutio, ſed reſponſum quod darentur ad Epiſcopum novæ litteræ pro informatione juxta inſtructionem; cumque juxta ea, quæ in ſuperioribus dicta ſunt, mandatum fuerit, ut novæ darentur litteræ, juxta inſtructionem, inſtructio ad ſequentia capita redacta eſt.

Primum caput fuit ut exquireretur, an in hypotheſi fundationis quartæ Præbendæ, adminiſtratio Sacramentorum facienda eſſet incolis Benincaſa privative, quoad alios tres Præbendatos, vel cumulative cum illis, & Epiſcopus in novis litteris reſpondet, quartum hunc Præbendatum privative quoad alios, debere adminiſtrare Sacramenta, ſed eorumdem adminiſtrationem aliis etiam tribus permitti poſſe, ad requiſitionem ſaltem Parochianorum.

Secundum caput fuit, an tertius Præbendatus exercens Curam Animarum in Maritima Veteri, eam exerceat cumulativa cum aliis duobus, vel privative, & huic capiti reſpondet Epiſcopus, eum privative adminiſtrare, ſed ad requiſitionem Parochianorum permitti aliis duobus, ut iiſdem Sacramenta adminiſtrent, & tertium hunc Præbendatum requiſitum adminiſtrare etiam Sacramenta incolis, immediate ſubjectis Eccleſiæ S. Petri in ſequelam conventionum tempore erectionis tertiæ Præbendæ factarum, & ab Epiſcopo tunc temporis approbatarum.

Tertium caput fuit, ut exprimeretur quomodo alii duo Parochi exerceant Animarum curam in Parochia S. Petri, an unus privative quoad alium, in aliquo loco, & Epiſcopus reſpondit, ſic exercere Curam animarum, ut unus uno menſe, alter alio eam adminiſtret, excepto Pœnitentiæ Sacramento, quod ab uno, & ab altero ſemper petentibus adminiſtratur, & in Diœceſi Cavenſi plures alias exiſtere Parochias, in quibus Cura pluribus Parochis commiſſa eſt, cum tali tamen methodo, ut unus inter eos conſtituatur Rector annalis toti Curæ præſidens, libros Parochiales conſervans, quique ulterius Miſſarum ſolemnia celebrat, & verbum divinum prædicat, diviſo inter alios turno tali modo, ut unus uno menſe, alius alio curam actualem exerceat, & ab omnibus indiſtincte Sacramentum pœnitentiæ adminiſtretur.

Quartum caput fuit, ut exprimeretur, quomodo ſubſtentetur, Parochus Maritimæ veteris, & an ei ab incolis factum ſit aliquod aſſignamentum, & an percipiat emolumenta incerta Parochiæ, vel ea dividat cum aliis duobus, & Epiſcopus reſpondet, emolumenta incerta loci Maritimæ veteris, & alia totius Parochiæ inter omnes tres Parochos æqualiter dividi, dictoque Parocho Maritimæ Veteris fuiſſe aſſignatos *annuos duc.* 49. viginti ſcilicet ex proventibus cujuſdam officii Graſſartatus, quod prius Cappellano applicabatur cum onere celebrationis Miſſarum 50. alios decem ducatos cujuſdam Montis Mortuorum cum onere celebrationis Miſſarum juxta Conſtitutionem dicti Montis, alios ducatos duodecim cum dimidio, qui a nonnullis incolis, & alios ducatos reſiduales, qui ab aliis Incolis perſolvuntur, ſuperaddito onere nonnullarum Miſſarum juxta conventiones initas in fundatione hujus tertiæ Præbendæ.

Poſtremo ſubdit Epiſcopus, habitatores Pagi Benincaſa novo Parocho, ſeu quartæ Præbendæ erigendæ aſſignare velle ducatos 20. liberos, & alios ducatos annuos 64. cum onere Miſſarum 344. quæ in Eccleſia Pagi S. Mariæ Gratiarum a Sacerdotibus, qui ab iiſdem incolis eliguntur, celebrantur, & concludit, Populum dicti Pagi indigere aſſiſtentia Presbyteri Parochiali charactere inſigniti, qui fidei rudimenta, & cætera neceſſaria ad ſalutem doceat, & Sacramenta adminiſtret, & ſcandalis occurrat.

His ſtantibus, quæritur,

I. An Eccleſia S. Mariæ Gratiarum loci Benincaſa erigi debeat in Parochialem, & quatenus negative.

II. An ſit fundanda quarta Præbenda Parochialis in Eccleſia S. Petri ad Dragonem ſub obligatione, quod Parochus manutenendus ſumptibus Hominum dicti loci Benincaſa, & ab eis eligendus cum approbatione Epiſcopi, teneatur reſidere in eodem loco, in caſu &c.

Sacra Congr. die 5. Junii 1723. reſpondit,

Ad primum negative. Ad ſecundum affirmative iiſdem modis, & formis, ac conditionibus, quibus tertius Præbendatus in Eccleſia Maritimæ Veteris conſtitutus fuit.

QUÆSTIO CCXCIX.

In cauſa Romana, die 19. Decembris 1722.

CONSULES, & Magiſtri Artis Aurificum *anno* 1692. ceſſerunt Opificibus ejuſdem Artis vulgo *Giovani, o ſia Garzoni di Bottega*, prævia reſervatione Beneplaciti Apoſtolici, Cappellam Sanctiſſimi Præſepis ſitam in Eccleſia S. Eligii ad Univerſitatem Artis Aurificum pertinente, & nonnulla ulterius Capitula cum prædictis fecerunt, itaut erecta remanſerit memoratorum Opificum Univerſitas ſeparata ab Univerſitate Magiſtrorum ejuſdem Artis; cumque nonnulli ex Opificibus adverſus conceſſionem, & reſpective erectionem judicium intentaſſent coram primo Collaterali Capitolii, & hic ſenten-

tentiam ſuper nullitate tuliſſet, delata de ordine Auditoris Sanctiſſimi controverſia ad hanc Sacram Congregationem, propoſitum fuit *die* 11. *Septembris* 1694. ſequens dubium, *an ſit locus novæ erectioni Univerſitatis Juvenum Artificum in dicta Eccleſia S. Eligii*, eoque nullatenus dicta die reſoluto, *die tandem* 25. *Septembris ejuſdem anni* reſponſum fuit *negative quoad erectionem novæ Univerſitatis, & Secretario ad mentem*, quæ fuit, ut Opifices, qui in præteritum celebraverant in altari ipſis conceſſo feſtivitatem S. Andronici, & Sanctæ Athanaſiæ, dictam celebrationem continuarent, uti habetur *lib.* 44. *Decret. fol.* 476. commiſſaque executione negotii clar. mem. Cardinali de Alteriis Artis Protectori, cum fuiſſet ab eodem relaxatum mandatum per modum proviſionis pro ſolutione cujuſdam taxæ, ut ope ejuſdem demandata celebratio adimpleretur, Sac. hæc Congregatio *die* 13. *Novembris ejuſdem anni* reſcripſit *Secretario ad mentem*, & mens fuit, quod non cogerentur Opifices Aurificum ad aliquam contributionem eleemoſynæ pro celebratione feſtivitatis Sancti Andronici, & Sanctæ Athanaſiæ.

Poſt hæc nihil actum fuit niſi *anno* 1697. quo tempore cum nova fuiſſent confecta Capitula de conſenſu Congregationis Secretę Magiſtrorum Artis, de conſenſu Congregationis Generalis Opificum, & cohærenter ad prædicta deventum fuiſſet ad ſtipulationem inſtrumenti, exhibitus fuit huic Sac. Congregationi ſupplex libellus pro conventionum confirmatione, eodemque remiſſo ad Eminentiſſimum Cardinalem Otthobonum Protectorem, reſponſum fuit *die* 16. *Maii* 1699. pro confirmatione in forma ſpecifica, & quia tunc decretum expeditum non fuit, & ſic multo minus promota inſtantia pro conceſſione Brevis Apoſtolici, deventum ſubinde fuit ad reformationem nonnullorum Capitulorum, & ad aliorum ampliationem; porrectoque novo ſupplici libello pro horum Capitulorum approbatione, prævia informatione Eminentiſs. Card. Protectoris, *die* 30. *Septembris* 1719. dictum fuit, quod Oratores ſingillatim exprimerent Capitula revocata, aut immutata, aut ampliata, factaque ad normam hujus reſcripti expreſſione, *die tandem* 13. *Aprilis* 1720. Sac. Congregatio cenſuit, ſi Sanctitati Suæ placuiſſet, Capitula, Conventiones, & Statuta per litteras Apoſtolicas in forma Brevis approbari, & confirmari poſſe in forma ſpecifica, & ſan. mem. Clemens Papa XI. *die* 5. *Octobris ejuſdem anni* per ſuas litteras Apoſtolicas in forma Brevis ſupra relata Statuta confirmavit, cum clauſula *ſalvia tamen ſemper in præmiſſis auctoritate Sac. Congregationis Concilii*.

Adverſus hujuſmodi confirmationem, & reſpective novæ Univerſitatis erectionem nonnulli ex Opificibus reclamant, tum quia nec huic Sac. Congregationi, nec Summo Pontifici in precibus exhibitis pro Statutorum confirmatione expoſitum fuit, quod uſque *de anno* 1694. reſponſum fuerat contra erectionem novæ Univerſitatis, quæ res, ſi fuiſſet expoſita, difficiliorem ſaltem reddidiſſet Statutorum confirmationem, tum quia Magiſtri, & Opifices ad eandem pertinent Artem, & incongruum eſſe videtur, ut duæ Univerſitates ſeparatæ de una, & eadem arte conſtituantur, & tandem quia in novis Capitulis eximuntur a contributione filii, & fratres Magiſtrorum, ex quo reſultat damnum Opificibus, qui ex propria induſtria, & laboribus vitam ducunt.

E contra a majori parte Opificum, qui inſtant pro novæ Univerſitatis conſervatione, replicatur, hanc novam Univerſitatem cedere in augmentum Cultus divini; inſtituta enim fuit, ut ſtatis temporibus Opifices congregari poſſent pro Chriſtianæ Pietatis actibus exercendis, item omnia geſta fuiſſe ex conſenſu Univerſitatis Magiſtrorum, quæ habet facultatem condendi Statuta, & Decreta propriæ Artis exercitium reſpicientia, rurſus non defuiſſe in his, quæ geſta ſunt, omnium fere Opificum conſenſum, & ultimo non obeſſe poſſe reticentiam præcedentium reſcriptorum Sac. Congregationis, cum coacta ſolutio cujuſdam taxæ ab aggregatis ad novam Univerſitatem faciendæ, quæ cauſam dedit antiquioribus litibus, fuerit fideliſſime expoſita tum Sacræ Congregationi, tum Summo Pontifici, & ab utriſque approbata.

Jura hinc inde circumferuntur, & nunc quæritur,

An erectio controverſæ Univerſitatis Juvenum Aurificum, & Argentariorum ſuſtineatur in caſu &c.

Sacra Congr. die 16. Januarii 1723. reſpondit,

Affirmative, deleto Capitulo, quod a Contributione eximuntur filii, & Fratres Magiſtrorum, qui idcirco teneantur uti cæteri ad ſolutionem.

QUÆSTIO CCC.

In cauſa Januenſi Pactionum, die 19. *Decembris* 1722.

IN Eccleſia Metropolitana Januenſi adſunt triginta Cappellani ſub nomine Maſſæ, & iſti inſerviunt Choro ejuſdem, horis diurnis, & nocturnis, & quando contingit vacatio unius ex iſtis Cappellanis, electio fit a Cappellanis collegialiter, & per ſecreta ſuffragia, & electus abſque ulla canonica inſtitutione admittitur ad Chori ſervitium; Cappellaniæ etenim ſunt Laicales, & dicitur, eas fuiſſe laicales declaratas ab hac Sac. Congregatione.

Occaſione dictæ vacationis fiunt pactiones inter electores, & Concurrentes, & ſubſcribuntur apochæ, in quibus promittitur quædam ſumma pecuniarum, vel Sacriſtiæ, vel uni, aut alteri ex Electoribus perſolvenda, ſi Concurrens ad Cappellaniam vacantem eligatur; cumque ſecuta prædicta electione, aut Sacriſtia, aut ille ex Electoribus, cujus favore apocha promiſſionis fuit exarata, judicialiter inſtent pro ſolutione, Eminentiſſimus Archiepiſcopus Januen. quærit ab hac Sacra Congregatione, an pactiones hujuſmodi ſint licitæ, & an compelli poſſint paciſcentes ad ſolvendum, & an electiones ſimili modo factæ ſuſtineantur, ut ex tenore infraſcriptorum dubiorum.

Quando vigent antiquæ, & immemorabiles conſuetudines, juxta quas aliquid perſolvitur occaſione poſſeſſionis Canonicatus, & Præbendæ, ſeu alterius Officii Eccleſiaſtici in aliqua Eccleſia exercendi, eædem tanquam ſimoniacæ reprobantur, ſi id, quod exigitur, ſeu perſolvitur, cedit in utilitatem, & privatum commodum aliorum Canonicorum, ſive Sacerdotum, aliorumve Eccleſiæ Miniſtrorum; ſecus autem, ſi id, quod exigitur, ſeu perſolvitur, erogatur, & convertitur in uſus pios, uti probat *Textus in cap. Jacobus de ſimonia*, & habetur *cap.* 14. *ſeſſ.* 24. *de reform. & in Bulla* 104. *S. Pii V. Bull. tom.* 2. relictiſque antiquioribus hujus Sac. Congregationis Reſolutionibus, *in quadam cauſa Caſſanen.* quæ fuit propoſita *die* 3. *Decemb.* 1718. & in qua actum fuit de antiqua, & immemorabili conſuetudine vigente in Receptitia Eccleſia S. Mariæ Majoris Civitatis Marareæ, juxta quam conſuetudinem quicunque Sacerdos erat admittendus ad numerum Sacerdotum participantium, ſolvebat unicuique ex illis decem Carolenos, & iidem ferebant onus emendi paramenta, vaſa ſacra, & alia neceſſaria pro Sacriſtia, cum diſputatum fuiſſet dubium, *an conſuetudo vigens exigendi a quolibet Presbytero admittendo ad participationem maſſæ communis ejuſdem Eccleſiæ Carolenos decem, eſſet ſervanda in caſu &c.* reſponſum fuit *affirmative, dummodo fiat depoſitum in capſa Sacriſtiæ, & quod depoſitum erogetur in uſus ejuſdem Sacriſtiæ tantum*, & contrafacientes nedum reſtitutioni eſſent obnoxii *juxta Textum in cap. de hoc de ſimonia*, ſed etiam remanerent ſubjecti aliis pœnis, de quibus *in allegata conſtit.* 104. *S. Pii V.* in qua ulterius irritum, & inane decernitur quidquid in prædictis contigerit attentari.

Plana hæc eſſe videntur; quocirca inquirere opus eſt, an Cappellaniæ, de quibus agitur, poſſint eſſe ſubjectum ſimoniæ. Affirmativa quippe ſuadetur, ex quo licet Eccleſiaſtica Beneficia dici non valeant, annexum tamen habent aliquod Eccleſiaſticum, in quo rerum ſtatu contrectatio ſuper iiſdem ſimoniaca eſſe poteſt, ſi non de Jure Divino, ſaltem de Jure Eccleſiaſtico, *juxta Text. in canone Salvator, ibique gloſ. in verb. & Judices prima q.* 3. & faciunt deducta *per Fagn. in cap. cum pridem num.* 17. *de pactis*. E contra vero negativa ſententia ſuadetur, ex quo Cappellaniæ iſtæ, utpote laicales, non ſunt ſubjectum capax ſimoniæ, licet habeant annexum onus Miſſarum, in quo rerum themate pactiones quoad eas poſſunt eſſe illicitæ, & irreligioſæ, ſed non ſimoniacæ, *Giballin. de ſimonia quæſt.* 20. *conſect.* 7. & late proſequitur *R. P. D. Petra ad Conſt. Apoſt. tom.* 4. *pag.* 503. & confert reſolutio hujus Sac. Congregationis in cauſa Neapolitana *die* 26. *Auguſti* 1719. in qua excitata controverſia de nonnullis conventionibus initis ſuper hujuſce generis Cappellania, reſolutum fuit, non adfuiſſe ſimoniam, nec paciſcentem incurriſſe pœnas ſimoniæ, licet pacta eſſent illicita, & in hoc rerum themate dubia mox recenſenda non poſſent reſolvi cum terminis ſimoniæ, ſed ad terminos ejus, qui ante electionem, aliquam ſummam perſolvendam promittit, vel erogandam in uſus pios, vel applicandam alicui ex Electoribus, ut ſibi paret viam ad aliquod Officium, licet illud Eccleſiaſticum Beneficium non ſit.

His

His ſtantibus, quæritur

I. *An liceant tales pactiones.*

II. *An electio cum illis facta ſuſtineatur.*

III. *An poſſit cogi Electus ad ſolutionem ſummæ promiſſæ.*

IV. *An ſit locus reſtitutioni ſummæ in caſu, & caſibus receptæ, & quatenus affirmative.*

V. *Cui facienda ſit reſtitutio.*

VI. *Quibus pœnis plectendi ſint paciſcentes.*

Sacra Congr. die 16. Januarii 1723. reſpondit,

Ad primum negative. Ad ſecundum, & ſubſequentia dilata, & præfigatur terminus intereſſe habentibus ad ſua Jura deducenda in S. C.

QUÆSTIO CCCI.

In Cauſa Uratiſlavienſi, die 16. Januarii 1723.

CUM Abbas Lubenſis Ordinis Ciſtercienſis ſibi arrogare contenderet jus approbandi Confeſſarios pro Sanctimonialibus Monaſterii Trebnicenſis ſuo Ordini ſubjectis, licet Monaſterium ſitum eſſet in Diœceſi Uratiſlavienſi, habitus fuit ab Epiſcopo recurſus ad Sedem Apoſtolicam, & cauſa ex reſcripto Auditoris Sanctiſſimi delegata fuit huic Sacræ Congregationi cum Voto Rotæ.

Prodierunt Rotales deciſiones Epiſcopo favorabiles, quæque ab eodem exhibentur; cumque Abbas Summo Pontifici ſupplicaſſet pro facultate ſibi ex gratia concedenda dictos Confeſſarios approbandi, reſponſum fuit a Summo Pontifice, quod ſua jura deduceret in hac Sacra Congregatione, quatenus exiſtimaret, deciſiones Rotales adverſus ſe editas, eſſe inſubſiſtentes, & multo magis cum cauſa fuerit huic Sac. Congregationi delegata non de Voto, ſed cum Voto Rotæ, itaut ſit in facultate Sac. Congregationis amplecti, aut rejicere deciſiones Rotales.

Fundamentum Epiſcopi late exornatum in deciſionibus Rotalibus conſtituitur *in Bulla 18. Gregorii XV. Bullar. tom.* 4. In dictis quoque deciſionibus firmatur, non prodeſſe allegata Abbatis Privilegia, nec conſuetudinem immemorabilem eſſe probatam, addique poſſet ultra deducta in deciſionibus, quod immemorabilis, quatenus eſſet probata, non relevaret; in Bulla etenim 7. *Clementis X. Bullar. tom.* 6. ſtatuitur idipſum, quod fuit ſtatutum in Bulla Gregoriana, indigere videlicet Regulares approbatione Epiſcopi pro excipiendis Confeſſionibus Monialium ſibi ſubjectarum, uti legitur in §. 4. & in hac Bulla Clementina continetur derogatio conſuetudini etiam immemorabili, uti legitur §. 9.

Adeoque nunc quæritur

An Votum Rotale ſit exequendum in caſu &c.

Sacra Congr. die 30. Januarii 1723. reſpondit,

Approbationem Confeſſariorum pro Monialibus pertinere ad Epiſcopum.

QUÆSTIO CCCII.

In cauſa Valentina die 16. Januarii 1723.

VACANTE Canonicatu Lectorali Metropolitanæ Eccleſiæ Valentinæ, Capitulum, & Canonici ad normam litterarum Apoſtolicarum ſan. mem. Innocentii Papæ XI. devenerunt ad affixionem edicti, in quo demandarunt, ut Oppoſitores ſubire deberent examen ſuper expoſitione Textus Sac. Scripturæ, nonnulliſque Graduatis, ſeu Licentiatis in Jure Canonico, & Civili ſeſe opponentibus, ſub obtentu, quod examen quoad ipſos fieri non deberet ſuper Textu ſcripturæ, ſed ſuper Legali facultate, ex reſcripto Auditoris Sanctiſſimi cauſa ad hanc Sacram Congregationem delata eſt.

Fundamentum edicti conſtituitur in Apoſtolicis litteris memoratæ ſan. mem. Innocentii XI. in quibus decernitur, quod pro tempore exiſtens Canonicus Lectoralis *ſingulis diebus, exceptis feſtivis, Sacram Scripturam legere, & interpretari, aliaque omnia, & ſingula, quæ ſimiles Canonici ex Concilii Decretis facere, exequi, & exercere debent, & tenentur, etiam facere, exequi, & exercere debeat.*

Additur, quod in aliis litteris ab eodem Pontifice Capitulo ſcriptis hæc habentur: *etſi negotium Canonicatus, pro quo ſupplicaſtis, non leves continebat difficultates, ſicuti iis, qui illud urgebant, plane innotuit, eas tamen libenter dedimus charitati, qua vos proſequimur, & ſpei, quam concepimus, fore, ut is, qui a vobis, prævio accurato examine ad S. Scripturæ lectionem approbatus fuit, judicio, & expectationi veſtræ non ſine Eccleſiæ fructu apprime reſpondeat*, & in concurſu immediate poſt erectionem habito pro collatione Præbendæ Lectoralis examen inter Oppoſitores inſtitutum fuit ſuper expoſitione Sacri Textus.

Et quamvis in primis litteris Apoſtolicis ſæpe memorati Innocentii XI. mentio habeatur Doctorum utriuſque Juris *unam Præbendam Lectoralem in dicta Eccleſia pro uno Clerico, ſeu Presbytero Magiſtro in Theologia, ſeu Juris utriuſque Doctore, ſive Licentiato futuro nihi Lectore Sacræ Scripturæ, &c.* & paulo poſt *pro uno Clerico, ſeu Presbytero Magiſtro in Theologia, ſeu utriuſque Juris Doctore, aut in decretis in aliqua ſtudii generalis approbata Univerſitate Licentiato ſemper, & perpetuo affecta, conſtituti, & deputati ſint, & eſſe debeant, & Lectorales nuncupentur*; Capitulum nihilominus ſubdit, hæc, & ſimilia ſuæ intentioni non obſtare, cum aliud ſit, quod in concurſu comparere poſſint non ſolum Magiſtri in Sac. Theologia, ſed etiam Juris utriuſque Doctores, aliud vero, quod Juris Doctores in Concurſu comparentes ſint examinandi ſuper Jure Canonico, & non ſuper explicatione Sacræ Scripturæ.

Plura ad rem, de qua agitur, afferuntur in informatione tam facti, quam Juris pro Capitulo; & præter deducta ab illis, ponderari fortaſſe poſſet, Præbendam Lectoralem fuiſſe in Eccleſia Valentina inſtitutam a ſan. mem. Innocentio XI. ad normam Concilii Tridentini *ſeſſ.* 5. *cap.* 1., uti ex ejus litteris Apoſtolicis colligitur; cumque Sacrum Concilium loco citato expreſſe loquatur de Lectione S. Scripturæ, & ab hac Sacra Congregatione jam fuerit reſolutum, Doctorem in Jure Canonico obtinere poſſe Præbendam Theologalem, *ut in Aſten.* 3. *Februarii* 1646. *lib.* 18. *Decret. pag.* 31. ibi: *Quæritur, an Doctor in Jure Canonico poſſit obtinere Præbendam Theologalem, & an Theologus non Doctor poſſit ſimiliter illam obtinere. Sacra &c. ad primum reſpondit, poſſe, & ad ſecundum pariter affirmative reſpondit, ſi non adſit Doctor æqualis idoneitatis*; hæc tamen, & ſimilia, quæ ſupponunt capacitatem in Doctore Juris Canonici pro obtinenda Præbenda Lectorali, non excludunt in dicto Doctore examen ſuper Sacra Scriptura, nec ei dant facultatem, omiſſa Sacra Scriptura, legendi Jus Canonicum, uti colligitur ex ſequenti decreto, edito ab hac Sacra Congregatione in *Vigilien.* 27. *Septembris* 1685. *lib.* 32. *decret. fol.* 14. *a tergo*, ibi: *Franciſcus Venetianus Canonicus Theologus Cathedralis Vigilien. ſupplicat pro indulto, ut loco ſe doctorare faciendi in Theologia, poſſit aſſumere gradum Doctoratus in Jure Canonico; Sacra &c. ad quam Sanctiſſimus Dominus Noſter libellum hujuſmodi remiſit, attenta relatione Epiſcopi Vigilien. cenſuit, ſi Sanctitati Suæ placuerit, poſſe per ſuas litteras Apoſtolicas committi eidem Epiſcopo, qui veris exiſtentibus narratis, & dummodo prævio diligenti examine, Oratorem invenerit habilem, & idoneum docendi Theologiam Moralem, & explicandi Sacram Scripturam, juxta legem in fundatione Præbendæ Theologalis appoſitam, pro ſuo arbitrio, & conſcientia cum eo gratis diſpenſet, ut gradum Doctoris in Jure Canonico ſuſcipere valeat, qui ſic ſuſceptus Oratori ſuffragetur, perinde, ac ſi ipſe in Sac. Theologia graduatus reperiretur, ita tamen, ut Theologiam Moralem docendo, & Sacram Scripturam explicando vere incumbat, & ſedulo præſtet operam, & de præmiſſis facta Relatione Sanctiſſimo die 25. Octobris, Sanctitas Sua Sacræ Congregationis Sententiam benigne approbavit.*

His ſtantibus, quæritur,

I. *An Edictum pro concurſu a Capitulo promulgatum ſuſtineatur, & quatenus negative.*

II. *An, & quomodo ſit reformandum in caſu &c.*

Sacra Congr. die 30. Januarii 1723. reſpondit,

Ad primum affirmative. Ad Secundum proviſum in primo.

QUÆSTIO CCCIII.

In cauſa Fulginatenſi, die 30. Januarii 1723.

EPISCOPUS Fulginatenſis expoſuit huic Sac. Congregationi, duas in ſua Diœceſi reperiri Parochiales Eccleſias, alteram S. Ægidii *Villæ Buronum*, alteram contiguam Villæ nuncupatæ *Tenne*, & primæ ſubditas eſſe circiter centum animas, & ejus reditum in ſcutis annuis viginti circiter conſiſtere, & ſecundam ſubjectas habere tantum duas familias, & ſic duodecim circiter animas, eamque non habere in reditu, niſi circiter ſcuta decem, & ſeptem Romana, dictaſque duas Parochiales per quartam partem tan-

tantum milliaril inter ſe diſtare, & ſe hæc omnia in comperto habere, tum ex perſonali viſitatione, tum ex Teſtibus examinatis.

Expoſuit inſuper, alias duas in eadem Diœceſi reperiri Parochiales Eccleſias, alteram S. Petri *Villæ Cerviæ*, alteram S. Antonii Abbatis *Villa Particani*, eaſque inter ſe diſtare per medium milliare, & primam habere ſubditas animas octuaginta, & in annuu reditu ſcuta quadraginta circitre, non deductis expenſis, & ſecundam ſubditas habere quinquaginta circiter animas, & in annuo reditu ſcuta viginti circiter, demptis expenſis, & ſe hæc omnia in comperto habere ex perſonali pariter viſitatione, & Teſtium examine.

Expoſuit denique, in Parochiali Eccleſia S. Ægidii non aſſervari Sanctiſſimum Sacramentum Euchariſtiæ, & Parochum præ nimia indigentia non poſſe adigi ad reſidendum, & ſimilia contingere in Eccleſia Villæ nuncupatæ *Tenne*, in qua ulterius non adeſt ſepulchrum pro Parochianis, & in aliis duabus ſupra memoratis Eccleſiis Parochialibus aliquando, & non ſemper aſſervari SS. Euchariſtiam, & utroſque Parochos nimia paupertate laborantes non poſſe executioni mandare decreta, quæ fiunt in viſitatione pro reparandis ſupellectilibus, & aliis rebus conſimilibus peragendis, ſeque idcirco ſtatuiſſe devenire ad unionem Parochiæ S. Ægidii cum Parochia Villæ *Tenne*, & Parochiæ S. Petri cum Parochia S. Antonii.

Licet inter Scribentes diſputetur, an in unionibus Eccleſiarum Parochialium neceſſarius ſit conſenſus Capituli, nonnullis affirmative reſpondentibus ad tramites *Clementinæ ſecundæ de reb. Eccleſiæ non alienandis*, nonnullis autem negative ſentientibus ratione facultatis a Sac. Concilio Epiſcopis datæ, etiam tanquam Sedis Apoſtolicæ Delegatis, juxta ea, quæ plene habentur *apud Gallemart ad cap. 5. ſeſſ. 21. & apud Barboſ. ad eundem locum num. 9. Fagnan. in cap. ad audientiam il primo ſub n. 53. de Eccleſiis ædificandis, Monacell. in formular. tom. 1. tit. 2. form. 7. num. 2.* Epiſcopus nihilominus negotium unionis in Capitulo propoſuit, & ab eo tale reſponſum prodiit, ut tam ipſe, quam Cancellarius pro rogitu accitus crediderint conſenſum præſtitum fuiſſe. At exhibito ſubinde a Canonicis quodam folio, in quo theoricæ quædam generales exponebantur circa uniones, quæ ſine juſta cauſa, & magna fieri non debebant, folium ipſum fuit ab Epiſcopo ad hanc Sac. Congregationem tranſmiſſum, propoſitaque intre ſupplices libellos inſtantia pro unione, *die 21. Novembris* 1721. reſcriptum fuit pro facultate.

Antequam decretum extraderetur, Procurator nomine Capituli proteſtatus eſt ſuos Principales audiri velle, & momenta rationum Sac. Congregationi exhibere pro unione impedienda, dataque Procuratori facultate novum habendi recurſum ad Sacram Congregationem, de hac eadem re actum fuit in Congregatione habita *die 19. Decembris* 1722. & inſtantibus Dignitatibus, & Canonicis Eccleſiæ Cathedralis, nec non Parochianis Eccleſiarum uniendarum, reſponſum fuit, *quod Cauſa proponeretur in folio in ſecunda poſt Reges omnino etiam unica*.

Fundamentum pro unione conſtituitur *in cap. 5. ſeſſ. 21. de reform.*, in quo datur facultas Epiſcopis etiam tanquam Sedis Apoſtolicæ Delegatis faciendi uniones perpetuas Beneficiorum Curatorum cum Curatis propter eorum paupertatem, & Sac. hæc Congregatio *uſque de anno* 1577. Epiſcopo, qui tunc Eccleſiam Fulginatenſem adminiſtrabat, requirenti, an poſſet unire duas Parochiales propter earum paupertatem, reſpondit poſſe Epiſcopum facere hanc unionem, ſi modo unus Rector valeat omnibus illis Eccleſiis inſervire, habita ratione vicinitatis locurum, & numeri Parochianorum, uti habetur *lib. 2. decret. pag. 160. a tergo*.

Scriptura per manus, ut mihi ſupponitur, circumfertur nomine Capituli, & Parochianorum, & quatenus non adeſſet Mandatum Procuræ Capituli, & ſoli remanerent Parochiani, qui ſe opponerent, onus erit inſpicere, an Parochiani in re, de qua nunc agitus, ſint legittimi contradictores; dicunt enim Doctores, eos non eſſe neceſſario vocandos *Pax Jordan. lucubr. tom. 2. lib. 10. tit. 32. num. 94. Barboſ. loco ſupra cit. num. 8. Monacell. loco pariter ſupra citato num. 3.* & ulterius declarare, *An ſit locus unioni in caſu &c.*

Sacra Congr. reſpondit
Affirmative.

QUÆSTIO CCCIV.

In Cauſa Montis Marani Servitii Eccleſiæ, die 30. Januarii 1723.

PRo-Vicarius Generalis Epiſcopi Montis Marani ſequentem ad hanc Sacram Congregationem tranſmiſit relationem. *Cum ad Vulmirariæ Oppidum hujus Diœceſis Montis Marani pro explendo munere S. Viſitationis anno proxime præterito me contuliſſem, inter alios abuſus inveni, quod illius Presbyteri ad numerum triginta canebant in Choro, & in Eccleſiis Miſſas Defunctorum, Anniverſarias, Votivas, & alia Divina Officia abſque Cotta, & Bireto Clericali, ſed in nigris, & quod pejus eſt, curta veſte induti, in Miſſis Defunctorum Anniverſariis, quando dicitur unica tantum oratio, non canebant in Choro ſequentiam Dies iræ &c. Epiſtolam canebat intus Chorum aliquis eorum abſque Cotta, & curta ſimiliter, uti cæteri, indutus veſte, & demum Miſſis cum cantu inſerviebas in Altari vel Laicus, vel Clericus ſine ſuperpelliceo. His malis ut occurrerem, paterne prius illos admonui, ut deinceps in Choro vellent aſſiſtere Cotta, & Bireto Clericali induti juxta Pontificale Romanum, & Doctorum auctoritates; cantare ſequentiam in Anniverſariis, cum dicitur unica oratio, Epiſtolam canere unum illorum, vel ſaltem Clericum Lectorem ſuperpelliceo indutum ad partem Epiſtolæ contra Altare, juxta Miſſalis Romani Rubricas, & inſuper Miſſis cum cantu inſervirent Clerici Cotta induti*; Cumque ſuaſionibus Presbyteri nollent acquieſcere, ſubdit Provicarius ſe edictum promulgaſſe prohibens dictos abuſus.

Quoad obligationem canendi Miſſas, & alia Divina Officia in Eccleſia, & Choro cum Cotta, veſte talari, & bireto Clericali, præter deducta a Scribente, urget, quod aut nunquam, quod eſt abſurdum, aut ſi aliquando Presbyteri dictis veſtibus uti debent, aptius, & convenientius illis uti non poſſint, quam in Eccleſia, & Choro, dum Divina peragunt Officia.

Quoad ſequentiam *Dies iræ*, quidquid ſit de ejus auctore, cum nonnulli eam referant ad Cardinalem Latinum Urſinum, alii ad Auguſtinum de Biella Ordinis Eremitarum S. Auguſtini, alii ad Humbertum Quintum Generalem Ordinis Prædicatorum, alii ad Thomam de Celano Ordinis S. Franciſci juxta ea, quæ habentur *apud Gavantum in Theſauro Sacrorum Rituum par. 4. tit. 18. pag. 220. num. 5. juxta Venetam impreſſionem*, hoc unum certum eſt, quod juxta Rubricas Miſſalis dicta Sequentia dici debet in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, & depoſitionis Defuncti, & quandocunque in Miſſa dicitur una tantum oratio; cumque unica oratio dicatur in Commemoratione omnium Fidelium Defunctorum, in die depoſitionis, & tertio, ſeptimo, trigeſimo, & Anniverſario Defuncti, hinc eſt, non videri, quod eadem ex induſtria ſine peccato omitti poſſit, uti late habetur *apud Quartum ad Rubricas Miſſalis part. 1. tit. 5. dub. 1. num. 5. & dub. 4. per tot.* ubi in ſpecie loquendo de omiſſione *Dies iræ*, ait, *cæterum in actione Sacrificii tam tremendi omne peccatum, quamvis minimum, cavere debemus, præſertim cum in hoc caſu plures dicant committi peccatum mortale*.

Quoad Epiſtolam canendam ante Altare ab uno de Clero, ſic in Rubricis Miſſalis ſtatuitus, *ſi quandoque Celebrans cantat Miſſam ſine Diacono, & Subdiacono, Epiſtolam cantat in loco conſueto aliquis Lector ſuperpelliceo indutus*, & *Quartus* opere citato *part. 2. tit. 6. dub. 6.* ſubdit poſſe licite cantari Epiſtolam in Miſſa ſolemni a Clerico Minorum Ordinum ſine Manipulo, ſi hoc illi committatur propter inopiam Miniſtrorum in Sacris, & quod in hypotheſi, in qua cantetur Miſſa abſque Miniſtris, videlicet ſine Diacono, & Subdiacono, tunc Epiſtola cantanda eſt a Lectore induto tantum ſuperpelliceo; & in eo, quod attinet ad locum Epiſtolæ cantandæ, ait *Gavant. ad Rubricas Miſſalis par. 2. tit. 6. pag. 93. cantatur juxta cornu Altaris, ubi Celebrans legit Epiſtolam in plano Presbyterii, & eſt dextera pars Eccleſiæ intrantibus in eam*.

Denique quoad aſſiſtentiam Clerici cum Cotta induti, quando Miſſa cantatur, faciunt decreta *in Concilio Mediolanenſi quarto, in Toloſano anno 1590. cap. 6. & paſſim in aliis*.

Hæc ſunt fundamenta, quibus innituntur decreta Provicarii; cumque ab ejus edicto fuerit interpoſita appellatio, ſub obtentu potiſſimum contrariæ conſuetudinis, & Cauſa ab Auditore Sanctiſſimi fuerit remiſſa ad hanc Sacram Congregationem, quæritur,

I. An Presbyteri Eccleſiæ Vulturariæ teneantur canere Miſſas, Anniverſaria Defunctorum, & alia Divina Officia in Eccleſia, & Choro cum Cotta, veſte talari, & bireto Clericali in caſu &c.

II. An in Miſſis Anniverſariis canendis pro Defunctis teneantur canere ſequentiam Dies iræ, in caſu &c.

III. An in Miſſis prædictis canenda ſit Epiſtola in Choro, vel potius ante Altare in cornu Epiſtolæ ab uno de Clero, in caſu &c.

IV. An Miſſa canenda ſit cum aſſiſtentia ſaltem Clerici Cotta induti, vel potius ſine Cotta, & licitum ſit Laico inſervire Celebranti, in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Ad primum affirmative. Ad ſecundum affirmative. Ad tertium quoad primam partem negative, ad ſecundam affirmative. Ad quartum, Miſſam eſſe canendam cum aſſiſtentia ſaltem Clerici Cotta induti.

QUÆSTIO CCCV.

In Cauſa Lunenſi Sarzanenſi Viſitationis Sacrorum Liminum, die 30. Januarii 1723.

IN ultima Relatione ſtatus ſuæ Eccleſiæ, quam Epiſcopus Lunen. Sarzanen. ad hanc Sacram Congregationem tranſmiſit occaſione viſitationis Sacrorum Liminum, hæc habentur.

Maſſæ adeſt domus, quam vocant il Conſervatorio delle Beghine. De hoc ut bene novi ex plurium relatione, nulla habetur fundatio facta cum auctoritate vel Pontificia, vel Ordinaria. Quædam Mulieres a centum annis, & ultra vitam cœlibem, & honeſtam ducere cupientes cœperunt vivere ſimul in quadam domo, quam licet ter, aut quater permutaverint, ſemper tamen honeſte, & exemplariter vixerunt cum habitu tertii Ordinis S. Franciſci. Non obſervant clauſuram, & ſæpe videntur in Eccleſiis, & in viis. Emittunt vota ſimplicia tantum, & annis præteritis 1718. & 1719. duæ ex his habita licentia a Sacra Pœnitentiaria quibuſdam Viris de loco Carrariæ nupſerunt. De his, quia quaſdam libertates in principio mei Epiſcopatus intellexi, earum ſtatui improprias, & quod faciliter introducebant tum Regulares Fratres de Obſervantia, tum Sæculares, conſulens earum indemnitati, & bono nomini, dedi ipſis in Confeſſarium Sacerdotem ſexagenarium, bonis moribus, & ſcientia præditum, qui earum ſaluti ſpirituali proſpiceret, præeſſet, eaſque in viam perfectionis dirigeret. Verum P. Provincialis Minorum Obſervantium, cum adveniſſet Maſſam viſitaturus ſuos Fratres menſe Octobris proxime præterito, nullo mecum facto verbo, ipſis Mulieribus dedit in Confeſſarium Patrem Julium Ajolam ſui Ordinis, eaſque ſuæ juriſdictioni ſubjecit, prætendens ad ipſum in totum ſpectare dare Habitum Puellis, ſi quæ inſtant in Conſervatorium admitti. Unde quid mihi agendum ſit in hoc caſu, ab EE. VV. expoſco.

Fuit ab hac Sacra Congregatione dictæ Epiſtolæ reſponſum, quod erat neceſſarium audire Patrem Procuratorem Generalem Ordinis; cumque in hujus reſponſionis ſequelam fuerit dicto Patri communicatum negotium, & jam elapſus ſit annus, & Epiſcopus jure merito inſtet, ut ſibi demandetur, quid agere debeat, quæritur in præſenti, quid ſit eidem reſpondendum.

Quoad Tertiarias, Summus Pontifex Leo Decimus *in ſua Conſtitut.* 22. *Bullar. tom.* 1. decrevit, quod eadem virginalem, aut cœlibem vitam ſimpliciter viventes etiam in conſanguineorum, & affinium ſuorum, aut propriis domibus, vel ſeorſim habitantes gaudere debeant omnibus privilegiis Ordinis, & quod ſimiliter hiſce iiſdem privilegiis fruantur illæ, quæ collegialiter vivunt, & cum habitu Regulari virginalem, ſeu cœlibem, aut caſtam vitam profiteantur, uti colligitur ex citata Conſtitutione, & declaratione ad ejus calcem.

Supervenit Conſtitutio S. Pii Quinti, quæ eſt *octava in ordine Bullar. tom.* 2. in qua ſic cavetur: *Mulieres quoque, quæ Tertiariæ, ſeu de pœnitentia dicuntur, cujuſcumque fuerint Ordinis in Congregatione viventes, ſi & ipſæ profeſſæ fuerint, itaut ſolemne votum emiſerint, ad clauſuram præciſe, ut præmittitur, & ipſæ teneantur; quod ſi votum ſolemne non emiſerint, Ordinarii una cum Superioribus earum hortentur, & perſuadere ſtudeant, ut illud emittant, & profiteantur, ac poſt emiſſionem, & profeſſionem eidem clauſuræ ſe ſubjiciant; quod ſi recuſaverint, & aliquæ ex eis inventæ fuerint ſcandaloſe vivere, ſeveriſſime puniantur. Cæteris autem omnibus ſic abſque emiſſione profeſſionis, & clauſura vivere omnino volentibus, interdicimus, & perpetuo prohibemus, ne in futurum ullam aliam proſus in ſuum Ordinem, Religionem, Congregationemve recipiant. Quod ſi contra hujuſmodi hanc noſtram prohibitionem, & decretum alias receperint, eas ad ſic vivendum omnino inhabiles reddimus &c.*

Super hac Conſtitutione Piana nonnullæ emanarunt hujuſce Sacræ Congregat. reſolutiones; reſolutum etenim fuit, Conſtitutionem reſtrictam eſſe ad Tertiarias, quæ in communi, & in Congregatione vivunt, & alias non comprehendere habitantes in domibus propriis, vel conſanguineorum, & votum emittentes virginalis, aut cœlibis, vel caſtæ vitæ vidualis, uti habetur *apud Fagnan. in cap. nullus num. 66. & duobus ſeqq. de foro competenti*.

Alia rurſus emanarunt decreta, quibus etiam adhæſit Sacra Congregatio Epiſcoporum, & Regularium, & in illis ſtatutum fuit, non poſſe Regulares excipere Confeſſiones Sacramentales Mulierum Tertii Ordinis, niſi fuerint ab Ordinario approbati pro excipiendis Confeſſionibus ſæcularium, & Superiores Regulares habentes facultatem a Sede Apoſtolica, poſſe libere Mulieres admittere ad Habitum Tertiariarum, dummodo ſint bonis moribus præditæ, & conſtitutæ ſaltem in ætate annorum quadraginta, & in fine dictorum decretorum habetur hæc clauſula, *ſupradictis vero decretis Mulieres Tertii Ordines, quæ collegialiter vivunt, non comprehendi, quinimmo eas Conſtitutionis diſpoſitioni Pii Quinti editæ Romæ anno 1566. quæ incipit,* Cura Paſtoralis, *penitus ſubjacere, & expreſſe declarant, non obſtantibus &c.* uti habetur *apud Nicolium in Floſculis in verbo Tertiaria, apud Lantuſcam in Theatro Regul. ad idem verbum, apud Donat. rerum Regul. tom. 2. tract. 17. quæſt. 3. num. 21. & ſeqq. & apud Matthæuc. in Official. Curiæ Eccleſ. cap. 52. num. 3. & ſeq. & apud Pignatell. conſult. 34. num. 29. tom. 3.*

Idemque *Matthæuc. num. 6.* ſubdit, *controverſia eſt de Mulieribus Tertiariis, quæ in Congregatione extra clauſuram vivunt. Sed reſolvitur, eas allegatis privilegiis non potiri, nam in decreto relinquuntur ſub diſpoſitione Conſtitutionis Pii Quinti, quarum profeſſiones, & receptiones Beatus Pontifex irritat, & annullat. Et tales hoc tempore poſſe prohiberi, ne in communitate maneant, niſi profeſſionem ad formam dictæ Pianæ emittant, præſcripſit Sacra Congregatio Epiſcoporum. Quare ſunt de juriſdictione Ordinarii*: & pluribus proſequitur *R. P. D. Petra ad Conſtit. Apoſtol. tom. 4. pag. 475. num. 19. & ſeqq.*

His ſtantibus, quæritur

Quomodo ſit reſpondendum Relationi ad Limina Epiſcopi Lunen. Sarzanen. circa Conſervatorium Maſſæ.

Sacra Congr. reſpondit,

Conſervatorium eſſe ſubjectum omnimodæ Juriſdictioni Epiſcopi, citra tamen approbationem Sacræ Congregationis quoad dictum Conſervatorium.

QUÆSTIO CCCVI.

In Cauſa Anglonenſi Cathedratici, Decimarum, & Quartæ Funeralis, die 30. Januarii 1723.

INTER cætera jura Epiſcopalia Cathedraticum recenſetur, quod ad duos ſolidos ab unaquaque Eccleſia, & perſona dicto oneri affecta ſolvendos reſtringitur, juxta Concilium Bracharenſe, & Concilium Toletanum ſeptimum, de quibus *in Canone inter cætera* 10. *quæſt.* 3. & licet horum Conciliorum utpote non Generalium Conſtitutiones vim legis in Univerſa Eccleſia obtinere minime valeant, quamvis inſertæ in decreto Gratiani, juxta propoſitionem etiam in Tribunalibus Urbis receptam, de qua *Rota deciſ. 377. n. 36. & ſeqq. coram Penia in Veneta editione*, memoratum nihilominus jus Cathedratici, & quidem in quantitate ſupra expreſſa, ſuum fundamentum habet in jure communi, in ſequelam videlicet Decretalis Honorii Tertii *in cap. conquerente de Officio Ordinarii*, abſque eo quod juri Cathedratici derogatum dici valeat a Sacro Concilio Tridentino *Seſſ. 24. cap. 3. de Reformat.* cum Concilium ibi alias quaſdam prohibuerit exactiones, ſed Cathedraticum nullatenus excluſerit, *Thomaſin. de benefic. par 3. lib. 2. cap. 34. num. 7. Fagnan. in cap. conquerente num. 48. & ſeqq. de offic. Ordin. & in cap. Venerabili num. 16. & ſeqq. de cenſibus*, adeoque S. Carolus Borromæus fideliſſimus Sacri Concilii Tridentini Executor in ſua ſecunda Synodo legem renovavit Cathedratici: *illud Sacris Canonibus conſtitutum eſt, ut a ſingulis Parochis in Diœceſana Synodo Cathedratici nomine ſolidi duo exigantur, idque argumento honoris, qui Cathedrali Eccleſiæ tanquam Matri a cæteris Parochialibus Eccleſiis tribui debet*, & quod caput eſt, inter cæ-

teras

teras reſolutiones ab hac Sac. Congregatione editas *anno* 1587. *lib.* 5. *decretal. pag.* 50. *a tergo* hæc habetur: *Congregatio Concilii cenſuit Concilium Tridentinum nequaquam ſuſtuliſſe Cathedraticum, non illud tamen ſolvendum in viſitatione, ſed extra, & in Synodi celebratione*, & concordat alia *anni* 1591. *lib.* 7. *decret. pag.* 6. ibi, *quod ſi Epiſcopo Cathedraticum legitime, & vere debeatur, illud plane exigere poſſit, a'io tamen tempore, quam viſitationis*, & in quadam Cauſa Albinganen. *anni* 1644. in qua tria dubia fuerunt diſputata ſuper Cathedratico, reſponſum fuit, Cathedraticum poſſe exigi ab Epiſcopo, licet in præteritum non fuerit exactum, dummodo exactum fuerit a ſuis prædeceſſoribus, & exigi tantum poſſe duos ſolidos juxta Juris communis diſpoſitionem, & in moneta antiqua juxta illius æſtimationem, non concurrente contraria conſuetudine, & exactionem demum non eſſe faciendam a toto Clero, ſed tantum ab Eccleſiis, Cappellis, & Beneficiatis, ſi ad eorum favorem non concurrat privilegium Apoſtolicum exemptionis, vel immemorabilis, & denique in *Cauſa Amalphitana Cathedratici* 5. *Septembris* 1705. reſolutum fuit, Cathedraticum eſſe ſolvendum Archiepiſcopo Amalphitano a Parochis, & Beneficiatis Terræ Tramontis, *& die* 26. *Februarii* 1707. reſolutum fuit, illud eſſe dicto Archiepiſcopo debitum a die adeptæ poſſeſſinois, & ſolvendum eſſe a Parochis, tam ratione Parochiæ, quam ratione Beneficiorum Parochiis unitorum, uti habetur *lib.* 55. *decret. pag.* 326. *& lib.* 57. *pag.* 68.

Inter cætera quoque jura Epiſcopalia recenſetur quarta Decimarum, & quarta Funeralium, uti habetur *in citato cap. Conquerente de officio Ordinarii*, ibi, *Cathedratici nomine duos ſolidos, quartam decimationum, & mortuariorum*, cui pariter non fuit ullo modo derogatum a Concilio Tridentino *citato cap.* 3. *ſeſſ.* 24. uti habetur apud *Fagnan. in citato cap. Venerabili num.* 17. *de cenſibus*.

Ad horum jurium tramites Epiſcopus Anglonen. petit a Clero Terræ Carbonis Cathedraticum, quartam Decimarum, & quartam Funeralium, cum ex reſolutionibus hujus Sacræ Congregationis habeatur, Terram Carbonis eſſe in, & de Diœceſi Anglonen., nec idem Epiſcopus ſibi obeſſe poſſe putat contrariam conſuetudinem, tum quia prædicta jura in Diœceſi Anglonen. perſolvuntur, tum quia ante declarationes hujus Sacræ Congregationis ſuper ſubjectione Terræ Carbonis ſuæ Diœceſi, non eſt curandum, quid in ea geſtum fuerit, & demum, quia in ordine ad Cathedraticum conſuetudo etiam immemorabilis contraria non ſuffragatur, uti revocata formiter ad examen citata reſolutione *Albinganen.* fuit reſolutum *in Lavellen. Cathedratici* 6. *Junii* 1693. *lib.* 43. *decret. pag.* 261. ibi, *an Cathedraticum Epiſcopo debeatur, non obſtante immemorabili in contrarium*; huic etenim dubio reſponſum fuit *affirmative ad formam juris ab Eccleſiis, & Beneficiatis*.

His ſtantibus, quæritur

I. An Epiſcopo debeatur Cathedraticum in caſu &c.

II. An eidem debeatur quarta Decimarum in caſu &c.

III. An eidem debeatur quarta Funeralium in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Ad primum, ſecundum, & tertium affirmative.

QUÆSTIO CCCVII.

In Cauſa Januenſi Juriſdictionis, die 20. *Februarii* 1723.

IN notoria controverſia inter Patres Societatis Jeſu, & Patres Carmelitas Excalceatos Civitatis Januen. excitata occaſione cujuſdam fabricæ a prædictis Patribus Carmelitis elevatæ e conſpectu Collegii Patrum Societatis, novum opus a Patribus Societatis nunciatum fuit Carmelitis in Tribunali Ordinarii Metropolitani, & in hoc etiam promota fuit inſtantia pro purgatione attentatorum, ſed cum a quodam Decreto per Ordinarium interpoſito Jeſuitæ appellaſſent ad Conſervatorem ſuorum privilegiorum, ſub prætextu illatæ per Ordinarium violentiæ, & Conſervator omnia, & ſingula revocaverit geſta coram Ordinario, licet in Tribunali Signaturæ Juſtitiæ circumſcripta fuerint quæcunque a dicto Conſervatore facta ſunt, ad avertenda nihilominus impoſterum quæcunque jurgia, quæ in conſimilibus Cauſis inter Curiam Metropoliticam, & Conſervatorem inſurgere poſſent, poſt interpellatos Patrem Procuratorem Generalem Societatis Jeſu, & Procuratorem Curialem Venerabilis Collegii Jannen., Promotor Fiſcalis Curiæ Eccleſiaſticæ Januen. humiliter inſtat pro reſolutione dubiorum, de quibus infra.

Plures emanarunt Romanorum Pontificum ultra diſpoſita in Sacro Tridentino Concilio Conſtitutiones, nec non Sacrarum Congregationum reſolutiones in eo, quod attinet ad Conſervatores. Innocentius etenim Quartus *in cap.* 1. *de officio, & poteſtate Judicis delegati in* 6. ſtatuit Conſervatores a manifeſtis injuriis, & violentiis defendere poſſe, nec poſſe ſuam extendere poteſtatem ad alia, quæ judicialem indaginem expoſcunt.

Bonifacius Octavus *in cap. hac Conſtitut.* 15. *eodem titulo* decrevit, Conſervatores per annum ab officio ſuſpenſos eſſe, ſi de aliis, quam de manifeſtis injuriis, & violentiis ſcienter ſe intromiſerint, ſeu manum appoſuerint in aliis, quæ judicialem exigunt indaginem.

Sacrum Tridentinum Concilium *ſeſſ.* 14. *cap.* 5. *de Reformat.* ſanxit, cauſarum criminalium, & mixtarum cognitionem ad Ordinarium, & non ad Conſervatorem pertinere, & civilium cognitionem ad Conſervatorem ſpectare, ſi ille, qui habet pro ſe litteras Conſervatorias, ſit reus, ſecus autem ſi ſit actor.

Clemens Octavus *in ſua Conſtitut.* 3. *Bull.* 9. *tom.* 3. revocavit omnes Conſervatorias conceſſas contra formam ſupra relatæ Conſtitutionis Bonifacii Octavi.

Gregorius Decimusquintus *in ſua Conſtitutione* 9. *ejuſdem Bullar. tom.* 3. Bonifacianam quoque innovavit Conſtitutionem, iterumque ſancivit, Conſervatores nullam habere juriſdictionem in Cauſis, in quibus Regulares, & alii Actores fuerint, ſed in iis tantum, in quibus Rei extiterint.

Cohærenter ad haſce Conſtitutiones, pleræque emanarunt S. Congregationis Reſolutiones; excitata quippe controverſia, an a Bulla Gregoriana ſublata eſſet Conſervatoribus facultas defendendi Regulares, & alios a manifeſtis injuriis, & violentiis, negative reſponſum fuit, uti habetur in declaratione impreſſa ad calcem dictæ Gregorianæ. Item propoſito dubio, an Regulares habentes Conſervatorem, ſi Rei ſint, conveniri poſſint in Cauſis Civilibus requirentibus judicialem diſcuſſionem, & indaginem coram eodem Conſervatore, & negative reſolutum fuit, & inſimul dictum, quod in eo rerum ſtatu erant conveniendi coram Ordinario, uti habetur *in Reſolutione capta die* 28. *Julii* 1657. *lib.* 21. *decret. pag.* 31. & concordat alia Reſolutio *in Cauſa Papien.* 30. *Martii* 1680. *lib.* 31. *decret. pag.* 73. Denique quoad Miniſtros, qui a Conſervatoribus haberi poſſunt, pluries dictum fuit, & reſolutum, eos non poſſe erigere Tribunal, nec proprios aſſumere Miniſtros, excepto ſolo Notario, uti habetur *in Faventina* 17. *Septembris* 1667. *pag.* 443. *lib.* 25. *decret. & in dubiis Generalibus de Conſervatoribus propoſitis die* 28. *Januarii* 1679. *lib.* 30. *decret. pag.* 249. *& ſeqq. in reſponſione ad ſecundum*, & hiſce veſtigiis inhærendo Sacra Congregatio particularis a ſan. mem. Clemente XI. deputata, cui interfuerunt Eminentiſſimi Domini Cardinales Tanarius, Barberinus, Paraccianus, Corradinus, Ptolomæus, & Ego tanquam Secretarius, *die* 22. *Martii* 1720. reſolvit, Judicem Conſervatorem Commendæ Hieroſolymitanæ Civitatis Auximanæ non poſſe cognoſcere Cauſas Criminales, aut mixtas, nec Civiles, quæ judicialem indaginem requirunt, ſed eas ſolum, in quibus agitur de manifeſtis injuriis, aut violentiis ad terminos *Capituli finalis de officio Delegati in* 6. non poſſe pariter eundem Conſervatorem erigere Tribunal pro cognitione dictarum Cauſarum, & eum non poſſe deputare Officiales, & Miniſtros, ſed ſolum Notarium.

Quo ad Patres Societatis Jeſu habentes ampliſſimas conſervatorias litteras ipſis conceſſas a S. Pio V. & expeditas a Gregorio XIII. in forma *rationi congruit*; alias dubitatum fuit, an eædem eſſent redactæ ad terminos Conſtitutionis Gregorii XV. & affirmative reſponſum fuit, cum in clauſulis derogatoriis, quæ ſunt in Gregoriana, appoſita fuerint illa verba *Societatum, & cujuſvis alterius Inſtituti*, quodque notabilius eſt, ſic reſolutum fuit in Cauſa Angelopolitana inter Epiſcopum, & dictos Religioſos in reſolutione ad quintum dubium, uti habetur *in Conſtitutione* 32. *Innocentii X. Bull. novi tom.* 5.

His ſtantibus, quæritur

I. An Conſervator Venerabilis Collegii Patrum Societatis Jeſu Civitatis Januæ, tam in caſibus, quam extra caſus manifeſtæ violentiæ, vel injuriæ, poſſit procedere, ſive Patres Societatis ſint Actores, ſive Rei.

II. An pendente aliqua lite coram Ordinario Metropolitano ſemel introducta cum Patribus Societatis Jeſu, poſt eorum conſenſum in juriſdictionem, liceat eiſdem convolare ad Judicem Conſervatorem.

III. *An in ſupradicto caſu litis jam introductæ, ut ſupra, inhibitio Conſervatoris, ſi quæ ſint Ordinario, & Parti, illiuſque ſucceſſiva decreta annullativa actorum ab Ordinario poſt dictam inhibitionem factorum, ſint attendenda.*

Sacra Congr. reſpondit,.

Ad primum affirmative, in caſibus tamen manifeſtæ violentiæ, & injuriæ, & quando PP. ſunt rei. Ad ſecundum, & tertium negative.

QUÆSTIO CCCVIII.

In cauſa Cæſenatenſi, ſeu Foroliviensi Matrimonii, die 20. Februarii 1723.

ANTONIUS Romagnolus Cæſenas captus amore Angelæ de Nave filiæ Silvii pariter Cæſenatis, & Barbaræ Bricciole Foroliviensis anno præterito tempore Bacchanalium ex improviſo a Domo Paterna, & Patria aufugit, nec unquam ſciri potuit, ubi moraretur, niſi poſtquam ex ejus litteris ſcriptis ad Burghesium Romagnolum ſuum Patruum, deprehenſum eſt, eum eſſe in Domo Rurali Territorii Montiani; & cum in iiſdem litteris Patruum exoraſſet, ut accederet ad ſe liberandum, ex quo non habebat intentionem Angelam ducendi in uxorem, uti dictæ Angelæ conſanguinei exoptabant, Patruus ad locum acceſſit, & nepotem liberavit, & eum ſecum duxit ad Civitatem Cæſenaten.

Poſt lapſum nonnullorum dierum, Antonius iterum aufugit, & petiit Civitatem Forolivien., quam Angela etiam petiit, & Antonius ſe recepit in Conventum Patrum Carmelitarum Diſcalceatorum, & Angela in Domum Mariæ Virgineæ Rondaninæ de Briccolis ſuæ Aviæ Maternæ, & Tutricis, uti dicitur, propter tranſitum Matris ad ſecunda vota.

Poſt hæc Angela, & Antonius per Apocham ſubſcriptam coram quinque Teſtibus ſponſalia contraxerunt, & in dicta Apocha Angela medio juramento declaravit, ſe veniſſe Forolivium, ut ibi domicilium eligeret, proteſtando ſe velle in futurum vivere ſub tutela, & cura ſuæ Aviæ Maternæ; ſed cum Epiſcopus Cæſenæ requiſitus pro fide Status liberi eam tranſmittere recuſaverit, & Eminentiſſimus Ravennæ Legatus præceperit Angelæ, ut haberet Domum pro Carcere, & ab ea non diſcederet, & Epiſcopus Forolivii Parocho S. Blaſii inhibuiſſet, ne ſe in hoc Matrimonio ingereret abſque præviis juſtificationibus ſtatus liberi, Angela, & Antonius ad Eccleſiam Parochialem S. Blaſii ex improviſo devenerunt; Angela etenim poſt ſupradictum præceptum Cardinalis Legati ſe receperat in cubiculum ejuſdem Parochialis parum diſtantis a Domo, in qua præcedenter habitaverat, & coram duobus Teſtibus, & Parocho fidei rudimenta, & doctrinam Chriſtianam puellis explicante, per verba de præſenti ſe Conjuges eſſe declararunt.

Contracto hoc modo Matrimonio, exortaque ſuper ejus validitate controverſia, eadem delata eſt ex Reſcripto Sanctiſſimi ad hanc Sacram Congregationem; cumque Antonius, & Angela poſt emiſſam declarationem per publicum Inſtrumentum, in quo dixerunt ſe ſponte, & abſque ulla ſeductione, vel fraude, aut minis matrimonium contraxiſſe, ſe tranſtuliſſent ad Terram Bagnacavalli ſub Diœceſi Eminentiſſimi Epiſcopi Faventini, datæ fuerunt ad ipſum litteræ, ut informaret, & omnibus juris remediis cogeret, ut Angela, & Antonius viverent ſeparati, & ut Antonius reponeretur in loco tuto, ad effectum, ut ſuam liberam explicaret voluntatem; ſuperventiſque dicti Eminentiſſimi reſponſionibus, in quarum prima ait, Antonium ſe explicaſſe, quod Matrimonium liberrime contraxerat, & in ſecunda refert, dictum Antonium in exteras, & ignotas Regiones abductum fuiſſe, diſputanda in præſenti proponuntur bina dubia, quorum alterum reſpicit validitatem, vel invaliditatem Matrimonii, & aliud ſubminiſtrationem alimentorum, & ſumptus litis; cumque totum quæſtionis pondus conſiſtere videatur in examinando, an Parochus, coram quo contractum fuit, eſſet proprius Angelæ Parochus, contendentibus illis, qui ſcribunt pro validitate Matrimonii, Parochum talem eſſe cenſendum, tum propter domicilium ab Angela in ejus Parochia contractum, tum quia ad rem, de qua agitur, is dicitur proprius Parochus, in cujus Parochia tempore contractus contrahentes habitabant, & potiſſimum, quando propter impedimenta, quæ timebantur, non potuit contrahi Matrimonium in Parochia, in qua Conjuges antecedenter degebant, & e contra contendentibus illis, qui ſcribunt pro nullitate, domicilium fuiſſe fictitie, & ſine animo, & ſic nullo modo contractum, & Parochum proprium pro Matrimonio non eſſe niſi illum, in cujus Parochia alter ex contrahentibus verum habet domicilium, mei muneris eſſe cenſui ad calcem hujus quæſtionis nonnullas hujus Sacræ Congregationis declarationes tam antiquas, quam recentes referre, ut tutum ab EE. VV. in hac gravi controverſia ferri poſſit judicium.

Quæritur itaque

I. *An Matrimonium ſuſtineatur in caſu &c.*

II. *An, & pro qua ſumma ſint ſubminiſtranda alimenta, & ſumptus litis in caſu &c.*

Sacra Congr. reſpondit,

Ad primum affirmative, Ad ſecundum affirmative, arbitrio Eminentiſſimi Præfecti.

Declarationes Sacræ Congregationis Concilii ſuper puncto, quis dicatur proprius Parochus ad effectum validitatis Matrimonii.

Aliquæ antiquæ Reſolutiones referuntur apud *Fagnan. in cap. ſignificavit a num. 28. ad 36. cum ſeqq. de Parochis.*

Præter has aliæ reperiuntur in Regeſtis, & ſunt, quæ ſequuntur.

In una Romana 22. Februarii 1631. lib. 14. Decretorum pagina 390. a tergo.

ROMANA Nullitatis Matrimonii. Sacra &c. Cenſuit dandam eſſe Declarationem in abſtracto in forma ſequenti.

Vir, & Mulier a loco ſuæ Habitationis abſque animo illam relinquendi diſcedentes, & ad locum alterius Parochiæ ſolo animo illic Matrimonium celebrandi, non autem Domicilium contrahendi, ſe transferentes, ubi eum Parocho illius loci Matrimonium inter ſe contraxerunt; Supplicatur per Sacram Congregationem declarari: An hujuſmodi Matrimonium ſit nullum, vel validum.

Die 22. Februarii 1631. Sacra &c. Secundum ea, quæ proponuntur, Cenſuit eſſe nullum.

In una Urbinaten. 1. Decembris 1640. lib. 16. Decret. pag. 456. a tergo, & 457.

URBINATEN. Nullitatis Matrimonii, Sacra &c. Inhærendo declarationibus alias factis reſpondit, Parochum Ruralem non eſſe proprium, & verum Parochum, quando Rus itur cauſa recreationis, vel pro ruſticanis negotiis; ideoque Matrimonium valide coram hujuſmodi Parocho celebrari non poſſe; Partibus tamen dentur declarationes antiquæ ſcilicet.

In una Florentina, Sacra &c. cenſuit, quod Parochus Ruralis non eſt verus Parochus, quando Rus itur cauſa recreationis, vel pro ruſticanis negotiis.

In Florentina ſimiliter. Sacra &c reſpondit, Parochum Ruralem non eſſe proprium Parochum, ideoque Matrimonium coram eo celebratum fuiſſe nullum.

In una Abulen. Sacra &c. Cenſuit non valere Matrimonium contractum coram Parocho Loci, ubi Contrahentes reperiuntur, non animo ibi Domicilium contrahendi.

In una Theatina Matrimonii 13. Novembris 1683. lib. 33. Decret. pag. 336. a tergo, & pag. 337.

THEATINA Matrimonii. Dominico Antonio Coradetto Civi Theatino, & Antoniæ de Civitate Pennarum Incolis Theani Matrimonium contrahere deſiderantibus, aſſenſum denegavit Archiepiſcopus, eo quod Mulier debitas atteſtationes ſtatus liberi non exhibuerit; quo circa præfati Vir, & Mulier ad Terram Faræ Filiorum Petri nuncupatam Abbati Montis Caſini ſubjectam ſe contulerunt, ibique per triduum commorati Matrimonium celebrarunt coram Parocho Loci, prævia Fide duorum Civium Theatinorum ſuper eorum ſtatu, & illico, nempe quarta die Theanum redierunt.

Hu-

Hujuſmodi facti ſerie inter ſupplices libellos relata in Congregatione habita *die 17. Julii* proxime præteriti, reſcriptum fuit Archiepiſcopo, ut congruum terminum prætenſis Conjugibus aſſignaret ad eorum Jura coram ipſo deducenda, iſtaque deinde una cum animi ſui Sententia referret, & interim dictos prætenſos Conjuges ſepararet.

Decreto paruit Archiepiſcopus. At aſſerti Conjuges in termino ſibi præfixo nil aliud allegarunt, niſi eatenus ad dictam Terram perrexiſſe, quatenus fuit ſibi ſignificatum majorem illic experturos fore facilitatem contrahendi Matrimonium, quod proinde cenſet minime ſuſtineri.

Reliquum aſt igitur, ut Eminentiſſimi PP. decernant,

An Matrimonium hujuſmodi ſit validum, vel potius nullum.

Die &c. Sacra &c. Reſpondit eſſe nullum.

In una Bovinen. Matrimonii die 7. Septembris, & 28. ejuſdem menſis anno 1697. lib. 47. Decret. pag. 416. & 453.

BOVINEN. Matrimonii. Marcus Atello natus in Civitate Bovini poſt defunctam primam ejus Uxorem in Civitate Sancti Severi, conſuetudinem habere cœpit in Oppido Foggiæ Diœceſis Trojanæ cum Joanna Spera muliere conjugata, quam in ſtatu concubinatus ibidem retinuit ſpatio annorum ſeptem. Reverſus poſtmodum ad Patriam una ſimul cum dicta Joanna continuavit in eodem concubinatu per alios quindecim annos, venditans apud omnes, dictam Joannam eſſe ſibi in Matrimonio junctam. Comperto autem per Decanum Curatum Cathedralis, nullum inter eos extare Matrimonium, injunctaque per Epiſcopum ſeparatione, decreverunt inter ſe ad illud realiter devenire; At non habentes fidem obitus primi Viri præfatæ Joannæ, ambo de menſe Octobris 1692. Foggiam ſe contulerunt animo contrahendi inibi Matrimonium, eoque ſequuto illico repetendi Bovinum, ut coram Teſtibus fide dignis, & tota vicinia declararunt: Sed poſtquam commorati fuerant per paucos dies in dicto loco, ſimulata per Marcum mortali infirmitate, prævio examine trium Teſtium ſuper ſtatu libero utriuſque, præmiſſis duabus tantum Denunciationibus, fuerunt de licentia Epiſcopi in Matrimonium copulati ab Archipresbytero illius Loci.

Biduo poſt reverſi ad Civitatem Bovini exhibuerunt fidem hujuſmodi Matrimonii coram Decano Cathedralis, qui dubitans de illius validitate tanquam contracti in fraudem Parochi proprii Domicilii, recurſum habuit ad hanc Sacram Congregationem pro declaratione, datiſque Litteris ad Epiſcopos Trojanum, & Bovinen., cum eorum relationes inter ſe diſcordarent, afferente primo, dictos Conjuges Domicilium contraxiſſe in Terra Foggiæ per decennium, & ultra, inibi habitando, & ulterius dictam Joannam nunquam alteri Viro junctam fuiſſe; altero vero referente, illos habere Domicilium Bovini a quindecim annis, & ultra, & præſertim de tempore contracti Matrimonii, & inſuper dictam Joannam in Virum habuiſſe Franciſcum Rampam, de cujus obitu non conſtabat, neceſſarium ſuit ad eruendam veritatem, exquirere informationem Epiſcopi Aſculani in Apulia, qui ex ore proprio ejuſdem Joannæ confirmavit in omnibus Relationem Epiſcopi Bovinen. Ortaque ex dictis relationibus Polygamiæ dubitatione, Cauſa remiſſa fuit ad Sacram Congregationem Supremæ Inquiſitionis, quæ poſtquam factis variis diligentiis, compertum habuit, Virum præfatæ Joannæ jam deceſſiſſe uſque de anno 1673. Cauſam denuo remiſit ad Sacram Congregationem, Quare hodie ad Inſtantiam dicti Decani Bovinen. utroque Conjuge monito, ſed ratione Paupertatis non informante, decernendum ſupereſt,

An præfatum Matrimonium inter Marcum, & Joannam, ut ſupra contractum ſuſtineatur in caſu &c.

Die &c. Sacra &c. Diſtulit Propoſitionem.

In eadem die 28. Septembris 1697. Bovinen. Matrimonii,

Dubium — *An Matrimonium contractum inter Marcum, & Joannam in caſu, de quo agitur, ſuſtineatur.*

Die &c. Sacra &c. Reſpondit Negative, & ad Mentem, quæ eſt, ut inſinuetur Epiſcopo, ut curet renovari Matrimonium, coram proprio Parocho,

Q U Æ S T I O CCCIX.

In Cauſa Spoletana, die 20. Februarii 1723.

SEMINARIUM Clericorum Diœceſis Spoletanæ fuit adminiſtratum a Patre Marco Antonio Albino ex Congregatione Patrum Doctrinæ Chriſtianæ Avenionen. ad hoc munus ſpecialiter vocato, & ſubinde a Sacerdote Paulo Farricellio, & prima adminiſtratio incepit menſe Februarii *anno* 1714. & terminavit *die* 12. *menſis Novembris anno* 1717. & ſecunda hac die incepit, & terminavit *die* 20. *Auguſti anno* 1719.

Uterque ex Adminiſtratoribus, poſt diſpunctas partitas Dati, & Accepti ſuas ſententias in Syndicatu abſolutorias reportarunt ſubſcriptas charactere tam Epiſcopi, quam Canonicorum Regimini Seminarii præpoſitorum, uno excepto Canonico Ariſti de Mauris, qui noluit, quoad Sacerdotem Farricellium, ſententiæ ſubſcribere, ſub obtentu ſalarii, quod ei fuerat aſſignatum, & quod nimis excedens ſibi videbatur.

Nulla facta harum ſententiarum mentione, recurſus habitus eſt ad hanc Sacram Congregationem, & cum et fuiſſet expoſitum, Seminarium plurium annorum ſpatio fuiſſe adminiſtratum tam a Patre Albino, quam a Sacerdote Farricellio, & eoſdem remanſiſſe in notabili ſumma debitores, commiſſa fuit Epiſcopo Fulginaten. negotii recognitio una cum omnibus facultatibus, ut debitores ad ſolutionem adſtringeret, quatenus revera debitores eſſent.

Aſſumpta cognitione ab Epiſcopo Fulginaten., & tranſmiſſis ad eum libris Adminiſtrationis, deputatoque in Calculatorem Alexandro Fedeli, fuit a dicto Epiſcopo prolata ſententia, in qua Pater Albinus conſtitutus eſt debitor in ſcutis 998. & obulis 62. & Sacerdos Farricellius in ſcutis 94. & obulis 46.

Appellatione ad Sacram Congregationem interpoſita, ne Eminentiſſimi Patres tædio gravarentur conficiendi calculos, aut confectos examinandi, curavi, ut partes inter ſe liquidarent partitas certas, & incontrovertibiles, & examini EE. VV. dubias tantummodo reſervarent, habitiſque idcirco pluribus Congreſſibus, & ſæpius auditis novis Calculatoribus ab utraque parte electis, controverſia ad ſequentes partitas redacta eſt.

Quoad Patrem Albinum ipſius prætenſum debitum non eſt in ſcutis 998. & obulis 62. ſed in ſcutis 740. *circiter*; ut enim recognovit novus Peritus pro deputatis Seminarii electus, ex memorata ſumma ſcutorum 998. detrahenda ſunt ſcuta 240. & ultra, conſiſtentia in tot partitis ab Alaxandro Fedeli primo Perito vel omiſſis, vel duplicatis.

Statuto itaque prætenſo debito in ſcutis 740. illud ſuam cauſam habet ab aſſertione Deputatorum Seminarii, qui contendunt, unumquemque Alumnum ſubſtentari debuiſſe cum ſola impenſa ſcutorum 20. annuorum, & quemlibet ordinandum cum impenſa ſcutorum 25. & ſic illud plus, quod in prædictorum alimentis dicitur expenſum, non eſſe eidem bonificandum, nec ei pariter eſſe bonificandas eleemoſynas nomine Seminarii ab ipſo diſtributas, & alias ſimiles expenſas, in quo rerum themate Pater Albinus, aut remanebit debitor in ſcutis 740. aut in ſcutis 336. & obulis 52. ſi bonificentur hæ tantum expenſæ, quæ adnotantur in calce calculi exarati a novo Perito pro Deputatis Seminarii electo.

Adverſus hæc reponitur a Patre Albino, ſe non eſſe debitorem Seminarii, ſed potius Creditorem in ſcutis 54. & obulis 71. cum impoſſibile ſibi fuerit alere, & de aliis neceſſariis providere Alumnos, cum ſolis ſcutis 20. annuis, & Ordinandos cum ſcutis 25. & facta bonificatione ejus ſummæ, quam ſupra ſcuta viginti annua pro Alumnis, & ſupra ſcuta 25. pro Ordinandis erogavit, nec non mercedem Operariorum pro uſu Seminarii, eleemoſynarum, & aliarum expenſarum fideliter in libris adnotatarum, infert Pater Albinus, ſe non eſſe Seminarii debitorem, ſed creditorem in ſumma ſuperius expreſſa,

Tranſeundo ad Sacerdotem Farricellium, qui dicitur eſſe debitor in ſcutis 94. & obulis 46. punctus eſt in videndo, an ipſe contentus eſſe deberet ſolis ſcutis 25. annuis pro ſuo victu, & aliis ſcutis 20. annuis pro ſuo ſalario, & an poſſet retinere Famulum; in hypotheſi etenim, in qua credatur eum potuiſſe, & debuiſſe ſe alere cum ſola impenſa ſcutorum annuorum 25. & Famulum retinere non debuiſſe, ipſe fatetur ſe in aliqua parva ſumma facile liquidanda remanere debitorem; ſecus autem ſe habebit res, ſi judicetur ſola ſcuta 25. annua non fuiſſe pro victu ſufficientia, & Famulum ab ipſo retineri

tineri debuiſſe, prout ipſe contendit, ex quo ſolus, & ſine Famulo neceſſario explere non poterat.

Jura circumferuntur, quocirca quæritur,

I. An ſuſtineatur redditio rationis adminiſtrationis Seminarii facta a Patre Albino ſub die 20. Novembris 1714. & 5. Octobris 1717. ſeu potius, & in qua parte ſuſtineatur Sententia Epiſcopi Fulginaten. in caſu &c.

II. An ſuſtineatur redditio rationis adminiſtrationis Seminarii facta a Rev. Farricellio ſub die 24. Auguſti 1719. ſeu potius an, & in qua parte ſuſtineatur Sententia R. P. D. Epiſcopi Fulginaten. in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Ad Primum, P. Albinum non eſſe moleſtandum. Ad Secundum, Sacerdotem Farricellium non eſſe moleſtandum, & amplius.

QUÆSTIO CCCX.

In Cauſa Peruſina, ſeu Nucerina, die 20. Februarii 1723.

LAURENTIUS de Laurentiis per contractum inter vivos anno 1664. ſe obligavit ad ſolvenda annua ſcuta 40. Monialibus S. Luciæ Caſæ Caſtaldæ Comitatus Peruſini, onere impoſito, quod Cappellanum retinerent, qui earum confeſſiones exciperet, Miſſam celebraret in ipſarum Eccleſia, & 150. Miſſas applicaret quolibet anno juxta ſuam intentionem, & in hypotheſi, in qua Montales ad aliud Monaſterium tractu temporis transferri contigiſſet, aut ipſarum Monaſterium deſtructum remanſiſſet, memoratus Laurentius de Laurentiis annullatam, & revocatam haberi voluit promiſſionem annuorum ſcutorum 40. & hæc omnia idem confirmavit in Teſtamento condito anno 1665. in quo hæredem ſibi univerſalem ſcripſit Confraternitatem Sancti Benedicti Civitatis Peruſiæ.

Poſt lapſum nonnullorum annorum facta fuit translatio Monialium auctoritate Sacræ Congregationis Epiſcoporum, & Regularium ad Monaſterium S. Mariæ Magdalenæ Terræ Gualdi, & in eo, quod attinet ad diſpoſitionem Laurentii de Laurentiis, eadem Sac. Congregatio demandavit, ut Moniales celebrare facerent per Cappellanum Miſſas a pio Benefactore relictas, & uti ſupra applicandas, in Eccleſia Monaſterii *a quo*, & quod aliæ Miſſæ celebrarentur in Eccleſia Monaſterii *ad quod*; ſed cum ſubinde animadverſum fuiſſet, quod in caſu translationis Monaſterii de loco ad locum Laurentius declaraverat ſe nolle teneri ad ſolutionem ſcutorum annuorum 40. habitus idcirco eſt recurſus ad ſan. mem. Clementem XI. eique ſupplicatum pro commutatione voluntatis, remiſſiſque precibus ad hanc Sac. Congregationem, cum eadem *die* 8. *Martii* 1721. omnia commiſerit arbitrio, & conſcientiæ Ordinarii Nucerini, hic *die* 28. *Martii* agnita ſubſiſtentia expoſitorum in ſupplici libello, declaravit, Cappellaniam cum annua præſtatione ſcutorum 40. pertinere ad Monaſterium S. Mariæ Magdalenæ, ad quod translatæ fuerant Moniales S. Luciæ, cum onere tamen, ut ab uno Presbytero Miſſæ a Laurentio relictæ celebrarentur in veteri Eccleſia Monaſterii *a quo*, earumque celebratio ita diſtribueretur, ut diebus Dominicis, & Feſtis Miſſa pro Populi commoditate non deeſſet.

Habita horum factorum notitia a Confratribus S. Benedicti Peruſiæ heredibus a Laurentio inſtitutis, iidem audiri petierunt, & audientiam facile obtinuerunt, quocirca in præſenti proponitur dubium, *an ſit ſtandum vel recedendum a deciſis*, uti ad calcem hujus reſtrictius videri poteſt.

Petunt Confratres receſſum a deciſis, innixi claræ, & litterali diſpoſitioni Teſtatoris, a Monialibus acceptatæ, quod ſcilicet in hypotheſi translationis ipſarum ad aliud Monaſterium ceſſare deberet ſubminiſtratio annuorum ſcutorum 40. & quia prævident, ſibi opponi poſſe, fuiſſe quidem ſcriptos hæredes, ſed cum obligatione erogandi reditus hæreditarios in celebrationem Miſſarum, ſubdunt, Miſſas eſſe celebrandas in Civitate Peruſina, & ſic menti Teſtatoris ſatisfactum non eſſe per celebrationem Miſſarum, partim adimplendam in Eccleſia Monaſterii *a quo*, & partim in Eccleſia Monaſterii *ad quod*, utpote ſitis in Diœceſi Nucerina.

Excipi e contra poteſt a Monialibus, rem integram non eſſe, & omnia quæ geſta ſunt, geſta fuiſſe tam auctoritate Sac. Congregationis Epiſcoporum, & Regularium, quam Sac. Congregationis Concilii, rem ulterius bene compoſitam fuiſſe, cum capta fuerit providentia, ne Populus Caſæ Caſtaldæ, qui unum habet Parochum, Miſſa careret diebus feſtivis; in locis enim, in quibus unus tantum adeſt Sacerdos, facile eſt, ut aliqui diebus feſtivis careant Miſſa. Additur, ſcriptam quidem fuiſſe hæredem Confraternitatem, ſed cum onere implicandi reditus in Miſſarum celebrationem, & hunc eundem effectum haberi, ſive in uno, ſive in alio loco celebrentur, & demum Moniales translatas, tali paupertate laborare, ſicuti recognitum fuit in Sacra Congregatione Epiſcoporum, & Regularium, ut ceſſante emolumento ſcutorum 40. annuorum, earum ſubſiſtentia haberi non poſſit in Monaſterio *ad quod*.

Hiſque ſtantibus, quæritur

An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit

Dilata, & ad D. Secretarium juxta mentem.

QUÆSTIO CCCXI.

In Cauſa Albanenſi Funerum, die 20. Februarii 1723.

EXHIBITUS fuit huic Sac. Congregationi ſupplex libellus, in quo expoſitum fuit, Archipresbyterum Caſtri Gandulphi occaſione Funerum, ſive aſſociationis Cadaverum conſueviſſe ab hæredibus Defuncti recipere quoddam Sudariolum ſuæ Cruci appoſitum, & hoc modo ſe geſſiſſe occaſione aſſociandi Cadaver cujuſdam Mulieris nuper defunctæ, eundemque Archipresbyterum poſt adminiſtrationem Olei Sancti recipere pariter conſueviſſe Vas, ſeu Diſcum, quo utitur in dicta adminiſtratione, quique eidem ad dictum uſum conſignatur ab Infirmo, ſeu Adſtantibus.

Scriptum fuit pro informatione Eminentiſſimo Epiſcopo, & præfixus fuit Archipresbytero terminus ad ſua jura deducenda, & in informatione habetur, quod licet Diſcus ſit res minimi momenti, non debet nihilominus Archipresbyter illum ad Domum ſuam aſportare, cum teneatur eum relinquere in Domo Ægroti, cui Sacramentum Extremæ Unctionis adminiſtrat, ſed in eo, quod attinet ad Sudariolum, concludit conſuetudinem pro ejus receptione militare, nec eam eſſe abolendam, cum receptio fiat a ſponte dantibus.

Quoad Diſcum in Taxa Innocentiana *edita anno* 1678. & impreſſa apud *Pignatell. conſultat.* 11. *tom.* 8. hæc habentur, *anzi s'incarica a' Veſcovi, e Prelati, e loro Vicarj, ed Offiziali, che non lo permettano a' Curati, ed a' Confeſſori, ed altri Miniſtri, e particolarmente nel prendere il piatto, o altro vaſo, nel quale ſia ripoſto il vaſo dell' Oglio Santo per l' Eſtrema Unzione &c. dichiarandoſi tutto ciò illecito.*

Quoad Sudariolum vis reponitur in antiqua conſuetudine, & in receptione a ſponte dantibus, pro qua facit *Textus in cap. ad Apoſtolicam de ſimonia*, ibi: *pias conſuetudines præcipimus obſervari*; E contra prætenditur Sudariolum non recipi a ſponte dantibus, ſed exigi, & ab hac Sacra Congregatione *in Tudertina Funerum* 13. *Auguſti* 1718. *lib.* 68. *decret. pag.* 324. hæc prohibita fuiſſe; dictum enim fuit non eſſe appendendum Sudariolum ad Crucem Parochi, nec illud ab hæredibus eſſe Parocho conſignandum.

His ſtantibus, quæritur

An permittenda ſit receptio Sudarioli, & Diſci in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Quoad Sudariolum dilata, & coadjuventur probationes, & quoad Diſcum non eſſe permittendam ejus receptionem.

QUÆSTIO CCCXII.

In Cauſa Cæſenatenſi Erectionis Archipresbyteratus, die 20. Februarii 1723.

JOSEPH Demetrius in ultimo, cum quo deceſſit, Teſtamento mandavit ex ſuis bonis hæreditariis erigi in Cathedrali Cæſenatenſi Dignitatem Archipresbyteratus; in ea etenim exiſtunt binæ aliæ Dignitates jam erectæ, hoc eſt Præpoſitura, & Archidiaconatus. Præterea memoratus Demetrius reſervavit jus nominandi ad Archipresbyteratum Chriſtophoro Polazzino, ejuſque deſcendentibus, & in eorum defectum vocavit Bartholomæum Bagnari, & ejus pariter deſcendentes, & in Codicillis conditis poſt Teſtamentum nominavit in primum Archipresbyterum Marcum Antonium dicti Chriſtophori filium.

Capitulum, & Canonici Cathedralis Cæſenæ obſiſtunt Ere-

Erectioni hujus Archipreſbyteratus, & ne ipſorum diſſenſus videatur irrationabilis, & idcirco ſupplendus ab hac Sacra Congregatione, ad quam recurſus a Marco Antonio habitus eſt, plures allegant Cauſas.

Prima eſt, quod Dignitas Archipreſbyteratus, quoties erigatur, erit de Jurepatronatus Laicorum, & ſic aperta erit via perſonis etiam idiotis ad eam obtinendam. At reſpondetur novum non eſſe, quod Dignitates in Cathedralibus ſint de Jurepatronatus Laicorum, quoties ex eorum bonis fundatæ ſint, nec unicuique perſonæ viam aperiri obtinendi Dignitatem per hoc, quod Dignitas ſit de Jurepatronatus Laicorum; quandoquidem tenentur Patroni præſentare Clericos habiles, & idoneos, alias præſentati ab Epiſcopo repelli poſſunt.

Secunda cauſa conſtituitur in præjudicio, quod ex erectione novæ Dignitatis redundaret in Canonicos, qui eidem cedere deberent præcedentiam. At reſpondetur, motivum non eſſe attendendum, quia præcedentia datur Ordini, non perſonæ, & præjudicium illud eſſet ponderandum, ſi ageretur de novo Canonico inſtituendo, qui cæteris Canonicis anteire deberet; ſecus autem quando, prout hic, agitur de nova Dignitate erigenda, quæ ex ſui natura præcedentiam habet ſuper Canonicus.

Tertia cauſa ortum habet a præjudicio burſali. Sed reſpondetur, præjudicium burſale non adeſſe; in eo ſiquidem, quod attinet ad maſſam diſtributionum, Fundator reliquit Capitulo ſcuta 150. inveſtienda ad effectum, ut novæ Dignitas admittatur ad participationem diſtributionum, & quatenus ſumma hæc non eſſet ſufficiens, Marcus Antonius primus nominatus ſe offert tam nomine propero, quam ſucceſſorum ad ſolvenda Capitulo annua ſcuta ſex, ad quam ſummam aſcendere dicuntur cæterorum Canonicorum diſtributiones, dummodo tamen ſumma ſcutorum 150. Capitulo a Fundatore relicta inveſtiatur favore Archipreſbyteratus, & in eo, quod ſpectat ad Maſſam Capitularem, ſive ad expenſas pro manutentione fabricæ, Sacriſtiæ, candelarum, & ſimilium, dicitur, quod Capitulum habet pro his expenſis annua ſcuta 180. & erectos fuiſſe alios Canonicatus, abſque eo quod hujuſmodi generis expenſarum habita fuerit ulla ratio.

Hæc ſunt præcipua, quæ fuerunt in partibus a Capitulo excitata, & Scribentes hic in Curia pro eodem Capitulo alia addiderunt, quæ putant eſſe recenſenda inter ea, quæ adverſantur naturæ Beneficii Eccleſiaſtici; quale eſt illud volitum a Fundatore, quod ſuper nova Dignitate nulla penſio imponatur, & caſu quo imponeretur, Archipreſbyteratus debeat reduci ad legatum laicalem, tranſlato omnium bonorum dominio in hæredem cum obligatione ſatisfaciendi Miſſis; quale pariter eſt aliud, quod Archipreſbyteratus nunquam ab exteris haberi valeat, & caſu quo ab extero obtineretur, tunc exterus teneatur ad celebrare faciendum quolibet anno Miſſas 90. cum eleemoſyna duorum juliorum pro qualibet Miſſa, & ulterius obligatus ſit ad ſolvendum annuam Penſionem ſcutorum 20. Chriſtophoro Polazzino, & ejus deſcendentibus.

Jura hinc inde circumferuntur, quocirca quæritur

An, & quomodo ſit locus erectioni Archipreſbyteratus in caſu &c.

Sacra Congr. die 6. Decembris 1723. reſpondit,

Eſſe locum erectioni Archipreſbyteratus juxta modum; & modus eſt, quod deleatur conditio reductionis Archipreſbyteratus ad legatum pium caſu quo penſio imponatur, nec non alia, quod in caſu collationis Archipreſbyteratus extero teneatur hic ſolvere Patronus, ſcuta annua 20. titulo penſionis.

QUÆSTIO CCCXIII.

In Cauſa Salamantina, die 6. Martii 1723.

JOSEPH Gonzalez de Las Heras del Barco Abulen. Diœceſis matrimonium contraxit cum Emanuela Antonia de Figueira, & Vega, exortiſque inter ipſos diſſidiis, & ſignanter ex cauſa ſævitiarum, quas Vir adverſus Uxorem exercere dicebatur, prolata fuit *anno* 1704. ſervatis ſervandis ſententia ab Ordinario Salamantino, in cujus Civitate Conjuges habitabant, & in ſententia dictum fuit, Conjuges ſeparatim vivere debere, quoad torum, & quoad habitationem, & durante ſeparatione non poſſe ſub pœna excommunicationis Joſephum afferre ullas moleſtias Emanuelæ, & intra ſpatium ſex dierum ſub eadem pœna debere Uxori reſtituere dotem, quam receperat.

Ab anno 1704. uſque in præſens, Conjuges vixerunt ſeparati, cumque Joſeph Gonzalez ingredi exoptaverit Religionem Hieroſolymitanam, & in ea profeſſionem emittere inter Equites Juſtitiæ, Sanctiſſimo Domino Noſtro ſupplicavit pro facultate Magno Magiſtro concedenda recipiendi probationes ſuæ Nobilitatis, non in Hiſpaniis, ſed in Civitate Neapolitana, in qua degit, & Sanctiſſimus Dominus Noſter petitioni benigne annuit, ſed cum adhuc Emanuela Uxor ſit in humanis, ejuſque idcirco conſenſus ad rem, & ad effectum, de quo agitur, ſit neceſſarius, ad inſtantiam Joſephi, datæ fuerunt a Secretaria Status litteræ ad Nuntium Hiſpaniarum, ut Emanuelæ Uxoris voluntatem faceret explorare, communicatoque a Nuntio conſilio Epiſcopo Salamantino, Vicarius Generalis Epiſcopatus in executionem ordinum ſibi a ſuo Prælato injunctorum *die* 22. *Septembris anno* 1722. ad Emanuelam acceſſit, juſtiſque ordine ſervato ab eadem petiit, ut ſuam exprimeret voluntatem circa ingreſſum Joſephi Gonzalez Viri in Religionem Hieroſolymitanam, & profeſſionem in eadem, & Emanuela ſolemniter declaravit ſe Viro ſuo libentiſſime aſſenſum præſtare, ut quamcunque Religionem ſibi magis beneviſam ingrediatur, & in eadem profiteatur.

Habito Uxoris conſenſu ſublata credi poterat omnis difficultas, quæ ingreſſui in Religionem Hieroſolymitanam adverſabatur. Verum comperto, quod in Statutis hujus Religionis infra referendis prohibetur ingreſſus illis, qui matrimonium contraxerunt, & conſummarunt, opus fuit habere recurſum ad Summum Pontificem pro impetranda derogatione Statutorum; cumque a Sanctitate Sua fuerit examen totius negotii remiſſum huic Sac. Congregationi, proponitur in præſenti dubium ad calcem hujus Reſtrictus referendum.

Duo autem videntur eſſe præmittenda, primum eſt, quod quando jura matrimonii ſunt læſa, & diminuta propter ſententiam divortii, poteſt Conjux innocens in ſæculo remanere, & alter ad Religionem tranſire, ſi Conjux innocens eidem præſtet licentiam; quatuor enim adſunt judicata, alterum tempore Innocentii Papæ X. qui accitis Theologis ita pronuntiavit, uti habetur apud *Lezanam conſil.* 30. *num.* 27. alterum hujus Sacræ Congregationis *in quadam cauſa Ferrarien.* 2. *Maii* 1693. *lib.* 43. *decret. fol.* 225. alterum *die* 14. *Novemb.* 1682. prolatum in quadam Cauſa Lucana ab hac eadem Sac. Congregatione, uti habetur *lib.* 32. *decretorum fol.* 479. Quartum denique hujus ejuſdem Sac. Congregationis in Cauſa Januen. Mariæ Victoriæ Foſſæ, quod editum fuit die 2. Maii *anno præterito* 1722. ut ex folio benigne reaſſumendo poterunt EE. VV. deprehendere, & ſola, quæ in hoc puncto ſupereſt difficultas, eſt in videndo, an Conjux innocens in Sæculo remanens emittere debeat votum ſimplex caſtitatis, cum in fere omnibus recenſitis caſibus pro emiſſione voti fuerit judicatum, ſed in poſtremo, poſtquam in reſcripto addita fuit conditio dictum votum emittendi, recurrente Viro innocente, qui in ſæculo remanebat, & reclamante adverſus hanc obligationem ſibi ſuperimpoſitam, Sacra Congregatio *die* 23. *Maii* 1722. mandavit, quod dicta conditio deleretur, & quod de deletione admoneretur Eminentiſs. Archiepiſcopus Januenſis, in cujus Civitate Uxor non innocens profeſſionem Regularem emittebat, uti etiam practicatum fuerat in ſupra citata Cauſa *Ferrarien.* & optimo jure, cum jura prohibentia profeſſionem, ſeu mutationem ſtatus alterius Conjugis abſque voto continentiæ emittendo ab eo, qui in ſæculo remanet, procedant in caſibus, in quibus matrimonium integrum, & illæſum perſeverat, ſecus autem, quando ejus jura ſunt læſa, & diminuta. *Diana in edit. coordin. tom.* 2. *tract.* 6. *reſol.* 226. §. 2. *Donat. in praxi rerum regular. tom.* 2. *par.* 2. *tract.* 3. *quæſt.* 17. *num.* 7. *Reginald. in praxi Fori Pœnit. tom.* 2. *lib.* 31. *tract.* 5. *cap.* 42. *numer.* 327.

Alterum, quod præmittendum videbatur, eſt, quod præſcindendo a Statutis, nullum videtur interponendum diſcrimen inter profeſſionem emittendam inter Milites Hieroſolymitanos, & profeſſionem faciendam in alia quacumque Religione; ſunt etenim dicti Milites veri, & proprii Religioſi juxta receptam in Curia ſententiam, de qua *Adden. ad Ludoviſ. deciſ.* 87. *num.* 13. & quemadmodum matrimonium ratum, & non conſummatum ſolvitur per Religioſam profeſſionem, quæ in Ordine Monaſtico, aut Regulari emittatur, *Textus in cap. Verum de controverſ. Conjug.* ſic eadem diſſolutio ſibi vindicat locum, ſi fiat profeſſio inter Milites Hieroſolymitanos,

uti

uti late probat *Sanchez de Matrim. lib. 2. diſp. 8. num. 8.*

Ad partes itaque poſitis his, quæ modo relata ſunt, & in quibus non videtur, quod adſit difficultas, vera difficultas ad hæc duo alia ſequentia capita reduci valet.

Primum, quod præcedentia judicata procedunt in terminis matrimonii læſi propter adulterium, quando hic, & nunc agitur de matrimonio læſo ex ſententia divortii lata propter ſævitiem; in prima etenim facti ſpecie, cum adulterium ſit quid perpetuum, nunquam reintegratur matrimonium, niſi Conjux innocens cedat juri ſuo, & velit Conjugem adulterum emendatum recipere, in ſecunda vero, cum ſævities non ſit quid perpetuum, ſed temporale, jura matrimonii taliter læſa dici non poſſunt, ut permiſſum eſſe videatur alteri ex Conjugibus in Religione profiteri, altero eorum in ſæculo permanente *Clericat. de Sacram. matrim. deciſ. 39. num. 3. & Erotemat. Eccleſ. cap. 146. num. 4.*

Secundum eſt, quod in Statutis Ordinis Hieroſolymitani habentur hæc verba: *ſe alcuno ſarà obbligato ad altro per qualche debito d'importanza, ovvero averà contratto matrimonio, e quello per carnale congiunzione averà conſumato, non ſia accettato nell'Ordine noſtro.*

Quoad primum vero, ponderandum eſſe videtur, an ſtante Judicis ſententia ſuper divortio non limitata ad aliquod tempus, ſtante longa conjugum ſeparatione quoad torum, & habitationem, abſque eo quod unquam reconcillatio ſecuta ſit, ſtante expreſſo Uxoris conſenſu, permiſſum eſſe poſſit in terminis, de quibus agitur, Oratori profiteri in Religione Hieroſolymitana, remanente in ſæculo Uxore innocente; in vim quippe harum conſimilium circumſtantiarum æquiparari videtur caſus matrimonii læſi ex ſententia divortii propter ſævitiem, caſui matrimonii læſi ex ſententia divortii propter adulterium, etiam ad effectum, ut Conjux tranſire valeat ad Religionem, altera remanente in ſæculo. *Bonacin. de matrim. qu. 4. punct. 5. ſub num. 23. verſic. addo, Reginald. in prax. for. Pœnitential. tom. 2. tract. 5. lib. 31. cap. 41. ſub num. 317. Sanch. de matrim. lib. 10. diſput. 19. ſub num. 49.*

Quoad ſecundum, reſiſtentia Statutorum clara eſt, ſed Religio ſuum receptioni Oratoris præſtat aſſenſum, quoties a Summo Pontifice dicto Statuto derogetur.

Quocirca his ſtantibus, quæritur

Quale conſilium Sanctiſſimo Domino Noſtro præſtandum ſit in caſu, de quo agitur.

Sacra Congr. reſpondit

Dilata, & exquirantur exempla.

QUÆSTIO CCCXIV.

In cauſa Nullius, ſeu Aſculana, die 6. Martii 1723.

ABBAS, & Monachi Sancti Eutizii *die 26. Auguſti* 1561. dederunt in Emphytheuſim ad tertiam generationem maſculinam Malaſpinis de Aſculo Eccleſiam S. Gregorii de Murro cum omnibus bonis, & juribus ad eam quomodolibet ſpectantibus, convento Canone ſingulis annis quatuor menſurarum olei, vulgo Caldarelle, & inito pacto, quod terminata tertia generatione maſculina, tam Eccleſia, quam bona ad Monaſterium reverti deberent, & in Inſtrumento dictum fuit, Eccleſiam S. Gregorii eſſe membrum Monaſterii, & in eodem inſtrumento facta fuit reſervatio directi dominii.

Tertia generatio ſupradicta ſuum habuit finem in perſona Franciſci Malaſpinæ, qui mortuus eſt *die 28. Januarii 1696.* quo tempore Abbatia S. Eutizii erat commendata claræ mem. Card. Tauruſio, mortuoque *eodem anno 1696.* prædicto Cardinali, collataque in novam Commendam *anno ſequenti 1697.* a ſan. mem. Innocentio XII. eadem Abbatia R. P. Paſſerino, cum hic ſuorum jurium tunc eſſet ignarus, titulo Canonis recepit a Malaſpinis ſupra memoratas olei menſuras, ſed cum ipſe ſubinde animadvertiſſet inveſtituram conceſſam *anno* 1561. ſuum finem habuiſſe *anno 1696.* judicium introduxit coram A. C. de Gentilibus pro manutentione, & reintegratione ad bona comprehenſa in citata inveſtitura.

In hoc judicio Malaſpinæ totam vim defenſionis conſtituerunt in ſubſequenti alia inveſtitura, ſeu in renovatione Emphytheuſis ſibi conceſſa *anno 1646.* a clar. mem. Card. Polo. tunc S. Eutizii Abbate, ſuſtinendo, quod ſi terminata dici poterat inveſtitura *anni* 1561. terminata dici non poterat renovatio *anni 1646.* At contendente R. P. Paſſerino Abbate, dictam poſtremam renovationem fuiſſe nullam, & invalidam, A. C. de Gentilibus *anno* 1718. ſententiam protulit, in qua dixit, renovationem nullius fuiſſe momenti, & ulterius manutentionem, & reintegrationem Abbati conceſſit ad bona, & alia comprehenſa in inveſtitura *anni* 1561. reſervata ſibi facultate cognoſcendi de puncto fructuum, tam perceptorum a Malaſpinis poſt motam litem, quam antea decurſorum, an iidem videlicet eſſent debiti Abbati.

Appellatione a Malaſpinis interpoſita ad Sac. Rotæ Auditorium, diſputatiſque *die 27. Januarii* 1719. duobus dubiis, hoc eſt, *an conſtet de nullitate inveſtituræ, itaut ſit danda manutentio, ſeu reintegratio*, & alio, *an & a quo tempore, & a quo die debeantur fructus*, Rota fuit in ſenſu pro validitate ſecundæ inveſtituræ, ſeu renovationis conceſſæ a Cardinali Polo, & ſic quod nullus eſſet locus ſolutioni fructuum, uti colligitur ex binis deciſionibus citata die editis ſuper utroque dubio coram R. P. Corio.

In ſequelam harum deciſionum nulla fuit a Tribunali prolata ſententia, ſed repropoſita Cauſa *die 9. Junii ſubſequentis* propter paritatem ſuffragiorum, reſponſum fuit, quod iterum proponeretur, & conſimile prodiit reſcriptum *die 5. Decembris ejuſdem anni* 1719. cum iterum reſcriptum fuerit, quod Cauſa denuo proponeretur, & viderent quintus, & ſextus, editiſque ſubinde aliis reſcriptis, tum quoad exhibitionem librorum Abbatis, tum quoad concordationem facti coram Ponente, cum iterum Cauſa poſt factum jam concordatum propoſita fuiſſet *die 9. Decembris* 1720. reſponſum fuit dilata, & fiat concordia juxta mentem, & ad DD. Decanum, & Ponentem, nec Partibus ad concordiam devenientibus, Rota *die 16. Junii* 1721. juſſit quod fieret concordia: *fiat omnino concordia aucto canone ad annua ſc. 25. in reliquis nihil.*

In obſequium hujus præcepti deventum eſt ad concordiam, quæ ſubſcripta fuit tam a Procuratore Abbatis, quam a Procuratore eorum de Malaſpinis, ſed cum tam de jure, quam ex pacto expreſſo in ipſa minuta concordiæ opus eſſet Beneplacito Apoſtolico, exhibitoque Sanctiſſimo Domino Noſtro ſupplici libello pro approbatione concordiæ, remiſſa fuerit a Sanctitate Sua negotii cognitio ad hanc Sac. Congregationem, hæc juxta morem deputavit unum ex Eminentiſſimis Cardinalibus, qui petitionem examinaret, & votum ſuum aperiret, & Cardinalis, qui ad id deputatus eſt, fuit Eminentiſſimus D. Card. Belluga.

Aſſumpta ab Eminentiſſimo D. accurata de more hujus Cauſæ cognitione, & bene perpenſis juribus, ſeduloque rimatis ſcripturis ipſi exhibitis, prolatum ab ipſo fuit ſuffragium per manus circumferendum, in quo ſenſit, attento juris rigore, concordiam confirmari non poſſe, ſed ex æquitate, & indulgentia partibus concedi poſſe facultatem novam ineundi concordiam, aucto canone a ſcutis 25. ad ſcuta 42. impoſitoque Malaſpinis onere expreſſe declarandi in concordia, proprietatem bonorum pertinuiſſe, & pertinere ad Abbatiam, & ulterius reficiendi Eccleſiam S. Gregorii modo deſtructam, erogando in dictam ædificationem fructus decurſos, & ab Abbate prætenſos uſque ab initio, vel ſaltem a die motæ litis, concludendo, quod in hypotheſi, in qua id partibus non placeret, relinquenda ſit illis facultas litem proſequendi, & jura ſua in judicio experiendi ex fundamentis in dicto accurato voto perlegendis.

Habita ſuffragii ab Eminentiſſimo Belluga prolati notitia ab illis de Malaſpinis, eorum nomine emiſſa fuit in actis proteſtatio, in qua declararunt ſe nullatenus inſtare pro conceſſione Beneplaciti, ſed velle ſua jura in Rotæ experiri, ſub obtentu potiſſimum, quod R. P. Paſſerinus Abbas approbationem Concordiæ revera non exoptet, allegatis nonnullis ad hoc aſſumptum comprobandum conjecturis, & ſignanter, quia curavit, negotium committi huic Sac. Congregationi, in qua ad tramites juris, & rigoroſe proceditur, & non alteri Epiſcoporum, & Regularium, in qua approbationes Concordiarum abſque rigore, & tanto rationum pondere explentur; cumque adverſus hæc Abbas opponat, Concordiam fuiſſe initam in executionem reſcripti Rotalis, fuiſſe ab utroque Procuratore ſubſcriptam, ejus examen a Sanctitate ſua fuiſſe remiſſum ad hanc Sac. Congregationem, & ſe, antequam iterum redeat ad judicium, ſcire velle, an Concordia ſit approbanda, & quis ſit hujus Sac. Congregationis ſenſus; diſputandum idcirco proponitur dubium ſuper confirmatione, vel infirmatione Concordiæ.

Et retento quidem themate, quod in Concordia per

Rotam

Rotam demandata ſolum Canonis augmentum ad annua ſcuta 25. factum eſt, nec aliquid aliud, licet minimum, fuit Abbatiæ conceſſum, *fiat omnino Concordia aucto Canone ad annua ſcuta 25. in reliquis nihil*, multa ſunt in Concordia, quæ fuerunt omiſſa; & quæ non videbantur omittenda, & ea, quæ in Concordia ſtatuta ſunt, alio modo ſtatuenda videbantur, juxta ſenſum Eminentiſſimi Bellugæ in puncto Juris, propter quæ hæc Sacra Congregatio ab ejus approbatione abſtinere teneatur.

Ad primam claſſem, hoc eſt ad ea, quæ fuerunt omiſſa, licet omittenda non viderentur, pertinet, quod nulla proviſio capta eſt ſuper canonizatione veri, & directi dominii bonorum favore Eccleſiæ Sancti Eutizii; cum etenim dominium fuerit a Malaſpinis in controverſiam deductum ſub obtentu appodiationis, non poterat hic articulus relinqui in ſuſpenſo, ſed in Concordia, ceſſante ex facto fundamento ipſo appodiationis, erant Malaſpinæ adigendi ad recognoſcendam Eccleſiam in Dominam directam bonorum. Rurſus ex inveſtitura ſaltem anni 1561. habetur, quod in fundo emphytheutico erat Eccleſia S. Gregorii; cumque hæc hodie non adſit, imponendum videbatur emphytheutis onus eam reædificandi, alias terminata inveſtitura, Abbas bona recipiet ſine Eccleſia. Additur, quod favore Abbatis in Concordia nulla ſit reſervatio Laudemii, non obſtante, quod vigore Concordiæ adſtringatur ad novum emphytheutam recognoſcendum, & approbandum, ex qua approbatione Laudemium cauſam habet, nec ejuſdem Abbatia favore aliquid in Concordia decernitur, in ordine ad fructus, quos emphytheutæ perceperunt dependenter ab inveſtitura, quæ ut infra, nullitate laborare dicenda eſt; ſpeciale eſt quippe in alienatione rei Eccleſiaſticæ nulliter peracta, quod Poſſeſſor teneatur ad fructuum reſtitutionem, non ſolum a die motæ litis, ſed ab ipſa die, qua fuit contractus celebratus, uti probat *Text. in cap. Si quis de reb. Eccleſ. non alienandis*, & late proſequuntur *Corrad. in praxi diſpenſat. lib. 9. cap. 11. num. 13. §. Ex quibus, & §. Sicut, Galleſ. ad Conſtitut. Urbani Octavi num. 138. Ventrigl. in prax. rerum Eccleſ. tom. 1. annotat. 1. §. 4. num. 6. Card. de Luca de alienat. diſc. 1. num. 105.*

Ad alteram vero claſſem, eorum ſcilicet, quæ in Concordia ſtatuta ſunt, & alio modo ſtatui debebant, refertur Canonis augmentum ad ſola ſcuta 25. bona quippe ſunt in magna dimenſione rubrorum 11. Terreni, & eorum valor tempore præſenti juxta æſtimationem Peritorum Civitatis Aſculi relatam occaſione Cataſtri, confecti anno 1703. eſt in ſcutis 2240. in quo rerum themate, ſicuti habita ratione Taxæ legalis quatuor pro centenario, annui fructus aſcendunt ad ſcuta 88. ſic augmentum Canonis ad ſola ſcuta 25. tria, & recte non videtur fuiſſe in Concordia ſtatutum, cum in emphytheuſi Eccleſiaſtica, & præſertim non perpetua, ſed prout hic temporali, ratione evidentis utilitatis, quæ in ipſa requiritur, annuus Canon debeat æquivalere fructibus, qui ex fundo emphytheutico antea percipi ſolebant. *Gabriel conſil. 84. num. 12. lib. 2. Ciarlin. controverſ. tom. 1. cap. 8. num. 52. Mareſcot. variar. lib. 2. cap. 76. num. 28. Cardinal. de Luca de Emphytheuſi diſcurſ. 30. ſub num. 6. Panimoll. deciſ. 132. num. 10. tom. 2.*

Haud urgente, quod hucuſque deducta locum bene ſibi vindicare poſſent, ſi non interceſſiſſet dubius litis eventus; unicus ſiquidem litis punctus conſiſtebat in videndo, an valida fuiſſet inveſtitura conceſſa a Cardinali Polo *anno* 1646. & ejus nullitas ſtrenue propugnabatur ab Abbate, tum ex defectu Beneplaciti Apoſtolici de jure, & ex pacto neceſſarii, tum ex defectu utilitatis juxta ea, quæ in ſuperioribus modo dicta ſunt, & demum, ex quo conceſſio facta a Cardinali fuerat præventiva, & abuſiva; conceſſio etenim facta fuit *anno* 1646. & Cardinalis mortuus eſt *anno* 1653. & ultimus ex comprehenſis in prima inveſtitura *anni* 1561. mortuus eſt *anno* 1696. cum a jure permiſſum non ſit Prælato, ſeu Rectori prævenire inveſtituræ renovationem, & ſic ſucceſſorem ſupplantare *Turricell. de reb. Eccleſiæ non alienandis cap. 23. num. 6. & 7. Caldas de renov. Emphyteut. lib. 1. quæſt. 20. num. 4. Coccin. deciſ. 2254. Cerr. deciſ. 408. num. 7.*

Abſque eo quod fundamenta hæc evitari potuerint, vel quia agebatur de bonis locari conſuetis, in quo rerum ſtatu Beneplacitum Apoſtolicum non requirebatur, vel quia plura in bonis facta fuerant melioramenta, ex quibus utilitas deſumi valeat, aut demum, quia, ſi Franciſcus, qui a Cardinali Polo petiit renovationem, tacite renuntiavit priori inveſtituræ, ut faceret locum ſecundæ, ceſſare dicendum eſt objectum præventivæ, & abuſivæ conceſſionis; in eo etenim, quod attinet ad ſolitum, illud excludebatur ab Abbate, cum ad ſolitum inducendum, aut una præcedens ſolemnis inveſtitura, mediante expreſſo Beneplacito Apoſtolico, ſit neceſſaria, aut ſaltem duæ minus ſolemnes requirantur pacifice obſervatæ per ſpatium annorum quadraginta, ut in *deciſ. 2. num. 9. coram Benincaſa*, itaut de binis inveſtituris conſtare debeat per diſtincta, & ſeparata inſtrumenta, & binæ conceſſiones comprehendere debeant ipſiſſima omnino bona, *Pacion. de locat. cap. 14. §. 4. num. 9. & num. 11. Turricel. de reb. Eccleſ. non alien. cap. 15. §. 2. num. 46. Rota deciſ. 36. num. 9. par. 7. recent.* & in eo, quod ſpectat ad bonorum meliorationem, Abbas contendebat, non eſſe de illa habendam ullam conſiderationem, cum utilitas debeat eſſe de tempore contractus, & melioramenta, ſi facta ſunt, facta fuerint triginta poſt annos a die renovationis conceſſæ a Cardinali Polo; cumque in mox memorata renovatione habeantur hæc verba, *tunc, & per quando ſecutus fuerit obitus dicti Franciſci, & non prius, & non alias*, concludebat Abbas, Franciſcum voluiſſe explere renovationem in ſui perſona, itaut de ſupplantatione non ſit dubitandum; ad eam enim evitandam opus eſt, ut accedat expreſſus primi inveſtiti conſenſus circa ſe tollendum de medio per viam renunciationis, & quod novus inveſtitus poſſeſſionem capiat rei Emphyteuticæ, vivente ipſo Prælato concedente, *Textus in cap. 1. qui ſucceſſ. feud. dare tenentur*, & proſequuntur *Spada conſil. 51. lib. 1. Mareſcot. variar. lib. 1. cap. 10. num. 14. Larath in Theat. feud. par. 4. dilucid. 16. tom. 1. num. 10. Tondut. quæſt. Benefic. cap. 119. num. 6. & 7. Gob. de permiſſa feudi alienat. quæſt. 10. num. 37.*

Alia plura legi poſſunt in fundatiſſimo ſuffragio Eminentiſſimi Bellugæ, unde quæritur

An ſit locus confirmationi Concordiæ in caſu &c.

Sacra Congr. die 24. Aprilis 1723. reſpondit,
Negative.

QUÆSTIO CCCXV.

In Cauſa Cervienſi Legatorum, die 6. Martii 1723.

EQues Joannes Stephanus Guazzi, in ultimo, cum quo deceſſit Teſtamento *anno* 1700. hæredem ſibi ſcripſit Dominicum Hieronymum nepotem, & inter cætera in eodem Teſtamento ſic diſpoſuit: *item jure legati intendo, e voglio ogni anno, che il mio Erede in perpetuo faccia celebrare Meſſe tre la ſettimana per l'anima mia, e miei morti, cioè il Mercodì, Venerdì, e Sabato, dalli Reverendi Padri di S. Agoſtino al mio Altare, e dargli un paolo per ogni Sacrificio, e non volendo, o non potendo ſupplire li ſuddetti Padri preſenti, e pro tempore, prego il Reverendiſſimo Capitolo preſente, e pro tempore far ſoddisfare, e per ſuo comodo all' Altare di S. Rogato, Altare privilegiato il Lunedì.*

Hæres ſatisfecit legatis, & legata fuerunt adimpleta in Eccleſia S. Auguſtini, ſed ſecuta translatione Civitatis Cerviæ propter aeris inſalubritatem a loco, in quo erat, ad locum Mari viciniorem, habitaque a Patribus facultate antiquum Conventum una cum Eccleſia deſtruendi, novumque Conventum, & novam Eccleſiam ædificandi in nova Cerviæ Civitate, quæſtio exorta eſt inter Dominicum Hieronymum Joannis Teſtatoris hæredem, & prædictos Religioſos, contendente illo Miſſas eſſe celebrandas in Cathedrali, & in Altari Sancti Rogati, ex quo factus eſt caſus, quod Patres non poſſunt Miſſas celebrare in Altari a Teſtatore deſignato, & contendentibus e contra Patribus, Miſſas in ſua nova Eccleſia eſſe celebrandas, cum hæc ſit ſubrogata loco alterius, & translatio Conventus, & Eccleſiæ de loco ad locum, non ex voluntate, ſed ex neceſſitate facta ſit, & Animæ ſuffragium, quod præcipue volitum cenſeri debet a Diſponente, æque habeatur, ſive Miſſæ in una Eccleſia, ſive in alia celebrentur, juxta *magiſtralem deciſ. 1149. coram Seraphino.*

Actum fuit de hac controverſia in Congregatione habita *die* 18. *Maii* 1715. & in ſubſequenti habita *die prima Junii*, nec ulla fuit capta reſolutio; cumque in præſenti Partes inſtent pro reſolutione, & jura hinc inde circumferantur, quæritur

An Miſſæ tres hebdomadales, de quibus agitur, ſint cele-

brandæ in Oratorio Patrum S. Auguſtini, vel potius in Eccleſia Cathedrali in caſu &c.

Sacra Congr. die 24. Aprilis 1723. reſpondit,
Miſſas eſſe celebrandas in Eccleſia PP.; & non in Eccleſia Cathedrali, & amplius.

QUÆSTIO CCCXVI.

In Cauſa Hortana Decimarum, die 6. Martii 1723.

EPiscopus Gozzadinus *anno* 1626. erexit in Territorio Hortano duas Parochias, alteram ſub titulo S. Laurentii, alteram ſub titulo S. Joſeph, *cum honoribus*, ſunt verba Inſtrumenti, *& oneribus ſolitis, & conſuetis, & præſertim Sacramenta habitatoribus a Parocho adminiſtrandi, Miſſam diebus Feſtivis celebrandi, aliaque faciendi, prout quilibet Parochus facere tenetur, & cum recognitione, & ſolutione annuali Tmotiæ unius grani tempore recollectionis a quolibet jugum bobum habente, aliaque de jure debita, & conſueta, juxta conſuetudinem aliarum Terrarum Diœceſis, & aliarum viciniorum.*

Conquerente Parocho S. Joſeph, quod Parochiani ſolutionem detrectabant, Sacra Congregatio, audito Epiſcopo, *die* 13. *Februarii* 1683. *&* 19. *Auguſti* 1684. reſcripſit, ut renuentes compelleret.

Non obſtantibus hiſce reſcriptis, quidam Bernardinus filius Dominici Mercurii prætenſionem excitavit, aſſerendo ſe non teneri ad dictam præſtationem frumenti, quia licet conduxiſſet agrum ſitum in Parochia S. Joſeph, & illum coleret ſtatis temporibus cum uno bobum jugo, habitabat tamen extra Parochiam S. Joſeph in Territorio Baſſani, & ſic in alia Parochia, in qua habitabat, recipiebat Sacramenta, in ea ſua habitatione detinebat boves, quos luceſcente Sole ad agrum ducebat.

Pro definitione hujus controverſiæ opus fuit aſſumere inſpectionem, an Decima eſſet Prædialis; in celebri etenim apud antiquos controverſia, cuinam Parocho debeatur Decima Prædialis, quando Prædium ſitum eſt in Parochia unius Diœceſis, & illius Dominus habitat in Parochia alterius Diœceſis; in qua controverſia Alexander Tertius cenſuit pro illius deciſione recurrendum eſſe ad conſuetudinem, uti habetur in *cap. cum ſint homines de Decimis*, invaluit opinio, quod Decimæ Prædiales debeantur Parocho loci, in quo ſita ſunt Prædia, quando non adeſt conſuetudo in contrarium, *Gonzal. in cap. cum ſint homines verſ. Decimæ vero Prædiales tit. de Decimis, Rota deciſ.* 27. *num.* 16. *par.* 14. *recent.* At excipiente Bernardino Decimam injunctam ab Epiſcopo Gozzadino, habendam eſſe uti Decimam Sacramentalem vel mixtam, & in Territorio Hortano vigere conſuetudinem non ſolvendi Decimas Prædiales, Sacra Congregatio *die* 22. *Septembris* 1685. diſtulit reſolutionem, & dixit, quod videretur de conſuetudine Regionis, & an Decima, de qua agebatur, eſſet Prædialis, vel perſonalis.

In executionem hujus reſcripti exhibitæ fuerunt a Parocho atteſtationes ſuper conſuetudine Regionis, & probationes, quod Decima eſſet Prædialis, quocirca Sacra Congregatio *die* 25. *Septembris* 1694. fuit in ſenſu, quod nonnulli habitatores de Terra Baſſani, qui non habitabant in Parochia S. Joſeph, licet in ea haberent bona, & illa colerent cum uno bobum jugo, tenerentur ad frumenti præſtationem; cumque hæc reſolutio emanaſſet Parocho tantum informante, & obtenta fuiſſet a ſuccumbentibus nova audientia, diſputatumque fuiſſet dubium, *an eſſet ſtandum, vel recedendum a deciſis*, Sacra Congregatio *die* 16. *Aprilis* 1695. cenſuit, non retardata ſolutione Decimarum favore Parochi S. Joſeph, coadjuvandas eſſe probationes ſuper conſuetudine coram Epiſcopo, auditis etiam Parochis Baſſani, & recurrente Communitate Baſſani pro nova audientia, vel pro modificatione clauſulæ appoſitæ in præcedenti decreto *non retardata*, Sac. Congregatio *die* 30. *Aprilis* 1695. conceſſit novam audientiam, ſed non retardata executione decreti; cumque hodie negotium principale reaſſumatur ex juribus circumferendis.

Quæritur itaque

An Decimæ debeantur in caſu, & an ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis die 25. *Septembris* 1694.

Sacra Congr. die 10. Aprilis 1723. reſpondit,
Dilata, & extrahantur partita ex tota parte, & examinentur Teſtes formiter, ac ſcribatur Epiſcopo juxta inſtructionem.

QUÆSTIO CCCXVII.

In Cauſa Ceneten[ſi], die 10. *Aprilis* 1723.

JAcobus Garza Laicus Ceneten., & in Civitate Venetiarum a duodecim annis commorans, carnaliter cognovit Mariam Mioli, incuſſiſque ſibi vi, & metu ab ejus fratre germano Matrimonium per verba de præſenti coram Parocho, & Teſtibus, prætermiſſis de licentia Ordinarii denunciationibus, cum eadem contraxit.

Mortua Maria, Jacobus judicium introduxit in Curia Ceneten. pro declaratione nullitatis dicti Matrimonii, cumque Judex articulos rejecerit, & remiſſoriam denegaverit pro Teſtibus ſuper metu interrogandis petitam, habito recurſu ad ſanctæ mem. Clementem XI. fuit a Sanctitate ſua expeditum ſolitum Breve commiſſionis directum Epiſcopis Bellunen., & Sebenicen., & Turcellen., eorumque Vicariis, ut alter ipſorum de cauſa cognoſceret, & in ea pronunciaret.

Aſſumpta fuit a Vicario Generali Epiſcopi Turcellen. hujuſce cauſæ cognitio, idemque in contradictorio judicio, & auditis Collitigantium rationibus, hoc eſt, tam Jacobi, qui inſtabat pro nullitate Matrimonii, quam Philippi fratris Mariæ, qui metum incuſſiſſe dicebatur, ſententiam definitivam protulit, & in ea declaravit, Matrimonium contractum *die* 2. *Maii* 1704. inter Jacobum, & Mariam fuiſſe ab initio nullum ex defectu liberi conſenſus, & nullum, & invalidum propter vim, & metum cadentem in conſtantem virum, & hoc ad quoſcumque juris effectus.

Non fuit appellatio interpoſita a mox memorata ſententia, cumque ſubinde Jacobus veſana libidine victus abſque tamen ſpe facilius obtinendi diſpenſationem, carnaliter cognoverit Paulinam ſororem Mariæ primæ Uxoris, & ne eadem innupta, & diffamata remaneat, velit cum ipſa Matrimonium contrahere, & hac de cauſa recurſum habuerit ad Summum Pontificem pro obtinenda diſpenſatione cum abſolutione a cenſuris, & pœnis incurſis, & per organum Datariæ preces remiſſæ fuerint ad hanc Sac. Congregationem, nec ullus ſit, qui pro miſerabilibus Oratoribus ſcribat; pauperes etenim ſunt, operæ pretium eſſe cenſui nonnulla ad materiam hic adnotare, uti Eminentiſſimi Patres ſuum facilius præſtare valeant Summo Pontifici conſilium pro concedenda, vel deneganda diſpenſatione.

Si legitimum in ſui initio fuiſſet Matrimonium inter Jacobum, & Mariam, vel quatenus a principio legitimum non fuiſſet, ex actibus nihilominus ſubſequentibus de ejus revalidatione dubitari non poſſet; obſtaret Oratoribus *Textus Concilii in cap.* 5. *ſeſſ.* 24. *de reform. Matrim.* ubi in fortioribus dicitur, *in ſecundo gradu nunquam diſpenſetur, niſi inter Magnos Principes, & ob publicam cauſam*; hic etenim Conciliaris Textus ex declaratione S. Pii V. intelligitur de gradibus affinitatis, & conſanguinitatis, uti habetur apud *Gallemart n.* 8. dummodo tamen conſanguinitas, vel affinitas orta ſit ex legitimo matrimonio, uti proſequitur *Barboſ. ad eundem Textum num.* 27.

Ut autem dignoſcatur, an Matrimonium a principio legitimum fuerit, vel ex actibus ſubſequentibus remanſerit convalidatum, ex copula videlicet, & cohabitatione, plura eſſent ſcitu neceſſaria, an metus videlicet fuerit gravis, & cadens in conſtantem virum, an fuerit juſtus, & demum, an impedimentum a dicto metu procedens fuerit publicum; metus etenim non cadens in conſtantem virum, & metus alterius, qui juſtus eſt, Matrimonium non inficiunt, juxta late deducta per *Sanchez de Matrimon. lib.* 4. *diſput.* 13. *num.* 3. & quando metus fuiſſet occultus, inferri poſſet ad Matrimonii revalidationem, per copulam animo maritali habitam, cum ad Matrimonii revalidationem ſufficiat ſignum conſenſus ab eo præſtiti, qui metum paſſus eſt, nec oporteat, quod ex parte alterius detur de novo conſenſus, dummodo prior non fuerit retractatus, uti concordantibus allegatis late proſequuntur *Salmanticenſes in curſu Theolog. Moral. tom.* 2. *tract.* 9. *de matrimon. cap.* 9. *punct.* 4. *numer.* 57.

Excluſa neceſſitate renovandi conſenſum ad formam Concilii coram Parocho & Teſtibus, quia quando impedimentum eſt occultum, & in Matrimonio licet nulliter a principio contracto ſervata eſt forma Concilii, non eſt opus pro revalidatione iterum contrahere, repetitis ſolemnitatibus, alias rite adhibitis in primo contractu, *Fagnan. in cap. is qui fidem num.* 14. *de ſponſ. & matrim. Zerola in praxi in verbo diſpenſatio §. Quintum dubium, Salman-*

tic-

Digitized by Google

ticenſes citato tractatu cap. 3. punct. 5. num. 52. & ſeqq.

Et dubitantibus Rotæ Auditoribus de veritate hujus Concluſionis, Cardinalis Caraſa olim meritiſſimus hujus Sac. Congregationis Præfectus ad ſe vocare fecit Dominos Seraphinum, & Comitulum Rotæ Auditores, eiſque oſtendit Sacræ Congregationis reſolutionem innixam ſtylo Sacræ Pœnitentiariæ, & ſic declarationi S. Pii V. de qua apud *Navar. conſil. de Sponſal.* & ab inde citra Rotæ Auditorium pro revalidatione Matrimonii, ſi impedimentum fuerit occultum, & in primo contractu ſervata fuerit forma Concilii, renovationem conſenſus coram Parocho, & Teſtibus neceſſariam eſſe non exiſtimaverit, uti habetur *in deciſ. 900. coram Seraphino, in deciſ. 395. num. 1. coram Ludoviſ. in deciſ. 405. num. 19. & ſeqq. par. 18. recent. & in Spalaten. Nullitatis Matrimonii 3. Martii 1653. cor. bon. mem. Albergato.*

At quatenus procedendum ſit cum facti expoſitione, vel cum præſumptione militante pro ſententia ſuper nullitate Matrimonii, & a tempore ſententiæ valeat illatio ad tempus contracti Matrimonii, itaut, ſicuti metus tempore ſententiæ erat publicus, ſic præſumi debeat, quod talis fuerit tempore, quo Matrimonium initum eſt, in quo rerum themate Matrimonium pro nullo habendum eſſet, cum illud Matrimonium nullum ſit, quod contractum eſt propter metum a conſanguineis Stupratæ incuſſum Stupratori, cum fuerit juſtus, ſed juſte non fuerit incuſſus, uti probat *Textus in cap. veniens 15. de ſponſal. & matrim.* & late proſequitur *Pirbing ad dictum titulum ſect. 4. §. 2. num.* 102. nec ex copula, & aliis actibus ſubſequentibus revalidatum dici poſſet, deficiente videlicet novi præſtatione conſenſus coram Parocho, & Teſtibus juxta reſolutionem hujus Sac. Congregationis *in Hiſpalen. 20. Junii 1609. lib. 11. decret. fol. 58. a tergo*, ibi: *Sacra &c. ſæpius reſpondit hodie poſt Tridentinum Concilium Matrimonium metu contractum, & purgato metu per cohabitationem cum carnali copula, alioſque actus non convalidari, niſi iterum contrahatur, adhibita rurſus ejuſdem Concilii forma*, & juxta aliam reſolutionem *in Conſtantinopolitana 2. Decembr. 1634. & 16. Decembr. ejuſdem anni*, uti habetur *lib. 15. decret. fol. 130. a tergo, & 140. pariter a tergo*, præſens inſpectio reduceretur ad diſpenſationem ſuper impedimento primi gradus affinitatis ex copula illicita in linea collaterali, cui obſtat diſpoſitio *Sacri Concilii ſeſſ. 24. cap. 4. de reform.* ubi ſtatuitur impedimentum proveniens ab affinitate contracta ex fornicatione, & ſic a quocumque illicito concubitu, uti fuſe explicat *Sanchez de Matrim. lib. 7. diſp. 67. num. 6.* dirimere Matrimonium, ſed reſtringi ad eos tantum, qui in primo, & ſecundo gradu conjunguntur, ita ut quoad alios Matrimonium nedum ſit validum, ſed licitum, juxta *Bullam 14. Sancti Pii V. in tertia declaratione Bullar. tom. 2.* Reduceretur ulterius controverſia ad videndum, an obſtet impedimentum publicæ honeſtatis; ex uno etenim capite adeſſe videtur hoc impedimentum, cum Matrimonium, licet nullum ex defectu conſenſus, per aliquod tamen temporis ſpatium fuerit ſaltem in implicito ſtatu validitatis in foro exteriori juxta deducta per *Sanchez l. citato diſput. 68. n. 14.* & ex alia parte non adeſſe videtur dictum impedimentum, cum illud non inducatur ex Matrimonio nullo ex defectu conſenſus, juxta *Textum in cap. unico, ibique Paſſerin. num. 10. de ſponſalibus in ſexto* non obſtante, quod Matrimonium fuerit habitum pro valido per aliquod temporis ſpatium in foro exteriori, uti late proſequuntur *Salmanticenſes citato tom. 2. tractat. 9. cap. 12. puncto 7. num. 84. & 85.* & multo magis, quando prout hic, Matrimonium fuit nullum declaratum propter vim, & metum; in hoc quippe rerum ſtatu ceſſaſſe videtur indecentia, ex qua ortum ducit impedimentum publicæ honeſtatis, juxta *Textum in cap. juvenis de ſponſalibus*; cumque ad effectum diſpenſandi, aut ſuper primo, aut ſuper utroque impedimento, ſequentes cauſæ allegentur, diffamatio videlicet Paulinæ ſtupratæ, periculum, quod eadem innupta remaneat, nec non aliorum malorum, quæ veriſimiliter ſequi poſſint, quæritur.

An ſit Sanctiſſ. Domino Noſtro conſilium præſtandum pro diſpenſatione in caſu &c.

Sacra Congr. die 24. Aprilis 1723. reſpondit,
Negative.

Quæſt. Canonica.

QUÆSTIO CCCXVIII.

In Cauſa Majoricenſi Sponſalium, die 10. Aprilis 1723.

VIcarius Generalis Majoricen. ſententiam protulit, in qua declaravit condemnandam fore, & eſſe Antoniam Mariam Maſſanes ad contrahendum de præſenti Matrimonium in facie Eccleſiæ cum Medico Mathia Roig, ſed interpoſita appellatione a prædicta ſententia, Cauſa devoluta eſt ad hanc Sacram Congregationem, in qua duo conſueta dubia proponuntur, alterum videlicet, an conſtet de ſponſalibus, & alterum, an ſit locus coactioni.

Quidquid autem ſit de ſponſalibus, Scribens pro Antonia contendit, non eſſe locum coactioni, tum quia agitur de Puella annorum 18. tum quia eadem fugam arripuit a domo paterna, aſſociante Roig, itaut magna ſuſpicio ſit deceptionis.

Adducuntur cauſæ a ſponſalibus recedendi, & ſignanter odium ſuperventum inter Antoniam, & Mathiam, & quod juxta leges Regni, contrahentes ſponſalia, ſeu Matrimonium abſque conſenſu Parentum, ultra alias pœnas corporales poſſunt exhæredari, & quamvis conſimilia ſtatuta, utpote impeditiva libertatis Matrimonii, ſint invalida, ex eis tamen conſurgit juſta cauſa a ſponſalibus recedendi, juxta *deciſ. 401. num. 8. coram Penia, deciſ. 1258. num. 2. coram Seraphino, deciſ. 447. num. 2. deciſ. 468. num. 1. coram Cavalerio.*

His ſtantibus, quæritur,

I. An conſtet de ſponſalibus inter Antoniam Maſſanes, & Mathiam Roig, & quatenus affirmative.

II. An ſit locus coactioni in caſu &c.

Sacra Congr. die 24. Aprilis 1723. reſpondit
Ad primum affirmative. Ad ſecundum negative, ſed eſſe monendam, & amplius.

QUÆSTIO CCCXIX.

In Cauſa Neapolitana Reſtitutionis in integrum, die 10. Aprilis 1723.

PHilippus Janninus habitum Religionis Scholarum Piarum ſuſcepit *die 12. Novembris anno* 1712. aſſumpto nomine Patris Salvatoris a Sancta Anna, & Profeſſionem Regularem emiſit *die 8. Aprilis* 1714.

Adverſus Profeſſionem idem modo petit reſtitutionem in integrum, ſub obtentu, quod natus erat *die 3. Julii anno* 1698. & non *die 3. Julii anno 1696.* prout ſuppoſitum fuit tempore, quo profeſſionem emiſit.

Quod autem memoratus Pater Salvator natus eſſet *die 3. Julii 1698.* comprobatur ex fide Baptiſmatis extracta ſervatis ſervandis, & citato Promotore Fiſcali Curiæ Archiepiſcopalis, extracta, inquam, ex libris Baptiſmatum Eccleſiæ Parochialis, in qua idem baptizatus fuit, & concordant Teſtes examinati ſuper tempore nativitatis ipſius.

Quod pariter idem natus non eſſet *die 3. Julii 1696.* uti ſuppoſitum fuit tempore, quo profeſſionem emiſit, nedum colligitur ex his, quæ modo dicta ſunt, ſed etiam ex Peritis judicialiter a Curia Archiepiſcopali electis, qui, recognita fide Baptiſmatis exhibita Superiori Religionis, concludunt ejus falſificationem per reductionem numeri 8. ad num. 6. & hæc falſificatio adſcribitur Jacobo fratri Uterino Patris Salvatoris exoptanti bonorum renunciationem ex ingreſſu in Religionem.

Notiſſimæ ſunt juris concluſiones in hac materia, quod videlicet profeſſio emiſſa ante decimum ſextum annum completum ſit nulla, juxta *cap. 15. ſeſſ. 25. de Regul. & Monial.* quod nec tacita profeſſio, nec præcedentis ratificatio induci poſſunt ex actibus ſubſequenter geſtis, ſi adfuerit ignorantia nullitatis profeſſionis, juxta deducta in his terminis *in deciſ. 952. & in deciſ. 983. coram Emerix juniore*, quod denique totus punctus conſiſtit in examinando, an ignorantia veræ ætatis, tam tempore profeſſionis, quam tempore ſubſequenti uſque ad reclamationem ſit, nec ne veriſimilis, uti proſequitur *Rota in citata deciſ. 952. ſub num.* 23. adeoque cum in alia Cauſa Viennen. Nullitatis Profeſſionis, quæ fuit propoſita *die 25. Januarii, & die 8. Februarii, & die 13. Septembris* 1721. probata fuiſſet emiſſio profeſſionis ante annum decimum ſextum, & ignorantia nullitatis profeſſionis, ſeu veræ ætatis fuiſſet allegata, Sacra nihilominus hæc Congregatio cenſuit non eſſe locum reſtitutioni in integrum, ſub obtentu, quod ignorantia eſſet

inveriſimilis, & ſic quod tacita profeſſio eſſet inducta ex actibus geſtis poſt expreſſam profeſſionem, licet nullam.

His ſtantibus, quæritur

An ſit locus reſtitutioni in integrum in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Affirmative.

QUÆSTIO CCCXX.

In Cauſa Veliterna Taxæ Seminarii, die 24. Aprilis 1723.

CUM Eminentiſſimus D. Cardinalis Tanarius Sacri Collegii Decanus poſſeſſionem cœpiſſet Epiſcopatus Veliternenſis, & Seminarium in ſtatu vere deplorabili inveniſſet, ut oneri ſibi impoſito a Sacro Concilio Tridentino ſatisfaceret, animum adjecit ad ejus reparationem, tam augendo numerum Alumnorum, Profeſſorum, & Præfectorum, quam curriculum ſtudiorum inſtituendo, ad effectum, ut Alumni, qui ab eo exire non debent, niſi Sacerdotali charactere inſigniti, tempore exitus in eo gradu reperiantur, ut Diœceſi in obeundis Sacerdotalibus Miniſteriis utiles eſſe poſſint, & quia hæc præſtari non poterant cum propriis Seminarii reditibus, Eminentia Sua ad Taxam devenit Beneficiorum, & Locorum Piorum Civitatis, & Diœceſis ad rationem trium pro quolibet centenario, & anno, non exempta a ſolutione Menſa ſua Epiſcopali, quam taxavit in annuis ſcutis nonaginta, & ſic in ſumma fere adæquante medietatem Taxæ, quæ aſcendit ad annua ſcuta 200.

Collegium S. Bonaventuræ Ordinis Minorum Conventualium S. Franciſci Urbis, cui a Sixto Papa Quinto unitum fuit ſimplex Beneficium ſub invocatione Conceptionis, ſeu Nativitatis B. Mariæ Virginis in Cathedrali Veliterna erectum, prætenſionem excitavit exemptionis a dictæ Taxæ ſolutione, cumque huic prætenſioni Promotor Fiſcalis Curiæ Epiſcopalis ſe oppoſuerit, ambarum Partium conſenſu controverſiæ deciſio remiſſa fuit ad hanc Sacram Congregationem.

Fundamenta Collegii pro exemptione referre non poſſum, cum pluries inſteterim pro communicatione ſcripturæ, & uſque adhuc obtinere non potuerim; quocirca ſermonem habendo de fundamentis Menſæ Epiſcopalis, eadem conſiſtunt in diſpoſitione Sacri Concilii Tridentini *ſeſſ.* 23. *cap.* 18. *de reform.*, in quo Beneficia, Monaſteria, Hoſpitalia, & alii quicumque Loci Pii licet exempti ſubduntur Taxæ Seminarii.

Nec Promotor Fiſcalis putat, ſibi obeſſe quod Mendicantes ſunt a dicta ſolutione exempti, uti habetur *in citato capitulo*; quandoquidem exemptio Mendicantium a contributione Seminarii non prodeſt pro Beneficiis, quæ Mendicantibus unita ſunt, licet in eorum Monaſteriis habeantur lectiones Grammaticæ, & Caſuum Conſcientiæ, uti ex ſenſu hujus Sacræ Congregationis bene ponderat *Gallemart ad d. cap.* 18. *num.* 25. & late proſequitur *Ventrigl. in praxi rerum Eccleſ. par.* 2. *annot.* 29. §. *unico num.* 35.

Conſimilis generis Promotor Fiſcalis putat eſſe objectum centenariæ libertatis a ſolutione Taxæ, cum ſtricte videndum ſit, non quid ante Taxam, quæ anno præterito publicata eſt, geſtum fuerit, ſed an Collegium Sancti Bonaventuræ, cui Beneficium unitum fuit, jus habeat ſe eximendi a ſolutione, licet Taxa anno tantum præterito facta ſit; unde videmus, quod facta Beneficiorum, & Capitulorum Taxa pro Seminario Romano a Pio Papa Quarto, Summus Pontifex Urbanus Octavus decrevit, quod ſi aliqua ex Beneficiis unita ſubinde fuiſſent alicui Capitulo, Capitulum a die unionis teneretur ſolvere Taxam Seminario Romano, uti habetur in ejus *Conſtitutione* 134. §. 8. *Bull. tom.* 5.

Denique ſæpe memoratus Promotor ait, non poſſe Collegio ſuffragari exceptionem, de qua in ſæpe citato c. 18. ubi eximuntur *Seminaria diſcentium, vel docentium ad commune Eccleſiæ bonum promovendum*, quaſi quod inter hæc ſit enumerandum Collegium S. Bonaventuræ; vel quia hoc intelligitur de bonis propriis Collegii, non de Beneficiis Collegio unitis, quæque idcirco in illud cum ſuo onere tranſire debent; vel quia hoc procedit in Seminariis in ipſa Diœceſi erectis, allato exemplo Collegii Romani, quod ex fructibus Abbatiæ Clarevallis ſibi unitæ, ex reſolutione hujus Sacræ Congregationis ſolvit Taxam Seminario Camerini.

Addi poſſet, quod allata verba Concilii Tridentini reſpiciunt *Collegia Sæcularia, non Regularia*, uti ex ſenſu hujus Sac. Congregationis ponderat *Gallemart ad d. cap.* 18. *num.* 19. Item cum a ſan. mem. Clemente Octavo fundatum fuiſſet, & erectum in Urbe Collegium Clementinum, & eidem facta fuiſſet unio Prioratus S. Ægidii Diœceſis Civitatis Caſtelli, exorta eſt dubitatio, an Collegium teneretur contribuere Seminario dictæ Civitatis, & negative reſponſum fuit *die* 26. *Februarii* 1639., ſed ratione ſpecialis privilegii Clementis Octavi, uti habetur *lib.* 16. *decret. fol.* 152. *a tergo* ibi: *Sac. &c. cenſuit, Collegium Clementinum ex privilegio per ſan. mem. Clementem Octavum eidem conceſſo exemptum eſſe a contributione Seminarii ratione bonorum Prioratus S. Ægidii Diœceſis Civitatis Caſtelli*; Clemens etenim Octavus Collegium exemerat *etiam a contributionibus a Sac. Concilio Tridentino præfinitis*; uti habetur in Bullario PP. Somaſchenſium *pag.* 82. quæ exemptio in Bulla Sixti V. reſpectu Collegii S. Bonaventuræ non fuit appoſita; quo ſtante remanet decernendum,

An Beneficium Beatiſſimæ Virginis erectum in Cathedrali Eccleſia Veliterna, ac per Sixtum V. unitum Collegio S. Bonaventuræ Urbis, ſit ſubjectum Taxæ favore Seminarii in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Affirmative.

QUÆSTIO CCCXXI.

In Cauſa Sorana Funerum, die 24. Aprilis 1723.

PATRES Carmelitæ Terræ S. Donati Diœceſis Soranæ prætendunt, Flaminium Marinum ſepulturam elegiſſe in ſua Eccleſia, & hoc minime obſtante ejus Cadaver fuiſſe ſepultum in Eccleſia Matrici ejuſdem Terræ, & cohærenter ad hanc electionem petunt exhumationem cadaveris, ejus reſtitutionem, & alia quæcunque emolumenta ad Eccleſiam tumulantem ſpectantia; licet enim exhumatio, & reſtitutio Cadaverum non ita de facili fiant, id tamen non procedit, quando Pars, prout hic, inſtat formiter pro reſtitutione, juxta *Textum in cap. Animarum de ſepult. in ſexto*, ibi *ad reſtitutionem tam ſepultorum corporum, ſi petantur, quam etiam omnium, quæ occaſione ſepulturæ illorum pervenerint quomodolibet ad eoſdem infra decennium integraliter facienda, ipſos obligatos eſſe cenſemus*, & multo magis, quia inſtantibus iiſdem Patribus, repoſitum fuit Cadaver in vim decreti proviſionalis in capſa ſeparata, itaut reſtitutio quatenus de jure competat, facili negotio valeat expleri.

Redacta itaque difficultate ad electionem ſepulturæ in Eccleſia Patrum, eadem deſumitur ex dictis quatuor Teſtium formiter examinatorum, inter quos unus eſt Sacerdotali charactere inſignitus, quando ad rem, de qua agitur, duo Teſtes ſufficiunt juxta reſolutionem Sac. Congregationis in *Neapolitana Electionis Sepulturæ* 13. *Februarii* 1666. *lib.* 25. *decret. pag.* 29. *a terg.* Et quia adverſus dictorum Teſtium teſtimonia, nonnulla opponuntur, præter reſponſiones unicuique datas oppoſitioni, quæ videri poſſunt in ſcriptura Patrum, iidem addunt aliorum Teſtium dicta ad perpetuam. Afferunt atteſtationes, quod Presbyteri Matricis Eccleſiæ, occaſione funeris, dixerunt ſe in ſua Eccleſia velle facere functiones ſuper Cadavere, ſed illud deinde Patribus velle reſtituere. Ponderant præterea, quod Flaminius, de cujus Cadavere eſt controverſia, & Franciſcus ejus Pater propriis ſumptibus erexerunt Altare in Eccleſia Carmelitarum, & & quod Franciſcus, qui pendente lite mortuus eſt, in eadem Eccleſia habuit ſepulturam.

Jura circumferuntur, unde quæritur

I. *An conſtet de electione Sepulturæ factæ per Flaminium Marini in Eccleſia PP. Carmelitarum, & quatenus affirmative.*

II. *An ſit locus exhumationi, & reſtitutioni cadaveris, & emolumenta ad Eccleſiam tumulantem ſpectantia ſint reſtituenda in caſu &c.*

Sacra Congr. reſpondit,

Ad Primum, & Secundum affirmative in caſu &c., & amplius.

QUÆSTIO CCCXXII.

In Cauſa Firmana Matrimonii, die 24. Aprilis 1723.

BARTHOLOMÆUS Cordella e Civitate Firmi cupiens matrimonium contrahere cum Clara Paradiſi e Civitate Mon-

Montis Alti devenit ad ſubſcriptionem Capitulorum Matrimonialium, quæ nedum ab ipſo, ſed etiam a Laurentio Patre Claræ ſubſcripta fuerunt.

Deventum deinde fuit ad probationem ſtatus liberi utriuſque ſponſi, & ſubſequenter ad denuntiationes in Parochialibus Eccleſiis, & in eo, quod attinet ad Parochiam S. Zenonis Civitatis Firmi, quæ erat Parochia Bartholomæi, expletæ fuerunt omnes tres denuntiationes, & in eo, quod ſpectat ad Parochiam Montis Alti, ſub qua Clara degebat, prima denuntiatio expleta fuit, ſed ad alias deventum non eſt propter impedimentum, uti aſſeritur præſtitum a Sebaſtiano Colombono fratre Epiſcopi Montis Alti, qui cupiebat eandem Claram ducere in Uxorem.

Laurentius Claræ Pater abhorrebat a nuptiis filiæ cum dicto Sebaſtiano, adeoque ut eam averteret a prædicto Matrimonio, quod exoptari dicebatur tam a Sebaſtiano, quam ab Epiſcopo ejus fratre, ſe tranſtulit una cum ipſa ad Montem Gibertum Diœceſis Firmanæ ea intentione, ut filia permaneret in domo Hieronymi Morigi ſui Leviri, uſquequo Matrimonium contraheret, etiamſi oporteret, quod in dicta domo quatuor annis permaneret, ad quem effectum Clara ſecum detulit omnia pro ſuo uſu neceſſaria.

Acceſſus hic ad Montem Gibertum contigit menſe Julii anni præteriti 1722., & Parochus Montis Giberti teſtatur, ſibi fuiſſe a Hieronymo Morigio confidentialiter dictum, Claram in ſua domo eſſe permanſuram, uſquequo Matrimonium contraxiſſet. Teſtatur idem Parochus ſuam Eccleſiam fuiſſe a Clara habitam tanquam propriam Parochiam, habitaque a ſe notitia ſponſalium ab ipſa contractorum cum Bartholomæo, ſe feciſſe eam examinare tam ſuper Rudimentis Fidei, quam ſuper ſua vera voluntate.

Nonnulli menſes elapſi ſunt, abſque eo quod aliquid fuerit geſtum. At die 8. Novembris ejuſdem anni cum Bartholomæus, & Clara ex improviſo ad Eccleſiam acceſſiſſent coram Parocho, qui confeſſiones excipiebat, alta voce mutuum expreſſerunt conſenſum de Matrimonio, quod tunc contrahere intendebant, uti colligitur ex depoſitione trium Teſtium, qui dicto actui interfuerunt.

Poſt hæc conſummatum fuit Matrimonium, cumque Promotor Fiſcalis Curiæ Archiepiſcopalis Firmanæ prætenderet, illud nullum fuiſſe, ſub obtentu, quod fuerit contractum coram non proprio Parocho alterutrius ex Contrahentibus, vel ad minus illicitum fuiſſe, utpote contractum abſque denunciationibus, & ſic largo modo clandeſtinum, devoluta Cauſa ad hanc Sacram Congregationem, diſputanda proponuntur bina Dubia ad calcem hujus Reſtrictus referenda.

Quoad punctum nullitatis nihil occurrit notatu dignum, cum in Congregatione habita *die 20. Februarii hujus ejuſdem anni 1723.* occaſione Cauſæ Cæſenaten., ſeu Forolivien. Matrimonii, deductæ fuerint omnes Theoricæ Doctorum, & Reſolutiones hujus S. Congregationis circa Parochum, coram quo contrahendum eſt Matrimonium, ut illud ſit validum, hoc tamen intercedente diſcrimine inter Cauſam Cæſenaten., & hanc, de qua nunc agitur, quod in prima alter ex Conjugibus inſtabat pro nullitate Matrimonii, & in hac tam Vir, quam fœmina inſtant pro validitate.

Quoad aliud vero punctum, Mateimonii largo modo clandeſtini, utpote contracti non ſervato Ritu Eccleſiæ, Bartholomæus, & Clara admittere videntur, ſe pœnitentiam ſalutarem mereri, excluſa quacunque pœna corporis afflictiva, & ſignanter, quia ipſorum intentio fuit præmittere denuntiationes, niſi intercepoſitum fuiſſet impedimentum, juxta ea, quæ in ſuperioribus dicta ſunt; & quia in Conſtitutionibus Synodalibus imponitur pœna excommunicationis adverſus conſummantes Matrimonium, non præmiſſis denuntiationibus, reſpondetue, id non eſſe abſolute ſtatutum, ſed quatenus Parochus Conjuges *admonuerit*, ne ad conſummationem deveniant, quæ *admonitio* non fuit facta a Parocho Montis Giberti, ut ipſe teſtatur.

Quocirca, his ſtantibus, quæritur,

I. An conſtet de validitate Matrimonii in caſu &c. & quatenus affirmative.

II. An, & quæ pœna ſit imponenda Conjugibus in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit.

Ad primum affirmative. Ad Secundum eſſe ſolvendam aliquam eleemoſynam Eccleſiæ Parochiali Montis Giberti arbitrio Eminentiſſimi Præfecti, & amplius. Eminentiſſimus Præfectus ſubinde decrevit, præfatam eleemoſynam eſſe ſolvendam in ſcutis decem.

Q U Æ S T I O CCCXXIII.

In Cauſa Giennenſi Nullitatis Matrimonii, die 15. Maii 1723.

CONTRACTUM fuit *die 12. Januarii 1699.* Matrimonium inter Marchionem Aloyſium de Quero, & Mariam Beatricem de Pedrolla, & Acunna, prævia Apoſtolica diſpenſatione, cum eſſent inter ſe conjuncti ſecundo gradu conſanguinitatis, & quarto affinitatis.

Ab anno 1699. uſque ad *annum* 1714. Conjuges convixerunt. At cum anno prædicto contigiſſet obitus Chriſtophori, qui erat Pater Beatricis, hæc ſe a Viro ſeparavit, & ſe contulit ad habitandum in Palatio ſui Majoratus, & cum ad idem Palatium ſe etiam contuliſſet Aloyſius, res ſic compoſita fuit, ut uterque ſub eodem tecto permaneret, ſed in manſionibus ſeparatis, & inter ſe nec cubile, nec familiam, nec reditus haberent communes. Fere per ſeptennium continuavit modus hic habitandi; cumque ſubinde Vir ad proprios lares rediiſſet, & exortis diſſidiis, Epiſcopus Giennen. extrajudicialiter agere cœpiſſet, ut Beatrix accederet ad cohabitandum cum ſuo Viro, vel cauſam abſentiæ allegaret, res eo devenit, ut intentato a Muliere judicio ſuper nullitate Matrimonii ex capite perpetuæ impotentiæ Viri, Vicarius Generalis juramentum detulerit primum Uxori, & deinde Viro.

In executionem hujus decreti, Mulier juravit Matrimonium nunquam fuiſſe conſummatum, & obtulit ſui corporis inſpectionem, & Vir juravit ſe conſummaſſe, & copulam perfectam per vaſis penetrationem habuiſſe, renovatiſque a Muliere inſtantiis pro deputatione Peritorum, & Matronarum pro facienda utriuſque corporis recognitione, Vicarius demandavit, ut ad corporum inſpectionem procederetur, & hujuſmodi decretum fuit ſubinde in aliis Hiſpaniæ Tribunalibus confirmatum.

In ſequelam hujus decreti Cauſa nullitatis Matrimonii videbatur, quod eſſet ſuam proſecutionem habitura; at eventus fefellit, quandoquidem tot dilationes in partibus, & tot impedimenta contigerunt, ut, ad omnia amputanda Beatrix operæ pretium eſſe cenſuerit habere recurſum ad Summum Pontificem, qui Cauſæ cognitionem delegavit huic Sacræ Congregationi.

Porro in Cauſa nonnulla ſunt advertenda quoad factum, nonnulla quoad jus; quoad factum, quod Vir aliam habuit Uxorem Nobilem ſcilicet Puellam de Guſman, ſed dicitur, quod hæc paucos poſt dies, poſt contractum Matrimonium, deceſſit; Item, quod Mulier convixit cum Viro ab anno 1699. uſque ad annum 1714. neque per tantum temporis ſpatium conqueſta eſt, aut judicium ſuper nullitate intentavit, idque proceſſiſſe ſupponitur, ex quo, uti ſupra expoſitum eſt, Marchio Chriſtophorus Pater vixit uſque ad dictum annum; ſi enim, ut ipſa inquit, eidem innotuiſſet impotentia Viri, & maxime poſt initum aliud Matrimonium, diſſenſionibus, & inimicitiis via remanſiſſet aperta.

Præterquam quod Textus *in cap. 1. de frigidis, & maleficiatis*, qui denegat audientiam Mulieri, quæ non reclamavit initio Matrimonii, allegando Viri impotentiam, non procedit, quando Mulier negat copulam, & eſt parata, prout in caſu, ad ſui corporis oſtenſionem, juxta deducta per *Sanchez de Matrimon. lib. 7. diſput. 109. num. 6. & 7.* & late proſequitur *Panimol. dec. 51. num. 14. & ſeqq.*

Quoad jus, ſi Matrimonium ob impotentiam accuſatur, & Vir contendat a ſe cognitam Uxorem ſuam, & Mulier neget, præſtatur fides Viro firmanti, & juranti, & ſecundum eum eſt pronuntiandum, uti probat *Textus in cap. Si quis acceperit 33. quæſt. 1.* ibi: *ſi quis acceperit Uxorem, & habuit eam aliquo tempore, & ipſa fœmina dicit, quod nunquam coiſſet cum ea, & ille Vir dicit, quod ſic fecit, in veritate Viri conſiſtat, quia Vir caput eſt mulieris*; & concordat *Textus in cap. Continebatur de deſponſatione impuberum*, ibi: *conſultationi tuæ taliter reſpondemus, quod cum in decretis habeatur expreſſum, quod ſi Vir dixerit, quod Uxorem ſuam cognoverit, & Mulier negaverit, Viri ſtandum eſt veritati: præfato Viro, qui dicit, ſe mulierem ipſam cognoviſſe, fides eſt adhibenda, ſi id firmaverit juramento*; quod ipſum habetur, *in cap. Accepiſti de frigidis, & maleficiatis*, ibi, *illa autem, ſi prior poſt annum, aut dimidium ad Epiſcopum, aut ejus miſſum proclamaverit dicens, quod non cognoviſſet eam, tu autem contrarium affirmas, tibi credendum eſt, eo quod caput es Mulieris.*

At ſi Mulier Virum arguat mendacii, & perjurii, & ſe vit-

ſe virginem per experimentum juratarum Matronarum probare velit, inſpectio eſt decernenda, & creditur Mulieri, uti probat *Textus in cap. Propoſuiſti de probationibus*, ibi, *cum partes eſſent in tua præſentia conſtitutæ, Mulier propoſuit ſe nec a Viro cognitam, nec potuiſſe cognoſci, quod tam proprio juramento, quam teſtimonio ſeptem Mulierum probavit, quæ per aſpectum corporis eam eſſe virginem aſſeverant, Viro per juramentum ſuum contrarium aſſerente, &c. videtur igitur nobis, quod juramento Puellæ, & teſtimonio illarum ſeptem Mulierum fides eſt potius adhibenda.*

Cohærenter ad hæc Maria Beatrix in ſcripturis per manus circumferendis ſe promptam, & paratam exhibet ad ſui corporis oſtenſionem Matronis, & aliis pro dicta inſpectione eligendis; At ulterius petit, ut fiat recognitio corporis Viri, & ut eidem terminus præfigatur ad ſe ſubjiciendum recognitioni.

Verba idcirco faciendo etiam de Viri inſpectione, videtur, quod eidem eſſe poſſit locus, tum quia per eam facilius veritas haberi poteſt, & nihil eſt omittendum, quando agitur de Matrimonii diſſolutione, tum quia hoc ipſum alias factum eſt, ut plene habetur *in dec. 141. Sperell. & ſignant. num. 24. & num. 46.* & tandem quia, contendente Muliere, quod impedimentum Viri ſit viſibile, inſpectio corporis prodeſſe poterit, ut videatur, an impotentiæ ſigna ſint evidenter, aut veriſimiliter, aut præſumptive concludentia, ex quo deinde reſultabit, an in ulteriori progreſſu Cauſæ, pronunciandum ſit, aut ſuper validitate, aut ſuper nullitate Matrimonii, & rurſus ſuper neceſſitate, aut excluſione experimenti triennalis.

His ſtantibus, quæritur,

I. An ſit locus recognitioni Viri in caſu &c. & quatenus affirmative.

II. An ſit præfigendus terminus Viro ſe ſubjiciendi eidem recognitioni in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Ad Primum eſſe locum recognitioni tam Viri, quam Mulieris juxta Inſtructionem, & eam Viri eſſe expendendam attentis circumſtantiis in Oppido Matrenſi auctoritate Nuncii Apoſtolici, & eam Mulieris eſſe expendendam in Civitate Gerunden. auctoritate Ordinarii, tanquam delegati S. C. Ad ſecundum affirmative, & præfigendum terminum quatuor menſium tam Viro, quam Mulieri computandum a die præſentis Decreti.

QUÆSTIO CCCXXIV.

In Cauſa Moguntina Conſignationis Fructuum Canonicatus, die 15. Maii 1723.

OTTHO a Malsburg Canonicatum obtinuit in Collegiata Eccleſia S. Petri extra muros Civitatis Moguntinæ, una cum diſpenſatione retinendi alium Canonicatum in Eccleſia Metropolitana dictæ Civitatis, & alium Canonicatum, & Decanatum Collegiatæ, & Equeſtris Eccleſiæ ad S. Ferrutium memoratæ Moguntinæ Diœceſis, & poſt abſolutam annualem reſidentiam, quam vocant rigoroſam, & poſt ſoluta fabricæ jura, & adimpleta alia, quæ erant adimplenda, admiſſus fuit ad actualem poſſeſſionem, cumque Capitulum S. Petri eidem controvertere cœpiſſet conſignationem fructuum, ſub obtentu, quod ad formam antiqui Statuti non habitabat in ædibus clauſtralibus Eccleſiæ, lis exorta eſt, & ad hanc Sac. Congregationem delata, quæ incepit tempore utique vitæ Otthonis, ſed eodem hoc interim defuncto, ſuam habet proſecutionem, inſtantibus ejuſdem hæredibus, qui inter noviter ad Fidem converſos enumerantur.

Fundamentum Capituli, uti colligitur ex informatione Ordinarii, conſtituitur in Statuto demandante, quod Canonicus habiter infra Immunitatem Eccleſiæ in domo ſibi aſſignata ad effectum, ut fructus percipere valeat, de cujus validitate Statuti dicit non eſſe dubitandum, cum ſit antiquum, fuerit ab Ordinario confirmatum anno 1499. nec non a Summo Pontifice Alexandro Sexto, & ſemper fuerit, & ſit in viridi obſervantia.

Adverſus hæc dicitur ab hæredibus Canonici Otthonis, in Eccleſia S. Petri multa reperiri Statuta, quæ adverſantur Statuto, cui Capitulum innititur; adeſt enim unum Statutum, ut nemo poſſit admitti ad Capitulum, niſi prius infra immunitatem Eccleſiæ Sancti Petri habitaverit per unum annum, diem, & menſem, & integram fecerit reſidentiam. Adeſt rurſus aliud Statutum, in quo pro lucrandis fructibus non ponitur in conditione habitatio intra terminos Immunitatis, ſed præſentia perſonalis in primis Veſperis S. Petri ad Vincula, & in primis Veſperis omnium Sanctorum. Adeſt denique tertium Statutum, in quo diſponitur, quod admiſſus ad Curiam clauſtralem teneatur in ea cum ſua familia continuo habitare, aut eam honeſtis perſonis locare, hinc inferendo, non poſſe dici impoſitam obligationem continuo habitandi intra Immunitatem pro fructibus conſequendis, in ſequelam Statuti, cui tot alia Statuta adverſantur.

Addit Ordinarius in ſua informatione, quod Statutum allegatum a Capitulo fuit quidem confirmatum ab Ordinario, ſed non a Summo Pontifice, & quod idem Statutum de inhabitanda Curia, nec olim, nec hodie ab omnibus obſervatur, quod etiam confirmant tres Notarii Civitatis Moguntinæ.

Alia plura referuntur in ſcriptura hæredum per manus circumferenda; quocirca quæritur,

An Hæredibus quondam Canonici Otthonis a Malsburg debeantur fructus Canonicatus, de quo agitur, decurſi durante illius vita in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Affirmative, & amplius.

QUÆSTIO CCCXXV.

In Cauſa Monaſterienſi, die 15. Maii 1723.

CHRISTOPHORUS Bernardus Schedelich Canonicatum obtinens in Collegiata Eccleſia S. Mauritii extra mœnia Civitatis Monaſterienſis petit, ſibi a Capitulo conſignari tam fructus, quam diſtributiones, non obſtante, quod a ſervitio Eccleſiæ abfuerit.

Et in eo quidem, quod attinet ad fructus, inſtantia Canonici fundatur in hoc, quod ipſe ab Epiſcopo Monaſterien. *anno* 1712. tranſmiſſus fuit ad Urbem, ut Diœceſum Monaſterien. & Paterbonen. negotia tractaret.

Et in eo, quod ſpectat ad diſtributiones, idem probat ſe binis vicibus ex commiſſione d. Epiſcopi viſitaſſe Limina Apoſtolorum *annis ſcilicet* 1712. & 1717. itaut quoad hoc tempus diſtributiones ſibi non valeant denegari, quod ipſum contendit *poſt annum* 1718. quo tempore Capitulum eidem controvertere cœpit participationem fructuum Canonicalium; hujuſmodi quippe litigium ſibi ait juſtam ſuppeditaſſe abſentiæ cauſam, qua concurrente, nedum prætendit ſe admittendum ad fructus, ſed etiam ad diſtributiones.

Adverſus hæc opponitur a Capitulo, Canonicum *ab anno* 1709. *a* ſua Eccleſia abeſſe, nec aliud hoc tempore intermedio egiſſe, quam Sacrorum Liminum viſitationem *annis prædictis* 1712. & 1717. Addit, quod Canonicus abſens pro intereſſe particulari Epiſcopi nedum excluditur a diſtributionibus, ſed etiam a fructibus, & demum, quod Sac. hæc Congreg. Canonico Chriſtophoro Bernardo *die* 13. *Maii* 1713. indulſit, ut titulo viſitationis Sacror. Liminum fructus, & diſtributiones per quatuor menſes habere deberet, & quod imposterum per alios tres menſes abeſſe poſſet amiſſa tertia parte, inferendo ex his omnibus non bene a Canonico peti univerſi temporis fructus, & diſtributiones ſub obtentu litis introductæ *uſque ab anno* 1718.

Quoad Canonicos abſentes a Choro, ut ſui Epiſcopi ſervitio vacent, iidem admittuntur ad participationem fructuum, ſed non ad participationem diſtributionum, uti late oſtendit *Barboſ. de Canonicis capit. 25. num. 5. & ſeqq.* & ſæpius reſolutum fuit a Sacra Congregatione, & ſignanter *in Avenionen. 13. Januarii* 1635. *lib. 15. decret. pag.* 151. *a tergo*, ibi, *Sacra &c. cenſuit Canonicos Archiepiſcopo inſervientes percipere quidem debere fructus Præbendæ, non autem diſtributiones quotidianas in illis Eccleſiis, in quibus fructus Præbendæ ſunt diſtincti a quotidianis diſtributionibus. Quod ſi in hujuſmodi diſtributionibus univerſi reditus conſiſtant, percipere debere ipſas diſtributiones, dimiſſa tertia parte, quæ inſervientibus accreſcat. Verum hujuſmodi de cauſis abſentes nullo modo poſſe recipere eleemoſynam pro Miſſis relictam, vel elargitam, niſi Eccleſiæ per ſeipſos ſervitium præſtiterint.*

Quoad Canonicos abſentes, & miſſos ab Epiſcopo ad viſitanda Limina Apoſtolorum, iidem admittuntur ad participationem tam fructuum, quam diſtributionum, uti proſequitur *Barboſa de Canonicis, & dignitatibus cap. 24. num. 14.* & fuit ſæpius reſolutum a Sac. Congregatione, & ſignanter in *Culmen. 23. Januarii* 1627. *lib. 13. decret. pag.* 188. ibi, *Sacra &c. cenſuit deberi diſtributiones quotidianas Oratori quoad tempus viſitatio-*

nis

Digitized by Google

nis Liminum, & in Regien. 18. *Decembris* 1637. *lib.* 13. *decret. fol.* 362. *a tergo*, ibi *Sacra &c. alias cenſuit Canonico a ſuo Epiſcopo ad viſitanda Beatorum Apoſtolorum Limina miſſo, pro toto tempore, quo ob dictam cauſam abfuit, diſtributiones quotidianas deberi*.

Quoad Canonicos denique abſentes, ut aſſiſtant liti ſuos Canonicatus reſpicienti, nonnulli cenſent deberi fructus, & diſtributiones *Barboſ. de Canonicis cap.* 24. *num.* 25. *& ſeqq.* Aliquando fuit facta diſtinctio inter negotium, quod commode per Procuratorem tractari poteſt, & negotium, quod perſonalem requirit aſſiſtentiam Canonici, itaut in ſecundo caſu debeantur diſtributiones, non in primo, *Paſſerin. in cap. unico num.* 110. *de Clericis non reſidentibus in ſexto*, *Rota coram Seraphino decif.* 1131. *num.* 4. relicta Ordinario facultate judicandi, an lis requirat, vel non requirat perſonalem aſſiſtentiam juxta reſolutionem Sac. Congregationis, quæ ita ſe habet, *petente Curato, ut ſibi concederetur licentia aſſiſtendi liti ſuper juribus Eccleſiæ in Urbe, Congregatio cenſuit ad ſex menſes, dummodo tamen lis vere ſit pro Eccleſia, & Ordinario videatur Oratori neceſſarium eſſe, ut per ſeipſum liti aſſiſtat*. Aliquando denique habita fuit diſtinctio inter litem ſuper titulo Beneficii, & litem ſuper præteritis diſtributionibus, denegando in hoc ſecundo caſu admiſſionem ad diſtributiones pro tempore abſentiæ, juxta reſolutionem hujus Sac. Congregationis *in Aquilana* 23. *Maii* 1626. *lib.* 13. *decret. pag.* 5. ibi, *Sacra &c. cenſuit diſtributiones petitas pro tempore, quo proſequitur litem in Curia pro conſecutione aliarum diſtributionum ei debitarum, non deberi*.

His ſtantibus, quæritur,

An, & pro quo tempore Canonico Schedelich debeantur fructus Canonicales cum diſtributionibus quotidianis in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Fructus deberi uſque ad diem 23. *Julii* 1718. *diſtributiones vero deberi per quatuor Menſes anni* 1712. *& per unum Menſem anni* 1718.

QUÆSTIO CCCXXVI.

In Cauſa Malacitana Nullitatis Profeſſionis, die 15. *Maji* 1723.

ANTONIA de Angulo Ramirez Profeſſionem Regularem emiſit in Monaſterio Monialium S. Bernardini Civitatis Malacitanæ; cumque prætenderit, eam eſſe nullam, utpote emiſſam propter vim, & metum cadentem in conſtantem mulierem, obtinuit a ſuo Genitore licentiam impugnandi Profeſſionem, & judicium inſtituit coram Ordinario Malacitano ſuper dicta nullitate *anno* 1713.

Profeſſio fuerat emiſſa anno 1705. & ſic elapſum erat quinquennium; cumque Promotor Fiſcalis Malacitanus oppoſuiſſet, quod ea, ſtante lapſu quinquennii, non eſſet audienda, & e contra Defenſores replicaverint, Curiam eſſe in poſſeſſione judicandi ſuper nullitate Profeſſionis, etiam elapſo quinquennio, ſervatis cæteris de jure ſervandis, pronunciata fuit ab Ordinario ſententia definitiva ſuper nullitate Profeſſionis.

Appellatione a Fiſcali interpoſita ad Curiam Metropoliticam Hiſpalenſem, hæc *die* 3. *Auguſti* 1716. revocavit ſententiam Ordinarii Malacitani, ex quo Monialis non poterat audiri poſt quinquennium, niſi obtenta reſtitutione in integrum a Summo Pontifice.

Et merito; prætermiſſis etenim antiquioribus reſolutionibus, cum in *Mechlinen. Reſtitut. in integrum die* 22. *Martii* 1687. diſputata fuiſſent ſequentia dubia. *Primo, An quinquennium, intra quod Regularis prætendens Profeſſionem ſuam fuiſſe nullam, poteſt ex diſpoſitione Sac. Concilii Tridentini audiri, & cauſas prætenſæ nullitatis coram Ordinario, & Superiore locali allegare, incipiat, & continuo currat a die Profeſſionis emiſſæ, vel ſolum a die ceſſantis metus, vel ſublati impedimenti, aut impotentiæ reclamandi, & quatenus a die Profeſſionis.*

Secundo, An cognitio, & conceſſio reſtitutionis in integrum adverſus lapſum quinquennii competat Ordinario loci, & Superiori locali, vel potius ſit reſervata Sedi Apoſtolicæ.

Ad primum reſponſum fuit *incipere a die Profeſſionis*. Ad ſecundum *non poſſe concedi, nec cognoſci reſtitutionem in integrum, niſi per Sedem Apoſtolicam, non obſtante quacumque conſuetudine contraria*.

Cohærenter ad hæc, ſupplices preces pro reſtitutione in integrum fuerunt Summo Pontifici exhibitæ; cumque eas ipſe remiſerit ad hanc Sacram Congregationem, demandata fuit actorum tranſmiſſio, una cum præfixione termini tam Fiſcali, quam Monialibus ad ſua jura deducenda in hac Sac. Congreg. Circumferuntur Scripturæ una cum Summario, quibus oſtenditur magna Monialis repugnantia ad Profeſſionem, oſtenditur, quod ad eam inducendam, ut profiteretur, ſuppoſitum ipſi fuit, quod Pater præ dolore eſſet ad ultimam vitæ periodum redactus. Item quod Tertiaria quædam, quæ ſancta prædicabatur, minata eſt illi, quod ſi pedem ponebat extra Monaſterium, octo legiones Dæmonum eſſent ejus corpus invaſuræ, & quod Pater, qui Miles erat, in hypotheſi egreſſus e Monaſterio, eſſet eam ducturus ad Civitatem Orani, & in mare projecturus, ſi navem aliquam inimicam obviam habuiſſet, ne præda fieret hoſtium.

Quæritur ergo,

An ſit locus reſtitutioni in integrum in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Affirmative.

QUÆSTIO CCCXXVII.

In Cauſa Guadixenſi Reſtitutionis in integrum, die 15. *Maii* 1723.

VIVEBAT Magdalena Sanchez in Civitate Bazæ una cum Stephano Patre, & Cecilia Noverca; cumque res Domi eſſet anguſta, recurſus habitus fuit ad Andream de Las Navas in Indiis Epiſcopum Guattimalæ, & Magdalenæ Patruum, ut ad occurrendum neceſſitatibus aliqua ſubſidia tranſmittere dignaretur.

Non deſtitit Epiſcopus aliqua tranſmittere congruo tempore ſubſidia per modum eleemoſynæ, cumque Thomas Canovas, qui ſtricto Conſanguinitatis gradu Magdalenæ conjunctus erat, ad Civitatem Guattimalæ ſe deinde contuliſſet, idemque Epiſcopo repræſentaſſet, in Domino expedire, ut miſericordiæ habenas relaxando dotem dictæ Magdalenæ Nepoti conſtitueret, memoratus Epiſcopus Thomæ conſignavit pro dote ejuſdem Magdalenæ Realia triginta millia.

Habita hac pecuniarum ſumma, Thomas ad Civitatem Bazæ reverſus eſt, & ſecum animo reputans, non exiguam pecuniarum ſummam eſſe ſuperfuturam, ſi Magdalena nuberet in Domino, & quod e contra univerſa ſumma expendi debebat, ſi Magdalena Matrimonium carnale contraxiſſet, non obſtante tractatu nuptiarum inito inter ipſam, & Joannem Dura, ſuaſionibus, & minis eam induxit ut ſæculo derelicto Monaſterium Monialium ingrederetur, prout ingreſſa eſt *die* 11. *Sept.* 1697. & in eodem ſubinde profeſſionem Regularem emitteret, prout emiſit *die* 15. *Sept.* 1698. Series facti refertur in ſcriptura per manus circumferenda, ex qua habetur, Stephanum Magdalenæ Patrem fuiſſe quidem in humanis tempore, quo filia ingreſſa eſt Monaſterium, ſecus autem tempore, quo profeſſionem emiſit, & ad extorquendam profeſſionem nedum incuſſum fuiſſe a Thoma metum vitæ amittendæ, ſed etiam interverſionis ſtatus, in eo potiſſimum conſiſtentis, quod idem minabatur ſe facturum, ut Epiſcopus a ſubſidiis ceſſaret, ſi Magdalena Monaſterium non ingrederetur, aut ingreſſa profeſſionem in eo non emitteret.

Alia plura in dicta ſcriptura continentur; quocirca quæritur,

An ſit locus reſtitutioni in integrum in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Negative, & amplius.

QUÆSTIO CCCXVIII.

In Cauſa Pampilonenſi Confirmationis Concordiæ, die 15. *Maii* 1723.

AB Hominibus Caſtri nuncupati *de Guembe* Diœceſis Pampilonen. ex antiqua conſuetudine perſolvitur quoddam annuum tributum frumenti, avenæ, novem albarum Gallinarum, & decem Regalium Eccleſiæ Collegiatæ, & Capitulo Beatæ Virginis *de Roncavalle*, quæ Eccleſia ſita eſt ad radices Pirenæorum, & quia prædictum tributum eſt aſportandum ad quendam locum *de Lorca*, qui eſt ſub Capituli juriſdictione, & eſt perſolvendum in manibus certæ perſonæ ab eodem Capitulo deputatæ, onus prædictum, quod attento valore aſcendit ad ſola ſcuta centum annua monetæ, gravoſum admodum eſt Hominibus Caſtri *de Guembe*,

tum

Digitized by Google

tum quia ſemper oriuntur contentiones circa qualitatem greui, & albedinem gallinarum, tum quia tributi dolatores irriſionibus exponuntur aliorum, per quorum loca tranſeunt, stant ſcandala, & mala ea occaſione contigerint.

Ad effectum itaque ſe a dicto onere eximendi, cum prædicti Homines ſint Patroni Eccleſiæ Parochialis Sancti Bartholomæi memorati Caſtri *de Guembe*, reſervato prius beneplacito Apoſtolico, in animum induxerunt cedendi juſpatronatus, ſeu jus nominandi favore Capituli, ita tamen, ut in qualibet vacatione præſentetur Incola filius loci *de Guembe*; & quatenus idoneus inter Homines loci non reperiatur, alia quæcunque Perſona idonea a Capitulo præſentetur, quæ ab Epiſcopo ſit inſtituenda, curamque exerceat animarum titulo Vicarii perpetui, in ſequelam videlicet unionis Eccleſiæ Parochialis Capitulo faciendæ.

Et quia proviſum fuit, neceſſariam eſſe congruæ aſſignationem huic Vicario perpetuo, conventa fuit aſſignatio in ſcutis 80. monetæ Romanæ; reditus etenim Parochiæ aſcendere dicuntur ad ducatos 220. auri de Gamera, & in eo, quod attinet ad hujus Congruæ exactionem, Capitulum ſe obligat ad ſolvenda Vicario quolibet anno ſcuta 40. & alia ſcuta 40. Vicarius retrahet ex emolumentis nuncupatis *de pede Altaris*, ita tamen, ut in caſu diminutionis horum emolumentorum, quæ modo ad dicta ſcuta 40. aſcendere dicuntur, Communitas loci *de Guembe*, quæ Eccleſiæ Parochiali uniendæ donat duodecim menſuras Terreni arativi liberas annui reditus quatuor menſurarum frumenti, obligata ulterius remaneat ad ſupplementum uſque ad ſummam prædictam.

Denique conventum fuit, quod Capitulum Eccleſiæ Collegiatæ, ad quam in poſterum Decimæ Parochiales pertinebunt, ſolvat quartam debitam Epiſcopo Pampilonen. taxatam in quatuordecim menſuris frumenti tranſportandi ad locum *de Salinas*, & quod etiam idem Capitulum perſolvat Dignitati *Delguiart* Cathedralis Pampilonen. pro fonte Baptiſmali annuum aliud emolumentum conſiſtens in tribus oneribus frumenti, facta per idem Capitulum ampla remiſſione, ſeu perpetua condonatione ſupra recenſiti tributi frumenti, avenæ, novem albarum gallinarum, & decem Regalium monetæ Regionis.

Tranſactio hæc digna eſt Apoſtolico Beneplacito juxta ſenſum Epiſcopi, & etiam Eminentiſſimi Domini Cardinalis Tanarii, cujus ſuffragium fuit ab hac Sac. Congregatione requiſitum, & ultra remotionem ſcandalorum, & evidentem utilitatem tum Capituli, tum Eccleſiæ Parochialis; & motivum magna conſideratione dignum, quod jus præſentandi ad Parochialem Eccleſiam de Laicali evadat Eccleſiaſticum, quæ omnia in relatione Epiſcopi & in ſuffragio Eminentiſſimi Tanarii accurate conſiderata ſunt, addi poteſt, quod licet emptiones, & conventiones, & alia quæcumque pacta conſimilia prohibeantur a Sacris Canonibus in materia juriſpatronatus, *ut in Cap. quia Clerici; ibique Gloſſa in verbo advocatio, & in cap. de jure tit. de jurepatronatus*, cum quibus concordat Sac. Concilium Tridentinum *ſeſſ.* 25. *cap.* 9. *de Reform.* omnia nihilominus ceſſant, ſtatim ac auctoritas intercedat Apoſtolica: Scribente etenim Matthæo Pariſio, Joannem Angliæ Regem omnia Patronatus jura, quæ habebat in Eccleſiis Anglicanis, pignori dediſſe Innocentio Tertio Romano Pontifici, quod prohibitum eſſe videbatur, ex quo illud, quod venditionem, & emptionem non recepit, nec pignorationem recipere poteſt, juxta textum *in l.* 9. *§. primo ff. de pignoribus*, bene adnotavit *Janus a Coſta Anteceſſor Toloſanus* in Summariis decretalium *ad titulum de tranſactionibus pag. mihi* 230. id recte factum fuiſſe, intercedente Summi Pontificis auctoritate, ibi, *ſed omnem defectum ſupplere potuit auctoritas Summi Pontificis*.

Quia vero ignoratur, an tributum, quod a Capitulo remittitur, ſit quid pure temporale, licet aſſeratur originem habere a Decimis, nonnullæ proponi poſſunt animadverſiones approbationi concordiæ adverſantes, & nonnullæ eidem faventes.

Et præmiſſo quidem, quod a Capitulo dimittitur aliquid, quod poteſt eſſe pure temporale, & acquiritur aliquid, quod eſt ſpiritualibus annexum, ſi non antecedenter, ſaltem conſequenter, juxta doctrinam *Divi Thomæ* 2. 2. *quæſt.* 100. *art.* 4. *in corpore*, quando vetitum eſt temporale recipere nedum pro re ſpirituali, vel ſpiritualibus annexa antecedenter, ſed etiam pro re ſpiritualibus annexa conſequenter; unde licet jus præſentandi annexum univerſitati bonorum tranſeat cum univerſitate in emptorem, juxta *Textum in cap. ex litteris de jurepatronatus*, non poteſt tamen juſpatronatus principaliter vendi, nec pretium univerſitatis bonorum augeri propter illud, juxta doctrinam *S. Antonini in ſumma* 2. *parte tit.* 1. *cap.* 5. *§.* 24. ibi, *ſimiliter vendere tale jus, ſcilicet Patronatus per ſe, vel etiam vendere Villam, ſeu Caſale, ubi eſt Eccleſia, cujus quis eſt Patronus, quando ratione illius Patronatus, aliquid plus peteret, ſimonia eſt*, ſubditque Lambertinus *de jurepatronatus* 2. *parte primi lib. art.* 3. *quæſt.* 4. principali ſimoniam committi, ſi quis donat aliquid temporale, ut juſpatronatus acquirat.

Facit contra approbationem, quod agitur de jure præſentandi, non ad Beneficium ſimplex, ſed ad Parochiale, & quidquid ſit de Beneficiis ſimplicibus, pactiones circa Parochiales, & receptiones rei temporalis pro ſpirituali non ſunt ſimoniacæ, quia prohibitæ, ſed prohibitæ, quia ſimoniacæ, & prohibitæ de jure Divino, itaut in illarum approbatione auctoritas Apoſtolica non ſit interponenda, uti late oſtendunt *Caballut. in Theor. & prax. juris Canonici lib.* 5. *cap.* 3. *num.* 54. *& ſeqq. Fagnan. in cap. cum pridem num.* 32. *& ſeqq. & etiam num.* 59. *tit. de pactis*, nulla facta diſtinctione inter collationem, & præſentationem, juxta doctrinam *Suarez de Relig. tom.* 1. *lib.* 4. *cap.* 28. *num.* 11. ibi, *atque hinc ſequitur, actum iſtius juris, ſcilicet præſentationem ad Beneficium materiam eſſe ſimoniæ contrariæ juri divino*.

Urget e contra pro approbatione, quod juxta receptam apud Canoniſtas Sententiam, pactiones in Beneficiis, ſive ſimplicibus, ſive Curatis ſunt prohibitæ, & ſimoniacæ, non contra jus divinum, ſed contra jus humanum, uti late oſtendit *Garzias de Benef. par. prima art.* 2. *nu.* 8. *& pluribus ſeqq.* & multo magis, quando agitur de jure præſentandi, quod in ſe ſpirituale dici non poteſt, ſed ſpiritualibus annexum conſequenter, & in quo licet ſimonia ſibi poſſit locum vindicare, id tamen procedet quoad ſimoniam, non juris divini, ſed juris poſitivi, quæ juxta praxim accedente Apoſtolica auctoritate, evitatur, uti late oſtendit *Lotter. de re Benefic. lib.* 2. *quæſt.* 9. *a num.* 7. *& ſeqq. & a num.* 78.

Examen hujus Concordiæ commiſſum fuit Eminentiſſimo Domino Cardinali Tanario, qui fuit in ſenſu approbationis Concordiæ, cum per ea ſcandala removeantur, & in eadem inſit utilitas Capituli, & jus præſentandi ad Parochialem Eccleſiam de Laicali evadat Eccleſiaſticum, & cum dicto Eminentiſſimo concordavit Epiſcopus Pampilonenſis, requiſitus pro informatione, & voto; cumque ratione officii perpendendum propoſuerim, an concurrente ex una parte probabilitate, quod tributum a Capitulo remittendum, eſſet quid pure temporale, & concurrente ex alia parte circumſtantia, quod agebatur de jure præſentandi non ad Beneficium ſimplex, ſed ad Parochiale, ſimonia in tranſactione interveniens, dicenda eſſet ſimonia a jure Divino prohibita, & ſic non ſanabilis auctoritate Pontificia, vel potius ſimonia Juris poſitivi, quæ accedente Apoſtolica auctoritate evitatur, pro majori ſuffragiorum parte viſum eſt, ſimoniam non ad primam, ſed ad ſecundam ſpeciem eſſe referendam.

Verum duo alia objecta ab Eminentiſſimis Patribus in ſuffragando fuerunt propoſita. Alterum quod juxta tranſactionem Eccleſia Parochialis S. Bartholomæi eſt unienda Capitulo, & Vicarius perpetuus eſt in illa inſtituendus, in quo rerum ſtatu urget *cap.* 13. *ſeſſ.* 24. *de Reform.* in quo prohibetur unio Eccleſiarum Parochialium Monaſteriis quibuſcumque, aut Abbatiis, ſeu dignitatibus, ſive præbendis Eccleſiæ Cathedralis, vel Collegiatæ, ſive aliis beneficiis ſimplicibus, aut Hoſpitalibus, vel Militiis.

Alterum quod ad tramites tranſactionis Univerſitas proponere debet Capitulo ſuum Concivem idoneum, & Capitulum debet eum Epiſcopo præſentare, ut ab ipſo inſtitutionem ad Parochialem recipiat, & in caſu exiſtentiæ plurium Concivium habilium eos omnes Capitulo proponere debet, ut unum eligat, Epiſcopo uti ſupra præſentandum, itaut extraneus a Capitulo præſentari non poſſit, niſi in caſu defectus omnium Concivium habilium; in qua facti ſpecie ceſſare viſa eſt utilitas, quæ habetur ſtatim ac jus patronatus de laicali evadit Eccleſiaſticum, & quæ conſiſtit in hoc, quod Concurſus non habet locum in Jurepatronatus laicali, ſed ſimplex examen, ad differentiam Juriſpatronatus Eccleſiaſtici, in quo Patronus digniorem inter probatos ab Examinatoribus Epiſcopo præſentare tenetur, ut ab eo inſtituatur juxta *Seſſ.* 24. *cap.* 18. *de reform.*

Fuerunt iſtæ difficultates communicatæ Defenſori Capituli, cui etiam notificatum fuit reſcriptum Sac. Congregationis editum hac *die* 15. *Maii* 1723. quod exhibere-

tur

tur Inſtrumentum Concordiæ; cumque nova ejuſdem ſcriptura in Congregatione habita *die 31. Julii* 1723. per manus circumferatur, quæritur

An concordia ſit confirmanda in caſu &c.

Sacra Congr. die 28. Auguſti 1723. reſpondit,
Pro approbatione, deleto pacto Juriſpatronatus paſſivi.

QUÆSTIO CCCXXIX.

In Cauſa Cæſenatenſi, die 15. Maii 1723.

Dimissa a Sacerdote Mathia Milandro in manibus ſui Ordinarii Cæſenaten. Parochiali Eccleſia Sanctæ Chriſtinæ, abſtinuit Ordinarius ab indicendo Concurſu, & animadverſa redituum tenuitate, cum iidem ſingulis annis non excedant annua ſcuta 23. Edictum publicavit, in quo, poſt expreſſam deficientiam carentiæ Beneficiorum ſimplicium, quæ dictæ Parochiæ uniri poſſent, Parochianos admonuit, ut unuſquiſque pro rata, & ad ſui aſſis proportionem contribueret pro ſupplemento Congruæ Parochialis ad tramites Concilii Tridentini *ſeſſ. 24. cap. 13. de Reform.*

Hoc Edicto Parochiani univerſi commoti ſunt, fruſtraque tentato Ordinarii animo, ut eum a Sententia removerent, repertus fuit quidam Sacerdos Joſeph Antonius Feſtus, qui olim erat Canonicus Regularis Lateranenſis, & qui poſt exitum a Congregatione, prævia licentia ſuæ Religionis, & prævio aſſenſu S. Congregationis Epiſcoporum, & Regularium, curam Animarum exercuit in Civitate Anconæ ſpatio duodecim annorum, quique promptus, & paratus eſt ad reddendum ſuæ Patriæ Beneficium, Cæſenas enim eſt, dotando competenter ex ſuis bonis Patrimonialibus Eccleſiam Parochialem Sanctæ Chriſtinæ, ſed dummodo, intercedente Apoſtolica auctoritate, eadem ſibi in titulum conferatur, & abſque concurſu, ſed non ſine examine.

Delata hujus oblationis notitia ad Ordinarium, fuit ab ipſo ſuſpenſum Edictum, ut recurſus haberi poſſet ad hanc Sacram Congregationem, exhibitoque a Parochianis ſupplici libello, fuit ille juxta morem remiſſus ad eundem Ordinarium pro informatione, & Voto.

Ordinarius in ſua, quam tranſmiſit, informatione, refert primo, quod ultra examen, quod Sacerdos Joſeph Antonius Feſtus ſubire teneretur, ejus idoneitas commendationem habuit a clar. mem. Cardinali de Aſte, & ab Eminentiſſimo Buſſio Epiſcopis Anconæ, nec non a Reverendiſſimo de Matthæis Archiepiſcopo Firmano, in quibus Diœceſibus per plures annos animarum curam laudabiliter exercuit.

Refert ſecundo, quod, etiamſi Concurſus indiceretur, difficile eſſet reperire Concurrentes, propter videlicet paupertatem redituum, qui, uti dictum eſt, non excedunt annua ſcuta 23.

Refert denique tertio, ſibi congruum videri, ut Sedes Apoſtolica aperiendo theſauros bonitatis ſuæ proſpiciat communi bono, & publicæ utilitati ſexcentarum quadraginta Animarum ſub ea Parochia degentium, et in pluribus, paupertate laborantium; unicuique enim eſt comperto eſſe contributionem a Parochianis faciendam pro ſupplemento Congruæ Parochialis, nec ſine litibus, nec ſine animorum offenſionibus ad praxim reduci poſſe, & multo magis, cum novum non ſit aliquando Parochiales ſine concurſu, & prævio tantum examine conferri, & aliquando etiam conferri illis, qui ex bonis ſuis patrimonialibus eaſdem dotarunt.

Quoad proviſionem Eccleſiæ Parochialis ſine Concurſu, & tantum prævio examine, multi dantur in jure caſus conſimilium proviſionum, de quibus *apud Ventrigl. in prax. rerum Eccleſ. par. 2. annot. 5. §. 2.* & apud *Cardinalem de Luca in adnot. ad Concil. diſcurſu 32. num. 31. & ſeqq.* & inter hos enumerantur ſequentes, quando videlicet conferenda eſt Parochia, quæ eſt de jure patronatus Laicorum, vel Parochia adeo exiguos reditus, ut operam non ferat Concurſus, uti expreſſe habetur *ſeſſ. 24. cap. 18. verſ. quod ſi juris patronatus, & verſ. ſi adeo tamen exigui.*

Quoad collationem denique Beneficii favore ejus, qui bona ſua patrimonialia contulit pro illius dote, & quidem cum pacto præcedenti, ut illud Dotanti conferatur, certum eſt hac in re contineri ſimoniam, uti probat *Textus in cap. tua nos de Simonia*, ibi, *devotioni tuæ taliter reſpondemus, quod ſi quis Clericus cum conditione, vel pacto largiatur, aut offerat bona ſua, ut illa poſtmodum pro Præbenda retineat, & in Canonicum admittatur, hujuſmodi oblatio, vel receptio fieri non poteſt ſine vitio ſimoniæ, Quæſt. Canonica.* *cum in talibus omnis pactio, aut conventio ceſſare debeat juxta Canonicas ſanctiones.*

Intercedente autem Apoſtolica auctoritate, ceſſare dicitur quæcumque labes ſimoniaca, nec conſimilis Apoſtolicæ beneficentiæ deſunt exempla, *teſte Faguan. in citato cap. tua nos num. 4.* ibi, *cum quidam Clericus non ita pridem ſua bona patrimonialia contuliſſet pro erectione Archipresbyteratus in Cathedrali Eccleſia cum reſervatione juriſpatronatus, eo pacto adjecto, ut poſſit ipſum præſentare, & non alios, conſultus ab eodem Clerico reſpondi erectionem, & inſtitutionem inde ſecutam, fuiſſe ſimoniacam, & nullam per hanc Decretalem, & opus eſſe nova proviſione, & erectione Sedis Apoſtolicæ, quam poſtea idem Clericus impetravit a Sanctiſſimo Domino Noſtro Urbano Octavo.*

His ſtantibus quæritur,

An, & quomodo petitis ſit annuendum in caſu &c.

Sacr. Congr. die 5. Junii 1723. reſpondit,
Dilata, & expectetur reſolutio Sac. Congregationis in Cauſa Firmana.

Hujus reſolutionem vide Quæſtione 348.

QUÆSTIO CCCXXX.

In Dubio Præbendæ Theologalis, die 5. Junii 1723.

Quando Præbenda Theologalis a Dataria Apoſtolica confertur, & proviſus caret gradu Magiſterii in Sac. Theologia, in Bulla proviſionis ſequentia verba leguntur: *volumus autem, quod ut infra annum proximum, gradum Magiſterii in Theologia in aliqua approbata Univerſitate ſtudii generalis, prævio rigoroſo examine, ac alias ſervatis ſervandis, ſuſcipere omnino tenearis, alioquin Canonicatus, & præbenda vacent eo ipſo &c.*

Cum autem ſæpe detur caſus, quod dicti proviſi poſt collationem ſe exhibeant promptos, & paratos ad aſſumendum Doctoris gradum in jure Canonico in aliqua approbata Univerſitate, recurſuque habito ad hanc Sac. Congregationem, reſponderi conſueverit, quod *dentur decreta*, quibus ſtatui videtur ſufficientia Magiſterii in jure Canonico ad effectum prædictum, idque difficile captu pluribus videatur, qui putant, decreta non fuiſſe, niſi particulares quaſdam diſpenſationes, in quibus Viri alioquin idonei pro lectione Sac. Scripturæ abſolvuntur ab onere aſſumendi gradum Magiſterii in Theologia in aliqua approbata Univerſitate, poſt bene ponderata ea, quæ hinc inde afferentur in diſcurſu Secretarii, quæritur,

An proviſis de præbenda Theologali cum clauſula de aſſumendo infra annum gradu Magiſterii in Sac. Theologia in aliqua approbata Univerſitate de jure ſufficiat, quod Magiſterium intra annum recipiant in jure Canonico in aliqua approbata Univerſitate.

Sacra Congr. reſpondit,
Negative, & habebitur ratio in Caſibus particularibus.

ADNOTATIONES SECRETARII

poſtea Benedicti Papæ XIV.

Circa dubium propoſitum Præbendæ Theologalis.

Summus Pontifex Alexander Tertius in Concilio Lateranenſi habito anno 1179. ſtatuit quod in unaquaque Cathedrali Eccleſia aliquod competens aſſignaretur Magiſtro Beneficium, qui Clericos ejuſdem Eccleſiæ, & Pauperes Scholares gratis doceret, uti habetur Canone 11.

Parum religioſe tam ſalubri decreto obtemperatum eſt, adeoque Innoc. Papa Tertius in Concilio Lateranenſi IV. quod habitum fuit anno 1215. illud confirmavit, & ampliavit, & inter cætera decrevit, quod unaquæque Metropolitana Eccleſia Theologum haberet, qui Sacerdotes, & alios in Sac. Pagina doceret, & in his præſertim informaret, quæ ad animarum Curam ſpectare noſcuntur, aſſignata Theologo Præbenda, non ſic tamen, ut ipſe efficeretur Canonicus, ſed tamdiu reditus perciperet, quamdiu perſiſteret in docendo, uti habetur in *cap. quia nonnulli de Magiſtris*; utque quævis Metropolitana Eccleſia facilius Theologum ſibi comparare poſſet, Honorius tertius edixit, ut Capitula mitterent juniores Clericos ad frequentandas Univerſitates, & veniam facerent reſidentiæ tum Clericis ſtudentibus, tum Magiſtris Theologiam profitentibus, uti habetur in *Cap. ſuper ſpecula de Magiſtris.*

Laudatum Innocentii tertii decretum in Concilio Lateranenſi, utpote reſtrictum ad ſolos Metropolitanos, fuit extenſum a Concilio Baſileenſi *Seſſ. 21. cap. 3.* ad omnes Cathedrales Eccleſias, & prædictum Decretum Baſileenſe ad ver-

bum inſertum fuit in ſanctione Pragmatica, & in concordato inter Leonem X. & Franciſcum Primum Galliæ Regem, & demum Tridentina Synodus *Seſſ. 5. cap. 1. de Ref.* reaſſumpta materia, nedum voluit Theologum ſtatui in quacumque Cathedrali, ſed etiam in quacumque Collegiata exiſtente in aliquo Oppido inſigni, Præbendamque quomodocumque præter quam ex cauſa reſignationis primo vacaturam, cui aliud onus incompatibile injunctum non ſit, conſtitutam, & deputatam decrevit pro Lectore Sac. Scripturæ, addiditque quod in Monaſteriis Monachorum, ubi commode fieri poſſet, etiam lectio Sac. Scripturæ haberetur, uti colligitur *ex citato cap. 1.* & late hiſtoriam erectionis Præbendæ Theologalis enarrando proſequuntur *Thomaſſin. de veteri, & nova Eccleſiaſtica diſciplina tom. 1. par. 1. lib. 2. cap. 10. Vanespen. in jus Canon. tom. 1. part. 1. tit. 11. cap. 6.*

Si ſacrarum litterarum ſtudia poſtremis temporibus in eo ſtatu permanſiſſent, in quo erant temporibus antiquioribus, nulla profecto irrepſiſſet controverſia de aſſumendis ad præbendam Theologalem, aut Magiſtro in Sacra Theologia, aut Juris Canonici Doctore; nulla quippe primis illis temporibus aderat diſtinctio inter Theologos, & Canoniſtas, Teſte *Joanne Gerſonio in Sermone facto ad juris Canonici licentiatos tom. 2.* ibi, *quibus temporibus non erat diſtinctio Theologorum, & Canoniſtarum, licet Canones Sacri multi eſſent circa tenorem traditum in Evangeliis, & cæteris libris Canonicis*, quod argumentum late exornat *Bulæus in hiſtoria Univerſitatis Pariſienſis tom. 1. ſeculo 4. pag. 580.* At cum temporibus poſterioribus Sacrorum Canonum diſciplina licet Sac. Theologiæ ſubordinata Theologiam præſupponat, uti Medicina præſupponit Philoſophiam naturalem, & Muſica arithmeticam, ſeparari cœperit a Sac. Theologia, uti bene adnotatum fuit in Præfatione ſeptimi libri Decretalium Clement. Octavi, qui fuit impreſſus, ſed nunquam publicatus, ubi legitur ad Theologum pertinere proponere dogmata, & ea ſpeculative, & ex profeſſo in ſcholis legere, & de illis, tamquam de ſuis axiomatibus diſputare, & ad Juris Canonici profeſſorem ſpectare ea præſupponere tanquam certa, & accepta ex prioribus Theologiæ principiis, hinc factum eſt ut pleræque exortæ ſint contentiones inter Theologos, & Canoniſtas pro aſſumptione potiſſimum Theologi, aut Canoniſtæ ad aliquod officium; at omiſſis illis, quæ non faciunt ad rem, ut ea, de qua nunc agitur exponatur, operæ pretium eſt onus perpendere a Concilio Trid. annexum Præbendæ Theologali.

Concilium citato *cap. 1. ſeſſ. 5. de Reform.* Canonico imponit onus exponendi Sacram Scripturam, & eamdem interpretandi ad ipſius Sac. Scripturæ expoſitionem & interpretationem, & rurſus, ut ipſa Sac. Scripturæ lectio habeatur, & paulo poſt ſermonem habendo de Monaſteriis Monachorum ſubdit, in Monaſteriis quoque Monachorum, ubi commode fieri queat, etiam lectio Sac. Scripturæ habeatur, & licet ibi ſancta Synodus loqui videatur de lectione Sac. Scripturæ tamquam diſtincta a lectione Theologiæ Scholaſticæ, tum quia loquitur de ipſa S. Bibliæ expoſitione, ne cæleſtis ille Sacrorum Theſaurus, quem *Spiritus Sanctus ſumma liberalitate hominibus tradidit, neglectus jaceat*, tum quia occaſione memorati decreti inter Abbatem Caſſinenſem, & Dominicum Sotum in ipſo Concilio exortæ ſunt diſputationes de prælatione, aut lectioni Sac. Scripturæ, aut lectioni Sac. Theologiæ Scholaſticæ præſtanda, *Teſt. Card. Pallavic. in Hiſt. Conc. Trid. ſeſſ. 7. cap. 5.* cum nihilominus allegatum Caput primum promiſcue loquatur de lectione Sac. Scripturæ, & de lectione Theologiæ, ibi, pro lectoribus Sac. Theologiæ, & rurſus ut Theologiæ lectio in eis commode haberi non poſſit, Sac. hæc Congregatio fuit in ſenſu quod obtinens præbendam Theologalem ſuo muneri ſatisfaciat ſive Sac. Scripturam interpretetur, ſive legat Theologiam Scholaſticam, uti habetur in reſolutione apud *Gallemart ad dictum capit. 1. num. 16. ſeſſ. 5. de Reform.* & proſequuntur *Fagnan. in cap. quia nonnullis num. 29. & ſeqq. de Magiſtris, Garzias de Benefic. par. 5. cap. 4. num. 156. Piehing in jus Canon. tit. 4. lib. 5. tit. 5. §. 1. ſub nu. 7. §. Notandum ſexto. Pignatell. conſult. 62. num. 27. tom. 3.* & concordat Concil. provinciale Beneven. habitum anno 1656. ſub Archiepiſcopo Joanne Baptiſta Foppa *tit. 12. de Magiſtris* ibi, *proviſi de hujuſmodi præbendis Sac. Script. interpretari, aut docere &c. per ſe & non per alios compellantur.*

Si onus Canonici Theologi fuiſſet reſtrictum ad explicationem S. Scripturæ, vel lectionem Theologiæ Scholaſticæ, Doctores in jure Canonico ad dictam præbendam nunquam aſpirare potuiſſent, & de facto in Metropolitana Mediolanenſi, in qua Canonicus Theologus ſac. explicabat Scripturam, S. Carolus Borromæus diſtinctam aſſignavit Præbendam Canonico in jure Doctori, qui Sac. Canones bis in hebdomada explicaret, uti ex Giuſſano in ejus vita perpendit *Thomaſſin. loco citato num. 4.* & cum lectioni Theologiæ Scholaſticæ fuerit ſubrogata lectio Caſuum Conſcientiæ, ſive Theologiæ Moralis, hinc aperta eſt via Doctoribus Jur. Canonici ad obtinendam Præbendam Theologalem.

Deſcendendo itaque ad dictam ſubrogationem, fieri hæc cœpit cumulative cum ipſa lectione ſac. Scripturæ. Et exemplum hujus cumulativæ ſubrogationis extat in *cap. 5.* celeberrimæ Synodi Farfen. clar. mem. Card. Caroli Barberini ibi, *Præbendam Canonicalem primo vacaturam, ad uſum lectionis S. Scripturæ, & Theologiæ Moralis ut ſupra habendæ ex nunc, prout ex tunc ad formam Sac. Conc. Trid. perpetuo conſtituimus, & deputamus*; & in Synodo Montis Faliſci habita anno 1710. *cap. 6.* hæc habentur de præbenda Theologali, qui igitur de ea proviſi fuerint, ſtatis diebus poſt *Veſperas in Sacrario ſuper aliquo ex Canonicis libris lectionem habebunt, quod ſi pro ea ſcripturæ lectione ex re magis eſſe videbitur de morum Doctrina diſſerere, fiet, nobis tamen relinquimus, quod maluerimus ex ſcriptura, vel morali argumentum deſignare*, & cohærenter ad hæc Monacell. *in formul. num. 1. tit. 2. formula 5. pag. 40. & ſeqq.* poſt expoſitam formulam erectionis Præbendæ Theologalis, ſcribit *num. 5. & ſeqq.* Canonicum debere eſſe paratum ad utrumque, hoc eſt ad lectionem Sac. Scripturæ, & ad explicationem quæſtionum Moralium, & unum debere facere, & aliud non omittere.

Cumulativa lectio ſac. Scripturæ cum Theologia morali ceſſavit, & ſub obtentu, quod utilior eſſet pro Clero in locis potiſſimum, qui diſſiti ſunt ab hæreticis, lectio ſolius Theologiæ Moralis, Canonicus Theologus ſolos Conſcientiæ Caſus explicavit; cumque nemo non ſciat maximam eſſe connexionem inter jus Canonicum, & Theologiam moralem, huic fundamento innixi ſunt quotquot aſſeruerunt, ſatis eſſe pro obtinenda Præbenda Theologali, quod aliquis ſit Doctor in jure Canonico, licet Magiſterium in ſacra Theologia non receperit, & eo fortius quando in Metropolitana, vel Collegiata, aut Cathedrali mos inolevit, ut loco lectionis ſac. Scripturæ aut Theologiæ Scholaſticæ lectio Theologiæ moralis habeatur, ut in ſpecie firmant *Ricc. deciſ. 101. per tot. par. 4. Ventrigl. in prax. rer. Eccleſ. part. 2. annot. 12. §. 1. n. 13. R. P. D. Petra ad Conſtit. Apoſtol. tom. 4. pag. 252. n. 35. & ſequitur Rota in Forolivien. Canonicatus Theologalis 25. Junii 1700. §. 1. coram bon. mem. Anſaldo.*

Hæc quoad placita Doctorum, & praxim nonnullarum Eccleſiarum; nunc autem ſermonem transferendo ad reſolutiones hujus Sac. Congregationis, Card. Alciatus notavit, non potuiſſe Epiſcopum Cremonenſem conferre primam præbendam poſt Concilium vacantem Canoniſtæ, licet Theologum idoneum ſecularem in Civitate non inveniſſet, & proviſum non feciſſe fructus ſuos, & Epiſcopum indiguiſſe abſolutione Papali propter pœnas impoſitas in Bulla Pii IV. contra non obſervantes Conc. Trid. & Card. S. Sixti adnotavit non eſſe eandem rationem de præbendis Theologalibus, ac de Canonicalibus, & Præbendam Theologalem tunc ſolum Canoniſtæ conferri poſſe, quando facta diligentia non invenitur Theologus in loco, uti refertur apud *Fagnan. in cap. quia nonnullis num. 32. de Magiſtris.*

Die 16. Aprilis anno 1595. Sac. hæc Congreg. ita reſcripſit Epiſcopo Pharenſi, uti habetur *lib. 8. Decretorum pag. 116. Præbendam Theologalem alicui ex Collegii Illyrici Alumnis alioquin idoneis, utique conferri ab Epiſcopo poſſe, tametſi is caſus conſcientiæ tantum ſit explicaturus.*

Die 14. Novembris 1626. Sac. Congregat. in Cauſa Aquilejen. cenſuit Doctorem in jure Canonico eſſe admittendum, uti habetur *lib. 13. Decret. pag.* 136.

Die 12. Novembris 1639. Sac. Congreg. ita reſcripſit in quadam Polignanen. pro obtinenda Præbenda Theologali ſufficere, ut quis ſit licentiatus in utroque jure, alias idoneus ad docendam Theologiam moralem, & ideo in hoc caſu D. Secretarius faciat extrajudicialiter examinare Oratorem ſuper illius habilitate per Patrem Torquatum de Cupis, uti habetur *lib. 16. Decretal. pag. 292.*

Die 3. Februarii 1646. Sac. Congregatio in quadam Aſten. ita reſpondit, quæritur an Doctor in jure Canonico poſſit obtinere præbendam Theologalem, & an Theologus non Doctor poſſit ſimiliter illam obtinere, Sac. &c. ad Primum reſpondit poſſe, & ad ſecundum pariter affirma-

Digitized by Google

firmative reſpondit, ſi non adſit Doctor æqualis idoneitatis, uti habetur *lib.* 18. *Decret. pag.* 31.

Die denique 27. *Septembris* 1681. *lib.* 32. *Decret. fol.* 14. *a terga* in quadam cauſa Vigilien. hæc habentur, Franciſcus Venerianus Canonicus Theologus Cathedralis Vigilien. ſupplicat pro indulto, ut loco ſe doctorare faciendi in Theologia, poſſit aſſumere gradum doctoratus in jure Canonico, Sacr. &c. ad quam Sanctiſſimus Dominus Noſter libellum hujuſmodi remiſit, attenta relatione Epiſcopi Vigilien. cenſuit, ſi Sanctitati ſuæ placuerit, poſſe per ſuas litteras Apoſtolicas committi eidem Epiſcopo, qui veris exiſtentibus narratis, & dummodo prævio diligenti examine Oratorem invenerit habilem, & idoneum docendi Theologiam moralem, & explicandi Sac. Scripturam juxta legem in fundatione Præbendæ Theologalis appoſitam pro ſuo arbitrio, & Conſcientia cum eo gratis diſpenſet, ut gradum Doctoris in jure Canonico ſuſcipere valeat, qui ſic ſuſceptus Oratori ſuffragetur, perinde ac ſi ipſe in Sac. Theologia graduatus reperiretur, ita tamen ut Theologiam moralem docendo, & ſac. Scripturam explicando vere incumbat, & ſedulo præſtet operam, & de præmiſſis facta relatione Sanctiſſimo *die* 25. *Octobris* Sanctitas ſua Sac. Congregationis ſententiam benigne approbavit.

Colligitur ex dictis, Sac. Congregationem primis temporibus voluiſſe pro Præbenda Theologali Doctoratum in Sac. Theologia, mediis temporibus admiſiſſe etiam Doctoratum in Sacris Canonibus, & poſtremis temporibus Conſilium præſtaſſe Sanctiſſimo pro diſpenſatione; at hic ultimus ſtatus æquivocus eſſe poteſt, cum in tantum forte neceſſaria exiſtimata fuerit diſpenſatio, in quantum forte in fundatione Præbendæ appoſita fuerat conditio Doctoratus in Sac. Theologia.

Quia vero hæc eadem conditio apponitur in litteris proviſionis Præbendæ Theologalis, poterunt EE. VV. benigne perpendere, an ei ſufficienter ſatisfiat per aſſumptionem Doctoratus in Jure Canonico; pro parte etenim negativa facit, quod ſicuti de jure non ſatisfit dictæ conditioni per Doctoratum in jure Canonico, quando eadem eſt appoſita in fundatione, cum in hoc caſu ex ſupradictis requiratur diſpenſatio, ſic idem dicendum eſſe videtur in terminis ejuſdem conditionis appoſitæ in litteris proviſionis.

E contra pro parte affirmativa facit quod ſummus Pontifex præſumitur ſe conformare diſpoſitioni Juris, unde ſi de jure ſufficit pro Præbenda Theologali Doctoratus in jure Canonico, non erit neceſſarium Magiſterium in Sacra Theologia, licet illud præſcribatur in litteris proviſionis, & ut revera dici poſſet non ſatisfieri conditioni per lauream in jure Canonico, opus eſſet, ut Papæ fuiſſet expoſitum, quod Orator eſſet in jure Canonico graduatus, & quod hoc minime obſtante, Papa in litteris proviſionis eidem demandaſſet aſſumptionem Magiſterii in Sac. Theologia; in ea quippe facti ſpecie Doctoratus in jure Canonico non eſſet ſufficiens.

Atque hæc dicta ſunt ſub cenſura, ſalvo ſemper &c.

QUÆSTIO CCCXXXI.

In Cauſa Sabinenſi, ſeu Narnienſi Parochialis, die 5. Junii 1723.

EMINENTISSIMUS Dominus Cardinalis Franciſcus Pignatellus Epiſcopus Sabinen. commiſit Epiſcopo Nuceriæ Paganorum, ut prædictam ſuam Sabinenſem Diœceſim viſitaret, & inter cætera, quæ fuerunt a Viſitatore decreta, die 29. menſis Maii 1720. fuit ab ipſo ſtatutum, ut pro commoditate incolarum, & habitantium in quamplurimis Villulis, Eccleſia S. Mariæ ad Nives in Parochialem eligeretur; cumque ſubinde nomine habitantium exhibitus fuiſſet prædicto Eminentiſſimo Epiſcopo ſupplex libellus pro erectione dictæ Eccleſiæ in Parochialem, Vicarius Generalis in novam Parochialem erexit, & conſtituit Eccleſiam Sanctæ Mariæ ad Nives, mandavitque ut in Ciborio aſſervaretur Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum, Fons Baptiſmalis conſtrueretur, & quod ultra duo Prædiola exiguiſſimi reditus, & ad annuum reditum unius ſcuti aſcendentia, novo Parocho aſſignata pro ejus ſubventione, & Eccleſiæ manutentione, eidem Decimæ perſolverentur ab habitantibus.

Et fundamentum novam hanc Parochiam erigendi conſtitutum fuit in magna, quæ aderat, difficultate, & in notabili Parochianorum incommodo adeundi Parochialem Eccleſiam Carbii pro recipiendis Sacramentis, & audiendis Divinis Officiis; abſque eo quod ulla via in oppoſitum fieri potuerit propter parvum numerum hominum ſub nova Parochia degentium; animæ etenim in totum aſcendunt ad numerum 565. & familiæ ſunt 132. & licet nonnullæ ex his familiis adhuc domicilium retineant in Terra Carbii, & in nova Parochia tuguria habeant, in quibus per aliquam anni partem habitant, occaſione videlicet culturæ bonorum, cum autem centum familiæ perpetuo inhabitent, & fixos habeant lares in Parochia, ſatis hoc habitum fuit pro dicta novæ Parochiæ erectione.

Secuta novæ Parochiæ erectione, nonnulla a Curia Epiſcopali Sabinen. Edicta prodierunt tum quoad ſolutionem Decimarum novo Parocho, tum quoad prohibitionem, ne adſcripti novæ Parochiæ Sacramenta reciperent tempore Paſchatis, vel ſine debitis licentiis Matrimonia contraherent in Terra Carbii, & demum ne Parochiani infirmi, & morti proximi, eorumque Cadavera ad d. Terram tranſportarentur, & ex his, & conſimilibus contentiones exortæ ſunt inter Promotorem Fiſcalem Curiæ Epiſcopalis Narniæ, & homines Terræ Carbii ex una, & Promotorem Fiſcalem Curiæ Epiſcopalis Sabinen. ex altera partibus.

Delatis ad hanc Sacram Congregationem controverſiis, ſcriptum fuit utrique Ordinario pro informatione, & Vicarius Generalis Sabinen. retulit fines ſuæ Diœceſis protrahi uſque ad foveum Terræ Carbii; nec in hoc ullam eſſe poſſe difficultatem, cum pertinentia fuerit declarata in ſententia A. C. Cincii, quæ tranſiit in judicatum, & quam renunciatio liti facta ab Epiſcopo Narnien. ſubſequuta eſt. Retulit inſuper novæ Parochialis erectionem ſervatis ſervandis a ſe factam, & demum ſubdidit Parochianos fuiſſe commotos a Parocho Terræ Carbii, & ſe coactum fuiſſe ad publicanda edicta etiam pœnalia, ut eorum audaciam compeſceret, ut jura novæ Parochiæ defenderet, & ut tandem ſcandalum de medio tolleret, infirmi etenim non adhuc Sacramentis muniti ſuper aſellum aliquando verſus Terram Carbii aſportati ſunt, & in itinere abſque Sacramentis vitam cum morte commutarunt.

Epiſcopus e contra Narnien. novam hanc Parochiam in ſua informatione inquit erectam fuiſſe abſque reditibus, & ſubſidiariam populi coactionem eſſe impracticabilem, tum quia agitur de pauperibus habitatoribus, tum quia nonnulli ex his duplici onere gravantur, ſolvendi videlicet Decimam novo Parocho, a quo Sacramenta recipiunt, & aliam Decimam Parocho, in cujus Parochia retinent bona. Item novum Rectorem non poſſe omnium Confeſſiones excipere, cum miſerabiles Parochiani in ſolemnioribus turmatim confluant ad Sacramenta percipienda, itaut major eorum pars non confeſſa ſit diſceſſura. Rurſus habentes domicilium in ipſa Terra Carbii ſuos eſſe ſubditos, nec ſubditos per conſequens cenſeri poſſe Epiſcopi Sabinen. licet aliquando morentur in loco per ſententiam A. C. aſſignato Epiſcopo Sabinen. cum in eo commorentur cauſa commodioris culturæ bonorum, & facilioris fructuum recollectionis. Denique mirum non eſſe, ſi infirmi ad Terram Carbii deferantur cum ſolvant collectas pro ſtipendio Medici, & Chirurgi dictæ Terræ.

Hæc ſunt quæ in utraque relatione continentur; cumque jura hinc inde circumferantur, quæritur

I. *An erectio Eccleſiæ S. Mariæ ad Nives in Territorio Carbii in Parochialem demandata in Sacra Viſitatione ſuſtineatur in caſu &c.*

II. *An Edicta Vicarii Generalis Sabinenſis ſuſtineantur in caſu &c.*

Sacra Congr. reſpondit,
Ad primum dilata, & ad mentem. Ad ſecundum dilata.

QUÆSTIO CCCXXXII.

In Cauſa Cremonenſi, die 5. Junii 1723.

PLURES controverſiæ exortæ inter Præpoſitum Parochialis Eccleſiæ S. Leonardi Caſalis Majoris, & Confratres Mortis, & Orationis, Oratorium habentes intra limites dictæ Parochiæ, fuerunt examinatæ, & reſolutæ *die* 23. *Januarii* 1706. ut ex folio dictæ Congregationis colligi poteſt.

Aliqua tamen dubia indeciſa remanſerunt, & ſignanter, an Confratres celebrantes Feſtum Nativitatis B. Mariæ Virginis in ſuo Oratorio, invitare tenerentur Præpoſitum S. Leonardi, & quatenus affirmative, an di-

dus Præpoſitus teneretur per ſeipſum in dicto Feſto Miſſam ſolemnem celebrare, & quateous eſſet impeditus, teneretur deputare Cappellanum dicti Oratorii, vel potius deputare valeret alium Sacerdotem ſibi beneviſum.

Adeoque facta horum dubiorum nova propoſitione in Congregatione habita die 31. Julii 1717. nulla pariter fuit capta reſolutio, ſed dictum quod interim per modum proviſionis, & ſine præjudicio jurium partium Præpoſitus invitaretur ad celebrationem Feſti, ipſoque renuente vel impedito, Confratres procederent ad electionem Sacerdotis ſibi beneviſi, & hoc ipſum fuit confirmatum in decreto proviſionali edito die 21. Maii 1718. in quo declaratum eſt, functiones ordinarias, & juxta inſtitutum fieri conſuetas, expleri poſſe ſine præjudicio jurium ambarum partium e Confraternitate per eundem Cappellanum, & electionem Sacerdotis pro celebratione Feſtivitatis Nativitatis B. M. V. ab iiſdem Confratribus eſſe explendam in caſu renitentiæ, ſive impedimenti Præpoſiti.

Proviſionalia hæc decreta, quæ pro objecto habuerunt pacem, & Concordiam inter Præpoſitum, & Confratres, novis diſſidiis viam præbuerunt, contendentibus videlicet Confratribus, ſe abſque licentia Præpoſiti facere poſſe Proceſſionem die Feſto Nativitatis B. M. V. dicto Præpoſito S. Leonardi invitato, & renuente, aut impedito proceſſioni intervenire, ſeque ulterius dictam proceſſionem facere poſſe cum interventu Cappellani, aut alterius Sacerdotis a ſe, & non a Præpoſito eligendi, & controverſias controverſiis addendo, promota fuit a memoratis Confratribus prætenſio, quod Præpoſitus, qui inſimul eſt Confrater Confraternitatis, duo ſuffragia habere non poſſit, ſed unum duntaxat in Congregationibus, quæ fiunt.

Excipit e contra Præpoſitus, non eſſe licitum Confratribus ſine ſua poſitiva licentia proceſſiones ducere extra ambitum proprii Oratorii, ſive Eccleſiæ juxta reſolutiones SS. Congregationum, Conſtitutiones Synodales, & obſervantiam, & in caſu renitentiæ, vel impedimenti ad ſe pertinere facultatem deputandi pro interventu Sacerdotem ſibi magis beneviſum; haud urgentibus ſupramemoratis proviſionalibus decretis, cum eadem utpote loquentia de functionibus intra ambitum faciendis, & in eo, quod ſpectat ad duplex in Congregationibus ſuffragium, Præpoſitus ait ſe eſſe in poſſeſſione, & duplex ſuffragium fuiſſe ſuo Anteceſſori conceſſum.

Relatio Epiſcopi favet Præpoſito, quocirca quæritur,

I. An Præpoſito S. Leonardi invitato, & renuente, aut impedito intervenire Proceſſioni occaſione Feſti Nativitatis Beatæ Mariæ Virginis adhuc Confratres Mortis Oppidi Caſalis majoris illam facere poſſint abſque licentia dicti Præpoſiti in caſu &c.

II. An dicti Confratres facere poſſint eandem proceſſionem cum interventu Cappellani, aut alterius Sacerdotis per ipſos, non autem per Præpoſitum deſtinandi, in caſu &c.

III. An Præpoſito S. Leonardi, & ſimul Confratri dictæ Confraternitatis competant duo ſuffragia, vel unum duntaxat in Congregationibus ejuſdem Confraternitatis, in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Ad primum affirmative intra ambitum proprii Oratorii, extra vero ambitum negative, niſi Epiſcopi licentia accedat. Ad ſecundum affirmative. Ad tertium negative quoad primam partem, & affirmative quoad ſecundam.

QUÆSTIO CCCXXXIII.

In cauſa Fanenſi, die 5. Junii 1723.

EXTAT in Civitate Fanenſi quoddam Collegium fundatum a Vincentio de Nolphis, & in hoc Collegio aluntur duodecim Nobiles Adoleſcentes, quorum octo ſtudiis Juris Canonici, & Civilis, & alii quatuor Medicinæ incumbere debent.

Inter hujus Collegii Conſtitutiones una reperitur, in qua ſic legitur: *I Superiori del Collegio dovranno eſſere ſempre il Veſcovo di Fano, il Rettore della Congregazione di S. Pietro, ed il più antico Dottore del Conſeglio;* cumque antiquior Doctor inter Conſiliarios eſſet Joſeph de Dionyſiis, ſed Doctoratus gradum in publica Univerſitate non recepiſſet, & e contra Pompejus Zagarellus non eſſet antiquior in Collegio, ſed Doctor, qui gradum Doctoratus in publica Univerſitate receperat, exorta eſt controverſia, cui ex ipſis ſuperioritas Collegii Nolphi eſſet deferenda.

Scriptum fuit Epiſcopo pro Informatione, & Voto, cumque idem utriuſque Collitigantis jura audiviſſet, & fuiſſet in ſenſu favorabili pro Zagarello, re propoſita inter ſummaria precum in Congregatione habita *die* 19. *Septembris* 1722. Sac. Congregatio cenſuit prælationem deberi Pompejo Zagarello, impetrataque a Dionyſio nova audientia, quæritur in præſenti, *An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis.*

Quoad Beneficia, & Dignitates Eccleſiaſticas certum eſt, Doctoratum non receptum in publica Univerſitate non ſuffragari, *juxta Conſtitutionem* 60. *S. Pii V. Bullar. tom.* 2. & reſolutionem hujus Sac. Congregationis confirmatam a Clemente X. & relatam per extenſum apud bon. mem. R. P. D. de Zaulis ad Statut. Favent. *lib.* 1. *rub.* 20. *num.* 10.

At licet hic non agatur de Dignitate, vel Beneficio Eccleſiaſtico, contendit tamen Zagarellus, non poſſe Dionyſio ſuffragari Doctoratum non receptum in publica Univerſitate, tum quia conſimilia Doctoratus Privilegia, utpote ſine examine conceſſa non attenduntur, juxta *deciſ.* 846. *num.* 3. *coram Emerix Jun.*, tum quia maximopere convenit, ut Collegii ſuperioritas deferatur Doctori publicæ Univerſitatis, cum Collegium ſit inſtitutum ad erudiendos Juvenes pro conſequenda Laurea Doctorali, & tandem quia a principio uſque in præſens Collegii ſuperioritas ſemper fuit delata Doctori publicæ Univerſitatis, excepto ultimo Caſu, qui nec fuit pacificus, cum motæ fuerint controverſiæ contra Doctorem ex privilegio, & ignoretur, qua de Cauſa ſuam proſecutionem non habuerint.

Excipit e contra Dionyſius ſe habere omnia requiſita pro obtinenda ſuperioritate, cum ſit antiquior inter Conſiliarios, & ſit Doctor, & ulterius pluribus aliis muneribus functus ſit, non attento Doctoratu ex privilegio, cum immediatus Prædeceſſor fuerit Doctor eodem modo, & fundator non requiſiverit Doctoratum Univerſitatis.

His ſtantibus, quæritur,

An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis.

Sacra Congr. die 26. Junii 1723. reſpondit,

Prævio receſſu a deciſis ſuperioritatem deberi Dionyſio.

QUÆSTIO CCCXXXIV.

In Cauſa Montis Politiani, die 26. Junii 1723.

VENERABILIS Dei Servus Cardinalis Robertus Bellarminus in Conſtitutionibus, quas edidit, pro regimine novæ Cathedralis Montis Politiani, quæque ſubinde Auctoritate Apoſtolica fuerunt confirmatæ, decrevit, ut Matutinum Officium in poſterum diceretur mane circa ortum ſolis, vel non diu poſtea, & juxta hanc legem preces Matutinæ, & Laudes circa ortum ſolis, & tempore hyemali una hora poſt ortum ſolis recitatæ ſunt.

Ita res ſe habuit uſque ad annum 1616. quo decurrente, cum Canonici capitulariter uniti, communi calculo, exceptis duobus, reſolutionem feciſſent de habendo recurſu, prout habuerunt, ad hanc Sacram Congregationem, pro mutatione horæ Matutini, hoc eſt pro facultate illud recitandi de ſero, a Kalendis videlicet Novembris ad totum menſem Aprilis, non obſtante, quod aliter ſtatutum fuiſſet in Conſtitutionibus Apoſtolica Auctoritate roboratis, uti expoſuerunt, datæ ſunt litteræ juxta morem Epiſcopo pro informatione, & voto.

Epiſcopi informatio fuit favorabilis petitioni Canonicorum, ponderatoque, quod Cathedralis erat ſita in Cacumine Montis, quod Canonici tuendæ valetudinis gratia tempore hyemali ſe abſtinebant a Choro, quod gratia demum non carebat exemplo in Provincia, cum in Eccleſiis Piſana, Volaterrana, Cluſina, Cortonenſi, Collis, S. Miniati, & Pientina Matutinum Officium diei ſequentis recitetur die præcedenti propter aeris ſubtilitatem, Sacra Congr. *die* 3. *Octobris* 1716. commiſit Epiſcopo Montis Politiani, ut Canonicis gratis indulgeret, quod horas Matutini, & Laudum a die immediate ſequenti poſt feſtum Epiphaniæ uſque ad diem Cinerum excluſive, de ſero recitare poſſent, & valerent.

Fuit hoc reſcriptum executioni mandatum, ſed cum poſt plurium annorum lapſum, Canonicus Franciſcus Xaverius Ægidii novum ad hanc Sacram Congregationem recurſum habuiſſet, inſtando, ut gratia jam conceſſa retractaretur, novæ ad Epiſcopum datæ ſunt litteræ, & Epiſcopus dubitans de mutata Canonicorum voluntate, cum Capitulum coram ſe convocaſſet, & ſecreta ſingulorum ſuffragia per fabas albas, & nigras de more expetiiſſet, decem ex ſexdecim Capitularibus nihil eſſe innovan-

vandum cenſuerunt, & ſic Matutinum, & Laudes eſſe recitandas ad tramites decreti editi die 3. Octobris 1716.

Ita legitur in nova Epiſcopi informatione, in qua idem ſe revera favorabilem oſtendit, & conſentientem majori parti Canonicorum, & quia recolendæ mem. Antonius Cervinus Epiſcopus Montis Politiani in ſuo cum quo deceſſit teſtamento quaſdam diſtributiones conſtituit pro ſex Cappellanis Matutini recitationi intereſſentibus, *da tutta la ſomma del frutto, quello, che terrà l' amminiſtrazione, ritenga per ſua mercede annualmente ſcudi due, & ogni reſtante ſi divida ugualmente fra i detti ſei Cappellani, con obbligo d' intervenire tutti quotidianamente a recitare il Matutino in detta Chieſa Cattedrale, e non in Sacriſtia, come di preſente, ma in Coro, e mancando ciò fare, quello, che mancherà intervenirci, reſti privo di tal emolumento*, reſpondetur a Canonicis ex hoc legato nihil aliud inferri poſſe, quam quod ſi Cappellani prædicti volunt lucrari diſtributiones, debent recitare Matutinum, non in Sacriſtia, ſed in Choro, quæ res nihil habet commune cum recitatione Matutini poſt Completorium per aliquam anni partem.

Jura hinc inde circumferuntur, unde quæritur

I. An decretum Sac. Congregationis anni 1716. concedens recitationem Matutini cum Laudibus de ſero poſt Veſperas Canonicis Cathedralis Montis Politiani, ſuſtineatur, & quatenus negative.

II. An Matutinum cum Laudibus recitari debeat de mane ad formam Conſtitutionis clar. mem. Card. Bellarmini in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,
Ad Primum affirmative. Ad Secundum ſatis proviſum in primo.

QUÆSTIO CCCXXXV.

In Cauſa Sorana, die 26. Junii 1723.

BENEDICTUS Coſſa, & Franciſcus Francatius, qui ſunt Canonici Collegiatæ Eccleſiæ Sancti Michaelis Terræ Arpini Diœceſis Soranæ, recurſum habuerunt ad hanc Sacr. Congregationem exponendo, ſe conſtitutos eſſe ob defectum ætatis in minoribus Ordinibus, ſe per integrum anni circulum abſque ulla vacatione ſubire rigoroſum Chori ſervitium, & ſe nihilominus non percipere, niſi annuos ducatos circiter viginti, quando annuus reditus cujuslibet alterius Canonici ejuſdem Eccleſiæ excedit ſummam ducatorum 540.

Scriptum fuit Epiſcopo pro informatione, & voto, & Epiſcopus retulit expoſita in facto ſubſiſtere, & Canonicos nihil opponere præter conſuetudinem, eumque, miſſis exceptis, æquale ſit onus, quod Canonici ſuſtinent, ſive Presbyteri ſint, ſive Clerici, infert Epiſcopus fructuum diſtributionem æqualiter eſſe faciendam præter emolumenta Miſſarum.

Contendunt Benedictus Coſſa, & Franciſcus Francatius conſuetudinem non eſſe ullo modo probatam, durumque profecto videri, ut Canonico Clerico præſtetur quarta pars illius portionis, quæ datur Canonico Presbytero, quando certum eſt, de jure non requiri Sacrum Ordinem in Canonicis Eccleſiarum Collegiatarum, ſed ſufficere primam Tonſuram. Jura circumferuntur, quocirca quæritur,

An Clerici Benedictus Coſſa, & Franciſcus Francatius Canonici Eccleſiæ Collegiatæ S. Michaelis Arpini admittendi ſint ad integram participationem, tam diſtributionum quotidianarum, quam alterius cujuſcumque reditus provenientis a Maſſa Communi, & Præbendis Canonicalibus pro æquali cum aliis Canonicis Sacerdotibus ejuſdem Collegiatæ, exceptis oneribus Miſſarum, & aliorum requirentium Sacrum Ordinem in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,
Negative.

QUÆSTIO CCCXXXVI.

In Cauſa Vaſionenſi Præminentiarum, die 26. Junii 1723.

JOANNES de Bretons, qui Prioratum Eccleſiæ S. Michaelis loci Malaucenæ obtinebat, anno 1572. devenit ad tranſactionem cum Vicario ejuſdem Eccleſiæ, & eidem conceſſit omnes, & ſingulas oblationes, impoſito onere retinendi Coadjutorem propriis expenſis, ſibique reſervata præeminentia in Eccleſia, in caſu perſonalis reſidentiæ.

Anno 1598. Prioratus fuit unitus Capitulo Metropolitanæ Avenionenſis, firma remanente perpetua Vicaria, uti ſupra erecta, cumque progreſſu temporis Populus ſubjectus Curæ Parochiali prædictæ Eccleſiæ Sancti Michaelis incrementum habuiſſet, operæ pretium Capitulo viſum eſt demandare Vicario perpetuo, ut ultra Coadjutorem inſtitutum in ſequentiam tranſactionis initæ anno 1572. Vicarius ſibi alium adſciſceret Coadjutorem ad nutum amovibilem, qui Coadjutor Viceprioris nomen aſſumpſit.

Vicaria perpetua modo obtinetur a Sacerdote Alexandro Filiol, cumque inter ipſum, & ſecundum Coadjutorem, ſive Vicepriorem exortæ ſint controverſiæ, an Miſſæ videlicet, & aliæ functiones ſolemnes explendæ ſint a Vicario perpetuo privative quoad Vicepriorem, allegata a Vicepriore conſuetudine immemorabili, fuit eidem data facultas dictam conſuetudinem probandi. Cumque poſt multi temporis lapſum immemorabilis non fuerit ullo modo probata, inſtante Alexandro Filiol poſt auditam Epiſcopi Vaſionenſis Ordinarii relationem, quæ eſt eidem favorabilis, ſequens in præſenti diſputandum proponitur dubium:

An Miſſæ, aliæque functiones ſolemnes in feſtis mobilibus ſpectent ad Vicarium perpetuum in ejus Eccleſia Parochiali Sancti Michaelis Malaucenæ privative quoad Vicepriorem deputatum in Coadjutorem curæ animarum a Capitulo Avenionenſi in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,
Affirmative, & amplius.

QUÆSTIO CCCXXXVII.

In Cauſa Iſernienſi, die 26. Junii 1723.

CAPITULUM Cathedralis Iſernien. componitur ex duabus Dignitatibus, Archipresbytero videlicet, & Primicerio, & duodecim Canonicis, & duodecim Hebdomadarii Choro inſerviunt; cumque continua ſit Choro intereſſentia, excluſo etiam beneficio menſium Conciliarium, ſupplices preces Sanctiſſimo Domino Noſtro exhibitæ ſunt pro obtinenda alternativa, quod una videlicet hebdomada una Dignitas, & ſex Canonici, & duodecim Hebdomadarii Choro inſervirent, & alia hebdomada alia Dignitas, alii ſex Canonici, & iidem duodecim Hebdomadarii eidem Choro inſervirent, & ſic alternatim, exceptis tamen Communibus, quibus omnes intereſſe deberent.

Supplicatio fuit a Sanctitate Sua ad hanc Sacram Congregationem remiſſa, quæ audire voluit Epiſcopum, & Epiſcopus teſtatus eſt de continuo, & nunquam interpolato ſervitio, de nimia aeris rigiditate, & humiditate, de infirmitatibus habitualibus, quibus Canonici ſubjecti ſunt, de tenuitate Præbendarum, & de ſimili tenuitate diſtributionum, cum ex maſſa communi unuſquiſque Canonicus diſtributionum nomine non percipiat, niſi ducatos 20. in pecunia annuos, & modios 10. pariter annuos in frumento, abſque eo quod reditus Dignitatum excedant reditus Canonicorum, cum exceſſus ſit in obulis, & tandem concludit Epiſcopus, per dictam alternativam ſufficiens præſtari Choro ſervitium.

In Cathedrali Arianen. viginti aderant Canonici, & ſex Hebdomadarii. Supplicatum fuit Sacræ Congregationi pro alternativa, & Epiſcopus teſtatus eſt de rigiditate aeris *attenta nimia rigiditate aeris*, teſtatus etiam eſt de habitualibus infirmitatibus Canonicorum, *nonnulli eorundem propter infirmitates habituales ſunt inhabiles*, & Sacra hæc Congregatio *die 12. Novembris 1699.* indulſit alternativam cum clauſula ſequenti, *ita tamen ut Capitulares omnes tempore Adventus, & Quadrageſimæ, omnibus diebus feſtis, ac ſolemnioribus Nativitatis, & Reſurrectionis Domini Noſtri Jeſu Chriſti, Pentecoſtes, & Sanctiſſimi Corporis Chriſti, ac per totam Octavam ejuſdem, & aliis temporibus Epiſcopo beneviſis intereſſe, & jugiter inſervire teneantur*, uti habetur *lib. 49. Decretorum pag. 447. a tergo.*

His ſtantibus, quæritur

An, & quomodo petitis ſit annuendum in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit
Pro gratia ad formam reſolutionis Arianen.

QUÆSTIO CCCXXXVIII.

In Cauſa Ordinis Canonicorum Regularium SS. Salvatoris, die 17. Julii 1723.

JOANNES Baptiſta Simonetta Sacerdos, & celebris Concionator nomen dedit Religioni Societatis Jeſu, in qua quartum Votum emiſit, & deinde translatus fuit ad Canonicos Regulares Sanctiſſimi Salvatoris, ubi ad Profeſſionem admiſſus eſt: cumque Epiſcopus Nucerinus putet in Domino expedire, & Populi indigentiæ convenire, ut idem aſſumatur ad Curam Animarum *in Parochiali Eccleſia Sancti Bartholomæi Crocicchi*, ut ex ejus informatione deſumitur, & Abbas Generalis dicto Joanni Baptiſtæ licentiam fuerit impertitus, & Procurator Generalis requiſitus pro informatione, & voto crediderit annuendum eſſe petitis, ex quo præcipue *id ſua convenit Inſtituto*, ſupplices preces huic Sacræ Congregationi exhibentur pro opportuno Beneplacito, & idcirco in præſenti quæritur; an petitis ſit annuendum.

Porro ad partes poſitis diſputationibus ad terminos *Textus in cap. quod Dei timorem de ſtatu Monachorum*, nec non præcedentium decretorum, quæ edita fuerunt a Summis Pontificibus, Sacra Congregatio Epiſcoporum, & Regularium *die* 18. *Martii* 1671. approbante ſan. mem. Clemente X. ſtatuit, *ut in poſterum futuris perpetuis temporibus nemo ex Canonicis Regularibus Sancti Auguſtini Congregationis Lateranenſis, quamvis non translatus ad Curam Animarum, in Eccleſiis Sæcularibus etiam de Jurepatronatus, in perpetuum, ſeu ad tempus quocumque titulo exercendam admittatur, niſi præter Abbatis Generalis licentiam, expreſſum quoque Sedis Apoſtolicæ indultum accedat, quod juxta Sacrorum Miniſtrorum penuriam, & prout Animarum poſtulabit utilitas, in contingentibus caſibus concedetur*, & hoc decretum, licet loquatur de Canonicis Regularibus Congregationis Lateranenſis, juxta nihilominus probabiliorem ſententiam extenditur etiam ad Canonicos Regulares SS. Salvatoris, juxta plene deducta *apud Monacell. in formular. legal. par.* 1. *in append. pag.* 315. *& ſeqq. & ſignanter pag.* 316. n. 10.

Sola itaque ſupereſſe difficultas videtur in caſu, ex quo Joannes Baptiſta translatus fuit a Religione Patrum Societatis Jeſu ad Canonicos Regulares SS. Salvatoris, & quoad Translatos neget *Textus Sac. Concilii Tridentini ſeſſ.* 14. *de Reform. cap.* 11. ibi, *actaliter translatus, etiamſi Canonicorum Regularium fuerit, ad Beneficia Sæcularia etiam Curata omnino incapax exiſtat*, ſed uniformis non eſt Scribentium opinio ſuper intelligentia prædicti Textus.

Nonnulli putant, Textum Conciliarem loqui de Canonicis Regularibus, qui ad aliam Religionem ſunt translati, & non de translatis ab alia Religione ad Canonicos Regulares, in quo rerum themate Textus Conciliaris petitioni Joannis Baptiſtæ non obſtaret, & hoc modo prædictum Textum intelligunt, & explicant *P. Gabriel Pennot. in Hiſtor. Generali totius Ordinis Clericorum Canonicorum lib.* 2. *cap.* 72. *ſub n.* 5. *Corrad. in praxi diſpenſat. lib.* 6. *cap.* 1. *num.* 10. *&* 11. *Tamburin. de Jure Abbatum tom.* 3. *diſput.* 9. *quæſt.* 8. *num.* 11. *Rota coram Seraphino deciſ.* 1269. *num.* 1.

Alii e contra credunt, Concilium loqui de Translatis ab una Religione ad Canonicos etiam Regulares, tum quia non erat opus ulla nova providentia circa Translatos a Canonicis Regularibus ad aliam Religionem; cum etenim per ſecundam Profeſſionem liberati fuiſſent a prima, & Regulis, & Inſtituto novæ Religionis ſubjecti remanſiſſent, jam ſatis proviſum fuerat a jure communi, quoad ipſorum incapacitatem ad Beneficia Curata, *juxta Textum in cap. Monachi de ſtatu Monachorum*; Tum quia cum intentio Concilii *citato cap.* 11. *ſeſſ.* 14. *de Reformat.* fuerit auferre Translatis ſpem manendi extra Clauſtra, vigore etiam Beneficiorum Curatorum, uti ponderat *Suarez de Relig. tom.* 4. *lib.* 3. *cap.* 15. *num.* 13. *in fin.* ibi, *voluit ergo Concilium in hac parte non ſolum auferre Translatis intentionem manendi extra Clauſtra, ſed etiam impedire qualemcumque ſpem, quam concipere poſſent de hujuſmodi libertate obtinenda, mediis hujuſmodi beneficiis, quamvis tranſitus non eſſet ad eum finem ordinatus*, vacua remaneret intentio Concilii, ſi Textus allegatus procederet tantum in Canonicis translatis ad alias Religiones, & non in aliis, qui ab aliis Religionibus tranſeunt ad Canonicos Regulares, & hanc Concilii intelligentiam late propugnant *Pignatell. conſult.* 44. *num.* 20. *& ſeqq. tom.* 1. *Clericat. diſcord.* 11. *de Regul. num.* 14. *R. P. D. Petra ad Conſtitut. Apoſtol. tom.* 2. *pag.* 12. *§. Fundamenta*, & conferunt bene deducta per *Rotam coram Bichio deciſ.* 360. *num.* 19. *& plurib. ſeqq.*

Additur, quod Societas Jeſu inter alios Mendicantium Ordines connumeratur a S. Pio Quinto, & ab aliis Summis Pontificibus, uti late fuit deductum *in deciſ.* 245. *num.* 1. *&* 2. *coram Buratto*, & Profeſſi Ordinum Mendicantium, quamvis licite tranſeant ad non Mendicantes, ſunt incapaces Curæ Animarum, uti habetur *in Clementina prima de Regul. & tranſeuntibus ad Religionem*, ibi, *quodque Animarum Curam, & regimen, nec pro ſe poſſint, nec pro aliis exercere*.

Et hæc ſunt, quæ ratione officii operæ pretium eſſe cenſui EE. PP. inſinuare, non ad impediendam gratiam, pro qua Epiſcopus Nucerinus humillime exorat, ſequentibus verbis: *Nè a ciò mi muove altro riguardo, che quello del vantaggio ſpirituale di queſta Dioceſi, la quale eſſendo di non piccola eſtenſione, ma ſcarſa di Soggetti per la coltura di ventiquattro mila Anime, che in ſe racchiude, mi parrebbe fuſſe per ricevere un grand'ajuto dallo ſtabilimento d'un uomo sì celebre, e fervoroſo nella predicazione, sì illuminato nella ſcolaſtica, o morale, e sì caritativo nell'inſegnare, ed iſtruire ogni ſorte di perſone; Laonde quando la ſomma benignità dell'EE. VV. mi conceda un tal uomo, verrà a donarmi un iſtromento il più atto, ed il più opportuno, che io poſſa deſiderare per adoperarlo in tutte le occorrenze alla coltura del mio Clero, e del mio Popolo*, ſed, ut in memoriam reducantur, quæ a Sac. Concilio Tridentino, & Sacris Canonibus ſtatuta ſunt.

Adeoque nunc quæritur,

An petitis ſit annuendum in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Negative.

QUÆSTIO CCCXXXIX.

In Cauſa Firmana Renunciationis, die 17. Julii 1723.

THOMAS de Adamis, qui ſolemnem Profeſſionem emiſerat in Congregatione Canonicorum Lateranenſium, ſibi reſignari obtinuit Parochialem Eccleſiam S. Sabini in Diœceſi Spoletana, & poſſeſſionem dictæ Parochialis ingreſſus eſt *anno Domini* 1717. ſervata in omnibus forma decreti editi a Sac. Congregatione Epiſcoporum, & Regularium *die* 18. *Martii* 1671. & approbati a Clemente Papa X. & impreſſi *apud Monacell. in Append. ad formul. legal. pract. tom.* 1. *fol.* 314.

Exorta ſubinde controverſia inter ipſum, & ſuos germanos fratres, tam ſuper delatione habitus Regularis Congregationis Lateranenſis, quam ſuper regreſſu, ſeu reintegratione ad bona renunciata, occaſione Profeſſionis in Congregatione Lateranenſi, bina dubia fuerunt propoſita in Congregatione habita die 23. Maii 1722. & primum fuit, *an Thomas de Adamis teneatur deferre habitum Regularem Congregationis Lateranenſis, tam in Functionibus Eccleſiaſticis, quam extra Eccleſiam, & reſpective habere Socium Regularem dictæ Congregationis*; & ſecundum, *an eidem Thomæ de Adamis competat regreſſus, ſeu reintegratio ad bona renunciata occaſione Profeſſionis in dicta Congregatione Lateranenſi in caſu &c.* & ad primum reſponſum eſt *ad mentem*, quæ fuit, quod deferret habitum juxta ſolitum, & eſſet exemptus ab obligatione retinendi ſocium: *Textus enim in cap. quod Dei Timorem de ſtatu Monachorum, & Decretum Sacræ Congregationis editum anno* 1671. non præſcribunt abſolute, & ſimpliciter retentionem Socii, ſed cum modificatione, *ſi commode fieri poſſit*, & ad ſecundum dictum eſt, *competere dicto Thomæ de Adamis regreſſum, ſeu reintegrationem ad bona renunciata quoad uſum tantum*, juſſumque fuit, quod cauſa amplius non proponeretur.

Terminata hac inſtantia, alia promota fuit a ſæpe memorato Thoma de Adamis adverſus ſuos fratres ſuper pertinentia videlicet proprietatis, ſeu dominii bonorum, ſuper quibus uſum obtinuit ab hac Sac. Congr. & in ſcriptura per manus circumferenda contendit, vel ad ſe, vel ad ſuam Eccleſiam Parochialem delatam fuiſſe dictam bonorum proprietatem, & e contra ejuſdem germani fratres in alia ſcriptura per manus pariter circumferenda prætendunt, proprietatem apud ſe remanere debere in vim renunciationis a Thoma emiſſæ occaſione religioſæ Profeſſionis, itaut pactum regreſſus ad bona operari quidem valeat, quoad uſum, ſed præjudicium afferre non poſſit proprietati jam ad ipſos delatæ in ſequelam dictæ renunciationis.

Quia

Quia vero jure ſpolii Camera Apoſtolica aliquam habere poteſt prætenſionem, hinc eſt, quod ratione officii operæ pretium eſſe cenſeo ſequentia ſuper addere, uti omnibus adæquate de more ponderatis, tutum ab hac Sac. Congregatione ferri poſſit judicium.

Juxta receptiorem ſententiam Religioſus ad Epiſcopatum promotus remanet obſtrictus voto Paupertatis, & proprium habere non poteſt, *juxta Divum Thomam infra referendum* 2. 2. *quæſt.* 185. *art.* 8. *ad* 3. unde licet paternam vindicet hæreditatem juxta *Textum in Can. ſtatutum* 18. *quæſt.* 1. ibi, *ſtatutum eſt &c. ut Monachus, quem canonica electio a Jugo Regulæ Monaſticæ Profeſſionis abſolvit, & ſacra Ordinatio de Monacho Epiſcopum facit, velut legitimus hæres paternam ſibi hæreditatem poſtea jure vindicandi poteſtatem obtineat*; hoc tamen intelligitur quoad uſum, non quoad proprietatem, & dominium, cum hæc ad ſuam Eccleſiam deferantur, uti ponderat *Divus Thomas loco citato*, ibi, *proprium autem nullo modo habere poſſunt; non enim paternam hæreditatem ſibi vindicant quaſi propriam, ſed quaſi Eccleſiæ debitam*, & hæc ſemper fuit ſententia Curiæ Romanæ, uti loquendo de Tribunali Rotæ habetur *in deciſ.* 115. *num.* 7. *& ſeqq. & num.* 22. *& ſeqq. part.* 4. *tom.* 2. *rec.* & concordant reſolutiones hujus Sac. Congregationis, & ſignanter *in una Neapolitana 7. Decembris* 1639. *lib.* 16. *Decret. fol.* 306. ibi, *Quæritur, an N. Regularis profeſſus incapax bonorum ad Epiſcopatum aſſumptus recuperet jus ſuccedendi quoad hæreditates, poſt aſſumptum Epiſcopatum ſibi delatas; ſecundo an eidem obſtet ceſſio, & renunciatio ejuſmodi hæreditatum facta ad favorem Fratris ad præſcriptum Sac. Concilii Tridentini cap. 16. ſeſſ. 25. de regul. Sacra &c. ad primum reſpondit recuperare jus ſuccedendi ad hæreditates poſt adeptum Epiſcopatum ad utilitatem ſuæ Eccleſiæ ſibi delatas quoad proprietatem, & ad proprium commodum quoad uſumfructum; ad ſecundum eidem non obſtare ſupradictam ceſſionem, & renunciationem quoad hæreditates, quæ non ſint alteri ante adeptum Epiſcopatum acquiſitæ.*

Ea, quæ mox dicta ſunt de Monacho ad Epiſcopatum promoto, procedunt etiam in Canonico Regulari ad Eccleſiam Cathedralem aſſumpto, & ad aliud quodcumque Beneficium ſæculare, ut in terminis Canonici Regularis ad Epiſcopatum aſſumpti probat *Textus in cap. cum olim de privilegiis*, ibi, *præterea quia idem N. prædeceſſor tuus fuerat Canonicus Regularis, & duo millia Marabotinorum, quæ acquiſierat, in Epiſcopatum jam promotus Monaſterio dederat memorato, ipſum ad reſtitutionem eorum Judices condemnarunt*, ubi *gloſ. in verb. reſtitutionem* ſubdit, *quia quidquid poſt ſuam conſecrationem acquiſivit, Epiſcopatui acquiſivit, quare donare illa non potuit, quia qui nihil habet nihil donare poteſt*, & in terminis Religioſi proviſi de Beneficio ſæculari extra ſuam Religionem bene ponderat *Suarez de Religione tom.* 4. *lib.* 3. *cap.* 19. *num.* 28. ibi, *Suppoſita autem translatione legitima Religioſi ad Beneficium ſæculare, quoad paupertatem, idem judicium de illo eſt, quod de translato ad Epiſcopatum, ſervata proportione; nam acquirit ſuæ Eccleſiæ quocunque titulo acquirat, habet tamen, dum vivit, adminiſtrationem talium bonorum*, & proſequuntur *Bonacina oper. moral. tom.* 1. *tit. de clauſura quæſt.* 2. *puncto* 9. §. 4. *difficul.* 2. *propoſit.* 3. *num.* 15. *& ſeqq. Caſtropalao oper. moral. tom.* 3. *tract.* 16. *diſput.* 3. *punct.* 19. *num.* 15.

Hæc quoad jus Decretalium; ſed cum Gregorius XIII. *in ſua Conſtitutione* 43. *Bullar. tom.* 3. res, & bona Regularium extra Conventus etiam cum licentia Superiorum degentium comprehenſa eſſe voluerit ſub nomine ſpoliorum, & ea Cameræ Apoſtolicæ applicaverit, uti etiam ponderant *Bonacin. loco citato num.* 18. *& Caſtropal. num.* 21. hinc factum eſt, quod ea, quæ dicta fuerunt de acquiſitione proprietatis favore Eccleſiæ, attento jure noviſſimo, & in locis, in quibus jus ſpolii ſibi vindicat locum, intelligenda ſunt de acquiſitione favore Cameræ, *Teſte Lucarino de Epiſcopo Regulari in cap.* 2. *punct.* 1. *in princ.* ibi, *dum in ſequentibus dicam, Epiſcopos acquirere Eccleſiæ ſuæ, nomine Eccleſiæ accipienda erit Camera Apoſtolica, ubi ex quocumque jure per ſuos Miniſtros colligit illa bona, quæ ſolent a Doctoribus Eccleſiæ acquiſita fuiſſe declarari.*

Gregoriana Conſtitutio procedit in his, quæ acquiruntur a Religioſo tempore, quo vivit extra Clauſtra, ſive ex cauſa teſtatæ, ſive inteſtatæ ſucceſſionis, ut in puncto dictam Conſtitutionem interpretando firmat *Rota deciſ.* 121. *num.* 18. *& ſeqq. par.* 6. *recent.* ſed cum in præſenti rerum ſtatu, renunciatio fuerit a Thoma concepta ſequentibus verbis, *Che venendo il caſo, che Iddio non voglia, che per qualche accidente tanto volontario, quanto neceſſario tornaſſe il detto Tommaſo al ſecolo, in qualunque tempo, & in qualunque modo ciò ſeguiſſe, ſi abbia per non fatta la preſente rinunzia, e che ipſo jure s'intenda eſſo Tommaſo ritornato ne' piedi primieri, come ſe foſſe ſtato ſempre nel ſecolo, e non aveſſe fatta mai alcuna rinunzia, non intendendo detto Tommaſo d'entrare in parte in quei beni mobili, o ſtabili, che ſaranno compri da' ſuoi Fratelli dopo detta rinunzia*: quæſtionis pondus ad hoc punctum videtur eſſe redactum, an ſcilicet verba pacti regreſſum importent ad bona renunciata, tam quoad uſum, quam quoad proprietatem; in quo rerum themate videtur, quod pactum quoad proprietatem prodeſſe non poſſit Renuncianti, nec obeſſe Renunciatario, vel aliquam potius interpretationem admittant incluſivam uſus, quoad Renunciantem, relicta in ſuſpenſo acquiſitione proprietatis, prout de jure, hoc eſt, vel favore Eccleſiæ, vel favore Cameræ, uti habetur *in Anconitana Succeſſionis* 23. *Februarii* 1722. §. *Nihilominus, & ſeqq. coram R. P. D. Calcagnino*, in qua facti ſpecie ſuppoſita acquiſitione uſus quoad Thomam de Adamis, videndum eſt, an proprietas pertineat ad Eccleſiam, vel ad Cameram.

His ſtantibus quæritur

Ad quem ſpectet proprietas, ſeu dominium bonorum, de quibus agitur in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Non ſpectare ad Thomam, & amplius.

QUÆSTIO CCCXL.

In Cauſa Cæſenatenſi, die 17. Julii 1723.

ANNO 1656. erecta fuit in Civitate Cæſenæ Congregatio Oratorii Patrum S. Philippi Nerii, ſed cum eadem degeret in quibuſdam domibus conductitiis apud Eccleſiam S. Marini, curante Eminentiſſimo Domino Cardinali Urſino tunc dictæ Urbis Epiſcopo, ſan. mem. Innocentius Papa XI. per ſuas litteras Apoſtolicas in forma Brevis expeditas anno 1689. dictæ Congregationi conceſſit Eccleſiam S. Severi una cum ædibus annexis, & curam Animarum eidem univit, accedente conſenſu Sacerdotis Jacobi Navacchiæ dictæ Eccleſiæ Rectoris, ad cujus favorem quoad uſque viveret, reſervati fuerunt omnes fructus certi prædictæ Parochialis Eccleſiæ.

Poſt unionem Congregatio, quæ prius ſub modio delitеſcebat, ſuper candelabrum lucere cœpit, ampliata videlicet Eccleſia S. Severi in formam elegantiorem, dilatatis ædibus Sacerdotum, auctis redditibus ad ejus conſervationem ſufficientibus; cumque mortuo ſubinde Sacerdote Navacchia, & quod magis eſt, ad meliorem vitam intra breve tempus translatis nonnullis præſtantibus Sacerdotibus Congregationi addictis, ipſa Congregatio imminui incœperit, fueritque animadverſum, nonnullos alioquin idoneos Eccleſiaſticos ab amplexando inſtituto S. Philippi abhorrere propter onus curæ Animarum, quod vix expleri poteſt una cum aliis exercitiis ad inſtitutum S. Philippi pertinentibus, Congregatio in animum induxit Parochiam a ſe abdicare tanquam ſibi præjudicialem, exemplo Congregationis Romanæ, quæ, ut magis proficeret in obſervantia ſui inſtituti, curam Animarum ſibi incumbentem dimiſit, ſuperſtitibus adhuc S. Philippi Alumnis, qui utique ab ejus mente nunquam receſſiſſent, ſi Animarum curam ei conſonam agnoviſſent, uti habetur in Vita dicti Sancti conſcripta *a Patre Baccio lib.* 1. *cap.* 17.

Res ad Epiſcopum Cæſenaten. delata fuit, qui diu, multumque Patrum deſiderio reluctatus, ne dimiſſa a Patribus Parochia, ſuis Parochis perfectum deeſſet boni Paſtoris exemplum, eorumdem tandem voluntati obſecundare cœpit ſub obtentu imminentis periculi amittendæ in ſua Civitate Congregationis S. Philippi, cum omnes, qui ejus Inſtituto nomen dare voluiſſent, id utique potius præſtitiſſent in Congregationibus vicinarum Civitatum, in quibus quies, & pax maximopere vigent, nec onus adeſt curæ Animarum; ſed cum diſſolutionem unionis ſua auctoritate ordinaria facere non poſſet, non quidem ex defectu cauſæ, ſed ex defectu poteſtatis, propter videlicet clauſulas in Brevi Apoſtolico appoſitas, prædictos Patres admonuit, ut ad Summum Pontificem recurrerent.

Habito a Patribus recurſu ad Sanctiſſimum Dominum Noſtrum, eidemque expoſito, magnopere ſuo Inſtituto expe-

expedire, ut a ſe cura Animarum Parochialis S. Severi abdicaretur, fuerunt a Sanctitate Sua preces remiſſæ ad hanc Sac. Congregationem, quæ datis ad Epiſcopum litteris, cum nedum cauſas diſſolutionis unionis intellexiſſet, ſed ulterius, quod Eccleſiæ S. Severi contermina erat Eccleſia Parochialis S. Joannis Evangeliſtæ, item quod Parochialis S. Severi complectebatur Animas circiter quinquaginta ſuper ſeptingentas, quodque numerus Animarum ſubjectarum Parochiæ S. Joannis Evangeliſtæ quingentas non excedebat, & denique, quod Patres Parochiam eſſent dimiſſuri cum omnibus bonis, & fructibus certis, & incertis, præter Eccleſiam, ſitus, viridarium, ædemque contiguam, & utriuſque ſupellectilem ſacram, & prophanam, *die 8. Auguſti anni præteriti* reſpondit, ſi Sanctitati ſuæ placuiſſet, Epiſcopo Cæſenaten. committi poſſe, ut veris exiſtentibus narratis, ad ſuppreſſionem, & reſpective unionem Parochialis Eccleſiæ S. Severi cum conditionibus ſupra expreſſis, & juxta modum ſibi benevisum pro ſuo arbitrio, & conſcientia, ſervatis ſervandis deveniret, factaque Sanctitati ſuæ relatione, Sanctitas ſua benigne annuit.

Tranſmiſſo ad Epiſcopum decreto, ut ipſe ſervatis ſervandis ad executionem mandatorum deveniret, ipſe compilari curavit proceſſum tam ſuper verificatione Cauſarum in precibus expoſitarum, quam ſuper neceſſitate, & congruentia unionis; cumque ſuppreſſionem, & unionem ſubinde decreviſſet, reſervato ad aliud tempus judicio ſuper tranſlatione Confraternitatis SS. Sacramenti in eadem Eccleſia erectæ, decretum fuit illico acceptatum, & executioni mandatum, & Parochus S. Joannis Evangeliſtæ, nemine contradicente, viſitavit domos Parochiæ S. Severi ſibi recenter unitæ, ſtatum Animarum confecit, Sacramenta adminiſtravit, bonorum omnium Parochiæ S. Severi poſſeſſionem cœpit; at exorto rumore, quod nonnulli unioni refragabantur, & quod eam eſſent impugnaturi, oblatus fuit ſupplex huic Sac. Congregationi libellus a Parocho S. Joannis Evangeliſtæ, ut inſtantia adverſantium unioni rejiceretur, & juxta morem Sac. Congregatio preces remiſit ad Ordinarium.

Ordinarius in ſua nova informatione retulit ea, quæ a ſe geſta ſunt in executionem decreti ſupra memorati, & a Sanctiſſimo approbati, nullam quoque ait adeſſe conquerendi Cauſam, tum quia Parochus Sancti Joannis Evangeliſtæ ſibi duos Capellanos adſcivit, ut omnibus Populi neceſſitatibus præſto ſit, tum quia Eccleſia S. Joannis Evangeliſtæ majori recurrentium parti proximior eſt, & commodior, nec clauditur illa S. Severi, cum eadem in præſenti magis frequentetur, quam in præteritum, Patreſque Oratorii, tam in hac, quam in aliis Parochiis ſolatio infirmorum ſedulo pervigilent, & in ſua Eccleſia domeſticos, juxta ſuum Inſtitutum, ſermones habeant, & confluentibus Sacramenta adminiſtrent; & quia unionem jam ſuo effectu potitam impugnari intellexit, tum propter omiſſam Parochianorum citationem, tum propter defectum conſenſus Capituli, ſubdit Epiſcopus, Populum in hiſce unionibus non eſſe citandum, ſed tantummodo audiendum, quatenus aliquid relevans adducat, juxta firmata per *Pat. Jordan. lucubr. tom. 2. lib. 10. tit. 32. num. 94. Barboſ. ad cap. 5. ſeſſ. 21. num. 8. Monacell. in formul. tom. 1. tit. 2. formul. 7. num. 3.* & adhæſit hæc Sacra Congregatio *in Fulginaten. Unionis 30. Jan. currentis anni* 1723. & diſputari inter Doctores, an ſit neceſſarius Capituli conſenſus; nonnulli quippe affirmative, nonnulli negative reſpondent, juxta ea quæ plene habentur apud *Gallemart. ad cap. 5. ſeſſ. 21. apud Barboſ. ad eundem locum num. 9. apud Monacell. loco citato num.* 2. ſed ceſſare in hypotheſi quamcumque controverſiam, primo quia in caſu proceſſum fuit ad ſuppreſſionem, & unionem, non auctoritate ordinaria, ſed delegata, & quidem delegatione ſpeciali ad certum actum, vigore videlicet decreti hujus Sacræ Congregationis a Summo Pontifice confirmati, uti bene ponderat *Garzias de benefic. part. 12. cap. 2. §. 2. num.* 151. tum quia conſenſus Capituli ſubſequi poteſt, & duodecim ex decem, & octo Canonicis ſupplicant pro conſervatione unionis tanquam tendentis ad publicum bonum, & conſervationem Congregationis Oratorii.

Jura circumferuntur, quocirca nunc quæritur

I. An ſuppreſſio Parochialitatis, & cura Animarum S. Severi, ejuſque reſpectiva unio ad aliam Parochialem Eccleſiam S. Joannis Evangeliſtæ ſuſtineatur in caſu &c. & quatenus negative.

II. An ſit locus novæ ſuppreſſioni Parochialitatis Sancti Severi, ejuſque reſpectivæ unioni ad aliam Eccleſiam Sancti Joannis Evangeliſtæ in caſu &c.

Sacra Congr. die 31. Julii 1723. reſpondit,

Ad primum affirmative. Ad ſecundum ſatis proviſum in primo.

QUÆSTIO CCCXLI.

In Cauſa Aquilana Juriſdictionis, die 31. Julii 1723.

DUBIA ad calcem referenda reſpiciunt viſitationem ab Epiſcopo Aquilano faciendam in Monaſteriis Monialium Ordinis Cæleſtinorum, & quæ ſunt ſubjecta Superioribus ejuſdem Ordinis. Cumque jura partium hinc inde circumferantur, mei muneris eſſe cenſeo innuere tantum decreta, quæ in Regeſtis hujus Sacræ Congregationis invenire potui, quæque conducere poſſunt ad dictorum dubiorum reſolutionem.

Sacrum Concilium *Seſſ. 25. de Regular. cap.* 5. in Monaſteriis Monialium etiam exemptis, & quæ Regularibus ſubjecta ſunt, commiſit Epiſcopis tanquam Sedis Apoſtolicæ Delegatis, ut procurarent, Clauſuram Sanctimonialium, ubi violata fuiſſet, diligenter reſtitui, & ubi inviolata eſt, conſervari; & Gregorius XV. in ſua Conſtitutione 58. *Bullar. tom.* 4. §. 2. addidit, ut Epiſcopi adverſus inobedientes, & contradictores procederent per Cenſuras Eccleſiaſticas, & alias pœnas, & §. 4. quod Regulares delinquentes circa Clauſuram Monialium, licet ſibi ſubjectarum, puniri poſſent, & corrigi ab Epiſcopis, tanquam Sedis Apoſtolicæ Delegatis; & Alexander VII. in ſua Conſtitutione 153. *Bullar. tom.* 6. Superioribus Regularibus, quibus incumbit cura, & regimen Monaſteriorum Sanctimonialium, prohibuit ingreſſum in ea, niſi ex cauſa viſitationis localis, & hoc ſemel in anno, & caſu quo neceſſitas urgeat pluries eodem anno ingrediendi ſtatuit, quod non ingrederentur, niſi cum præſentia Epiſcopi Diœceſani, vel alterius perſonæ Eccleſiaſticæ ab eodem deputatæ.

Acquiſito per Epiſcopos jure delegato viſitandi quoad Clauſuram Monaſteria Monialium Regularibus ſubjectarum, exorta eſt controverſia, an liceret Epiſcopis viſitare Altaria, quibus cura Animarum perſonarum Sæcularium non incumbit, aut Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum, ſeu Tabernaculum, in quo idem conſervatur, & loca, in quibus excipiuntur confeſſiones perſonarum ſæcularium; & reſponſum fuit negative, uti habetur ex reſolutione hujus Sac. Congregationis impreſſa ad calcem Conſtitutionis Gregorianæ in reſponſione ad primum dubium.

Actum ſubinde fuit de modo, & occaſione explendi dictam viſitationem, & interroganti de prædictis Epiſcopo Conimbrienſi Sacra hæc Congregatio *die 26. Maii* 1640. *libr. 16. decret. pag.* 384. *a tergo* ſic reſpondit: Sacra &c. *cenſuit, Epiſcopum Conimbrienſem, uti Sedis Apoſtolicæ Delegatum, potuiſſe quoad Clauſuram, Monaſterium Monialium Conventus de Cellas Ordinis Ciſtercienſis Regularibus ejuſdem Ordinis ſubjectum, viſitare, etiam aſſumpto ſecum Vicario Generali, & Confeſſario ejuſdem Monialium, Monialeſque ipſas in iis, quæ ad eandem Clauſuram pertinent, examini ſubjicere, remotis etiam ſuſpicione violatæ Clauſuræ, ac quacunque Superiorum Regularium negligentia, ipſiſque inconſultis, & irrequiſitis.*

Anno 1684. *die 29. Februarii* Epiſcopus Aquilanus monitu Procuratoris Generalis Congregationis Cæleſtinorum, ſupplicavit declarari, an Epiſcopus in viſitatione Monaſteriorum Monialium ſubditarum Abbati Collis Madii Congregationis Cæleſtinorum teneatur vocare Abbatem; ſed cum inſtantia propter anguſtiam temporis non fuerit in dicta Congregatione propoſita, non invenio in Regeſtis, quod in poſterum de ea unquam actum ſit.

Die 29. Julii 1684. uti habetur lib. 34. decret. fol. 235. inſtante Archiepiſcopo Florentino fuerunt in Sacra Congregatione propoſita, & reſoluta dubia, quæ ſequuntur.

I. An Archiepiſcopus, ſeu de ejus mandato Vicarius Generalis poſſit viſitare Sanctiſſimum Sacramentum, Olea Sacra, Confeſſionalia, & Sepulturas in Eccleſiis Monialium Regularibus ſubjectarum.

II. An valeat eaſdem Moniales communicare.

III. An poſſit ingredi earumdem Monialium Clauſuram cum Pluviali, & Stola.

IV. An omnes Moniales præfatæ teneantur proceſſionaliter, cum Cruce, & cum Cantico Benedictus Dominus

obviàm

obviam ire Vicario ingredienti, & viſitare volenti Clauſuram.

V. An in viſitatione, & ingreſſu Clauſuræ teneantur Vicarii Generales ſecum ducere Priorem, & Confeſſarium dictarum Monialium.

Ad hæc autem dubia ſic reſponſum fuit, *Ad primum videlicet negative, niſi in his, quæ concernunt obſervantiam Clauſuræ, & quatenus non adſit legitima conſuetudo in contrarium. Ad ſecundum affirmative, dummodo Moniales velint. Ad tertium, quartum, & quintum negative.*

Anno denique 1684. die 19. Januarii, uti habetur *lib. 35. decret. pag. 15.* inſtante Procuratore Generali Ordinis Minor. de Obſerv. fuerunt propoſita, & diſputata ſequentia dubia.

I. An Epiſcopus viſitaturus Clauſuram Monaſteriorum Monialium Regularibus ſubjectarum teneatur ante acceſſum, eiſdem Monialibus præfinire diem, & horam viſitationes, & huic dubio reſponſum fuit negative.

II. An in Eccleſiis Monialium non curatis viſitare poſſit SS. Euchariſtiæ Sacramentum, Oleum Infirmorum, Confeſſionalia, Sepulturas, & Reliquias inibi exiſtentes, & huic dubio reſponſum fuit, quod daretur ſupra inſertum decretum in Cauſa Florentina.

III. An in caſu reſiſtentiæ Monialium poſſit fores Eccleſiæ frangere, Tabernaculum violenter aperire, Eccleſiam interdicere, & SS. Euchariſtia Sacramentum ad aliam Eccleſiam transferre; & huic dubio reſponſum fuit negative, niſi in caſibus ſpectantibus ad Clauſuram.

IV. An Epiſcopo Monaſteriorum Clauſuram viſitare volenti dd. Moniales teneantur erigere in Eccleſia exteriori, vel interiori ſedem cum Boldachino, vel ſolummodo ſufficiat ſtratum præparare in utraque Eccleſia; & huic dubio reſponſum fuit, ſufficere præparationem ſtrati.

V. An Epiſcopus d. Clauſuram viſitaturus præter conviſitatores poſſit pro ſuo libito ſecum deducere intus Monaſterium alias perſonas, ſive Eccleſiaſticas, ſive Sæculares indeterminate, vel in certo, & præfixo numero, & huic dubio reſponſum fuit, ſervandas eſſe Conſtitutiones Apoſtolicas, hoc eſt Bull. 25. Gregorii XIII. Bull. tomo 2.

VI. An Epiſcopum dd. Monaſteriorum Clauſuram viſitaturum teneantur Moniales omnes excipere proceſſionaliter cum Cruce, & cantico Benedictus; *& huic dubio reſponſum fuit negative.*

VII. An dd. Moniales teneantur in ipſo Clauſuræ ingreſſu adornare ſtratum, ibique genuflectenti Epiſcopo Monialis aliqua porrigere debeat Crucem deoſculandam, & huic dubio reſponſum fuit negative.

VIII. An Epiſcopus Clauſuram ingreſſus poſſit pro ſuo libito convocare dd. Moniales omnes in Choro interiori, aut in alio loco, & ad eas ſermonem habere; & huic dubio reſponſum fuit, poſſe.

IX. An abſolute, & indifferenter viſitare poſſit cellas dd. Monialium etiam quoad non pertinentia ad Clauſuram; & huic dubio reſponſum fuit negative.

Hæc ſunt præcipua, quæ in regeſtis ad materiam facientia potui invenire, iiſdemque præſuppoſitis onus erit in præſenti EE. VV. decernere.

I. An Epiſcopo accedenti ad viſitandum Monaſteria Monialium PP. Cæleſtinis ſubjectarum, debeantur in ingreſſu Eccleſiæ ſolitæ honorificentiæ, & præeminentiæ, omneſque actus reverentiales, ac aſſociare tam in ingreſſu, quam in egreſſu Eccleſiæ a prædictis PP. Cæleſtinis.

II. An Moniales prædictæ teneantur tradere Epiſcopo viſitanti librum Regularum, & teneantur ſimiliter ſubire ad ſolitas Crates onus perſonalis Viſitationis quoad Clauſuram ſpectantis.

III. An Epiſcopus poſſit ſolus cum ſuis Conviſitatoribus ingredi, & viſitare Clauſuram prædd. Monialium abſque interventu P. Abbatis Cæleſtinorum.

IV. An Epiſcopus poſſit viſitare nedum Crates, & Mœnia exteriora prædictorum Monaſteriorum, ſed etiam Chorum interiorem, dormitoria, cellas, aliaque loca pro Clauſuræ Cuſtodia.

V. An poſſit Epiſcopus occaſione S. Viſitationis habere ſermonem Spiritualem prædd. Monialibus tam intra, quam extra ſepta Monaſterii.

VI. An poſſit Epiſcopus nedum viſitare, Altaria, & Capellas Eccleſiarum prædictorum Monaſteriorum, in quibus Beneficia, aliaque onera Miſſarum inſint, verum etiam & Tabernaculum cum Altari majori.

Sacra Congr. reſpondit,

Ad Primum affirmative quoad Miniſtros Officiales Monaſterii, & quoad Confeſſarium ejuſdem tantum. Ad ſecundum negative quoad primam partem, affirmative quoad ſecundam. Ad tertium, quartum, & quintum affirmative. Ad ſextum negative.

Quæſt. Canonicæ.

QUÆSTIO CCCXLII.

In Cauſa Provinciæ Romanæ Capuccinorum Nullitatis Profeſſionis, die 31. Julii 1723.

QUæSTIO, quæ inter Doctores agitatur, an valida ſit profeſſio in Religione emiſſa ab eo, qui morbo aliquo graviſſimo puta epileptico laborat, & in qua affirmativa opinio de jure Decretalium eſt verior, ceſſat ſtatim, ac in Conſtitutionibus Religionis ab Apoſtolica Sede confirmatis cavetur, ut profeſſio in dictis terminis nulla ſit; in eo quippe rerum ſtatu communis opinio eſt, profeſſionem nullitatis vitio laborare, uti plene proſequuntur *Roderich. quæſt. Regul. tom. 3. part. 17. art. 9. Navar. Conſil. 48. num. 2. lib. 3. tit. de Regul. Pignatell. conſult. 89. num. 3. tit. 1. Rota cor. Ubaldo dec. 38. num. 2. & ſeqq. & dec. 394. num. 1. & ſeqq. cor. eod.*

Ad tramites eorum, quæ huc uſque dicta ſunt, cum in Conſtitutionibus Ordinis Capuccinorum cap. 2. hæc habeantur: *Qui elephantia, morbo caduco, aut alia infirmitate contagioſa afficitur, non recipiatur, & ſi quis talis receptus fuerit, ea quod interrogatus talem infirmitatem manifeſtare noluerit, declaratur, Religionem ad eum retinendum minime velle eſſe obligatam:* Franciſcus Spadarus contendit, profeſſionem a ſe emiſſam anno 1709. in religione Capuccinorum, aſſumpto nomine Joannis Franciſci de Meſſina, nullam fuiſſe, & ſic ſe adverſus lapſum quinquennii impetrare poſſe reſtitutionem in integrum, cum morbo epileptico laboret, eodemque laboraverit, dum erat in ſæculo, antequam Religionem ingrederetur; inquit enim, ex allegatis verbis Conſtitutionis inferri, non adeſſe conſenſum Religionis in admiſſione ad profeſſionem ejus, qui morbo epileptico laborat, & conſenſu deficiente, non eſſe dubitandum de profeſſionis nullitate; uti relictis generalibus in ſpecie Conſtitutionum Ordinis Capuccinorum probat Pater Bartholomæus de Vecchis in libro cui titulus, *Praxis obſervanda in admittendis ad religionis ſtatum Novitiis, diſp. 13. dub. 15. num. 4. & plur. ſeqq. & ſignanter num.* 8.

Auditus fuit ſuper hac inſtantia P. Jo. Franciſci de Meſſina P. Prior Generalis Ordinis, qui nullo facto verbo ſuper exiſtentia morbi Epileptici, vel tempore præſenti, vel ante emiſſam profeſſionem, ſubdit, nullitatem, de qua in ſuperioribus ſermo habitus eſt, inductam eſſe favore Religionis, & non Religioſi, & ſic Religione nullatenus validitati profeſſionis contradicente, non poſſe nullitatem a Profeſſo allegari.

Addi poſſet, non irrationabile forte futurum eſſe aſſertum, ſi quis diceret, validam fuiſſe in dictis terminis profeſſionem; in Conſtitutionibus etenim Ordinis non adeſt decretum irritans, & ſimplex interdictum ſine decreto irritante non efficit nullam profeſſionem. *Fagnan. in cap. qui Presbyterum num. 8. & ſeqq. de pænitent. & remiſſ. Portell. in dubiis regularium in verbo profeſſio nulla ex defectu ætatis num. 54. Bordon. in controv. moralibus controv. 21. de ætate profeſſionis; quæſt. 9. R. P. D. Petra ad Conſtit. Apoſtol. tom. 2. pag. 525. num. 23. & ſeqq.* & facultas, quam habet Religio expellendi taliter profeſſum, compatibilis eſt cum validitate profeſſionis; cum ſuperior poſſit judicialiter procedere contra Profeſſum, ut eum caſtiget propter peccatum, quod commiſit non aperiendo defectum, quem tenebatur in ingreſſu confiteri, & in pœnam peccati eum expellere a Religione, & habitu privare, ut in ſimili argumentatur *Navar. Conſ. 48. num. 3. lib. 3. de Regul.*

Nulla fuit in hac Sacra Congregatione capta reſolutio, ſed dictum *die 2. Julii* 1723. quod Cauſa iterum proponeretur.

Auctoritate Eminentiſſ. D. mei Cardinalis Barberini Protectoris Ordinis Capuccinorum, cum de facultate Religionis ejiciendi eum, qui Profeſſionem emiſit, dum morbo epileptico laborabat, nulla eſſe poſſet controverſia, res eo devenit, ut Superiores ſuum benigne dederint aſſenſum prædicto Joanni Franciſco, ut ad ſæculum redire poſſet, & in eorum Decreto expreſſa fuit cauſa morbi epileptici, ne videatur, quod ille ejectus fuiſſet a Religione tanquam incorrigibilis, & geſta a Patribus Superioribus fuerunt ab hac Sacra Congregatione confirmata.

Terminata modo prædicto lite inter Religionem, & memoratum Joannem Franciſcum, alia conſimilis inſurrexit controverſia inter eandem Religionem, & Patrem Joſeph Maria de Palliano contendentem, Profeſſionem a ſe emiſſam in Ordine Capuccinorum *anno* 1714. eſſe nullam ex eodem capite morbi epileptici, quo laboravit uſque ab infantia, laboravit tempore proximo ſuſceptioni

habitus Religioſi, laboravit paulo poſt emiſſam Profeſſionem, & actu etiam laborat, uti colligitur ex plurium Teſtium, licet formiter non examinatorum, atteſtatione, itaut dicatur, non eſſe dubitandum de morbi exiſtentia tempore Profeſſionis, cum in morbis habitualibus, probatis extremis, media præſumantur.

Antequam quidquam in cauſa perageretur, actum fuit cum P. Procuratore Generali, ut videretur, an Superiores Ordinis ſe gerere vellent erga Patrem Joſephum, ſicuti ſe geſſerunt erga P. Joannem Franciſcum? At eodem expreſſe diſſentiente, juxta morem dictum fuit, ut formiter audiretur, & ſuam exararet in ſcriptis informationem.

Paruit Procurator Generalis mandatis, recitatiſque verbis ſuarum Conſtitutionum jam ſupra relatis; inquit ex illis inferri, competere Religioni facultatem ejiciendi taliter Profeſſos, ſed volente Religione Profeſſionem ab eis emiſſam eſſe validam, & multo magis, cum in Capitulo Generali habito *anno* 1633. propoſitum fuerit ſequens dubium, *utrum profitens cum taciturnitate morbi Neapolitani, aut alterius incurabilis contra Statuta Ordinis ſit vere Profeſſus*, & fuerit reſponſum *eſſe verum Profeſſum, quia noſtra Conſtitutio non irritat Profeſſionem*.

Pro Patre Joſepho ſcriptura exhibetur R. P. D. mei de Lánfrendinis utriuſque Signaturæ Referendarii, & Pauperum in Civilibus doctiſſimi, & diligentiſſimi Advocati, in qua ſtrenue probare contendit, Religioſam profeſſionem involvere contractum correſpectivum, & ultro citroque obligatorium, itaut deficiente conſenſu ex parte Religionis, profeſſio debeat eſſe nulla, & irrita etiam ex parte Profeſſi.

Allegantur in eadem ſcriptura punctuales auctoritates *Capon. diſcept.* 53. *num.* 33. *& ſeqq. Patris Bartholomæi de Vecchiis Capuccini in libro, cui titulus Praxis obſervanda in admittendis ad Religionis ſtatum Novitiis diſput.* 13. *dub.* 15. *n.* 4. *& num.* 8. *& Patris Theſauri Capuccini in libro Romæ impreſſa, cui titulus, Eſpoſizione ſopra la Regola del Serafico Padre S. Franceſco cap.* 2. qui in terminis Conſtitutionum Ordinis Capuccinorum pugnant pro nullitate Profeſſionis ab eo emiſſæ, qui morbo Epileptico laborabat.

Alia plura tum ex facto, tum ex jure petita legi poſſunt in eadem elaborata ſcriptura per manus circumferenda; quocirca propoſito dubio

An conſtet de cauſis reſtitutionis in integrum in caſu &c.

Sacra Congr. die 8. Julii 1724. reſpondit

Ad Eminentiſſimum Protectorem juxta mentem.

Mens autem fuit, ut Superiores Ordinis aſſenſum darent egreſſui, prout etiam de facto dederunt.

Hæc quoad præteritas inſtantias; cumque in Congregatione habita die 8. Junii 1726 Pater Joannes a Roma ſimiliter inſtet pro Reſtitutione in integrum adverſus Profeſſionem a ſe emiſſam in eadem Religione Capuccinorum, ex quo ante Profeſſionem, & ab infantia nephritico morbo taliter laborabat, ut non ſine gravi, acerboque dolore urinam guttatim emittere poſſet, & ejus ſcriptura una cum relatione Patris Procuratoris Generalis circumferatur, quæritur

An ſit locus reſtitutioni in integrum in caſu &c.

Sacra Congr. die 6. Julii 1726. reſpondit,

Negative.

QUÆSTIO CCCXLIII.

In Cauſa Pampilonenſi Indulti, die 31. *Julii* 1723.

CLerus univerſus Civitatis, & Diœceſis Pampilonenſis ſupplicavit Sanctiſſimo Dom. Noſtro pro facultate aſſumendi, & eligendi perſonam in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutam in ſuum Judicem Conſervatorem, qui cognoſcere poſſet de injuriis, & aliis Cauſis, etiamſi hæ judicialem indaginem requirerent; cumque a Sanctitate Sua preces fuiſſent remiſſæ ad hanc Sac. Congregationem, & ab hac reſponſum ſit quod Eminentiſſimus Ptolomeus dignaretur rem perpendere, & votum ſuum aperire, doctum de more ab E. S. editum fuit ſuffragium, in quo plura continentur. Primum eſt, quod a Clero non petitur generalis Conſervator pro omnibus bonis, rebus, & juribus ſuis, ſed tantum pro obſervantia trium Conſtitutionum Apoſtolicarum, unius ſcilicet Clemen. X. & duarum ſan. mem. Clem. XI. Secundum eſt, nihil in dictis Conſtitutionibus contineri, quod non reſpiciat bonum regimen, diſciplinam, morum correctionem, & œconomicam curam bonorum Eccleſiaſticorum ejuſdem Cleri, abſque ullo præjudicio juriſdictionis Epiſcopalis. Tertium eſt, deputari poſſe Conſervatorem pro obſervantia prædictarum Conſtitutionum Apoſtolicarum, ſed ad certum tempus, hoc eſt ad quinquennium, juxta *cap.* 5. *ſeſſ.* 14. *de Reform.* Quartum eſt quod abſtinendo ab odioſa nominatione Judicis Conſervatoris, qui forte non conceditur ad duo vel tria dumtaxat Apoſtolica Indulta tuenda, fieri poſſet aſſignatio unius, vel plurium Executorum, ac Defenſorum in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutorum, qui facultates haberent opportunas, ut a Clero requiſiti executionem omnium contentorum in dictis tribus litteris Apoſtolicis promovere poſſent.

Actum fuit de hac petitione Cleri Pampilonenſis in Congregatione habita *die* 8. *Auguſti anni præteriti* inter ſummaria precum, & reſponſum fuit *lectum*, tum quia exorbitantia quædam, & nimis ordinariæ auctoritati præjudicialis viſa eſt conſiſtere in hoc, quod Clerus univerſus ſuum haberet conſervatorem, licet cum facultate reſtricta ad ſæpe memorata tria Apoſtolica Brevia: tum quia in editione Brevium non fuerint deſignati executores, novum, & inſolitum viſum eſt, quod ex poſt iidem deputentur; & tandem quia in hypotheſi, in qua diſputationes oriantur, & controverſiæ, vel circa intelligentiam, vel circa executionem Brevium, poteſt Clerus adire Tribunal Nuntii Apoſtolici, & inſtare pro juſtitia.

Hiſce rationibus Clerus non acquievit, obtentaque facultate deſcribendi inſtantiam in folio, & per manus diſtributa ſcriptura impreſſa, una cum Brevibus, & ſuffragio Eminentiſſimi Ptolomei, quæritur

An ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis in caſu &c.

Sacra Congr. die 28. Auguſti 1723. reſpondit,

In deciſis, & amplius.

QUÆSTIO CCCXLIV.

In Cauſa Albinganenſi Concurſus, die 28. *Auguſti* 1723.

CUM in Menſe Apoſtolicæ Sedi reſervato vacaſſet Eccleſia Parochialis SS. Nazarii, & Celſi loci Mari, indictuſque fuiſſet de more Concurſus *die* 12. *Septembris* 1722. & tres eſſent Examinatores Synodales, omnium trium vota conſpirarunt favore Vicarii Generalis Albinganenſis, & Sacerdotis Nicolai Antonii Marualdi, Sacerdoſque Bernardus Caſcionus duo habuit vota favorabilia, & unum contrarium; cumque Vicarius Generalis renuntiaſſet cuicumque juri ſibi ex Concurſu quæſito, reſque redacta eſſet inter Marualdum, & Caſcionum, Epiſcopus ſecum reputans majorem idoneitatem ex ſola ſcientia non deſumi, ſed magis idoneum pro Parochiali eſſe poſſe illum, qui eſt ſimpliciter inter approbatos quoad litteraturam, ſed aliis excellentius fruitur qualitatibus maxime neceſſariis pro exercenda cura animarum, magis idoneum pro Parochia declaravit Sacerdotem Caſcionum, & appellatione interpoſita a Sacerdote Marualdo, non potuit eſſe locus eidem, niſi in devolutivo, itaut relaxatis a Dataria Bullis, Sacerdos Caſcionus poſſeſſionem obtinuerit Parochialis, & Sacerdoti Marualdo jus tantummodo remanſerit proſequendi devolutivam appellationem, & probandi in hac Sacra Congregatione dubium ſuper prætenſo irrationabili Epiſcopi judicio.

Ducto itaque initio a doctrina, eædem omnino quæſtiones, uti de jure eſt in Concurſibus, fuerunt omnibus Concurrentibus propoſitæ. Prima fuit, *ex quo Sacrarum litterarum textu deſumatur auctoritas ferendi ſententiam excommunicationis*, & uterque ex Concurrentibus de quibus agitur, attulit illud, de quo in Evangelio Matthæi *Accipite Spiritum Sanctum, quodcunque ſolveritis &c.* & ſola quoad hunc punctum differentia inter reſponſionem Sacerdotis Caſcioni, & reſponſionem Sacerdotis Marualdi fuit hæc, quod Caſcionus aſſeruit, ex nullo alio Sacrarum litterarum Textu prædictam auctoritatem deſumi, quæ reſtrictiva non fuit a Marualdo appoſita in ſua Reſponſione.

Secunda quæſtio propoſita fuit hæc, quæ ſequitur, *an excommunicati vitandi poſſint inter ſe communicare*, & huic Sacerdos Marualdus reſpondit *affirmative*, quia ligatus majori excommunicatione, utpote privatus bonis ſpiritualibus non ſubeſt periculo labendi in minorem excommunicationem, & e contra Sacerdos Caſcionus *negative* reſpondit, exceptis illis caſibus, in quibus poteſt quis communicare cum excommunicato, allata inter cæteras

etiam

etiam hac ratione, quod delictum non debet delinquenti patrocinari.

Tertia quæſtio, quæ fuit propoſita, eſt hæc, *quomodo ſe gerere debeat, qui Clericum occidit aggreſſorem, & declaratus fuit excommunicatus ſi revera homicidium facit ad ſui defenſionem, & cum moderamine inculpatæ tutelæ*, & uterque reſpondit occidentem in foro externo ſe gerere debere tanquam excommunicatum, ſed non in foro interno.

Quarta quæſtio fuit, *quanam vere dicatur Laureola Martyrii, & an Catholici Milites occumbentes in Bello, quod habet Auguſtiſſimus Imperator Chriſtianorum cum Tyranno Turcarum, dici poſſint Martyres Chriſti*, & huic quæſtioni Sacerdos Marualdus reſpondit, Laureolam Martyris eſſe præmium conſiſtens in quibuſdam inſignibus, & decore cicatricum, & Milites occumbentes eſſe Martyres Chriſti, ſi Bellum fuerit a Tyranno Turcarum motum in odium Fidei, & non ex alia cauſa, & Sacerdos Caſcionus, uti legitur in actis originalibus, licet in ſummario non habeatur, reſpondit, illam dici Laureolam Martyrii, quæ acquiritur profundendo vitam pro ſervanda Fide Catholica, & Milites in Bello occumbentes, ſi pugnarunt pro conſervanda Catholica Religione, eſſe Martyres, ſecus autem, ſi pugnarunt pro Cæſare defendendo, quamvis habendo intentionem defendendi Cæſarem, poſſint & habere intentionem implicite defendendi Religionem, quæ per mortem Cæſaris periculum ſubiret.

Quinta demum quæſtio propoſita fuit hæc, *quid, & quotuplex ſit cambium, & an ſi Titius indigeat pecuniis, & petat a Campſore ſibi dari centum aureos, & Campſor non aliter det niſi Romæ ſolvendos, & petat a Titio pretium, quod ſolet dari pro tali loco, an iſte contractus ſit licitus, ſi dictus Titius revera non cogitat reddere in dicto loco, & id conſtet Campſori*, & ulterius, *an accipiens occaſione cambii pecuniam adulterinam, poſſit illam expendere*. Huic autem quæſtioni Sacerdos Marualdus reſpondit, diſtinguendo inter cambium ſiccum, & cambium reale, & utriuſque naturam explicavit; & in eo, quod attinet ad primum dubium, dixit, contractum prædictum eſſe contractum Mutui, & ſic illicitum, & uſurarium, cum præciſe ex Mutuo habeatur lucrum ultra ſortem, & ulterius dici poſſe cambium ſiccum prohibitum a Bulla S. Pii Quinti; & in eo, quod ſpectat ad ſecundum dubium, ait, non poſſe prædictam pecuniam adulterinam expendi, niſi ſecundum valorem intrinſecum, ſi quem habet, non autem ſecundum valorem extrinſecum, qui ſolet apponi a Principe; & Sacerdos Caſcionus, uti habetur in Actis originalibus concurſus, reſpondit, cambium nihil aliud eſſe, quam permutationem pecuniæ cum aliena pecunia, & eſſe quadruplex, aliud minutum, aliud per litteras, aliud reale, aliud fictum, & ſiccum, aliud denique ad nundinas, vel cambium Francoſurtenſe; & loquendo de caſu propoſito Campſoris, reſpondit contractum ex ejus parte eſſe uſurarium, & illicitum, & eſſe etiam cambium ſiccum, cum Campſor fingat ſe dare nummos in uno loco, & det in alio, ſed ex parte Titii eſſe licitum, quia idem ductus neceſſitate pecuniarum poteſt frangere fidem frangere, & compenſare damnum, quod paſſus eſt propter tale cambium, ſervata tamen æqualitate; & deinque eum, qui accepit pecuniam adulterinam, non poſſe illam expendere, cum rem vitioſam contractare non poſſit, niſi detecto vitio rei.

Huc uſque deducta reſpiciunt utriuſque collitigantis doctrinam ad tramites reſponſionum ab utroque datarum quæſitis, quæ fuerunt propoſita ab Examinatoribus Synodalibus; at ad alias qualitatas ſermonem transferendo, Scribens pro Sacerdote Maſualdo contendit, eum nedum eſſe doctum, ſed etiam Doctoris privilegiis decoratum, eſſe omnibus acceptiſſimum, & a Parochianis ſummopere exoptatum, eſſe inſigni prudentia præditum, & e contra Sacerdotem Caſcionum eſſe Clero, & Populo inviſum, eſſe vilibus parentibus ortum, eſſe præ paupertate incapacem ad ſubveniendum neceſſitati Eccleſiæ Parochialis, non eſſe humilem, non prudentem, nec bona quo ad mores fama præditum, tum quia ex altari prædicavit, ſola contritione poſſe indulgentias acquiri, tum quia ſuſpectas habuit cum mulieribus amicitias; Scribenſque pro Sacerdote Caſciono ejus qualitates extollit, cum ſit major ætate, cum ſit antiquior in Sacerdotio, cum uſque ab anno 1715. fuerit approbatus ad audiendas confeſſiones, & curam animarum exercuerit tanquam Œconomus, & quidem cum magna laude, cum ſit denique Teſte Epiſcopo virtutibus humilitatis, & prudentiæ inſignitus; in nihilum urgentibus, vel ſuſpecta amicitia, cum mulier eſſet perſona honeſtiſſima, & *Quæſt. Canonica*.

optimæ famæ, vel exaggerata imprudentia, cum ad lucrandam indulgentiam per modum ſuffragii pro Defunctis non ſit neceſſaria confeſſio, nec communio, ſed actus contritionis ſufficiat cum propoſito quamprimum peccata confitendi; uti aſſerit Scribens pro ſæpe memorato Caſciono.

Pro complemento, cum plura alia habeantur in ſcripturis per manus circumferendis, nonnulla videntur quo ad reſponſiones datas adnotari poſſe, primum poteſtatem ferendi cenſuras nedum fundatam eſſe in illis verbis, *Quæcumque alligaveritis &c.* ſed in aliis Apoſtoli prima ad Corinthios 5. *Auferte malum ex vobis ipſis*, uti explicat S. Auguſtinus *lib. 2. retract. cap. 17.* & eundem Apoſtolum hanc poteſtatem exercuiſſe, cum inceſtuoſum Corinthium excommunicavit *prima ad Corinthios primo*, uti docent Theologi, qui etiam ponderant illud, quod habetur ſecunda ad Theſſalonicenſes tertio, *Quod ſi quis non obedit verbo noſtro per epiſtolam, hunc notate, & ne commiſceamini cum illo, ut confundatur*.

Secundum eſt, aliud eſſe Laureolam, aliud Aureolam. Si quæſitum, prout in actis originalibus ſcriptum eſt, refertur ad Laureolam, hæc eſſe videtur corona, ſeu diadema, quod depingitur circa caput Sanctorum, uti interpretando Decreta Generalia Urbani VIII. quæ prohibent Laureolas circa caput non Beatorum, nec Sanctorum, probat *Card. Albit. de Inconſt. in fide cap. 40. num.* 180. Si vero quæſitum de Aureola ſit intelligendum, qua præ ceteris Martyres potiuntur, & de qua *S. Thomas in ſupplem. ad tertiam partem quæſt. 96. art. 6.* hæc eſt gaudium ſuperadditum Beatitudini eſſentiali, & eam exornans, & Aureola dicitur, ad diſtinctionem Aureæ, conjunctionis ſcilicet hominis ad Deum per ejus perfectam viſionem, & fruitionem, quæ corona aurea, ſeu aurea abſoluta per modum ſubſtantivi appellatur.

Tertium eſt, nonnullos aſſerere Milites Catholicos in Bello pugnantes adverſus Infideles, Martyres eſſe, ſi mortem inductam voluntarie acceperint; uti poſt Divum Thomam 2. 2. *quæſt.* 124. *art.* 5. *ad* 3. late proſequitur *Cardinalis Capiſuccus in ſuis controver. Theolog. controv. 27. de Martyrio* §. 12. nonnullos e contra ſuſtinere, Martyres non eſſe dicendos dictos Milites, licet pura intentione pugnent pro fide, & in Bello moriantur, *Salmanticenſes in curſu Theolog. tom. 3. tract. 9. diſp. 3. dub.* 2. §. 2. *num.* 23. *Leſſius de juſtitia, & jure lib. 3. cap. 1. dub. 3. num.* 36. cum aliis, quos cumulat, & ſequitur *Schiara in Theologia Bellica tom. 2. lib. 8. diff.* 23. cæteros denique docere, prædictos Milites rigoroſe Martyres dici non poſſe, ſed improprie, eo quod licet moriantur pro Fide, moriuntur tamen contrapugnando, & reſiſtendo, uti late probat *Theophil. Raynaud. oper. tom. 18. de Martyrio per peſtem cap. 5. n. 4. & ſeqq.*

Ultimum demum eſt, ſtatum gratiæ eſſe neceſſarium pro acquiſitione Indulgentiarum, ſed ſtatum gratiæ per confeſſionem non eſſe neceſſarium, niſi in Bulla exprimatur confeſſio, uti late proſequuntur *Reginald. in praxi fori Pœnitentiarii lib. 7. quæſt. 2. num. 171. & ſeqq. Bonacina oper. Moral. tom. 1. diſput. 6. quæſt. 1. punct. 5. propoſit. 2. n. 4. & ſeqq.*

His poſitis, quæritur

An conſtet de irrationabili judicio Epiſcopi in caſu &c.

Sacra Congr. die 18. Septembris 1723. reſpondit, *Negative, & amplius*.

QUÆSTIO CCCXLV.

In Cauſa Herbipolenſi, & Fuldenſi Concordiæ, die 28. Auguſti 1723.

POST longam litem magno utriuſque partis diſpendio, & magnis animorum motibus agitatam in Rotæ Auditorio inter Epiſcopum Herbipolenſem, & Abbatem Fuldenſem ſuper juriſdictione in locis Cis Amnem Fuldæ poſitis, & in qua Abbas victor evaſit, cum tres ejus favore emanaverint Sententiæ conformes ſuper juriſdictione quaſi Epiſcopali, & Territorio perfecte ſeparato una cum poſitiva excluſione Epiſcopi Herbipolenſis, deventum tandem eſt ad Concordiam ſub reſervatione Beneplaciti Apoſtolici; nedum etenim privatæ, ſed etiam publicæ quieti convenire exiſtimatum eſt, ut Principes Eccleſiaſtici Territoria contermina habentes, & Hæreticorum Regionibus admodum vicinis nullam habeant inter ſe litigandi occaſionem; ut autem Eminentiſſimi Patres, quorum judicium expoſcitur pro appro-

F f 2 batio,

batione Concordiæ, omnia ad rem facientia ſob oculis habeant, tenoe Concordiæ per extenſum exhibetue, una cum Relatione Secretarii ad calcem impreſſa, in qua tota judicialis ſeries, & alia, quæ ſcitu opportuna viſa ſunt, exponuntur. Porro in hac Congregatione Cauſa non fuit propoſita, ſed propoſitio facta eſt in ſequenti Congregatione habita *die* 18. *Septemb. ejuſdem anni*, diſputatoque dubio *an Concordia eſſet confirmanda in caſu &c.* dilata fuit reſolutio, & dictum, quod ſcriberetur juxta Inſtructionem.

Inſtructio exarata fuit, & tranſmiſſa ad Epiſcopum Herbipolenſem, & inſtructionis tenor per extenſum refertur in ſupplici ejuſdem Epiſcopi libello per manus circumferendo. Circumfertur etiam alius ſupplex libellus Abbatis Fuldenſis, & uterque exorat pro confirmatione Concordiæ; quapropter perpenſa relatione Cauſæ ſupra memorata, perpenſo tenore Inſtructionis ſupeadictæ, cæteriſque perpenſis, quæ ab utraque parte afferuntur, quæritue

An concordia ſit confirmanda in caſu &c.

Sacra Congr. die 9. Septembris 1724. reſpondit, *Dilata, & expectetur novus Epiſcopus.*

Relatio Cauſæ Herbipolen. ſeu Fulden. Juriſdictionis extenſa a Secretario (poſtea Benedicto Papa XIV.) pro faciliori examine inſtantiæ, quæ in Sacra Congregatione proponitur ſuper approbatione Concordiæ initæ inter Epiſcopum Herbipolenſem, & Abbatem Fuldenſem.

CUM anno 1662. Joannes Philippus Epiſcopus Herbipolenſis concordiam feciſſet cum Abbate Fuldenſi, & in ea declaraſſet, Abbatiam Fuldenſem eſſe nullius Diœceſis, & Abbati, ejuſque pro tempore ſucceſſoribus juriſdictionem Ordinariam privativam in eadem Abbatia, & in illius Clerum, & Populum ceſſiſſet una cum facultate cognoſcendi Cauſas Civiles, Matrimoniales, Criminales, Beneficiales, & alias quaſcumque Eccleſiaſticas, nec non inſtituendi, ac deſtituendi, viſitandi, Synodum congregandi, & generaliter explendi omnia alia ad juriſdictionem quaſi Epiſcopalem pertinentia, nullo prorſus jure penes ſe retento, ſeu reſervato, promota fuit in Rotæ Auditorio ab Epiſcopo ſucceſſore controverſia ſuper validitate prædictæ Tranſactionis, eodemque tantum informante, Rota ſenſit, locum eſſe reſciſſioni Concordiæ, tum quia inita fuit abſque Apoſtolico Beneplacito, tum quia pro parte Epiſcopi doctum fuit, Abbatiam ſitam eſſe intra limites Diœceſis Herbipolenſis, & Epiſcopos pro tempore in eadem Abbatia, nec non in illius Clerum, & Populum geſſiſſe plures actus Ordinariæ juriſdictionis, uti videri poteſt *in Herbipolen. reſciſſionis Concordiæ* 4. *Februarii* 1692. *coram Emerix Juniore, quæ eſt deciſio* 1028. *inter ejus deciſiones impreſſas, & hæc eadem deciſio fuit confirmata* 21. *Junii* 1695. *uti habetur in deciſ.* 1267. *coram eodem, & demum in præcedentium confirmatoria* 25. *Junii* 1696. *coram clar. mem. Card. la Tremoille.*

Terminato judicio ſuper reſciſſione Concordiæ, acrior inter Epiſcopum, & Abbatem controverſia inſurrexit, prætendente Epiſcopo, ad ſe pertinere juriſdictionem ſpiritualem, & Eccleſiaſticam in Territorio Cis Amnem Fuldæ poſito, & excipiente Abbate, eam ad ſuam Abbatiam Fuldenſem ſpectare; delataque pariter ad Rotæ Auditorium hac nova controverſia, cum propoſitum fuiſſet dubium, *An, & de cujus bono jure conſtaret etiam ad effectum manutentionis, ſeu reintegrationis*, nulla fuit capta reſolutio die 14. Aprilis 1698. neque die 12. Junii 1699. & ſolum die 28. Junii 1700. reſponſum fuit, conſtare de bono jure Abbatis etiam ad effectum manutentionis, uti plene deſumitur ex deciſione dictis die, & anno edita coram citato clar. mem. Card. la Tremoille, & Auditorium Rotæ triplici innixum fuit fundamento, quorum primum deſumptum fuit ex erectione Abbatiæ ante fundationem Epiſcopatus Herbipolenſis, hinc inferendo ad nativam libertatem, & ad juriſdictionem acquiſitam in ipſo temporis momento, quo erecta eſt, quæque idcirco appellata fuit Juriſdictio Nativa; ſecundum conſtitutum eſt in Privilegiis Abbati conceſſis per Summos Pontifices, hinc arguendo ad juriſdictionem Dativam; & tertium ex poſſeſſione immemorabili, & quadragenaria cum titulo colorato deſumptum eſt; & hæc Juriſdictio nomen habuit Præſcriptivæ.

Epiſcopus adverſus hanc deciſionem novam poſtulavit audientiam, eademque conceſſa, cum propoſitum fuiſſet die 16. Februarii 1703. conſuetum dubium, *An eſſet ſtandum, vel recedendum a deciſis*, Rota reſpondit pro periſtentia in deciſis, ſed ex triplici fundamento allato pro Abbate Fuldenſi in allegata deciſione clae. mem. Cardinalis de la Tremoille, rejectum fuit primum Juriſdictionis Nativæ, rejectum fuit alterum Juriſdictionis Dativæ, & ad partes poſita præſcriptione immemorabili, tota vis pro Abbate fuit repoſita in quadragenaria cum titulo colorato, uti habetur ex deciſione edita citata die 16. Febr. 1703. coram bon. mem. Molines Decano §. 1. & §. *finali, quæ deciſio eſt vigeſima inter impreſſas poſt Proſperum de Territorio ſeparato*; cumque non obſtantibus binis deciſionibus, Cauſa ab Auditorio Rotæ non fuiſſet pee ſententiæ prolationem expedita, fuit illa iterum peopoſita die 27. Aprilis 1705. habitoque reſponſo, quod conſtabat de bono jure Abbatis Fuldenſis etiam ad effectum manutentionis in poſſeſſione, & exercitio Juriſdictionis Ordinaeiæ, quaſi Epiſcopalis in omnibus locis ditionis Fuldenſis, non ex motivo tamen Juriſdictionis Nativæ, nec ex motivo Immemorabilis, ſed Dativæ, & Præſcriptivæ præſcriptione quadragenaria cum titulo colorato, uti legitur *in deciſione edita dicta die* 27. *Aprilis* 1705. §. 3. & §. 16. *coram bon. mem. Molines, quæ eſt deciſio* 23. *poſt memoratum Proſperum de Territorio ſeparato*; tandem deventum fuit ad Cauſæ expeditionem *die* 20. *Decemb. ejuſdem anni*, ſed extenſa alia brevi deciſione, in qua cæteris fundamentis rejectis, unicum momentum conſtitutum fuit in quadragenaria cum titulo colorato, *in eo autem conſtitutum fuiſſe declararunt Domini bonum jus Abbatis, quod ad ſui favorem concurrit poſſeſſio quadragenaria cum titulo colorato*, quemadmodum legitur *in deciſione edita die* 20. *Decembris* 1705. §. *Et in primis*, & §. *In eo autem coram ſæpe citata Molines Decana.*

Prolata itaque prima ſententia ſavore Abbatis Fuldenſis, & interpoſita ab Epiſcopo appellatione, Cauſa delata fuit ad bon. mem. R. P. D. Anſaldum, propoſitoque die prima Julii 1708. dubio, *An Sententia Rotalis eſſet infirmanda, vel confirmanda*, reſponſum fuit pro confirmatione, & uti colligitur ex voluminoſa deciſione ab eodem edita, nullus fere fuit ex DD. Rotæ Auditoribus, qui adhæſerit fundamento juriſdictionis Nativæ. Major quoque pars ſuffragiorum exiſtimavit, juriſdictionem Dativam Abbatis non ſubſiſtere, & licet major unio ſuffragiorum fuerit pro præſcriptione quadragenariæ cum titulo colorato, unus tamen ex Dominis illam fortiter impugnavit, juxta ea, quæ habentur §. 18. & *pluribus ſeqq.* & §. 101. & *ſeqq.* & §. 131. & *ſeqq.* uſque in finem deciſionis *diei* 1. *Junii* 1708. *coram eodem Anſaldo, quæ eſt deciſ.* 24. *poſt memoratum Proſperum de Territorio ſeparato*; & cum poſt hæc fuiſſet ab Epiſcopo petita, & obtenta nova audientia, & ad tramites ordinis judicialis fuiſſet propoſitum dubium, *an eſſet ſtandum, vel recedendum a deciſis*, perſtitum fuit in deciſis, & duo ex DD. amplexati ſunt omnia fundamenta deducta pro parte Abbatis, juriſdictionis ſcilicet Nativæ, Dativæ, & Præſcriptivæ; alter perſtitit in deciſis ex ſolo fundamento juriſdictionis Dativæ; quatuor conveniſſe videntur in præſcriptione quadragenaria cum titulo colorato; & unus diſſenſit ab omnibus, & juriſdictioni Præſcriptivæ cum titulo colorato fortiter obſtitit, cui ſubinde unus acceſſit, & alter eo audito, in eam deſcendit opinionem, ut differretur reſolutio, & ut actus particulares examinarentue, quos Abbas prætendere poterat ſe præſcripſiſſe, uti legitue *in deciſ. edita die* 2. *Junii* 1710. §. 3. §. 9. §. 33. §. 35. *coram citata R. P. D. Anſaldo*, & non obſtante hac votorum ſciſſura in ipſis deciſionibus Rotalibus patefacta, deventum eſt ad Cauſæ expeditionem, & ſic ad prolationem ſecundæ ſententiæ favore Abbatis.

Habitus eſt ab Epiſcopo recurſus ad Eminentiſſimum Corradinum tunc ſan. mem. Clementis XI. Auditorem, deductoque coram ipſo ſequenti fundamento, quod dici non poterat, ſuffragia Auditorum Rotæ ex diverſis motivis in unum finem conſpirare, ſed eſſe potius inter ſe taliter diſcordantia, ut unum aliud deſtrueret, placuit eidem inſinuare DD. Auditoribus Rotæ, quod in Cauſa Herbipolen. ſeu Fulden. Juriſdictionis expediebat dubia ſeparare, itaut unum Nativam, alterum Dativam, & tertium Præſcriptivam juriſdictionem reſpiceret, editoque idcirco ab eadem Rota reſponſo die 13. Aprilis 1711. pro dictorum dubiorum ſeparatione, unius videlicet ſuper Nativa, alterius ſuper Dativa, & tertii ſuper Præſcriptiva cum titulo colorato, propoſita fuit Cauſa ſuper Nativa die

12. Junii

12. Junii 1701. & reſponſum fuit, Sententiam Rotalem eſſe reformandam quoad Nativam, uti colligitur *ex deciſione edita dicta die coram bon. mem. R. P. D. Caffarello*; cumque die 15. ejuſdem menſis, & anni propoſita pariter fuiſſet Cauſa ſuper aliis duobus dubiis Dativæ, & Præſcriptivæ, reſponſum fuit quoad Dativam, quod iterum proponeretur, & Sententiam Rotalem eſſe confirmandam quoad Præſcriptivam, extenſaque deciſione ſuper Præſcriptiva ab eodem R. P. D. Caffarello, deventum fuit ad expeditionem Cauſæ, & ſic ad tertiam Sententiam.

Ad evitanda præjudicia ex prolatione trium Sententiarum Rotalium in ſe derivantia, ſupplices preces ab Epiſcopo exhibitæ ſunt ſan. mem. Clementi Papæ XI. qoi Congregationem Particularem deputavit loco Signaturæ Gratiæ, promotaque in hac Congregatione inſtantia pro avocatione cauſæ a Tribunali Rotæ ad hanc Sacram Congregationem Concilii, cum in dicta Particulari Congregatione ponderatum fuiſſet, totam decidendi rationem pro Abbate Fuldenſi conſtitutam fuiſſe in Quadragenaria cum titulo colorato, & eſſe articulum Juris Conciliaris, an poſt Concilium Tridentinum Quadragenaria cum titulo colorato ſufficiat pro acquirenda juriſdictione Activa in Clerum, & Populum una cum Tereitorio ſeparato, reſponſum fuit die 29. Auguſti 1714. *eidem Rotæ cum facultate manutenendi quem de jure, ac conſtito de tribus, diſcuſſo tamen prius articulo in Sac. Congregatione Concilii, an Quadragenaria cum titulo colorato ſit ſufficiens ad conſtituendum Territorium ſeparatum*; nec mirum, cum etenim Sixtus V. *in ſua Conſtitutione 74. Congregat.* 8. §. 1. *Bullar. tom.* 2. privativam indulſerit huic Sac Congregationi auctoritatem interpretandi decreta Sac. Concilii, hinc factum eſt, ut quoties incidit quæſtio ſuper intelligentia alicujus decreti Concilii, ſi caſus ſit dubius, & alias a Congregatione non deciſus, Rota ipſa, aut Congregationem conſulat, aut ſignificet Partibus, ut ipſæmet adeant Congregationem, a qua ubi reſolutionem obtinuerint, redeant poſtea cum ipſa ad Rotam pro Cauſæ expeditione, quemadmodum totidem verbis teſtatur *Fagnan. in cap. Quoniam num. 38. de Conſtitutionibus*, & late etiam proſequitur *R. P. D. Petra ad Conſtitutiones Apoſtolicas tom. 4. in notis ad Conſtitut. 10. Martini Quinti num. 31. & 32.*

Cohærenter ad hæc in Sacra Congregatione Concilii habita *die 3. Octobris 1716.* propoſitum fuit dubium, *an Quadragenaria cum titulo colorato ſit ſufficiens ad præſcribendum Territorium ſeparatum in caſu*; cumque tunc nulla fuiſſet capta reſolutio, ſed Secretario tunc temporis demandatum, ut Partibus inſinuaret recurſum ad Auditorem Sanctiſſimi pro præciſa declaratione Controverſiæ a Sacra Congregatione decidendæ; ſcripturæ quippe Epiſcopi Herbipolenſis articulum in abſtracto proponebant, & ſcripturæ Abbatis Fuldenſis non ſolum erant in concreto exaratæ, ſed totam cauſam comprehendebant, *die tandem 15. Maii 1717.* cum ea, quæ a Partibus erant adimplenda, non fuerint adimpleta, reſponſum eſt, cauſam non eſſe in abſtracto proponendam, *uti habetur lib. 67. decret. pag.* 218.

Dubium ſufficientiæ, vel inſufficientiæ Quadragenariæ cum titulo colorato pro acquirendo Territorio ſeparato, nec in abſtracto, nec in concreto fuit amplius unquam in hac Sac. Congregatione propoſitum, ſed cum nonnulli in Italia, & alii extra Italiam Epiſcopi conſtituti in litteris ſan. mem. Clementi Papæ XI. ſcriptis humiliter expoſuiſſent propoſitionem admiſſam, & firmiter comprobatam in Rotalibus deciſionibus, acquiri videlicet poſſe ab inferiore Prælato Territorium ſeparatum per Quadragenariam præſcriptionem cum titulo colorato, nedum Epiſcoporum, ſed etiam Sanctæ Sedis auctoritati eſſe præjudicialem, nec cohærere cum principiis Juris Canonici, & cum opinionibus in eodem Rotæ Auditorio, & Sacris Congregationibus receptis, placuit Beatitudini Suæ Congregationem Particularem ad referendum deputare, a qua ſequens prodiit Decretum auctoritate ſubinde Apoſtolica roboratum.

Decretum Sacræ Congregationis Particularis.

In Congregatione Particulari a Sanctiſſimo Domino Noſtro die 3. Auguſti 1718. ſpecialiter deputata, Eminentiſſimi Domini Judice, Vallemani, Paracciani Præfecti Sacræ Congregationis Epiſcoporum, & Regularium, Corradini Præfecti Sacræ Congregationis Concilii Tridentini Interpretis, Scotti Præfecti Signaturæ Juſtitiæ, nec non RR. PP. DD. Petra prædictæ Sacræ Congregationis Epiſcoporum, & Regularium Secretarii, Lancettæ Sacræ Rotæ Romanæ Decani, Cerri ejuſdem Rotæ Auditoris, Anſidei Aſſeſſoris Sanctiſſimæ Inquiſitionis, & mei infraſcripti Secretarii memoratæ Congregationis Concilii Tridentini Interpretis, & hujus quoque Particularis Congregationis Secretarii, ut in ea videlicet examinaretur, an ad tramites Sacrorum Canonum, Sacrique præſertim Concilii Tridentini, poſſit inferior Prælatus Territorium ſeparatum, & Juriſdictionem Ordinariam, & quaſi Epiſcopalem in Clerum, & Populum, cum ipſius Epiſcopi excluſione, in aliquo ſpeciali loco acquirere per Quadragenariam præſcriptionem, una cum titulo colorato, prædicti Eminentiſſimi Domini, & RR. PP. Particularem Congregationem conſtituentes, inſimul congregati in Ædibus Eminentiſſimi Judice die 7. Januarii hujus anni 1721. poſt maturum, & diligentiſſimum materiæ examen, unanimiter reſponderunt, non poſſe, ſed pro acquiſitione Territorii ſeparati, prædictæque Juriſdictionis, omnino requiri, aut clarum, & undequaque ſubſiſtens Apoſtolicum Privilegium, aut conſuetudinem immemorabilem cum ſuis omnibus requiſitis rite probatam, per quam Apoſtolicum Privilegium de jure præſumi valeat. An autem admiſſo vero Apoſtolico Privilegio de ſui natura apto ad ſeparationem Territorii, & conceſſionem Juriſdictionis Ordinariæ quaſi Epiſcopalis in Clerum, & Populum cum excluſione Epiſcopi in aliquo determinato loco, ſed aliquam rationabilem dubietatem, aut diſputationem admittente, ſubſequuta informis Quadragenaria, aut per aliud legitimum tempus continuata obſervantia favens Prælato inferiori in qualibet actuum ſpecie Ordinariæ, & quaſi Epiſcopalis Juriſdictionis deſervire valeat pro dicti Apoſtolici Privilegii interpretatione, prædicti Eminentiſſimi Domini, & RR. PP. dixerunt, id dependere a ſingulis caſuum, & factorum circumſtantiis, & ſic dandum eſſe reſponſum a ſuis Judicibus ſuper hac re in caſibus particularibus.

Factaque per me prædictorum omnium Sanctiſſimo Domino Noſtro relatione, die 14. Januarii hoc anno 1721. Sanctitas Sua approbare dignata eſt, & præſens Decretum publicari mandavit.

Proſper de Lambertinis Sacræ Congregationis Particularis Secretarius.

Hæc eſt tota ſeries eorum, quæ geſta ſunt in cauſa Nullius Fulden. ſeu Herbipolen. Juriſdictionis, & in quorum ſequelam declaratum, & confirmatum remanſit Territorium ſeparatum favore Abbatis Fuldenſis cum excluſione Epiſcopi Herbipolenſis, & pro complemento nihil aliud remanet, quam nonnulla exponere, quæ in ipſis Deciſionibus Rotalibus habentur, & alia quædam ſuperaddere, quæ deducuntur ex Decretis hujus Sac. Congregationis Sacrorum Rituum.

In Deciſione itaque edita 16. Februarii 1703. §. *finali coram bon. mem. Molines* hæc habentur, *ex motivo itaque præſcriptionis Quadragenariæ tantum Domini in deciſis perſtiterunt, addentes, quod ſi in aliquibus particularibus locis Territorii Fuldenſis, Epiſcopus Herbipolenſis prætendat ex aliis peculiaribus rationibus, & documentis juriſdictionem, ut inſinuaverat in ejus commiſſione noſtro Tribunali directa, vel ſi idem Epiſcopus prætendat, quod ipſe ſolum privative ad alium Epiſcopum debeat conferre Ordines, vel Dimiſſorias Subditis Abbatis, juxta concordiam anni 1613. vel ex alio titulo, illi præſervarunt jus, & facultatem ejus prætenſiones deducendi in alio judicio.* Conſimilia habentur in alia Deciſione edita die 27. Aprilis 1705. coram eodem Molines §. *finali*, ubi poſt repetitam dictam præſervativam, ſubditur *reſervando alteri examini ea, quæ ſunt Ordinis, & conſecrationem requirunt, & alia quæcumque, quæ Inferioribus Ordinariis quaſi Epiſcopalem juriſdictionem habentibus Concilii Tridentini decretis ſunt adempta, prout eiſdem verbis, & inter eaſdem partes aſſeritur, & exprimitur in Voto Sacræ Congregationis Concilii 2. Decembris 1604. & in Brevi ſubinde dato a ſan. mem. Clemente octavo die 23. Decemb. 1604. ſuper quibus voluerunt DD. ut particulariter videretur.*

Tranſeundo ad ea, quæ habentur in Regeſtis hujus Sac. Congregationis, operæ pretium eſt prænoſcere, quod Julius Epiſcopus Herbipolenſis anno 1576. violenter expulit ab Abbatia Fuldenſi Abbatem Balthaſarrem, Gregorius autem XIII. Summus Pontifex Julio demandavit, ut ſub pœna excommunicationis omnem Abbatiæ adminiſtrationem ſtatim deponeret, & Maximilianum Imperatorem hortatus eſt, ut Paſtorem ſuo Gregi reſtitueret.

Maxi-

Maximilianus habitis Pontificiis litteris, præcepit Epiſcopo Julio, ut juriſdictionem deponeret, & eam loco ſequeſtri cederet Magno Magiſtro Ordinis Theutonici; ſed mortuo, re infecta, Maximiliano, delatoque Imperio ad Rodulphum, tam Gregorius, quam ejus Succeſſor Sixtus Papa Quintus negotium reſtitutionis ſtrenue proſecuti ſunt; cumque anno 1602. ſupervenisset Sententia Imperatoris Rodulphi, in qua reſciſſis omnibus geſtis in ditione Fuldenſi ab Epiſcopo Julio, declaratum eſt, eidem non licuiſſe ſeſe articulato modo immiſcere, & Diœceſim Fuldenſem de facto apprehendere, Abbas ad ſuorum jurium poſſeſſionem reverſus Summo Pontifici Clementi Octavo ſupplicavit pro confirmatione ſuæ juriſdictionis, & pro nonnullis aliis, negotioque a dicto Summo Pontifice ad hanc Sacram Congregationem remiſſo, editum fuit die 2. Decembris 1604. ſequens Decretum uti habetur *lib.* 10. *decret. fol.* 104. *Congregatio Concilii cenſuit quo ad primum ſi Sanctiſſimus annuat, concedendas eſſe Oratori*, ſcilicet Abbati Fuldenſi *litteras in forma Brevis, quibus excitetur juriſdictio alias ei competens, nempe ut in locis ſibi pleno jure ſubjectis juriſdictionem quaſi Epiſcopalem exercere, viſitationem obire, Parochos inſtituere, cæteraque ad eamdem juriſdictionem pertinentia peragere queat, ſine tamen alicujus præjudicio, atque exceptis tum his, quæ ſunt Ordinis, & conſecrationem requirunt, quam aliis quibuſcunque, quæ inferioribus quaſi Epiſcopalem juriſdictionem habentibus adempta ſunt Trident. Conc. Decretis. Quoad ſecundum de novandis, ſive de integro concedendis facultatibus, alias ſibi ad tempus a felic. record. Gregorio XIII. conceſſis, Congregatio quoad facultates abſolvendi ab hæreſi, atque apoſtaſia, conſultius eſſe putavit adire Congregationem Sanctiſſimæ Inquiſitionis, ſed ad poſtremam facultatem quæ in litteris Gregorii habetur de præſentandis Alumnis ſuis cuicumque Catholico Antiſtiti, ut ſi idonei ſint, & annorum* 23. *ad Sacros etiam Presbyteratus Ordines poſſint promoveri, Congregatio cenſuit, concedendum eſſe ad ſexennium dumtaxat; ad Tertium diſpenſandi facultatem quo ad matrimonia jam contracta, eſſe, ſi Sanctiſſimo placuerit, concedendam*, & cohærenter ad hanc reſolutionem editæ fuerunt Apoſtolicæ Litteræ in forma Brevis a Summo Pontifice Clemente Octavo.

Anno denique 1703. die 22. Septembris, cum Abbas Fuldenſis vigore Brevis obtenti ab Urbano Octavo communicationis privilegiorum Congregationis S. Juſtinæ, ſequens dubium in Sacrorum Rituum Congregatione propoſuiſſet, *an poſſit ſuis ſubditis vigore ejuſdem Brevis Sacramentum Confirmationis conferre*, reſponſum fuit *cum Sanctiſſimo pro Indulto*; ſed recurrente Epiſcopo Herbipolenſi, & exponente, quod adhuc lis inter ſe, & Abbatem pendebat ſuper qualitate Nullius, & Territorii ſeparati, & quod Rota in Deciſionibus præſervaverat cognitionem eorum, quæ expoſcunt Ordinem, & conſecrationem, reſponſum fuit die 27. Decembris 1706. *dilata, & expectetur exitus Cauſæ in Sacra Rota*, uti plene refert *R. P. D. Petra ad Conſtitutiones Apoſtolicas tom.* 3. *pag.* 562.

Et hæc ſunt, quæ Secretarius colligere potuit pro faciliori examine inſtantiæ, quæ in Sacra Congregatione proponitur ſuper approbatione Concordiæ initæ inter Epiſcopum Herbipolenſem, & Abbatem Fuldenſem.

QUÆSTIO CCCXLVI.

In Cauſa Civitatis Caſtellanæ, die 28. Auguſti 1723.

ANNO 1704. Martha Uxor Philippi Pulcinelli ita diſpoſuit in ſuo, cum quo deceſſit teſtamento, *item jure legati, & alias omni &c. mandavit per infraſcriptos ejus hæredes celebrari fieri quolibet anno in perpetuum Miſſas duodecim, nempe unam quolibet menſe in Altari Sanctiſſimi Salvatoris pro ſalute animæ ſuæ, & ſuorum Prædeceſſorum*; cumque relicto uſufructu ſuorum bonorum Philippo ſuo Viro, quouſque viveret, relictaque Blaſio Filio quadam Terreni portione pro toto eo, quod a ſua hæreditate prætendere poſſit, hæredes his verbis ſcripſerit, *in omnibus ſuis bonis hæredes univerſales inſtituit Franciſcum Mariam ejus Nepotem filium Blaſii Pulcinelli ejus filii, quo moriente ſine filiis legitimis, & naturalibus ſubſtituit Hippolytam, & Mariam alteras filias dicti Blaſii, & ejus neptes, & una ex eis moriente, una alteri ſuccedat, & ſuccedere debeat*, contigit, ut adhuc vivente Teſtatrice, deceſſerit Franciſcus Maria hæres inſtitutus, caducatoque per hæredis prædeceſſum teſtamento, hæreditas ad Blaſium filium devenerit ab inteſtato cum obligatione tamen vigore clauſulæ codicillaris appoſitæ in teſtamento Marthæ, reſtituendi hæreditatem Hippolytæ, & Mariæ hæredibus vocatis poſt obitum Franciſci Mariæ prædefuncti, & retenta tantum a Blaſio legitima, quæ ei debita eſt in bonis Matris.

Stante hæreditatis tenuitate, quæ detractis detrahendis, aſcendit ad capitale ſcutor. 91. circiter, Hippolyta, & Maria hæredes inſtitutæ, & filiæ Blaſii hæreditatem Marthæ acceptare recuſant, & quamvis dictus Blaſius aſſerat, ſe ex caducatione Teſtamenti potuiſſe excitare controverſiam ſuper caducatione legati, non obſtante, quod pium ſit, & reſpiciat ſuffragium animæ Teſtatricis, hac nihilominus controverſia relicta, cum ab hac Sacra Congregatione declarationem quæſiverit, quod legatum Miſſarum non eſſet perpetuum, ſed reſtrictum ad vitam hæredum, juxta morem ſcriptum fuit Epiſcopo pro informatione, & voto.

Supervenit Epiſcopi informatio, in qua poſt enarratum factum mox recenſitum, ſic concludit: *Licet autem in præſenti Teſtatrix mandaverit Miſſas celebrari fieri in perpetuum, nihilominus onus reſtrinxiſſe videtur ad infraſcriptos hæredes, qui nominati fuerunt, & quibus nullus datus fuit ſubſtitutus; unde licet favor piæ cauſæ late ſoleat interpretari, nihilominus quia diſpoſitio reſtricta fuit ad perſonas hæredum nominatorum, expectabo oraculum EE. VV. quibus poteſtas eſt interpretandi ſupremas voluntates.*

Præter informationem Ordinarii, per manus circumfertur ſcriptura, in qua oſtenditur, verba Teſtatricis fuiſſe directa ad hæredes, & ſic denotare perſonalitatem, & Teſtatricem loquendo *de infraſcriptis hæredibus*, intellexiſſe de illis, qui oculis corporeis legi poterant in ſuo Teſtamento, hinc inferendo, nunquam dici poſſe, quod onus Miſſarum ſit perpetuum, cum verbum illud *in perpetuum* coarctetur ab aliis *per infraſcriptos ejus hæredes*, in quo rerum themate perpetuitas non extenditur ultra vitam hæredum ſcriptorum; nullatenus urgente favore piæ cauſæ, cum ille operetur ad ſummum in dubiis, non in claris, & juris ſolemnitates ſuppleat, ſed intellectum verborum non detorqueat ad ſenſum a mente Teſtatoris alienum.

Quibus ſtantibus, quæritur

An Legatum duodecim Miſſarum ſit reſtrictum ad vitam hæredum, vel eorum vitam prætergrediatur, & ſit revera perpetuum in caſu &c.

Sacra Congr. die 18. Septembris 1723. reſpondit,
Ad primam dubii partem negative. Ad ſecundam affirmative.

QUÆSTIO CCCXLVII.

In Cauſa Bononienſi Indulti, die 18. Septembris 1723.

CELEBRIS quæſtio de Canonicis Regularibus Ordinis Lateranenſis aſſumendis, vel non aſſumendis, ad Parochiales Eccleſias ſæculares cum ſola licentia ſui Patris Abbatis Generalis, de qua *in cap. quod Dei timorem de ſtatu Monachorum*, licet reſoluta fuerit in Sacra Congregatione Epiſcoporum, & Regularium, & ejus reſponſum fuerit a ſan. mem. Clemente X. confirmatum, quod videlicet aſſumi non poſſint, niſi præter Abbatis Generalis licentiam, expreſſum quoque Sedis Apoſtolicæ indultum accedat, uti colligitur ex decreto impreſſo apud *Monacell. in formul. legal. part.* 1. *in appendice pag.* 314. *& ſeqq.* fuit iterum reaſſumpta in Sacra Congregatione Concilii in quadam Cauſa Placentina Præſentationis *die* 24. *Novembris* 1693. in qua Canonico Regulari conceſſum fuit Indultum obtinendi Parochialem Eccleſiam ſæcularem, ſed inſimul additum ut unirentur decreta, & cauſa ſuper capacitate, vel incapacitate Canonicorum Regularium cum ſola licentia Patris Generalis proponeretur, citatis omnibus Procuratoribus Generalibus Canonicorum Regularium, quam reſolutionem ſan. mem. Innocentius Papa XII. confirmavit, & juſſit ſuper ea Breve expediri, ut omnibus innoteſceret, & ut tandem lex omnibus præſcriberetur in poſterum omnino ſervanda, uti habetur *lib.* 43. *decret. pag.* 549. *a tergo.*

Id, quod contigit in capacitate Canonicorum Regularium in ordine ad Beneficia curata ſæcularia, contigit etiam in Beneficiis ſimplicibus, & ſignanter in Canonicatibus; quæſtio etenim, an iidem citra diſpenſationem Apoſtolicam ad Canonicatus in Cathedralibus præſertim Eccleſiis aſſumi poſſint, de qua *in cap. ſuper eo de regul. & in can. placuit* 16. *quæſt.* 1. & in qua negativa opinio fuit a pleriſque Scribentibus late propugnata, *Fagnan. in cap. quod Dei timorem num.* 18. *de ſta-*

tu

tù Monachorum, *Pirhing. ad eundem titulum decret. lib.* 3. *tit.* 35. §. 2. *num.* 18. *Vanespen. juris Eccleſiaſtici tom.* 2. *tit.* 18. *cap.* 3. *num.* 17. *Garzias de benef. part.* 10. *num.* 28. & 29. *Fondut. quæſt. benef. tom.* 1. *cap.* 80. *num.* 10. *Corrad. in Prax. benef. l.* 6. *cap.* 1. *n.* 26. *Navarr. conſil.* 11. *num.* 6. *lib.* 3. *de ſtatu Monachorum*, *Bellamer. deciſ.* 172. *tit. de præbendis*, quæque etiam opinio a fortiori confirmari poteſt ex Reſcripto Sac. Congregationis Epiſcoporum, & Regularium ſupra memorato, & per Clementem Papam X. confirmato, iterum excitata fuit temporibus ſan. mem. Clementis Papæ XI. ad quem habito a Procuratore Generali Canonicorum Lateranenſium recurſu, ut controverſiæ examen huic Sac. Congregationi committeret, tam quoad Beneficia curata, quam quoad Canonicatus, ita tamen, ut examen fieri deberet in puncto Juris communis, Concilii Tridentini, Profeſſionis, & Inſtituti eorundem Canonicorum, independenter, & præciſive ab omnibus Reſolutionibus, & Decretis Sacrarum Congregationum, Judicatis quorumcunque Tribunalium, Reſcriptis, & Oraculis Summorum Pontificum, tam favorabilibus, quam contrariis a temporibus Gregorii XIII. Sanctitas Sua *die* 30. *Aprilis* 1713. Cauſam ad hanc Sacram Congregationem Concilii remiſit juxta petita; Canonici quippe Lateranenſes nimium inſiſtunt Profeſſioni, quam emittunt, & quæ concepta eſt ſequentibus verbis: *Voveo, & promitto &c. & quod nunquam Beneficium acceptabo cum cura, vel ſine cura intra, vel extra Ordinem noſtrum abſque licentia Capituli Generalis, vel ejus auctoritate fungentis, renunciando omnibus juribus, & privilegiis, & conſuetudinibus in contrarium mihi competentibus, vel quomodolibet competituris.*

His ad ornatum materiæ præmiſſis, cum in Metropolitana Bononien. menſibus elapſis Canonicatus vacaverit, & Eminentiſſimus Cardinalis Archiepiſcopus ad eum præelegerit Joannem Baptiſtam Zanchini Canonicum Regularem Lateranenſem, dummodo ſuorum ſuperiorum accederet licentia, & Sedis Apoſtolicæ Indultum, quatenus illud neceſſarium ſit, ad amputandam quamcumque controverſiam, & potiſſimum, cum articulus in genere nec fuerit propoſitus, nec ſit cito proponendus, & reſolvendus, memoratus Zanchinus ſupplices preces huic Sac. Congregationi exhibuit pro Indulto obtinendo, cumque auditus fuerit Procurator Generalis Ordinis, qui in ſua Relatione per manus circumferenda cenſuit annui poſſe petitis, allatis tum rationibus, tum exemplis, quæritur

An ſit indulgendum Joanni Baptiſtæ Zanchini Canonico Regulari Lateranenſi pro conſecutione Canonicatus ſæcularis in Metropolitana Bononienſi in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,
Affirmative.

QUÆSTIO CCCXLVIII.

In Cauſa Melevitana Juriſdictionis, die 18. *Septembris* 1723.

VACANTE Sede Epiſcopali Melevitana, electoque in Vicarium Capitularem Dominico Xiberras tunc Coadjutore Archidiaconi, exorta eſt controverſia circa jus, & facultatem convocandi Capitulum, & alios nonnullos actus geſtos a Vicario Capitulari; quocirca habitis prius de more neceſſariis informationibus, deventum fuit ad ſubſcriptionem infraſcriptorum Dubiorum.

Primum dubium reſpicit facultatem Decani Cathedralis ſuper jure convocandi Capitulum Sede Epiſcopali vacante, nulla petita a Vicario Capitulari licentia.

Promotor Fiſcalis curiæ Epiſcopalis Melevitanæ contendit, neceſſariam eſſe prædictam licentiam; quidquid enim ſit de jure communi, juxta Conſtitutionem Synodalem in hac Sacra Congregatione diſcuſſam, & approbatam, non poteſt Capitulum in Cathedrali Melevitana convocari a Canonicis ſine licentia Epiſcopi ex conſuetudine ibidem recepta; cumque Vicarius Capitularis ſuccedat in juribus Epiſcopi, etiam ſi hæc acquiſita ſit ex conſuetudine, vel præſcriptione, hinc Promotor infert, quod ſi vivente Epiſcopo petenda erat ab ipſo licentia, hoc ipſum, mortuo Epiſcopo, fieri debet erga Vicarium Capitularem, & multo magis cum non probetur, quod in aliis Sedibus Vacantibus facta fuerit convocatio Capitulorum ſine licentia Vicarii Capitularis.

Decanus e contra prætendit, dictam licentiam non requiri, tum quia de jure convocatio Capituli libera eſt, nec requiritur licentia Epiſcopi, & intantum dicta licentia eſt neceſſaria in Diœceſi Melevitana, in quantum viget pro Epiſcopo conſuetudo, quæ cum non militet pro Vicario, hinc eſt, intactam remanere juris communis cenſuram tempore Sedis Vacantis favore Capituli, tum quia ſeptem Canonici antiquiores ampliſſime teſtantur, nunquam in præteritis convocationibus Capitulorum petitam fuiſſe a Vicario Capitulari licentiam.

Secundum dubium reſpicit facultatem convocandi Capitulum, ſi Decanus abſit, vel ſit impeditus, an eadem, inquam, devolvatur ad ſucceſſivas Dignitates, & Canonicos gradatim, excluſis eorum Coadjutoribus.

Promotor Fiſcalis ſuper hoc dubio non ſe opponit, cum illud non reſpiciat Jura Epiſcopatus, nec minus Vicarii Capitularis; Decanus e contra ſtat pro devolutione ad Dignitates, & Canonicos, excluſis Coadjutoribus, cum Coadjutores ſint improprie, & ficte Canonici, & titulum non habeant in Canonicatu, & aſſertioni Decani ex iiſdem rationibus adhæret Capitulum Cathedralis in ſua ſcriptura.

Tertium dubium reſpicit Vicarium Capitularem, an idem videlicet procedere valeat ad Cenſuras contra Decanum, Dignitates, & Canonicos, ſi ab illis ſine ſua licentia Capitulum convocetur.

Promotor Fiſcalis, qui, uti ſupra dictum eſt, vult Capitulum eſſe convocandum petita licentia a Vicario Capitulari, exorat pro affirmativo reſponſo ad tertium dubium, cum Vicarius armis etiam ſpiritualibus uti poſſit pro ſuorum jurium defenſione; & Decanus e contra, qui aſſerit dictam licentiam non eſſe petendam, dicit conſequenter huic dubio eſſe negative reſpondendum, & multo magis, quia quatenus licentia eſſet neceſſaria, ſatis eſſet pro pœna nullitas actus abſque recurſu ad Cenſuras, quæ ſunt remedium ſubſidiarium.

Quartum dubium conſiſtit in examinando, an in caſu, quo Curſores, & Cancellarius recuſent ſuum Officium præſtare in convocatione Capitulorum, poſſint Decanus, Dignitates, & Canonici Capitulum convocantes uti quacunque alia perſona pro Capitularibus intimandis.

Promotor Fiſcalis ait, negative eſſe reſpondendum, ſi renitentia Curſorum, & Cancellarii proveniat, vel ex quo non fuit petita licentia Vicarii Capitularis, vel ex quo ipſi ſunt legitime impediti. Decanus e contra, qui procedit cum præſuppoſito excluſivo neceſſitatis petendi licentiam, ſuſtinet, propoſito dubio eſſe affirmative reſpondendum, ne abſtinentibus Curſoribus, aliiſque Miniſtris Curiæ Epiſcopalis a ſui Officii præſtatione ad rem gratam faciendam Vicario Capitulari, Vicarius per indirectum obtineat id, quod directe obtinere non poteſt. Quintum dubium refertur ad prætenſam obligationem, quod Dignitas, ſeu Canonicus Capitulo præſidens certiorem reddat Vicarium Capitularem abſentem de reſolutionibus in Capitulo captis, & quatenus affirmative, quibus remediis procedendum ſit contra recuſantem.

Promotor Fiſcalis pugnat pro dicta obligatione, necnon pro facultate utendi Juris, & Facti remediis in caſu renitentiæ; ſicut enim Epiſcopo denegari non poteſt copia reſolutionum Capitularium, ſic eadem copia non eſt deneganda Vicario Capitulari, ut in terminis Archidiaconi Gerunden., qui tempore Sedis Epiſcopalis vacantis ſuccedit in Epiſcopali juriſdictione, exceptis his, quæ ſunt ordinis, firmavit *Rota in Gerunden. Juriſdictionis ſuper exhibitione reſolutionum Capitularium* 12. *Junii* 1702. *coram clar. mem. Cardinali Priolo, quæ eſt deciſio* 25. *apud Scharfanton. in ſuis animadverſionibus tom.* 1., & Decanus e contra ſe opponit, & innititur obſervantiæ non participandi Vicario reſolutiones, quam aſſerit in Cathedrali Melevitana vigere.

Sextum dubium cauſam habet a facto ſequenti. Tempore poſtremæ Sedis Vacantis, cum eſſet Capitulum convocandum, & Decanus ad ejus convocationem procedere vellet, audivit a Vicario Capitulari prætendi, quod præcedens a ſe licentia peteretur, & ad ſedandas controverſias Decanus Vicarium Capitularem convenit. In diſcurſu inter ipſos, ſemotis arbitris facto, Decanus aſſerit, ſibi fuiſſe a Vicario ſuppoſitum, quod Canonicus Mangion, qui fuerat in anteacta Sede Vacante Vicarius Capitularis, fatebatur, ſe fuiſſe requiſitum pro licentia convocandi Capitulum, & ſub hac ſuppoſitione, & ſub expreſſa conditione, quod Mangion ita loqutus fuiſſet, admittit, ſe licentiam petiiſſe, *ſe il Sig. Mangion dice, che ſono obbligato a domandarla, ve la domando cento volte*, Vicarius vero Capitularis rem modo diverſo exponit, cum dicat Decanum ſibi abſolute pro licentia ſupplicaſſe, & excuſationem petiiſſe pro præterita renitentia,

ex

ea quo Conſtitutionem Synodalem ignorabat; cumque Vicarius ſubſequenter mandavit Cancellario, ut id inter Acta referret; & quidem non eo modo, quo Decanus ait, rem ſequutam fuiſſe, ſed alio modo, quo ipſe ſuſtinet, eam ſe habuiſſe, ſextum ex his dubium ſuam originem habet, inſtante videlicet Decano pro annullatione, & deletione actus regiſtrati, interpoſito juramento ſuper petitione conditionali, & conteſtantibus hoc ipſum octo Canonicis, nec non Magiſtratu Civitatis Notabilis.

Tranſeundo ad ſeptimum dubium, cum Vicarius Capitularis Canonicis inhibuerit convocationem, & celebrationem Capituli abſque ſua licentia ſub pœnis Cenſurarum, & Excommunicationis majoris ipſo facto incurrendæ, in ſeptimo dubio diſputandum proponitur, an dicta inhibitio ſuſtineatur.

Porro Promotor ſuſtinet validitatem inhibitionis, cum vetitum eſſe non debeat Vicario ſua jura tueri gladio etiam excommunicationis. E contra autem Decanus vult, dictam inhibitionem eſſe reprobandam, non ſolum quia Vicario innoteſcebat, Capitulum convocari pro habendo recurſu ad Sedem Apoſtolicam a gravaminibus, quæ injuſte ſe pati prætendebat, ſed etiam quia pœna excommunicationis ipſo facto incurrendæ, & ſic latæ, & non ferendæ ſententiæ, habetur pro exorbitanti ab hac Sacra Congregatione etiam in caſu boni juris, & prætenſioni Decani adhærent Canonici in ſua particulari ſcriptura.

Octavum denique dubium pertinet ad materiam ſexti dubii, cum petatur, an ſubſiſtat, vel potius ſit annullandus actus regiſtratus in Cancellaria Epiſcopali de ordine Reverendiſſimi Epiſcopi, in quo ſupponitur, Decanum petiiſſe a Vicario Capitulari licentiam ſub conditione.

Jura tum Promotoris Fiſcalis, tum Decani, tum Capituli circumferuntur; quocirca quæritur

I. An Decanus Cathedralis Eccleſiæ, ad quem ſpectat convocare Capitulum, teneatur, Sede Epiſcopali vacante, petere licentiam a Vicario Capitulari pro convocandis Capitularibus in caſu &c.

II. An ipſo Decano abſente, renuente, aut alias quomodolibet impedito, facultas convocandi Capitulum devolvatur ad ſucceſſivas Dignitates, & Canonicos gradatim, excluſis eorum Coadjutoribus in caſu &c. & quatenus affirmative.

III. An Vicarius Capitularis poſſit procedere ad Cenſuras contra Decanum, Dignitates, & Canonicos convocantes Capitulum ſine licentia in caſu &c.

IV. An Decanus, Dignitates, & Canonici convocantes Capitulum, uti valeant quacunque perſona pro intimandis Capitularibus, nec non quocunque Notario caſu, quo Curſores, & Cancellarius eorum officium præſtare recuſent in caſu &c.

V. An Dignitas, ſeu Canonicus Capitulo Præſidens teneatur certiorem reddere Vicarium Capitularem abſentem de reſolutionibus Capitularibus; & quatenus affirmative, quibus remediis procedi poſſit contra recuſantem in caſu &c.

VI. An actus regiſtratus in Cancellaria Epiſcopali die 30. Auguſti 1721. de ordine Vicarii Capitularis, in quo ſupponitur, Decanum petiiſſe ab eo licentiam convocandi Capitulum, ſubſiſtat, vel potius ſit annullandus, & delendus in caſu &c.

VII. An ſuſtineatur inhibitio tranſmiſſa Decano, & Canonicis die 13. Aprilis 1722. de mandato Vicarii Capitularis ſub pœna excommunicationis majoris ipſo facto incurrendæ in caſu &c.

VIII. An actus regiſtratus in Cancellaria Epiſcopali die 7. Octobris 1722. de ordine Reverendiſſimi Epiſcopi, in quo ſupponitur, Decanum petiiſſe a Vicario Capitulari licentiam ſub conditione, ſubſiſtat, vel potius ſit annullandus in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Ad Primum negative. Ad ſecundum affirmative quoad primam partem, & quoad ſecundam habebitur ratio in Caſibus particularibus, viſis litteris Coadjutoriarum. Ad tertium negative. Ad quartum affirmative. Ad quintum negative. Ad ſextum, & octavum ad mentem, & mens eſt quod deleantur. *Ad ſeptimum negative.*

QUÆSTIO CCCXLIX.

In Cauſa Tiraſonenſi Matrimonii, die 18. Septembris 1723.

MARIA Tereſia Marchioniſſa de Falces amore capta erga Marchionem de Camerana Matrimonium per verba de præſenti cum eodem contraxit *anno* 1713. aſſignata marito pinguiſſima dote, cujus fructus aſcendere dicuntur *ad annuos ducatos* 500000.

Tempore contracti Matrimonii Marchioniſſa erat in florida ætate *annorum* 19. & licet oſculis, & amplexibus, & aſſumpta etiam aliquando veſte plebeja; Marchio etenim aſſerebat ſe plebejas diligere, & nobiles mulieres odio habere; ipſum ad copulam, & Matrimonii conſummationem excitaſſet, Matrimonium tamen ex viri impotentia conſummari non potuit.

Tres, & ultra anni a die contracti Matrimonii elapſi ſunt, abſque eo quod potuerit Matrimonium conſummari, & abſque eo quod opportunæ diligentiæ fuerint a Marchioniſſa omiſſæ; cumque eadem amplius hanc infelicem vitam ducere non valeret, & conſcientiæ ſcrupulis vexaretur, & ſe a violentiis immunem non eſſe videret; Marchio etenim manibus, & digitis aliquando tentaverat ejus clauſtra virginalia diſrumpere, conſulentibus Theologis, & Directore Spirituali, ſe *anno* 1718. recepit in Monaſterium Monialium Excalceatarum Ordinis S. Auguſtini, & judicium introduxit ſuper nullitate Matrimonii in Curia Epiſcopali Tiraſonenſi.

Introducta cauſa in prædicta Curia Eccleſiaſtica poſt emiſſam ab utroque Conjuge juratam depoſitionem de Matrimonio triennii ſpatio non conſummato, prolata eſt *anno* 1717. a Judice ſententia, in qua mandatum fuit, ut Marchioniſſa accederet ad cohabitandum cum viro, & quod triennalis experientia a Sacris Canonibus demandata *in cap. laudabilem de frigidis, & maleficiatis*, non a die contracti Matrimonii, ſed a die executionis ſententiæ initium haberet, juxta late firmata per *Sperell. deciſ.* 141. *num.* 59. & 60. & ad præcavendas Marchionis violentias, voluit idem Judex, ut Marchioniſſa ſecum duceret omnes famulas, quas habebat in Monaſterio, & quod duæ ex iiſdem in cubiculo propinquiori dormirent alteri, in quo Conjuges dormiebant.

Acceſſit Marchioniſſa ad novam cohabitationem, novaſque adhibuit diligentias, ut virum ad Matrimonii conſummationem excitaret; ſed cum hæc ſpatio trium, & ultra menſium in caſſum cecidiſſent, & Marchio iterum manibus, & digitis tentaverat id, quod alias tentaverat, Judex *anno* 1717. *die* 30. *Novembris* decrevit, ut Conjuges ſepararentur, cauſaque nullitatis Matrimonii nullatenus derelicta, electæ ſunt ſeptem Obſtetrices, deventumque fuit ad examen ſeptimæ manus Propinquorum, & Marchioniſſa intacta, & Virgo reperta eſt, ſuperventiſque hoc interim Apoſtolicis litteris ſan. mem. Clementis Papæ XI. quibus Judici committebatur, ut quatenus Matrimonium ob viri impotentiam intra triennium conſummari non potuiſſet, procederet ad ulteriora prout de jure, abſque alio triennali experimento, *die tandem 3. Julii* 1720. prolata eſt a Judice ſententia pro nullitate Matrimonii propter impotentiam naturalem Marchionis.

Appellatione a Marchione interpoſita ad Tribunal Archiepiſcopi Toletani, cum Marchioniſſa videret ſe ad eum redigi ſtatum, ut ſua prius vita, quam lis eſſet abſolvenda, recurſum habuit ad Sanctiſſimum Dominum Noſtrum, eidem ſupplicando pro diſpenſatione Matrimonii rati, & non conſummati, & a Sanctitate Sua preces fuerunt remiſſæ ad hanc Sacram Congregationem, datiſque juxta morem litteris ad Epiſcopum Tiraſonen. ut informaret, & terminum utrique Parti præfigeret ad ſua jura deducenda in hac Sacra Congregatione, adimpleta fuerunt ab Epiſcopo ea omnia, quæ adimpleri debebant, cumque ut magis inſtructam redderet hanc Sacram Congregationem, ſervatis ſervandis Marchioniſſam juſſerit in Balneo reponi juxta cautelam *Hoſtienſis in c. cauſam matrim. num. 4. de probationibus*, quam etiam cæteri ſecuti ſunt *Abbas in cap. Fraternitatis num. 4. de frigidis, & maleficiatis, Sanchez de matrim. lib. 7. diſput.* 113. *num.* 11. *Panimol. deciſ.* 51. *adnot. prima n.* 8. *Rota deciſ.* 392. *ſub num.* 16. *par.* 4. *tom.* 2. *recent. & deciſ.* 10. & 11. *poſt Card. de Luca ad materiam de matrim. tom.* 2. & referentibus obſtetricibus, quod eadem intacta reperta ſit, perinde ac ſi eſſet Puella novem annorum, diſputandum in præſenti proponitur dubium ad calcem hujus Reſtrictus referendum.

Quoad Summi Pontificis in diſſolvendo Matrimonio rato, & non conſummato poteſtatem, nulla juxta veriorem, & in praxi receptam ſententiam videtur eſſe poſſe difficultas; quemadmodum etiam certum eſſe videtur, quod concurrente legitima probatione non conſummationis, uti poteſt Summus Pontifex dicta poteſtate, etiamſi prius actum fuerit judicialiter de nullitate Matrimonii ex capite impotentiæ, & etiam ſi vir diſſolutioni obſiſtat, dummodo ejus reſiſtentia ſit irrationabilis, uti ma-

teria

teria funditus examinata, admiſſum fuit aonia præteritis in celebri cauſa Januen. Matrimonii, itaut difficoltas redigi videatur ad cauſam diſpenſatioois, cum hæc debeat eſſe magna, & urgens, & publica, vel per ſe, vel reductive.

Io litteris Apoſtolicis ſan. mem. Clementis XI. expeditis io dicta cauſa Januen. Matrimonii die 6. Martii 1720. cohærenter ad reſolutionem hujus Sac. Congregationis cauſa ſequentibus verbis exponitur, *cum autem, ſicuti eadem expoſitio ſubjungebat, niſi dictum Matrimonium auctoritate noſtra Apoſtolica diſſolvatur, difficiles, ac infelices babiturum ſit exitus, auctiſque, ac recrudeſcentibus non minus inter ipſos aſſertos conjuges, quam inter tot primarias eorum reſpective propinquorum familias in Civitate libera degentes, ac in partem regenda Reipublicæ Januenſis adſcriptus, jam inde enatis inimicitiis, & diſſenſionibus, non tantum privata, ſed & publica incommoda, aliaque mala, cum non mediocri tranquilli ſtatus ipſius Reipublicæ perturbatione timeri poſſint, quemadmodum plerique ex ipſis Senatoribus, & Patritiis Januenſibus jure juranda conteſtati fuerunt: Hiſque etiam accedat, quod priſtinum ſuper prætenſa nullitate Matrimonii inſtitutum judicium ſecundum juris tramites continuari, ac terminari vix, aut ne vix quidem poſſet, eo quia aſſerente dicto Joanne Jacobo ſe Matrimonii conſummandi potentem exiſtere, Canonicum novæ cohabitationis experimentum foret adhibendum, a quo tamen eadem Anna Maria, tum propter acerbam animorum exulcerationem, tum propter ſibi certum conſcientiæ labefactandæ periculum, ac æternæ ſalutis diſcrimen plane abhorret, eique nunquam ſe conſenſuram fore conſtanter proteſtetur &c., nos igitur præfatis juſtis, & rationabilibus on cauſis adducti &c.*

In Matrimonio, de quo nunc agitur pro ejus diſſolutione aſſeruntur ſcandala, jurgia, & diſſenſioner inter conjuges, & eorum propinquos. Jura circumferuntur, quocirca quæritue,

An ſit Sanctiſſimo Domino Noſtro conſilium præſtaudum pro diſpenſatione Matrimonii rati, & non conſummati in caſu &c.

In hac Congregatione habita die 18. Septembris demandatum fuit, ut dubium hujus cauſæ reformaretur; ſuit hoc executioni mandatum; quocirca quæritur

An ſit locus diſſolutioni Matrimonii in caſu, vel potius Sanctiſſimo Domino Noſtro conſilium præſtandum ſit pro diſpenſatione ejuſdem tanquam rati, & non conſummati, in caſu &c.

Sacra Congr. die 2. Octobris 1723. reſpondit,
Eſſe locum diſſolutioni Matrimonii.

QUÆSTIO CCCL.

In Cauſa Mediolanenſi, die 18. Septembris 1723.

EMINENTISSIMUS Archiepiſcopus Mediolanen. die 4. Auguſti curreotis anni ſequentem ſcripſit epiſtolam huic Sac. Congregationi.

Parochi hujus Mediolanen. Diœceſis præcipue illi, qui præſunt Eccleſiis in montanis, & vallibus, recurſum habuerunt penes me, ſignificantes quamplurima ſcandala, quæ in dies oriuntur ex ſponſalibus contractis, dilato matrimonio non ſolum per menſes, verum etiam ad plures annos, cum non modica animarum diſpendio. Incolæ enim illarum partium, vel ſterilitate ſoli, vel ex ſua origine pauperes ad diverſas, & longinquas Italiæ, aut Germaniæ Regiones divertunt victum quærentes ex induſtria, & labore. Aliqui, appropinquante byeme, redeuns ad patrios lares, nonnulli niſi poſt annos, & licet in exteris ex humili pinguiorem fortiantur fortunam, tamen vel Patriæ, vel ſanguinis amare capti, non niſi apud ſuos nubere curant; ſed pactis ſponſalibus de futuro, antequam de præſenti contrahant, ſæpe ſæpius illecti dulcedine lucri ad conſuetus occupationes ſe transferunt, aliquando poſt annos, vel ſaltem poſt diuturnum tempus non reverſuri. Hinc Puellæ ſponſalium promiſſione adſtrictæ, periculo incontinentiæ expoſitæ, non raro ex dilato matrimonio occaſionem ſcandali præbent, inde odia, rixæ, & lites cum maxima animarum jactura, & matrimonia, quæ eſſe debent inter conſanguineos, & affines vinculum charitatis, eoſdem diſſecant, & inimicitias pariunt uſque ad Homicidia. Hiſce malis ſæpius occurrere cogitavi, præfigendo terminum ad contrahendum matrimonium, fretus Sacrorum Canonum, & legum præſidio, ut ex Sanchez de matrimonio lib. 1. diſput. 54. Verum cum hoc remedium ex malitia hominum ſolita appellationum clypeo poſſit eludi, & locu ſecandi lites, daretur cauſa magis illas in longum protrahendi cum majori fomento diſcordiarum. Quocirca Parochi, quorum curæ ſubſunt populi, preces dederunt EE. VV. opportunum implorantes auxilium, ad impedienda enarrata ſcandala; Et ut votum meum aperiam, expediens cenſerem pro hujuſmodi caſibus ab iſta Sac. Congregatione præfigi competentem terminum ſex, vel octo menſium ad contrahendum matrimonium, quibus elapſis liberum ſit puellis ad alia vota convolare, minime attentis præmiſſis ſponſalibus, me tamen ſubmitto infallibili EE. VV. oraculo, ac earum manus humillime deoſculor.

Hactenus epiſtola Emineotiſſimi Archiepiſcopi Mediolanenſis; io eo vero, quod attinet ad juris diſpoſitionem, & ſignaoter juris civilis, ſi ſponſus, contractis ſponſalibus, ad aliam ſe cooferat Provinciam, tenetur ſponſa eum expectare per triennium, uti habetur *in leg. 2. Cod. de repudiis*, ibi, *liberum eſt filiæ suæ, ſi ſponſum poſt tres peregrinationis annos expectandum ſibi ultra non putet, omiſſa ſpe hujus conjunctionis matrimonium facere.* Si autem ſponſus abſit, ſed degat in eadem Provincia, tenetur ſpooſa expectare per biennium, ut habetur *in leg. 2. Codic. de ſponſalibus*: ibi *ſi is, qui puellam ſuis nuptiis pactus eſt, intra biennium exequi nuptias, in eadem Provincia degens, ſuperſederit, ejuſque ſpatii fine decurſo in alterius poſtea conjunctionem puella pervenerit, nihil fraudis ei ſit, quæ nuptias maturando, vota ſua diutius eludi non paſſa eſt.* Si vero ſpouſus abſit ex cauſa neceſſaria, tenetur ſponſa illum expectare, uſquequo ceſſet impedimeotum, uti habetur *in leg. 17. ff. de ſponſalibus*, ibi: *ſæpe juſtæ, & neceſſariæ cauſæ non ſolum annum, vel biennium, ſed etiam triennium, & quadriennium, & ulterius trabunt ſponſalia, veluti valetudo ſponſi, ſponſæve, vel mortes parentum, aut capitalia crimina, aut longiores peregrinationes, quæ ex neceſſitate fiunt.* Ac in Jure Caoonico ſequens habetur diſpoſitio Alexaodri Tertii *in cap. de illis de ſponſalibus*, ibi: *de illis autem, qui præſtita juramento promittunt, ſe aliquas mulieres ducturos; & poſtea eis incognitis dimittunt terram ſe ad partes alias transferentes; Hoc tibi volumus innoteſcere, quod liberum erit mulieribus ipſis (ſi non eſt amplius in facto proceſſum) ad alia vota ſe transferre, recepta tamen de perjuria pœnitentia, ſi per eas ſteterit, quominus fuerit matrimonium conſummatum.*

Diſputatur inter Doctores, ao jus Canooicum derogaverit io hac materia Juri Civili, & nonoulli affirmative reſpondeot, *Barboſ. in citat. cap. de illis num. 5. de ſponſalibus, & matrimon.* Nonoolli negativam amplectuntur ſententiam, ſub obtentu, quod diſpoſitio Juris Canonici procedat, poſtquam fuerit expectatum tempus ſtatutum a Jure Civili, *Pirbing in Jus can. tom. 4. tit. de ſponſal. ſect. 2. §. 1. n. 49.* Alii putant, Jus Civile nihil habere commune in præſenti materia cum Jure Canonico, ex qoo Jus Civile loquitur de ſponſalium diſſolutiooe ad effectum lucrandi ſponſalitias largitates, de qoo caſu jus Canonicum non loquitur *Gibalin. de univer. negotiat. tom. 2. lib. 4. cap. 1. art. 5. confect. 3. ſub n. 5.* Alii denique volunt, diſpoſitionem Juris Civilis oon extendi ad ſpooſalia cootracta inter baptizatos, cum contractus ſponſalitius initus inter iſtos habeat pro materia, & objecto contractum Matrimonii elevatum ad eſſe Sacramenti, *Perez de matrim. diſput. 9. ſect. 9. numer. 10.*

At quidqoid ſit de his, licet verba *textus in cap. de illis de ſponſalibus, & matrimoniis*, ibi, *dimittnat terram ſe ad alias partes transferentes*, importare videaotur domicilii tranſlationem, uti proſequitur *Perez loc. citat. n. 2.* commonis eſſe videtur opinio, quod ſi ſponſus abſque ſponſæ licentia io aliam terram ſe conferat, vel animo oon redeundi, vel ſine ſpe brevis reditus, locus eſt ipſo jure diſſolutioni ſponſalium, & quod hoc ipſum ſibi vindicet locum, etiamſi Sponſus degat io Regione propinqua, ſed poſtquam fuerit ei præfixum tempus a Judice Eccleſiaſtico, io qua termioi præfixione Judex attendere debet circumſtantias, & ſignanter periculum iocontinentiæ *Sanchez de matrim. lib. 1. diſput. 54. Anaclet. in Jus Canonicum tom. 4. tit. 1. de Sponſalibus §. 7. n. 212. Cleric. de Sacram. Matrim. deciſ. 17. n. 29. 30. Gibalin. de univerſ. negot. tom. 2. lib. 4. cap. 1. art. 5. confect. 3. ſub n. 5. Perez de matrim. diſp. 9. ſect. 9. n. 9. Salmanticenſes in curſu Theolog. moral. tom. 2. tract. 9. de matrim. punct. 4. §. 58. & ſeqq.*

His poſitis, quæritur

An, & quomodo ſit providendum in caſu &c.

Sacra Congr. die 2. Octobris 1723. reſpondit,
Publicandum eſſe ab Eminentiſſimo Archiepiſcopo Edictum juxta inſtructionem, etiam auctoritate Sac. Congregationis.

QUÆSTIO CCCLI.

In Cauſa Caputaquenſi Juriſdictionis, die 2. Octobris 1723.

ANtiqua eſt controverſia inter Epiſcopum Caputaquen. & Abbatem Sanctæ Mariæ Angelorum Terræ Centulæ, contendente hoc ſe plenariam ab Epiſcopi Juriſdictione habere exemptionem una cum Territorio ſeparato, & contendente illo ſe poſſe in Terra Centulæ omnem Juriſdictionem plenariam exercere.

Omiſſa autem ſerie antiquarum contentionum, operæ pretium eſſe videtur tantummodo adnotare, quod ab hac Sacra Congregatione *die* 10. *Maii* 1698. *& die* 18. *Julii* 1699. commiſſum fuit Epiſcopo Caputaquen. ut nomine ejuſdem Sacræ Congregationis, & ſine præjudicio jurium ambarum Partium, tam in petitorio, quam in poſſeſſorio deveniret ad approbationem Confeſſariorum Terræ Centulæ ad ſex menſes, & quod Abbas hoc interim jura ſua deduceret ſuper prætenſa exemptione.

In ſequelam horum reſcriptorum aſſumptus fuit tractatus amicabilis concordiæ, ſed cum ille ſuum effectum habere non potuiſſet, & ſubſequenter expletæ fuiſſent Viſitationes dictæ Terræ ab Epiſcopis Caputaquen. tam *de anno* 1703. quam *de anno* 1709. modernus Epiſcopus *anno præterito* 1722. ad eandem Terram acceſſit pro viſitatione peragenda, & in Terra Centulæ Eccleſiam, & Sacramenta viſitavit, Confirmationis Sacramentum adminiſtravit, & Sacerdotibus Confeſſariis examen indixit.

Bini Sacerdotes ad examen acceſſerunt, & alii, qui ad examen accedere noluerunt, fuerunt ſuſpenſi a facultate audiendi Confeſſiones, & ſuſpenſionis edictum conſignatum eſt Curſori Curiæ Epiſcopalis, ut illud affigeret ad valvas Eccleſiæ.

Factum hoc tumultum in Populo excitavit, adeoque omne genus Perſonarum comparuit ſclopis, fuſtibus, & aliis armis munitum in Platea Palatii Epiſcopalis, cumque Curſores, & cæteros Epiſcopi Miniſtros contumeliis, & uti prætenditur, etiam verberibus affeciſſet, Epiſcopum ipſum per horam obſeſſum detinuit, uſquequo ſedato pacifice tumultu, potuit ipſe a Terra Centulæ diſcedere, & confugere ad Oppidum Pixunti, in quo tam auctoritate Ordinaria, tam quatenus opus eſſet, auctoritate delegata a Sacro Concilio Tridentino Terram Centulæ, & ejus Populum, vim vi repellendo, Interdicto Eccleſiaſtico locali ſuppoſuit, & Interdicto perſonali ſubjecit omnes illos, quos etiam in calce Interdicti ſpecialiter nominavit, quique tumultui cauſam dederunt.

Suam habuit Interdictum obſervantiam ſpatio circiter quindecim dierum, ſed cum publicato quodam folio ſuper Interdicti nullitate, publice, & palam fuerit Interdictum violatum, & conſequenter celebrata fuerint magna cum ſolemnitate Officia Divina, delata ad hanc Sacram Congregationem ex reſcripto Auditoris Sanctiſſimi controverſia, bina proponuntur dubia ad eaſdem Reſtrictus referenda, quorum alterum reſpicit Interdictum, alterum Juriſdictionem Epiſcopi in Terra Centulæ.

Quoad Interdictum, novum non eſt, quod illud feratur ob Populi nequitiam, uti habetur *in cap. Si ſententia de ſententia excommunicationis in ſexto*, unde in celebri diſſertatione impreſſa *anno* 1715. *de ſententia Eccleſiaſtici Interdicti* hæc habentur *pag.* 58. *Interdicti ob nequitiam Populi ſæpius iterati*. Abſque eo quod validitati Interdicti obſtare valeat defectus citationis, quia citatio fuiſſet inopportuna, quoties, prout in caſu, Epiſcopus vim vi repellendo extrajudicialiter procedere profeſſus eſſet; & quatenus Interdictum validum non fuiſſet, ſubdit Epiſcopus ſemper locum eſſe poſſe declarationi incurſus in Excommunicationem propter impedimentum præſtitum exercitio ſuæ Juriſdictionis in viſitanda dicta Terra Centulæ.

Quoad Juriſdictionem denique Epiſcopo in dicta Terra competentem, pro Epiſcopo militat ſituatio Abbatiæ in ſua Diœceſi, militant actus Juriſdictionis longa ſerie relati ab Informante, & demum maximopere facit, quod Abbas non affert Privilegium Apoſtolicum, aut immemorabilem canonizatam per tres ſententias conformes, vel per ſententiam, quæ in judicatum tranſierit.

Hiſce proinde ſtantibus, quæritur

I. An Interdictum ſuſtineatur, ſeu potius quibus pœnis ſit locus in caſu &c.

II. An, & quæ Juriſdictio competat Epiſcopo in Terra Centulæ in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Ad primum, Interdictum ſuſtineri. Ad ſecundum dilata, non retardato interim exercitio Juriſdictionis Delegatæ in Terra Centulæ, & præfigatur novus terminus intereſſe habentibus ad ſua jura deducenda in Sacra Congregatione.

QUÆSTIO CCCLII.

In Cauſa Neapolitana Cappellaniæ, die 2. Octobris 1723.

IN ultimo, cum quo deceſſit Teſtamento Dominicus Goglielmini Cappellaniam erexit, & jus nominandi Cappellanum detulit ad ſuos hæredes, & ſucceſſores, & prima vice Teſtator nominavit Hyacinthum Ramirez ſuum nepotem, & in hypotheſi, in qua ipſe acceptare noluiſſet nominationem, juſſit, quod Cappellania deferretur ad Stephanum Scognamilium Parochum.

Hyacinthus Ramirez poſt obitum Teſtatoris Cappellaniæ poſſeſſionem obtinuit; eoque ſubinde mortuo, ab hæredibus, & ſucceſſoribus Dominici nominatus fuit ad Cappellaniam memoratus Stephanus Scognamilio Parochus Caſalis Portici, cum omnibus & ſingulis conditionibus in Teſtamento Fundatoris enunciatis.

Cum autem inter cæteras conditiones adeſſet & illa, quod Parochus uti ſupra nominatus teneretur in Miſſæ celebratione expectare Nicolaum Guglielminum, quando idem moreretur in Caſali Portici, ut Miſſam audire poſſet, exortis hac de cauſa controverſiis, licet Curia Archiepiſcopalis Neapolitana tempus celebrationis Miſſæ ſtatuiſſet, ſub obtentu nihilominus, quod Parochus tempus præfixum non expectaret, fuit ipſe amotus a Cappellania, & alius in ejus locum ſubrogatus, quo ſtante in præſenti diſputatur, an Cappellania ſit amovibilis, & an amotio Sacerdotis Stephani ſuſtineatur.

Contendit Nicolaus Guglielminus Cappellaniam eſſe amovibilem, cum ea non ſit Beneficium Eccleſiaſticum, ſed legatum pium, utpote inſtituta abſque Ordinarii auctoritate, & ad hoc aſſumptum comprobandum affert etiam verba Teſtamenti, ubi Teſtator loquendo de nominatione Hyacinthi Ramirez inquit, *quale Don Giacinto tantum non poſſa eſſer amoſſo dalla detta celebrazione ſua vita durante*, & licet conſimilia verba habeantur etiam in nominatione Sacerdotis Stephani, ut infra, dicitur nihilominus, quod hæc Teſtatoris diſpoſitio evanuit, cum fuerit reſtricta ad caſum, in quo Hyacinthus Cappellaniam non acceptaſſet, *item voglio, che ogni qual volta il detto Don Giacinto non voleſſe accettare la detta Cappellania ec. ſia data a Don Stefano ec.* itaut Stephani nominatio non ad Teſtatoris diſpoſitionem, ſed ad liberam hæredum voluntatem ſit referenda.

Contendit quoque idem Nicolaus, amotionem ad odium referri non poſſe, cum odii probatio non adſit, & cauſa amotionis non deſit, quæ conſtituitur in non adimplemento voluntatis Teſtatoris, expectandi videlicet ipſum Nicolaum pro Miſſa celebranda.

Excipit e contra Sacerdos Stephanus, Cappellaniam quoad ſe cenſendam eſſe perpetuam, cum in Teſtamento habeantur hæc verba, *voglio, che detta Cappellania ſia data al R. Don Stefano ec. ſua vita durante, e colle medeſime condizioni, e circoſtanze, ut ſupra*. Suamque nominationem non habere cauſam ab hæredibus, & ſucceſſoribus Teſtatoris, ſed ab ipſo Teſtatore, cum imperceptibile ſit, quod concurrente ſtricta neceſſitudine inter ſe, & dictum Teſtatorem, voluerit idem Teſtator, ut nominatio penderet taxative a non acceptatione Hyacinthi juxta verba ſupra relata.

Addit conſequenter, ſibi non fuiſſe onus impoſitum expectandi Nicolaum pro Miſſa celebranda, cum hoc onus fuerit impoſitum futuris Cappellanis, *o ſe detti Don Giacinto, o Don Stefano non voleſſero accettarla, voglio, che il Cappellano, che s' inſtituiſce da i miei eredi, abbia la bontà d' aſpettar il Signor Don Niccola Guglielmino per ſentire la Meſſa.*

Concludit denique, amotionem habuiſſe originem ab odio Nicolai concepto, ex quo ipſe Sacerdos Stephanus, uti relictus Executor Teſtamentarius a Teſtatore pro diſtributione nonnullorum ſubſidiorum dotalium, omnem lapidem movit, ut prædicta pia voluntas executioni demandaretur, in quo rerum ſtatu amotio nunquam ſuſtineri poteſt.

Jura circumferuntur, quocirca quæritur

An Cap-

Digitized by Google

An Cappellania erecta in Eccleſia Parochiali Caſalis Portici ſit amovibilis, & amotio Rev. D. Stephani Scognamilio ſuſtineri debeat in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit

Ad primam dubii partem affirmative, præter quoad vitam Stephani, & ad ſecundam dubii partem proviſum in prima.

QUÆSTIO CCCLIII.

In Cauſa Nullius Provinciæ Compoſtellanæ, die 2. Octobris 1723.

PRESBYTER Alphonſus Sanchez Garido ex Villa de Quintana Nullius Diœceſis Provinciæ Compoſtellanæ domum frequentabat cujuſdam mulieris conjugatæ, & cum paterne monitus a ſuo Ordinario, ut a frequentatione deſiſteret, monitioni non paruiſſet, contigit, ut Petrus vir prædictæ mulieris domum ſuam ex improviſo petens, eum illic invenerit.

Presbyter Alphonſus, ut ſibi conſuleret, in quoddam domus cubiculum ſe recepit, & ſub lectiſternio ibi exiſtente latebras quæſivit, cumque adverſus eum Petrus ſtricto pugione irruiſſet, uxor ſe interpoſuit, brachioque mariti apprehenſo eum rogavit, ne Sacerdotem occideret, aut mutilaret; cumque memoratus Petrus uxorem a ſe removere tentaſſet, ipſam accidentaliter vulneravit, & vulnerata paulo poſt vitam cum morte commutavit.

Dum hæc peragebantur Sacerdos fugam arripuit, dumque adverſus ipſum proceſſus contumacialis compilabatur, idem ſe coram ſuo Superiore conſtituit, a quo fuit condemnatus in exilium ad ſexennium, & declaratus irregularis, & Ordinarii ſententia fuit a Judice Appellationis confirmata.

Deſumuntur hæc omnia ex ſupplici libello Sacerdotis, & ex dicti Ordinarii informatione, quæ fuit de more requiſita, & in præſenti de duobus dubitari contingit, an Presbyter videlicet irregularitatem incurrerit, & quatenus incurrerit, an eidem ſit per Apoſtolicam Diſpenſationem ſubveniendum.

In hac Sacra Congregatione *die 22. Aprilis 1679.* fuit propoſitum, & reſolutum ſequens dubium, uti habetur *lib. 30. decret. pag. 295.* ibi: *Clericus Palentinus Orator alias cum Conjugata deprehenſa a Marito vulnere affectus fuit; poſt longum temporis ſpatium in idem commercium reincidit, ex quo factum eſt, ut quadam nocte marito ſuperveniente, Orator aufugerit; ſed Maritus de fuga animadvertit, quare Uxorem interfecit; propter hoc Ordinarius irregularitatis prætextu denegat Oratori aſcenſum ad Sacros Ordines; proinde per libellum a Sanctiſſimo remiſſum, quæritur, an propter hoc incurrerit irregularitatem, Sacra &c. reſpondit negative.*

Auctores de materia tractantes diſtinguunt inter caſum, & caſum; ſi enim Amaſius temere mulierem periculo mortis expoſuit, tunc ſi uxor a marito occidatur, Amaſius evadit irregularis; ſecus autem, ſi mors uxoris ſequatur, eademque a viro interficiatur, & cum ſufficienti cautela Amaſius ſe geſſit, itaut periculum mortis probabiliter prævidere, aut timere non potuerit; in prima etenim facti ſpecie Amaſius moraliter eſt cauſa necis mulieris, quod in ſecunda facti ſpecie verificari non poteſt, *Suarez de Cenſuris tom. 5. diſp. 45. ſect. 6. num. 7.* ibi: *Sic enim reſolvendum cenſeo caſum illum de adultero, nam ſi temere acceſſit ad uxorem alterius, exponens illam periculo mortis, irregularis manet, quia moraliter eſt cauſa talis homicidii, ſecus vero erit, ſi cum ſufficienti cautela morali id fecit, quia tunc effectus nullo modo eſt voluntarius in tali cauſa*, & late pariter diſtinguendo proſequuntur *Sayrus de Cenſuris lib. 5. cap. 17. num. 20. Theſaur. de Pœnis Eccleſ. par. 2. cap. 1. in verbo Adulterium num. 2. Majol. de Irregularitate lib. 5. cap. 48. §. 3. num. 15. Filliuc. Oper. Moral. tom. 1. tract. 20. de Cenſuris cap. 3. num. 80. Gibalin. de Irregular. cap. 4. concl. 3. per totum, Salmanticenſes in curſu moral. tom. 2. tract. 10. cap. 8. punct. 3. num. 36.*

Applicabilis hypotheſi eſſe videretur hæc diſtinctio, ſi vir ex propoſito uxorem occidiſſet; at cum intendens vulnerare, aut occidere Amaſium, uxorem accidentaliter vulneraverit, & interfecerit, occaſio oritur dubitandi, an cum dicta diſtinctione in his terminis procedendum ſit, vel potius dici debeat, Presbyterum abſolute, & ſimpliciter Irregularitatem non incurriſſe.

Quæritur itaque

I. An Orator Irregularitatem incurrerit in caſu &c. & quatenus affirmative.

II. An cum eo ſit diſpenſandum in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Pro diſpenſatione ad cautelam.

QUÆSTIO CCCLIV.

In Cauſa Anglonenſi, & Turſienſi, die 2. Octobris 1723.

REDACTA fere ad nihilum antiqua Civitate Anglonenſi, Paulus Papa Tertius *die 8. Auguſti 1546.* Cathedram Epiſcopalem Anglonenſem tranſtulit ad Turſium ejuſdem Diœceſis Oppidum, quod titulo Civitatis inſignivit, necnon Parochialem Eccleſiam S. Michaelis in medio memorati Oppidi conſiſtentem in Cathedralem erexit, uti habetur in Actis Conſiſtorialibus, & fuſe refertur *in Italia Sacra Ferdinandi Ughelli recenter impreſſa tom. 7. pag. 69. & plur. ſeqq.*

Capitulum hujus Eccleſiæ Cathedralis componitur ex tribus Dignitatibus, & decem Canonicis, quibus pro ſervitio Chori alii decem Presbyteri, qui Participantes vocantur, ſuperadditi fuerunt; cumque ex his omnibus octo pro tertia quaque hebdomada Choro interſint, exceptis Dominicis, cæteriſque feſtivis diebus, quibus omnes Miſſæ, & Veſperis aſſiſtunt, & aſſiſtentes juxta expoſitam turnariam diviſionem feriatis diebus Primam, Tertiam, Sextam, & Nonam horas, & Miſſam etiam minus ſolemni recitent, & Dominicis, cæteriſque feſtis integre horas canonicas abſolvant, & ultra aſſiſtentiam Miſſæ, & Veſperis, in qua, uti dictum eſt, Dominicis, feſtiſque diebus omnes conveniunt, conveniant & omnes in feſtis primæ, & ſecundæ claſſis, horaſque integre recitent, & ſolemni Miſſæ aſſiſtant, idque in ſequelam antiquiſſimæ conſuetudinis, innixæ fortaſſe redituum modicitati, cum Canonicorum reditus non excedant ducatos 36. annuos pro quolibet, & reditus Participantium conſiſtant in ducatis annuis 25. modernus Epiſcopus ſecum reputans, conſuetudinem corruptelæ potius, quam legitimæ obſervantiæ nomen mereri, edictum publicavit, quo omnes Canonicos adſtrinxit ad intereſſendum quotidie in Choro, & aſſiſtendum omnibus horis canonicis, & Miſſæ; urget enim diſpoſitio *Clementinæ primæ de celebratione Miſſarum*, ibi, *necnon, ut in Cathedralibus, Regularibus, & Collegiatis Eccleſiis horis debitis devote pſallatur; in aliis vero convenienter debite celebretur divinum diurnum, & nocturnum Officium*, urget diſpoſitio *capituli dolentes eodem titulo* ibi, *diſtricte præcipientes in virtute obedientiæ, ut Divinum Officium nocturnum pariter, & diurnum, quantum eis Deus dederit, ſtudioſe celebrent pariter, & devote*; urget denique diſpoſitio *Capituli Presbyter eodem titulo*, ibi, *ſepties in die laudem dixi tibi, qui ſeptenarius numerus a nobis impletur, ſi Matutinæ, Primæ, Tertiæ, Sextæ, Nonæ, Veſperæ, & Completorii tempore noſtræ ſervitutis Officia perſolvamus*, & quoad celebrationem Miſſæ Conventualis urget diſpoſitio *Text. in cap. cum creatura eodem titulo*, ibi, *& pro feſto, vel feria, ſecundum temporum congruentiam Miſſarum ſolemnia, & conventualiter celebretis, & faciatis conventualiter celebrari.*

Actum fuit de hoc Epiſcopi Anglonenſis edicto in Congregatione habita *die 24. Aprilis* 1723. nec ulla fuit capta reſolutio; nonnulli etenim ex EE. PP. fuerunt in ſenſu, nihil eſſe quoad obligationem Canonicorum innovandum, attenta redituum modicitate, & attenta pervetuſta conſuetudine, quibus concurrentibus circumſtantiis, tolerari poſſe videtur, ut non ſolum Canonici, cæterique per Turnum inſerviant, ſed etiam aliquibus horis, & non aliis interſint, juxta doctrinam *Cajetani in ſumma verbo horæ Canonicæ num. 14.* cujus doctrinam ſequitur *Suarez de Relig. tom. 2. lib. 4. cap. 10. num. 5.* ibi, *ratio dictat, ut minuatur onus ubi ſtipendium tenuiſſimum eſt, cum ſemper maneat obligatio alias dicendi officium integrum, & inſerviendi Eccleſiæ in aliis oneribus*; Alii e contra ex Eminentiſſimis PP. exiſtimarunt, tolerari poſſe conſuetudinem, ut Canonici inſerviant per Turnum, ſed eam conſuetudinem eſſe improbandam, juxta quam in Cathedrali potiſſimum Eccleſia quotidianum ab aſſiſtentibus integrum non perſolvitur officium Divinum; quocirca nulla dicta die capta fuit reſolutio, ſed dictum, quod *exquirerentur exempla*.

Ad exempla itaque deſcendendo, multa ſunt tum antiqua, tum recentia, quibus conceſſum fuit, ut Canonici, cæterique Choro addicti per Turnum inſerviant,

exceptis Dominicis, feſtiſque diebus, Quadrageſima, & Adventu, quibus temporibus omnes inſervire teneantur; at in eo, quod attinet ad exempla, aut conſuetudinis admiſſæ, aut indulti conceſſi, quod aſſiſtentes Choro in Cathedrali Eccleſiæ integrum in eodem non perſolvant officium Divinum, nec a Scribente, nec a me ratione muneris ullum reperiri potuit exemplum.

In Cathedrali Novarien. antiqua vigebat conſuetudo, approbata a Cardinali Papienſi Legato de Latere, ut pro integra aſſecutione diſtributionum ſufficeret interventus Canonicorum in Matutino, Laudibus, Miſſa Conventuali, & Veſperis. Conſuluit Epiſcopus hanc Sacram Congregationem, an hæc conſuetudo tolerari poſſet, & licet pro Canonicis ſcripſerit Cardinalis de Luca, qui conſuetudinis antiquitatem, & quotidianum interventum Canonicorum omnibus horis, tanquam onus nimis grave ponderavit, obtinere tamen non potuit, cum reſponſum fuerit, conſuetudinem tolerari potuiſſe, ſi aliqui ſaltem diviſa hebdomada per Turnum, punctaturis ſubjecti fuiſſent, ſi aliis horis intereſſentiam non præſtitiſſent: ſecus autem, quando, prout in caſu prædicto, aliquæ horæ indefinite punctaturis non erant ſuppoſitæ, eum caſus dari poſſet, ut omnes abeſſent, & quod horæ prædictæ per unum, vel duos recitarentur, uti videri poteſt *apud eundem Cardinalem de Luca de Canonicis diſcurſ. 19. num. 7.* Idem quoque Cardinalis de Luca *in ſequenti diſcurſu 11. num. 3.* tanquam rationabilem admiſit conſuetudinem, quod Canonici in pietatis officiis occupati, diebus feriatis Miſſæ tantum Conventuali interſint, & in feſtivis Miſſæ ſolemni & Veſperis, dummodo quotidianum integrum Penſum in Choro perſolvatur a Beneficiatis, ſeu Portionariis, ex quibus argui poſſe videtur, non ita facile admittendam eſſe conſuetudinem, per quam ab Aſſiſtentibus in Choro aliquæ horæ omittantur, itaut integrum officium Divinum quotidie in Choro non recitetur.

Scriptura Canonicorum per manus circumfertur; quocirca quæritur,

An, & in qua parte moderandum ſit Edictum Epiſcopi Anglonen. in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Moderandum Epiſcopi Edictum quoad deletionem Terminæ diviſionis, in reliquis ſuſtinendum.

QUÆSTIO CCCLV.

In Cauſa Urbinatenſi, die 2. Octobris 1723.

JO. Andreas ſenior de Robeis conſtrui curavit in Civitate Urbini ſua Patria Eccleſiam, quam Sancto Andreæ Apoſtolo dicavit.

Quoad uſque Pius hic Vir fuit in humanis, omnia neceſſaria prædictæ Eccleſiæ ſuppeditavit; ſolvit enim eleemoſynam Cappellano pro celebratione Miſſæ quotidianæ, & pecunias exburſavit pro celebratione feſti S. Andreæ, & in ultimo, cum quo deceſſit Teſtamento, Eccleſiæ, ſeu ejus Cappellano ultra habitationem reliquit annua ſcuta 40. retrahenda ex penſionibus quarundam Domorum.

Et ad ulteriora procedendo in eodem Teſtamento ſic diſpoſuit, *item laſcia alla mia Chieſa di S. Andrea tutta la mia Poſſeſſione con le Caſe tutte chiamate di* Cacondio &c. *con dichiarazione eſpreſſa, che durante la vita dei miei quattro figli maſchi, e della Signora Gabriella mia moglie, voglio ne ſiano padroni del frutto, e caſa di detta Poſſeſſione, aſſieme colle Donne dei miei figli loro Mogli, loro vita durante, e morti, che ſaranno tutti li ſuddetti, voglio, che queſta Poſſeſſione chiamata Cacondio, ſii di detta mia Chieſa in perpetuo.*

Quatuor Filii maſculi Teſtatoris, & Gabriella ejus Uxor vita cum morte jam commutarunt, & ſolum eſt in humanis Lavinia Antaldi uxor Franciſci de Rubeis unius ex filiis dicti Teſtatoris; cumque Penſiones domorum aſſignatæ a Pio Teſtatore pro ſalario Cappellani, & aliis oneribus explendis ſint inſufficientes, oritur quæſtio, an ſupplementum ſit deſumendum ex memorato Prædio *di Cacondio*, & aliis bonis a Teſtatore in ſuo Teſtamento deſignatis.

Joannes Andreas junior de Rubeis filius Joſephi alterius ex filiis Teſtatoris, in ſua ſcriptura per manus circumferenda pugnat pro prædicto ſupplemento, tum quia Eccleſia S. Andreæ ſua dote careret, adverſus diſpoſitionem juris communis, & decretum R. P. D. de Angelis Archiepiſcopi pariter Urbinaten. in ſua viſitatione peracta *anno* 1676. expreſſe demandavit, quod defectus ſcutorum 40. a Teſtatore aſſignatorum ſuppleretur ex fructibus Prædii, de quo nunc agitur, ibi, *mandavit ſuppleri ex fructibus recolligendis ex Prædio in vocabulo* Cacondio *aſſignatis pro dote dictæ Eccleſiæ*; & tandem quia in publico Inſtrumento ſtipulato *anno* 1677. tam in executionem ultimæ voluntatis Joannis Andreæ ſenioris, quam in adimplementum memorati Decreti editi ab Archiepiſcopo Candiotto, filii ejuſdem Teſtatoris, & Gabrielle ejus uxor Prædium di Cacondio locarunt pro annuis ſcutis 60. facta aſſignatione ſcutorum 40. pro Eccleſiæ Cappellano, ad effectum ſupplendi id, quod deerat ex Penſionibus domorum jam ab eodem Teſtatore, uti dictum eſt, aſſignatarum.

Abſque eo quod quidquam referat ſuperviventia Laviniæ, quæ fuit uxor Franciſci de Rubeis unius ex filiis Teſtatoris, hinc inferendo non poſſe ſupplementum deſumi ex Prædio *di Cacondio*, vel quia uſus fructus ejuſdem Prædii non fuit a Teſtatore principaliter relictus filiis a ſe dilectis, & eorum uxoribus, ſed acceſſorie, in quo rerum themate, mortuo Viro, Uxor nullum jus in uſufructu obtinere poteſt; vel quia cum dos Eccleſiæ in memorato Prædio conſiſtat, quod evincitur tum ex Decretis Archiepiſcoporum, tum ex facto filiorum, qui Fundatori immediate ſucceſſerunt, uti ſupradictum eſt, non poteſt aliquid ex uſufructu acquiri, niſi prius ſatisfactum ſit Eccleſiæ manutentioni, & cæteris oneribus Cappellano injunctis, quoties, prout hic, bona ad dictum effectum a Teſtatore relicta non ſufficiunt.

Scriptura circumfertur, unde quæritur

An a die obitus Franciſci de Rubeis juxta Teſtamentariam diſpoſitionem Joannis Andreæ ſit factus locus traditioni Prædii di Cacondio *favore Eccleſiæ S. Andreæ, itaut onera injuncta Cappellano ſint adimplenda, ſive ſupplenda tam ex redditibus ejuſdem Prædii, quam aliorum bonorum a dicto Teſtatore deſignatorum in ejus Teſtamento in caſu &c.*

Sacra Congr. reſpondit,

Ad Judicem ſuum.

QUÆSTIO CCCLVI.

In Cauſa Cajetana, die 2. Octobris 1723.

JOANNES Baptiſta de Aro huic Sac. Congregationi expoſuit, ſe per vim, & metum adactum fuiſſe ad contrahendum matrimonium de præſenti cum Catharina Moncado, & ſe ulterius fuiſſe a Curia Epiſcopali excommunicatum, ex quo cum illa renuebat cohabitare.

Datæ fuerunt juxta morem literæ ad prædefunctum Epiſcopum Cajetanum, qui reſpondit, Catharinam fuiſſe a Joanne Baptiſta ſtupratam, eum fuiſſe Carceribus mancipatum, & in Carceribus de ſtupro commiſſo confeſſionem emiſiſſe, & ulterius voluntatem pateſeciſſe de Catharina in uxorem ducenda, & cum illa tandem matrimonium in facie Eccleſiæ contraxiſſe, & excommunicationis ſententiam paſſum fuiſſe, ex quo cum dicta Catharina cohabitare renuebat.

Adverſus hæc Joannes Baptiſta repoſuit ſe nunquam ſtuprum commiſiſſe, ſed illud confeſſum fuiſſe, ut ſe a Carceribus liberaret, itaut de nullitate matrimonii ſubſequenter contracti, & de cenſurarum injuſtitia dubitari non poſſit.

Propoſita itaque ejus Cauſa in Congregatione habita *die* 23. *Maii* 1720, nulla fuit capta reſolutio, ſed dictum, quod præfigeretur novus terminus Catharinæ ad ſua jura deducenda in Sac. Congregatione, & quod per Joannem Baptiſtam coadjuvarentur probationes ſuper negativa ſtupri, & quod demum ipſe abſolveretur a Cenſuris per tres menſes cum reincidentia.

In nova Cauſæ propoſitione, quæ habita fuit *die* 21. *Novembris ejuſdem anni* allati fuerunt a Joanne Baptiſta nonnulli Teſtes pro negativa ſtupri coadjuvanda, ſed S. Congregatio diſtulit reſolutionem, & renovata abſolutione cum reincidentia, cenſuit, Teſtes eſſe formiter examinandos, citato Patre Catharinæ, & eodem negligente jura proſequi ſuæ filiæ, quæ eſt abſens, & ignoratur, in quo loco degat, danda eſſe a Fiſcali curiæ interrogatoria ex officio.

In executionem hujus reſcripti, cum Catharinæ Pater propter paupertatem non poſſet exhibere interrogatoria, eadem fuerunt exhibita a Procuratore Fiſcali, & vocatis ad examen Angelo, & Theodoro Teſtibus, qui extrajudicialiter depoſuerant de mora Joannis Baptiſtæ de Aro ultimis diebus Bacchanalium, & initio Quadrageſimæ *anni* 1718. in Terra Spinei, ex quo inferebatur negati-

negativa ſtupri, quod commiſſum dicebatur prædicto tempore in Civitate Cajetana, fuit a prædictis Teſtibus comprobata ſupra recenſita extrajudicialis depoſitio, ſed cum die ſequenti iidem Teſtes inſteterint pro ſui dicti correctione, & dixerint, Joannem Baptiſtam de Aro in dictis Terra Spinei manſiſſe tempore Bacchanalium, & initio Quadrageſimæ, ſed anno 1719. & non anno 1718, uti præcedenter depoſuerant.

Hinc Joannes Baptiſta contendit, primum, & non ſecundum dictum eſſe attendendum. Contendit ulterius, eoſdem fuiſſe a Patre Catharinæ ſollicitatos ad correctionem præcedentis depoſitionis, & ſecundam eſſe omnino falſam, cum ipſe anno 1719. eſſet Carceribus mancipatus in Civitate Cajetæ.

Jura Joannis Baptiſtæ circumferuntur, quocirca quæritur,

I. An matrimonium ſit validum in caſu &c. & quatenus affirmative.

II. An Clericus Joannes Baptiſta de Aro ſit abſolvendus a Cenſuris a Curia Epiſcopali inflictis in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,
Dilata,

QUÆSTIO CCCLVII.

In Cauſa Romana Matrimonii, die 2. Octobris 1723.

DIE 31. Januarii 1707. Bartholomæus Caſiſſus Piſtorienſis, ſed Incola Civitatis Albani, præviis denunciationibus, matrimonium de præſenti contraxit hic in Urbe cum Catharina Cerona Puella Romana.

Poſt aliquot menſes agi cœptum eſt de nullitate Matrimonii, utpote contracti ab eadem Catharina, ſed per vim, & metum ſibi incuſſum ab Anna Maria Sangiorgi ſua Matre, & ad effectum comprobandi prædictum metum, duo Teſtes fuerunt formiter examinati, Angela videlicet Stendardi Vidua, & Joſeph Mannus Levir memoratæ Catharinæ, ex quorum depoſitionibus habetur, primo Annam Mariam fuiſſe Mulierem terribilis naturæ; ſecundo, Catharinam fuiſſe ab ipſa verberibus, & pugnis, & calcibus adactam ad celebrandum matrimonium cum Bartholomæo; tertio, ſe interfuiſſe matrimonio contracto, & Sponſam vidiſſe iracundo vultu, conjunctorum congratulationes reſpuiſſe, & Sponſi inter prandendum benevolentiæ actus abhorruiſſe, quarto, ex Annæ Matris machinatione Bartholomæum introductum fuiſſe in cubiculum Catharinæ, quæ a ſomno expergefacta clamoribus eum repellere non potuit, itaut violentum concubitum prima nocte paſſa ſit; quinto, Conjuges Albanum petiiſſe, & poſt eorum reditum ad Urbem tam ab illis, quam ab Anna Matre ſe audiviſſe, Catharinam nunquam, non obſtantibus virorum Religioſorum hortationibus, induci potuiſſe, ut cum Bartholomæo dormiret.

Addit alter ex his Teſtibus, quod ante celebratum in Eccleſia Matrimonium, cum Catharinam ſuam adverſam voluntatem Parocho jam defuncto aperuiſſet, fuit ab eo objurgata, & ad contrahendum inducta.

Alia metus argumenta deſumpta fuerunt ex reſponſione Viri ad poſitiones, & ex dictis duorum aliorum Teſtium extrajudicialiter deponentium, ſed propoſito in hac Sac. Congregatione dubio *die 2. Auguſti* 1710. *an conſtet de nullitate Matrimonii in caſu*, dilata fuit reſolutio, & dictum, quod *probationes coadjuvarentur coram Eminentiſſimo Urbis Vicario, dato pro Defenſore Matrimonii Fiſcali Sacræ Viſitationis*.

Reſcriptum hoc ſua caruit executione, tum propter abſentiam Mulieris a Statu Eccleſiaſtico, tum etiam quia ab anteceſſore Fiſcali Sacræ Viſitationis nihil actum fuit; cumque poſt plurium annorum intervallum Catharina Neapolim degens apud honeſtam Matronam, inſteterit iterum pro declaratione nullitatis Matrimonii, & commaſſatis ſcripturis Cajetano Ivones Fiſcali Eminentiſſimi Urbis Vicarii, & Sacræ Viſitationis Apoſtolicæ, fuerit ab eodem doctus de more, & elaboratus editus pro veritate diſcurſus, per manus circumferendus, diſcutiendum proponitur dubium, quod juxta ſupradicta non fuit reſolutum in Congregatione habita *die 2. Auguſti* 1710.

Porro Promotor Fiſcalis ingenue admittit, ſibi maximopere placuiſſe probationum impinguationem a Sacra Congregatione demandatam, ſed eam moraliter impoſſibilem fuiſſe propter multi temporis lapſum, itaut nonnullæ ſolum atteſtationes ad perpetuam haberi de novo potuerint. In eodem diſcurſu bene examinantur antecedentia, concomitantia, & ea, quæ matrimonium ſubſecuta ſunt, ex quibus, ſicuti plus quam ſemiplenam metus probationem deſumi certum eſt, ſic videtur, eſſe poſſe locum delationi juramenti ſuppletorii a Catharina emittendi, quia licet in Cauſa matrimoniali uti graviſſima non deferatur juramentum ſuppletorium, & præſertim ſi agatur contra fœdus Matrimonii, id tamen non procedit, quoties penſatis circumſtantiis, præceſſit pluſquam ſemiplena probatio, cum in hoc rerum themate juramentum ſuppletorium etiam Mulieribus deferatur poſt factam feriam, & gravem admonitionem de juramenti importantia, juxta late tradita per *Sperel. dec. 75. n. 58. & ſeqq.*

Tranſmiſſus fuit per manus citatus Diſcurſus, propoſitaque iterum Cauſa die 2. Octobris 1723. nulla fuit capta reſolutio, ſed dictum *dilata, & contra Matrem procederetur*.

In hujus reſcripti executionem datæ fuerunt Epiſtolæ ad Epiſcopum Interamnenſem, ut auctoritate etiam Sacræ Congregationis procederet adverſus Annam Mariam Matrem in ſua Diœceſi commorantem, propter violentias adverſus Filiam exercitas, ut Matrimonium contraheret cum Bartholomæo Caſiſſo, compilatoque Proceſſu Remiſſoriali, eodemque ad Urbem tranſmiſſo, novus editus fuit Diſcurſus a ſupra memorato Fiſcali, in quo probabat Annam Matrem eſſe omnino conformem depoſitionibus aliorum Teſtium de metu deponentium, itaut impinguatio probationum olim ab hac Sacra Congregatione exoptata in præſenti non deſit, concludendo pro nullitate Matrimonii tanquam contracti per vim, & metum incuſſum a Matre ſæviente adverſus Filiam tunc in anno decimoquinto conſtitutam.

Novus Diſcurſus circumfertur, quocirca quæritur,
An conſtet nullitate Matrimonii in caſu &c.

Sacra Congr. die 4. Auguſti 1727. reſpondit,
Proponatur in ſequenti.
In qua tamen non fuit propoſita.

QUÆSTIO CCCLVIII.

In Cauſa Liparitana, die 20. Novembris 1723.

LICET pluries in Conſiſtorialibus decretis fuerit demandatum, ut in Civitate Liparitana Epiſcopale Seminarium erigeretur juxta diſpoſitionem Sacri Conc. Trident. *ſeſſ. 23. cap. 18. de reform.* id tamen nunquam potuit executioni demandari, tum propter tenuitatem redituum Menſæ Epiſcopalis ab impoſitione Penſionum ut plurimum derivante, tum propter totalem deficientiam Beneficiorum, ſuper quibus Taxa ad tramites Concilii imponi poſſet.

Tempore quo R. P. Nicolaus de Tedeſchis Archiepiſcopus Apamienſis Eccleſiæ præerat Liparitanæ, cogitavit de Seminario erigendo, & non obſtantibus Penſionibus, quibus erat obſtrictus, ſuam obtulit Menſam gravare annua contributione ſcutorum 200. monetæ Romanæ pro ſubſtentatione Alumnorum Seminarii, & quia id ſufficere non poterat, meditatus eſt habere recurſum ad Sedem Apoſtolicam, ut accedente conſenſu Executorum Teſtamentariorum Doctoris Bartholomæi Ruffi fas eſſet ex ejus hæreditate aſcendente ad annua ſcuta 500. Romanæ monetæ, quæque juxta ejus diſpoſitionem erogari debuiſſent in erectione cujuſdam Hoſpitalis ſub invocatione S. Bartholomæi, quolibet anno deſumere ſcuta 300. in prædictam Seminarii cauſam eroganda, facta applicatione reliquorum ſcutorum 200. favore alterius Hoſpitalis jam erecti in eadem Civitate Liparitana.

Dimiſſus fuit Epiſcopatus Liparitanus a memorato R. P. de Tedeſchis, eodemque a Sancta Sede Apoſtolica collocato moderno Epiſcopo R. P. Vincentio Platamonio, promovetur ab ipſo ſupplicatio a ſuo Prædeceſſore excogitata; utque ejus fundamenta ſint bene perſpecta, prætermiſſa neceſſitate Seminarii, quæ omnibus eſt notoria, & ſignanter in Inſula, quæ pauperibus habitatoribus abundat, itaut impoſſibile ſit, ut filios Eccleſiaſticam vitam ingreſſuros ad alias Civitates, in quibus ſtudiis vacare poſſint, tranſmittere valeant, operæ pretium eſſe videtur aliqua adnotare quoad diſpoſitionem Teſtamentariam Bartholomæi Ruffi, quoad conſenſum Executorum Teſtamentariorum, quoad Hoſpitale a dicto pio Teſtatore demandatum, & demum quoad exempla, quæ facere poſſunt pro inſtantia præſenti.

Itaque

Itaque loquendo de Teſtamento Doctoris Bartholomæi Ruſſi, hic in ultimo, ſub quo deceſſit Teſtamento condito *de anno* 1708. hæredem ſibi ſcripſit ſuam uxorem, ejuſque obitu ſecuto, voluit, ut in domo ſuæ habitationis erigeretur Hoſpitale ſub titulo S. Bartholomæi, in quo octo lectiſternia eſſe deberent pro pauperibus infirmis, *volſe che s' abbino da mettere otto letti per ſervizio de' poveri infermi*.

Tranſitum faciendo ad conſenſum Executorum Teſtamentariorum, ille non deeſt; ipſi quippe ponderando neceſſitatem erectionis Seminarii libentiſſime aſſenſum præſtiterunt, & præſtant, ut annua ſcuta 300. deſumenda ex hæreditate Doctoris Ruſſi Seminario applicentur, & quod reliquum dictæ hæreditatis aſſignetur pro augmento redituum alterius Hoſpitalis jam erecti, & exiſtentis in Inſula Liparitana.

Poſt hæc nihil aliud remanet, quam, ut aliquid dicatur de opere pio, de Hoſpitali videlicet erigendo ad tramites Teſtamenti ſæpe memorati Bartholomæi, & de exemplis, quæ favere poſſunt inſtantiæ.

Quoad Hoſpitale, ex ſupradictis colligitur, aliud jam adeſſe Hoſpitale erectum in Inſula Liparitana, ad quod difficile admodum eſt, quod exteri, & peregrini accedant, cum agatur de Inſula, quæ caret Portu, idemque difficilis acceſſus verificari dicitur etiam in Civibus, & habitatoribus, qui licet paupertate laborent, indecorum nihilominus eſſe reputant tempore ægritudinis ſe in Hoſpitale recipere, ex qua etiam circumſtantia infertur, quod quatenus eſſet erigendum Hoſpitale novum ad tramites Teſtamenti Bartholomæi, illud inutile remaneret, & periculum urgeret dilapidationis omnium redituum.

Demum quoad exempla, quæ favere poſſunt inſtantiæ, Sac. hæc Congregatio *die 20. Aprilis 1645. lib. 17. decret. fol.* 460. in cauſa Sarſinaten. unionis cenſuit, *concedendam eſſe facultatem Epiſcopo Sarſinaten. uniendi reditus Hoſpitalium Caſtri Ciolæ, & Caſtri Taipi Seminario Sarſinaten., ſalva tamen Hoſpitalitate, & ſalvis reditibus pro dicto effectu neceſſariis*, & in cauſa Montis Alti *die 4. Septembris* 1655. *lib.* 19. *decret. pag.* 515. *a terg.* indulſit *ut medietas redituum Hoſpitalis Montis Elbari non exactorum poſſet ab Epiſcopo applicari Seminario*, & in Melevitana Erectionis Seminarii, & unionis, cum Epiſcopus, & Capitulum, accedente conſenſu adminiſtratorum Hoſpitalis *S. Nicolai de Savona*, occaſione erectionis Seminarii, exoraſſent pro applicatione redituum dicti Hoſpitalis tanquam inutilis, & ſuperflui, promiſſa etiam acollatione omnium, & quorumcumque aliorum onerum impoſitorum ab Erectore Hoſpitalis, poſtquam S. Congregatio cognovit, reditus Taxæ Cathedralis, & Beneficiorum erectioni Seminarii obligatos, a Summo Pontifice Clemente Octavo Patribus Societatis Jeſu fuiſſe applicatos, cum onere aperiendi ſcholas Humanitatis, & Grammaticæ, & proventus Hoſpitalis *de Savona* eſſe in annuis ſcutis 1391. & impenſam pro alimonia pauperum eſſe in ſcutis 337. circiter ſingulis annis, propoſito *die* 18. *Februarii* 1690. uti habetur *lib.* 40. *decret. pag.* 129. dubio, *an ſit locus prædictæ erectioni Seminarii, & Unioni*, *affirmative* reſpondit, *ſalva in totum hoſpitalitate, & ſatisfactis oneribus*.

Hiſque ſtantibus, quæritur

An, & quomodo petitis ſit annuendum in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Conſulendum Sanctiſſimo pro gratia applicationis ſcutorum 200. favore Hoſpitalis jam erecti, & reſidui favore Seminarii erigendi, nec non pro facultate imponendi penſionem perpetuam ſcutorum 200. annuorum ſuper menſa Epiſcopali, appoſito lapide tam in Seminario, quam in Hoſpitali prædictis in memoriam pii Teſtatoris.

QUÆSTIO CCCLIX.

In Cauſa Barchinonenſi Matrimonii, die 20. Novembris 1723.

JUXTA receptam in hac Sacra Congregatione ſententiam Cappellanus Caſtrenſis, ſi non habet ſpecialem facultatem a Sede Apoſtolica, vel expreſſam licentiam ab Ordinario, intereſſe nequit Matrimoniis, quæ fiunt a Militibus, ſive hi degant in Præſidiis, ſive in Caſtris, & ſtationibus Hybernis, aut Æſtivis, ſive etiam ſint poſiti in actuali expeditione, uti habetur in Reſolutionibus editis *apud Anacletum in Jus Canonicum tom. 4. tit. 3. de Clandeſtina deſponſ. §. 2. n. 97. Schiaram in additionibus ad ſuam Theologiam Bellicam fol. 139. & 140. Urſayam tom. 2. diſcept. par. 2. diſcept. 14. num. 59. & ſeqq.*

Conceſſo a ſan. mem. Innocentio XI. Alphonſo Archiepiſcopo Mechlinenſi ampliſſimo Brevi ad quinquennium pro ſalubri directione, & animarum ſalute eorum, qui Belgii in Caſtris degebant, & verſabantur, exortiſque ſuper ejus intelligentia nonnullis controverſiis, Sac. hæc Congregatio *in cauſa Belgii Matrimoniorum* die 29. Maii 1683. reſpondit, Cappellanum exercitus habere facultatem aſſiſtendi Matrimoniis militum, dum iidem reperiuntur in actuali expeditione, non tamen privative quoad Contrahentium Parochos, & nullatenus Cappellanum intereſſe poſſe Matrimoniis, quæ a Militibus contrahuntur, dum commorantur in Hybernis, vel Æſtivis Caſtris, aut etiam in Præſidiis.

Expirato tempore præfixo in citato Brevi, deputata fuit Particularis Congregatio, cui interfuerunt clar. mem. Card. Carpineus, Columna, Bonviſius, & Albanus deinde ad Summum Pontificatum evectus, quorum ſenſus fuit, ut in novo Brevi nonnulla verba corrigerentur, itaut Cappellani exercitus deputati tantum intelligerentur pro iis Sacramentis, quæ adminiſtrari conſueverunt a ſimplicibus Parochis, & quidem pro tempore, quo exercitus eſt in actuali expeditione; ſecus autem quando Milites in ſtationibus degunt, & Præſidiis, uti habetur ex reſolutionibus editis *die 20. Julii, & 29. Septembris anno* 1690. de quibus *R. P. D. Petra ad Conſtitutiones Apoſtolicas tom. 2. pag. 353. & ſeqq.*

Editis a Congregatione Particulari prædictis decretis, contigit caſus, quod Epiſcopus Celſonenſis occaſione relationis ſtatus ſuæ Eccleſiæ ad hanc Sac. Congregationem tranſmiſſæ, inter cætera poſtulata examinandum propoſuit & illud, an videlicet Cappellanus Regii Exercitus in Hiſpaniis, cui Sacramentorum adminiſtrandorum Militibus facultas data fuerat in Brevi ſan. mem. Innocentii X, expedito anno 1644. poſſet Matrimoniis eorumdem Militum intereſſe; cumque Sacra hæc Congregatio in reſponſionibus ad eumdem tranſmiſerit memorata decreta Particularis Congregationis Deputatæ, uti habetur ex reſponſione edita *die 22. Menſis Septemb. anno* 1691. hinc factum eſt, quod in Concilio Provinciali Tarraconenſi, habito *anno* 1699. ſub Archiepiſcopo Joſepho Linas reaſſumpta fuerit univerſa hæc materia, & inſimul ſtatutum, allegatis, & inſertis ſupra recenſitis decretis, quod Breve Innocentii Decimi pro Cappellanis Exercitus Regis Hiſpaniarum ſic eſſet explicandum, ut ejus vigore poſſent prædicti Cappellani ea ſola miniſtrare Sacramenta, quæ a ſimplicibus Parochis adminiſtrantur, & quod hæc adminiſtratio reſpiceret Milites in actuali expeditione exiſtentes, & nullatenus Milites in ſtationibus, & Præſidiis degentes, additumque fuit in prædicto Concilio, ut hæc Conſtitutio inter Miſſarum ſolemnia publicaretur.

A mox relatis diſpoſitionibus originem trahit diſputatio, quæ in præſenti proponitur, & quæ reſpicit validitatem, ſeu nullitatem Matrimonii contracti 30. Novembris 1688. in Civitate Barchinonæ inter Franciſcam Ferriol, & Blaſium Ximenes de Lillo; non fuit etenim contractum coram Parocho unius ex Contrahentibus, ſed coram Cappellano Regiminis Militum Germanorum; vir ſiquidem, & mulier, non obſtante nonnullorum menſium cohabitatione, conjunctim inſtant pro declaratione nullitatis, ut ex eorum mandatis Procuræ colligitur, & ne pro Matrimonii validitate excipi valeat, quod tunc Milites erant in expeditione, fides exhibetur Secretarii Regii Principatus Cataloniæ in qua dicitur, Bellum inter Hiſpanos, & Gallos fuiſſe indictum *die tantum* 11. *Maii* 1689.

Fuerunt hæc omnia deducta in folio Congregationis habitæ *die 5. Junii* 1723. ſed propoſito dubio, *an conſtet de nullitate Matrimonii in caſu &c.* nulla fuit capta reſolutio, & a nonnullis ex EE. PP. binæ fuerunt excitatæ difficultates, quarum altera deſumpta fuit ex longo temporis ſpatio, quod interceſſit inter diem contracti Matrimonii, & diem, quo agi cœptum eſt de ejus nullitate, & altera deſumpta fuit, ex quo vel ante contractum Matrimonium nulla præceſſerat hujus S. Congregationis declaratio, in qua dictum eſſet Cappellanos Exercitus non poſſe aſſiſtere Matrimoniis Militum, quando degunt in Hybernis, vel Æſtivis Caſtris, vel quando ſunt in Præſidiis, ſed illis tantum, quæ a Militibus contrahuntur, dum ſunt in actuali expeditione, aut reſolutionem Belgii Matrimoniorum, quæ utpote edita *die* 29. *Maii* 1683. Matrimonium anteceſſit, ſe retuliſſe non ad Breve Innocentii Papæ X. conceſſum Regi Hiſpaniarum, cum quo præſens controverſia eſt dirimenda, ſed ad aliud Breve ſan. mem. Innocentii XI. quod fuit conceſſum Archiepiſcopo Mechlinienſi.

Fue-

Fuerunt hæc communicata ſcribenti pro nullitate Matrimonii, qui in eo, quod attinet ad longam taciturnitatem, plures affert facti circumſtantias, quibus oſtendere nititur, fuiſſe alias a Conjugibus cogitatum de obtinenda diſſolutione Matrimonii, ſed inſtantiam deinde ſuam proſecutionem non habuiſſe, vel quia Blaſius, utpote Militiæ addictus juxta occurrentes Belli contingentias ad diverſas Regni Provincias ſe contulit, vel quia inter armorum ſtrepitus, qui fuerunt in Principatu Cataloniæ, litis civilis proſecutio effecta eſt quodammodo impoſſibilis, additque, hanc longam taciturnitatem de jure veteri potuiſſe robur obtinere, ſed non poſt Concilium Tridentinum, quo attento, præſentia Parochi eſt de forma, nec Matrimonium ſine ea contractum validari poteſt quocumque temporis lapſu, licet intercedat mutua Conjugum cohabitatio cum copula, itaut novus conſenſus coram Parocho, & Teſtibus pro validitate ſit de novo præſtandus.

In eoque quod ſpectat ad punctum, quod ante Matrimonium, de quo nunc agitur, Sac. Congregatio invalida non declaraſſet matrimonia contracta coram Cappellano exercitus, multa in jure ab eodem Defenſore afferuntur, & ſignanter, quod declarationes hujus Sac. Congregationis in hac materia non ſunt inductivæ novi juris, ſed veteris declarativæ; in quo rerum themate nedum ſubſequentia, ſed antecedentia matrimonia adverſus earum tenorem contracta invalida cenſeri debent. Subdit ſæpe memoratam reſolutionem *in Belgii Matrimoniorum* editam fuiſſe ante celebrationem præſentis matrimonii; nec eam eludi poſſe ſub fundamento, quod prodierit declarative ad Breve ſan. mem. Innocentii XI. & non ad aliud conſimilis memoriæ Innocentii X. vel quia utraque Brevia conſimilia ſunt, vel quia in folio Congregationis habitæ ſuper *Cauſa Belgii Matrimoniorum* fuit utrumque Breve commemoratum, quo ſtante dici nequit, reſolutionem editam fuiſſe pro declaratione unius, & non alterius Brevis, & multo magis cum juxta in ſuperioribus relata Sac. hæc Congregatio conſulta ab Epiſcopo Celſonenſi ſuper intelligentia Brevis Innocentii X. in reſponſione tranſmiſerit Decreta Congregationis Particularis edita cohærenter ad aliud Decretum *in cauſa Belgii Matrimoniorum*, quod non feciſſet, ſi hujus cauſæ reſolutio coarctata fuiſſet ad Breve tantum Innocentii XI. vel demum quia ex ipſo Brevi Innocentii X. non deſumitur facultas, quod Cappellani exercitus intereſſe valeant matrimoniis, quæ a militibus contrahuntur, & eo fortius, ſi non ſunt in expeditione.

Præter docte deducta a Defenſore, addi poſſet, ante contractum Matrimonium, de quo nunc agitur, viguiſſe in Hiſpaniis opinionem, quod Cappellani exercitus aſſiſtere non poſſent Matrimoniis Militum vigore Brevis Innocentii Papæ Decimi, uti colligitur ex declaratione Academiæ Salmanticenſis edita *anno* 1660. de qua *Gonzal. in cap. quod ſuper his num.* 3. *de conſang. & affin.* ibi: *hodie tamen in exercitibus Magni noſtri Monarchæ ſunt quidam Vicarii Generales habentes ſub ſe Cappellanos exercitus, qui ſunt Judices delegati, & cognoſcunt de cauſis Matrimonialibus Militum, & eorum divortiis, non tamen poſſe eos ut Parochos Matrimoniis Militum adeſſe, reſpondit Academia noſtra Salmanticenſis anno* 1660. *ad conſultationem factam per ſupremum Belli Conſilium pro expoſitione Bullæ Innocentii X.*

His ſtantibus, quæritur

An conſtet de nullitate Matrimonii in caſu &c.

Sacra Congr. die 4. Decembris 1723. reſpondit,
Matrimonium eſſe nullum.

QUÆSTIO CCCLX.

In Cauſa Pampilonenſi Unionis, die 20. *Novembris* 1723.

COMMUNITAS Villæ Caſedæ Diœceſis Pampilonen. Sanctiſſimo Domino Noſtro expoſuit, erecta reperiri in Eccleſia Parochiali tredecim Beneficia cum alio dimidio, quorum reditus cum ſint maximopere imminuti, & imminutus pariter ſit Villæ Populus, eadem Communitas humillime exoravit, ut Beneficia ad numerum ſeptenarium reducerentur, & a Sanctitate Sua preces fuerunt remiſſæ ad hanc Sac. Congregationem.

Juxta morem exquiſita fuit informatio Epiſcopi, quæ ſupervenit, & in qua cenſet, annuendum eſſe petitis. Exhibentur ulterius Capitula in hac reductione ſtatuta, atque ſervanda, quoties acceſſerit Apoſtolicum Beneplacitum. Non deeſt conſenſus Patronorum Laicorum, nec non Beneficiatorum, qui actu poſſident Beneficia, & demum Dignitatis Hoſpitalariæ Cathedralis Eccleſiæ Pampilonen. ad quam Dignitatem pertinet jus conferendi dicta Beneficia. Cauſa unionis conſtituitur in majori ſervitio Parochialis Eccleſiæ, cui Beneficiati utpote carentes congrua ſubſtentatione inſervire non curant. Scriptura una cum enunciatis documentis per manus transfertur; quocirca quæritur

An ſit locus gratiæ ſuppreſſionis, & reſpective unionis, in caſu &c.

Sacra Congr. die 4. Decembris 1723. reſpondit,
Affirmative.

QUÆSTIO CCCLXI.

In Cauſa Aquenſi, die 20. *Novembris* 1723.

CURIA Epiſcopalis Aquen. *die* 30. *Januarii* 1719. pronuntiavit, Hippolytum Macchiolo Præpoſitum Eccleſiæ Parochialis Loci Uvadæ ſuſpenſum ab officio per quatuor menſes, ſub obtentu, quod abſque ordine, & licentia ejuſdem Curiæ unam publicationem feciſſet de Patrimonio conſtituto a Nicolao Molphino Bartholomæo proprio filio, in cujus publicationis ſequelam fuit ille ordinatus ad Sacrum Subdiaconatus ordinem ab Eminentiſſimo Archiepiſcopo Januenſi in præjudicium juriſdictionis Epiſcopi Aquenſis.

Eadem quoque Curia Epiſcopalis Aquenſis *die* 25. *Martii* 1721. declaravit eundem Hippolytum incurriſſe ſuſpenſionem a Divinis, ex quo non obſtante præceptorum intimatione, ſub qua vocatus fuerat, ut ad Curiam accederet, accedere recuſavit; vocatus etenim fuerat, ut rationem redderet de proceſſu ab ipſa Curia fabricato contra ipſum, & contra Molphinum, quem tranſmittere debebat ad Vicarium Generalem Januenſem, ut hic eum ad Sac. Congregationem faceret deferri, quemque Præpoſitus multo tempore apud ſe retinuerat.

Denique eadem Curia *die* 12. *Maii* 1721. eundem Præpoſitum declaravit incurſum in irregularitatem, quia *die* 15. *Aprilis* Miſſam celebravit in Eccleſia Parochiali, licet *die* 29. *Martii antecedentis* declaratum fuiſſet, quod incurrerat ſuſpenſionem a Divinis.

Adverſus hæc Præpoſitus multa opponit; & in eo quidem, quod attinet ad ſuſpenſionem per quatuor menſes ab officio, dicit, eam fuiſſe nullam, & injuſtam; nullam, quia non fuit perſonaliter citatus; injuſtam, quia putavit ſe habere licentiam a Curia Aquenſi pro facienda publicatione, cum id ſibi aſſeruiſſet Nicolaus Pater Bartholomæi, qui erat vir probus, & cui credere tenebatur; multoque magis, quia ad unicam tantum publicationem, & non ad alias duas ſubſequentes, prout neceſſe erat, deventum fuit; parum urgente, quod unica publicatio facta fuit pro tribus, cum id ex Teſtibus non probetur, & Eminentiſſimus Archiepiſcopus Januenſis in ſua informatione de una tantum publicatione loquatur.

Et quia Præpoſiti crimen a Curia Epiſcopali auctum eſt, quaſi quod non facta per ipſum debita recognitione librorum Baptiſmatis, hinc factum ſit, quod Ordinatio peracta fuerit ab Ordinario Januenſi, reſpondet ſe juxta pagellam tranſmiſſam perquiſiviſſe in libris Baptiſmatis *per totum annum* 1692. *& annum ſequentem*, & idcirco mirum non eſſe, ſi non invenerit partitam Baptiſmatis Bartholomæi, de qua agebatur, cum ea eſſet adnotata *in anno* 1697.

Et in eo, quod ſpectat ad contumaciam ſive in commiſſione proceſſus, ſive in non acceſſu ad Curiam, quibus rebus innixa fuit intimata ſuſpenſio a Divinis, dicitur a Præpoſito, hanc etiam fuiſſe nullam ob defectum citationis, fuiſſe injuſtam, cum ipſe tranſmiſerit Proceſſum ad Curiam Januenſem, & hæc eum ad ſe remiſerit, nec ipſe certiorare deſtiterit Curiam Aquenſem; additque Præpoſitus ſe vocatum non acceſſiſſe propter infirmitatem.

Hoc ipſum contendit, eſſe dicendum de irregularitate; quandoquidem concurrente injuſtitia ſuſpenſionis, ait non potuiſſe eſſe locum declarationi incurſus in irregularitatem.

Scriptura per manus circumfertur, unde quæritur

I. An Sententia lata a Vicario Generali Aquenſi contra Præpoſitum Macchiolum Rectorem Eccleſiæ Parochialis loci Uvadæ ſuſtineatur in caſu &c.

II. An ſuſpenſio a Divinis, & Irregularitas, in quas declaratus fuit incurſus idem Præpoſitus, ſuſtineatur in caſu &c. & quatenus negative ad utrumque Dubium.

III. An Curia Eccleſiaſtica Aquenſis teneatur ad rejectionem

nem damnorum, expenſarum, & intereſſe præfato Præpoſito in caſu &c.

Sacra Congr. die 4. Decembris 1723. reſpondit,

Dilata, & expectetur novus Epiſcopus, conceſſa interim relaxatione ſuſpenſionis, & diſpenſatione ab irregularitate ad cautelam uſque ad exitum Cauſæ.

QUÆSTIO CCCLXII.

In Cauſa Ordinis S. Franciſci, die 20. Novembris 1723.

POst Inſtitutum a S. Franciſco ſuum Ordinem Regularem, cum plures Perſonæ deſiderarent ei nomen dare, idque eſſet impoſſibile, vel ſaltem admodum difficile, ex quo nec domum aptam, nec Eccleſiam habebat, fuerunt a dicto Sancto exhibitæ preces Abbati Benedictino Montis Subaſii, qui eidem conceſſit parvam Eccleſiam Beatæ Virginis Angelorum *de Portiuncula* appellatam, uti habetur in celebri opere, cui titulus: *Speculum Vitæ S. Franciſci cap. 55.* ibi: *fuit ergo ad Epiſcopum Aſſiſii, cui dixit Epiſcopus: Fratres, nullam Eccleſiam habeo, quam valeam vobis dare, & idem Canonici reſponderunt: Tunc ivit ad Abbatem Sancti Benedicti de Monte Subaſio. Abbas vero, habito conſilio cum Monachis, operante gratia, & voluntate Divina, conceſſit Beato Franciſco, & Fratribus ſuis Eccleſiam S. Mariæ de Portiuncula.*

Acquiſita a Sancto Franciſco prædicta Eccleſia, idem Sanctus humillime a Deo poſtulavit plenariam Indulgentiam pro illis, qui ſuorum peccatorum ex corde pœnitentes, prævia confeſſione Sacramentali, eam viſitaſſent, & a Deo fuerunt ſui Servi preces exauditæ, ita tamen, ut Indulgentiam poſtularet ab Honorio Tertio Summo Pontifice, qui anno 1223. perpetuam conceſſit Indulgentiam illis, qui poſt Confeſſionem Sacramentalem parvam eam Eccleſiam viſitaſſent a Veſperis primi diei menſis Auguſti uſque ad Veſperas diei ſequentis, uti legitur in ſecundis Lectionibus Breviarii Franciſcani pro die 2. Auguſti, ibi: *Tandem intelligens Pontifex divinam voluntatem, conceſſit eam B. Franciſco plenariam quidem, & liberam, ac perpetuam, ſed unius dumtaxat diei naturalis cujuſcumque anni, hoc eſt a Veſperis Kalendarum Auguſti uſque ad Veſperas ſequentis diei, qui eſt anniverſarius dies Conſecrationis ſupradictæ Eccleſiæ.*

Atque latiſſime comprobatur ex teſtimonio Petri Calfanni, qui Sanctum Franciſcum prædicantem audivit, & dictam Indulgentiam publicantem, & duorum aliorum Religioſorum, Benedicti videlicet, & Rainerii de Arezio, qui retulerunt anno 1277. ſe rem totam intellexiſſe a Patre Matthæo de Marignano Socio Sancti Franciſci, quæ omnia continentur in antiquo monumento Bibliothecæ Colbertinæ edito a *Stephano Balutio in Miſcell. lib. 4. pag. 491.* & concordant *Sanctus Bernardinus Senenſis ſerm. 9. de cultu Sanctiſſimæ Trinitatis in Dominica Quadrageſimæ art. 3. cap. 2. & Antoninus 3. part. hiſt. tit. 24. cap. 7. §. 4.* cum aliis probatis Hiſtoricis, quos plena manu cumulavi in diſcurſu a me impreſſo primum Romæ, & deinde Fulginei, & poſtmodum Venetiis anno 1720.

Tractu temporis pia quædam invaluit opinio, quod prædicta Indulgentia non eſſet reſtricta ad unam diem naturalem cujuſcumque anni, a Veſperis videlicet Kalendarum Auguſti ad Veſperas ſequentis diei; ex authentico quippe teſtimonio Maffei Bardi Epiſcopi Cloſini deſumebatur, Summum Pontificem Paulum Papam Tertium anno 1544. dum in Civitate Peruſina commorabatur, declaraſſe, quod Chriſtifideles Cappellam Portiunculæ ingredientes qualibet die Indulgentiam conſequebantur, uti conſequebantur Kalendis Auguſti, quemadmodum plene habetur in opere Octavii Epiſcopi Aſſiſienſis, cui titulus: *Lumi Serafici di Porziuncula*, quocirca appoſita fuit ſuper Cappella ſequens inſcriptio: *Auguſti hic veniam dat tibi quæque dies.* At inſtituta formali diſputatione in Congregatione Sanctiſſimæ Inquiſitionis, an ſæpe memorata Indulgentia eſſet revera reſtricta ad diem ſupra relatam, vel eſſet potius quotidiana, *die 3. Octobris anno 1691.* ſic reſponſum fuit: *facta relatione per Patrem Magiſtrum Bernardinum Ordinis Prædicatorum de juribus hinc inde deductis a Patribus Ordinis Minorum Conventualium, & Minorum de Obſervantia reſpective, ſuper prætenſa Indulgentia perpetua, & quotidiana tanquam conceſſa a Paulo Tertio Eccleſiæ Sanctæ Mariæ Angelorum Fratrum Ordinis Minorum de Obſervantia, Eminentiſſimi Domini prædictis juribus viſis, & auditis, dixerunt, ex hactenus deductis non conſtare de dicta Indulgentia quotidiana perpetua, & proinde abradendam, ſeu removendam eſſe inſcriptionem ſuper janua Cappellæ Eccleſiæ S. Mariæ Angelorum Aſſiſii, ſcilicet, Auguſti hic veniam dat tibi quæque dies*, & in hujus Decreti executionem abraſa fuit prædicta inſcriptio, uti plene refertur ex authenticis documentis in opere edito a Pompejo Binio anno 1721. cui titulus, *la verità ſcoperta, tit. 6. §. 9.* & licet *anno* 1695. ſan. mem. Innocentius Papa XII. plenariam, & quotidianam conceſſerit Indulgentiam omnibus Chriſtifidelibus, qui pœnitentes, & confeſſi, & Sacra Communione refecti viſitaſſent Eccleſiam Sanctæ Mariæ Angelorum, & Eccleſiam Sancti Franciſci ſitam in Civitate Aſſiſienſi, uti habetur *in ejus Conſtitutione 49. & in ſequenti Conſtitutione 50. in ſuo parvo Bullario*, hæc nihilominus Indulgentia quotidiana plenaria in pluribus differt ab Indulgentia Portiunculæ; uti late oſtendi in citato diſcurſu §. 2. & me allegato proſequitur *Pompejus Binius citata tit. 6. §. 11.*

Indulgentia Portiunculæ fuit a Summis Pontificibus extenſa ad omnes Eccleſias Fratrum, & Monialium Ordinis S. Franciſci, juxta Apoſtolicas Conſtitutiones relatas apud *Lantuſcam in Theatro Regularium verbo Indulgentia, & apud Wadingum in Annal. ad annum 1223. n. 3.* cumque pius mos inoleverit pluries ingrediendi, & viſitandi tam Cappellam Portiunculæ ſitam in Eccleſia Sanctæ Mariæ Angelorum, quam reliquas Eccleſias Ordinis Fratrum Sancti Franciſci a Veſperis Kalendarum Auguſti uſque ad Veſperas ſequentis diei, ſub obtentu dictam Indulgentiam lucrifaciendi quolibet ex dictis ingreſſibus, idque Epiſcopo Labacenſi difficile viſum fuerit, ex quo Indulgentia conceſſa illis, qui aliquam Eccleſiam certis diebus viſitant, vel aliud pium opus peragunt, non acquiritur niſi ſemel dumtaxat in die, querela Epiſcopi delata ad hanc Sacram Congregationem, *pergunt Fratres Ordinis Sancti Franciſci Reformatorum Provinciæ Carniolæ Populo perſuadere Indulgentiam pro die 2. Auguſti de Portiuncula nuncupatam eorum Eccleſiam viſitantibus conceſſam, toties quoties eadem die lucrifieri poſſe*, Sac. hæc Congr. *die 17. Julii 1700.* poſt auditas informationes Procuratoris Generalis, & Miniſtri Provincialis cenſuit ſervandum eſſe ſolitum. Hiſce minime obſtantibus, nonnulli Parochi tam publice, quam privatim aſſerunt, ſæpe memoratam Portiunculæ Indulgentiam acquiri quidem a Viſitantibus Eccleſias Ordinis S. Franciſci a Veſperis Kalendarum Auguſti ad Veſperas diei ſequentis, ſed ſemel tantum in dicta die, itaut toties repetitus eadem die acceſſus ad memoratas Eccleſias, & ingredientibus, & viſitantibus non proſit, ut pluries in eadem die Indulgentiam lucrentur, & hujus Sacræ Congregationis reſponſum, quo dictum fuit *ſervandum eſſe ſolitum*, ſic interpretantur, ut relationem habeat non ad acquiſitionem Indulgentiæ pro quolibet ingreſſu in Eccleſiam, ſed ad conſuetudinem, juxta quam non acquiritur, niſi ſemel dumtaxat in die Indulgentia conceſſa viſitantibus certis diebus determinatam Eccleſiam, vel aliud opus pium peragentibus: cumque hæc interpretatio nimis abſona videatur Ordini Sancti Franciſci, tum quia decretum de lucrifacienda ſemel dumtaxat in die Indulgentia, conceſſa viſitantibus Eccleſiam certis diebus, editum fuit *die 7. Martii* 1678. & eo minime obſtante Sacra hæc Congregatio noluit deferre querimoniis Epiſcopi Labacenſis, qui Patres Reformatos accuſaverat, quod falſo perſuaderent, Indulgentiam Portiunculæ poſſe lucrifieri a Chriſtifidelibus toties, quoties die 2. Auguſti ipſorum Eccleſiam viſitaſſent, uti colligitur ex decreto ſupra memorato edito *die 17. Julii* 1700. tum quia cum Indulgentia Portiunculæ proſit etiam animabus Defunctorum, juxta litteras Apoſtolicas ſan. mem. Innocentii XI. impreſſas apud *Matthæuc. in Official. Curiæ cap. 26. n. 7.* nil prohibet, quin eadem Indulgentia pluries eadem die applicetur modo pro una, modo pro alia Anima in Purgatorio exiſtente; hinc eſt, quod inſtante Procuratore Generali Ordinis Sancti Franciſci Minorum Obſervantium, ut aliquando diſſenſionibus finis imponatur, diſputandum in præſenti proponitur, & declarandum.

An Decretum hujus Sacræ Congregationis editum die 17. Julii 1700. quo dictum fuit, ſervandum eſſe ſolitum, ita ſit intelligendum, ut Indulgentia Portiunculæ acquiri poſſit a Chriſtifidelibus a Veſperis Kalendarum Auguſti ad Veſperas diei ſequentis non ſemel, licet pluries debitis intercedentibus requiſitis, Eccleſias Ordinum S. Franciſci pluries viſitaverint, ſed toties, quoties eaſdem Eccleſias dicta die debitis intercedentibus requiſitis viſitaverint.

Sacra Congr. die 4. Decembris 1723. reſpondit,

Servetur ſolitum.

QUÆ-

QUÆSTIO CCCLXIII.

In Cauſa Melevitana, die 4. Decembris 1723.

CUm pia quædam Mulier Iſolda, in ultimo, cum quo deceſſit, Teſtamento condito anno 1662. omnia bona, quæ in Inſula Melitenſi poſſidebat, reliquiſſet Monaſterio Sancti Nicolai de Arena Ordinis Sancti Benedicti Congregationis Caſſinenſis Civitatis Cataniæ, hac impoſita lege, *quod Fratres, ſeu Monachi habitent in quadam Eccleſia vocata ſub vocabulo Beati Nicolai exiſtente in dicta Inſula in Terris Teſtatricis ipſius, qui celebrent Divinum Officium pro Anima dicti quondam Mariti ſui, & quondam Parentum ſuorum*, ſub fundamento moralis impoſſibilitatis exequendi Teſtatricis voluntatem, fundando ſcilicet Monaſterium in loco ab eadem deſignato, habitus fuit a Monachis recurſus ad Hilarium Corradum Epiſcopum Melitenſem, qui bene ponderatis impedimentis, quæ dictæ voluntatis executioni adverſabantur, anno 1364. volens conſulere Animabus Monachorum, & dictæ Teſtatricis, mutavit ejus voluntatem ſub forma, quæ ſequitur, *voluit, quod in dicto Monaſterio S. Nicolai Cataniæ, ubi viget numerus Monachorum quinquaginta, & ultra, iſti continuo orarent pro Anima Teſtatricis, & quod omnia ejus bona eſſent, & converterentur in utilitatem dicti Monaſterii*, & hæc commutatio uti rationabilis, & congrua, fuit approbata ab Executoribus Teſtamentariis Iſoldæ Teſtatricis, itaut anno 1365. Monaſterium Catanenſe cœperit poſſeſſionem bonorum ab eadem relictorum, & in poſſeſſione pacifice continuaverit uſque ad annum 1708.

Hoc anno Procurator Fiſcalis Reverendæ Fabricæ in Jus vocavit memoratum Monaſterium Ordinis Sancti Benedicti Civitatis Cataniæ, & ſub obtentu non impletæ recenſitæ piæ diſpoſitionis Iſoldæ obtinuit, primo, ut Monaſterium condemnaretur ad ſolvendum Depoſitario Fabricæ fructus perceptos, & qui percipi potuiſſent ex bonis in piam cauſam legatis, qui aſcendere dicti ſunt ad ſummam ſcutorum circiter 300000. ſecundo, ut eidem Monaſterio terminus trium menſium præfigeretur ad habendum a Sede Apoſtolica facultatem, & licentiam exequendi in Inſula Melitenſi voluntatem piæ Teſtatricis, novum in ea erigendo Monaſterium, vel impetrandi commutationem ultimæ voluntatis Iſoldæ in aliud opus ad Beneplacitum Sedis Apoſtolicæ; tertio, ut dicto termino ſine effectu præterlapſo, bona Reverendæ Fabricæ applicarentur; cumque hæc ſententia ab alio Judice de Partibus in gradu appellationis fuiſſet confirmata, præterquam quoad fructus, quorum reſtitutionem reſtrinxit ad ſummam ſcutorum 72000. habito a Monachis recurſu ad Sac. Congreg. Generalem Rev. Fabricæ, hæc bonorum poſſeſſionem interim captam a Promotore Fiſcali duobus ampliſſimis decretis circumſcripſit, Cauſæque cognitione delegata R. P. D. Sinibaldo, præcedentes hic ſententias ita infirmavit, ac ſi editæ, aut prolatæ non fuiſſent.

Poſt hanc ſententiam Cauſa ſiluit per decennium, itaut eidem impoſitum eſſe finem a Monachis exiſtimatum fit. At res aliter ſe habuit; inſtante ſiquidem Promotore Fiſcali Fabricæ, ulterior Cauſæ cognitio commiſſa fuit Reverendiſſimo Lancettæ Sac. Rotæ Decano, diſputatoque in prædicto Tribunali die 26. Junii 1722. dubio, *an conſtaret de re judicata, ſeu potius de cauſis reſtitutionis in integrum*, reſponſum eſt *conſtare de re judicata*, & extenſa juxta morem deciſione, quæ per manus circumfertur, cum deventum fuerit ad Cauſæ expeditionem, Fabricæ Miniſtri novum ad Sacram Congregationem Generalem ejuſdem Fabricæ recurſum habuerunt, inſtando pro appellatione, vel ſaltem declaratione, quod Monachi S. Nicolai de Arena Congregationis Caſſinenſis Civitatis Cataniæ teneantur in perpetuum ad onus celebrationis Divini Officii, & Miſſæ Conventualis cum applicatione particulari in ſuffragium animæ piæ Mulieris Iſoldæ, & ejus Conjunctorum, editoque a dicta Congregatione reſcripto *de cauſis reſtitutionis in integrum ſine præjudicio rei judicatæ, & quoad onus Divini Officii, ejuſque adimplementum ad Sacram Congregationem Concilii*, in prædicti reſcripti ſequelam proponitur in præſenti dubium ad calcem hujus Reſtrictus referendum.

Prætendit Promotor Fiſcalis, Monachos teneri in perpetuum ad quotidianum onus celebrationis Divini Officii cum Miſſa Conventuali, & applicatione particulari pro Anima Iſoldæ, & ejus Conjunctorum, ex quo ſic in ejus Teſtamento cavetur, *qui celebrent Divinum Officium pro Anima dicti quondam Mariti ſui, & quondam Parentum ſuorum*; abſque eo quod huic prætenſioni, juxta ſenſum Fiſcalis obſtare valeant, vel impetrata commutatio ab Epiſcopo Melitenſi, vel plurium ſæculorum lapſus; in eo enim, quod attinet ad memoratam commutationem, contendit per eam impetratum tantummodo fuiſſe, ne novum Monaſterium erigeretur in Inſula Melitenſi, ſed nullam in ea conceſſam fuiſſe exemptionem a perpetua, & quotidiana celebratione Divini Officii, & Miſſæ Conventualis cum particulari applicatione pro Anima Teſtatricis, & ejus Conjunctorum, itaut continua oratio ab Epiſcopo demandata in Monaſterio Cataniæ eſſe debeat, ejuſdem ſpeciei, ac oratio volita a Teſtatrice in novo, quod erigendum putabat, Monaſterio, & in eo, quod ſpectat ad magnum temporis lapſum, ſubdit Promotor, de eo non eſſe habendam rationem ad effectum, de quo agitur, hoc eſt futuræ in poſterum celebrationis, & applicationis particularis, & multo magis, cum bona ab Iſolda relicta, & a Monaſterio poſſeſſa, ſint non exigua, & onus perpetuæ celebrationis, & applicationis Officii Divini, & Miſſæ Conventualis ſufferre valeant.

E contra Monaſterium S. Nicolai de Arena excipit, fuiſſe ab Hilario Epiſcopo commutatam voluntatem Iſoldæ, non ſolum quoad novi Monaſterii ædificationem, ſed etiam quoad orationes, cum loco celebrationis, & applicationis Divini Officii pro Anima Mulieris, & Animabus Mariti, & Parentum ejuſdem, quæ in novo Monaſterio fieri debuiſſet, ſubrogaverit continuas Orationes in communi, & ſingulariter faciendas a Monachis in numero quinquaginta, & ultra, degentibus in Monaſterio Catanienſi, itaut nunquam poſt commutationem expleta fuerint Officia cum eorum applicatione particulari pro Teſtatrice, & aliis ab ea nominatis, nec eſſe quæſtionem excitandam circa facultatem Epiſcopi Melitenſis, vel circa intelligentiam commutationis ab eodem injunctæ; plurium etenim ſæculorum lapſus præſumptionem inducit Apoſtolici Beneplaciti, & melioris, uti dicitur, tituli de mundo, & uniformis, & continuata per eamdem ſæcula obſervantia patefacit, qualis fuerit intentio Epiſcopi commutantis, & eo fortius, cum Judicum ſententiæ huic aſſumpto favere videantur, poſito quippe, quod ſententiæ de partibus ſtatuentes in genere non adimplementum piæ voluntatis Iſoldæ, fuerint in Curia revocatæ, & quod in deciſione Reverendiſſimi Lancettæ, quæ ſententiam Rotalem præceſſit, fuerit animadverſum, non eſſe poſt tot ſæcula refricandam quæſtionem de commutatione non rite facta, ex quo nullum Miſſarum onus Monachis fuit injunctum, uti videre eſt in citata deciſione §. *Quamobrem & ſeqq.* ſequitur rei etiam judicatæ auctoritate, nihil aliud a Monachis Monaſterii Catanenſis exigi poſſe pro adimplemento voluntatis Iſoldæ, quam quod in futurum faciant totum id, quod in præteritum a die commutationis ad diem præſentem præſtiterunt.

Additur a Scribente pro Monaſterio, non modicas eſſe profecto preces, & orationes, quæ a Monachis S. Nicolai fiunt tam in communi, quam ſingulariter, & ad quarum participationem vigore commutationis Anima Iſoldæ admiſſa eſt; bis ſiquidem in die ad Primam ſcilicet, & ad Completorium recitatur Pſalmus *De profundis* cum Oratione *Deus veniæ largitor*; de menſe Septembris quolibet anno celebratur ſolemne Anniverſarium in ſuffragium Benefactorum, quolibet præterea die tres Miſſæ Cantatæ abſque ulla obligatione, & in ſolum grati animi monumentum pro Animabus eorumdem applicantur, & demum pro Benefactoribus defunctis fit diſtributio eleemoſynæ panis, & vini Pauperibus, quæ aſcendit ad annuam ſummam ſcut. 1510. Affertur quoque depoſitio duorum Monachorum Archiviſtarum, qui plura teſtantur inſignia legata facta fuiſſe Monaſterio abſque ullo onere applicationis Miſſarum, & cum ſola obligatione orandi Deum pro Animabus legantium. Et demum contenditur, non ſubſiſtere in facto exaggeratam quantitatem bonorum ab Iſolda relictorum, cum ex paucitate redituum pro ſubſtentatione Monaſterii, & Monachorum motus fuerit Epiſcopus Melitenſis ad faciendam commutationem, de qua pluries in ſuperioribus actum eſt.

Jura hinc inde circumferuntur; quocirca quæritur

Ad quod onus teneantur Monachi S. Nicolai de Arena pro Anima quondam Iſoldæ Carolenæ, ejuſque Mariti, & Parentum.

Sacra Congr. die 18. Decembris 1723. reſpondit,

Monachos non teneri ad ullum novum onus præter ſolitum.

QUÆSTIO CCCLXIV.

In Cauſa Eugubina, die 4. Decembris 1723.

SACERDOS Guidubaldus Roſſettus in ultimo, cum quo deceſſit, Teſtamento condito menſe Septembris anno 1719. unam inſtituit Capellaniam, pro cujus dote aſſignavit Cenſum in ſorte ſcutorum 300. quo deficiente, voluit ſupplementum deſumi ab aliis ſuis bonis hæreditariis, ut videlicet ſemper Miſſæ ab ipſo demandatæ celebrarentur.

In eodem Teſtamento Teſtator hæredes inſtituit tres ſuos Nepotes, quos pro æquali portione ad ſucceſſionem invitavit, impoſito ipſis onere *di diſtribuire, ed erogare tutto il Capitale, che reſterà della ſua Eredità, adempiti li Legati ſuddetti*, in *Doti di tante Zitelle povere, ed onorate da maritarſi, o monacarſi, alla ragione di ſcudi 50. per ciaſcheduna, quali Zitelle ſiano, e debbano eſſere del ſecondo, e terzo grado Parenti, e del ſangue di eſſo Teſtatore, di maniera tale, che le Zitelle più proſſime del detto Teſtatore in Concorſo ſiano ſempre preferite all' altre più remote.*

Et quia dari poterat caſus, quod tempore ſui obitus Puellæ non extarent, quæ ſpirituales, aut carnales nuptias inire poſſent, in eo rerum ſtatu ſæpe memoratus Teſtator voluit, quod fructus hæreditatis multiplicarentur, ut deinde fieri poſſet diſtributio Dotium, quando adeſſent Puellæ, e *non eſſendovi dopo la morte d' eſſo Teſtatore Zitelle nubili, e da monacarſi, il frutto della ſua Eredità vuole, che ſi ponga, e metta a moltiplico per diſtribuirle come ſopra alle ſuddette Zitelle, inſino a tanto che vi ſaranno Zitelle capaci di queſta ſua diſpoſizione.*

Super hac teſtamentaria diſpoſitione Sacerdotis Guidubaldi binæ exortæ ſunt controverſiæ, quas Epiſcopus Eugubinus cenſuit eſſe pro recta deciſione ad hanc Sacram Congregationem remittendas, quarum altera conſiſtit in examinando, an ſolutio dotium a Teſtatore demandata peragenda ſit expendendo capitale, vel potius fructus erogando, & altera reſidet in hoc, an diſtributio Dotium, quæ fieri debet ad tramitti Teſtamenti Puellis Teſtatori conjunctis in ſecundo, aut tertio gradu, intelligenda ſit de conjunctis in ſecundo, & tertio gradu juxta computationem Juris Civilis, vel potius juxta computationem Juris Canonici.

Quoad primam videtur, ex una parte, ſolutionem Dotium ex Capitali eſſe faciendam, attentis videlicet verbis ſupra relatis *coll' obbligo, e peſo di diſtribuire, ed erogare tutto il Capitale, che reſterà della ſua Eredità ec. in Doti di tante Zitelle povere, ed onorate ec.* & eo fortius, cum Capitale vix aſcendere dicatur ad ſcuta 900. monetæ Romanæ. Ex alia vero parte prædictarum Dotium ſolutio facienda videtur ex fructibus, tum quia deficiente fundo pro Cappellania aſſignato, Teſtator voluit, quod ſupplementum deſumeretur ex aliis effectibus ſuæ hæreditatis, e *mancando detto Cenſo, debba ſupplirſi cogli altri effetti della ſua eredità*; tum quia ipſe quoque voluit fieri multiplicum in hypotheſi non exiſtentiæ Puellarum tempore ſui obitus, *il frutto della ſua Eredità vuole, che ſi ponga, o metta a moltiplico ec.* uti habetur in verbis ſupra relatis.

Quoad alteram vero quæſtionem, videtur ex una parte, computationem ſecundi, aut tertii gradus eſſe faciendam juxta jus Civile, cum jus Canonicum in graduum computatione attendatur, quando agitur de matrimonio, vel de cauſa pure ſpirituali, itaut ſi vocentur Clerici conſanguinei, & agatur de Cappellania fundata ſine Epiſcopi auctoritate, conſanguinitatis deciſio deſumenda ſit a jure Civili, & non a jure Canonico, *juxta late firmata per Grat. diſp. 77. per tot.* At procedendo ad tramites juris Civilis nullæ adſunt Puellæ *da maritarſi, o monacarſi*, uti voluit Teſtator, cum ſuæ ſorores, & neptes jam ante ejus obitum eſſent nuptæ; ex alia vero parte videtur, computationem ſecundi, vel tertii gradus eſſe in caſu faciendam ad tramites juris Canonici; Teſtator enim plurium annorum ſpatio Parochus fuerat, & veriſimile admodum eſt, ut conſanguinitatis menſuram deſumpſerit a matrimoniis, ſeu a regula, quæ in illis contrahendis obſervatur, qua concurrente veriſimilitudine in duriori etiam caſu ſucceſſionis computatio fit non ſecundum jus Civile, ſed ſecundum jus Canonicum, *juxta bene firmata per Rotam in Reatina Succeſſionis 4. Maii 1696. coram clar. mem. Card. Caprara*; ſed procedendo ad tramites juris Canonici adſunt quidem in caſu Puellæ conſtitutæ in tertio gradu, ſed aliæ ſecundi gradus deficiunt, itaut concurſus a Teſtatore volitus ſit impracticabilis.

His ſtantibus, quæritur

An ſolutio Dotium fieri debeat ex capitali, vel ex fructibus, & an Puellis conſtitutis in ſecundo, vel tertio gradu juxta jus civile, vel jus canonicum in caſu &c.

Sacra Congr. die 18. Decembris 1723. reſpondit,

Solutionem dotium fieri debere ex capitali juxta modum, & computationem graduum eſſe faciendam juxta jus Canonicum. Modus autem eſt, quod pro nunc octo tantum dotes aſſignentur perſolvendæ tempore Matrimonii, vel Profeſſionis, & quod Bona valoris ſcutorum 400. ex reſiduo hæreditatis ſtare debeant pro evictione, & ſupplemento fundi Cappellaniæ, & tam ex horum, quam aliorum Bonorum hæreditariorum fructibus, aliæ dotes tempore debito perſolvantur in ſumma a Teſtatore demandata.

QUÆSTIO CCCLXV.

In Cauſa Montis Alti Sponſalium, die 4. Decembris 1723.

MAGDALENA Tereſia, quæ ſponſalia contraxerat cum Laurentio Vicio, ad nova ſponſalia devenit cum Hyacintho Saccono, exortaque controverſia, quænam ex dictis ſponſalibus prævalere deberent ad effectum contrahendi matrimonii, eademque propoſita in Congregatione habita die 28. Auguſti proxime præteriti, nulla fuit capta reſolutio, ſed dictum, quod Puella collocaretur in Monaſterio extra Diœceſim ab Archiepiſcopo Firmano eligendo, & quod ejus voluntas ab eodem Archiepiſcopo exploraretur.

In hujus reſcripti executionem Magdalena Tereſia translata fuit ad Civitatem Firmanam, & collocata in Domo Religioſa nuncupata de Convictricibus; cumque Archiepiſcopus Firmanus ad dictam domum acceſſerit, & ejus voluntatem exploraverit, Puella proteſtata eſt, ſe fuiſſe deceptam in ſubſcriptione folii exarati ſuper ſponſalibus initis cum Laurentio Vicio, ſeque idcirco eum nolle in maritum, ſed velle matrimonium de præſenti contrahere cum Hyacintho Saccono.

En verba Epiſtolæ Archiepiſcopi Firmani, *Referre itaque non prætermitto, eam*, hoc eſt Magdalenam Tereſiam, *libere aſſeruiſſe ſubſcriptionem cujuſdam folii ſibi a duabus callidis mulierculis porrecti, neſciendo tamen quod ſuam contineret promiſſionem nubendi cum Laurentio Vicio, & fuiſſe deceptam in ſimulatione prætextus conſcribendi nomen proprium ad redarguendum de mendacio eos, qui puellam affirmabant omni prorſus peritia ſcribendi eſſe deſtitutam, proteſtans intrepide nunquam intellexiſſe contrahere Matrimonium cum ſupradicto Laurentio, ſed velle pro Viro ſuo Hyacinthum Sacconum, cum quo vere juxta facultatem ſui arbitrii contraxit ſponſalia, & cui fidem uſque ad extremum vitæ ſpiritum ſervare decrevit.*

His ſtantibus, quæritur

An, & ad cujus favorem conſtet de ſponſalibus ad effectum celebrandi Matrimonium in caſu &c.

Sacra Congr. reſpondit,

Conſtare de Sponſalibus cum Saccono, ad effectum contrahendi Matrimonium cum ipſo.

QUÆSTIO CCCLXVI.

In Cauſa Neapolitana, ſeu Cavenſi, die 18. Decembris 1723.

MONASTERIUM Monialium Conſolationis Civitatis Cavenſis poſſidens in Civitate Neapolitana quædam membra domorum, quæ erant locata pro ſumma ducatorum 73. reſervato Apoſtolico Beneplacito, eadem conceſſit in Emphyteuſim Cajetano de Leto pro conſimili annuo canone ducatorum 73. conventa renovatione Emphyteuſis de 29. in 29. annos cum ſolutione Laudemii, & conventa exburſatione ducatorum 425. pro unica vice favore ejuſdem Monaſterii, habitoque pro approbatione recurſu ad hanc Sac. Congregationem, cenſuit hæc, prævia informatione Eminentiſs. Archiepiſcopi Neapolitani, contractum eſſe utilem, & ſic locum eſſe expeditioni Beneplaciti Apoſtolici, expeditiſque conſuetis litteris Apoſtolicis *ſi in evidentem* fuerunt eædem executioni mandatæ a Vicario Generali Neapolitano, & novus Emphyteuta poſſeſſionem bonorum ingreſſus eſt.

Non ſolum antequam fuiſſent expeditæ litteræ Apoſtolicæ, & bonorum poſſeſſio capta fuiſſet, ſed etiam ante editionem reſcripti hujus Sac. Congregationis, Joannes Jacobus Cantiſanus aliam quandam Monaſterio Monialium fecerat oblationem, recipiendi videlicet ad Emphyteuſim eadem memorata bona, ſolvendi pro annuo Canone ſummam ducatorum 73. & unica vice aliam ſummam

duca-

ducatorum 600. quam ſubinde auxit ad ducatos 1000. cumque pro hujus Contractus approbatione, atque prælatione ad alium initum a Cajetano de Leto Cantiſanus recurſum habuiſſet ad Sac. Congregationem Epiſcoporum, & Regularium, & quoſdam atius feciſſet tum coram Epiſcopo Cavenſi, tum coram Tribunalibus Archiepiſcopi Neapolitani, & Nuntii ejuſdam Civitatis, exorta ex his eſt controverſia, quæ ab Auditore Sanctiſſimi fuit ad hanc Sacram Congregationem remiſſa cum facultate etiam purgandi attentata, & quia pro recta cauſæ reſolutione maximopere videtur conducere poſſe, ſi omnia hinc inde geſta juxta ſeriem temporis exponantur, res idcirco ab una, & altera parte geſtæ una cum temporis adnotatione in præſenti exponuntur.

Die itaque 23. *Maii* 1722. prævia licentia Epiſcopi Cavenſis, una cum reſervatione Apoſtolici Beneplaciti deventum fuit a Monaſterio ad ſtipulationem Inſtrumenti cum Cajetano de Leto.

Paulo poſt Cantiſanus ſuam fecit Monaſterio oblationem, quæ prævio decreto Epiſcopi Cavenſis Monialibus notificata fuit *die* 30. *ejuſdem menſis Maii*, interpoſitaque ab hoc decreto per Cajetanum de Leto appellatione ad Nuntiaturam Neapolitanam, hæc *die prima Junii ejuſdem anni* 1722. decrevit, ut acta a Curia Cavenſi ad ſe tranſmitterentur, & *die* 9. *ejuſdem menſis Junii* appoſitum eſt a Cantiſano *nihil tranſeat* in actis Curiæ Archiepiſcopalis Neapolitanæ, & aliud ſimile *nihil tranſeat die* 10. *Junii* in actis Nuntiaturæ dictæ Civitatis.

Quo tempore præciſo Cajetanus de Leto huic Sacræ Congregationi ſupplicaverit pro approbatione Contractus ignoratur, idque, quod tuto afferi poteſt, eſt, quod Eminentiſſimus Archiepiſcopus Neapolitanus requiſitus pro informatione, & voto, ſuam dedit ad hanc Sac. Congregationem epiſtolam *die* 4. *Auguſti* 1722.

Quo tempore pariter præciſo Cantiſanus recurſum habuerit ad Sacram Congregationem Epiſcoporum, & Regularium ignoratur, ſed hoc unum tutum eſt, quod datis ab eadem Congregatione litteris pro informatione ad Epiſcopum Cavenſem, Epiſcopi informatio ſcripta fuit *die* 11. *Auguſti* 1722. qua cenſuit, præferendam Cantiſani oblationem alteri oblationi jam factæ, & in contractum deductæ inter Monaſterium, & Cajetanum de Leto, eademque Epiſcoporum Congregatio *die* 21. *ejuſdem menſis* decrevit, quod utrique Parti terminus præfigeretur ad ſua jura coram ſe deducenda, & *die* 10. *Septembris* Cavenſis Epiſcopus mandavit, ut fieret termini præfixio, & Curſor Ordinarius *die* 24. retulit, ſe termini præfixionem Collitigantibus more conſueto feciſſe.

Et poſt hæc, proſequendo enarrationem cæterorum geſtorum, Sacra hæc Congregatio *die* 19. *Septembris* 1722. perpenſa Cajetani inſtantia reſcripſit *pro gratia*, & expeditio litterarum Apoſtolicarum cum clauſula *ſi in evidentem* facta eſt *nonis Octobris* 1722. eædemque fuerunt executioni mandatæ a Vicario Neapolitano, ad quem fuerant directæ *die* 11. *Decembris* 1722. factaque a Procuratore Cantiſani hic in Urbe conſideta citatione coram Auditore Sanctiſſimi *die* 18. *Decembris* 1722. pro impedienda ſuo Competitori poſſeſſione bonorum, eadem hoc minime obſtante capta ſupponitur *die* 4. *menſis Januarii currentis anni* 1723.

Ab expoſita facti ſerie, Cantiſanus infert, conceſſionem in Emphyteuſim factam favore Cajetani, & expeditionem Apoſtolici Beneplaciti non ſuſtineri, cum hæc omnia ſequuta ſint, abſque eo quod huic Sacræ Congregationi, & Summo Pontifici ſua major oblatio fuerit expoſita, licet hæc eſſet bene nota Cajetano; Item executionem Beneplaciti non ſuſtineri, cum in Beneplacito adeſſet clauſula *vocatis ad id, qui fuerant vocandi*, & ipſe vocatus non fuerit, qui, ſi vocatus fuiſſet, ſua jura deduxiſſet, ſuamque majorem oblationem ab Epiſcopo Cavenſi approbatam allegaſſet, una cum pendentia litis in Sacra Congregatione Epiſcoporum, & Regularium; nullam denique ſupereſſe difficultatem quoad ſuæ oblationis acceptationem, attenta evidentiſſima ejuſdem utilitate, & quoad purgationem attentatorum, cum poſſeſſio capta fuerit poſt præſentatam perſonaliter citationem Auditoris Sanctiſſimi.

Excipit e contra Cajetanus de his omnibus nullam eſſe habendam rationem, cum ſua oblatio juſta ſit, & utilis Monaſterio, nec Eccleſia, utpote cultrix, & Mater Juſtitiæ deferre debeat alteri licet majori oblationi, utpote factæ ad æmulationem, quæ ſpecialiter deſumitur tum ex augmento a ſumma ſcutorum 600. ad ſummam ſcutorum 1000. tum ex judicio a ſe introducto *in principio anni* 1622. in Conſilio Neapolitano ſuper redditione rationis cujuſdam ſocietatis expiendæ a dicto Cantiſano.

a *Quæſt. Canonica*.

Jura hinc inde circumferuntur, ſolumque mihi ſupereſt adnotandum, quod cum inter acta geſta nomine Cantiſani ſæpius dicatur, hanc Sacram Congregationem non habere in facultatibus concedere poſſe Apoſtolica Beneplacita in hiſce alienationibus, & conceſſionibus in Emphyteuſim, *E tal conſuazione fatale roborare con aſſenſo Apoſtolico, ſeu Breve ſorrettiziamente ottenuto dalla Sacra Congregazione del Concilio Tribunale incompetente*, id nullo modo ſubſiſtit; cum enim *poſt Extravagantem Ambitioſæ*, in qua prohibita fuit alienatio bonorum Eccleſiæ ſine licentia Apoſtolica, prætenderent Regulares ſe in vim ſuorum Privilegiorum poſſe alienationes, & conceſſiones facere in Emphyteuſim; Sacra hæc Congregatio vetuit, id ab eis fieri poſſe *abſque ipſius Congregationis Concilii expreſſa licentia*, & decretum fuit a Summo Pontifice Urbano VIII. confirmatum *die* 7. *Septembris* 1624. & relative ad hoc decretum, quod dicitur *de rebus Regularium non alienandis*, editum fuit *die* 9. *Novembris* 1647. in hac Sacra Congregatione aliud decretum, uti habetur *lib.* 18. *decret. fol.* 416. *a tergo*, quod eſt conceptum ſequentibus verbis: *Sacra &c. injunxit Eminentiſſimo Cardinali Ginneto Præfecto Congregationis Epiſcoporum, & Regularium præſenti, ne in dicta Congregatione in futurum expediantur facultates alienationum, hypothecarum, locationum, & aliorum contentorum in decreto de rebus Regularium non alienandis, cum hæc facultas privative ſpectet ad hanc Sacram Congregationem*; cumque Secretarii Congregationis Epiſcoporum, & Regularium, nec non hujus Sacræ Congregationis conſueviſſent haſce inſtantias remittere, vel ad Secretariam Brevium, vel ad Datariam, re a Regularibus ad Summum Pontificem delata, Sanctiſſimus *die prima Decembris* 1691. mandavit, *ut gratis, & per Sacram Congregationem Concilii, Regularium in eodem decreto Urbani ſcilicet Octavi contentorum contractus expediantur*, uti habetur *lib.* 41. *decret. pag.* 349.

His ſtantibus, quæritur

I. *An conceſſio in Emphyteuſim facta favore Cajetani, & Beneplacitum Apoſtolicum, ejuſque executio ſuſtineatur, ſeu potius recipienda ſit oblatio Joannis Jacobi in caſu &c.*

II. *An conſtet de attentatis, & quomodo ſint purganda in caſu &c.*

Sacra Congr. die 15. Januarii 1724. reſpondit,

Ad primum quoad primam partem negative, quoad ſecundam affigantur Edicta. Ad ſecundum affirmative & circumſcribantur omnia geſta poſt intimationem Citationis Auditoris Sanctiſſimi.

QUÆSTIO CCCLXVII.

In Cauſa Lycienſi Viſitationis, & Cenſurarum, die 18. Decembris 1723.

ACCESSERUNT Viſitatores ab Epiſcopo Lycien. deputati ad quandam Eccleſiam ſitam in loco Galliani Diœceſis Lycien. & nonnulli Monachi Olivetani Monaſterii SS. Nicolai, & Cataldi Civitatis Lycien. ſe huic Viſitationi oppoſuerunt ſub obtentu exemptionis memoratæ Eccleſiæ, & pertinentiæ ad ſuum Monaſterium.

Paulo poſt cum Eccleſiæ feſtivitas immineret, Archipresbyter Oppidi Turchiaroli ad eam pariter acceſſit, ut Sacerdoti Andreæ de Laurentio Sacriſtæ opem ferret parando neceſſaria pro decenti Eccleſiæ ornatu, ſed nonnulli Monachi Olivetani Converſi, vi adhibita utrumque ab Eccleſia expulerunt, delataque ab expulſis notitia expulſionis ad Curiam Epiſcopalem, percuſſores fuerunt declarati excommunicati, & ſic ab omnibus utriuſque ſexus Chriſti Fidelibus evitandi.

Ex his autem, quæ modo dicta ſunt, quæſtio mota eſt inter Promotorem Fiſcalem, & Monaſterium, & in ejus ſequelam duo dubia diſputanda proponuntur, quorum alterum reſpicit viſitationem, alterum Cenſuras.

Monaſterii jura ad me delata non ſunt, & ſic ea referre non poſſum; at in eo, quod attinet ad jura Promotoris Fiſcalis, aſſerit ipſe, non eſſe dubitandum de ſituatione in Diœceſi Lycien. Item Eccleſiam nullo modo pertinere ad Monaſterium, cum Eccleſia pertinens ad Monaſterium non ſit illa Sanctæ Mariæ, de qua nunc agitur, ſed alia eſſet ſub Titulo S. Anaſtaſiæ, quæ ex injuria temporum fuit æquata ſolo, & demum exemptionem Monachis ſuffragari non poſſe in puncto Cenſurarum, cum in præſenti agatur de Cenſuris a jure latis, & de ſimplici declaratione ab homine facta, quæ expleri poteſt etiam in Exemptos.

Abſque eo quod opponi poſſit, Eccleſiam nunquam fuiſſe viſitatam; quia ſufficit ſituatio in Diœceſi, & ſuffi-

ſufficit exercitium juriſdictionis in toto Territorio, ut Epiſcopus viſitare poſſit Eccleſiam, quæ de exemptione non docet, licet hæc non fuerit a præcedentibus Epiſcopis viſitata.

Additur, non ſolum competere Epiſcopo jus viſitandi quoad concernentia Curam Animarum, & Sacramentorum adminiſtrationem, quando agitur de Eccleſiis Regularium, quibus dicta imminet cura, *juxta Seſſ.* 25. *cap.* 11. *de Regul. & Monial.* ſed etiam eidem Epiſcopo competere jus viſitandi quaſcumque Eccleſias quomodolibet exemptas jure delegato, etiamſi illis Cura Animarum non immineat, *juxta cap.* 8. *Seſſ.* 7. *de Reform.* quæ conciliaris diſpoſitio procedere dicitur etiam in Eccleſiis, quæ pertinent ad Regulares, & ab eis dependent, dummodo illis per ſæculares deſerviatur, juxta late firmata per *Rotam in Firmana Juriſdictionis* 15. *Aprilis* 1701. §. 21. *coram bon. mem. Molines*, niſi forte Eccleſiæ non curatæ taliter ad Monaſterium exemptum pertinerent, ut eſſent eidem ſubjective unitæ, juxta firmata per eandem *Rotam in Firmana Juriſdictionis ſuper modo viſitandi* 20. *Martii* 1702. §. 4. *coram eodem Molines*.

Propoſita hac Cauſa in Congregatione habita hac *die* 18. *Decembris* 1723. cum tunc nulla fuerit capta reſolutio, & in Congregatione habita die 15. menſis Januarii 1724. conceſſa fuerit Monachis dilatio quoad primum Dubium, & quoad ſecundum dictum ſit, quod inſtarent Partes coram Auditore Sanctiſſimi ſuper declaratione pertinentiæ prædicti Dubii, vel ad hanc Sacram Congregationem, vel ad Sacram Rotam, bina tandem fuerunt dubia diſputata in Congregatione habita *die* 29. *Januarii* 1724. quorum primum fuit, *an Eccleſia Ruralis S. Mariæ Galliani ſit ſubjecta juriſdictioni, & Viſitationi Epiſcopi in caſu*, & huic dubio nulla data fuit reſponſio, ex quo ignorabatur, an Auditor SS. Cauſam etiam remiſiſſet ad hanc Sac. Congregationem quoad punctum Cenſurarum: cumque quoad primum dubium impetrata fuerit a Monachis nova audientia, & certa ſit in præſenti remiſſio Cauſæ ad hanc Sac. Congregationem etiam quoad punctum Cenſurarum, bina idcirco proponuntur in præſenti dubia diſputanda, quæ ad calcem reſtrictus referuntur.

Pluribus in locis Sacrum Tridentinum Concilium loquitur de Jure Epiſcopis competente in viſitando Eccleſias Regulares, & alio modo exemptas; ſi etenim alicui Monaſterio immineat Cura Animarum perſonarum ſæcularium, perſonæ tam Regulares, quam ſæculares hujuſmodi curam exercentes ſubſunt immediate in iis, quæ ad Curam pertinent, & adminiſtrationem Sacramentorum juriſdictioni, viſitationi, & correctioni Epiſcopi, in cujus ſunt Diœceſi, uti habetur *Seſſ.* 25. *de Regul. cap.* 11. & hæc Epiſcoporum juriſdictio non eſt delegata, ſed ordinaria; cum Concilium loco citato nullum faciat verbum delegationis Apoſtolicæ, & ante Concilium exemptio Regularium in eo, quod attinet ad Curam Animarum, jam fuiſſet de medio ſublata in *cap. per exemptionem de privilegiis in* 6. & eſt Sententia hujus Sac. Congregationis, de qua apud *Fagnan. in cap. cum dilectus num.* 42. *de Religioſis Domibus*, & diſcuſſo articulo, firmavit *Rota in Firmana juriſdictionis* 10. *Maii* 1700. §. 22. *& ſeqq. & in Firmana juriſdictionis ſuper modo viſitandi* 13. *Martii* 1702. *per totam, & ſignanter num.* 22. *& ſeqq. cor. bon. mem. Molines Decano*. Item Sacrum Concilium *Seſſ.* 7. *cap.* 7. *de Reform.* dat Ordinariis facultatem ſingulis annis viſitandi Beneficia Eccleſiaſtica Curata, quæ perpetuo unita ſunt, & annexa Monaſteriis, & quando agitur de Monaſteriis & Abbatiis commendatis, in quibus non vigeat Regularis obſervantia, necnon de Beneficiis tam Curatis, quam non Curatis, Sæcularibus, & Regularibus, qualitercumque commendatis, tunc Epiſcopus uti Sedis Apoſtolicæ Delegatus poteſt ea ſingulis annis viſitare *juxta caput* 8. *Seſſ.* 21. *de Reform.* quod procedere dicitur tam in Monaſteriis Commendatis, quam in eorum membris, quoties in eis non vigeat Regularis obſervantia, uti late oſtendit *Rota in Firmana Juriſdictionis ſuper reſervatis* 15. *Aprilis* 1701. §. 25. *coram bon. mem. Molines*.

Hæc quoad Eccleſias Regulares, in quibus adeſt Cura Animarum, vel quoad Eccleſias commendatas, & Monaſteria pariter commendata, in quibus non viget Regularis obſervantia, quoad reliquas autem quaſcumque Eccleſias, quomodolibet exemptas, ſive illis immineat cura Animarum, ſive non, idem Sacrum Concilium *ſeſſ.* 7. *cap.* 8. *de Reform.* dat locorum Ordinariis auctoritatem eaſdem ſingulis annis viſitandi, & auctoritas ibi data a Concilio eſt delegata, uti ex Textu colligitur, & bene adnotavit *Fagnan. in cap. cum dilectus num.* 43. *de Religioſis Domibus*, & quamvis caput hoc pertinere videatur, & reſpicere Eccleſias Sæculares, extenditur nihilominus ad Eccleſias, quæ ſpectant ad Regulares, ſi eiſdem deſerviatur a ſæcularibus, juxta Reſolutionem hujus S. Congregationis 15. *Februarii* 1596. *lib.* 8. *decret. pag.* 163. *a tergo*, ibi, *Congregatio Concilii reſpondit, poſſe Epiſcopum viſitare quaſcumque Eccleſias ſæculares intra fines ſuæ Diœceſis exiſtentes vigore capitis* 8. *ſeſſ.* 7. *etiamſi ad Regulares pertineant, & ab eis dependeant, dum tamen per Sæculares eis deſerviatur*, niſi forte ageretur de Eccleſiis non Curatis, & quæ eſſent de Menſa Monaſterii, ſeu ſubjective unitæ Monaſterio, hæ ſiquidem nec Jure Ordinario, nec Jure Delegato poſſunt ab Epiſcopo viſitari, juxta late firmata per *Rotam in Firmana Juriſdictionis ſuper modo viſitandi* 20. *Martii* 1702. §. 4. *& ſeqq. cor. bon. mem. Molines, & in Burgen. Juriſdictionis, ſeu Viſitationis* 3. *Julii* 1713. §. *Quoad reliqua, &* 19. *Januarii* 1714. §. *Reſpectu vero cor. bon. mem. Barbadico*, Juriſdictio a Sacro Concilio tributa Epiſcopis *cap.* 7. *&* 8. *ſeſſ.* 7. *de Reform. cap.* 11. *ſeſſ.* 25. *de Regul.* de qua ſupra, non eſt privativa, ſed cumulativa cum Inferioribus, juxta Reſolutiones hujus Sac. Congregationis apud *Fagnan. in cap. Quanto num.* 31. *&* 32. *de Officio Ordinarii, & in cap. Ut privilegia num.* 40. *de privilegiis*, & ſecuta eſt *Rota in Firmana Juriſdictionis ſupra citata* 1700. §. 39. *coram bon. mem. Molines, & in citata pariter Burgen. Juriſdictionis* 19. *Januarii* 1714. §. *Ubi prætermittenda cor. bon. mem. Barbadico*: ita tamen ut Viſitantibus tam Epiſcopo, quam Inferiore, & Decreta edentibus prævalere debeant Epiſcopi Decreta, ſi hæc adverſentur Decretis Inferiorum, juxta Reſolutionem hujus Sac. Congregationis 29. *Julii* 1628. *in Cauſa Veronen. lib.* 53. *Decret. pag.* 490. *a tergo ibi: non prohiberi dictis Superioribus Regularibus Decreta facere, dummodo Decretis Epiſcopi non adverſentur, quæ tali caſu prævalere, & obſervari debent*.

Ad tramites eorum, quæ hucuſque deducta ſunt, contendunt Monachi Olivetani, ſe, & ſuas Eccleſias omnes eſſe exemptas a Juriſdictione Epiſcopi, nec ullo modo ſibi poſſe vindicare locum diſpoſitionem Sacri Concilii, aut *ſeſſ.* 21. *de Reform.* aut *ſeſſ.* 25. *de Regul.* cum in præſenti non agatur aut de Eccleſia habente Curam Animarum, aut de Eccleſia commendata, idemque judicium ferendum eſſe de *cap.* 8. *ſeſſ.* 7. *de Reform.* cum deficiat in facto ſuppoſitum, quod Eccleſiæ Rurali S. Mariæ Galliani deſerviatur a Presbyteris Sæcularibus, uti fuſius videri poteſt in ipſorum Scriptura per manus circumferenda, in qua etiam contendunt, Cenſuras latas nullitatis vitio laborare, cum latæ fuerint poſt interpoſitam appellationem, & cum factum non eſſet notorium, in quo ſolo caſu Epiſcopus poteſt exemptos declarare incurſos in Cenſuras. Addunt, eumdem Ordinarium judicialiter proceſſiſſe, quod eſt ipſi vetitum, quando agitur de exemptis, licet factum ſit notorium, & demum concludunt, factum non eſſe probatum, & ſic Cenſuras non tam nullitate, quam injuſtitia laborare.

Quando alias actum fuit de hac eadem Cauſa in hac Sacra Congregatione nonnulli ex EE. PP. ponderarunt, ut videretur, an applicabilis eſſe poſſet diſpoſitio *Bullæ* 55. *Innocentii X. Bull. t.* 5. in qua ſubduntur viſitationi, & correctioni Ordinarii, uti Sedis Apoſtolicæ Delegati Conventus, & Granciæ Monaſteriorum, in quibus ſex Religioſi non aluntur, & etiam an applicabiles ſint Reſolutiones Sac. Congregat. ſuper ſtatu Regularium, quæ referuntur *num.* 4. *inter Conſtitutiones Alexandri VII. Bull. tom.* 6. ubi dicitur, Eccleſias, & Cappellas Granciarum, in quibus degunt Converſi pro Agrorum cultura, poſſe ab Epiſcopo viſitari, & etiam ſubeſſe viſitationi Epiſcopi Eccleſias & Cappellas Granciarum, in quibus nullus degit Converſus.

Jura circumferuntur, quocirca quæritur

I. An ſit ſtandum, vel recedendum a Deciſis.

II. An Cenſuræ ſuſtineantur in caſu &c.

Sacra Congr. die 23. Junii 1725. reſpondit,

Ad primum in Deciſis, Jure tamen Delegato. Ad ſecundum negative, & amplius.

QUÆ

QUÆSTIO CCCLXVIII.

In Cauſa Cluſina Reparationis Eccleſiæ, die 18. Decembris 1723.

PAROCHIANI Parochialis Eccleſiæ S. Leonardi Terræ Arcidoſſi inſtant, ut Monachis Monaſterii S. Salvatoris Montis Amiati demandetur, ut debitas faciant prædictæ Eccleſiæ labenti reparationes, juxta alias ab Epiſcopo demandata in ſua Viſitatione, & comprobata ab hac Sac. Congregatione in reſponſione ad relationem ſuper ſtatu Eccleſiæ ſuæ, a dicto Epiſcopo de more tranſmiſſam.

Fundamentum petitionis conſiſtit in hoc, quod bona Eccleſiæ per unionem incorporata dicuntur Monaſterio, itaut cum Vicarius perpetuus Sacerdos ſæcularis curam Animarum exerceat, & quidem cum modico reditu, quando bona Eccleſiæ magni valoris ſunt in poteſtate Monaſterii, onus reparandi nunquam ad Vicarium, ſed ad Monachos pertinere dicendum ſit, cum ad Vicarium tantum pertineant onera, quæ curam Animarum reſpiciunt, & Sacramentorum adminiſtrationem.

Simile eſt, quod adnotari conſuevit in conſimilibus Controverſiis inter Abbatem Commendatarium, & Vicarium perpetuum, ad quem videlicet ex ipſis ſpectet onus reparandi Eccleſiam. Variæ quippe extant hujus Sacræ Congregationis reſolutiones, ſed quæ in hoc concordare videntur, ut onus pertineat ad Commandatarium in hypotheſi tantum, in qua non fuit aſſignata Vicario perpetuo portio ſufficiens, nedum pro alimentis, ſed etiam pro reparationibus, uti colligi poteſt ex reſolutionibus impreſſis *apud Bertachin. voto* 100.

Et quia Parochiani prævident, opponi poſſe, quod a Monachis fuerunt omnes reditus Eccleſiæ dimiſſi favore Vicarii Anteceſſoris, reſpondetur, id revera in facto non ſubſiſtere, cum majorem partem bonorum apud ſe retineant, & portio quædam miſerabilis fuerit Vicario anteceſſori conſignata, abſque eo quod Vicarius congruam obtineat in ſumma ſcut. 80. ſibi ab Epiſcopo ſtatutam in numerata pecunia.

Alias proceſſum fuit cum ſuppoſito, quod Monachi eſſent tantum Patroni hujus Parochialis Eccleſiæ; at quidquid ſit de hoc, ſubditur, quod jure novo Tridentini Concilii *Seſſ.* 21. *cap. 7. de reform.* deficientibus Eccleſiæ reditibus, Patroni ad ejus reſtaurationem teneantur, licet tantum percipiant fructum præſentationis, uti bene ponderat *Sperell. deciſ. 67. num.* 10. *& ſeqq.*

Propoſita fuit hæc inſtantia in Congregatione habita hac *die* 18. *Dec.* 1723. nec ulla tunc fuit capta reſolutio, repropoſitaque eadem Inſtantia in Congregatione habita *die* 12. *Februarii ſequentis anni* 1724. demandatum fuit, quod factum concordaretur, & quod ſcriberetur Nuntio Apoſtolico Florentino pro informatione ſuper præſenti ſtatu Eccleſiæ Parochialis.

Nuntius Florentinus reſpondit, Eccleſiam eſſe in ſtatu imminentis ruinæ, & pro ejus reparatione eſſe neceſſariam expenſam ſcutorum 150.

Pro parte vero Monachorum exhibita mihi fuerunt nonnulla documenta, quibus oſtenditur, introductam olim fuiſſe in Sacra Congregatione Epiſcoporum, & Regularium controverſiam ſuper puncto, an Monaſterium omnia bona dimiſiſſet pertinentia ad hanc, & ad alias Eccleſias Parochiales, & in eadem Congregatione reſolutum fuiſſe, quod licuerat Monachis dimittere omnia bona ſpectantia ad Eccleſias loco Congruæ alias ab Epiſcopo Vicariis in pecunia aſſignatæ.

Alia quoque documenta oſtendunt, Curatum S. Leonardi Arcidoſſi inſtetiſſe pro aſſignatione Congruæ in pecunia, eidemque factam fuiſſe aſſignationem per modum proviſionis, facta tamen reſtitutione per eundem bonorum a Monachis dimiſſorum, ſed ſubſequenter receſſum fuiſſe a deciſis, & factam fuiſſe omnium remiſſionem ad Nuntium Florentinum, coram cujus Tribunali, cum cæteri Parochi, & etiam ille, de quo nunc agitur, comparuiſſent, ut oſtenderent, non fuiſſe a Monachis dimiſſa omnia bona ad ſuas Eccleſias pertinentia, cauſa ſubinde ulteriorem non habuit proſecutionem, & lapſus eſt terminus iiſdem præfixus ad ſuam probandam intentionem.

Hæc ſunt, quæ ex documentis mihi exhibitis deduci potuerunt; cumque hoc interim labatur Eccleſia, niſi prompta adſit reparatio, quæritur

An Monaſterium teneatur ad reparationem Eccleſiæ in caſu &c.

Sacra Congr. die 22. Septembris 1725. reſpondit,

Ad Sac. Congregationem Epiſcoporum, & Regularium, & interim per modum proviſionis Eccleſia omnino reſtauretur expenſis Monachorum, & deinde cujus de Jure, & exequutio committatur Nuntio Florentiæ, qui de eadem certioret, & amplius.

QUÆSTIO CCCLXIX.

In Cauſa Urbis, die 18. Decembris 1723.

PAROCHUS S. Spiritus in Saxia hujus Almæ Urbis ſupplicem exhibuit S. Pœnitentiariæ Libellum, in quo retulit, præter Infantes recenter natos ad Archihoſpitale ejuſdem S. Spiritus ſæpiſſime etiam Infantes deferri duorum, quatuor, vel ſex, aut decem menſium, & etiam unius anni cum dimidio, abſque ullo certo ſigno Baptiſmatis recepti, & ne ex una parte ſuo muneri in re tanti momenti deficiat, Baptiſmum omittendo, & ex alia parte Baptiſmum conferendo, ſe exponat periculo irregularitatis impoſitæ rebaptizantibus, ad terminos textus *in cap. ex litterarum de Apoſtatis*, humillime quæſivit, quid a ſe eſſet agendum, & a Sacra Pœnitentiaria ſupplex libellus ad hanc Sacram Congregationem remiſſus eſt.

Plures adſunt Canones a Gratiano collecti *de Conſecratione diſt.* 4. quibus cavetur, Parvulos, & Infantes eſſe baptizandos, quando certa non aſſeruntur documenta de eorum Baptiſmo; ſic *in Canone Parvulos*, ibi: *Parvulos, qui a Parentibus ſubtracti ſunt, & an baptizati ſint, ignorant, hos, ut baptizare debeas, ſecundum Patrum traditionem, ſi non fuerit, qui teſtificetur, ratio poſcit*; ſic in Canone *placuit*, ibi: *placuit de Infantibus, quoties non inveniuntur certiſſimi Teſtes, qui eos baptizatos eſſe ſine dubitatione teſtentur, neque ipſi ſunt per ætatem idonei de traditis ſibi Sacramentis reſpondere, abſque ullo ſcrupulo eos eſſe baptizandos*; ſic in Canone *cum itaque* ibi: *cum itaque Baptiſmi ſui nihil recordetur, qui regenerationis eſt cupidus, nec alter atteſtari de eo poſſit, qui ſciat conſecratum, nec ille, qui conſecratur &c. quoniam non poteſt in iterationis crimen venire, quod omnino factum eſſe neſcitur, atque ideo quoties perſona talis inciderit, ſollicita primum examinatione diſcutite, & longo tempore, niſi forte ſupremus finis immineat, indagate, utrum nemo penitus ſit, qui teſtimonio ſuo juvare poſſit ignorantiam neſcientis, & cum conſtiterit hunc, qui Baptiſmatis indiget Sacramento, ſola inaniter ſuſpicione prohiberi, accedat intrepidus ad conſequendam gratiam, cujus in ſe nullum ſcit eſſe veſtigium, nec vereamur huic ſalutis januam aperire, quam nunquam ante docetur ingreſſus.* Sic denique legitur *in Canone ſi nulla*, ibi: *ſi nulla extant indicia inter propinquos, aut familiares, nulla inter Clericos, aut vicinos, quibus hi, de quibus quæritur, baptizati fuiſſe videantur, agendum eſt, ut renaſcantur, ne manifeſte pereant, in quibus, quod non oſtenditur geſtum, ratio non ſinit, ut videatur iteratum.*

In Decretalibus autem Summus Pontifex Innocentius Tertius in *Cap. Veniens de Presbytero nondum baptizato* ita loquitur: *& certe de illo, qui natus de Chriſtianis parentibus, & inter Chriſtianos eſt fideliter converſatus, tam violenter præſumitur, quod fuerit baptizatus, ut hæc præſumptio pro certitudine ſit habenda, donec evidentiſſimis forſitan argumentis contrarium probetur*, celebreque eſt pariter in iiſdem Decretalibus Alexandri Tertii reſponſum *in cap.* 2. *de Baptiſmo*, ibi, *de quibus dubium eſt, an baptizati fuerint, baptizantur his verbis præmiſſis, ſi baptizatus es, non te baptizo, ſed ſi nondum baptizatus es, Ego te baptizo.*

Cohærenter ad hæc in terminis Puerorum expoſitorum, diſtinguunt Doctores inter eos, de quibus omnimode ignoratur, an fuerint baptizati, nec ullam habent pro baptiſmo conjecturam, & inter alios, qui collati Baptiſmatis conjecturam habent, puta ſchedulam collo, vel alteri corporis parti appenſam, in qua ſcriptum ſit, eos eſſe baptizatos, & dicunt, Baptiſmum in primo caſu eſſe abſolute conferendum, & in ſecundo eſſe ſub conditione miniſtrandum, *Romaguer. ad Synod. Gerund. lib.* 3. *tit.* 18. *cap.* 5. *a num.* 9. *& ſeqq. Monacell. in formul. legal. tom.* 2. *tit.* 10. *num.* 3. *pag. mihi* 205. & confert reſolutio hujus Sac. Congregationis *in Neapolitana Matrimonii prima Septembris* 1714. in qua reſponſum fuit baptizandam eſſe ſub conditione, & ſecreto, antequam Matrimonium contraheret, quandam virginem annorum circiter 30. quæ cuidam Mulieri fuerat conſignata, dum erat in ætate ſex dierum, abſque ullo documento collati Baptiſmatis, licet Mulier prædicta firmiter interrogata aſſeruiſſet, ſe credere eam fuiſſe baptizatam, cum ad ſuas manus delata eſt.

Alii contra cenſent, Puerum inter Catholicos natum, licet expoſitum cenſendum eſſe baptizatum, nec eſſe ſub conditione rebaptizandum, niſi forte concurrerent aliquæ circumſtantiæ, quæ ſuſpicionem ingererent, puta ſi in loco eſſent Infideles, aut Anabaptiſtæ, qui filios

ſuos

Digitized by Google

ſuos non baptizant *Euriquez lib.* 2. *cap.* 31. *num.* 1. Alii putant hoc dictum non ſubſiſtere, quia Mulieres etiam Catholicæ ad ſcelus tegendum, partum occulte effundunt parum ſollicitæ de ſpirituali ſalute Infantis, ſed ſuſtinent, non eſſe locum Baptiſmo, quamvis ſub conditione, ſi Infans reperiatur cum ſchedula teſte Baptiſmi *Tanner. in* 3. *part. diſput.* 4. *quæſt.* 2. *dub.* 4. *num.* 113. *Diana in Edit. Coord. tomo* 5. *tract.* 5. *reſolut.* 42. ubi ait, baptizandum ſub conditione puerum, qui ſchedulam non habeat, etiamſi ex colore, & aliis indiciis natus videretur ante menſem. At alii mordicus tuentur, debere eſſe locum Baptiſmo ſub conditione, etiamſi penes infantem ſchedula reperiatur de Baptiſmo recepto, cum ut plurimum ignoretur, a quo illa ſcripta ſit, & per conſequens ejus vigore nunquam conſtare dici poſſit de Baptiſmo recepto. Fuſe id oſtenditur *a Quintanadvenas tom.* 1. *ſingular.* 9. *de Baptiſmo*, ubi ait ſuæ ſententiæ ſubſcripſiſſe alios ſapientiſſimos Theologos Societatis Jeſu, & late etiam proſequuntur *Leander oper. moral. tom.* 1. *tract.* 2. *de Baptiſmo diſputat.* 3. *quæſtion.* 44. *Diana in Edition. coordinat. tom.* 1. *tractat.* 1. *reſolut.* 81.

Et hæc ſententia de conferendo ſub conditione Baptiſmo etiam his, qui memoratam ſchedulam deferunt collo appenſam, fuit in praxi recepta in Archiepiſcopatu Hiſpalenſi, & in Diœceſi Cordubenſi, *Teſte Quintanadvenas loco citato*; item in magno Hoſpitali Expoſitorum Toletanæ Civitatis, *Teſte Leandro loco pariter citato*. Eidem quoque favet Concilium Mediolanenſe Tertium ſub S. Carolo Borromæo *tit. de Baptiſmo Infant.* ibi: *Infans Expoſitus, licet appenſum collo ſcriptum habeat, quo ille baptizatus ſignificetur, ſi tamen re diligenter prærequiſita, quemadmodum in Concilio Romano, adhuc dubium ſit, eum baptizatum eſſe, ea conditionis forma baptizetur, ſi tu es baptizatus, Ego te iterum non baptizo &c.* & confert demum Rituale Romanum Pauli Quinti, ubi ſic legitur: *Infantes expoſiti, & inventi, ſi re diligenter inveſtigata de eorum Baptiſmo non conſtet, ſub conditione baptizentur*, cum verbum *conſtet* claram ſignificet probationem, & clara dici non poſſit probatio, quæ ex ſchedula prædicta reſultat.

Stantibus his, quæritur,

Quomodo ſe gerere debeat Parochus Sancti Spiritus in Saxia in collatione Baptiſmatis Infantibus, qui ad Archihoſpitale deferuntur, ſive iidem habeant ſchedulam de Baptiſmo teſtantem, ſive non habeant, & etiamſi ex colore, & cæteris qualitatibus deprehendatur, eoſdem eſſe conſtitutos in ætate ſex, aut decem menſium, vel unius anni cum dimidio.

Sacra Congr. die 15. Januarii 1724. reſpondit,

Eſſe baptizandos ſub conditione in omnibus caſibus expoſitis juxta inſtructionem, & inſtructio eſt, quod excipiatur a Baptiſmo ſub conditione caſus Schedulæ, quæ haberet certitudinem.

QUÆSTIO CCCLXX.

In Cauſa Præneſtina Taxæ Seminarii, die 18. Decembris 1723.

NOMINE Capituli, & Canonicorum Civitatis Præneſtinæ fuit huic Sac. Congregat. expoſitum, quod in ſolutione Taxæ Seminarii gravamen patiebantur, quando potius levamen experiri debuiſſent propter unionem Beneficiorum eidem Seminario factam, & ejus annuos reditus auctos.

Juxta morem exquiſita fuit informatio Eminentiſſimi Epiſcopi, qui retulit, multos Canonicos ſaniorem forte Capituli partem conſtituentes prædicto recurſui aſſenſum non præſtitiſſe; ulterius ſe omnem lapidem, licet fruſtra, moviſſe, ut ſcire poſſet, cur Canonici nonnullis ab hinc annis Taxam canonice præſcriptam non perſolvant Seminario, quando tam Menſa Epiſcopalis, quam cætera alia Diœceſis Beneficia integram faciunt dictæ Taxæ ſolutionem, & ſibi demum rem undequaque abſonam videri, quod Canonici abſque ullo Privilegio, abſque Epiſcopali decreto, & propria tantum intercedente auctoritate Taxam præſcriptam diminuerint.

Seminarii Præneſtini Procurator in ſua ſcriptura exponit, Seminarium erectum fuiſſe anno 1669. & taxata fuiſſe omnia Diœceſis Beneficia ad rationem ſcutorum duorum pro quolibet centenario, hanc Taxam ſolutam fuiſſe uſque ad annum 1685. quo tempore a Vicario Generali Præneſtino facta eſt imminutio, itaut Archidiaconatus, qui habebat in reditu annua ſcuta 100. quique taxatus fuerat in ſcutis duobus, fuerit in reductione anni 1685. taxatus in annuis juliis 17. & Canonicatus de Maſſa antiqua, qui habebant in reditu annua ſcuta 75. & fuerant taxati in juliis 15. pro quolibet, minorationem obtinuerint ad ſummam juliorum 12. ex quo fortaſſe in primæva Taxæ impoſitione non fuerat facta detractio diſtributionum, prout de jure fieri debet; idemque tandem Seminarii Procurator ait, Taxam anni 1685. fuiſſe pacifice a Canonicis perſolutam uſque ad annum 1697. quo tempore hæc etiam ſecunda Taxa decrevit arbitrio cujuſdam Canonici Lucarelli, qui erat Exactor Seminarii, cujus exemplum utpote ſibimet favorabile, cæteri Canonici abſque ulla alia indagine in exigendo ſecuti ſunt; in quo rerum themate concludit, Canonicos eximi non poſſe a ſolutione Taxæ *ad normam anni* 1685.

Nec idem Procurator putat, ſuæ intentioni obeſſe poſſe, quod Seminarium anno 1694. nactum ſit poſſeſſionem cujuſdam ſimplicis Beneficii erecti in Eccleſia S. Cæſarii, & cujus annui reditus aſcendere dicuntur ad ſcuta 60. præter etenim cætera, quæ in ejus ſcriptura legi poſſunt, duo videntur ponderatione digna; alterum, quod fabrica Seminarii Præneſtini adeo anguſta eſt, ut Alumni Cappellam non habeant, & una, eademque manſio inſerviat pro Refectorio, & pro Schola; alterum, quod in eodem Seminario ſeptem tantum recipiuntur, & recipi poſſunt Alumni, licet Diœceſis ſit ampla, & in ea numerentur tredecim Oppida, in quorum nonnullis quatuor mille, & in aliis tres mille homines degunt; quo ſtante factus dici nequit caſus remiſſionis in totum, vel pro parte portionis a Beneficiis ſolvendæ, ex quo per uniones effectum ſortitas Seminarium in totum, vel in parte dotatum reperiatur, *juxta cap.* 18. *ſeſſ.* 23. *de Reform.*

Et quia a Canonicis recurrentibus prætendi poteſt, ſe, & non alios Diœceſis Beneficiatos Taxæ diminutionem obtinere debere, ex quo Beneficium Sancti Cæſarii unitum Seminario, erat de pertinentiis, & juribus Capituli, proviſiones Apoſtolicæ ab eodem Procuratore exhibentur, ex quibus infert Beneficium nunquam fuiſſe de juribus prædicti Capituli, abſque eo quod vis ulla fieri poſſit in quodam decreto, quod ſupponitur editum *anno* 1587. a Cardinali Marco Antonio Columna Epiſcopo Præneſtino, in quo prædictum Beneficium univit favore Menſæ Capitularis, cum unio fuerit ineffectuata, & poſt dictam unionem Beneficium habitum fuerit tanquam liberæ Collationis.

His ſtantibus, quæritur,

An, & in qua ſumma Taxa Seminarii a Capitulo, & Canonicis Cathedralis Præneſtinæ debeatur in caſu &c.

Sacra Congr. die 29. Januarii 1724. reſpondit,

Dilata, & ad Eminentiſſimum Præfectum, qui Peritum eligat ad effectum firmandi ſtatum ſuper reditu Canonicatuum detractis diſtributionibus, & aliis oneribus.

FINIS PRIMÆ PARTIS.

VA1 1531360